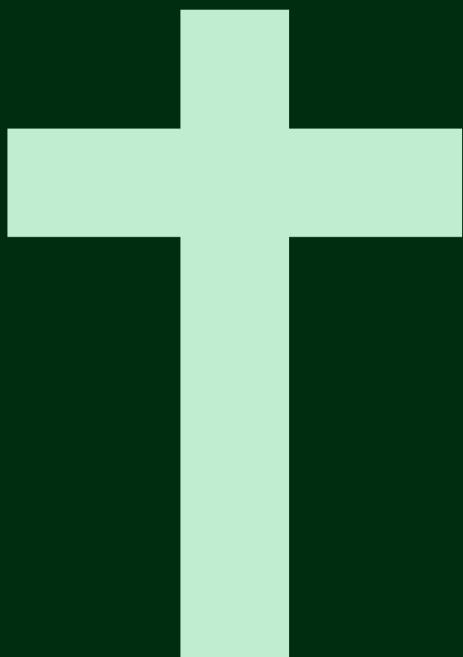

Ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xukpaajtimp

ja nits'o'ok'ajtin

New Testament in Mixe, Tlahuitoltepec (MX:mxp:Mixe,
Tlahuitoltepec)

**Ja Ӧgyajpxy ja Ӧmyadya'aky midi xukpājtiimp ja nits'o'ok'ajtin
New Testament in Mixe, Tlahuitoltepec (MX:mxp:Mixe, Tlahuitoltepec)**

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Tlahuitoltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Tlahuitoltepec [mfp], Mexico

Copyright Information

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Tlahuitoltepec

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2023 from source files dated 29 Jan 2022
422dcf73-46a5-5403-b423-8406ed76ac1d

Contents

MATEO	1
MARCOS	57
LUCAS	94
JUAN	151
HECHOS	196
ROMANOS	251
1 CORINTIOS	273
2 CORINTIOS	294
GÁLATAS	307
EFESIOS	315
FILIPENSES	322
COLOSENSESES	327
1 TESALONICENSESES	332
2 TESALONICENSESES	337
1 TIMOTEO	340
2 TIMOTEO	346
TITO	350
FILEMÓN	353
HEBREOS	354
SANTIAGO	369
1 PEDRO	374
2 PEDRO	380
1 JUAN	384
2 JUAN	390
3 JUAN	391
JUDAS	392
APOCALIPSIS	394

JA ØGYAJPXY JA ØMYADYÀ'AKY MIDI JA MATEO YJAAÝ

Ja Jesucristo tyeety'aptójk

¹ Ja' idø'øn ja yiknajtskajpxip pøn jaty ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tyeety'apip ku ja teety'api ja Abraham jøts ja David,

² ku Abraham t'u'ngi ja Isaac, jøts ja Isaac t'u'ngi ja Jacob, jøts ja Jacob t'u'ngi ja Judá. Namay ja'adi møøt y'uch myigu'ukti. ³ Ja Judá møøt ja ñidø'øxy Tamar ja'ats t'una'jk'ajtip ja Fares jøts ja Zara. Jøts ja Fares t'u'nk'aty ja Esrom, jøts ja Esrom t'u'nk'aty ja Aram. ⁴ Jøts ja Aram t'u'nk'aty ja Aminadab, jøts ja Aminadab t'u'nk'aty ja Naasón, jøts ja Naasón t'u'nk'aty ja Salmón. ⁵ Jøts ja Salmón møøt ja ñidø'øxy Rahab tmajnk'atti ja Booz, jøts ja Booz møøt ja ñidø'øxy Rut tmajnk'atti ja Obed, jøts ja Obed t'u'nk'aty ja Isaí. ⁶ Jøts ja Isaí t'u'nk'aty ja rey David, jøts ja rey David møøt ja tø'øxyøjk midi ja Urías wyinaty tø t'atsnidø'øxy'aty, ja'ats idø'øn tmajnk'ajtip ja Salomón.

⁷ Jøts ja Salomón t'u'ngi ja Roboam, jøts ja Roboam t'u'nk'aty ja Abías, jøts ja Abías t'u'nk'aty ja Asa. ⁸ Jøts ja Asa t'u'ngi ja Josafat, jøts ja Josafat t'u'ngi ja Joram, jøts ja Joram t'u'nk'aty ja Uzías. ⁹ Jøts ja Uzías t'u'ngi ja Jotam, jøts ja Jotam t'u'nk'aty ja Acaz, jøts ja Acaz t'u'ngi ja Ezequías. ¹⁰ Jøts ja Ezequías t'u'ngi ja Manasés, jøts ja Manasés t'u'ngi ja Amón, jøts ja Amón t'u'nk'aty ja Josías. ¹¹ Jøts ja Josías t'una'jk'aty ja Jeconías, namay ja'adi møøt y'uch myigu'ukti. Winet ets ja israelit ja'a'y idø'øn yiknajtswa'wigyøjxtøø jam jadu'ukpi etjotp midi yiktejp Babilonia.

¹² Tøts ja jade'en wyinaty y'ukjaty ku ja Jeconías tpaajty ja y'u'nk midi txøøw'ajtp Salatiel, jøts ja Salatiel ja Zorobabel ja y'u'ngip. ¹³ Jøts ja Zorobabel t'u'ngi ja Abiud, jøts ja Abiud t'u'ngi ja Eliaquim, jøts ja Eliaquim t'u'ngi ja Azor. ¹⁴ Jøts ja Azor t'u'ngi ja Sadoc, jøts ja Sadoc t'u'ngi ja Aquim, jøts ja Aquim t'u'ngi ja Eliud. ¹⁵ Jøts ja Eliud t'u'ngi ja Eleazar, jøts ja Eleazar t'u'ngi ja Matán, jøts ja Matán t'u'ngi ja Jacob. ¹⁶ Jøts ja Jacob t'u'ngi ja José midi tnidø'øxy'ajtp ja María midi tyagip ja nwindsøn'ajtim Jesús, ja Cristo midi yiknitsokp.

¹⁷ Makmajkts najtska'axits idø'øn ja tpaajty ku ja cho'onda'aky Abraham ñikøjxp jøts ja ttamigugoxi ja David. David ñikøjxpts jadu'uk cho'onda'aky jøts ja jaduk jade'en ñajtska'axidyøø kunim ja israelit ja'a'y yikwaañojkxtøø aguwani'ampy jam Babilonia. Winetnimts jadu'uk cho'ondaqajky, ja'ats najtska'axidøø jaduk jadine'en ja makmajkts najtska'axi kunim kyaxi'jky ja Cristo ja yiknitsokpi.

Ku ja Jesucristo kyaxi'jky

¹⁸ Yide'en idø'øn y'ejxi tyiyi sa jaty yjajty kyubejty ku nwindsøn'ajtim Jesucristo ojts kyaxi'jky: Ja María midi tyagip, ja' idø'øn wyinaty najts'awani'ejtnip jøts ja tmøøt'amajtskit ja José; nawyaañajnidipním ja wyinaty ku ja María jam tnikøjxp'ajtni ja mutsk, Dios idø'øn ja tuujnip jøts ja Espíritu Santo myøk'ajtin jade'en tyikmajada'aky. ¹⁹ Øy yikxonts ja José yja'a'y'aty midi idø'øn ñiya'a'y'ajtpy, ka'ap ja pøn sa tjadyimñøjmi jøts ja María kyayikpøky'ext; myajtstu'utwampy ja' jøts ja ka'ap pøn ttuknijawiwy'añ. ²⁰ Exam idø'øn ja wyinaty jade'en wyinmay ku ja ojts agumaa'y'ampy tyuk'ijxyi ja Dios y'ankilis jøts ja ojts ñii'mxyi:

—José, metsxi mdeety'amøjip ja David, kidits mdsø'ogi, møøt amajtski yø María. Yikaxø'økwampy mutsku'nk tu'uk, Dios y'Espíritu Santo jade'en myøk'ajtin tyikwingaxø'økp. ²¹ Mixyu'nk ja yikaxø'kp, ja'ats meets ja xyøøw mbiktaajkip JESÚS. Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en txøøw'att ja'agøjxp ku ja pojkpítumbi ja'a'y ja ttuknitso'ok'att ja pyøky.

²² Tyimyjajt tyimgyubajts idø'øn ja jade'en sa nwindsøn'ajtim Dios wyinaty tø tyikwa'añ ja kyugajpxy ku ja wyaañ:

²³ Jøtpyip tu'uk ja kiixye'dø'øxy midi amaqay tsinaapy, yikaxø'økpts ja tu'uk myajnk'u'nk, Emanuel ja xyøow'atp, midi ayuujk pidsømp: Dios adøm mørøt.

²⁴ Xjats kuts ja José ojts ñiwijy, jøts idø'øn ja jade'en tpaduuñ sa Dios y'ankilis ja wyinaty tø y'an'eemyiyi, jøts ja ojts tnidø'øxpyiky ja María. ²⁵ Jøts idø'øn ja ka'ap jade'en tmøøtsøøninim sam amajtsk'ajtin ñaxy kunim ja tø'øxy tyikaxi'iky ja myijawyeenu'nk; jøts ja ojts txødijy JESÚS.

2

Ku ja wijyja'a'y ojts t'ats'ejxti ja maxu'nk JesúS

¹ Jam ja JesúS ojts kye'exy Belén, jam kajpjotp midi Judeit etjotp, ja Herodes idø'øn jam wyinaty windsøn'ajtp, ja' wyinaty tuki'iyi tnitanaapy ja naajx jøts ja kajp. Xjats jam Jerusalén yja'attøø winaagin wijyja'a'dy i midi tsso'ndip xøøbidsimy, ² ja'ats jam ojts tyiknidøwid, yide'en ja wyandøø:

—¿Ma dø'øn ja tø kye'exy ja' pøn tnwindsøn'atp ja ya'it israelit ja'a'y? Tøts øøts ja n'ejxpaaqt i ja myaqadsa' ma øø tø ndsøøñ, ixyats øøts ja tø nnimiñ jøts øøts ja nwindsø'øgiwya'añ.

³ Kuts ja windsøn Herodes ja ojts jade'en tnimadøy jøts ja tyatøjkiyi ja jotmay, nayide'en niduki'iyi ja Jerusaléngit jaa'dyi. ⁴ Winets ja windsøn Herodes tnankñamyujki niduki'iyi ja israelit teety windsøndøjkti jøts nayide'en pøn jaty tkajpxwejttip ja ja'a'y, ja'ats idø'øn ja ojts ttibiyiky ma et idø'øn ja Cristo wyinaty kyaxø'økwa'añ. ⁵ Xjats ja tnimaadyøø:

—Jam Judeit etjotp ma kajp jam txøow'i Belén; pø yide'enimxi ja Dios kyugajpxy jekyip tjaadyañ:

⁶ Ja kajp midi yiktejp Belén, midi jam Judá etjotp, kidi tyimñugo kajpiip yø' sam o midi kajp ma jaty jam yikutukt i ja windsøndøjkti wine'enin yjam'atti jam Judá; jam ja kyaxø'økt tu'uk ja møj windsøn, midi øts nIsraelit kajp x'ejx'ejtip.

⁷ Winets ja Herodes amaa'tsk twaadsøøy ja wijyja'a'dy i midi idø'øn jam wyinaty tø choondi xøøbidsimy, jøts ja ojts ttibiyiky juuni dø'øn ja wyinaty tø t'ejxpaaqt i ja maqadsa'.

⁸ Jøts ja ojts tkexy jøts ja ñøjkxtit jam Belén, yide'en ja tnimaay:

—Nøjkxti jam, øyim yikxonim idø'øn xyiknidøwidit ja mixyu'nk; kuts xpaaqtit, jatyits meets ja xnigajpxt jøts meets ja xukmado'ot, jøts øts ja nayide'en n'atswindsø'øgit.

⁹ Kuts idø'øn ja windsøn Herodes ja jade'en ñimqajyidøø, xjats idø'øn ja wijyja'a'y choo'ndøø. Jøts ja maqadsa' ja wyinyø'øyidi midi ja jam wyinaty tø t'ejxti ma dø'øn ja jam choo'ndi xøøbidsimy, yø'øpy idø'øn ja' kunim ja yja'jty jam ma dø'øn ja mutsku'nk JesúS wyinaty, jamnimts ja yø'øy'amøjkiyiñ. ¹⁰ Ku dø'øn ja wijyja'a'y ja jade'en t'ejxti ja maqadsa', xjats ja yjantyimxyondæktøø; ¹¹ kuts ja tyøjkidøø jam tøjkjotp, japtops ja tpaaqtøø t'ejxtøø ja mutsku'nk jøts ku ja tyaqak María ja jap mørøt. Winets ñagyxendyaajkidøø jøts ja twindsø'jkidøø ja mutsku'nk. Ojts ja tyikni'awa'atst i ja oori, ja poom, jøts ja pa'akkusu'kpi midi tyejtøø mirra. Jade'en ja tyikni'awa'atstøø, ja'ats ja ojts ttamay'atti, ja' ja ojts ttawindsø'øgidi. ¹² Kuts idø'øn ja wyinaty jade'en tø t'ukwindsø'øgidi, xjats ja yiktukmadoodøø agumaa'yjøtpy jøts ku ja ka'ap nayide'en y'ukwimbejtnidit midi ja wyinaty tø tmendi, ma ja windsøn Herodes ja jam wyinaty tø t'ukpaaqt i. Xjats idø'øn ja wyimbejtnidøø, abiktyuu' tpøjktøø jøts ja ñøjkxnidi jam pyuxkøjxp kyajpkøjxp.

Ku ja maxu'nk JesúS ojts yikmigue'exy jøts yikminijkxy jam Egipto

¹³ Tøts idø'øn ja wijyjaa'y jam wyinaty choondi, ku ja nwindsøn'ajtim ja y'ankilis ñank'yejxøø jøts ja José ja agumaa'yjøtpy ojts t'ixy, yide'en ankilis ja ñimaaajyøø:

—Tsojk pidø'øk, mørøt tsoon yø mutsk mørøt yø tyaqak jøts mgaknøjkxtit jam Egiptit etjotp, taa'nidi jam. Pøni wine'en jam mdaa'nidi øtsnim ja kø'øm nnigajpxp, ja'agøjxp ku Herodes yø t'ixa'awa'añ yø mutsk jøts yø tyik'ookwaañ:

¹⁴ Xjats ja José ojts pyidi'iky, jøts ja ojts koots ttsa'angue'eky ja mutsku'nk, jøts ja tmøødiyøø ja tyaqak jøts idø'øn ja ojts tmøøtnijkxy jam Egipto. ¹⁵ Jam ja chinaadyi jeky kunim ja Herodes y'ø'jky. Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en tyimyajty ti mibaat ja Dios kyajpxy jadi'iñi y'uknaxt pø patyxí wyinaty yide'en tø tyikwaañ ja kyugajpxy: "Egiptit etjotp øts ja n'U'nk nyiktsø'øñ ku øts ja nwaadsøøy."

Ku ja Herodes tyikutuky jøts ja mutsk mixyuna'jk y'oo'køxtit

¹⁶ Kuts ja Herodes tnija'wiyii'ñ jøts kudam ja wijyjaa'y ja wyinaty tø wyin'iiñiyi, xjats ja yjantyimy'ambijky; jøts ja ojts tn'i'ane'emy ku y'oo'køxtit ja mixyuna'jk. Majtsk jumøjtpibaat ja ojts tnankiyik'øøgyiyi wine'enin ja mixyuna'jk jam wyinaty Belén, jøts nayi wine'en ja kajp jam tmawingon'aty. Ja jumøjt idø'øn ja pyayø'øpy sa ja wijyjaa'y ja wyinaty tø tyukmadøyi. ¹⁷ Ka'pxy idø'øn ja jade'en yjajty sa ja kugajpxy Jeremías wyinaty ja nøky tø tja'ay ku ja wyaañ:

¹⁸ Yikmadoop ayuujk jam Ramá,
sam yjawí øy pøn ti tpaji'iy tpaya'axy;

ja tø'øxyøjk Raqueldam idø'øn y'u'nk y'unajk tpajiipy tpayaaxp jade'en,
jøts ja ka'ap tkupiky jøts ja yikpa'ayo'ot, pø tøxi y'u'nk y'unajk ja y'oo'køjxni.

¹⁹ Xjats ku y'o'jky ja Herodes, winets nay'agumaa'yjøtpy tja'wiyii'ñ ja José jøts ku t'ijxy tu'uk ja Dios y'ankilis jam Egiptit etjotp, jøts ja ñimaaajyøø:

²⁰ —Pidø'øk, jøts xmøødit yø mixyu'nk yø Jesúus mørøt yø tyaqak, wimbejtnidi nøjkxnidi jam Israelit etjotp, tø ja y'oo'køjxni pøn jaty y'ijty tyik'ookwaañdip yø mutsku'nk.

²¹ Winets ja José pyidi'iky jøts ja tyiktsø'øñ ja mutsku'nk. Ja Jesúus idø'øn yikwaañdso'omp mørøt ja tyaqak jøts ja ojts ñøjkxti jam Israelit etjotp. ²² Kuts ja José tnija'wiyii'ñ jøts kudam ja Arquelao jam wyinaty wyindsøn'aty Judeit etjotp, ja tyeety Herodes ja kyudanaapy ku dø'øn ja wyinaty tø y'øøky, jøts ja José tsø'jkip ja', jade'ents ja jade'en'ampy kyanijkxy; tøts idø'øn ja wyinaty yiktukmadoogojojmí agumaa'y'ampy jøts ja ojts ñøjkxti jam Galileit etjotp. ²³ Kuts idø'øn ja jam yja'attøø, jøts ja ñøjkxti tsinaabyi ma kajp txøøwi Nazaret. Ka'pxy idø'øn ja jade'en tyuujni yjajty sa Dios kyugajpxy wyinaty tø wya'andi jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesúus jam kyugajpi Nazaret.

3

Ku ja Juan Bautista kya'amaay jam abæk etjotp

¹ Tøts ja tiempí wyinaty ñaxy jøts ja Juan Bautista midi yiknøbjtp, jam wya'kaxi'jky Judeit y'abæk'etjotp, jøts ja jam kyajpxwa'kxy, ² yide'en ja jam wya'añ:

—Jawidi mbøky, yiktigajtsti mdsinaaq'yindi, ja wyingøñ ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y.

³ Yø Juan idø'øn ja' midi ja kugajpxy Isaías ñigajpx ku ja yide'en tjaadyaañ:
Yikmadoop ayuujk jam abæk etjotp ku wya'añ mørø'ampy:

"Awejxidi ja nwindsøn'ajtim y'ixpøjkin;
yiktowdi yiktuudaq'akti mwinmaa'ñ."

⁴ Kameeyi pøjk idø'øn ja Juan jam wyinaty wyet'ajtpy, jøts jiyujk'ak tendsum'aty, ja mu'dø'øn ja jam chu'chpy jøts jiyujk pa'ak ja tjii'kxy midi jam muum ujsjotp, ja'ats idø'øn ja jam ñidsinaapy. ⁵ Jøts idø'øn ja jam øy pøn jaq'y ñimaaajyøø jøts ja tmadowdi sa wya'añ, mendip ja' pøn tsøo'ndip jam mørø'kjpkjxp Jerusalén, nayide'en wine'enin jam pøngapøn

chøønidí jam Judeit etjotp, midi tmíwíngon'ajtp ja nøø midi txøøwip Jordán;⁶ kuts idø'øn ja jaa'y ja pyøky tmayatsti, jøts ja Juan ja tyiknøbety mä ja Jordángit nøø jam.

⁷ Jøts ku dø'øn Juan ojts t'ixy jøts ku ja fariseotøjk may'ampy yjanchmendi nøbajtpi møøt ja saduceotøjkti, jøts ja tnimaay:

—¡Mee miku!! ¿Pøn mee tø mnii'mxyi jøts ku jade'en mgayiktabayø'ødyit ja mbøky, jøts ku yø'øyi chøkyi ku meets ya nøbajtpi tø mmiñ? ⁸ Yikxon idø'øn mjaq'y'attit, wan idø'øn tyik'ijxy jøts ku ja mdsinaa'yin tø xyiktigatsti, ⁹ jøts kidi mee kø'øm mnawya'añidi namyikajxibim: "Tixi ka'ap ti chøkyi kumi ja Abraham adøm n'apteety'amøj'ajtyindip"; jøts ka'ats yjade'eni ti Dios kamajyip øy ja pøn ttukmigu'uk'att ja Abraham pøni pøn ja kø'øm y'a'ejxip. ¹⁰ Jøts tsojk ja nøjkx yiktiidyuñ pøn jaty tkami'øy'ajtip ja Dios. ¹¹ Tiy janch ixyam ndyimdyukmadowdi jøts ku øts yø'øyi tø nnimiñ jøts meets nøø nduktanøbattit. Jade'en'ampy yiknijawit jøts ku mdsinaa'yindi tø xyiktigatsti; jats øts tu'uk ix'oojk xpamiñ pøn meets Espíritu Santo mduktatøkiyip jøts ja' tmime'ent ja tiidyu'unin. Møk'ampy kutujk ja tmimiñ, niyuuni øts ja møøt nganamyibaat'atiyit. ¹² Jade'en ja ttu'unt ja naçwii'ñit jaa'y sám ariindøøm yikwigumyin, abiky ja tpiktaqajkit ja y'ak jøts ja tnitø'øty ja jøøn midi niyuuni kape'tsp, jøts ja ariinbajk abiky yikpøkjø'økt. Jade'ents idø'øn ja jaa'y yiktu'undit sá pønjabøn tmil'øyat ykami'øyat ja Dios.

Ku ja Jesús ñøbejty

¹³ Xjats idø'øn ja Jesús yja'jty jam mä ja Jordánk nøø, jam ja chøøñ Galileit etjotp jøts idø'øn ja jam yja'jty mä ja Juan wyinaty, ja' ja ñinijkxpy jøts ja yiknøbatit. ¹⁴ Ka'ap ja Juan ja twa'añ jøts ja tyiknøbatt, yide'en ja Jesús yiknimaay:

—Jawyeen me xtsøky jøts me nyiknøbatt? Pø metsxi dø'øn ndiy xyiknøbatp.

¹⁵ Yide'en ja Jesús y'adsøøy:

—Wan idø'øn t'ukjaty; jade'en ne'egi ndyimdyøø'jint jøts ku ja'ayi nbadu'unint sá Dios Teety tyiy'ajtin wya'añ.

Kyupøjk idø'øn ja Juan ja jade'en. ¹⁶ Ja'ayi ja Jesús ñøbejty, jøts ja pyidsiimy jam nøøjotp. Winets nay jatyi adsu'jky y'awaajch ja tsajp, jøts ja ojts t'ejxpaaatti ja Dios y'Espíritu Santo ku ja ñigida'agyi sám tsapakín jøts ja tyakakpajti. ¹⁷ Winets ja Dios Teety y'ayuujk yikmadøøy, yide'en ja jap tsajpjøtpy wya'añ:

—Ya'at øts idø'øn n'U'nk'ajtpy, yø' øts idø'øn ndsøky'ajtpy, njantyajotkujk'ajtpyts øts yø'.

4

Ku ja Jesús yikjot'amutsk'ejxwa'añ

¹ Xjats ja Dios y'Espíritu Santo ojts yiknijkxyi ja Jesús jam abæk etjotp, jøts miku' ja jam yjot'ejxit.

² Wixijkxyøøw wixijkchuu' idø'øn ja jam y'ayuu'ajty, jøtsnim yuu ja pyaajti. ³ Winets miku' ja jam ñimeejni jøts ja yikpøktyunwa'añi, yide'en ja ojts ñi'imxyi:

—Pøni janch ku me mjanchdiosu'ngi, yiktsapkaakyat yø tsaa.

⁴ Xjats ja Jesús y'adsøøy:

—Yide'en Dios kyajpxy wya'añ: "Kuuyi Dios kyajpxy myøji, kidi ja'ajip naçwii'ñit jaa'y nugo tyajujky'attip ti jaty yikjøø'kxp."

⁵ Winets miku' ja ojts yiknijkxyi jam Jerusalén midi Dios kyunuukxkyajp'ajtpy, jamts ja ojts yikøxpetyi tsaptøjk kubajk ⁶ jøts ja ojts ñiimxyi:

—Pøni janch Dios U'nk mets, kajtswoon ya; pø nømpxi ja Dios kyajpxy jøts ku:

Ja tnøjmit y'ankilis jøts me myik'ejx'ett jøts ku me ka'ap ti mjattit.

Jøts ku mets ja ankilis mdsa'anjø'økit,

jøts mdeky tsaa kyakumit kyayo'odsit.

⁷ Xjats ja Jesús t'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Janch nayinømts Dios kyajpxy: “Kidi mDios xjot'ixy.”

⁸ Xjats ja miku' ja ojts wyaañjkxkojmiyi jam moj kojkpjx, jots ja jam tyuk'ejxøø wine'en ja kajp naxwiiñ jots ku janchkumeeñ janchjotkujk; ⁹ yide'en ja ojts ñii'mxyi:

—Ngøyajkøjxp øts yø kajp tuki'iyi jots mets yø xja'bøkøxt, pøni xwinguxanaapy øts, pøni xwindsø'jkip øts.

¹⁰ Winets ja Jesùs wyaañ jots ja tnimaaay:

—Miku', jiwa'ak, kidi øts ya xwin'ixy, po yide'ents Dios kyajpxy wya'añ: “Ja Dios Teety tu'ugyi mwindsø'øgip, ja' mbadu'ump pøni sa ja wya'añ.”

¹¹ Xjanimts ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja miku' myajtstutiyøø, jots ja ankilis ja ñimeejnøø, ja'ats ja ojts pyudøkiyi.

Ku ja Jesùs tpadøjkiyii'ñ ja tyunk

¹² Kuts ja nwindsøn'ajtim Jesùs tnimadøøy jots ku ja Juan jam wyinaty puxøjkjotp, winets ja ojts ñijkxy jam Galileit etjotp. ¹³ Jots nika'ap ja tyaa'niyii'ñ jam Nazaret, ne'egi ja ojts ñijkxy tsinaabyi ma ja kajp jam meyjam midi Zabulón etjotp jots Neftali etjotp, jam idø'øn ja ojts ñijkxy Capernaumit kajpkøjxp. ¹⁴ Ka'pxy idø'øn ja jade'en tyuujni yjajti sa ja Dios kyugajpxy Isaías wyinaty to wya'añ ku ja yide'en tjaadyaañ:

¹⁵ Meets Zabulónit ja'a'y, meets Neftalíit ja'a'y,

ma tuu' wingon ñaxy jam meyjam, midi yiknido'onip xøøbidsimy ku nnøjkxint jam Jordán.

Meets Galileit tsinaabyidi, pøn ka'israelit ja'a'dyi.

¹⁶ Jade'en meets x'ejxpøattit midi Dios Teety ñajtskajxip sam ja jajin pøn wimbeets kugoots tyimylejtnidip, nisudso mgawinmaaq'nbyaqatti pøni sadam idø'øn ja Dios mdsøkyidi, tots ja tyikujajtaagi tyikudøø'kxaagi pøn ja pyøky tmi'ookwønidip jadi'iñi, jots to ja Dios mduu'mø'øyidi sudso mnitso'ok'attit.

¹⁷ Kuts ja Jesùs ja'ayi jam Capernaum kyaapkøjxp yja'aty, yide'en ja kyajpxwa'kxnibøjkuyii'ñ:

—Jawidi mbøky, yiktigatsti mdsinqa'yindi, ja'agøjxp ku ja wyingøñ ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja naxwilñit jaa'y.

Ku ja Jesùs twaqdsøøy nimaktaxk ja ajkxmøjkpi

¹⁸ Jam ja Jesùs wyinaty ñaxy mejpya'am midi jam Galilea etjotp, ku ja t'ejxpøajty namaitsk ja ja'a'y midi ttukmiga'ax'ajttip, tu'uk txøøw'aty Simón, nayi yikxøømøøpy ja Pedro, jots jadu'uk Andrés. Ajkxmøkk idø'øn ja tyunk'ajttip ixam ja wyinaty tyimñiwejtpatti ja tyajkxmøjk. ¹⁹ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja ñimaaqyidøø:

—Mada'akti, møøt widettik øts jots nduknijawi'dit sudso jaa'y ja nitso'ok'ajtin tpaatt.

²⁰ Jots idø'øn ja nay jatyi tnajtswojigidøø ja tyajkxmøjk jots ja ojts tmøødidi.

²¹ Tø wyinaty waani yø'ødyi, jamts ja Jesùs ojts t'ejxpøatkojmi nayi namajtsk ja ja'a'dyi midi tukja'a'dyi: tu'uk y'Jacobo'aty jots jadu'uk Juan txøøwi, ja Zebedeo dø'øn ja y'unajk. Jam ja wyinaty møøt ja tyeety barkijotp, ja tyajkxmøjk ja jam wyinaty y'adajkidi. Winets Jesùs ja ojts yaajxiyidi, ²² jots ja nay jatyi tmajtstuttøø ja tyeety jam barkijotp, jots idø'øn ja tmøødido ja Jesùs.

Ku ja Jesùs tyik'ixpijky ja mayja'a'y

²³ Øy ja Jesùs øy madsoo tyimwyidity jam Galileit etjotp, ku ja øy magajp yja'aty jots ja yik'ixpiky jam tsaptøjkjotp, jots ja tkajpxwa'kxy ja Dios y'øgyajpxy midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y, jots ja øy pønjabøn tyiktsø'øky pøn jam tigati pa'am pøjkip. ²⁴ Jots ja Jesùs yiknija'wiyii'ñ, ñija'wigyøjxtøø ja' pønity tsinaadyip jam Siria etjotp, ja'ats ojts ja pyamaa'y tyikmendi pøn jaty jam o tigati pa'am pøjkidip ajnidip, jots ñayikmemidi ja' pøn ja miku' to tyatøkiyidi jots pøn ja mø'ødyi pa'am pøjkidip, pøn koxujxtip pakxujxtip. Xjats idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja tyiktsokijxy. ²⁵ Jots idø'øn ja mayja'a'y jam jade'en

yja'att̄i choondi p̄on tso'ondip jam Galileit etjotp, j̄ots ja yikpawidity ja Jesús. Jam ja'adi p̄on kugajp'ajttip m̄a jaty ja kajp midi kyutujktajk tjagyajptip Decápolis j̄ots Jerusalén, j̄ots nayide'en p̄on tso'ondip Judeit etjotp, j̄ots nayide'en jamidi p̄on kugajp'ajttip jaduktamajñ'ampy m̄a ja Jordánit nøø tyāñ.

5

Ku ja Jesús ojts kya'amay jam kojkøjxp

¹ Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja mayja'a'y jam, winets ja ñijkxy kojkøjxp j̄ots ja jam y'ixaqky, jamts pyabøjkpitøjk ja ñachinaa'y'awidejtøø, ² j̄ots ja ojts yide'en tyik'ixpøjktøki:

Ja' p̄on nekim t'ejxtip

³ —Tya'øy'ajtidip ja' Dios kyunuu'kxin p̄on ja y'amutsk'ajtin yja'wip, ja'ats pyaattip ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y.

⁴ 'Tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'adi p̄on jotmayaxtip p̄on jotmay'oo'ktip, ja' idø'øn Dios ayo'ejxidip.

⁵ 'Tya'øy'ajtidip ja' Dios kyunuu'kxin p̄on myiduda'aky'ajtip ja y'awejax'ajtin, ja'ats pyaattip ja øy'ajtin midi ja Dios tø tni'adsowi.

⁶ 'Nayide'ents ja tta'øy'ajtmidit ja Dios kyunuu'kxin p̄on tjantyimtyojsktip ja øy'ajtin ja tiy'ajtin midi Dios yja'ajip, pudøkiyidipts ja' j̄ots ja jade'en ttu'undit sam idø'øn ja tsokti.

⁷ 'Ñayi tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'amidi p̄on t'ayo'ejxtip ja myigu'uk, ayo'ejxidipts Dios ja nayide'endi.

⁸ 'Tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'adi p̄on ja yjanchja'win tu'ugyi yik'ejtip, kuwanits ja Dios ja tpaattit.

⁹ 'Tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'adi p̄on yikxon tkajpx'øyidip j̄ots tsep tkananktyuñidi, ja'abi ja'a'y idø'øn Dios u'nk'atidip una'jk'atidip.

¹⁰ 'Ñayi tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'amidi p̄on tku'ayo'ombaajtidip ja øy chínq'a'yin, j̄ots yikjemdundi yiktedundi, ja'abits idø'øn paat'ajtidip ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y.

¹¹ 'Ñayi tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'amidi p̄on yikjemni'maadyip yikteni'maadyip uk yikjemdundi yiktedundi, yikni'wambatti a'øy'ampy øts køjxp. ¹² Kidits xkumayjawidi, xonjajti jotkujk'att̄i meets, møy'ampy meets ja nojx mwingaxø'jkxiyi jap tsajpjøtpy, pø nayide'enxi ja yikjemdundøø yiktedundøø p̄on jaty tø y'atstsøønidì y'atstanidi p̄on kugajpxy'ajtidip ja Dios.

Ja' p̄on jade'en naxwiñiñ tundip sam ja jaj tyuñin sam ja kaan tyuñin

¹³ Jade'en meets idø'øn sam kaan tyuñin midi wa'ats midi naxwiñiñit jaa'y yiktundip j̄ots chu'jch kyawindigø'ødyit. Nayide'en idø'øn ndejint mdunkpaattit ku mmigu'uk xukmado'odit ja Dios yja' sudso'ampy y'anmija'win kyawindigø'ødyit. Kuts ka'ap jade'en mdu'undit tø wyinaty mbidsømdi ejxiñ ja kaanin midi kawa'qts midi katump.

¹⁴ Kuwaní myik'ejxit myiknijawidit nayide'en sami kajp yik'ijxyin midi jam ejxin'am midi jam kojkøjxp. Jade'en meets idø'øn ejxpajt mwaq'andip sam ja yjajyin tyii'kxyin.

¹⁵ Kidi ja'apxi yø jaj tnidøøbyøki j̄ots ja yikpikta'akt kajuun patki'py, pø ja'axi ja wya'ant j̄ots ja yikpikta'akt jam ejxin'am m̄a ja tyikujajit tyikudøø'kxit p̄on jaty tsinaadyip jam tøjkjotp. ¹⁶ Nayide'ents meets idø'ønmi, tuk'ejxti ja jaa'y ja øy'ajtin ja xondaajkin j̄ots t'ejxit tnijawidit j̄ots kudam meets xuñ ja tiy'ajtin, mjajotwamp tam meets, myijawidipts kyunuu'kxyjawidipts ja' ja Dios Teety midi mee mnitanaajyip o madsso midi jap tsajpjøtpy.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús tnigajpxy sa tyu'unt ja Moisés kyutujk

¹⁷ Kidi meets jade'en mwini'maañidi j̄ots ku øts ja' tø nnimiñ j̄ots øts ja Moisés kyutujk j̄ots øts ja Dios kyugajpxy y'ixpøjkin nyikudigøjyidit; kidi ja'apts ø tø nnimiñ, ja'axi ø

nnimimpy jøts øts ja jade'en yikxon njaktyimñigajpxy sa jaty ja tø wya'andi. ¹⁸ Janch øts idø'øn nwa'añ, pøni wine'en iiy tyaa'ni yø naajx yø tsajp, niwine'enints ja kutujk kyagudigø'øty kunim ja tuki'iyi ka'pxy jade'en tyimyjatt pøni ti jaty idø'øn tunipnim. ¹⁹ Paty ja ka'ap yikmø'ext ku Dios kyutujk ttanitanit ja yja'a'y pøni pøn yiin waan tkayikmøjip ja Dios kyutujk, kuts ja myigu'uk ja nayide'n ttukpabiky sam ja kø'øm tpaduñ yiin waan, ja'ats idø'øn ja Dios kamø'ejxip nayide'en. Pønts ka'pxy tpadump jøts myigu'uk ja nayide'en ttukpabiky, møj'ejxipts Dios ja' ku kyutujk ja ttanitanit ja yja'a'y. ²⁰ Paty mee ndukmadøy, pøni ka' øy yikxon mjaa'y'atti, pøni mdundip nayide'en sam yø fariseotøjkti sam yø kajpxwejpitøjkti, nijuunits meets Dios kyutujk jade'en xkapaajtiyidit midi yja'a'y ja tyanitanaapy.

Ku ja Jesús tnigajpxy sa kya'øyi ja aki jøts ja jotma'jtin

²¹ 'Tøxi xnimadowdi ku ja n'apteety'amøj yiknimaadyøø: "Kidi myikja'a'y'øsky, pøni pøn yikja'a'y'oo'kp yiktiidyu'ump ja!." ²² Yide'ents mee nnøjmi pøni pøn ja myigu'uk tmi'ambøjkp, nayi yiktiidyu'ump ja!. Uk jam o pøn ja myigu'uk tjemnøjmi ttenøjmi, tiidyuni dipts ja' ja kutujk adsinaabyidi ma ja kutujktajk jam; uk pøn tnimaapy ja myigu'uk jøts ku ja myø'øty, paat'ajtip ja' jøts ja y'ayo'ot ma jøøn jap ayodaajkjotpy.

²³ 'Paty pøni mbikta'akwændip ja myøxy jam altajrwemp, kuts jam mja'atti jøts winet xja'myatsti jøts kudam ja mmigu'uk jap tu'uk pøn mmidsep'ajtip, ²⁴ jamyits ja altajrwemp xmajtstu'uttit midi myoxwændip, jøts ja jawyeen x'atskajpx'øyidit mørøt ja mmigu'uk. Pøni ti dø'øn mnadyami'ambøjkidip jøts mnamyijotjimbetidit xem yam mørøt ja mmigu'uk, winetnimts jadigojk mnøjkxt jam altajrwemp, jøtsnim ja xyoxtit midi jam tø x'ukyiknøjkxti.

²⁵ 'Ku pøn mni'øoniwya'añidi jøts ja myiknøjkxwa'añidi jam kudunk wyindum, namga'anim jam myiknijkxyidi, tiku yikxon xkakajpx'øyidi jøts ja mørøt mnamyijotjimbetidit jadigojk, jøts kidi myiknijkxyidi jam windsøn tiidyumbi wyindump. Ja ti nø'ømp ja windsøn jam? Pø mgøyakidipxi ja jam jøts mee myikøyakt ma ja tajk mayojr jamdi, ja'ats mee myikpuxøjkøkiyip jøts mee myiktsu'umt. ²⁶ Øts idø'øn wamp, jøts ku jaanim mbidsø'ømdit ku wyinaty tø ja multi xkubatkøjxti.

Ku ja Jesús tnigajpxy pøn tø'øxy yaa'y nabyøjkxidip

²⁷ 'Tø meets inet ja xnimadøy ku jekyip yide'en yjawa'andi: "Kidi mmigu'uk ñiyaa'y ñidø'øxy xpøjkxiyi." ²⁸ Yide'ents øts nwa'añ, pøn ja'ayi t'ejxkip ja tø'øxyøjk øy ja nugo y'am yjotp yjawinmay, pøktyumpts idø'øn ja jade'en.

²⁹ 'Pøni ka'ap yø mween y'øyi ku yø mduktunk'atyi jøts myikpøktyunwa'añ, jade'en ne'egi mdyimdyø'øt jøts ku mnawyenyjuudit, jøts jagam xpipta'akt ja mween; ne'egi øy'ajtp jade'en ku ja'ayi wyindigø'øty midi myikpøktyunwajnip, jøts kidi amuum mwindigøøgyixy, jøts kidi amuum mnijkxy yap ayodaajkjotpy. ³⁰ Uk nayide'ents mgø' myikpøktyunwa'añi, ne'egits xkajtspoott jøts køtuk mda'ant; ne'egi øy'ajtp jade'en ku ja'ayi wyindigø'øty midi myikpøktyunwajnip, jøts kidi amuum mwindigøøgyixy, jøts kidi amuum mnijkxy yap ayodaajkjotpy.

Ku ja Jesús kyajpxwiy sudso ja amajtsk'ajtin ñaxy

³¹ 'Nayi tø jekyip yiknigajpxy: "Pøni pøn ñidø'øxy tmajtstu'utwamp, tiy'ajtingøjxpts ja tminawya'kxit, kojp tu'uk ja nøky." ³² Yide'ents ø nwa'añ, ku pøn yaa'dyøjk ñidø'øxy tminawya'kxiyi a'øy'ampy, ku ka'ap ja wyinaty ja wenk yaa'dyøjk tmøøt'aty, mørøt tundigø'øyin ja tyumpy, jøts ja tø'øxy pyøktyuñ ku ja wenk yaa'dyøjk ja mørøt y'amajtskimi. Nayi pøky ja yaa'y nayide'en taja'jtip pøni myøøt'amajtskip ja tø'øxyøjk ja' midi tø wyinaty yikmajtstu'uty.

Ku ja Jesús tnigajpxy ku ka'ap Dios køjxp nugo ndaay'ajtint

³³ 'Nayi tøts inet xnimadowdi ku ja mdeety'aptøjk jekyip yiknimaadyi: "Pøni ti mn'iadso'owip Dios wyingujkp, kidits meets ja xka'ukyik'adujkn i ja mgajpxy ja m'ayuujk." ³⁴⁻³⁵ Øtsts wamp jøts pøni ti ja mmigu'uk mdamini'adso'owip, ka'ap ja Dios nugo xyiktestigi'att. Ni xkakajpxpaattit ja tsajp jøts ja naajx, jabi Diosxi ja nayide'en yja'ajtpy; ni ja Jerusalén kajp xkakajpxpaattit, jabi nay ja Dios møj yikutujkpixi kyajp ja'. ³⁶ Uk kø'ombaat mgubajk x'awanidi ku ja kyayikmibiky midi mjadukjanchjawiyandip o pøn, kidits jade'en nugo mwā'andi, kidi kø'omipxi meets mwāqay mgubajk xyik'øy, pø nay Dios ja jade'en kø'om mmøøjyidip. ³⁷ Ka'ap nugo ti xkajpxjimbettit xkajpx'adøjtit pøni ka'adam ja ka'pxy xnijawidi, jade'ents idø'øn ja miku' ja tyunkjøøjp tyikyø'øy ku xkajpxyondi.

Ku ja Jesús tnigajpxy sa pøn ja pyøky ñanktyukubetyidi

³⁸ 'Nayi tø net xnimadowdi ku ojts jekyip yide'en yiknigajpxy: "Jøts nayide'en pøngapøn ja myigu'uk tyik'ayo'ombaatt pøni ti ayo'on ja jade'en ttuñ, nayide'ents idø'øn ja tyimyiktu'unt." ³⁹ Yide'ents ø nwā'añ: Jøts kidi mee nayide'en xuñ sám ja ka'øyjaal'yindi; pøni mgojxip mdse'jkip, ja'øy ku xmaa'kxuktit. ⁴⁰ Kuts øy pøn mniwambatwā'ñidi jøts adsepkojxp myikpojkxiwya'andi ja mnijan, mo'odits, jøts pøni yjaaktyimbyøkwampy ja yukwop, kidits ayuujk nugo xyikyondi, mo'odi. ⁴¹ Pøni myiktaguwa'ñidip jøts tsimy xpadsø'ømdit, jøts ja jam xyikja'attit pøni ma' tø t'a'ejxidi, mjaaktyimduujnidipts ja may'ajt ja' jøts ja jawaani jagam xyikja'jtidit. ⁴² Pøni myik'amidojdip øy ti, mo'odits, kidi meets ja kamø'øyin x'ixy; nayide'en pøni pøn anuu'kxy øy ti m'amidojdip, kidi mee tø mwā'akjimbejtni jøts mmigu'uk møj may x'adsowdi.

Sudso yikminamyayit ja midseptøjk

⁴³ 'Nayi tø xnimadowdi ku jekyip yide'en yiknigajpxy: "Ja' møøt mnamyayit pøn møøt mnamyigu'ukwā'ñi, jøts ja kawin'ijxyim xjawit pøn møøt mnamyidsep'atyi." ⁴⁴ Yide'en ø nwā'añ: Jøts xtsoktit xmiyuuy'attit ja mmidseptøjkti, ødyejti ja' pøn mga'ødyejyidip, pudøki ja mmigu'uk pøn mjamai'ajkidip mjamijotma'jtidip, ku'amidowidi meets ja' pøn mjemenmaajyidip mdenimaajyidip, pøn mjemuujnidip mdeduujnidip. ⁴⁵ Jade'en'ampy meets ja Dios Teety tsajpjotpit mja'bøkidit jøts ja m'u'nk'atidit; pø tum ja'axi tyikni'amp tyiknijajp ja øyjaal'y ja ka'øyjaal'y, uk ku tyu'uy ja'ats ja nøø tuu tkajxp. ⁴⁶ Kuts meets ja'ayi møøt mnamyayi pøn mee mmiyuuy'ajtip, ¿tits ja jade'en ñiwyq'ant, ti may'ajt meets ja jade'en myiktagumøyip? Pøn ja jade'en tkajajtp, yikugubajtpi paat ja jade'en ttuñ. ⁴⁷ Uk xkajpxpoo'kxtits ja'ayi pøn jaty mmigu'uk'ajtip pøn tu'ugyi ja mdsinaq'yin møøt ñabyaadyi, ¿ti øy'ajtin meets idø'øn jade'en mdumpy? Ti pøn ja jade'en tkajajtp, pø nayide'enxi ja y'adø'øtsti pøn Dios tkajanchja'widip. ⁴⁸ Yikxonts mjaaq'y'attit øy wa'ats, nayide'en sám ja mgunuul'kxtyeety midi jap tsajpjøtpy.

6

Ku ja Jesús tnankyi'xpikyi ja ødyu'unin

¹ 'Øyim x'ejxtit, jøts kidi mdsinaq'yin nugo xa'ødyøki ñadyiji ja mmigu'uk xuk'ejxti øy paat. Pøni m'adø'øtswandipts jade'en, niwine'enints meets Dios Teety may'ajtin ja mgadagumøyidit ja' midi jap tsajpjøtpy. ² Paty ku xpubøkidit øy pøn ayoobi jaal'y, kidits meets ja niduki'iyi jaal'y xamimadyakixy, kidi mee nayide'en m'adøtsni sám ja jaal'dyi midi jam tsajptøjkjotp, midi jam nøø'äm tuu'äm win'øø'ndip. Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en y'adø'øtsti jøts ja kajxa'aky pyidsø'ømdit, jade'enits myay'ajtin ja tpøkti. ³ Jøts ku xmo'ot øy ti ja ayoobi jaal'y, tunts idø'øn jade'en jøts kidibaqat ja xuknijawi pøn me mjadyimyjamøjmigu'uk'ajtpy, ⁴ ne'egi øy ku ka' pøn xuknijawit ku jade'en xu'unt. Jøts ja Dios Teety wa'ats ja t'ixy ti jaty me mdumpy øy ja pøn xjagaduknijawi, mbøajtipts mets ja myay'ajtin ja'.

Kuja Jesús tn̄nky'ixpiky ja Dios'ajot'ajt̄n

⁵ 'Jøts ku mdsapkajpxtit, kidi jade'en xundi s̄am ja jaa'y midi win'øø'ndip, ja' midi tsojktip jøts ja tan̄i Dios'ajot'attit jap tsaptøjkjøtpy, uk ma jaa'y y'ejxit jøts ja jade'en yikajxa'aktit. Jade'eñits ja kø'øm ñadyukpikyidi ja myay'ajtind. ⁶ Kuts ja Dios x'ajot'attit, tøkidi mdøjkjøtpy, agø'ødi ja mdøjk jøts xm̄nuu'kxa'aktit anadyu'uk'ampy ja mDios Teety, pø ixajpxi ja nayide'en jøts y'ijxpy ja' ti jaty mee mdumpy, øy meets ja pøn xjagaduknijawi.

⁷ 'Jøts ku dø'øn jade'en ja Dios x'ajot'attit, kidi ja xkajpxjimbetti xkajpx'adøjtì midi tø xja'ukajpxti, kidi jade'en m'adøtsnidì s̄am ja jaa'dyi pøn Dios tkanija'widip, pøn winmaadyip ku ja y'øømayidit kyajpxmayidit winets Dios ja myadowidit. ⁸ Kidits meets nayide'en m'adi'ich s̄am ja y'adø'øtstin; pø wa'atsxi Dios Teety ja ne'egi tn̄jawì pøni ti meets idø'øn mga'ejtxip, pøni ti meets idø'øn mdsøjkpy, wa'ats ja tn̄ja'wiñi yam meets ja xka'amidøynim. ⁹ Paty idø'øn yide'en ja Dios x'ajot'atti:

Dios Teety tsajpjotpit,
kuuyi mets jadu'uk øy wa'ats.

¹⁰ Øyts ku xmimiñ ja mgutujk midi mdanitanaapy ja mjaa'y.

Yikjatts ya naxwiñi nayide'en kø'ømdsojkingøjxp pøni sa xamidsøky nayide'en s̄am jap xuñin tsajpjøtpy.

¹¹ Møøkyts øots ixyam ja ngaajyk n'uujkik midi øots xka'ejtxip.

¹² Maa'kxik øots ja nga'øy'ajt̄n ti jaty øø tø nduñ, kumi tø øots nayide'en nmaa'kxuky pøn øots xjemdump xedump.

¹³ Agidyujk øots axajtujk øots, kidi øots xmajstu'uty jøts kidi myajada'aky ja miku' yja'. Pø metsxi ja' mgutujk midi ja mjaa'y mdanitanaapy, mets amuum møk'ajt̄n, jøts ja øy'ajt̄n xondaajkin midi xemikojxp. Jade'en idø'øn ja yjatt.

¹⁴ 'Pøni mmaa'kxuktíp ja jaa'y pøn mjemuujnidip mdeduuujnidip, nayide'ents meets ja Dios Teety mmaa'kxukidit pøn jap tsajpjøtpy; ¹⁵ kuts pøn xkamaa'kxuktit, ka'ats meets ja Dios Teety mbojkpiamaa'kxiđit.

Kuja Jesús tnigajpxy ja amaay'ajt̄n

¹⁶ 'Jøts ku m'amaay'attit ku ø xkagugayidit xkagu'uugidit, kidi meets jotmay'øøgyim x'ejxnidi, kidi meets ja jade'en xyiknigaxi'iky s̄am y'adø'øtsti ja win'øø'mbi jaa'dyi; jade'en'ampy ja jade'en ttundi jøts ja ttuk'ejxti øy pøn jaa'y ku ja jade'en y'amaay'atti. Jade'eñi ja tpøatti ja may'ajt̄n jøts ja ka'ap Dios yja' tpøajtidi. ¹⁷ Kuts mee m'amaay'att, nawyoogi nagyaxi, puj mween m'qaw, ¹⁸ jøts ja jaa'y kidi tn̄jawidi jøts kudam me m'amaay'aty. Ja Dios Teety ja tu'ugyi tn̄ja'wip, pø ixajpxi mets ja møøt. Øy mets ti xuñ xkajpxy, nija'wipts ja wa'ats; nay ja'ats mets ja may'ajt̄n mmo'oip.

Ja kunuu'kxy jujky'ajt̄n midi jap tsajpjøtpy

¹⁹ 'Kidi meeñ kidi pikta'aky ya naxwiñi nugo x'abøjktøkidi ma ja'ambi jøø'kxp tyikudigøy ja pikta'aky, jøts ma maa'tspi kadye'ebiy tyøkidi jøts ja tuki'iyi tyikpidsømguixy ja pikta'aky. ²⁰ Ne'egi øbyidsø'ømp jade'en ku xjøp'ijxy'attit jøts xpaøattit ja jujky'ajt̄n midi jap tsajpjøtpy, midi ka'ap mwindigø'xiyidip. ²¹ Pøni ma xnajtsjawidi xpaøatwa'andi ja jujky'ajt̄n, nay japtops meets ja mwìnmaaqñ y'ity.

Ja øy jaj midi ja jaa'y tyikja'gyukip

²² Xjats ja Jesús yjaøkwaañ:

—Jade'en idø'øn øy mween n'ukpiktaajkint s̄am ja jajin, yø'øts tyikujajtaajkip tyikudøø'kxaøajkip amuum ja mne'kx mgojpk; kuts ja mween y'øy'aty, nayide'ents ja amuum tjagyepy ja ne'kx ja kojpk, ka'ap ja ttuktun ja kya'øyi; ²³ kuts ja mween kya'øyi, nayide'ents ja tyikjaty ja ne'kx ja kojpk s̄am pøn kube'ets kugoots y'ity. Pøni jamts ja jaj xmøødi jøts kuts ja xjaøktyimyik'oookni ku ja jade'en yjaøktyimyjajtni s̄am kyooots'ityin, ijøktyimyjinajxpts ja' yam ja tø yjakoodsimy!

Ku ka' tuk'o jkyi majtskjøøjp n'ajot'ajtin jade'en ja Dios jøts jade'en ja meeñ

²⁴ 'Ka' pøn tumbi namajtsk wyindsøn tmiduñ, ku ja jade'en ttu'unt, tu'ukts ja pyidsø'ømt pøn ja wyinjäwip, jøts ja yjadu'ukpi ja tkawinjäwit, tu'uk ja t'ømyidu'unt jøts ja yjadu'ukpi ja tka'ømyidu'unt. Paty nayide'en ka' pyaat'atyi jøts nmidu'unin ja meeñ ixyädamts Dios njamidu'unma'andi, tu'ugyi Dios n'ajot'ajtin.

Ku ja Dios t'ejx'ity pøn jaty ja y'u'ngip y'unajkip

²⁵ 'Ja'agøjxp øts idø'øn nwä'añ, jøts kidi xjotmay'atti pøni ti dø'øn mga'adyip m'uuktip, pøni ti dø'øn mdajuky'attip, ni ja mwet mnäamy xkajotmay'attit ti dø'øn mnadyaxoxidip. ¿Ti jade'en ja jujky'ajtin yikpaaty sámi kaaky jii'kxyin? Pø ka'axi. Jøts ja wet näamy mibaat ja t'uk'amibaat nayide'en pøni sa dø'øn ja ne'kx ja kojpk yikmøøt'aty? ²⁶ Ejxti yø joon, ejxti yø jiyujk midi kakwidejtip jam tsajpwemp, ka'axi yø ñe'epti kyojti, ka'axi pyikta'aky yø tyikpidø'økti, ka'axi pyikta'aky yø tpøkjø'økti jøts tpikta'aktit jap tsaljxjøtpy; øy yø jade'en yjagatundi, yikmøødyipts yjii'kxy yø!, ja' yø tmøøpy pøn mee m'ajot'ajttip, ja Dios Teety pøn jap tsajpjøtpy. ¡Tits mee mdsow sa ja jiyujk jade'en ja yja' yikmo'odi! ²⁷ ¿Pøn kø'ømdsøky tyimy'uknäkyojnip jagujkp metrin, øy ja mabaat jade'en tjadyimyjatsøky?

²⁸ ¿Jøts tiku xjotmay'atti ja wet ja xox? Ejxti yø ujts ejxti yø piy midi yomp aayjøøjty ujtsjøøjty, ka'axi yø pyeetti kyojti, ka'axi yø ti ttundi; ²⁹ jøts øts idø'øn yam wamp, jøts ku ni ja rey Salomón jade'en ojts kyanadyaxøxy ja xyox ti jaty ja jam wyinaty myøøt'ajtpy, sam yø ujts sam yø piy tmidsujkaxi'iky ja xyox. ³⁰ Pøni xyøjxpy tamts Dios jade'en ja ujts midi ja ixyam yomp ja aayjøøjty ja ujtsjøøjty, øy ja jabom wixøjkp yjayiknitsaañit, ¡tits mee mdsow sa ja ujts sa ja piy jade'en yja'akyikxøxy, meets kaja'gyukibidi meets ka'ajot'ajtpidi! ³¹ Paty kidi mmaydi mdajti, jøts kidi mwä'añdi: "¿Ti dø'øn ngaa'yim njøø'kxiñ? uk ¿ti dø'øn n'uujkim? uk ¿ti dø'øn nwet'ajtim nnäamy'ajtim?" ³² Tum yø yjade'embø pikta'aky pyawinmaadyip ja jaq'y pøn Dios yja' tkaja'gyukiyidip; meetsts mjagyajpøp ja Dios Teety midi jap tsajpjøtpy, ja' ja tnija'wip pøni ti mee mga'ejtxip. ³³ Ja'ats meets jawyeen mjotmay'atp sa xpaattit ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yja'a'y, jøts nayide'en ja y'øy'ajtin chuj'ajtin midi yja'ajtpy, mbaatpts meets ja yjade'embø pikta'aky tukil'iyi. ³⁴ Paty kidi nugo xjotmay'atti pøni ti me'emp kida'akp jabom wixøjkp, jabi kø'ømxø ja ñankñijawiyit ja jabomit'ajtin.

7

Kidi pøn o ti xawindsø'ødyi

¹ 'Kidi pøn nugo o ti xapøky'ejxti, jøts Dios nayide'en mgapøky'ejxit. ² Nayide'en meets Dios ja mdagubatiyit pøni sa meets ja mmigu'uk xuñ, nay ja'ats ja yik'awetsp. ³ ¿Sudso dø'øn ja mmigu'uk pyøky x'ejxpaa'jtiy, jøts ja mja' ne'ege xka'ixy kudam ja jawaani møy? ⁴ Jøts, ¿sudsots mets idø'øn namyikajxibim xkajpx'øy'wya'añ yam mets ja mdsinaaq'yin øy xkayikyø'øy? ⁵ ¡Meets win'øø'mbø ataqadyi! yik'øyidi jawyeen ja mga'ochinäaq'yindi, winetnimts ja mmigu'uk chinäaq'yin xkajpx'øyiyidit.

⁶ 'Jøts kidi nugo ajawi øy pøn xmo'odi midi ja Dios yja'ajip, kidi jade'en xundi sam uk'otigati nugo ajawi yikmø'øy, ku ja nay ja'ayi m'uktanibidø'jkniyidit, jøts tsojk tatsu'utsa'am m'ukyik'ejxnidit. Jøts kidi nugo ajawi xukmadowdi Dios kyajpxy pøn tkaja'gyukidip, ku ja nugo t'uk'amnixeknidi t'uktsaachnixeknidi, taxi'iky nugo tjawidi.

Amidowdi poktsowdi, ixä'adi kugajpxidi øy ma

⁷ 'Amidowdi poktsowdi, jøts Dios mmo'ojidit; ixä'adi pøni ti mga'ejtxidip, mdukpaa'qadipts meets Dios ja'; uk ku mgugajpxidit muum, yik'awa'atspts øy pøn ja tøjk'aaw. ⁸ Ti ja kidyimy'ukyikmøøpy pøn t'amidoop pøn tpøktsoop, pyajtpy ja' pøn tigati t'ixaapy; uk ku pøn kyajpxwidity kyugajpxi, øy muum yik'awajtsxiyipts ja tøjk'aaw ja øy pøn.

⁹ ¿Ti wan meets ja ndejin winaagin pøn y'u'nk y'una'jk tmøøpy tsaa ku ja t'amidoøy tsapkaaky? ¹⁰ ¿Uk tmø'øy tsaa'ñ ku ja t'amidoøy ajkx tsaa'yay? ¹¹ Øyts mee mabaat mjagatyimy'øyja'a'y'atti, mjajtipts ku xmo'odit m'u'nk m'una'jk midi øy tsuj piðsømp, itits Dios tyungip pø tsajpjøtpyx ja!, myo'opts ja' ja øy'ajtin ja tsuj'ajtin pøni pøn ja amido'oxiyip!

¹² Jade'en idø'øn xun'ettit, meets idø'øn ja mmigu'uk mwindsø'øgip sam meets ja kø'øm xjatsøky ja nawyindsø'øgi; kumi yø' idø'øn ja Moisés kyutujk ñi'ane'empy, jøts nayide'en wya'añ ja kugajpxtyøjk ja ñøktyi.

Ja mutsk tøjk'aaw

¹³ Jap idø'øn mdøkidit ma ja tøjk'aaw kadanaxiyim midi mutsk midi xu'uts. Møj ñidøjk'aaw ja', møj ñiduu' ja' midi nøjkxp yap ayodaajkjøtpy manim idø'øn tuki'iyi wyindigøøgyixy, may ja' pøn yap tøjkidip; ¹⁴ jøts ja tøjk'aaw, jøts ja tuu' midi nøjkxp yap ma tsinaa'yin xemikøjxp nbaajtindit, mutsk ja' xu'uts ja', niwaani ja iidyi pøn idø'øn ja tøjkidip.

Pøni sa wyimbidsimy øy ti, ja'ats tyikwingaxø'kp pøni sa ti y'øyi kya'øyi

¹⁵ 'Øyim mnay'ejx'etidit, øyim x'ejxtit ja ja'a'y pøn win'øø'ndip, ñadyijiwyø'andi jøts ku Dios yja' ja tkajpxidi. Ñadyiji ja mninijkxyidi amyuyjy tsaachyuyj, ja' y'aawwidip yjojtidip ja kubety'ajtin, ja' wyinmaa'ñ'ajtip ja kya'øybi. ¹⁶ Ja' meets ja mda'ejxkap pøni ti jaty tyundip, pøni sa jaty y'adø'øtsti; ka'axi uvi tsaa'äm yikwiduky jam kujp kipkyøjxp, ni iigi tsaa'äm kyawinaky jam kujp'aagyipkyøjxp. ¹⁷ Paty idø'øn ja kipy midi øy, pøni øgyipy ja', nayide'ents tyøøm ja øy tyikpiðsimy; midi'its ka'øy, nayide'ents tyøøm ja tyikwingaxi'iky ka'øy. ¹⁸ Ka'ap ja øgyipy tyøøm tyikwimbiðsimy ka'øy, ni ja ka'øgyipy ka' tyøøm tyikwingaxø'økmi janch øy. ¹⁹ Ja kipy midi jaty ja tyøøm ka'øy, jøts kumi nayide'en idø'øn ja kipy kya'øyi, yikpootp ja' jøts ja ñitø'øty yap jørnøtpy. ²⁰ Jade'en meets idø'øn ja ja'a'y x'ejxkap, ja' ja tnigajpxp pøni ti jaty tyundip pøni sa jaty y'adø'øtsti.

Ku ka'ap pøn nugo ajawi tyøkit ma Dios ja kyutujk ja naxwii'ñit ja'a'y ttanitani

²¹ Pøni pøn jaty øts jade'en nugo xkajpxpatp, jøts nika'ap ja Dios Teety yja' tpadu-ujniyidi, ja'ats ka' tpaattti ja Dios kyutujk. ²² Ku tpaatt ja'abi tiempi, ku yja'att ja xøøw jumøjt, may øts ja ja'a'y xnøjmidit: "Windsøn'ajtim, windsøn'ajtim, ja'ats øots tø ngajpxwa'kxy mets ja mja', mets køjxp øots ja jade'en tø nduñ ku øots ja mik' tø ngajpxpiðsimy jøts øots ja'a'y ja ndukmajtstu'uty, jøts ku øots ja milagri nayide'en may'ojk tø nduñ." ²³ Kuts ja ja'a'y jade'en xnøjmit, winets n'adso'ot: "Ka'axi mee ma møøt nnay'ijxy'atyi, jiwa'akti ya' kidi øts ya' xwin'ejxi, ku meets kawine'en tø mgawindi'yaty jøts xundi ja kya'øybi."

Majtsk jøøjp ja poch kyojpk

²⁴ Pøn ø xkimadoop jøts jade'en ttuñ sa nwa'añ, jade'en idø'øn ja' sam ja ja'a'y midi wiyy midi tyøjk tkojp tsaaagøjxp, tum tsaa ja amuum tyukojpk'ajtpy. ²⁵ Kuts ja tuu myiiñ, jøts ja nøgom pyidi'jky, amuum ja nøø'aaw nøøjoojt kyombejty, jøts ja poj jadi'iñi tyikpojwiðbetwani ja tøjk; jøts ja nigidi kyidaay, kumi tum tsaa ja yap wyinaty amuum kyojpk'ajtpy. ²⁶ Pønts ø xkimadoop ku ka'ap jade'en ttuñ sa nwa'añ, jade'en idø'øn ja' sam ja ja'a'y midi tkaja'gyukip o ti, midi ja tyøjk ojts tkøjy jam pu'jotp. ²⁷ Ku ja tuu ojts myiñ, jøts ja nøø'aaw nøøjoojt kyøømy, jøts ja poj jadi'iñi tyikpojwiðbejtni ja tøjk, ojts ja tøjk kyiday. ¡Adso'jkibim ja ojts yjanchkujeti!

²⁸ Ku dø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesùs kyajpx'abajtiyii'ñ jøts ja ja'a'y janchñigymaap tja'widøø ja ixpøjkin; ²⁹ pøjade'enxi ja yik'ixpikyidi sam o pøn møk'ampy kutujk tjagyepy, ka'ap ja jade'en yik'ixpikyidi sam ja kajpxwejpitøjkti.

8

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja jaa'y pyu'uts

¹ Ku Jesús chøø'ñ jam kojpkøjxp jøts kyidaajky, may jaa'y ja ojts pyadsøøñi. ² Xjats jaa'y ja ojts tu'uk wingon ñinijkxyi, møy pu'uts pa'am ja pøjkip, ja'ats idø'øn jam ojts ñaguyuxendya'agyi jam nwindsøn'ajtim Jesús wyingujkp, jøts ja tnimaay:

—Teety, mmøøt'ajtpy ja møk'ajtin jøts xyiktsø'okt, yiktsokts øts mdsojk'ajtingøjxp.

³ Xjats ja ojts ja'ayi tkøníxajy, yide'en ja tnimaay:

—Ndsøky'ajtpy øts jøts mdso'okt. Tsokni.

Ja'ayi ja jade'en wyaañ, jøts ja pu'uts pøjkibi jatyi ñajxy ja pya'am, jatyi tyaaagyijxy ja pyu'uts. ⁴ Jøts nwindsøn'ajtim ja ojts ñii'mxyi:

—Øyim x'ext, kidi pøn xukmadøy; øy ja'ayi xninøjkxt ja teety ja', ja'ayi m'atspaatp jøts ja myøxy ja'ayi xpikta'akt midi ja Moisés ojts tni'anem, jøts ja jaa'y t'ejxit jøts ku to mdsø'øky.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja romanit soldadi tyumbi

⁵ Xjats ku ja Jesús kyajptøjkiyih'ñ ma ja kajp jam txøowi Capernaum, jamts ja tu'uk ñimejni ja romanit jaa'y midi wyinaty tnwindsøn'ajtp nídukpijy ja soldadidi, ja'ats ja møk'ampy nimaajyøø, ⁶ yide'en ja wyaañ:

—Teety, ixajp øts tu'uk ndumbi pa'am tmigo'knøndøkjøtpy, jadi'iñi to myujknøxyujxnø, yjanchkupijkpy idø'øn ja jøp ja jayi toøyi.

⁷ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øy øts ja n'atsyiktsø'okt.

⁸ Jøts ja jaa'y yide'en y'adsowimbijty midi idø'øn twindsøn'ajtp nídukpijy ja soldadidi:

—Teety, ka'ap ø xpaaat'aty jøts mets mdøkit ndøkjøtpy; ana'am ja'ayi jøts cho'okt øts ja ndumbi. ⁹ Nayide'en øts ane'em y'ity, nay jats øts ndumbimi midi ø n'ana'amp. Ku øts nídu'ugin nnøjmidø, nøjkxø, nøjkpts ja jatyi; uk nnøjmits øts jadu'uk jøts mye'ent, mempts ja jatyi; uk nduktunwa'añ øts ja ndumbi øy ti pøn øts jadi'iñi ñyiktumpy ndøkjøtpy, tyumps ja' pøni sa øts ja n'ane'em.

¹⁰ Xjats ku Jesús ja jade'en tmadøøy, ñigyumaaap ja tja'wiyih'ñ, jøts ja tnimaay pøn jaty ja jam wyinaty payø'øyiyip:

—Janch øts idø'øn nwaañ, ni Israelit jaa'y øts ya ma jade'en ngapaqdynim sam ya'at jaa'y tmøødin ja janchja'win møk'ampy. ¹¹ Øts idø'øn wamp jøts ku may nayjade'embø jaa'y øy madsøo choondit, jøts mørøt jujky'ajtpi y'ixa'aktit ja Abraham, ja Isaac jøts ja Jacob; yik'ejxti jøp ma Dios kyutujk ttanitani ja yjaa'y; ¹² jøts pøn japaat'ajtidip jøts ja yjap'attit ma Dios kyutujk ttanitani ja yjaa'y, yikajxpidsø'omdipts ja jøp jøts ñøjkxtit ma kubø'ets kugoots, jøts ja jøp chabaawidettit y'amdøtskaattit chaachtøtskaattit.

¹³ Jøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaay ja jaa'y midi tnwindsøn'ajtp tukpijy ja soldadidi:

—Nøjkxni mdøjkwindum, jøts sa to xjanchjawi yiktu'umpts ja jade'en.

Jøts ja tumbi nay jatyi myøkpiky.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja Pedro tyaaakmø'jt

¹⁴ Winets ja Jesús ojts ñijkxy Pedro tyøjkwindum, jøts ja jam ojts tpaaajti ja tyaaakmø'jt, jøts kudam ja møk jømba'am ja jam tmigo'knø. ¹⁵ Ojts ja tnixaji kyø'køjxp, jøts jømba'am ja ojts jatyi ñiwa'achiyyi; ojts ja jatyi wyø'kuki jøts ja nay jatyi wyindso'jkiyidøø.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja maabyamaa'y

¹⁶ Xjats ku kyoodsiyih'ñ, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús may'ampy ja jaa'y yiktanimiiñ midi ja mikø'wyinaty to tyatøkiyidi; jøts ja ojts ja'ayi tuk'aawyti tmigajpxy, ja'ayits ja tyuk-tapidsøøm ja maamyiku' jøts ja tyikmøkpøkjxy níduki'iyi ja pamaa'y. ¹⁷ Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en yjajty, jøts idø'øn ja jade'en tyimyaty sa wyinaty to tnigajpxy ja

kugajpxy Isaías, ku ja yide'en wyaañ: "Ja' tuki'iyi tmidanaagyøjxp adøm n'ayo'on, nay ja' tmidanaapy adøm ja nbøjkin n'aq'nin."

Jajaa'y midi wyinaty tpawidetwamp ja Jesús

¹⁸ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts t'ixy ku mayja'a'y ja yjanchtamujkniyi, winets ja ojts wya'añ jøts ttanaxtit ja nøø jøts ñøjkxtit jam jaduktamajñ. ¹⁹ Winets tu'uk ja kajpxwejpi myiiñ mä ja Jesús jam wyinaty, jøts ja Jesús ojts yiknøjmi:

—Windsøn, tsoomp øts, nbanøjkxp mets øy madssoo pøni mä me mnijkxy.

²⁰ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús y'adsøøy, yide'en ja wyaañ:

—Ne'egi jaa ja waaqx yjut, ne'egi jaa ja joon pya'an; øtsts, niti ø xka'ejtxi øyik øts idø'øn mä n'øøni'int.

²¹ Xjats ja jaa'y jadu'uk wyami midi ja wyinaty pyabøjkpi'ajtpy, yide'en ja ñimaajyøø:

—Windsøn'ajtim, tnijkxy øts jawyeen ja ndeety t'atsyiknaxøki.

²² Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Møødik øts, majstu'ut yø oo'kpi, wan ja tyikpidø'økti ja myi'oo'kpi pøn y'anmija'win jajujkyi tø tyik'oo'knidi.

Ku ja Jesús tyiknajxy ja møk poj jøts ku ja tyik'amøkiyii'ñ ja mejy

²³ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tyøkiñña jam børkjotp møøt ja pyabøjkpitøjk. ²⁴ Winets ja poj møk'ampy yjantyimyiiñ jam mejyjotp, jadi'iñi ja nøø yjanchtojmø'knø jøts jap børkjotp yjanch'ayø'øyini. Maapts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty. ²⁵ Winets pyabøjkpitøjk ja ojts yuxiyi, yide'en ja ojts ñi'mxyiyi:

—Windsøn'ajtim, ejx øø nnøøjøø'kxni, yiknitsok øøts! Pø nødøjkiy'adøjtsnampts!

²⁶ Jøts ja t'adsøøy yide'en:

—¿Ti mdsø'jkidip ku mdsø'øgidi? Janch yii'nim meets ja janchja'win xmøøt'aty!

Xjats ja tyanaagyukiyii'ñ, jøts ja ojts tnøjmi ja poj jøts wan tnaxy jøts ja mejy kya'uk'adøtsnit; jøts idø'øn ja jadi'iñi myøøñ, nayide'en jotkujk'atyim tyaañ sam idø'øn ku ja et kyapøjy. ²⁷ Jøts ñigyumaq ja tyimyja'widøø, nømdip ja':

—¿Ti pøn jaa'y yø jade'en, mimadoojoipaat poj yø', mimadoojoipaat mejy yø'?

Ja Gadarit jaa'y pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

²⁸ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús yja'jty jaduktamajñ mejy'agø'øm, jamts ñaxwimbidsømdøø Gadara y'etjopti, winets jaa'y namajtsk pyidsømdøø jam kamisantijotp mä oo'kpi ñaxøkidi, jøts ja ojts tnimendi ja nwindsøn'ajtim Jesús. Miku' ja wyinaty tø tyatøkiyidi tum jade'en ja namajtskti, janch tyimgyubetyts idø'øn ja'adi, ka'ap idø'øn ja jam øy pøn tkunaxi jam tuu'äm. ²⁹ Jøts ja yjanchabaqbinaxwa'aktøø:

—¿Ti øø xanibøjkip, ti tsepxik adøm njagyejpyim, mets Jesús, mets Dios U'nk? Ja' mets ya tø xnimiñ jøts øøts ixyamyi xtyimyik'ayo'ombaqtwangøjy?

³⁰ Nay jamyits idø'øn wingon wyinaty y'ojkwidejtmdi maagyuch; ³¹ winets ja miku' nuu'kxaajkingøjxp t'amidooodøø ja Jesús, yide'en ja tnimaadyøø:

—Pøni xyikpidømwamp øøts, wants øøts yø' kuch ttatøki.

³² Xjats ja Jesús wyaañ, yide'en ja tnimaaqay:

—Nøjkxti.

Jøts idø'øn ja miku' jade'en pyidsømdøø, ojts tmajstu'utti ja jaa'y jøts ja maagyuch ja ttøjkidyøø; winets ja kuch niduki'iyi yjanchnabyagunajxidøø yap jaa'jøtpy jøts ñaxkidøktøø yap nøøjøtpy, japti ja ñøøjøø'kxkjøxtøø.

³³ Jøts ja jaa'y midi wyinaty kuch'ejxtip, ojts ja kya'akti, janch tsø'jkidip ja', jøts ku ja jam kajpjotp yja'ttøø, jamts ja tuki'iyi tnimadyakøjxtøø sa wyinaty ja jaa'y tø yjattí kyubatti pøn ja miku' wyinaty tø y'uktatøkiyidi. ³⁴ Winets ja jaa'y niduki'iyi cho'ondøø pøn jaty jam wyinaty kajpjopti, jøts ja ojts ñøjkxti mä ja Jesús jam wyinaty; kuuyits ja ojts t'ejxti, jøts ja tnimaadyøø møk'ampy jøts ja jam tyimbyidsø'ømt ja' y'etjopti.

9

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja koxujxpi pakxujxpi

¹ Xjats ja Jesús tyøkjiyii'ñ bärkijotp, jøts ja ojts ñijkxy jam jaduktamajñ, ojts ja ñøønaxy jøts ja yja'jty kyajpkøjxp. ² Jamts ja aq'y ja ojts tu'uk yiktaninijkxy midi koxujxp pakxujxp, ki'iy ja jam ojts tyiknøjkxti. Jøts ku dø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts jade'en t'ixy ja jaq'y jøts kudam ja møk'ampy ja janchja'win tjanchmøødidi, jøts ja pamaq'y ja tnimqay:

—Kidi u'nk nugo mdyimyotmay'øky; nbojkpi'mee'kxpy mets.

³ Winets winaqagin ja kajpxwejpitøjk wyinmaadyøø jøts ja wyandøø: "Dios yø jade'en kya'ømyigajpxpy, pø nugo jaq'yxi yø!". ⁴ Jøts kumi wa'ats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnijaw'i sa jaty ja wyinmaydi, jøts ja tnimqay:

—¿Tigøjxp ku jade'en ka'øwyinmaaq'ñ xjagyapti? ⁵ Ja ti ne'egi jawaani jajtni, kuts yø pa'amjaq'y nnøjmit: "Nmee'kxpy øts yø mbøky", uk ku nnøjmit: "Wa'kuki, pøkmukni yø mmaabajt jøts nøjkxní mdigam"? ⁶ Ixyamním meets inet x'uk'ext mabaat øts idø'øn ja møk'ajtin nmøøt'aty ya naxwiiñ jøts ø nmaa'kxt ja pøky.

Xjats ja tnimqay ja koxujxpi pakxujxpi:

—Pidø'kní wa'kukiñi, weitsjø'øk yø mmaabajt jøts mnøjkxnít mdigam.

⁷ Winets ja pamaq'y jatyi wyq'kukiyii'ñ jøts ja ojts ñijkxy jam tyøjkwindum. ⁸ Kuts ja mayjaq'y ja ojts jade'en t'ejxti, xjats ja yjanchø'jkiñidi, winets ja tja'myajtsti ja Dios jøts ja tmøja'widøø tkunuul'kxyja'widøø, ja'agøjxp ku ja jade'en t'ejxti jøts kudam ja Dios Teety myøk'ajtin tmøøt'ajtti, pø niñugo jaq'yxi ja ttejti.

Ku ja Jesús tpawqay ja Mateo

⁹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús jam ojts chøøñ, jøts ja ojts t'ejxpaaaty tu'uk ja jaq'y pøn txøøw'ajtp Mateo, jam ja wyinaty chøøni ma ja yikugubajtpi y'ixa'akti, jøts idø'øn ja tnimqay:

—Mada'ak, møøt widetk øts.

Winets ja Mateo tyanaagyukiyii'ñ, jøts ja ojts pyadsøøñiyi.

¹⁰ Ku wyinaty ja nwindsøn'ajtim Jesús jam kyay Mateo tyøjkjotp, winets ja mayjaq'y jam mendøø pøn yikugubajtip, møøt ja'adi pøn ka'øy jaq'y yiktejtip. Ja'ats idø'øn ojts yjam'atti, jøts ja tmøøt'ixaqtøø jam kaadyaqjk windum møøt ja Jesús jøts ja pyabøjkpitøjkti. ¹¹ Ja'ayi ja fariseotøjk ja ojts jade'en t'ejxti, xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk yik'amidooodøø:

—¿Tigøjxp ku yø mwindsøn tmøøtkay yø yikugubajtpitøjkti møøt yø kawindiyjaq'dyi?

¹² Ojts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tmadøy, xjats ja kø'øm tnimqay ja fariseotøjk:

—Pøn møk pøn kasajajtip, ¿ti ja tyikwa'andit ja tsøøyibi? Ja' ja ttsojktip pøn pøjkidip.

¹³ Kidi ja'ajip ø tø nnimiñ pøn øy pøn wa'atsti, ja' ø tø nnimiñ pøn pøktyundip jøts ja chinaq'yin tyiktigatstít. Nøjkxti jiwa'akti, pamaadyi padajti pøni ti dø'øn tyijpy ya'at Dios kyajpxy: "Ja' ø ndsøjkpy jøts xmøøt'attit ja pa'ayo'owin ja ayo'ejin, jøts ne'egi kidi xyik'ookti yø jiyujk yø tsakaq midi jaty myojxtip."

Ku ja Jesús yikti byijky tigøjxp ku ja kya'ayuu'atti

¹⁴ Winets ja Juan Bautista tyumbi myendøø ma ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty, jøts ja ojts tyiktøwdi, yide'en ja tnimaadyøø:

—¿Tigøjxp ku øø n'amqay'aty møøt ja fariseotøjkti, ngakay nga'uuky øøts jøts mets yø mbabøjkpitøjk jaayi yjanchkaydi yjanchjøø'kxti, niwine'en kya'amqay'atti?

¹⁵ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús y'adsøøy jøts ja tnimqay:

—¿Ma meets jade'en tø x'uknijawi jøts ku tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi winet y'amqay'atti winet kyakaydi kya'uukti ku ja jemyaq'y jamni? Abikñimts ja tiempi tyimyja'tmit ku ja jemyaq'y wyinaty kya'uk'ejtni ku ja jam wyinaty tø cho'onì, jaanimts idø'øn tiy pøn kya'ukaañit kya'uk'uknit; jaanim idø'øn ja y'amqay'attit.

¹⁶ 'Ka'axi pøn wyetpach tta'agiyi jemwyet midi tyimyjemñim, ku ja jade'en yiktu'unt jøts kumi mujkpi ja jemwyet jøts ja tjaaktyimgyø'tsni ja wetpach, jaaktyimyiwenip ja kyøots'ajtin ja'. ¹⁷ Jøts nayide'en ka' y'løyi jøts yikpikta'akt ja vino jap po'dukjøtpy midi namii'kxñim; ku ja jade'en ndu'unint, takø'tsipts ja po' jøts jade'en nugó wyindigøy, windigøopy ja po' jøts nayide'en ja vino. Paty ja vino midi namii'kxñim nda'ada'amyin ja jembyo'ak jøts jade'en nimidi kyawindigø'oty.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'øxyøjk pøn ja Jesús ja wyet ojts ttojni

¹⁸ Ixam idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en wyinaty wya'ñ, ku yja'jty tu'uk ja windsøn pøn tnigubajk'ajtip ja israelit jaaq'y, jøts ja ojts ñagyuxendya'agiyi ja' wyingujkp, jøts ja ñimaajyøø:

—Tø øts nnøøxu'nk y'øøky tyimy'ixanim; kudsik mets inet ja'ayi mme'ent jøts waani xkønixajt, jujkpyøjkp inet ja jadigojk.

¹⁹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús wya'kukiyii'ñ jøts ja ojts tmøødi ja jaaq'y møøt ja pyabøjkpitøjk. ²⁰ Winets tu'uk ja tø'øxyøjk myiiñ jam nwindsøn'ajtim Jesús yjixkø'øm jøts wyet pa' ja ojts yiktøñ. Myakmajtsk jumøjtip idø'øn ja wyinaty tø pyaajtniyi ja taxnaxyi jøts ja jadine'en tmility; ²¹ jøts kumi yide'en idø'øn ja wyinmay: "Ja'ayik øts ja wyet inet yø ndojnit jøts øts inet ndso'okt." ²² Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts wya'kjimbity, ojts ja tyimy'ixy ja tø'øxyøjk jøts ja tnimaay:

—Kidi u'nk mdsø'øgi; ja'agøjxp tø mdsø'øky ku ø tø xjanchjawi.

Jøts idø'øn ja nay jatyi myøkpijky.

²³ Kuts ja nwindsøn'ajtim Jesús yja'jty jam israelit windsøn tyøkwindum, jøts ojts t'ixy ku ja xuxpi ixapnid, ja oo'kpi ja yikpidø'økwandip, jøts ja mayjaq'y xem yam yjanchya'axti, ²⁴ xjats ja tnimaay:

—Pidsømdi; ka'ap yø kiixyu'nk y'øøgyi, maap yø ja'ayi.

Jøts ja yjanchyiknixijkxy ku dø'øn ja jade'en wyaañ. ²⁵ Kuts ja tyikpidsømgijxy ja mayjaq'y, winets ja tyøkkiyii'ñ jøts ja ojts kyø'køjxp tmach ja kiixyu'nk, jøts ja nay jatyi pyidi'jky. ²⁶ Jøts idø'øn ja jam jade'en øy ma yiknija'wiyii'ñ ja kajpxy ja ayuujk midi wyinaty tø tyuñi.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y

²⁷ Kuts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam chøø'ñ, winets ja winap jaa'y namajtsk tuu'ajy pyadso'oniyi, møk ja yjanchnømdi:

—Rey David me m'ap'ajtip, ayo'ejxk øts!

²⁸ Kuts ja Jesús tyøkkiyii'ñ yap tøjkjøtpy, winets ja namajtskpi winap jaa'y ñimejni, xjats ja tnimaay jøts ja ttiibyijkky:

—¿Mwøndip idø'øn amumjoojt jøts ku øts yø yjade'emb i xma'aty?

Jøts ja ñømdøø:

—Windsøn'ajtim, wamp øts idø'øn jade'en.

²⁹ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja miimøj twingudo'oniyii'ñ, yide'en ja tnimaay:

—Wan idø'øn jade'en tjaty pøni mabaat mee nayide'en ja mjanchja'win xmøøt'aty.

³⁰ Jøts wyeen ja øy tyøndøø, ojts ja wyin'ejxpøkti. Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja mørka'aky tnimaay:

—Øyim mnay'ejxitit jøts kidi pøn xuknijawi.

³¹ Jøts ja'ayi ja yap ñibyidsømdøø, ojts ja tnimadyakøxti sa nwindsøn'ajtim Jesús ja wyinaty tø yikmøkpiyidi, ojts ja tnimadya'akti øy madsoo wine'enin ja et jam.

Ku ja Jesús tyikajpxpiky ja uum jaa'y

³² Kuts ja jam wyinaty wya'kpidsømdi, winets winagin ja jaq'y ttanimendi ja nwindsøn'ajtim Jesús tu'uk uum jaa'y, miku' idø'øn ja wyinaty mi'ejtiyip, ja'ats ja ka'ukyikajpxniyip. ³³ Ja'ayits ja nwindsøn'ajtim Jesús tyikpidsiimy ja miku', jøts ja

uum jaa'y jatyi jadigojk y'awijy. Jøts idø'øn ja mayjaa'y ñigymaap yajtøø, yide'en ja wyandøø:

—Ka'anim ya Israel pøn jade'en t'ijxñim sám ixyam yik'ijxyin.

³⁴ Ja fariseotøkti yide'en ja wyamidi:

—Jade'en'ampy yø jaa'y tyikpidsimy yø miku' ku yø nayi' wyindsøn myøk'ajtin tyiktu-ujniyi.

Ku ja Jesús t'ayo'ijxy ja mayjaa'y

³⁵ Widejtp idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús øy madsøo wan tkamjotpí wan tkajpjotpí, jøts ja yik'ixpiky ma jaty ja tpaatty ja tsaptøjk kajp kajp. Ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky ja kyajpxwā'kxi pøn ttanitani ja yja'a'y, jøts ja tyiknaxy øy ti pa'am, øy ti pøjkin aq'nin. ³⁶ Ku ja ojts t'ixy ja mayjaa'y, jøts ja ojts t'ayo'ixy ku ja tsaach'ijxyimdi, janchjotmay'oo'ktip ja', nugo ja jadi'iñi myondi tyukti, jade'en ja yjawi yajtnidi sám borreek ñi'ejxpi kya'ejtxiyidi. ³⁷ Xjats ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, ku ja jaa'y may pøn tnijawiwyandip ja Dios yja', jats ka'ejtøp pøn ttukmadowidip. ³⁸ Paty x'amido'odit ja Dios Teety jøts ja tyumbi ttanigaxt ja'abi jaa'y.

10

Ku ja Jesús twiwich nimakmajtsk pøn wyinaty kyudanaabyi'atwampy

¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús tyaxmujky ja pyabøjkpitøjk midi nimakmajtskti, jøts myøk'ajtin ja ojts tmø'øy, ja'ats ja ttuktabidsø'omdit ja miku' jøts ja tyikmøkpøktit pøn øy tigati pa'am pøjkidip.

² Yide'en idø'øn ja nimakmajtskpi pabøjkpitøjk ja xyøowdi: tu'uk Simón txøowi, nayi yiktejp ja Pedro, jøts ja y'uch txøowi Andrés; Jacobo mørøt ja' y'uchmi midi txøow'ajtp Juan, ja Zebedeo y'unajk; ³ Felipe, Bartolomé, Tomás, jøts Mateo ja yikugubajtpi; jøts ja Alfeo myajnk pøn txøow'ajtp Jacobo; jøts Lebeo pøn nayi yiktejp Tadeo; ⁴ jøts jadu'uk Simón cananista; jøts ja Judas Iscariote pøn tnankmyajtsip ja nwindsøn'ajtim Jesús.

Ku ja Jesús tkexy ja pyabøjkpitøjk kajpxwā'kxi

⁵ Yide'en ja nwindsøn'ajtim Jesús t'ane'emy ja ñimakmajtskpi pabøjkpitøjk ku ja ojts tkajxtsøø'ñ:

—Kidi jam etjotp mnøjkxti ma chøoniidi pøn ka'israelit jaa'dyi, ka'abøat mnøjkxtit ma jaty ja kajp jam Samaria; ⁶ ja'ayi mee mninøjkxp midi ya Israelit naqjøøjty, ja' idø'øn ejtnidip sám ja borreek tyigøydi. ⁷ Nøjkx xkajpxwā'kxti jøts ku Dios kyutujk wyingøñ midi ja tyanitanaapy yja'a'y. ⁸ Yiktso'okti pøn pøjkip ja mørøt pu'uts pa'am, jøts pøn tigati jajtidip, yikjujkpyøkti ja oo'kpidi, jøts kajpxpidsømdi ja miku' jøts tmajtstu'utt ja jaa'y. Meets idø'øn yø yjade'embø mørøk'ajtin tø mnayikmø'øy; nayide'ents xyiktunkpaattit sám tø myikmo'odi.

⁹ Kidi ti meeñ xkondi, ni oori, ni plati, ni cobre, ¹⁰ ni pejnbøat xkawetstít. Mnimdajk niti xkako'ondit, tu'ugyi mwet xminøjkxtit midi ixja mwet'ajttip; tumbixi mnøjkxti, mgaabyaqatp meets.

¹¹ Ku øy ma mjaa'attit wan tkamjotpí wan tkajpjotpí, jamts x'ixa'adit tu'uk ja jaa'y midi nijawi, midi tsojkp ja Dios yja', ja' tyøjkjotp mjaa'da'aktit kunim mdsoondit jam kajpjotp, winetnimts jam mbidsø'omdit. ¹² Ku mdøkidit tøjkjotp, kajpxpoo'kxti ja jaa'y. ¹³ Pøni m'adsojidip ja jaa'y, øy'ajtp; kuts ja ka' t'adsojimbity, majtstu'utits ja'. ¹⁴ Jøts ku pøn mgagupøkidit, uk ka' paat tmadowa'andi pøni sa me mjawa'añ, pidsømdits jam ja'abi tøjkjotp uk ja'abi kajp. Winapti ja pu'ux midi jam mdekyøjxp, jøts jade'eñi xuk'ejxit jøts ku jade'eñi tø mnañiwa'achidi. ¹⁵ Øts idø'øn wamp ku wyinaty yja'aty ja tiidyu'unin, ne'egi kajaa yø yjade'embø jaa'y ja ayo'on tyimbyøattit, jøts nigidi jade'en y'ayo'ombøattit ne'egi ja kawindiy jaa'dyi pøn jam tsinaadyøø jam Sodoma jøts jam Gomorra.

Kuja yiknigajpxy jøts ku ja pabøjkpitøjk yikmatswa'andit

¹⁶ 'Øyim xmado'odit jøts xnijawidit jøts ku meets jam nguexy ma ka'ap nugo ajawi øy pøn tyøki! Mjadyimñay'ejx'etidip, yikxonim mnañiwijy'atidit, kidi øy ti xtsepøkti, yujy kø'om mnabyikta'agidit. ¹⁷ Øyim x'ejxtit, øyxi dø'øn jaa'y mgøyakidit ma kudunktøjk jamdi, jøts myikwinwoptit myikjøpwoptit jam tsaptøjkjotp. ¹⁸ Myiknøjkxi paat meets ja jaa'y jam ma jaty ja møj windsøn yikutukti, ja'agøjxp ku øts nja' xpabøjkidi; jats idø'øn ja ñibidsømit jøts meets ja xukmado'ot pøni sa øts idø'øn ja n'ixpøjkin, ja'abaat meets xukmado'odit pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹⁹ Kuts myikøyaktit jam kudunk wyindumdi, kidi xkumayjawidi, kidi meets ja xpamaañi xpadajni pøni ti dø'øn jam mgajpxtip, uk pøni sa dø'øn jam mwa'andit; ja'ayi ja y'ukja'att pøni juuni dø'øn mgajpxtit, nagyø'omts Dios mmo'ojidit ja ayuujk pøni sa dø'øn mwa'andit. ²⁰ Kidi meedsipxi ja mmiwinnmaaq'nbyaqatp ku mee mgajpxt, pø ja Dios Teetyxi y'Espíritu Santo myikajpxidip.

²¹ 'Jade'en nøjkx jaty kyubety pøni pøn øts nja' wyinaty xkupøjkiyip, jøts ja myigu'uk paat ja tyamidsepøkit jøts ja tnankiyik'oogit, jøts ja u'nkteety jøts ja u'nktaqk nayide'en ttumidit ja y'unaqjk nay ja'agøjxp ku øts nja' janchpabøjkidi nidu'ugin; jøts ja u'nk una'jk nayide'ents ttumidit ja tyeety tyaqk, tyik'oooktit paat ja'adi. ²² May jaa'y mee mmilakiyip mmijotma'adiyip ja'agøjxp ku meets nja' xpabøjkiyi; pønts tmidanaapy øy wine'en paat, ja yjade'emb i jaa'yts idø'øn nitso'ok'atp. ²³ Ku myiktabawidetit ja kipy ja tsaq, kaknøjkxtits ma kajp jam jadu'uk; øts idø'øn wamp, jøts ku øts wyinaty jawyeen to nmeni yamnim meets ja kajp xka'ayø'øy'abidsømdi midi jaty ja israelit jaa'y kyaajp'ajtip.

²⁴ 'Ka' pøn ixpøjkpi tjaaktyimyinaxy ja mya'estri, jøts ni ja tumbi tkajinaxy ja wyindsøn. ²⁵ Tyajotkujk'attip idø'øn ja ixpøjkpi, janch møj idø'øn ja wyinaty ku yja'attit jade'en sam ja mya'estri, jøts ja tumbi sam ja wyindsønin. Pøni mikudam ø nyiktijy ku mee nniwindsøn'aty, ?tits meets mdsow, ti meets jade'en mjaaqayiktejp?

Ja' midi yiktsø'øgip

²⁶ 'Paty ka' pøn xtsø'øgidit. Ka'axi ti kyanigaxi'iky øy pøn ti tjadyimy'ama'atsk'aty, ka'ats ja kyayiknijawi øy pøn ti tjadyimyjayu'uch'ity. ²⁷ Pøni ti mee nda'agajpxip, tukmadowdits meets ja jaa'y ja'; niggajpxtits ja yikxon pøni ma x'a'ejxidi myikmadowdi ømyadsowi. ²⁸ Kidi yikjaaq'y'oo'kpi xtsø'øgidi, pø ka'axi anmija'win ja tjadyimyik'oookti; ja Dios ja' idø'øn tiy ne'egi mdsø'øgidip, pø ja'axi møk'ajtin tjagyajp jøts ja jaa'y tyikwindigøy møøt ja y'anmija'win jap ayodaajkjøtpy.

²⁹ 'O dø'øn ja joon maaqat kyidymchobaatty, nayide'en idø'øn ja Dios Teety ja t'ejx'ity. Ni tu'ugin ja kyawindigøy pøni ka'ap ja kø'om tyikutuky. ³⁰ Tu'uk tu'uk meets mwaq machøy y'ity. ³¹ Kidi mdsø'øgidi, ne'egi jawaani jinaxy mee mnibayø'øyi, ?ti ti meets mdsow, ti sa ja mayjoon chobaatty?

Pøn tmøjpiktaktip ja Jesucristo jam mayjaaq'y agujkp

³² 'Pøn jaty ø xpukajpxip, pøn wamp mayjaaq'yøøjty jøts ku øts ja xpabiky, nayide'ents øts ja møk nnitanit jam Dios Teety wyingujkp pøn jap tsajpjøtpy. ³³ Pønts ø xcabukajpxip, pøn wamp mayjaaq'yøøjty jøts ku øts ja ka' xpabiky, nayide'ents øts ja niwine'enin nga'ejximbett, niwine'enin nganitanit jam Dios Teety wyingujkp.

Jesús køjxp ja jaa'y ñawayakxyidi

³⁴ 'Kidi mee mwani jøts ku øts jaa'y kuwaní xtyimyjatyotkujk'attit, pø may idø'øn ja nøjkx kyanachokidit øts køjxp. ³⁵ Jade'en ja tpøtni jøts jaa'y ja y'u'nk y'unaqjk y'ukmidsepøjkniyit, ja u'nk ja xa'kxy ja u'nk ja nøøx ñamyatsidit; ³⁶ tukmigu'uk ja jade'en y'uknamyidsepøjkniyidit.

³⁷ 'Pøn tyeety tyaqk jawaani tyikmøjtøjkip sam ø ka'ap xmøjpikta'agyn, ka'ap øts ja mibaat nja'aty; jøts nayide'en pøn y'u'nk y'unaqjk jawaani tyikmøjtøjkip jøts nigidi ka'ap øts, nayide'en øts ja ka'ap mibaat nja'biky; ³⁸ jøts pøn ø xkagu'ayo'ombaqadìwyamp ku

ja'a'y yik'ookwa'anit, jøts øts ja nja' jade'en xkatunwajni, ka'ats øts ja mibaat nja'bøkt.
³⁹ Pøn kasajatyim nay'ejxip, pøn nabya'ayojip, ka'ap ja mibaat ja nitso'ok'ajtin tpaatyp; pønts kanabya'ayojip wan tjaty sa yjaty øts køjxp, ja'ats idø'øn tpaatyp ja nitso'ok'ajtin.

Ja may'ajt

⁴⁰ Ja ja'a'y pøni pøn mgupøjkidip, øts idø'øn ja wyinaty jade'en xkupøjktip; jøts pøn øts jade'en xkupøjkp, ja'ats ja nayide'en kyupijkpy pøn ø xkajxp. ⁴¹ Pøni pøn tkajpxkyupøjkp ja Dios kyugajpxy, jøts kumi Dios ja kajxip, nayide'en ja ja'a'y yikmay'att sam ja Dios kyugajpxy yikmay'atyin; jøts pøn tkajpxkyupøjkp ja øyja'a'y ja'agøjxp ku y'øyja'a'y'aty, nayide'en ja yikmay'att sam ja øyja'a'y yikmay'atyin. ⁴² Jøts pøn ø xmøøjyip ja n'u'nk n'unajk øy tukvæsin ja tsujxk nøø jøts kumi øts ja nja'ajtpy, jøts janch øts idø'øn nwaañku ja nayide'en yikmay'att.

11

Ja ja'a'dy i pøn ja Juan Bautista ojts tkexy

¹ Xjats ku nwindsøn'ajtim Jesùs tta'ana'am'abajtiyii'ñ ja nimakmajtskpi pabøjkpitøjk, winets ja ojts chøøñ, jøts ja ñijkxy yik'ixpøjkpi kajpxwa'kxpi ma jaty ja kajp jam ja'abi etjotp.

² Jøts ja Juan Bautista, ku ja jam wyinaty puxøjkjotp, jøts ja tnija'wiyii'ñ ti jaty wyinaty tyump ja Cristo ja yiknitsokpi, winets ja tkejxy namajtsk ja pyabøjkpi jøts ja t'ats'ejxit ja nwindsøn'ajtim Jesùs, ³ jøts ja t'atsyiktø'ødit yide'en:

—¿Mjanchjacristo mets idø'øn, ja yiknitsokpi midi tijy menwamp, uk njøp'ejxp øøts idø'øn jadu'ukpi?

⁴ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesùs y'adsojimbijty:

—Nøjkxti jøts jade'en xukmado'odit ja Juan sa jaty ti jaty m'ejxtip mnija'widip.

⁵ Tamimadya'akti sa winap ja'a'y wyin'ejxwa'kxti, sa pakma'at ja'a'y yø'øyjø'økti, sa yø pu'uts pøjkibi cho'okti tuki'iyi, sa nat ja'a'y myadooobøkti, sa oo'kpi yujukpyøkti, jøts sa ayoobi ja'a'y ja Dios kyajpxy yiktukmadowdi. ⁶ Nekim ja'adi pøn tu'ugyi ja janchja'win tmøøtlajttip, ka'ap winguwopi jøpkuwopi tmijattit ku ø xjanchjawidi.

⁷ Ixanim idø'øn ja wyinaty tyimchoondi ja Juan Bautista yja'a'y midi ja pyabøjkpi'ajtpy, ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs tnimadyaktøjkii'ñ ja Juan, yide'en ja tnimaay ja mayja'a'y:

—¿Ti ojts x'ejxti jam abak etjotp ku jam ojts mnøjkxti? ¿Ojts meets jam yjawi x'ixy tu'uk ja ja'a'y midi jade'en jajtp sam kapy pyojimbity pyoj'adipy? Pø ka'axi, pø tu'ugyi xi ja tmil'ity ja wyinmaa'ñ. ⁸ ¿Tits idø'øn ojts x'ats'ejxti? ¿Uk ojts x'ejxti tu'uk ja ja'a'y midi janchweti janchnaamyi, midi janch tsuj ja wyet to tyikpety? Pø wa'atsxi xnijawidi pøn jade'en naxyoxjidip jøts ku ja jam ñachøkyidi ma ja windsøndøjk jam chøønid. ⁹ ¿Tits inkwan idø'øn mjantyim'ats'ejxtøø? ¿Tu'uk ja Dios kyugajpxy? Janch ja'ats idø'øn pøn jawaani tjaaktyimyø, nigidibaat ja yjadu'ukpi jade'endi. ¹⁰ Ja Juan idø'øn jade'en yiknigajpx ku wya'añ Dios kyajpxy yide'en:

Ngajxjawyenip øts, u'nk, ja ngugajpxy tu'uk,

jøts ja ja'a'y ja wyinmaa'ñ ja tyiktøøjt tyiktuudajkit, jøts mets ja m'ixpøjkin yikjøp'ext.

¹¹ Tyiibyi øts idø'øn nmadya'aky, jøts ku ka'ap jade'en pøn myajada'akñim Dios kyugajpxy sam ja Juan Bautista; pøni pønts øts nja' xpaduujnip jøts ku tyøki ma øts ngutujk ttanitanit ja ja'a'y, ja'ats ne'egi yikmøjpiktøktip jøts nika'ap ja Juan Bautista.

¹² Jaayip ja Dios kyutujk cheptak'okwani ku yø Juan Bautista myiñ jøts ixymambaañnim kyakixy kyanaxy. Aguwaní ja tjadyimyjamimajada'akwaa'andi pøn nadya'aja'wiyidip ja yjotmøk'ajtindi. ¹³ Pøn ja Dios kyutujk yjawi tka'uknigajpxip, ni'ijtyi ja tnigajpxti pøn Dios kugajpxy'ajtidip, jøts nayide'en ja Moisés kyutujk tyikwa'añ jøts jaabaañnim ja to yikni'amøñ ku ja Juan Bautista yam to myiñ; ¹⁴ jøts pøni mjantyimyjanchjawiyandip,

ja Juan idø'øn ja' pøn yiknigajpxp jøts ku mye'ent jadigojk ja Dios kyugajpxy midi txøøw'ajtp Elías. ¹⁵ Pøni pøn yikxon tnimadoop, wants tja'gyuki.

¹⁶ Jade'en meets mdami'ejxi sám ja mutskuna'jk muum y'adø'øtsti jam maaayjotp, ku ja myi'una'jk nisudso'ampy tkagupøjkiyidi ja kyuyajtin midi ja yja' ttsøjkpy yjaguyatwampy, jade'en ja yiknimaadyi: ¹⁷ "Tø øø njaxu'uxy, ka'ats m'atswa'øndi; tø øøts ja canción jotmay'øøgyim nja'øømi, ni jade'ents tø mgaya'axti." ¹⁸ Tøxi yø Juan myiñ jøts ka' yø kyay jøts ka' yø y'uuky, jøts mwø'øndi jøts ku øts janchkaxim ngay n'uuky, jøts ku øts ja møøt nnamyayi pøn yiktejtip jantyimbyojkpítumbijaa'dyi, jøts nayide'en møøt ja yikugubajtpítøjkti. Pøni pønts ja Dios yja' tkupøjkip, ja'ats tja'gyukip sám ja Dios yja' tsøkyin.

Ja kajp midi kamadoooodip

²⁰ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ttamigajpxki jxy ja kajp ma jaty ja wyinaty tø ttuñ ja milagri'ajtin, ku dø'øn ja jaa'y jam ka' tyimyiktigatstiniñ ja chinøa'yin. Yide'en idø'øn ja wyaañ:

²¹ —¡Mjanch'ayøøy meets, Corazíngit jaa'dyi! ¡Mjanch'ayøøy meets Betsaidit jaa'dyi! Ku jeexyip ja milagri'ajtin tyuñi jam Tiro jøts jam Sidón midi meets ya tø myiktu'unxi, ku ja jeexyip jam yiktuujnid i ja milagri'ajtin, windi'ixyip ja jeexyip tyiktigajtsnid i ja chinøa'yindi, ku ja pyøky jeexyip tyimchaachjawiñdi. ²² Øtsts yam wamp jøts ku nøjkx ja tiidyu'unin ñaxy, mgu'ayowip meets ja jinaxy, nika'ap ja ne'egi jade'en y'ayo'odit pøn tsinaadyip jam Tiro jøts Sidón. ²³ Jøts meets Capernaumit jaa'dyi, ¿ma mee xijy mnøjkxti tsajpjøtpy? Pøjapxi meets ayodaajkjøtpy mnøjkxtit. Ku jeexyip ja milagri'ajtin yiktuñ jam Sodoma midi meets ya tø myiktu'unxi, ne'egi nay jaa ja kajp jeexyip, ka'ap ja jeexyip sa yjaty. ²⁴ Øtsts idø'øn tyimwyamp ku wyinaty ja tiidyu'unin ñaxy, ne'egi yikxon mee ne'egi mjaaktyimy'ayo'onbaatt, jøts nigidi jade'en pøn jaty tsinaadyøø jam Sodoma.

Yø mendi jøts mboo'kxitit

²⁵ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús yjaakwaañ:

—Dios Teety tsajpjotpit, yikjujky'ajtpi ya naxwiiñ, nmøja'wip mets ngunuu'kxyja'wip mets, ja'agøjxp ku tø xamidsøky o pøn ja mnitsoojkin jøts yø wiiy jaa'y ja tø tkaja'gyukidi kø'øm, ne'egi tøts ja xuk'ixy xuknijawi pøn idø'øn ka'ejxiyimdi. ²⁶ Jade'ents Teety tø xuñ sa kø'øm xamidsøky øy pøn.

²⁷ Xjats ja Jesús tnimaañ ja mayja'a'y:

—Tum ja' øts ndeety xuktump midi ja kø'øm tyunwampy. Ka'ap øts pøn jade'en xnijawi sám øts ndeety kø'øm xnijawi; nika'ats øts ndeety pøn wa'ats ñijawi sám øts ja kø'øm ndyimñijawi, jøts pøni pøn øts ja nduknijawiwyampy, ja'ats tnijawidip ja Dios Teety. ²⁸ Øts idø'øn xnime'endip pøn jaty agøjxtip jotkøjxtip, pøn jaty ø xku'ayo'ombaajtidip, øts mee nyikpoo'kxp. ²⁹ Kupøjkidik øts ja n'ixpøjkin jøts mwìnmaa'nbyaañtit jade'en sa meets tø ndanìwinmayi, yuuy øts winmaa'ñ njagyeipy; pyaatpts meets ja m'anmija'win ja øy'ajtin ja kunuu'kx'ajtin. ³⁰ Yø ixpøjkin midi meets yam nmøøpy, ka'ap yø chepi, jajtni yø', ja'ayi xka'ixmatstít.

12

Ku ja Jesús ttøjtøø ja ariin yam poo'kxin xøøw

¹ Tuu'yø'øpy ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty, poo'kxin xøøwts idø'øn, jøts ja jam wyinaty ñaxti ma kám jam. Janch yuu'oo'ktipts ja pyabøjkpitøjk jøts ja ariin uun ja ttøjpinaxwa'ktøø, jøts ja pyajk ja tjøø'kxiyidi. ² Xjats kuts ja fariseotøjk ja jade'en t'ejxtøø, winets ja ttamajtstøø ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Ejx yø mbabøjkpitøjk jade'en y'adø'øtsti, jøts ka'ats pyaqt'atyi jøts yø jade'en y'adø'øtsti ku poo'kxin xøøw.

³ Xjats ja yide'en yiknimaadyøø:

—¿Ti ka'anim meets ja Dios kyajpxy x'ixy midi tnigajpxp sa ja David tuk'ojk tmøøt'adiijch ja myigu'uk, ku yuu ja wyinaty yik'ookwa'aniyidi? ⁴ Tsaptøjkjøtpyxı ja ojts tyøki, japs ja ojts tkay ja kunuu'kxy chapkaaky midi ja Dios yiktamiyoxp, midi ja ka'ap pyaqat'atyı jøts ja tka'aty, uk jøts ja ttuka'aty ja myigu'uk, ja'ayi ja paqat'ajtidip pøn teety'ajtip. ⁵ Jøts nigidibaqatnim meets ja kutujk x'ejxni midi ja Moisés yjaay, midi wamp jøts ku teetyøjk ka' pyoo'kxti jap tsaptøjkjøtpy ku poo'kxin xøøw, jøts nika'ats ja pyøkyi? ⁶ Øts wamp jøts ku ja jadu'uk jawaani møj, nika'ap tsaptøjk yja' jade'en. ⁷ Ka' meets yø xnimadøy pøni sa dø'øn yø tjatijy ya'at Dios kyajpxy ku ja Dios Teety wyqañ: "Ja' ø ndsøjkpy jøts xmøøt'attit ja pa'ayo'owin ja ayo'ejxin, jøts ne'egi kidi xyik'ookti yø jiyujk yø tsakaa midi jaty myojaxtip." Kuk y'ijty xja'gyukidit, ka'abik mmigu'uk y'ijty xpøky'ejxit øy ja ti pøky ttagatundi. ⁸ Ngudanaapy øts ja naxwii'ñit jaq'y jøts øts wamp ti paat'ajtip kapaaat'ajtip yiktu'unt ku poo'kxin xøøw.

Ja jaq'y midi ja kyø' jadi'iñi tøtsnip

⁹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 jam chøø'ñ jøts ja ojts ñijkxy, tyøkjiyi'ñ jam tsaptøjkjotp ¹⁰ ma wyinaty jam tu'uk ja jaq'y midi ja kyø' jadi'iñi tøtsnip tuktamajñ; jøts kumi øy idø'øn ja tyimy'ixa'adi ti ja yjadyimy'uktani'ønidip ja nwindsøn'ajtim Jesú斯, jøts ja tyiktøødøø t'amidooodøø ñadyijyi:

—¿Kutujk yø' ku pamaa'y jaq'y nyiktsojkın ku poo'kxin xøøw, u ka'?

¹¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ja ojts t'adsøy, yide'en ja tnimaaay:

—¿Wan meets ja mborreek ndejin jadi'iñi xmajstu'utt ku ja wyinaty tø kyunaxy jap jutjøtpy yam poo'kxin xøøw? Pø kuwanixi ja xninøjkxtit jøts ja x'atsjuuttit. ¹² ¿Ti sats ja jiyujk jade'en yjaakyikjotmay'aty, jøts ja jaq'y jadi'iñi yikmajstu'utt? ¡Pø ka'axi, pø jaq'yxi ja! Paqat'ajtip n'ødyu'unin øy pøn ku poo'kxin xøøw.

¹³ Xjats ja yiknimaay midi ja kyø' wyinaty tøtsp:

—Xajtøw.

Jøts ku dø'øn ja ojts xyajtiy, tyimyøkpøjk ja kyø' ja', nayide'en ja tyimyja'wiyyi'ñ sam ja yjadu'ukpi kø' midi møk. ¹⁴ Winets ja fariseotøjk wyq'kpidsømdøø, jøts ja tkajpxy'ajtpinibøjkidøø sudso ja tjadyimy'ukyik'ooktit ja nwindsøn'ajtim Jesú斯.

Ku ja Dios kyugajpxy Isaías tnigajpxy sa ja Jesú斯 jyatwa'añ kyubatwa'añ

¹⁵ Kuts ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ja tnija'wiyyi'ñ, winets ja jam ojts cho'onı jøts mayja'a'y ja ojts pyadsøøñi. Yikmøkpøjkijxpy idø'øn ja pamaa'y ja!, ¹⁶ jøts ja yikxon ttukmadøy jøts ja ka'ap ñimadya'agidit pøni pøn idø'øn ja!. ¹⁷ Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en yjaty, jøts ja jade'en ka'pxy tyimyjatt sa wyqañ Dios kyugajpxy midi Isaías'ajtp, ku ja yide'en wyqañ:

¹⁸ Yø' øts idø'øn tø n'a'ejxi, øts yø' ndumbi,

yø' øndsjkpy jøts yø' øndajotkujk'ajtpy.

Nmo'op øts yø' ja nmøk'ajtin ja n'Espirito Santo,
jøts øts yø xnigajpxit ja ndiy'ajtin o magajp.

¹⁹ Ka'ap yø cheekt, ka'ap yø wyopt, ka'ap yø ya'axt yjokt, niduk'aawin yø kyayikmado'ot ja y'aaw y'ayuujk ja nøø'ajy tuu'ajy.

²⁰ Ka'ap yø øy pøn nugo tyimdyao'kpety, ka'ap yø nugo tukmajada'ak tyimyajada'aky øy pøn mabaat tyimyjatundigøy, kunim yø yikxon tpikta'akt ja kyutujk ja tyiy'ajtin.

²¹ Jøts yø ødyimbyøngajpi y'ajot'attit.

Ku ja Jesú斯 yiknimaay jøts ku miku' myøk'ajtin ja tyiktuujni

²² Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ojts yiktaninijkxy tu'uk ja jaq'y midi winaap midi uum, jøts tø miku' ja wyinaty tyatøkiyi. Ojts ja tyikmøkpøjky jøts ja jaq'y wyin'ejxwa'kxy jøts ja y'awijy jadigojk. ²³ Jøts idø'øn ja jaq'y ja ñigyumaaap tyimyja'widøø, yide'en ja ojts wyø'andi:

—¿Ti ya'at ndejin, ja rey David y'apip?

24 Xjats ja fariseotøjkti ja'ayi ja ojts jade'en tnimyadowdi, xjats ja wyandøø:

—Jade'en'ampy ya'at ja'a'y tyikpiidsimy yø miku' kumi ja møj miku' myøk'ajtin yø yiktuujnip, jøts yø ttuktabidsimy ja myimiku', yø'øts yø wyindsøn'ajtip.

25 Wa'ats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnijawí sa jaty ja wyinaty wyinmaydi, jøts ja tnimäay:

—Nimidi'ibí kutujk kø'ømyi ñamyidsep'atyi, kuts ja cheptundi ja xem yam jadi'iñits ja ñankuyudigoyidi; u ku kajp u ku ja'a'y tukmigu'uk ñamyidsepikyidi jøts ñawya'kxyidi, ka'ap ja yikjøp'ijxy'aty jøts ja jeky ñankchøøniyidi. **26** Jøts nayide'en yjaty ku ja møj miku' tyikpiidsimy ja myimiku', tøts idø'øn ñamyayi ñawya'kxniyi; ¿sudso'ampyts ja jade'en y'ett ja myøk'ajtin? **27** Pø jade'enxi mee mwø'añ jøts ku øts jade'en'ampy ja miku' nyikpiidsimy ku øts ja møj miku' myøk'ajtin nyiktuujniyi; pøni janch jade'ents, ¿pønts meets ja mmigu'uk ja myøk'ajtin nyiktuujnip ku ja miku' ja nayide'en tyikpidsømdi? Ja'axi mee mni'øø'niyidi jøts ku nugo jade'en nugo mjadyimgajpxigoydi. **28** Kuts øts, jade'en'ampy øts ja miku' nyikpiidsimy ku øts ja Dios myøk'ajtin nyiktuujniyi, jade'ents meets idø'øn yø xja'gyukit jøts ku Dios ja kyutujk tø mdanija'adyidi midi ja tyanitanaapy yja'a'y.

29 ¿Pønts øy nugo tyimy'uknidøjkip ja ja'a'y yap tyøkjøtpy midi janch kamaabyim, øy ja pøn tyimyjapøjkxiwyajni ja pyikta'aky? Jawyeenxi ja yikøwøønt yikpakkwøønt, winetnimts ja yikpøjkøjxit ja pyikta'aky, pø tøxi øts nayide'en ja miku' yja' nmimajada'aky.

30 'Pøn ø xkabudøjkip, ja' øts idø'øn xmidsepwamp; jøts ku øts pøn ti møøt njapøkmukwa'añ, jøts ja jinaxy tpøkwa'kxy.

31 'Paty meets idø'øn nnøjmi, jøts ku øy tyimyjapøni yikmaa'kxkøjxp ja' pyøky, pøni ti jaty pøn tyumpy kyajpxpy; kuts pøn tka'uk'ømyigajpxt ja Espíritu Santo, niwindem ja mibaat kyayikpojkpmee'kxy. **32** Jøts øy øts pøn xjaga'ømyigajpxy, ja'akyikpojkpmee'kxy ja'; jøts ja' pøn tka'ømyigajpxp ja Espíritu Santo, ka'ap ja mibaat yikpojkpmee'kxy ya naæwiiñ, jøts øy tyimyjamadso'ji.

Pøni sa wyimbidsimy øy ti, ja'ats tyiknigaxø'kp pøni sa ti y'øyi kya'øyi

33 'Ku kipy y'øyi, nayide'en ja øy tyøøm tyikwingaxi'iky; jøts midi ka'øy, nayide'ents tyøøm ja tyikwingaxi'iky ka'øy. Ja tyøømts ja kipy yikta'ejxkajp pøni sa øy ka'øy tyøømi. **34** ¡Meets win'øø'mbiði! ¿Sudso mee m'øgyajpxt jøts ka'ats m'øyja'a'yidi? Jøts pøni sa y'awa'kxy yø aaw, tum jamts yø chøøñ midi jam ujts abøki yikmøøt'ajtp jam amjotp. **35** Pøn øy jaa'y, jade'en'ampy ja tyikpiidsimy ja øgyajpxy ja øwyinmæa'ñ, kumi tum'øwyinmæa'ñ ja yjagyejpy jam y'am yjotp; jøts idø'øn ka'øyja'a'myidi jade'en'ampy tkayikpiidsimy ja øwyinmæa'ñ, kumi tum ja ka'øybø ja jam myøøt'ajtpy y'am yjotp. **36** Øtsts mee nnimaapy jøts ku wyinaty ja tiidyu'unin ñaxy, ja'abi xøøwts tuki'iyi yikøyajkøxt ja øgyajpxy ja ka'øgyajpxy pøni sa pønjabøn tø wya'añ. **37** Pøni sa ja m'ayuujk pøni sa ja mwinmæa'ñ, nayide'ents myiktihdyu'undit, nay ja' myiktapøky'ejxtip, nay ja'ats mgayiktapøky'ejxtip.

Ku ja ka'øyja'a'y t'amidowdi jøts yiktuk'ejxtit ja milagri'

38 Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja fariseotøjk ñimäajyøø møøt ja kajpxwejjpitøjkti:

—Windsøn, ja' øø n'ejxwampy jøts øøts xuk'ext tu'ugin ja milagri'ajtin, pøni janch ku mjanchdiosu'ngi:

39 Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ja' idø'øn ja milagri'ajtin amidoodip pøn kawindiyja'a'y'ajtip; ka'ats ti milagri'ajtin y'ukyiktuk'ejxnidit, wan ja'ayi sa yjajty kyubejty ja Jonás ja Dios kyugajpxy. **40** Nayide'en ja Jonás y'ijty tigøøk xøøw tigøøk tsuu jam ajkx yjotp jøts pyidsiimy jujky, nayide'ents øts idø'øn yap naæpatki'py n'ett tigøøk xøøw tigøøk tsuu jøts nbidsø'ømt jujky. **41** May'ampy

pyidø'øktit ja jaa'y pøn jaty tsinaadyøø jam Nínive ku yja'att ja tiidyu'unin xøøw, ku yø jaa'y yiktiidyu'undit pøn jaty ixyam tsinaadyip jujky'ajtip ya naxwiiñ, yø'øts idø'øn yikpøky'ejxtip; kumi ne'egi yiktigajtstøø ja Nínive jaa'y chinqaa'yindi ku ja Jonás ja ojts tyukmadøyidi ja Dios kyajpxy, jadyimy'ixyats idø'øn ja' midi jawaani møj jøts nika'ap jade'en Jonás, jøts ka'ap meets ja xmøjpikta'aky. ⁴² Nayi piðø'økp nayide'en ja wiñdsøndø'øxy ku tiidyu'unin xøøw, ku ya'at naxwiiñit jaa'y yiktiidyu'undit jøts pyøky ja yiktani'ønnidit; kumi jagam et ja ojts chøøñ, jøts ja ojts jadine'en tnimiñ ja Salomón ku ja tpatmadoowajni ja kyajpxwejin, ixyats jadu'uk midi jawaani tnija'wip jøts nigidi jade'en Salomón, jøts ka'ap meets ja xmøjpikta'aky.

Ku ja miku'jadigojk t'awimbeti ja chinaadyaajk

⁴³ 'Ku miku' tmajstu'uty ja jaa'y, jøts ñijkxy wiñejtpi tø'øts etjotp, tja'ixa'ay ja pyoo'kxaajk; jøts kuts nima tkapaatty, xjats wyinmay: ⁴⁴ "Nay ja ndøjk ø n'awiñbetip ma ø tø ndsøøñ." Kuts wyimbitiy, jøts ja jaa'y jade'en yikpaatty sam tøjk tawa'ats, pe'ety jaaxy ja jap. ⁴⁵ Xjats ja chøøñ, jøts ja tjaaktyimy'atsway ja niwixujk ja myimiku' midi jawaani ka'øydi, jøts ja niduki'iyi ttatøkidi ja jaa'y, tsinaadyaajk ja tyikwø'andi. Nayide'ents idø'øn yø kawindiy jaa'y yjattit.

Ja Jesúis tyaaak jøts ja y'uch

⁴⁶ Ixam idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesúis wyinaty jade'en tmigajpxñim ja jaa'y, ku ja tyaaak yja'jty jøts y'uchti myigu'ukti. Japyi ja ojts tøk'agui'py y'awejxti, ja' ja tyimyjamigajpxwøndip. ⁴⁷ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúis yiktukmadøø, jam idø'øn ja pøngapøn tnigajpxkøjy:

—Ixap ja mdaak tøjkwimpy y'awixy mørøt ja m'uch, jøts mets mmigajpxwajnip.

⁴⁸ Jøts ja tnimaay pøn wyinaty jade'en tø tyukmadøyi:

—¿Pøn øts ndaqip, pøn øts idø'øn n'uchip?

⁴⁹ Winets ja tnigu'umiyii'ñ ja pyabøjkpitøjk jøts wyaañ:

—Yø' øts idø'øn ndaqidip, yø' øts idø'øn n'uchidip. ⁵⁰ Pøn øts ja ndeety kyutujk tpaduujniyip midi jap tsajpjøtpy, yø' øts idø'øn nmigu'ugidip, yø' øts idø'øn ndaqidip.

13

Ku ja Jesúis tmadyakpaatty ja jaa'y pøn nøjkx neppi

¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúis jam tøjkjotp pyidsiimy, jøts ja ojts ñijkxy jam meyj'am, jamts ja y'ixaajky. ² Jøts kumi janch may ja jaa'y ñamyujkidøø ja jam wyinaty, winets ja nwindsøn'ajtim Jesúis tyøkjyii'ñ jam barkijøtpy, japs ja y'ixaajky, jøts ja mayja'a'y jam niduki'iyi tyøndøø nøø adsajjotp. ³ Xjats ja ttuk'ixpijky ja y'ixpøjkin, ñimyay idø'øn ja ojts tnigajpxkøjy. Tum ejxpajtin madya'aky ja tyanimadyakpy pøni midi idø'øn ja y'ukyiktamiya'gyukip, yide'en ja wyaañ:

—Tu'uk ja jaa'y chøøñ neppi; ⁴ jøts ku ja ojts twijy ja tyømt, xjats ja tømt winaagin ñaxkidøajky jam tuu'am, ja'ats ja joon ojts tnimendi jøts ja wa'ats tpeemujkøjxtøø. ⁵ Winaagin ja tømt ñaxkidøajky jam tsajjotp mä ja naajx kyamajpxyi; ja'ats ojts tsojk myujxkojti kumi ka'ap ja naajx kyøjki. ⁶ Kuts ja xøøw ja'ayi pyidsiimy, ja'ats ja ojts cha'a'yiyi, yats y'aats ja yjaakidymy'ejtnidi, xjats ja tuki'iyi ojts tyøtskøjxni. ⁷ Jøts ja tømt winaagin ñaxkidøakmøø jam maagyujp'agujkp, jøts ku ja maagyujp yøøñ, ja'ats ja ojts ñi'aa'mbajtniyi. ⁸ Jøts ja tømt ojts waani ñaxkidøakmi mä ñnaajx, ja'ats janch'øyiyii'ñ; winaagin magø'pxy pyajkpejty ja tu'ukpi tømt, winaagints tugui'pxy, jøts winaagin ee'pxmajk. ⁹ Pøni pøn ja ja'gyukin tmøøt'ajtp, wan tja'gyukidi.

Tigøjxp idø'øn ja Jesúis ejxpajtin madya'akyøjxp ja y'ixpøjkin tyaky

¹⁰ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesúis ja pyabøjkpitøjk ñimejnyi wingon jøts ja tyiktøødøø:
—Jadits ku yø jaa'y jade'en xamimadya'aky ejxpajtin madya'aky ku xyik'ixpiky?

11 Jøts ja t'adsøøy:

—Meets Dios ja'ayi mduknija'wiyip ja kyutujk jap tsajpjøtpy midi pøn tkanija'wipniim; jøts ka' yø mibaqat tnijawidit. **12** Pønts tjagyajp ja ja'gyukin, jaaktyimyikmo'opts ja' jøts yikxon tyimyja'gyukit; jøts pøn kaja'gyukip, jaaktyimyikpøjkxipts ja' pøni wine'en paqdin ja yap tjaakjamøødi ja wyiji'ajtin. **13** Paty øts yø jade'en ndukmadowdi wenk madya'akyøjxp; yjadyimy'ejxtipxi jade'ents yjatti sam to tkidyimy'ejxti, yjadyimyjamoodip jade'ents yjatti sam ti tkidyimñimadowdi, uk sam pøn ti tkidyimyadøyin. **14** Jade'en idø'øn ixyam tyimyjati sam wyaañ ja Isaías ja Dios kyugajpxy, ku ja yiide'en wyaañ:

Mjadyimyjamado'odip jøts ka' xnimado'odit;

mjadyimyja'ejxtip jøts jade'en mjattit sam pøn ti tkidyimy'ijxñim.

15 Nisudso'ampy yø yjade'emb i jaal'y kya'ukmadoonidi ja y'anmija'win,

tum ka'øy tnimadowdi,

jøts wimbeets kugoots y'ejtnidi;

ka'ap ja wyeen ttawin'ejxti,

nika'ap ja tyatsk ttamadowdi,

nika'ap ja kyubajk yja'gyukidi,

jøts ni øts xkanimendi øyik øts idø'øn nyiktso'oktit.

16 Xjats ja Jesùs tjaaknimaqay ja pyabøjkpitøjk:

—Meetsts idø'øn janchjotkuik'atyim, kumi mda'ejxtip ja mween jøts kumi mdamadoodip ja mdatsk. **17** Jøts janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku may ja jaal'y pøn jaty Dios kugajpxy'ajtidip, pøn jaty øyjaal'yajtip, jade'en tyimyjawemp'ejxwandi pøn meets ixyam m'ijxpy, jøts nijuunits to tka'ejxti; yjadyimyjamadoowandi ya'at jade'en midi meets ixyam mmadøøpy, nijuunits ja tkamadowdi.

Ku ja Jesùs tnigajpxy sudso dø'øn yikja'gyukit ku jaal'y neppi ñijkxy

18 'Ukpatmadowdim meets, jøts xja'gyukidit pøni sudso'ampy idø'øn ya'at madya'aky tiyku ja jaal'y chøø'ñ neppi. **19** Pøn tjamadojidip ja Dios kyajpxy sa ja ttanitanit ja yjaal'y jøts nika'ap tmøjpikta'akti, ja'ats idø'øn jade'en jajtít sam ja tomt midi naqxidaajk jam tuu'am; jøts miku' ja jatyi ñimiñiyi jøts ja pyøjkxiyi ja Dios kyajpxy midi ja to tja'ukja'gyuki. **20** Jøts ja tomt midi naqxidaajk jam tsaqajotp, jade'en idø'øn ja ñamyayi yjaty sam jadu'uk ja jaal'y pøn tpatmadojidip ja Dios kyajpxy jøts ja jotkujk'atyim tkupøjkoji, **21** jøts kumi jade'ents yjatti sam ja ujts y'aqats kya'ejtxiyi, jøts ja nigidi jeky tmi'letti; ku ja tku'ayo'ombaadidi ja Dios kyajpxy uk yiktabawopti paat, jøts ja jatyi tyimy'ayojidi. **22** Jøts ja tomt midi yikwoj jam maagyujp agujkp, jade'en idø'øn ja n'ukpiktaajkin sam ja jaal'y pøn tpatmadojidip ja Dios kyajpxy, jøts ja pikta'aky jøts ja jotkujk'ajtin ja' ne'egi yjotmay'ajtip, ja' ja win'øø'nidip, jøts ja Dios yja' tyigøøñi jøts ja jaal'y ja yjanchja'win nika'ap tyikwingaxi'iky. **23** Ja tomt midi ojts ñaxkida'aky jam øñaxjotp, jade'en ja nbiktaajkin sam ja jaal'y pøn tpatmadojidip ja Dios kyajpxy jøts yja'gyukidip, jøts yikwingaxø'øktip. Jade'en ja winaqagindi sam ja tu'ukpi tomt pyajkpety magø'pxy, jøts winaqagin jade'en sam ja' midi pajkpajtp tugui'pxy uk ee'pxmajk.

Ku ja ariin yiktamineejpi ja ka'øy ujts

24 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs tjaaktamimadyaajky jadu'uk ja madya'aky, jøts ja mayjaal'y yiide'en tnimaay:

—Jade'en idø'øn ja Dios kyutujk midi yjaal'y ja tyanitanaapy sam tu'uk ja jaal'y twijyin ja ødyømt jam kyamjotp, **25** jøts ku ja wyinaty ixjam myaqanidi niduki'iyyi, winets ja kugam myidsep ojts tyatøjkxiyi ja kyam, jøts ja ojts t'atswiy ja ka'øy ujts jam ariinjotp. **26** Kuts ja ariin yøøñ ku ja y'uuniyii'ñ, jøts ja ka'øy ujts jam nayeide'en pyidsiimy. **27** Winets ja tumbi t'atsnimaadyøø ja wyindsøn: "Windsøn, po janch tum ødyømts mets ojts xijy xwiijy jam mgamjotp, ¿mats yø ka'øy ujts to chøøñ?" **28** Jøts ja wyindsøn ja ñimaajyidøø: "Ja

ta'ajkib̄ ja tajotma'tpi net jade'en tø y'adø'øtsti." Xjats ja tumbi tyiktøwdi jøts ja wyandøø: "¿Mdsøjkpy jøts øts ja ka'øy ujts n'atswejxkøxt?" ²⁹ Yide'ents ja ojts y'adsøyidi: "Ka', ku net ja ka'øy ujts yjayikwext, nayide'ents inet ja ariin yikwejxnit. ³⁰ Ne'egi tyimy'øy'atp jøts jade'en xmajstu'uttit, wan jade'en tyondi, jaanim ku wyinaty tø tyimbyaatty jøts yikwejxnit; w̄inets øts ja tumbi ngaxt jøts ja jawyeen twejxmujkøxtit ja ka'øy ujts, yikxon t'adsu'umdit tuk'øoxy jaty jøts ja jade'en yiknitsaqat, jøts ja ariin yikpøkjø'økt jøp abøjk'ii'ñjøtpy."

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja mortas tømt

³¹ Nayi myadyaajk ja nwindsøn'ajtim Jesús jadu'uk ja madya'aky:

—Jade'en idø'øn ja Dios kyutujk midi yja'a'y ja tyanitanaapy sám ja møj mortas tømdin midi jaa'y wyijpy kyamjøtpy. ³² Jøts kumi jaaktyimchuu'kxñi ja ñidømt yø', ka'ap jadu'uk jade'en ujts midi yjamigu'uk'ajtpy; kuts yøñ, yikxon yjantyimyøñ møj tukmøj kipyin, janch møj idø'øn yøñ ti sa øy ti joon myendi kixy kida'aky, jøts ja ñabye'enñidi jam kipy awajkøjxp.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja levaduri

³³ Nayi tyamimadyaajk jadu'uk madya'aky:

—Jade'en idø'øn ja Dios kyutujk midi yja'a'y ja tyanitanaapy sám ja levaduri midi tø'øxyøjk tyamimøø'kxyip ja ariin way ku ja tø tkijpxy tigøøk ojk a'ejxi, jøts ja jich yikxon yaa'kpiky.

Tigøjxp ku Jesús xumi:jade'en tyik'ixpiky ja jaa'y ejxpajtin madya'akyøjxp

³⁴ Ejxpajtin madya'akyøjxp idø'øn ja nwindsøn'ajtim ja y'ixpøjkin tnigajpxy, jøts tum jade'en idø'øn ja tnigajpxy pøni ti dø'øn ja ñimadya'akwampy. ³⁵ Ja'agøjxp ja jade'en yjajty jøts ka'pxy wyimbidsø'ømt sám wyqañ ja Dios kyugajpxy ku ja yide'en tjaadyaañ: Ejxpajtin madya'aky ø nyiktu'ump ku ti ngajpxwa'ant; jøts nnigajpxp øts ja' midi ka' pøn tnigajpxñim, wine'en yám kujk y'ity kuuyip ja Dios tyik'øiyii'ñ ja naxwii'ñit jøts ixyambaaat.

Ku ja Jesús tnigajpxy sudso dø'øn yikja'gyukit ku ja ariin yiktamineejpi ja ka'øy ujts

³⁶ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts tminawya'kxyi ja jaa'y jøts ja tyøkkiyii'ñ tøjkjøtpy, japti pyabøjkpitøjk ja ojts ñimiñiyi, jøts ja ñimqajyi:

—Tuknimadook øts yikxon ja madya'aky ku tø xnimadya'aky ja ka'øy ujts midi yomp jam kæmjotp.

³⁷ W̄inets nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimqajyi:

—Ja tømt wøjpi, øts idø'øn ja', ³⁸ jøts ja kám, naxwii'ñit ja'. Jøts ja ødyømt, ja jaa'dyi pøn Dios kyutujk tpaduujnidip, jøts ja ka'øy ujts, ja jaa'yts ja'adi pøn ja miku' yja' tpaduujnidip, ³⁹ jøts ja ta'ajkib̄ tajotma'atpi midi tnepp ja ka'øy ujts, nay ja miku' ja kø'øm. Jøts ku tpaatty ja ariin wejxk'aats, ja dø'øn ja' ku naxwii'ñit jaa'y yiktiidyu'undit, jøts pøn tpøkmuktip ja pikta'aky, ja ankilis ja'adi. ⁴⁰ Nayide'en idø'øn yjatt ku naxwii'ñit kyøxt sám ja ka'øy ujts yikpøkmukyin, sám ja yikpikta'agyiñ jøp jønjøtpy jøts ja jøp ñitøy. ⁴¹ Ngaxp øts ja n'ankilis jøts ja twaqamujkøxtit pøn jaty ja myigu'uk tyikpøktyundip, jøts pøn nayide'en ttunk'ajtip ja pøktyunk, jøts ja ttukmajstu'uttit øts ja ngutujk jøts kidi mibaaat ttatøkidi. ⁴² Jøp ja møj jøndøødyajkjøtpy tpikta'aktit ma ja yikxon tmijø'ødit tmuya'axtit, tmiringidsetstít tmil'agidsetstít ja jøøn. ⁴³ Jøts pønts ja Dios tpadundip pøni sám ja wy'añ, ja'ats idø'øn jøp ja møj kunuu'kxin tmøøt'ajtip ma ja Dios Teety ja kyutujk ttanitani ja yja'a'y. Pøni mmøøt'ajtip ja ja'gyukin, ijja'gyukidits!

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja meeñ midi jaa'y yikyu'uch'yijtpy naxjøtpy

⁴⁴ 'Nayide'en idø'øn ja Dios kyutujk sám meeñ yu'uch'ityin ya naxjøøjty kæmjøøjty. Xjats jaa'y ja tpaatty jøts ja nay jøp jadigojk tyu'uch; jøts kumi yjantyaxondakpy w̄inets

ñijkxy jøts t'atsto'okixy tuki'iyi ja pyikta'aky ti jaty jam yjagyejpy, jøts ja naajx tjuy ma tø t'ukyu'uch ja meeñ midi tø tpaaaty.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja tsaa meeñ

⁴⁵ 'Nayide'en idø'øn ja Dios kyutujk midi yjaal'y tyanitanaapy sam tu'uk ajuubyi agajpxpi, pøn t'ixaapy tum ja øybi tsaa meeñ midi ja chow kawinmaañi, ⁴⁶ kuts ja tpaaaty tu'uk midi janch tsobatp, winets ñijkxy jøts tuki'iyi y'atsnawyidoo'kixyi ti jaty jam yjagyejpy, jøts ja tjuy ja tsaa meeñ.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja xuumy midi' yikta'ajkxmakp

⁴⁷ 'Nayide'en idø'øn ja Dios kyutujk sam tu'uk ja xuumy midi yikta'ajkxmakp, kuts ja yiknøwejstpety jam meyjotp, jøts ja tyikpidsimy kox kida'ak ja ajkx. ⁴⁸ Jøts ku ja xuumy tø y'uch, winets ja ajkxmakpi ja twejtspidsømdi jøts ja tyiknøjkxti jam nøø'adsayjotp, jøts jam y'ixa'akti jøts ja jam twi'ejxti ja ajkx; kachjøtpy ja tpikta'akti midi janch tum'øy jøts ja ka'øy ajkx yik'ixwiji. ⁴⁹ Jade'ents idø'øn yjatt ku naqxwii'ñit ja'a'y kyøxt; nibidsømidip ja' ja ankilis jøts ja abiky pyikta'agidit pøni sa pønjabøn y'øyi kya'øyi, ⁵⁰ jøts ja ka'øybi yikpikta'aktit jap møj jøndøødyajkjøtpy ma ja yikxon yjø'ødit ya'qaxtit, wyingidsetstít yagidsetstít.

Saja Dios kyutujk nyiknigaxøjka'ant

⁵¹ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja yiktøøjidi:

—¿Mnimadoodip idø'øn tuki'iyi?

Xjats ja wyandøø:

—Nnimadøøpy øø nwindsøn'ajtim yø'.

⁵² Winets ja ñimaajyidi:

—Ku tu'uk ja kajpxwejpi t'ukni'ixpøki sudso tnijawit ja Dios kyutujk midi yjaal'y ja tyanitanaapy, jade'ents ja pyidsimy sam tu'uk ja windsøn midi tjajtp tyikwingaxø'kp ja yjotkujk'ajtin ku ja tnankyljixyi øy ti kox kida'ak, wan tjemyi wan tku'aamyi.

Ku ja Jesús yjaajty jadigojk Nazaretit kajpjotp

⁵³ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en tnimadyak'abajtiyyi'ñ, winets ja jam chøø'ñ

⁵⁴ jøts ja ojts yja'aty jam kyø'øm etjotp ma ja kyugajpi. Jamts ja yik'ixpøjktøjkøø tsaptøjkjotp midi jam wyinaty, jøts ja ja'a'y ñigymaqap yjanchjajtøø, yide'en ja wyandalid:

—¿Ma yø ja'a'y jade'en tø tjaty yø'øbi ixpøjkin? ¿Sudso yø jade'en ttuñ milagri'ajtin? ⁵⁵ Po ja tsajtspits yø' ylu'nk, jøts ja María ttaagi. Kidi ja Jacobo yø' yajchti, jøts ja José møøt ja Simón, jøts Judas. ⁵⁶ Nayats ja y'uch kiixy yø chinaamyidi ma adøm ya. ¿Ti mats yø jade'en tuki'iyi tø tjaty?

⁵⁷ Patyts idø'øn ja jade'en ka' tmøjpikta'akti. Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimaajyidi:

—Tum yiktsojkp ja Dios kyugajpxy øy ma, kuts kyø'øm kajpkijxy ku kyø'øm tøjkjøøjty, ka'abimts ja tiiy yiktsoky.

⁵⁸ Jøts idø'øn ja jam ka'ap jadine'en ttuuñ ja milagri, kumi ka'ap ja tjanchjawi.

14

Ku ja Juan Bautista ja o'jkin tpaaaty

¹ Nayi winet ets ja nwindsøn'ajtim Jesús yiknimadøøy jam Galilea, ja Herodes idø'øn ja tnimadoop pøn jam wyinaty windsøn'ajtp, ² jøts ja tnimaay pøn jaty ja wyinaty møøt tyuñ:

—Ja Juan Bautista net ja' midi y'ijty yiknobajtp, ja' inet tø yujkpyiky jadigojk. Paty yø jade'en tmøøt'aty ja møk'ajtin jøts yø jade'en ttu'unt ja milagri'ajtin.

³ Jøts kumi ja Herodes ja Juan wyinaty tø chumyi, ja' ja wyinaty tø ñi'anemeyi jøts ja pujx kadeen ja yiktagowøønt yiktabakwøønt jap puxøjkjotp, ja'agøjxp ku ja ojts

ttamigajpxy ja Herodías, pøn ja Herodes ja y'uch Felipe ñidø'oxy'ajtpy. ⁴ Yide'en idø'øn ja Juan wyinaty tø tnimaañi ja Herodes:

—Ka' pyaqat'atyi jøts yø jade'en xtyimñidø'oxy'att.

⁵ Jøts idø'øn ja Herodes tyimyjayik'ookwa'añ ja Juan, ja mayja'a'yts chø'jkip; kumi tyumnija'widip ja' jøts ku ja Juan tum ja Dios yja' tkajpxi. ⁶ Kuts ja Herodes ja xyøøw ja yjumøjt txøduuñ, winets ja Herodías ñøøx pyidsiimy ajtspi mä ja mayja'a'y jam wyinatyi tø yikwawdi yikwetsti migaabyi mi'ukpi, ja'ats ja Herodes yjantyaxondaajk, ⁷ jøts ja tnimqay møk'ampy jøts ku ja tmo'ot øy ti pøni ti ja kø'øm y'amidoowampy. ⁸ Xjats ja kiixy, tø tyaqak ja wyinaty jawyeen y'agajpxiyi ku ja tnimqay ja Herodes:

—Møøky øts platijotp ja Juan Bautista kyubajk.

⁹ Ja'ats ja windsøn Herodes kyujotmaadyøjkìyì'ñ; jøts kumi tøts ja wyinaty kø'øm møk'ampy ñimy jøts ku ja tmo'ot øy ti, tøts ja ja'a'y ja wyinaty tmadowdi pøn jaty jam wyinaty migaadyip mi'uktip, xjats idø'øn ja ojts wya'añ jøts yikmo'ot. ¹⁰ Ojts tyikutuky jøts ja Juan Bautista ja kyubajk y'atsyikajtspoot jap puxøjkjøtpy; ¹¹ jatyi dø'øn ja ojts tyikmendi jap platijøtpy jøts ja kiixy ja yikømøøy, jøts tyaqak ja tmøøy.

¹² Xjats ja Juan Bautista yja'a'y yja'atti, ja'ats ja ñine'kx ja ojts yiktsoo'nxiyi jøts ja y'atsyiknitajt; kuts ja t'ukyiknaxøjkidøø, winets ja ñøjkxtøø jøts ja ojts t'atstukmadowdi ja nwindsøn'ajtim Jesùs.

Ku ja Jesùs tyikqay ja nimagoxk milbi ja'a'y

¹³ Kuts ja tnija'wiyyì'ñ, jøts ja chøø'ñ nadyu'uk jap barkijøtpy, jøts ja ñijkxy mä jam niøøn kya'ity. Jatyits ja ja'a'y ja tnija'widøø, winets ja ojts choondi mä jaty ja kajp jam, jøts ja tpanøjkxti tekyø'øm. ¹⁴ Kuts ja Jesùs pyidsiimy jam barkijotp, jøts ja ojts t'ixy jøts kudam ja'a'y jam wyinaty janch namaydi, jøts idø'øn ja ojts t'ayo'ixy, may tyikmøkpiky ja pamäa'y midi ja jam yiktanimeen. ¹⁵ Tsuu'jiñipts wyinaty, winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts ñimiñiyi jøts ja ñimqayjøø:

—Tøts ja et chuu'jiñi, jøts ka' ya pøn chøøni. Kajxni yø ja'a'y, jøts wan tnøjkxnidi mä jaty kajp jøts jam tju'udyit kyaaky tyojkx.

¹⁶ Xjats nwindsøn'ajtim Jesùs ja tnimqay:

—Ka' yø ñøjkxtit; yikaydi meets yø'.

¹⁷ Jøts ja wyandøø:

—Ka'ap øøts ya ti nmøødi, ja'ayi tsapkakaaky jap ja magoxkyi, jøts ajkx jamajtskyi.

¹⁸ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja ñimqayjidi:

—Ya yikmendi.

¹⁹ Jøts ja ojts tnøjmi jøts y'ixa'aktit jam miyjotp. Xjats ja tnixajiyì'ñ magoxk ja tsapkakaaky jøts majtsk ja ajkx, jøts ja ojts tkunu'u'kxy jøts ja ttatujkiyì'ñ, jøts ja tkømøøy ja pyabøjkpitøjk, ja'ats ja ojts tyikwa'kxti jøts ja tmøødyi ja mayja'a'y. ²⁰ Niduki'iyyi ja kyaydi ku'uxyi; jøts ja makmajtsk kach ujts wyindaañ ja aga'ak abu'xk. ²¹ Nimagoxk mil ja ja'a'y kyaydi tum ya'a'dyøjk, jøts abiky ja tø'oxyøkti møøt ja mutsk una'jkti, ka'ap ja yikmachowdi.

Ku ja Jesùs yø'øy jam mejwyiningøjxp

²² Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesùs nay jatyi tyiktøjkìyì'ñ ja pyabøjkpitøjk jap barkijøtpy, jøts ja ñøjkxtit jawyeen jam jaduktamajñ, yam ja ixjam tyañim jøts ja tminawya'kxit ja mayja'a'y. ²³ Kuts ja t'ukminawya'kxøø, xjats ja nadyu'uk pyatøjkìyì'ñ tsapkajpxpi jam kojpkøjxp. Jøts ku kyooodsiñaq, ixjam idø'øn ja wyinaty nadyu'uk, ²⁴ jøts ja barki ixjamni ja mejkyujk'am jagamni ja wyinaty. Janch jadi'iñi ja jam yikwibejpyø'øñi ku ja nøø tyojmjì'iky, jade'en'ampy ja poj myiñ midi ja ñøjkxtip. ²⁵ Xjats ku yjøpkyoots'ajty, winets ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja jam ñimejnidiøø, jadi'iñi ja yø'øy jam nøøwingøjxp.

²⁶ Kuts ja pyabøjkpitøjk ja ojts jade'en y'ijxyiyi jøts ku ja yø'øy jam nøøwingøjxp, xjats ja yjantyimchø'jkidøø, jøts nay ja tsø'øgi ja møk'ampy yikwajnidøø:

—¡Ti miku' yø jade'en!

²⁷ Jøts ojts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja myigajpxyidi, jøts ja ñimaajyidøø:

—¡Kidi mdsø'øgidi, yikmøjkidi m'qaw mjoojt; øts idø'øn wamp!

²⁸ Winets ja Pedro wyaqñ, xjats ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, pøni janch mets idø'øn, yikyø'øky øts nøøwingijxy jøts øts xyiknøjkxt ma mets ixjam.

²⁹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimaajyøø:

—Men.

Winets ja Pedro pyidsiimy jam barkijotp, jøts ja yø'øchøø'ñ nøøwingøjxp, jøts ja ñijkxy ma ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty. ³⁰ Kuts tja'wiyh'ñ ja møk poj, ja'ats chø'jkiñøø; jøts enkyi køjk yjøptak'adøtsni, winets møk chabaguejky jøts wyaqñ:

—¡Windsøn'ajtim, yikpidsømk øts!

³¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús nay jatyi tmajch kyø'køjxp, jøts ja tnimaay:

—¿Tyimwyinii'nxyip mets mjanchja'win? ¿Tiku tø mnayjøpjawiyi?

³² Xjats ku ja tyøjkidøø yap barkijotpy, jøts ja poj jatyi y'amø'lty. ³³ Winets ja jaa'y ja wyinguxanajyi pøn jaty yap wyinatyi yap barkijotpy, yide'en ja wya'andi:

—Mets tam idø'øn mjantyimdirosu'nk.

Kuja Jesús tyiktsøøjky ja mayja'a'y jam Genesaret

³⁴ Xjats ja ttanajxtøø ja meyj jøts ja naajx ja tpaattøø yja'ttøø Genesaret. ³⁵ Xjats ku ja jaa'y t'ejxkapti ja nwindsøn'ajtim Jesús pøn jaty jam kugajp'ajtip, ja'ats ja ayuujk tyikyø'ødyøø, jøts tnija'wigyøjxtøø pøn jaty jam tsinaadyip ja'abi et, jøts ja tyikmendøø níduki'iyyi pyamaa'y ma ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty. ³⁶ Møk ja ttanuu'kxa'akti øy ja ja'ayi tyukpaadidit ja wyet pa'; jøts pøn ja wet jade'en yøjxtøø, møkpøjkøjxtøø ja'.

15

Ja ka'øy winmqa'a'ñ ja jaa'y tyikpøkpyajtp

¹ Winets ja fariseotøjk winaqagin tnimendøø ja nwindsøn'ajtim Jesús, møøt ja kajpxwejpitøjkti midi jam wyinaty tø choondi Jerusaléngit kajpkøjxp, jøts ja ojts yiktøwdi:

² —¿Tigøjxp ku yø mbabøjkpitøjk tkabadundi ja møja'a'ychinäa'yin? Ka'ats ttundi ja windsø'jkin ku kyøbujti ku kyawaya'andi.

³ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts nayeide'en tyiktøøjimbity:

—¿Jøts tigøjxpts ku meets ja Dios Teety kyutujk xkamimadojyi, jøts ja' mee myikmajadakpy ja møja'a'ychinäa'yin? ⁴ Jøts yide'ents Dios wyaqñ: "Windsø'øgi mdeety mdaak", jøts "Pøni pøn tyeety tyaak tka'ømyigajpxp, wan tpa'øøky." ⁵ Jøts ka' meets jade'en mwa'añ, pø mnømpxi meets jøts wan jaa'y tnøjmi ja tyeety tyaak: "Niwine'enin ngabudøkit, tø øts Dios ndamay'ajtkøjxni ti jaty øts yap nmøøt'ajtpy"; ⁶ jøts ku jade'en pøn wya'añ, ka'ats tyeety tyaak ja t'ukpudøjkiñi. Jade'ents meets ja Dios kyutujk xka'ukmøjpiktaajknii jøts meets ja mgostumbri xyikmajadakni. ⁷ ¡Meets win'øø'mbiñi! Yikxon yjawaqñ ja Isaías ja Dios kyugajpxy jøts mdi meets msø meets, ku ja nøky ja yide'en tjaay:

⁸ Nugo aaw nugo ayuujk, yø' øts yø jaa'y xawindsø'jkip, pø ma yø' y'qaw yjoojt yø'ødi.

⁹ Jøts ti yø ñiwyä'ant øy øts yø wine'en xjawindsø'øgidi, pø ja'axi y'ixpøjkini'ajtip pøni sa jaa'y kø'øm tyikutuky.

¹⁰ Winets ja tyaxtsøø ja mayja'a'y jøts ja tnimaay:

—Ukmadowdi meets jøts xja'gyukidit: ¹¹ Kidi yø'øjip jaa'y yikpøkpyajtip midi tøkip y'qawjotpy. Yø' jaa'y yikpøkpyajtip midi pidsømp y'qawjotpy.

¹² Xjats ja pyabøjkpitøjk ja ñimejnyi, jøts ja ñimaajyøø:

—¿Tø x'ixy yø fariseotøjk, ku jade'en tø tmadowdi sa tø xnøjmi jøts yikxon tø yjanty-imy'ambøkti?

¹³ Jøts ja Jesús yide'en y'adsojimbijty:

—Øy ja tyimyidi ixpøjkin, pøni ka'ap ja tminabyaadyi ja Dios yja' møøt, windigøøpy ja y'ity. ¹⁴ Ixmøstti; jade'en yjatti sám ja wìnäp jaa'y ttuu'wawdi ja myiwinäp jaa'dyi. Jøts ku ja wìnäp jaa'y tjanch'uktuu'way ja myiwinäp jaa'y, kuts jut ja tpøattit namajtskts ja jap kyunaxtit.

¹⁵ Winets ja Pedro wyqañ, jøts ja tnimäay ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Tukmadook øøts ti yø yjade'embø madya'aky tyijpy.

¹⁶ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús wyqañ:

—¿Ni meets paat yø xkanimadooni? ¹⁷ ¿Yø' idø'øn mgaja'gyukidip, midi tøjkip aawjøtpy jøts ja ñijkxy jam maatsjotp, jøts pyidsimy ku nnawyiyø'øyin? ¹⁸ Midi'its yø aaw yikpidsimpy, jam idø'øn ja chøøn amjotp; yø'øts idø'øn jaa'y yikpøkpyajtip. ¹⁹ Jam ja amjotp chøøn ja ka'owyinmaaq'ñ ku jaa'y myigu'uk tyik'øky, ku jaa'y ñiyaa'y uk ñidø'øxy tpøjkxi, ku jaa'y kyawindiy wìnmaaq'ñ tyiktuñ, ku jaa'y myeech, ku jaa'y tyayi, jøts ku jaa'y øy ti tumjiwiimbet tmadyaknaxy. ²⁰ Yø yjade'embø winmaaq'ñ idø'øn ja jaa'y yikpøkpyajtip; jøts kidi yø'øjip ku jaa'y tkatuñ jade'en ja windsø'jkin ku tkapujy ja kyø'ku kyaawya'añ.

Ku ja Tiro tø'øxyøjk tjanchja'wiyñ ja Jesús

²¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús jam choon'aq, jøts ja ojts ñijkxy ma ja jaa'y y'et jamdi, pøn kugajp'ajttip Tiro jøts Sidón. ²² Jøts tu'uk ja tø'øxyøjk myiliñ midi tso'omp cananea, midi jam wyinaty tsinaapy ja'abi etjotp, jøts ja tnimiñ ja nwindsøn'ajtim Jesús, yide'en ja møk'ampy tnimäay:

—Windsøn'ajtim, metsxi rey David m'u'nk'ajtip m'ap'ajtip, ayo'ejxk øts! Yø nøøx øts idø'øn ja mik'u' tø tyatøjkiniyi, jøts yø' møk yjanchyik'ayojoip.

²³ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ka'ap ja t'adsøy niwine'enin ja'agøjxp ku ja tkamigugajpi, winets ja pyabøjkpitøjk myendøø, jøts ja møkta'aky wyandøø, møkta'aky yiknimäay:

—Kajxni, janch na'ambim adøm yø xpayø'øyim.

²⁴ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús wyqañ:

—Yø'øyi øts Dios Teety xanigajxp pøn ja Dios kyutujk kapajtipnøm ya Israelit naøjøøjty, ya Israelit kajpjøøjty.

²⁵ Jøts ja tø'øxyøjk myiliñ wingon jøts ja ojts wyinguxaniyi, yide'en ja wy'añañ:

—Windsøn'ajtim, pudøjkik øts!

²⁶ Jøts yide'en nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ka' y'øyi ku u'nk una'jk yikpøjkxit ja chapkaaky jøts uk ja yikmo'ot.

²⁷ Jøts ja tø'øxyøjk wyqañ:

—Windsøn'ajtim, janch jade'en idø'øn ejxixa mwa'añañ; ja ukts yjøø'kxmukøxtip ja kaaky abu'xk midi ja wyindsøn yika'adip jap mesi patki'py.

²⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimäajyøø:

—Janch møj mjanchja'win! Wan jade'en tyiktuñ sám idø'øn xtsøky'aty.

Jøts ja nay jatyi myøkpøjky ja ñøøx.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja mayja'a'y

²⁹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús jam chøø'ñ, jøts ja ñajxy Galileit mejpya'am; winets ja pyatøjkiyii'ñ ma ja jam ja kojpk tu'uk jøts ja y'ixaqjky. ³⁰ Janch namay ja jaa'y jam yja'tti ma ja jam wyinaty, jade'en ja tyikmendi pøn tekmya'at, pøn wìnäp, pøn uum, pøn køma'at, jøts pøn tigati pa'am pøjkidip. Jøts ja jam tyimwyington tpiktaktøø ma ja nwindsøn'ajtim wyinaty, xjats ja tyikmøkpøjkiyxy. ³¹ Janch ñigyumaqp idø'øn ja jaa'y ja tyimyja'widøø ku ja jade'en t'ejxti y'awijy ja uum jaa'y, jøts ku kyø' ja myøkpøkti pøn

køma'atti, jøts ku yø'øyjø'økti pøn tekmya'atti, jøts ja wınap jaa'y wyin'ejxwa'kxti. Xjats ja tjanchtukmøja'widøø ja Dios Teety pøn ja Israelit jaa'y Dios'ajtip.

Ku ja Jesús tyikaay ja ñimaktaxk milbi jaa'y

³² Wınets ja nwındsøn'ajtim Jesús tyaxstsøøy ja pyabøjkpitøjk jøts ja tnimaay:

—Njanch'ayo'ijxpy øts yø jaa'y, tigøøk xøøw øts yø kujk xmøøtsinaañidi, jøts tø ja kyaaky kyøjxnidi. Ka' øts yø ayuu ngaxwa'andi jam tyøjkwindum, kuts yø jadi'iñi tuu'ajy y'ukjotkøjxnidit.

³³ Xjats ja pyabøjkpitøjk ñimaajiyi:

—¿Mats ya jadine'en nbøjkin ja kaaky ja jii'kxy jøts yø mayjaa'y jadine'en kya'adyit, jøts niþønts ya?

³⁴ Jøts ja ojts tyiibyikyidi:

—¿Winaak mdsapkakaaky japti?

Jøts ja wyandøø:

—Wixujkyi, jøts ja ajkxuna'jk waani.

³⁵ Xjats ja wyaqñ jøts ku ja jaa'y y'ixa'aaktit, ³⁶ jøts ja tnixajiyi'ñ wixujk ja tsapkakaaky møøt ja ajkx, jøts ttamøja'wiyii'ñ ja Dios Teety. Jøts ja ttatujkiyi'ñ jøts ja ojts tmø'øy ja pyabøjkpitøjk, ja'ats ja yikwa'kxti jøts ja tmøødyi ja mayjaa'y. ³⁷ Nidukil'iyi ja jaa'y ojts kyaydi jøts niduki'iyi kyujxidi. Yjaaktyimbyøkmujktinim ja' ja kaakwyindank ja wixujk kach. ³⁸ Niimaktaxk mil idø'øn ja jaa'y ojts kyaydi tum yaa'dyøjk, abiky ja tø'øxyøjkti møøt ja mutskuna'jkti, ka'ap ja yikmachowdi. ³⁹ Jøtsnim ja nwındsøn'ajtim Jesús tmınawya'kxi ja jaa'y, jøts ja ojts ttatøjkiñi ja bärkì jøts ja ñijkxy jam Magdala etjotp.

16

Ku ja fariseotøjk t'amidooodøø ja Jesús jøts ja ttuk'ejxit ja myilagri'ajtin

¹ Kuts idø'øn ja jam jade'en ñijkxy, xjats ja fariseotøjk ja niñemejnyøø møøt saduceotøjkti, jøts ja nugo kyajpxy'ejxwa'añiyi. Ja' ja ojts t'amidowdi jøts ja myilagri'ajtin ja ttu'unt, jøts tyuk'ejxidit ja myøk'ajtin jam tsajpwemp, pøni janch ku dø'øn ja y'ukdiosu'ngi. ² Jøts ja yiðe'en t'adsøøy:

—Ku ja et chuu'ji, pø mnømpxi meets: “Tø'kxwamp tam yø et, kumi tsajpts yø tsajp kyaxi'iky”; ³ jøts ku yjøpy'aty jøts mnømidi: “Ka' tam yø et yäm tyø'kxwa'añ, kumi tsajpts yø tsajp kyaxi'iky jøts yoots møøt.” ¡Meets win'øø'mbidì! ¿Sa ja tsajp wa'ats xnijawidi ku ja jade'en kyaxi'iky, jøts meets øts nja' ka' xnija'wiyi ku ja mjayiktuk'ejxti? ⁴ Yø tsaachka'øyjaa'y øts idø'øn jade'en x'amidooodip jøts yiktuk'ejxit ja milagri; ja'ayits jadu'uk y'ukyiktuk'ejxnidit nayide'en sa ja Dios ttuuñ ja Jonás.

Xjats ja twinwa'ktuujty, jøts ja tyuu'døjkiyi'ñ.

Ja fariseit jaa'y y'ixpøjkin

⁵ Kuts ja pyabøjkpitøjk ñajxtøø jam nøø agø'øm jam jaduktamajñ, jøts ja tja'dyigøydi ja chapkaaky, ka'ap ja wyinaty tø tkondi. ⁶ Wınets ja nwındsøn'ajtim Jesús ja ñimaajiyidi:

—Ukmadowdìm; øyim mnay'ejx'etidit, ejxim yø fariseotøjk, ejxim yø saduceotøjk xkaajyidi yø chapkaaky midi wenk levaduri møøt.

⁷ Jøts ja pabøjkpitøjk agø'ømyi ñawyambì ñaxwa'jkidøø:

—Ja'agøjxp yø jade'en wya'añ ku ndsapkaaky tø ngakø'øñindi.

⁸ Myadoow ja nwındsøn'ajtim Jesús ja', jøts ja tnimaay:

—¿Tigøjxp ku jade'en mwa'andi jøts ku mdsapkakaaky kya'etti? ¡Niwine'enin meets ja janchja'win xkidymyjagyepy! ⁹ ¿Ka'ap meets ja xja'gyuki, jøts ka' meets ja xja'myech ja tsapkakaaky midi magoxk, midi øts ojts nyikwa'kxy, jøts øts ja ojts nmo'odi ja ñimagoxk milbi jaa'y, jøts ka' meets ja xja'myech winaak kach ojts xpøkmukti ja abu'xk? ¹⁰ ¿Jøts ni ja'bäat xkaja'myatsti ja wixujkipi tsapkakaaky midi ndagumaa'y ja maktaxk milbi jaa'y, jøts winaak kach ojts xjaakpøkmukti? ¹¹ ¿Sudso'ampyts ka' xja'gyukidi jøts ku øts ka'

ndijy ja tyimchapkaaky midi wenk leavaduri mōot, midi yja'ajtip ja fariseotōjk mōot ja saduceotōjkti?

¹² Xjaanimts ja tja'gyukidi jōts ku ja nwindsōn'ajtim Jesūs kidi tyimyjatsapkaagyip ja wyinaty tō tnigajpxy midi wenk leavaduri mōot, pō ja ixpōjkinxı ja wyinaty tō tijy jade'en midi ñank'yixpōjkidip ja fariseotōjkti mōot ja saduceotōjkti.

Ku ja Pedro wyaan jōts ku ja Jesúس yja'aji yiknitsokp, ja Cristo

¹³ Xjats ku ja nwindsōn'ajtim Jesūs yja'jty jam etjotp midi ja Cesarea de Filipit kajp y'etip, jamts ja tyiktiyy ja pyabōjkpitōjk, jōts ja tnimaay:

—¿Sa jaa'y wya'andi, pōnik øts?

¹⁴ Jōts ja wyandi:

—Jade'en winaagin wya'andi jōts ku mets Juan Bautista; jōts jadu'uk wyamidi jōts ku mets mElías, jōts pōmbits wāmidip jōts ku mets mJeremías, uk pōngapōn Dios kyugajpxy.

¹⁵ Winets ja Jesús tyiktiyy:

—Jōts meets, ¿sa mee mwā'añ, pōn øts idø'øn?

¹⁶ Xjats ja Simón Pedro t'adsøøy:

—Ja yiknitsokpi mets, ja Cristo, ja Dios U'nk.

¹⁷ Jōts nwindsōn'ajtim Jesús ja t'adsøøy, jōts ja tnimaay:

—Mets Simón idø'øn janchjaakxōñim, Jonás myajnku'nk, ka' pōn jaa'yip mets yø jade'en mdruk'ejxip, ja Dios Teetyxi dø'øn yø jade'en mduknija'wiyip pōn jap tsajpjøtpy.

¹⁸ Tiyy me mwīnmay, mōk me mwīnmay, patyts idø'øn myikxōmø'øy Pedro midi tyijpy tsaa. Tōts mets nikojxp øts yām nyikts'o'onda'akwa'añ ja nja'; jōts øts ja nyikmøjtā'akt, ni o'jkin niti ja mibaat kyamimada'agit. ¹⁹ Øts me nmøøpy ja kutujk'ajtin; pōni pōn mets ya ja pyøky maa'kxujkip, nayide'en ja tsajpjøtpy yikmaa'kxukt. Jōts pōni pōn mets ya mgamaa'kxujkip, nayide'en ja tsajpjøtpy kyayikmaa'kxukt.

²⁰ Xjats ja nwindsōn'ajtim Jesús tnimaay mōktā'aky ja pyabōjkpitōjk, jōts ja ka'ap pōn ttukmado'odit ku ja' Cristo, ku ja yiknitsø'øky.

Ku ja Jesús tnigajpxy ja y'o'jkin

²¹ Winetyipts ja nwindsōn'ajtim Jesús wa'ats tnigajpxojkiyii'ñ, jōts ja ttukmadøy ja pyabōjkpitōjk jōts ku ja ñijkxt jam Jerusalén, jōts ku ja mōjaa'dyøjk ja yikxon yik'ayo'ombaqadiyit mōot ja teetywindsōndøjkti jōts ja kajpxwejpitōjkti. Ojts ja ttukmadøy jōts ku ja yik'oogit, jujkpyøkpts ja jadigojk, jōts ja kyidigøøk xøøw pyidsø'ømt jadigojk oo'kpi jutjøtpy. ²² Winets ja Pedro ja ojts yiknijkxyi abiky, jōts ja mōktā'aky ñiimaaqayi:

—Windsōn'ajtim, katsojknim Dios Teety jōts jade'en mjatt! Ka'ap jade'en mdyimyjatt mdyimgyubatt!

²³ Xjats ja nwindsōn'ajtim Jesús tnawa'kjimbijty ja Pedro, jōts ja tnimaay:

—Mets miku' jiwa'ak, majstutk øts!, nugo mets mjanchyik'aduktı. Ka' mets jade'en mwīnmay sám Dios Teety wyīnmayin, jade'en me mwīnmay sám øy pōn naçwii'ñit jaa'y.

²⁴ Winets ja nwindsōn'ajtim Jesús tnimaay ja pyabōjkpitōjk:

—Pōni pōn tsojkin tmøøt'ajtp jōts øts nja' jade'en xpaduujnit, ka' mibaat kø'øm ñadyunk'atit, ja'ayi ku amumjoojt ñadyamiyoxit ja ayo'on jōts idø'øn jade'en tpadu'unt.

²⁵ Pōnts kajade'enduñim nay'ejxip, niwindem ja tkapaaty ja nitso'ok'ajtin; jōts pōn ø xku'ayo'ombajtip, ja' idø'øn tpaatp ja nitso'ok'ajtin. ²⁶ Ja ti ja ñiwyaa'ant øy ja jaa'y tjaja'bøjkixy ja naçwiiñ'ajtin, jōts ja y'anmija'win ne'egi wyindigøy? Jabi ka'axi mibaat ja ñitso'ok'ajtin ja tkuju'uty. ²⁷ Ja Dios Teety øts myøk'ajtin nmimejnip mōot ja ąnkilistøjkti, jōts øts nwandu'undit sa jaty nidu'uk nidu'uk pyaat'atyi yiktu'undit. ²⁸ Janch øts idø'øn nwā'añ, jōts ku ya ja winaagindi pōn ka'ooktip kunim ja jawyeen tyimy'uk'ejxit ku ø nmime'ent ja Dios Teety kyutujk midi yja'a'y ja tyanitanaapy.

17

Ku ja Jesús adsu'jky y'atstigajch, amuum chamambójkijxy

¹ Xjats ku kyidudujk xøøw'ajty, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús tmøødiyii'ñ ja Pedro, jøts ja Juan mørøt ja y'ajch Jacobo, jøts ja ojts ñøjkxti ma ja kojpk jam janch køjxp; ² jamts ja ñanktyigajtsi, wemp am ja tyimy'ejxti ku wyeen y'aaw ja jade'en yjajty sam xøøw y'añin, jøts ja wyet jade'en pyoobiyyii'ñ sam ja jajin. ³ Jøts ja jotmøñ t'ejxpæatti ja Moisés jøts ja Elías, ku nwindsøn'ajtim Jesús ja tmøøtmadya'aky. ⁴ Winets ja Pedro triimqay ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, jtyimy'øy'ajtp ku øø ndyimyam'aty! Pøni mdsøjkpy jøts øøts ujts'aadyøjk tigøøk nyik'øyit; tu'uk mets mja', tu'uk Moisés yja' jøts tu'uk Elías yja'.

⁵ Nay ixamním ja Pedro jade'en wya'añ ku ja yoots jam yja'jty janchyikwin'oo'kpim, jøts ja tuki'iyi tyik'adigøøy; jøts jap yootsjøtpy ja Dios Teety y'ayuujk yikmadøøy ku yide'en wya'añ:

—N'u'nk øts idø'øn ya'at, yø' øts idø'øn njaaktajotkujk'ajtpy. Mimadowdi pøni sa wya'añ.

⁶ Kuts ja jade'en tmadowdi, xjats ja winda'ak ñaxkidäkti, yikxon ja yjantyimchø'jkidøø.

⁷ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimejniñi, jøts ja tyojniñi, yide'en ja ñimqajyidi:

—Pidø'økti; kidi mdsø'øgidi.

⁸ Xjats ku ja y'ejxjø'øktøø nimä ja pøn tka'uk'ejxpætniñi, nadyu'uk ja nwindsøn'ajtim Jesús jam.

⁹ Jøts ja kyidäknidi, ku kojpkøxp choondi, jamts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja mørkta'aky y'ana'amidøø:

—Kidi yø pøn xamimadya'akti midi tø x'ejxti, jaaním ku øts wyinaty tø njujkpyiky jadigojk.

¹⁰ Winets ja pyabøjkpitøjk ja tyiibyøjkiyi:

—¿Tigøjxpimts yø kajpxwejpítøjk jade'en wya'andi jøts ku ja Elías jawyeen mye'ent, jøts ix'oojknim ja yiknitsokpi?

¹¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en t'adsøy:

—Janch me'emp idø'øn ja Elías, jøts ja tuki'iyi tyik'øyigøxt. ¹² Østs wamp jøts meets nnøjmi jøts ku Elías tø y'atsmengojojmi, jøts nigidi tø t'ejxkapti, tø ja twandundi sam y'anmija'win tyimñekti. Nayide'ents øts yø xyik'ayo'ombaqattit.

¹³ Jaanímts ja pyabøjkpitøjk ja tja'gyukidøø, jøts kudam ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ja' tyamimadya'agyidi ja Juan Bautista ku ja Elías tiy tø y'atsmengojojmi.

Ku ja Jesús tyikmøkpíjky tu'uk ja mixyu'nk pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

¹⁴ Xjats ku ja ojts yja'atti ma jaa'y jam wyinaty, jamts ja nwindsøn'ajtim Jesús tu'uk ja jaa'y ñimejniyi jøts ja ojts wyinguxanay'øyiyi, yide'en ja ñimqajyi:

¹⁵ —Me teety, ayo'ejxik øts n'u'nk, adsu'jky adsu'jky mø'ødyi pa'am yø pyaädyiyi jøts tsaaach'ijxyim tyuñiyi; atsnaxkidäk may'oik jam jønjotp, uk nøøjøtpy paat ñødøki.

¹⁶ Ixyats mets yø mbabøjkpitøjk yø tø njadanimiñ, ka'ats yø myayidi jøts yø tyikmøkpøktit.

¹⁷ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús y'adsøøy, jøts tnøjmi pøn jam wyinaty:

—¿Mee kajanchja'wibidi, yø mbøky nugo myikmajadaktip! ¿Ma windemním meets ngajpxy n'ayuujk xpabøjkkit? ¿Jøts windemním meets yø yjade'embí xuktatso'okt ku øts yø ejtp njanchjanigajpx'ity? Meets, yikmen yø pamqa'y.

¹⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts tkajxpidsimy ja miku', ojts ja ttukmajstu'uty ja mixy jøts idø'øn ja jade'en jatyi tyimyøkpíjky.

¹⁹ Winetnímts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja pyabøjkpitøjk myigajpxi jibiky'ampy, jøts ja ojts yiktiyyiyi:

—¿Tigøjxp ku øøts yø miku' tø ngayikpidsimy?

²⁰ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimqajyidi:

—Ja'agøjxp ku mjanchja'win kyamøkidi. Janch øts idø'øn nwā'añ ku jeexyip ja mjanchja'win ñiyjade'en xmøøt'atti sám mortas pajkin, øyts meets yø kojpk xnøjmit: "Jiwa'ak ya jøts mnøjkxt abikytsoo"; jiwa'akpts ja kojpk. Ka' mee ti mgamayit ku janchja'win møk xjanchmøøt'attit. ²¹ Yø yjade'embí miku! ja yø iiy pyidsimy ku Dios n'ajot'ajtint, ku n'amayaq'ajtint ngagugaa'yint ngagu'uujka'ant.

Ku ja Jesús tnigajpxy jadigojk ja y'o'jkin

²² Nay ixjamním idø'øn ja wyinaty wyidetinim ma ja et txøowi Galilea, ku ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja ojts tyukmadøyidi jøts ku mayja'a'y ja kyøyakit, ²³ jøts ja yik'oogit, jujkpyøkpts ja jadigojk kyidigøøk xøøw. Ja'ats ja tyimchaachjotmayja'widøø ku ja jade'en tnija'widøø.

Ku ja tsaptøjk yikugubety

²⁴ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesúus tmøøtja'jty ja pyabøjkpitøjk jam Capernaumit kajpkøjxp, jamts ja ja'a'dyi pøn yiktsaptøjkugubajtip, ja'ats idø'øn ojts tninøjkxti ja Pedro, jøts ja ojts tyiktøwdi:

—¿Ka' meets yø myik'ixpøjkpi tkugubety yø tsaptøjk?

²⁵ Jøts ja Pedro y'adsøøy:

—Kyugubejtpyxí yø'.

Xjats ku ja Pedro tyøjkiyii'ñ tøkjøtpy, japts ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja jawyeen ñimaaqyí:

—¿Sa me Simón mwìnmay? ¿Pøn yjawí yø windsøndøjk tyukugubajtip, ja kyø'omigu'uk uk ja wenk ja'a'y?

²⁶ Jøts ja Pedro y'adsøøy:

—Ja wenk ja'a'y yø tyukugubajtip.

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúus y'adsowimbijty:

—Aaa ka'ats tam adøm idø'øn xpaat'ajtyim nyajkint ja tsaptøjk kugubajtin, pøni abiky ja'a'y tyukugubajtip. ²⁷ Jøts nípøn ngayik'ambøjkin, nøjkx mejy'agø'øm jøts jam xjuutt ja ajkx, pøni midi inet mijawyeen mjuu'tpy, ja' y'aawjøtpys inet meeñ xpaatt tu'uk. Pyaatpts inet ja' jøts ja namajtsk ngugubajtin'ajtin; ja'ats myiknøjkxp jøts x'atsmo'ot ja yikugubajtpi.

18

Pøn idø'øn jawaani møj ma Dios ja yja'a'y ja kyutujk ttanitani

¹ Ñiñayi winets ja nwindsøn'ajtim Jesúus pyabøjkpitøjk ñimejnyi, jøts ja ojts yiktiyyi:

—¿Pømbi øø niðu'ugin ja tyimy'ukmøjtøkip ku ja mgutujk xyiknaxkida'akt?

² Winets ja nwindsøn'ajtim Jesúus tyaajxiyii'ñ tu'uk mutsk mixyu'nk, jøts ja tyikwa'k'øiyii'ñ ja' y'agujk'qmdi, ³ jøts ja tnimaaq ja pyabøjkpitøjk:

—Janch øts idø'øn nwā'añ, pøni ka' meets ja mdsinqa'yin xyiktigach, pøni ka' meets jade'en mnabyikta'agyí sám ne'egi mutskuna'jk yja'gyukindi, ka' mee mibaat jade'en myikupøkt jøts mdøkidit ma Dios ja kyutujk ttanitani ja næxwii'ñit ja'a'y. ⁴ Patyts ja' myøjtøkit jam ma Dios ja kyutujk ttanitani ja næxwii'ñit ja'a'y ja' pøn yik'ayowim ja'a'yajtp, pøn jade'en nabiyiktaajkip sam ya'at mutsku'ngin. ⁵ Jøts øy pøn pøni xukpøjkidip øts ja nja' midi yik'ayowim ja'a'yajtip sám ya'at mutsku'ngin, øts idø'øn ja wyinaty kø'øm xkupøjkp.

Ja' midi yikpøkpyajtp

⁶ Jøts pøni pøn t'ukyikpøkyu'ump øts ja nja' pøn ø xjanchja'widip, ne'egi ja øyik y'ijty jøts ja mejyjøtpy yikuwibejpit, ku møj paandaq ja y'ukyiktayukxotsit. ⁷ Janch kawindøøp yø næxwii'ñit ku ja y'ity midi ja'a'y tyikpøkpyajtp! Nøjkx næxpyim yø jade'en, jøts iyjanch'ayøøy ja' pøn ja myigu'uk yikpøktyundip!

⁸ 'Paty nayide'en pøni myikpøkpyajttip mgø' mdeky, ja'ayi ku xtyimwyiboottit jøts jagam xpikta'aktit; ne'egi øy'atp ku køtuk paktuk mdøkit jap ma Dios jam, jøts kidi ka'pxy xminijkxy ja mgø' mdeky jap infierno. ⁹ Jøts pøni yø mween myikpøkyuuujnip, nawyeenjuudits jøts abiky xpikta'akt; ne'egits øy'atp ku ne'egi wendu'uk mdøkit jap ma ja Dios, jøts kidi yø mween ka'pxy xmødøki ku myikuwibepit jap jønjøtpy midi jap infierno.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty tu'uk ja borreek midi tigøøpp

¹⁰ 'Kidits øts ja n'u'nk n'unaq'jk xmøjotma'jtidi. Janch øts idø'øn nwø'añ jøts ku y'ankilis ja jap tsajpjøtpyt Dios Teety wyingujkpy. ¹¹ Pø ja'axi tø nnimiñ jøts øts ja nyiknitso'ok'attit pøn ja pyøky yikwindigø'øyiñidip.

¹² 'Sø mee m'ukwa'añ? Ku ja'a'y jam wyinaty tmøøt'aty nimagø'pxy ja borreegi, jøts kuts ja tu'uk tyigø'øty, ñti ka'ap ja t'ats'ixa'at? Kuwanixi ja jam kojpkøxp tyikta'ant ja ñimakta'pxy myaktaxujkpi, jøts ja t'ats'ixa'at midi tø tyigøy. ¹³ Kuts ja tpaatt, ne'egi tyaxonda'ækpts ja' midi tø y'uktigøy jøts nika'ap ja jade'en ne'egi yiktaxonda'akti ja ñimakta'pxy myaktaxujkpi midi kadigøødyip. ¹⁴ Jade'ents meets idø'øn ja Dios Teety mjøwiyidi pøn jap tsajpjøtpy, ka'ap ja ttsøky jøts y'u'nk y'unaq'jk ja jade'en tyigø'øty.

Sø nmigu'uktøjk nmaa'kxuujkint

¹⁵ 'Pøni jam mmigu'uk mga'øduñiyi, nagyajpxidits anadyu'uk jøts xukwinjawi ja pyøky. Pøni kyupijkpyts, tøts ja mja' wyinaty myajada'aky jøts ja pyøky nayide'en tkagu'ayo'ombaqadit. ¹⁶ Kuts mgagupøkit ku ka' mmadoowa'añit, winets tu'uk majtsk ja'a'y xwaqadso'ot jøts ja t'ejxtit tnijawidit pøni sa jam pøn wya'añ. ¹⁷ Kuts ja kyayikmøjpiktakmidit, winets xukmado'ot ja mayja'a'y pøn tjanchja'widip ja Dios; jøts ku ni ja'bøat kyayikmøjpiktakmidit, winets ja jade'en xpikta'aktit sam ja ja'a'y pøn Dios tkajanchja'widip, uk jade'en sam yikugubajtpitøjk yikwa'añdi yiktejti.

¹⁸ 'Janch meets idø'øn nnøjmi, pøni pøn meets ya ja pyøky maa'kxuujkip, nayide'en ja tsajpjøtpy yikmaa'kxukt. Jøts pøni pøn mets ya mgamaa'kxuujkpy, nayide'en ja tsajpjøtpy kyayikmaa'kxukt.

¹⁹ 'Nayi ndukmadoodip ixyam, pøni pøn tu'uk majtsk nagyajpxidip, jøts t'amidoowa'añdi tpøktsoowa'añdi tigati ja Dios Teety, mo'ojidipts ja'. ²⁰ Pøni ma tu'uk majtsk ñamyukyidi ja ja'a'y øts køjxp, jamts øts ja møøt n'ity.

²¹ Xjats ja Pedro ojts tninijkxy ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja ttibyijk:

—Windsøn'ajtim, ñwinaaq ojkin øts ja nmigu'uk nmaa'kxt ku øts ja xka'ødu'unt kawinaaq ojk? ñØy ku wixujk ojkin?

²² Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús y'adsøøy:

—Ka'axi me nnøjmi jøts ku ja'ayi wixujk ojk. Nømpxi øts yam nwø'añ jøts kawinaak ojk pøni ñwinaaq ojk meets ja ja'a'y mmidundigøyidi.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja tumbi pøn tkamaa'kxuujkp ja myigu'uk

²³ 'Jade'en idø'øn ja Dios kyutujk sam tu'uk ja windsønin pøn ja tyumbitøjk ojts tyoipayø'øy. ²⁴ Ixam idø'øn wyinaty tnibøkinim, ku ja ojts yiktaniway tu'uk ja tyumbi midi ja wyinaty kawine'en miyoj'ajtiyip. ²⁵ Kumi ka'ats ja tyumbi myeeñ ti ja tyagubatp ja yoj, winets ja windsøn wyañañ jøts wan tyiknitookti møøt y'u'nk ñidø'øxy, jøts pøni ti jaty jam pyikta'aky'ajtip. Jøts pøni wine'en ja choobaatti, ja'ats ja yoj kyudøkip. ²⁶ Xjats ja tumbi tminuu'kxaajky ja wyindsøn, ojts ja twinguuxani, yide'en ja tnimaay: "Windsøn, miduda'aky'ajtk øts, ngubatp øts ja tuki'iyi." ²⁷ Xjats ja windsøn ja ojts y'ayo'ijxyi, jøts ja yoj ja tyamaa'kxuujkivi jøts ja yik'awaq'atspidsøøjmiyi. ²⁸ Kuuyi ja tumbi ja'ayi pyidsiimy, jøts ja ojts tu'uk tminabyaqadyiyi ja myigu'uk ja myøøtumbi, ja' ja miyoj'ajtiyip tu'uk pesi majtsk pesi. Yukpajkijxpy ja ojts tyimyach jøts ja jadi'iñi tyukpani, yide'en ja møk'ampy tnøjmi: "¡Pe'tpy xkubatt ja yoj, yaq puty!" ²⁹ Winets ja myigu'uk ñagyuxendyajkøø ja' wyindum jøts ja ojts myinuu'kxa'agyiyi: "Miduda'aky'ajtk øts, ngubatp øts ja tuki'iyi."

³⁰ Jøts ja yjadu'ukpi, ka'ap ja tkupijky, ojts ja ñijkxy jøts ja ojts tpikta'aky ja myigu'uk jap puxøjkjøtpy kuniim ja tyimgyubatt ja yoj. ³¹ Kuts ja yjadu'ukpi ja jade'en t'ejxtøø, tyimy'ayojidi ja' jøts ja ojts t'atstukmadowdi ja wyindsøn sa jaty ja wyinaty tø t'ejxti.

³² Winets ja windsøn ja tyumbi tnankwyadsojøø midi idø'øn jade'en adøtsp, jøts ja tnimqay: “¡Mets miku!, burri! Tø mets ja myoj ndamee'kxy ku me tø xmiñuu'kxa'aky.

³³ Nayide'en me ndijy jeexyip ja mmig'uuk x'ayo'ijxy sa me tø n'ayo'ijxyin.” ³⁴ Yikxon ja windsøn yjantyimy'ambijky, jøts ja tkejxy ayoobi kuniim ja myigubaajtkøxit.

³⁵ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yide'en myadyak'abajtiyiñ:

—Nayide'en meets ja Dios Teety mduniyit pøni ka' amumjoojt xmaa'kxuktí ja mmig'uuk.

19

Ku ja Jesús kyajpxwiji sudso ja amajtsk'ajtin ñaxy

¹ Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en wyinaty tø wya'añ, xjats ja chøø'ñ Galilea etjotp, jøts ja ñijkxy jam Jude'it etjotp midi tømp nøøbukø'øm Jordán. ² May jaa'y ja pawidejtiyip, jøts ja jam may tyiktsøøjky ja pamqa'y.

³ Winets ja fariseotøjk winaqagin tnimendi ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ja tka-jpxy'ejxwa'andi, ojts ja tyiktøwdi:

—¿Kutuky yø jade'en jøts øy pøn tmajstu'utt ñidø'øxy ku ja yiin waan tyundigøy?

⁴ Jøts ja t'adsøøy:

—¿Ka'aním meets ja Dios kyaajpxy x'ejxi? Pø patyxí ja yaa'y ja tø'øxy tyik'øiyiñ pøn xyikts'o'ondaajkindip. ⁵ Nayi nøøm ja!: “Ja'agøjxp ja yaa'dyøjk ja tyeety ja tyaqak tmajstu'utt, jøts ja ñidø'øxy ja møøt tu'ugyi ja'ayi chøønit.” ⁶ Tu'ugyi ja ñamyayi tyimbyaqatøy ja jaa'y yjanamajtskidi, paty ka'ap pyaqat'atyi jøts jaa'y ja tnankñawya'kxit midi Dios tø ttanibiktaqagi tu'uk yaa'y jøts tu'uk tø'øxy.

⁷ Xjats ja ttiibyøjkti:

—¿Jøts tigøjxpts ja Moisés tyajky ja tiy'ajtin ja tø'øxyøjk jøts øy ja yikmajstu'utt?

⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Meets jade'en ja mgawindiy'ajtin myikmajadakpy ku ja Moisés ojts tyikutuky jøts øy xmiñawyä'kxit ja mnidø'øxy; ka'apts øy y'iity jade'en tso'onda'agyip. ⁹ Øts wamp, pøni pøn tmiñawyä'kxit ja ñidø'øxy a'øy'ampy, ku ja wenk yaa'dyøjk ja wyinaty tjagamøøt'aty, jøts ja tmøøt'amajtskigojmi ja wenk tø'øxyøjk, ja' idø'øn poktyump; nayi poky ja nayide'en pøn tmøøt'amajtskivip ja tø'øxyøjk midi tø yikmajstu'uty.

¹⁰ Xjats ja pyabøjkpitøjk ja ñimqajyiyøø:

—Pøni jade'endam yaa'dyøjk tmøøtsøøni ja ñidø'øxy, ne'egi øy tamts ja' ku nguidymy'amajtska'ant.

¹¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimqajyidøø:

—Pø janch jade'en, ka'apts nidojki'yi tkupøkti. Ka'ap ya'at winmqa'ñ pøn nugo ajawi tja'gyuki, ja'ayi dø'øn tkupøktip pøn Dios møøjyidip. ¹² Ja mayjøøjp ja winmqa'ñ jøts jaa'y kya'amajtskidi: ku winaqagin ka'pxy kyamendi naaxwiiñ, winaqagints kø'øm ñadyuñidi ku ñay'isabikyidi jøts ka' y'amajtskedit, jøts ja winaqagin pøn tkagu'amajtskip ja Dios kyutujk. Pøni pøn jade'en ttunwamp, wants jade'en ttuñ.

Ku ja Jesús tkunuukxy ja mutskuna'jk

¹³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús yiktanimiñ mutsk mixyuna'jkti jøts ja tkonixajt jøts ja tku'amidowit; jøts ja pyabøjkpitøjk yide'en ja tnimqay ja jaa'y pøn twaqamendip ja mutskuna'jk jøts kyatøkidit ja mutskuna'jk. ¹⁴ Yide'ents ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—Majstu'utti, wan øts øy mutskuna'jk xnimendi, kidi meets øy xkayiknajxni; øy dø'øn Dios ja'ajtidip pøn jade'endi sam øy mutskuna'jkindi, ja'ats tpaattip ja Dios kyutujk.

15 Jøts ja ojts tkunuu'kxy ja mutskuna'jk, jøts ja jam ojts cho'oni.

Ja kumeeñ jaay

16 Tu'uk idø'øn una'jk ja'a'y, ja'ats ojts t'ats'ixy ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja t'atsnimqay:

—Mets øyja'a'y yik'ixpøjkpi, ¿ti øy'ajtin ø ndu'ump jøts øts ja n'anmi'ja'win ja jujky'ajtin tpaatt xemikøjxp?

17 Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaqay:

—¿Tiku ø xnøjmi jøts ku ø n'øy? Tu'ugyi ja' midi øy, jøts ja Dios idø'øn ja'. Pøni mbøatwampyts ja jujky'ajtin xemikøjxp, paduujnits ja Dios kyutujk.

18 Jøts ja una'jk ja'a'y wyaañ:

—¿Midi'ibi?

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaqay:

—Kidi myikja'a'y'øky; kidi mmigu'uk ñidø'øxy xpøjkxi; kidi mmeech; kidi pøn xwindaqay'aty; **19** windsø'øgi mdeety mdøak; jøts tsok mmigu'uk sám kø'øm mnachøkyin.

20 Jøts ja una'jk ja'a'y yide'en tnimaqay ja nwindsøn'ajtim:

—Tø øts yø jade'en njatunguixy, jaayim øts yø jade'en mbaduñ ku nmutsk'aty. ¿Tits øts idø'øn njøaktu'ump?

21 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimqajyøø:

—Pøni øy yikxon mjaa'y'atwa'añ, nøjkx x'atsto'okjø'økixy ti jaty jam mjagyejpy jøts xmo'ot ja ñimeen ja ayoobi ja'a'y, winets xpaatt ja øy'ajtin ja xondaajkin jap tsajpjøtpy; ku jade'en x'uktu'unt, winets mme'ent jøts ø xpawidett.

22 Xjats ku ja jade'en tmadøøy, jøts ja yjotmadyøjkiiñ, kumi jantyimgyumeeñ, kumi jantyimgyubikta'aky idø'øn ja'.

23 Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaqay ja pyabøjkpitøjk:

—Øts yam tyimwyamp jøts ku møk y'adukyi jøts kumeeñ jaa'y tpaajttit ja Dios kyutujk midi jap tsajpjøtpy. **24** Jøts jaaktyimwyamp øts jøts ku ja kumeeñ jaa'y janch apeni ñøxti ma Dios ja kyutujk ttanitan i tuki'iyyi, pø ne'egi tsojk ñøxt ja møj jiyujk jap xu'unjutjøtpy.

25 Kuuyi ja pyabøjkpitøjk ja jade'en tmadoodøø, janch ñigyumqap ja tyimyja'widøø, jøts ja xem yam ñayiktøøjidøø:

—¿Pønimts idø'øn nitso'ok'atp?

26 Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts y'ijxyidi, jøts ja ñimqajyøø:

—Ka'ap yø øy pøn jaa'y kø'øm ñøankñitso'ogiyit, ja Dios ja'ayi myøøt'ajtpy ja møk'ajtin sudso xyiknitsoojkint, niti Dios tkatsepjøwi.

27 Xjats ja Pedro tyiktiyy:

—Windsøn'ajtim, tø øt tuki'iyyi n'ixmajtskixy ti jaty øøts y'ity njagyejpy, jøts øø tø ndsøøñ jøts me myikpawidity. ¿Tits øøts idø'øn nbøatp, ti øøts idø'øn nbøkp?

28 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, ku yja'att ja xøøw ja jumøjt ku tuki'iyyi yjemyigyoxt jadigojk, ku ø n'ixa'akt ngutujktøøajkjøtpy ku øts ja møk'ajtin nmi'ixa'akt, jøts meets wine'enin meets ixa xpawidity, xnayimøøt'ixa'akp meets nayide'en nimakmajtsk jap kutujktøøajkjøtpy, jøts xiidyu'undit ja Israelit ja'a'y ñiduki'iyyi. **29** Jøts nayide'en pøn jaty tø tmajtstutkøxti ja tyøjk, ja myigu'uktøjk, chø' y'uch, tyeety tyaak, y'u'nk ñidø'øxy, uk ñøajx kyam tmajtstu'uttibøøt øts ngutujkøjxp, yikmo'odiøts ja jinaxy jinaxy øy ti, jøts pyaattip ja' ja jujky'ajtin midi xemikøjxp. **30** Jøts may ja wyindigø'ødyit pøn ixyam namyøjpiktøøajkidip kø'øm; jøts pøn ixyam ne'egi windigø'ejttip, ja'ats ne'egi nøjkx møjtøkidip.

¹ Jade'enin idø'ön ja Dios kyutujk midi yjaq'y tyanitanaapy sám tu'uk jaq'y kyugam'atyin jøts ja chøeñ jøpyi jøpyi tumbi ixaabyi jøts ja y'uvitsa'am pyidø'økt. ² Ojts ja tyikwin'oyidi møöt ja tumbitøjk, øy ja tmiju'uty tu'uk puxmeeñ tukxøow, jøts ja ojts tkexy tumbi jam kyamjotp. ³ Jøts idø'ön ja ojts cho'ongojmi, ja xøow wyinaty tuk'ajopu'nk, jøts ja yap maayjøtpy ojts tjaak'ixy ja jaq'y pøn awatsidip. ⁴ Yide'en ja tnimaay: "Nøjkx mee nayide'en mduñ yap kamjøtpy, jøts nmiju'udyit nayide'en sám pyaat'atyi." Winets ja ojts ñøjkxti. ⁵ Xjats ja windsøn cho'ongojmi ku ja xøow kyukiyiñ, nayide'en winakxyøow nay ja tumbi dø'ön ja y'ats'ejxkojmip. ⁶ Jøts ku ja xøow jawaani kyajajxni, xjats ja ojts cho'ongojmi tumbi ixaabyi, jøts ja ojts ñijkxy nay yap maayjøtpy, jøts ja ojts tjaakpaaty ja jaq'y pøn wyinaty awatsidip, yide'en ja tnimaay: "¿Tiku meets ya nugo mxinaxy, ti kidi mee mdunwa'añ?" ⁷ Yide'ents ja y'adsoodø: "Kumi ka'ap øø pøn xyiktunkpaatwa'añ." Xjats idø'ön ja tnimaay: "Nayi nøjkxts mdundi øts ngamjøtpy, jøts nmiju'udyit." ⁸ Xjats ku y'ux'ajty, winets ja windsøn tnimaay ja tyumbi midi yiktump: "Yaqajxi yø tumbitøjk jøts xmo'ot myijuu'ñ yø' jawyeni dip pøn ix'oojk tø tyøkidi tumbi, jøts ja ix'oojk xmiju'uty pøn jawyeen tø tyøkidi tumbi." ⁹ Winets ja myendøø pøn wyinaty ix'oojk tø tyøkidi tumbi ku ja xøow jawaani kyajajxni, jøts ja myijuu'ñ ja ojts ka'pxy t'axajidi tu'uk puxmeeñ ndu'uk ndu'uk. ¹⁰ Xjats ku yja' ja tyaja'jtidøø pøn wyinaty jawyeen tø tyøkidi tumbi, jade'en ja wyinmaydi yikmiju'udyip ja tijy jawaani tsowi; nayide'en myijuu'ñ ja ojts t'axajidi tu'uk puxmeeñ ndu'ukjaty. ¹¹ Ku ja jade'en ojts t'axajidi ja myijuu'ñ, xjats ja tmilambøjktøø ja wyindsøn, ¹² yide'en ja tnimaadyøø: "Pøn ne'egi oojk tø yja'atti, ja'ayi tø tyundi tuk'hori; jøts ne'egi nayide'en tø xmijuy sám øø tø xmijuyin, jøts øts øts yikxon nduñ jøts øts yikxon tukxinaxy tø nni'añ." ¹³ Jøts ja windsøn y'adsøø, yide'en ja winqagin yiknimaadyøø: "Ka' me migu'uk yam sa nduñ. ¿Ti kidi tø nnagyajpxyin jøts ku nmiju'uty tu'uk puxmeeñ? ¹⁴ Axaji yø mmijuu'ñ jøts mnøjkxnit. Nayide'en øts yø nmijuuwya'añ pøn oojk tø tyøkidi tumbi sám mee tø myikmijuyin. ¹⁵ ¿Pøn øts yø ndejin jade'en xkaduktu'ump pøni sa øts nmeeñ kø'om nyiktunkpaatwa'añ? ¿Uk yø' idø'ön m'amq'at'ajtpy ku n'øyjaq'y'aty?"

¹⁶ Jøts ja Jesús jadigojk yide'en wya'añ:

—Jade'ents idø'ön ejx øts ja nwa'añ, pøn tandip ix'oojk, ja'ats ne'egi jawyeni dip, jøts pøn jawyeni dip, ja'ats ta'andip ix'oojk. Kumi may ja'adi pøn yiktukmadoodip jøts mye'endit, niwaanits ja'adi pøn yik'a'ejxitip jøts tya'andit. Nayide'ents ja Dios Teety ttu'unt ja naçwii'ñit jaq'y.

Ku ja Jesús tnigajxpy jadigojk ja y'o'jkin

¹⁷ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty tuu'amni midi Jerusalén nøjkxp, winets ja abiky tjiwaaqy ja pyabøjkpitøjk midi nimakmajtskti, jøts ja tnimaay:

¹⁸ —Ixyø tø nbejtyindi Jerusalén ma øts nyikøyakt, jøts øts ja teetywindsøndøjk, jøts øts ja kajpxwejpitøjk nyiktagidøkit pøn ø xyik'ooktip. ¹⁹ Ja'ats ø xkøyaktip jøts øts ja xagidøkidit pøn ka'israelit jaq'dyi, ja'ats ø xnixe'ektip xjaxe'ektip, ja'anis ø xwinwoptip xjipwoptip jøts øts ja xyikruspattit; kidigøøk xøowts øts ja o'jkin nmimada'akt jøts ø njujkpyøkt jadigojk.

Ku ja tø'oxyøjk t'amidoøø ja may'ajtin midi tyaak'ajtp ja Jacobo møöt ja Juan

²⁰ Winets ja Zebedeo y'unq'jk jam myendøø møöt ja tyaak ma ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty. Ja Juan idø'ön ja' møöt ja Jacobo, ja'ats idø'ön ja tyaak jam ojts twinguuxani ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja t'amidoowaañ tu'uk ja may'ajt. ²¹ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yiktiyyi:

—¿Ti dø'ön mdsøjkpy?

Jøts ja t'adsøø, yide'en ja tnimaay:

—Tun may'ajt, jøts øts n'u'nk xyik'ixajkit adsow aduuk ku mgutujk xyiknaxkida'akt, tu'uk aga'ñ jøts jadu'uk anajy, jøts jade'en ja kutujk tmida'andit.

22 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja y'adsoojidøø:

—Ka' mee xnijawidi pøni ti mee m'amidoodip. ¿Mgupøkp meets ja ayo'on midi ø nbaaatp?

Jøts ja wyandi:

—Ngupøkp øøts ja'.

23 Xjats ja tnimaay:

—Janch tiigyaajpxy. Mgupøkp meets ja' sa jaty ø njatt ngubatt; jøts kuts øts idø'øn xmøotsinaawya'ndi tu'uk aga'ñ jøts jadu'uk anajy, ka'øtsip ja xpaat'ajtip jøts meets jade'en nyik'ixa'akt, ja' ja yikmo'odip pøni pøn ja Dios Teety kø'øm jade'en tø tyanibiktaagiyidi.

24 Xjats ku ja jade'en tmadowdi ja yjanimajkpidi, jøts ja tjantyimi'iambøjktøø ja ñamajtskipidi midi tukja'a'dyi. **25** Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yjayajxniyidi niduki'iyyi, jøts ja ojts ñii'mxyidi:

—Jade'en sam x'ejxtin xnijawidi, ja jaa'y pøn tnitanaadyip ja naajx ja kajp, øy ja sagasa y'adøtsnidøø pøni sa ja kø'øm ttsokti, kuts jam pøngapøn møk yjaakyikutujkni, tu'ugyits yja' ja tyikmøji. **26-27** Jøts ka' meets mja' jade'endi, ne'egi yide'en meets mja'. Pøni pøn namyøjpikta'akwajnip, ja' idø'øn paat'ajtip jøts ja tuki'iyyi ttu'unt pøni ti myigu'uk ejtxidip ka'ejtxidip, ja' idø'øn ja twindsø'øgip, **28** jade'en sam ø nduñin, kaja'ajipxi ø tø nnimiñ jøts øts jawyeen nyikwindsø'øgit, po' ja'axi ø tø nnimiñ jøts øts ja windsø'jkin nyakt, jøts øts kø'øm ngudanit ja pojkipitumbi jaa'y pyøktyi, jøts ja may ñitso'ok'attit.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y

29 Xjats ku ja jam wyinaty cho'onidi jam Jericó, jøts nwindsøn'ajtim Jesús may ja jaa'y ja ojts pyadsøøñiyi. **30** Jamts wyinaty namajtsk winap jaa'y chøønidøø tuu'äm, jøts ku ja tmadowdi ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty ñaxy, jøts ja møkta'aky tnimaadyøø:

—Windsøn'ajtim, rey David y'u'nk y'ap, ayo'ejxk øøts!

31 Jøts ja mayjaa'y ja ojts y'øjyidi, ojts yiknøjmidøø jøts y'amo'ondit, jøts ja tjaaktyimyikjinajxtøø jawaani møk:

—Windsøn'ajtim, rey David y'u'nk y'ap, ayo'ejxk øøts!

32 Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús wya'k'øyiyii'ñ, jøts ja tyaajxiyii'ñ ja winap jaa'dyi jøts ja ttibyijkky, yide'en tnimaay:

—¿Ti dø'øn mdsojktip, ti ø ndu'ump?

33 Jøts ja ojts y'adsowudi:

—Windsøn'ajtim, jawin'ejxwamp øøts.

34 Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja jaa'y ojts t'ayo'ixy jøts ja ojts twinguxaji. Jøts ja winap jaa'y nay jatyi wyin'ejxwa'kxtøø, jøts ja ojts tpadoondøø ja nwindsøn'ajtim Jesús.

21

Ku ja Jesús kyajptøjk'iyii'ñ Jerusalén

1 Kuts jam Jerusalén wyinaty yja'atwanidi, jøts ja kajp ojts tpaatti midi txøøw'ajtp Betfagé, midi jam tmiwøngon'ajtp ja kojpk midi yiktejp Olivos, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús tkejxy namajtsk ja pyabøjkpi, **2** yide'en ja tnimaay:

—Nøjkxti ixe kajpjøøjty ixe wingon. Jamts inet buuri tu'uk xpaattit kuwiiñ møøt y'u'nk. Ja'ats inet migajidøø jøts ya xyikme'endit. **3** Jøts ku pøn sa wya'ant, jade'en xnøjmidøø jøts ku ø ndsøky, jøts ku ø tsojk ngøyajkojmit.

4 Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en yjajty, jøts tyimyjade'en yjatt sa wyaañ ja Dios kyugajpxy ku ja yide'en tjaay ja nøky:

5 Nøjmidøø ja Israelit kajp:

“Ejx yø mwindsøn mnimiñiyi mnija'adyiyi, amyuuyj tsaachyuyj, taku'xnø byuuri'u'nk.”

⁶ Xjats ja pyabøjkpi ojts choondi jøts ja ojts ñøjkxti, ojts ja jade'en ttundi sa nwindsøn'ajtim Jesús ja wyinaty tø y'an'eemyidi. ⁷ Ojts ja twetsti ja buur møøt y'u'nk, jøts ja ojts wyet ttajiba'andi jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ttawaa'tspety. ⁸ Jøts ja jaq'dyi janch namay ja'adi, jøts ja ojts ty'aapti ja wyet jam tuu'am; pømbi twidøjtja ujts'aay jøts ja ojts tpikta'akti jam tuu'am. ⁹ Jøts ja jaq'y møk wyambinaxwø'ktøø pøn jawyeen yø'ødyip, jøts nayide'en pøn ix'oojk payø'ødyip:

—¡Dios Teety tsajpjotpit! ¡Kunuuk'x yø rey David y'ap y'u'nk pøn me tø xkexy! ¡Kuuyi Dios Teety jadu'uk yjaak'øyi!

¹⁰ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús kyajptøjkìyyiñ jam Jerusalén jøts ja kajp kya-jotkukidi, may ojts ja jaq'y wyø'andi:

—¿Pøn yø jade'en?

¹¹ Jøts ja jaq'y wyandøø:

—Ja Jesús yø' ja Dios kyugajpxy, pøn kyugajp'ajtp Nazaret jam Galile'it etjotp.

Ku ja Jesús twojpidsønguixy ja too'kpitøjk jam tsaptøjkjotp

¹² Jøtsnim ja nwindsøn'ajtim Jesús tyøjkìyyiñ møj tsaptøjkwimpy, jøts ja ojts tka-jxpidsønguixy pøn jaty yap wyinaty too'ktip yajktip, juudyip kajpxtip yap tsaptøjkwimpy. Ojts ttejtsapwajkixy ja mesi midi ja jaq'y yiktundip pøn ja myigu'uk myeeñ tkugojnidip, jøts nayide'en chinaabyajt ja yiktejimbejtøø ja paktoo'kpidi; ¹³ jøts ja tnimaay:

—Yide'en yap nøkyijxpy wya'añ, jøts ku ajot'ajtaajk ja chaptøjk wya'ant, jøts jade'ents meets yø tø xpiktaqni sam maa'tspitøjk chinaadyøjkti.

¹⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam tsaptøjkjotp winaqagin ñimejnyi ja jaq'dyi pøn winapti pøn pakma'atti, jøts ja ojts tyikmøkpøjkixy. ¹⁵ Kuts ja teetywindsøndøjk jøts ja kajpxwejpitøjk ojts t'ejxti ku ja jade'en ttuñ milagri, jøts ku ja ojts tmadowdi ku ja mutskuna'jk yap tsaptøjkjøtpy møk wya'andi: “¡Dioskuuyip rey David y'ap y'u'nk!”, jøts ja yjantyimy'ambøjkøø ¹⁶ jøts ja ojts tnøjmidjøts ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—¿Madøøpy yø' ku yø ixa jade'en wya'andi?

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Nmadøøpy øts yø'. ¿Ti ka'anim meets ja Dios kyajpxy x'ejxi ku yø tø tjanigajpxy? Yide'enxi ja wya'añ:

Tø ndanibiktaagi jøts øts mutskuna'jk xjanchjawidit xjanchkunuu'kxyjawidit.

¹⁷ Xjats ja Jesús tmajtstuujty, jøts ja ojts chøøñ jam Jerusalén jøts ja ñijkxy Betania, jamts ja ojts mya'ay.

Ku ja Jesús ojts t'ayo'onmigajpxy ja iigi tsaqamguipy midi ja tyøøm ka'ejtp

¹⁸ Xjats ku yjøpy'ajty, jøts ja wyimbejtkojmi ñøjkxkojmi jam kajpjotp, winets yuu ja ojts pøyaadyiyi. ¹⁹ Xjats ja t'ejxpaaajty tu'uk iigi kipy jam tuu'ba'am, jøts ja ojts tniniykxy, ojts ja kipy tjawi'ixy jøts ja ni tu'uk tyøøm tkapajtøø, nugo janchtum'aay ja'. Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts tnøjmi ja iigi kipy:

—¡Nijuuni mga'uktøømiñit!

Jade'en ja ojts wya'añ, jøts ja iigi kipy jaty tyimdyiijch. ²⁰ Xjats ku ja pyabøjkpitøjk ja ojts jade'en t'ejxti, jøts ja jantyimyñigumaap tjantyimyja'widøø, winets ja tyiktøødøø ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ja tnimaadyøø:

—¿Sudso yø iigi kipy tsojk tø tyimdyi'ich?

²¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Janch øts idø'øn nwø'añ, pøni mjanchmøøt'ajttip ja janchja'win, jøts ku kø'øm ka'xwinma'adyit majtsk'aaw majtskjoojt, kidi yø'øyipts mee mjatp sam øts yø iigi kipy ixa tø nduñin, yø kojpk paat mee xnøjmit: “Jiwa'ak ya jøts mnøjkxt mejyjotp”, jantyimyjatpts idø'øn ja jade'en. ²² Jøts ku øy ti x'amido'odit xpøktso'odit ajot'ajtingøjxp, pøni amumjoojt ja janchja'win xmøøt'atti, myikmo'odi pts ja' pøni ti m'amidooodip.

Ja Jesús myøk'ajtin

²³ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tyøjkiyy'ñ tsaptøjkjøtpy, ixap ja wyinaty yik'ixpiky ku winaqagin jap myendøø ja teetywindsøndøjkti jøts ja møjaa'dyøjkti, jøts ja ojts tyibyikiyi, yide'en ja ñimqajyøø:

—¿Pøn yø yjade'emb i mdanigutujk'ajtip jøts yø jade'en xu'un? ¿Pøn yø kutujk jade'en tø mmø'øy?

²⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Nayide'en meets yam nyiktøøwami; jøts pøni m'adsowimbejtøp inet, winets meets ja ndukmado'ot pøni pøn øts yø jade'en xanigutujk'ajtp ku øts yø jade'en nduñ. ²⁵ ¿Pøn ojts Juan Bautista tyanigutukyiyi jøts ja ya yiknøbatt? ¿Dios, uk ja'a'y?

Jøts ja xem yam kø'ømyi tkajpxy'ajtpinaxwa'ktøø, yide'en ja ñawya'añidi:

—Ku net yø njanima'ayin jøts ku Dios ja tni'ane'emy, yide'ents inet yø x'adso'owin: “Jøts ¿tigøjxp ku ja ojts xkajanchjawi?” ²⁶ Jøts ku net njanima'amy'a'an jøts ku nugo jaa'y ja ojts kyexyi yiknøbatpi, winets yø mayja'a'y xnibidø'jka'andit; kumi ndukti'iyi yø jade'en tnija'widip jøts ku ja Juan tum ja' tkajpxy midi Dios yja'ajip.

²⁷ Jøts ja ojts nugo t'uknimañañidi ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Ka'ap øø nnijawi.

Winets ja ojts ñii'mxyidi:

—Ni øts meets inet ja ngadukmado'ot pøni pøn øts yø jade'en xanigutujk'ajtp ku øts yø jade'en nduñ.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty namajtsk ja ja'a'y tukmiga'axpi

²⁸ Xjats ja tjaaknimaqay:

—¿Sa meets idø'øn x'ukja'gyuki ya'atpi ayuuujk? Tu'uk idø'øn jaa'y, jamts namajtsk myajnk; jøts ja tu'uk tnimaqay: “Mets u'nk, ixyam mnøjkxt tumbi jøts ø x'atstujkit ja n'uv'i tsø'am.” ²⁹ Jøts ja myajnk ojts yide'en y'adsøiyi: “¡Ka' nnøjkxwa'añ!” Winmaadyigajts ja jadigojk xjats ja ñijkxy tumbi. ³⁰ Jøts ja u'nkteety ojts ja tninijkxy ja yjadu'ukpi majnk, jøts ja ojts nayide'en tnøjmi, jøts ja ojts yide'en y'adsojyi: “Øyip teety, øy ø nnøjkxt.” Jøts ja nigidi y'uknøjkxni. ³¹ ¿Pømbits ja tpaduun jade'en sa ja møjaa'y tjatsøky?

Jøts ja wyandøø:

—Ja' midi ja jawyeen y'uknimaqay.

Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús wyqañ:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku ja ne'egi jawyeen ja Dios kyutujk ttatøjkiyidit ja'adi pøn pøktyun'ejtkunajxtip, jøts nigidi meets. ³² Kumi ja' meets ja Juan Bautista tø mdanimiñiyi jøts ja mdukl'ixpikyidi sa mdsøønidit mdanidit sa mujuky'attit, jøts ka'ats ja tø xmibøkti; ne'egi ja' ja ojts tjanchjawidi ja ja'a'dyi pøn pøktyun'ejtkunajxtip. Jøts kuts meets øy ja ojts jade'en xja'ejxti, ka' meets ja ojts xjanchjawi, jøts ka' mdsinaa'yin xyiktigajtstøø.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja ka'ødyumbi

³³ 'Ukmadowdim jadu'uk ya'at madya'aky: Tu'uk ja ja'a'y midi ja kám kaja'ampy tjagyajp, ja'ats ojts tni'ipy ja uv'i kipy jam kyamjotp, jøts ja ojts tnaguemy; jøts ja ojts tyik'øyi tu'uk ja abøjk'ii'ñ ma ja uv'i nøø yik'amøø'kxit, jøts tu'uk ja ne'ey janch køjxp ma ja kám yik'ejx'ett.

'Xjats ja ojts winaqagin ja tyumbi tmø'øy ajuudyujk ja kyam, jøts ja ojts tkømø'øy jøts ja chøø'ñ wiðejtpi. ³⁴ Xjats ku tpaajty ja uv'i tujk'aqats, winets ja ojts tkexy winaqagin ja tyumbi, jøts ja ttaniguexy ja yjadu'ukpi tumbidi midi ja wyinaty tyuk'ajuudyujkpy ja kyam, jøts ja yik'amido'odit ja pikta'aky midi ja paat'ajtiyip. ³⁵ Ka'ap ja ñømdøø, ojts ja tmajtsti ja tumbi midi yikajxtip, pømbi yikwojp yiktse'jk, pømbi o'jk jøts pømbi yikwinga'jts yikjøpkajt's. ³⁶ Jøts ja kugam ojts tjaakajxkojm i ja tyumbi jawaani namay, nigidi jade'en sam ja yjawyeembidi; nayide'ents ja kám ejx'ejtpi ja ojts tyungojmiyidi.

³⁷ Jøtsnim ja ojts tkexy ja kyø'øm'u'nk, yide'en idø'øn ja y'ukwinqmay: "Yikwindsø'øgip øts n'u'nk." ³⁸ Jøts kuts ja ojts ja'ayi yik'ixy, wñets ja kám ejx'ejtpi ñawyajnidøø: "Yø' yø kám yø' yø pikta'aky tmidänwängøjxp, yø' yø tmäqabyøkwamp; wan tyimyikpa'ø'jkyindi jøts adøm yø nmidaangøjxit." ³⁹ Xjats idø'øn ja tmajtstøø, jøts ojts tyikpidsømdi jam kámjotp, jøts ja ojts tyik'ookti.

⁴⁰ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ttibyijky, jøts ja wyaañ:

—Ku mye'ent ja kugam, ¿sats ja tumbitøjk yiktu'undit midi kám'ejx'ejtip?

⁴¹ Jøts ja teetywindsøndøjk jøts ja møjaa'dyøjk wyandøø:

—Niwine'en ja tkidyimy'ayo'ext yø yjade'emb i ka'øy ja'a'dyi, yikpa'ookp ja', jøts ja t'ayajknaxt jadigojk ja ñaajx, jøts ja abiktyumb i ja tmo'ot pøn ja mo'ojiyip ja pyikta'aky pøni wine'enin ja pyaat'atyi.

⁴² Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimaaqyidøø:

—¿Niwindinim meets Dios kyajpxy xka'ejxi? Yide'enxi ja wyaañ:

Ja tsaa midi ja pojtsipi kya'uk'a'ejxi'døø, ja'ats ne'egi ixyam tø y'ukyikpiktakni jam pøch kyubajkp jøts ja t'amajtsmujkixy ja pøch. Ja Dios Teety idø'øn yø jade'en tø ttuñ, øy yø ñigymaap njaja'wandi.

⁴³ Jade'ents ja Dios kyajpxy wyaañ, paty mee nnøjmi jøts ku ka' myikmo'odit jøts xatøjkidit ja Dios kyutujk, ja' ja ne'egi yikmo'odip pøn tyikwingaxø'jkidip ja Dios yja' midi ja yja'ajtpy. ⁴⁴ Jøts ja tsaa ku jam pøn y'uknaxkida'akt, windigø'øpy ja ayoobi; jøts ku ja tsaa pøn y'uktanaxkidakpatit; yikpu'xkiyip ja'.

⁴⁵ Kuts ja teetywindsøndøjk jøts ja fariseotøjk jade'en tmadoodøø ja madya'aky midi ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tamimadyaqkidayip, ojts ja tja'gyukidi jøts ku ja' yikn imadya'akti.

⁴⁶ Winets ja tjadyimyjamatswändøø, ja mayja'a'yts chø'jkidip pøn tnija'widip jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ja Dios Teety yja' tkajpxi.

22

Ku ja Jesús tmadyakpaajty sam tu'uk windsøn tyik'amajtski ja myajnk

¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts jadigojk ttamimadyaktøjkigyojmi jadu'uk madya'aky, yide'en ja wyaañ:

² —Jade'en ja Dios kyutujk midi yja'a'y ja tyanitanaapy sam tu'uk windsøn pøn xødump jøts myajnk ja tyik'amajtski, ³ jøts ja tyumb i ja ttaniguexy pøn jaty ja yikaawayampy yik'uukwampy jøts ja t'atswa'ødit, ka'ats ja ja'a'y ja pyadsoo'nidøø. ⁴ Jøts ja ojts abiktyumb i tjadanigajxkojmi, yide'en ja t'uknimaay: "Nøjkx ja x'atstukmadowdi pøn jaty ø nwawampy, jøts ku ja kaaky jii'kxy ya abaadi y'ejtni. Tø øts ndsakaa nyik'øøky jøts tyimdyumjane'kxi tyimdyumjayeekpyi, abaadi a'ejxi y'ejtni, wan tmenidi tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpidi." ⁵ Kidyimyøjpiktakti ja' pøn idø'øn jayikwqædsoodip migaaabyi mi'ukpi. Pømbi nøjkxn i kyamjotp, jøts pømbi tyunk tnijø'øyini ma jaty pøngapøn myeembyiky, ⁶ jøts pømbi axaji tyikja'ittøø ja windsøn tyumb i jøts ja tjemdunid i tedunidi, yik'oo'ktibaat ja'. ⁷ Winets ja windsøn yikxon yjantyimy'ambijk, jøts ja ojts tkexy syoldaditøjk jøts ja tyikpa'ooktit ja ja'a'y pøn tyimyikja'a'y'oo'knidip, jøts ja tnitsaaqyidit ja kyajp. ⁸ Winets ja tnimaay tyumbitøjk: "Tum ja abaadi y'ejtni jøts xøøw yiktu'un, ka'adamts yø yjade'emb i ja'a'y pyaat'atyidi jøts yø nyikmiga'ayin nyikmi'uujin. ⁹ Nøjkxtits jam ma ja'a'y ñaxy tyøki, jøts ja níduki'iyyi xwa'ødit tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi pøni pøn jaty jam mbattip." ¹⁰ Jøts ja tumbi cho'ondøø ñøjkxtøø jam tuu'am, jøts ja ojts twaqamukti pøn jaty ja jam pyattøø, jam øyja'a'byi ka'øyja'a'byi; jøts ja mayja'a'y jade'en tyik'ujtstøø ja tøjkjoot.

¹¹ 'Xjats ja windsøn jam tyøkjiyiñ jøts ja t'ejxwa'añ pøn jaty tø yja'atti migaaabyi mi'ukpi, winets ja yap t'ejxpaaajty tu'uk ja yaa'dyøjk, jøts ku ja ka'ap jade'en xyøxyi sam idø'øn pyaat'atyidi ñaxyoxidit ja tø'øxñigaabyidi ja tø'øxñi'ukpidi. ¹² Jøts ja tnimaay: "Sudso mets ya tø mdøki, jøts ka'ats jade'en mxøxyi sam idø'øn pyaat'atyi ku tø'øxñigaaky

ku tō'oxñi'ukk ñaxy?" Jōts ja nisa kidyimwya'añ, amõñi ja y'ity. ¹³ Winets ja windsøn ja tnimqay pøn jaty jam wingiidyip wimbøjktip, yide'en ja tnimqay: "Ixe kowøøndi pakwøøndi jōts xwibojpidø'omdit, wan tnijkxy agugootstujpy mä yjø'ot mä ya'axt, mä wyingidsetst y'agidsetst." ¹⁴ Kumi may ja yjayikwaadssowdi øy pøn, jōts waanits ja'adi pøn yik'a'ejxidip.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

¹⁵ Jōts ja fariseotøjk jam ojts choondi, jōts ja ojts tkajpxy'ejxwa'andi, ja'ats ja tyikpøky'attip jōts ja ttani'øønidit pøni sa yjadyimy'ukwa'añ. ¹⁶ Xjats ja jade'en winaqagin tkajxtøø ja yja'a'y møøt ja Herodes yja'a'myi, jōts ja t'atstukniimaawya'andi ja nwindsøn'ajtim Jesùs:

—Windsøn, tø øø nnijawí jōts ku tiy mgajpxy, jōts ku tiy janch ja Dios yja'xnigajpxiyi, ka'xmøjpikta'aky øy ja'a'y sa yjaw'a'andi kumi ka' mets pøn xkupiky xkagupiky. ¹⁷ Tukmadookts øøts sa me m'ukwa'añ: ¿Nmo'op øøts kugubajt ja møy windsøn midi jam Roma tsinaapy? ¿Nmo'op øøts u ka'?

¹⁸ Yja'wiyii'ñts ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja' jōts ku ja kya'ødyunwa'añiyi, jōts ja tnimqay:

—Meets win'øømbidi, ¿tiku øts jade'en xkajpxy'ejxti? ¹⁹ Tuk'ejxtik øts ja meeñ midi myiktundip ku ja kugubajt xyakti.

Jōts ja ojts t'atskondi tu'uk ja puixmeeñ. ²⁰ Ku ja ojts t'uk'ixy ja nwindsøn'ajtim Jesùs, jōts ja tyikiyy:

—¿Pøn yø'wyeen y'aaw, jōts pøn yø'xyøøw ixa kyøxja'a yi?

²¹ Jōts ja t'adsoodøø:

—Ja nwindsøn.

Winets ja ñimqayiidi ja nwindsøn'ajtim Jesùs:

—Yø'øts meets yø windsøn mmo'op midi yø yja'ajtpy, jōts Dios yø xmo'odit midi Dios yja'ajtpy.

²² Xjats ku ja jade'en tmadoodøø, ñigyumaaø idø'øn ja tyimyajtøø; jōts ja ojts jade'en'i tmajstu'utti jōts ja choo'nidi.

Ku ja ja'a'y tyiktøwdi pøni janch idø'øn ja' ku oo'kpi jadigojk yjukpyøktit

²³ Jōts nay ja'abi xøøw ja saduceotøjk ojts t'ats'ejxti ja nwindsøn'ajtim Jesùs. Jade'en idø'øn ja' ja wyinmaa'ñ tjagyapti jōts ku oo'kpi ka' y'ukjujkpyøjknidit; paty ja yide'en tnimaadyøø ja nwindsøn'ajtim Jesùs:

²⁴ —Windsøn, yide'en ja Moisés wyaañ: kuk pøn tku'oookt ñidø'øxy jōts ku ka' tyiktañ ni tu'uk y'u'nk, pøni jamts y'ajch uk y'uch, ja'ats ja ku'øktyø'øxy tmøøt'amajtskip jōts ja tyika'axt, jōts ja myigu'uk kyagudigø'øty midi tø y'øky. ²⁵ Jats øøts y'ity nmigu'uk tu'uk midi ja'a'y'ajttip niwixujk yaa'y. Jōts ja jagyoop y'amajtskiyii'ñ, o'jkts ja'. Jōts kumi ka' y'u'nk y'unø'jk tyiktañ, jōts ja y'uch ojts tmidañ ja kyap, ja ku'øktyø'øxy. ²⁶ Jōts nayide'en yjajty ja myimajtskpi, jōts ja myidigøøkpi nayide'en, tumjade'en ñajxkjxti niwixujk. ²⁷ Jōts ku ja jade'en y'oo'køjxtøø, jōts ja tø'øxyøjk yja'aktyimy'ø'jk. ²⁸ Jōts kuts ja jadigojk pyidsø'omdit jujky'ajtpi, ¿midi'lbiits ja tnidø'øxy'atp, pø tøxi ja t'atsnidø'øxy'ajtkøxti?

²⁹ Jōts ja ojts yide'en y'adsøyidi ja nwindsøn'ajtim Jesùs:

—Kajaa mdigøydi, ja'agøjxp ku ka'xnija'wiyidi ja Dios kyajpxy, ni ja myøk'ajtin xkanija'wiyidi. ³⁰ Kuts jadigojk ja oo'kpi yjukpyøktit ni pøn kya'uk'amajtskiñit, ka' pøn y'u'nk ñøøx tkøyakt jōts ja y'amajtskit, jade'ents ja chinaañidit sám ąnkilisti midi jap tsajpjøtpy. ³¹ Jōts ku ja oo'kpi yjukpyøkti, ¿ka'aním meets ja nøky x'ixy sa Dios kø'øm tø wya'añ? Nøømxi ja': ³² "Tum øts xDios'ajttip ja Abraham, ja Isaac, jōts ja Jacob." Kidi oo'kpipts ja ñiDios'ajtpy, pø ja'axi ja ñiDios'ajtpy jōts ja tyikjujky'att øy pøn.

³³ Ku ja ja'a'y jade'en tmadoodøø, jōts ja ñigyumaaø tja'widøø ku ja jade'en yik'ixpikyidi.

Ja møy kutujk midi ja Dios ñi'ane'empy

³⁴ Winets ja fariseotøjk ojts tnimadowdi jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø tyik'amøñ ja saduceotøjkti, jøts ja ñamyujkidøø; ³⁵ jamts tu'uk kajpxwejpi tmøødidi, ja'ats ja tja'ukajpxy'ejxwaañ ja nwindsøn'ajtim Jesús. Jøts ja tyikiyy:

³⁶ —Windsøn, ñmidi'ibi kutujk jawaani møj midi ja Dios kyutujk myøøt'ajpty?

³⁷ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—“Windsø'øgi ja Dios amumjoojt, jade'en xtsokt mabaat myajada'aky m'anmija'win, mabaat myajada'aky m'aaw mjoojt.” ³⁸ Yø' idø'øn møj jøts yø' idø'øn jawyenip. ³⁹ Jøts ñiñayjade'en ja myimajtskpi, yide'en ja wya'añ: “Jade'en mmigu'uk xtsokt sam kø'øm mnachøkyin.” ⁴⁰ Yø'øbi kutujk majtsk møj midi ja Moisés tø tja'ay jap kyutujkjøtpy, jøts midi ñigajpxtip ja Dios kyugajpxy ku yik'ixpøkti.

¿Janch idø'øn ku ja David t'ap'aty ja Cristo?

⁴¹ Nay ixamnim ja fariseotøjk wyinaty amuki y'etinim, ⁴² jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ttiibiyiky:

—¿Sa mee mwìnmay, pøn yø Cristo? ¿Pøn yø' y'u'nk?

Jøts ja tnimaadyøø:

—Ja rey David yø' y'ap.

⁴³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—¿Jøts sudsomts ja rey David ja Espíritu Santo yikwajnøø jøts ja ojts tiy windsøn? Tiku ja David yide'en wya'añ:

⁴⁴ Nømp ja nwindsøn'ajtim ja Dios Teety ñimaajyøø:

“Putsinaaky øts n'aga'ñ'ampy,
kunim øts yø nmimajadakøxt pøn
jaty mmidsep'ajtip.”

⁴⁵ ¿Sudso ja Cristo ja yiknitsokpi, sudso ja David ja y'ap'atyi, jøts yide'ents ja David kø'øm wya'añ jøts ku ja twindsøni?

⁴⁶ Jøts nipøn nisa kidiyimwya'añ, jøts ja'abi xøøw ttamajtstuttøø, jøts ka'ap pøn y'uktiibyøjkniyi tigati.

23

Ku ja Jesús ttamigajpxy sa y'adø'øtsti ja fariseotøjkti mørøt ja kajpxwejpitøjkti

¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaay ja mayjaal'y jøts ja pyabøjkpitøjk:

² —Yø kajpxwejpitøjkti jøts yø fariseotøjkti, jade'en yø wya'andi jøts ku yø tyimbyaat'atyidi, yø' idø'øn ja tyimñigajpxtip wa'ats, yø' idø'øn ja tyimñija'widip ja Moisés kyutujk. ³ Jade'ents meets yø xpadu'unt, tundi dø'øn jade'en tuki'iyi pøni sa mnii'mxyidi; kidits nayide'en m'adø'øtsti sam yø y'adø'øtsti, kumi jade'en'ajtip yø', wenk yø jaayi y'ukwa'andi jøts wenk y'adøtskojmid. ⁴ Nugo tukmajada'ak myajada'akti midi janch kamaabyim, jøts ja'ats ja jaal'y tyukpadunwandip; jøts niwine'enin ja kø'øm jade'en tkatunwa'andi. ⁵ Jade'en'ampy jade'en y'adø'øtsti jøts ja kajp y'ejxit, jøts ja mayjaal'y y'ejxit. Wyet nikijxy tkøxja'adi wan jaty ja Dios kyutujk, jøts yik'agajpxtit ku ja tjan-tyimbyadundi, jøts nayide'en ñachojskmiyidi jøts wyet tum yøñ tnajtskudiiyi tmwidettit, ka'ap jade'en tyiktundi sam o pøn jaa'y. ⁶ Ja' chojktip jøts tum jam tyimy'ixa'aktit ma ja windsøn tsinaabyajt jam ku xøøw ku ti tyuñi tsaptøjkjøtpy, ⁷ jøts jade'en ttsokti jøts ja jaal'y nøø'ajy tuu'ajy wyindsø'øgiyidit kyajpxpoo'kxiyidit, jøts ja tyimyiktejtit ku ja kyajpxwejti.

⁸ Jøts meetsts kidim jade'en jaal'y xnimaanyidi jøts jade'en myiknøjmidit jøts ku mee mgajpxwiyi, pø tu'ugyixi mee tum jade'en mnay'uch'atidit mnay'ajch'atidit, jøts tu'ugyits ja mgajpxwejpidi midi mgajpxwejpidip, ja Cristo ja', ja yiknitsokpi. ⁹ Jøts kidi pøn xejti teety ya ñaxwiañ ñaxkijxy, tu'ugyixi meets mdeety ja' pøn jap tsajpjøtpy. ¹⁰ Jøts nika' mnawyindsøndejdit, pø tu'ugyixi ja' pøn mwindsøn'ajtip, ja Cristo, ja yiknitsokpi.

11 Pøn ja myigu'uk twindsø'jkip, ja' idø'øn møj, ja' idø'øn nmigubajk'ajtidip. **12** Pøn ja namyøjpikta'akwajniyip kø'øm, yik'amutski ja nøjkx yjaty, jøts pønts nabyiktaajkip yik'ayowim, ja'ats idø'øn nøjkx møjtøjkip.

13 'Ti jade'en mnadyatuujnidip meets kajpxwejpítøjkti meets fariseotøjkti, wine'enin win'øø'ndsoønididi! Meets ja m'agajpxujkpy jøts mmigu'uk xkaduktatøkwyä'andi ja Dios kyutujk. Jøts ka'ats kø'øm mdøkidi, jøts nika' xyiktkiwyamidi pøn ja tsojkin tjajagyajp.

14 'Mjanch'ayøøy meets kajpxwejpítøjkti, meets fariseotøjkti, wine'enin xnidunk'atti ja win'øø'nk!, ku ja ku'øktyø'oxy ja tyøjk ja pyikta'aky xpøjkxidi jøts ñadyijyi xkayiknigaxø'økti, ñadyijyi ja tsapkajxpy janch yøñ xkajpxti, yø' meets yikxon myiktagubatp.

15 'Ti jade'en mnadyatuujnidip meets kajpxwejpítøjkti, meets fariseotøjkti, wine'enin ja mmigu'uk xwin'øøndi! Mjantyimyijotigøødyip meets, jøts ja jaa'y xukupøktit ja mdsinäa'yindi sa mee m'adø'øtsti, jøts kuts ja jaa'y jade'en tø xundi, ne'egi jawaani ka'øy meets ja jaa'y xjaaktyimduñ, jade'en ja tpøtni sa ja øy øy tyimñøjkxt jap infierno, jøts nigidi meets jade'en mdyimyatt.

16 'Mjanch'ayøøy meets tuu' niwaabidi, jade'ents xundi sam winapjaä'yindi!, ku mee mwä'añ: "Ku pøn wyanda'aky jøts tyiktestigi'aty ja tsaptøjk, jade'ents ja yikpikta'aky sam pøn kyawanda'agyi; jøts pønts wändakp jøts tyiktestigi'aty ja oori midi ja tsaptøjk yja'ajtpy, ja'ats idø'øn tiy janchwändakp." **17** 'Meets mo'otpidi, jade'en xundi sam winap jaa'yindi! ¿Midi'ibi dø'øn jawaani jaaktyimyøj: ja oori, uk ja tsaptøjk midi tyikunuu'kxy ja jatp ja oori ku ja yikajpxpaqat? **18** Jøts nayide'en mwämidi: "Ku pøn wyanda'aky jøts tyiktestigi'aty ja altajr, ka'ap ja wyanda'agyi; kuts pøn wyanda'aky jøts tyiktestigi'aty ja limunsi midi yikyojxp jam altajrkøjxp, ja'ats idø'øn tiy janch wända'aky." **19** 'Mee mo'otpidi, mee wimbeets kugoots ejtpidi! ¿Midi'ibi jawaani jaaktyimyøj: ja yoixin, uk ja altajr midi tyikunuu'kxyjatp ti jaty jam yikyojxp? **20** Jøts pønts tyiktestigi'ajtp ja altajr ku wyanda'aky, kidi ja'ayip ja nugo yiktestigi'ajtpy, nayide'en ja tyestigi'aty ti jaty jam altajrkøjxp; **21** jøts pøn tyiktestigi'ajtp ja tsaptøjk, kidi ja'ayip ja nugo yiktestigi'ajtpy ku ja wyanda'aky, nayide'en Dios ja tyiktestigi'aty pøn ja chaptøjk'ajtpy. **22** Nayide'en pøn wändakp jøts tyiktestigi'aty ja tsajp, ja Dios idø'øn chinaadyaqjk ja yiktestigi'ajtip, jøts ja Dios kø'øm midi jap tsinaapy.

23 'Mjanch'ayøøy meets kajpxwejpítøjkti, meets fariseotøjkti, ku ja win'øø'nk xunk'atti! Køx kida'ak meets xjanchkugubatkixy, jøts ka'ap ne'egi xpadu'unxiди midi ja Dios kyutujk jawaani ne'egi yjani'ane'empy ku ja ttsøky ja ødyiidyu'unin, ja pa'ayo'ejxk jøts ja janchja'win. Ya'atpi meets idø'øn ne'egi jawaani mjapaat'ajtip mbadu'ump. **24** 'Meets winap tuu'wqabidi, ku ti x'uukti tum axity ja xyiknaxti jøts ja uux jam kyatøki, jøts nika'ats xjawidi ja møjpi jiuyjk ku ja amuum xjøøndi!

25 'Ti jade'en mnadyatuujnidip meets kajpxwejpítøjkti jøts meets fariseotøjkti ku xunk'atti ja win'øø'nk! Ja'ayi mee mjanchkamijotkukip sudso ja texy ja tas nikijxyi nadyijyi wa'ats y'ett, jøts ka'ap ja xunk'atti pøni sàdam ja yøtpy. Ni xkaja'gyukidi kudam m'amp mjotp tum ja axøøkpi yigaappi xjamøøt'atti, ku jaa'y nugo xwin'øøndi xwimaatsti. **26** Meets fariseo winapti: jawyeen yø mga'øy'ajtin xmajtstu'uttit, jøts jade'en ja m'anmija'win ttaniwa'ats'attit ejxim n'uk'ejxit tas i nyikwqajtsin, jade'en nikijxy jade'en jøtpyi.

27 'Mjanch'ayøøy meets kajpxwejpítøjkti jøts meets fariseotøjkti, meets win'øø'mbiidi!, jade'en mee mgaxi'iky sam ja oo'kpi nípotsin midi tø yikpoobi jøts ja janch tsuj nikijxy kyaxi'iky, jøts ku jap jøtpy ujts abøki oo'kpi pajk jap, jøts tum ja axøøk ja jap myøøt.

28 Jade'enxi meets idø'øn; wemp ãm ñadyijyi xuk'ejxti ja jaa'y jøts ku mee m'øyjaä'yì. Midi'its jap m'aawidip mjoojtidip, tum ja taqy'ajtk, tum ja kya'øybì jap mwìnmaä'ñ'ajtip.

29 'Mjanch'ayøøy meets kajpxwejpítøjkti jøts meets fariseotøjkti, meets win'øø'mbiidi! Meetsxi ja Dios kyugajpxy ja nípots myik'ø'yidip ku ja y'oookti, jøts ja xyo'om

yik'øyidi wyingi'jy pøn tø y'ats'øyjaq'y'atti, ³⁰ jøts mjanch'uknømdi: "Kuk adøm jeexyip n'ukja'ajtyindi, ka'ap adøm ja møjaq'dyøjk jeexyip tø nbudøjkindi ku ja tø tyik'oockti ja Dios kyugajpxtyi." ³¹ Yø'øyits meets kø'øm mnadyani'øø'niyip jøts ku ja xeety'apidì pøn ja Dios kyugajpxy tø tyik'oockti. ³² |Yik'abaadidits inet midi ja mdeety'aptøjk tø ttunjøpidi!

³³ |Meets win'øø'mbidì! |Meets kawindiyjaq'dyi! |Sudso meets xijy ja ayo'on m'ukniwajtsniyidit midi jap ayodaajkjøtpy mbaattip? ³⁴ Yø'øgøjpx øts kugajpxy ngaxt møøt ja wijyjaq'dyi møøt ja yik'ixpøjkpìdi. Jøts myik'ookpts meets ja winaqagin jøts ja xyikruspattit, jøts pømbi yiktseekp yikwopp jap tsaptøjkjotp, jøts pømbi yik'ixa'ap yik-pawidetp kajp kajp. ³⁵ Jade'ents meets ja pøky mdaja'adit, jøts ja xkubattit ku ja øyjaq'y kawine'en tø xyik'oo'knidi, Abel ñikøjxp cho'onda'aky pøn øy pøn yikxon jaa'y'ajtp, kunim ja Zacarías ttamigugøxi pøn ja Berequías myajnk'ajtpy, pøn mee myik'o'jk jap tsaptøjkjøtpy ma ja altajr y'ity. ³⁶ Janch øts idø'øn nwa'añ, ku jade'en yiktuñ yø'øbi pøky, yø ya'atpi jaa'y yø taja'adidip jøts yø yiktagubattit pøn jaty ja ixyam tsinaadyip.

Ku ja Jesús t'ayo'ijxy ja Jerusaléngit kajp

³⁷ |Jerusaléngit kajp, Jerusaléngit kajp, meetsxi myik'øø'kpy ja Dios kyugajpxy, jøts xwinga'atsti xjøpka'atsti pøn ja Dios kyajpxy tyikyø'øyidip, pøn ja Dios mjadanigajxidip! |Tø meets njapeemukwa'añ njakonmukwa'añ kawinäak ojk, sam tsikuna'jk ja tyäak ñimu'uxyi, ka'ats meets ja jade'en tø xkupiky! ³⁸ Ejxtits inet ja tsaptøjk ku ja abæk tyani; ³⁹ øts idø'øn wamp jøts ku meets xka'uk'ejxnit tsojk, jøts ku meets jaanim x'ejxit pøni juuni ja tiempi yja'aty ku mnø'ømdit: "Ejxik Dios ja kyunuul'kxyu'nk ñadyaguguexyì midi mmime'enxiyip ja kyutujk."

24

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tsaptøjk kyida'att

¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús pyidsiimy jam tsaptøjkjotp, jøts ixam ja wyinaty ñajxni ku ja pyabøjkpitøjk ja jam wingon ñimejnyøø, jøts ja tyukmadoobinaxwa'jkøø sa jaty ja tsaptøjk jam t'ijxy ku ja janch tsuj janch øy. ² Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—¿M'ejxtip ixa jade'en tuki'iyi? Øts wamp jøts ku ya nitu'ugin ja tsaa kyata'ant nikibety, kuja'jigyoxp yø tuki'iyi.

Ja ejxa'an midi yik'ejxp ku wyinaty yiktiidyunwanidi ja naxwii'ñit jaa'y

³ Winets ja ojts ñøjkxti jam kojkøjxp midi yiktejp Olivos; jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ixam wyinaty tø y'ixa'aky, winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts ñinijkxyiyi, jøts ja ojts ñimaajyidi amaa'tsk:

—Ja' øø ndsøjkpy jøts øøts xukmado'ot windem idø'øn ja jade'en yjatt. |Ti ejxpajt ti ejxa'an øø n'ejxp jøts ku wyinaty mmenwa'añ, jøts ku wyinaty yja'atwa'añ ja tiidyu'unin xøøw?

⁴ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimaajyidøø:

—Øyim mnay'ejx'etidit jøts kidi øy pøn nugo mwìn'iiñidi. ⁵ Kumi may ja jaa'y mye'endit jøts ja jade'en ñadyejidit jøts ku ja y'øtsi, yide'en ja wya'andit: "Øts idø'øn Cristo ja yiknitsokpi"; jøts mayts ja jade'en twin'øøndit ja jaa'y. ⁶ Jøts mmado'op meets jøts ku jaa'y tnigajpxtit ja tsep, uk tnigajpxtit sa jaty ja tsep yjaaktunit, sa jaty ja ayo'on yikpaatt; kidits mdsø'øgidi, ja tp idø'øn ja jade'en; ka'animsy wyinaty tmibaat'aty jøts ja naxwii'ñit jaa'y yiktiidyu'undit. ⁷ Kumi tseptu'undip ja jaa'y pøn ki'abikñaqajx ki'abikyajpti jøts ñañibidø'øgidi xem yam, jøts ja windsøndøjk nayide'en cheptu'undit ja xem ja yam pøn jaty ja kajp ja naajx tnitanaadyip naxwiiñ; etp yuu xøøw, jøts pa'am kox kida'ak jøts ujx ñaxt maawyeen. ⁸ Tso'ondakpnim ja ayo'on wyinaty jade'en midi yikxon yik'ejxpniim.

⁹ Winets meets myikøyakt jøts myikjemdu'undit myiktedu'undit, jøts jaa'y yik'oogidit, jøts ni pøn mgatsokidit o magajp, ja'agøjxp ku mee xjanchjawi. ¹⁰ Winet ets ja jaa'y may ja yjanchja'win t'ixmatstít, yja'dyigøøgyøxnidip ja Dios yja' ja'ami jøts ja myigu'uktøjk

tkøyajknidit. ¹¹ May ja wîndaay'ajtpi pyidsø'ømdit, ñadyijiywya'andit jøts ku Dios yja' ja tnigajpxidi, jøts may ja myigu'uk twîn'øøndit. ¹² Kawine'en ñaxt ja ka'ødyu'unin jøts ja ka'øwyinmqa'ñ, may ja jaq'y xem yam kawin'ijxyim ñayjawiyyidit. ¹³ Jøts pøn tmidanaapy jøts pøn tu'ugyi winmaapy, ja'ats idø'øn nøjkx nitso'ok'ajtp ja y'anmija'win. ¹⁴ Jøts ya'at øy mædssoo yikajpxwø'kxt wine'enin naxwii'ñit y'ity, ya'at Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky, jøts naajx kajp ja møj ja mutsk tnijawidit; jats idø'øn tmibaat'att jøts naxwii'ñit jaal'y yiktiødyu'undit.

¹⁵ Ja Daniel, pøn ja Dios kyugajpxy'ajtpy, ja' yide'en tnajtsja'wiyii'ñit jøts tnigajpxy ti yikpøkpyajtp, ti midundigøøpy; jøts kuts x'ejxtit jøts ku ja'båat yap yik'ejxn i yikpañti ma ja tsaachjagunuukxy chaptøjk yap, japtops ja mga'ukmaal'kxniyyidit. Pøni pøn ya'atpi nøky kajpxp, wan tja'gyuki. ¹⁶ Wants ja tka'akti pøni pøn tsinaadyip jam Judea jøts kyaknøjkxtit jam kojpkøjxp. ¹⁷ Jøts pøni jam wyinaty pøngapøn tø pyety tyøjkøjxp ja'abi xøøw, ka'ats t'ukniwinajknit ok idø'øn ti tjaak'atsjuutt yap tyøjkøjtpy; ¹⁸ jøts pøni jam wyinaty pøngapøn wyidity kyamjotp, wan ka' t'ukwimbejtni, ni wyet ni ñaamay tka'atswetst. ¹⁹ Ayo'ijxyim ja tø'oxyøjk yjanchjattit pøn jaty mutsk jam wyinaty tnikøjxp'ajttip, pøn jaty myaxu'nk jam wyinaty tø tyikaxø'økti! ²⁰ Amidowdi pøktsowdi Dios jøts kidi ja et mga'akti ku ja et y'ømxuxy chaachxuxy, jøts kidi wyinaty yjaty ku poo'kxin xøøw; ²¹ møk ja ayo'on yik'ext sam ka'windi yjatyin wine'en ixyam kujk ñaxy ku ñaxwii'ñit cho'ondaajky. Jøts ku ja ñaxt ni kya'ukyik'ejxnit jadu'uk nayide'en. ²² Jøts ku Dios tyikjakt ja ayo'on jøts jeky y'ett, ka' pøn ñitsoojkin tpaatt; jøts ka'apts jade'en ttu'unt, ja'agøjxp ku ttsøky ja jaal'y jøts tpa'ayøy pøn ja kø'øm tø twi'ixy.

²³ Jøts ku winet pøn mnøø'mxiidit: "Ejxti, ixyaq ja Cristo midi yiknitsokp", uk ñø'ømdit "Ejxti, ixem ja!", kidi xmibøkti. ²⁴ May ja wîndaay'ajtpi mye'endit jøts myikwin'øøndit, ñadyijiyi ja ñadyejidit Cristo midi yiknitsokp, uk ñadyijiyi ja ñabyikta'agit jade'en sam ja jaal'y pøn Dios yja' tkajpxidip; jøts tnank'y ejxidit ja ejxa'an ja ejxpajt, ñadyijiyi ttu'undit ja milagri jøts ja jaq'y ttawin'øøndit, ja'båat ja twîn'øønwø'andit pøn ja Dios kø'øm tø wyi'ijxyidi. ²⁵ Patki'jyi meets yø ixyam ndukmadøy, ²⁶ kuxip myiknøjmidit: "Ejxti, ixem ja abæk etjotp", kidits jam mnøjkxti; uk mjayiknøjmidits; "Ejxti, ixyajp tam ja tøjkøjtpy", kidits meets ja xmibiky. ²⁷ Ku ø nme'ent, jade'en ø nme'ent sam wyidsukyin ku ja kyaxi'iky jam xøbidsimy, nayide'ents ja nay jatyi kyaxø'kmi xøjexy jam tsajpwemp. ²⁸ Niduki'iyi meets ja xnijawit ku nme'ent.

Sa mye'ent ja Dios ja myøjkudanaabyi ja yiknitsokpi

²⁹ Kuuyi ja ayo'on jade'en y'uknaxt, winets ja xøøw y'ookt, winets ja po' ka' y'uk'anit, jøts ja maødsø' kya'adit. Ku ja tsajp y'adøtspøjkøxnit, tuki'iyi tum jade'en yjattit ti jaty jam ejtp tsajpwemp. ³⁰ Winetnimts ja x'ejxtit jam tsajpwemp midi øts jawyeen nañky'ejxip, jøts ja naxwii'ñit jaq'y ni'ijtyi ya'axtit, jøts t'ejxtit jøts ku ø nmime'ent yootsjøtpy ja nmøk'ajtin jøts ja kunuu'kxin. ³¹ Winets ja puxujx yikmado'ot møk'ampy jøts ø ndanigaxtit ja ankilstøjk, ja'ats twaamukøjxp pøn jaty ø nja'ajtpy wine'en naxwii'ñit jaal'y amuum tuk'ojkyi tuktsajp'agida'aky.

³² Øy x'ukja'gyukidit yø madyaq'aky ku yø iigi kipy yiknimadya'aky: Ku ja y'awaj y'axeeñ u'knin, jøts pyidsimy ja y'aay, jade'ents meets ja xnijawit ku ja y'anda'akwaní. ³³ Nayide'ents idø'øn ja nbiktøajki ku ja ayo'on jade'en x'ejxtit, jade'ents meets ja xnijawit jøts ku wyingøñ juuni ja tiidyu'unin ñaxkida'akt, tyimy'ixaani dø'øn ja wyinaty jøts ja jade'en yjatt. ³⁴ Jade'en øts idø'øn nwø'añ, jøts ku ja jaayi jade'en yjatt namga'anin y'oo'køxti pøn jaty ja jujky'ajttip ixyam. ³⁵ Najxp y'ity yø naajx tsajp, øy yø juuni kyudigø'øty, jøts øts n'ayuujk nijuuni yø kyakixy kyanaxy kunim jade'en tyimyjatt.

³⁶ Ka'ats pøn tnijawit pøni ti xøøw pøni ti jumøjt ja jade'en yjatt, ni ja ankilstøjk ja tkanijawidi pøn jap tsajpjøtpyi, jøts ni øts ja kø'øm nganijawit. Tu'ugyi ja Dios Teety ja tnijawit.

³⁷ 'Nayide'en sám ja Noé yjajty, nayide'ents jadigojk yjatt ku ø nme'ent. ³⁸ Ku dø'øn jekyip, ku ja ayo'onduu wyinaty ka'aním myiñ, jøts ja ja'a'y wyinaty yikxon yjanchkaydi yjanch'uukti jotkujk, pømbi amajtskip, pømbi y'u'nk ñøøx jam tni'adso'owip jøts yaa'bøkt, jaabaat jade'en yjaaktyimy'adø'øtsti ku ja Noé tyøkkiyiñ'ñ jøt møj børkjøtpy; ³⁹ jøts nigidiyi ja tyimy'ejxtøø ku ja møktuu ku ayo'onduu myiñ, jøts ja nøøgom ja ojts yikto'onguixyidi. Nayide'ents idø'øn nøjkx yjaty ku ø nmemit, ka'ap pøn xjøp'ejxit. ⁴⁰ Winqagin ja'a'y jam wyinaty namajtsk tyundi jam kampotp; tu'ukts ja ñits'o'ok'att jøts jadu'uk wyindigø'øty. ⁴¹ Jøts winqagin tø'øxyøjk jam wyinaty namajtsk yjøtsti; tu'ukts ja ñayide'en ñits'o'ok'att jøts jadu'uk wyindigø'øty.

⁴² 'Nayjøp'ejxitids meets, kumi ka' xnijawidi pøni juuni ø nme'ent. ⁴³ Ukmadowdam ya'at, ku n'ukmadyaqajkint ku pøn kudøjk wyinaty t'uknijawi juuni yja'att ja maa'tspi ku koots, ti jats ja jujky kyadsunaxt, ti jaa ja tmajtstu'utt ja tyøjk jøts wan ja maa'tspi tyik'awatsnidi? ⁴⁴ Paty idø'øn nnøjmidi, jøts jøp'ijxy xyik'ettit yam meets ja xkagumay ku øts jomøn nme'ent.

Ja ødyumbi ejx'ejtpi

⁴⁵ Pømbi tumbi dø'øn wiiy, ja'ats idø'øn ja tyimyida'amp pøn jaty ja windsøn jam yiktsinaapy tyøjkjotp, jøts ja abaqadi tmo'ot kyaaky yjii'kxy. ⁴⁶ Kidi ja'ajip nekim pøn ja wyindsøn paajtip, jøts ku ja ixam ka'pxy tpaduñ sa ja tø yik'ane'emy ku ja wyindsøn yja'aty? ⁴⁷ Janch øts idø'øn nwa'añ, ja'abi tumbi dø'øn ja windsøn pyikta'akp jøts ja ttuk'ejx'ett tuki'iyyi pøni ti jaty ja jam yjagyejpy. ⁴⁸ Kuts ja tumbi kya'øy'att, ku nichøky wyinma'aty jøts ku wyindsøn ka' chojkja'aty, ⁴⁹ jøts ja tjemdumbinaxwa'jki ttedumbinaxwa'jki ja wyindsøn tyumbi, uk myu'ugyi kyu'uxyi møøt ja amu'ukyja'a'dyi, ⁵⁰ jøts kuts ja wyindsøn wyimbett agumoni yam ja tkajøp'ijxy ja'abi xøøw; ⁵¹ jøts ja yikxon tyagubatit, nayide'en yiktu'unt sám ja ja'a'dyi pøn ja win'øønk ttunk'ajttip. Jøts ya'axt yjø'øt tmiwingidsetst tmi'agidsetst ja ayo'on.

25

Ku ja Jesús tmadyakpaajty nimajk ja kiixye' una'jk

¹ Jøts ja Dios kyutujk jade'en yjatt midi yja'a'y ja tyanitanaapy sám nimajk ja kiixye' una'jkindi, midi ja yjaj ojts t'ukondi jøts ja tminøjkxti mä ja ja'a'y jam y'amajtskiwyä'andi, jøts ja jemyä'a'y twindsø'øgiwyä'andi. ² Nimagoxk ka' ti møj tjawidi, jøts ja nimagoxk janchwiyy ja yja'a'y'atti. ³ Pønts ka' ti møj tjawidi ku ja tkondi yjaj, nika'ap ñøø ja ojts tkojnidi, ka'ap ja te midi ja tyukta'utstip jadigojk ku ja kyøxt ja yjaj; ⁴ pønts wijtyi ojts ja abiky tkondi ja nøø midi ja yjaj tyuktatøøyip, jøts abiky ja' midi ja jaj jøp yjaakmøøt'ajtpy. ⁵ Jøts kumi ka'ap ja jemyä'a'y chojkja'tni, xjats ja níduki'iyyi mä'a'y'øøgyi pyäajtniyidøø, jøts ja ojts yjadyimy'ukma'oo'køjxnidi. ⁶ Xjats tsuu'm et tmadooodøø ja ayuujk kuk yjawi wya'añ møø: "jtxa myiñ ja jemyä'a'y; pidsømdi jøts xjøpkubaadidit!" ⁷ Jøts ja kiixye' una'jk pyidø'køjxtøø, jøts ja yjaj ja t'a'ejxitøø. ⁸ Jøts ja ñimagoxkpi midi ka'ap øy ti tmøjawi, ja'ats ja yjanimagoxkpi tnimaadyøø midi wijtyi midi winmaadyip: "Møøky øøts yø mjajnøø waani, oo'knip øøts yø njaj." ⁹ Jøts ja ñimagoxkpi y'adsoodøø: "Ka' øøts yø nyaky, ku øøts inet yø nyakt ka' øøts inet nja' tpaatt, jøts ni meets inet mja' yø tkapømtit. Jam ne'egi mninøjkxti mä tyøøgyi jøts jam mnadyanijuyidit." ¹⁰ Ixam ja wyinaty tø tyimñøjkxti jøts ja t'atsjuuwya'andi ja jajnøø, ku ja jemyä'a'y yja'jty. Jade'ents ja tyøjkidi pøn a'ejxi nayjagyajpidip, jøts ja ojts tmøøtøkidi ja jemyä'a'y mä ja jøp y'amajtskiwyä'añ, jøts ja tøjk'aaw y'adujknäa. ¹¹ Jøts ja yjanimagoxkpi kiixye' oojknim yja'ukja'tnidøø, jøts ja yja'ukwanidi: "jYik'awa'ats windsøn yø tøjk!" ¹² Jøts ja ojts yide'en yik'adsowdi: "Ka'axi mee nnijawi pøni mbøø meets."

¹³ Jøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús ja pyabøjkpitøjk yide'en tnimaay:

—Jøp'ijxy mnäñky'etidit, kidi nugo mdyimyaanøjkxti, kumi ka' xnijawidi pøni juuni øts ja tiidyu'unin nmime'ent.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja tumbiktøjk pøn ja wyindsøn ja myeeñ tyanipikyi

¹⁴ 'Nayide'en idø'øn Dios kyutujk midi yja'a'y ja tyanitanaapy, sám tu'uk jaa'y wyinaty choonwani, jøts ja ñøjkxwani abikñajx abikyajp, wínets ja ojts twaqadsøy pøn jaty ja jam yiktumpy jøts ja ttanipijky ja myeeñ.

¹⁵ 'Tu'uk tmøøy magoxk mil, jøts jadu'uk majtsk mil, jøts jadu'uk tukmil, jade'en ja ojts tmø'øy sa pønjabøn ja wijy'ajtin tmøødi. Jøts ja chøø'ñ ñijkxy widejtpi abiky'et. ¹⁶ Ja tumbi pøn ja meeñ yikmøøy magoxk mil, ojts ja tta'ajuy tta'agajpxy jøts ja tyik'u'nkjajty ja nayidinø'øn. ¹⁷ Nayide'en jadu'uk ja meeñ ojts tyiktunkpatmi pøn yikmøøy majtsk mil, jøts jaa ja nayide'en tyik'u'nkjajty majtsk mil. ¹⁸ Pønts ja meeñ yikmøøy tukmil, myidso'on ja' jøts ja ayu'uch etjotp tu'uk ja jut tyik'ø'yiyii'ñ, japts ja meeñ ja tnitajy.

¹⁹ 'Xjats kyimjekñim ja tumbitøjk wyindsøn wyimbijty, xjats ja tyikwingukidi ja meeñ. ²⁰ Jawyeen yja'jty pøn ja meeñ wyinaty tø yikmø'øy magoxk mil, jøts ja tjaakmøøy jamagoxk mil ja wyindsøn midi ja wyinaty tø tyik'u'ngi, yide'en ja tnimaay: "Magoxk milxi, windsøn, ojts xyaky ja meeñ, ixyats jamagoxk mil midi tø nyik'u'ngi." ²¹ Xjats ja windsøn ja ojts y'adsøyi: "Øy'ajtp, øy idø'øn mduñ jøts øy idø'øn mjaa'y'aty; nayide'en sám øy tø x'ejax'ity ø meeñ øy yø kyamabaađi, ndanipøkp inet ja myayjawibi. Jøts ya men, nax, jøts jawaani may xpøkt ja n'øy'ajtin." ²² Jøts jadu'uk yja'tmi pøn ja meeñ yikmøøy majtsk mil, jøts ja wyqañ: "Windsøn, ixyø ja meeñ majtsk mil midi øts ojts xmo'øy, jøts ixyø ja majtsk mil midi tø nyik'u'ngi." ²³ Jøts ja wyindsøn ja y'adsoji: "Øy'ajtp, øy idø'øn mduñ jøts øy idø'øn mjaa'y'aty; nayide'ents sa tø x'ejax'ity ø meeñ øy yø kyamabaađi, njaakmo'opts nayide'en jawaani may. Men, tøki ndøjkjøjty, paat ja m'øy'ajtin." ²⁴ Jøts ku yja'jty ja tumbi pøn ja meeñ wyinaty tø yikmø'øy tukmil, yide'en ja tnimaay ja wyindsøn: "Windsøn, nnija'wipxi øts ku mets ka' ti jadi'iñi xnajtsjawi, ja'baađ me xpayø'øy øy mets ja xjagaja'aji, myikpidø'økwambyaađ mets ja pikta'aky øy me mjagani'ipy. ²⁵ Paty ø ndsø'øgi, paty øts ojts n'atsyu'uch ja meeñ jap naxjøtpy. Ixyats ja', pø mja'ajtpxi yø'." ²⁶ Jøts ja wyindsøn ja ojts yide'en y'adsøyiyi: "Tsaachnuuxja'a'y mets ka'ødyumbi, pøni mnija'wip tam ku øts jad'e'en njaa'y'aty, ku øts nbøkmuky midi ø ngapiktakpy, ku øts ja xijy nyikpidø'økt paat midi ø ka'nni'ipy, ²⁷ jøts ñti kuts øts ja nmeen tø xka'anuu'kxyajki, jøts ja meengyojpk ja jeexyip tø nbaađty mørøt ja meeñu'nk ku tø njaa'y'aty?" ²⁸ Winets ja windsøn tnimaay ja jaa'y pøn jaty jam wyinaty jam'ajttip: "Pøjkxidi yø meeñ midi tukmil, jøts ja xmo'odit pøn ja yja' majk mil. ²⁹ Pøn ja yja' jam, jaaktyimyikmo'opts ja', jøts ja may'ampy tjagyapt; pønts niti tkamøøt'ajtp, jøts ku jap yii'nim tjaakjamøødi, ja'baađts ja yjaaktyimyikpøjkxiti. ³⁰ Yø yjade'embí tumbi midi niti kawamp, ixepl wibejpidsømdi agugootstujpy, japts ya'axt yjø'øt tmiwiningidsetst tmil'agidsetst ja ayo'on."

Ku ja naxwii'ñit jaa'y yiktiidyu'undit

³¹ 'Ku ø nme'ent windsøn'ajtpi, ni'awidity nìduki'iyi ja ankilištøjk nmøøtme'ent, jøts ø n'ixa'akt jam kunuu'kxy kyutujktajk jøp'am. ³² Jøts ja naxwii'ñit jaa'y nìduki'iyi ñamyukidit øts nwingujpk, jøts øts ja nwejtswa'kxtit jade'en sám ja jiyujk'ejxpí ja byorreek t'awojpakyin mørøt ja chiibi. ³³ Aga'ñ'ampy øts ja borreek nbikta'akt jøts anajy'ampy ja chiibi ndejint. ³⁴ Jøts winets ø nnøjmit ja n'aga'ñ'ambyitti: "Ya mendi pøn tø tpøajtidí ja Dios Teety kyunuu'kxin; kupøjkidi ja Dios kyutujk midi yja'a'y ja tyanitanaapy, jaayip øy myiktanibiktajkniyidi ku Dios ja naxwii'ñit tyik'øyiyii'ñ. ³⁵ Tø nyu'øøky nxø'øøky, meetsts ojts xyikay; tø øts adøødsi n'ity, jøts meets ojts xyik'uuky; jøts ku øts ojts njaa'yty ndsøøñ øy magajp, meets ojts xmo'øy njaa'ataajk. ³⁶ Ku øts nwet ojts xka'ejtxi, meets ja ojts xmo'øy; jøts ku øts ojts nbikyi, meets ojts x'atskajpxjot'amøki; ku øts ojts nyiksumy, jap meets ojts xkugajpxi." ³⁷ Jøts pønts wyinaty tø yikupøkti jøts øts ja xnøjmídit: "Windsøn'ajtim, ñwindiixik me n'ijxy jøts ku me myu'øøky, jøts øø nyaky kaaky? ñuk

windits me myik'ijxy mdøødsi, jøts øø nyaky ja nøø? ³⁸ ¿Uk windits øø n'ijxy jøts ku me mja'aty mdsøøñ ma jaty kajp, jøts øø nyaky ja ja'taajk, uk windits øts ja wet naaamy nyaky? Juuni øts ja tø n'uk'ixy jøts ku ja mga'ejtxiyi? ³⁹ ¿Uk windits me m'ukyik'ijxy jøts ku me mbikyi, uk windi øø n'uk'ixy ku me myiktsumy, jøts øø n'atsku'ejxi jap puxøjkjøtpy?" ⁴⁰ Jøts yide'en ø n'adso'ot: "Janch øts idø'øn nwø'añ, øy yiini wyaani midi tø xuujnidi, midi øts tø xmøøjyidi ja nmigu'uk pøn ka'ejtxidip ja pudøjkin, øts idø'øn ja jade'en ñamayi tø xundi."

⁴¹ 'Winets øts ja nnøjmidit ja n'anajy'ambyitti: "Jiwa'akti, kidi øts ya xwin'ejxti meets kawindiidyumbidi; nøjkxti jap ma ja jøøn jap nijuuni kya'øøky, midi ja miku'yiktajøp'ejxtip mørøt ja miku'ankilistøjkti. ⁴² Tøxi ø nyu'øøky, jøts meets ojts ka' xmø'øy ja ngaaky; ojts ø ndøødsi, jøts meets ojts ka' xyik'uuky; ⁴³ ojts ø njø'aty ndsøøñ ma jaty kajp, jøts mee ka' xyikja'taajky. Ku øts nwet ojts kya'ity, jøts meets ja nwet ojts ka' xmø'øy; ka' meets ojts xku'ejxi ku øts ojts nbikyi, ku øts ojts nyiktsumy." ⁴⁴ Jøts øts ja xnøjmidit: "Windsøn'ajtim, ¿windixik me n'ijxy jøts ku mets wyinaty yuu xøøw myik'oookwø'aniyi, uk tøødsi wyinaty myik'oookwø'aniyi, uk ku me mja'aty mdsøøñ øy magajp, uk ku mwet mnøaamy kya'ityxi, uk mbikyi m'añi, uk myiktsumy myiktiy, jøts øots idø'øn niti pudøjkin nguidyimdyuñ?" ⁴⁵ Jøts øts ja yide'en n'adso'odit: "Janch øts idø'øn nwø'añ, øy yiini wyaani jøts ku ka' tø xuujnidi niti pudøjkin pøn ja ayo'on tyanaxpy, ni øts køjxp ja tø xkatuuujnidi." ⁴⁶ Winets ja jatyi ñøjkxtit ayoobi xemikøjxp, jøts pøn wyinaty yikupøkti jøts ja ñøjkxmidit tsinaabyi xemikøjxp ma ja tpaaajtidit ja Dios kyunuukxin jøts ja tsinaa'yin øy yikxon.

26

Ku ja Jesús yikajpxy'aty sudso ja yikmatst

¹ Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en y'ukwan'abajtiyii'ñ, jøts ja tnømaay ja pyabøjkpitøjk:

² —Mniña'widipxi jøts ku ja paaski xøøw ja majtsk xøøwni; jade'ents ø nyikøyakt jøts øts ja'a'y xyikruspattit.

³ Jøts ñiñayjatyi ñamyujkidøø ja teetywindsøndøjkti, ja kajpxwejpitøjkti, jøts ja israelit møja'a'dyøjkti, jam ja tøjkwemp ñamyujkidøø ma ja Caifás jam kyutujktøajk midi ja teetywindsøndøjk wyindsøn'ajttip. ⁴ Jam ja ojts tkajpxy'atti jøts ja ttanibiktøajkidøø sudso ja yiknidøayit ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ja tyimyatsttit, jøts ja tyimyik'oaktit. ⁵ Jøts yide'en idø'øn ja wyøndøø:

—Ka' y'øxit ku xøjøøjty jade'en ndu'unindit, jøts ja'a'y kidi xem yam nañibidi'igidi.

Ku ja Jesús yiktagutajmji'iky ja pa'akxuu'kpi

⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam ja wyinaty Betania, jam Simón tyøjkwindum pøn ja møy pu'uts pa'am pøjkip; ⁷ jøts tø'øxyøjk ja jam ñimejni pøn t'ukoon tukmøj abøjk'ii'ñu'nk ja aceite midi pa'akxuu'kp, ujtskon i ja tmømiiñ jøts ja'abi midi idø'øn janch tsowi. Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty tø twingu'ixaagji ja mesi, winets ja tø'øxyøjk tpiktaajky ja aceite midi pa'akxuu'kp jam nwindsøn'ajtim Jesús kyubajkøjxp. ⁸ Jøts ku ja pyabøjkpitøjk jade'en ojts t'ejxti, jøts ja yjantyimy'ambøjkøø jøts ñømbinaxwa'ktøø:

—Jøts tigøjxp ku yø jade'en nugo wyindigøy? ⁹ Tøxik yø jeexyip yiktoøky jøts maamyeen jeexyip yikpøjkp, jøts ayoobi ja'a'y ja jeexyip yiktabudøkidi.

¹⁰ Tyimyadoow ja nwindsøn'ajtim Jesús ja', jøts ja tnømaay ja pyabøjkpitøjk:

—¿Tigøjxp ku yø tø'øxyøjk jade'en jotkøjxpim xnøjmidit? Pø yø'øxi dø'øn øy'ajtp ku øts yø jade'en tø xuñ. ¹¹ Jaakmibaat yø ayoobi ja'a'dyi, ka'axi yø ma ñøjkxti, ejtpyim yø xmøøt'ejtkunaxtit; østs ka', ka' mee xumi ya nwindsinaagyunaaxt. ¹² Yø' midi'ibi yø tø'øxyøjk tø ttuñ, ku øts nne'kx aceite yø tø xpiktaajkiyi midi pa'akxuu'kp, ja'agøjxp yø jade'en tø ttuñ kuts ja n'o'jkin wyøngoni. ¹³ Janch øts idø'øn nwø'añ, ømyadso'att pøni ma

yikajpxwa'kxy ya'at øgyajpxy ya'at ømyadya'aky midi tnigajpxp sa nits'o'ok'ajtin yikpaaty, jøts yiktukmidøy ja naxwii'ñit ja'a'y, yikajpxpim yikmadya'akpim yø' midi yø tø'oxyøjk yam to ttuñ.

Ku ja Judas ñay'awajniyi jøts ja tkøyakt ja Jesú

¹⁴ Xjats niðu'ugin ja ñimakmajtskipi pabøjkpitøjkti, pøn txøow'ajtp Judas Iscariote, ja' ojts tm̄nijkxy ja teetywindsøndøjkti, jøts ja ojts tm̄inagyajpxyi, ¹⁵ yide'en ja tnimaay:
—¿Wine'en ø xmiju'udyit jøts øts ja nwindsøn'ajtim Jesús ngøyakt?

Xjats ja ojts tm̄iuydi ee'pxmajk, jade'en ja meeñ ja ojts tmo'odi tum puxplati. ¹⁶ Jøts jaayip ja Judas ja twinmaaq'ñ'ajtni juuni ja tjadyimy'ukøyakt ja nwindsøn'ajtim Jesús.

Ku nwindsøn'ajtim yjaak'uk'a'ux'ajtni mørøt ja pyabøjkpitøjk

¹⁷ Xjats ku ja xøow midukxøow tyuujnøø, ku ka' pyaqat'atyi jøts ja tsapkaaky yika'aty levaduri mørøt, ja'abi xøowts idø'øn ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ja pyabøjkpitøjk ñimejniyi wingon jøts ja ojts tyibiykiyi, yide'en ja wyandøø:

—¿Ma xtsøky nyiknajxit ja paski a'ux jøts øts ja n'a'ejxit?

¹⁸ Jøts ja tnimaay:

—Nøjkxti jam kajpjotp ma chøoni ja ja'a'y, to xnijawidi pøni pøn, ja'ats mnøjmidip: "Yide'en ja windsøn wya'añ: Wingomp øts ja n'o'jkin, jøts mets mdøjkjøtpy øts ja paski a'ux nyiknaxwø'añ mørøt øts ja nbabøjkpitøjk."

¹⁹ Jøts ja ojts jade'en tpadundi sa ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wyinaty to y'ane'emyidi, ojts ja tyik'øyidi ja paski kaaky jøts ja yik'a'ux'att.

²⁰ Xjats ku kyoodsiyii'ñ, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús tmøøt'ixaqjky ñimakmajtsk ja pyabøjkpitøjk ma ja mesi jam wyinaty; ²¹ jøts ixam wyinaty tymgyaydi ku tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Janch øts idø'øn nwø'añ jøts ku mee niðu'ugin amaa'tsk'ampy xkøyakwa'añ.

²² Jøts ja yjotmadyøjkidøø, jøts xem yam wyandøjkidøø:

—¿Øts me windsøn'ajtim ndejint xejp?

²³ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyidi:

—Pøn ø mørøt to ngay to njii'kxy, ja'ats øts idø'øn xkøyakwamp. ²⁴ Janch ja jtp øts inet ixyam jade'en sam ja Dios kyajpxy wya'añ. ¡Yanch ayøøy ja ja'a'yu'nk pøn x'ukøyajk'oo'kp! Ne'egi tyimdyøobik jeexyip ku jeexyip kyidyimgye'exy.

²⁵ Winets ja Judas ojts kyajpxy, pøn idø'øn wyinaty koyakwajnip, jøts ja wya'añ:

—Windsøn, ¿ti wan ja ndejin y'øtsi?

Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Paty mets.

²⁶ Ixam wyinaty kyaydi, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tnixajiyii'ñ tu'uk ja tsapkaaky, jøts ja ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ ja Dios Teety, jøts ja ojts t'adujkpaky, winets ja tmøøy ja pyabøjkpitøjk, yide'en ja wya'añ:

—Kaydi ya'at; yø' øts idø'øn ñamyayi nne'kx'ajtpy.

²⁷ Winets ja tnixajigyojmi tu'uk ja uujk'ii'ñ, jøts ja ojts ttukmøja'wi ttukunuu'kxyja'wi ja Dios Teety, jøts ja ojts tmø'øy ja pyabøjkpitøjk, jøts ja t'ukwa'kxtit, yide'en ja tnimaay:

—Uukti ya'at niðuki'iyi, ²⁸ øts idø'øn yø' ñamyayi nni'jpy midi yam jadigojk tnønkñamyi'øbyøjkip ja ja'a'y mørøt Dios, midi ø nyikwidsump nyikwidajxpy ja'agøjxp jøts pojkpítumbi ja'a'y yikpojkpimaa'kxtit, jøts ja Dios Teety ja wyanda'aky jade'en tyik'adukt. ²⁹ Janch øts idø'øn nwø'añ jøts ku øts ya'at uvø nøø ka' tsojk n'uk'uknit, jaanim jadigojk n'uujkindit jotkujk ku Dios Teety ja kyutujk tyiknaxkida'akt midi yja'a'y ja tyanitanaapy.

Ku Jesú ja ojts kø'øm tnigajpxy jøts ku Pedro ja kyu'øøniyit

³⁰ Xjats ku ja t'øøgøjxtøø ja iy midi ja Dios yja'ajpty, winets ja ñøjkxtøø jam kojpkøjxp midi yiktejp Olivos. ³¹ Jamts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Kuwani meets inet xmajtstukox̄t ya'atpi koots; po yide'enxī ja nokyijxpy wya'añ: "Nyik'oockp̄ ots ja borreegi ejxpi, wan ja byorreek jadi'iñi tyø'owya'kxy." ³² Kuts ots ja o'jkin n'ukmimajada'akt ku ots jadigojk njujkpyøkt jøts ø nbidsø'omt jaoo'kpi jutjøtpy, winets ø nnøjkxt jawyeen jam Galilea, namga'an̄im meets jam wyinaty mnijkxy.

³³ Xjats ja Pedro ja ojts y'adsøyiyi:

—Øy me niðuki'iyyi jaayi mjaja'dyigøøgyixyi, ots niwindem ø ngaja'dyigøy.

³⁴ Winets nwindsøn'ajtim Jesú̄s ja yide'en tnimaay:

—Janch ots idø'øn nwa'añ, jøts ku yam koots inet ku ka'ap tsapni'aaw y'ayajxji'ikñim, tigøøk ojk mets wyinaty to xku'iiñ jøts ku me xka'ijxy'aty.

³⁵ Jøts ja Pedro tjaaktyimñimaay ja nwindsøn'ajtim:

—Nijuunī ots jade'en nga'adi'ich, njadyimyja'øøky me møøt.

Jøts ja yjadu'ukpimidi, nayide'en ja wyamidi.

Ku ja Jesú̄s t'ajot'ajty ja Dios Teety jam Getsemanī

³⁶ Jøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesú̄s tmøøtja'jty ja pyabøjkpitøjk ma ja et jam txøøwi Getsemanī, jamts ja tnimaay:

—Ya awejxti, wan ots ja Dios Teety t'ats'ajot'aty.

³⁷ Jøts ja tmøødiyii'ñ ja Pedro møøt namajtsk ja Zebedeo y'unajk, jøts ja jotmay yjanchtatøjkiniyi. ³⁸ Xjats ja tnimaay ja pyabøjkpi midi ja y'ukwaaaw niðigøøk:

—Janch kojxp ots njoojt jadi'iñi, o'jkin'ampy ø to njotmaadyøki. Awejxtits ya, kidim mma'oo'knidi, møøtwijy'ejtik ots.

³⁹ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesú̄s jawaani yjaaknajtsyø'øyiyii'ñ, jøts ja ojts jadi'iñi ñaguyuxendya'agiyi, jøts ja ojts t'ajot'aty ja Dios Teety, yide'en ja wyaañ:

—Dios Teety, øyik jade'en xjanchkayikjatt, jøts ots kidi jadine'en ayo'on ndyimbyaaty; øy idø'øn kidyimyjade'en sám ø ndyimyjatsøkyin, jade'en ots idø'øn ngupøkt pøni sá me xamidsøky.

⁴⁰ Xjats ja wyimbijty nay jam ma ja pyabøjkpi jam wyinaty niðigøøk to t'ukyiktañ, kuts ja tpaaajty toðamik ja mya'oo'knidi; winets ja ojts tnøjmi ja Pedro:

—¿Niwine'enin mee to mguidyimyajada'aky jøts meets jeexyip xmøøtwijy'ity? ⁴¹ Wejti kajti, ajot'ajtti ja Dios Teety, nay'ejx'etidi jøts kidi mmimajada'agidi ja ayo'on midi wingomp. Janch ots idø'øn nwa'añ ku ja winmaaq'ñ yjanchja'ødyunwa'añ, ja ne'kxts jaayi ja ka'øybi tumbi amutsk'ejxip.

⁴² Xjats ojts ñøjkxkojmi nay jam jadigojk, winets ojts yide'en t'ajot'aty ja Dios Teety:

—Dios Teety, pøni ka'ap jade'en xyikjaty jøts ots ja ayo'on xkadukpaatt, wants idø'øn jade'en tjaty pøni sá me kø'øm xamidsøky.

⁴³ Xjats jam yjaakwimbijty jøts ja pyabøjkpitøjk jadigojk tpøtkojmøa, janchmaaqadip ja jam, wiimbeets ja tsuu ja yik'ejtniyidi. ⁴⁴ Jøts ja nay jam tnikejky, jøts midigøøk ojk ñijkxy Dios Teety ajot'ajtpi, nayide'en wyangojmøa. ⁴⁵ Winetnimts ojts ñijkxy ma ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty, jøts ja tnimaay:

—Tøts inet, maanidi poo'kxnidi, wan jade'en tjaty. To dø'øn tyimbyaaty jøts ku ø nyikøyakt jøts ø nyiktagidøkit ja pojkpitumbi jaayi. ⁴⁶ Pidø'økti, wan tjaayimyindi; ixa wyingøñ pøn ø xkøyakwamp.

Ku ja Jesú̄s yikmajch

⁴⁷ Nay ixamnim ja nwindsøn'ajtim Jesú̄s wyinaty jade'en wya'añ ku yja'jty ja Judas, pøn ja y'ukpabøjkpi'ajtpy jøts ja møøt tyika'pxy nimakmajtsk ja pyabøjkpitøjk, ja'ats idø'øn jam tmøøtmeen ja mayjaay tum tsujx møøt jøts tum kipkyapidi. Ja teetywindsøndøjk, ja israelit mojaaydyøjk, ja' dø'øn ja kajxidip. ⁴⁸ Jøts ja Judas, pøn ja nwindsøn'ajtim tkøyajkp, yide'en ja wyinaty ja tiy'ajtin to tyaky, yide'en ja wyinaty to wya'añ:

—Pøni pøn ots inet ndsu'kxpy, ja' idø'øn ja wyinaty; jøts ja' idø'øn mmøatstip.

⁴⁹ Xjats ja myiñ jøts ja nwindsøn'ajtim Jesú̄s yiknimiñ, yide'en ja tnimaay:

—¡Øts windsøn memp!

Jøts ja ojts ttsu'kxy. ⁵⁰ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyiyi:

—¿Ti migu'uk mnimimipy? ¿Ti mdsøjkpy?

Winets ja jaa'y ja wingon ñimejnyøø jøts yiknixajiyii'ñ ja nwindsøn'ajtim Jesús, ojts yikmajtsni.

⁵¹ Winets tu'uk ja nwindsøn'ajtim Jesús myigu'uk tju'jty tu'uk ja tsujx, jøts ja ojts ttaxikpo'otu'uty tu'uk ja teetywindsøn tyumbi. ⁵² Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øduñ yø mdsujx nay jap xtyimbyikta'akt ma yø tø xjuuty. Pøni pøn ttatseptump ja tsujx, nay ja'ats ja ty'a'okp. ⁵³ ¿Ka' xnijawí jøts ku øts jotmøñ n'amido'ot ja Dios Teety, jøts øts ja xanigaxt ixyamyi naxy nimakmajtsk piky ja anklistøjk midi tseptundip? ⁵⁴ Kuts ja jade'en yjatt, ¿ti jats jade'en y'adukt ja Dios kyajpxy? Pø yide'enxi ja wyalañ jøts ku tyimyjade'en yjatt sa dø'øn yam yjatwa'añin.

⁵⁵ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaay ja mayjaal'y:

—Ja tsujx, ja kipy, ja tsaa meets yam x'uktanimenip, tø øts yjawí nmaa'tsni! Ejtp meets jam y'ijty jabom jabom nmøøt'ixa'kunaxy, jøts mee nyik'ixpiky jam tsaptøjkjotp, ¿tikuts øts jamyi xkamajtstøø? ⁵⁶ Ja'agøjxp ya'at jade'en yjaty jøts ka'pxy pyidsø'ømt sa jaty ja Dios kyugajpxy wyandøø, ku ja tnigajpxidi ja Dios kyajpxy.

Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk ojts kyaakøxti jøts ja nadyu'uk y'ukyikmajtstutnaa.

Ku ja Jesús yikwaañijkxy jam kutujktajkjotp

⁵⁷ Jøts ja jaa'dyi pøn ja majtsiyi, jam ja tyiknøjkxti Caifás wyindum, ja teetywindsøndøjk myøjwindsøndi ma wyinaty tø ñamyukyidi ja kajpxwejpitøjkti møøt ja moja'a'dyøjkti. ⁵⁸ Jøts ja Pedro ja ojts pyanijkxyi, jagam ja pyayø'øyi jøts ja ojts tpaja'aty yap møj windsøn tyø'agui'py, jøts ja yap tyøkkiyii'ñ jøts ja tmøøt'ixa'ajky ja ejx'ejtpitøjkti, jøts ja t'ejxwa'añ sa dø'øn ja yjade'embí yjadyimy'ukugøxit.

⁵⁹ Jøts ja teetywindsøndøjkti, jøts ja moja'a'dyøjkti, jøts niduki'iyi ja kutujk adsinaabyidi, ja' ja yjadyimy'ixaadyip ti ja yjadyimy'uktani'øønidip ja nwindsøn'ajtim Jesús, øy ja yjagajade'eni jøts ja ttaguwaniwya'añdi ja o'jkin. ⁶⁰ Ja'ats kyapattip sudso tyiidyøkit, may ja jaq'y yjamendøø, jøts ja tjadyimñi'øø'ndaagidi ja nwindsøn'ajtim. Xjats yja'tinim namajtsk ja ni'øø'ndaajkibidi midi ñadyiyi tsaach'a'ejxnaxtip, ⁶¹ jøts ja yide'en wyandøø:

—Yø jaq'y yide'en waañ: “Ixe øts yø Dios chaptøjk nyikiday, jøts øts yø kyidigøøk xøøw nyik'øyigyojmit.”

⁶² Winets ja teetywindsøndøjk myøjwindsøn wya'kukiyii'ñ, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yik'amidøø:

—¿Niwine'enin yø xka'adsowimbetwa'añ? ¿Ti dø'øn yø'ixa jade'en myiktani'øøni?

⁶³ Jøts ja Jesús ka'ap ja ojts t'adsøy. Xjats ja wyindsøn ojts ñii'mxyi:

—Tuk'ejx Dios, jøts xnigajpxt tiy janch. Tukmadook øøts pøni mets idø'øn mjanchCristo pøn ja Dios Teety y'u'nk'ajtpy.

⁶⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øts ja', sam ixa tø mwa'añin. Jøts nayi ndukmadoodip ixyam jøts ku ø x'ejxtit ku n'ixa'akt jam Dios Teety kyutujktajk jøp'am.

⁶⁵ Winets ja teetywindsøndøjk myøjwindsøn ttakø'jtsiyii'ñ ja wyet, jøts ja wyalañ:

—Tø ya'at jaa'y tmigajpxigøy ja Dios; ¿ti ejxpíti njala'wibi jaaktsojkpy? Tøxi xmadojidi ja y'ayuujk jøts ku kya'øgyajpxy; ⁶⁶ ¿sa mee m'ukwa'añ?

Xjats ja wyandøø:

—Taja'jtip pøky yø', wan t'øøky.

⁶⁷ Winets ja ojts twingutsujidi, jøts twojptøø jøts ttsee'ktøø, pømbi ja kojxiyip wemp'am, ⁶⁸ jøts ja yiknøjmi:

—Pø metsxi mCristo, juknajtsjawits pøn tø mgøxyi!

Ku ja Pedro tku'ñiñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

⁶⁹ Ixap idø'øn ja Pedro chøoni tøjkwimpy, jøts ja tu'uk tø'oxyøjk ñimejni midi jam tump, jøts ja ojts ñii'mxyiyi:

—¿Kidi metsip y'ijty mmøøtwidijtpy yø Jesús midi Galileit etjotp tsoo'mp?

⁷⁰ Ka'ats ja Pedro ja tkupiky ma ja mayja'a'y jam wyinaty, yide'en ja wyañañ:

—Ka' nnijawí pø ti mets jade'en mgajpxpy.

⁷¹ Ixap ja Pedro wyinaty pyidsømwani ma ja tøjk'aaw, ku ja ojts jadu'uk ja tø'oxyøjk y'ijxyi, jøts ja ojts ttukmadøy pøn jam wyinatyi:

—Yø jaa'yxí tmøøtwidejtpy yø Jesús pøn Nazaret kugajpiip.

⁷² Jøts ja Pedro jadigojk ttagupøjkojmi, yide'en ja tyimwyañañ:

—Ka' øts yø jaa'y n'ijxyi.

⁷³ Xjats ku jawaani y'ijty, jøts ja Pedro ja jaa'y ñimejnøø pøn jaty jam wyinatyi, jøts ja ojts ñii'mxyiyi:

—Janch nayide'endam mets, nayı Jesús tam me mjanchmigu'uk'ajtpy, kø'ømts yø m'aaw m'ayuujk myiknigaxi'igyi.

⁷⁴ Jøts ja Pedro janch wenk ja kø'øm ñawya'añi ñadyiyi, ka'ap ja tyimgyupiky, tyuk'ejx ja Dios ja', tiy janch ja tyimwya'añ ku ja tka'ijxyi:

—Nguidyimy'ijxy'ajtpy øts yø jaa'y.

Winets ojts nay jatyi y'aya'axy tu'uk tsapni'aaw. ⁷⁵ Xjats ja Pedro ja tja'myejchnim ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyiyi: “Yám ja tsapni'aaw kya'aya'axñim, tø mets wyinaty tigøøk ojk mwani jøts ku me xka'ijxy'aty.” Jøts ja Pedro jam pyidsiimy, jøts ja nugo y'uk'amyaqaxni y'uktsaachyaqaxni.

27

Ku ja Jesús yiktagidøjkìyii'ñ ja Pilato

¹ Xjats ku yjøpy'ajty, jøts ja teetywindsøndøjk møøt ja israelit møja'a'dyøjkti ojts ja tkajpxy'attí, jøts ja tu'ugyi tníwinmaaq'yidøø jøts ja tyik'oooktit ja nwindsøn'ajtim Jesús.

² Xjats ja kowiiñ tyiknøjkxti jøts ja yiktagødøkìyii'ñ ja Poncio Pilato, pøn jam wyinaty windsøn'ajtp.

Ku ja Judas y'ø'jky

³ Jøts ku ja Judas ojts t'ixy, pøn tkøyajkp ja nwindsøn'ajtim, jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús tø yiktaguwaa'nini ja o'jkin, ja'ats ja ojts jadigojk tsaachkuwinmayi jøts ja tyikwimbijty ja meeñ ee'pxmajk tum plati, jade'en ja tkømøøy jadigojk ja teetywindsøndøjk jøts ja israelit møja'a'dyøjkti, ⁴yide'en ja tnimaay:

—Tø njantyimdyundigøy, møk ø tø njantyimdyundigøy ku øts yø tø ngøyaky jøts yø y'ookt, jøts niti tundigø'øyin yø tkamøøt'aty.

Jøts ja ojts yide'en yik'adsøy:

—Jøts, ¿ti øots ja ndungi? ¡Mgø'ømwíñmaaq'ñxi mets yø'!

⁵ Winets ja Judas tnajtswøjìyii'ñ ja meeñ jap tsaptøjkøtpy, jøts ja chøø'ñ jøts ja ñijkxy nayuktsuujmibi.

⁶ Jøts ja teetywindsøndøjk tkonjø'ktøø ja meeñ jøts ja wyandøø:

—Ka'ap yø kyutujkyi jøts yø meeñ jap ngugo'ona'andit jap limunsi abøjk'ii'ñjøtpy, kumi jaa'y chow yø'.

⁷ Jøts ja nay jatyi tkajpxy'ajttøø, tyiktunkpaatwa'andi ja meeñ jøts ja ttaju'udyit naajx jøts y'øyit jadu'uk kampi santi ma ñaxøkidit ja jaa'y pøn tso'ondip abikyajp. Campo del Alfarero, ja' ja naajx xyøøw. ⁸ Ja'agøjxpts ixyambaqat ja naajx yiktiy Ni'jpkym.

⁹ Jade'ents ja Jeremías ja y'ayuujk tyiñy ku ja Dios ja wyinaty yide'en jekyip yikwa'añiyi: “Jøts ja tnixajidøø ja meeñ ee'pxmajk tum plati (ja' ñimeeñ midi ja Israëlit jaa'y ja

wyinaty tø pyiktaajkxiyi), ¹⁰ jøts ja ttajuudyøø ja naajx, jade'ents øts ja Dios Teety xnimaay."

Kuja Jesús twinguwa'jkìyì'ñ ja Pilato

¹¹ Jøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús ja jaa'y yiknøjkxiyi jam øyikutujkpí wyingujkp, jøts ja yide'en tyiibyøjkìyi:

—¿Mets idø'øn israelit jaa'y mjanchniwindsøn'ajtpy?

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yide'en tnimaay:

—Janch jade'en idø'øn ja', sam ixa tø mwà'añin.

¹² Jøts ku ja teetywindsøndøjk kyajpxjø'ktøø møøt ja møja'a'dyøjkti, jantyimy'øø'ndip idø'øn ja', jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tkidyimy'adsøy. ¹³ Winets ja Pilato ja ñimaajyøø:

—¿Ka'ap yø xmadøy sa jaty ixa myikni'øøni?

¹⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ka'ap y'adsøy; ja'ats ja yikutujkpí ñigymaqap yja'wiyì'ñ jøts ka'ap ja y'uktaabyatni.

Kuja Jesús ñidukìyì'ñ jøts ja y'oort

¹⁵ Jade'ents idø'øn ja yikutujkpí txumikostrumbri'aty ku xøøw tyuñi, jøts ja tu'uk tyik'awa'atspidsimy ja tsumyja'a'y, ja mayja'a'y ja kø'øm twi'ejxtip, pøni pøn ja chojktip ja'ats ja yik'awa'atspidsømdip. ¹⁶ Jamts idø'øn tu'uk ja tsumyja'a'y wyinaty, Barrabás ja xyøøw. Tyimyjanijawí ja' ku ja møj tundigøøbyi; ¹⁷ jøts ku ja jaa'y ñamyujkøjxidøø, winets ja Pilato yiktiyy:

—¿Pømbi mdsojktip jøts ø nyik'awa'atspidsø'ømt: yø Barrabás, uk yø Jesús, midi yiktejp Cristo?

¹⁸ Tøts ja wyinaty tnijawí ja yikutujkpí jøts ku ja ja'agøjxp tkøyakti ku ja nawyinaxi tjawidi.

¹⁹ Ixam ja Pilato wyinaty chøøni kyutujktaajkjotp, ku ja ñidø'øxy ñimaajyøø: "Ti yø oyja'a'y tø xanibøjkiñi; majstu'ut, janch wenk ø ngumaqay tsu'uuy yø'øgøjxp."

²⁰ Jøts ja teetywindsøndøjkti møøt ja møja'a'dyøjkti ojts ja ttukmibøkti ja mayja'a'y jøts ja t'amido'odit jøts wan t'awa'atspidsimy ja Barrabás, jøts y'oort ja nwindsøn'ajtim Jesús.

²¹ Xjats ja yikutujkpí ja jadigojk ñimaajyidøø, jøts ja ojts tyiktiyy:

—¿Pømbi mee ndsøjkpy jøts ø nyik'awa'atspidsø'ømt?

Jøts ja mayja'a'y ñømdøø:

—Wan yø Barrabás t'awa'atspidsimy.

²² Jøts ja Pilato tjåaktyiktiyy:

—¿Jøts sa øts yø ndu'unt yø Jesús midi yiktejp Cristo?

Jøts ja ojts níduki'iyyi y'adsowdi:

—¡Yikruspat!

²³ Winets ja Pilato ja ñimaajyidøø:

—¿Ti tundigø'øyin yø tø ttuñ?

Jøts ja jadigojk jawaani møk wyandøø:

—¡Yikruspat!

²⁴ Xjats ku ja Pilato ojts t'ixy jøts ku nisudso'ampy kya'øyi, ne'egi jinaxy ja jaa'y tseeni mo'tsni y'adøtsnid, winets ja nøø ja ojts t'atsnankyi'iyyi, jøts ja kyøbuuy jam mayja'a'y wyingujkp, yide'en ja wyaañ:

—Kidi øtsip wamp jøts yø y'oort, ka'øts yø nbøky'ixy. Meets yø mnija'wip pøni sa yø xunwà'añdi.

²⁵ Xjats ja jaa'y níduki'iyyi y'adsoodøø:

—¡Níduki'iyyi øts yø xpaqat'aty ja y'o'jkin, nayide'en ja møj ja mutsk, u'nk una'jk, pøn yø kapaañdip!

²⁶ Xjats ja Pilato tyik'awa'atspidsimy ja Barrabás; jøts ja ojts tn'i'anem yøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yikwopt, jøts ja ojts tkøyaky jøts wan tyikruspatti.

²⁷ Jøts nay ja' ja syoldadi tyiknøjkxtøø ja nwindsøn'ajtim Jesúš jam kutujktaajk agø'øm, jøts ja jam ojts twaamujkøxti niduki'iyi ja soldadi, jøts ja ojts tnabejkidi ja nwindsøn'ajtim Jesúš. ²⁸ Jøts ja wyet ja ojts tjajnidì, jøts ja tsajpts wet ja ttanijandøø, ²⁹ jøts koroni ja ojts ttagujandi tum kujp awiity ja', jøts ja kipy ja ttagøkajpidøø y'aga'ngyøjø'øm. Winets ja twinguxanaadyøø jøts ja ojts tjanchaxe'ekti, yide'en ja tnøjmidi:

—¡Dios kunuu'kxi p ya'at israelit ja'a'y wyindsøn!

³⁰ Jøts ja tnitsujidi, jøts ja jamyi tniixajidi ja kipy jøts ja ttaguwojpjø'økti. ³¹ Xjats ku ja jade'en t'uktaguyajtøø, t'uknixektøø t'uktaxektøø, winets ja ttanijanduttøø ja tsajpts wet jøts tpiktaajkidi jadigojk ja kyø'øm wet. Jøts ja tyiknøjkxti jøts ja kyiruspatt.

Ku ja Jesúš kyiruspejty

³² Tyimy'ixam wyinaty tø choondi ku ojts tpaattti tu'uk ja'a'y pøn kugajp'ajtp Cirene, Simón'ajtp ja'; ja'ats ja ojts ttaguwanidi jøts ja ttsøøjmit ja nwindsøn'ajtim Jesúš kyirus.

³³ Jøts idø'øn ja jade'en yja'ttøø ma ja et txøowi Gólgota, midi yide'en ayuujk piðsøømp: Oo'kpi Kyubajk Pajk. ³⁴ Jamts ja tmøødyi ja vino adaamuky møøt ja ujts ta'am nøø; kuts ja tja'gyajpy xjats ja nika'ap t'uujky.

³⁵ Kuts ja wyinaty tø tyikruspajtnidi, winets ja soldadi tniguyajtidøø ja nwindsøn'ajtim Jesúš wyet, jøts ja ojts twejtswa'kxti. Jade'ents ja Dios kyugajpxy tyimdyiy ja y'ayuujk ku ja wyaan: "Tø øts nwet ja xwejtswa'kxi di, tø ja tniguyatti jøts ja t'ejxti pøn uktaja'atip."

³⁶ Winets ja jamyi y'ixaktøø jøts ja t'ejx'etwa'andi. ³⁷ Jøts ja jam y'agubajkp ojts tkøxjajyidi ja letri midi wamp jøts ti tyuku'o'jkidip. Yide'en ja wya'an: "Ya'at idø'øn txøow'ajtp Jesúš, israelit ja'a'y wyindsøndi."

³⁸ Namajtsk møj maa'tspi ja ojts tmøøtkruspety, tu'uk y'aga'ngyøjø'øm jøts tu'uk y'anajkyøjø'øm. ³⁹ Jøts ku jam pøn ñaxy tum wenk ja myigajpxyi, tum kubajkwibejttip ja', ⁴⁰ jøts ja wya'andi:

—Metsxi xiyj tsaptøjk myikidaäpy jøts jadigojk xyik'øyi kyidigøøkxøøwyi, wants mga'uk'øøky. Pøni mjanchDiosu'nk tam mets, winak jam kruskøjxp.

⁴¹ Nayide'en ja tyaxejkmiyi ja teetywindsøndøjkti ja kajpxwejpitøjkti, ja fariseotøjkti, jøts ja møja'a'dyøjkti, yide'en ja agø'ømyi ñawya'añidi:

⁴² —Tø wyenkpi tyiktsø'øky, ka'ats tjaty jøts kø'øm ñankcho'ogit. Pøni janchts ku ja Israelit ja'a'y tjanchwindsønidì, wan jam t'ukwinaky kruskøjxp, jaanimts idø'øn njanchja'want. ⁴³ Pø Diosxi y'ajoojtip; wants inet idø'øn t'ukpidøkiyi jøts kyayik'oogit, pøni janch ku ja yjanchøkyi; tøxi yø kø'øm wya'an jøts ku yø Dios U'ngi.

⁴⁴ Ja maa'tspibaat ja nayide'en yjanchka'uk'ømyigajpxmiyi midi ja jam wyinaty møøt tø kyiruspety.

Ku ja Jesúš y'ø'jky

⁴⁵ Winets ja et kyoodsiyii'ñ kujkxyøøw, jøts møj winakxyøøwnim yjajtaajky jadigojk.

⁴⁶ Jøts nay jatyi ja nwindsøn'ajtim Jesúš møk wya'an:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —midi yide'en tyijpy: Dios Teety, Dios Teety, ¿tigøjxp ku øts jade'en tø xnanktyuñi?

⁴⁷ Ojts ja winaqgin tmadowdi pøn jaty jam wyinatyi, jøts ja ñømdøø:

—Ja Elías yø jaa'y wyaadsøøpy, ja Dios kyugajpxy.

⁴⁸ Winets ja jatyi nidu'uk putyi t'atskøøñ tu'uk ja tanøxe'jts, jøts ja ojts ttabadijy ja vino ta'am, winets ja kipy jøp'äm tkøxkøøñ, jøts ja ojts tta'agonji'iky jøts ja txeetst. ⁴⁹ Yide'ents abiky wyamidøø:

—Majstu'ut; wan t'uk'ijxyim pøni janch nimejnøp inet ja Elías jøts ja o'jk'in kyadukpaädit.

⁵⁰ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúš jadigojk ojts møk ja y'ayuujk pyidsimy, jøtsnim ja y'o'jky.

⁵¹ Winets ja møj tsaptøjk awejtstuk nay jatyi tyakø'øtsiyii'ñ, kubajkp ja kyø'øts'awiyii'ñ jøts ja ok'äm kyø'øtskidaajky. Jøts ja ujx ñajxy jøts ja tsaq kyu'kx'awigijxy, ⁵² ojts

ja oo'kpi nīpots may y'awa'ach; jujkpyøktibaat ja oo'kpidi pøn wyinaty ja Dios tø tjanchjawiidi ku ja yujuky'ajttøø. ⁵³ Jøts ja pyidsømdi jap yutjøtpy ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs wyinaty tø yujukpyiky jadigojk, jøts ja kyajptøkjidøø jam Jerusalén midi ja Dios kyunuu'kxkyajp'ajtpy, mā mayja'a'y ja ojts y'ijxyidi.

⁵⁴ Xjats ku dø'øn ja capitán pøn jaty ja jam wyinaty møøt t'ejx'ity ja nwindsøn'ajtim Jesùs, ku ja ojts t'ejxti jøts ku ja ujx ñaxy jøts tuki'iyyi sā jaty ojts yjaty, jøts ja yjadyim-chø'jkidøø, yide'en ja wyandøø:

—Janch ja' tam yø jaal'y tø y'ity, ja Dios U'nk.

⁵⁵ Jøts ja maadyø'øxyøjk jam wyinaty a'ejxujktip jagam, tum ja' pøn jam wyinaty Galilea tø tpadsoondi ja nwindsøn'ajtim Jesùs, jøts pøn jaty ja wyinaty tø pyudøkiyi. ⁵⁶ Ja María Magdalena dø'øn jam, jøts jadu'uk ja María pøn ja Jacobo tyagip møøt ja José, jøts ja Zebedeo ñidø'øxy.

Ku ja Jesùs ja ñine'kx yikpiktaajky yap oo'kpi tsaa jutjøtpy

⁵⁷ Xjats ku ja et yjoo'xní jøts kyoodsiwyani, wñets myiiñ tu'uk kumeeñ jaal'y pøn txøøw'ajtp José, jam ja kyugajpi Arimatea, jøts nayi tø dø'øn ja wyinaty tpabøjki ja nwindsøn'ajtim Jesùs yja'. ⁵⁸ Ja'ats ojts t'ats'ixy ja Pilato jøts ja t'amidøøy ja nwindsøn'ajtim Jesùs ñine'kx. Jøts ja Pilato ja ojts tyikutuky jøts wan tyikomø'øy.

⁵⁹ Wñets ja José ja t'axajøø, jøts ja wa'qats wet ja tta'abijty, ⁶⁰ jøts ja t'atspiktaajky jam oo'kpi jutjotp midi ja wyinaty tø tyimyikjem'yøñim. Kø'øm yap y'uktøkiwyä'qñ mā ja tsaā jut jam. Xjats ku ja møj tsaa ja tu'uk t'ukta'agiiñaa mā ja yiknidøki, jøts ja ojts ñøjkxni.

⁶¹ Nay ixam idø'øn ja wyinatymidi ja María Magdalena møøt jadu'uk ja María, jam ja wyinaty chøonidi jam oo'kpi jut agø'øm.

Ja soldaqitøjk pøn jam y'ejx'ejttip ja oo'kpi jut

⁶² Xjats ku kyimjabom'ajty ku wyinaty tuki'iyyi tø yik'a'ejxigyoñxi, tum abaqadi y'ejtni ti jaty tsojkip ku poo'kxin xøøw, wñets ja teetywñdsøndøjk møøt ja fariseotøjk ojts t'ats'ejxti ja Pilato, ⁶³ jøts ja t'atsnimaadyi:

—Wñdsøn, ja' øots yám tø nja'myech ku yide'en wyaañ ja wñdaaqy'ajtpi jaal'y, ku ja wyinaty jaak ja yujuk'aty, ku ja tijy kyidigøøk xøøw yujukpyøkt jadigojk, jade'en pyidsø'ømt jadigojk yap oo'kpi jutjøtpy. ⁶⁴ Paty jade'en tigøøk xøøw xjadyimñank'y'ejx'etit ja oo'kpi jut, jøts ja pyabøjkpitøjk kidi myendi koots jøts ja kidi tmaatsti ja oo'kpi ñine'kx ku ja tnøjmidit ja jaal'y: "Tø ja tmimajada'aky ja o'jkin, tø ja yujukpyiky jadigojk." Kuts jade'en tyaaay'attit, yø'øts ne'egi janchka'ukmaañip, ne'egi ka'ap ja jawyeembiaaq.

⁶⁵ Wñets ja Pilato ja ñimqajy'idøø:

—Ixjadi yø mdsoldaqi ka'pxy niwñe'enin yø y'ejx'etti. Nøjkxti meets jøts yikxon xyik'adujkøxtit mabaat meets jam kø'øm x'ixy.

⁶⁶ Wñets ja ñøjkxtøø jøts ja ojts yikxon tyik'adujkøxti ja oo'kpi jut, ojts ja t'axotsti ja tsaā midi tyaa'agiidyip jøts ja t'adsaadyøø, ojts ja seeyi tpikta'akti jøts ja jam tyiktandøø ja soldaditøjk pøn jam ejx'ejttip.

28

Ku ja Jesùs yujukpyiky jadigojk

¹ Xjats ku wyinaty tø ñaxy ja poo'kxin xøøw, jøts wyinaty kyujajta'aky kyudøø'kxa'aky myidukxøøw ja yjadu'ukpi samaan, wñets ja María Magdalena møøt jadu'uk ja María tnøjkxti ja oo'kpi jut jøts ja t'ats'ejxwa'andi. ² Jøts jotmøñ myiiñ ja ujx janch møøk, ja nwindsøn'ajtimdamik ja y'ankilis jam wyinaty kidøp tsajpwemp, jøts ku ja ojts yja'aty mā ja oo'kpi jut jam, jøts ja tjigiiy ja tsaā midi ja tø yikta'agi'iy, jøts ja tta'ixakpejty.

³ Jade'en ja yjajy tyii'kxy sam wiñsukin, jøts ja wyet jade'en pyoobi sam tsap'øø'pkyin.

⁴ Xjats ku ja soldaqi jade'en t'ejxtøø, jøts tsø'øgi ja yjanchyikmibejpniiyidi, jøts jade'en tyandøø sam ja jaal'y øogyindi. ⁵ Wñets ja ankilis tnimqay ja tø'oxyøjkti:

—Kidi mdsø'øgidi. Nnija'wip øts jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús x'ixa'adi pøn kruskøjxp o'jk. ⁶ Ka'ap ja ya ukpøni, tø ja yjukpyiky, tø ja tmimajada'aky ja o'jkin, tø ja jade'en yjaty sám ja ojts kø'øm tnigajpxyin. Men x'ejxti mä ojts yikpikta'aky. ⁷ Tsojk nøjkxti, jøts x'atstukmado'odit ja pyabøjkpitøjk jøts ku ja tø yjukpyiky jadigojk, jøts ku ja jawyeen ñøjkxt jam Galilea jøtsnim mee mnøjkxt; jamts ja x'ejxit. Yø'øyi dø'øn ja ndukmadoowandip.

⁸ Xjats ja tø'øxyøjk jam putyi cho'ondøø mä ja oo'kpi jut jam, jade'en ja chø'øgidi jøts jade'en ja yjanchxonda'akti; jøts ja ojts tsojk tyiknøjkxti ja kajpxy ja ayuujk mä ja nwindsøn'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk jam. ⁹ Ixam ja wyinaty jade'en ñøxti ku ja nwindsøn'ajtim Jesús wya'kaxi'ky jøts ja ojts kyajpxpøø'kxyidi. Winets ja wingon twinguñøjkxiðøø jøts ja twinguñuxanaay'øyidi, nagyumajtsidi ja' tyekyøjxp, ¹⁰ jøts ja yide'en ñimaaqyidi:

—Kidi mdsø'øgidi. Nøjkx øts ja nmigu'uktøjk x'atstukmadojidi pøn jaty ø nbabøjkpi'ajtip jøts ñøjkxtit jam Galilea, jam øts ja xpaattit x'ejxit.

Ku ja soldædi t'atstukmadowdi ja teetywindsøndøjk sa ja jut y'awajch

¹¹ Ixamnim ja tø'øxyøjk wyinaty yø'ødyi, jøts ja soldædi winaqagin ñøjkxtøø jam kajpjotp pøn ejx'ejttip, jøts ja t'atstukmadoodøø ja teetywindsøndøjk ti jaty wyinaty tø tyuñi. ¹² Winets ja teetywindsøndøjk ojts tninøjkxti ja møja'a'dyøjk jøts ja tkajpxy'ajtti kyijpxy kyajpxy; ojts yikxon ja maamyeeñ tmo'odi ja soldæditøjk, ¹³ jøts ja tnimaadyøø:

—Jade'en mee mwa'ant jøts ku koots, ixap mee wyinaty mma'ay, ku ja Jesús pyabøjkpitøjk ojts yja'atti jøts ja ojts t'atsmaatsti ja oo'kpi ñine'kx. ¹⁴ Jøts øy ja windsøn ja wyinaty tjanijawí, øts ja møøt nnagyajpxit jøts ja ka'sa wya'ant, jøts mee ka' ti pøky mdaja'adit.

¹⁵ Xjats ja soldæditøjk t'axajidøø ja meeñ, jøts ja ojts jade'en tpadundi sa jaty ja wyinaty tø yik'ana'amdi. Jøts jade'en ixyambaat tnimadya'akti ja israelit ja'a'dyi.

Ku ja Jesús ttaguwa'aniyii'ñ ja tunk ja pyabøjkpitøjk

¹⁶ Jøts jade'en ñøjkxtøø ja ñimaktu'ukpi ja'a'dyi jam Galilea, ja nwindsøn'ajtim pyabøjkpitøjk. Ja'ttøø ja jam kojkøjxp midi ja wyinaty tø tyukmadøyidi. ¹⁷ Jøts ku ja t'ejxpattøø ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ojts ja ñagyxendya'agyidi, øy ja jam winaqindøø kø'øm pøn ja tkamibøjktp. ¹⁸ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús wingon wyinguñøjkxiyidi jøts ja ñimaaqyidi yide'en:

—Tø øts møk'ajtin nyikmøøy jøts øts ja nyiktu'unt wan tsajpjøtpyi jøts wan tnaxwiiñi. ¹⁹ Ninøjkxtits ja ja'a'y øy manaqajx øy magajp jøts ø xukpabøjkpi'attit; myiknøbattipts ja' Dios Teety køjxp, Dios y'U'nk køjxp, jøts Dios y'Espíritu Santo køjxp, ²⁰ jøts yik'ixpøkti jøts tpadu'undit tuki'iyi ti jaty mee tø ndani'ane'emy. Jøts nimadowdi jøts ku meets ejtp nmøøt'ity øy juuni xøøw, kunim ø nme'ent jadigojk. Jade'en idø'øn ja y'ejxi.

JA ØGYAJPXY JA ØMYADYÀ'AKY MIDI JA MARCOS YJAAÝ

Ku Juan Bautista kya'amäay abäk etjotp

¹ Yide'en yiknimadyak'okwaañ ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja'ajtpy, ja Dios U'nk. ² Yide'en ja y'ejxi tyiyi tø dø'øn ja Dios wyinaty kø'øm tnimaañi ja kyugajpxy Isaías, jøts ja yide'en tjaadya'ant ja ayuujk ku ja Dios Teety ja y'u'nk yide'en tnimaaay:

Ngajxjawyeenip øts, u'nk, ngugajpxy tu'uk pøn nøjkxp jawyeen kugajpxy'ajtpi, ja'ats ja naçwii'ñit jaa'y tnøjmip, jøts wan ja tyiktøwdi tyiktuuda'akti ja wyinmaa'ñ, jøts mets ja m'ixpøjkin jade'en yikupøkt.

³ Pø patyxí ja kugajpxy ñijkxy jawyeen abäk etjotp jøts myigu'uk ja tnøjmit møk'ampy: "Awejxidi Dios y'ixpøjkin, yiktuuda'akti mwìnmaa'ñ yikxon."

⁴ Ja Juandam idø'øn jam jade'en memp abäk etjotp jøts jaa'y ja tyiknøbety, yide'en ja wya'añ jøts ku ja jaa'y tuki'iyi tja'dyigøøgyøxti ja kya'øyja'a'y'ajtin jøts wan tnøbajtkøxti, kuts idø'øn ja jade'en ttu'undit winets ja yikpojkpimaa'kxtit. ⁵ Mayjaa'y idø'øn ja jam nimejniyip jøts ja pyatmadøyi, mendip ja jaa'y jam pøn tsinaadyip Jude'it etjotp, jøts nayide'en pøn kugajp'ajtmidip Jerusalén; jade'en Juan ja mayjaa'y jam ñimiñiyi møj nøøjotp midi txøøw'ajtp Jordán, jøts ja jam ñøbatti ku pyøky ja tkajpxnaxkøxti.

⁶ Kameeyi pøjk wyet'ajtpy idø'øn ja Juan wyinaty, jøts po'ak ja tsum'aty; ja' ja tø ñadyatsumyi jøts møj mu' ja jam tnidsøøni møøt ja jiyujk pa'ak, ja' ja jam yjii'kxpy. ⁷ Yide'en idø'øn kya'amay mayjaa'y agujkp:

—Ja øts ja jaa'y tu'uk ix'oojk xpamiñ pøn møkta'aky yikutukp ja'agøjxp ku kutujk ja tmimiñ møk'ampy, ka'ap øts ja nm'abaaty jade'en sa yikutuky, njuuni øts ja møøt nganamyibaat'atiyit. ⁸ Paty meets ixym tø janch ndyimdyukmadøy, jøts ku øts ja'ayi tø nnimiñ jøts meets nøø nduktanøbatt; jøts ku dø'øn ja yja'att pøn øts idø'øn ndijpy ix'oojk memp, jawaani øy ja tyunk ja ttu'unt kumi Espíritu Santo ja tyuktatøkip ja jaa'y.

Ku ja Jesús ñøbejty

⁹ Xjats ja Jesús winet et chøø'ñ Nazaret, jam kajpkøjxp midi wyinaty Galile'it jaa'y y'etjotp, jøts ja ñijkxy nøbajtpi møj nøøjotp midi txøøw'ajtp Jordán, ma Juan ja yiknøbajti.

¹⁰ Xjats ku ja pyidsiimy møj nøøjotp, winets ja ojts t'ixy ja tsajp jøts ku ja y'awaa'ach, jøts Espíritu Santo ja jade'en ñigida'agyi sam ja tsapak. ¹¹ Xjats yikmadøøy ja Dios Teety y'ayuujk yap tsajpjøtpy, yide'en ja wya'añ:

—Øts me n'u'nk'ajtpy; njanchøjkpy mets jøts njanchtajotkujk'ajtpy mets.

Ku ja Jesús miku' øjts yjot'ijxyi

¹² Winets ja Espíritu Santo yiknøjkxøø jam abäk etjotp, ¹³ jøts ja Jesús jam wiñijkxyøøw chïnaay. Xjats ja miku' ja yikpojkpitunwa'añi, jøts ja njuuni tkamimadøøy. Jam idø'øn ja chïnaay ma ja may awa'añ jiyujk jam chøønidì, xjats ja ankilis ja pyudøjkøø.

Ku ja Jesús tpadøjkiy'ñ ja tyunk

¹⁴ Jøts ku ja Juan wyinaty tø yikpiktakni yap puxøjkjøtpy, winets ja Jesús chøø'ñ jøts ja ñijkxy Galile'it etjotp, ma ja tniga'amäay ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, midi ñigajpxpy sa Dios ja yjaa'y ttanitanit ja kyutujk. ¹⁵ Yide'en ja wyaañ:

—Tønim inet ja xøøw ja et yja'aty, wingomp ixym ja Dios kyutujk midi ya tu'ump. Yiktigatstì ja mdsinäa'yindi, ja'dyigøøgyøxti tuki'iyi ja mga'øyja'a'y'ajtindi, jøts janchjawidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky.

Ku ja Jesús twaadsøøy nimaktaxk ja ajkxmakpi

¹⁶ Jam idø'øn mejpya'äm midi txøow'ajtp Galilea, jam ja Jesúś wyinaty ñaxy ku ja t'ejxpajty namajtsk ja jaa'y, ja Simón jam wyinaty mørøt ja y'uch Andrés. Ajkxmäktip idø'øn ja tyunk'ajttip, xyuumy ja jam wyinaty ñøøwejtsajttip midi ja tya'ajkxmäktip.

¹⁷ Xjats Jesúś ja tnimaay:

—Madä'akti, mørøt widettik øts jøts nduknijawidit sudso jaa'y ja nítso'ok'ajtin tpaatty.

¹⁸ Ku ja jade'en yiknimaydi, winets ja jatyi tmajtstuttøø ja xyuumy midi ja wyinaty tya'ajkxmäktip, jøts ja tpadsoo'ndøø.

¹⁹ Jawaani ja Jesúś ojts yø'øy xjats ja ojts t'ejxpaaaty ja Jacobo, pøn ja Zebedeo wyinaty myajnk'ajtpy. Ja' jam wyinaty bärkjotp t'adajkyidip ja xyuumy mørøt ja y'uch Juan.

²⁰ Xjats ja tyaajxiyiiñ, wyaadsoow ja'; winets ja tyeety ja tunk ja ttukmidandøø jam bärkjotp mørøt ja tyumbi, jøts ja Jesúś ja tmøøtnøjkxti.

Tu'uk ja yaa'dyøjk pøn ja miku' wyinaty tø tyatøkiyi

²¹ Xjats ja ojts yja'atti Capernaum, jam møj kajpkøjxp; jøts ku poo'kxin xøow tpaajty, winet ja Jesúś ñijkxy yik'ixpøjkpi jam israelit jaa'y chaptøjkjotp. ²² Xjats ja jaa'y ja jam ñigymaap tjawidi, ku Jesúś ja jade'en yik'ixpikyidi sam ja jaa'y pøn ja møk kutujk tmøøt'ajtp, ka'ap ja jade'en yik'ixpikyidi sam ja kajpxwejpitøjk pøn yik'ixpøjktip jap israelit jaa'y chaptøjkjotp. ²³ Japts wyinaty tu'uk ja jaa'y tsaptøjkjotp pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi, ja' møk yide'en waqan:

—¿Mets Jesúś, Nazaretit jaa'y, tiku øø tø xnimiñ, sa øø xunwa'añ? ¿Ja' mets tø xnimiñ jøts øø xyikudigøøgyøxt? Wa'ats me n'ejxkapy pøni pøn mets. Ka'axi me mbøkmyøødi, Dios jaa'xi mets.

²⁵ Xjats ja Jesúś møk twingugajpxiyiiñ ja miku', jøts ja tnimaay:

—¡Amøñi, kidi nugo mgajpxy, tsojk majstu'ut yø jaa'y!

²⁶ Xjats ja miku' møk'ampy tyikmøkpiky ja jaa'y, jøts ja møk chabaay, winets ja pyidsiimy. ²⁷ Xjats ja mayja'a'y janchnigymaap tja'widøø, jøts ja xem yam ñadyiibyikyidi kø'øm, yide'en ja ñawyaañidí:

—¿Ti wenk ixpøjkin ya'at? ¿Ti tunk yø jade'en tyumpy? ¡Janch møk kutujk tmøødi, mimadojip paat ja miku' yø'ku yø t'anemy!

²⁸ Xjats ja jaa'y ja tnimadoogøxti pøni niwine'en ja jam wyinaty chøønidí Galile'it etjotp. Niduki'i yi ja tnija'wigyøjxtøø ku ja Jesúś jade'en t'ødyuñ ja jaa'y.

Ku ja Jesúś tyikmøkpiky ja Simón Pedro tyaakmøjt

²⁹ Xjats ku ja Jesúś pyidsiimy jam tsaptøjkjotp, winets ja tmøøtnijkxy ja Jacobo mørøt ja Juan jam Simón tyøjkwindum, ma ja wyinaty tmøøtsøøni ja y'uch Andrés. ³⁰ Jamts pamaa'y ja wyinaty tmøødidi, tyaakmøjt ja Simón wyinaty pøjkip, møwaañ jømbaa'm ja yjanchpiky; jøts ja Jesúś ja ttukmadowdi ku ja jade'en pyiky. ³¹ Xjats ja Jesúś twingume'eniyiiñ ja pamaa'y, jøts ja ojts twejtsji'iky; ja'ayi ja jade'en ttuuñ, winets ja pyaa'm jatyi ñiwaajtsøø; kuts ja jade'en yjajty, xjats ja tø'oxyøjk ja yikaajyidi nayjatyi ku ja chøøjky.

Ku ja Jesúś tyikmøkpiky ja maabyamaa'y

³² Waani y'ijty ku ja xøow yjejxy jøts ku kyoodsiñaa, winet ja Jesúś yiktanimiñ ja mayja'a'y pøn wyinaty pøjkidip, jøts ja jaa'y pøn wyinaty tmøøt'ajttip ja miku'; ³³ niduki'i yi ja kajp jaa'y myendøø tøk'agø'øm ma ja Jesúś jam wyinaty. ³⁴ Xjats ja may tyiktsøøjky ja pamaa'y pøn wyinaty tigati pøjkidip, ojts ja tyiktsokixy jøts ja miku' ja tyikpiidsømgijxy midi ja jaa'y wyinaty myøøt'ajttip; jøts ka'ap ja miku' ja tyikajpxy, kumi ñija'wiøjk ja paty ja jade'en ttuuñ jøts ja kyadamigajpxiyit jøts ku ja Dios U'ngi.

Ku ja Jesúś kya'amaay

³⁵ Xjats ku yjøpkyoots'ajty, jaa'kmoñim ja et wyinaty, winets ja Jesúś myaabidi'jky jøts ja chøø'ñ jam kajpjotp, Dios Teety ja wyinaty y'ajot'atwampy, paty ja ñijkxy abæk etjotp.

³⁶ Xjats ja Simón choo'ndøø ixaaabyi møøt ja myigu'uk, jøts ja tpaatwa'andi ja Jesús, ³⁷ xjats ku ja tpattøø winets ja tnimaadyøø:

—Mdum'ixaajyip jaa'y ixyam.

³⁸ Winets ja ñimaajyidøø:

—Wan tja'a'myindi abikyajp midi wingon tændip, jøts øts jam nayide'en nniga'ama'aty ja øgyajpxy ja ømyadya'aky; kumi ja' ø tø nnimiñ jøts øts jade'en ndu'unt.

³⁹ Xjats ja Jesús jade'en t'ayø'øy ja kajp midi jam wyinaty Galile'it etjotp, jøts ja kya'amay jam tsaptøjkjotp, jøts ja nayide'en tyikpiidsimy ja miku' midi ja jaa'y wyinaty winaagin myøøt'ajttip.

Ku ja Jesús tyiktsøjkky ja jaa'y pyu'uts

⁴⁰ Xjats Jesús ja jaa'y tu'uk ñimejnøø pøn wyinaty axøø'kpim putsp, jøts ja wyinguxanaajyi, yide'en ja wyaañ:

—Møøt'ajtpy mets ja møk'ajtin jøts ø xyikts'o'kt, yiktsokts øts mdsojk'ajtingøjxp.

⁴¹ Xjats ja Jesús ja y'ayo'ejxi, jøts ja tnixajiyii'ñ, yide'en ja tnimaay:

—Ndsøky'ajtpy øts jøts mdso'okt, tsokni.

⁴² Ja'ayi ja jade'en wyaañ, xjats ja jaa'y ja pyu'uts jatyi ñiwaaajtsiyøø jøts ja myøkpijky, møk møjaaw ja ñayja'wiyøø. ⁴³ Winets ja Jesús ja pyagajxøø, yikxon ja y'ukyik'anem, yide'en ja tnimaay:

⁴⁴ —Madow, kidi jaa'y xukmadøø, ka'ap pøn sa xnøjmit, nøjhx jam teety wyindum jøts ja xuk'ext ku tø mdsø'øky, jøts nay jam idø'øn mdamiyoxp ja Dios ja jiyujk sa Moisés jekyip tyikutuky, jade'en ja jaa'y tnijawidit jøts ku me tø mjanchø'øky.

⁴⁵ Xjats ja jaa'y ñijkxy, jøts ja tuki'iyi ttamimadyakijxy ja mayja'a'y sudso pu'uts ja wyinaty tø ñiwa'ächiyi. Paty ja Jesús øy ma kya'ukajptøjkini, jagam ja wyidity ma ja et janch abæk; jamts ja øy magama pøn ñidsøøñi jøts ja yiknijnijkxy.

2

Ku ja Jesús tyikpidi'jky ja køxujxpí pakxujxpí

¹ Ku wyinaty kawinäak xøøw tø ñajxní, xjats Jesús jadigojk kyajptøjkjyii'ñ jam Caper-naum; jøts jaa'y ja tnija'widøø ku ja wyinaty tø yja'aty jam tøjkjotp. ² Xjats ja mayja'a'y jatyi ñamyujkidøø, yikxon ja tøjk yjanch'ujch, ka'ap ja y'uknibaaajtini; jøts ja Jesús jam tniga'amay ja øgyajpxy ja ømyadya'aky. ³ Winets ja jaa'y yja'ttøø nimaktaaxk pøn tkijja'ttøø tu'uk ja pamaa'y pøn wyinaty køxujxp pakxujxp. ⁴ Xjats ja Jesús ja tpaatwa'andi, jøts kumi nimaa kya'awa'adsi kumi tø ja mayja'a'y wyinaty t'awa'ktä'tsnidi ja tøjk'aaw, winets ja tnitajtuttøø ja tøjk jøts jut ja tyik'awatstøø. Japts pamaa'y ja tyikwinajktøø møøt ja myaabajt yap Jesús wyindujpy. ⁵ Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja jaa'y pøn tyikmendøø ja pamaa'y jøts ku ja amuum yjanchjawi, winets ja pamaa'y ja tnimaay:

—Nbojkpimee'kxpy mets u'nk.

⁶ Jamts wyinaty ja kajpxwejpítøjk chøønidøø pøn wyinaty ttuk'ixpøjktip ja Moisés kytujk jam tsaptøjkjotp, ja'ats yide'en winmaadyøø: ⁷ “¿Ti yø jaa'y jade'en kyuwa'anip, sa yjaty? ¿Tiku yø jade'en wya'añ? ¡Ka'ap idø'øn jade'en y'øyi! ¿Pøn ja pøky ya t'ukmaa'kxp, kidi Diosip tu'ugyi tmaa'kxp ja pøky?” ⁸ Xjats ja Jesús ñijaq'wip ja wa'ats ku ja jaa'y jade'en wyinaty wyinmaydi, winets ja tnimaay:

—¿Tiku jade'en nichøky mwìnmaydi? ⁹ ¿Ja ti ne'egi jawaani jajtni, kuts yø pa'amja'a'y nnøjmit: “Mee'kxpy øts yø mbøky”, uk ku nnøjmit: “Wa'kuki, pøkmukni yø mmaaabajt jøts nøjkxní mdigam”? ¹⁰ Ixyamnim meets inet x'uk'ext maaabat øts idø'øn ja møk'ajtin nmøøt'aty ya naaxwiiñ jøts ø nmaa'kxt ja pøky.

Xjats ja tnimaay ja køxujxpí pakxujxpí:

¹¹ —Pidøkní, wa'kukiñi, wejtsjø'øk yø mmaaabajt jøts mnøjkxnít mdigam.

¹² Xjats ja pamaaq'y jatyi pyidi'jky; ojts ja myaabajt ja twejtsji'iky, jøts ja jam cho'oni mayjaaq'yjotp. Paty ja jaa'y niduki'iyi ñigyumaaap tja'widøø ku ja pamaaq'y jade'en myøkpijky, xjats ja Dios ja ttamøja'widøø, jøts ja wyandøø:

—Nimaq niwindinim jade'en nga'ijxyindi.

Ku ja Jesús tpawaay ja Leví

¹³ Waani'yijty, winets jadigojk chøø'ñ ja Jesús jøts ja ñijkxy jam meyj'agø'øm; jamts jaa'y ja yikxon yjanchnimiñi, jøts ja jam tyik'ixpiky. ¹⁴ Xjats ku dø'øn ja ojts ñijkxy, winets ja t'ejxpaaqjty ja Leví, ja Alfeo y'u'nk, jam ja wyinaty chøøni ma ja ttukugubety ja jaa'y ja pyikta'aky, xjats ja Jesús wyqañ jøts ja Leví yiknimaay:

—Wan tjaaq'myim jøts øts n'ixpøjkin xpabøjkit.

Winets ja Leví jatyi tyanaagyukiyii'ñ, jøts ja Jesús ja tpanijkxy.

¹⁵ Xjats ja Jesús yikwaay migabyi Leví tyøkwindum, winets ja yikugubajtpi yja'tmidøø, mørøt jadu'ukpi jaa'y pøn kyabadundiip ja myigu'uk chimaaq'yin, jøts ja tu'ugyi twinguwa'jtsidøø ja kaabyajt mørøt ja Jesús jøts ja pyabøjkpitøjk; janch namay ja jaa'y jam wyinatyi pøn ja Jesús pawidejtiyip. ¹⁶ Xjats ku ja kajpxwejpitøjk jøts ja fariseotøjk jade'en t'ejxtøø jøts ku ja Jesús jam wyinaty tmøøtkay tum ja ka'oyjaad'y, winets ja tnimaadyøø ja pyabøjkpidi:

—Jadits ku yø mwindsøn tmøøtkay yø yikugubajtpidi jøts yø ka'oyjaad'y?

¹⁷ Xjats ku Jesús ja jade'en tmadøø, winets ja wyqañ:

—Ka'ap øts nyiktaniguexy jøts nbudøkit pøni pøn janch wa'ats ñayja'winiyip, ja'agøjxp ku ja pyøky kapøkyja'widi. Ja'ayi ja nbudøkip pøni pøn ñadyapøkyja'wiyidip ja pyøky. Nayide'en øts idø'øn njaty sam ja tsøyibi kyanijkxy ma ja pamaaq'y kya'ity. Jamyi ja ja'ayi ñijkxy ma ja pa'amjaaq'y jam.

Ku ja Jesús yiktiibyijky tigøjxp ku ja kya'ayuu'atti

¹⁸ Tuk'ojk idø'øn yjajty, ixam idø'øn Juan Bautista pyabøjkpitøjk wyinaty y'amaay'atti mørøt ja fariseotøjk, ayuu'ajttip ja jam wyinaty, Dios idø'øn ja jade'en wyindsø'jkidip, winets ja jaa'y winaagin tnimendøø ja Jesús ma ja wyinaty jøts ja ttiibyøkti, yide'en ja tnimaadyøø:

—Jadits ku Juan pyabøjkpitøjk y'amaay'atti jøts ja fariseotøjk nayide'endi, ka'axi ja kyaydi, jøts sudso mets yø mbabøjkpitøjk nayide'en kya'amaay'atti, sudso meets yjawi amgijk jotkuik mgaydi? Ka'ap meets yjawi ti xkumay.

¹⁹ Jade'en ja wyandøø, xjats ja Jesús yide'en y'adsøøy:

—Winaaq' ojkimts meets jade'en tø x'uktani'ixy, winaaq' ojk meets jade'en tø x'uknijawi ku tø'oxñigaabyi tø'oxñi'ukpi tø y'uk'ayuu'atti ku ja jemyaa'y jam tø yja'tni? Ka'axi jade'en pøn y'ayuu'aty, ka'ap jade'en pøn tø t'amaay'aty. ²⁰ Jaanim idø'øn tiy yjanch'amaay'atti pøni ku ja wyinaty tø yiktawinwaqadutnidj ja jemyaa'y, jam ja jade'en kyaydi amgijk jotkuik jøts ja jemyaa'y ja myidsep ja o'jkin jatyi tyuk'anøjkxiyi. Pønts jade'en kidi yjotmay'øøky? Sudso dø'øn jotkuik ngaa'yint n'uujkint? Pø nayide'enxi øts idø'øn yø nbabøjkpitøjk yam xjawidi ku njaakyam'aty.

²¹ 'Ka'axi pøn wyetpach tta'agiyi jemwyet midi tyimyjemñim; ku ja jade'en yiktu'un, jøts kumi mujkpi ja jemwyet, jøts ja tjaaktyimgyøøtsni ja wetpach, jaaktyimywénip ja kyøøts'ajtin ja'. ²² Jøts nayide'en ka' y'øyi jøts yikpikta'akt ja vino jap po'dukjøtpy midi namii'kxñim; ku ja jade'en ndu'unint, takøøtsipts ja po' jøts jade'en nugo wyindigøy, windigøøpy ja po' jøts nayide'en ja vino. Paty ja vino midi namii'kxñim nda'ada'amyin ja jembyo'ak, jøts jade'en nimidi kyawindigøøty.

Ku ja Jesús pyabøjkpitøjk poo'kxin xøøw et y'ariindøjtøø

²³ Tuk'ojk idø'øn yjajty ku poo'kxin xøøw wyinaty tø tpaatty, winet et ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tmøøtnajxy jam kamjotp ma ariingam jam wyinaty; jam idø'øn ja wyinaty

ñaxti ku ja pyabøjkpitøjk ttøjpinaxwa'ktøø ja ariindøøm. ²⁴ Xjats ku ja fariseotøjk ja ojts jade'en y'ijxyidi jøts ku ja jade'en y'adø'øtsti, winet ja Jesúsjaty iynimaay:

—¡Ejx yø mbabøjkpitøjk! ¿Tiku yø jade'en y'adø'øtsti, tiku ariin yø ttøjti, kumi ka'ap jade'en kyutukyi jøts yø jade'en y'adø'øtstit ku poo'kxin xøøw?

²⁵ Winets ja Jesúsjy'adsøø, jøts ja wyaqñ:

—Nugo meets mjanchkajpxy. Tø meets ja nøky xja'ixy midi wamp jøts ku ja David yide'en y'adijch møøt ja myigu'uk ku yuu ja pyaajtidøø, ku ja wyinaty niti kya'ijtxyidi.

²⁶ Winets ja ñøjkxtøø jam tsaptøjkjotp ma ja Abiatar jam wyinaty tyeetywindsøn'aty, japti ja t'amidøøy ja tsapkkaaky midi ja Dios yja'ajtpy jam wyinaty. Ja'ats ja ojts tkaydi midi ka'ap kyutukyi jøts nugo jaa'y ja tka'adyit. ¿Jøts tiku dø'øn ja jade'en y'adijch pøni ka'adam ja jade'en kyutukyi? ¿Tiku myigu'uk ja nayide'en ttukaqay ja tsapkkaaky, pøni jade'endam ja kyutukyi jøts ja ja'ayi tka'adyit pøn teety'ajtip?

²⁷ Nayi waqñ ja Jesúsyide'en:

—Ja'agøjxp ja poo'kxin xøøw yikpiktajky jøts ja jaa'y yikpudøkit, kidi ja'ajip poo'kxin xøøw yiktanibiktaqkiyii'ñ jøts jaa'y niti kyidymdyu'undit. ²⁸ Ngudanaapy øts ja naxwii'ñit jaa'y, jøts øts wamp ti paat'ajtip kapaat'ajtip yiktu'unt ku poo'kxin xøøw.

3

Ja jaa'y pøn wyinaty ja kyø' jadi'iñi tøøtsnip

¹ Xjats ja Jesúsjadigojk tyøjkiiyii'ñ jam tsaptøjkjotp ma yaa'dyøjk ja tu'uk tpajty, midi wyinaty tuktamajñ koxujxp. ² Jøts ja Jesúsjam a'ejxuky y'ity, ja' ja jaa'y y'ejxwändip pøni y'ukyiktsøkpy idø'øn ja jaa'y ku poo'kxin xøøw, winets ja jatyi tn'i'øønidit. ³ Xjats ja Jesúsjtnimaay ja yaa'dyøjk pøn ja kyø' wyinaty xujxp:

—Pido'øk jøts ixne nøjkx mdani kuk'ajy.

⁴ Xjats ja Jesústtiibyijkja jaa'y pøn ja jam wyinaty a'ejxujkiiyidip, yide'en ja tnimaay:

—¿Midi'ibi ixyam kutuky, ku jaa'y n'ødyu'unint, uk ku jaa'y nga'ødyu'unint? ¿nyiknitsoojkimp ja jaa'y, uk nyik'oo'kimp ku poo'kxin xøøw, midi'ibi øy?

Xjats ja jaa'y amøñi y'etti, nipøn sa kyawa'qñ. ⁵ Winets ja Jesúsjatwin'ejxji'jky ambøjkin'ampy, jøts ñiyotmay'oo'knidø'øn ja Jesúsjy'ejxji'jky, ja'agøjxp ku ja jaa'y niwine'en tkaja'gyukidi. Jøts ja tnimaay ja jaa'y midi wyinaty koxujxp:

—Xajtøw.

Xjats ja xyajtiyy, jøts ja kyø' ja møk tyaqñ, ojts ja chø'øky. ⁶ Winets yø'øpyidsømdøø ja fariseotøkti, jøts tmínagyajpxidi ja Herodes myigu'uk, ja' ja kyajpxy'ajttøø sudso t'ukyik'oooktit ja Jesúsj.

Ja mayja'a'y pøn jam wyinaty meyj'agø'øm

⁷ Xjats ja Jesúschø'ñ, jøts ja pyabøjkpitøjk ja ojts tmøøtnijkxy jam meyj'agø'øm, winets mayja'a'y ja pyanøjkxidøø pøn jam wyinaty Galilea kugajp'ajtip. ⁸ Xjats ku mayja'a'y ja ojts tnimadowdi jøts ku ja Jesúsjade'en tjanch'ødyuñ ja jaa'y, winets jam øy pøn jaa'y myendøø, pømbi tsoo'ndip jam Jude'it etjotp, pømbi Jerusaléngit kajpjotp, pømbi Idume'it etjotp, pømbi tsoo'ndip wøngon ma ja møj nøø midi txøøw'ajtp Jordán, pømbi tsoo'ndip jam Tiro etjotp, jøts pømbi tsoo'ndip jam Sidón etjotp, jade'en ja mayja'a'y ja jam ñimejniyøø. ⁹ Ja'agøjxp ja Jesúsj ojts t'anem'emy ja pyabøjkpitøjk jøts ja jam tyik'awejxit tu'uk ja børki, jøts mayja'a'y ja kya'adejmukiyit. ¹⁰ Kumi tø ja wyinaty kawinaaqk tyiktsø'øky ja jaa'y, tum jam ja pamaa'y wyinaty tø ñøxkida'akti ja' ñikøjxp jøts ja cho'okti. ¹¹ Jøts ku ja Jesúsmaamyiku' y'ejxpøadyiyi midi ja mayja'a'y jam myøøt'ajtip y'äm yjotp, jatyi ja wyinguxaniyi jøts ja ñii'mxyi:

—Dios U'nk mets.

¹² Xjats ja møk tnøjmi jøts ja ka'ap ttukmado'odit ja mayja'a'y jøts ku ja Dios U'ngi.

Ku ja Jesústwiwych ja jaa'y nimakmajtsk pøn ja wyinaty kyudanaabyi'atwampy

¹³ Xjats ja Jesús pyatőjkiyii'ñ kojpkøjxp, ma ja jaa'y ja twaädsöøy pøni pøn idø'øn ja kø'øm chøjkpy, wínets ja jam ñimejnyøø ja jaa'y pøn ja wyinaty tø twaädsøy. ¹⁴ Jøts ja nimakmajtsk twiwich pøn ja ejtp myøøtwidetwampy, jøts pøn tniga'ama'adyip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky; ¹⁵ xjats ja tkutujkmøøy jøts ja tyikts'o'oktit ja pamaa'y, jøts ja miku' ja tyikpidsø'ømdit midi ja jaa'y winaqagin myøøt'ajttip. Jade'en tyajky ja kutujk. ¹⁶ Nimakmajtsk idø'øn ja jaa'y jam wyinaty: jam ja Simón wyinaty pøn nayide'en yiktejp Pedro; ¹⁷ jøts nay jam ja Jacobo wyinaty: møøt ja y'uch Juan, ja Zebedeo y'una'jk midi xøbajtøø Boanerges, ja' idø'øn tyijpy midi møk møk ja jaa'y myigajpxtip ejxim ja anaaw pyijy, ka'ap idø'øn chø'øgidi; ¹⁸ Nay jam ja jaa'y wyinaty: midi txøøw'ajttip Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo ja Alfeo y'u'nk, Tadeo, jøts ja Simón midi tsoo'mp canaangit jaa'y y'etjotp, ¹⁹ jøts nay jam ja Judas Iscariote wyinatym midi tkøyajk ja Jesús.

Ku ja Jesús yiknimaay jøts ku miku' myøk'ajtin ja tyiktuujni

Xjats ku ja Jesús wyimbijty kojpkøjxp, wínets pyabøjkpitøjk ja tmøøtøjkiyii'ñ tøjkjøtpy, ²⁰ jøts ja jaa'y yikxon ñamyukidi jadigojk, nigidibaat ja Jesús y'ukaanidi møøt ja pyabøjkpitøjk. ²¹ Xjats ku ja Jesús myigu'uk ñimadojiyøø jøts ku ja jam wyinaty, wínets ja ñimejni jøts ja yiksoonwa'añi kumi jade'en ja wyinaty wyinmaydi jøts ku myø'øty ja Jesús.

²² Nayi tø ja kajpxwejpítøjk wyinaty myeemidi jam pøn tsoo'ndip Jerusalén, xjats ja wya'andi:

—Miku' windsøn yø jaa'y myøøt'ajtpy, ja Beelzebú, ja' yø tyamøj paty yø myayi jøts yø tyikpidsimy myimiku' midi yø jaa'y jadu'uk myøøt'ajttip.

²³ Xjats ja Jesús twaädsöøy ja jaa'y, jøts ja ttukwinjawiwya'añ tu'uk ja madya'aky, paty ja wya'añ:

—¿Sudso ndejint miku' kø'øm ñankpyidsømiyt aguwanikjøxp? ²⁴ Jøts nayide'en ku tu'uk kajp ñawa'y kxyi, jøts ja tsep ttundi agø'ømyi, ka'ap ja kajp jeky y'ity, jatyi ja jaa'y jadi'iñi ñankiyixyidi; ²⁵ nayide'en yjaty ku jaa'y ñachiigyi ni'u'nk ni'una'jk, ka'ap ja jeky chøønidu. ²⁶ Jøts ku miku' kø'øm ñañibidø'øgiyit, tø dø'øn ja wyinaty kyawindiy, ñankiyudigøjyip idø'øn ja wyinaty kø'øm.

²⁷ 'Nipøn midsep jap jadi'iñi kyatøki jap jomtøk jaa'y tyøkjøtpy, kunim ja tkøwøøndit tpakwøøndit; wínetnimts ja tpøkøjxidit ja pyikta'aky. ¿Ti sudso øts yø jaa'y jeexyip ja miku' ndukmajstu'uty kuk øts ja miku' windsøn jawyeen tø ngamimada'aky?

²⁸ 'Janch meets idø'øn nnøjmi, jøts ku ja jaa'y ja pyøky tuki'iyi yikmee'kxy, tuki'iyi yikmaa'kxkixy ja ka'øñigajpxy ja ka'øñimadya'aky; ²⁹ ja' nijuuni kyayikpojkpiimaa'kxp pøni pøn tka'øñigajpxp tka'øñimadya'kxp ja Espíritu Santo, ejtp ja pyøky ja tmi'ity.

³⁰ Ja'agøjxp ja Jesús jade'en wya'añ ku ja wyinaty jade'en tø yiktijy jøts ku miku' ja tmøødi, jøts Espíritu Santo tkamøøt'aty.

Ja Jesús tyaaq jøts ja y'uch

³¹ Waani y'ijty, xjats ja Jesús y'uch yja'ttøø møøt ja tyaaq, jøts ja jap tøk'agi'py wya'k'øyidi, japtops ja tnankwyaadsojidøø ja Jesús. ³² Wínets Jesús ja jaa'y ñimaaqyøø pøn ja jap wyinaty wingon windsinaaqyip, yide'en ja wyandøø:

—Ixap ja mdaaq y'awijxy tøk'agi'py møøt ja m'uch, mets myik'ixaapy.

³³ Xjats ja tnimaay:

—¿Pøn øts idø'øn xuktøaqk'ajttip, jøts pøn øts idø'øn xuk'uch'ajttip?

³⁴ Wínets ja twiñ'ejxji'jky ja mayjaa'y, jøts ja tnimaay:

—Yø' øts idø'øn ndaqak'ajtpy, jøts yø' øts idø'øn n'uch'ajtpy pøn øts ya wingon xwindsinaadyip. ³⁵ Ja' øts idø'øn n'uchip, jøts ja' øts idø'øn ndaqip pøni pøn tpadundip sa ja Dios chojkin.

4

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja jaa'y midi nøjkw neppi

¹ Xjats ja Jesús jadigojk yik'ixpøjktøjkìyì'ñ jam mejpya'am mä ja jaa'y ja ojts ñimiñiyi may'ampy, jøts ja jam ñañimukpajtìdøø. Ku dø'øn ja jade'en janch namaydi, wìnets ja Jesús tyøjkìyì'ñ jam bärkjotp midi wyinaty nøjotp, jamts ja y'ixaajky jøts ja mayja'a'y jam nøø adsayjotp tyøndøø. ² Jamts ja tyik'ixpijky jade'en, may ja ejxpajtin madya'aky ja jam tnigajpxy, yide'en idø'øn ja tnimaqay ja mayja'a'y ku ja jam yik'ixpijky:

³ —Øyim idø'øn xmado'odit: Tu'uk idø'øn jaa'y chøø'ñ ariin wøjpi. ⁴ Jøts ku dø'øn ja ojts twøjwidity ja tyømt, wìnets ja tømt waani ñaxkidaajky jam tuu'ba'am, ja'ats ja joon jam ñimeen jøts ja wä'ats tpeemujkijxy. ⁵ Nayide'en ja tømt jam waani ñaxkidaakmøø tsaaajotp mä ja naajx øy kya'ity; xjats ja ariindømt jam janch tsojk myujxy, kumi ka'ap ja naajx wyinaty myajpxyi. ⁶ Jøts ku ja xøø'an myiiñ, wìnets ja tyiijch, ja'agøjxp idø'øn ja jade'en yajaty ku y'aats ajawi kya'ity. ⁷ Nayi ñaxkidaajk ja tømt jam kujp agujkp; jamts ja yjanchni'aq'mbejty ku ja kujp yikxon yondøø jøts ja jade'en kyatøømiyì'ñ. ⁸ Nayi ñaxkidaajk ja tømt jam øñaxjotp. Ojts ja yikxon yøñ, yikxon ja jam yjanchtøømiyì'ñ midi'ibi ee'pxmajk ja pyajkwimbejt tu'ukpi tømt, midi'ibi tugi'pxy pajkìyì'ñ, jøts midi'ibi magø'pxy, jade'en ja ariindømt pyajkpejty.

⁹ Xjats ku ja Jesús jade'en myadyakjxy, wìnets ja tnimaqay ja mayja'a'y:

—Pøni pøn ja'gyukìwyampy, wan tja'gyuki!

Tigøjxp idø'øn ja Jesús ejxpajtin madya'akyøjxp ja y'ixpøjkin tyaky

¹⁰ Xjats ku ja mayja'a'y choo'ndi, jøts ja Jesús jam tyaañ, wìnets ja tyiktøødi ja namakmajtsk pyabøjkpitøjk, jøts nay ja pyabøjkpitøjk pøn ja jam wyinaty myøøt'ajtpy, ja' ja ñijawìwyøndip ti dø'øn ja madya'aky jade'en tyijpy, sudso ja yikja'gyuki. ¹¹ Xjats Jesús ja ñimaqajyìdøø:

—Meets nugo myiktukmadoop ja' midi ka'ap y'lity yiknijawi pøni sa ja Dios kyutujk y'ejxi tyiyì midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y; jøts pøn øts ngutujk xkababøjkidip ka'ap ja jade'en tiy yiktukmadowdi, ejxpajtin madya'akyøjxp ja yiktukmadowdi; ¹² jøts ja jade'en kyawinmaq'anbyaqattit ku ja ti tjaniwinmayidi, ka'ap ja tmadoogukidit pøni sa jaty ja yjayiknøjmdi, paty idø'øn ja jade'en yjatti ku øts ja kø'øm xkajanchjawi, kø'øm idø'øn ñadyuñidi paty ja pyøky kyayikmaa'kxtit.

Ku ja Jesús tnigajpxy sudso dø'øn yikja'gyukit ku jaa'y neppi ñijkxy

¹³ Wìnetsnìmts ja wyqañ:

—Ka'ap xja'gyukidi yø ejxpajtin madya'aky, sudsomts meets ja xjanchja'gyukigyoxt jadu'uk ja ejxpajtin madya'aky? ¹⁴ Pøn ja ariindømt twøjp, jade'en idø'øn ja n'ukpiktaajkint ejxim ja jaa'y midi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky tkajpxwa'kxp. ¹⁵ Jøts winaagin jaa'y jade'endi ejxim ja tømt midi ñaxkidaajk jam tuu'ba'am: y'amidooodujktip ja' ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, jøts ku ja jade'en tmadowdi, wìnets ja miku' ja jaty ñimiñidi jøts ja pyøjkxyidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi ja wyinaty tø y'ukjotøkiyidi.

¹⁶ Nayide'en ja jaa'y winaagin n'ukpiktaajkma'ant ejxim ja tømt midi ñaxkidaajk jam tsaaajotp: pyatmadooodip ja' ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ñixyondakni, jøts kumi ka'ap ja tmimøk'etti, ¹⁷ jade'en ja yjatti ejxim ja ariin y'aats ajawi kya'ityin; ka'ap ja jeky tmì'etti ja'agøjxp ku ja tku'ayo'ombaadidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, wìnets ja tmajstu'utti, ka'ap ja tu'ugyi tpadundi. ¹⁸ Nayide'en jaa'y winaagin yjatti ejxim ja tømt midi jam yikwøj kujp agujkp: yjapatmadooodip ja' ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, ¹⁹ jøts ja' ja ne'egi tyajotigøødyip ja pyikta'aktyi ja jujky'ajtindi midi ya ñaxwiiñ, ja' møjtøjkidip jøts ja tyikudigøy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, jøts ja jaa'y tkayikwingaxø'øktit ja Dios kyajpxy. ²⁰ Ja jaa'y nayide'en winaagindi pøn tpatmadooodip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky jøts ja yjotøkiyidi, wìnets ja tyikwingaxø'økti jade'en ejxim ja tømt midi yikwøjp jam øñaxjotp. Winaagin ja jaa'y

jade'endi ejxiim ja tømt midi tyøøm tyikwimbejtp may, midi'ibi ee'pxmajk pajkiyii'ñ, midi'ibi tugi'pxy jøts midi'ibi magø'pxy.

Niti jadi'iñi kyatañ, kuwañim ja tyimyiknijawí

21 Nayide'en pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—¿Ti ja' ndejint jaj wya'añ jøts ja yiknijupt jap kajuun patki'py, uk jøts ja yikpikta'akt jap maa'bajt patki'py? Ka'ap ja jade'en pøn tyiktuñ, køjxp ja yikpikta'aky, jamts ja yjajy. **22** Ti yjawi ka'ukyikpatp ku ti yjayu'uch'ity, ti tunk uk ti wiñmaa'ñ yjawi ka'ukyiknijal'wiñ ku ti yik'amaa'tsk'aty. **23** Jamxi mdætskti, tamadowdi yikxon.

24 Nayide'en pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—Øym xpatmado'odit yø ixpøjkin midi myiktukmadooodip. Nayide'en meets ja wiyajtin myikmo'ot pøni sa meets ja ja'a'y xuknieweji ja Dios y'ixpøjkin; jøts mjaaktyimñijawip meets ja jawaani pø xmadoopxi meets yam kø'om. **25** Jaaktyimyikmøøpy ja wiyajtin ja' pøn ja'gyukip; jøts pøn kaja'gyukip, jaaktyimyikpøkøjxip tuki'iyi ja' ja wyijy'ajtin.

Ku yiknimadyaajky ja tømt midi mujxp jøts midi yomp

26 Nayide'en pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—Jade'en idø'øn ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y, jade'en idø'øn ja n'ukpiktaajkint sa ja ja'a'y yjatyin ku tyømt ja twøjy naxjotp; **27** mya'ay ja koots pyidi'iky ja jøpy, naajxpts idø'øn ja xøøw tsuu jade'en, mujxp ja tømt jap, yomp idø'øn ja jap, jøts ja ja'a'y ka'ap tnijawi tigøjxp idø'øn ja jade'en yjaty. **28** Jøts kumi ja naajx idø'øn ja jade'en ñamyayi kø'om nañktyøømbidsøjmiyip; ku jawyeen pyidsimy ja ariindeky, jøtsnim ja kyojki, jøtsnim ja tyøømbajtni; **29** kuts ja myijay, winets ja ja'a'y choondi jøts ja twejxwa'andi, kumi tø ja ariin wejxk'aats tpaaty.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja mortas tømt

30 Nayide'en ja Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—¿Ti ja Dios kyutujk møøt ndami'ejxi'int midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y, ti ixpøjkin ti madya'aky ja ndamimado'owint? **31** Jade'en idø'øn ja n'ukpiktaajkint ejxiim ja mortas tømt midi yikwøjp jam naajjotp. Ka'ap jadu'uk ujtspajk te ya naajwiñ midi janch mutsk sa ja møj mortas tøømdin; **32** jøts ku ja yikwiy, janch yikxon ja yøñ, wyinajxkjxpy ja tuki'iyi ja ujts midi yikjagyajp jap kemyjøtpy, yikxon ja janch møj y'awaji y'axeeñi, japts ja joon patki'py y'aptso'okti.

Tigøjxp ku Jesús xumi jade'en tyik'ixpiky ja ja'a'y ejxpajtin madya'akyøjxp

33 May ja Jesús ja ja'a'y jade'en ejxpajtin madya'akyøjxp tyik'ixpijky ku ja tnajky'ixpøjkøø ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, jade'eñi paat ja y'ijty tmadya'aky maa'bajt ja kø'om tnajtsjawi ja ja'a'y tnimadowdi. **34** Jøts ejtp idø'øn ja Jesús jade'en tyik'ixpijky ja ja'a'y ejxpajtin madya'akyøjxp, jøts tyukmadøøpy pyabøjkpitøjk ja wa'ats pøni ti dø'øn ja jade'en tyijpy.

Ku ja Jesús tyiknajxy ja møk poj, jøts ku ja tyik'amøkiyii'ñ ja mejy

35 Xjats ku kyoodsiyii'ñ ja et nay ja'abi xøøw, winets ja tnimaay pyabøjkpitøjk:

—¡Wan tja'a'myindi jaduktamajñ'ampy jam nøøba'äm!

36 Xjats ja jade'en tmìnawya'kxiðøø ja mayja'a'y, jøts ja jap barkijøtpy tyiktsoo'ndøø ja Jesús mayim ja jap wyinaty, ojts abikbyarki ja pyadsøøñidi, ja' ja ojts tmøøtnøjkxti.

37 Xjats ja poj jam janch møk myiiñ, jøts ja nøø møk'ampy y'adøtspinaxwa'jky, yikxon ja yjanchtojmji'jky jøts ja kom nøø tyøkiyii'ñ jam barkijotp, ujtsnip ja wyinaty. **38** Jamts ja Jesús wyinaty mya'ay barki ix'äm, tø ja jam wyinaty ñagyükoyiyi; winets pyabøjkpitøjk ja ojts yuxyi, jøts ja ojts ñii'mxyi:

—¡Windsøn! ¿Kidi mdsø'øgi ku nnøjøø'kxin uk ku n'oo'kin?

³⁹ Xjats ja Jesús pyidi'jky jøts ja møk twingugajpxiyii'ñ ja poj; jøts yide'en ja mey tnimaay:

—¡Mimadook øts et, kidi m'adi'ich!

Winets ja mey jatyi y'amøkiyii'ñ jøts ja tu'ugyi tyaañ.

⁴⁰ Xjats ja tnimaay pyabøjkpitøjk:

—¿Jadits ku mdsø'øgidi, tigøjxp ku ø xkajanchjawi?

⁴¹ Winets ja yjanchø'jkidø, yide'en ja kø'øm ñawyajnidøø:

—¡Pønimts idø'øn ya'at ndejint, sudso poj sudso mey yø myimadøy!

5

Ja Gadarit jaa'y pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkij

¹ Xjats ja ttayø'øñajxtøø ja nøø, jøts ja yja'ttøø jam nøøba'äm mä dø'øn ja naajx wyinaty txøøw'aty Gadara. ² Xjats ku ja Jesús yø'øpyidsiimy jam barkijotp, winets jaa'y ja tu'uk ñimejnøø midi jam wyinaty tsoo'mp jam kämi santiijotp mä ja oo'kpi ñaxøkidi, miku' ja wyinaty myøøt'ajtpy. ³ Jam idø'øn ja wyinaty tyimchinaadyakni mä ja oo'kpi ñaxøkidi, jøts ka'ap idø'øn ja pøn pujx kadeen y'uktagixojtsinyyi y'uktatabakxojsinyyi. ⁴ Kumí tø ja wyinaty kawinaak ojk jade'en yjayiktuñ, xjats ja jatyi ttapoti, jadi'iñi ja pu'xk tanuki, ejtp idø'øn ja jade'en txumituñ jøts ja jade'en nipøn kyamayi. ⁵ Ejtp idø'øn ja xyumiwidity xinaxy tsunaxy, jam ja kojpkøjxp jam ja kämi santiijotp muum chabaaawidity, jøts tsaa ja jam kø'øm yjanchnadyuktatsaachiyi. ⁶ Xjats ku ja jagamyi t'ejxpaaajty ja Jesús, winets ja ojts putyi tninijkxy jøts ja twinguanay, ⁷ yide'en ja møk'ampy tnimaay:

—¿Jesús, Dios U'nk, ti ø xanimemp, sa ø xunwa'añ? Njanchminuu'kxakpy tun may'ajt Dios køjxpit, kidi ø xyik'ayo'ombaatty.

⁸ Ja' idø'øn ja jade'en kyuwa'aniyii'ñ kumi yide'en Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyi:

—¡Miku', majstu'ut yø jaa'y!

⁹ Xjats ja Jesús wyangojmøø:

—¿Ti me mxøøw?

Winets ja miku' y'adsøøy jam jaa'y y'am yjotp, jøts ja wyañañ:

—Legión øø nxøøw, ja'agøjxp ku øø nnamayi.

¹⁰ Yikxon idø'øn ja tjanchminuu'kxa'lky ja Jesús, jøts idø'øn kyayikajxpidsø'ømt jam naajjotp mä ja wyinaty chøøni. ¹¹ Jøts kumi jamdam magyuch wyinaty tyimyjøø'kxwidjetmidøø jam kojpk wingon, ¹² xjats ja miku' ñuu'kxaktøø, jøts ja wyandøø:

—Tanigajxk øots yø kuch; wan øots jam ttoki.

¹³ Xjats ja Jesús tyajky ja tiy'ajtin, yikjajt idø'øn ja jade'en, winets ja miku' tmajtstuttøø ja jaa'y, jøts kuch ja tnimajtskojmidøø, ja' ja tyatøkjidøø. Namajtsk milin idø'øn ja kuch jam wyinaty tyanidi, ja'ats kø'øm ñanktyejmidøø jøts ja jaa'y jutjøtpy jøts ja nøøjøtpy tyimñaxkidaktøø, jøts ja ñøøjøø'kxkøxtøø.

¹⁴ Xjats ja jaa'y ojts kyakøxti pøn jam wyinaty kuch'ejxtip, jøts ja t'atsnimadya'akwa'andi jam møj kajpjotp, jøts nayide'en jam kämjotp. Winets ja jaa'y myendøø, jøts ja t'ejxwa'andi tnijawiwyä'andi ti dø'øn wyinaty tø tyuñi. ¹⁵ Ja Jesús idø'øn ja ñimendøø, winets ja ojts t'ejxti ja jaa'y pøn wyinaty t'ukmøøt'ajtp ja miku' jøts ku ja jam chinalañi wet xøøw, tø ja yikxon wyejni kyajni; winets ja jaa'y yjanchø'jkidøø. ¹⁶ Pøn ja jaa'y wyinaty tø twin'ejxti, ja'ats ja tnimadyaktøø sa jaty ja wyinaty tø yjaty tø kyubety ja jaa'y pøn tmøøt'ajtp ja miku', jøts maagyuch ja nayide'en tnimadyaktøø ku ja wyinaty tø y'oo'køjxni. ¹⁷ Winets ja tmínuu'kxakaktøø ja Jesús jøts wan ja jam tyimbyidsimy etjotp midi ja ñax'ajttip.

¹⁸ Xjats ku ja Jesús tyøjkiyii'ñ jam barkijotp, winets ja jaa'y ja ñimaajyøø midi ja miku' wyinaty jekyip t'ukmøøt'ajtp jøts ku ja pyadsoonwa'añiyi. ¹⁹ Xjats Jesús ka'ap tkupijky, yide'en ja tnimaay:

—Nøjhx mdøjkwindum, ninøjhx mmigu'uk jøts xukmado'ot ku Dios tø mjanchpudøkiyi, tamimadya'ak sudso Dios tø m'ayo'ijxyi.

²⁰ Xjats ja jaa'y ojts ñijkxy, jøts ja tnimadyakwidejtøkhyi'ñ kajp kajp jam Decápolis etjotp sa Jesús ja wyinaty tø yjanchpudøkiyi; winets jaa'y ja ñigyumaap tjanchja'widøø.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'oxyøjk pøn ja nwindsøn'ajtim Jesús wyet ojts ttojni

²¹ Xjats ku ja Jesús wyimbijty jap bärkjøtpy, ku ja ojts ñijkxy jam nøøba'äm, winets mayja'a'y ja jam ñimejnøø, jøts ja Jesús jamyi tyaañ. ²² Tø dø'øn ja jam wyinaty tyaañ ku jaa'y jam tu'uk yja'jty midi yik'ixpøjkp jam tsaptøjkjotp. Jairo, ja' ja xyøøw'ajtpy. Xjats ku ja t'ejxpaaajty ja Jesús, winets ja ñagyuxendyaajkøø jam Jesús wyindum ²³ jøts ja tjanchminuu'kxqajky, yide'en ja tnimaay:

—Jotkøjxni øts n'u'nk xjap; men mgø' xanixajy, jøts myøkpøkt jøts yujujky'att.

²⁴ Xjats ja Jesús ojts tpanijkxy ja jaa'y; namay ja ñøjkxti, may jaa'y ja janchpadsoo'nøø, yikxon ja yjanchiyik'atejmujky. ²⁵ Jamts ja tø'oxyøjk wyinaty tu'uk jam mayja'a'yjotp midi wyinaty pøjkip, myakmajtsk jumøjtøp taxnaxyi ja wyinaty tø pyaajtniyi, jade'en jumøjt ja wyinaty kujk tmil'ity ja pa'am. ²⁶ Yikxon ja wyinaty tø tku'ayowi ja pya'äm ku tsøyibi ja may tjayiktuñ, tø myeeñu'nk ja wyinaty tyik'oo'køjxni pøni wine'en ja jam wyinaty tmøødi, jøts niwine'en ja wyinaty tø tkadamøkpiky, ne'egi ja pa'am yjinax'adøtsni. ²⁷ Xjats ku ja ojts tmadøy jøts ku yiknimadya'aky ja Jesús, winets ja tpamiiñ jap mayja'a'yjotp, jøts ja ttojni ja wyet. ²⁸ Kumi yide'en idø'øn ja ñawya'añiyi: "Ja'ayi øts wyet inet yø ndojnit, tso'okp øts inet jatyi." ²⁹ Xjats ku dø'øn ja jade'en ttuuñ, winets ja taxnaxyi jatyi y'amøkiyih'ñ; tyimyja'wiyih'ñ ja kø'øm jøts ku ja wyinaty tø chø'øky ku pya'äm ja wyinaty tø ñaxy. ³⁰ Xjats ja Jesús tja'wiyih'ñ, jøts kudam ja wyinaty tø tyiktsø'øky tu'uk ja jaa'y ku ja myøk'ajtøn ja wyinaty tø tyik'awa'añ; xjats ja t'ejxwimbijty ja mayja'a'y, jøts ja ojts tyiktiy yide'en:

—¿Pøn øts nwet tø xojni?

³¹ Winets ja pyabøjkpitøjk y'adsoji:

—Jabi kawine'ents ja jaa'y mjanch'atejmukyi, jøts mjanch'ukwa'añ: "¿Pøn ø xomp?"

³² Ejxwidejtp idø'øn ja Jesús, ja' ja tyimy'ejxwampy pøn idø'øn ja wyinaty tø yjatyimy'uktøñi. ³³ Winets ja tø'oxyøjk tsø'øgi yjanchiyikmibejpniyi, ñija'wipts ja' jøts ku ja wyinaty ja tyaxnaxyi tø ñaxy, xjats ja ojts twinguanaay'oyi ja Jesús, tyamimadyakøjx ja tuki'iyi pøni sa jaty ja y'ejxi tyiyi. ³⁴ Winets ja Jesús tnimaay ja tø'oxyøjk:

—Ja'agøjxp u'nk tø mdsø'øky ku ø tø xjanchjawi. Nøjkxni, Dios mgunuul'kxiø, jøts kidi pa'am m'ukpaajtniyi.

³⁵ Examním ja Jesús jade'en wyinaty wya'añ, ku jaa'y jam yja'ttøø midi wyinaty tso'ondip jam møja'a'y tyøjkwindum, ja møja'a'y midi wyinaty tump jam tsaptøjkjotp, xjats ja yiknimaqay:

—Tø ja mnøøx y'oo'kni. ¿Tiku yø windsøn nugo xyikjotkøjx'adi'ich?

³⁶ Myadøøpy idø'øn Jesús ja' ku ja møja'a'y jade'en yiknøjmi, xjats ja tnimaay:

—Kidi mdsø'øgi; ja'ayi amumjoojt xjanchjawi.

³⁷ Jøts ja ojts ñøjkxti, ka'ap ja Jesús tkupijky ja mayja'a'y jøts ja myøøtwidetiyit, Pedro ja nugo myøøt'ajt, møøt ja Jacobo, jøts ja Juan midi ja Jacobo y'uch'ajtpy. ³⁸ Xjats ku ja jam yja'ttøø ma ja jaa'y jam wyinaty chøøni pøn tump tsaptøjkjotp, winets ja ojts t'ixy jøts ku ja jaa'y nugo xem yam y'adøtsni, pømbi jap waani yaxp, jøts pømbi jap janch møk yaxp.

³⁹ Xjats ja Jesús tyøjkhyih'ñ jap tøjkjøtpy, jøts ja tnimaay ja jaa'y:

—¿Tiku jadine'en mna'amdi, jadits ku mya'axti? Ka'ap yø kiixyu'nk y'øøky, maap yø'.

⁴⁰ Winets ja jaa'y ja ojts tnixe'ekti. Xjats ja Jesús t'ixkajxpidsømgijxy ja jaa'y, nugo u'nkteety u'nktaqk ja ojts tmøødi jøts ja pabøjkpitøjk midi ja jam wyinaty myøøt'ajtpy, xjats ja tyøjkhyih'ñ ma ja kiixyu'nk jap wyinaty, ⁴¹ jøts ja ojts tnixaji kyø'køjxp, yide'en ja tnimaay:

—Talita, cumi —yide'en idø'ón ja tijy: Mets u'nk idø'ón nnimaapy, pidø'ók.

⁴² Xjats ja kiixyu'nk jatyí tyanaagyukiyii'ñ jøts ja yø'øbyijky jadigojk, makmajtsk ja yjumøjt ja wyinaty. Winets ja jaa'y yjanchø'jkityigøødyøø ku ja jade'en t'ejxtøø. ⁴³ Jøts ja Jesús møk'ampy t'anem'emy ja jaa'y, jøts ka'ap pøn ttuknijawidit ku ja kiixy jade'en wyinaty tø yujkpyiky, yide'en ja møjaa'y yiknimaadyøø jøts wan kyaaky tmo'odi ja kiixyu'nk.

6

Ku ja Jesús yja'jty jadigojk Nazaretit kajpjotp

¹ Xjats ja Jesús jam chø'ñ jøts ja ñøjknimøø jadigojk y'etjotp, ja pyabøjkpitøjk ja myøøtnøjkx. ² Xjats ku tpaajty ja poo'kxin xøøw, winets ja yik'ixpøjktøjkii'ñ jam tsaptøjkjotp. Jøts ja mayjaa'y pøn ja wyinaty patmadojyip, ñigyumaap ja tyimyja'widøø ku ja jade'en yik'ixpiky, xjats ja wyandøø:

—¿Ma yø jade'en tø y'ixpiky? ¿Ti wijy'ajtin yø jade'en tø yikmø'øy, jøts sudso yø jade'en ja tunk tjaty midi naxwii'ñit jaa'y ni tu'ugin kyajajtip? ³ ¿Ti kidi ya'at ja tsajtspi, ja Mariyixi yø y'u'nk, ja Jacobo y'ajch, møøt ja José, møøt ja Judas, jøts ja Simón? Pø yø'øxi ja y'ajch'ajttip, jøts nayø' ja kiixyuna'ljk y'ay'ajttip pøn ya tsinaadyip, ¿kidi?

Jade'en ja wyandøø, xjats ja jade'en tkamibøjkidøø ja Jesús y'ixpøjkin. ⁴ Winets Jesús ja ñimaajyidøø:

—Niðuki'iyyi jaa'y twindsø'øgidi ja Dios kyugajpxy, ja'ayi ja nugo kawindsø'jkiiyip pøn ja myigugajp'ajtpy, pøn ja møøt tyukjaa'y'aty, jøts pøn ja myøøtsinaapy jam tyøjkjotp.

⁵ Xjats ja jam jade'en niti tkatuuñ, nugo ja waani tyiktsøøjky ja pamaa'y ku ja ojts tkøníxajy. ⁶ Jøts nugo ja jadi'inñi tkumaa'yiyii'ñ tkudajiyii'ñ ku jaa'y ja kyajanchja'wiøø. Xjats ja jade'en kajp kajp wyidijty ma jaty ja kajp jam wyinaty wingon tyañ, jamts ja yik'ixpiky.

Ku ja Jesús tkexy ja pyabøjkpitøjk kajpxwa'kxpí

⁷ Ku dø'ón ja wyinaty jade'en tø yik'ixpiky, winets ja tyaaajxiyii'ñ ja myakmajtskipi jaa'y, jøts ja taguejxy namajtsk jaty, ojts ja tkuujkmøøgyixy sudso ja kuwaní tyikpidsø'ømdit ja miku'. ⁸ Yikxon ja ojts t'anem'emy jøts ja niti tkako'ondit ñiduu'yø'øyik, nugo tyajk ja ja'ayi kyaptip. Ka'ap ja ti tmøjkxtit, ni pejni, ni tsapkaagyí, ni meeñi, niti tkako'ondit. ⁹ Nugo kyø'øku'nk ja ja'ayi ttuktawaa'agidit, jøts nijan tu'ugyi twetstít, ka'ap majtsk, jade'en ja yik'ana'amdøø. ¹⁰ Xjats ja yjaaktyimyiknimaadyøø:

—Ku muum tøjkjøøjty mdøkidit, tu'ugyi mjø'ta'aktit, jam idø'ón mjø'attit mdsoondit kunim mdsoondit jam kajpkøjxp, winetnimts mbidsø'ømdit jam. ¹¹ Jøts pøni magajp mgayikupøkt, pøni ma pøn niwine'enin mgapatmadoowa'añidi, jøts ku jam mdsoondit, winets pu'ux xwinaptit mdekyøjxp, jøts jade'eñi xuk'ejxtit jøts ku jade'eñi tø mnañiwa'achidi. Janch øts idø'ón nwø'qñ, janch meets idø'ón nnøjmi, ku Dios mye'ent tu'ukpi xøøw jøts tiidyunwa'ant ja jaa'y, winets ja kajp nøjkx jinaxy yiktiidyuñ pøni ma mgayikupøkti, jøts ne'egi ka'ap ja Sodomit kajp møøt ja Gomorrit kajp jade'en nøjkx yiktiidyundi sa ja nøjkx yiktiidyundi.

¹² Xjats ja pyabøjkpitøjk ojts choondøø, jøts ja ojts yide'en kya'amaawyidetti jøts wan ja jaa'y chinäa'yin tyiktigatsti, wan tja'dyigøøgyøxti tuki'iyyi ja kya'øyjaa'y'ajtindi pøni sa ja wyinaty tø chøønidì. ¹³ Jøts may ja nayide'en tyikpidsømdøø ja miku' midi jaa'y jam wyinaty myøøt'ajttip, jøts ja nayide'en tyiktsoktøø may ja pamaa'y ku aceite ja ojts ttajaaxti.

Ku ja Juan Bautista ja o'jkin tpaajty

¹⁴ Xjats ja wøndøn Herodes ja tnømadøøy ku ja Jesús øy pøn jaa'y ñija'winiyi jøts ku ja tyikutuky, winets ja Herodes wyaqñ:

—Ja Juan midi ja jaa'y ojts tyiknøbety, ja'inet tø pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy.

¹⁵ Xjats jadu'ukpi ja'a'y ñømidi:

—Elías ja'.

Jøts pømbi wømip:

—Dios ja' kyugajpxy, nayide'en sam jekyip myemidi ja Dios kyugajpxy.

¹⁶ Wønets ja Herodes wyaañ ku ja jade'en tmadøøy:

—Ja Juan inet ja' pøn øts ojts nnankajtspøødyi ja kyubajk, ja' inet yø tø pyidsimy jadigojk yap oo'kpi jutjøtpy.

Jade'en ja Herodes wyaañ.

¹⁷ Kumi ja' ja wyinaty tø ttsumy, ja' ja wyinaty tø tkøwiiñ tpakwiiñ yap puxøkjøtpy ja'agøxp jøts ja Herodias yjotkujk'att, ja tø'oxyøjk pøn ja Felipe jawyeen y'atsnidø'oxy'ajt, pøn ja Herodes wyinaty tø t'atskap'aty. Ja'ats ja Herodes nugo myøøtsinaapy. ¹⁸ Paty ja Juan ja wyinaty yide'en tø ñii'mxyi:

—Ka'ap kyutukyi jøts m'uch ja ñidø'oxy nugo xmøøt'atit.

¹⁹ Xjats ja Herodias wyinaty jade'en tø tjanchmi'ambiky ja Juan jøts ja tyimyik'ookwa'añ, xjats ja ka'ap tmiwønmaa'nbyaaaty sudso ja t'ukyik'ookt; ²⁰ kumi ñija'wip ja Herodes wyinaty jøts ku ja Juan wyinaty øy tsuj yjaa'y'aty ku pøky tkamøødi, paty ja ttsø'øgi jøts paty ja ñidø'oxy ja sa' tkaduktuñ. Pyatmadoojip yikxon ja kyajpxy ku ja Juan janch tsuj myadya'aky, øy ja mabaat tjaganimadøy. ²¹ Xjats ja tiempø tpaajty ku ja Herodias jotkumoni wyaañ sudso ja tyik'ookt ja Juan. Winet et ja Herodes twaadsøøy ja tyumbitøjk migaabyi mi'ukpi, ja'agøxp ku syandi xøøw ja wyinaty tyiknaxy. Ja may soldadi windsøn ja wyaadsoow møøt ja riki ja'a'y, jøts nayide'en ja møja'a'dyøjkti pøn ja kutujk jam wyinaty t'adsinaadyip Galilea. ²² Wønets ja Herodias ñøøx tyøkuyiñ'ñ yap ma ja ja'a'y yap wyinaty kyaydi y'uuktø jøts ja yap y'ejch, xjats ja Herodes ja ojts tjanchuj'ixy ja y'ajtsk, nayide'en ja ja'a'myidi pøn ja yap wyinaty myøøtkapy. Wønets ja tnimaay ja kiixy midi yap wyinaty tø y'ech:

—Amidoon øts pøni ti mdsøjkpy, nyakp øts inet øy midi.

²³ Ojts Dios ja ttuk'ixy jøts ku ja tmo'ot pøni ti ja kiixy kø'øm y'amidoøpy, pikta'aky paat kutujk paat ja kukwa'kxy tyøkwa'añ. ²⁴ Xjats ku ja kiixy jade'en tmadøøy wønets ja pyidsimy, jøts tyaaq ja t'atsnimaay:

—¿Ti n'amido'op?

Xjats ja ojts ñii'mxyi:

—Ja Juan kyubajk m'amidooyi ip pøn ja ja'a'y tyiknøbajt.

²⁵ Wønets ja kiixy jatyi tyøkuyiñ'ñ nay yap ma ja windsøn yap wyinaty, jøts ja tnimaay:

—Ixamyi ndsøky ja Juan kyubajk pøn ja'a'y tyiknøbajt, ja' øts kyubajk xmøøjyip texyøtpy.

²⁶ Wønets ja windsøn yjanchjotmay'oo'kpijky ku ja kiixy jade'en wyaañ; jøts kumi tø ja wyinaty Dios ttuk'ejxi jøts ku ja tyakt tuki'iyyi pøni ti ja kiixy y'amidoøpy, tø migaabyi mi'ukpi ja wyinaty jade'en tmadowdi, xjats ja jade'en sa' tkanimaay, kyupøjk ja' midi idø'øn ja kiixy wyinaty y'amidoøpy. ²⁷ Jatyi syoldadi tu'uk tkejxy pøn wyinaty y'ejx'ejtip, jøts ja t'atsyikwinajkit ja Juan kyubajk, jøts tyikme'ent møkta'aky'ampy. ²⁸ Xjats ja soldadi chøøñ, jøts ja ojts ñijkxy yap puxøkjøtpy, japt Juan kyubajk ja ojts tkajtspo'jtii, jøts ja tyikmiiñ texyøtp. Jade'en ja kiixy ja yikøøøy, jøts ja jade'en tmøøy ja tyaaq.

²⁹ Xjats ku ja Juan pyabøjkpitøjk ñija'wiyøø, wønets ja yikpøkjø'knøø, ojts pyabøjkpitøjk ja yikpidø'øgiyi, ja' ja ojts yiknaxøkiyidi.

Ku ja Jesús tyikaay ja nimagoxx milbi ja'a'y

³⁰ Xjats ja Jesús ja kyudanaabyi tmønabyaajtøø, jøts ja ojts tyamimadyakixyti jaty ja wyinaty tø ttundi, jøts ti ja wyinaty tø ttuk'ixpøkti ja ja'a'y. ³¹ Xjats Jesús ja tnimaay:

—Mendi, wan tja'a'myindi poo'kxi ma et abæk.

Ja'agøjxp idø'øn ja jam jade'en ñøjkxwa'andi ku ja mayja'a'y ja myiyø'owyimbityidi myiyø'øy'adijyidi, niwine'enin ja yikxon kyakaydi kya'uukti. ³² Winets ja bärki ja ttatøjkidøø, jøts ja ñøjkxtøø abæk etjotp. ³³ Mayja'a'y ja y'ejxitøø ku ja jade'en choo'ndøø. Yik'ejxkajp ja Jesú; xjats ja choo'ndøø pujtpim, kawinaak kajp ja jaa'y jam ñøjkxtøø jøts ja ojts t'anajxuktí ja Jesú, jawyeen ja mayja'a'y jam ne'egi yja'ttøø mä ja wyinaty y'ukja'atwa'andi. ³⁴ Xjats ku ja jam yja'ttøø, ku ja Jesú pyidsiimy yap bärkjøtpy, winets ja t'ejxpaaqity ja mayja'a'y, jøts ja ojts t'ayo'ixy ku ja jam yik'ayowim tyanidi mabyorreegin midi ñil'ejxpi ka'ejtp; jøts ja tyik'ixpøjktøjkiiñ, jeky ja tyik'ixpøjky. ³⁵ Xjats ku ja et chuu'ñøø, winets ja pyabøjkpitøjk ja wingon ñimejnøø, jøts ja ñimaajyøø:

—Tøts ja et chuu'ñi, po ka'apts ya pøn chøoni. ³⁶ Kajxni yø jaa'y, wan tnøjkxnidi kamjøøjty, wan tnøjkxnidi mä kajp wingon, jamts tju'udyit ja jii'kxy, kumi janch yu'oo'knidip yø'.

³⁷ Winets ja Jesú y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ka'ap idø'øn mwa'ant, mo'odi chapkaaky, yikaydi.

Xjats ja pyabøjkpitøjk wyandøø:

—¿Nøjkxp øots jøts øots tsapkaaky n'atsju'uty majtsk magø'pxy denario, jøts øots yø jaa'y nyika'aty?

³⁸ Winets ja Jesú wyaañ:

—Ja winaqak yap mdsapkaaktyi? Nøjkx x'ats'ejxti.

Xjats ku ja t'ejxtøø, winets ja tnimaadyøø:

—Magoxk ja tsapkaaky yap jøts majtsk ja ajkx.

³⁹ Xjats ja Jesú tyikutujky jøts wan ja jaa'y wanjaty t'ixa'akti jam tsuxk miyjotp; ⁴⁰ winets ja jaa'y y'ixaktøø tukpiky jaty, pømbi niwixijkxmyajk ixaktøø, jøts pømbi nimagø'pxy. ⁴¹ Xjats ja Jesú magoxk tnixajiyiiñ ja tsapkaaky jøts majtsk ja ajkx, winets ja ojts tpat'ixy yø tsajp, jøts ja ojts tkunuukxy ja tsapkaaky xjats ja ojts ttukwa'kxy, jøts ja pyabøjkpitøjk ja tmø'øy jøts ja ttaguma'adyit ja jaa'y jøts ja tyikwa'kxidit. Tuki'iyyi ja jaa'y ajkx yiktagumaagyøjxtøø, ojts ja yikmøøgyøxti, ⁴² xjats ja kyaadyøø ku'uxyi; ⁴³ winets ja tsapkaaky windank makmajtsk kach yikpøkmujky møøt ja ajkx windank. ⁴⁴ Janch namay ja jaa'y jam wyinaty yjøø'kxti, ja yaa'dyøjk ja yikmachodøø nimagoxk mil.

Ku ja Jesú yø'øy jam mejwyøngøjxp

⁴⁵ Xjats ja Jesú ja pyabøjkpitøjk tkugajxigijxy yap bärkjøtpy, jøts ja ojts tyiknijkxy jawyeen jam Betsaida, kyajxjawyeeni jaa jøts ja nøø ja ttanaxtit. Xjats ja yjaaktaañ jøts ja jaa'y ja tminawya'kxit. ⁴⁶ Xjats ku ja jade'en tminawya'kxøø ja mayja'a'y, winets ja ñijkxy Dios'ajot'ajtpi kojpkjxp. ⁴⁷ Jøts ja bärki jam ja wyinaty kujk ñaxy mejkyujk'äm ku ja et kyoodsiyiiñ, jøts ja Jesú jam wyinaty nadyu'uk tø tyañ jam ñaxkøjxp. ⁴⁸ Xjats ja ojts t'ixy ja pyabøjkpitøjk jøts ku ja ka'ap y'ukmäa'niyidi sudso tkaaptit ja nøø, ja'agøjxp ku ja poj wyinaty yø'ø wimbet'ampy. Xjats ku yjøpkyoots'ajty winets ja Jesú ojts tninijkxy wingon ja pyabøjkpitøjk, jadi'iñi ja nøøwingøjxp yø'øy, jøts tyimy'ukwinaxwampy ja pyabøjkpitøjk ja wyinaty. ⁴⁹ Ku ja ojts y'ejxpaaqdyi jøts ku ja yø'øy jam nøøwingøjxp, winets ja pyabøjkpitøjk yjanchabaaqaktøø, miku' ja wyinaty tø tyimwyinmaydi; ⁵⁰ kumi tø ja wyinaty nüduki'iyyi t'ejxti, janch tsø'jkidip ja'. Xjats Jesú ja ojts myigajpxyidi, yide'en ja ojts yiknøjmidí:

—Jotmøkpøkti; øts idø'øn, kidi mdsø'øgidi!

⁵¹ Xjats ja kyøxpejty jam bärkjøtp mä ja jam wyinatyi, jøts ja poj jatyi ñajxy; ñigyumäap ja tyimyja'widøø, ⁵² kumi ka'anim ja wyinaty tnijawidi yikxon pøni pøn ja Jesú, øy ja tsapkaaky ja' tjayikmayi, janch kujuun idø'øn ja'adi, ka'ap idø'øn ja tja'gyukidi.

Ku ja Jesú tyiktsøøjky ja mayja'a'y jam Genesaret

⁵³ Xjats ja ttanajxtøø ja mejy, jøts ja ojts yja'atti jam Genesaretit jaa'y y'etjotp, jamts byärki ja ojts tmixojtspatti nøøba'am. ⁵⁴ Ja'ayi ja pyidsømdøø yap bärkjøtpy, winets ja

Jesús jatyí yik'ejxkajpy. ⁵⁵ Jøts ja jaa'y jatyí ttukmadow'abidsømdøø ja myigu'uk mā jaty ja kajp jam wyinaty jøts ku ja Jesús tø yja'aty, xjats ja jaa'y tkiyja'tpinibøjkidøø maaqabajtkojxp ja pamaa'y mā ja jam wyinaty tnijawidi ja Jesús. ⁵⁶ Jøts ku ja Jesús yja'jty ømyadsowi, ku ja tniyø'øyi ja kajp mōj mutsk, uk ku ja yja'aty kamjotp, ejtp idø'øn ja jaa'y tuu'äm tpikta'akti ja pamaa'y, jamts ja tm̄inuu'kxa'akti ja Jesús jøts wyetpaa' ja wine'enin tyukpaadidit; jøts pøni pøn ja wet paajtiyip, jatyí ja cho'okti.

7

Ja ka'owynmaaq'ñ ja jaa'y tyikpøkpyajtp

¹ W̄inets ja Jesús yiknimiñi mā ja jam wyinaty, ja fariseotøjk ja ojts ñimiñi møøt ja kajpxwejpøtøjk, pøn jam wyinaty winaagin tø choondi Jerusalén. ² Ja'ats t'ejxtøø kudam ja Jesús pyabøjkpitøjk kyøbujti ku kyaydi, jøts ka'ap idø'øn ejxim ja møjaaq'yin, ja'agøjxp ja ojts wenk tnigajpxti tnimadya'akti. ³ (Kumi yide'en ja fariseotøjk kostumbri tmøøt'atti jøts nayide'en ja myigu'uk israelit jaa'y, ja' idø'øn ja pyadundip pøni sa jaty ja møjaaq'dyøjk wyinaty tø y'atsønnidi, ka' pøn kyay kunim ja kyagøbujti may ojk, w̄inetnímts ja wa'ats ñayjawiyidi. ⁴ Nayide'en pøni pøn maaqyøtpy tsso'mp, jøts pøni ku ja ka'ap kyøbujñim kawinñaq ojk, ka'ap ja nayide'en kya'aty. May idø'øn ja kostumbri jade'en midi ja pyadundip, ejtp idø'øn yikpuju uujk'ii'ñ, tsajpts'øøy, møøt texy tas midi tum pujx, jøts maaqajt, jade'en ja wa'ats tyik'etti.) ⁵ Paty fariseotøjk møøt ja kajpxwejpøtøjk tnimaadyøø ja Jesús:

—¿Tigøjxp ku yø mbabøjkpitøjk jade'en ja kyø' tkapujti ku yø kyaydi sa ja møjaaq'yin chinnaa'yin wya'añ?

⁶ Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Meets win'øø'mbi, yikxon ja Isaías midi Dios kyugajpxy'ajtpy ojts tja'ay ja Dios kyajpxy ku ja wyaañ:

Nugo yø jaa'y jade'en y'aaw ttakajpxy ku øts yø xwindsø'øgi, jøts niwine'enin øts n'ayuujk yø xkaja'gyukiyi.

⁷ Niti yø kyawa'añ jade'en, øy øts yø maaqat xjawindsø'øgi, ja'agøjxp ku tyikyø'ødyi ja jaa'y ixpøjkin jøts wya'andi kuts ja nja'aji.

⁸ Nayide'en ja Jesús wyami:

—Jøts meets idø'øn jade'en, kumi jade'en meets Dios kyutujk x'ixwejtsi, jøts xpadundi midi jaa'y kyostumbri'ajtpy: ja texpyujk, ja taaspujk, jøts pøni ti jaty meets jade'en mdumpy.

⁹ Jade'en ja tnimaay:

—Janch wiij mee mnayjawiniyi jøts ku mgostumbri jade'en xpadundi, m'ixwijchp meets ja Dios kyutujk. ¹⁰ Øy ja Moisés yide'en yjawaañ: "Windsø'øgi mdeety mdaak", jøts "Pøni pøn tyeety tyaaq tka'ømyigajpxp, wan ja jatyí t'øøky." ¹¹ Jøts ku meets, mdanigutujk'ajtpy meets ja jaa'y, ka'ap idø'øn tyimy'aguwanikøjxpi jøts ja tyeety tyaaq ja tyimwyindsø'øgit, wan ja tnøjmidi ja tyeety ja tyaaq: "Ka'ap inet ixyam nbudøkit, ka'ti nmo'owa'añ, ja'agøjxp ku øts nbikta'aky tmøøt'aty Corbán." (Corbán, ja' tyijpy ayuujk, tø ndamiyøxy ja Dios tuki'iyi nbikta'aky); ¹² jøts ku ja jade'en wya'añ, nijuunits meets ja xka'uktukpudøjkyini ja tyeety ja tyaaq. ¹³ Jade'en'ampy meets ja xka'ukyikmøjtøjkiñi ja Dios kyajpxy, ja'agøjxp ku ja mgostumbri xuk'ixpøkti xem yam ja u'nk ja una'jk, jøts nayide'en ja mdsinñaq'yin xyikyø'ødyi.

¹⁴ Xjats ja tyajxmujkøjx ja jaa'y jadigojk, jøts ja tnimaay:

—Patmadooodik øts ni'ijtyi, jøts xnimado'odit tu'uk ja ayuujk: ¹⁵ Niti jii'kxy jaa'y kyayikpøkpyetyi ku jaa'y ti tjii'kxy. Ja' jaa'y yikpøkpyajtip midi tsso'mp jam anmiija'wønjotp. ¹⁶ Madowdi yikxon, pø jamxi mdøtskti, yø'øts mdamado'odip.

¹⁷ Xjats ku ja Jesús tm̄inawyø'kxøø ja jaa'y, w̄inets ja tyøjkiyii'ñ tøjkjøtpy, japtys pyabøjkpitøjk ja ojts yiktiyi ti ja'abi madya'aky jade'en tyijpy. ¹⁸ Xjats ja tnimaay:

—¿Ni meets paat yø xkanimadooni? —Ka'ap xnijawidi ku jaa'y niti jii'kxy kyayikpøkpyetyi ku jaa'y ti tjii'kxy? ¹⁹ Ka'ap jii'kxy tyøki anmija'winjotp, maatsjotp ja jii'kxy tyøki ma ja tinch, jøts pyidsimy ku jaa'y ñijkxy nawyiyyø'oyibi.

Jade'en idø'øn ja ojts tnigajpxy jøts ku jii'kxy tum wa'ats midi yikjø'kxp, ka' yikpøkpyety. ²⁰ Yide'en ja wyaañ:

—Ja' jaa'y yikpøkpyajtip midi pidsømp y'anmija'winjotp. ²¹ Kumi jam pyidsimy ja ka'owyinmaaq'ñ ku jaa'y kya'owyinmay, jam pyidsimy ku jaa'y ñiyaa'y ñidø'oxy ñabyøjkxiyidi, ku nadyu'uk jaa'y ñamyøt'atyidi, ku jaa'y yikja'a'y'øøky, ²² ku jaa'y myeech, ku jaa'y wenk jaa'y pyiktq'aky tsojkii, ku jaa'y ti tka'øduñ, ku jaa'y tyaay'aty, ku jaa'y najts'aaw najtsjoojt yja'a'y'aty, ku jaa'y myigu'uk ti ttami'ama'at'aty, ku jaa'y pyagajpxy, ku jaa'y ñamyikexyi, ku jaa'y niti tkawinmay. ²³ Tum anmija'winjotp yø ka'ødyunk jade'en chøøñ midi jaa'y tyikpøkpyajtp.

Ku ja Tirot tø'oxyøjk tjanchja'wiy#'ñ ja Jesú

²⁴ Xjats ja Jesú jam chøø'ñ jøts ja ñijkxy Tiro jøts Sidón, jade'en ja et jam txøøw'aty ma dø'øn ja ñijkxy. Xjats ku tøjk ja jam tpaaqjty jamts ja tyøkjiy#'ñ, ka'ap ja pøn t'uktuknijawiwyaañ ku ja jam. Ma ka'ap ja jade'en yjajty ojts ja jatyi yiknijawi. ²⁵ Jatyi tø'oxyøjk ja tu'uk ñija'wiyøø pøn ñøøxu'nk jam wyinaty miku'tmøøt'ajtp; ja'ats jam meen jøts ja wyinguxanaajyi. ²⁶ Ojts ja tø'oxyøjk wyaañ jøts ja Jesú tyikpidsø'ømt ja miku' midi ja kiixyu'nk jam wyinaty myøøt'ajtpy, sirofenicyit jaa'y idø'øn ja tø'oxyøjk pøn jam jade'en meen, jøts griego ayuuujk ja kyajpxy. ²⁷ Xjats ja Jesú y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Jawyeen øts ja israelit jaa'y nbudøkit, jøts meets ix'oojknim.

²⁸ Winets ja tø'oxyøjk y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Janch jade'en teety, ka'ap kyajade'eni. Jade'en øts ixyam nnayjawiyi ejxiim ja uku'ngin, jøts ja israelit jaa'y ndejint ejxiim jaa'y una'jkin kyaydi, jøts ja kyaaky abu'xk tyika'adi jøts ja uku'nk ja jatyi tkaamyuky. Paty teety nnøjmi jøts mdu'ump may'ajt jøts ø xpudøkit.

²⁹ Xjats ja Jesú tnimaqay ja tø'oxyøjk:

—Janch idø'øn mwaañ; nøjkxti. Tø ja m'u'nk ja miku' myajtstuujtniyi.

³⁰ Xjats ja tø'oxyøjk ojts ñijkxy tyøjkjotp, kuts ja jam yja'aty jøts ja ñøøxu'nk ja tpaaqjty maabajtkjxp. Ka'ap miku' ja wyinaty t'ukmøøt'ajtni, tø ja wyinaty myajtstuujtniyi.

Ku Jesú ja nat jaa'y tyatsk tyik'awajtsiyi

³¹ Xjats ja Jesú jam choo'ngojmøø Tiro, jøts ja ñijkxy Sidón, tyimñajxts ja jam jøts magyajp ja ttanajxy jam Decápolis etjotp, jøts ja yja'jty ma ja mejy txøøw'aty Galilea.

³² Jamts jaa'y jadu'uk yiktanimiñ pøn wyinaty nat, pøn wyinaty atoojts, ka'ap ja y'øgyajpxy, winets ja yiknimaay jøts ja kyø' ja ttanixajt jøts ja tyikts'o'okt. ³³ Xjats Jesú ja ojts abiky tsoo tyiknijkxy, ojts ja nadyu'uk tjiway ma ja mayja'a'y jam wyinatyi, jøts kyøtsa'jx ja ojts tkudeji jap nat jaa'y tyatskjøtpy, ojts kyø' ja ttsujwyeeey jøts jaa'y tyoojts ja ojts ttapaajti. ³⁴ Winets ja Jesú chajpl'ixy, jøts ojts myøkxejy, xjats wyaañ:

—Efata! —midi ayuuujk tyijpy: ¡Awaa'ts!

³⁵ Winets ja nat jaa'y jatyi ja tyatsk y'awajch, jøts ja tyoojts nayide'en y'øyiy#'ñ, xjats ja jade'en kyajpxpijky øy, ojts ja yikxon y'awijy. ³⁶ Winets ja Jesú yikxon ojts t'uk'anem'emy jawyeen ja mayja'a'y jøts ja pøn ka'ap ttukmado'odit; ku ja jade'en tnimaqay, ne'egi jinaxy ja ojts tnimadya'akti. ³⁷ Xjats ja jade'en ñigyumaaq tjawidi, yide'en ja wyandøø:

—Tyum'ødyumpy øy ti; yikmadøøpy nat jaa'y, jøts yik'awijpy uum jaa'y.

Ku ja Jesú tyikaay ja ñimaktaxk milbi jaa'y

¹ Winet ets mayja'a'y jam wyinaty tø ñamyukyidi, jøts ja kyaajyik ja kya'etti. Xjats ja Jesú tyajxiy#'ñ ja pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaqay:

² —Njanch'ay o'ijxpy øts yø jaa'y, kumi tyigøøkxøøwyip øts yø ya xnimenidi, jade'en øts yø ya kujk nmøøtsinaañidi jøts ja kyaaky tø kyøjxnidi. ³ Ku øts inet yø ayuu axøøw njakaxt jam tyøjkjotp, jadi'iñi net yø muum yjotkøjxnidit tuu'ajy, kumi ja winaagin pøn tø choondi jagam et.

⁴ Xjats pyabøjkpitøjk ja ojts y'adsøy, jøts ja nimaqayøø:

—¿Sudso yø jaa'y ya yjanchka'adyit, pø ka'ats ya pøn chøøni?

⁵ Winets ja Jesùs tyiktiy ja pyabøjkpitøjk, yide'en ja tnimaay:

—¿Winaaq tsapkaaky yap xmøødidi?

Winets ja wyandøø:

—Wixujk.

⁶ Xjats Jesùs tnimaay ja jaa'y jøts wan t'ixaakøxti jam naøkøjxp, winets ja tnixajiyii'ñ ja tsapkaaky, jøts ja ttamøja'wiyii'ñ ja Dios. Xjats ja ojts ttukwa'kxy ja tsapkaaky jøts ja tmøøy ja pyabøjkpitøjk, winets ja ttagumaadyøjkidøø ja jaa'y. ⁷ Jamts winaagin ja mutsk ajkxu'nk ja wyinaty tmøøt'ajtmidi, ja'ats ja Jesùs ojts tkunuu'kxy, jøts pyabøjkpitøjk ja ttaguwø'aniyii'ñ jøts wan ja jaa'y ja ttagumaagyøxti. ⁸ Xjats ja jaa'y niijtyi kyaagyøjxtøø, ojts yikpøkmuky wixujk kach. ⁹ Jøts ja jaa'y pøn wyinaty tø kyaydi, nimaktaxk milin ja jam wyinaty ñamay'attì. Xjats ja Jesùs ja ojts tmìnawya'kxniyi, ¹⁰ jøts ja tyøjkinaaqpøk jøts ja ñøjkxtøø jam Dalmanutit jaa'y y'etjotp.

Ku ja fariseotøjk t'amidoodøø ja Jesùs, jøts ja ttuk'ejxit ja myilagri'ajtin

¹¹ Winets ja fariseotøjk jam myendøø, jøts ja tmìnagyajpxøjkidøø ja Jesùs. Ja' ja ojts t'amidowdi, jøts ja Jesùs ja dios'ajtin tyikwingaxø'økt ya naøwiiñ, nugo dø'øn jade'en tjot'ejxti. ¹² Xjats Jesùs ja tkumøkxajiyii'ñ, jøts ja wyqañ:

—¿Tigøjxp ku jaa'y ya'atpi xøøw ya'atpi jumøjt t'amidowdi jøts yiktuk'ejxit ja dios'ajtin? Janch meets idø'øn nnøjmi, jøts ku jade'embi jaa'y ni tuk'ojskin kyayiktuk'ejxit ja dios'ajtin.

¹³ Xjats ja tmajtstuujty, jøts ja tyøjkiyii'ñ jøts ja byarkijotpø, jøts ja ñijkxy jaduktamajñ'ampy jam nøøba'äm.

Ja fariseit jaa'y y'ixpøjkin

¹⁴ Niøa'ap kyaaky ja wyinaty tø tkondi, tø ja wyinaty tja'dyigøydi, tu'ugyi tsapkaakyu'nk ja wyinaty jøts tkonidi jøts børkijotpø. ¹⁵ Xjats ja Jesùs tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Ejxiim Herodes, ejxiim fariseotøjk lyevaduri xkupøjkidi, øyim mnay'ejx'etidit.

¹⁶ Winets ja pyabøjkpitøjk jatyi myadyaqtøjkidøø, yide'en ja ñawyajnidøø:

—Ja'agøjxp yø jade'en wyø'añ ku adøm tsapkaaky tø ngayikmi'iñindi.

¹⁷ Wa'ats Jesùs ja tnijawi ti ja wyinaty kya}pxy'ajtip. Ka'ap ja tsapkaaky ja tijy midi ñimadoodip ja pyabøjkpitøjk, ja Herodes ja fariseotøjk ndejint ja y'ixpøjkin ja y'ayuujk tyijpy. Paty ja Jesùs yide'en tyiktiy:

—¿Tiku mwa'andi ku mdsapkaaky xijy kya'etti? ¿Ka'anim xnimadowdi, jøts niøa'ap xnijawidinim, janch juun mgubajk xmøødidi? ¹⁸ ¿Ka'anim mgø'øm ween xawin'ejxti, jøts ni mdøtsk xkadamoodinim, niwine'enin xkaja'myatsti? ¹⁹ Ku øts ojts tsapkaaky magoxk nyikwa'kxy, jøts ojts nmø'øy ja magoxk milbi jaa'y, ¿winaak kach ja kaaky windank ojts xpøkmuktøø?

Xjats ja wyandøø:

—Makmajtsk kach.

²⁰ —¿Jøts mjø'myajtstip nayide'en ku øts ojts ja tsapkaaky wixujk nyikwa'kxy, jøts øts ja myaktaxk milbi jaa'y ojts nmø'øy? ¿Jøts winaaq kach ja kaaky windank xpøkmuktøø?

Xjats ja wyandøø:

—Wixujk.

²¹ Winets Jesùs ja pyabøjkpitøjk tnimaay:

—Ka'animdam meets idø'ón xja'gyuki. Ja tsapkaaky yø meets ja'ayi mdajot-may'øø'kpy.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy tu'uk ja wínap jaa'y jam Betsaida

²² Jawaani y'ijty, xjats ja yja'tti jam Betsaida mä ja kajp wyinaty jade'en txøowi; jamts ja Jesús yiktanimiñ tu'uk ja wínap jaa'y, jøts ja ojts yikminuu'kxa'aky, jøts ja tnixajit jøts ja tyiktso'okt. ²³ Xjats ja jade'en tnixajiyii'ñ kyø'køjxp, jøts ja tyikpidsiimy kajpjotp. Winets tsuwy ja ojts ttawenjaaxy jøts ja tnixajiyii'ñ, xjats ja tyiktiy jøts pøni kujk wyinaty wine'enin t'ixy øy ti. ²⁴ Winets ja wínap jaa'y wyin'ejxwa'kxy, jøts wyaañ:

—N'ijxpy øts yø jaa'y ku yø'ødyi, ja ku jade'en kyaxø'økti sa kipyin.

²⁵ Winets ja Jesús jadigojk twinguxajiyii'ñ ja wínap jaa'y, jøts ja yikxon tyik'ejxmøkiyii'ñ, ojts ja wínap jaa'y ja wyeen y'awa'äch, tum wa'ats ja t'ejxni øy tyii'ji.

²⁶ Xjats Jesús ja tkajxní jam tyøkjwindum, yide'en ja tnimaay:

—Kidi mgajptøki, jøts nípøn jam sa xkanøjmit.

Ku ja Pedro wyaañ jøts ku ja Jesús yja'aji yiknitsokp, ja Cristo

²⁷ Tø dø'ón ja jade'en wyinaty y'ukjaty, xjats ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tmøøtsøø'ñ jøts ja ñøjkxti jam Cesarea Filipo. Jade'en ja et xyøøw mä dø'ón ja ñøjkxti. Xjats ja Jesús tuu'ajy ja pyabøjkpitøjk tø tnimaay, jøts ja tyiktiy:

—¿Pønik øts, sa jaa'y wya'andi?

²⁸ Winets ja pyabøjkpitøjk y'adsoodøø, jøts ja wyandøø:

—Winagin jaa'y wya'andi jøts ku mets Juan Bautista, pømbi nømidip jøts ku mets Elías midi jekyibim yikni'ja'wi, jøts ku mets Dios kyugajpx'ajtpi midi jekyibim yiknigajpxp yikni'madyakp.

²⁹ Xjats ja kø'om ja Jesús yiktøøjidøø yide'en:

—Jøts meets, ¿Sa meets m'ukwa'añ, pøn øts idø'ón?

Winets ja Pedro y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ja yiknitsokpi mets, ja Cristo.

³⁰ Xjats Jesús ja ñimaayidøø jøts ka'ap pøn ttukmado'odit jøts ku ja kyiristi.

Ku ja Jesús kø'om tnigajpxy jøts ku ja y'oookt

³¹ Xjats ja Jesús tyik'ixpøjktøjkyii'ñ ja pyabøjkpitøjk, ja' ja tyukmadoow sa ja y'ayo'ombaatt ja Dios, ja naxwii'ñit jaa'y ja myøjkudanaabyi, kø'om idø'ón ja jade'en ñadyijyi. Yide'en ja Jesús ttukmadøøy jøts ku ja mojaa'dyøjk, ku ja israelit jaa'y tyeetywindsøn, jøts ku ja kajpxwejjpitøjk ja y'ixwetsiyit. Jade'en ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk jøts ku ja ja' yik'oogit, tyukmadoow ja' ku ja jade'en y'oookt jøts ku ja kyidigøøk xøøw pyidsø'ømt jap oo'kpi jutjøtpy ku ja yujkpyøkt. ³² Wa'ats ja ttukmadoogijxy ja pyabøjkpitøjk. Xjats ja Pedro ka'ap t'øyja'wiyii'ñ ku ja wyinaty tø wya'añ kuk ja y'oookt. Ja'agøjxp ja Pedro møk twingugajpxyii'ñ ja Jesús. ³³ Xjats ja Jesús wya'kjimbijty, jøts ja pyabøjkpitøjk ja ojts twin'ixy, xjats ku Pedro mi'ku'jin wyinaty tø kyajpxy, winets Jesús ja twingugajpxyii'ñ nayide'en, jawaani møk'ampy ja tnimaay:

—Mets mi'ku', jiwa'ak, majtstutk øts! Ka' mets jade'en mwìnmay sam ja Dios Teety wyinmayin, jade'en me mwìnmay sam øy pøn naxwii'ñit jaa'y.

³⁴ Winets ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tyajxiyii'ñ, tukil'iyi ja tyajxmukijxy ja mayja'y jøts ja tnimaay:

—Pøni pøn tsojkin tmøøt'ajtp jøts øts ja nja' jade'en xpaduujnit, ka' mi'baat kø'om ñadyunk'atit, ja'ayi ku amumjoojt ñadyamioxit ja ayo'on jøts idø'ón jade'en tpadu'unt.

³⁵ Pønts kajade'enduñim nay'ejxip, niwìndem tkapaqaty ja nitso'ok'ajtin; jøts pøn ø xku'ayo'ombaqatip, ja' idø'ón tpaatp ja nitso'ok'ajtin. ³⁶ ¿Ja ti ja ñiwy'a'ant øy ja jaa'y tjaja'bøjkixy ja naxwiñ'ajtin jøts ja y'anmija'win ne'egi wyindigøy? ³⁷ Jabi ka'axi mi'baat ja nitso'ok'ajtin ja tkuju'uty. ³⁸ Jøts pøni pøn ø xatsø'ødyump, pøni pøn øts n'øgyajpxy n'øy'ayuujk xatsø'ødyuujnip ya jaa'y wyinduuuy midi jekyip t'ukpadundip ja Dios, ya

pojkpi jaa'y wyinduuujy, nayide'ents øts ja tsø'ødyumbi nøjkx ndatsø'ødyuñ ku øts ja Dios Teety kyutujk nmimejnit, ku øts ja ankilis nmøøtme'ent pøn tsinaadyip jap tsajpjøtpy. Øts idø'øn ja naçwii'ñit jaa'y nmøjkudanaabyi'ajtpy.

9

¹ Janch meets idø'øn nnøjmi, ja jaa'y ya wiñaqagin tyanidi pøn ka'ooktip kunim ja t'ejxtit tnijawidit ja Dios kyutujk ku ja tpikta'akt møk'ampy.

Ku ja Jesús adsu'jky tuki'i y'atstigajch, amuum chamambøkjixy

² Tyudujkxøowip ja Jesús wyinaty jade'en tø wya'añ, xjats ja pyabøjkpitøjk ja nidigøøk t'ukwaay, ja Pedro ja y'ukwaaq møøt ja Jacobo jøts møøt ja Juan, jade'en ja ojts tmøøtnijkxy jam kojkøjxp ma ja Jesús adsu'jky tyigajch, jamts ja pyabøjkpitøjk wyinaty t'ukmøøtani. ³ Yikxon wyet ja chamambijky janch poop ejxiñ tsap'øø'pkyin, niøøn jaa'y wyet ya jade'en tkayikwa'ach sa dø'øn wyet ja pyoobiyiñ. ⁴ Winets ja pyabøjkpitøjk t'ejxpattøø ja Elías møøt ja Moisés, jøts ku ja tmøøtmadya'akti ja Jesús. ⁵ Xjats ja Pedro tnimaaq ja Jesús:

—Windsøn, jtyimy'øy'ajtp ku øø nyam'aty! Nyik'øyip øøts ujts'aadyøjk, tu'uk mets mja', tu'uk Moisés yja', jøts Elías yja' tu'uk.

⁶ Tø ja pyabøjkpitøjk wyinaty yjanchø'øgidyøjkinidi, ka'ap ja y'ukwinmaaq'nbyatnid sa ja tnøjmidit ja Jesús paty ja Pedro jade'en nugo y'ukwanaa. ⁷ Winets yoots myiiñ ma ja jam wyinaty, ja'ats ja ojts yik'adigøyidi, jøts jap yikmadøøy ja Dios y'ayuujk midi waan:
—Ya'at n'U'nk øts idø'øn njanchøjkpy, mimadojidi pøni sa wya'añ.

⁸ Xjats ku ja jatyi y'ejxjø'ktøø, winets ja niøøn tka'ejxpattøø ma ja Jesús jam wyinaty, ja'ayi jam wyinaty nadyu'uk tanaapy.

⁹ Xjats ku ja choo'nidøø jam kojkøjxp ku ja kyidäknidi, winets Jesús ja tya'ana'amidøø, jøts ja ka'ap pøn ttamimadya'aktit midi ja wyinaty tø t'ejxti, jaanim ja tmadya'akyø'ødyit kunim ja kø'øm oo'kpi jutjøtpy pyidsø'ømt jadigojk, jaa pøn myøjkudanaabyi'ajtpy ja naçwii'ñit jaa'y. ¹⁰ Xjats ja pyabøjkpitøjk jade'en kø'ømyi t'amaa'tsk'ajttøø, kø'ømyi ja jade'en tkajpxylatti ti dø'øn ja jade'en tyijpy ku ja pyidsø'ømt jap oo'kpi jutjøtpy jadigojk.

¹¹ Xjats ja tyiktøødøø ja Jesús, yide'en ja tnimaadyøø:

—¿Tigøjxp ku ja kajpxwejpitøjk yide'en wya'andi jøts ku Elías jawyeen mye'ent, jøts ix'oojknim ja yiknitsokpi?

¹² Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Janch me'emp ja Elías jawyeen, ja'ats nøjkx nayide'en tyikjajtp ja øgyostumbri midi Dios ojts tpikta'aky. ¿Jøts sa ja Dios kyajpxy wya'añ, sa øts ja nyiknigajpxy pøn møj kudanaabyi'ajtp, sak njatt? Yide'en ja Dios kyajpxy wya'añ jøts kuk ø n'ayo'ombaqatt, ka'abik øts ja jaa'y xtsokt, x'ixwetspik øts ja jaa'y. ¹³ Jøts ndukmadøøpy meets ixym ku ja Juan Bautista tø y'atsmiñ, jøts tø kyugajpxy'aty nayide'en ejxiñ Elíasin, jøts jaa'y ja ojts yjemduñi tyeduñi pøni sa y'anmija'win ja tyimñekti, jajt idø'øn ja jade'en sa Dios kyajpxy wyinaty wya'añ.

Ku ja Jesús tyikmøkpíjky tu'uk ja mixyu'nk pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

¹⁴ Jawaani y'ijty xjats ja Jesús tmøøtja'aty ja nidigøøk ja myigu'uk ma ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty tø yjaqktandi, jøts ja t'ejxpattøø ja mayja'a'y ku ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty tø yiknabejkinidi; jøts kajpxwejpitøjk ja jam tmøøtnay'øjyidi. ¹⁵ Xjats ku ja Jesús yik'ejxpaaajty, winets ja jaa'y niduki'i y iñgyumaaq yajtøø, jatyi ja tnibujtjø'ktøø ja Jesús, jøts ja ojts tkajpxpoo'kxti. ¹⁶ Xjats Jesús ja yiktøøjidøø, yide'en ja ñimaajyidøø:

—¿Sats yø nbabøjkpitøjk xnøjmidit, ti yø mørøt mnadyamigajpxidip?

¹⁷ Winets ja mayja'a'y nidu'ugin y'adsøøy jøts ja wya'añ:

—Windsøn, ixya me tø ndanimiñ tu'uk nmajnku'nk pøn ja miku' tmøøt'ajtp, jøts ja' yø kayikajpxip. ¹⁸ Jatyi miku' yø myachi ku yø ma ñijkxy, ja'ats yø yiknaxkidajkip, jamts yø

yjanch'a'øöpy jøts yjanchtøtskaatty, jade'en'ampy yø tø yjanchwindigøørni, ka'ap myøjaaw yø ukteeni. Tø øts yø mbabøjkpitøjk njanøjmidøts tyikpidsø'ømdit yø miku' midi øts yø n'u'nk myøøt'ajtpy, jøts ka'ap yø tø myayidi.

19 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Mee kajanchja'wibidi, yø mbøky nugo myikmajadaktip. ¿Ma windemním meets ja ngajpxy ja n'ayuujk xpabøjkit, jøts windemním meets yø jade'embí xuktatso'okt ku øts yø ejtp njanchjanigajpx'yity?

20 Winets ja tyikmendøø, xjats ku Jesús ja miku' y'ejxpaaajti, winets ja mixy yikxiðejtyø'jy møk'ampy, ja miku' ja ojts jade'en tyuñi, xjats ja kyidaaqy, kawinäak ojk ja kyibejp'awidiijty jøts ja yjanch'a'øöpy. **21** Winets ja Jesús tyiktiy ja u'nkteety, yide'en ja tnimaay:

—¿Windii yø jade'en pyaadyi, windii yø jade'en yjajt'okwa'añ?

Xjats ja u'nkteety wyaañ:

—Jaayip yø pyaajtniyi ku yø myutsk'ajty, **22** may ojk ja miku' yø jønjøtpy tø yiktøkiyi, may ojk yø tø yiktøkiyi møj nøøjøtpy, jøts yø jade'en yik'ookwa'añi. Ukwaniq sa xu'unt, ayo'ejxk øots, pudøjkik øots.

23 Xjats ja Jesús wyaañ:

—Pøni mjanchja'wip ja Dios, tum'øy jaa'y pyidsø'ømxiyi øy tyii'ji pøni ku tjanchjawi ja Dios.

24 Winets ja mixy tyeety møk'ampy wyaañ:

—¡Njanchja'wip øts ja Dios; jøts pudøjkik øts jøts njaakjanchjawit!

25 Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja mayja'a'y jøts ku ja ñamyuk'adi'ichidi, winets ja møk'ampy twingugajpxiyii'ñ ja miku', yide'en ja tnimaay:

—Miku', mets ja jaa'y myik'uu'mpy jøts mets ja jaa'y myiknajtpy, øts nyikutujkpy jøts mbidsø'ømt; majstu'ut yø mixy, jøts kidi m'uktøjkini jadigojk.

26 Xjats ja miku' møk'ampy chabaaguejky, jøts ja mixy ojts møk'ampy yikxiðejtyø'øy, winets miku' ja ojts myajstu'udyi, jade'en ja yiktaajni ejxim ja jaa'y y'øøky, may ja jaa'y wyanidi jøts ku ja tø y'oo'kni. **27** Xjats Jesús ja ojts twejtsji'iky; jøts ja mixy tyanaagyukiyii'ñ.

28 Winets ja Jesús tyøjkini tøjkjøtpy, jøts ja pyabøjkpitøjk ja yiktøøjyøø yide'en:

—¿Tigøjxp ku øots yø miku' tø ngayikpidsimy?

29 Xjats ja Jesús wyaañ:

—Yø miku' jade'en'ajtip, winet yø pyidsømdi ku ja Dios n'ajot'ajtin jøts ku yø ngu'amäay'ajtin.

Ku ja Jesús tnigajpxyjadigojk jøts ku ja y'ookt

30 Xjats ku ja ojts choondi jam, winets ja ñajxtøø Galilea. Jøts ka'ap Jesús ja pøn ttuknijawiwya'añ ku ja jam wyinatyi, **31** kumi yide'en ja pyabøjkpitøjk ja wyinaty yik'ixpiky, yide'en ja tnøjmi:

—Øts idø'øn nmøjkudanaabyi'ajtpy ja naaxwii'ñit jaa'y, jøts meets idø'øn nduknijawi sa njatt sa ngubatt ya naaxwiiñ. Jade'en øts ja jaa'y xkøyäkt, ku øts ja mayja'a'y xmatst jøts ø jatyi xyik'ookt; jøts ku jade'en n'uk'ookt, winets øts kyidigøøk xøøw nbidsø'ømt jap oo'kpi jutjøtpy. **32** Xjats ja pyabøjkpitøjk ja ka'ap tnimadowdi ku ja jade'en yiknøjmidøts tsø'jkidip ja' øyik idø'øn ja tyiktø'ødit ti jade'en tyijpy.

Pøn idø'øn jawaani møj ma Dios ja yja'a'y ja kyutujk ttanitani

33 Xjats ja Jesús jam tmøøtsøø'ñ ja pyabøjkpitøjk jøts ja yja'tti Capernaum, jade'en ja møj kajp xyøøw ma dø'øn ja ojts yja'tti; jøts ku ja tyøjkidøø tu'ugyi tøjkjøtpy, japti ja Jesús pyabøjkpitøjk tyiktiy, yide'en ja tnimaay:

—¿Ti meets ukwan ja mgajpxy'ajtpy tuu'ajy?

³⁴ Xjats ja pyabøjkpitøjk amøñi y'amidoooduktí, ka'ap ja sa wya'andi, kumi ja' ja jam wyinaty tø tnadyamigajpxyidi pøn pyabøjkpitøjk idø'øn ja tyimyjawaani møy pidsømp.

³⁵ Winets ja Jesúś y'ixaqajky jøts ja tyaqajxiyii'ñ ja ñimakmajtskipi jaq'y pøn ixpøjktip, jøts ja tnimaay:

—Pøni pøn namyøjpikta'akwajnip, wan ja myigu'uk tpudøki, øy ti tunk ttu'unt ejxim ja jaq'y pøn ja ñitanaabyi ka'ejtp.

³⁶ Winets ja tnixajiyii'ñ tu'uk ja mutsku'nk jøts ja tpiktaajky jam agujk'am, jamts ja ojts ttsa'anji'iky, jøts ja wyaañ:

³⁷ —Pøni pøn tkupøjkp øy midi una'jku'nk øts køjxp, øts ja wyinaty jade'en xkupøjkp, kumi tum øts ja una'jk nja'ajtpy; jøts pøni pøn øts idø'øn jade'en wyinaty xkupøjkp, kidi øtsip ja wyinaty nadyu'uk xtyimgyupøkp, nayı kyupøkp ja nøjkx pøn ø xkajx.

Ku ja Jesúś wyaañ: Adøm ja' nbudøjkibi pøni ka'ap adøm ja xmidsep'ajtyindi

³⁸ Winets ja Juan tnimaay ja Jesúś:

—Windsøn, tø øts ja jaq'y tu'uk n'ixy pøn tyiktump mets mmøk'ajtin, jøts miku' ja ttukmajtstu'uty ja jaq'y, jøts kumi ka'ap ja yik'ijxyi xjats øts ja tø ndukmajtstu'uty jøts ja ka'ap jade'en y'uk'adøtsnit.

³⁹ Winets ja Jesúś wyaañ:

—Janch øy midi yø jaq'y tyumpy, kidi xukmajtstu'utti; pøni yø' ja jaq'y tyiktsojkp øts køjxp, sudso øts yø jadigojk xmigajpxigøøgyojojmit. ⁴⁰ Pøn adøm xkamidsep'ajtimp, xmigu'ukwa'animp adøm ja'. ⁴¹ Jøts ku pøngapøn ja tsuxk nøø mmo'ojudit tuktsemu'ngin, ku ja ttaguyakit øts køjxp, jøts kumi øts meets njaaqtyimyjaq'y'ajtnip, wimbejtxiyip tigajtsxiyip ja nøjkx jawaani øy, kumi øts idø'øn meets xkristi'ajtp.

Ja' midi yikpojkpyajtp

⁴² 'Øy pøngapøn pøni pøn øts n'unaj'jk niðu'ugin xyikpojkpituuñniyip, pøni pøn øts n'unaj'jk niðu'ugin xyiktundigøjyiyp pøn jaty ø xjanchja'widip, ne'egi ja øyik y'ijty jøts paandaqak yiktayukwøønt ja jaq'y pøni pøn jade'en adøtsjøts ja meyjotp yikuwibepit.

⁴³ Pøni myikpojktyuñniyip yø mgø', ne'egi øy ku xkajtspoott jøts mjaaqayikpojkpitunit; ne'egi øy jade'en ku mgø' tuktamajñ xmidøkit jap tsajpjøtpy, jøts kidi xmidøki ka'pxy jap miku' ku'py ma jøønyow niðuuni kyapi'ich, ⁴⁴ ma tinø'øk niðuuni kya'øky. ⁴⁵ Pøni myikpojkpituuñniyip yø mdeky, ne'egi øy ku xkajtspoott jøts mjaaqayikpojkpitunit; ne'egi jade'en paktuk mdøkit jap tsajpjøtpy, jøts kidi myikpikta'aky ka'pxy mørøt mdeky jap miku' ku'py, ⁴⁶ ma tinø'øk niðuuni kya'øky jøts ma jøøn niðuuni kyapi'ich. ⁴⁷ Jøts pøni ku yø mween myikpojkpituniyi, ne'egi øy jøts mnawayenjuudiyit; ne'egi øy jade'en ku wiñdu'uk mdøkit ma Dios kyutujk tnitaní ja jaq'dyi, jøts kidi myikpikta'aky miku' ku'py mørøt mween ka'pxy, ⁴⁸ ma niðuuni kya'øky, ma jøøn ejtp tyøøy.

⁴⁹ Niðuki'iyyi ja Dios yjaq'y nøjkx ayo'ombaatty ya naxwiñ, jøts ku dø'øn jade'en tpaatty t'ixy winets ja nøjkx jawaani øy pyidsømni. Jade'en idø'øn ndejint n'ukpiktaajkint ejxim ja jiyujk yøxy ku ja kaan ja mørøt yiktamiyoxi, jawaani øy ja nøjkx pyidsømni. ⁵⁰ Kaan amuum tyik'øyigøjxp o ti, nayıde'en meets idø'øn ndejint m'ødyu'unt ku mmigu'uk xukmado'ot ja Dios yja' sudso y'anmija'win kyawindigø'ødyit. Kuts ka'ap jade'en mdu'undit, tø wyinaty mbidsømdi ejxim ja kaañin midi kawaq'ats midi katump. Mørøt mnamyayidi o pøngapøn.

10

Ku ja Jesúś kyajpxwiyj jøts kidi amajtsk jaq'y ñawya'kxyidi

¹ Xjats ja Jesúś jam chøø'ñ Capernaum, jøts ja ñijkxy Judea, jøts ku ja jam ñajxy winets ja møy nøø ja ttanajxy midi txøøw'ajtp Jordán. Jøts ja tniyø'øyi ja kajp midi jam wyinaty tømp jaduktamajñ'ampy, jamts ja jaq'y may'ampy ñamyukojmiyidøø ma ja wyinaty, jøts ja ojts tyik'ixpiky jade'eñim sayim ja wyinaty jekyip tø ttuñ. ² Xjats ja fariseotøjk wiñagin

tnimendøø ja Jesús jøts ja nugo tkajpxy'ejxwa'andi, yide'en ja tnimadyi pøni øy idø'øn jade'en ku ñiyaa'y ja tmajtstu'utwa'añ ja ñidø'øxy, jade'en ja ojts tyiktøwdi. ³Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—¿Sa Moisés yikutujky?

⁴Winets ja y'adsoodøø jøts ja wyandøø:

—Ojts Moisés tyikutuky jøts ja nøky tu'uk kyojt ku ja ya'a'dyøjk tmajtstu'utt ja ñidø'øxy.

⁵Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ja'agøjxp ja Moisés jade'en tyikutujky ku mee niwine'enin mgamadøy, ku mee niwine'enin mgaja'gyuki. ⁶Kumi Dios tyiktso'ondakijxy tuki'iyi ku ya'a'dyøjk ku tø'øxyøjk tyiknajtskojii'ñ jøts ja ja'a'y y'amajtskidit. ⁷Paty ya'a'dyøjk kuwaní tmajtstu'utt ja tyeety ja tyaqak, jøts ñidø'øxy tu'ugyi tmøøtsøønit nadyu'uk, ⁸ku ja'a'y y'amajtsk'atti ka'ap ja y'uknamajtskinidi, tu'ugyi ja ñamyayi ñabyaajtniyidi. ⁹Paty ka'ap y'øyi ku ja'a'y tyiknawya'kxit midi ja Dios tø tyik'amajtski.

¹⁰Xjats ku ja tyøjkidøø tøjkjøtpy, winets ja pyabøjkpitøjk tyiktøødøø jadigojk midi ja Jesús wyinaty tø tmadya'aky. ¹¹Ñigajpx idø'øn ja Jesús ja', yide'en ja wyaañ:

—Pøni pøn ja ñidø'øxy tmajtstutp jøts jadu'uk tmøøt'amajtskigyojmi, ja jawyeen ñidø'øxy idø'øn ja wyinaty kya'ødyumpy jøts ja pyøktyuñ; ¹²jøts ku ja tø'øxyøjk tmajtstu'uty ja ñiyaa'y, jøts ja tmøøt'amajtskimi ja wenk ya'a'dyøjk, pøktyump idø'øn ja nayide'en.

Ku ja Jesús tkunuu'kxy ja mutskuna'jk

¹³Xjats ja ja'a'y y'una'jku'nk tyikmendøø, ja' ja tyuknime'ndøø jøts ja Jesús ja tkøníxajt, jøts ja møja'a'y jade'en yja'attøø jam møøt ja mutskuna'jk; winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts møk'ampy wyingugajpxiyidi. ¹⁴Xjats ku ja Jesús ja jade'en ojts t'ixy ja pyabøjkpitøjk, winets ja yjanch'ambijky jøts ja wyaañ:

—Majtstu'ut yø una'jk, wan øts yø xnimendi, kidi xnøjmidøø kuts yø xkanime'ndøø, kumi tum jade'embø jaa'y nøjkx nitanaajyip ja Dios kyutujk. ¹⁵Janch øts idø'øn nwaa'añ, pøni pøn tkagupøjkp ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y, niwíndem xøøw ja ja'a'y ja nøjkx tkadatøki jadigojk pøni ku ja wyinaty jade'en tø tkagupiky ejxi'm mutsku'nk yikupikyin.

¹⁶Winets ja ttsa'anji'jky ja mutskuna'jk jøts ja ojts tkunuu'kxy, ojts ja kyø' ja ttanixajkixy.

Ja kumeeñ ja'a'y

¹⁷Xjats ku ja yja'akwidijty, winets ja ja'a'y ja tu'uk putyi ñimejnøø jøts ja wyinguxanaajy, yide'en ja ñimaaajyøø:

—Mets øyja'a'y yik'ixpøjkpi, ¿ti ø ndu'ump jøts øts n'anmija'win tpaatt ja nitso'ok'ajtin xemikøjxp?

¹⁸Xjats ja Jesús wyaañ:

—¿Ti jade'en myikwajnip ku øts jade'en xnøjmi jøts ku øts janchtyimy'øyja'a'y? Ka'ap pøn y'øyja'a'y, tu'ugyi Dios y'øyi. ¹⁹Mnija'wipxi dø'øn ja Dios kyutujk midi nømp: "Kidi mmigu'uk ñiyaa'y ñidø'øxy xpøjkxi; kidi myikja'a'y'øøky; kidi mmeech; kidi mmigu'uk xwindaqay'aty; windsø'øgi mdeety mdøaq."

²⁰Xjats ja ja'a'y y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Windsøn, jaayip øts yø tuki'iyi nbadundøjkini ku nmutsk'aty.

²¹Winets ja Jesús twin'ejxji'jky ja ja'a'y amyujy tsaachyujy, jøts ja tnimaaqay:

—Jap jadu'uk midi mjaaakabadumpy: nøjkx, tuki'iyi x'atsto'okixy ti jaty jam mmøøt'ajtpy, jøts ja ayoobi ja'a'y xabudøkit, winets ja Dios mjotkujk'ajtin mmo'ojiyit jap tsajpjøtpy; nøjkx x'atstuñ midi ndijpy, winets ø xpadsoont.

²²Xjats ku ja ja'a'y jade'en tmadøøy, winets ja nugo tkumaa'yii'ñ tkudajiyii'ñ, janch ñiyotmay'oo'kpim ojts ñøjkxni, kumi janch kumeeñ ja'a'y idø'øn ja wyinaty.

²³ Xjats ja Jesús twin'ejxjø'kijxy ja jaa'y pøn ja jam wyinaty niðanaqajyip, wñets pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—iØy yjanchepi sudso ja kumeeñ jaa'y tkupøjkit ja Dios kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy!

²⁴ Xjats ja pyabøjkpitøjk jadi'iñi myondi tyukti ku ja Jesús jade'en wya'añ; wñets ja Jesús wyaañ jadigojk:

—U'nk una'jkti, ijanch tyimchep sudso ja kumeeñ jaa'y ttatøkidit ja Dios kyutujk, kumi myeeñ ja amuum yikmøjtøjkidip! ²⁵ Ne'egi tsojk ñaxt tu'uk ja møj jiyujk jip xuu'ñ jutjøtpy, jøts nigli tu'uk ja kumeeñ jaa'y tyøkit jade'en ma Dios kyutujk ttanitani ja yjaa'y.

²⁶ Xjats ku ja jade'en tjaaktyimyadoodøø ku ja Jesús wya'añ, wñet ja tyimñigymaap yjajttøø, jøts ja xem yam ñawyajnidøø:

—¿Jøts pønimts idø'øn nitso'ok'atp?

²⁷ Xjats ja Jesús y'ejxji'jky, jøts ja wyaañ:

—Ka'ap yø øy pøn jaa'y kø'øm ñankñitso'ogiyit, ja Dios ja'ayi myøøt'ajtpy ja møk'ajtin sudso xyiknitsoojkint; ti Dios tkatsepjawi.

²⁸ Wñets ja Pedro kyajpxøjkuyi'ñ jøts ja wyaañ:

—Tø øø tuki'iyi nmajtstutkixy ja nbikta'aky, jøts ixyam øøts idø'øn jade'en nwidity mets møøt.

²⁹ Xjats ja Jesús y'adsøøy:

—Janch meets idø'øn nnøjmi, pøni pøn tmajtstuttip tyøjk, pøn tmajtstuttip y'ajch y'uch, jøts chø', ja tyeety ja tyaqak, uk ja y'u'nk ñidø'øxy tmajtstu'uty møøt ja naajx ja kam, pøni pøn jade'en tmajtstutp ja pyikta'aky øts køjxp, ja øgyajpxkyøjxp ja ømyadya'akyøjxp, ³⁰ pyaatp ja nøjkx ja tøjk may'ampy, may'ampy ja nøjkx tpaatty y'uch y'ajch, ja tyeety ja tyaqak, ja ñaajx ja kyam, øy ja tjaku'ayo'ombaadi øts køjxp; pøni myidanaapy idø'øn ku sa yiktu'unt, wñets y'anmija'win ñøjkxt ma Dios. ³¹ Jøts may ja jaa'y Dios nøjkx yik'amutskiyidi, pøn nugo namyøjpiktak'ejtip; ja' ne'egi ja Dios kajxa'aky yikpidsø'ømp, pøn yik'ayo'om'ejtp.

Ku ja Jesús tnigajpxy jadigojk jøts ku ja y'ookt

³² Jam idø'øn ja wyinaty pyatti ma jam ja tuu' pyety midi nøjkxp Jerusalén, ja Jesús wyinaty jawyeen yø'opy jøts ja pyabøjkpitøjk ix'oojk yø'ødyi. Xjats ja pyabøjkpitøjk ja ñigymaap tjawidi ku ja Jesús jade'en ñijkxy, jøts janch tsø'jkidip ja'. Wñets Jesús ja yjawa'widøø niñamakmajtsk, jøts ja ojts tyukmadoowinibøjkidi jadigojk sa jaty ja wyinaty yjatwa'añ kyubatwøLgxañ. ³³ Yide'en ja ñimqajyidøø:

—M'ejxtip ku ixyam nbejtyindi jøts nnijkxyindi jam Jerusalén ma øts jaa'y xkøyakt, pøn møj kudanaabyi'ajtpy ja naxwii'ñit jaa'y, jøts øts ja israelit jaa'y tyeetywindsøn jam xmåstst jøts ja kajpxwejpitøjkti, ja'ats tyikutuktip jøts ø n'ookt, jam øts ja xkøyaktit ma ja wenk jaa'y yikutuktma møk'ampy. ³⁴ Yikxon ø nyiktaxe'ekt, yikwop yikoxp øts, xnidsujip øts ja jaa'y, jøts øts ja jaa'y xyik'ookt; jøts ku øts wyinaty jade'en tø n'øøky, kyidigøøk xøøw øts jadigojk nbidsø'ømt jip oo'kpi jutjøtpy.

Ku ja Jacobo møøt ja Juan t'amidooodøø ja may'ajtin

³⁵ Xjats ja Jacobo, møøt ja Juan pøn ja Zebedeo myajnk'ajttip, ja' ojts tnimendi ja Jesús jøts ja tnimaadyi:

—Windsøn, ja' øø ndsøjkpy jøts øø xuujnit ja may'ajt, ja' øø n'amidoowampy.

³⁶ Wñets ja Jesús tyiktiyy yide'en:

—¿Ti dø'øn mdsojktip, ti ø ndu'ump?

³⁷ Xjats ja wyandøø:

—Xmøøtsøøni øøts ku myikutukt, adsow aduuk øøts xyiktsøønit mgutujktaajkjøtpy, jøts øøts ja jaa'y xwindsø'øgit.

³⁸ Wñets ja Jesús wyaañ:

—Ka'ap meets yø xnijawí pø ti mee m'amidøøpy. Ngupøkp øts ja ayo'on jøts pøni sa øts ja jaa'y x'uksu'unt. Jøts meets, mgupøktip meets nayide'en ja ayo'on jøts pøni sa meets ja jaa'y m'uktunit?

³⁹ Xjats ja y'adsoodøø jøts ja wyandøø:

—Ngupøkp øts, tiku øts ndejint ngagupøkt.

Winets Jesúus ja tnimqay:

—Janch jade'en, mjanchkupøkp meets nayide'en ja ayo'on midi ø ngupøkp, jøts mjanchkupøktip meets nayide'en pøni sa øts ja jaa'y x'uksu'undit; ⁴⁰ tyimyø' ku meets xmøøtsinaawyä'qñ adsow aduuk, kidi øtsip meets ja nmo'op, ja Dios Teety ja tyakp jøts ja' ja myo'op pøni pøn ja jade'en tø ttamidsøky.

⁴¹ Xjats ku ja yjadu'ukpi pyabøjkpitøjk tmadoodøø jade'en, winets ja yjanch'ambøjktøø, jøts ja Jacobo yikmi'ambøjktøø møøt ja Juan. ⁴² Winets ja Jesúus pyabøjkpitøjk tyajxmujky, jøts ja tnimqay:

—Yide'en'ampy ja jaa'y wyindsøn'aty pøn Dios kyajpxy tkabadundip, ja'ayi nugo ja jaa'y tyiktuñ, jøts ja tu'ugyi tja'abøjkøxni. ⁴³ Jøts ka' mee nøjkx jade'en mjatti. Wenk meets mja'ami, pøni pøn namyøjpikta'akwajnip, ja' idø'øn jade'en mójtøkip pøni pøn ja myigu'uk twindsøl'kip; ⁴⁴ jøts pøni pøn tsuj windsøn'atwamp, ja' idø'øn windsøndøkip pøni pøn tuki'iyyi ja jaa'y jade'en tpudøjkip. ⁴⁵ Ja'agøjxp ø nmiñ jøts ja jaa'y nbudøkit øy ti tank ndu'unt, kidi ja'ajip øts tø nnimiñ jøts øts jaa'y øy ti tank xuujnit, ja' ø tø nnimiñ jøts øts pøkyja'a'y ngubajtit ja pyøky ku n'oookt winets ja mayja'a'y yikpojkpimaa'kxt. Øts idø'øn ja' myøjkudanaaby'lajtpy ja naçwii'ñit jaa'y.

Kuja Jesúus tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y pøn txøøw'ajtp Bartimeo

⁴⁶ Xjats ja yja'ttøø Jericó. Jøts ku ja Jesúus pyabøjkpitøjk jam wyinaty tmøøtpidsimy kajpjotp møøt ja mayja'a'y, winets winap jaa'y ja tu'uk tpøttøø pøn txøøw'ajtp Bartimeo, ja Timeo y'u'nk, jam ja wyinaty chøøni tuu'am jøts ja tigati tyikmuky. ⁴⁷ Xjats ku ja tnimadøø jøts ku ja Nazaretit jaa'y jam wyinaty ñaxy midi txøøw'ajtp Jesúus, winets ja winap jaa'y møk'ampy kyajpxkejky jøts ja wyaañ:

—¡Windsøn'ajtim, rey David y'ap y'u'nk, ayo'ejxk øts!

⁴⁸ Xjats ja mayja'a'y ja møk'ampy wyingugajpxiyøø jøts ja y'amo'ont, ka'ap ja winap jaa'y y'amøñ, ne'egi ja tjaakyikjinajx'adi'ich, yide'en ja wyaañ:

—¡Mets myimajtsk'ap'ajtip ja møj windsøn David, ayo'ejxk øts!

⁴⁹ Xjats ja Jesúus wya'k'øiyii'ñ, jøts ja pyabøjkpitøjk ja tnøjmi:

—Nøjkx x'atswawdi.

Winets ja winap jaa'y y'atsyikwaaqy, yide'en ja t'atsnimaadyøø:

—Tsojk, pidø'øk, ixam idø'øn myikwaaadsøy.

⁵⁰ Xjats ja jatyi tnajtswojyii'ñ ja yukwop, wo'onjø'kp inet ja adsu'jky, jøts ja tninijkxy ja Jesúus. ⁵¹ Winets Jesúus ja yiktoøjøø:

—¿Ti mdsøjkpy, sa me ndu'unt?

Xjats ja winap jaa'y y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Windsøn, ja win'ejxwamp øts.

⁵² Winets ja Jesúus ja tnimqay:

—Nøjkxni; tø me mdsokni kumi tø me xjanchjawí.

Xjats ja winap jaa'y jatyi wyin'ejxwa'kxy, jøts ja tpanijkxy ja Jesúus jam tuu'am.

11

Kuja Jesúus kyajptøjk'iyyi'ñ Jerusalén

¹ Xjats ku ja jam wyinaty yja'atwanidi Jerusalén, winets ja tyandøø jam Betfagé midi ja kajp Betania wyinaty møøt ñamyiwingon'atyi, ja kajp midi jam wyinaty tøndip kojpk ix'am midi txøøw'ajtp Olivos, jamts ja Jesúus pyabøjkpitøjk namajtsk tkajxtsøø'ñ, ² jøts ja tnimqay:

—Nøjkxti ixem mä yø kajpu'nk wingon, jøts ku net jam mjä'attit, jamts inet buuru'nk tu'uk kuwiñ xpäattit midi tsotsnim, midi ka'anîm pøn ttatsøni. Nøjkx x'atasmigajidi jøts xwejtsme'endit. ³ Jøts ku pøn myiktøwidit tiku jade'en m'adø'øtsti, jade'en xnøjmidit jøts ku t'anuu'kxwa'añ nwindsøn'ajtim, jøts ku ja jatyi tyikwimbejtkojmit.

⁴ Xjats ja pyabøjkpitøjk ñøjkxti, jøts ja buuru'nk ja ojts tjanchpäatti kuwiñ jam tøk'agø'øm, jam ja tpäatti tuu'am jøts ja tmigajidø. ⁵ Winets ja jaq'y winaagin tyiktøødøø pøn jam wyinatyi, yide'en ja ojts ñii'mxyidi:

—¿Ti mdundiø? ¿Tigøjxp ku yø buur xmigajidi?

⁶ Xjats ja pyabøjkpitøjk y'adsoodøø jade'en sa Jesùs ja wyinaty tø ñii'mxyidi; winets ja ojts yikmajstu'utti jøts ja jam choo'ndi. ⁷ Xjats ja jade'en tyiktso'ondøø ja buur, jøts Jesùs ja ojts ttaninøjkxti; winets ja wyet ja ttajiba'andøø ja buur, jøts Jesùs ja ttawaa'tspejty ja jiyujk. ⁸ May jaq'y ja wyet ojts tya'apti jam tuu'am, jøts may ujts'aay ja ojts ttu'kxti jøts ja jam nayide'en tpiktaktøø, jøts ja Jesùs jade'en tpatsowa'andi ejxim möj windsønin. ⁹ Xjats ja niðukil'i yø møk'ampy kyajpxkaktøø, jøts ja niðuknax wyandøø:

—¡Dios Teety tsajpjotpit, kunuu'kx yø windsøn pøn me tø xkexy! ¹⁰ ¡Kunuu'kx yø windsøn midi mgutujk mìmejnìyip, wan ja tyeety'ap David tyikmøjtajki ja kyutujk jadigojk! ¡Kuuyi ja Dios Teety jadu'uk yjaak'øyi!

¹¹ Xjats ja Jesùs jade'en tyøkìyìñ Jerusalén, jade'en ja yja'jty jam tsaptøjkjotp. Jøts ja ojts t'ejxkixy tuki'i yø ti jaty jam wyinaty ejtp; jøts ku ja ojts jade'en t'uk'ejxkixy, winets ja ñøjkxni jam Betania møøt nimakmajtsk pyabøjkpitøjk, ja'agøjxp ja ojts ñøjkxni ku ja et wyinaty tø chuu'ñi.

Ku ja Jesùs t'ayo'onmigajpxy ja iigi tsa'amguipy midi ja tyøøm ka'ejtp

¹² Xjats ku ja Jesùs kyimjabom choo'ndøø Betania, winet yuu ja pyaqajtøø. ¹³ Jøts ja jagam t'ejxpäajty tu'uk ja iigi kipy midi jam wyinaty janch'aqamyøøt; xjats ja ojts tninijkxy jøts ja t'ats'ejxwa'añ pøni jam idø'øn ja tyøøm. Jøts ku ja ojts t'ixy, ni tu'ugin ja tyøøm ja tkapäajti, nugo ja wyinaty janch aay ja ñaxy, kumi ka'anîm ja tiempø wyinaty tpaatty ku ja iigi tyøømi. ¹⁴ Winets ja Jesùs tmigajpxy ja iigi kipy, yide'en ja tnimaay:

—¡Niðuuni mäga'uktøømiñit!

Ku ja Jesùs jade'en wyaañ, myadowdi ja pyabøjkpitøjk ja'adi.

Ku ja Jesùs twojpiidsømguixy ja too'kpitøjk jam tsaptøjkjotp

¹⁵ Jawaani y'ijty, xjats ja yja'ttøø jam Jerusalén. Jøts ku ja Jesùs tyøkìyìñ tsaptøjkjotp, winet ja t'ixwojpiidsømgijxy ja jaq'y pøn jap wyinaty too'ktip yajktip, midi jam wyinaty juudyip kajpxtip, tuki'i yø ja t'ixkajxpidsømgijxy. Nayi yikpiidsøøm ja jaq'y ja' pøn jam wyinaty meeñ tkugondip, tuki'i yø myesi ja yiktejtsapwajkøjxtøø, jøts nayide'en ja pæk too'kpi chinaabyajt yiktejimbejtkøjxtøø; ¹⁶ jøts ja Jesùs ja jaq'y tka'uktuk'anajxní ja tsaptøjk ku ja jam tigati tjatsømnaxwa'andi. ¹⁷ Yide'en ja Jesùs tnimaay ja jaq'y ku ja yik'ixpijky:

—Yide'en jap nøkyijpxy wyaañ: “Ja' øts ndøjk wyaañt jøts naðwiiñit jaq'y jap t'ajot'attit ja Dios Teety”; jøts ka'ap meets ja jade'en ti xyiktuñ, maa'tstaajk meets ja' tø xyikwani.

¹⁸ Xjats ku ja jade'en tmadoodøø ja israelit jaq'y tyeetylwindsøn møøt ja kajpxwejpitøjk, winets ja t'ixaadyøjkidøø ja taay jøts ja ttuku'oogiywa'andi, chø'jkidøp idø'øn jaa ku ja yjaq'y yikpøjkøxniyidit, paty ja jade'en tnidaayiywa'andi kumi tyumnija'winiyip ja mayjaq'y ja wyinaty ku ja janchnigiyumaap yik'ixpijky. ¹⁹ Xjats ku ja et chuu'ñaa kyoodsiñaa, winets ja Jesùs tmøøtsoo'naa ja pyabøjkpitøjk jam möj kajpjotp, jøts ja jam ñøjkxti mä ja chøønidøø.

Ku ja iigi tsa'amguipy tyiich

²⁰ Xjats ku kyimjabom'ajty, winets ja jam jöpyi ñajxtøø ma ja iigi kipy jam wyinaty tyani, jøts ja ojts t'ejxti ku ja wyinaty tø tyøjtsjø'kni y'aatsjøtpy. ²¹ Winets ja Pedro ja tjä'myejch, jøts ja tnimqay ja Jesús:

—Windsøn, ejx ja iigi kipy tø tyøtsni midi ojts x'ayo'onmigajxpy.

²² Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaqan:

—Janchjawidi Dios mok'ampy. ²³ Janch meets idø'øn nnøjmi, pøni pøn tnimaapy ya'at kojpk: "Nøjkx mejyjotp, jamts mdøkit", pøni ku amumjoojt jade'en mwìnmay ku ka'ap mmay mdajy, jøts ku kø'øm xjanchjawi ja m'ayuujk pøni sa wyinaty tø mwa'añ, jatp idø'øn ja jade'en pøni ku wyinaty jade'en ja janchja'win xmøøt'aty. ²⁴ Paty mee nnøjmi pøni ti jaty m'amidooodip ja Dios, pøni ti mgu'amidoowidip jøts ku xjøp'ejxit jade'en, jatpts ja jade'en. ²⁵ Jøts ku mdios'ajot'attit, pøni jam ja mmidsepti, maa'kxukti, jøts Dios Teety nayide'en mbojkpimaa'kxit pøn jap tsajpjøtpy. ²⁶ Pøni ku ka'ap xmaa'kxukti ja mmigu'uk, nayide'en meets ja Dios Teety mgapojkpimaa'kxit pøn jap tsajpjøtpy.

Ja Jesús myøk'ajtin

²⁷ Xjats ja jade'en jadigojk ñøjkxtøø jam Jerusalén. Jøts ku ja Jesús jam wyinaty wyidity jaap tsaptøjkjøtpy, winets ja jaap ojts ñimiñi ja teetywindsøn, ja kajpxwejpítøjk, jøts ja møjaa'dyøjkti pøn ja kutujk jam wyinaty t'adsinaadyip, ²⁸ ja'ats ja ojts yiktiyi, yide'en ja wyandøø:

—¿Pøn jade'en tø mdanigutujk'atyi ku jade'en m'adi'ich ya tsaptøjkjøøjty? ¿Pøn mets jade'en mgutujkmø'øyi?

²⁹ Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaqan:

—Nayide'en mee nyiktøøwami; pøni x'adsoowimbejtøp øts inet, winets inet ndukmado'odit pøn øts yø jade'en tø xanigutujk'aty ku øts jade'en n'adi'ich. ³⁰ Ku ja Juan Bautista ojts yiknøbety, ¿pøn ja ojts tyanigutujk'atyi ku ja jade'en y'adiijch? ¿Sa mee m'ukwø'añ, Dios ja ojts tyanigutujk'atyi jøts ja jade'en y'adø'øtst? Adsoojimbejtik øts.

³¹ Winets ja kø'ømyi ñagyajpxkaajkidøø, yide'en ja ñawya'añidi:

—¿Sa njanch'uknimaqayint? Ku net yø njanimaqayint: "Dios ja ojts kyutujkmø'øyi", yide'en adøm inet yø x'adso'owint: "¿Jøts tigøjxp ku ka'ap xjanchjawidi pøni jade'endam ja?" ³² Jøts ja jaq'y inet xmi'ambøjkma'ant ku net njawa'anma'ant jøts ku jaq'y ja ojts kyutujkmø'øyi.

Jade'en ja kø'øm ñawyajnidøø, jøts kumi ñija'widip ja jaq'y wyinaty may ku ja Juan ja Dios kyugajpxy'atyi, paty ja jade'en chø'jkidøø. ³³ Jøts ja yide'en tnimaadyi ja Jesús:

—Ka'ap øots ja nnijawi.

Xjats ja Jesús tnimqay ja jaq'y:

—Nayide'en meets ja ka'ap ndukmado'ot pøn øts jade'en xanigutujk'ajtp ku øts jade'en n'adi'ich.

12

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja ka'ødyumbi

¹ Winets ja Jesús tmigajpxøjk'iyii'ñ ja jaq'y ejxpajtin madya'akyøjxp, yide'en ja wyaqan:

—Jaa dø'øn jaq'y wyinaty tu'uk pøn ja uví tsø'am ojts tteeñ kyamjotp; jøts ja yikxon tnagueemy tnabijky, jøts ku ja jade'en t'uktuuñ winets ja tyik'øyiyii'ñ tu'uk ja uví kumdaajk ma ja uví tsø'am nøø ojts idø'øn ja jade'en tyik'øyi, xjats ja tpøjch tu'uk tøjk janch køjxp jam kyamjotp. Käm ejx'etaajk idø'øn ja yik'øyiyii'ñ, ojts idø'øn ja jade'en tyik'øyigixy.

'Winets ja tamuky tkøyajknøø ja kyam, tumbi ja ojts ttukmidañ, jøts ja ñøjkxnøø abiky et. ² Xjats ku ja tiempi tpøajty juuni cha'amy ja uví tsø'am, winets ja windsøn tkejxy tu'uk ja tyumbi jam ma ja jaq'y ja tsø'ømgam jam wyinaty tø tmidandi jøts ja jam t'atstuk'amidoowa'añ ja tsø'am kikujkp midi jam wyinaty ejtp kyamjotp. ³ Xjats ku ja tumbi jam yja'jty, winets ja jatyi yikmajch jøts ja käm ejx'etpi ja ojts chiigiyi, ka'ap ja

ti yikmøøy, jadi'iñi ja jam wyimbijty. ⁴ Winets ja kugam tkejxy jadu'uk tyumbi nay jam; ojts ja ñijkxy jøts ja jam nayide'en yiktuuñ, yikxon ja jam ojts tyika'ach, ojts ja chaachi kyubajkjxpy, janchiktsepmigajpx ja jam. ⁵ Xjats ku ja nay jadi'iñi wyimbijty, winets ja kugam tjaakejxy jadu'uk tyumbi pøn ja kám ejx'etpi ojts tyik'oookti. Janch namay ja tumbi tmøøt'aty jøts ja xyumikexy tu'uk jaty ja tsá'am tsømbi; ja'ats jam ojts ja kám ejx'etpi kya'ødyuñidi, pømbi yikwojp yikojx, jøts pømbi winaagin oo'ktøø.

⁶ Jamts ja kugam myajnku'nk wyinaty tø tmøøtañ, tu'ugyi ja t'u'nk'aty, ja'ats ja jam kó'om myøøtañ, ja'ayi ja yjanchøjkpy; xjats ja ojts ix'oojk tkexñim, yide'en ja wyaqñ: "Yikwindsø'øgip yø kumi øts n'u'nk yø!". ⁷ Jøts ja tumbitøjk pøn jam wyinaty t'ejx'ejttip ja tsá'amgám, ka'ap ja jade'en wyqandøø jøts ja twindsø'øgidit, t'ixwibejpidsøjmidøø ne'egi jinaxy ja ñawyä'añidøø: "Ya'at inet ja' pøn kugam'atp; wan tyikpa'ø'jkyimp jøts adøm yø tsá'amgám nja'bøjkna'ant." ⁸ Xjats ja jade'en tmajtstøø, jøts ja tyik'oo'ktøø, ojts ja ñine'kx ja t'ixwibejpidsøjmidøø jam tsá'amgámjotp.

⁹ Jøts, ¿ti tyu'ump ja kugam kó'om ku ja y'u'nk jade'en y'ø'jky? Kuwaní ja kó'om tnime'ent, winets ja tyikudigøøgyøxt ja kám ejx'etpi, jøts ja abikyja'a'y ja t'ixa'att, ja'ats ja myo'op ja cha'amgám.

¹⁰ ¿Ka'aním ja nøky xkajpxidi ma yide'en wya'añ?
Ja tsáa midi ja pojtsipi kya'uk'a'ejxidøø,
Ja'ats ne'egi ixyam tø y'ukyikpiktañkni pøch kyubajk jøts ja ttamajtsmujkixy ja pøch.
¹¹ Ja Dios Teety idø'øn jade'en tø ttuñ, øy yø nigyumaap njaja'wandi.
Jade'en ja Dios kyajpxy wya'añ.

¹² Winet et ja israelit tyeetywindsøn tmajtswandøø ja Jesúś, ja'agøjxp ku ja wyinaty tø myigajpxyidi jade'en. Jøts kumi chø'jkidip ja mayja'a'y ja wyinaty, paty ja ojts jadi'iñi tmajtstu'utti, jøts ja jade'en choo'nidøø.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

¹³ Waani y'ljty, xjats ja Jesúś winaagin yiktaniguejxy ja fariseotøjk møøt ja Herodes myigu'uk, jøts ja nugo yjot'ejxwa'añi, ja' ja nugo chojktip jøts ja kyajpxigø'øty, ja'ats ja yiktani'øønip. ¹⁴ Ojts idø'øn ja Jesúś jam yiknimiñ, jøts ja yiknimaay:

—Windsøn, nnija'wip øøts jøts ku mets tiy janch mgajpxy, ku me ka'ap xmøjpikta'aky pøni sa jaty ja ja'a'y wya'añdi, jøts kumi ka'ap mets pøn x'ejxkapy xka'ejxkapy, mdum'ejxkajpkijxpy mets ja ja'a'y, jøts tu'ugyi mets tiy janch xuk'ixpiky ja ja'a'y sudso nnøjxín ma Dios, paty øø nyiktøøwa'añ: ¿Øy ku øøts ja windsøn César nmiyakt nmigubatt, uk ka'ap? ¿Nmo'op øøts ja meeñ, uk ka'ap?

¹⁵ Xjats kumi ñija'wip ja Jesúś wyinaty jøts ku nugo yjot'ejxwa'añidi, winets ja tnimaay:
—¿Tiku ø xjot'ejxti? Yakti tu'uk meeñ, wan ø t'uk'ijxy.

¹⁶ Xjats ja ojts tmo'odi, xjats ku Jesúś ja twin'ixy winets ja ojts tyiktiy, jøts ja wyaqñ:
—¿Pøn ya'at ja wyeen y'aaw, jøts pøn ya'at ja xyøøw ixyä kyøjxja'a'y?

Xjats ja y'adsoodøø jøts ja wyqandøø:

—César yø' yja'.

¹⁷ Winets Jesúś ja tnimaay:

—Mo'odi ja César ja yja' pøni midi ja yja'ajtpy, jøts ja Dios xmo'odit pøni midi ja yja'ajtpy.

Jøts ku ja Jesúś jade'en wyaqñ, winets ja'a'y ja ñigyumaap tja'widøø ku ja jade'en y'adsøø.

Ku ja ja'a'y tyiktøwdi pøni janch idø'øn ja' ku oo'kpi jadigojk jyujkpyøktit

¹⁸ Xjats ja Jesúś ja saduceotøjk ojts ñimiñiyi. Ja' ñimejnyi pøn nømdip jøts ku oo'kpi niyuuni kya'ukpidsømnidit jap oo'kpi jutjøtpy; ja'ats ja ojts yiktiy jøts ja ojts ñii'mxyi:

¹⁹ —Windsøn, yide'en ja Moisés ojts tjaadyañ tu'uk ja kutujk pøni pønik tku'oo'kp ja ñidø'øxy, jøts ku ja y'u'nk ja ni tu'uk tkayiktañ, winets ja ku'øktyø'øxy tmøøt'amajtskit ja ñiya'a'y oo'kpi myigu'uk midi nadyu'uk jøts ja jade'en yika'axiyit. ²⁰ Jøts ja dø'øn ja ja'a'y

wyinaty niwixujkti, jade'en ja tyukjaa'y'att. Xjats ja myojpi jawyeen y'amajtskiyii'ñ, jøts ja jatyi tku'ø'jky ja ñidø'oxy, ka'anîm ja y'u'nk ja wyinaty tpaatiniim. ²¹ Ku dø'øn ja jade'en y'ø'jky, winets ja mutskpi midi ja oo'kpi wyinaty myijidsimy'ajtpy, ja' ojts tmøøt'amajtski ja ku'øktyø'oxy, jøts ja nayide'en y'oo'knimøø, ni tu'ugin ja y'u'nk ja tkayiktaañ; nayide'en ja myidigøøkpi yaa'y yjajty. ²² Niduki'iyi ja tø'oxy ja tyiknajxkjxy ja yaa'dyøjk niwixujk yaa'y, jøts nipøn ja y'u'nk ja ojts kyadukpaañ, nipøn ja y'u'nk tkayiktaañ. Xjats ja tø'oxyøjk nayide'en y'oo'knimøø. ²³ Jøts ku ja jadigojk pyidsø'ømdit jap oo'kpi jutjøtpy, ñpømbi ja tø'oxy nøjkx jadigojk tnidø'oxy'aty, kumi tø ja niduki'iyi t'atsnidø'oxy'ajtkøxti?

²⁴ Xjats ja Jesùs y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ka' mee m'owyinmay, ja'agøjxp ku xkanijawidi ja Dios kyajpxy, ku xkanijawidi ja Dios myøk'ajtin. ²⁵ Ku dø'øn ja oo'kpi nøjkx pyidsømdi jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, nipøn nøjkx kya'uk'amajtskiñi, nipøn nøjkx kya'uktø'øxmyiyø'øñi, nipøn y'u'nk tka'ukyik'amajtskiñit. Jade'en ja tsinaaq'yin ja nøjkx tyiknaxti ejxim ąnkilis pøn tsinaadyip jap tsajjpøtpy. ²⁶ ¿Ka'ap meets xnijawi, jøts ku ja Dios kyajpxy wyaañ ku ja oo'kpi pyidsø'ømt jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy? ¿Ka'anîm ja nøky x'ixpøkti midi ja Moisés ojts tja'ay, ma ja tnigajpxy sudso Dios ja ojts myigajpxyi jam ujts aayjotp? Ku ja ojts ñii'mxyi: "Tum øts xdios'ajtip ja Abraham, ja Isaac jøts ja Jacob." ²⁷ Kidi oo'kpipts ja ñidios'ajtpy, pø ja'axi ja ñidios'ajtpy jøts ja tyikujky'att øy pøn. Jøts mga'owyinmaapy meets idø'øn ku xkajanchjawidi.

Ja møj kutujk midi ja Dios ñi'ane'empy

²⁸ Xjats winet yja'jty tu'uk ja kajpxwejpitøjk ja myigu'uk midi wyinaty tø tmadøy ku ja Jesùs jam jade'en tm̄inagyajpxyi ja saduceotøjkti, jøts kumi ja wyinaty tnijawi ku ja Jesùs wyinaty øy tø y'adsøy, winets ja tyiktiyy, yide'en ja tnimaay:

—¿Midi'ibi ja Dios ja kyutujk jawaani møj jøts nmimado'owint?

²⁹ Xjats ja Jesùs y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ja' Dios jawaani møj kyutujk'ajtpy midi wamp yide'en: "Israelit jaa'y, ukmadowdi meets, tu'ugyi ja Dios pøn adøm ndios'ajtindip. ³⁰ Jøts tsokti ja jawaani ejxim niti jade'en xkatsokti, amumjoojt ja xwindsø'øgidit, ja' tu'ugyi mjotmay'attip, ja' tu'ugyi møk m'ajot'attip." Ya'at idø'øn øgyutujk'ajtp. ³¹ Jøts jap jadu'uk midi ñiñayjade'en møj, yide'en ja wyaañ: "Tsok mmigu'uktøjk, windsø'øgi mmigu'uktøjk, jade'en xtsokt jøts jade'en xwindsø'øgit sa kø'øm mnachøkyi, jøts sa kø'øm mnawyinndsø'øgiyi." Ka'ap jadu'uk kutujk te midi jawaani møj sa ya'adindi.

³² Xjats ja kajpxwejpitøjk wyaañ:

—Windsøn, ka' me mgajpxigøy. Ti janch me mwa'añ jøts ku Dios ja tu'ugyi, ku ka'ap jadu'uk pøn. ³³ Janch me mwa'añ jøts ku Dios amumjoojt ndsojkint, jøts ku ja amumjoojt nwindsø'jkint, jøts ku ja tu'ugyi møk n'ajot'ajtint, tyimdyi'gyajpxy jade'en ku nmigu'uk ndsojkint jade'en sa kø'øm nnachøkyi'imp. Ne'egi tyimy'øy øjade'en ne'egi Dios chøjkpy, jøts ka'ap jadine'en yiktsøky ku jiyujk ku ja ti ndawindsø'jkint, ku ja ti ndamijoxxin jam altajrkøxp.

³⁴ Xjats ku ja Jesùs ojts t'ixy ja jaa'y ku ja Dios kyajpxy twinmadoozi, ku ja yikxon øy tsuj y'adsooziyøø, winets ja tnimaay:

—Tyimyjawaani kya'ity jøts mets ja Dios kyutujk xkupøjkkit midi yjaa'y ja tyanitanaapy. Jøts jade'en ka'ap pøn y'uknay'a'ejxinyyi jøts tyiktøø'adø'øtst øy tyii'ji.

¿Janch idø'øn ku ja David t'ap'aty ja Cristo?

³⁵ Jam ja Jesùs wyinaty yik'ixpiky tsaptøjkjotp, jamts ja yide'en wyaañ:

—¿Sa dø'øn ja kajpxwejpitøjk wyaañdi? ¿Pønik idø'øn tiyj pøn ja Dios Teety ya pyiktaajk naqxwiñ jøts wyinntsøn'att? ¿Nugo ja møj windsøn David y'ap ja tiyj, kidi? ³⁶ Janch jade'en wyaañdi, ka'ap idø'øn ja kya'pxyi kumi kø'øm ja David wyaañ ku Espíritu Santo ja ojts y'agajpxyi, winets ja Dios kyajpxy ja ojts tjaajyi ma wyaañ yide'en:

Yide'en ja Dios Teety tnimaaay ja nwindsøn'ajtim:

"Ix'aak jøts ø xpudsøenit n'aga'ñ'ampy,
jøts øts yø mmidsep nmimajadakøxt."

³⁷ ¿Pøni yø' wyindsøn'ajtim, sudso yø ndejint nugo t'ap'att?

Jade'en ja Jesús wyaañ. Janch namay ja ja'a'y jam wyinaty, jøts janch jotkujk ja jam wyinaty pyatmadøyi.

Ku ja Jesús ttamigajpxy sa y'adø'øtsti ja ja'a'y midi yik'ixpøjk tip jam tsaptøjkjotp

³⁸ Yide'en ja Jesús wyaañ ku ja jam wyinaty yik'ixpiky:

—Øyim mnay'ejx'etidit, ejxim meets kajpxwejpitøjkin, mnay'ejxniyidi pøn ja wyet yøñjawi tpajidøjttip ku yø'ødyi, pøn muum tuu'ajy nagyajpxpoo'kxi tsojktip windsø'øgi winjawi, ³⁹ pøn ja øybi tsinaabyajt tsojktip jap tsaptøjkjotp, pøn ja tsinaabyajt twi'ejxtip ku kyaawayø'øndi, ⁴⁰ jøts ja' ja ku'øktyø'øxyøjk pyøjkidip ja myeeñ, jøts ja jatyi tku'øø'ndi, ñadyijyi ja øy Dios'ajot'atti. Janch mørk ja nøjkx tku'ayowidi ku jade'en y'adø'øtsti.

Ku ja ku'øktyø'øxy tpiktaajky ja lyimunsi

⁴¹ Tuk'ojk ja Jesús y'ixaajky jap mørk tsaptøjkjotp, jap ja wyinaty chøoni jap kajuun windujpy mørk ja ja'a'y ja myeeñ tpikta'akti midi ja yojxtip, jap ja t'a'ejxuky ja ja'a'y sa jaty jap pøn myeeñ wyinaty tpikta'akti, namay idø'øn ja'adi. ⁴² Winets yja'jty tu'uk ja ku'øktyø'øxy pøn wyinaty janch ayoop, pøn wyinaty niti ka'ejtxip. Ja'ats pyujxmeeñu'nk maitsk tkugo'oniyii'ñi jap meeñ abøjk'ii'ñjotp, tuki'iyyi dø'øn ja tpiktaajky midi ja wyinaty myøøt'ajtpy. ⁴³ Winets ja Jesús tyaaixiyii'ñi ja pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaaay:

—Janch meets idø'øn nnøjmi ku yø ku'øktyø'øxy janch ne'egi jawi ndejint ja myeeñ tø tyøxy. Ni pøn ja'a'y ja myeeñ jade'en tø tkayøxy pøn jaty ja myeeñ tø tja'agonidi jap kajuunjøtpy; ⁴⁴ kumi ja myeeñ windank yø jap nugo tø tpikta'akti; jøts yø tø'øxyøjk øy idø'øn yø ayøy, ne'egi tø yø tpiktaakixy ja ñidsinqajyik midi yø jam myøøt'ajtpy.

13

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tsaptøjk yjett

¹ Xjats ku ja Jesús pyidsiimy jam mørk tsaptøjkjotp, winet ja pyabøjkpitøjk ja tu'uk ñimaaayøø:

—¡Windsøn, ejxik mets, ti tsaq yø jade'en jøts ti tøjk yø jade'en!

² Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaan:

—¿M'ijxpy yø mørk tøjk? Ni tu'ugin yø tsaq ya nøjkx kyatañ níkiibyety. Me'endip ja ja'a'y jøts ja nøjkx tjaagøxtø tuki'iyyi yø tøjk.

Ja ejxa'an midi yik'exp ku wyinaty yiktiidyunwanidi ja naxwii'ñit ja'a'y

³ Xjats ja jade'en ñøjkxtøø jam kojkøjxp midi txøøw'ajtp Olivos, ja kojkøk midi jam wyinaty tsaptøjk awemp tamp. Jamts ja Jesús y'ixaajky, jøts pyabøjkpitøjk ja jam amaa'tsk yiktoøjyøø, yide'en ja Pedro wyandøø mørøt ja Jacobo, mørøt ja Juan, jøts mørøt ja Andrés:

⁴ —Ja' øø ndsøjkpy jøts øøts xukmado'ot windem idø'øn yø tsaptøjk jade'en yjatt. ¿Ti tiy'ajtin øøts jawyeen n'exp jøts ku dø'øn ja jade'en wyinaty yjatwø'añ?

⁵ Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaan:

—Øyim mnay'ejx'etidit, ejxim mee pøn mwìn'øø'niyi. ⁶ Kumi may ja'a'y nøjkx myendi jøts øts ja x'adunaxtit, jøts ja ñøø'mdit: "Cristo øts", mayja'a'y ja jade'en wyindaay'attip.

⁷ Jøts ku meets ja tsep øy mørk xnimado'ot ku ja tsep wyingoni, kidi mdsø'øgidi kumi jatp idø'øn ja jade'en, ka'ap ja ñøxt jøts ka'ap ja' tiidyu'unin xøøwi. ⁸ Kumi ja mørk ja mutsk ja kajp nøjkx cheptundi xem yam, windsøndøjk ñañibidø'øgidiit pøn jaty yikutujktip ya naxwiiñ; maawyeen ja ujx nøjkx ñaxy, me'emp ja yuu, may'ampy ja ja'a'y nøjkx ja myigu'uk tmidsepøkti a'øy'ampy pøn ja nugo tyikma'attip. Jøts ku dø'øn ja jade'en yjatt tso'ondakpnim idø'øn ja ayo'on wyinaty jade'en.

⁹ Jøts øyim mnay'ejx'etidit; kumi myikøyakp meets ma kudunktøjk yikutukti, jøts mee nøjnx myiktsiiky myikwøpy jap tsaptøjkjøtpy. Mwinguwa'agip mee nøjnx ja møy windsøndøjk; øts meets jap xkunøjnxip jøts ja windsøndøjk myikmadya'agidit, xjats meets idø'øn ja nja' xnigubojoikit. ¹⁰ Namga'anim ja tiidyu'unin xøow tpaaty ku ja øgyajpxy ku ja ømyadya'aky øy magajp yikajpxwø'kxt. ¹¹ Jøts ku jade'en ja kudunk øy mædsoo myiktawinguwøwidit, kidi xkumayidi xkudajidi sudso x'adsojimbettit. Jade'en idø'øn mwa'andit pøni sa Espíritu Santo wínet myik'ayukpøaqdyidi; kidi meedsip kø'øm mgajpxp, ja Espíritu Santo meets m'agajpxiyip. ¹² May ja ja'a'y ttukmiga'axwa'kxy ñagyøyakidit jøts y'ooktit, may ja u'nkteety ja y'unø'jk nøjnx tmidsepøkti jøts ja tkøyaktit, nayide'en ja una'jk nøjnx tmidsepøkti ja tyeety ja tyøaqk kunim o'jkin ja ttukpøattit kø'øm. ¹³ Jøts mdumidsep'attip meets ja ja'a'y ja'agøjxp ku meets øts xjanchjøwi; jøts pøni pøn ja ayo'on jade'en tmidanaapy kunim y'ookt, ja' idø'øn nøjnx nitso'ok'ajtp.

¹⁴ Jade'en ja Dios kyugajpxy Daniel tja'a'y tu'uk ja nøky ma ja ojts tnigajpxy midi ja ja'a'y tyikma'atp, jøts ku meets ja jade'en x'ext ku ja ma tø yikpikta'aky ma ja kyapøaqat'atyi —pøni pøn ya'at nøkyajpxpy, wan tja'gyuki—, jøts pøni pøn jam Judea tsinaadyip wan tkaknøjkxti jam kojpkjotp. ¹⁵ Jøts pøni jam wyinaty tø pyety tyøjkjøxp ja'abi xøow, jøts ku ja wyinakt ka'ap ja yja'aktyimy'atstøkit jap tøjkjøtpy jøts ja tja'aqkyikpidsø'ømt øy ti, ne'egi tø'øp ja' ku ja jadi'iñi yja'aka'akt; ¹⁶ jøts pøni pøn jam wyinaty kyamjotp, ka'ap ja y'ukwimbejtnit jam tyøjk windum jøts ja wyet ja tja'aq'atswetst. ¹⁷ Ti yjanch'ayøøy ja tø'øxyøjk pøn wyinaty jøptyti, pøn jam wyinaty myutsku'nk tmøøt'ajttip ja'abi xøow! ¹⁸ Ajot'att amidowdi ja Dios jøts kidi yja'aty ja tiempi wínet et ku ja et wyinaty xyuxy, jøts kidi ja'abi xøow mga'akti; ¹⁹ kumi ja dø'øn nøjnx ja møk ayo'on tyuñiyi midi ka'anim yik'ixy niujuuni wine'en ñaxy kujk ja tiempi jaayip ku Dios tyiktso'ondaqjky yø naxwii'ñit, nika'ap nøjnx jadu'uk ja ayo'on jade'en yik'ixy sa ja'ajin midi idø'øn me'emp. ²⁰ Jøts ku Dios Teety ja jeexyip tø tka'agajpxuky kon ja ayo'on, ti pøn xijy jade'en nitso'ok'atp; jøts ja'agøjxp Dios Teety ja tø tyikøñ ku ja ttsøky ja yja'a'y pøn ja tø twiwich.

²¹ Pøni pøn mdukmadojidiip, pøni pøn mnimøajyidip: "Ejxti, ixya dø'øn ja Cristo", uk ku myiknøjmidit "Ejxti, ixem ja Cristo tyani", kidi xmibøkti. ²² Ja' idø'øn nøjnx jade'en wændip pøn ñadyiyi jade'en sa Cristo sa ja Dios kyugajpxy, pøn ja miku' myøk'ajtin nøjnx tyiktuujniidip jøts ja nayide'en ttu'unt sa Diosin, yjawin'øø'mba'atwø'amp ja nøjnx pøn ø tø nwìwich. ²³ Jøts nay'ejx'etidi meets, nayjøp'ejxidi jøts kidi mwindaay'atyidi ja miku'; patki'jyøi meets yø yam ndukmadøy.

Sa mye'ent ja naxwii'ñit ja'a'y myøjkudanaabyi

²⁴ Ku dø'øn ja tiempi ñaxt ma et ja ayo'on tyuniyit, wínet ja xøow y'ookt, wínet ja po' y'ookt, jøts ja ka'ap y'uk'aniidit, ²⁵ ka'agøjxp yø maødsø' jam tsajpwemp, jøts naxp ja ujx jam tsajpwemp. ²⁶ Xjats t'ejxit ja naxwii'ñit ja'a'y ja myøjkudanaabyi ku ja kyutujk tmime'ent møk'ajtingøjxp yoots agujkp. ²⁷ Winets øts ja n'ankilis ngajxwø'kxt, ja'ats øts ja njaa'y xwaamujkip pøn øts tø nwìwetstøi øy mædsoo, yikwaaamuktip ja' øy ja wyinaty ma tyimjatsøønidø.

²⁸ 'Uk patmadojidak øts ja n'ixpøjkin: Ku ja iigi kipy y'awaj y'u'nk'aty jøts ku ja kujk xyimumbøjkni, jade'en yiknijøwi ja et jøts ku y'anda'akwani. ²⁹ Nayide'en idø'øn ja n'ukpiktaajkint sa ja ayo'on nøjnx ñaxy; jøts ku ja jade'en x'ejxit, jade'ents meets ja xnijøwidit jøts ku øts wyinaty nmenwani. ³⁰ Janch meets idø'øn nnøjmi, jatp idø'øn ja jade'en namga'anim ja'a'y wyinaty y'ookti. ³¹ Najxp yø naajx yø tsajp y'ity, jøts niwindem øts n'ayuujk kyanaxy.

³² 'Ka'ap ja et ja xøow yiknijøwi pøni juuni dø'øn ja jade'en yjatt, nøpøn ja tkaniøwi, ni ankilis ja tkaniøwi, jøts ni Dios U'nk ja tkaniøwi. Ja Dios Teety ja tu'ugyi tnija'wip.

³³ Jøts nayjøp'ejxidi meets ejtp, ejtp ja Dios x'ajot'attit kumi ka'ap meets ja xnijøwi pøni juuni øts wyinaty nwimbejtkojmit. ³⁴ Jade'en idø'øn ja ndejint n'ukpiktaajkint ejxim ja

jaa'y midi nøjkxp jagam widejtpi, jøts ku ja chøøñ y'uk'ane'empy ja tumbi ja', tu'uk jaty tyumbi ja t'uktunkmø'øy jøts y'ukpiktakpy tøjk adinaabyi ja tu'uk, pøn t'ejx'etp ja tøjk. ³⁵ Jøts ejtp idø'øn mjøp'ejxtit, kumi ka'ap meets ja xnijawí pøni juuni yja'att ja mwindsøn midi kudøjk'ajtp, jøtmøñ ja yja'aty ux, uk jøtmøñ ja yja'aty tsuu'm, jøtmøñ ja yja'aty ku tsapni'aaw y'ayajxnidi, uk jøtmøñ ja yja'aty jøpkyoots; ³⁶ ka' ti nnija'win pøni juuni ja yja'att, kuts meets ja jøtmøñ mmaagubaađiyit yam meets jap wyinaty mmaa'a'y. ³⁷ Midi mee ndukmadøppy, niđuki'i y iøts idø'øn ja jaa'y jade'en nnøjmi jøts tjøp'ejx'ettit.

14

Ku ja Jesúis yikajpxy'aty jøts ja yikmatst

¹ Ja majtsk xøøw wyinaty kya'ity jøts ja pøski xøøw tpaatt ku ja jaa'y tkaydi ja tsapkaaky jadi'iñi midi ja levaduri tkamøøt'ajtp. Winet et idø'øn ja teetywindsøn møøt ja kajpxwejpitøjk t'ixa'adì ja taaay ja winmaa'ñ sudso ja tjadyimy'ukmatstit ja Jesúis awin'øøni'ampy, jøts ja tyik'ooktit. ² Xjats ja yide'en kø'øm ñawyajnidøø:

—Ka'ap ja jade'en y'oy'att ku ja nmajtsint xøjøøjty, tsojk ja jaa'y jade'en xem yam pyidø'øktit jøts adøm ja sagasä xu'unindit.

Ku ja Jesúis yiktagutajmj'i'ky ja pa'akxuu'kpi

³ Jam ja Jesúis wyinaty ma ja kajp txøøw'aty Betania, jam ja wyinaty tyøk'ayø'øy Simón wyindum, ja jaa'y pøn wyinaty axøø'kpim putsp; jam ja Jesúis wyinaty twindsøøni ja mesi ku tø'øxyøjk tu'uk tmija'jty ja poop tsaqadu'jts midi wyinaty tmøøt'ajtp ja aceite midi janch pa'akxuu'kp, jøts midi janch tsowi to'jkip. Ja'ats ja tø'øxyøjk ojts tkupu'udu'uty, jøts ja Jesúis kyubajk ja ojts ttanitajmìyi. ⁴ Winets ja jaa'y y'ambøjktøø pøn jam wyinaty winaqgindi, yide'en ja ojts ñawyaa'ñidi:

—¿Tigøjxp ku yø pa'akxuu'kpi jade'en nugo tø wyindigøy? ⁵ Tø yø jeexyip ne'egi yiktøøky tigøøk magø'pxy denarios, jøts ayoobi jaa'y ja jeexyip ja meeñ yiktabudøki.

Jøts ja tjanchmyi'ambøjktøø ja tø'øxyøjk.

⁶ Winets Jesúis ja ojts ñii'mxyidi:

—Majstu'utti; ¿ti yø mdamigajpxtip? Øts yø jade'en tø x'ødyuñ. ⁷ Kumi ejtp meets ayoobi jaa'y xpaatt x'ext, jøts ødyundi meets ja' pøni juuni meets ja kø'øm xmay'atwa'añ; jøts kidi xjøp'ejxti jøts øts meets ejtp xpaatt x'ext. ⁸ Tø øts idø'øn yø tø'øxyøjk jade'en xuñ pøni sa øts idø'øn yø xamidsøkyin; tø øts ja pa'akxuu'kpi yø xanitemy kumi x'ookjøp'ejxnip øts idø'øn ja, paty idø'øn xyik'øø'yìñi xyikpaajtiñi kumi wingonip øts ja n'o'jkin. ⁹ Janch meets idø'øn nnøjmi, ku øy mædsoo yikajpxwa'kxt ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ya naxwiiñ, nayide'en yø øy mædsoo yiknimadya'akt ku øts yø tø'øxyøjk jade'en tø xmay'aty, yikja'myatsp yø øy juuni ku yiknimadya'akt.

Ku ja Judas ñay'awajniyi jøts ja tkøyakt ja Jesúis

¹⁰ Winets ja Judas Iscariote chøø'ñ pøn ja Jesúis pyabøjkpitøjk wyinaty møøt ñimakmajtsk'aty, jøts ja ojts tninijkxy ja teetywindsøn, ja'ats ja møøt tkajpxy'ajty jøts ku ja tkøyakt ja Jesúis. ¹¹ Xjats ku ja jade'en tmadooodøø, winets ja jyanchxonaktøø, jøts ja Judas ja meeñ jatyi yiktami'awa'añiyii'ñ. Ja'agøjxpts ja Judas t'ixaqay ja taaay ja winmaa'ñ juuni et ja t'ukøyakt ja wyindsøn.

Ku ja nwindsøn'ajtim yjaak'a'ux'ajtni møøt ja pyabøjkpitøjk

¹² Xjats ku ja xøøw tpaajty midi ja israelit jaa'y yjanch'amaay'ajtip, ku chapkaaky ja jadi'iñi tkaydi midi levaduri tkamøøt'ajtp, ja'abi xøøw idø'øn wyinaty tø tpaaty jøts ku ja xøøw midukxøøw tyuñi, ja'ja tyejtip pøski, ja'abi xøøw idø'øn ja tyukni'o'jkidip ja borreegi maxu'unk, paty ja pabøjkpitøjk winet et tyiktøødøø ja Jesúis jøts ja tnimaadyøø:

—¿Ma øøts ja pøski a'ux nyik'awext jøts ni'amuki n'a'ux'ajtidit?

¹³ Xjats ja Jesúis ja pyabøjkpitøjk namajtsk tkajxtsøø'ñ, yide'en ja t'uknimaay:

—Nøjkxti jam møj kajpjotp, jamts inet jaa'y tu'uk x'ejxpaaattit pøn jam wyinaty tsiy tyanigo'onip, ja'ats mbanøjkxtip, ¹⁴ jøts pøni mä ja yja'aty, japts ja kudøjk xnøjmidit: "Yide'en ja windsøn wya'añ: ¿Mäk idø'øn ja tøjkjoojt, mäk idø'øn ja pyabøjkpitøjk ja tmøøtka'aty tmøøt'uukt, mäk idø'øn paski a'ux ja tka'adyit?" ¹⁵ Winets meets inet ja myiktuk'ext tu'uk ja tøjkjoojt yap nipat tøkjixpy midi yap a'ejxi abaqadi ejtnip; japts meets ja jii'kxy xyik'øyidit midi njøø'kxindip.

¹⁶ Xjats ja pyabøjkpitøjk namajtsk ñøjkxtøø jøts ja ojts yja'atti jam møj kajpjotp, jamts ja jade'en tjanchpaattøø sa Jesús ja wyinaty tø tyukmadøyidi, jøts ja jam tyik'øyidøø ja paski a'ux, winets ja wyimbejtøø mä choo'ndøø.

¹⁷ Xjats ku ja et kyoodsiyii'ñ, winets ja Jesús ja pyabøjkpitøjk nimakmajtsk jam tmøøtja'jty. ¹⁸ Jøts ku ja twinguwa'atsidøø ja kyaabyajt, kuts ja jam wyinaty kyaanidi, winets ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tnimaay:

—Janch meets idø'øn nnøjmi jøts ku ja ixyam niðu'ugin nmøøtkay pøn øts inet amaa'tsk'ampy xkøyakp.

¹⁹ Xjats ja pyabøjkpitøjk yjanchjotmay'oo'kpøjktøø, jøts ja niðu'uk jaty tyiktøødøø:

—¿Wan ja ndejint y'øtsi?

Nayide'en jadu'uk wyamøø:

—¿Øts ndejint jade'en adø'øtsp?

²⁰ Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaqañ:

—Tu'ugyi ja' pøn øts idø'øn jade'en xu'ump, jøts ka'ap ja yjagami, ixyä adøm idø'øn ja nmøøt'a'ux'ajtindi, niðu'ugin meets jade'en xunwa'añ. ²¹ Jade'ents idø'øn yjatt ja naxwii'ñit jaa'y myøjkudanaabyi sám ja Dios kyajpxy wya'añin; jøts iti ja jaa'y yjanch'ayøøy pøn øts jade'en xkøyakp amaa'tsk! Tø ja jeexyip ne'egi tyiy ku jeexyip kyidyimgye'exy.

²² Ku dø'øn ja jade'en ixam wyinaty kyaydi, winets ja Jesús tnixajiyii'ñ tu'uk ja tsapkaaky, jøts ja ttamøja'wiyii'ñ ja Dios Teety, xjats ku ja t'adujkpajky, winets ja tmøøy ja pyabøjkpitøjk, yide'en ja wyaqañ:

—Kaydi, ya'at øts idø'øn ñamyayi nne'kx'ajtpy.

²³ Xjats ja nayide'en t'adam'ujch tu'uk ja uujk'ii'ñ, jøts ku ttamøja'wiyii'ñ ja Dios Teety, winets ja ttuk'uk'abidsii'my ja pyabøjkpitøjk midi ja wyinaty tø t'adami yap uujk'ii'ñjøtpy, niðuki'iyi ja t'uktamujktøø. ²⁴ Yide'en Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Yø øts idø'øn ñamyayi nni'jpy'ajtpy midi wiðsu'ump wiðaqxp øts nnikøjxp øts ngubajkp ku nyikpiktaq akt jam kruskøjxp. Ja'ats may jaa'y y'ajot'attip jøts ja ñitso'ok'attit. Jade'en'ampy idø'øn ja Dios Teety tyik'adukwa'añ ja wyanda'aky sám idø'øn ja ttami'awa'añiyii'ñ ja ñitso'ok'ajtin. ²⁵ Janch meets idø'øn nnøjmi, jøts ku ka'ap n'uk'uknit yø vino, jaanim øts yø nøjkx n'uuky jadigojk ku Dios kyutujk yja'att, ku kyutujk ja ttanitanit ja yja'a'y.

Kuja Jesús kørøm tnigajpxy jøts ku Pedro ja kyu'øøniyit

²⁶ Xjats ku ja t'øøgøjxtøø ja Dios kyajpxy, winets ja ñøjkxtøø jam kojpkøjxp midi txøøw'ajtp Olivos. ²⁷ Jøts ja Jesús pyabøjkpitøjk tnimaay:

—Niðuki'iyi meets inet xatsø'ødyu'unt ixyamgoots; kumi yide'en Dios kyajpxy wya'añ: "Yikøyakp ja borreegi ejxpi jøts ja y'oookt, jøts ja borreegi jadi'iñi kyaakwa'kxnidit." ²⁸ Jøts ku ø nbidsø'ømt jadigojk yap oo'kpi jutjøtpy, winets ø nnøjkxjawyenit jam Galilea, jamts mee xpaatt.

²⁹ Xjats ja Pedro tnimaay ja Jesús:

—Øy mets mbabøjkpitøjk niðuki'iyi mjadtøsø'ødyuñiyi, nijuuni me ngadatsø'ødyuñ.

³⁰ Winets Jesús ja ñimaayøø:

—Janch mets idø'øn nnøjmi jøts ku yamgoots inet mnøømt ku me ka'ap x'ijxy'aty, ka'anim tsapni'aqaw wyinaty myajtsk'aya'axy ku mets inet tigøøk ojk mwä'ant jade'en jøts ku me ka'ap xnijawi.

³¹ Xjats ja Pedro mək'ampy tyimwyindani ja Jesús, yide'en ja tnimaay:
—Nja'øøky me møst, nijuuni øts jade'en ngawa'ant.

Tum jade'en ja yjadu'ukpi pabøjkpitøjk wyandøø sam ja Pedro wyaañ.

Ku ja Jesús t'ajot'ajty ja Dios Teety jam Getsemaní

³² Xjats ja yja'ttøø ma ja et txøøw'aty Getsemaní, jamts ja Jesús pyabøjkpitøjk tnimaay:
—Ya tsøønidø, wan ø t'ats'ajot'aty ja Dios Teety.

³³ Winets ja t'ukwaay ja Pedro, ja Jacobo, jøts ja Juan, jøts ja ojts tmøøtnijkxy, xjats ja Jesús yjantyimchø'jkiyii'ñ, ka'ap ja y'ukwinmæa'nbyatni, ja'agøjxp ku ja y'ayo'on wyingøñ. ³⁴ Jøts pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—Janch tyimyotmay'oo'kp øts, øy øts yø yjaw i jadi'iñi ngu'oogit. Awejxti ya ejxim mma'oo'knidi, wiijy m'ettit.

³⁵ Xjats ja Jesús jawaani yjaaknajtsyo'oyiyii'ñ, japtops ja ojts ñagyuxendya'agiyi, jøts Dios Teety ja ojts t'amidøy jøts ja jade'en kidi tyimy'ayo'ombaatty sa dø'øn ja wyinaty yjatwa'añ ja'abi xøøw. ³⁶ Yide'en ja wyaañ ku dø'øn ja ojts dios'ajot'aty:

—Mets Teety, øyik jade'en xjanchkayikjatt, jøts øts kidi jadine'en ayo'on ndyimbyaaty; øy idø'øn kyidyimyjade'eni sam ø ndyimyjatsøkyin, jade'en øts idø'øn ngupøkt pøni sa me xamidsøky.

³⁷ Ku ja jade'en wyaañ, xjats pyabøjkpitøjk ja tnimiñ, mæadip ja jap wyinaty ku ja ojts tpaaty; winets ja tnimaay ja Pedro:

—Simón, ¿tø me ma'oo'kn? ¿Niwine'en me waani tø mgawijy'ity?

³⁸ Wejti kajti jøts ja Dios x'ajot'attit, nay'ejx'etidi jøts kidi mmimajada'agidi ja ayo'on midi wingomp. Janch øts idø'øn nwæ'añ ku ja winmæa'ñ janchja'ødyunwæ'añ, ja ne'kxts jaayi ja ka'øybì tumbi amutsk'ejxiyip.

³⁹ Xjats ja ñøjkxkojmøø Dios Teety ajot'ajtpi, nayide'en ja ojts wyangojmi sa ja wyinaty jawyeen tø wya'añ. ⁴⁰ Winets ja myengojmøø ma pyabøjkpitøjk ja jam, mæagojmædip ja wyinaty ku ja tpaajty, kumi janchmæa'y'oo'ktip ja!. ⁴¹ Jøts ku ja tigøøk ojk ojts t'ixy ja pyabøjkpitøjk, jaanimts ja tnimaay:

—Tøts inet, mæanidi poo'kxnidi. Wan jade'en tjaty, tø dø'øn tyimbyaqty jøts yikøyakt ja naxwii'ñit ja'a'y myøjkudanaabyi. ⁴² Pidø'økti, niwejti, wan tja'a'myindi; ixa ja ixyam wyingøñ pøn øts inet xkøyakp.

Ku ja Jesús yikmajch

⁴³ Nay jamnim ja Jesús wyinaty jade'en wya'añ ku ja Judas yja'jty, pøn ja pyabøjkpitøjk wyinaty møøt ñimakmajtsk'atti, ja'ats ja mayja'a'y jam tmøøtja'jt tsujx møøt jøts kipyapidi. Ja teetywindsøn idø'øn ja wyinaty tø kyexyidi, møøt ja kajpxwejpitøjk, jøts møøt ja mæja'a'dyøkti. ⁴⁴ Yide'en idø'øn ja Judas wyinaty tø wya'añ jøts ja tu'uk tpikta'akt ja ejxa'añin midi ja y'ejxtip ku ja tkøyakt ja Jesús, yide'en ja wyinaty tø wya'añ:

—Pøni pøn øts inet ndsu'kxpy, ja! idø'øn ja wyinaty; ja'ats idø'øn mmætstip, jøts ja xyiknøjkxtit ta'tspiky'ampy.

⁴⁵ Xjats ku dø'øn ja jam jade'en yja'jty, winets ja twinguwa'jkiyii'ñ ja Jesús, yide'en ja tnimqay:

—Øts, windsøn, memp.

Jøts ja ojts jade'en ttsu'kxy. ⁴⁶ Xjats ja Jesús yiknixajiyii'ñ, jøts ja jade'en yikmajch.

⁴⁷ Jøts ja ja'a'y pøn ja Jesús jam wyinaty myøøt'ajtpy, ja' tsujx tu'uk tnixajiyii'ñ jøts ja ttaxikja'tstuuyt ja teetywindsøn tyumbi, ojts ja tyatsk ja tyikwinajki. ⁴⁸ Winets ja Jesús tnimqay ja ja'a'y pøn ja wyinaty tø myachi.

—¿Ti mee x'ejxnì ku xanimenidi ja kipy jøts ja tsujx? ¿Ti mee x'ejxnì, maa'tspi, ku meets jade'en xmætswæ'añ? ⁴⁹ Jabom jabom meets jam y'ijty nyik'ixpiky tsaptøjkjotp, ¿ti kuts meets jam xkamajch? Paty idø'øn ya'at ixyam jade'en yjaty kumi Dios kyajpxy jade'en wamp, ¿sudso'ampy idø'øn ja kyatø'øt?

⁵⁰ Winets ja pyabøjkpitøjk tmajtstuttøø nadyu'uk ja wyindsøn Jesúš, jøts ja ojts jadi'iñi y'agakpajknidi.

Ja una'jk jaa'y pøn jadi'iñi kaktigøøy

⁵¹ Jamts ja Jesúš wyinaty pyayø'øy tu'uk ja una'jk jaa'y pøn ja poop wet wyinaty tyukwop'ajtp, ja'ats ja yikmach; ⁵² winets ja wyet ja tmajtstuujty, jøts ja jadi'iñi niwa'ats kyejky.

Ku ja Jesúš yikwaañijkxy jam kutujktajk jotp

⁵³ Xjats ja Jesúš yiknajtswa'awiyii'ñ jam møj windsøn wyindum pøn ja teety wyindsøn'ajtip, jam idø'øn ja windsøndøjk ñamyujkøjxidøø møøt ja møja'a'dyøjkti. ⁵⁴ Jagam idø'øn ja Pedro tpayø'øy ja wyindsøn ku ja yiknajtswa'awiyii'ñ jam windsøn kyutujktajk agø'øm, jade'en ja tpaja'jty, jamts ja Pedro tmøøt'ixaajky ja tajk, ja' ja jam myøøtjo'kxpjikpy mä ja jøøn jam wyinaty tø myøji.

⁵⁵ Jøts ja teetywindsøndøjk møøt tuki'iyi ja kutujk adsinaabyidi t'ixaadyøø tu'uk ja pøky, jade'en ja t'ixaadyøø ja pøky jøts ja tuku'oogiwya'andi ja Jesúš; xjats ja niti tkapattøø.

⁵⁶ Kumi øy ja tigati ttaniwambatti jøts ja jade'en xem yam kyanabyaadyidi ja y'ayuujk.

⁵⁷ Winaagin pyidø'økti mok'ampy jøts ja nugó tni'ønnidi øy ja yjagajade'eni, yide'en winaagin wyandøø:

⁵⁸ —Tø øøts yø nmadøy ku yø yide'en wya'añ: "Nyikida'ap øts yø tsaptøjk midi yø jaa'y tø tyik'øyidi, jøts øts kyidigøøk xøøw jadu'uk nyikwa'kukit midi ja jaa'y kyayik'øyip."

⁵⁹ Jøts ni jade'embaat ja kø'øm kyanagyupikyidi ku ja øy sa yjawa'andi.

⁶⁰ Winets ja teetywindsøn tyanaagyukiyii'ñ jam mayja'a'yjotp, jøts ja tyiktiyy ja Jesúš, yide'en ja tnimaay:

—¿Ka' idø'øn m'adsøy? ¿Ti dø'øn jade'en myiktani'øø'nip?

⁶¹ Xjats ja Jesúš amøñi tyik'ity, jeky ja niwine'enin kyidiyimy'adsøøy. Winets ja teetywindsøn ja ojts jadigojk tyibyikyiyi, yide'en ja ojts nii'mxyiyi:

—¿Mets idø'øn ja' pøn Dios Teety pyiktaajky jøts mets mwindsøn'att? ¿Mets idø'øn ja Dios Teety m'U'unk'ajtip?

⁶² Xjats ja Jesúš y'adsøøy jøts ja wyaañ.

—Øts idø'øn ja'. Øts idø'øn ja naæxwii'ñit jaa'y nmøjkudanaabyi'ajtpy, jøts x'ejxtip meets ku n'ixa'akt aga'ñ'ampy mä Dios Teety, jøts ku nayide'en ø nme'ent yoots agujkpy jap tsajpjøtpy.

⁶³ Winets ja teetywindsøn ja wyet kø'øm ttakø'jtsiyii'ñ ku ja y'oj'abajtiyii'ñ, ja' idø'øn tyijpy ku tø ja jaabqat y'oj'amø'øty, xjats ja wyaañ:

—¿Ti ejxpi ti nija'wibi jaaktsojkiyip? ⁶⁴ Tøxi xmadowdi sa tø wya'añ ku ja Dios Teety yø tø twingajpxnaxy; ¿sa dø'øn xjawiidi ku jade'en wya'añ?

Winets ja níduki'iyi ttanikajpxtøø ja o'jkin.

⁶⁵ Jøts winaagin jatyi tnidsujidøø, jatyi twinmajtstøø jøts ja ttsee'ktøø, yide'en ja wyan'adø'øtsti ku ja jade'en ttundi:

—¡Najtsjawi pøn tø mgøxyi!

Jøts ja tajk ja twingoxti tjøpkoxti awa'an'ampy.

Ku ja Pedro tku'iiñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesúš

⁶⁶ Jap ja Pedro wyinaty tøk'agi'py ku yja'jty tu'uk ja tø'oxyøjk pøn ja teetywindsøn tyumbi'ajtpy; ⁶⁷ ja'ats ja ojts y'ijxyiyi ku ja yap wyinaty jøn'ajpy yjo'kxpiky, tøyim ja wyinaty wyin'ejxniyi xjats ja yide'en nimaajyøø:

—Nayide'en mets y'ijty xpawidity ja Jesúš ja Nazaretit jaa'y, ¿kidi?

⁶⁸ Xjats ja Pedro ja ka'ap tnigajpxy, yide'en ja wya'añ:

—Ka'ap øts ja n'ijxy'aty pø pøn ja', jøts nguidyimñija'wip øts pø ti me mgajpxpy.

Xjats ja jade'en yø'øpyidsii my jam tajyjøp'am. Winets ja tsapni'aaw y'ayajxji'jky. ⁶⁹ Jøts ja tø'øxyøjk ojts twin'ixy jadigojk ja Pedro, xjats ja ttukmadoobinaxwa'jky ja jaa'y pøn jam wyinatyi, yide'en ja wyaq'an:

—Ya'at jaa'y tmøøtwidejtp yø Jesús.

⁷⁰ Winets ja Pedro ja ka'ap tkupijky jadigojk. Waani y'ijty, xjats Pedro ja jaa'y nimaqayøø jadigojk pøn jam wyinatyi:

—Mets inet mdyimyøøtwidijtpy yø Jesús; kumi Galile'it jaa'y mets, jøts jade'en me mgajpxy sa yø kyajpxti.

⁷¹ Winets ja Pedro kø'øm kyanay'ømyigajpxiyøø møk'ampy ja jaa'y yide'en:

—Tyimy'ijxpy ja Dios jøts ku nguidyimñijawi pøni pøn jaa'y meets jade'en mdijpy.

⁷² Xjats ja tsapni'aaw myajtsk'ayajxy. Winets ja Pedro tja'myejch ja Jesús y'ayuujk sa ja wyinaty tø ñii'mxyi: "Ka'aním wyinaty ja tsapni'aaw myajtsk'aya'axy ku mets inet wyinaty tigøøk ojk tø mwani ku me xka'ijxy'aty." Jøts ja tkuyaixiyii'ñ ku ja jade'en tja'myejch jøts ku ja wyinaty jade'en nichøky tø wyaq'an.

15

Ku ja Jesús twinguwa'jkiyii'ñ ja Pilato

¹ Xjats ku xyjjndyaaky, winets ja teetywindsøn ñamyujkidøø møøt ja møjaa'dyøjkti, møøt ja kajpxwejpítøjkti, tuki'iyi wine'en ja t'adsøønidøø ja kutujk jam tsaptøjkjotp. Jøts ja ojts tyiknøjkxti ja Jesús kowiiñ jam Pilato wyindum, jamts ja tkøyakti. ² Xjats ja Pilato tnimaqay ja Jesús:

—Janch mets idø'øn windsøn'ajtp ya israelit jaa'y y'etjøøjty?

Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Øts ja'.

³ Xjats ja teetywindsøn janch may ja øø'nin tpiktaktoø, yikxon ja Jesús yikni'øø'niyii'ñ.

⁴ Winets ja Pilato tyiktiyy jadigojk, yide'en ja tnimaay ja Jesús:

—Ka'ap idø'øn m'adsøy? ¡Ejx! Yikxon mjanchyikni'øøni. ¡Ejx! Ja pøky kawinakjøøjpm yiktanii'øøni.

⁵ Jøts kyidyimy'adsoop ja Jesús ku Pilato ja jade'en ñii'mxyi; jøts ñigyumaap idø'øn ja Pilato ja kø'øm tjaawi ku ja jade'en kyidyimy'adsøy.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ñidujkiyii'ñ jøts jay'ookt

⁶ Yide'en idø'øn ja Pilato wyinaty ja kostumbri tmøøt'aty ku ja paski xøøw tpaatty, winets ja tyik'awa'atspidsimy niðu'ugin ja tsumyjaal'y, pøni pøn ja mayjaal'y yik'awa'atspidsømwandip. ⁷ Jamts wyinaty tu'uk ja pøkyjaal'y tsumy pøn txøøw'ajtp Barrabás, ja' ja yap møøt chum'ity pøn ja wyinaty møøt tø yikjaal'y'øøky ku tsep ja wyinaty tø ttundi møøt ja kudunktøjk. ⁸ Xjats ja mayjaal'y jam jade'en myendøø, jøts ja t'amidoobinaxwa'aktøø ja Pilato jøts tsumyjaal'y ja tyik'awa'atspidsø'ømt niðu'ugin sa kyostumbri ja wyinaty tmøøt'aty. ⁹ Winets ja Pilato y'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Saq mee m'ukwa'añ, wan yø israelit windsøn tyikmajstu'uty?

¹⁰ Jade'en ja wyaqan kumi tø dø'øn ja wyinaty tja'gyuki jøts ku ja teetywindsøn wyinaty nugo tø tkøyakti ja Jesús tanejkingøjxp. ¹¹ Xjats ja teetywindsøn tkajpxwejkøjxtøø ja mayjaal'y. Ojts ja t'agajpxidi, jøts ja wyaqandit jøts wan ja Barrabás t'awa'atspidsimy jøts ka'ap ja Jesús. ¹² Xjats ja Pilato tyiktiyy ja mayjaal'y, yide'en ja tnimaay:

—Jøtsimts yø israelit windsøn, sa yø yiktu'unt?

¹³ Winets ja y'adsoodøø jøts ja wyandøø møkta'aky:

—¡Yikruspat!

¹⁴ Xjats ja Pilato tnimaay ja mayjaal'y:

—Ti tundigøø'yin yø tø ttuñ, ti yø kyubatp?

Winets ja tjaaktyimyikjinajxtøø, møk'ampy ja yjaaktyimwyandøø:

—¡Yikruspat!

¹⁵ Jøts kumi yikjotkukiyampy ja Pilato wyinaty ja mayja'a'y, xjats ja tyik'awā'atspidsiimy ja Barrabás; jøts ku ja t'uknāñkwyojpøø ja Jesús, wínet ja ojts tkøyaky jøts ja kyiruspatt.

¹⁶ Xjats ja soldaditøjk tyiknøjkxtøø ja Jesús jap kutujktaqajk'agui'py mä ja ttejtí Pretorio, mä ja masyoldadijap wyinaty chøonidi, japtops ja myisoldadi ja twaamukøxti. ¹⁷ Winets ja tsuu'nk wet ja ttuktatøkjidøø ja Jesús midi ja wíndsondøjk nugo myiwíndson'ajttip, jøts ja kujp awiity ttukoroni'atti. ¹⁸ Jøts ku ja jade'en t'uktundøø, winets ja wyambinaxwā'ktøø mok'ampy, yide'en ja tkajpxpoo'kxtøø:

—¡May xøowim may jumøjtímdanit mets israelit jaa'y wyindsøn!

¹⁹ Jøts ja kipy ja ttaxikwojpø'ktøø, ojts ja tnidsujidi jøts ja ñadyiji twinguxanidi, ñadyiji ja twíndso'ogidi. ²⁰ Xjats ku dø'on ja jade'en t'uktaxektøø, winets ja tsuu'nk wet ja ojts tjajnidjøts ja ttuktatøkjidøø ja wyet midi ja wyinaty wyet'ajtpy. Xjats ja jatyi twaabidsømdøø jøts ja kyiruspatt.

Ku ja nwíndson'ajtím Jesús kyiruspajtym

²¹ Xjats ku ja Cirenít jaa'y jam wyinaty ñaxy pøn txøow'ajtp Simón, kyamjotp ja wyinaty chøon; ja'ats ojts yiktaguwani jøts Jesús kyirus ja tpadsøjmit, ja' idø'on jade'en jajtp pøn ja Alejandro møøt ja Rufo tyeety'ajtip.

²² Xjats ja mayja'a'y tyiknøjkxtøø ja Jesús jam Gólgota, mä ja et jade'en txøow'aty midi jade'en tyijpy ayuujk Oo'kpi Kyubajk Pajk. ²³ Jamts ja tmøødyøø ja vino midi wyinaty tø yik'adamuky møøt ja tsøøy midi yiktejp mirra, ja' ja ojts tmo'odi ja Jesús, jøts ja ka'ap tkupijky, ka'ap ja t'uujky. ²⁴ Winets ja tyikruspajttøø; jøts ja soldaditøjk tyikwā'kxtøø ja Jesús wyet, ojts ja tniguyatti, jøts pøni pøn majadakp ja'ats ja wet twejstøø.

²⁵ Jaa dø'on ja xøowu'nk wyinaty waani pyety ku dø'on ja jade'en tyikruspajttøø. ²⁶ Jøts letri ja jam tkøxjaadyi; yide'en ja tyikwā'andi: "Israelit jaa'y ya'at ja wyindsøn." Ja' dø'on ja ojts ttagubatti kidi tii'jip. ²⁷ Namajtsk ja maa'tspi ja tyikruspajttøø nay jam møøt ja Jesús, tu'uk aga'ñ'ampy jøts tu'uk anajy'ampy. ²⁸ Janch jajt idø'on ja jade'en sa'jap nøkyijxpy wya'añ, ku yide'en wya'añ: "Møøt ja yiktamimacho'owiyii'ñ ja møj ka'oy jaa'y."

²⁹ Xjats ku dø'on ja jaa'y jam ñaxti kruswemp, ka'ap ja tjanch'ømyigajpxti, wyibejptip ja kyubajk ja jam, jøts ja tnøjmidj:

—¡Jøj! Metsxi xijy tsaptøjk myikidaapy, jøts mets ja xijy jatyi kyidigøøk xøow xyiktanaagyukigyojmi, ³⁰ nãnkñitso'ok'atits me kø'om jøts mwínakt jam kruskøxp.

³¹ Jade'en ja jaa'y wya'andi, nayide'en ja teetywíndson wyamidi møøt ja kajpxwejpøjkti, yide'en ja kø'omyi ñawya'añidi:

—May abiky jaa'y tø tyiknitso'ok'aty, jøts ka'ap kø'om tjaty sudso ñankñitso'ok'atiyyit.

³² Pøni ku net njanch'ejxit yø Israelit jaa'y wyindsøn wyinakt jam kruswemp, wínet inet njanchja'win jøts ku yø yjanchja'aji ja Cristo.

Ja jaa'ybaat ja kya'omyigajpxøø pøn ja jam wyinaty møøt tø yjakruspety.

Ku ja nwíndson'ajtím Jesús y'ø'jky

³³ Xjats ku kyujkxøow'ajty, winets kyoodsiyii'ñ ja naçxwii'ñit, jaanim ojts yjajta'aky møj winakxyøøw. ³⁴ Jøts ja Jesús mok'ampy wyaañ:

—Eloí, Eloí, glama sabactani? —midi tyijpy: Dios Teety, Dios Teety, gladits ku ø tø xnanktyuñi?

³⁵ Winaqgin ja jaa'y jade'en tmoodoodøø pøn jam wyinatyi jøts ja wyandøø:

—Madowdi, ja Elías yø wyqadsøopy.

³⁶ Xjats tu'uk myiiñ janch pujtpim pøn tnixajiyii'ñ ja tanøxe'jts midi jade'en t'ejxp ejxim ja xä'akjoptsin, ja'ats ja ojts tyikxøøky yap vino ta'amjøtpy jøts ja tpiktaajky jam kipy jøp'am, winets ja jade'en tta'adejiyii'ñ ja Jesús jøts ja ttukwimuukwā'añ, yide'en ja wya'añ:

—Majstu'utti; wan t'uk'ijxyim pøni janch'ukyikwinajkip inet idø'øn ja Elías jam kruskøjxp ku inet ja mye'ent.

³⁷ Winets ja Jesús møk'ampy yaajxy, jøtsnim ja y'ø'jky. ³⁸ Jøts nay jatyi ja wet kujkwa'kxy y'akø'øtspajky midi ja tsaptøjk jam wyinaty y'awejtstuk'ajtpy, kubajk'ampy ja kyø'øtstøjkuyii'ñ jøts ja kyø'øtskidaajky ok'øm'ampy. ³⁹ Jøts ku ja soldædi windsøn jade'en ojts t'ixy pøn ja Jesús jam wyinaty twindanaapy, winets ja wyañ ku ja Jesús wyinaty jade'en møk'ampy tø ya'axy, jøts ku ja wyinaty tø y'øøky, yide'en ja wyañ:

—Janch tiy tam idø'øn Dios tam ya'at y'ity y'U'nk.

⁴⁰ Jam ja tø'øxyøjk wyinaty tyanaamyidi pøn jam jagam a'ejxujktip; ja Salomé, jøts ja María Magdalena jam wyinaty møøt jadu'uk ja María midi ja Jacobo tyaaq'ajttip møøt ja José. ⁴¹ Ja tø'øxyøjk idø'øn wyinaty tø tpawidetti ja Jesús, jøts ja' ja wyinaty tø t'ejx'etti ku ja Jesús jam Galilea wyidijty. Jøts jam ja tø'øxyøjk wyinaty y'a'ejxujkmidi pøn ja Jesús jam wyinaty tø pyanijkxyi Jerusalén, møøt ja jam wyinaty tø yja'atti.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ñe'kx yikpiktaajky yap oo'kpi tsaaq jutjøtpy

⁴² Xjats ku chuu'wiyii'ñ ku ja poo'kxin xøøw wyinaty kyimjabom tpaatwaní, ⁴³ winet ja José myiiñ, ja Arimate'it jaa'y pøn wyinaty ja kutujk t'adsinaadyip. Ja'ats idø'øn tjøp'ejxp jøts ja ttatøkiwyaañ ja Dios kyutujk midi ja yjaa'y ja tyanitanaapy, jøts ja ojts amumjoojt myiñ ma dø'øn ja Pilato jam wyinaty, jøts ja t'amidooji ja Jesús ñe'kx ku ja wyinaty tø y'øøky. ⁴⁴ Xjats ja Pilato ñigymaaap yajty ku dø'øn ja wyinaty tø y'oo'kni, winets ja tyaaqxiyii'ñ ja soldædi windsøn jøts ja tyiktiy pøni janch ku dø'øn ja wyinaty tø y'øøky. ⁴⁵ Xjats ku ja soldædi windsøn ja ojts tnigajpxy jøts ku ja janch jade'en, winets ja Pilato tkøyajky ja oo'kpi jøts José ja yikmøø. ⁴⁶ Xjats ja tjuuy tu'uk ja poop wet midi øy midi majpxy, jøts ku ja tyikwinajky ja oo'kpi, ja'ats ja tya'amojts, jøts ja tpiktaajky jutjøtpy midi ja wyinaty tø tyikjuty jam tsaaqjotp. Jøts ku dø'øn ja jade'en tpiktaajky, winets ja møø tsaa ja tta'agiyy. ⁴⁷ Ojts idø'øn ja María Magdalena møøt jadu'uk ja María, pøn ja José tyaaq'ajtpy, t'ejxtøø ma ja Jesús wyinaty tø yikpikta'aky.

16

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús yujkpyiky jadigojk

¹ Xjats ku ja poo'kxin xøøw ñajxy, winet ja María Magdalena t'atsjuudyøø ja pa'akxuu'kpi móøt Jacobo tyaaq, móøt ja Salomé, jade'en ja ojts t'atsjuudyi jøts Jesús ja t'atspikta'akwajnidì ku ja wyinaty tø y'oo'kni. ² Xjats ja ojts ttaninøjkxti jøpyi ku ja samaañ wyinaty tø y'abety, xøbidsimyu'nk ja yja'ttøø jam móø tsaa agujkp ma ja Jesús jam wyinaty tø yikpikta'aky. ³ Yide'en ja kø'øm ñawyajnidøø:

—¿Pøn inet ja tsaa tjanch'agiyyu'ut jøts ndøjki'inf?

⁴ Xjats ku ja yja'ttøø, winets ja t'ejxtøø ku ja móø tsaa ka'ap ja yap wyinaty ukteeni yap jut'agui'py, tø ja wyinaty yikiyyø'øñi. ⁵ Jøts ku ja tyøjkidøø yap mutsk tøjkjøtpy, winets ja t'ejxpattøø tu'uk ja ankilis midi ja wyinaty pya'ajpy tsinaapy, jøts midi wyinaty nayıde'en ja poop wet myøøt'ajtpy. Xjats ku ja t'ejxpattøø waaajtyøjk ja tiy, jøts ja ojts jantyimchø'jkidi. ⁶ Jøts ja ankilis ja ojts ñii'mxyidi:

—Kidi mdso'øgidi; nnija'wip øts ku meets ja Jesús ja ñe'kx x'ixaajiyidi. Tø ja jadigojk yujkpyiky, øy xtyimy'ejxtit ma ja yikpiktaajky. ⁷ Nøjkx ja pyabøjkpitøjk xukmadojidi móøt ja Pedro, jøts ñøjkxtit jam Galilea; jamts meets ja x'ejxtit jadigojk, jamts meets ja xminabyaadiyit jade'en sa ja kø'øm mnimaajyidøø.

⁸ Xjats ja choo'ndøø jam móø tsaa agujkp ma ja Jesús ja wyinaty tø yikpikta'aky, jøts ja ñøjkxtøø. Jadi'iñi tsø'øgi ja yjantyyikmibejpniyidi jøts niøøn ja sa tkanøjmidi, kumi jantyimchø'jkidi ja wyinaty.

Ku ja Jesús ñank'y'ejxøø jadigojk ma ja María Magdalena jam wyinaty

⁹ Ku ja Jesús domingi jöpy wyinaty tø pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, ja María Magdalena ja ojts jawyeen y'ijxyiyi, pøn ja wyinaty tø tyikpidsøjmi niwixujk ja miku'. ¹⁰ Ja'ats ojts ñijkxy jøts ja ojts t'atstukmadøy pøn jaty ja Jesús wyinaty tø tmøøtwidetti, pøn jam wyinaty jiidyip yaxtip, maadyip tajtip. ¹¹ Jøts ku ja jade'en tnimadoodøø ku ja Jesús yujky'aty, ku ja tø'oxyøjk ja wyinaty tø t'ixy, ka'ap ja tjanchja'widøø.

Ku ja Jesús ñankyejxøø jadigojk ma wyinaty ja namajtsk pyabøjkpitøjk

¹² Xjats ku dø'øn ja jade'en y'uknajxy, winets ja Jesús ñankyejxkojmiyøø abiky tssoo ku wyinaty ja pyabøjkpitøjk namajtsk yø'ødyi jam tuu'äm. Ka'ap idø'øn ja pyabøjkpitøjk y'ejxkapyidi kumi wenk idø'øn ja kyaxi'jky. ¹³ Jawaani y'ijty, jøts ku ja t'ejxkajptøø winets ja jatyi jam wyimbejttøø kyamjotp, jøts ja ñøjkxtøø Jerusalén ma ja myigu'uk ja t'atstukmadoowa'ändi. Kuts ja jam yja'ttøø, winets ja myigu'uk ttukmadoodøø jøts ja nika' yjanchja'wiyi.

Ku ja Jesús ttaguwa'aniyiiñ ja tunk ja pyabøjkpitøjk

¹⁴ Waani et xøøw ñajxy, xjats ja Jesús ñankyejxkojmiyøø ku pyabøjkpitøjk ja jam wyinaty nimaktu'uk twindsøønidì ja kaabyajt; jamts ja møk'ampy twingugajpxiyiiñ ja'agøjxp ku ja niti janchja'win tkamøøt'atti ku ja jadine'en kyujuunidi, kumi ka'ap ja wyinaty tø tjanchja'widì ku ja yiktukmadoodøø jøts ku ja Jesús wyinaty tø yik'ixy, ku ja wyinaty tø jadigojk yujkpyiky. ¹⁵ Yide'en ja yiknimaadyøø:

—Niyo'øyigyoxti naxwiiñit, jøts ja øgyajpxy jøts ja ømyadya'aky xkajpxwa'kxtit ma jaty ja jaa'y yujuky'atti. ¹⁶ Pøni pøn øts xjanchja'wip jøts pøni pøn nøabajtp, ja' nøjkx nits'o'ok'ajtp ja y'anmija'win; jøts pøni pøn øts xkajanchja'wip, ja' yiktagubatp ja pyøky. ¹⁷ Ja jaa'y pøn øts xjanchja'widip, yide'en idø'øn ttu'undit øts køjxp: Yikpidsø'ømdip ja' ja miku'; kyajpxtip ja wenk ayuujk ja'; ¹⁸ pøni ayo'ombattip ja', pøni tsu'utsidip ja' ja tsaañ adsu'jky, jøts pøni y'uuktip ja veneni ja', ka'ap idø'øn ja sa yjattit; jøts nayide'en ku pamaa'y ja ja'ayi tkønixajtit, jatyi ja tyiktsø'oktit.

Ku ja Jesús chajpejty

¹⁹ Xjats ku ja pyabøjkpitøjk ja jade'en t'uknimaay, winets ja chajpejty, ojts Dios Teety ja tsajpjøtpy yikpatøkiyi, jøts ja tpuwa'jtsiyiiñ aga'ngyø'ampy. ²⁰ Xjats ja pyabøjkpitøjk choo'ndøø, jøts ja ojts tkajpxwa'kxti ja øgyajpxy ja ømyadya'aky øy madsso. Ja nwindsøø'ajtim Jesucristo ja kø'øm pudøjkiyidip, jøts nay ja Jesús ja tmøøy ja myøk'ajtin jøts ja ttu'undit jade'en midi nipøn jaal'ya naxwiiñ kyajajtpy, paty ja mayjaal'ya ja tjanchja'widì dø'øn ja pyabøjkpitøjk ja kyajpxy. Jade'en idø'øn ja y'ejxi.

JA ØGYAJPXY JA ØMYADY~~A~~KY MIDI JA LUCAS YJA~~A~~Y

Ja Teófilo ya'at yiktanija'ayi

¹⁻⁴ Migu'uk Teófilo, may ja jaa'y tø tjajaadyanwa'andi tyimyjade'en ja madya'aky sám øots ja nmigu'uk tø t'ejxti pøn ja Jesús kyudanaadyip. Nayide'en sám øots ja tø nyiktuk'ejxyin, sám øots ja tø n'ixpikyin, jade'ents ja tjaja'wa'andi pøn jaty t'ejxtø tnija'widøø sa jaty cho'ondajky. Ja'ats tø pyudøkiyidi jøts ja øgyajpxy ømyadya'aky ja tkajpxwa'kxit. Nay tøts øts ja nbemuky ngonmuky ti jaty tuujnøø ku ya'at øgyajpxy ømyadya'aky cho'ondajky. Ixyamts mets ja jade'en ndyimdyanijayi, jøts wa'ats xnijawit ja tiy'ajtin, sa jaty tø myiknøjmi ku ja tø myiktukmadøy yø'obi ixpøjkin.

Ku ja ankilis tnigajpxy jøts ku ja Juan Bautista kyaxø'okwø'añ

⁵ Ixyam idø'øn cho'onda'aky ja madya'aky. Ku dø'øn ja Herodes wyinaty rey'aty jam Judea, jamts ja teety wyinaty tu'uk chøøni pøn txøøw'ajtp Zacarías, ja' y'ijty møøt tyuñ tukpiky ja teetyøkti pøn yiktejp Abías. Elisabet ja ñidø'oxy xyøøw, teety Aarón ja tyeety'ap'ajtmip. ⁶ Janch øy jaa'y idø'øn ja amajtskti, pyaduujnidip idø'øn Dios kyutujk ja' pøni ti ja yikta'ana'amdi. Jade'ents ja ka'ap pøn sa ñii'mxyidi, jade'en ja ka'ap pøn pyøky'ijxyidi. ⁷ Ka'ats ja y'u'nk ja teedi, ni ja Elisabet ka'ap ja y'u'nkpaaaty, tyimyajaa'ñidi ja namajtsk wyinaty.

⁸ Xjats tuk'oik ja Zacarías yja'a'y tyaja'jtidoø jøts ja ttuujnidit ja windsø'jkin ja Dios. ⁹ Jade'en idø'øn ja tkostumbri'atti ku ja teetyøjk ja jade'en tyaja'adyidi, winets ja tniwøjti pøn jap uktøkip jap ma ja Dios yikwindsø'ogi, ma poom tyøy. Xjats Zacarías ja ojts tyimdyaja'adyi, ja' ja poom ojts tyiktøy. ¹⁰ Ixam ja poom wyinaty jade'en tyøy, jøts niduki'iyi ja mayja'a'y ixap yjanchapkajpxmidøt tsaptøjkwimpy. ¹¹ Winets ja Zacarías t'ejxpaaajty tu'uk ja Dios y'ankilis jøts ku ja yap aga'ñ'ampy tyanø ma ja poom yikpikta'aky. ¹² Ku Zacarías ja ojts jade'en t'ejxpaaaty, ni sudso'ampy ja kya'ukwinmaaq'nbyatni, tsø'øgi ja janchyik'o'jkniyip. ¹³ Xjats ja ankilis ja ñimaaajyøø:

—Zacarías, kidi mdsø'ogi, tø Dios mgajpxaqjkñ mmado'oxiyi jøts pyaatp mnidø'oxy Elisabet tu'uk ja mutsku'nk. Mbøattip m'u'nk tu'uk, Juan ja mdukxøøw'attip. ¹⁴ Mdaxonda'akp ja' mdajotkujk'atp ja', jøts may ja jaa'y ja nayide'en ttajotkujk'attit ku ja kyaxø'økt. ¹⁵ Ja'ats møk nøjkx ja kunuu'kxin tmøøt'aty jam Dios wyingujkp. Niwine'enin ja nøø ja tkatunk'att, ka'ap ja y'amu'ukyja'a'y'att. Jaayip ja Espíritu Santo tyuktatøjkniyi ja wyinmaaq'ñ yam ja ka'aním myiñ næxwiñ. ¹⁶ Ja'ats ja Israelit jaa'y tyukja'myatsp tyukja'byaatp ja Dios Teety jadigojk. ¹⁷ Jawyeen ja Juan mye'ent, jaanimts ja nwindsøn'ajtim mye'ent. Nayide'en winmaaq'ñ nayide'en kutujk ja tmime'ent sám ja Dios kyugajpxyin, ja Elias'ajtpi. Jade'ents ja u'nkteety u'nktaaq ja tyikjotimbett, jøts ka' ti tsep niti aki møøt chøønidit y'u'nkti y'una'jkti, jøts ñayikmado'op ja' pøn kidyimyadoodip. Jade'ents ja tyiktøøjt tyiktuudaajkit ja jaa'y wyinmaaq'ñ jøts ja tjøp'ejxtit ja nwindsøn'ajtim.

¹⁸ Jade'en ja Zacarías yiknimaay, xjats ja ankilis ja t'amidøøy:

—Sudso'ampy øts ya'at ndajotkujk'att jøts ku yø tiy janch, pø tum møja'a'ñits øots amajtsk?

¹⁹ Xjats ankilis ja y'adsojøø:

—Gabriel'ajtp øts, jøts Dios ø nmidumpy; ja' øts idø'øn tø xkexy jøts mets ya'at aaw ayuujk ndukmado'ot. ²⁰ Jabi ka'apxi jatyi tø xmibiky sa me tø nnøjmi, taants inet uum, jaanim me mgajpxt ku ja m'u'nk kya'axt. Jatp kubatp idø'øn ya'at jade'en sa ø tø nwø'añ.

²¹ Ixap idø'øn mayja'a'y t'awejxti ja Zacarías, maadyip tajtip ja yap ku ja jadine'en ty'añini jeky yap tsaptøjkjøtpy. ²² Xjats ku ja pyidsiimy, ka'ap y'aaw y'ayuujk ja

t'ukyajkn̄i, j̄ots ja tyimyjatȳi tja'gyukid̄øø kudamik ja wyinaty t̄ø y'ejxjøøxy y'ejxma'atȳ ja p̄t̄ tsaptøjkjøtpy. Nugo ja ja'aȳi tnidoni, t̄oȳi ja wyinaty y'uū'mn̄i.

²³ Kuts xyøøw ja ojts tyika'pxy winaqak xøøw ja wyinaty t̄ø yiktaguwani t'adsøønit ja tsaptøjk, winets ja ñøjkxni tyigam. ²⁴ J̄ots ja ñidø'øxy Elisabet ja nay jatȳi yjøtpy'ajtni ku ja et ja xøøw jade'en y'uknajxy, magoxk po' ja y'ijtȳ ja tyøkjøtpy jadine'en ja kya'ukpidsømni. Yide'en ja wyinmay j̄ots ja wyaañ: ²⁵ "Ja'agøjxp Dios t̄ø ttuñ ja may'ajt̄ j̄ots øts ja jaa'y xka'ukmi'ajkniyit."

Ku ja ąnkilis tnigajpxy j̄ots ku ja Jesús kyaxø'økwa'añ

²⁶ Xjats ja Dios k̄idudujk po' tkejxy ja y'ankilis Gabriel jam Galileit naxjotp ma ja kajp txøøw'aty Nazaret, ²⁷ j̄ots ja t'ats'ext ja tø'øxyøjk pøn txøøw'ajtp María, øy yikxon ja yqa'y'atȳ. Niwa'añ ja wyinaty y'ejtni j̄ots ja tmøøt'amajtskit tu'uk ja yqa'dyøjk midi txøøw'ajtp José, ja rey David y'aptatsk. ²⁸ Xjats idø'øn ąnkilis ja jam tnidøjkiyii'ñ ma ja jam wyinaty chøøni j̄ots ja tnimaaay:

—;Dios k̄ojxp ngajpxpøø'kxy, t̄ø ja mmay'atyiyi! Ixa mets ja nwindsøn'ajtim møøt m'ejtni; t̄ø ja Dios njantyimgyunu'kxyi ku nadyu'uk t̄ø myik'a'ejxi wine'enin mdø'øxyøjk!atti naxwiiñ.

²⁹ Kuts ja twiñ'ejxpejty ja ąnkilis j̄ots ku ja jade'en myigajpxyi, ñigymaqap ja tyimyja'wyiyii'ñ, jade'en ja kø'øm ñawyinmaaq'anxyiyi ti ja jade'en ttakajpxpoo'kxiyip. ³⁰ J̄ots ja ąnkilis ñimaaqayøø:

—María, kidi mdsø'øgi, t̄ø Dios m'øy'ijxyiyi, mjanchtajotkujk'ajtip ja!. ³¹ Mjøtpyip mets, mbaatp tu'uk mmajnku'nk, JESÚS ja mdukxøøw'atp. ³² Møk winmaaq'ñ møk kutujk ja myøøt'atp; Dios U'nk ja yiktejt, yikutujkpi Dios Teety ja pyikta'agiyit sám ja y'apteety'amøj David, ³³ j̄ots ja wyindsøn'att jam Israelit y'etjotp xemikøjxp; niwindem ja kyutujk ja kyakøxt kyanaxt.

³⁴ Xjats ja María tyiktiyy ja ąnkilis:

—;Ti sudso dø'øn ja ndejin jade'en yjatt? Pø ka'animsøts nniyaa'y nbaatty.

³⁵ Winets ja ąnkilis y'adsøøy j̄ots ja wyaañ:

—Ja Espíritu Santo mnimeniyip, j̄ots ja Dios Teety tsajpjøtpyit ja! myøk'ajtin jade'en mduniyip. J̄ots paty ja niwine'enin tkayikpøktyu'unt, wa'ats ja y'ett midi idø'øn myika'axp. Tø ja jade'en ttanibiktaagi j̄ots ja Dios U'nk yiktejt. ³⁶ Ñayi pyaqatp ja mmigu'uk Elisabet myajnku'nk tu'uk, øy idø'øn ja yjamøja'a'yñi. Ixyam ja tudujk po' kujk ttsøm'ity ja y'u'nk yam ja ka' tyimy'ukyikjøp'ijxy j̄ots y'u'nk ja tpaatt. ³⁷ Ka' Dios ti kyamayiyi.

³⁸ Xjats ja María wyaañ:

—Ane'emy øts ja Dios xyik'ity; wan øts ja jade'en xuñ sám ja tø wyaañin.

Winets ja ąnkilis jatȳi choo'näa.

Ku ja María ñijkxy j̄ots t'ats'ijxy ja Elisabet jam tyøjkwindum

³⁹ J̄ots ja María nayiwinet et anøø adsu'jky ojts ñijkxy jam kojpkjotp ma ja kajp wyinaty tu'uk jam Judeit ñaxjotp, ⁴⁰ j̄ots ja ojts tyøkí Zacarías tyøkjotp, jamts ja ojts tkajpxpøø'kxy ja Elisabet. ⁴¹ Kuts Elisabet ja jade'en tmadøøy ku María ja jade'en kyajpxpøø'kxyi, jatȳi ja tyimyja'wyiyii'ñ yjotp ku ja mutsk y'adiiçch, winets ja Espíritu Santo ja amuum tyatøjkiyøø. ⁴² J̄ots ja yide'en møk yjantyimwyaañ:

—Tø Dios mjantyimgyunu'kxyi ku tø myik'a'ejxi wine'enin ndø'øxyøjk'ajtindi naxwiiñ, j̄ots yø m'u'nk nayide'en tø yikunu'kxy. ⁴³ ;Tyimdyi øts tyimbyøn øts ku øts nwindsøn'ajtim tyøagu'nk xkugajpxi! ⁴⁴ Ja'ayi ja mgajpxpoo'kxin tø ndyimyadøy, jatȳi øts n'u'nk ja xonda'agyi tø yjantyimyik'adi'ichiyyi. ⁴⁵ Nekim xøñim mets ku ja tø xjanchjawi xkunu'kxyjawi, jatp kubatp idø'øn yø jade'en sa yø Dios tø tyikutuky.

⁴⁶ Xjats ja María wyaañ:

Øy tsuj ngunu'kxyjawi ja nwindsøn'ajtim,

⁴⁷ myinijkxpy øts n'aaw njoojt ja nDios Teety Yiknitsokpi.

- 48** Tønim ja Dios tnijawí jøts tø t'ejxjimbity ja y'u'nk ja myaqay,
yamním òts ìnet ejtp ejtni xoni nyiktejt wíne'enin ja naxwiiñ'ñit jaa'y yja'attí ya naxwiiñ.
- 49** Janch møj ja Dios myøk'ajtin ku òts ja jade'en tø xuñ;
po wyandijpyts idø'ón yjanchwa'adsi yjanchkapøkmyøðdi.
- 50** Ejtp ja tpa'ayo'ot pøn jaty ja windsøl'kiyip.
- 51** Tø tyikwingaxi'iky ja myøk'ajtin ku ja tø tmimajadaajki ja namyikaxi jaa'dyi
wyinmaa'ñ.
- 52** Tø tyik'amutski pøn jaty kamaabyim yikutujktip,
jøts ja tø tyikjot'amøkpiky ja ayoobidi pøn jaty aqay pistaq'ak yik'ejxtip.
- 53** Pøn jaty ayoodip winmaadyip, tøts ja tmø'øy ja jotkujk'ajtin,
jøts ja kumeeñ jaa'y jadi'iñi wa'qts wiwøpy tø yikpagajxnidi.
- 54** Tø ja tpudøki ja Israelit kajp ejxim ja y'u'nk t'ejxkapyin;
ka'ap ja tja'dyigøy paty ja tø t'ayo'ixy,
- 55** sam ja ojts yiktukmadowdin ja n'oktaakti ja n'apteetyi, mørøt ja Abraham, ku ja y'u'nk
y'una'jk jade'en kyakøxt kyanaxt.
- 56** Xjats ja María jam tmøøtqa'aniyii'ñ tigøøk po' ja Elisabet; ku jade'en ñajxy, jaanimts ja
ñøjkxnaq tyøjkwindum.

Ku ja Juan Bautista kyaxi'iky

- 57** Xjats ja xøøw ja po' tpaajty juuni et ja Elisabet kya'axt. Jade'ents idø'ón yikaxi'iky
tu'uk ja myajnk'u'nk. **58** Jaty ja myigu'uktøjkti myigujoñdi myigudøjkti ñimejnid. Janch
yikajxakp ja' ku ja tnija'widøø jøts ku ja Dios wyinaty ja kunuu'kxin møj tø myø'øyiyi.
- 59** Jøts ja kiduktujk xøøw tyiknøjkxtøø ja maxu'nk jøts ja ejxa'qan yikmo'ot ñe'kxkøjxp,
jamts ja tpiktaq'akwajnid ja xyøøw sam ja tyeety xyøøw'atyin Zacarías. **60** Jøts ja tyaak,
ka'ap ja tkupiky, yide'en ja wyaqan:

—Ka', ka'ap yø jade'en txøøw'att. Juan yø xyøøw'atp.

61 Xjats ja yiknimaqay:

—¿Tiku yø jade'en yiktejt? Po' ka'ats ja mmigu'uktøjk jade'en pøn txøøw'aty.

62 Winets ja tyiktøødøø ja u'nkteety ti tyukxøøw'atp ja y'u'nk, nugo ja ttanidonidi.

- 63** Jøts ja ojts t'amidøy tu'uk pedasi ja puu'yu'nk ma ja tkøxjajyit ja xyøøw, xjats tpiktajky:
“Juan yø xyøøw.” Jøts ja jaq'y ñigymaqap yjanchjajttøø ku ja t'ejxtøø jade'en. **64** Jøts ja
Zacarías nay jaty ojts y'awijy jadigojk, jaty Dios ja tkajpxpøø'kxy, møk ja ttukmøjawi.
- 65** Ja'agøjxp ja ñigymaqap tja'widøø ja tøk'ayø'øbyidi, jaty ja ojts tkajpxyø'øgyojeti sa
wyinaty tø yjaty kyubety, jøts ja yiknija'wiyii'ñ wine'enin ja Judeit jaa'y jam chøønid
y'etjotp. **66** Pøn jaty ja jade'en tmimadoodip, nugo ja tkumayidi tkudajidi jøts ja xem yam
ñayiktiyidi ñay'amidøyidi:

—¿Ti yø tyu'ump, ti yø pyaqatp yø mutsku'nk ku yø yaakt?

Jabi janchmøøjyipts ja Dios kyunuu'kxin yø'.

Ku ja Zacarías ja Dios yikajpxøø

- 67** Xjats ja Zacarías ja Dios tyukajpxøø ja ayuujk ku ja wyinaty tø tyatøkiy ja Espíritu
Santo, jøts ja wyaqan:

- 68** Janch møj ja Dios ja kyunuu'kxin tmø'øy ja Israelit kajp,
ku tø tnimiñ tnija'aty ja y'u'nk y'una'jk wine'enin adøm ja xja'ajtindi, tøts nitsoojkin ja
xukpajtyim.

- 69** Tø ja tu'uk tkexy ja yikutujkpi pøn xuknitso'ok'ajtindip ja nbøky,
nay ja David y'ap y'ok pøn y'ijty ja Dios tmidump.

- 70** Jade'en sa ja Dios Teety jawyeenip ojts ttuknigajpxy ja kyugajpxy,

- 71** jøts ku ja xaniguwandujtin ja nmidsep ja nmi'ajkibí jøts níduki'iyi pøn x'øy'ejxim
xka'øy'ejxim,

- 72** jøts ku ja ndeety'ap yik'ayo'ejxit ku ja ka'ap tja'dyigøy ja y'ayuujk.

73 Ku ja wyinaty tø twanda'aky, jade'en ja ndeety'amøj Abraham yiktam:iwandaag*i*
 74 jøts ku ja xukmimadaajkin ja nmidsep,
 jøts ja jotkujk nmidi'unin, nisudso ngatsø'jka'ant,
 75 øy tsuj tiy janch ndsinaa'yindit, jade'en ja nwindsø'jka'andit ejtp.
 76 Jøts mets u'nk, mets ja Dios tsajpjøtpyit mgugajpxy'atiyip,
 kumi mets ja ja'a'y wyinmaa'ñ ja myiktøøjip myiktuudajkip jøts ja nwindsøn'ajtim
 yikjøp'ext,
 77 jade'ents ja ja'a'y tnijawidit jøts ku ja mye'ent yiknitsokpi jøts ku ja pyojkpimaa'kxt.
 78 Jadine'en ja Dios xtsøjkyim xpa'ayø'øyindi jøts ja xanikejxyim ja y'u'nk ja yiknitsokpi,
 79 ja'ats xyikwejim xyikajim, kujaj kudøø'kx xyiktsinaa'yindit. Ja' xukmajtstujimp ja
 nga'ødyu'unin ja ngugoots'ajtin,
 jøts ja xuk'ejxit xuknija'wa'ant ja tsinaa'yin midi øy midi tsuj, jotkujk'atyim Dios
 wyingujkp.

80 Jade'ents ja mutsku'nk ye'jky, møk møjaaw, wiji quejy, jøts øy tsuj ja wiñmaa'ñ
 tjagyep. Jøts ja y'atsinaaq jawyeen jam abak etjotp ma niti kya'ity, winetnimts ja
 ñankyejxi ma ja Israelit ja'a'y jamdi.

2

Ku ja Jesús kyaxi'iky

1 Xjats ja møj wiñet et ojts tni'ane'emy møk'ampy jøts ja naxwii'ñit
 ja'a'y niñuki'iyi yikjaamyuktit. 2 Ja Cirenio jam wyinaty Siria kudunk'ajtp ku dø'øn ja
 jade'en miduk'ojk tjaamyuk'okwandøø ja ja'a'xyøøw jøts ja jumøjt. 3 Xjats ja ja'a'y jade'en
 ñøjkxti kyø'ømgajpkøjxpti, jøts ja xyøøw jøts ja yjumøjt tkøyaktit jam. 4 Jade'en'ampyts
 ja José jam Galilea chøø'ñ ma ja kajp txøøwi Nazaret, jøts ja ñøjkxtøø Belén jam Judeit
 y'etjotp ma ja David wyinaty tø kyaxi'iky, kumi ja' ja José tyeety'ap'ajtpy. 5 Patyts ja
 jam tmøøtnijkxy ja María jøts ja tkøyaktit ja xyøøw ja yjumøjt, tøts wyinaty ja kajpxy
 ttunidi jøts y'amajtskidit. Jøtpynim ja wyinaty. 6 Winets ja y'u'nk ja nay jam pyaajtøø,
 jam ja ojts pyo'ga'pxy. 7 Jøts ja tpaajty ja yjagyoobu'nk, ojts t'ability jøts ja ojts tkø'øky jam
 jiyuujkjøø'kx'ii'ñjotp. Ka'ap ja ja'taajk jam wyinaty tø ñibaadi, patyts ja jamyi tyandøø.

Ku ja borreek'ejxpi ja ankilis pyaadyidi

8 Jamts wyinaty jiyujk'ejxpidi tsigi'ejxpidi wiñgon ma ja kajp txøøwi Belén, ja'ats
 t'ejx'ejttip tsunaxy'ampy ja byorreegidì. 9 Xjats ja jam jomtøñ t'ejxpattøø ja Dios
 y'ankilis. Jade'eni ja jam tyimyikjajtaajky ma ja wyinaty, jøts ja yjantyimchø'jkidøø.
 10 Niñajyidibik ja ankilis ñinet ja'adi:

—Kidi mdsø'øgidi, øgyajpxy øy'ayuujk ø nmimimpy. Ja' mee ndukmadoowampy,
 ni'ijtyi ja ja'a'y ja tjantyajotkujk'attit: 11 tø ixyam kye'exy ja CRISTO, ja nwindsøn'ajtim, ja
 yiknitsokpi ma ja David jam kyugajp'ajty, ja' kyajpkøjxp. 12 Ja' idø'øn ja wyinaty ku ñinet
 xpaattit tu'uk ja maxu'nk mots'abidity kyø'øgyi jam jiyujkjøø'kx'ii'ñjotp.

13 Jaaktyimgyaxø'ktip ñinet ja may ankilis jam ma ja tyu'ukpi wyinaty, jøts ja Dios ja møk
 ttukmøjawi ñitukunuu'kxyjawidi, yide'en ja wya'andi:

14 ¡Kunuu'kxy mets Dios Teety tsajpjotpit
 ku øy'ajtin tsuj'ajtin tyaky ya naxwiiñ naxkijxy, jøts ja ja'a'y yikmo'odi pøn
 tmijotkujk'atwandip ja Dios!

15 Xjats ku ja ankilis wiñimbejtnidøø ku ja ñøjkxnidøø jap tsajpjøtpy, winets ja
 jiyuujk'ejxpidi nixem niyam ñawyambinaxwa'l'jkidøø:

—Wants idø'øn tja'myindi Belén, jamts ja t'ats'ijxyindi midi Dios tø xuknija'windi.

16 Xjats idø'øn putyi ñøjkxtøø, jøts ja María jam ojts tjanchpaatti møøt ja José, janch
 jamdamik ja mutsku'nk tø yikø'øky jiyujkjøø'kx'ii'ñjotp. 17 Kuts ja jade'en t'ejxtøø, winets
 ja tnimadyaktøjkidøø sa ja ankilis ja wyinaty tø tyamimadya'agyi ñi ja maxu'nk, 18 jøts ja

ñigymaqap yjanchjajttøø pøn jaty jam wyinatyi. ¹⁹ Jøts ja María ja'myech ja tyik'ity sa ja wyinaty tø yiknøjmi, ja' ja wyinmaa'ñ'ajtnip. ²⁰ Xjats ja jiyujk'ejxpí wyimbejtnidøø. Møk ja Dios ja ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawidi ja'agøjxp ku ja wyinaty jade'en tø t'ejxti tnijawidi jøts ku ja jade'en tø yjantyimjaty.

Ku ja maxu'nk Jesúus y'atsyiktuk'ijxy ja Dios Teety tsaptøjkjotp

²¹ Kiduktujk xøøw ja mutsk ojts yikpiktøajki ja ejxa'an ñe'kxkjøxp jøts ja yikxøømøøy JESÚS. Nay ja' ttukxøøw'ajty midi ja María ja ąnkilis wyinaty tø tyukmadøyi ku ja wyinaty ka'anim tjøtpy'aty.

²² Xjats ku ja tiempi tpøajty wine'en ja wyinaty tø t'a'ejxidi wyø'atsti sám ja Moisés kyutujk wyø'añin, wínetnimts ja maxu'nk ja jam Jerusalén ttaninøjkxtøø ja Dios. ²³ Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en ttundøø kumi yide'en ja Dios kyutujk yja'ayi: "Tum Dios ja mixyuna'jk yiktamiyoxtip pøn jagyoobi'ajtp." ²⁴ Xjats idø'øn ja jade'en t'atswindsø'jkidøø sám ja Dios Teety tø tyikutukyin: namajtsk naxpøk, pøni ka'ats ja te winets ja tsapøk nayide'en namajtsk yiktawindsø'øgit.

²⁵ Jamts wyinaty ja ja'a'y tu'uk chøøni Jerusalén pøn txøøw'ajtp Simeón. Janch ø ja'a'y idø'øn ja'. Yjanchja'myejchp idø'øn Dios ja'. Ja'ats idø'øn tjøp'ejx'ejtp ja Israelit kajp juunim idø'øn ja yjadyimy'uknitso'ok'att. Jam ja Espíritu Santo ja wyinaty tmøødi, ²⁶ jøts tø ja wyinaty twanda'aky jøts kunim ja jawyeen t'uk'ext ja Cristo pøn ja Dios Teety kyaxp, wínetnimts ja y'ookt. ²⁷ Xjats ja wínet ñijkxy tsaptøjkjotp, ja Espíritu Santo ja yiknøjkxi; kuts ja maxu'nk Jesúus jam wyinaty ja tyeety tyøak tø yiknijkxyi jøts ja jade'en tpadundi ja kutujk, ²⁸ jøts Simeón ja jam tnixajiyii'ñ kyø'køjxp jøts ja tsaa'ñ'ijty, jøts Dios ja ojts ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi, yide'en ja wyaan:

²⁹ Dios Teety, tøts inet, wan øts inet jotkujk t'oo'kni.

Tø xpaduñ ja m'ayuujk sa ø xnimøaqay.

³⁰ Tønim ø nwemp'ixy ja yiknøtsokpi

³¹ midi tø xanibiktaagi ja naxwii'ñit ja'a'y.

³² Yø' idø'øn tu'ump ja may'ajtin jøts ja ja'a'y mja'myatstít mja'byaødit pøn ka' y'Israelitja'a'yidi.

Yø'øgøjxp idø'øn yik'ejxkaptit ja Israelit kajp midi tø xwi'ixy.

³³ Xjats ja José janchñigymaqap yjajtøø mørøt ja ñidø'øxy ku Simeón ja mutsk jade'en tnigajpxy. ³⁴ Winets Simeón ja kyunuu'kxmyigajpxidøø. Yikajxaktip ja' jøts ja María yiknimøaqay, ja Jesúus tyøak:

—Ejx madow, ja' yø mixyu'nk tø yiktanibiktaagi jøts Dios Teety y'øy'ajtin ttukpaøjtit may ja Israelit ja'a'y. Nay mayts ja tkapaøttit ku ja'a'y yø may kyagupøkit. ³⁵ Jade'ents idø'øn ja yiknijawit sa pønjabøn wyinmay y'am yjotp. Mdyimchaachkuwinmayip mets ja øy, tyimchaachjawi m'animja'win ja'.

³⁶ Jamts wyinaty tu'uk Dios kyugajpxymi, Ana ja tø'øxyøjk xyøøw, ja Fanuel ñøøx, ja Aser ja y'øqødsidip kyugoqidip. Møja'a'tyigøynits idø'øn ja'. Tyimy'una'jkyi ja y'amajtskiyii'ñ jøts ja ja'ayi wixujk jumøjtyi tmøøtsinaay ja ñiyaa'y. ³⁷ Makta'pxy myaktøxk jumøjts ja wyinaty, jøts ejptps idø'øn ja yap tsaptøjkjotp tmidoñ ja Dios xinaxy tsunaxy, y'amaay'ajtpy idø'øn ja', ka'ap ja tkugayi tku'uugi, ejtp Dios ja t'ajot'aty. ³⁸ Ja Ana dø'øn yap ojts myiñ wínet, jøts ku Dios ja ojts ja t'uktukmøjawi t'uktukunuu'kxyjawi, winets ja tnigajpxøjkiyii'ñ ja mixy Jesúus. Ja' ja tyukmadøøpy pøn jaty wyinaty tjøp'ejxtip jøts ku ja Jerusaléngit ja'a'y ñitso'ok'attit.

Ku ja wyimbettøø yja'ttøø jadigojk Nazaret

³⁹ Xjats ja wyimbettøø ñøjkxnidøø jam kyajpkøjxp Nazaret, jam Galileit y'etjotp, ku ja jade'en wyinaty tø tpadungøjxidi ja Dios kyutujk. ⁴⁰ Jøts idø'øn ja mixyu'nk jam jade'en yeeky, møj mójaaaw, wijy kejy. Dios ja amuum jantyimkyunuu'kxiyip.

Ku ja mixy Jesús yikpaaty jam tsaptójkjotp

⁴¹ Xumi nöjkxtipts idø'ón ja tyeety tyaqak jam Jerusalén wijnjumøjt ku ja paski xøow jam tpaaaty. ⁴² Jøts ku ja Jesús yjumøjt wyinaty makmajtskni, winets ja ojts ñöjkxti niduktiyi Jerusalén, jøts ja xøow ja t'anøjkxidi kumi jade'en ja kostumbri. ⁴³ Xjats ku ja wyimbejtnidøø xøoguixy, winets ja mixy Jesús jamyi tyaqanqa Jerusalén, ka'ap ja José ja tkumaydi. ⁴⁴ Jade'en ja wyinmaydi, jam ja tiy pyamiñidi mayja'a'y agujkp, jøts ja jade'en yø'oxyinajxtøø; jøts ja tja'ixaadyøø tjayiktøødøø tjayik'amidooodøø ja myigu'uktøjkti pøn jaty ja møøt ñay'ijxy'atyidi, ⁴⁵ nimä ja tkapattøø. Xjats ja tnwimbejttøø jadigojk Jerusalén jøts ja jam t'ixaadyøjkidøø.

⁴⁶ Kidigøøk xøønim ja tpattøø, jamdamik ja wyinaty tsaptójkjotp chøoni jam may kyajpxwejpi y'agujkp, jamik ja pyatmadøy jøts ja jam t'amidøy tyiktiy tyiktu'ugi. ⁴⁷ Jøts ku ja jaq'y ja jade'en tmadoodøø, ñigymaap ja tyimyja'widøø ku ja amwijijsaachwijy, jøts ku ja tiy janch y'adsøy. ⁴⁸ Xjats ku ja tyeety tyaqak ojts y'ijxyi, ñigymaap ja tyimyja'a'widøø jøts ja tyaqak ojts ñii'mxyi:

—¿Ti, u'nk, jade'en myik'adøøjstip? ¿Ti øots jade'en xjantyatump? Møk øø tø xjanty-imyikjotmadyøki wine'enin øots ixa njawidity, mjayik'ixa'ay.

⁴⁹ Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—¿Tiku ø x'ixa'adi? ¿Ti kidi xnijawidi ku øts nDeety yja' nduujniyit?

⁵⁰ Niwine'enin ja tkaja'gyukidøø ku ja jade'en ñimaajyidøø.

⁵¹ Xjanimts ja tmøødidøø Nazaret, etpts idø'ón ja myimadøyidi jøts ja tyaqak nugo tja'myats'ijty sa yajtjy. ⁵² Yaak'adøtspts ja Jesús, wej'adøtsp kaj'adøtsp ja'. Jade'ents Dios ja tyajotkujk'atyi ku ja jade'en y'ijxyi, jøts myigu'uk nayide'en yjotkujk'atti.

3

Ku ja Juan Bautista kyajpxwa'kxy abak etjotp

¹ Makmojkx jumøjt wyinaty kujk yikutuky ja møj windsøn Tiberio ku ja Poncio Pilato wyinaty wyindsøn'aty jam Judea, jøts ja Herodes jam Galilea, jøts ja myiga'ax Felipe jam Iturea jam Traconite, jøts ja Lisanias jam Abilinia wyindsøn'aty. ² Ja Anás møøt ja Caifás ja' idø'ón wyinaty møjteetywindsøn'ajtip ku ja Juan, ja Zacarías myajnk, ja Dios tyukmadoji ja y'ogyajpxy ja y'øy'ayuujk jam abak etjotp. ³ Xjats ja ojts t'ayø'øy'abidsimy ja et jam møj nøøba'am midi txøøw'ajtp Jordán, jøts ja jaq'y ttukmadøy jøts ku ja ñøbattit, jøts ja tyiktø'ødit tyiktuuda'aktit ja wyinmaa'ñ, wan tyiktigatsti ja chincaa'yindi winets ja yikpojkpimaa'kxit. ⁴ Xjats ja jade'en yjanchtuujnøø yjanchjajtøø sa ja Dios kyugajpxy Isaías wyinaty tø tjaadyañ ja ayuujk ku ja wyaañ:

Paty ja kugajpxy ñøjkxt jawyeen jam abak etjotp jøts ja myigu'uk ja tnøjmit mør'ampy: "Awejxiidi ja Dios y'ixpøjkin, yiktuuda'akti ja mwinmaa'ñ yikxon.

⁵ Pønts ja kya'ukupøkp wan ja tyimyjapøni, ni'ijtyi ja tum jade'en tkupøkt.

Yik'øyip yiktuuda'akp ja' winmaa'ñ ku wyinaty pønjabøn tø wyinmaamya'aty.

⁶ Jade'ents ja naçxwii'ñit jaq'y ni'ijtyi t'ejxit sa dø'ón ja Dios tyaky ja nits'o'ok'ajtin."

⁷ Xjats ku ja Juan ja mayja'a'y jam ñimejnyøø jøts ja tyiknøbatt, jøts ja tnimaay:

—¡Mee mi'ku!! ¿Pøn mee tø mni'ñmxyi jøts ku jade'en mgayiktabayø'ødyit ja mbøky, jøts ku yø'øyi chøkyi ku meets ya nøbjtpi tø mmiñ? ⁸ Yikxon idø'ón mjaa'y'attit, wan idø'ón tyik'ijxy jøts ku ja mdsinaa'yin tø xyiktigatsti. Kidi mee kø'ømyi mnawya'añiyi: "Tixi ka'ap ti chøkyi, kumi ja Abraham adøm n'apteety'amøj'ajtyindip"; jøts ka'ats yjade'eni, ti Dios kamaajyip, øy ja pøn ttukmigu'uk'att ja Abraham pøni pøn ja kø'øm y'a'ejxi. ⁹ Jøts tsojk ja nøjkx yiktiidyuñ pøn jaty tkam'i'øy'ajtip ja Dios.

¹⁰ Xjats ja mayja'a'y ja yiktuuda'akti ja tyiktuuda'akti:

—¿Ti øø ndu'ump? ¿Sudso'ampy øø nwinmaa'nbyaaatt?

¹¹ Jøts ja Juan y'adsojimbijty:

—Pøni pøn ja pyikta'aky, pøni pøn ja yujky'ajtin may'ampy tjagyajptip, wants ja tmo'odi kujkwa'kxy pøn niti kidyimy'ejtxidip; pønts ja kyaajyik yjøø'kxik jam, wan ja nayide'en møöt tjøø'kxwø'kxtit pøn ja kyaajyik y'uujkik kidyimy'ejtxidip.

¹² Winets ja yikugubajtpidi myemidi jam nøbajtpi, jøts ja Juan yik'amidøøy:

—Windsøn, jøts øøts, ðti øø ndu'ump?

¹³ Jøts ja Juan ja y'adsoojidøø:

—Kidi kugujuu'n ne'egi ne'egi x'amidowdi, ja'ayi dø'øn mbadu'undip sa kyutukyi.

¹⁴ Jøts ja tseptumbidi winaagin tyiktøømidøø:

—Jøtsimts øøts, ti øø ndumip?

Xjats ja t'adsøøy:

—Kidi pøn o ti xpøjkxidi aguwænikøjxp, kidi pøn o ti xanitaayibyatti; tajotkuk'attí ja mmijuu'ndyi.

¹⁵ Ixjam idø'øn ja mayja'a'y wyinaty y'awejxti, ja' ja tyajotkukiwyandip, yide'en idø'øn ja wyinmaydi jøts ku ja Juan ja' idø'øn Cristo. ¹⁶ Jøts ja Juan ojts tnigajpxy, ttukmadøøy ja mayja'a'y:

—Tiy janch ixyam ndyimdyukmadowdi jøts ku øts yø'øyi tø nnimiñ jøts meets ja nøø nduktanøbattit; jats ø tu'uk ix'oojk xpamiñ pøn meets ja Espíritu Santo mduktatøkiyip, jøts ja' tmime'ent ja tiidyu'unin. Møk'ampy kutujk ja tmimiñ, niya'bøøt ø xkapøøt'aty jøts øts ja nugo nwinaxt. ¹⁷ Jade'en ja ttu'unt ja naxwii'ñit ja'a'y sam ariin yikwigumyin. Abiky ja tpiktaajkit ja y'ak jøts ja tnitø'øty ja jøøn midi nijuuni kape'tsp, jøts ja ari-inbajk abiky yikpøkjø'økt, jade'ents idø'øn ja ja'a'y yiktu'undit sam pønjabøn tmi'øy'aty tkami'øy'aty ja Dios.

¹⁸ Jade'en idø'øn ja Juan ja t'ana'amin'aty, jade'ents ja ttukmadøøy ja mayja'a'y ja øgyajpxy ja øy'ayuujk. ¹⁹ Nayi wyingugajpxiyiñ ja møk ja windsøn Herodes ku ja tnidø'øxy'aty ja Herodías, ja myiga'axy Felipe ja ñidø'øxy, jøts ñayi tyamigajpx ja' sa jaty ja jam wyinaty tyundigøy; ²⁰ xjats ja Herodes ka'ap ja tmøjpikta'aky, jaaktyimdyundigøy ja', ojts Juan ja tyikpuxøktøki.

Ku ja Jesús nøbety

²¹ Ku ja Juan wyinaty ka'aním yiksumy, ku ja jam tyiknøbejty ja mayja'a'y, winets ja Jesús jam ñøbajtmøø; ixjam ja wyinaty Dios'ajot'aty ku ja tsajp y'awajch ²² jøts ja Espíritu Santo ja jade'en ñigida'agy ejxim tsapak, wa'qts ja yik'ijxy, winets ja Dios Teety y'ayuujk yikmadøøy, yide'en ja yap tsajpjøtpy wyø'añ:

—Øts me n'U'nk'ajtpy; ndsøky'ajtpy mets jøts njantyajotkujk'ajtpy mets.

Jaja'a'dy i pøn jaty ja Jesús tyeety'apiip

²³ E'pxmajkin ja Jesús wyinaty ja yjumøjt ku ja tyunk ja tjøpwø'jkiyii'ñ. Nømdip idø'øn jøts ku ja teedyi ja José. Jøts ja José tteety'aty ja Elí, ²⁴ jøts ja' ja Matat, jøts ja Matat ja Leví. Jade'en ñabyayø'øyi Leví ja Melqui, Melqui ja Jana, Jana ja José, ²⁵ José ja Matatías, Matatías ja Amós, Amós ja Nahum, Nahum ja Esli, Esli ja Nagai, ²⁶ Nagai ja Maat, Maat ja Matatías, Matatías ja Semei, Semei ja José, José ja Judá, ²⁷ Judá ja Joana, Joana ja Resa, Resa ja Zorobabel, Zorobabel ja Salatiel, Salatiel ja Neri, ²⁸ Neri ja Melqui, Melqui ja Adi, Adi ja Cosam, Cosam ja Elmodam, Elmodam ja Er, ²⁹ Er ja Josué, Josué ja Eliezer, Eliezer ja Jorim, Jorim ja Matat, ³⁰ Matat ja Leví, Leví ja Simeón, Simeón ja Judá, Judá ja José, José ja Jonán, Jonán ja Eliaquim, ³¹ Eliaquim ja Melea, Melea ja Mainán, Mainán ja Matata, Matata ja Natán, ³² Natán ja David, David ja Isaí, Isaí ja Obed, Obed ja Booz, Booz ja Salmón, Salmón ja Naasón, ³³ Naasón ja Aminadab, Aminadab ja Aram, Aram ja Esrom, Esrom ja Fares, Fares ja Judá, ³⁴ Judá ja Jacob, Jacob ja Isaac, Isaac ja Abraham, Abraham ja Taré, Taré ja Nacor, ³⁵ Nacor ja Serug, Serug ja Ragau, Ragau ja Peleg, Peleg ja Heber, Heber ja Sala, ³⁶ Sala ja Cainán, Cainán ja Arfaxad, Arfaxad ja Sem, Sem ja Noé, Noé ja Lamec, ³⁷ Lamec ja Matusalén, Matusalén ja Enoc, Enoc ja Jared, Jared ja

Mahalaleel, Mahalaleel ja Cainán, ³⁸ Cainán ja Enós, Enós ja Set, jøts Set tteedyi ja Adán, jøts ja Adán ja Dios Teety.

4

Ku ja Jesús ja miku' tyaguwaniyi jøts ja yikpøktyunwa'añi

¹ Xjats ja Jesús wyimbijty jam Jordángit nøø agø'øm. Tø ja Espíritu Santo ja tyatøjkiniyi jøts ja jam yiknøjkxøø tø'øts etjotp ma niti kya'ity. ² Jamts ja ojts chøøni wixijkxyøøw jøts ja miku' ja jam yjot'ejxwa'añi. Niti ja tkajii'kxy jadine'en jøtsnim ja pyaajtøø ja yuu.

³ Wìnets ja miku' ja ñimqajyøø:

—Pøni janch ku me mjanchDios U'ngi yik'øyi yø tsaq tsapkaaky.

⁴ Jøts ja Jesús t'adsojimbijty:

—Yide'en yap nøkyijxpy wya'añ: "Kuuyi Dios kyajpxy møj, kidi ja'ayip ja naçxwii'ñit jaa'y nugo tyajujky'ajttip ti jaty yikjøø'kxp."

⁵ Xjats ja miku' ja ojts wyaqanijkxyi jam møj kojpkøjxp, jøts ja jam tyuk'ejxøø wine'enin ja kajp naçxwiiñ. ⁶ Yide'en ja miku' ñimqajyøø:

—Nmøøgyøxp mets ya'at tuki'iyyi wine'en øts yø kajp nnitani ja møj ja mutsk. Jade'en øts yø tø nyikmø'øy, øyts øts yø pøn ndyimyo'ot pøni pøn øts yø nmo'owampy. ⁷ Pøni xwinguxanaapy øts jøts ø xwindsø'øgit, winets mets yø tuki'iyyi xja'ajtkøxt.

⁸ Xjats ja Jesús t'adsøøy:

—Miku' jiwa'ak. Kidi øts ya xwin'ixy, pø yide'ents ja Dios kyajpxy wya'añ: "Ja Dios Teety tu'ugyi mwindsø'øgip, ja' tu'ugyi mduujnip ja yja' pøni sa ja wya'añ."

⁹ Xjats ja miku' ja wyaqanøjkxkojmiyøø jam Jerusaléngit kajpkøjxp jøts ja tsaptøjkøjxp yikpajtiyøø, jøts ja ñimqajyøø:

—Pøni janch Dios U'nk mets, katswoon ya; ¹⁰ pø nømpxi Dios kyajpxy jøts ku ja tnøjmit ja y'ankilis jøts me myik'ejx'ett, jøts ku me ka'ap ti mjatit. ¹¹ Mets ja mds'a'anjø'øgit jøts mdeky ja tsaq kyakumit kyayo'odsit.

¹² Xjats ja Jesús t'adsøøy:

—Janch nayide'ents ja Dios kyajpxy wya'añ: "Kidi mDios xjot'ixy."

¹³ Jade'ents ja miku' nisudso'ampy kya'ukwinqma'añbyatnaa sa ja tjaakjot'ejxkojt ja Jesús, jøtsnim ja jade'en ñimyajstuujtøø.

Ku ja Jesús tjøptøki ja tyunk Galileit etjotp

¹⁴ Jøts ja Jesús ñøjkxnäa Galilea, møk'ampy ja Espíritu Santo ja wyinaty tø tyatøkiyi, jade'en ja tmøøt'aty, tum ja' idø'øn ja jaa'y wyinaty y'aawidip y'ayuujkidip o mædsoo.

¹⁵ Yøts ja yik'ixpiky ma jaty ja tsaptøjk jam, jade'ents ja o pøn kyajxa'agiyi.

Ku ja Jesús yja'jty jadigojk Nazaretit kajpjotp

¹⁶ Jøts ja ojts ñijkxy Nazaret, jam kojpkøjxp ma ja wyinaty tø myutsk'aty. Poo'kxin xøøw wyinaty ku ja tyøkkiyi'ñ jam tsaptøjkjotp, jade'en idø'øn ja tkostumbri'aty, xjats ja tmiwa'kukiyii'ñ ja Dios kyajpxy jøts ja tkajpxy. ¹⁷ Ja nøky ja wyinaty tø yikømø'øy midi ja Dios kyugajpxy Isaías yjaay; jøts ku ja ojts t'agiibyaky, ja' ja yap pyaajt ma yap wyinaty yide'en kyøxja'ayi:

¹⁸ Dios Teety øts ja y'Espíritu Santo xpudøjkip, ja' ø xmøøpy, ja' ø xpiktaçkp jøts øts ja ayoobi jaa'y ndukmado'odit ja øgyajpxy ja øy'ayuujk; ja' ø tø xkexy jøts øts ja ngajpxjot'amøkidit pøn amjotmay'oo'ktip tsaachjotmay'oo'ktip, jøts øts ja nyik'awa'atspidsø'ømdit pøn jade'en ejtnidip sám tsumy jaa'yindi, jøts øts ja nyikwín'ejxwa'kxit pøn wimbeets kugoots ejtip; jøts øts ja nyik'awa'atspidsø'ømdit pøn øy sagasa yiktundip;

¹⁹ jøts øts ja Dios Teety ja yiknitso'ok'ajtin nnigajpxiyit.

²⁰ Winets ja Jesús t'agiimyujky ja nøky, jøts ja ojts tkømø'øy ja tumbi, jøts ja y'ixaajky, jøts ja mayja'a'y ka'ap ja y'ukni'ejxujtniyi. ²¹ Xjats ja kyajpxøkii'ñ jøts ja wyaañ:

—Ixylamts idø'øn yø jade'en tø yjaty tø kyubety mee mwìngujky sa ja Dios kyajpxy wyä'qñin.

²² Jøts ja ni'ijtyi t'ødyejtøø ja Jesùs, ñigyumäapts idø'øn ja tjawidi ku myadya'aky ja amdsuj tsaachuj pøni sa jaty ja ñii'mxyidi, jøts ja xem yam ñayiktiyidi:

—¿Kidi ja Joséjip idø'øn ya'at ja y'u'nk?

²³ Jøts ja Jesùs wyäñ:

—Tüggajpxy yide'en meets inet mdylimwya'ñ: “Tsøøyibi, nachøøyi kø'øm”; mnayinømdipts inet: “Jade'en sa øø tø nnimadøy m'adi'ich jam Capernaum, tu'unts inet ya nayide'en mgø'ømnaxkijxy mgø'ømkajpxkijxy.”

²⁴ Jøts ja yjaakwaañ:

—Tiy janch meets idø'øn nnøjmi jøts ku ni tu'ugin Dios kyugajpxy kyayikupiky kyø'ømnaxkijxy kyø'ømgajpkijxy. ²⁵ Tyimñømp øts, kawinäak ja ku'øktyø'øxy ja wyinaty ya Israelit etjøøjty ku ja Dios kyugajpxy Elías y'atsinäay, ku et kyatuuy tigøøk jumøjt jagujkp winets ja yuu yjanch'ijty o magajp; ²⁶ ni tu'ukts ja kyayiktanigajxtøø ja Elías ya Israel, ne'egi ja' Dioś ja tyanigajx pøn jam wyinaty tsinaapy Sarepta, jam Sidón kajp wingon. ²⁷ Nay jats ja'a'y wyinatymidi ya Israel pøn putstip ku ja Dios kyugajpxy Eliseo yjaa'ajty, jøts ja ni tu'ugin kyataadyøø ja pyu'uts. Pøn txøøw'ajtp Naamán, ja' ojts ne'egi ja yja' tyay pøn jam Siria kunäajx'ajtp kugajp'ajtp.

²⁸ Xjats ku ja jade'en tmadoodøø jøts ja yjantyimy'ambøjktøø pøn jaty jam wyinatyi tsaptøjkjotp. ²⁹ Ojts ja tnibidø'økti ja Jesùs, jøts ja tkajxpidsømdi jam kajpjotp, jøts ja tyiknøjkxtøø jam kojpkubajkp ma jam tu'uk ja kats'aaw, jamts ja tkutejnaxwa'andi.

³⁰ Jøts ja Jesùs jadi'iñi jam mayja'a'y agujkp ñajxy jøts ja jade'eñi chøø'ñ.

Tu'uk ja yaa'dyøjk pøn ja miku' tø tyatøkiyi

³¹ Jøts ja ojts ñijkxy Capernaumit kajpkøjxp midi jam Galileit etjotp tämp, jamts ja tyik'ixpiky ja ja'a'y ku poo'kxin xøøw. ³² Ñigyumäap ja tjawidi ku ja jade'en yik'ixpikyidi, kumi tum ja' ja kyajpxpy midi kutujk mørøt.

³³ Jamts tsaptøjkjotp wyinaty tu'uk ja ja'a'y pøn ja miku' wyinaty tø tyatøkiyi, ja'ats ja mør yikwajnøø:

³⁴ —Majtstutk øts; ¿ti øø xanibøjkip, mets Jesùs Nazaretit ja'a'y? Ja' me tø xnimeni jøts øø xyikudigø'øty? Wa'ats me n'ejxkapy mbøn mets, pø Diosxi me m'u'nk'ajtip.

³⁵ Xjats Jesùs ja miku' t'adsøøy, yide'en ja tnimäay:

—¡Amøñi et, kidi mgajpxy, jøts majstu'ut yø ja'a'y!

Winets ja miku' tyiknaxkidaajky ja ja'a'y jøts ja ttawäajch ja ja'a'y, nika'ap ja sa ttuuñ.

³⁶ Ni'ijtyi ja ja'a'y yjantyimcho'jkidøø jøts ja xem yam ñawyajnidøø:

—¿Ti kajpxy ti ayuujk yø jade'en kyajpxpy? ¡Møjta'aky yø t'anemey yø miku' jøts yø jatyi chø'øgi!

³⁷ Ja Jesùs idø'øn yik'aawip yik'ayuuujkip øy madssoo.

Ku ja Jesùs tyikmøkpiky ja Simón Pedro tyaqakmøjt

³⁸ Xjats ja pyidsiimy jam tsaptøjkjotp jøts ja ojts ñijkxy jam Simón tyigam, jamts ja tyøjkiyii'ñ. Pøjkip tamik ja Simón jam wyinaty ja tyaqakmøjt, jantyimyjøn'oo'kp ja wyinaty. Winets ja Jesùs yiknimaay jøts ja ttu'unt ja may'ajt jøts ja t'ext. ³⁹ Jøts ja ojts t'ixy, ojts ja ñaxkøy ma ja pamäa'y jam wyinaty, jøts ja mør twingugajpxiyii'ñ ja jøømba'am, jøts ja jatyi wyinajky, jøts ja ja'a'y nay jatyi tyanaagyukiyii'ñ, jøts ja kø'øm t'ejxpìnaxwa'aky ja kaaky ja jii'kxy.

Ku ja Jesùs tyikmøkpiky ja maabyamäa'y

⁴⁰ Kuts ja xøøw yjaxnäa, winets ja Jesùs ojts yiktaninijkxy ja maabyamäa'y pønity jam sagasa jajtp; jøts ja ojts tu'uk tu'uk tkönixajy, jøts ja jade'en tyiktsokijxy. ⁴¹ Nay jamts ja winäaginidi pøn ja miku' ttawäjtsidøø nayide'en, jøts ja yjanchnømdi mør:

—Dios U'nkxi mets.
Jøts Jesús ja møk twingugajpxiyii'ñ, ka'ap ja tyikjaty jøts ja kyajpxtit, pø ñijaa'widipxi ja' jøts ku ja' Cristo.

Ku ja Jesús kyajpxwa'kxy jam Galilea

⁴² Xjats ku xyijndyajky, jøts ja Jesús chøø'ñ kajpjotp jøts ja ñijkxy jam mä pøn kya'ity. Jøts ja mayja'a'y ja yjanch'ixa'ayi jøtsnim ja yikpaajty mä ja jam wyinaty. Yikta'aniwyandip idø'øn ja', ka'ap ja tmajtstu'utwa'andi jøts ja choont, ⁴³ yide'ents Jesús ja ñimqajyidø:

—Nayi nnigajpxwampy øts ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky o magajp, pø ja'agøjpxi øtø nyikexy.

⁴⁴ Jøts ja Jesús jam jade'en kyajpxwa'kxy mä jaty ja tsaptøjk jam Galilea.

5

Ku ja ajxk may'ampy yikma'aky Jesús myilagri'ajtingøjxp

¹ Tuk'ojk idø'øn ja Jesús jam yikpaajty mejy agø'øm mä txøøwi Genesaret; jamts ja mayja'a'y ja ñimejnjyøø jøts ja t'amidodukwa'andi ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky. Janch yik'atejmujknipts idø'øn ja Jesús jam wyinaty ² ku ja t'ejxpaaajty majtsk ja barki tawa'ats jam nøø adsay agø'øm, tø ja ajkxmäkpi jam wyinaty pyidsømgøxti, jam ty'aajkxmäajk ja wyinaty tpujti. ³ Winets ja Jesús tu'uk ja barki ttatøjkiyii'ñ midi ja Simón yja'ajtpy jøts ja tnimaqay wan tniyikjiwa'aky waani jøts jam wingon kidyimdy'a'ant møøt ja tsayjoojt. Jøts ja jam jade'en y'ixaajky, jøts ja jam tyik'ixpøjktøjkiyii'ñ ja mayja'a'y. ⁴ Xjats ku ja kyajpx'abajtiyii'ñ jøts ja tnimaqay ja Simón:

—Yiknøjkx yø barki jam mä yø nøø køjnjkawí, jamts xnwejtspattit yø mda'ajkxmäajk.

⁵ Jøts ja Simón t'adsøøy:

—Windsøn, tuktsunaxy øø tø njanchjatuñ, ni tu'ukts øøts n'ajkx tø ngapaatty; nøøwejtspatp øts inet yø nda'ajkxmäajk jadigojk, pø tøxi me mwa'añ møk'ampy.

⁶ Jøts ku ja jade'en ttundøø, may ja ajkx ja ojts tmøstti, janch køøtswambim ja ty'aajkxmäajk ja'adi. ⁷ Winets ja tmøyamdøø ja myigu'ukti pøn jam wyinaty i jadu'ukpi barkijotp jøts ja pyudøkiyidit. Nøjkxti dø'øn ja jam, ojts ja barki ja majtsk tyik'ujtskøxti øy ja yjawí yjanchkøjnktøjkinidit. ⁸ Xjats ku ja Simón Pedro ja ojts jade'en t'ixy, winets ja twinguanaqay ja Jesús jøts ja tnimaqay:

—Windsøn'ajtim, majtstutk øts, ka'ap øts yø xpaat'aty jade'en, pojkipitumbi jaa'y øts.

⁹ Janch tsø'jkiñip idø'øn ja Simón wyinaty jøts nayide'en ja myigu'ukti, ja'agøjxp ku ja ajkx ja wyinaty jadine'en tø tma'akti. ¹⁰ Nayi tsø'jkupts idø'øn ja Jacobo møøt ja Juan, ja Zebedeo y'unajkti pøn ja Simón møøt ñamyigu'uk'atyiyi. Jøts ja Jesús tnimaqay ja Simón:

—Kidi mdso'øgi, ixyamyi nduknijawidit sudso jaa'y ja nits'o'ok'ajtin tpaatt.

¹¹ Jøts ja byarki ja jam nøøba'äm tyikja'attøø, jøts ja jamyi tnikakøjxtøø tuki'iyi, jøts ja tmøødidøø ja Jesús.

Ku ja Jesús tyiktsø'øky ja jaa'y pøn jadi'iñi putsnip

¹² Kuts ja Jesús jam wyinaty tu'ukpi kajpjotp, winets yja'jty tu'uk ja jaa'y, møø pu'uts pa'am ja pøjkip, jøts ku ja Jesús yik'ejxpaaajty jøts ja twinguanaqay. Jamyi ja ñamyujtstaajkøø jøts ja tminuu'kxaajky, yide'en ja tnimaqay:

—Teety, mmøøt'ajtpy mets ja møk'ajtin jøts ø xyiktsø'okt, yiktsokts øts mdsojk'ajtingøjxp.

¹³ Jøts ja Jesús ja ojts tkøníxajy, yide'en ja tnimaqay:

—Ndsøky'ajtpy øts jøts mdso'okt, tsokni.

Ja'ayi ja jade'en wyaqaañ, jatyi ja pu'uts wyinajky. ¹⁴ Xjats ja Jesús møk'ampy tnimaqay ja jaa'y jøts kidi ja pøn ttukmadøø. Yide'en ja tnimaqay:

—Jamyi dø'øn mnøjkxt jam teety wyindum, jamts xpikta'akt ja myojxin midi ja Moisés ñi'ana'am, ja'agøjxp ku tø wya'ach ja mbu'uts. Jade'ents ja jaa'y ja t'ejxtit tnijawidit jøts ku tø mdsø'øky.

¹⁵ Yikmøjpiktak'adøtsp idø'øn ja Jesús, may ja jaa'y ja ñimen'adi'ichiyi, namay ja ñamyukyidi jøts ja pyatmadøyi, jøts ja tnankiyiktso'okwa'añidi ja pya'am. ¹⁶ Ja Jesús jam ja ñijkxy ma abæk et ma niti kya'ity, jamts ja Dios Teety t'ajot'ajty.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja køxujxpi pakxujxpi

¹⁷ Tuk'ojk idø'øn, jam ja Jesús wyinaty yik'ixpiky, jamts idø'øn ja fariseotøjk mørøt ja kajpxwejpítøjk wyinaty chøønidøn ja wyinaty tø choondø o magajp, pømbi mendip Galileit etjotp, Judeit etjotp, jøts Jerusaléngit etjotp; ku ja Jesús tnankiyjay'ijxyi ja Dios Teety myøk'ajtin ku ja pamaa'y ja tyiktsø'øky. ¹⁸ Winets ja jaa'y tkiiyja'jttøø tu'uk ja pamaa'y øn køxujxpi pakxujxpi, jøts ja yap tøjkjøtpy tyiktkiwyø'andø jøts ja ttawingugiyidit ja Jesús. ¹⁹ Nimaats kya'awa'adsi ma ja tyøkidit kumi janch mayja'a'y jam wyinaty. Xjats ja tøkjixpy pyajtøø, jøts ja ojts tnikiidyu'utti ja tøjk, japtops ja tyikwinaajktøø ja pamaa'y jøts ja ttawingugiyidøø ja Jesús yap mayja'a'y agujkpy. ²⁰ Kuts ja Jesús ja ojts jade'en t'ixy kudam ja amumdu'uk ja yjanchja'win tjagyapti, jøts ja pamaa'y ja tnimaay:

—U'nk, nbøkmyee'kxpy mets.

²¹ Winets ja wyinmaadyøjkidøø ja kajpxwejpítøjkti mørøt ja fariseotøjkti, yide'en ja wyinmaydi: “¿Pøn yø jaa'y jade'en, tigøjxp ku Dios yø jade'en twingajpxnaxy? ¿Pøn ja pøky ya t'ukmaa'kxp, kidi tu'ugyip Dios pyoapkimee'kxy?”

²² Wa'ats ja Jesús ja tnijawi sa ja wyinaty wyinmaydi, jøts ja tnimaay:

—¿Tigøjxp ku jade'en mwinmaydi? ²³ Ja ti ne'egi jawaani jajtni, kuts yø pa'amja'a'y nnøjmit, “Mee'kxpy øts yø mbøky”, uk ku nnøjmit: “Wa'kuki, pøkmukni yø mmaaabøjt jøts nøjkxni mdigam”? ²⁴ Ixyamním meets inet x'uk'ext mabaat øts idø'øn ja møk'ajtin nmørøt'aty ya naæwiiñ jøts ø nmaa'kxt ja pøky.

Xjats ja tnimaay ja køxujxpi pakxujxpi:

—Pødkni, wa'kukiñi, wejtsjø'øk yø mmaaabøjt jøts mnøjkxnit mdigam.

²⁵ Jatyi ja køxujxpi pakxujxpi pyidi'jky, jøts ja tyanaagyukiyii'ñ jam mayja'a'y agujkp. Wyejtsmujk ja myaabøjt ja' ma ja jam wyinaty kyo'kni, jøts ja ñøjkxnaa tyøjkwindum, møk ja Dios ja ttamøjawi. ²⁶ Jøts ja ñigyumaaap tja'widøø ni'ijtyi, ojts Dios ja ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi, yide'en ja wya'andi ja ñichø'øgi adøtsni:

—Ixyamním inet ja tø n'ijxyindi midi niwindi kayik'ejxpnim.

Ku ja Jesús tpawaay ja Levi

²⁷ Ku ja jade'en y'ukjajty, xjats ja Jesús jam pyidsiimy, ojts chøøñ jøts ja t'ejxpaaajty tu'uk ja yikugubajtpi, jam ja wyinaty chøøni ma ja ttukugubety ja jaa'y øy tyii'ji, jøts ja tnimaay:

—Møødik øts, mørøt widejtk øts.

²⁸ Winets ja jatyi tyanaagyukiyii'ñ, jøts ja tuki'iyi tum jam tnikakijxy, jøts Jesús ja tmøødiyii'ñ.

²⁹ Jøts ja Levi xøøw ttuuñ jam tyøjkwindum jøts ja twindsø'jkiyii'ñ ja Jesús, mayts ja yikugubajtpi jam wyinaty mørøt jadu'ukpi jaa'dyi. Jade'en ja jam mørøt twindsøønidø ja kaabyajt. ³⁰ Xjats ja fariseotøjkti mørøt ja kajpxwejpítøjkti tpagajpxnibøjkidøø ja Jesús pyabøjkpi, jøts ja tnimaadyøø:

—¿Tiku meets yø xmøøtkay yø yikugubajtpítøjkti mørøt yø ka'øyja'a'dyi?

³¹ Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Pøn tkaja'widip ja pya'am, ti tsøøyibi ja t'ukyikwa'andit. Ja' ja tyik'amaadyaktip øn pamaa'dyi, øn pya'am tja'wiy'ejttip.

³² Kidi ja'ajipts ø tø nnimiñ øn niwine'en kanabyøkyja'wiyidip. Ja' ø tø nnimiñ øn tja'widip ja pyøky jøts ku ja pyøkmyøødidi, jøts tyiktigatsttit ja chïnaa'yindi.

Ku ja Jesús yiktiibyjky tigøjxp ku ja kya'ayuu'atti

33 Xjats ja tiibyøjktøø ja Jesús jøts ja tnimaadyøø:

—¿Tiku yø mbabøjkpitøjk janch nekim kyaydi tyojkxti, jøts yø Juan yja' yjanch'amqay'atti møøt yø fariseotøjkti? Ni kyakaydi kyajøø'kxti, janch tsapkajpx'ejttip yø'.

34 Winets ja Jesús t'adsøøy:

—¿Ma meets jade'en tø x'uknijawí jøts ku tø'oxy ñigaabyi tø'oxy ñi'ukpi winet y'amqay'atti winet kyakaydi kya'uukti ku ja jemyaa'y jamni? **35** Abikñimts ja tiempi tyimyja'tmit ku ja jemyaa'y wyinaty kya'uk'ejtni ku ja jam wyinaty tø cho'oni; jaanimts idø'øn tiy pøn kya'ukaañit kya'uk'uknit, jaanim idø'øn ja y'amqay'attit.

36 Jøts ja nay ja'agøjxp ya'at ttanimadyaktøjkiyii'ñ:

—Ka'axi pøn wyetpach tta'agiyi jemwyet midi tyimyjemñim, ku ja jade'en yiktu'unt jøts kumi mujkpi ja jemwyet jøts ja tjaaktyimgyøø'tsni ja wetpach, jaaktyimyiwenip ja kyøøts'ajtin ja!. **37** Jøts ka'ap pøn vino tta'adami po'duk midi ñamii'kxñim, ku ja jade'en ndu'unint jatyi ja tyikmigøødsi ja po'duk, windigøøpyts tuki'iyyi, windigøøpy ja vino, windigøømyipts ja po'ak. **38** Paty ja vino midi ñamii'kxñim nda'ada'amyin ja jembyo'ak jøts jade'en nimidi kyawindigøøty. **39** Nayide'ents ka' pøn t'uukwø'añ ja vino midi ñamii'kxñim. Pøn tø t'uukyujni ja vino midi jekyip mii'kxñi, xumi ja' ja chøjkpy, kumi nømp ja tukajpxyi: "Yø jekyip mii'kxyip tyimy'øy, ka'ap yø midi tmi'abaqaty."

6

Ku ja Jesús ttøjtøø ja ariin yam poo'kxin xøøw

1 Poo'kxin xøøw idø'øn, winets ja Jesús jam wyinaty ñaxy jam kæmjotp møøt ja pyabøjkpitøjk, ja'ats jam wyinaty ttøjtip ja ariin tøøm; jøts ja twixatsti ja ariinbajk jøts ja tjøø'kxti. **2** Jøts ja fariseotøjk winaqagin yiktøøjidøø, yide'en ja yiknimaadyøø:

—¿Tiku jade'en m'adø'øtsti midi ka'ap pyaat'atyi yiktu'unt poo'kxin xøøw?

3 Xjats ja Jesús y'adsøøy:

—¿Ka'aním meets ja Dios kyajpxy x'ijxy midi tnigajpxp sa ja David tuk'oik tmøøt'adijch ja myigu'uk ku ja wyinaty yjantyimyuu'ookti? **4** Pø tsaptøjkjøtpyimxi ja tyøjkiyii'ñ, japs ja tnixajiyii'ñ ja kunuu'kxy tsapkakaaky, jøts ja tkaadyøø møøt ja myigu'uk pøn jaty ja jam wyinaty myøøt. Yam ja ka'ap yjapaat'atyidi jøts ja tka'adyit ja'abi tsapkakaaky, ja teetyøjkti ja paat'ajtidip kya'adyip.

5 Nayide'ents ja wyaqñ:

—Ngudanaapy øts ja naxwii'ñit jaa'y, jøts øts wamp ti paat'ajtip kapaaat'ajtip yiktu'unt ku poo'kxin xøøw.

Jaa'y pøn ja kyø'jadi'iñi tøtsnip

6 Jadu'ukpi poo'kxin xøøwts idø'øn ja'agøjmyi ku ja Jesús tyøjkiyii'ñ jam tsaptøjkjotp, jamts ja yik'ixpøjktøjkiyii'ñ. Japs wyinaty tu'uk jaa'y midi y'aga'ngyø' xujxp; **7** jøts ja kajpxwejpitøjk jam tpa'ejxti tpagowdi ja Jesús, ja' ja y'ejxwändip pøni y'ukyiktsøkpy idø'øn ja pamaa'y ja' ku poo'kxin xøøw, jade'ents ja tni'øoniwyø'andi. **8** Ti wa'ats ja tnijawi sa jaty ja wyinaty wyinmaydi jøts ja jaa'y ja tnimaay midi wyinaty kyø' xujxp:

—Tani, jøts ixem nøjkx mdani kujk'äm.

Jatyi ja jaa'y tyanaagyukiyii'ñ jøts ja jam ñijkxy tanaabyi. **9** Winets ja Jesús tnimaay ja mayja'a'y:

—Nyikto'ødip nyik'amido'odip inet yam: ¿Midi'ibi ndu'unimp ku poo'kxin xøøw, midi'ibi kutuky ku n'ødyu'unint u ku nga'ødyu'unint? ¿ku nyiksoojkint u ku nyik'o'jkint?

10 Jøts ja twin'ejxkjxy pøn jaty ja jam wyinaty ttamujkiyip, jøts ja tnimaay ja pamaa'y:

—Xajtøw.

Tsoojk ja' jøts ja xyajtiiy. **11** Jøts ja yjadu'ukpi jaa'y yjanch'ambøjkøø, jøts ja xem yam ñawyøjnøø, agø'ømyi sudso'ampy ja tjadyimy'ukyikpøkya'adit ja Jesús.

Ku ja Jesúts twiwijch n̄imakmajtsk p̄on wyinaty kyudanaabyit'atwampy

¹² Winet ets ja Jesúts ñijkxy Dios'ajot'ajtpi jam kojkpjx, jam ja Dios Teety ja tmigajpxy tuktsunaxy. ¹³ Jøts ku xyijndyaajky, jøts ja twaqdsgojxy p̄on jaty ja pabøjkip, jøts ja twiwijch n̄imakmajtsk p̄on ja tyejtíp kudanaabyitøjkti. ¹⁴ Ja'ats idø'øn ja'adi ja Simón midi ja xyødejtigajts jøts ja tpiktaajky Pedro; møøt y'uch Andrés ja', møøt ja Jacobo, møøt ja Juan, møøt ja Felipe, jøts møøt ja Bartolomé. ¹⁵ Jam ja Mateo, Tomás, Jacobo p̄on ja Alfeo myajnk'ajtpy; jøts ja Simón ja cananista; ¹⁶ jam ja Judas ja Jacobo y'uch; jøts ja Judas Iscariote, p̄on wyinaty tkøyakwamp ja Jesúts.

Ku ja Jesúts tyik'ixpijky ja mayja'y

¹⁷ Xjats ja Jesúts tmøøtkidaajky ja kyudanaabyitøjk, jøts ja tmøøtja'jty jap jøyjøtpy niduki'iyi møøt ja pyabøjkpitøjk; nay jam wyinaty ø pøndi p̄on jaty tso'ondip jam Judea, jam Jerusalén, jøts jam mejy agø'øm jam Tiro jam Sidón. Ja' ja jam wyinaty tø tnimendi jøts ja tpatmado'odit ja Jesúts, jøts ja pyama'a'y ja tnankylkts'o'okwa'añidi. ¹⁸ Winaagin jam p̄on ja miku' tø tyatøkiyidi, tsokøxtits ja'. ¹⁹ Jøts ja jaa'y ni'ijtyi tnixajiwya'andi ja Jesúts. Pyaåtwandip ja' ku ja ttuktatsø'øky ja myøk'ajtin ja pama'a'y.

Ja xondaajkin jøts ja ayo'owin

²⁰ Wìnets ja Jesúts y'ejxji'jky ma ja pyabøjkpitøjk jam wyinatyi jøts ja tnimaay:

—Tya'øy'ajtidip ja' Dios kyunuukxin p̄on ja y'amutsk'ajtin yja'wip, ja'ats pyaattip ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y.

²¹ 'Nay Dios ja tkunuukxp p̄on yu'oo'ktip xø'oo'ktip, ja' ja tyiknajxkjx.

Jøts p̄on yaxtip jiidyip, kunuu'kxy Dios ja nayide'en yik'ityidi, ja'ats ja ttukpaadidip ja xondaajkin.

²² 'Mgunuu'kxiip meets Dios øy meets ja jaa'y mjamidsep'atyidi øts køjxp, øy ja mjabawøpyidi, øy ja mjaga'ømyigajpxyidi, øy mjagayiktsokti, øy mxøøw mguya'axy kamadøyim yjayikjawidi ja'agøjxp ku ø xpabøkti. ²³ Kidits mjotmay'ookti, kidi x'ayoojidi, jpnim ja tsajpjøtpy mwingaxø'økxiyidit; p̄on jade'en mduujnidip, øy jade'embj jaa'y tyeety'ap tka'ødyundøø nayide'en ja Dios kyugajpxtyi.

²⁴ Jøts mjanch'ayøøy mee kumeeñ jaa'y, yaayi meets iiy jotkujk mdsinaagyojti.

²⁵ 'Mjanch'ayøøy meets p̄on tum jaa o ti tmøøt'ajttip, mjanch'ayuu'ajttip mjanch'axøøw'ajttip meets nøjkx.

'M'ayøøy meets p̄on yam agujk jotkujk yiknajxtip, mdaya'axtipts meets ja mwìnmaa'ñ jadigojk.

²⁶ 'M'ayøøy meets ku mee myik'ødyijy myik'øñøjmi, øy nayide'ents ojts yiktejti yik'ødyejti p̄on ojts nugo ñadyijyi ja Dios kyugajpxy.

Paat'ajtip jøts ja mmidsep yikmijotjimbett

²⁷ Ni'ijtyi madowdi wine'enin mjaa'atti: Tsokti miyuuyj'atti ja mmidseptøjki, pudøkidi ja' p̄on mjagatsojkidip, ²⁸ amidowdi ja Dios jøts tkunuukxxt ja mmidsep p̄on o sagasa mnimaajyidip, ku'amidowi pøni pøn mmi'ambøjkidip pøni pøn sagasa mdunwajnidip.

²⁹ Pøni mgojxiip mdse'ekip, ja' øy ku xmaal'kxuktit; jøts ku pøn mbøjkxidit ja yukwop, jaaktyimyo'odipts ja mnijan. ³⁰ Kidi kanajtsjawim xjawidi ku tigati myik'amidowdi; jøts kidi jatyi o pøn xamatsti ku pøn o ti tø tnixaji. ³¹ Kidi meets ja jawyeen jade'en xjøp'ixy pøni sa mee xjatsøky, meets idø'øn mbaat'ajtip jawyeen mnajtstunip sa dø'øn ja yjawi tsoktin jøts meets ja jade'en xu'un.

³² 'Øy meets ja'ayi møøt mjanamyaawya'añiyidi p̄on mee møøt mnachøkyiyi, ¿ti øy'ajtints meets jade'en mdumpy? ¿Ti ja' ja ka'øy jaa'y kyajajtip? Pø tyundipxi ja nayide'en. ³³ ¿Ti øy'ajtin meets jade'en mdumpy øy meets ja'ayi xjamay'aty pøn mee nayide'en mdu'unxiyip? Pø tyundipxi ja ka'øy jaa'y ja nayide'en. ³⁴ Uk ja'ats meets o tigati mduk'anuu'kxpy p̄on mee m'a'ejxip tyikwimbetp jawaani mayjawi, ¿ti øy'ajtints

meets jade'en mdumpy? ¿Ti ja ka'oy jaa'y ja jade'en tka'anuu'kxyajktip o tigati ja yja' jøts ja myiga'oy jaa'y ja nayide'en ttukubatti jawaani may? ³⁵ Ka'ats meets idø'øn xmidsepøkt ja mmidsep, tsokti xmiyuju'yattit, mduujnip meets ja may'ajt ja!. Øy meets ja tigati xuk'anuu'kxt jadi'iñi, kidits meets ja xjøp'ijxy'aty jøts ja mmigubajtxidit jawaani møy jawaani may. Møjts meets ja myikwimbejtxiyidit, ja Dios Teety tsajpjøtpyit jade'en meets ja m'u'nktejiyit; ti sa ja Dios Teety tmi'oy'aty nayide'en ja ka'oy jaa'dyi ja namyikaxi jaa'dyi. ³⁶ Mja'myatstip meets jøts mba'ayo'odip o pøn nayide'en sam ja Dios Teedyin ja tpa'ayøyin.

Kidi pøn o ti xawindsø'ødyi

³⁷ 'Kidi pøn nugo o ti xapøky'ejxti, jøts Dios ja nayide'en mgapøky'ejxidit. Maa'kxukti, jøts ja Dios nayide'en mmaa'kxukidit. ³⁸ Mo'odi o ti pøn, winets o ti nayide'en mmo'ojojdit ja Dios. Nayide'en meets ja mmo'ojoj mgamo'ojoj pøni sa meets ti xyaky xkayaky møy may o ti. Nayide'en meets ja Dios mdunit pøni sa meets mmigu'uk xuñ. Nay ja'ats ja yik'awetsp.

³⁹ Xjats ja Jesús ttanimadyaktøjkiyii'ñ jadu'uk ja madya'aky, yide'en ja wyaañ:

—¿Ma ja winap jaa'y tø t'uktuu'nìway ja myiwınap jaa'y? Pø namajtskxi dø'øn ja tyimgyunaxtit ku et'aaw ja ma tpaattit. ⁴⁰ Uk kuts pøn, pøn tni'ixpøjkimyidip o ti tunk, ka'axi mibaat twinaxtit ja yik'ixpøjkidi; pø wan idø'øn jaanim wyinaty.

⁴¹ Jøts meetsmi, ¿sudso dø'øn ja mmigu'uk pyøky x'ejxpajtiy jøts ja mja' ne'egi xka'ixy kudam ja jawaani møy? ⁴² Jøts, ¿sudsots mets idø'øn namyikajxbim xkajpx'oyiwy'añ yam mets ja mdsinäa'yin øy xkayiky'oy? ¡Meets win'øømbi ataqadyi! Yik'oyidi jawyeen ja mga'ochinäa'yindi, winetnimts ja mmigu'uk chinäa'yin xkajpx'oyiyidit.

Pøni sa wyimbidsimy øy ti, ja'ats tyikwingaxø'kp pøni sa ti y'oyi kya'oyi

⁴³ 'Ma meets øcha'amguipy tø x'uk'ixy jøts ku ja tyiktøomi ja ka'øcha'am; uk ja ka'øcha'amguipy tyiktøomi ja øcha'am, nimä. ⁴⁴ Ja tyøøm ja kipy yikta'ejxkajp pøni sa ja tyøømi øy ka'oy: ka'axi ja iigi tsä'am yikwiduky kujp kipkyøjxp, ni jam ja uví tsä'am kyawinaky jam kujp aatskøjxp. ⁴⁵ Jade'ents idø'øn ja øyja'a'y pøn øyja'a'y, ka'ap ja t'qawí tjojti ja ka'oybi winmaa'ñ, ka'ap ja yjemwa'añ tyewa'añ kumi øyja'a'y ja'; pønts ka'oyja'a'yajtp ja ka'oybits ja y'awip yjoojtip, yjemwa'andi tyewa'andi kumi jam idø'øn ja tyimyøødidi ja kya'oy'ajtindí y'am yjotp. Tum jam ja pyidsømguixy jøts ja tkajpxnaxti jade'en.

Majtsk jøøjp ja poch kyojpk

⁴⁶ 'Niti øy'ajtin meets jade'en xkatuuñ ku mee xjanøjmi, "Nwindsøn'ajtim, nwindsøn'ajtim", jøts ka'ats xpadundi pøni sa njawa'añ. ⁴⁷ Ya net ndukmado'odit pønin ja kyaxø'økti ja jaa'y pøn ø xninememp jøts øts n'ayuujk ja xpatmadoojojdi, jøts ja jade'en tpadundi sa nwä'añ: ⁴⁸ jade'enin idø'øn ja nbiktaajkin sam ja jaa'y tyøjkøjyin, jawyeen ja køjnk øy tnidajiyii'ñ ja tyøjk, jøts ja tsaa ja amuum ttukpøchkojpk'ajty. Xjats ku ja møy nøøgom jam wyinajky, aguwani ja tyimyikjø'jtjø'økwa'añ ja tøjk, jøts ja niwine'enin nisa tkatuuñ, kumi tsaa ja wyinaty tyeky'ajtpy. ⁴⁹ Pønts ø xjapatmadoojojidip ja n'ayuujk jøts ka'ap jade'en tpadundi sa nwä'añ, ja'ats idø'øn jade'endi sam ja jaa'y midi tyøjk tkoj xixñaxkjxy. Niti ja tkadukpøchkojpk'ajty, jøts ku ja møy nøøgom jam wyinajky jaty ja tmimajadaajky, ojts ja tyikiday jøts ja tyimyikudigøøy.

7

Ku ja Jesús tyiktsø'øky ja romanit soldadi ja tyumbi

¹ Xjats ku ja Jesús jade'en tnimaagyijxy ja jaa'y, winets ja ñijkxy Capernaum. ² Jamts wyinaty chøoni ja soldadi windsøn, romanit jaa'y ja!. Jamts tyumbi ja tu'uk midi ja janchkamajtstu'udyim yja'wip, mowä'añ ja yjanchpikyi, ookwønøp ja wyinaty. ³ Ku ja soldadi windsøn tnimadøøy ja Jesús, winets ja ttaniguejxy winaagin ja israelit

møjaq'dyøjkti, jøts ja t'atstuk'amidoowa'añ ja may'ajt, wan tmiñ ja Jesúš jøts cho'okt ja tyumbi. ⁴ Xjats idø'øn ja tninøjkxtøø ja Jesúš jøts ja ojts t'amidowdi ja may'ajt møk'ampy, yide'en ja tnimaadyøø:

—Paa't'ajtip xpudøkit yø soldadi windsøn; ⁵ kumi chøjkpy yø' adøm ngajp, nayø'øts tø tnø'ane'emy jøts ja tsaptøjk tø kyøjy.

⁶ Winets Jesúš ja tmøødiyii'ñ. Jøts ku ja jam wyinaty yja'atwanidi ma ja tøjk jam, jøts ja soldadi windsøn ttukjøpkubajtiyii'ñ pøn jaty ja minamyaajiyip, jøts ja ttuknimaay ja Jesúš:

—Mets teety, kidi xka'øyjawí, ka'ap ø xpaqat'aty jøts mets ya mdøkit ndøjkjøøjty; ⁷ paty ø kø'øm tø nganay'a'ejxiyi jøts mets jeexiyip kø'øm tø n'ats'ixa'ay. Ana'am ja'ayi, jøts øts ja ndumbi cho'okt. ⁸ Ane'emy ø nayide'en nwindsøn xyik'ity, nay ja øts ndumbitøjkmidi pøn ø n'ana'amidip. Ku pøn nnøjmi: "Nøjkx", nøjkxpts ja'. Uk nnøjmits øts yø ndumbi o ti, jatyits yø jade'en tpaduñ.

⁹ Ja'ayi Jesúš ja jade'en tmadøøy ñigymaap ja tja'wiyii'ñ ku ja jaa'y jade'en, jøts ja tnø'akjimbijty pøn jaty ja jam wyinaty payø'øyip, jøts ja tnimaay:

—Tyimyjanch, ni Israelit jaa'y øts ya ma jade'en ngapaqdynim sam ya'at jaa'y tmøødin ja janchja'win møk'ampy.

¹⁰ Jøts ku ja waqbi yja'ttøø møøt ja jøpkuyø'øyibidi jam tøjkjotp ma ja pamaa'y jam wyinaty, tødamik ja wyinaty myøkpøjkni ja pamaa'y.

Ku ja Jesúš tyikjujkpyiky ja ku'øktyø'øxy myajinku'nk jam Naín

¹¹ Ukjajts ja jade'en, xjats ja Jesúš ñijkxy jam ma kajp txøøwi Naín, mayjaq'yts idø'øn ja jam wyinaty pawidejtip, may ja pyabøjkpitøjk ja jam tmøødi. ¹² Kuts ja yja'jty jam kajpwington, jøts ja ojts t'ejxpqatty tu'uk ja oo'kpi yikpagi'iy jøts ja y'atsnaxøkit, tu'umchi dø'øn ja tø'øxyøjk ja t'u'nk'aty, jøts ku'øktyø'øxy ja'. Mayts ja yik'oo'kpi pidø'kpi jamdi.

¹³ Jøts ku ja nwindsøn'ajtim ojts t'ixy ja ku'oogi, yik'ayo'ijxyim, jøts ja tnimaay:

—Amon, kidi mya'axy.

¹⁴ Winets ja Jesúš twingunøjkxiyii'ñ ja oo'kpi, jøts ja kajuun ja tnixajiyii'ñ, jøts ja oo'kpi kiibyi ja tkiidyaktøø, jøts ja Jesúš tnimaay ja oo'kpi:

—Mets u'nk idø'øn nnimaapy: ¡Pidø'øk!

¹⁵ Xjats ja kyu'xkukiyii'ñ pøn idø'øn wyinaty tø y'øoky jøts ja kyajpxpinibøjkiyii'ñ, xjats ja u'nktqaak ja yiktagidøjkiyii'ñ ja y'u'nk, ja Jesúš ja kømøøyyiyip. ¹⁶ Jøts ku ja jade'en niduki'iyi t'ejxtøø, jøts ja yjanchø'jkidøø, jøts ja ttukmija'widøø ttukunuu'kxyja'widøø ja Dios, nømdip ja!:

—Ya Dios ja myøjkugajpxy tø kyaxi'iky adøm njaa'yjøøjty.

Nayide'en ja wyø'andi:

—Dios tø tnimiñ ja kyajp jøts tpudøkit.

¹⁷ Yikniña'wigyøjx ja jam wine'enin ja jaa'y jam chøønidøø jam Judeit etjotp, ku wyinaty ja Jesúš tø tyikjujkpyiky ja oo'kpi.

Ku ja Juan Bautista tkexy ja kyugajpxy

¹⁸ Xjats ja Juan Bautista ja tnijaq'wiyii'ñ, nayide'en ja pyabøjkpi ja wyinaty tø tyamimadya'agiyi, winets ja tyøajxiyii'ñ namajtsk ja pyabøjkpi, ¹⁹ jøts ja ojts ttaniguexy ja Jesúš, jøts ja t'atsyiktø'ødit pøni ja' idø'øn janch Cristo pøn wyinaty menwamp yiknitsokpi. Uk kidi ka'ats, winets ja abikpyi ja tjøp'ejxtit. ²⁰ Jøts ja wingon twingunøjkxidøø ja Jesúš pøn ja Juan wyinaty tø tyaniguexyidi, jøts ja tnimaadyøø:

—Ja Juan Bautista øø tø xkexy jidsik øø nyiktø'øt pøni janch ja Cristik mets idø'øn midi yiknigajpxp menwamp yiknitsokpi. Pøni ka'ats, winets øøts jadu'ukpi njøp'ext.

²¹ Ku ja wyinaty tø yja'atti, winets ja Jesúš nay jatyi tyiktsøøjky may ja jaa'y pømbi pa'äm pojkidip, pømbi o ti ja'ambí tmøøt'ajttip, pømbi ja mikú' tmøøt'ajttip, ñayikwin'ejxwa'kxmip ja' ja may winap jaa'y. ²² Jøtsnim ja y'adsojimbijty jøts ja wyaañ:

—Nøjkxti jøts xukmado'odit ja Juan ti jaty ya tø x'ejxti xmadowdi. Tamimadya'akti jade'en sa yø winap ja'a'y wyin'ejxwa'kxti, sa yø pakpama'a'y yø'ödyi, sa yø putspi cho'okti, sa jaty yø nat ja'a'y myadowdi, sa oo'kpi yujkpyøkti, jøts sa ayoobi ja'a'y yiktukmadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi yiknitsokp. ²³ Ejtni xoni ja'adi pøn ø xmibøjktip, ka'ap twinmayimbettit twinmay'adøjtit sats ø xjanchjawidi.

²⁴ Xjats ku ja wyimbejtnidøø midi ja Juan wyinaty tø tkexy, jaats ja Jesús ttamimadyaktøjkii'ñ ja mayja'a'y, ja Juan yiknimadyakp, yide'en ja wyaan:

—¿Ti meets ojts x'ats'ixy jam abak etjotp? ¿Tu'uk ja ja'a'y midi jade'en ejxim kapy midi poj yik'ø'yimbejtip yik'ø'y'adøjip? Ka'axi ja yjade'eni, pø tu'ukyixi tmi'ity ja wyinmaa'ñ. ²⁵ ¿Tits idø'øn ojts x'ats'ejxti? ¿Tu'uk ja ja'a'y pøn janch øybi wet tø ñadyaxoxiyi? Pø wa'atsxi mee xnijawidi pøn tsuj wet nadyaxojxidip, pøn nekim taxondip pyikta'aky, jamts ja ñachojk'ityidi jam windsøn tyøjkjopti. ²⁶ ¿Tits idø'øn mjanch'ats'ejxtøø? ¿Tu'uk Dios kyugajpxy? Janch ja!, ja'midi jawaani møj, nika'ap yjade'eni sam yjadu'ukpidi. ²⁷ Yø Juan idø'øn yiktejp ku Dios kyajpxy yide'en wyaan:

Ixya ngajxjawyeni tu'uk ja nngugajpxy, pøn tyiktøøjip tyiktuudaqkip ja ja'a'y wyinmaa'ndyi jøts myikupøkt ku ixpojkinkxminøjkxt.

²⁸ Ndukmoodoodip ixyam jøts ku ni mædsoo ka'ap pøn jade'en pyidsimñim ja Dios kyugajpxy sam yø Juan Bautista; pøni pønts øts nja' xpaduujnip jøts ku tyøki mæ øts ngutujk ndanitanit ja nja'a'y, ja'ats ne'egi møj yikpiktakp jøts nika'ap ja Juan Bautista.

²⁹ Jøts ku ja ja'a'y ni'ijtyi jade'en tmoodoodøø pøn jaty wyinaty tø yiknøbetyidi ja Juan, nayide'en ja yikugubajtpidi, jøts ja tjanchmibøjktøø ja Dios jøts kudam ja ka'ap jade'en mibaat wyinmaamya'aty; ³⁰ ka'ats ja tmøjpiktaktøø ja fariseotjkti jøts ja kajpxwejpitøjkti sa Dios ja wyinaty tø tyamidsøkyidi, jøts ja ka'ap tkupøjktøø jøts Juan ja yiknøbatidit. ³¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim wyaan:

—¿Pønxik øts jade'en meets n'uktami'ejxip? ³² Jade'en meets ndami'ejxi sam mutsk una'jkindi muum y'adø'øtsti jap maayjøtpy ku myi'unajk ttagupøjkiyidi ja kyuyajtin midi yjatsøjkpy yjaguyatwampy, jade'ents ja ñawyaañidi: "Tø øø yikxon njaxu'uxy jøts ni mga'atsti; tø øø jotmay'øøgyim nja'øomi, njade'ents mgajotmay'oo'kmidi." ³³ Kuts ja Juan Bautista tø myiñ jøts ja kyakay kya'uuky ku ja ka'ap vino t'uuky, jøts meets mnimy jøts ku miku' ja myøøt'ajtpy. ³⁴ Jøts ku ø tø njamemi jøts ku ø ngaamyi n'ukmi, jøts mnømidi jøts ku øts janch kaxim ngay n'uuky, jøts ku øts ja møøt namyigu'uk'atyiyi ja yikugubajtpidi møøt ja ka'oyja'a'dyi. ³⁵ Pøni pønts ja Dios yja' tkupøjkip, ja'ats tja'gyukip sam ja Dios yja' ttsøkyin.

Ku ja Jesús jam fariseo tyøjkjotp wyinaty pøn txøøw'ajtp Simón

³⁶ Xjats ja fariseit niðu'uk tnimaay ja Jesús jøts ja tmøødit kaabyi tyøjkwïndum. Jøts idø'øn ja ojts tmøødi, ojts ñijkxy, tyøjkii'ñ jam fariseit tyøjkjotp, ja kaabyajt twinguwa'jtsiyii'ñ. ³⁷ Winets ja tø'øxyøjk tu'uk pøn ka'oyja'a'y'ajtp midi jam tsinaapy jam kajpjotp, ku ja tnija'wiyii'ñ jøts ku ja Jesús wyinaty tø ñijkxy kaabyi jam fariseit tyøjkjotp, jamts ja ojts tmija'aty ja pa'akxuu'kpi, tsagueegi tu'jtsjøtpy. ³⁸ Ñiyaxpim ja twinguju'xiyii'ñ ja Jesús tyeky, jøts ja wyeenøø ja ttuktaxø'lky. Jøts ja nay jatyi ja wyaay ttawibø'øty jøts ja ojts ttsu'kxy, ojts ja ttabakja'axy ja pa'akxuu'kpi. ³⁹ Jøts ku ja fariseo ja ojts jade'en t'ixy pøn ja Jesús wyinaty tø wyayi migaabiyi, yide'en ja wyinmaa'ñ ja yap tyikyø'øy: "Pøni janch Dios kyugajpxy yø ja'a'y jeexyip, tø yø jeexyip tja'wyini pøn yøixa tojnip majtsip, pøni pøn tø'øxyøjk yø', pø ejpts yø yjantyimpyøktyun'ity yø tø'øxyøjk."

⁴⁰ Winets ja Jesús tnimaay ja fariseo:

—Simón, nmigajpxwampy.

Jøts ja fariseo y'adsøøy:

—Yinet Windsøn.

41 Xjats ja Jesúš wyaañ:

—Namajtsk idø'øn ja jaa'dy i pøn tmiyoj'ajttip tu'uk ja meeñ'anuu'kxyajkpi. Tu'uk tmìyoj'aty magoxk magø'pxy denario jøts jadu'uk wixijkxmyajk; **42** jøts kumi ka' idø'øn ja tkubatti nípøn tkagubety ja yoj, jøts ja meeñ'anuu'xyajkpi ka'ap ja sa' tiy øy ja tkagubattit, ojts ja ttamee'kxy ja myìyoj. Nigajpxts ìnet, ¿pømbi ja jawaani tsojkip, pømbi ja jawaani takajxajkip?

43 Jøts ja Simón y'adsøøy:

—Ja' yjawi pøn ja yoj kajaa tmøøt'ajtp.

Jøts ja Jesúš wyaañ:

—Janch tiy idø'øn mwà'añ.

44 Xjats ku ja Jesúš ojts t'ixy ja tø'øxyøjk jøts ja tnimaay ja Simón:

—M'ijxpaxyi øø tø'øxyøjk, ku tø ndøki ya' mdøjkjøøjty ka' mets ja nøø tø xmø'øy ja ndekpyujik; tøts øts øø tø'øxyøjk ne'egi xapakpujy ja wyeenøø jøts ja wyaaay øø tø ttuktati'ich. **45** Ka'ats mets ndeky tø xtsu'kxi, jøts ku øø tø'øxyøjk, jaayip ku tø ndøki ixa øts ndeky øø jade'en xtsu'kxi. **46** Ka' mets ngubajk aceite tø xpiktaajkxiyi, tøts øts øø tø'øxyøjk ja pa'akxuu'kpi ndeky xpiktaajkxiyi. **47** Paty mets idø'øn nnøjmi, pøni pøn ja tsojkin waani tmøøt'ajtp nayide'ents ja waani yikpojkpimaa'kxt; jøts øø tø'øxyøjk møj ja tsojkin øø tmøøt'aty paty pyaæt'aty i jøts ja pøky yikmaa'kxxkøxt.

48 Jøts ja tnimaay ja tø'øxyøjk:

—Nmee'kxpy øts, u'nk, øø mbøky.

49 Wìnets ja migaaabyidi pøn jaty ja jam wyinaty møøtsinaajyip yjanch-nawyambinaxwa'jkidøø:

—¿Pøn jaa'y ya'at ndejint, sudso pøky paat øø tmee'kxy?

50 Jøts ja Jesúš yide'en ja tnimaay ja tø'øxyøjk:

—Ja'agøjxp mets ja mbøky tø nmaa'kxi ku me tø xjanchjawi, nøjkxnits jotkujk.

8

Ja tø'øxyøjk pøn jaty ja Jesúš pyudøjkidip

1 Tøts ja wyinaty y'uknaxy jade'en, jøts ja Jesúš t'ayø'øgyijxy ja kajp ja møj ja mutsk møøt ja pyabøjkpitøjk namakmajtsk, jøts ja tkajpxwa'kxy ja øgyajpxy ja øy'ayuujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy. **2** Nay jam idø'øn ja yjamyoøt'ajtmìyidi ja tø'øxyøjkmidøø pøn ja wyinaty tø tyiktsø'øky, jøts pøn ja wyinaty tø tkajpxpidsøjmi ja miku' jøts ja ttukmajtstu'uty. Ja María dø'øn jam wyinaty pøn yiktejj Magdalena, pøn ja miku' wyinaty niwixujk tø myajtstu'udyiyi; **3** nay jam ja Juana wyinatymi, ja Chuza ñidø'øxy, ja' ñidø'øxy pøn ja Herodes tumbi'ajtip, pøn tuki'iyi t'ejxp tnija'wip ti jam ejtp ka'ejtp mä ja Herodes jam wyindøøn'aty; jam ja Susana wyinatymi jøts may abikpyi jaa'dy i pøn jaty ja tigati tabudøjkiiyidip.

Ku ja Jesúš tmadyakpaaty ja jaa'y pøn nøjkx neppi

4 May jaa'y ja Jesúš jam ojts ñimiñiyi pøn jaty tsoo'ndip o mä abikyajp jøts ja Jesúš yik'ejxwa'añ; jøts ku ja jaa'y may'ampy myujkpejty, jøts ja ttamimadyaktojkiiyii'ñ tu'uk ja ejxpajtin madya'aky. Jøts ja wyaañ:

5 —Tu'uk idø'øn ja jaa'y chøø'ñ tømtwøjpi. Jøts ku ja twijy, øy ja tømt o mä ñaxkidaajky. Midi'ibi ñajtswøjiiyii'ñ jam tuu'äm, ja'ats yiktaa'nbu'uxkigyøjx jøts ja joon ja wà'ats tpeemujkijxy. **6** Midi'ibits ñajtswøjiiyii'ñ jam tsaa'agujkp, ojts ja jam yjamuxy jøts ja jaty i tyøtsjø'knäa ja'agøjxp ku ja naajx jam kyaneki. **7** Midi'ibits ñajtswøjiiyii'ñ mä ja magyujp jam wyinaty myuxwa'añ, ja'ats ja ojts ñi'aa'mbajtiniyi. Ku ja myujxmi winet jøts ja niwine'en kyayikyonmøjkiiyøø. **8** Midi'ibits ñajtswøjiiyii'ñ jam pu'uty ñaxkøjxp, jøts ku ja yøøñ jøts ja ojts yikxon yjantyimdyøømi, magø'pxy magø'pxy ja pyajkpejty ja tu'ukpi tømt.

Ku ja Jesúš jade'en myadyak'abajtiyii'ñ, jøts ja møkta'aky wyaañ:

—Pøni pøn ja'gyukìwyamp, wan tja'gyuki.

Tigøjxp idø'øn ja Jesúus ejxpajtìn madya'akyøjxp ja y'ixpøjkin tyaky

⁹ Winets ja pyabøjkpitøjk ja yiktøjìyøø ti dø'øn jade'en tyijpy, sudso yikja'gyukit ja'abi madya'aky. ¹⁰ Xjats ja t'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Meets yø Dios mduknija'wiyip ja y'ayu'uch wìnmaaq'ñ sa ja' kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y, jade'ents meets ja mdyimyiktukmadøy; ka'ats ja abiky ja'a'y nayide'en madya'akyøjxp tnijawidit, ejxpajtìn madya'akyøjxp øts yø ja'ayi ndamimadya'aktit jøts kø'øm tnimado'odit tkanimado'odit nayide'en pøni sa ø xpabøkti xkapabøkti.

Ku ja Jesúus tnigajpxy sudso dø'øn yikja'gyukit ku jaa'y neppi ñijkxy

¹¹ Yide'en idø'øn yø madya'aky tijy: Jade'en ja tømt yikpikta'aky sam ja Dios kyajpxy y'ayuujkin; ¹² jøts midi yiknajtswøjìyì'ñ jam tuu'am jade'en ja yikpikta'aky sam ja jaa'y pøn ja tpatmadooodip ja Dios kyajpxy, jøts ku ja t'ukja'gyukidi xjats ja miku' ja jatyi pyøjkxiyidi jøts ja ka'ap tmibøktit, jøts ja nisudso'ampy kyanitso'ok'attit. ¹³ Jøts ja tømt jade'en yikpikta'aky midi yiknajtswøjìyì'ñ jam tsaa agujkp sam ja jaa'yindi pøn tmadooodip ja øgyajpxy ja øy'ayuujk, jøts ja ejtni xoni t'ukpabøjkotjì y'ukjanchja'widip ja'; kuts ja yiin waan sa tkujatidi jøts ja jatyi tmajtstu'utti, jatyi ja ñayjibikpyikta'agyiidi ja'agøjxp ku ja jade'endi sam ja ujts kya'a'a'tsmiweninim. ¹⁴ Jøts ja tømt midi ñajtswøjìyì'ñ jam kujp agujkp, jade'en ja yikpikta'aky sam ja jaa'dyi pøn tjamadoodip ja øgyajpxy ja øy'ayuujk, yjajanchja'widip jøts nika'ap t'ukpadunidi, ja' ja ne'egi yikmajadaktip ja pyikta'aky, ja myeeñ, ja yjinggaap, ja yotkujk'ajtindi. Jade'ents ja tka'ukyikmøjtøjkiniidi ja øgyajpxy ja øy'ayuujk jøts ja niti tkayikwingaxø'økti Dios wyindum. ¹⁵ Jøts ja tømt midi ñajtswøjìyì'ñ jam pu'uty ñaxkøjxp, jade'en ja'amì sam ja jaa'dyi pøn amumjoojt nadyamijojaxidip ja Dios, jøts ja jade'en tpatmadojidi ja y'øgyajpxy y'øy'ayuujk. Møk ja yjanchja'win ja tpikta'akti, ka'ap ja juuni ttamajtstu'utti, ja'ats idø'øn tyikwingaxø'ktip ja øgyajpxy ja øy'ayuujk.

Niti jadi'iñi kyatañ, kuwañim ja tyimyiknijawi

¹⁶ Kidi ja'ajip ja jaj yiktaguno'kp jøts ja yikumutst uk jøts ja yikpikta'akt jap maabajt patki'py; ja' ja wya'añ jøts ja yikpikta'akt jam køjxp ma yjajt tyøø'kxt, jøts ku jam pøn tyøkit ka'ap ja jam kube'ets kugoots yja'attit. ¹⁷ Ti ka'ukyikpatp ku ti yjayu'uch'ity. Øy kajpxy ayuujk yjagayiknigajpxwa'añ, kuwanits ja yiknijawi pøni sa ja y'ejxi tyiyi.

¹⁸ Jade'ents idø'øn øy xmado'odit; pøn tpabøjktp jøts tmadogukiwyä'andi øy øy, jaakyikpudøkipts ja yikxondi jøts ja tja'gyukidit. Pønts ka', jaaktyimyikpøjkxidip ja' ja wyiji'ajtindi midi ja jaakjanadyaja'wiyidip jøts ja nisudso'ampy tkidyimyja'gyukidit.

Ja Jesúus tyaqak jøts y'uch

¹⁹ Winets ja Jesúus y'uch yja'ttøø møøt ja tyaqak ma ja jam wyinaty, nika'ap idø'øn ja tpaqatti wingon kumi janch mayja'a'y jam wyinaty. ²⁰ Xjats ja Jesúus yiktukmadøøy jøts ja yiknimaay:

—Ja mdaqak møøt ja m'uchti ja' mmigajpxwajnip, ixap ja tøjkwimptyi.

²¹ Jøts ja t'adsøøy:

—Ja' øts idø'øn ndaqagip, ja' øts idø'øn n'uchidip nmigu'ugidip, pøn tmadooodip ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk jøts ja jade'en tpadundi pøni sa nwaa'añ.

Ku ja Jesúus tyiknajxy ja møøk poj jøts ku ja tyik'amøkiyì'ñ ja mejy

²² Winets ja nay ja'abi xøøw tyøjkìyì'ñ bärkjøtpy møøt ja pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaay:

—Wan tja'a'myindi jam jaduktamajñ.

Jøts ja ñøjkxtøø, ²³ jam ja wyinaty mejkyujk'ämdi ku ja Jesus mya'oo'knaa. Jøts ja møøk poj ja jam jotmøñ pyaajtidøø, yikxon ja nøø jam bärkjøtp yjanchtøjkyini øy ja tyiknitigøøñit. ²⁴ Jøts ja tyujxtøø ja Jesúus jøts ja tnimaadyøø:

—¡Windsøn! ¡Windsøn! ¡Nøøjøø'kxwaa'ñindip!

Winets ja Jesús pyidi'jky jøts ja møk'ampy twingugajpxiyii'ñ ja møk poj ku ja nøø ja tyiktojmji'íky adsø'jkibim; jøts ja poj jatyi yjanch'amø'jty, jadi'iñi ja myøøñ. ²⁵ Jøts ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—¿Mæ dø'øn ja mjanchja'windi xyiktunwø'andø?

Tø ja yjanchnichø'jkidyigøøñidi, ñigymaap ja tyimyja'widøø jøts ja xem yam ñawyajnidøø:

—¿Ti pønimts ya'at jade'en, pø mimadojipts ja poj yø', pø mimadojipts ja nøø yø'ku yø t'anememy?

Ja Gadarit jaa'y pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

²⁶ Jøtsnim ja yja'ttøø jam Gadarit etjotp midi idø'øn ja jaduktamajñ tamp Galileit et wingon. ²⁷ Jøts ku ja Jesús jam wyinäajky, yø'øpyidsiimy, jøts ja ñimejnøø tu'uk ja kugajp pøn ja miku' wyinaty jekyip tø tyatøjkniyi. Niwa'ats ixwa'ats ja wyidejtni, ka'ap ja tyøjkjotp y'uktsinaañi, jam ja chinaadyakni mæ ja oo'kpi ñaxøkidi. ²⁸ Jøts ku ja t'ejxpaaajty ja Jesús jøts ja jatyi twinguanaxay, yide'en ja tjantyimñøjmi møktø'aky:

—Jesús, Dios U'nk tsajpjøtpit, ¿ti ø xanibøjkip? Tur may'ajt kidi xjantyimy'ayo'onduñ.

²⁹ Ja' idø'øn ja jade'en tykwamp ku ja Jesús ja miku' møk'ampy t'anememy jøts ja jam pyidsø'ømt ja jaa'y y'am yjotp. Ejtp idø'øn ja miku' ja xyumimi'adi'ichiyyi ku ja yjayiktagiwiñi yjayiktapakwiñi pujsx kadeen; jatyi ja ttapojtiguixy yam ja jaa'y ja jade'en tø yja'uktajotkujk'ajtmiyi jøts ja nimä kyanøjkxt, jøts idø'øn ja miku' ja yikakwidityi o mæ jam abæk etjotp. ³⁰ Jøts ja Jesús yide'en tyiktiyi:

—¿Ti mxøøw?

Jøts ja y'adsøøy:

—Legión ø nxøøw.

Ja'agøjxp ja jade'en ñaxyøømø'øyi kumi janch may miku' ja wyinaty tø tyatøkiyi.

³¹ Ja'axi dø'øn jade'en kø'øm wandip jøts ja tnimaadyøø ja Jesús jøts ja ka'ap kyaxidit jap mæ miku' y'ayo'ombøatti. ³² Jamts wyinaty ja kuch yjøø'kxwødejtmidi jam kojkøjxp ku ja miku' ñuu'kxaktøø jøts ja ttatøkidit ja kuch; yikjajt idø'øn ja Jesús ja jade'en.

³³ Xjats ja miku' tmajtstuttøø ja jaa'y jøts ja kuch ja ttatøjkidøø, winets ja jiyujk niduki'iyi yjanchepkuwo'ongøjxtøø jøts ja nøøjøtpy ñaxkidøjkøjxtøø, japtops ja ojts ñøøjøø'kxkøxti.

³⁴ Jøts ja jaa'y pøn wyinaty kuch'ejxtip ku ja jade'en t'ejxtøø yjatti kyubatti ja kyuch, jøts ja yjantyimchø'jkidøø, jøts ja kyaknøjkxtøø jam mæ jaty pøngapøn chøøni kamjotp jøts nayide'en jam kajpjotp, jamts ja tuki'iyi ttamimadyakøjxtøø. ³⁵ Jøts ja jaa'y ja tnidso'ongøjxtøø jøts ja t'ejxwø'andi pøni janch idø'øn jade'en. Jøts ku ja yja'ttøø jam mæ ja Jesús jam wyinaty, xjats ja t'ejxpattøø ja jaa'y pøn ja maamyiku' wyinaty tø myajtstu'udyiyi jøts ku ja jam chøøni wiji kejy, xøxy piky ja jam mæ ja Jesús wyinaty tyani, jøts ja yjantyimchø'jkidøø. ³⁶ Jøts ja jaa'dyi pøn wyinaty kø'øm tø tyimy'ejxti, ja'ats ja tmadyaktøø sudso'ampy ja ja jaa'y wyinaty ja maamyiku' tø myajtstu'udyiyi.

³⁷ Ja'agøjxpts ja jaa'y ni'ijtyi ñuu'kxaktøø pøn jaty jam wyinaty tsinaadyip Gadara jøts ja Jesús jam pyidsø'ømt etjotp, pø jantyimchø'jkidøpxi dø'øn ja'adi. Jade'ents ja Jesús ttatøjkiyi'ñ ja byarki jøts ja chø'jñ. ³⁸ Jøts ja jaa'y pøn wyinaty tø myajtstu'udyi ja maamyiku', ja'ats møk'ampy nuu'kxakmaa' jøts ja yikmøødit jøts Jesús ja tmøøtnøjkxt, jøts ja ojts t'anememy jøts ku ja ne'egi tyø'ant, yide'en ja tnimaaay:

³⁹ —Nøjhx mdøjkwindum, jamts xnigajpxt xnimadya'akt sa Dios tø m'ødyuñiyi.

Nøjhx idø'øn ja jaa'y jøts ja ttamimadyaktøjkiyi'ñ amuum ja mayja'a'y sa Jesús ja wyinaty tø yikmøkpikyiyi yik'ø'atyiyi.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'øxyøjk pøn ja Jesús wyet ojts ttojni

⁴⁰ Jøts ku ja Jesús wyimbejtnaa'ñøjxnimaa' jam jaduktamajñ, pøkpaat may jaa'y ja jam yjanchja'wøø, pø tum awejxipxi ja jaa'y ja wyinaty. ⁴¹ Xjats tu'uk yaa'dyøjk

yja'jty pøn txøøw'ajtp Jairo, ja' idø'øn jam wyinaty tniwindsøn'ajtp ja tsaptøjk. Jøts ja ñagyuxendyaajkøø jam Jesús tyekyjø'øm jøts ja tnimaay, ojts ja ñuu'kxa'aky jøts ja myøøtnøjkxiyit jam tyøjkwindum. ⁴² Jam ja tyu'ukpi nøøxu'nk, makmajtskin ja' yjumøjt ja wyinaty, ja'ats jam wyinaty oo'kp ka'o'kp. Jøts ku ja Jesús ojts ñijkxy, janch may jaa'y ja pyadso'onøø, janch yikxon ja yik'atejmuky.

⁴³ Jamts tu'uk tø'øxyøjk pamaaq'y, myakmajtsk jumøjtyip ja tajxnaxyi ja pyaajtniyi. Tø ja tnidya'ayodøjkini ku tsøøyiibi ja jadine'en tjamiuy jøts ja nípøn yjanchkayiktsø'øgyiyi.

⁴⁴ Xjats ja ojts wingon tjiguyø'øyi ja Jesús, jøts ja wyet pa! ja ojts tjøjxi, jøts ja tyajxnaxyi ja nay jatyi y'adujky.

⁴⁵ Jøts ja Jesús yide'en tyiktiyi:

—¿Pøn ø tø xøñ?

Kuts nípøn tkanigajpxy, jøts ja Pedro møøt ja myigu'uk wyandøø:

—Windsøn, pø mjanchyik'atejmujkpts, nugots mjanchyiktejmiñ mjanchyiktejxiipy, jøts mnimy: “¿Pøn ø tø xøñ?”

⁴⁶ Jøts ja Jesús wyqañ:

—Tø ø nyiktøñ, tø njawí jøts ku øts nmøk'ajtin tø nduktamøkpiky tu'ugin ja jaa'y.

⁴⁷ Xjats ja tø'øxyøjk, pø ja'axi tam idø'øn yiktejp, jøts ja ojts ñimiyebejpní ñichiyyuñi ñagyuxendya'agyi jam Jesús tyekyjø'øm, jøts ja ojts ttukmadøy jam mayjaa'y agujkp tigøjxp ku ja wyinaty tø ttøñ jøts ku ja nay jatyi myøkpiky. ⁴⁸ Winets ja Jesús ja ñimaajyøø:

—Ja'agøjxp u'nk tø mmøkpiky ku ø tø xjanchjawí. Nøjkní amgijk jotkujk.

⁴⁹ Exam ja Jesús wyinaty jade'en wya'ñim, ku yja'jty tu'uk ja jaa'y pøn tsoo'mp jam tsaptøjk windsøn tyøjkwindum, ja Jairo. Jøts ja Jairo yiknimaay:

—Tøts ja mnøøx y'anuu'kxiñi, kidi yø windsøn nugo x'adsejp'adi'ich.

⁵⁰ Jøts ku Jesús ja jade'en tmadøø, jøts ja tnimaay:

—Kidi mdsø'øgi, møk m'aaw mjoojt xpikta'akt, tu'ugyi ø xjanchjawit, jujkpyøkp ja m'u'nk inet.

⁵¹ Jøts ku ja jam tøjkwindum yja'ttøø, ka'ap ja jap tøkjøtpy pøn tyiktøjkiiñ, ja Pedro ja ja'ayi myøøtøjkiiñ møøt ja Jacobo møøt ja Juan jøts ja u'nkteety u'nktøaqk jade'eñi. ⁵² Janchyaxtip ja wyinatyi, ja y'u'nk ja tyimchaachpa'ayoodip. Jøts ja Jesús ja ñimaajyøø:

—Kidi mya'axti; ka'ap yø kiixy y'øøky, maaqpts yø ja'ayi.

⁵³ Jøts ja yjanchyiknixijky, pø ñija'widipxi ja' jøts ku ja wyinaty tø y'oo'kni. ⁵⁴ Xjats ja Jesús ja tmajch kyøjøp'äm, jøts ja møk'ampy tnimaay:

—Pødø'øk, u'nk.

⁵⁵ Jøts ja yujkpyijky, nay jatyi ja pyidi'jky; jøts ja Jesús ja ojts tn'i'ane'emy jøts ku ja tyika'adyit. ⁵⁶ Ñigyumaaap ja møjaa'y ja tyimyja'widøø jøts ja Jesús ja tnimaay jøts ka' pøn ttukmado'odit ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø tyuñi yjatyi.

9

Ku ja ñimakmajtskipabøjkpitøjk yiktanipøkti ja tunkjøts ja yikajxtsoondi

¹ Xjats ja Jesús tnankñamyujkøø nimakmajtsk ja pyabøjkpitøjk jøts ja myøk'ajtin ja tmøøy, ojts ja tkutujkmø'øy jøts ja tyikpidsøjmidit ja jaa'y ja miku', jøts ja tyikmøkpøktit ja pamaaq'y. ² Ojts ja tkexy jøts ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk ja tkajpxwa'kxidit midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y jøts ja tyiktso'oktit ja pamaaq'y. ³ Jøts ja tnimaay:

—Ka' mnøø'øyik xko'ondit, niti xkako'ondit, ni tajk, ni pejn, ni tsapkaaky, ni meeñ. Tu'ugyi mwet xminøjkxtit midi ixja mwet'ajttip. ⁴ Jøts ku mdøjk'amido'odit o ma pøni ma mja'atti, tu'ugyits jam mja'ta'aktit kunim jam mdsoonditnim. ⁵ Jøts ku ma pøn mgagupøkidot, tanaxtits ja kajp, ja'ayi ja pu'ux x'ukwinaaptit jøts jade'eñi xuk'ejxtit jøts ku jade'eñi tø mnañiwä'ächidi.

⁶ Jøts idø'øn ja yø'øwyä'kxtøø, ñøjkxtøø o magajp, jøts ja jam tkajpxwa'kxti ja øgyajpxy ja øy'ayuuijk jøts ja pamaaq'y ja tyikts'o'okti o mædsoo.

Ku ja Juan Bautista ja o'jkin tpaajty

⁷ Xjats ja windsøn Herodes ku ja tnija'wiyii'ñ sa jaty ja Jesús wyinaty y'adi'ich, jøts ja ka'ap ti tabyajtin tpaajty pømbi ja nimaaqyip jøts ku ja Juan wyinaty tø yujkpyiky, ja' wyinaty tø pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy. ⁸ Pømbits wændip jøts ku ja yja'aji ja Dios kyugajpxy Elías, jøts ku ja' wyinaty tø kyaxi'iky; pømbits nømidip jøts ku ja yja'aji ja Dios kyugajpxy pøn wyinaty windil'ixyip tø y'atsmendi, ja' niðu'ugin tø pyidsimy jadigojk.

⁹ Jøts ja Herodes wyaan:

—Pø øtsimpts ja Juan kyubajk kø'øm nænkyikwinajkøø. ¿Pønts idø'øn ndejin yø' ixa njamado'ity yiknimadya'aky janch ñigyumaap?

Jøts idø'øn Herodes ja tjadyimwyin'ejxwaañ.

Ku ja Jesús yikaay ja nimagoxk milbi jaa'y

¹⁰ Xjats ku ja Jesús kyudanaabyi wyimbjejjtøø, ojts ja tyamimadyakixi ti jaty ja wyinaty tø ttundi. Winets ja ojts twaqadsøøñ jøts ja tmøøtnijkxy ma'niøn kya'ity jam Betsaida kajp wingon. ¹¹ Kuts ja jaa'y ja tnija'widøø, jøts ja ojts tpanøjkxti; kyupøjkts ja Jesús ja' jøts ja ojts ttamimadya'aky sa ja y'ejxi tyiyi ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y, jøts ja tyiktsøøjky may ja pamaaq'y.

¹² Jøts ku ja et chuu'ñaa, xjats ja ñimakmajtskpi kudanaabyi ja ñimejnøø jøts ja ñimaaqyøø:

—Kajxni yø mayjaaq'y, jøts nøjkx pyoo'kxnidi jøts nøjkx t'ixaañidi ja kyaaqyik yjøø'kxiøk o magajp midi ya wingon tamp, nitits ya kya'ity ma'adøm yaadi.

¹³ Jøts ja Jesús ja ñimaaqyidøø:

—Yikaydi meets.

Jøts ja tnimaadyøø:

—Ja'ayits tsapkakaaky yap jamagoxkyi jøts ajkx majtskyi, pø winet inet idø'øn pøni nda'ajuu'yigyojxp øots inet yø jaa'y ja kaaky ja jii'kxy.

¹⁴ Nimagoxk milin ja jaa'y jam wyinatyi. Xjats ja Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Yik'ixa'akti tukpik jaty niwixijkxmyajk jaty.

¹⁵ Jøts idø'øn ja jade'en tpadundøø, ojts ja jaa'y y'ixakøxti. ¹⁶ Winets ja Jesús tnixajiyii'ñ magoxk ja tsapkakaaky jøts majtsk ja ajkx. Ojts chajp'ixy jøts ja ttamøja'wiyii'ñ ja Dios Teety. Jøts ku ja t'adujkpajky, jøts ja ojts ttagødøki ja pyabøjkpitøjk jøts ja mayjaaq'y ja ttaguma'adyit. ¹⁷ Ojts idø'øn ja niðuki'iyi kyay'abidsømdi, niðuki'iyi ja kyujxidøø; jøts ja kaaky wyindank ja makmajtsk kach ujts ujts yikpøkmujky.

Ku ja Pedro wyaan jøts ku ja Jesús yja'aji pøn yiknitsokp

¹⁸ Tuk'ojk idø'øn ku ja Jesús jam wyinaty ja Dios Teety t'ajot'aty nadyu'uk, jamts idø'øn pyabøjkpitøjk ja pyawidityiyi jøts ja tyiktiyy:

—¿Sa jaa'y wya'andi kyajpxti, pønik øts idø'øn?

¹⁹ Xjats ja y'adsoodøø:

—Pømbi wændip jøts ku mets Juan Bautista; pømbits wæmidip jøts ku mets m'Elías, nømidipts jadu'uk jøts ku me mja'aji ja Dios kyugajpxy pøn mendøø jekyip jøts ja' niðu'ugin tø wyimbity jadigojk.

²⁰ Jøts ja tjaakyiktiiy:

—Jøts meets, ¿sa mee mwa'añ, pøn øts yjawí?

Jøts ja Pedro wyaan:

—Cristoxi mets, ja yiknitsokpi, ja Dios U'nk.

Ku ja Jesús tnigajpxy ja y'o'jkin

²¹ Winets Jesúś ja ojts m̄okta'aky t'an'eemy j̄ots ja ka'ap tmadyākyō'ōdyit. ²² Yide'en ja yikn̄imaadyōō:

—M̄ok ḡots ja ayo'on nb̄qatt, ka' ḡots ja m̄ojaā'dyōjk xkupōktit, ka' ḡots ja teetywindsōndōjk xkupōktit, ni ja kajpxwejpitōjk ḡ xkagupōktit. Xyik'oooktip ḡots ja', ja kidigōōk xōōwts ḡ nbidsō'ōmt jadigojk oo'kpi jutjōtpy.

²³ J̄ots ku ja jade'en wyāqāñ, winets ja tn̄imāay n̄iduki'iyyi p̄on jam wyinatyi:

—P̄oni p̄on ḡ xpabōkwāmp, jawyeen ja kō'ōm kyanabya'ayowit, jabom jabom ḡots ja xku'ayowit, ja'ats ḡots idō'ōn xpabōjkp. ²⁴ P̄onts kō'ōm nabya'ayojip, p̄on kasāduñim nay'ejxip, windigōōpyts y'anmija'win ja y'ity; p̄onts ḡ xku'o'jkip xkudigō'ōyip, ja'ats ja yja' nōjkx n̄itsō'ok'ajtp. ²⁵ Ja ti ja n̄iwyā'ant ḡ oy ja jaa'y tjaja'bōjkixy ja n̄axwiiñ'ajtin j̄ots ja y'anmija'win ne'egi wyindigoy? ²⁶ J̄ots p̄oni p̄on ḡ xatsō'ōdyump, p̄oni p̄on ḡots n'ōgyajpxy n'ōy'ayuujk xatsō'ōdyuuujnip, nayide'ents ḡots ja tsō'ōdyumbi nōjkx ndatsō'ōdyuñ, ku ḡ nme'ent yikutujkpi, ku ḡots ja ndeety kyunuul'kxy'ajtin nmimejn̄it m̄oōt ja ankilistōjk yja'adi. ḡots idō'ōn ja n̄axwiiñ'it jaa'y nm̄ojkudanaabyi'ajtpy. ²⁷ Tiy janch mee nn̄ojmi j̄ots ku jaa ja jaa'y ya wiñaqagin tyanidi, p̄on ka'ooktip kunim ja tyimy'uk'ejxtit s̄a Dios kyutujk tmime'ent midi ja tyanitanip yja'a'y.

Ku ja Jesúś adsu'jky y'atstigajch amuum chamambōjkijxy

²⁸ T̄ dō'ōn ja wyinaty tyuktujkxōōwip jade'en y'ukjaty, j̄ots ja Jesúś pyatōjkiyii'ñ jam kojpkōjxp Dios'ajot'ajtpi, myōōdiyii'ñ ja Pedro ja', m̄oōt ja Jacobo j̄ots ja Juan. ²⁹ Kuts ja Jesúś jam wyinaty Dios'ajot'aty, xjats ja wyeen y'aaw ja tyigajch, j̄ots ja wyet ja n̄aāmy ja pyoobiyii'ñ t̄ō'kxpim tsamāmbim. ³⁰ Winets jam kyaxōktōō namajtsk ja jaa'y, ja'ats ja jam m̄oōt myadya'aky, ja Moisés idō'ōn ja' m̄oōt ja Elías, ³¹ nabejk'ampy aju'uk ja n̄i'awidityidi j̄ots ja tkajpxy'atti ja o'jkin midi ja Jesúś wyinaty pyaātwampy jam Jerusalén. ³² Oy ja Pedro m̄oōt ja myigu'uk yjamāa'y'ookti, wijy'ejttip idō'ōn ja'. J̄ots ja ojts t'ejxidi ja Jesúś y'aju'uk m̄oōt ja n̄amajtskpi yja' nayide'endi p̄on ja jam wyinaty m̄oōt tyanī. ³³ J̄ots ku ja jaa'y jam wyinaty jagamnidi, j̄ots ja Pedro tn̄imāay ja Jesúś:

—W̄indsōn, j̄tyimy'ōy'ajtp ku ḡø nyām'aty! Nyik'ōyip ḡø tigōōk ja ujts'aādyōjk; tu'uk mets mja', tu'uk Moisés yja', j̄ots tu'uk Elías yja'.

Ka'ap idō'ōn ja Pedro y'aaw t̄jawī p̄o ti dō'ōn ja kyajpxy. ³⁴ Exam ja jade'en wyā'añ ku yoots jam n̄āxkidaājky, j̄ots ja yjanchōl'jkiidōō ku ja j̄ap yoots agujkpy n̄ay'ejxpajtīdōō.

³⁵ Winets ja tmadoodōō ku j̄ap yoots agujkpy kyajpxy ku j̄ap n̄imy:

—Ojts idō'ōn yā'at n'u'nk njanchōjkpy; m̄imadojidi p̄oni s̄a wya'añ.

³⁶ Ku ja wyinaty jade'en t̄ tmadowdiwyā'añ, xjats ja t'ejxpattōō ja Jesúś j̄ots ku ja jam nadyu'uk. Amōñi ja y'ejttōō, ka'ap ja p̄on ttukmadowdi ku ja wyinaty jade'en t̄ t'ejxi.

Ku ja Jesúś tyikmōkpīky tu'uk ja mixyu'nk p̄on wyinaty ja miku t̄ tyatōkiyi

³⁷ J̄ots ku kyimjabom'ajty, ku ja ojts kyidāknidi jam kojpkōjxp, j̄ots mayjaā'y ja Jesúś yjōpkubājtiyōō. ³⁸ J̄ots ja jam n̄idu'ugin m̄ok'ampy n̄imāajyōō:

—W̄indsōn, tun may'ajt, wiñ'ejxik ḡots n'u'nk, yō'ōyi ḡ tu'ugyi n'u'nk'ajtpy; ³⁹ miku' idō'ōn yō xumitatōjkiyip, j̄ots yō yjanchxumiyyiktsabaayi, yikmo'jtniyip yō', j̄ots janchiyik'a'oo'pniyip tn̄ānkwyinwōpyi tn̄ānkjyōpwōpyi. Nijade'ents kyamajtstu'udyi, ām'ijxyim tsaach'ijxyim yjaty. ⁴⁰ T̄ ḡots yō mbabōjkpi njanōjmidī j̄ots jeexyip yō miku' tyikpidsōmdi, nika'ats yō t̄ myayidi.

⁴¹ Xjats ja Jesúś wyāqāñ:

—Mee kajanchja'wibidi, yō mbóky nugo myikmajadaktip! ¿Mā w̄indemniṁ meets ngajpxy n'ayuujk xpabōjkit? ¿W̄indemniṁ meets yō yjade'embī xuktatso'okt ku ḡots yō ejtp njanchjanigajpx'ity? Mets, yikmen yō m'u'nk.

⁴² Xjats ku ja mixy wiñgon myiiñ, j̄ots ja miku' ja ojts yikn̄āxkidaāgyiyi j̄ots ja tyukpātkojmiyī ja mō'ōdyi; winets ja Jesúś ja miku' twiñgugajpxiyii'ñ j̄ots ja tyikmōōy

møk møjaāw. ⁴³ Ñigyumaāp ja jaā'y ja nī'ijtyī tjā'widøø ku ja Dios ja myøk'ajtin jade'en tyikwingaxī'iky.

Ku ja Jesú̄s tnigajpxy jadigojk jøts ku ja y'ookt

Íxam idø'øn ja jade'en wyinatyī ku ja Jesú̄s tnimaāay ja pyabøjkpitøjk:

⁴⁴ —Madowdi yā'at, jøts kidi xjā'dyigøydi nījuunī; øts, yikøyākp øts jøts øts ja mayjaā'y nyiktagødøkit.

⁴⁵ Jøts ja pyabøjkpitøjk kā'ap ja tjā'gyukidi ku ja jade'en wyaāñ, jøts nika'ap idø'øn ja ttuknimaðøy; tsøljkimidipts ja' jøts ja tyiktō'ødit ti dø'øn ja jade'en tyijpy.

Pøn idø'øn jawaani møy mā Dios ja yjaā'y ja kyutujk ttanitani

⁴⁶ Xjats ja tkajpxy'ajtpinibøjkidøø pømbi jadyimy'ukmøjtøkip, ⁴⁷ wā'ats ja Jesú̄s ja tnijawí sa ja wyinaty wyinmaydi. Winsøn ja ojts ttsa'anjī'iky tu'uk ja mutsku'nk jøts ja ñadyawingudsaa'niyøø, ⁴⁸ jøts ja wyaāñ:

—Pønī pøn øts yā'at mutsku'nk xkupøjkxip, øts idø'øn ja wyinaty xkupøjkp; pønī pønts øts jade'en xkupøjkp, ja'ats idø'øn ja wyinaty kyupijkpy pøn ø xkajxp. Pønts kanamyøjpiktajkip wine'enin meets ixaadi, ja'ats idø'øn nøjkx møjtøkip.

Ku ja Jesú̄s wyaāñ: Adøm ja' nbudøjkibi pønī kā'ap adøm ja xmidsep'ajtyindi

⁴⁹ Xjats ja Juan tnimaāay ja Jesú̄s:

—Windsøn, tø øø n'ixy tu'uk ja jaā'y tyikpīdsimy ja miku' mets mmøk'ajtingøjxp; tøts øts ja ndukmajtstu'uty kumī kā'ap adøm ja xmøøtwidijtyim.

⁵⁰ Jøts ja Jesú̄s ja ñimaājyøø:

—Kidi xuktamajtstu'utti; adøm ja' nbudøjkibi pøn kā'ap adøm ja xmidsep'ajtyindi.

Kā'ap ja Jesú̄s tyikajty sā wyaāndi ja Jacobo møyet ja Juan

⁵¹ Jøts ku ja et ja xøøw tpøajty ku ja Jesú̄s wyinaty ñøjkxwaní tsajpjøtpy, xjats ja jotmøk'ampy chøølñ jøts ja ñijkxy jam Jerusalén. ⁵² Ojts ja tkajxjawení kyugajpxy, jøts ja ñøjkxtøø jam Samariit etjotp jøts ja jam t'ixaajyidit ja yjā'taajk; ⁵³ ka'ats ja Samariit jaā'y ja tkupøjktōø ja'agøjxp ku ja tnijā'widøø jøts ku ja ñijkxy jam Jerusalén. ⁵⁴ Kuts ja Juan ja jade'en t'ejxtøø møyet ja Jacobo midi ja pyabøjkpīajtpy, jøts ja ojts ñiī'mxyi:

—Windsøn'ajtim, ¿tuñ øø nayide'en sám ja kugajpxy Elias y'adijch, n'amido'op øts ja jøøn tsajpjøtpy, wan yø jaā'y tkudigøøgyøxti?

⁵⁵ Jøts Jesú̄s ja nugo twiñ'ijxy jøts ja møk'ampy twiñgugajpxiyiīñ, yīde'en ja tnimaāay:

—Ka' meets yjawī xjā'gyukidi pøn meets myøk'ajtin mmøøt'ajtxiyip.

⁵⁶ Nmøjkudanaabyīajtpy øts ja naxwiiñit jaā'y, kaja'aipī ø tø nnimiñ jøts øts ja jaā'y nyik'ookt nyiktīgø'øty, ja' ø tø nnimiñ jøts øts ja jaā'y nyiknitso'ok'att.

Xjats ja choo'ndøø jøts ja ñøjkxtøø abikyajp.

Ja jaā'y pøn tpawidetwændip ja Jesú̄s

⁵⁷ Jøts ku ja wyinaty jam tyuu'yø'ødyī, jøts ja Jesú̄s ja jaā'y tu'uk ñimaājyøø:

—Windsøn, tsoomp øts, nbanøjkxp mets o madsoo pønī mā me mnijkxy.

⁵⁸ Jøts ja Jesú̄s y'adsøøy:

—Ne'egī jaa ja waājx ja yjut, ne'egī jaa ja joon ja pya'an; jøts øts niti ø xka'ejtxī øyik øts idø'øn mā n'ønø'ønt.

⁵⁹ Xjats ja Jesú̄s jadu'ukpī jaā'y tnimaāay:

—Møødik øts.

Jøts ja wyaāñ:

—Windsøn'ajtim, wan øts ndeety jawyeen t'atsyiknaxøki.

⁶⁰ Jøts ja Jesú̄s y'adsøøy:

—Majtstu'ut, wan ja tyikpidø'økti ja myī'oo'kpī pøn y'anmija'win jajujkyī tø tyik'oo'knidi; jøts mets, nøjkx mets ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk xkajpxwa'kxi.

⁶¹ Jøts ja jade'en ñimaājyøø:

—Windsøn'ajtim, nmøðdiwyampy mets, nijkxy øts nmigu'uk t'atstukmadøy, nijkxy øts t'atsnagyajpxpidsimy i jawyeen jap ndøjkjøtpy.

62 Jøts ja Jesús ja tnimqay:

—Ku jaa'y yu'uy, ja' ja y'ijxpy ja tyunk; pønts ejxjimbejt'adøtsp, tits ja nyikwa'anint. Jade'ents idø'øn ja Dios wyingujkp mä ja ttanitani kyutujk ja yjaa'y; pøn ja tu'ugyi amumjoojt kamiduujnìyip, tits ja jam ñiwyä'ant.

10

Ku ja Jesús tkajxwa'kxy ja ñidugui'pxmyajkpijaa'y

1 Jøts ku ja jade'en y'ukjajt, jøts ja nwindsøn'ajtim twiwijch ja ñidugui'pxmyajk ja yjaa'y, jøts ja tpagejxy namajtsk jaty. Jade'en ja ojts tyiknijkxy o magajp mä dø'øn ja kø'øm wyinaty ñøjkwxä'añ, **2** jøts ja tnimqay:

—Janch may pikta'aky pyidø'økwa'añ, ka'ats ja tumbi myayidi. Paty mee x'amido'ot ja kubikta'aky jøts tjäækaxt ja tyumbi jøts pyidø'økt ja pyikta'aky. **3** Nøjkxtits meets; jade'enxi mee mnøjkxt sam borreek ñijkxy mä may miy'uk jamdi. **4** Ni mbejn xkawetstít, ni mmeeñ'abøjk'ii'ñ, ni mgø'øk, niti xkako'ondit; jøts kidi pøn xmi'øømayidi xmigajpxmayidi ku pøn xkajpxpoo'kxtit tuu'ajy. **5** Jøts ku mä mja'taajk x'amidowä'andit yide'en jawyeen mgajpxpoo'kxtit: "Mä meets, Dios mjagyeipyidi." **6** Pøni jamts pøn jotøkjiyip ja Dios, ja'ats idø'øn Dios janchjagyapip; pøni ka'ats pøn m'adsojimbejtxiyidi ja mgajpxpoo'kxindi, anaxtits ja tøjk. **7** Jøts jam mda'andit ja' tyøjkjopti pøn Dios jotøkjiyidip, mga'adyip mjøø'kxtip idø'øn pøni ti ja mmøøjyidip, mbaat'ajttip ku jade'en myikmo'odit. Kidits tøjkp tøjkp nugo mwidetti. **8** Ku o magajp mja'attit, pøni mä myikupøkti mga'adyipts mjøø'kxtipts ja' pøni ti myikmøødyip; **9** myikmøøkøktip ja pamqa'y jam, jøts ja jaa'y xnøjmidit: "Jaani Dios kyutujk ya midi ja tyanitanaapy yjaa'y, ja adøm ja nmøøt'ajtna'andi." **10** Kuts mä ja kajp xpaattit mä mgayikupøktit, yø'øpyidsømdits jam jøts tuu'äm mnø'ømdit: **11** "Pu'uxpaat øø ndekyijxy tø tya'tspøjkní midi ya kajpjøøjty, ixyamts øøts nyikwä'ach meets køjxp, ejxti sa x'ejxti, nañiwaaajtsip øøts jade'en. Ja ti winets xkanijawidit, jaa Dios kyutujk wyingøñ midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y." **12** Ixyamts mee ndukmadøy jøts ku nøjkx ja tiidyu'unin ñaxy, ne'egi kajaa yø yjade'embi jaa'y ja ayo'on tyimbyaattit, jøts nigliji jade'en y'ayo'ombaaattit ne'egi ja kawindiy jaa'dyi pøn jam Sodoma kugajp'ajttøø.

Ja ayo'on midi tyanaxtip ja ka'øgyajp

13 'Corazingit jaa'dyi, Betsaidit jaa'dyi, mjanch'ayøøy meets, ti jade'en mnadyatu-ujnidip! Ku jeexyip jam kajpjotp jam Sidón jam Tiro ne'egi yiktuñ ja milagri'ajtin midi meets ya tø myiktu'unxi, windi'ixyip ja jeexyip ja chinäq'yin tyiktigajtsnid, ku ja pyøky jeexyip tyimchaachjawi. **14** Kuts nøjkx ja tiidyu'unin ñaxy, mgu'ayowi pts meets ja jinaxy, nika'ap ja ne'egi jadine'en y'ayo'odit ja jaa'dyi pøn tsinaadyip jam Tiro jøts jam Sidón, **15** jøts meets Capernaumit jaa'dyi, ñma mee xijy tø mdylimyja'aty, tsajpjøtpy? Pø jaxpi meets ayodqajkjøtpy mnøjkxtit.

16 Jøts ja Jesús ja pyabøjkpitøjk ja tnimqay:

—Pøni pøn mbatmadojidip, øts idø'øn ja wyinaty xpatmadoodip; pønts mgagupøjkidip, øts idø'øn ja wyinaty xkagupøjktip; pønts øts jade'en xkagupøjkp, ja'ats idø'øn ja wyinaty kyagupøjktip pøn ø xkajxp.

Ku wyimbejttøø ja ñidugui'pxmyajkpijaa'y

17 Xjats ja ñidugui'pxmyajkpí jaa'y ejtni xoni yjanchwimbejtnidøø, jøts ja wyandøø:

—Windsøn'ajtim, tøbaat øøts ja miku' xmiimadøy ku øøts ja tø ngajpxpidsimy mets mmøk'ajtingøjxp.

18 Jøts ja Jesús ja tnimqay:

—Janch jade'en, ojtsts øts ja miku' n'ixy ku ja kya'ukmajadakni ja myøk'ajtin ja'agøjxp ku ja pyidsiimy yap tsajpjøtpy. ¹⁹ Øtsts meets ja nmøk'ajtin tø nmø'øy jøts ka' sa mjattit. Øy meets ja tsaq'ñ øy meets ja kajpy xjadawä'kpety, øy meets ja miku' ja myøk'ajtin sa mjadatunwa'añidi, mimajadaajkip meets yja' ja' jøts meets ja ka' sa mdunit. ²⁰ Kidits yø'øyi tu'ugyi xajotkujk'atti ku yø miku' mmimadøyidi, ja' mdajotkujk'attip ku ja Dios m'ejxkapyidi xemikøjxp yap tsajpjøtpy.

Ku ja Jesús xyonda'aky

²¹ Winets ja Jesús tjantyaxondaqky ja Espíritu Santo, jøts ja wyaañ:

—Dios Teety tsajpjotpit, yikjujky'ajtpi ya naxwiiñ, nmøja'wip ngunuu'kxyja'wip ja'agøjxp ku tø xamidsøky o pøn ja mnitsoojkin, jøts yø wiyijaa'y ja tø tkaja'gyukidi kø'øm, ne'egi tøts ja xuk'ixy xuknijawí pøn idø'øn ka'ejxiyyimdi. Jade'ents Teety tø xuñ sa kø'øm xamidsøky o pøn.

²² Tum ja' øts nDeety xuktump midi ja kø'øm tyunwampy. Ka'ap øts pøn wa'ats xnijawi sam øts nDeety kø'øm xnijawin, nika'ats øts nDeety pøn wa'ats nijawiyi sam øts ja kø'øm nnijawin. Jøts pøni pøn øts ja nduknijawiywampy, ja'ats tnijawidip ja Dios Teety.

²³ Winets ja pyabøjkpitøjk ja twin'ejxji'jky jøts ja yide'en ja'ayi yiknimaadyøø:

—Janch nekim meets ku meets ja kø'øm xtyimy'ijxy xtyimníjawí midi meets ixa kø'øm mdyimy'ijxpy mdyimbyatpy; ²⁴ may Dios kyugajpxy, may windsøndøjk yø kø'øm tja'ejxwændøø tjanijawiywa'añdi midi meets ixyam kø'øm m'ijxpy mnija'wip, nika'ats ja t'ejxtøø; ojts ja tjamadowa'añdi midi meets ixyam kø'øm mmadøøpy, nika'ats ja tmadooðøø.

Ku ja samariitjaal'yyjotwa'añ

²⁵ Xjats tu'uk wyä'kukiyii'ñ ja kajpxwejpidi jøts ja nugo kajpxy'ejxwa'añ ja Jesús, yide'en ja tyiktiyy:

—Windsøn, ¿sudso ø ndu'unt jøts øts n'anmija'win ñits'o'ok'att xemikøjxp?

²⁶ Jøts ja Jesús ja y'adsojimbjejtøø:

—¿Kidimts yap tø x'ixy nøkyøtpy midi ja Moisés kyutujk myøøt'ajtpy, sa ja xja'gyuki?

²⁷ Jøts ja kajpxwejpi y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—“Amumjoojt x'ajot'att ja Dios, ma'ín m'anmija'win ma'ín mwìnmaaq'ñ myajada'aky jade'en ja xwindsø'øgit; jøts nayide'en ja mmigu'uk xpa'ayo'ot sam kø'øm mnabya'ayøyin.”

²⁸ Winets ja Jesús ja ñimaaqyøø:

—Tiy janch idø'øn mjanchwa'añ. Pøni mbadumpy yø jade'en, nitso'ok'atpts ja m'anmija'win.

²⁹ Jøts ja kajpxwejpi ka'ap ja ttajotkuki ku ja jade'en yik'adsøy, jøts ja tnimaay ja Jesús:

—¿Pøndzik øts idø'øn ndsaachmigu'uk'ajtpy?

³⁰ Jøts ja Jesús y'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Tu'uk idø'øn ja jaal'y, jam ja wyinaty kyida'aky ma ja Jerusaléngit tuu' jøts ja ñijkxy Jericó, xjats maa'tspi ja pyajtøø jøts ja wa'ats yikwimaa'tskijxy, wyet ñaqamy yikpøjkijxy; øy øy yikwìnwojpy yikjøpwøjpy jøtsnim ja yiknikekky, jawaani ja tkayik'oo'knidi. ³¹ Xjats jam jotmøñ wyinnaajky nay jam tu'uk ja israelit teety; øy ja tja'ijxy, wyinnaajk ja'.

³² Jøts jadu'uk kyidaakmøø ja Leví yjaal'y jøts ja nayide'en twininaajkmaa, øy ja tja'ijxy.

³³ Winets jadu'uk ja tuu'yø'øbyi kyidaajky Samariit jaal'y, jøts ku ja ojts jade'en t'ixy xjats ja wyinmaaq'ñ ja tyimchaachmiñ ku ja jade'en yik'ayowim. ³⁴ Jøts ja wingon twingunøjkxiyii'ñ ja tsaachibi, xjats chaachi ja tsøøyiyi, ojts ja tpiktaajki ja aceite møøt ja vino jøts ja t'adsujmi ja chaachi. Winets ja ojts tyikpety kyø'øm jiyujkøjxp jøts ja ojts tyikja'aty ja'taaajkjotp, jamts ja tpa'qm'ejx tsunajxy. ³⁵ Jøts ku kyimjabom'ajty ku ja samariit jaal'y wyinaty choonwani, jøts ja tju'jty majtsk ja myeeñu'nk jøts ja tkømøøy ja

kudøjk, yide'en ja tn̄imāay: "Ejx'et yø jaa'y, mo' pøni ti ka'ejtxip, jøts pøni ka' yø meeñ tpaāaty ixa nmø'øy, yiktunts mgø'ømeeñu'nk, ja øts ja ngubatt ku nwimbett jadigojk."

³⁶ Xjats ja Jesús tyiktiyy:

—¿Pønts me m'a'ejxi p̄migu'uk'ajtip ja jaa'y pøn ja maa'tspi yiktsaachidyoø?

³⁷ Jøts ja kajpxwejpi wyaañ:

—Ja' ja migu'uk'ajtip pøn ja ojts y'ayo'ijxyi.

Jøts ja Jesús ja ñimāajyøø:

—Nøjkxts jøts nayide'en xu'unnt, jøts nayide'en mjaa'y'att sám ja jaa'yin pøn ja myigu'uk ojts t'ayo'ixy.

Ku ja Jesús yja'aty jam Marta jøts María tyøjkwindum

³⁸ Xjats ja Jesús jade'en wyidity jøts ja yja'jty mā kajp wyinaty tu'uk, jamts ja tø'øxyøjk ja tu'uk wyadsoojøø jøts ja ojts wyayi tyøjkjøtpy, Marta dø'øn ja xyøøw. ³⁹ Jamts myiga'ax ja tu'uk, María'ajtp ja', ja'ats twingu'ixajkiyii'ñ ja Jesús jøts ja tpatmadøy pøni sā ja wya'añ. ⁴⁰ Jøts ja Marta, ja' ja jam kyami'awatsip ja tyøjktunk, jøts ja tn̄imiñ ja Jesús jøts ja tn̄imāay:

—Windsøn'ajtim, ¿kidi sā mwa'añ ku øts yø nmigu'uk nadyu'uk xuktunwanguixy yø tank? Nøjmi waani jøts ø xpudøkit.

⁴¹ Jøts ja Jesús y'adsøøy:

—Marta, Marta, yø' me nugo mdajotkijxpy mdajotmay'øø'kpy yø mdunk. ⁴² Ka' mets yø ne'egi x'øyjawi yø øybø wimāa'ñ midi xemikøjxp tam̄p, ja'ats yø María tø tja'gyuki midi paat'ajtip. Ti pønts yø xijy ukpøjkxiniyip jadigojk.

11

Ku ja Jesús tn̄ankyi'xpikyi ja Dios'ajot'ajtin

¹ Xjats idø'øn ja Jesús jam ja wyinaty ja Dios Teety t'ajot'aty, jøts ku ja y'abajtiyii'ñ, winets ja pyabøjkpitøjk ja niðu'ugin ñimāajyøø:

—Windsøn'ajtim, tukjajtk øots ja Dios'ajot'ajtk, ti sā ja Juan ttukjajty ja Dios'ajot'ajtk ja pyabøjkpitøjk.

² Jøts ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ku mdsapkajpxtit, yide'en mwa'añdit:

Dios Teety tsajpjoptit,

kuuyi mets jadu'uk øy wā'ats.

Øyts ku xm̄imiñ ja mgutujk midi mdanitanaapy ja mjaa'y.

Yikjatts ya naæxwiñ nayide'en kø'ømdsojkingøjxp pøni sā xamidsøky nayide'en sám jap xuñin tsajpjøtpy.

³ Møøkyts øots ixyam ja ngaaajyik n'uujkik midi øots xka'ejtxip.

⁴ Maa'kxiik øots nbøky, kumi tø øots nayide'en nmaa'kxuky pøn øots xjemdump xedump. Agidyujk øots axajtujk øots, kidi øots xmajstu'uty, jøts kidi myajada'aky ja miøu' yja'.

⁵ Jøts ja yjaakwaañ:

—Jade'enin n'ukpiktaajkin jøts ku o pøn ja myigu'uk jam tu'uk, jøts ja tn̄idsøøñ møjtsuu'm jøts ja t'atsnøjmi: "Migu'uku'nk, tun may'ajt t'uk'anuu'kxk øts tigøøk ja mdsapkajky, ngubatp øts. ⁶ Nmigu'uk øts idø'øn tø yja'aty ndøjkjøtpy, ja'ats øts idø'øn njadukaawayampy, ka'ap øts nja' tyimñiti." ⁷ Jøts ja yjadu'ukpi yide'en n'ukpiktaajkmant y'adsøy japyi tyøjkjøtpy: "Kidi øts jadine'en nugo xjanchne'emy; aduky yø tøjk jøts ixyap øts n'una'jk nmøøtmø'ay maa'bajtkijxpy; ka'ap øts yap nbidø'økwā'añ, jade'ents øts inet ka' ti nyakt." ⁸ Yide'ents øts ja ndyimy'a'ejxi pø myigu'ukxi ja', øy ja yjagabidø'økwā'añ jøts ja t'atsmo'ot midi ja myigu'uk ja amidojiyip, kuwanits ja tjanchjatu'unt jade'en, y'atsmøøgyøxp idø'øn ja' pøni ti jaty ja chøjkpy jøts ja jade'en ka'ap y'ukna'amniyit, pø naña'amixi ja kyatsøjkpy. ⁹ Paty mee yikxon ndukmadøy: Jøts x'amido'odit xpøktso'odit ja Dios, mmo'ojipts meets ja'; mdukpaadip meets ja' pøni ti meets mga'ejtxidip;

myik'awaqajtsxiyidip meets tøjk'aaw ja' ku øy ma mgugajpxidit. ¹⁰ Paty ku pøn o ti t'amidøy, yikmøøpyts ja'; ku pøn o ti t'ixa'ay, pyatpyts ja'; ku pøn tøjk'agaj twingøxy, yik'awaqajtsxiyipts ja o pøn.

¹¹ ¿Ku mee wyinaty m'uk'u'nkteety'aty jøts ku m'u'nk m'amidowidit ja tsapkaaky, wan meets m'aaw mjoojt ndejin myajada'akt jøts meets tsaq ja xkøjyit? ¿uk xmo'odit ja tsaq'ñ yam meets ja ajkx ja mja'amidøyi? ¹² ¿uk xmo'odit ja kajpy yam meets ja tutu'uty ja tø mja'amidøyi? ¹³ Øyts mee mabaat mjagatyimy'øyaa'y'atti, majaattipts ku xmo'odit ja m'u'nk m'una'jk midi øy tsuj pidsømp, jøts ja Dios tyungip, pø tsajpjøtpyxja', myo'opts ja' ja Espíritu Santo pøni pøn ja amido'oxiyip!

Ku ja Jesús yiknimaay jøts ku ja miku' myøk'ajtin ja tyiktuujni

¹⁴ Xjats idø'øn jade'en ngøjmyi, jam ja Jesús wyinaty tyikpidsimy ja miku' midi jam wyinaty tyik'ejtnip uum tu'uk ja jaa'y; jøts ku ja miku' pyidsimy jøts ja jaa'y jatyi kyajpxpijky. Jøts ja mayjaal'y janch ñigyumaap ja tyimyja'widøø ku ja jade'en, ¹⁵ jøts ja winaqgin ñømdøø:

—Ja møj miku' øy jaa'y ja myøk'ajtin yiktuujnip, ja' øy tyuktapisimpy øy myimiku' midi øy jaa'y myøøt'ajtp, øy' wyindsøn myøk'ajtindøø yiktuujnip.

¹⁶ Pømbits nugo ttatundip jøts ja tjot'ejxwø'andi, ja milagri'ajtin ja y'amidoodip jøts ja tyimdyuk'ejxit midi kidakp tsajpjøtpy. ¹⁷ Wa'ats ja tnijawi sa jaty ja wyinaty wyinmaydi, jøts ja tnimaay:

—O pøn windsøn, ku kyutujk ja chepta'aky jøts yjaal'y ja ñawya'kxyi kawinakpiky jøts ja xem yam cheptundi agø'ømyidi, ñankyojxidipts ja jade'eñi jøts ni ja kutujk niti kya'ukwani, uk kuts tu'uk migu'uk agø'ømyi cheptundi jøts ja ñawya'kxniyidi, agø'ømyits ja xem yam ñankyuudigøyidi. ¹⁸ Nayide'ents miku'mi pøni nawyanwa'kxip ja kø'ømyi jøts ja agø'ømyi ñankyo'ayo'ombaøadyi, ¿windemts ja jeky y'ejtnit ja myøk'ajtin, kidi ja jatyi kyudigøøñit? Yø' øts idø'øn jade'en xyikwamp ku meets mwø'añ jøts ku øts ja miku' myøk'ajtin nyiktuujniyku øts øy jaa'y ja miku' ngajpxpidsøjmiy; ¹⁹ pøni ja'ats øts ja myøk'ajtin njanchyiktuujnip, ¿pønts meets mmigu'uk yja' yiktuujnidip ku ja tkajpxpidsømdi ja miku'? Pø øy'øxi mee kø'øm mni'øø'niyip jøts ku mee nugo mgajpxigøy. ²⁰ Diosts øts ja myøk'ajtin nduktapisøjmiy øy miku'di, yide'en idø'øn xja'gyukidit jøts ku ja Dios tø tyikmeni ja kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaal'y.

²¹ 'Ku tu'uk jotmøkjaa'y t'ejx'ity tyøjk, janch yikxon ja ta'tspiky tø tsøøjmø'kixy ja ta'o'jk, pønts ja mayip jade'en, jade'ents pyikta'aky ja yap tøjkjøtpy jotkujk tyik'ity, ka'ap ja ti tkumay. ²² Jøts kuts jam jadu'uk jawaani jotmøk yja'aty jøts ja myimajada'agiy, tuki'iyi tya'o'jk ja pyøjkxiy midi ja y'uktamøj, jøts pyikta'aky ja yikja'abøkøjxni ti jaty ja jam yjagyejpy.

²³ 'Pøn ø xkabudøjkip, ja' øts idø'øn xmidssepwamp; jøts ku øts pøn ti møøt njapøkmukwa'añ jøts ja jinaxy tpøkwa'kxy.

Ku ja miku'jadigojk t'awimbeti ja chınaadyaajk

²⁴ 'Ku ja miku' tmajtstu'uty ja jaa'y, jøts ja nugo wyidity o ma tø'øts etjøøjty, tja'ixa'ay ja pyoo'kxaajk; jøts ku ja nimø tkapaaaty, jøts ja wyinmay: "Tiku øts ndøjk jadigojk nga'awimbeti ma tø ndsøøñ." ²⁵ Jøts ku ja wyimbity, jade'ents ja jaa'y ja tpaatty sam tu'uk ja tøjk tawa'ats, pe'ety jaqaxy ja yap. ²⁶ Winets ja chøøñ jadigojk jøts ja janiwixujk tjaaktyimy'atsway ja myimiku' jawaani ka'øydøø sam ja kyamajada'agiyin, jøts ja jadine'en ttatøkidøø ja jaa'y, tsinaadyaajk ja tyikwa'andi, jøts ja jaa'y jade'en jinaxy myøwa'añ, nigidi ja y'ijty jade'en øyim idø'øn wyinaty ja miku' ja jam tjamøøt'aty tu'umchi.

Pøn ja xemikøjxpit xondaajkin myøøt'ajtpy

²⁷ Exam idø'øn ja Jesús wyinaty jade'en wya'añ ku tu'uk tø'øxyøjk jam jaa'y agujkp møk'ampy wyøaañ:

—janch kawinmaañi tmøöt'aty ja xondaajkin pøn tø myike'exyi jøts pøn ja che'tsk tø mduktayeegyi!

²⁸ Xjats yi'de'en ja Jesús y'adsøøy:

—janch nekim ja'adi pøn tpatmadoodip ja Dios kyajpxy jøts ja jade'en tpadundi!

Ku ja ka'oyja'a'y ttamidowdi jøts yiktuk'ejxtit ja milagri

²⁹ Namyuk'adøjtsidip ja jaa'y jam wyinaty ma ja Jesús, jøts ja tnimaabyinaxwa'jky:

—Niwine'en ja yambi jaa'y kya'oyidi, ñadyiji tñijawiwyä'andi pøni janch ku nDios U'ngi, paty t'amidowdi jøts yiktuk'ejxtit ja milagri'ajtin; niwíne'ents kya'ukyiktuk'ejxnidit, wan ja'ayi midi ja kugajpxy Jonás ojts tyuk'ijxyidi. ³⁰ Nayide'ents sa ja Jonás ojts t'ejxpajt'aty ja Nínive jaa'dyi, nayide'ents øts ya'atpi jaa'y x'ejxpajt'att. ³¹ Ku wyinaty kyutuky ja et ja xøøw, ku ya'atpi jaa'y nøjkx yiktiidyundi, jøts ja windsøndø'oxy yø ñidanaagyukiyidit jøts ja ñi'øøniyidit pøn tnidso'on jagam et ja Salomón, jøts ja t'ejxøø tnija'wiyøø ja wyiji'ajtin; ixyats jadu'uk tø kyaxi'iky jawaani wiyy midi tjinajxp ja Salomón, nayide'ents meets ja xkagupiky. ³² Nay jats ja Nínive jaa'y wya'kukidit ku ja tiidyu'unin ñaxt ku yiktiidyu'undit ya'atpi jaa'dyi, jøts yikni'øønidit; ja'agøjxp ku ja Nínive jaa'y ne'egi tyiktitgajtstøø ja chñaa'yindi ku ja Jonás ja ojts tyukmadøyidi ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk; ixyats jadu'uk tø kyaxi'iky pøn tyimñija'wip wa'ats, nigidi ja Jonás y'ijty jade'en tnijawi, nayide'ents meets ja yam xkagupiky.

Ja øy jaj midi jaa'y tyikja'gyukip

³³ 'Ka'axi pøn jaj ttuknidøøbyøki jøts ja yikyu'utst o ma, uk jøts ja yikujupt ka-juun patki'py, ja'agøjxp ja tyøøbyiky jøts ja yikpikta'akt ma yjajt, kuts jam pøn tyøkit tyuk'ejxpaaatpts ja o ti. ³⁴ Jade'en idø'øn yø mween n'ukpiktaajkint sam jajin, yø'øts tyikujajtaajkip tyikudøø'kxaajkip amuum ja mne'kx ja mgojpk; kuts ja mween y'ø'aty nayide'ents ja amuum tjagyejpy ja ne'kx ja kojpk, ka'ap ja ttuktun kya'oybi. ³⁵ Øyimts x'ejxit jøts kidi xyik'oookti ja jaj midi wa'ats jajp, jøts kidim jade'en mjatti sam jaj kya'ityin, sam ja jajin midi kawa'atsjajp jøts yik'ayowin kube'ets kugooots. ³⁶ Pøni mwinmaaq'nbyatti pts øy yikxon, ja jajts idø'øn ndejint mgayik'oo'ktip jøts ka' jade'en m'etti sam o pøn kugoostujpy chøønin niti winmaaq'ñ, o nugo chaachjawin'ejx'oookti. Kuts meets, wa'ats meets ja mduk'ejxpaaqdyidi pøni ti dø'øn m'ejxwændip, ka' ti jadu'uk chøkyi, jade'en ja myikujajtaagiyidi myikudøø'kxaagiyidi sam jaj wa'ats mduk'ejxpaaqdyidi o ti.

Ku ja Jesús ttamigajpxy sa y'adø'øtsti ja fariseotøjkti møøt ja kajpxwejpitøjkti

³⁷ Kuts ja Jesús jade'en kyajpx'abajtiyii'ñ, xjats fariseo ja tu'uk wyajøø tyigam kaabyi. Kuts ja jam tyøkjiyii'ñ jøts ja y'ixaajky, kaabyajt twinguwa'atsiyii'ñ. ³⁸ Jøts ja fariseo janch ñigyumaaø tyimyja'wiyii'ñ ku ja t'ijxy ja Jesús kyagøbuuy yam ja kyaawya'andi, jade'en idø'øn ja tsinqa'yin'atti ka'ap ja nugo kyøbuji, yide'en ja tyikajpxti jøts ja' ja tyaniwa'ats'ajttip ku ja kyøbuji, jøts ja kyapøkpyatti. ³⁹ Yide'ents nwindsøn'ajtim ja tnimaay ku ja jade'en t'ijxy wyinmay:

—Jade'en mee fariseotøjk mjaa'y'aty, ja'ayi mee mjanchkamijotkukip sudso ja texy ja tas nikijxi nadyiji wa'ats y'ett, jøts ka'ap ja xunk'atti pøni sadam ja yjøtpy. Ni xkaja'gyukidi kudam m'amp mjotp tum ja axøøkpi yigaappi xjamøøt'atti ku jaa'y nugo xwin'øøndi xwimaatsti. ⁴⁰ ¡Nugo mee mdyimyø'øty! ¿Ka' xnijawi ku tu'ugyi ja kojpi tø tyik'øyi ja m'anmija'windi jøts ja pikta'aky? ⁴¹ Jade'en Dios mgupøkiyidit ku amumjoojt mdsojkingjxp xunk'attit ja pudøjkin. Jade'en ja m'anmija'win ja wa'ats'ajtin tpaaattit.

⁴² ¡Mjanch'ayøø me fariseotøjkti! Køx kidø'ak meets xjanchkugubatkixy jøts ka'ap ne'egi xpadu'unxiidi midi ja Dios kyutujk jawaani ne'egi yjani'ane'empy, ku ja ttsøky ja øy tiidyu'unin, ja pa'ayo'ejxk, jøts ja janchja'win. Ya'atpi meets idø'øn ne'egi jawaani mjapaat'ajtip mbadu'ump.

⁴³ 'iMjanch'ayøøy mee fariseotøjkti!, ku mee tum jam mnachøkyidi mdsinaawya'andi tsaptøjk'okp windsønin. Jøts ku tuu'ajy, øy paat meets ja nagyajpxpoo'kxi xtsokti, myikwindsø'øgip myikwinjawip meets, ejxim meets jadi'iñi myikwinajxni.

⁴⁴ 'Meets tsaach'ataayja'a'dyi, jøts m'ayøøy mee kajpxwejpítøjkmidi! Jade'en mee mnankyxaxji'igyi sam ja oo'kpi kajuunin øy nikøjx kyaxji'iky jøts ka' nadyijiy tyikaxji'iky pøni sadam ja yjøtpy.

⁴⁵ Xjats ja kajpxwejpítøjk niðu'uk y'adsøøy jøts ja wyqañ:

—Windsøn, ku jade'en mwø'añ xuk'ayojip øots yø nayide'en.

⁴⁶ Jøts ja Jesús yide'en y'adsøøy:

—iMjanch'ayøøy mee kajpxwejpítøjk nayide'endi!, ku ja kutujk xyik'øyidi kamaabyim, ka' meets ja kø'om x'uktuni, ja puix ja kajp meets ja mdukmidanaapy, kamadøyim meets ja x'ukja'wiñi.

⁴⁷ 'iMjanch'ayøøy meets!, ku yam xjanch'ukyik'øyidi xyikpaadidi ja oo'kpi nippots pøn ja m'apteety yik'ooktøø, ja Dios kyugajpxy. ⁴⁸ Jade'en yø yikja'gyukiñi sam o ti pøn kajpxy'aty tyik'ity, kajpxy meets ja yjawi xyik'ejtni mørøt ja mdeety'apti ku ja tyik'oo'ktøø ja Dios kyugajpxy, jøts meets ixyam xyik'øyimi xyikpajtimy ma ja ñaxøjkidøø. Mdsachpa'ayøøpy meets ja xijy jade'en.

⁴⁹ Paty tam idø'on ja Dios kyajpxy wya'añ yide'en: "Ndanigaxp meets ngugajpxy mørøt ngudanaabyidi, myik'ookpts meets ja winaqgin; jøts pønts jaqkjata'andip, myik'ayo'ombaqattipts meets ja!". ⁵⁰ Meets Dios ja mdagubatidip wine'enin ixa mnaxwii'ñitjaq'y'atti ku ja m'apteetyi to tyik'ookti ja Dios kyugajpxy. Tuki'iyi ja tpayø'øgyøxt, jaayip ja tpayø'øbyinaxwa'akt kuuyip ja naxwii'ñit cho'ondaajky, ⁵¹ kuuyip ja Abel t'oo'k'awiyii'ñi jabaat ku ja Zácarías y'o'jky, ku jaq'y ja yik'o'jkøø jap tsaptøjkjøtpy ma ja altajr jap. Paty me ndukmadøy jøts ku Dios ja ttabayø'øty ja yamit naxwii'ñit jaq'y.

⁵² 'iMjanch'ayøøy mee kajpxwejpítøjkti!, ku x'ama'at'ajtidj ja Dios kyutujk; kø'ømyi meets ja mnadyamidsøki, ni xkabadumidits ja!, jøts ni xkaduknija'wimidits ja abikpyidi pøn ja tjanijawiwyandip.

⁵³ Ku ja Jesús jade'en wyqañ, jøts ja kajpxwejpítøjk mørøt ja fariseotøjk yjantyim'ambøjktøø. Jantyimyikmi'ambøjk ja Jesús jøts ja tanejkin'ampy tjantyimyiktøwdi ñadyijiyi tigati. ⁵⁴ Øyik idø'on ja ti t'ukmado'odit, y'amaa'tsk'ejxwøndipxi ja' jøts ja jatyi ttani'øønidit pøni ti ja kya'uk'ømyadoodip.

12

Ku ja Jesús tnigajpxi ja fariseotøjk kya'øwyinmaa'ñ jøts yikjøpjawit

¹ Yikxon ja jaq'y yjantyimñañimujkpajtitdøø mil'ampy, nugo yjanch'adøtsnidi, xem yam yjanchnadyateeñidi. Jøts ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tnimaabyinaxwa'jky:

—Øyim mnay'ejx'etidit ejxim yø fariseotøjk kya'øwyinmaa'ñ mdawin'iiñidi ti sa yø iiy wyanidi, jabi wa'atsts yø iiy ñadyijiyidi. ² Wants uk jade'en, ka'axi ma ti yu'uch'ity, kuwanixi ja øy juuni yjadyimyikpaaty; uk kuts o ti yjayik'amaa'tsk'aty, kuwanits ja yiknijawi. ³ Jade'en'ampy ja wa'ats nøjkx yiknijawi ti jaty mee mdumpy amaa'tsk, ti jaty mee mgayiknigaxji'kpy, adsu'jkyts ja y'uknigaxjø'knit sam o ti xinaxy wa'ats kyaxji'iky. O me ti amaa'tsk xjakajpxy, øy meets ja pøn xjagadukmadøy, wa'ats ja nøjkx yikajpxnaxy ejxim ti tøjkøjxp yikajpxwa'kxyin jøts yiknijawit.

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tu'ugyi pøn yiktsø'øgip

⁴ 'Mee migu'uktøjkti pøn jaty ø xpabøjk, meets idø'on nnimaapy jøts kidi xtsø'øgidj ja yikjaq'y'oo'kpidi, pø ka'axi anmija'win ja tjadyimyik'ookti øy ja wyinaty to tjayik'øoky ja ñine'kx. ⁵ Ja'ats mee ndukmadoowampy jøts ku ja' xtsø'øgidit ja Dios pøn tyikutujkp jøts mnøjkxtit ayodaajkjøtpy yam meets ja o'jkøn to xja'ixy. Ja'ats idø'on mdsø'øgidip.

6 'Ka' meets Dios m'ejxigøyi, ḡti sa ja nimagoxkpí joon chobaaty jøts ja yiktagujuy majtsk ja puxmeeñ? **7** Machøybaat meets mwäay ja myik'ejtniyi. Paty ka' mdsø'øgidit, ti sa ja mutsk jonuna'jk ja tkaja'dyigøy; mäts meets ja ndejint mjä'dyigøø'ñiyit.

Pøn jaty t'øñigajpxp t'øñimadyakp ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jam mayjaay agujkp

8 'Yikxon mee x'ukmado'ot, pøn ø xpukajpxip, pøn wamp mayjaay'øjøjty jøts ku ots ja xpabiky, nayide'ents ots ja mok nnitanit jam Dios wyingujkp mä myay'ankilis ja jam møöt; **9** pønts ø xkabukajpxip, pøn wamp mayjaay'øjøjty jøts ku ots ja ka' xpabiky, nayide'ents ots ja niwine'enin nga'ejxkapt, niwine'enin nganitanit jam Dios wyingujkp mä may'ankilis ja jam møöt.

10 'Jaakyikmaa'kxtip ja ne'egi pøn ø tø xkaguidyimy'ödyejti, ja'ats nimä niwindem ja kyayikmaa'kxit pøni pøn tka'omyigajpxtip ja Espíritu Santo.

11 'Kuts pøn myiknøjkxidit jam tsaptøjkjotp uk myikwaanøjkxidit mä kutujktaqjk mä kudunk mä tiidyumbi, kidits meets ja xajotmay'oo'kni, kidi meets ja xkumayjawi sa dø'øn yap mwa'andit, sa dø'øn yap m'adso'odit, **12** pø ja Espíritu Santoxi meets ja mda'awä'aniyip pøni sa dø'øn yap mwa'andit, ja' meets yap myikajpxiyip ku tpaatt ja et ja xøøw juuni mgajpxtit.

Sa ja kumeeñ'ajtin xyikwinmaay'emyaqjtint

13 Xjats jam tu'uk wyaañ jam mayjaay'agujkp jøts ja tnimaay ja Jesú:

—Windsøn, nimäajyik ots yø nmigu'uk jøts wan ø xmø'øy ja nimäay.

14 Jøts ja Jesú wyaañ:

—Yikxon me waani m'ukjaay'att. Ka'axi ø pøn tø xpikta'aky jøts meets ja mbikta'aky nyikwa'kxiyit, uk jøts ots jade'en ndu'unt sám kudungin.

15 Nayide'en ja wyaañ:

—Øyim x'ejxtit, nay'ejx'etidim jøts kidi o ti kayakyim x'ejxti, kaja'ajip jaay' ja y'anmija'win tyajujky'ajtpy xemikøjxp ku pyikta'aky ja may'ampy tmøøt'aty.

16 Jøts ja yide'en tmadyakpäajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky midi ja kø'øm ñajtsja'wip jøts ja yiktamija'gyukit midi ja ñimadya'akwampy, jøts ja wyaañ:

—Jaa dø'øn wyinaty tu'uk kumeeñ jaay' jøts jantyimy'ejtp idø'øn pyikta'aky ja jam kyamjotp. **17** Winets ja triwinmaay'iyii'ñ jøts ja wyaañ: "¿Ti sudso ndabyaatt, sudso ots yø nbikta'aky ndu'unt? Ka'ats ots n'abøjk'ii'ñ mä ots yø nbøkjø'økt." **18** Jøts ja yjaakwaañ: "Tø nnwinmayi sudso ots yø ndu'unt. Yø ndsa'jx tam ø nyikida'ap jøts ø nyik'oyit jawaani møjpi, japs ots ja nbikta'aky nbøkjø'køxt ti jaty ots ja nmøøt'ajtpy. **19** Winets ø kø'øm nnañø'ømxiyit: Ja tidsik winmaay'ñu'nk xijy mjadyimyjadsøjkpy jabi ixyats may pikta'aky midi kawinaaq jumøjt m'ajot'atp; poo'kx pøk mets, kay uuk mets jotkujk xoni."

20 Yam ja wyinaty jade'en wyaañ jøts Dios ja ñimaajyøø: "Jaay'gyumo'tpi, ixyam koots inet m'ooknit; jøts midi yap tø xpøkji'iky, ¿pøn yø tja'atp?" **21** Jade'en idø'øn jaay' yjaty pøn ja pyikta'aky nugo tnipøkpajtp jøts ja ya jotkujk ttuktanaxi ja et ja xøøw, ayoopts ja y'anmija'win ja yjaty jam Dios wyingujkp ja'agøjxp ku pyikta'aky ja ya kø'ømyi tø t'ajot'aty.

Ku ja Dios t'ejx'ity pøn jaty ja y'u'ngip y'unaa'jkip

22 Xjats ja Jesú oojknim tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Yikxon ndukmadowdi: Kidi nugo xpamaydi xpadajti ja mgaaajyik m'uujkikti, ti mnidsøønidip, ni ja mwet ni ja mnäamy mee xkaguma'aty ti mwet'attip. **23** ¿Ti jade'en ja jujky'ajtin yikpaaty sam ja kaaky jii'kxyin? Pø ka'axi. ¿Jøts ja wet ja naamy mibaat ja t'uk'amibaaat nayide'en pøni sa dø'øn ja ne'kx ja kojkp yikmøøt'aty? **24** Ejxti yø jøøky, ka'axi yø ñe'epiti kyojti, ka'axi pyikta'aky yi tyikpidø'økti, ka'axi pyikta'aky yø tpøkø'økti jøts tpikta'aktit yap tsa'jxjøtpy; øy yø jade'en yjagatundi, ja Diosts yø yikjujky'ajtidip. ¡Tits mee mdsow sa ja jiyujk jade'en ja yja'yikmo'odi! **25** ¿Pøn kø'ømdsøky tyimy'uknäankyojinip

jagujkp metrin øy ja mabaat jade'en tjadyimyjatsøky? ²⁶ Poni ka'ats tam ja jade'en yjaty, ḷtigøjxpts ja yikmijotmay'oookt?

²⁷ 'Uk'ejxtim sa o ti pijy yøñ, ḷti pee'tip kojtøp yø'? Jøts tiy janch meets idø'øn nnøjmi jøts ku ja windsøn Salomón njade'en kyanaxyojxøø sam yø pijyin, øy ja mabaat tjabiktakijxy ja xyox. ²⁸ Sats idø'øn ja Dios jade'en txøxy ja pijy midi jaty ixyam o madsso yondip øy ja jabom yjayiknitsaañit; kuts meets, ḷtiku meets idø'øn ja mgaxoxit? ḷSudso meets ja xpamay xpadajy ti jaty mga'ejtxiyidip? ²⁹ Paty wingujk jotkujk mwidettit, kidi meets ja xkumayja'wñi ma xpøktit ti mga'adyip m'uuktip. ³⁰ Jade'en naxwii'ñit jaa'y ixyamdi pøn ja Dios yja' tkaja'gyukidip, ja' pyawidejtøp tpamaydi tpadajti ja pikta'aky ti jaty chojktip; kuts meets, wa'ats meets Dios Teety mnijawiyidi ti jaty mga'ejtxidip. ³¹ Ne'egi kupøjkidits ja Dios chinaq'yin ja kyutujk midi ja tyanitanaapy yja'a'y, jade'ents meets ja mmo'ojidit ti jaty mga'ejtxidip.

Ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi jap tsajpjøtpy

³² 'Kidits mdsø'øgidi, jade'en me n'ejx'ity sam pøn ja byorreegu'nk t'ixy; o meets idø'øn mganamayi, mdanitaniyipts meets Dios Teety ja kyutujk, jade'en meets ja mdamidsøkyi.

³³ Tookti poni ti jaty jam mmøøt'ajttip jøts ja Dios jade'en'ampy xamiyoxtit ku xmo'odit pøn jam ti ka'ejtxidip pøn ayoodip; jade'en y'øpyidsø'ømt ku xpaattit ja jujky'ajtin midi jap tsajpjøtpy, midi ka'ap mwindigø'xyidip. ³⁴ Poni ma xnajtsjawidi xpaatwa'andi ja jujky'ajtin, nay japt meets ja mwinnmaq'ñ y'ity.

Ku ja Jesúus wy'añ ku jøp'ejx'ity n'ejtindit

³⁵ 'A'ejxi abaq'adi mnankyl'etidit. ³⁶ Jade'en sam tumbi tjøp'ixy ja wyindsøn ku ja ñijkxy tø'øxñi'ukpi, jøts kuts ja wyimbett jøts ja jaty tyik'awaqtsit ja tøjk'aaw ja'yati ja yja'att, ja'yati ja kyugajpxit. ³⁷ Nekim ja tumbidi pøn kajxa'aky pidsømdip ku ja wyindsøn ja pyaadyidi wiyy kejy, ku ja kyama'adi kya'etti yam ja yja'aty; jøts tiy janch meets idø'øn nnøjmi, wan ja tka'uknagyumayi kø'øm jøts ja tyik'ixa'akt ja tyumbitøjk jøts ja ttukwinguwaadsit ja kaabyajt, wan ja tka'uktawindsø'øgi ja kaaky ja tojkx. ³⁸ Øy ja juuni yjaja'aty, yjaja'aty ja tsuu'm yjaja'aty ja jøpkyoots, kuts ja kyayikmaq'gyubaqadidi ja'abi tumbits idø'øn nekim t'ejxtip. ³⁹ Ku o pøn pyikta'aky t'ejx'ity tyøjkjøtpy, ejtp ja tjøpja'wigyunaxy ja maa'tspi, ka'ap ja ñagyumaqdigoyi poni juuni dø'øn ja y'ukja'att. ⁴⁰ Nayide'ents meets idø'øn mjøp'ext ejtp; ku øts jade'en jotmøñ nme'ent yam ø ngayikumay, pøn ja naxwii'ñit jaa'y ja myøjkudanaabyi'ajtpy.

Ja tumbi pøn øy ejx'ejtp

⁴¹ Winets ja Pedro wyqañ jøts ja tyiktiy:

—Windsøn'ajtim, ḷøots yø dø'øn yø jade'en xamimadyakp, uk niiduki'iyi dø'øn xnøjmi?

⁴² Jøts ja nwindsøn'ajtim wyqañ:

—Ja tumbi pøn yiktump ku ja myadøy ku ja yja'gyuki, ja'ats ja wyindsøn tanipøjkip pøn jaty ja jap tyøjkjøtpy jøts ja tyika'aty sa pyaqt'atyin. ⁴³ Nekimts ja'adi pøn jade'en tpadundip ti jaty ja wyindsøn ja tø tyanipikyidi. Øy ja juuni yja'aty, ixapts ja jade'en ttayø'øbyety, ixap ja jade'en tyundi. ⁴⁴ Ndyimñajtsja'wip øts jøts ku ja wyindsøn ja pyikta'agit jøts ja tyuk'ejx'etit tuki'iyi poni ti jaty ja jam yjagyejpy. ⁴⁵ Pønts tkajøp'ejxp ja wyindsøn, pøn jade'en winmaapy, jekñim ja tiy yja'att, ku ja yiktaminikaagi ja myøøtumbi jøts ja jaty ø sagasa ttuñ ja myøøtumbi, ja yaa'y ja tø'øxy, ja'yati ja chøøñ ja wyindsøn nekim ja winet kyay y'uuky, jøts ja myuktigøøni, ⁴⁶ kuts ja wyindsøn wyimbity øy juuni yam ja ka' tjøp'ixy yam ja niwine'enin ttagumay; ixjadam ja yja'aty jøts ja tyagubetyi ja'agøjxp ku kya'øy'aty, ḷma dø'øn ja yiktumbi jade'en?

⁴⁷ 'Pønts wa'ats tjanija'wip sa dø'øn ja wyindsøn tjatsøky jøts ja nika' tjøp'ixy jøts ja nika' tmimadøy pøni sa ja yjawa'añ, yikxonts ja nøjkx yiktagubety, yikxon ja yjantyimyikwojpmatst. ⁴⁸ Pønts tkidyimñija'wip pøni sa tam idø'øn ja wyindsøn ja tjatsøky, jøts ja ka'ap tjøp'ixy jøts ja ka'ap tmimadøy, ñiwyaanits ja ne'egi yiktagubatt, ka'ap ja ne'egi

jadine'en yikwopt. Ti sə o ti jade'en pən o ti may yikmøöpy, nayide'ents ja yik'amido'oxit may'ampy; pənts o ti yiktami'ajot'ajtip, jinaxyts ja yikxon yiktabayø'øty.

Jesús køjxp jaq'y ñawya'kxyidi

⁴⁹ Ja tiidyu'unin øts ya tø nmimiñ naxwiin; ijanch tyimjyawamp øts idø'øn jøts ja jeexyip yam nyiktunkpatni! ⁵⁰ Nnija'wip øts ku ndanaxt ja møy ayo'on, jndajot-may'oo'kunaxp øts ja jaanim kunim øts ja wyinaty tø ndanaxy! ⁵¹ Sa mee m'ukwinmay, ñøy'ajtin xondaqajkin ti øts yjawí tø ndanimiñ naxwii'ñit jaq'y? Nømp øts jøts ku ka', nankñawya'kxip øts jaq'dyi. ⁵² Yamnim inet tø cho'onda'aky, nøjkxp naxpts idø'øn jade'en tukmigu'uk xyiktsepta'aktit øy ja tu'ugyi yjatsøønid, nideety nidaqakti, ni'u'nk ni'unajkti. Pøn nimagoxkti, nawya'kxi dipts ja', jøts ja ñayjibøkidit jagam ixkø'øm namajtsk jaty nidiøøk jaty. ⁵³ Øts køjxp ja kawin'ijxyim ñayjawiyidit ja u'nkteety ja u'nktaqakti mørøt ja y'u'nk y'unajkti, ja yaa'y ja tø'oxy, tum jade'en y'adø'øtstít ja tsu' ja xa'kxy, ja u'nk ja mør'jt.

Ja ejxa'an sudso yiknjawit jøts ku wyinaty tø tmibaat'aty jøts kyøxt ja naxwii'ñit

⁵⁴ Ñayi ñimaamyøø ja Jesús ja mayja'a'y:

—Ku x'ejxti ja yaak pyidi'iky ma xøow yjexy winets mnømdi, tu'up tam inet, janchjajpts idø'øn ja jade'en. ⁵⁵ O kuts ja poj wimbet'ampy yø'øy ku kyaxuxpyøjy, jats mnømdi, janch'ænwamp tam, janch tøødipts idø'øn ja m'ayuujk, janchjajtpxi dø'øn ja jade'en. ⁵⁶ Mee win'øømbidi! Pøni mnijaq'widip tam sa kyaxi'iky ja et ja tsajp ku ti tyunwa'añi, ñtikuts nayide'en xkanijawidi pøni ti dø'øn tunwajnip ya'atpi xøow ya'atpi jumøjt ku ja mør'ajtin wyingaxi'iky jøts ja øy sagasa mjayiktuk'ejxti?

Kajpx'øyidi jøts mnamyijotjimabetidit mørøt ja mmidsep

⁵⁷ ñTiku yikxon xkawinmagyukidi pøni sə dø'øn chøkyi, pøni sə dø'øn pyaat'aty? ⁵⁸ Ku pøn mnøøniwyø'øñidi jøts ja myiknøjkxwø'øñidi jam kudunk wyindum, namga'anim jam myiknijkxyidi tiku yikxon xkakajpx'øyidi jøts ja mørøt mnamyijotjimabetit jadigojk, jøts kidi myiknijkxyidi jam tiidyumbi wyindum; ñja ti nø'ømp ja windsøn jam? Pø mgøyakidipxi ja jam jøts mee myikøyakt ma ja tajk ma ja mayojr jamdi, ja'ats mee myikpuxøktøkiyip jøts mee myiktsu'umt. ⁵⁹ Øts idø'øn wamp jøts ku jaanim mbidsø'ømdit ku wyinaty tø ja multa xkubatkøxti.

13

Yajkpy øy'ajtin ja' ku ja tsinaa'yin tyigach

¹ Nayi winet et idø'øn ja Jesús jam ñimejnøø wingaagin ja jaq'dyi jøts ja ojts tyamimadya'agyi ku ja Pilato wyinaty tø tyik'øøky ja Galileit jaq'y, jøts ku ja ja'a'ñi'jpy ja ttukmiyø'øiyii'ñ ja jiyujknø'øy midi ja wyinaty kø'øm tø t'ukyik'ookti midi ja wyinaty kø'øm tø tyoxti. ² Jøts ja Jesús wyaañ:

—Jade'en mee mwiniñay jøts ja' ja Galileit jaq'y kyujajtidip jade'en ku ja yjantyim-byøktyundi sam jam jade'en ka' pøn jam y'etjopti kyajpjopti. ³ Øts wamp jøts ku ka'; ti pøn idø'øn ka'oockp, nayide'en mee m'ookt pøni ka' mdsinøa'yin xyiktigatsti. ⁴ Jade'en meets yjawí mwiniñay, ja jaq'y pøn oo'ktøø nmaktuktujk ku ja pøch ja pyajtidøø midi wyinaty janch køjxp tanaapy midi yiktejp Siloé, jade'ents meets yjawí mwiniñay jøts ja' ja kyubajtip ku ja jawaani pøky tyaja'adyidi sam ka' pøn pøn jaty jam Jerusalén tsinaadyip. ⁵ Nømpts øts ku ka'; nayide'en mee m'oo'køxt sam ja'ajindi pøni ka' mdsinøa'yindi xyiktigatsti.

Kuja Jesús tmadyakpaaty ja iigi kipy midi' katøømip

⁶ Xjats ja Jesús ttamadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky jøts ja wyaañ:

—Tu'uk idø'øn jaq'y, jamts ja y'iigi tsø'øm kám ja', ja'ats ja y'ats'ijxpy pøni tø dø'øn ja wyinaty tyøømi, jøts ja ni tu'ugin tkapaajtøø ja tyøøm. ⁷ Jamts idø'øn tyumbi tu'uk pøn

ja kám t'ejx'ejtp jøts ja tnimqay: "Ukmadowim, tigøøk jumøjt øts ixyam kujk njamiyø'øy jøts øts ja iigi tsaq'am njatukwa'añ, nijuunits ø ni tu'uk ngapaatynim. Yikidaagøjxnits yø ñiguipy; nugots ja naajx yø yjawí tyikwìndujkní." ⁸ Jøts ja kám ejx'ejtpi y'adsøøy jøts ja wyaañ: "Wanimts, windsøn, tjaak'uk'ity jadukjumøjt; n'ukuyu'up øts, n'uktajyuu'ngip øts yø naajx jøts øts ja pu'uty nbiktaajkit. ⁹ Kidi wan jade'en tyøømi; pøni ka'ats, winets yikpo'jtjø'økt."

Ku ja Jesús tyikmøkpiky tu'uk ja tø'oxyøjk poo'kxin xøøw et

¹⁰ Jøts idø'øn ngøjmyi, poo'kxin xøøw wyinaty, jøts ja Jesús yik'ixpiky jam tsaptøjkjotp. ¹¹ Jamts idø'øn tu'uk tø'oxyøjk myaktuktujk jumøjtøp pa'äm ja wyinaty tø pyaqajtniyi. Jøts ja jadine'en kyatsø'øky, tø ja yjigujxkidyigøøñi, miku' idø'øn ja wyinaty jade'en tø tyuñi jøts ja niwine'enin kya'ukoogukini. ¹² Ku Jesús ja y'ejxi, winets ja yaajxiyi, xjats ja ñimqayjøø:

—Tø mba'am mniwaajtsniyi, møk møjaawni mets.

¹³ Jøts ja ojts tkönixajy, jøts ja tø'oxyøjk nay jatyi kyoogukiyi'ñ jøts ja tiy tyøañ jadigojk, winets ja ttukmjä'wiyi'ñ ttukunuu'kxyja'wiyi'ñ ja Dios. ¹⁴ Jøts ja møjaal'y midi tnigubajk'ajtp ja tsaptøjk tjantyami'ambijky ja Jesús, tigøxp ku ja yiktsø'øky poo'kxin xøøw, jøts myigu'uk ja tnimqay:

—Paty tu'unin xøøw jaa tudujk xøøw tø yikpikta'aky jøts jaa ndu'unindit; mendits øy juuni nugo ku kyapoo'kxinxøøwi, jade'en mme'endit pøn jaty ja naankcho'ogi ttsojktip.

¹⁵ Jøts nwindsøn'ajtim yide'en t'adsøøy:

—Mee wiñ'øø'mbi, ¿m'ukyik'ijtpy meets mjuyijk mdsakaa mìwø'ømbety, jøts adøødsi xyik'etti ku pyoo'kxinxøøwi? ¿Ti kidi meets ja xyikwinaky jøts meets nøø ja xaniwøpy?

¹⁶ Tits ya'at tø'oxyøjk kyubatp ku yø kyatso'okt ku poo'kxin xøøw, pø Abrahamts yø tyeety'apiip jøts ja miku' yø myaktuktujk jumøjtøp yikpa'ambajtniyi, ¿sudso'ampyts yø kyamøkpøkt øy yjapoo'kxinxøøwi?

¹⁷ Ku ja Jesús jade'en wyaañ, jøts ja myidsep chø'dyunbattøø; jøts ja mayjaal'y tyaxondaktip ja' ku ja t'ejxti jade'en ja Jesús myøk'ajtin tyikwingaxi'iky.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja mortas tømt

¹⁸ Yide'ents ja wyaañ:

—¿Tixik ja y'ukyiktami'ejxip ja Dios Teety kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaal'y? ¿Tixik jade'en? ¹⁹ Jade'en idø'øn n'ukpiktaajkin ja' sa møj mortas tømt midi ja jaa'y wyøjpy kyamjøtpy, kuts ja myuxy jøts ja jade'en yøñ sam o ti møj kipy yøñ paxax paxax, jamts ja joon kyøxke'eky jøts tyik'øyibaat pya'an ja jam ma jaty y'awaj y'axeeñ ja jam.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja levaduri

²⁰ Nayinøøm ja Jesús:

—Tixik øts jadu'uk n'uktami'ejxip ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaal'y.

²¹ Jade'en idø'øn ndejint sa ja levaduri midi yiktamimøø'kxip ja ariin way jøts ja amuum tyakaagiyit, jøts ja jich yaakt.

Ja mutsk tøjk'aaw

²² Xjats ja Jesús ñajxy jøts ja jam ojts ñijkxy Jerusalén, yik'ixpøjkp yik'ixpøjkp idø'øn ja', pøni ma jaty kajp ja tpaatty ja møj ja mutsk. ²³ Winets ja jaal'y ja tu'uk yiktøøjøø:

—Windsøn'ajtim, ¿janch niwaani dø'øn ja jaal'y ñitso'ok'att?

Jøts ja Jesús ja t'adsøøy:

²⁴ —Janch jade'en jaa ku jap ka' pøn nugo ajawi ñaxti, øyimts x'ejxit maa mdøkidit, jade'en ja n'ukpiktaajkin sam jaal'y ttanax y mutsk tøjk'aaw; øy jap pøn yja'uktøkiwyani, ka'ats ja y'uknajxnidit. ²⁵ Kuts ø ndanaagyukit, jade'en ø ndanaagyukit sam kudøjk tyanaagyukin jøts tyøjk'aaw ja t'atsyik'aduky. Pøni tøts meets jap wyinaty mdandi tøjkwimpy, mjagugajpxidi mjatøjkwingoxti meets jap, uk mjanømdi

meets jap: "Windsøn'ajtim, yiktojkik øots." Jade'ents mee nnøjmit sa ja kudøjk wya'añin: "Ka' mee nnijawí pø mbøn meets, pø mä mee mdsøøñ." ²⁶ Jats mee mwınambınaxwá'akt: "Tiku me ndejint øots xka'ijxyi, jabi tøts adøm ngaamyujkin n'uukmujkin, jabi mets ojts o madssoo myik'ixpiky." ²⁷ Yide'ents mee n'adso'ot: "Tø nwa'añ jøts ku mee ka' nnijawí pøni mbøn meets. Jiwa'aakti ya, kidi øts ya xwin'ejxti, ipønxik ø x'abajxtip, kidi meedsip?" ²⁸ Japts mjø'ødit mya'axtit, m'amdøtskaattit mdaachtøtskaattit ku x'ejxit ja Abraham, ja Isaac, ja Jacob jøts ku ja jap ne'egi mørøt niduk'iyyi ja Dios kyugajpxy y'etti, mä Dios kyutujktajk mä yjaal'y ja ttanitani kyutujk. Ka'ats meets jap jade'en mdøkit. ²⁹ Yø'ømyujkøxtip naçwii'ñit jaa'dyi, o madssoo choondit, jøts ja tpaaajtidit ja Dios myøjkunuu'kxin midi nípøn kyapatpynim, midi ja tya'awijpxy ja yjaal'y. ³⁰ Pøn yam yik'ejxtip ka'ejxiyyimdi, pyadundi pts ja ne'egi sa nwa'añ, ja'ats idø'øn ne'egi nøjkx yikmøjpiktaktip, pønts ñadyiyi ixyam møy nija'wibimdi jøts ja ka' tpadundi sa nwa'añ, ja'ats idø'øn yik'ayowim jattip.

Ku ja Jesú斯 t'ayo'ijxy ja Jerusaléngit kajp

³¹ Jøts ja fariseotøjk nay ja'abi xøøw yjajtøø mä dø'øn ja jam wyinaty jøts ja ñimaqayøø:
—Jade'en ne'egi tyimy'øy'att ku mnøjxnit, myik'ookwajnipts ja Herodes.

³² Jøts ja t'adsøøy:

—Nøjkx x'atsnøjmidøn ja tsaach wyax'atøøy jøts ku yamyi jabomyi wixøjkpyi njaakajpxpidsimy ja miku', njaakyiktsø'øky ja jaa'y jøtsnim ø n'abaqadit. ³³ Nøjkxpimts øts jam Jerusalén, tuu'døjkip ø tsojk, ti mä Dios kyugajpxy abikyajp y'uk'øøky.

³⁴ 'Mets Jerusaléngit kajp, meets Jerusaléngit jaa'y, pø meetsxi myik'øø'kpy Dios kyugajpxy, meetsxi mnankya'jtsip pøn Dios kyajpxy y'ayuujk tyikyø'øyip ku Dios ja ya mjadaniqexyidi! 'Tø njapeemukwa'añ njakonmukwa'añ ja m'u'nk ja m'una'jk sám tsikunaj'jk tyaak ñimu'uxyi tu'ugyi, ka'ats jade'en tø xkupiky! ³⁵ Ejxtits inet ja mdsaptøjk abaq tyandi; øts idø'øn wamp jøts ku meets xka'uk'ejxnit tsojk jøts ku meets jaanim x'ext pøni juuni ja xøøw ja jumøjt wyinaty yja'aty ku mnø'ømdit: "Ejxik Dios kyunuu'kx u'nk ñadyaguguexyä midi mmimejnøp ja kyutujk."

14

Ku ja Jesú斯 tyikmøkpiky ja jaa'y pøn wyinaty kexp

¹ Xjats idø'øn yide'en yjajty ku poo'kxin xøøw tpaaajty, øts ja Jesú斯 kaabyi ñijkxy jam windsøn tyøjkwindum pøn ja fariseotøjk wyindsøn'ajtip. Jamts idø'øn ja'adi ja ti mä ja y'etti, jam ja tpa'ejxti tpagowdi. ² Jamts wyinaty tu'uk jaa'myi pøn ke'expa'am pøjkip.

³ Jøts ja Jesú斯 tnimaay ja kajpxwejpitøjkti mørøt ja fariseotøjkti, yide'en ja tyiktiyy:

—¿Kutuky jøts ja pamäa'y cho'okt poo'kxin xøøw u ka'?

⁴ Jøts ka'ap ja y'adsowdi, amøñi ja y'etti. Winets ja tnixajiyi'ñ ja pamäa'y jøts ja tyiktsøøjky, yide'en ja tnimaay jøts ku ja ñøjkxnit. ⁵ Winets ja tnimaay ja fariseotøjkti:

—¿Pøn yjijuyk chaka'a jatyi tka'ukyikpidsømp ku ja ja'l'øtpy kyunaxy øy yjapoo'kxin xøøwi?

⁶ Nik'a' idø'øn y'adsojimbetti, nisa ja kyawa'aandi.

Ja tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpidi

⁷ Jamts idø'øn ja Jesú斯 t'ijxy ja migaabyidi jøts ku ja twi'ejxti ja chinaabyajti ku ja twinguwaadsidi ja kaabyajt jam, jam ja y'ixa'aakti mä dø'øn ja myøjtøkidit jøts ja øts t'ane'emy:

⁸ —Ku pøn mwawidit tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi, kidi jam jatyi m'ixa'aakti mä ja tsinaabyajt jam ja windsøn tø yiktanibiktaagi, jaa ku ja wyinaty yja'aty yam meets jam tø m'ixaajkn; ⁹ jøts ja kujøøn kudøjk mnøø'mxiyidit pøn wyinaty tø mwayidi: "Tani me waani, wan ya'at jam tsøøni." Xjats kuwaní mjanchjajiwá'aaktit tsø'ødyumbim jøts jam m'ixa'aaktit mä o pøn y'ixa'aakti. ¹⁰ Ku pøn jade'en mwawidit, ne'egi øyts ku m'ixa'aaktit

mä o pøn y'ixa'akti; kø'ømnimts ja kujøön kudøjk ja mdukmadowidit ku ja jam wingon mye'ent, jøts ja mnøø'mxidit: "Ya, migu'uk, nax mdsøönidi mä jam yik'ayowim tø mdyimy'ixaknid." Jade'ents meets ja xajotkujk'attit ne'egi ku jade'en kø'øm myiktukmado'odit, yam ja jam chøönidi pøn jaty ja kaabyajt tø twinguwaadsidi. ¹¹ Pøn kø'øm namyøjpiktaqajkip, yik'amutskpiktaqkpts ja nøjkx, pønts kanamyøjpiktaqajkidip pøn ka'ejxiyimdi, ja'ats ne'egi mójtøkidip, ja' yikmøjpikta'aktip.

¹² Nayi ñimaay ja jaa'y ja' pøn ja wyinaty kaabyi tø wyayi:

—Ku pøn xyikaawya'ant, kidi ja'ayi nugo xway pøn jaty møøt mnamyayiyi, ni ja mmigu'uktøjk xkawa'at, ni ja kumeeñ jaa'y xkawa'at pøn jaty jam mmigujøøn'ajtpy mmigudøjk'ajtpy. Ka'ap ja'ayi xwa'at pøn jaty i myiwimbejtxiyip pøni ti jaty mets myajkpy. ¹³ Ja ne'egi mwø'ap ja ayoobi jaa'y, ku ti xøøw xu'unt, wøw ja' pøn kati'ejtxidip, pøn kyø'tyeky ma'atti, uk y'ejxi sagasa, pømbi tyeky ka'ejtp, pømbi jam winap. ¹⁴ Ne'egi nekimts jade'en mnayjawiyit, pø ka'axi ja mdunwimbejtxiyi nayide'en pøni ti mets ja tø xmø'øy, jaanimts ja xwin'ext sa ja mwingaxøjkxiyit ku jadigojk jujky'ajtpi pyidsø'ømdit pøn jaty tø tpadundi pøni sa jaty pyaqt'atyi.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja mój a'ux

¹⁵ Xjats nidu'ugin ja fariseotøjk wyañañ pøn jam wyinaty tø twinguwaadsidi ja kaabyajt, jøts ja tnimaay ja Jesús:

—Nekim xøñim ja'adi pøn ka'adyip jade'en ku Dios ja kyutujk ttanitanit ja yja'a'y.

¹⁶ Ja'ats ja Jesús tnimaay:

—Tu'uk idø'øn jaa'y t'a'ejxiyii'ñ ja a'ux mój'ampy, tøts ja wyinaty ttukmadøy ja mayja'a'y pøn jaty idø'øn ja wyawampy. ¹⁷ Kuts ja a'ux'qats tpaajty, xjats ja tkejxy tyumbi jøts ja t'atstukmadoowaq'añ pøn jaty idø'øn ja wyawampy jøts ja t'atsnøjmit: "Jamtstik, jamik tuki'iyyi a'ejxi abaqadi y'ejtni." ¹⁸ Jøts ja tum jade'en ñañikajpxu'udyidi jøts ku ja ka'ñøjkxtit, yide'en ja yjawyeembi wyañañ: "Naajx ø tø njuy, ja'ats ø n'ats'ejxwampy, mee mjanch'ukmaa'kxp." ¹⁹ Jøts jadu'uk yide'en wyaamaa: "Ndsakaa ø magoxx yuundi tø njuy, ja'ats ø n'ejxmatswampy pøni yuup idø'øn uk ka'; mjanch'ukmaa'kxp inet idø'øn, ka'øts inet ndsoont." ²⁰ Jøts jadu'uk wyamøø: "Tyimyjemymajtskipnøm øts, patyts øts inet ka'nmajada'akt jøts øts inet ka'nnøjkxt." ²¹ Kuts ja tumbi wyimbijty jøts ja ttukmadøy ja wyindsøn sa jaty ja wyinaty tø yiknojmi. Jøts ja windsøn yjantyimy'ambijky jøts ja tnimaay ja tyumbi: "Tsojk nøjkx nøø'ajy tuu'ajy wine'en yø kajpjoojt, jøts xwaaame'ent ja ayoobi jaa'dyi móøt ja'adi pøn sagasa ejxidip, pøn kyø'tyeky ma'atti, pøn winapti." ²² Jøts ja tumbi yjatso'ongojmi jøts ku wyimbijty jøts tnimaay ja wyindsøn: "Tø øts windsøn idø'øn jade'en nduñ sa tø mwø'qñin, jaaqwindampts ja tsinaadyaqjk ja pool'kxajjk." ²³ Winets ja windsøn ja tyumbi tnimaay: "Nøjkx tuu' xkuyø'øy mä jaty paduu'mä jaty ti, jøts pøn jaty mbattpy møk'ampyts ja xwaaame'ent jøts ya xkuwawit, ujts øts yø ndøjkjoojt n'ejxwø'qñ. ²⁴ Tyimñømp øts ixyam, kawindem xøøw øts ja xja'gyajpidi ja n'a'ux pøn jaty øts ja jawyeen tø njadanìway."

Tuki'iyyi nnadyamioxant ku Cristo nbadu'unint

²⁵ May jaa'y ja Jesús o madssoo padso'onip jøts ja pyawidityiyi; jøts ja tuk'oik tnawa'k'awidiijty jøts ja tnimaay:

²⁶ —Pøn jaty øts ya xpawidejtip, pøni jaa pøngapøn, pøn tpa'ayoodip tyeety tyaqak, y'u'nk ñidø'øxy, chø'y'uch, myigu'uktøjk, uk kø'øm paat ñabaya'ayoyi, ka'ats øts ja mibaat nbabøjkpi'att. ²⁷ Kaja'ajip ø nbabøjkpi'ajtpy pøn ja ayo'on tkamidanaadyip pøn ø xkabaduujnidip ja nja', xjapawidetwøndipts øts, ka'ats øts yjade'emb i jaa'y nbabøjkpi'aty. ²⁸ Ti ka' meets ja jawyeen xanipaaty, ku pøn pøch køjxp t'ukyikpidø'økwa'qñ pøni ti jaty idø'øn tsojkip jøts ja y'abaqadit pøni wine'en ja chøkyi ja gasti, jawyeents ja yiktanipatkixy. ²⁹ Kuts nugo ja pøchkojpk pyidø'økixy jøts ja nika'y'abqadi, janch nigajpxy nimadya'akts ja yjaty ku ja jade'en pøn t'ixy, ³⁰ jøts ja wya'andi: "Tø yø jaa'y y'ukpojtsøøñ

jøts yø nika' tø t'ukyik'abajtiñi." ³¹ Uk kuts o pøn windsøn tsep t'uktunwø'añ møøt jadu'uk ja myiwindsøn midi ja syoldædi ja tyikmemp ni'ee'px mil, ¿ti kidits ja jawyeen ttanibiktaqagit pøni sudso dø'øn ja ttukwø'ktso'ot pøni ja'ayi tam ja syoldædi tmøøt'aty nimajk mil? ³² Pøni ka'ats ñay'a'ejxiyi, jøts ku jagamním ja myidsep myiñ, kyaxpts ja tu'uk ja kyugajpxy jøts ja t'amido'ot jøts ka'cheptu'undit. ³³ Nayide'ents meets pøni ka'ap jawyeen xpawinmaadyi pøni ti jaty idø'øn m'ixmatstip øts køjxp, ka'ap meets jade'en miňbaat nbabøjkpi'att.

Sa kaañ amuum tyik'øyigiyjxy

³⁴ 'Kaañ amuum tyik'øyigiyjxy o ti, nayide'en meets idø'øn ndejint m'ødyu'unt ku mmigu'uk xukmado'ot ja Dios yja' sudso y'anmiija'win kyawindigø'ødyit. Kuts ka'ap jade'en mdu'undit, tø wyinaty mbidsømdi ejxim ja kaañin midi kawa'ats midi katump. ³⁵ Niñaq ja jade'en kyatu'unt ok naajx ok ti tyiktu'unt, ja ti nøø'mimp ok idø'øn ja nda'abu'jta'ant, pø nugoxi ja jadi'iñi ñiyik'ixkø'øy. Ja'gyukidi pøni mjø'gyukiwyandip.

15

Ku ja Jesú斯 tmadyakpaajty tu'uk ja borreegi midi' tigøøpy

¹ Niñejnip idø'øn ja Jesú斯 jam ja yikugubajtpitøjkti, ja jaa'dyi pøn amuum tyimyiktejtip poktyumbi jaa'dyi, jøts ja jam myendi amidodujkpi, ² patyts ja fariseotøjkti møøt ja kajpxwejpitøjkti tjanchpagajpxti ja Jesú斯, jøts ja wya'andi:

—Tum ka'øy jaa'y yø kyupijkpy jøts yø jotkujk tmøøtkay tmøøt'uuky.

³ Ja'agøjxpts ja Jesú斯 ttamadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky midi yiide'en wamp:

⁴ —Ku meets wyinaty x'ukyiktigøy tu'ugin ja mborreek midi niñmagø'pxy, ¿ti kidi meets ja niñmakta'pxy myaktaxujkpi borreek jam xyikta'ant jam pejyjotp, jøts ja tyu'ukpi x'ats'ixa'adit kunim meets ja xpaatt? ⁵ ¿Jøts kidi meets ja xaxonda'akt ku meets ja xpaatt? ¿Ti kidi meets ja xkøxkapt mguejnkyøjxp? ¿Pøn kidi jade'en xyonda'aky ku ja nbøajtin jadigojk midi tø y'uk'atstigøy? ⁶ Kuts jam mdøjkjotp mjø'atti, ti kidi meets ja mmigu'uktøjk, ti kidi meets ja mgudøjk ja xukmadøy, jøts ti kidi meets ja xnøjmi: "Xonda'akti meets, tøts øts ja nborreek nbøaty midi tø y'atstigøy." ⁷ Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku nayide'en yiktaxonda'aky jap tsajpjøtpy ja pojkipitumbi jaa'y ku ja tyiktigach ja chïnaa'yin, jøts ja'ne'egi yiktaxondakp midi tu'uk jøts nigidi ja myakta'pxy myaktaxujkpi jaa'dyi pøn chïnaa'yin tø tyiktigatsnidi, ñadyijyi øy ñayjawiyidi.

Ku ja Jesú斯 tmadyakpaajty ja meeñ midi tigøøpy

⁸ '¿Uk pøn tø'øxyøjcts myeeñ tka'uk'ixaapy ku ja tyiktigøy tu'ugin yam ja majk t'ukmøøt'aty? Kuwanits ja tyiktøøbyiky ja yjaj jøts ja pyøknaxy yja'axnaxy yap tyøjkjøtpy, yikxonts ja tyimy'ixaadyøki jøts kunim ja tyimbyqatt. ⁹ Kuts ja tpaaty, jøts myigujøøn myigudøjk jøts myigu'uktøjk ja ttukmadøy, yiide'en ja tnøjmi: "Tø øts ja nmeeñ nbøaty midi tø y'atstigøy." ¹⁰ Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku Dios møøt y'ankilis ttaxonda'aktit ja pojkipitumbi jaa'y pøn tyiktigajtsp ja chïnaa'yin.

Ku ja Jesú斯 tmadyakpaajty ja jaa'y y'u'nk pøn tyik'o'jkøjxp ja tyeety myeeñ

¹¹ Nayide'en ja Jesú斯 wyqañ:

—Tu'uk idø'øn jaa'y, namajtsk myajnku'nk, ¹² jøts ja mutskpi ja niñmaajyøø: "Teety, mœñik øts ja pikta'aky midi øts idø'øn nmøay'atp." Winets ja u'nkteety ja ojts tyikwa'kxy ja pyikta'aky jøts ja ttagumqay ja y'unajjk. ¹³ Niñamním idø'øn ja wyinaty jade'en yjaty ku ja myutskmajnk tpøkmujkní t'ejxmujkní ja pyikta'aky tuki'iyi jøts ja ojts ttoo'kní, jøts ja ojts abikyajp abikñajx tmñijkxy jam jagam, jamts ja ojts tyik'o'jkixy ja myeeñ kyawindiy'ajtingøjxp. ¹⁴ Kuts ja wyinaty tuki'iyi tø tyikøjxní, jøts ja yuu jam winet et yjantyimdyøjkìyì'ñ ma dø'øn ja naajx ja kajp jam, jøts ja y'ayodøjkìñña. ¹⁵ Winets ja

t'ixaay tunk ma ja kugajp jaa'y jam, jøts ja ojts kyexyi kyamjøtpy kuch'ejxpi. ¹⁶ Janch tsojk jøø'kxkixyim ja t'ejxi ja kuch yjii'kxy, kumi niti ja kyayikmø'øy. ¹⁷ Jøts jotmay ja tyatokiyøø, yide'en ja ojts ñawyinmøaq'nxiyi: "Janch ku'uxyi ndeety tyumbi net jam kyaydi yjøø'kxti, yikwindandip paat ja o ti, jøts øts ya yuu njanch'oo'kni! ¹⁸ Tiku øts ndeety nga'awiimbeti ma ja jam chøøni, jøts øts ja jam nnøjmit: Tø teety Dios nmidundigøy; jøts mets, tø me nayide'en nmidundigøy; ¹⁹ ka'u'nk'atyim ø tø njantyimyjaty; yiktunkts ø nayide'en sam o pøn tumbi xyiktuñin." ²⁰ Jøts idø'øn ja yjanchtuu'døjkìyii'ñ jøts ja wyimbijty jam tyeety wyindum.

Jøts kuts tyeety ja jagamyi y'ejxpajttøø, xjats ja ojts y'äm'ijxyi chaach'ijxyi. Jøts ja ñibujtjø'jkøø jøts ja ojts pyatsøyi, jigøxy jibi'kxy ja yja'jty. ²¹ Winets ja tnimaay ja tyeety: "Teety, tø øts Dios nmidundigøy møk'ampy, jøts nayide'en me tø nmidundigøy; ka'u'nk'atyim ø nnayjawiyi." ²² Jøts ja u'nkteety tnimaay ja tyumbitøjk: "Tsojk nøjkx xjuutti ja øybi wet jøts xuktatøkidit, piktaqajkidí kyøjeets, tuktawä'agidi kyø'øk. ²³ Nøjkx x'atswetsti ja tsakaa midi yaa'kpidsømpnim jøts xyik'ooktit. Wan txøduu'ñindi, wan tkaa'yint t'uujkyindi! ²⁴ Tø øts yø n'u'nk ndiy tyimy'oo'kni, ixyats jujky xwindanaa'yindi; tø jeky y'atstigøy'ity, ixyats jadigojk tø nbaajtyindi." Jøts ja xyødundøjkidøø.

²⁵ Jøts ja myøjmajnk jam wyinaty wyidity kámjotp; kuts ja wyimbijty, yja'jty wingon ma ja tøjk jam, jøts ja tmadøø ja iy ja ech. ²⁶ Winets ja tu'uk tyaqajxiyii'ñ ja tumbi jøts ja ttibiyiky ti dø'øn jam jade'en tuujnip. ²⁷ Jøts ja tyukmadoojøø, yide'en ja ñimaajyøø: "Tøts ja m'uch yja'aty; tøts mdeety ja tsakaa tnankiyik'øøgyiyi midi y'ity yaa'kpety, ja'agøjxp ku møk møjaaw tø yja'aty ja m'uch." ²⁸ Jøts ja myøjpi yjantyimy'ambijky, jøts ka'ap ja twa'añ jøts ja yap tyøkit, tyeetynim ja ojts kø'øm ñibidsimyi jøts ja møk ñimaajyøø jøts tyøkit tøjkjøtpy. ²⁹ Xjats tyeety ja tnimaay: "Mnija'wipxi teety winaqak jumøjt me tø nmidiuñ, jøts juuni me nga'ukmimadøy, nijade'ents me tu'ugin xkamø'øy øyik chivi'u'nk øyik ti, jøts øts nmigu'uk jeexyip nmøøtxøduñ. ³⁰ Aa kudamts yø m'u'nk tø yja'aty, mdukn'i'øjkøp tam meets yø' mdsakaa winet midi yikxon tø yaa'kpety, ku mmeeñ yø tø myik'o'jkxiyì kawine'en møøt kawindiy tø'øxyøjk." ³¹ Winets ja u'nkteety wyqañ: "Ti sa u'nk mjaty, pø yaayimpts me nmøødi, ti jaty øts ixa nmøøt'ajtpy tum mets yø' mja'. ³² Kuwanits pyaqat'atyi, ¿ti ja ti nguidyimdyu'uñin? ¿ti jadam yø nguidyimdyaxondajkyim? Patyts ixyam nxødu'uñindi ku yø m'uch tø yja'aty, pø nøø'mimpts adøm jøts ku yø tø y'oo'kni, ixyats jujky xwin'ijxyim, jeky tø y'atstigøy'ity, tøts inet nbøajtyim jadigojk."

16

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja ka'ødyumbi'ejx'ejtpi

¹ Nayiñimaay ja Jesús ja pyabøjkpitøjk:

—Ja dø'øn wyinaty tu'uk kumeeñ jaa'y midi yiktump, jøts jats idø'øn ja' tyumbi tu'uk wyinaty midi t'ejx'ejtp ja myøøtumbi, jøts ja windsøn yiknimaay jøts ku pyikta'aky ja nugo yikwindigø'øxyiyi ja tyumbi. ² Winets ja windsøn tnajtswa'wiyii'ñ ja tyumbi jøts ja tnimaay: "¿Janch idø'øn ku dø'øn jade'en myiknimadya'aky ti øts jade'en nnimadøøpy? Køyajkjøxni mdunk, ka'me n'ukyiktumbi'ejx'ejtnit." ³ Jøts ja tumbi'ejx'ejtpi yjanchmaañi yjanchtajni, yide'en ja kø'øm ñawya'añi: "¿Tits ø ndu'ump, ejx øts yide'en nwindsøn xka'ukyiktunwan? Ka'ats ø n'ukmajadøkn øyik øts idø'øn nyu'ut ndu'unt, tsø'ødyumiøts øts ku øts inet njayiklimunsimujkmit." ⁴ Xjats ja tyabuyaajty jøts ja wyqañ: "Tø ø nnijawi sudso ø ndabyøqatt, sudso øts pøngapøn xkupøkt tyøjkjøtpy ku øts yø ndunk wyinaty tø yikpøjkni." ⁵ Winets ja tu'uk jaty tnajtswa'wiyii'ñ pøn jaty ja wyindsøn wyinaty miyoj'ajtip. Jøts ja yjawyeembí ja tyiktiy: "¿Winé'en øts nwindsøn xmíyoj'ajti?" ⁶ Jøts ja y'adsøøy jøts ja wyqañ: "Magø'pxy tambi øts aceite ja ndamijoj'aty." Winets ja

tumbi'ejx'ejtpi wyaañ: "Ixya ja ñinøky; pe'tpy ix'a'ak jøts xjaadyigatst, wixijkxmyajk tambi ja'ayi xpikta'akt." ⁷ Jøts yjadu'ukpi ja tnimaay: "Jøts mets, ḡwine'en mets ja xm̄yoj'aty?" Jøts ja ñimaajyøø: "Magø'pxy kyunchi ariin." Xjats ja tnimaay: "Ixya ja ñinøky midi ojts xja'ay; wants tkajtswijchim jøts makta'pxy kyunchi nbiktaajkin." ⁸ Jøts idø'øn ja windsøn tjanchniña'wiyiñ jøts kudam ja tyumbi'ejx'ejtpi yikxon o ti tniwinmayi ku dø'øn o ti ttuñ. Jade'eñimts yiknijawidi pøn jaty Dios yja' tkababøjkidip, yikxon ja ne'egi tyimyikuyati ja tyaqay yam nigidi jade'en wyinmaa'nbyaqatti pøn Dios ja'ajtidip.

⁹ 'Kajpxwejin øts idø'øn nyajkpy jøts kidi mbikta'aky nugo x'amnipøjkpatti xtsaañipøjkpatti; pøni jam mbikta'aktyi, yikxon xyiktunkpaattit, øy yø' ka' kya'øyi. Ku yaayi, xabudøkitit o pøn, nugo ku xnijawidi tigøjxp idø'øn ja jade'en xundi. Øy ja yjakixy, wa'atsts meets ja xnijawí jøts ku meets m'anmija'win yikupøkt jap tsajpjøtpy.

¹⁰ Pøn øyjaal'y'ajtp, øyjaal'y'ajtpimpts ja øy ma, wan o ti tmayi tkamayi nayide'ents ja øy yikxon tyiktunkpaatty; pønts kidyim'øyjaal'y'ajtpim, jade'eñimts ja øy ma, nayide'en ja ka'ap tyik'ødyunkpaatty ja pyikta'aky øy ja wine'en myayi kyamayi. ¹¹ Pøni ka'ats yikxon xyiktunkpaatti ja mmeen ja mbikta'aktyi sa pyaat'atyi, ḡti sudsots meets Dios yja' mjaaqmo'oziyit midi ja yäkwampy? ¹² Pøni ka' meets mmig'u'uk yja' xwingudsø'jkiyi, ḡpønts meets ja mja' jade'en xijy tsø'øgifyip, pøn meets ja xijy mmo'owajnip o meets ja xjakø'ømja'aji?

¹³ 'Ka' pøn umbi namajtsk wyindsøn tmiduñ; ku ja jade'en ttu'unt, tu'ukts ja pyidsø'ømt pøn ja wyinjawip jøts ja yjadu'ukpi tkawinjawit, tu'uk t'ømyidu'unt jøts jadu'uk tka'ømyidu'unt. Jade'ents ka' y'øyi ku Dios yikmiduñ, ixyaptamts meeñ nayide'en myøjtøjkyimi. Paty ka' y'øyi adsow aduuk, tu'ugyi Dios n'ajot'ajtin.

¹⁴ Tyimyjade'ents idø'øn ja fariseotøjk yjaal'y'atti, ja meeñ ja yjanchmøjmigu'uk'ajtip, ixamts idø'øn ja wyinaty jade'en pyatmadowdi jøts ja jam tjanchpagajpxti ja Jesùs.

¹⁵ Winets ja Jesùs wyaañ jøts ja tnimaay:

—Meets idø'øn jade'en mjaaal'y'ajtip, ñadyijyi mjanch'uknawyä'atspikta'agyidi, ka' meets yjawí mbøktyuñ, jade'en ja mayjaal'y xwin'øndi, wa'atsts ja Dios mnijawiyidi sa jaty mwä'øndi mgajpxti m'äm mjotp; yø' idø'øn Dios kyatsøjkpy, ka' Dios jade'en tkupiky jøts ku jaal'y jade'en kø'øm ñamyøjpikta'agyidi.

Ja Moisés kyutujk jøts ja' midi Dios tyanitanaapy yjaal'y

¹⁶ 'Ku ja Juan Bautista ya myiiñ, jaayip ja kugajpxtyøjk ja y'aaw y'ayuujk y'adujktøø. Nay jaabaat ja Moisés kyutujk kya'pxy sa Dios ja wyinaty tø myø'øyi. Jøts nay jaty cho'onda'aky ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk, yiknigajpxy yiknigmadya'aky ja kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaal'y, xjats jade'en kuwaní o pøn tjanchjadatøkiwyä'añ ja'abi kutujk.

¹⁷ 'Kuwaní dø'øn jade'en yjatt kyubatt sa Dios kyutujk wya'añ, niujuuni ja jade'eñi kyakixy kyanaxy pø ne'egi køjxp najxp naajx tsajp jøts niwine'enin kyagudigøy ja kyutujk.

Ku ja Jesùs kyajpxwiyy sa amajtsk'ajtin ñaxy

¹⁸ 'Ku pøn tmajtstu'uty ñidø'øxy uk ja tø'øxy tmajtstu'uty ñiyaa'y, ja'ats idø'øn møy pøky; uk kuts pøn yaa'dyøjk tmøøt'amajtski ja tø'øxy midi tø yikmajtstu'uty, møy pøkyts ja nayide'en.

Ja kumeeñ jaal'y jøts ja Lázaro

¹⁹ 'Tu'uk idø'øn ja jaal'y janch kumeeñ, janch xøxy piky idø'øn ja', tum ja y'øybø ja yikpe-jtpy jøts idø'øn ja xyumixøduñ jabom jabom, piyy xuugyin tpikta'aky ja xyox. ²⁰ Jamts idø'øn jaal'y jadu'ukmi pøn txøøw'ajtp Lázaro, janch ayoop janch pøktssoop ja' jøts janch amuum pu'uts ja', ka'ap ja myøjki jøts idø'øn ja jam xyumi'ixa'aky jam kumeeñ jaal'y tyøk'agø'øm, jam ja kyu'uxnay'ity. ²¹ Tsojk kaagyixyim ja tja'ijxy ja kaaky abu'xk midi jam kumeeñ jaal'y kyaabyajt patkø'øm najtska'jip; jøts idø'øn uk ja jam yjanchnimiñiyi

jøts ja twiweedyi ja pyu'uts. ²² Jøtsnim idø'øn ja ayoobi y'ø'jky, winets ja ojts yiknijkxyi tsajpjøtpy ja ąnkilistøjk ma ja Abraham jap. Jøts ja kumeeñ jaa'y nayide'en y'oo'knimaa, ojts ja ńaxøki. ²³ Kuts idø'øn ja yap ayodajkjøtpy tja'ejxnø jøts kudam ja Abraham jam jagam mørøt ja Lázaro. ²⁴ Winets ja mør'ampy wyaañ: “Teety Abraham, ayo'ejxk øts, kax yø Lázaro, wan tmiñ, wan yø kyø' tyikxøøky jøts øts yø ndoojts xuktaxujxit; janch mør øts yap jønjøtpy n'ayøy.” ²⁵ Jøts ja Abraham ja ńimaaajyøø: “Ja! u'nk mja'myatsp, tøxi me xaxøñ ku me tø m'atsøøni m'atstani, ka' mets jade'en mjaty sa yø Lázaro tø y'ats'ayøyin, wants yø taxoni jøts me m'uk'ayoomit. ²⁶ Jøts ti tits nnidyu'unim, abikyxi meets jami, abikyts øts yam; ma pøn y'uknøxt øy yam pøn yjamewa'qñ nidu'ugin, uk øyts jam pøn yjanøjkxwamí, nisudso'ampyts pøn kyamajada'aky.” ²⁷ Winets ja kumeeñ jaa'y wyqañ: “Tixi teety Abraham, pøni jade'en tunts may'ajt jøts yø Lázaro xkaxt jam ndeety tyøjkwindum, ²⁸ jaak jam øts nmigu'uk ja nimagoxk, jøts t'atstukmado'ot jøts kidi ya nayide'en myendi ayoobi ya ayodajkjøøjty.” ²⁹ Jøts ja Abraham wyaañ, yide'en ja tnimaaay: “Jøts timts ja wyq'ant midi ja Moisés yja'a'y midi ja Dios kyugajpxtyøjk tø tnigajpxti. Ti wan ja jam tnijawidi pøni myøjpiktæktip!” ³⁰ Jøts ja kumeeñ jaa'y y'adsøøy: “Janch ja jade'en teety Abraham ja!, yjayiktigatstibik chnaaq'yin ja y'ijtyi ku ja pøn jam jujky ńinøjkxidit pøn tø y'oo'knidi.” ³¹ Jøts ja Abraham ńiimy: “Tixi pøni ka' ja tkupøjkti midi ja Moisés yja'ay jøts sa jaty ja Dios kyugajpxy wyøndøø, ɿti ja'ats ja yjaakjanchjawidiøp øy oo'kpi ja jujky yjaninijkxyidi?”

17

Ja' midi yikpøkpyajtp

¹ Yide'en ja Jesús tnimaaay ja pyabøjkpitøjk:

—Juuni øy ti kya'ukyikpøktyuñ, kø'øm tsøkysts ja!. Pønts myigu'uk tyikwønmaaq'nmya'atp jøts ja tyikpøktyuñ, ipø tinim sanim ja yjanchjatt y'anmija'win!

² Ne'egi tyimyjapaat'ajtip jøts ja meyjotp yikniwibejpatt ku mør paandaak ja y'ukyiktayukxotsit, jøts øts n'u'nk n'unaa'jk ja kidi mibaat xyikpøktyuujni. ³ Øyimts mnay'ejx'etidit jøts kidi nayide'en m'adø'øtsti sam o pøn y'adi'ichin.

‘Pøni m'ejxtip ku ja mmigu'uk mmidundigøyidi, tukmadowdits jøts kidi jade'en y'adø'øtsti, uk pøni nagyumaajyidipts, maa'kxuktits ja!. ⁴ Øy ja wixujk ojk'in tjayiknipati, øy ja jade'en mjamidundigøyidi, pøni nadyagumaajyidipts ja nayide'en wixujk ojk pøni mnimaaajyidiøp ja!: “Ka' øts jade'en n'uktunit”, maa'kxpts meets ja!.

Ja mør janchja'win

⁵ Xjats ja nwindsøn'ajtim ja kyudanaabyitøjk ńimaaajyøø:

—Mørky øts janchja'win mør.

⁶ Winets ja tnimaaay:

—Kuk meets jeexyip wine'enin xmøøt'aty ja janchja'win sam tu'uk mortas pajkin, tøts meets ya'at kipy jeexyip xnimaañidi: “Pidø'øk ya jøts meyjotp mnøjkxt, jamts myo'ont”, nay jatyits meets ja jeexyip tø mmimadøyi.

Ja tumbi tyunkjøøjp

⁷ Ku pøn ja tumbi t'ukyiktuñ kyamjotp, tyikyu'uy tyiktuñ uk tyiktsakaq'ixy ja jam, kuts ja wyimbity jam wyindsøn tyøjkjotp, ku ja jam yja'aty, ɿti jatyi ja jam tyimyiknøjmi: “Ya tyimñaq jøts mga'aty”? ⁸ Pø ka'axi ja jade'en yiknøjmi, pø yiknimaapyxi ja jam: “Yik'øyik øts n'a'ux jøts ø xwindsø'øgit, wan øts jawyeen tkay t'uuky jøtsnim me mga'aty m'uukt.” ⁹ Kuts ja tumbi ja jade'en tø tja'uktumi pøni sa dø'øn ja tø yik'ane'emy, ɿja ti winets ja yiktakajxa'aky? Pø ka'axi. ¹⁰ Nayide'ents meets idø'øn Dios xmidu'unt, ku ti xun'abøødidit pøni ti ja mduktuuujnidip jøts meets ja xnøjmít: “Ti tumbi øts idø'øn, ja'ayi øts iiy tø nduñ, midi paat'ajtip øø ndu'ump.”

Kuja Jesús tyiktsø̄jky nimajk ja jaa'y pøn jadi'iñi putsnidip

¹¹ Kuts idø'øn ja Jesús tyuu'døjkigyojmí jøts ja ñijkxy jam Jerusalén, najx idø'øn ja Samariit etjotp jøts nayide'en jam Galilea. ¹² Jøts kuts ja yja'jty jam ma tpaajty tu'uk ja kajp, jamts ja pyajtøø nimajk ja jaa'dy pøn pu'uts pa'am wyinaty pøjkidip, jøts ja jagamyi wya'k'øyidøø, ¹³ jamts ja møk'ampy ñimaajyøø:

—Windsøn Jesús, ayo'ejxk øots, ejx øots yide'en njaty!

¹⁴ Kuts ja t'ejxpaaajty jøts ja tnimaay:

—Nøjkx x'ats'ejxti ja teetyøjkti.

Xjats ja jatyi ñøjkxtøø, jamním ja wyinaty ñaxti ku ja tsø'øky ñayja'winiyidi. ¹⁵ Winets nayjatyi tu'uk t'ejxpaaajty ja pyu'uts jøts kudam ja tø tyaagyøjxni, jøts ja jatyi wyimbijty, møk ja Dios ja ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ, ñiyaxni niyjojkní ja wyimbijty. ¹⁶ Jøts ja twinguXanay'øyiyii'ñ ja Jesús jøts ja jamyi ñamyutstaajkøø, ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ ku ja wyinaty jade'en tø yiktsø'øgyi. Samariit jaa'y idø'øn jade'en tump. ¹⁷ Xjats ja Jesús wyqañ:

—¿Ti kidimts meets nimajk tø mdsokixy? ¿Ma net ja yjanidaxujkpidi? ¹⁸ Jabyøø'kxyik øts ya ne'egi xnimeemp nadyu'uk, yø'øjik øts ya ne'egi x'atskajxajkp.

¹⁹ Jøts ja tnimaay ja jaa'y:

—Wø'kuki jøts mnøjkxnit; ja'agøjxp tø tyay yø mbu'uts ku ø tø xjanchjawi.

Saq ja Dios ja kyutujk tyikme'ent midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y

²⁰ Xjats idø'ingøjmyi, ja fariseotøjk tyiktøødøø ja Jesús juunin idø'øn ja yja'att ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y, jøts ja t'adsøøy:

—Ka'ap ja ti ejxin pøni sa Dios ja kyutujk tyikja'aty. ²¹ Kidi xjøp'ijxy'atti jøts pøn wya'ant: “Ixya ja!”, uk ñø'ømdit “Ixem ja!”; ka'ats, pø jaanixi meets ja ya xjamøøt'ajtni.

²² Jøts ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Ja'atp ja xøow ja jumøjt ku mee tsojk ejxpaaadyim xja'ejxwa'ant ja ñaxwii'ñit jaa'y ja myøjkudanaabyi, ka'ats meets ja jatyi x'ext. ²³ Mjadyimyjayiknøjmidí meets: “Ixya ja!”, uk møknøjmidí meets “Ixem ja!”. Kidits xmibøkti. ²⁴ Ku ø nme'ent, wa'ats x'ejxtit xnijawidit jade'en sam ja et wyidsukyin xem yam tyikajta'aky, jats idø'øn wyinaty tmibqat'aty.

²⁵ Jawyeents ø n'uk'ayo'ot øy øy, ka'øts ja jaa'y xkupøktit pøn jaty ja ixyam jujky'ajttip.

²⁶ Nayide'en ø njatt sam ja Noé yjajtyin ku ja ya y'atsinäay, nayide'en øy pøngapøn y'adø'øtst. ²⁷ Kya'adyit y'uuktit sam ja y'adøtstøø, y'amajtskidi ja jotkujk, ja y'u'nk ja ñøøx ja tyik'amajtskidi tyimyjaakja'abi xøow ku ja Noé tyøjkiyii'ñ jam barkijotp, kuts ja møk tuu myiin xjats ja ojts ñi'ljtyi y'oo'køxti. ²⁸ Nayide'ents yjajty ku y'atsja'ajty ja Lot: jotkujk kyaydi y'uukti, yjuydi kyajpxti, yakti tyookti, ñe'epeti kyojti, ña'adi pyotsti, ja tyøjk tyik'øyidi jotkujk; ²⁹ kuts ja Lot jam Sodoma kajpjotp ja'ayi pyidsiimy, jøts ja jøønduu jatyi myiin jøkmyøøt, jøts ja niduki'iyi tyiknax'o'jkijxy ja jaa'y. ³⁰ Nayide'ents idø'øn winet et yjatt ku ø x'ejxpaaattit jotmøñ.

³¹ 'Pøni jam wyinaty øy pøn jam tøjkøjxp tø pyety, ka'ats ja t'uk'atsnidøjkinit pøni ti jaty ja jap tyøjkjøtpy myøøt'ajtpy jøts ja tpøkpidsømwa'ant; pøni pønts jam wyinaty widejtp kamjotp, ne'egi tø'øpts ku ja ne'egi kya'ukwimbejtnit tyøjkwindum. ³² Ja'myajtsidi ja Lot ñidø'øxy sa ja yjajty. ³³ Pøn kagu'øøgyim pyikta'aky t'ejxp, windigø'øpyts y'anmija'win ja' Dios wyingujkp; pønts tkayikmøjtøjkip øy ti, pøn ø ne'egi tu'ugyi xnadyamayojaxip, ja'ats idø'øn y'anmija'win nøjkx nitso'ok'ajtp.

³⁴ 'Øts idø'øn wamp jøts ku jam wyinaty o pøn namajtsk ttamäamukti tu'ugyi ja mäabajt, tu'ukts ja ja'ayi yikpøkjø'økt jøts ja yjadu'ukpi wyindigø'øty. ³⁵ Pøni jam tø'øxyøjk wyinaty namajtsk yjøjtsmukti, tu'ukts ja nayide'en yikpøkjø'økt ja y'anmija'win jøts ja yjadu'ukpi nayide'en wyindigø'øty. ³⁶ Nayide'en ja yaa'dyøjkmidí, pøni jam ja namajtsk wyinatyi jam kamjotp, tu'ukts ja yikpøkjø'økt jøts ja yjadu'ukpi ka'.

³⁷ Kuts idø'øn ja jade'en tmadoodøø jøts ja ojts tyiktøwdi:

—¿Mə wındsən'ajtim idø'ən ja jade'en yjatt?

Jøts ja y'adsøøy:

—Kidi mwa'qndi ku ja kyayikniyawit, jabi niðuki'i yi meets ja xnijawit ku ø nme'ent.

18

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja ku'oktyø'oxy jøts ja kudunk tiidyumbi

¹ Xjats Jesús ja ttamadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madyaq'aky. Ja' idø'ən ja tyukmadogukiywyampy jøts ja Dios'ajot'ajt'ettit jøts niðuni kya'amutsk'attit. ² Jøts idø'ən ja tnimaay:

—Jam idø'ən kudunk tiidyumbi wyinaty tu'uk jam kajpjotp, niwine'enints idø'ən Dios ja tkidyimwyindsø'ogi, niþøn ja tkamøj'ijxy øy yjapøni. ³ Nayjamts idø'ən ku'oktyø'oxy tu'uk chinaamyi, ja'ats ja kudunk tiidyumbi jam tmiyø'øy'ejtp, ejtp ja yja'øø'ngunaxy, jøts idø'ən ja tja'amidøy ja tiidyu'unin, ja myidsep tjaniløoni jøts ja yikpayø'øty. ⁴ Jeky idø'ən kudunk tiidyumbi ja tkamøjpikta'aky jøts ja ka'ap tpayø'øy, xjanimts ja wyinmaay: “Øy øts idø'ən Dios ngawindsø'ogi, øy øts idø'ən niþøn ngatunk'aty, ⁵ kuwanits øts idø'ən jade'en ndu'unt, pø ejptps øts yø xjanchmiyø'øy'ity, janch møk ø xyikjotkixy, tikuts øts yø nganitani jøts jade'en kya'ukmenit jøts øts yø xka'ukyikjotma'tnit.”

⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim yide'en yjaakwaañ:

—Ja ka'øy kudunk tiidyumbi dø'ən jade'en wamp. ⁷ Kuts idø'ən Dios, ¿ti jaa ja tkidyimñitanit ja yja' pøn ja xinaxy tsunaxy ja'myajts'ejttip? ¿Ti kidi ja jatyi tpudøjkiñit?

⁸ Øts idø'ən wamp jøts ku ja jatyi tnitanit ku ja jatyi tnikajpxu'utt. Kuts ø nme'ent, ¿windem øts naðxwii'ñit ja'a'y n'ukpaatty tum jade'en tu'ugyi ja yjanchja'win?

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja fariseotøjk jøts ja yikugubajtpi

⁹ Jøts ja Jesús ttanimadyaktøkjii'ñ jadu'uk ja madyaq'aky, jøts ja ttukmadøy pøn namyikaxi ja'a'y'ajtip, kø'ømyi ñay'ødyijyidi ñay'øbyikta'agyidi jøts ja myigu'uk ja kawin'ijxyim tjawidi. Ja'ats idø'ən ja ñimaay:

¹⁰ —Namajtsk idø'ən ja ja'a'y ñøjkxtøø Dios ajot'ajtpi jam tsaptøjkjotp: tu'uk fariseo, jøts ja yjadu'ukpi yikugubajtpi ja'a'y. ¹¹ Tanaapy ja fariseo jøts ja yide'en tmigajpxy: “Dios Teety, ndukmøja'wip ndukunu'u'kxyja'wip mets ku ø ka' nayıde'en nduñ sam o pøn myaatsti kyawindiyja'a'y'atti, sam øy pøn axøøk pyøktyundi; ni ngajade'eni paat øts sam yø yikugubajtpi ixa tyani. ¹² Majtsk ojk me n'amqay'aty tuksamaan, ngagugayi ngagu'uugi mets, jøts ndamiyøjxpy mets nbikta'aky wan jaty ti jaty ø nbatpy n'ijxpy.”

¹³ Jøts idø'ən ja yikugubajtpi jagam ja ne'egi wyaq'k'øyi'ñ, ka'ap ja jadine'en y'aqaw yjoojt myajada'aky jøts ja wine'enin y'ejxjø'økt jøts ja wine'enin chajp'ext, jøts ja ne'egi ñagyachkoxi, yide'en ja wyaq'añ: “¡Dios Teety, ayo'ejxk øts, janch pojkpitumbija'a'y øts!” ¹⁴ Xjats ja Jesús yide'en wyqañ: “Øts nømp jøts ku ja yikugubajtpi ojts ne'egi yikmee'kxy, jøts ja ojts wyimbejtni ñøjkxni tyøjkwindum, tø ja yiktamee'kxy ja pyøky. Jøts ja fariseo niðidi yikmee'kxy pøn namyikaxi ja'a'y'ajtip, pøn kø'ømyi nay'ødyejidip nawya'atspikta'ajkidip, ka'ats ja mibaat tminaxti ja wyinmaaq'ñ jam Dios wyindum. Pønts tpøkjya'widip ja pyøky, pøn yik'ayowim tminuu'kxaktip ja Dios, ja'ats idø'ən ne'egi mojtøjkidip jam Dios wyingujkp.”

Ku ja Jesús ojts tkunu'u'kxy ja mutsk una'jk

¹⁵ Nayi yiktanimemp idø'ən ja Jesús ja mutsk una'jk jøts ja tkønixajt; jøts kuts ja pabøjkpitøjk jade'en t'ejxtøø, winets ja ojts møk twingugajpxidi pøn jaty ja mutsk una'jk tyikmendip. ¹⁶ Winets ja Jesús ja mutsk una'jk tyaqajxmiiñ, jøts ja pyabøjkpitøjk ojts tnøjmi:

—Wan yø mutsk una'jk tmendi, kidi meets yø xkaduknimiñ; ja yjade'emb i ja'a'y idø'ən Dios kyutujk nitanaajyidip. ¹⁷ Janch meets idø'ən nnøjmi, pøn tkagupøjkip ja Dios kyutujk

midi ja tyanitanaapy yja'a'y sám ja mutsk una'jk ja tkupikyin, niwindemts ja tkapaaty tka'ixy ja Dios nitso'ok'ajtin poni ka'ap ja tkupokti.

Ja kumeeñ ja'a'y

¹⁸ Jøts idø'øn ja Jesús tu'uk ja kumeeñ ja'a'y ñimaaqjyøø:

—Mets oyja'a'y yik'ixpøjkpi, çti ø ndu'ump jøts øts ja n'anmija'win tpaatt ja nitsso'ok'ajtin xemikøjxp?

¹⁹ Jøts ja Jesús wyaañ yide'en:

—¿Ti jade'en myikwajnip jøts ku øts øy? Ka'ap ma pøn tu'ugin y'oyi sám Dios.

²⁰ Mnija'wipts ja Dios kyutujk sa ja wyaañ: "Kidi mmigu'uk ñiyaa'y ñidø'oxy xpøjkxi; kidi myikja'a'y'øky; kidi mmeech; kidi mmigu'uk xwin'iiñ; windsø'øgi mdeety mdaak."

²¹ Jøts ja ja'a'y wyaañ:

—Jaayim øts øy jade'en nbaduñ ku nmutsk'aty.

²² Kuts ja Jesús ja jade'en tmadøøy, xjats ja tnimaay:

—Jap jadu'uk midi mgabadumpniim: too'køx ti jaty jam mmøøt'ajtpy jøts ayoobi ja'a'y ja xabudøkit, jøts ja yap tsajpjøtpy nøjkx mwìngaxø'jkxi ja jujky'ajtin; winets mdsoont jøts øts xmøødit.

²³ Kuts ja jade'en tmadøøy jøts ja jatyi yjanchjotmadyøjkii'ñ kumi janch kumeeñ idø'øn ja', ka'ap ja tmajstu'utwa'añ ja pyikta'aky. ²⁴ Kuts ja Jesús t'ijxy jøts ku ja ja'a'y jade'en yjotmay'øky, jøts ja wyaañ:

—Windelemnim ja kumeeñ ja'a'y jade'en tpaajtniyidi ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yja'a'y! ²⁵ Ne'egi tsojk ñaxt tu'uk møj jiyujk yap xuu'ñ jutjøtpy, jøts nigidi tu'uk kumeeñ ja'a'y tyøkit jade'en ma Dios kyutujk tnitan i tuki'iyi.

²⁶ Pøn jaty ja jade'en tmadoodip, ja'ats wàndøø:

—¿Pømbits idø'øn nitso'ok'atp?

²⁷ Winet Jesús ja ñimaaqjyidøø:

—Ka'ap øy pøn ja'a'y kø'om ñankñits'o'ogiyit, ja Dios ja'ayi myøøt'ajtpy ja møk'ajtin sudso xyiknitsoojkint, niti Dios tkatsepjawi.

²⁸ Jøts ja Pedro wyaañ:

—Windsøn'ajtim, tøts øots nbikta'aky tuki'iyi nmajtstutkixy ti jaty øots y'ijty nmøøt'ajtpy, ixyats øots jade'en nwidiity møøt mets.

²⁹ Jøts ja t'adsøøy:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, pøn yjøøn tyøjk tkaba'ayoop, pøn tyeety tyaaak, y'uch myigu'uk, y'u'nk ñidø'oxy tkajotmay'ajtp, ja'agøjxp ku ja ne'egi tyikmøjyi ja Dios kyutujk midi yja'a'y ja tyanitanaapy; ³⁰ pøni wine'enin ja ya naxwiin yja'aktsøøni, pyaajtipts Dios kyunu'u'kxin ja' jøts nitsso'ok'atp y'anmija'win ja xemikøjxp ku ja Dios jadu'ukpi tsinaa'yin ja myo'ojiyit.

Ku ja Jesús jadigojk tnigajpxy jøts ku ja y'ookt

³¹ Xjats ja Jesús abiky tyaaajxiyi'ñ ja nimakmajtskipi pabøjkpitøjk, jøts ja tnimaay:

—Yamnimts inet jam Jerusalén nnøjkxindit, ma jade'en yjatt sa jaty ja kugajpx-tyøjk tjaadyandøø jøts ja tnigajpxti ti ø ndu'ump, ti nbaatp. ³² Yikmatsp øts jøts ø nyikøyakt nyiktagødøkit pøn ø ngamigugajp, nyiknixe'ekt nyiktaxe'ekt øts, nyikwidsujt nyikjøptsujt, kawine'en nyikjemnøjmit nyiktenøjmit. ³³ Ku øts jawyeen n'ukyikwinwopt n'ukyikjøpwopt, jøtsnim øts ja xyik'ooktit; pidsø'ømpts øts yap oo'kpi jutjøtpy kidigøøk xøøw.

³⁴ Jøts ja ka'ap tja'gyukidi nisudso'ampy, øø ti ja jade'en yiktamimadyaktip, nisudso'ampy ja tkaja'gyukidi.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy ja winap ja'a'y

³⁵ Kuts ja Jesús jam wyinaty Jericó yja'atwani, jøts jam tuu'pa'äm tu'uk chøøni ja winap ja'a'y, jam ja yiklimunsimuky. ³⁶ Kuts ja tmadøøy jøts ku ja mayja'a'y jam yjanchnaaxti, jøts

ja ojts tyiktiy ti dø'øn tuujnip jajtip. ³⁷ Jøts ja yiktukmadøøy jøts ku ja Jesúš jam wyinaty ñaxy pøn jam Nazaret tsoo'mp. ³⁸ Winets ja møk'ampy wyaqñ:

—Jesús, mets m'aqats'ajtpy mgugoj'ajtpy ja David, ayo'ejxk øts!

³⁹ Pønts jam wyinaty jawyeen yø'ødyip, ja'ats ja møk'ampy nimaaqyøø jøts y'amo'ont, jøts yjaaktyimyikjinajxpy ja', ka'ap ja y'amøñ, jinaxy ja wyan'adi'ich:

—Jesús, ayo'ejxk øts!

⁴⁰ Winets ja Jesúš wya'k'øyyiñ jøts ja wyaqñ jøts y'atsyikwa'at ja winap jaa'y. Kuts ja wyingume'eniyøø wingon, xjats ja tyiktiy jøts ja tnimaay:

⁴¹ —¿Ti dø'øn mdsøjkpy, ti øts idø'øn xuktunwamp?

Jøts ja winap jaa'y y'adsøøy:

—Windsøn'ajtim, win'ejxwamp øts.

⁴² Jøts ja Jesúš ja nimaaqyøø:

—Win'ejxts inet! Ja'agøjxp yø mween tø y'øyi ku ø tø xjanchjawi.

⁴³ Jøts idø'øn ja winap jaa'y jade'en wyin'ejxpjky, jøts ja tpadsø'lñ ja Jesúš, møk ja ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi ja Dios. Jøts ja nayeide'en wyaamidi pøn jaty jam ja jade'en t'ejxtøø.

19

Ja Jesúš jøts ja Zaquoeo

¹ Xjats ja Jesúš yja'jty jam Jericó, kyajptøjkiyiiñ, ² jamts kumeeñ jaa'y wyinaty tu'uk, Zaquoeo ja xyøøw midi ja yikugubajtpitøjk wyindsøn'ajtip. ³ Ja'ats idø'øn tyimyjawin'ejxwamp ja Jesúš jøts ja t'ejxkapt. Janch mayjaq'yts jam wyinatyi nisudso'ampy ja tka'ext, jaa ku ja kon yjaaktyimtyanaañimi. ⁴ Xjats ja ojts jawyeen putyi t'anøjkxi ma dø'øn ja Jesúš jam wyinaty ñaxwø'añ, jøts ja jam kipkyøjxp kyøjxpejty. ⁵ Kuts ja Jesúš jam ñajxy, ixam ja Zaquoeo kipkyøjxp, jøts ja Jesúš pyat'ejxøø, yide'en ja nimaaqyøø:

—Zaquoeo, putyi winak, jap øts ixyam mets mdøjkjøtpy nja'da'akwa'añ.

⁶ Jøts ja Zaquoeo jatyi wyinaajky, janch ejtni xoni dø'øn ja tyikja'jty ja Jesúš jam tyøjkjotp.

⁷ Pøn jatyts ja jade'en t'ejxtøø, jøts ja pyagajpxpinaxwa'ktøø, ja' ja kyajpxtip jøts kuk ja Jesúš jam wyinaty tø ñijkxy ma ja ka'øyja'a'y tyøjk jam. ⁸ Jøts ja Zaquoeo wya'kukiyiiñ jøts ja nwindsøn'ajtim yiknimaaqay:

—Windsøn'ajtim, ndamay'atp øts ayoobi jaa'y kujkwa'kxy ti jaty øts ixa nmøøt'ajtpy; pøni tøts øts o pøngapøn o tigati nbøjkxi awin'øøni'ampy, nyik'u'nkipts øts ja' jøts øts ja jawaani may nyikwimbejtxit, maktaxk ojk tukjadine'en jaty y'u'nk'att pøni sa ja kyojpk.

⁹ Xjats ja Jesúš wyaqñ jøts ja tnimaqay:

—Ixyam ja nitso'ok'ajtin tø yja'aty ya tøjkjøøjty, kumi nay Abraham meets m'aqadsip mgugojip. ¹⁰ Pø ja'abixi ø tø nnimendi jøts øts ja ndukpaqattit nduk'ejxit ja nitso'ok'ajtin pøn ja y'anmija'win y'ijty tigøy'ejtnidip.

Ku ja Jesúš tmadyakpaajty ja meeñ kyojpk

¹¹ Ixam ja mayjaq'y ja pyatmadøyiyi ku ja jade'en wya'añ, jøts ja ttanimadyaktøjkiyiiñ tu'uk ja ejxpajtin madyaq'aky, ku ja jam wyinaty kujk wyingoni jam Jerusalén. Nømpxi dø'øn ja jaa'y wyinmaydi, ja'ayi ja jam y'ukja'att jøts ja jatyi wyindsøndøkit, jøts Dios kyutujk ja tyiktuujnit midi ja tyanitanaapy yjaq'a'y. ¹² Jøts idø'øn ja tnimaqay:

—Jaa dø'øn jaa'y y'ijty tu'uk, jotkujk jaa'y. Ja'ats ojts abikyajp t'anøjkxi jøts ja jam y'atswindsøndøkit. Ku ja wyimbett, møjwindsøn ja wyinatyni. ¹³ Jøts idø'øn tyumbi ja nimajk twaqadsøøy ku ja wyinaty choonwa'añ, jøts ja niðu'uk jaty ttagødøjkiyiiñ tu'uk møj mukmyeeñ, jøts ja tnimaqay: "Mda'aju'udyip mda'agajpxtip idø'øn yø mmeeñ, wan tmayi kunim ø nwimbett." ¹⁴ Mi'ajkiyipts idø'øn ja jaa'y ja' pøn jaty jam tsinaadyip, jøts ku ja chø'jñ jøts kexy yø'øbyi ja yiktabaguejxy jøts ja jam yide'en y'atswa'qandit: "Ka' øts ya'at jaa'y ndsøky jøts øots yø nwindsøn'att." ¹⁵ Jøts yikpiqtaajkim idø'øn ja' jøts ja

wyindsøn'att, wiñets ja wyimbijty jam mā ñaqajx kyajp. Ku ja jam yja'jty jøts ja twaadsøøy ja tyumbi pøn jaty ja wyinaty tø tkømø'øy ja meeñ, ja' ja ñijawíwyampy wine'en jaty ja wyinaty tø tyik'u'ngidi. ¹⁶ Jøts ja yjawyeembı myiiñ jøts ja tyukmadoojøø: "Wındsøn, majk ojk øts ja jadukjadine'en jaty tø nyik'u'nk'aty ja mmeeñ." ¹⁷ Xjats ja wyindsøn y'adsøøy: "Øy'ajtp, øyxı dø'øn jade'en mduñ, mjotwampxi dø'øn jade'en; ti sə metsxi yjadini'iñibi meeñ jade'en tø xyikmayi, ja'agøjxpts mets ndukwindsøn'atwa'añ majk ja kajp." ¹⁸ Jøts jadu'uk myiiñ, ja'ats waan: "Wındsøn, magoxk ojk øts jadukjadine'en jaty tø nyik'u'nk'aty ja mmeeñ." ¹⁹ Jøts ja nayide'en yik'adsoomøø: "Wındsøn'atp mets ja magoxkpi kajp." ²⁰ Wiñets jam jadu'uk myiiñ jøts ja wyaqñ: "Wındsøn, ixyaqani ja mmeeñ. Konji'iky øts yø nbäayjøtpy tø nyik'ity; ²¹ kumi nnija'wip øts jøts ku mets ka' ti jadi'inı xnajtsjawi, ja'agøjxpts øts ndsø'øgi, ja'abaqat me xpayø'øy øy mets ja xjagaja'aji, myikpidø'økwambyaat mets ja pikta'aky øy me mjagani'ipy." ²² Wiñets windsøn ja ñimqajyøø: "Mets ka'ømyidumbi, kø'øm yø m'aqw mnadyani'øøniyi, yø' me kø'øm mdiiduyuujnip. Pøni mnija'wip tam ku øts jade'en njaa'y'aty ku øts ja nbøkmuky midi ø ngabiktakpy, ku øts ja xijy nyikpidi'ikpyaat midi njaganipy, ²³ jøts, ¿ti kuts øts ja nmeen tø xka'anuu'kxyaky, jøts øts ja meengyojpk jeexyip tø nbäaty mørøt ja meeñu'nk?" ²⁴ Jøts ja tnimaay pøn jaty jam wyinaty: "Pøjkxidi yø meeñ, jøts ja xmo'odit pøn øts ja nmeengyojpk majk ojk tø xyik'u'nk'ajtiyi." ²⁵ Jøts ja wyandøø: "Pø jamimts windsøn ja' myeeñ, pø majkts meeñ muky ja jam tmøødi." ²⁶ Jøts ja windsøn y'adsøøy: "Østs idø'øn wamp, jøts ku ja yjaaktyimyikpudøkit pøn tyikmøjtakp ku ja o ti yiin waan yikmø'øy; pønts kø'øm o ti tkidyimyikmøjtakp ku ja o ti yiin waan yjayikmø'øy, jaaktyimyikpøjkøjxipts ja ne'egi tuk'i'iyi. ²⁷ Jøts ja' pøn ø xmi'ajkidip pøn ø xkatsojktip jøts ø nwındsøn'att, nøjkxts ja x'atswawdi jøts ya xyikme'endit jøts ya xtyimyikpa'oooktit øts nwıngujky."

Ku ja Jesús kyajptøjkıyii'ñ jam Jerusalén

²⁸ Kuts ja Jesús jade'en myadyak'abajtiyi'ñ, jøts ja ñajxy, jamxi ja Jerusalén ñijkxy. ²⁹ Jawaani ja jam wyinaty kyidyimyja'atti jam Betfagé jøts jam Betania, jade'en ja kajpxøøw jam, ku ja tkejxy namajtsk pyabøjkpi ku ja jam wyinaty wingondi mā ja kojpu'nk jam txøowi Olivos, ³⁰ jamts ja tnimaay:

—Nøjkxti ixem kajpjotp, ixe wingon. Kuts inet jam mjaa'attit, jam inet buur tu'uk kuwiñ xpaattit midi ka'anım pøn ttatsøøni. Ja'ats m'atsmigajidiip jøts xyikme'endit. ³¹ Pøni pønts myiktøøjidip tigojxp ku xmingajidi, nøjmidits jøts ku ø ndsøky.

³² Jøts idø'øn ja pyabøjkpi namajtsk ñøjkxtøø tpattøø jade'en sa Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyidi. ³³ Jam ja wyinaty tyimyigajidi ja kuiyujk ku ja jiyujk ja ñimqajyidøø jøts ja yiktøøjidøø:

—¿Tigojxp ku yø jiyujk xmingajidi?

³⁴ Jøts ja t'adsoodøø:

—Kumi ja nwındsøn'ajtim yø ttsojkp.

³⁵ Jøts ja twejtsnøjkxtøø mā ja Jesús jam wyinaty y'awijxy, jamts wyet ja ttajiba'andøø jøts Jesús ja ttawa'atspejty. ³⁶ Kuts idø'øn ja Jesús wyington'adøtsni, xjats wet ja nøø'tuu' yiktabatya'abi. ³⁷ Ku ja wyinaty wyingtoni ja kajp, ku ja jam kyida'aky Olivos kojpkwemp, wiñets pyabøjkpitøjk ja ejtni xoni yjanchpaya'axyi yjanchpajøkyi, jøts ja møk'ampy ttukmøjawidi ttukunuu'kxyjawidi ja Dios ku milagri'ajtin ja wyinaty jade'en tø tyuk'ijxyidi. ³⁸ Yide'en ja wya'andi:

—¡Øy'ajtp ku Dios xuknimi'iñim kyunuu'kxy wyindsøn! ¡Jotkujk'atyim idø'øn jap tsajpjøtpy! ¡Kuuyi Dios jadu'uk yjaqk'øy!

³⁹ Wiñets ja fariseotøjk wiñaqagin tnimaadyøø ja Jesús pøn jam wyinaty jaa'y agujkpti:

—Wındsøn, tiku waani sə xkanøjmi yø mbabøjkpitøjk.

⁴⁰ Jøts ja y'adsojøø ja Jesús:

—Øts idø'øn wamp jøts ku øts inet yø njayik'amo'ondit, wenkpits inet kajpxkojmidip mok'ampy, nijuuni yø kya'amondi øy yø pøn yjayik'amonwa'añidi.

⁴¹ Kuts ja t'ejxpajtja Jerusaléngit kajp ku ja jam wyinaty jawaani kyaja'atni, jøts Jesúsjøts ja tkudsaachwinma'ayiyii'ñ jøts ja yaajxy, ⁴² yide'en ja wyaañ:

—Kuk jeexyip iiy wine'enin xja'gyuki jøts ku ja mxøow ja mjumøjt tø mjataja'adyi, jøts jeexyip ni'ijtyi ja mjaa'y tpaattti ja Dios kyunuul'kxyin! Tøts ja tiempi ñaxy, jti jaa ja xiy, jatyi myiktami'awa'anigyojmit! ⁴³ Ja'atp ja xøow ja jumøjt ku tiempi kya'øyit, ku mmidsep mdamukit, amuum myikna'awidejtkøxt, nimä awa'ats mgata'ant, ja xem ja yam myiknidøkit, ⁴⁴ naxjøtpy myikjaagida'akt jøts ja mjaa'y may'ampy kyudigø'ødyit. Niwine'en niti kyata'ant; ja'agøjxp ku tø xkagupiky ja Dios ku ja kø'øm tø mjanimiñi.

Ku ja Jesúsjwojpiidsømguixy ja too'kpitøjkjam tsaptøjk agø'øm

⁴⁵ Xjats ja Jesúsjchaptøjktøjkiyii'ñ jøts ya tuki'iyi tyikpiidsømbinaxwa'jky pøn jaty jam wyinaty yajktip too'ktip, juudyip kajpxtip, ⁴⁶ yide'en ja tnimaay:

—Yide'ents Dios kyajpxy yap kyøjxja'ayi: “Ja' øts ndsaptøjk wya'añ jøts øts njaa'y yap Dios'ajot'attit”; ma meets yø ya jade'en xyiktuni sa maa'tspi chınaadyaqjkindi.

⁴⁷ Jabom jabom idø'øn ja Jesúsjam tsaptøjkjotp yik'ixpiky; yam idø'øn ja teetywindsøndøjkti, mørøt ja kajpxwejpitøjkti mørøt ja møja'a'dyøjkti midi tnigubajk'ajttip ja kajp, tniwimayidi sudso ja yjadyimy'uk'ooktnim. ⁴⁸ Jøts ja nisudso tkamidabyaqatti ti sa ja ttu'undit, pø amuumts ja ja'a'y ja jam pyatmadøyiyi, ti pøn ja jam kabatmadojiyip.

20

Ja Jesúsjkyutujk

¹ Xjats idø'øn yide'en tuk'oik yjajty ku ja Jesúsjam wyinaty tsaptøjkjotp tyik'ixpiky ja mayja'a'y, ja øgyajpxy ja øy'ayuujk ja jam wyinaty kyajpxwa'kxpy sudso nnitso'ok'ajtin, ku ja teetywindsøndøjk jam yja'jttø, mørøt ja kajpxwejpitøjkti, mørøt ja møja'a'dyøjkti pøn tnigugajp'ajttip ja kajp, ² ja'ats idø'øn jam yide'en wøndø:

—Yø mnigajpxp pøn jade'en tø mdagutujk'atyi jøts jade'en m'adø'øtst. ¿Pøn yø kutujk jade'en tø mmø'øyi?

³ Winets Jesúsj ja t'adsojimbijty jøts ja tnimaay:

—Nayide'en mee nyiktoøwamí, jøts m'adso'odip idø'øn: ⁴ ¿pøn ja Juan ojts ty'a'ane'emyi jøts ja yiknobatt? ¿Dios ja ojts jade'en tyanigutujk'ajtxyi, uk ja naxwii'ñit ja'a'y?

⁵ Winets ja agø'ømyi tkajpxy'ajttø, yide'en ja ñawyaañidi:

—¿Sa nnima'ayin? Ku net yø njanima'ayin jøts ku Dios ja tyanigutujk'ajtø, yide'ents inet yø x'adso'owin: “Jøts ¿tigøjxp ku ja xkajanchja'widø pøni jade'en tam?” ⁶ Jøts kuts inet yø njanima'amyam'andit jøts ku ja yaayi jade'en yiktanigutujk'aty, tsojk inet yø jaa'y xjanchka'tspa'o'jkindit, kumi wa'ats yø tnijawidi jøts ku ja Juan ja Dios kyexyi.

⁷ Xjats ja t'adsoodø jøts ku ja ka' tnijawidi pøni pøn ja Juan jade'en wyinaty tø tyanigutujk'atyi jøts ja jade'en yiknobatt. ⁸ Jøts Jesúsj ja ñimaajyidøø:

—Pøni jade'en tam, ni øtsts meets ja ngadukmado'ot pøni pøn øts jade'en tø xanigutujk'aty ku øts jade'en n'adi'ich.

Ku Jesúsjtmadyakpaajty ja ka'ødyumbidi

⁹ Winets ja Jesúsjtnimaabyinaxwa'jky ja mayja'a'y, yide'en ja ejxpajtin madya'aky ja tu'uk tnimadyaktøjkiyii'ñ:

—Ja dø'øn ja'a'y y'ijty tu'uk pøn jam kyamjotp tnejp ja uvı tsaa'm, jøts ja ttukmidaañ ja tyumbi winaqgin ku jeky'ampy wiðejtpi ñijkxy. ¹⁰ Kuts tpaajtja ja uvı tsaa'm tujk'qats, jats ja tkejxy tu'uk tyumbi jøts ja t'atstuk'amidowa'añ pøn ja kaa'm jam wyinaty tø tmidandi jøts ja tyaktit ja nidsaa'm ni'ipy, midi ja paat'ajtip jøts ja yikmo'ot. “¿Maña?” “Ka'ap.” Ja tumbi ñømdøø. Yikxon ja jam ojts yjantyimyikwøpy, jøts ja yikajxjimbijty wa'ats jadil'iñi.

¹¹ Xjats ja kugam tkejxy jadu'uk tyumbi; nayide'en ja ojts yikjemnøjmi yiktenøjmi, yikxon

ja jam yjanchyikipwyøjpy jøts ja nayi wa'ats jadil'iñi yikajxjimbijty, niti ja kyayikmøøy.
¹² Jøts idø'øn ja ka' tmimøñ, ojts tyumbi ja jadu'uk tkajkxkojmøi jøts ja jam nayide'en ttundøø, tyikwindsaachidi tyikjøptsachaachidøø jøts ja tyikaktøø.

¹³ Jøts yide'en ja kugam wyaañ: "¿Sudsom tsøky ndu'un? Nmajnku'ngin n'ukaxp, ja ku yø t'ejxpaaqtit, ¿ja kidi yø ttsø'ogidit?" ¹⁴ Ja'ayi ja tumbitøjk ja ojts y'ejxpaaqdyiyi jøts ja xem yam ñawyajnidøø: "Ya'at yø kam tmidanwamp; wan tyikpa'o'jkyim jøts adøm yø kam nmida'qanindit." ¹⁵ Winets ja tjidøjtpidsømdøø jam kæmjotp jøts ja ojts tyik'ookti.

—¿Sats idø'øn kugam ja yjawi tyunidit? ¹⁶ Me'emp ja kø'øm jøts ja tyikugøxit ja yjade'embø tumbidi pøn jadyimyjade'en'ajttip, jøts ja ne'egi tmo'ot ja kyam ja abiky tumbidi.

Ku ja nidaqay'ajtibø ja jade'en tmadoodøø, jøts ja wyandøø:

—Pø katsojknim ja Dios!

¹⁷ Tiy Jesùs ja wyin'ijxyidi, jøts ja yikni'maadyøø:

—¿Tits idø'øn yø Dios kyajpxy ñigajpxpy ku yø yap yide'en yja'ayi? ¿Nugo yø yap jade'en wyaañ?

Ja tsaa midi ja pojtsipi kya'ejxidøø,

ja'ats yam ne'egi tø y'uknøjxni jam pøch kyubajkp jøts ja' t'amajtsmujkøjxp yø pøch.

¹⁸ Ku ja y'ukyiktanaxkidakpatt ku jam o pøn y'uknaxkida'akt, pø ma ja nay'ejxpaaudit; u kuts o pøn tyanaxkidakpattit ja tsaa, pu'uxints ja yiktawayit.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

¹⁹ Xjats ja teetywindsøndøjk møøt ja kajpxwejpitøjk ja tjadyimy'ukmatswandøø ja Jesùs, wa'ats ja tyimyjaja'gyukidi jøts ku ja ja'agøjxp ja madya'aky yikmadyakpaajty; yjadyimy'ukmatswandip ja' ja Jesùs, ja jaa'yts ja chø'jkidip paty ja jade'en tkatundøø.
²⁰ Winets ja tpiktaktøø myigu'uk pøn tpa'ejxtip tpago'odip jøts ja ñadyiji nugo jade'en ñanki'ijxyidi sam øy jaa'y, ja'ats ja chojktip jøts ja tkajpxy'ejxit kuuyi ja y'ukajpxigø'øty, ja'ats ja jatyi tyani'øønidip jøts ja jam tkøyaktit ma wyindsøn ja jamdi. ²¹ Paty ja yide'en tyiktøødøø:

—Windsøn, nnija'wip øøts jøts ku myik'ixpiky øy tsuj, tiy janch tuki'iyi xnigajpxy jøts ka' me pøn xkupiky xkagupiky ti sa me mwaa'ñ, ne'egi yikxon mets ja ne'egi xnankñi'ixpøkiyi tiy janch ja Dios tyiy'ajtin sudso ja yiknijawit. ²² Tukmadookts øøts: ¿Nmo'op øøts kugubajt ja møj windsøn midi jam abiky'ampy nichøky tø myiñ yikutujkpi, uk ka'?

²³ Yja'wiyii'ñ Jesùs ja jatyi jøts ku ja kya'ødyunwa'añi, jøts ja tnimaay:

—¿Tiku øts jade'en xkajpxy'ejxti, tigøjxp ku øts jade'en xniwambatwa'aandi?

²⁴ Uktuk'ejxtik øts tu'uk meeñ. ¿Pøn ja wyeen y'aaw yø jam myøøtajtip, jøts pøn ja xyøøw jam køxja'ay?

Jøts ja wyandøø:

—Ja møj windsønimts yø' yja'!

²⁵ Xjats ja tnimaay:

—Ja'ats meets ja mmo'op midi ja yja'ajtpy, jøts ja Dios ja' xmo'odit midi ja paat'ajtmayip.

²⁶ Jøts ja nisudso'ampy tkakajpxy'ejxti øyik idø'øn ja ttaniwambattit sa jaty ja jam wyinaty wyaañ jam mayja'a'yotp; jinaxy ja ñigyumaap yjajtøø ku ja jade'en yik'adsoodøø, jøts ja ne'egi y'aaw amøñi t'ukyik'ejtnidi.

Ku ja jaa'y tyiktøwdi pøni janch idø'øn ja' ku oo'kpi jadigojk yujkpyøktit

²⁷ Jøts idø'øn ja saduceotøjk jam winaqgin yja'tmidøø jøts Jesùs ja t'ejxwa'andi. Ka'ap idø'øn ja saduceotøjk ja tkupøkti jøts ku oo'kpi y'anmiya'win jadigojk pyidsimy jujky'ajtpi xemikøjxp møøt ñine'kx; paty ja tnimaadyøø ja Jesùs:

²⁸ —Windsøn, yide'en ja Moisés tjaadyaañ, pønik ñidø'oxy ku'øøky tyiktamp yam ja ka'aním y'u'nk tpaaati, pøni jamts ja' y'uch y'ajch, ja'adsik tmøøt'amajtskip ja ku'øktyø'oxy jøts ja ttukpaatt y'u'nk, jøts ja jade'en tkayikudigø'øty ja myigu'uk. ²⁹ Jats idø'øn jaa'y y'ijtyi, niwixujk ja tyukyaa'dyøjk'atti jøts ja yjagyoobi jawyeen y'amajtskiyii'ñ jøts ja tku'øjk'y ja ñidø'oxy, nìtu'uk y'u'nk ja ojts tkapaaatti. ³⁰ Xjats ja mutskpi ja tmøøt'amajtskiyii'ñ ja ku'øktyø'oxy jøts ja nayide'en tku'øjk'y, ka'ap ja tyik'u'nkpaajty. ³¹ Jøts ja midigøøkpi ja twaay ja ku'øktyø'oxy jøts ja nayide'en tku'øjk'y. Tum jade'en yjajtkøjxti niwixujk, ni tu'ugin pøn y'u'nk tkayiktaañ. ³² Jøts ja tø'oxyøjk nayide'en y'o'jknimaa. ³³ Kuts idø'øn ja nøjkx jadigojk yujkpyøkti, ḷpømbits idø'øn ja nøjkx tnidø'oxy'aty jadigojk, pø niwixujkxi ja tø t'atsnidø'oxy'atti?

³⁴ Xjats ja Jesúus ja ñimaajyidøø:

—Yaayı dø'øn yø jade'en yjaty, yaayı naxwiiñ jade'en y'amajtskidi ja yaa'y ja tø'oxy. ³⁵ Pøn paat'ajtidip jøts ja ñøjkxtit jam mä Dios ja tø t'a'ejxi, ku ja yujkpyøktit jadigojk ka'ap jam pøn t'ukjotmay'ajtnit ja amajtsk'ajtin, ni tka'ukyik'amajtskiyinidit y'u'nk y'unaa'jk jam pøn, ³⁶ ka'ap pøn y'uk'oo'knit y'uktigøønit. Tum jade'en ja jam chinaañidit sám ankilistøjkti. Tum Dios ja amuum u'nk'ajtidip una'jk'ajtidip, ja'agøjxp ku dø'øn ja jemchinaa'yin tø tpaaatti ku ja jadigojk tø yujkpyøkti jap oo'kpí agujkpy ja nwindsøn'ajtimgøjxp. ³⁷ Kø'øm paatxi Moisés ja xuknija'windi jøts ku oo'kpí yujkpyøkti jadigojk ku ja jam ojts t'ixy ja ximum ñitøøwyidity. Pø yide'enxi ja jam tmadøøy jøts ku ja Abraham, jøts ku ja Isaac, jøts ku ja Jacob ja tdios'atti ja Dios Teety. ³⁸ Kidi oo'kpípts ja ñidios'ajtpy, pø ja'axi ja ñidios'ajtpy jøts ja tyikujky'att øy pøn.

³⁹ Winets ja kajpxwejpitøjk winaagin ñømdøø:

—Janch tiigyaajpxy, windsøn.

⁴⁰ Jøts ja ka' y'uknay'a'ejxiniyidi jøts ja tyiktøø'adø'øtsttit, ne'egi ja y'amondøø.

¿Janch idø'øn ku ja David t'ap'aty ja Cristo?

⁴¹ Xjats Jesúus ja tnimaay:

—Jøts sudso jade'en mwaa'ndi jøts ku David ja Cristo t'ap'aty? ⁴² Pø yide'ents ja David tyikwa'añ ja nøky ku ja tjaay ja Salmos:

Yide'en ja nwindsøn'ajtim ja Dios Teety ñimaajyøø:

“Putsinaaky øts n'aga'ñ'ampy,

⁴³ kunim øts yø nmimajadøkøxt pøn jaty mmidsep'ajtip.”

⁴⁴ ¿Sudso'ampyts ja David t'ap'aty ja Cristo, pø wyindsøn'ajtpyts ja kø'ømbaat?

Ku ja Jesúus tnigajpxi ja kajpxwejpitøjk ja kya'owyinmaa'ndyi

⁴⁵ May jaa'y idø'øn ixam amidodujktip ku ja Jesúus tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

⁴⁶ —Øyim mnay'ejax'etidit, ejxim yø kajpxwejpitøjk mdawin'iiñidi kya'owyinmaa'ñ, jade'en yø ñachøkyidi jøts wyet yø tyeky'ok'am paat tpajidøttit, jøts ja' yø chojktip ja nawyindsø'øgi jøts yø yikajpxpoo'kxtit jam mayja'a'y agujkp, jøts ku yø tsaptøjkjøtpy tyøkidi tum ja tsinaabyajt yø tyatsinaawyandip midi jam tsaptøjk'okp, jøts ku kyaamayidi tum jam yø ñaxti tsinaabyi mä dø'øn yø myøjtøkidit. ⁴⁷ Nayø'øxi ku'øktyø'oxy ja pyikta'aky tpøjkxidip jøts ñadyijyi ñadyagubøjk'yidi ja Dios'ajot'ajtin. Ja ti pøn ja', ja ti pøn ñadyijyi jeky'ampy tsapkajpxtip, nayø'øxi ja'adi pøn ka' ti tyiknigaxø'økti, ñadyijyi øy jaa'y'atti. Yø yjade'embi jaa'yts idø'øn Dios møj yik'ayo'op.

21

Ku ja ku'øktyø'oxy tpiktaajky lyimunsi

¹ Xjats idø'øn ja Jesúus ojts t'ixy jap tsaptøjkjøtpy ku ja kumeeñ jaa'y jam wyinaty tku-gonidi ja lyimunsi jam meeñ'abøjk'iñnjotp. ² Jøts ku'øktyø'oxy majtsk ja pyujxmeeñu'nk jam tkugo'onimøø; ³ winets ja Jesúus ja pyabøjkpitøjk tnimaay jøts ja wyaañ:

—Janch meets idø'øn nnøjmi, jøts ku yø ku'øktyø'øxy ayoobi ne'egi myinajxpy lyimunsi yø jam Dios wyingujkp øy idø'øn yø kyamabøadi sam o pøn yja' tpikta'akti. ⁴ Ja' yø iiy yojxtip midi yø winda'anxiyidip yam yø ku'øktyø'øxy ayoobi ne'egi tpikta'aky ja yiktuujnik ja ñidsinaajyik.

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tsaptøjk yjett

⁵ Jøts idø'øn niwinaagin jam wyinaty tnimadya'akti ja tsaptøjk, ku ja janch tsuj kyaxi'iky, ku tsøa ja jade'en janch tsuj tmøøt'aty, jøts ja nayide'en chujkaxi'iky midi jam wyinaty pøngapøn tø tyoxti. Xjats ja Jesús wyøaañ:

⁶ —Ja'atp ja tiempi ku ya'at kyuja'wigyøxt ixä jade'en x'ejxti, ku yø tsøa ni tu'ugin kyata'ant nikiibyety.

Ku ejxa'an jawyeen yikpikta'akt ku wyinaty ja tødyu'unin xøøw wyingøñ

⁷ Winets ja tyiktøødøø jøts ja tnimaadyøø:

—Juuni windsøn idø'øn ja jade'en yjatt? ¿Ti dø'øn ja yiktanijawip jøts ku dø'øn ja wyinaty jade'en yjatwa'añ?

⁸ Jøts ja Jesús wyøaañ:

—Øyim mnay'ejx'etidit, jøts kidi mee tø mniyajtni ñiwyindaay'ajtk. Kumi may ja mye'endit pøn øts nxøøw nugo nadyanikajpxidip ku ja ñø'ømdit: "Cristo øts"; "Tø kya'pxy ja tiempi." Kidits mets ja xpanijkxy jaty. ⁹ Jøts ku xnimado'attit ja tsep, uk tyiktigatsti ja kyutujk adsepkojkxp, kidits me mdsø'øgi; pø jawyeenxi dø'øn ya'at jade'en ñajxkøxt, ka'animts idø'øn wyinaty kya'pxy jøts kyugøxit ja naçwii'ñit.

¹⁰ Winets ja tjøaknimaay:

—Ja møj ja mutsk kajp nøjkx ñañibidi'igyi, jøts ja windsøndøjk cheptu'undit ja xem ja yam pøn jaty ja naajx ja kajp tnitanaadyip ya naçwiiñ. ¹¹ Møk'ampy ujx ñøxt, yuu pa'äm ñaçkida'akt øy madsøo, adsø'jkyibim ja tuki'iyi myiktuk'ejxtit ku ja Dios ejxa'an møk tpikta'akt jam tsajpwemp.

¹² Jawyeents mee myikmajtsmukøxwa'ant, myik'ixa'adit o madsøo. Kuts myikpaøattit jøts myikwanøjkxtit jam tsaptøjkjotp mä myiktiidyu'undit, myikti'idyit myiktsu'umdit puxøjkjotp, ja møj windsøndøjk myiktawinguwäwidit pøn jaty yikutujktip, ja'ats idø'øn ja mdukpøky'atidip ku øts nja' xpabøjkidi. ¹³ Jats meets idø'øn ja nja' xnigubojskit.

¹⁴ Kidits meets ja xwandiyy pøni sa mee mnagyubokit ku mee mnagyu'adsowiyit.

¹⁵ Øts meets ja wijy'ajtin nmo'op, øts meets nyik'ayukpaøtp sa mee mwa'ant jøts ja mmidsep nisudso'ampy kya'adsojimbetti, jadi'iñi ja tmii'amo'ondit. ¹⁶ Mdeety paat mdaaq paat mee nga'ødyuniyit. Tits ja chow ja mmigu'uktøjkji jøts ja'adi pøn mmianamyaaayi, myik'oogidip winaagin meets ja!. ¹⁷ Tum midsep meets o pøn m'ejxit ja'agøjkxp ku mee xjanchjawi. ¹⁸ Ka'ats meets jadi'iñi myik'ejxigø'øty, ni tu'ugin meets mwaay kyawindigø'øty. ¹⁹ Pøni mmidanaadyip tu'ugyi amumjoojt, mbøøatpts meets ja nitso'ok'ajtin jøts meets m'anmija'win yujujky'att xemikøjkxp.

²⁰ Ku x'ejxit yø Jerusaléngit kajp jøts ku amuum tseptumbitøjk tø ñi'awidejtniyi, jade'ents meets ja xnijawit jøts ku yø kajp wyinaty tsojk kyudigøøwya'añ. ²¹ Pøni pønts jam Judeit naçjotp wyinaty, wants ja tkaknøjkxti jam kojkøjkxp; pøn jaty jam Jerusaléngit kajpjotp, wan ja jam tkakpidsømdi, jøts pøn jaty jam o muum awa'ats etjotp widejttip, kidi ja winet et wyimbetti jøts ja ñøjkxtit jam kajpjotp. ²² Ja'abi xøøw idø'øn ja ayo'on mye'ent, jaa dø'øn ja jade'en yjatt kyubatt sa jaty Dios kyajpxy wya'añ. ²³ ¡Ayo'ijxyim ja tø'øxyøjk yjattit pøn jaty ja myutsk jam wyinaty tnikøjkxp'ajttip, pøn jaty ja myaxu'nk jam wyinaty tø kyaxø'økti! Pø ji'iyim ya'axyimxi dø'øn ya naçwiiñ yjatt, møk ja jaa'y ayo'on tpaøattit t'ejxit. ²⁴ Pømbi oocktip jam tseptundøajkjotp, pømbits yikmatstip jøts ja yiktsu'umdit o magajp, øy yø Jerusaléngit kajp øy sa yiktu'unt, øy ja ja'at jaa'y yø sa tyuniyit, kunim ja y'ayo'on yø ttanajxkøxt winetnimts yø yikmajstu'utt.

Sa mye'ent ja naçwii'ñit jaa'y myøjkudanaabyi

²⁵ 'Wenk yø xøow yø po' yjatt, yø maādsə' nayide'en; jøts naajx kajp jadi'iñi ty'a'ndit, niti tabyajtin tkapaattit, øy ja tsø'øgi yik'o'jkniyidit ku tmado'odit ja meytyoymjø'økt øy madssoo. ²⁶ Yik'oo'kjimbetidip jaq'y tsø'øgi ku ja tnimado'odit jøts ku jade'en naaxwiiñ yjatwa'añ; jøts ku ja'abaat jade'en yjatt ti jaty jam tsajpwemp ejtp. ²⁷ Jaanimts ø x'ejxtit, ja naaxwiiñit jaq'dyi myøjkudanaabyi, ku nmime'ent yootsjøtpy ja nmøk'ajtin, jaajpim tsamambim ja n'aju'uk nyikaxø'økt. ²⁸ Ku dø'øn ja jade'en yjajt'ukwa'ant, møk mnabyikta'agidit jøts xjøp'ejxtit jøts ku tsojk mye'ent pøn myiknitso'ok'atidip.

²⁹ Nayi tyamimadyakpjtiyii'ñ ja' jadu'uk ejxpajtin madya'aky jøts ja wyañañ:

—Ku x'ejxti ja iigi kipy uk øy ti kipy kya'adigach ja y'aay. ³⁰ Ku kujk xyimumuni, jats ja wa'ats xnijawidi jøts ku poot wyingøñ ku ja nøø ja tuu myenwanı. ³¹ Nayide'ents idø'øn ja' ku x'ejxtit jade'en ja ayo'on, jade'ents ja xnijawidi jøts ku wyingøñ ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaq'y.

³² Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku dø'øn ja jaa yjatt namga'anım y'oo'kixy pøn jaty ja ixyam jujky'ajttip. ³³ Najxp y'ity ja naajx ja tsajp, øy yø juuni kyudigø'øty, jøts øts n'ayuujk nijuuni yø kyakixy kyanaxy.

³⁴ 'Øyim mjaa'y'attit, kidi m'aaw mjoojt xamiyoxti midi yiktundigøøpy, kidi ja nøø ja mu'uk xunk'atti, kidi meets ja ne'egi xajotigøydí ti jaty ja ejtp naaxwiñ jøts jade'en adsu'jky mgayikubaqadidit ³⁵ sam naky myukyin, jade'en ja yiknime'endit pøn jaty jujky'ajttip øy madssoo ya naaxwiñ. ³⁶ Jøp'ejxtits meets, ajot'at'etti ja Dios jøts mniwa'adsidit ja ayo'on midi tunip jatip, jøts ø xwinguwä'agidit amgijk jotkujk, ja naaxwiñit jaq'y myøjkudanaabyi.

³⁷ Xinaxy idø'øn ja Jesus jam yik'ixpiky tsaptøjkjotp, jøts ja koots ñijkxy jam kojkøjxp midi yiktejp Olivos. ³⁸ Jøts ja mayja'a'y jam tsaptøjkjotp ejtp xyuminøjkxti jøpyi jøts ja jam pyatmadøyiyi.

22

Ku ja Jesus yikajpxy'aty jøts ja yikmatst

¹ Ja paski xøow idø'øn wyinaty pyatpy ku ja tsapkaaky yikay jadi'iñi midi kalevaduri møøt. ² Jøts ja teetywindsøndøjkti jøts ja kajpxwejpitøjkti tjanch'ixa'adi ja taay sudsonim ja t'ukyik'ooktit ja Jesus, ja mayja'a'yts ja chø'jkidip.

³ Xjats ja Judas Iscariote ja miku' tyatøjkjøø, ja' idø'øn ja pabøjkpitøjk møøt kya'pxti nimakmajtsk. ⁴ Jøts ja ojts tninijkxy ja teetywindsøndøjkti møøt ja tajk mayut, jøts ja ojts tmínagyajpxyi, ojts ja tkajpxy'atti sudso ja tkøyakt ja Jesus jøts ja tmåtsttit. ⁵ Jøts ja jade'en yjotkujk'atti, ojts ttami'awanidi meeñ ja Judas, jøts ja ttamiju'udyit ku ja tkøyakt ja Jesus; ⁶ kyupøjk ja jade'en jøts ja t'ixaadyøjkjyii'ñ ja taay, jøts ja winet tkøyakt ku ja mayja'a'y jam kya'ettit.

Ku ja nwindsøn'ajtim yjaak'uk'a'ux'ajtni ja pyabøjkpitøjk

⁷ Xjats ja xøow tpaajty ku ja tsapkaaky kyayikay lefaduri møøt, xjats idø'øn ja borreegi maxu'nk wyinaty y'ookwa'añ, jøts ja' idø'øn yikyøxy'ajtp ku ja paski xøow ñaxy. ⁸ Winets ja Jesus tkejxy ja Pedro møøt ja Juan, yide'en ja tnimaay:

—Nøjkxti jøts ja paski a'ux xyik'awejxtit.

⁹ Jøts ja tyiktøødøø yide'en:

—¿Mamts øots ja xuk'a'ejxiwy'añ?

¹⁰ Jøts ja Jesus ja y'adsoojidøø:

—Ku net jam mgajptøkidit, jam inet tu'uk xpøattit jaq'y pøn jam wyinaty nøø twejtsps tsiiyjøtpy. Ja'ats mbanøjkxtip jam tyøjkjotp, pøni ma yja'aty jamts mja'attit, ¹¹ jøts ja kudøjk xnøjmidit: “Yide'en ja windsøn wya'añ: ¿Mak idø'øn ja tøjkjoojt ma ja tmøøt'a'ux'att ja pyabøjkpitøjk, mak idø'øn ja tka'adyit ja paski a'ux?” ¹² Winets meets inet ja tøjkjoojt myiktuk'ejxtit jap nipatøjkijxpy a'ejxi abaqadi; japtops xyik'awejxtit ja a'ux.

¹³ Xjats idø'øn ja ojts ñøjkxti jøts ja jam jade'en tjanchpattøø sa Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyidi, jøts ja jam t'a'ejxidøø ja paski a'ux.

¹⁴ Kuts ja a'ux'ajtk tpajty, xjats ja Jesús møøt ja kyudanaabyitøjk twinguwa'adsiyii'ñ ja kaabyajt. ¹⁵ Jøts ja tnimaay:

—İxyamnim meets inet ja paski a'ux jade'en nmøøtkaamyuky sám ø ndyimchökyin namga'aním ø n'øky! ¹⁶ Janch øts idø'øn nwä'añ jøts ku meets ixyamyi jade'eni njakmøøtkay jaanim jadigojk ku mye'ent ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yja'a'y.

¹⁷ Winets ja tnixajiyii'ñ tu'uk uujk'ii'ñ, jøts ja jawyeen ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ ja Dios Teety, jøtsnim ja wyaañ:

—Axajidi ya'at jøts x'ukwa'kxit; ¹⁸ øts kø'øm wamp jøts ku ø ka'ap tsojk n'uk'uknit yø uvı tsä'äm nøø'u'nk, jaaniim jadigojk ku Dios ja kyutujk tyikme'ent midi ja tyanitanaapy yja'a'y.

¹⁹ Jøts ja tnixajiyii'ñ tsapkakaaky, ojts nayide'en ttukmøja'wi ttukunuu'kxyjawí ja Dios Teety, jøts ja t'adujkpajkxi ja kyudanaabyitøjk jøts ja tmø'øy, yide'en ja tnimaay:

—Kaydi ya'at, yø' øts idø'øn ñamyayi nne'kx'ajtpy midi meets mnitsoojkingøjxp inet mnioxp. Mdu'undip ya'at jade'en øts njä'myajtsingøjxp.

²⁰ Nayide'en ja uujk'ii'ñ ja ttuuñ ku ja y'a'ux'ajtkøjxtøø, jøts ja wyaañ:

—Ya'at tsapnøø'uujkin idø'øn ixyam tamp ejxpajtin ku ja Dios Teety ja wyanda'aky tyik'aduky sàmdam ja ttami'awa'aniyii'ñ ja naçwii'ñit jaq'y ja nitso'ok'ajtin. Ixyamts idø'øn ja cho'onda'aky ku øts ja nni'jpy inet wyidsu'unt wyidaxt.

²¹ Pønts ø xkøyakp, pøn ø xka'ødyunwamp, ixyä øts ja møøt ngay, kidi majip ja!. ²² Ja' ø nbadumpy midi ø tø nyiktanipiky; ija' ayo'ijxyim jajtp pøn ø xkøyakwamp!

²³ Jøts ja ñayiktøønaxwa'jkidøø agø'ømyi, pøn idø'øn jade'en ka'øy'adø'øtswamp.

Ku ja Jesús kyudanaabyitøjk tkajpxy'atti pøn idø'øn jawaani møj piidsø'ømp

²⁴ Xjats ja xem yam tkajpxy'ajtpinibøjkidøø pømbi dø'øn jadyimy'ukmøjtøkip. ²⁵ Jøts Jesús ja ñimäajyidøø:

—Jade'en møj windsøn t'ana'amdi ja naajx ja kajp pøni sa ja ttsokti; jøts pøn jaty tnigubajk'ajttip o ti, ja'ats yiktejtøø jøts ku ja t'ødyundi øy pøn. ²⁶ Ka'ats meets idø'øn jade'en mjaa'y'attit; pøni pøn møjtøkip, pøni pøn ana'amp, kidi ja jawyeen namyiduni ttsøky; ja' idø'øn paqt'ajtip ja myigu'uk tpudøkip. ²⁷ ¿Pømbi dø'øn møjtøkip? ¿Ja' pøn yikwindsø'jkip, uk ja' pøn windsø'jkip ma ja kaadyaajk jam? ¿Kidi ja'ajip møjtøkip pøn jam tø twinguwaadsi ja kaabyajt jøts ja yikwindsø'øgi? Ixyats meets jade'en nmøøtwidity sam ja' pøn ja myigu'uk wyindsø'jkip.

²⁸ Tøts meets xmøøt'ayo'ombaqaty, tø nayide'en xmidanidi wine'enin øts ixyam xmøøtwidetti. ²⁹ Paty meets mbaqat'atyi nmo'ot ja Dios Teety kyutujk midi ja tyanitanaapy yja'a'y, nayide'en sám øts ja tø xmø'øyin, ³⁰ jøts mga'adyit m'uuktit øts ngaabyajtkøjxp ku øts ja njaa'y ja kutujk ndanitanit, jøts m'ixa'aktit ma ø nyikutukt jøts xii'dyu'undit ja Israelit jaq'y nìduki'iyyi.

Ku ja Jesús kø'øm tnigajpxy jøts ku ja Pedro ja kyu'øøniyt

³¹ Nayide'en ja nwindsøn'ajtim wyaañ:

—Simón, Simón, tyimdyø jøts miku' yja' myøjtøkit. Tø ja t'amidøy ja Dios Teety ja tiy'ajtin jøts meets ja øy øy myik'ayo'ombaqadit, yikxon meets ja mduktani'ejxwa'añi; ³² tøts me nni'amidowí jøts kidi yikmimajada'aky ja mjanchja'win ku jade'en m'ukjatt m'ukubatt. Kuts ja m'ajot'ajtin jadigojk tu'ugyi xyik'ett, kajpxjot'amøjkits ja mmigu'uk pøn jaty ø njaa'y.

³³ Jøts ja Simón wyaañ:

—Windsøn'ajtim, ku me m'ukyiktsu'umt, nayide'ents øts nyiktsu'umt, ¿ti ti ø nnida'amp? Mjadyimyja'øky mets, nmøøt'ookpts mets.

³⁴ Winets Jesús ja ñimäajyøø:

—Øts Pedro dø'øn wämp jøts ku tsapni'aaw wyinaty ka'aním y'ayajxji'ikñim, ku mets wyinaty tigøøk ojk tø xku'øø'ni jøts ku me xka'ijxy'aty.

Ku Jesú斯 tnimaqay kyudanaabyitøjk jøts ku ja tyagødø'akwa'añidi ja ayo'on

³⁵ Xjats Jesú斯 ja yiktøøjidøø:

—Ku meets ojts nguexy jadi'iñi, ku ja pejn ngadukwejtstøø, ku ja meeñ abøjk'ii'ñ ngadukondøø, ku ja mgø'øk paat xkakondøø, ¿sats meets ojts mdyimyjaty? ¿Ti ojts mguidyim'ijtxyidi o dø'øn ja jade'en xkakondøø?

Jøts ja yjanchwåndøø:

—Janch ka'ap øøts ojts ti xka'ejtxi.

³⁶ Winets ja ñimaaqyidøø:

—Yamnimts inet ja pejn xwetstít pøni pøn yja' jam, nayide'en ja meeñ abøjk'ii'ñ; pøni pøn ja chujx ka'ejtxip, wan ja ñijan ttøøky jøts ja ttaju'uty. ³⁷ Øts wämp, wan idø'øn jade'en tjaty, jabi kuwanymxi jade'en yjatt sa Dios kyajpxy wya'añ: "Møøt ka'øy jaa'y ja yik'amachomujky." Jade'ents øts idø'øn nyiktu'unt sa øts jap tø nyiknigajpxy. Ka'pxy idø'øn ja jade'en yjatt kyubatt.

³⁸ Jøts ja wyåndøø:

—Windsøn'ajtim, po ixyats majtsk tsujx.

Jøts ja y'adsøø:

—Amøñidi.

Ku ja Jesú斯 t'ajot'aty ja Dios Teety jam Getsemani

³⁹ Xjats ja Jesú斯 chø'jñ, jøts ja ñijkxy jam kojkøjxp midi yiktejp Olivos ma dø'øn ja jam xyumiyø'øy'ity; jøts pyabøjkpitøjk ja pyadso'onøø. ⁴⁰ Kuts ja jam yja'jty, jøts ja ñimaaqyidøø:

—Ajot'atti Dios Teety, jøts kidi myikmajada'akti.

⁴¹ Jøts ja ojts yjiyø'øy nadyu'uk, ñajtsyø'øyiyii'ñ njagam. Jamts ja ñagyuxendyaajkøø, jøts ja jam Dios Teety t'ajot'ajty ⁴² yide'en:

—Dios Teety, pøni mdsøjkpy, jøts ø ka' jadine'en n'ayo'ombaatt; kidi øtsipts nja' kø'øm nyiktumpy, ja' ø nbadumpy pøni sa me xamidsøky.

⁴³ Winets ankilis ja tu'uk ñimejnøø midi tsajpjøtpy tso'omp, jøts ja myøjaawmøøjyøø.

⁴⁴ Tyimchaachja'wipts ja møøt ku dø'øn ja jade'en yjatwa'añ, jøts ja ojts tjaaktyimyøktuñ tjaaktyimy'ajot'ajty ja Dios Teety amumjoojt. Janch yikxon ja yja'anuu'kxiñi, jade'en y'anuu'kxi ja wyixe'kxy sam ni'jpy kom kom wyixe'kxyin.

⁴⁵ Kuts ja Dios'ajot'ajt'abajtiyii'ñ, jøts ja ojts tnimiñ ja pyabøjkpitøjk ma ja jam wyinaty. Maqadip ja jam ku ja tpaajty, ja jotmay ja jadi'iñi yikjotkøjxitip. ⁴⁶ Winets ja tnimaqay:

—¿Tigøjkpy ku mma'adi? Pidø'økti, jøts ja Dios Teety x'ajot'attit jøts kidi mibaat miku' yja' mmimajada'agyidi.

Ku ja Jesú斯 yikmajch

⁴⁷ Nay ixam ja Jesú斯 wyinaty jade'en kyajpxy ku yja'jty may jaa'y. Ja Judás ja twinyø'øpy pøni ja pabøjkpitøjk wyinaty nimakmajtsk møøt tø y'uka'pxti, jøts ja twingume'eniyii'ñ ja Jesú斯 jøts ja ojts ttsu'kxy. ⁴⁸ Winets nwindsøn'ajtim ja tnimaqay:

—Judás, ¿jade'eñi øts idø'øn xkøyaky ku ø xtsu'kxy?

⁴⁹ Jøts pøni ja Jesú斯 jam wyinaty møøtwidejtip, ku ja jade'en t'ejxtøø, winets ja yiktøøjøø:

—Windsøn'ajtim, ¿nadyagubojkim yø tsujx?

⁵⁰ Jøts ja nido'uk tyiktsaachiyii'ñ ja teetywindsøn tyumbi, ojts y'aga'ndyatsk ja tkajt-spo'jtiyi. ⁵¹ Ka'ap Jesú斯 ñiimy, yide'en ja wyqañ:

—Majtstu'utti; wan jade'eñigøjy.

Jøts ja tkønixajøø ja soldædi tyatsk jøts ja tyiktsøøjky. ⁵² Xjats ja tnimaqay ja teetywindsøndøjkti, ja kajpxwejpitøjkti, ja møjaaq'dyøjkti wine'enin ja jam winaty tø myendø jøts ja yiktsoonwø'añi:

—Ja tsujx, ja kipy meets yām xanimemp. ¿Ti ḥots yjāwī tō nduni? ¿Tō ḥots yjāwī nmaa'tsnī? ⁵³ Ku meets jam y'ijty nxumiminabyādyi jabom jabom jam tsaptōjkjotp, niwīne'enints meets y'ijty sā xkatuñ xkanōjmi; yāmts meets winet tō mnāxwā'aky ku ja et tō chuu'ji kyoodsi jōts mīku' yja' jade'en myajada'aky.

Ku ja Pedro tku'ññ jōts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

⁵⁴ Winets ja tmajtstōø ja Jesús, jōts ja tyiknōjkxtōø jam teetywīndson tyōjkwīndum; jōts Pedro ja ojts tpanijkxy ix'oojk, jagam ja tpayō'oy. ⁵⁵ Jōts jōøn ja jam tājkyujk'ām tyikmōjidōø, jamts ja tnidsinay'awidejttōø jōts ja Pedro nay jam y'ixākmōø. ⁵⁶ Winets tō'oxyōjk ja tu'uk y'ejxōø pōn jam wyinaty tump, jōts ku jōøn ja jam twīndsoøni, winets ja tiyim wyin'ejxōø jōts ja wyaañ:

—Yō'ots ja Jesús y'ijty tmōøtwidejtp.

⁵⁷ Ka'ats Pedro ja tkupiky, yide'en ja wyaañ:

—Ka' ø migu'uk ja n'ijxy'aty.

⁵⁸ Jōts jawaandōki y'ijty, xjats jadu'uk y'ejxpajtōø, jōts ja wyaañ:

—Mets yō y'ijty mōøtwidijtpy, ¿kidi?

Ka'ats ja Pedro ñiimy, yide'en ja wyaañ:

—Mixy, ka'ap ja y'øtsi, ka' ḥots ja nmōøtwidity.

⁵⁹ Tō wyinaty tukoori ñaxy ku ja jadu'uk mōktā'aky wyaañ:

—Janch yō' tam yō y'ijty myøøtwidijtpy, pō nayi Galileit jāa'yts yō'.

⁶⁰ Xjats ja Pedro wyaañ:

—Migu'uk, nguidyimñija'wip ḥots pōn ti mets jade'en mmadya'kpy.

Jōts nay jatyi nay ixamni ja jade'en kyakajpx'abaqadi ku ja tsapni'aqw tu'uk y'ayajxy. ⁶¹ Jōts ja nwīndson'ajtim t'ejximbijty ja Pedro, winets ja Pedro tja'myejch ku nwīndson'ajtim ja wyinaty tō ñii'mxyi: "Ku tsapni'aqw inet y'aya'axt, tō mets wyinaty tigōøk ojk xku'øø'nī jōts ku me ka' x'ijxy'aty, jōts ku me ka' xnijāwi." ⁶² Xjats ja Pedro yō'øpyidsiimy janchniyaxni.

Ku ja Jesús yiktaxi'iky yiktaguyaty

⁶³ Jōts ja jāa'dyi pōn ja Jesús wyinaty tkøjø'øm'ajtip, ojts ja ttaxe'ekti ttaya'axti, jōts kawine'en twīnwopti tjøpwopti. ⁶⁴ Ojts ja twīndsumdi jōts ja twīngoxti tjøpkoxti, yide'en ja tnøjmidī:

—Uknajtsjāwī pōn yjāwī tō mgøxyi!

⁶⁵ Kawine'enin ja tjemnimaadyøø ttenimaadyøø.

Ku ja Jesús yikwāqanijkxy jam kutujktajkjotp

⁶⁶ Xjats ku xyiijndyajky jōts ja jamit mōjaā'dyøjk ñamyujkidōø mōøt ja teetywīndsondøjkti, mōøt ja kajpxwejpitøjkti, jōts ja tyiknōjkxtōø ja Jesús mā ja myøjkutujktajjk ja jamdi. Jōts ja jam tyiktøødøø yide'en:

⁶⁷ —Tukmadook øøts, janch mets idø'øn myiktejp Cristo midi yiknitsokp?

Jōts ja y'adsoojidøø:

—Ku net njanøjmidit jōts ku ja y'øtsi, ka'ats meets inet xmibøkt. ⁶⁸ Kuts meets inet nyiktø'øtt, ka'ats meets inet x'adsojimbett, njade'en meets inet xkamajstu'utt. ⁶⁹ Nay ixyāmyits øts inet ja Dios Teety nbu'ixaagit kyutujktajjk jøp'am, pōn ja myøk'ajtin kamaabyim.

⁷⁰ Winets ja níduki'i yī wyāndøø, níduki'i yī ojts yiktiyī:

—Janch mets idø'øn Dios U'nk?

Jōts Jesús y'adsoøy, yide'en ja tnīmaay:

—Øts idø'øn ja', nagyø'øm meets ixa jade'en tō mwa'añ.

⁷¹ Jōts ja wyāndøø:

—¿Ti ejxpi ti njā'wibī jaaktsojkiyip? Tøxi adøm yō yām kō'øm ndyimyadø'oyin sa yō kō'øm wya'añ.

23

Ku ja Jesús twinguwa'jkiyii'ñ ja Pilato

¹ W̄inets ja tyanagyukigyojxtøø, jøts tyiknøjkxtøø ja Jesús jam Pilato wyingujkp. ² Jøts ja jam tni'øø'ninaxwa'aktø yide'en:

—Tø øts yø jaa'y ngubaqadi, yø' tkajpxma'tp adøm ja nmigu'uk. Yide'en yø wyaa'ñ jøts øts ja yjadu'ukpi windsøn ngamigubatt midi ya'at naajx kajp tnitanaapy. Nayide'en øts yø xniimaamyi jøts ku yø' Cristo, tyimy ja møy windsøn midi yiknitsokp.

³ Xjats Pilato ja tyiktiy:

—Janch mets idø'øn israelit jaa'y mniwindsøn'ajtpy?

W̄inets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaa'ñ:

—Janch øts ja', ka' me nugo mwa'ñ.

⁴ Jøts ja Pilato tnimqay ja teetywindsøndøjkti mørøt ja mayja'a'y:

—Niti pøky yø jaa'y, niti tundigø'øyin yø tkatuñ.

⁵ Tiii møkta'aky ja tyimñømdi:

—Yø', Judeit jaa'y nugo tkajpxma'tp ku kyø'øm wyinma'ñ yø ttuk'ixpiky. Jam yø ojts Galilea jade'en y'adøtspinaxwa'aky, jøts yø ixyabaat jade'en tpamiñ, ixyabaat jade'en tkamajstu'uty.

Ku ja Jesús twinguwa'jkiyii'ñ ja Herodes

⁶ Kuts Pilato ja jade'en tmadøøy, xjats ja tyiktiy pøni janch Galileit jaa'y idø'øn ja'.

⁷ Kuts ja ñømdøø jøts ku jade'en, w̄inets ja ojts ttaninijkxy ja Herodes pøn wyinaty møjkudunk'ajtp jam Galilea, tyimbyøn ja wyinatymi jam Jerusalén ja'abi xøøw. ⁸ Kuts ja Herodes twingu'ejxiyii'ñ ja Jesús, jøts ja yjantyimxyondaajky; jekyip idø'øn ja wyinaty tyimyjawin'ejxwa'ñ jøts ja jadine'en ka' twin'ijxñim, tø ja wyinaty yiktamimadya'aky jøts ja jade'en tnijawi, yjøp'ijxpyts ja t'ejxit øy juuni ja myilagri'ajtin. ⁹ Kawine'en ja ttiibiyiky, jøts ja Jesús kyidymy'adsoop ja'. ¹⁰ Ixam idø'øn ja teetywindsøndøjk wyinatyi mørøt ja kajpxwejpitøjkti, ja'ats jam møk'ampy jantyimy'øø'ndip. ¹¹ Xjats ja Herodes mørøt ja tyumbitøjk ta'ajkin'ampy tjemdundi ttedundi ja Jesús, jøts ja tnixe'ekti ttaxe'ekti, ojts wet ja ttuktatøkidi sam møy windsøn wyetin, jøts ja Herodes ja ttaniguejxy ja Pilato jadigojk. ¹² W̄inets ja ñamyigu'ukpøjkidøø jadigojk ja Pilato mørøt ja Herodes, namyidsep'ajtidip idø'øn ja wyinaty.

Ku ja Jesús ñidujkiyii'ñ jøts ja y'oookt

¹³ Jøts ja Pilato twaqamujky ja teetywindsøndøjkti, ja kudunktøjkti, mørøt ja mayja'a'y,

¹⁴ jøts ja tnimaay:

—Meets yø jaa'y yø tø xaniñim jøts mnømdi jøts ku yø' tkajpxma'aty ja jaa'y; tøts xmadowdi ku tø njatiibiyiky, jøts niti tundigø'øyin øts yø ngadapøky'ijxy, øy meets yø jade'en xjani'øøni. ¹⁵ Nayide'en Herodes yø niti tundigø'øyin tkapaaqtxi, ixyats ja tø tkajximbejtnimi jadigojk. Ixats idø'øn x'ejxti jøts ku ka' pyaat'atyi jøts yø y'oookt.

¹⁶ Nyik'ayo'opts øts inet yø' jøtsnim øts inet yø nyik'awa'atspidsø'ømt.

¹⁷ Xumijade'ents idø'øn ja ttundi ku ja xøøw tpaqaty, kuwanı dø'øn ja Pilato tu'uk ja pøkyja'a'y tjadyimyik'awa'atspidsimy. ¹⁸ Jøts ja ni'ijtyi møk'ampy wyambinaxwa'aktøø:

—Yikjiwa'ak yø', jøts yø Barrabás ne'egi xyik'awa'atspidsø'ømt!

¹⁹ Tsep'ejxp idø'øn ja Barrabás jam wyinaty jam kajpjotp jøts ja tø yikja'a'y'øøky, ja'ats ja kyubuxøjktøjkiyii'ñ, ja' ja wyinaty tø yiktagudsumi. ²⁰ Yik'awa'atspidsømwampy Pilato ja Jesús, jøts ja ojts tmigajpxy jadigojk ja mayja'a'y; ²¹ ?maa?, jawaani møk'ampy ja wyandøø:

—Yikruspat! Yikruspat!

²² Xjats ja Pilato midigøøk ojk wyaa'ñ:

—Timts yø tyimgyubatp? Ti tundigø'øyin adøm yø tø xtyimdyu'unxiim? Ka øts yø nbøky'ixy ti yø tyimgyu'oogip. Ja'ayi øts yø nyik'ayo'ot jøts øts yø nyik'awa'atspidsø'ømt.

²³ Jøts ti dø'øn ja tjantyimdyejti, møk ja tyimdyanidi jøts ja tnøjmid i wan tyikruspety; yjanchka'uk'amonidi ja', jøts idø'øn ja teetywindsøndøjk ja jade'en tnønktyuujnidøø sam idø'øn ja wyinaty tyimyotkida'akti. ²⁴ Winets ja Pilato ja tkupijky sa ja wyinaty tø wya'andi, ²⁵ jøts ja jade'en tyik'awa'atspidsiimy ja jaa'y pøn ja wyinaty tø t'a'ejxidi. Jøts ja pyidsø'ømt ja' pøn jam wyinaty tsumy'ejtp puxøjkjotp, pøn jam wyinaty jade'en tø tkubety ja tyundigø'øyin ku ja wyinaty tø tnønkchep'ijxyi ja kajpjaa'y jøts ku ja yikjaa'y'øøky. Xjats idø'øn ja Jesùs yikøyajky jøts ja yiktagødøjkjyil'ñ ja mayja'a'y, wan ja ttundi pøni sa ja ttundi chojkingøjxp.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs kyiruspejty

²⁶ Kuts ja wyinaty jam tyiknøjkxti ma ja tyikruspattit, winets ja tu'uk tmajtstøø ja jaa'y pøn kugajp'ajtp Cirene, Simón'ajtp ja'. Kyamjotp ja wyinaty chøøñ jøts ja ttaguwa'qanidøø jøts Jesùs kyirus ja tpagøjyt jøts ja ix'oojk ttabayø'øty.

²⁷ Janch may jaa'y idø'øn ja jam wyinaty payø'øyiyip, may ja tø'øxyøjk yjanchya'axti ku ja jotmay ja tyatøkiyidi, ku ja jade'en tyimyiktuñ. ²⁸ Jøts Jesùs ja ojts y'ijxyidi jøts ja ñimaaqyidøø:

—Meets Jerusaléngit tø'øxyøjkti, kidi ø xkuyaaxidi, kø'ømyi mee mnabyaya'axit jøts ja' m'ejxtip ja m'u'nk m'unaa'jk, ja' mbaya'axtip. ²⁹ Ja'atp ja et ja xøøw ku pøn wya'ant: "Nekim yø t'ejxti pøn ka'u'nkpættip, pøn nijuuni kayikwidse'etstip, pøn nijuuni y'u'nk tkatsimy'ejttip." ³⁰ Jøts ja jaa'y wyambinaxwø'aktit: "Ok øts yø tun yø kojpk ne'egi xnijaanit." ³¹ Jade'en sam øts ixym n'ayo'ombaøty niti pøkyøjxp, jsøts ja tyimy'ayo'onbaøattit ja Jerusaléngit jaa'y!

³² Namajtsk pøkyja'a'y ja pyaa'yø'øyi ja Jesùs jøts ja t'atsmøøt'ookt. ³³ Kuts ja jam yja'jttøø ma ja et jam txøøw'aty Calavera, jamts ja tyikruspajttøø ja Jesùs møøt ja yjanamajtskpi pøkyja'a'y, tu'uk jaty ja adsow aduuk kyiruspajttøø. ³⁴ Kuts ja ixam wyinaty jade'en yikruspatti, xjats ja Jesùs wyaañ:

—Dios Teety, maa'kxuk, ka' yø tnijawidi pøni ti yø tyundiøp.

Jøts ja soldaditøjk ja wet tnøguyajttøø midi ja Jesùs y'ijty wyet'ajtpy, jøts ja jamyi agø'ømyi twejtswa'kxtøø. ³⁵ Ixam idø'øn ja mayja'a'y y'a'ejxukt i jøts kudunktøjk paat ja ñixi'igyi tyaxi'igyi, yide'en ja wya'andi:

—Tøxi wyenkpi tyiktsø'øky, wants inet yø kø'øm tnønkchø'øgyi, pøni janch ja Cristo tam idø'øn yø' pøn ja Dios tø y'a'ejxiyi yiknitsokpi.

³⁶ Nayide'en soldaditøjk ja ñixejkmøø tyaxejkmøø, jam ja wingon wyingunøjkxiyi jøts ja ttuk'uukwø'andi ja vino ta'am, ³⁷ yide'en tnøjmid i:

—Pøni mets tam idø'øn mjanchwindsøn'ajtp ya israelit jaa'y ñaxjøøjty kyajpjøøjty, nãnkñitso'ogits mets jøts mga'ookt.

³⁸ Jøts letri ja jam y'agubajkp yikøxjaa'y kawinaaqk jøøjp ja ayuujk, jade'en griego, jade'en latin, jøts hebreo, yide'en ja wya'añ: "Ya'at idø'øn tnøwindsøn'ajtp israelit jaa'y."

³⁹ Jøts ja pøkyja'a'dyi pøn jam wyinaty kudiyydi, ja'ats ja nidu'uk migajpxigøøyøø, yide'en ja ñimaaqyøø:

—Pøni mCristo tam mets, ñti kuts mganankwyinakyi jøts øots nayide'en xyikwinakt?

⁴⁰ Jøts ja yjadu'ukpi ojts twi'øjy ja myigu'uk, yide'en ja tnømaay:

—¿Ka' mets ja Dios x'uktsø'jkiñ? Jabi nayide'ents jam yjawí mjala'yo'ombaøatmi. ⁴¹ Jøts xpaat'ajtim adøm jade'en jøts adøm jade'en ngu'ayo'owant ja nga'øy'ajtin ti jaty adøm tø ndu'uñin, mats ya'at niti yø tkatuñ ti dø'øn yø jade'en kyubejtpy.

⁴² Jøts ja yjaakwaañ:

—Jesùs, xja'myatspim øts ku mjaa'att jam mgutujktaajk jøp'äm.

⁴³ Jøts Jesùs ja y'adsoojøø:

—Janch øts idø'øn nwaañ jøts ku øts inet nayamyi xmøøtnøjkxt jap tsajpjøtpy.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs y'øjky

44 Ja dø'øn ja xøøw wyinaty kyuki ku jotmøñ kyoodsiyii'ñ, jøts ja et kugoots tyaañ, jaanim xiijñi jadigojk tigøøk yaxp. **45** Kuts ja xøøw wyingoodsiyii'ñ, jats ja tsaptøjk awejtstuk kujkwa'kxy, winet tyakø'jtsiyii'ñ. **46** Jøts ja Jesùs møk'ampy wyaañ:

—Dios Teety, pøjkjø'øgik øts n'anmija'win.

Ja'ayi ja jade'en yjaakwaañ jøts ja y'lø'jky.

47 Xjats kuts ja romit soldadi mayut ja tuki'iyyi jade'en ojts t'ixy sa jaty idø'øn yajtuy kyubejty, jøts ja tmøja'wiyii'ñ tkunuukxyja'wiyii'ñ ja Dios, yide'en ja wyaañ:

—Janch øy jaa'y tam idø'øn yø', ka'ap yø pyøkyja'a'dyi.

48 Pøn jaty jam wyinaty, pøn jaty ja jade'en t'ejxtøø tnijawidøø, niyaxni ja jam cho'onidøø. **49** Jøts pøn jaty ja Jesùs ijxy'ajtip, jøts ja tø'øxyøjkti pøn ja jam Galilea wyinaty tø pyadsøønyi, ja'ats idø'øn jam jagam ojts t'a'ejxuktì ti jaty tuujnøø jajtøø, wa'ats ja t'ejxkøjxtøø.

Ku ja Jesùs ñine'kxy yikpiktaaajky jap oo'kpi tsaa jutjøtpy

50 Jamts wyinaty tu'uk ja jaa'y midi janch øy jaa'y'ajtp, ka'ap ja pøn tmidundigøy, José ja xyøøw'ajtpy, jam ja Arimatea kyugajpi, nayjam idø'øn ja kajp tyañ Judeit etjotp. Nay jamts idø'øn ja tyuñ jam kutujktaaajkjotp ma ja israelit jaa'y kyutujk'adsøønidì.

51 Y'awijxpyts idø'øn ja José ja' ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaal'y, jade'ents ja ka'tkupiky sa ja møøtkutujk'adsinaabyi wyinaty tø y'adø'øtsti. **52** Ja'ats ojts tninijkxy ja Pilato jøts ja t'ats'ijxy jøts ja t'amidooyøø ja Jesùs ñine'kx. **53** Kuts ja tyikruswinajky, winets ja tpoopwet'amøjch jøts ja tpiktaaajky ma oo'kpi jut ja wyinaty yikxon tø tyik'øyi, tøjku'ngin ja wyinaty tø tpejxkjuty ja tsaa, ni pøn oo'kpiits jap kyayikpiktaa'kñim, tyimñay'amaaay ja y'ity. **54** Ja'abi xøøwts ja øy ti tjaaktyimdyungøxti jøts t'amaay'atti kyimjabom ja poo'kxin xøøw.

55 Jøts ja tø'øxyøjk ñøjkxtøø pøn wyinaty tø tpadsoondi ja Jesùs jam Galilea, jøts ja t'ats'ejxtøø ja oo'kpi jut, ojts ja t'ejxti ku ja oo'kpi jap yikpiktaaajky. **56** Kuts ja wyimbejtnidøø, ñøjkxnidi jam tyøjkjotp jøts ja ojts t'a'ejxidi ja pa'akxuu'kpi mørøt ja aceite, jødsyim ja t'amaay'atti ja poo'kxin xøøw sam wyaañ ja Dios kyutujk.

24

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs yjujkpyijky jadigojk

1 Kuts ja yjadu'ukpi samaañ tyøjkjyi'ñ, ku myidukxøøw'ajty, winets ja tø'øxyøjk wyimbejttøø jøts ja ñøjkxtøø jøpyi jøpyi ma ja oo'kpi jut jam, jøts ja ojts tyiknøjkxti ja pa'akxuu'kpi midi ja wyinaty tø tyik'øyidi; ojts ja yjadu'ukpi tø'øxyøjk ja tmøødidi.

2 Kuts ja jam yja'jttøø, jøts ja oo'kpi jut ja tpattøø jøts kudam y'agø' ja kya'uknayjamini;

3 tøjkidøø dø'øn ja jam jøts ja ka'ap t'ukpaajtniyidøø ja nwindsøn'ajtim ñine'kx. **4** Jøts ja yjanchø'jkidøø, nisudso'ampy ja kya'ukwinmaaq'ntyatnidi pø ti dø'øn tyu'undip jøts ku ja tjaaktyimy'ejxpattøø namajtsk ja jaa'y jap wingon wyindaniyidi, janch jajp tsamamp ja wyet tmigaxø'økti. **5** Kumi janch tsø'jkidip ja wyinaty jøts ja nugo ñaxkoodøø, yide'en ja ñimaajyidøø:

—Jadits ya x'ixa'adi oo'kpi agujky midi tø yjujkpyøkn? **6** Ka'ap ja ya pøn, tø ja yjujkpyiky. Ja'myatsti sa ja mnimaaajyidøø jam Galilea ku ja jaañ nay jam wyinaty, **7** ku ja wyaañ jøts ku ka'øy jaa'y ja yiktagidøkit, ku ja kyiruspatt, jøts ku ja kidigøøk xøøw yjujkpyøkt.

8 Jøts idø'øn ja tjanchja'myajtstøø ja Jesùs y'ayuujk sa ja wyinaty tø wyaañ, **9** jøts ja jam cho'ondøø ma ja oo'kpi jut jam jøts ja wyimbejtnidøø, ka'pxy ttamimadyakøjxtøø ja yjanimaktu'ukpi kudanaabyidi jøts pøn jaty jam wyinaty. **10** Ja María Magdalena, jøts ja Juana, jøts ja yjadu'ukpi María midi ja Jacobo tyaañ'ajtpy, jøts jadu'uk ja tø'øxyøjkti, ja' dø'øn jade'en ojts yjatti jøts ja ttamimadyakøjxtøø ja kudanaabyitøjkti. **11** Jøts ja kudanaabyitøjkti ka'ap ja tmibøkti ku ja tø'øxyøjk ja jade'en tyamimadya'agyidi pø sa ja tijy yjatti.

¹² Xjats ja Pedro chøø'ñ jøts ja ojts pyujtnijkxy mä ja oo'kpi jut jam. Kuts ja kyu'ejxiyii'ñ jøts ja t'ejxpaaqjty ja poop wet jøts ku ja jagam wyøjnaañi. Kuts ja wyimbijty tyøjkjotp jøts ja janch ñigyumäap tja'wiyii'ñ ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø yjaty.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ñank'yijxyijam Emaús tuu'am

¹³ Winets ja pabøjkpitøjk namajtsk nay ja'abi xøøw ñøjkxti jam mä kajp txøøw'aty Emaús, tuk'ajopyø'øyu'ngin idø'øn ja tyø'ødyi ku choondi jam Jerusalén jøts ja jam ñøjkxti. ¹⁴ Ja' ja jam wyinaty ñigajpxtip ñimadyaqtip sa dø'øn jade'en wyinaty tø yjaty; ¹⁵ ixam idø'øn ja kyajpxti myadya'akti wyinaty, ja' ja jam kyajpxy'ajttip ku Jesús ja ñimejnødø wingon jøts ja myøtøyø'øyidøø. ¹⁶ Yja'ejxtip ja wa'ats, jadi'iñits ja yikmøñidi yiktukyidi po pøn ja jade'en. ¹⁷ Xjats Jesús ja yiktøjidøø:

—¿Ti dø'øn ja jaa mgajpxy'ajttip ku ixa jade'en mduu'yø'ødyi? ¿Ti mdajotmay'oo'ktip, sa mjatti?

¹⁸ Xjats ja nidu'ugin y'adsoodøø, ja Cleofas idø'øn waan:

—Tyumnija'widip ja jaa'y ixyam ti tø tyuñi yjatyi jam Jerusalén. ¿Kidi mets mjam'ajty, po mets inet idø'øn ja nadyu'uk mganija'wip?

¹⁹ Jøts ja ñimaajyidøø:

—¿Timts jam ti yjatyi?

Jøts ja tnimaadyøø:

—Ja Jesús øots idø'øn ndijpy, ja Nazaretit jaa'y, midi Dios Teety yikmøjkugajpxy'ajtip ku ja tkajpxwa'kxy ja y'ixpøjkin u ku ja ti ttuñ. ¿Ti ja kya'ukrajtpy? Myinajxpts ja jam Dios wyingujkp, jøts nayide'en mä naaxwii'ñit jaa'dyi. ²⁰ Ja teetywindsøndøjk ja tø tkøyakti møøt ja nwindsøndøjkti jøts ja yiktaguwænit ja o'jkin jøts kyiruspatt. ²¹ Ja' øots ja jaa ndyimy'ukjøp'ijxpy jøts ja jekyip tnigubøky yø Israelit naajx yø Israelit kajp. Ixyamts ja tyigøøkxøøwip jade'en yajtni. ²² Øy øots ja tø'øxyøjk winaagin tø xjanøjmi adsø'jkibim, ku ja tø y'ats'otsti ixyam jøpy mä ja oo'kpi jut jam, ²³ ka'abik ja tø tpaattti ja Jesús ñine'kx, jøts øots ja tø xniñijkxy, tuki'iyi tø xamimadyaqkixy jøts ku ja tø t'ejxti namajtsk ja ąnkilis jødsik ja tø ñii'mxyidi jøts ku ja Jesús yujky'aty. ²⁴ Winets øots ja nmigu'uk winaagin jatyi tø yjanøjkxti mä ja oo'kpi jut jam, jødsik ja jam jade'en tø tjanchpaaattti sa ja tø'øxyøjk tø tnigajpxti, ka'adsik ja mä tø t'ejxti ja Jesús.

²⁵ Xjanimts Jesús ja ñimaajyidøø:

—¡Niwine'enin mjanchkaja'gyukidi, meets tsachkuunja'a'dyi, jeky meets ja xøøw ja jumøjt ja xukminaxy jøtsnim meets ja xjanchjawit sa jaty ja Dios kyugajpxy wyandøø!

²⁶ Jabi kuwañimxi tyimbyaaat'atyi ja Cristo jøts ja jawyeen y'ayo'ombaatt jøtsnim ja tpaatt ja windsø'jkìn winja'win o madsoo.

²⁷ Xjats ja Jesús tyukmadoobinaxwa'jkidøø sa ja Dios kyajpxy wya'añ mä jaty ja yap yiknigajpxy tøøyip, ja' ja ñigajpxøjkìyii'ñ sa wya'añ midi ja Moisés ja Dios tukjajyøø jøts ja tnigajpxkijxy sa jaty ja yjadu'ukpi kugajpxy wyinaty ja Dios tø tyukjaadyañidi.

²⁸ Kuts ja jam kyajptøjkidøø mä dø'øn ja jam wyinaty yja'atwa'andi jøts ja Jesús yja'aktyimñøjkxwø'añ, tyimñaxwamp ja jam. ²⁹ Jøts kuwaní tyiktandøø, yide'en ja tnimaadyøø:

—Møøt tønk øots ya, po tøts chuu'jini, koodsiwyanipts.

Xjats ja Jesús ja jam jade'eñi myøøtaajnidøø. ³⁰ Kuts ja tmøøt'ixaktøø, tø wyinaty twinguwaadsidi ja kaabyajt, ixam ja chinaañidi ku ja tnixajiyii'ñ ja tsapkaaky, jøts ja ojts tkunuu'kxy, jøts ja t'adujkpajky, jøts ja tyagiko'oniyidøø. ³¹ Winets wyeen ja nay jatyi wyatstøø, jøts ja t'ejxkjaptøø jøts kudam ja' Cristo; jøts ja nay jatyi ñank'yejxigø'øñiyi. ³² Jøts ja ñawyaañnidøø:

—Kidi janchjotkijk adøm yø tø xyikjajtyim ku tuu'ajy tø xamimadyaqkyim ja Dios kyajpxy.

³³ Xjats ja niwine'enin kyata'ānidøø kya'amøjkidøø, jatyi ja jadigojk tyuu'døjkidøø jøts ja wyimbejttøø jam Jerusalén, jamts ja tpøttøø ja ñimaktu'ukpi kudanaabyidi, tø ja jam wyinaty ñamyukyidi mørøt ja myigu'uktøjkti. ³⁴ Jøts ja ñimqajyidøø:

—Janch tøts ja nwindsøn'ajtim yjujkpyiky, yø Simón tø tymy'ixy.

³⁵ Jøts yja' ja tnimadyakmidøø sa ja wyinaty tø yjatti kyubatti jam tuu'äm, jøts sudso ja wyinaty tø t'ejxkapti ja Jesús ku ja t'adujkpajky ja tsapkaaky.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ñankyl'ijxyi ma ja pyabøjkpitøjk jam

³⁶ Ixamni dø'øn ja wyinaty jade'en ñawyä'añidi ku ja Jesús jam ñankyl'ejxøø jadigojk ja' y'agujk'ämди mä ja jam wyinatyi, jøts ja ojts kyajpxpoo'kxiidi, yide'en ja ñimqajyidøø:

—Dios mjagyepyidi.

³⁷ Jadi'iñi ja myondi tyukti, tsø'øgi ja jadi'iñi yikmajadæktip, jade'en ja wyinmaydi pø nugo ja tiyy y'ejxjooxti. ³⁸ Yide'en ja Jesús ja ñimqajyidøø:

—¿Tigøjxp ku mdsø'øgidi, ti mdsø'jkidip? ¿Tiku xkajanchjawidi? ³⁹ Ejxidik øts ngø' ndeky. Pø østs idø'øn kø'øm. Tondik øts, ejxtik øts; pø ka'ats ejxma'l'jtin ñine'kx møødi, ni pyajk niti ja jade'en kya'ejtxi, sám meets ixyäm x'ijxy tuki'iyi nmøøt'aty.

⁴⁰ Kuts ja jade'en tyukmadojidøø jøts kyø' tyeky ja tnankyl'ejxøø. ⁴¹ Kumi nika'animts ja wyinaty yikxon ttajotkukidi jøts ja tjanchjawidit, jade'en ja xyonda'akti, jade'en ñigymaqap tja'wi'adø'øtsti, xjats Jesús ja ñimqajyidøø:

—¿Ka'ap ja ti jii'kxy xmøødidi?

⁴² Jøts ja tmøødyøø tukpidasi ja ajkxtsa'ayu'nk mørøt ja jømbya'aku'nk, ⁴³ jøts ja t'axajiyii'ñ jøts ja ojts jamyi tjii'kxy ja' wyindumdi. ⁴⁴ Winets ja ñimqajyidøø:

—Jade'en øts idø'øn tø njaty sa meets ojts ndukmadøyin ku meets ja y'ijty njaakmøøtwidity, jøts ku øts jade'en wyinaty njatwa'añ sa øts jap nyiknigajpxy ma ja kutujk Moisés Dios tyukjajyøø, jøts nayide'en jap nøkyjøtpy midi ja yjadu'ukpi kugajpxy yjaadyandøø, jøts nayide'en sa ja nøky tnigajpxy jap Salmosjøtpy.

⁴⁵ Xjats ja Dios kyajpxy ja tyukja'gyukiyidøø ⁴⁶ yide'en ja ñimqajyidøø:

—Jade'en jap yja'ayi jøts ku ja Cristo y'oookt, kyidigøøk xøøwts ja yjujkpyøkt ku o'jkin ja tja'uk'ext; ⁴⁷ jøts ja yiknigajpxwa'kxt o manqajx o magajp, ku ja ya Jerusalén cho'onda'akt jawyeen, jøts ku ja'agøjxp yiknøjmidit o pøn, wan ja chinaa'yin tyiktigatsti jøts yikpojkpiama'kxtit. ⁴⁸ Meets, wa'ats mdyimy'ijxpy mdyimñija'wip sa jaty tuki'iyi tyuñi yjatyi. ⁴⁹ Madowdits, ndanigaxp meets ja' midi øts ja Dios Teety tø xamiwandaagi; yaayits meets m'awext ya Jerusaléngit kajpjøøjty kunim ja mbøødidi ja mør'ajtin midi jap tsapjøtpy kidaøp.

Ku nwindsøn'ajtim Jesús chajpejty

⁵⁰ Xjats idø'øn Jesús ja jam kajpjotp wyaabidsøøjmidøø, jøts ja yiknøjkxiidøø jam Betania, ojts kyø' ja tyanixajyidi jøts ja kyunuukxiidøø. ⁵¹ Kuts ja jade'en kyunuukxiidøø, jøts ja myajtstujtidøø, jøts ja chajpejty. ⁵² Jøts ku ja wyinaty tø t'ukwindsø'øgidi t'ukwinqjawidi, xjats ja ojts wyimbejtnidi ñøjkxnidi jøt kijk'atyim jam Jerusalén, ⁵³ xumijam'ajtip idø'øn ja' jam tsaptojkotp jøts ja jam tmøjyawidi tkunuukxiidøø ja Dios. Jade'en ja y'ejxi tyiyi.

JA ØGYAJPXY JA ØMYADYA'AKY MIDI JA JUAN YJAA^Y

Ja' pøn xuk'ejximp xuknija'wimp ja Dios Teety

¹ Jaayim ja wyinatyni pøn xuknija'wimp ja Dios ku tuki'iyyi cho'ondakijxñim; Dios ja møøt tyimy'ity jøts nayı Dios ja kø'om. ² Tso'onda'agyip ja møøt y'ity. ³ Jøts ja' ja Dios Teety tukyik'ø'yiyi ja tsajp jøts ja naajx jøts tuki'iyyi; pø ka'axi ja naaxwii'ñit jeexyip cho'ondaqjk ku jeexyip kya'ity ja'. ⁴ Ja' tyiktso'onda'ajk ja tsinaa'yin jøts ja jujky'ajtin, jøts nayıde'en xuknija'windi ja tyiibyi ja yjanchpi, midi tyik'øyip midi tyikwinaa'nbyatp ja naaxwii'ñit jaa'y. ⁵ Møk ja tyikmajada'aky ja myøk'ajtin ku xyikudøø'kxaajka'am ma pøn wimbeets kugoots, jøts ka'ap ja miku' yja' myajada'aky.

⁶ Jats idø'øn jaa'y tu'ukmi pøn Dios ojts kyexy, Juan ja xyøøw, ⁷ midi testigi'ajtpi meen jøts ja tnigajpxt jøts ja tnimadya'akt pøn xyikujajtaajkimp xyikudøø'kxaajkimp, jøts ja øy pøn ttiyjawit tjanchjawit pøni sa jaty ja wya'añ. ⁸ Kidi ja Juanipxi ja' pøn xyikujajtaajkimp xyikudøø'kxaajkimp; nugo testigi'ajtpi ja ja'ayi yikexy jøts ja' tnigajpxt. ⁹ Tyimy ja' idø'øn wyinaty memp ja'tp ya naaxwiiñ pøn tyik'øyip tyikpaadip, pøn tyikwinmaa'nbyatp ja naaxwii'ñit jaa'y.

¹⁰ Ixa ja wyinaty tø yja'tni ya naaxwiiñ jøts ja ojts nipøn kyagupikyiyi pøn jaty jaadi, øy ja wyinaty kø'om tø yjadukyik'øyiyi ja naaxwii'ñit. ¹¹ Kyø'øm ja' ja yjanimimpy jøts kyø'ømigu'uktøjk paat ja ka'ap kyupøjkiyøø. ¹² Jats winaagin pøn ja kupøjkiyøø jøts pøn ja janchja'wiyøø; ja'ats ja tiy'ajtin ja ojts tmø'øy jøts Dios Teety ja y'u'nk'atidit. ¹³ Tiy'ajtingøjxp ja jade'en Dios y'u'nk'atyidi, ka'ap ja jade'en sa jaa'y y'u'nk y'u'na'jk tpaattti.

¹⁴ Jøts ja' pøn xuknija'wa'am ja Dios, ojts ja jaa'yin y'atsøøni y'atstani, jøts ja ojts ñiyjeky xmøøt'ijtyindi xmøøtsinaa'yindi. Tø adøm myøk'ajtin ja nja'ijxyindi midi ja kyø'ømøk'ajtin'ajtpy ja Dios U'nk. Tu'ugyi Dios Teety ja yjanchjaakjagyepi, janch pa'ayoop, jøts tum ja tiy'ajtin janch'ajtin yajkpy. ¹⁵ Ja'ats ja Juan ojts tnigajpxy jøts ja yide'en wyaañ:

—Yø'øxi øts idø'øn ndijpy ku ø nwaa'añ: “Ja' pøn oojknim me'emp, ja' idø'øn møy jøts ka'ap øts. Jøts kumi jaayim yø' wyinatyni, kidinim øts.”

¹⁶ Kajaa adøm Dios kyunuul'kxin xmøøy'ijtyindi ni'ijtyi. Juuni ja tkayaky. ¹⁷ Tøts ja Moisés kyutujk xuknija'wa'am sa ja Dios kyutujk; ixyats ja nwindsin'ajtim Jesucristo pøn xuknija'wa'am ja Dios pya'ayo'owin jøts ja tyiy'ajtin yjanch'ajtin. ¹⁸ Nijuuni pøn tka'ijxñim ja Dios; yø'øts midi jam møøt y'ity, yø' Dios U'nk, yø' xuknija'wa'am sa ja Dios Teety.

Ku ja Juan Bautista tnigajpxy ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo myeenwa'añ

¹⁹ Winets ja israelit jaa'dyi midi jam kugajp'ajttip jam Jerusalén, ojts tkaxti ja teetyøjk møøt ja levijit jaa'dyi midi t'ejx'ejtip ja tsaptøjk, jøts ja t'atstibyøktit ja Juan pøn idø'øn ja'; ²⁰ jøts ja ojts wa'ats tnigajpxy, yide'en ja wyaañ:

—Ka øtsip ja' midi yiktejp Cristo.

²¹ Xjats ja tjaaktyimdyiibyøktøø:

—¿Pønts mets idø'øni? ¿Mets idø'øn Dios kyugajpxy midi yiktejp Elías?

Jøts ja Juan wyaañ:

—Ka'ap ja y'øtsi.

Jøts ja tjaaktyimdyiibyøjk'adø'øtsti:

—Jøts, ¿metsimts idø'øn ja' midi dø'øn menwamp midi ja Dios kyugajpxy'ajtpy?

Jøts ja y'adsøøy:

—Ka'.

²² Winets ja yiknimaaay:

—¿Pənimts mets? Kuwanixi øots ja nnijawit jøts øots ja ndukmado'ot pøn øø tø xkexy.
¿Sa me m'ukwa'añ ku mga'uknañigajpxyi?

²³ Jøts ja Juan ja t'adsøøy:

—Øts ja' midi yikmadoop y'ayuujk jam abak etjotp, mañ niti kya'ity: "Yiktøwdi yiktuda'akti ja mwìnmaaq'ñ jøts xkupøktit ja nwindsøn'ajtim" —nayide'en sam ja Isaías wyaañ, ja Dios kyugajpxyi.

²⁴ Ja fariseotøjk ja wyinaty tø kyexyidi midi idø'øn ja Juan jam jade'en møøt ñagajpxyi.

²⁵ Xjats idø'øn ja Juan yiktiibyijkky jøts ja yikniimaay:

—Pøni ka'adam me mCristo, ni mga'Elías, jøts ni Dios me mgagugajpxy'atyi, ¿tits ku myiknøbety?

²⁶ Jøts ja Juan tnimaay:

—Nøø øts iiy nduktanøbejpty; jats ya tu'uk midi ka' x'ejxkaptinim; ²⁷ oojknim ja mye'ent, ja' tu'uk møj, nugo øts jawyeen nyiktuu'awa'ach. Nijuuni øts ja møøt nganamyibaqat'atiyit.

²⁸ Jam idø'øn ja jade'en yjajty ma ja et jam txøøwi Betábara, midi tømp xøbidsimy jam nøø agø'øm midi txøøw'ajtp Jordán, mañ ja Juan jam ojts yiknøbety.

Ja Jesucristo yiktamiyoxp ja Dios Teety adømgøjxp

²⁹ Xjats ku kyimjabom'ajty wìnets ja Juan ojts t'ixy ja nwindsøn'ajtim Jesús ku ja jam wyinaty ñimiñiyi, jøts ja Juan wyaañ:

—Ejxti, yo' idø'øn jade'en jøtwamp kubatwamp sam ja borreek u'nk yikyøxyin adøm nbojkpi køjxp, jøts yo' naxwii'ñit jaa'y tyikpøkwya'tsp. ³⁰ Yo' øts idø'øn ndijpy ku ø nwaañ: "Ja tu'uk jaa'y myiñ, ja' idø'øn møj jøts kidi øts, jøts jaayim ja'aní." ³¹ Nika'ap øts yo'ity nnijawi pøni pøn yo'. Tøts ø nmiñ jøts øts Israelit jaa'y nøø nduktanøbatt jøts nduknijawidit pøn ja'.

³² Nayide'en ja Juan wyaañ:

—Tø øts ja Espíritu Santo n'ixy jøts ku kyida'aky jam tsajpwemp sam tsapakin, jøts ja tø kyøxe'eky yo' kyubajkp. ³³ Ni nganijawi øts yo' pøni pøn yo'; jøts øts idø'øn ja Dios Teety ojts xnøjmi midi øts nøø xukyiktump ku nyiknøbety, yide'en øts ja xnimaay: "Ku x'ext ja Espíritu Santo kyida'akt jøts y'ixa'akt jam tu'uk jaa'y kyubajkp, ja'ats idø'øn ja wyinaty midi ja Espíritu Santo xmø'øyimp ku ja yiknøbatt." ³⁴ Tøts ø n'ixy, jøts øts testigi jøts ku yo' Dios U'ngi.

Ja jaa'y pøn ojts jawyeen tpabøkti ja Jesús yja'

³⁵ Xjats ku kyimjabom'ajty, ixam ja Juan wyinaty køjmyi møøt namajtsk pyabøjkpi.

³⁶ Jøts ja Juan ojts t'ixy jøts ku jam wyinaty ñaxy ja nwindsøn'ajtim Jesús, wìnets ja wyaañ:

—Ejxti, yo' idø'øn jade'en jøtwamp kubatwamp sañ borreek u'nk yikyøxyin adøm nbojkpi køjxp.

³⁷ Ku ja' tmadoodøø midi ja Juan pyabøjkpi'ajtpy, midi jam wyinaty namajtskti ku ja Juan jade'en wyaañ, xjats ja ojts tpanøjkxti ja nwindsøn'ajtim Jesús. ³⁸ Wìnets ja nwindsøn'ajtim Jesús y'ejximbijty, jøts ojts t'ixy jøts ku jam yikpayø'øy, jøts ja ojts tnøjmi:

—¿Ti m'ixaadyip?

Jøts ja ojts t'adsowdi:

—Windsøn, ¿mañ me ndsøoni?

³⁹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús y'adsojimbijty:

—Men x'ejxti.

Xjats ja ojts ñøjkxti jøts ja ojts t'ejxti mañ chøoni, jøts ja jam ojts tmøøtkudsuu'idi. Ja dø'øn ja xøøw wyinaty jawaani kyagidakni.

⁴⁰ Ja Andrés idø'øn ja', ja Simón Pedro y'uch, midi idø'øn ja jade'en tmadoodip namajtsk ku ja Juan jade'en wya'añ. Jøts nay ja' idø'øn jade'en tpanøjkxtip ja nwindsøn'ajtim Jesús.

⁴¹ Jøts ja Andrés tyimñayjaty ja ojts t'ats'ixa'ay ja y'ajch Simón, jøts ja ojts t'atsnøjmi:

—Tø øots ja Mesías nbäaty midi Dios kyejxpy, midi Cristo yiktejp.

⁴² Xjats ja Andrés ojts twaqanijkxy ja Simón mä ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty, jøts ku ja ojts y'ijxy ja ojts ñii'mxyi:

—Mets Simón, ja wa'axi me m'u'nk'ajtip ja Jonás. Cefas inet ixyam mxøøw'atp.

Jade'en ja ñii'mxyi ja nwindsøn'ajtim. Cefas jade'en tyijpy Pedro sam ja t'ayuujk'atti.

Ku ja Jesús twaadsøøy ja Felipe jøts ja Natanael

⁴³ Jøts ku kyimjabom'ajty, jam ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty ñøjkxwa'añ Galilea etjotp, ku ja tminabyaajti ja Felipe jøts ja tnimaay:

—Møodik øts.

⁴⁴ Jam Betsaida ja Felipe kyugajp'aty nay jam mä ja Andrés kyugajpi mørøt ja Pedro.

⁴⁵ Winets ja Felipe ojts ñijkxy jøts ja ojts t'ats'ixa'ay ja Natanael, jøts ja ojts t'atsnøjmi:

—Tø øots ja jaa'y n'ixy midi ja Moisés ñigajpxpy yap nøkyjøtpy ku ja kutujk ja ojts tja'ay, jøts nayide'en midi ñigajpxtip ja Dios kyugajpxtyøkti, ku ja ojts tjaadyandi. Ja Jesús ja' midi ja José y'u'nk'ajtpy, midi jam kugajp'ajtp Nazaret.

⁴⁶ Xjats ja Natanael wyqañ:

—¿Wan ndejin y'øybí jam y'ukpidsømni Nazaret?

Jøts ja Felipe y'adsøøy:

—Men xtyimy'ixy.

⁴⁷ Kuts ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts t'ixy jøts ku ja Natanael jam ñimiñiyi, winets ja wyqañ:

—Ixya net myiñ tu'uk nmigu'uk israelit jaa'y midi øyja'a'y'ajtp, midi ka' tyaaayi.

⁴⁸ Winets ja Natanael ja ojts yiktiyyi:

—¿Sudso'ampy me x'ijxy'aty?

Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyi:

—Tøyimxi me wyinaty n'ejxní ku mets yø Felipe ka'aním wyinaty m'atswayinim, ku mets ixajp iigi patki'py.

⁴⁹ Winets ja Natanael wyqañ:

—Windsøn, mets idø'øn Dios U'nk, jøts mets idø'øn mniwindsøn'ajtpy israelit jaa'y.

⁵⁰ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøøy:

—¿Jatyi me xtyimyanchjawi ja'agøjxp ku me tø nnøjmi jøts ku me tø n'ixy yap iigi patki'py? M'ejxpñim mets ja myøjpi y'øybí midi ø ndu'ump midi ka'ap yjade'ení sam ya'adin ku me tø n'ixy.

⁵¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yjaaktyimwyqañ:

—Meets yam ndyimñimaapy, jøts ku x'ejxtit ja tsajp y'awä'ats, jøts ku Dios y'ankilis pyattit wyinaktit jøts øts ja xnigida'aktit, ja' kuxi øts ja naçwii'ñit jaa'y ngudani Dios Teety wyingujkp.

2

Naxyøduujnidip ja jaa'y jam Galileit etjotp

¹ Kyimdigøøk xøøw wyinaty tø y'ity ku jaa'y y'amajtskidi mä ja kajp txøøwi Caná, jam Galileit etjotp. Exam idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tyaaak. ² Jøts nayide'en ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø yikwäamidi migaabyi mi'ukpi mørøt ja pyabøjkpitøjk jøts ja nay jam ñøjkxtit. ³ Xjats ja vino tyimgyijxy, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tyaaak ñimaajyøø:

—Tø tyimgyugøxidi, ka'ap vino ukteeni.

⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús y'adsøøy:

—¿Ti øtsimts taaq yø xpøtp? ¿Tiku øts yø xukmadøy? Pø ka'anømxøi øts nja' xpøaty midi ø ndu'ump.

⁵ Jøts ja tyaaq wyaañ, yiðe'en ja tnimaay ja jaa'y pøn jaty jam wyinaty wiñdsø'jkidip:
—Mdu'undip idø'øn jade'en tuki'iyi pøni sa wya'añ.

⁶ Jamts wyinaty tudujk ja tsaađu'jts midi ja israelit jaa'y yiktundip ku Dios ja twiñdsø'øgidi jøts ja pyøkwyatstít. Makta'pxy uk magø'pxy enteerin ja y'uch tu'uk tu'uk, jade'en nøø ja yikta'adami. ⁷ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesùs tnimaay ja jaa'y pøn jaty jam wyinaty wiñdsø'jkidip:

—Yik'utskøxti yø tu'jts. Adamidi nøø.

Jøts ja ojts yikxon tyimyik'utsti, ⁸ wiñets nwindsøn'ajtim Jesùs tnimaay ja jaa'dyi:

—Aja'aptu'uttits ñet waani, jøts xaninøjkxtit midi yø xøøw tø tniwaañmuki.

Jøts ja ojts jade'en ttundi. ⁹ Ojts ja tja'gyapy midi ja xøøw tniwaañmujkip jøts ja tsujxk nøø tø ja vino yjajtni, niña'ap ja tnijawi pø mä ja chøøñ; ja'ayi ja nugo tnija'widip pøn wiñdsø'jkidip, pø ja'axi ja nøø wyinaty tø tjaapti. Xjats ja twaađsøoy ja jemyaa'y ¹⁰ jøts ja tnimaay:

—Tum jawyeen øy pøn t'uuky yø vino y'øybi, jøts ku ja mi'ukpi ja kom tø t'uknidø wiñets ja yu'nkpi yikyakñim. Jøts mets, tø mets ja møk vino ne'egi xjaakyik'awixy, jøts mets yø yamním ne'egi xyaky oojknim.

¹¹ Yø'øbi miłagri'ajtin idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesùs tyimijawyeen nañky'ejxøø jam Caná, jam Galileit etjotp, midi yiknigaxø'jk ja myøk'ajtin, wiñets ja pyabøjkpitøjk ja ojts yjaakjanchjawi.

¹² Xjats ku ja jade'en y'ukjajty, wiñets ja ojts ñijkxy mä ja kajp jam txøøwi Capernaum, møøt ja tyaaq, møøt ja myigu'uktøjk, jøts møøt ja pyabøjkpitøjk. Jøts ja jam tyaa'nidø ñigywinaaq xøøw.

Ku ja Jesùs tpawojpkijxy ja too'kpítøjkti jam tsaptøjk agø'øm

¹³ Ja paski xøøwts wyinaty tyimbyatnip midi ja israelit jaa'y tyundip, wiñets ja nwindsøn'ajtim Jesùs ojts ñijkxy jam Jerusalén. ¹⁴ Jøts ja jam tsaptøjk'agi'py tkubajtiyii'ñ ja jaa'dyi pøn too'ktip ja tsakaä, pøn too'ktip ja borreek, pøn too'ktip ja pæk, jøts nayide'en pøn ja myigu'uk myeeñ tyikwa'kxiđip, ja'jam wyinaty tsinaadyip mayim ja jam tunk'atti. ¹⁵ Ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja ojts jade'en t'ixy, xjats ja tyik'øiyii'ñ tu'uk pawojo, jøts ja jam tpawojpkijxy níduki'iyyi ja jaa'y jam tsaptøjk agø'øm, møøt ja byorreek møøt ja chakaa. Jøts ja meeñ yikwa'kxpidi ojts ja myeeñ ja yik'ixko'odi, jøts ja myesi ja ojts yiktejimbetti. ¹⁶ Jøts ja tnimaay ja jaa'y midi pæktoo'ktip:

—¡Yikjiwa'akti yø ya! ¡Kidi nDeety tyøjk mañadyøjk xyikwa'andi!

¹⁷ Wiñets ja pyabøjkpitøjk nay jatyi tja'myajtsidø ja nøky mä ja David yiðe'en wyaañ:
“Møk øts nba'ayøy ja mdøjk.”

¹⁸ Xjats ja israelit jaa'y ttiibyøjktøø ja nwindsøn'ajtim, jøts ja tnimaadyøø:

—¿Ti tiy'ajtin øots xuk'ejxp jøts ku xjagyepy ja kutujk ku jade'en m'adi'ich?

¹⁹ Jøts nwindsøn'ajtim Jesùs ja ojts t'adsøy:

—Yikidawdi yø tsaptøjk, kidigøøk xøøw øts yø jadigojk nyikwa'kukit.

²⁰ Wiñets ja israelit jaa'y wyandøø, jøts ja ojts ñii'mxyiyi:

—Wixiijkxyudujk jumøjt yø tø yiktunk'aty yø tsaptøjk jøts yø tø y'øyi; ¿jøts me mwa'añ jøts ku mets yø kidigøøk xøøw xyikwa'k'øyt jadigojk?

²¹ Ku ja Jesùs ja tsaptøjk tkajpxy, pø kyø'ømne'kx ja jade'en tyijpy. ²² Pø patyxøi ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs ojts yujukpyijky jadigojk jøts yø'øts ja pyabøjkpitøjk yja'myatstøø ku ja wyinaty jade'en tø wya'añ. Xjats ja tjantyimyjanchja'widøø ja Dios kyajpxy, jøts nayide'en tmibøjkidø ja nwindsøn'ajtim y'ayuujk sa jaty ja wyinaty jade'en tø wya'añ.

Wa'ats ja Jesùs tnijawi sa jaty jadu'uk jadu'uk wyinmay

²³ Kuts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty tyiknaxy ja paski xøøw jam Jerusalén, jøts may ja ja'a'y ja jam yjanchja'wiyøø tyiyja'wiyøø ku ja t'ejxti ja myilagri'ajtin midi ja tyumpy. ²⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ka'ap ja nugo tyimñagyiyakyi, kumi wa'ats ja t'ejxkapy ja níduki'iyi sa pønjabøn. ²⁵ Ka'ap ja chøkyiyi jøts ja pøn tyukmadowit sa jaty ja'a'y jadu'uk jadu'uk yjaa'y'aty. Wa'ats ja kø'øm tyimñijawí sa pøngapøn y'am yjotp wyinmay.

3

Ja Jesús jøts ja Nicodemo

¹ Jamts idø'øn tu'uk fariseit ja'a'y pøn txøøw'ajtp Nicodemo, jøts ja' idø'øn ja israelit ja'a'y wyindsøn'ajtip. ² Ja'ats ojts koots y'atstøk'ayø'øy ma ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty, jøts ja ojts t'atsnøjmi:

—Windsøn, nnija'wip øots jøts ku Dios tø mguexyi jøts øots xyik'ixpøkt. Ka'ap me jeexyip jade'en xyiktuñ ja Dios myøk'ajtin milagri'ajtingøjxp sam ixyam xyiktuñin, ku jeexyip møøt mga'ity ja Dios.

³ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku ka' pøn tpaatt ja Dios kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy pøni ka'ap pøn nayide'en kyaxi'iky jadigojk sam tø kye'exyin.

⁴ Winets ja Nicodemo tyiktiyy jøts ja tnimaay ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—¿Sudsots ja møj ja'a'y nayide'en jadigojk kyaxø'økt sam ja tø kye'exyin? ¿Pø sudso'ampy jadigojk tyøkit tyaqk yjotp jøts kya'axkojmit?

⁵ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja yide'en t'adsøøy:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, pøni ka'ap pøn jade'en kye'exy ejxim ja ja'a'y kye'exyin, jøts nika'ats ja Dios myøk'ajtin myø'øyi, ka'ats pøn mibaat tyøkit ma Dios ja kyutujk ttanitani ja yjaa'y. ⁶ Ku ndeety ndaqk xyikaxø'ikyim, nugo yø' xmø'øyim ja ja'a'y'ajtin; jøts ku ja Dios x'u'nk'ajtyim, ja'ats ja myøk'ajtin ja y'Espíritu Santo xmø'øyim. ⁷ Kidi nifyumaap xjawí jøts ku jade'en nnøjmi: “Níduki'iyi ja'a'y pyaat'atyidi ja chinqa'yin tyiktigatstít, ka'axigajtstipts ja ñamyayi jade'en.” ⁸ Pojp øy madsoo pyøjy; wa'ats nmadøø'yim sa wyina'añ ja poj, ka'ats nnija'wa'an pøni ma chøøñ jøts pøni ma ñijkxy. Nayide'ents idø'øn ñamyayi ja'adi pøn ja Dios myøk'ajtin yikaxø'jkiyidip.

⁹ Winets ja Nicodemo tjaaktiibyijky:

—¿Sudso yø ndejin jade'en?

¹⁰ Xjats ja y'adsoji ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—¿Pø møj maestrimts mets ya israelit kajpkijxy, jøts mets yø yjade'embí xkanimadøy?

¹¹ Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku øots ja' nnigajpxy midi øø nnija'wip, jøts nay ja' øots nideстиg'ajtpy midi øø tø n'ixy; jøts meets ja xkajanchjawí sa øø njawa'añ.

¹² Nika' xjanchjawidi ku øts ja'abaat ndyimyjanigajpxy ti jaty ya naæwiiñ, ¿ti ja'ats mee mjaakjanchjawip ja tsajpjøtpyit yja' ku meets njadukmado'ot?

¹³ 'Ka'axi jap pøn y'ats'och jap tsajpjøtpy, øts idø'øn jap tsoo'mp kumi øts jap'ajtp jap tsajpjøtpy; jøts øts ja naæwiiñit ja'a'y ngudanaapy. ¹⁴ Jøts nayide'en ø nyiktu'unt sam ja Moisés ojts ttuñin ja tsaa'ñ jam abæk etjotp ku ja ojts køjxp tiyji'iky, ¹⁵ jøts ja kyawindigø'ødyit pøni pøn ø xjanchja'widip, xemikøjxp ja tpaattit ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja kunuu'kxy chinqa'yin.

Pya'ayøøpy ja Dios ja naæwiiñit ja'a'y

¹⁶ Janch møk ja Dios tsojkin tjagyepy, jøts tpikta'aky ja pya'ayo'owin ya naæwiiñ ku ja y'U'nk tkexy midi tu'umchi, jøts ja kyawindigø'ødyit pøni pøn ja tjanchja'widip, jøts ja xemikøjxp ja kunuu'kxy chinqa'yin ja kunuu'kxy jujky'ajtin tpaattit. ¹⁷ Kidi ja'ajip ja Dios y'U'nk tyaniguejxpy ya naæwiiñ jøts ayo'on ja ttukpaatt ja naæwiiñit ja'a'y, jade'en'ampy ja tkexy jøts ja tyiknitso'ok'att ja naæwiiñit ja'a'y.

¹⁸ Pøni pøn tjanchja'wip ja Dios U'nk, ka'ap ayo'on ja yiktaguwani; pønts tka-janchja'wip, ja' y'ayo'on kutujkp xemikojxp ja'agøjxp ku tkajanchja'wiyidi ja Dios y'U'nk midi tu'ugyi. ¹⁹ Pøni pøn tyimyade'en'ajttip, tø y'ayo'on ja kyutujknidi, ku ja myiiñ ya naxwiiñ midi ja jaa'y øy tsuj tyikwinmaaq'nbyatp, ka'ap ja yikupijky. Ne'egi ja kub'e'ts'ajtin kugoots'ajtin ja ne'egi chojktip, ja'agøjxp ku ja tyumjaka'øybi ttunwa'andi. ²⁰ Niduki'iyi pøn ja tyumjaka'øybi ttundip, kawin'ijxyim ja tjawidi ja yik'owyinmaaq'nbyatpi. Niwine'enin ja tkamijotwa'andi ja'agøjxp jøts kyanigaxø'øktit ja kya'ødu'unindi. ²¹ Pønts ttsinaadyip ja tyiibyi yjanchpi, ja'ats tmijotwandip midi øy tsuj tyikwinmaaq'nbyatp ja jaa'y, jøts ja tyiknigaxø'øktit ja Dios yja' ti jaty ja tyundi.

Ku ja Juan Bautista jadigojk tkajpxpaaty ja Jesús yja'

²² Kuts idø'øn ja jade'en y'ukrajty, xjats ja nwindsøn'ajtim Jesúus ojts tmøødi ja pyabøjkpitøjk jam Judeit naxjotp. Niujeky ja jam tyaa'nidøø jøts ja jam møøt yiknøbajtøø. ²³ Jøts ja Juan nay ixam ja wyinaty yiknøbatmi ixam Enón midi ja Salimit kajp myiwingon'ajtpy, ja'agøjxp ja jam yiknøbety ku ja nøø jam janch kom; jamts ja jaa'y myendi jøts ja jam y'atsnøbatti. ²⁴ Jawyeenip idø'øn ja jade'en yjaty, ka'anim ja Juan wyinaty yikpikta'aky puxøjkjøtpy.

²⁵ Jøts nay winet ja Juan pyabøjkpi winaqagin tnadyamigajpxyidi møøt ja myigu'uk israelit jaa'dyi, ja' ja tnadyamigajpxyidiip sa ja pøky wya'ach. ²⁶ Nay winets ja Juan y'atsyiknimaaqay:

—Windsøn, ixam ja ixyam yiknøbety pøn mets jam wyinaty møøt xøbidsimy ma ja Jordángit nøø, ja' pøn mets ojts xnigajpxy jøts niduki'iyi jaa'y ja yjanchpabikyiyi.

²⁷ Xjats ja Juan ja tnimaaqay:

—Ka' pøn ti tnijaty pøni ka'ap Dios myø'øyi. ²⁸ Meetsxi ojts wa'ats kø'øm xtyimyadøy ku ø nwa'añ jøts ku øts ka'ncristo, jøts ku ø nja'aji pøn jawyeen yikajxp nugo. ²⁹ Janch tsuj øts, janch xondakp øts, jade'en ejxim ja tø'øxmyiyø'øbyi tyik'amajtski myigu'uk; jade'en øts nmayjawiyi kuts nmadøy ja Jesúus y'ayuujk. ³⁰ Yø' møjtøkipním jøts øts kuwaní n'amutskit, kuwaní n'ixnøjkxt.

Ja' pøn tsoo'mp jap tsajpjøtpy

³¹ Ja' pøn tsoo'mp jap tsajpjøtpy, tum ja' tuki'iyi tnitanaapy. Jøts pøn ya naxwiiñ'ajtp, ja naxwiiñits ja ja'ajtip, jøts tum ja'ayi ja ñigajpxpy ti jaty ja ejtp. Pønts tsoo'mp jap tsajpjøtpy, ja' tuki'iyi tnitanaagyøjxp, ³² jøts tum ja' ja ñigajpxpy midi ja tø t'ixy, midi ja tø tmadøy; jøts ka'ap ja pøn tjanchjawi midi ja ñigajpxpy. ³³ Kuts øy pøn tjanchjawi, ja'ats wa'ats tyikniga'axp jøts ku Dios tkajpxy ja tyiibyi yjanchpi; ³⁴ Dios kyajpxy Dios y'ayuujk ja kyajpxip pøn ja Dios kajxip, kumi amuum y'Espíritu Santo ja myø'øyi. ³⁵ Chøjkpy ja Dios Teety ja y'U'nk, jøts tuki'iyi tø ttigidøkjigiyixy ti jaty ejtp ka'ejtp. ³⁶ Pøni pøn ja Dios U'nk tjanchja'wip, xemikojxp ja nøjkx tpåaty ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja kunuu'kxy tsinqa'yin; pønts tkajanchja'wip, kawindem xøøw ja nøjkx tpåaty ja yjade'embi jujky'ajtin, ja Dios myø'ayo'on ja nøjkx kyupøjkip.

4

Ja Jesúus jøts ja Samariit tø'øxy

¹ Xjats ja fariseotøjk tnija'widøø jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesúus may pyabøjkpitøjkni, jøts may jawaani ja jaa'y tyiknøbety jøts nigidi ja Juan jade'en; ² øy idø'øn nwindsøn'ajtim Jesúus ja kø'øm tkidyimyiknøbety, ja pyabøjkpitøjks ja tyiknøbajttip. ³ Xjats ku ja tnimadøy jøts ku ja fariseotøjk tø ñijkxy, winets ja chøø'ñ jam Judeit naxjotp, jøts ja ojts ñijkxy jam jadigojk Galileit etjotp.

⁴ Ja Samariit et ja tyanaxp ku dø'øn ja jam ñijkxy. ⁵ Xjats ja yja'jty ma ja kajp jam tu'uk Samariit etjotp midi txøøw'ajtp Sicar, jam wingon ma ja Jacob ja y'u'nk José wyinaty tø tmø'øy ja ñaajx. ⁶ Jamts idø'øn tu'uk ja nømu'ut midi yiktejp Jacob nømu'ut. Jøts

kumi jotkøjxp ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty ku ja yø'øy, xjats ja y'ixaqajky jam nømu'ut agø'øm. Ja dø'øn wyinaty ja xøow kujky. ⁷⁻⁸ Winets yja'jty tu'uk ja tø'øxyøjk jam nømu'ut agø'øm pøn ku'etip kugajpijam Samaria, jøts ja nøø ja tjuutwø'añ, xjats nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyi:

—Møøky øts nøø.

Jøts ja pyabøjkpitøjk, jam ja wyinaty tø ñøjkxti jam kajpjotp, jøts ja t'atsju'udyit ja kaaky ja jii'kxy.

⁹ Xjats idø'øn ja samariit tø'øxy tnimqay ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—¿Sudso mets nøø x'amidøy jøts m'israelitjaal'yits mets jøts øts samariit jaal'y?

(Kumi ka'ap ja israelit jaal'y tmianamyayidi ja samariit jaal'y.) ¹⁰ Winets ja yide'en y'adsojøø ja nwindsøn'ajtim:

—Kuk xjanchñiawit midi ja Dios yajkpy, uk xnijawit pøn nøø ixa m'amidojiyip, ¿ja ti jajik me xka'amidøy jøts me nmo'ot ja øybø nøø ja wa'atspi?

¹¹ Jøts ja tø'øxyøjk ja ñimqajyøø:

—Ni mdanøja'ap paat mets kya'ity, jøts køjnk yø nømu'ut. ¿Møts idø'øn xpøkwø'añ ja nøø midi mdijpy øy wa'ats? ¹² Ja ndeety'ap Jacob øts yø nømu'ut xukmidøan ma jaa ja y'ijty kø'øm y'uuky, jøts y'u'nk y'unaa'jk, jøts yjivujk chakaa'nayide'en. ¿Ti mjaaktyimbyønts me ndejin?

¹³ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Pøn jaty ya'at nøø t'uktip, tøødsidip ja jadigojk; ¹⁴ pønts t'ukp ja øybø ja wa'ats nøø midi ø nyajkpy, ka'ap tøødsi nijuuni y'ukpaajtniyit. Kumi jade'en ja nøø pyidsø'ømt jam y'anmija'wingøjxp midi øts ja nmøøpy, sám kom nøø pyidsimyin. Ja'ats ja xemikøjxp tukpaadiyip ja juuky'ajtin jøts ja øy'ajtin.

¹⁵ Winets ja tø'øxyøjk ja ñimqajyøø:

—Yø'øbi nøø øts teety xmo'op, jøts ø nga'uktøøjtsiñit nijuuni, jøts ø nga'ukmenit nøgombi ya nømu'utjøøjty.

¹⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimqay:

—Nøjkx mnijaa'y x'atsway jøts ya mme'ent.

¹⁷ Xjats ja tø'øxyøjk y'adsoojøø:

—Ka' øts nnijaa'y.

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimqay:

—Janch tiigajpxy idø'øn mwa'añ jøts ku ka'ap mnijaa'y pøn; ¹⁸ kumi nimagoxx tø xyiknaxy ja yaal'dyøjk, jøts pøn ixyam møøt, ka'ats ja xnijaa'y. Jøts ku jade'en tø mwa'añ, janch tiigajpxy idø'øn yø!

¹⁹ Kuts ja tø'øxyøjk jade'en tmadøøy, jøts ja wyaan:

—Mets teety, wa' mets idø'øn yjawi Dios mets idø'øn kyugajpxy. ²⁰ Wine'enin øø nsamariitjaal'yaty, ya øots ja n'aptøjk twindsø'øgidi ja Dios ixya kojpkijxy, meetssts wine'enin mee m'israelitjaal'yaty, jade'en mee mwa'añ jøts øots ja jam nwindsø'øgit Jerusalén.

²¹ Jøts t'adsøøy ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja tø'øxyøjk yiknøjmi:

—Øy xkamibøkt, wingomp idø'øn jøts meets xwindsø'øgidit øy mædsoo ja Dios. Ka' pyaqt'atyi jøts kuwanøi mdyimye'endit ya kojpkijxy uk mnøjkxtit jam Jerusalén. ²² Meets samariit jaal'y, ka' mee xnijawi pøni ti mee mwindsø'jkip; øots, nnijaa'wipts øots midi øø nwindsø'jkip; jabi israelit jaal'yts ñikøjxp myiñ ja nitso'ok'ajtin. ²³ Ixyamts ja xøow ja jumøjt tø yja'aty, jøts ku nayi Dios myøk'ajtingøjxp nay ja' tyi'y'ajtingøjxp yikwindsø'øgit ja Dios Teety, pøni pøn tjantyimwyindsø'jkidip ja Dios. Jade'en ja ttsøky jøts ja jade'en ttu'undit pøni pøn ja windsø'jkiyip. ²⁴ Tu'ugyi tum jade'en Dios jøts myøk'ajtin; jøts pøn ja windsø'jkiyip, nay ja møk'ajtints ja yiktu'undip møøt ja tyiibyi yjanchpi.

²⁵ Xjats ja tø'øxyøjk wyaan, jøts yiknimqay ja nwindsøn'ajtim:

—Nnija'wip øts jøts ku mye'ent ja Mesías —midi tyijpy Cristo, midi memp yiknitsokpi—; jøts ku ja mye'ent, ja'ats tuki'iyi xukmadoogøjxim.

²⁶ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øts ja!, øtsxi dø'øn, ejx idø'øn ixya nmigajpxy.

²⁷ Winets ja nwindsøn'ajtim pyabøjkpitøjk yja'ttøø, jøts ja ñigyumaaap tja'widí ku tø'oxyøjk ja mørøt myadya'aky. Ka'ats pøn ñay'a'ejxiyi jøts ja tyiktø'øt ti chøjkpy uk ti ja tø'oxyøjk mørøt ñadyamigajpxyi. ²⁸ Xjats ja tø'oxyøjk jamyi tnikejky ja chiiy, jøts ja ojts ñijkxy jam kajpjotp. Jamts ja jaa'y ja ojts t'atsnøjmi:

²⁹ —Mendi jøts jaa'y tu'uk x'ats'ejxtit pøn ø tø xukmadøy tuki'iyi sa jaty ø tø n'adi'ich. Kidi ja Cristip idø'øn ja ndejin, midi ja Dios tkajxp?

³⁰ Winets ja jaa'y choo'ndøø jam kajpjotp, jøts ja ojts tninøjkxti ja nwindsøn'ajtim Jesús ma ja jam wyinaty. ³¹ Jøts idø'øn pyabøjkpitøjk ja ixam ñii'mxyiyi møk'ampy:

—Windsøn, øy iiy wine'enin mga'aty.

³² Yide'ents ja ojts ñii'mxyidi:

—Ja øts ngaaky njii'kxy midi øts inet nga'apy njøø'kxp, ka' meets ja xnijawi.

³³ Xjats ja pabøjkpitøjk agø'ømyi ñayiktøøbinaxwa'jkiidøø, jøts ja ñawyaaajnidøø:

—¿wan ndejin pøngapøn ja kyaaky tø tyaniimiñi?

³⁴ Yide'ents ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ja' øts idø'øn ngaaky'ajtpy njii'kxy'ajtpy ku øts ja nbaduujnit ja y'ana'amìn pøn tø xkexy jøts øts tyunk ja nyik'abajtiyit. ³⁵ Pø yide'enxi mee mwø'qñ: “Ja maktaxk po' kya'ity jøts pikta'aky pyidø'økt”; øtsts wømp jøts mee nnøjmi: Ejxti øy kám midi ni'ipy, tø pikta'aky myøøjaagøjxni jøts pyidø'øknit. ³⁶ Yikmijuupy ja' pøn ttunk'ajtp ja pikta'aky jøts ja tyikpidi'iky; jøts ja pikta'aky midi yikpidi'kpy, ja' ja wya'qñ jøts ja xemikøjxp tyu'unt. Jøts ja jade'en ni'amuki ttajotkujk'attit pøn neptip jøts pøn tyikpidø'ktip ja pikta'aky. ³⁷ Pø janch tamxi dø'øn ja' ku ayuujk wya'qñ: “Wenkpi ja pikta'aky tnepp, jøts wenkpi ja tyikpidø'økp.” ³⁸ Jamts meets idø'øn nguexy jøts ja pikta'aky xyikpidø'øktit ma ka'ap tø mne'epti; jabi wenkpi tø yjatundi yjapøkti jøts meets tyunk ja xaxojniyi.

³⁹ Mayts idø'øn ja jamit jaa'y tjanchja'widøø ja nwindsøn'ajtim Jesús pøn idø'øn jam kugajp'ajttip ja'abi kajp midi jam Samaria, ku ja tø'oxyøjk ja wyinaty tø tyimñii'mxyidi tiy janch, ku ja wyinaty yide'en tø wya'qñ: “Tø øts ja tuki'iyi xukmadooguixy sa jaty ø tø n'adi'ich, sa jaty njaa'y'aty.” ⁴⁰ Xjats ku dø'øn ja samariit jaa'y jam myendøø, jøts ja møk tnimaadyøø ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ja jam myøøtaa'niyidit. Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús jam tyaa'niyii'ñ majtsk xøøw. ⁴¹ Jøts ja jaa'y may tjaaktyimyjanchja'widøø ku ja tyimyadowdi sa jaty ja kø'øm ñii'mxyidi. ⁴² Jøts ja tnimaadyøø ja tø'oxyøjk:

—Ndyimyjanchja'wipním øots inet. Kidi ja'ajip øots nugo njanchja'wip sa jaty mee tø mwø'qñ ku øø tø xukmadøy. Pø tøxi øots yø yam kø'øm njaaaktyimyadøy sa yø wya'qñ. Tøts øots nnijawi jøts ku yø janch Cristo, pøn naxwiil'ñit jaa'y tyiknitsokp.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky tu'uk ja windsøn y'u'nk

⁴³ Xjats ku kyimajtskxøøw'ajty, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús chøø'ñ jam Samariit etjotp, jøts ja ojts yjaaktyimñijkxy jam Galileit etjotp. ⁴⁴ Jøts idø'øn ja jade'en yjajty sam ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty kø'øm tø wya'qñin, jøts ku ja Dios kyugajpxy ne'egi ka'ap yikupiky jam kyø'ømgajpkøjxp. ⁴⁵ Kuts ja nwindsøn'ajtim yja'jty jam Galileit etjotp, jøts ja jamit jaa'y, chojktip ja' ku ja jam yja'jty, kumi tø ja wyinaty y'atsxøbaatnidí Jerusalén ku ja paski xøøw jam wyinaty tø ñaxy. Tøts ja wyinaty tuki'iyi t'ejxkøxti ti jaty jam wyinaty tø ttuñ ja nwindsøn'ajtim Jesús ku ja xøøw jam ñajxy.

⁴⁶ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts ñijkxy jadigojk jam Caná midi nay jam Galileit etjotp, ma ja wyinaty ja tsujxk nøø tø t'ukyikvinojaty. Jøts jamts idø'øn tu'uk møj windsøn tyumbimi midi nayide'en windsøn, ja'ats idø'øn y'u'nk jam wyinaty pøjkip

Capernaum. ⁴⁷ Xjats ku ja tn̄imadøøy jøts ku ja nw̄indsøn'ajt̄im Jesúš jam wyinaty tø yja'aty Galilea, jøts ku ja chøøñ Judeit etjotp, winets ja ojts t'ats'ixy jøts ja møk t'atsnøjmi jøts ja tmøødit jam tyøkwindum, jøts y'u'nk ja yikso'ogiyit pøn wyinaty tyimy'ooki'imni. ⁴⁸ Jøts nw̄indsøn'ajt̄im Jesúš tn̄imaay ja jaal'y:

—Ka' meets janchja'wīn xjagyepy. Yø'øyi meets ja'ayi m'ijxpy yø milagri'ajtin.

⁴⁹ Yide'ents ja ñimaajyøø ja jaal'y pøn ja windsøn tyumbi'ajtpy:

—Men teety tsojk, n̄amga'aním øts n'u'nk y'øøky.

⁵⁰ Winets ja nw̄indsøn'ajt̄im tn̄imaay ja jaal'y:

—Wimbejtni, nøjkxni jam mdøjkwindum. Jujky'ajtp inet ja m'u'nk.

Xjats ja tjanchja'wīyñ ku nw̄indsøn'ajt̄im Jesúš ja jade'en ñimaajyøø, jøts idø'øn yjanchnijkxy. ⁵¹ Jøts ku ja wyinaty yja'atwāni jam tyøkwindum, winets ja tyumbitøjk ja ojts pyatsøyiyi, jøts ja ojts ñii'mxyiyi:

—Jujky'ajtp m'u'nk.

⁵² Jøts ja tyiktiyy ti hori dø'øn ja y'u'nk wyinaty kujk tø myøkpøjk'okwa'añ, jøts ja tn̄imaadyøø:

—Uxø'øyip ja'ani, ja dø'øn ja xøøw wyinaty waani yjøpta'aky ku ja jøøn wyinajkijxy.

⁵³ Xjats ja u'nkteety ojts tja'myech jøts ku nay ja'abi hori ja nw̄indsøn'ajt̄im Jesúš wyinaty tø ñii'mxyi: "Jujky'ajtp ja m'u'nk"; jøts n̄iduki'iyi wine'enin y'u'nk ñidø'øxy y'u'nk y'unal'jk ja jam møøt, jadine'en ja ojts tjanchjawidi ja nw̄indsøn'ajt̄im Jesúš.

⁵⁴ Jøts idø'øn jade'en m̄imajtsk ja milagri'ajtin kujk ttuñ ja nw̄indsøn'ajt̄im Jesúš jam Galilea. Tø ja wyinaty chøøñ Judea.

5

Ku ja Jesúš tyiktsøøjky tu'uk køxujxpi pakxujxpi

¹ Xjats ku dø'øn jade'en y'ukjajty, jamts idø'øn israelit jaal'y wyinaty ttumidi xøøw, winets ja nw̄indsøn'ajt̄im Jesúš wyimbijty, jøts ja ñijkxy jadigojk jam Jerusalén. ² Jam tøjk'aaw tu'uk ja'abi kajp midi yiktejp Borreek Tyøjk'aaw, jøts nay jam wingon tu'uk ja pili midi hebreit ayuujk yiktejp Betesda, magoxk ja tøjk'aaw ja tmøødi. ³ Jamts ja maabyamaa'y kyo'knidi; pøn winapti, pøn pakma'atti, pøn køxujxtip pakxujxtip. Jøts ja jam t'awejxti ja nøø kunim ja y'adø'øtst. ⁴ Atskidakpts idø'øn ja ąnkilis jam tu'uk pili agø'øm, jøts ja t'atsyik'adi'ich ja nøø. Kuts pøn pamaa'y jawyeen ñidøki, najxpts idø'øn pya'am ja', øy ja ti pa'am yjadyimyapikyi. ⁵ Jøts pamaa'y jam wyinaty tu'uk pøn wyinaty ee'pxmajktuktujk jumøjtip ja pa'am pyqadyi. ⁶ Xjats ku nw̄indsøn'ajt̄im Jesúš ja ojts t'ejxpaaaty jøts ku ja jam kyo'kni, jøts ja t'ejxkajpy jøts ku pa'am ja wyinaty jadine'en jeky tmi'ejtni, jøts ja ojts tnøjmi:

—¿Mdsøjkpy tsoojkin?

⁷ Jøts ja pamaa'y ja ojts yide'en y'adsøyi:

—Me teety, tyimñipøn øts pøn ø xnøyiktøkip jap nøøjotpy ku yø nøø yja'ats'adi'ich. Yam ø njatøkiwyami jøts jatyi wenkpi ñødøki.

⁸ Jøts ja nw̄indsøn'ajt̄im Jesúš tn̄imaay:

—Pidø'øk, wejtsjø'øk yø mmøaabajt jøts mnøjkxnit.

⁹ Jøts nay jatyi chøøjky ja jaal'y, ojts tyikpidi'iky midi ja jam tyamaapy jøts ja ojts yø'øcho'oni. Jøts kumi poo'kxin xøøwts wyinaty, ¹⁰ winets ja israelit jaal'y tn̄imaadyøø ja jaal'y pøn wyinaty tø myøkpiky:

—Poo'kxin xøøwxì yam; jøts ka'ap pyøat'atyi xtsømwidett yø mmøaabajt.

¹¹ Xjats ja t'adsøøy:

—Ja' ø tø xnøjmi pøn ø tø xyiktsø'øky: "Yikpidø'øk yø mmøaabajt jøts mnøjkxnit."

¹² Jøts ja yiktn̄imaay:

—¿Pøn idø'øn tø mnii'mxyi: "Yikpidø'øk yø mmøaabajt jøts mnøjkxnit"?

¹³ Jøts ja jaa'y pøn idø'øn wyinaty tø chø'øky, ka'ap ja tnijawi pøni pøn idø'øn ja wyinaty tø yiktsø'øgyi. Jøts janch may jaa'yts jam, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs tøyim ja jam wyinaty cho'oni. ¹⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs jadigojk tpaqajty ja jaa'y yap tsaptøkjøtpy midi ja wyinaty tø tyiktsø'øky, jøts ja tnimaay:

—Øyim yikxon xmado'ot, ejx idø'øn ixa tø mdsø'øky, kidi m'ukpøktyuni jøts kidi ti mjatyı ku jawaani ka'øy mdylimy'ukjajtnit.

¹⁵ Winets ja ñijkxy pøn tø chø'øky, jøts ja ojts ttukmadøy ja israelit jaa'y, jøts kudam idø'øn ja yja'aji ja Jesùs, pøn ja wyinaty tø yiktsø'øgyi. ¹⁶ Ja'agøjxp idø'øn ja israelit jaa'y y'lijty tpawidetti ja nwindsøn'ajtim Jesùs, jøts ja ttuku'oogiywa'andi ku dø'øn ja jade'en y'adi'ich poo'kxin xøøw. ¹⁷ Yide'ents nwindsøn'ajtim Jesùs ja ñimaajyidøø:

—Yam paat øts idø'øn ndeety tuuñ, paty øts idø'øn nayide'en nduñ.

¹⁸ Yø'øts idø'øn ja israelit jaa'y masi tyuku'oogiywa'andip ja nwindsøn'ajtim Jesùs. Kidi nugo ja kutujkipxi ja kyamøj'ijxpy ku ja poo'kxin xøøw, pø nayide'enxi ja ñabyikta'agyi sam ja Dios, ku ja wya'añ jøts ku Dios ja tyimdyeedi.

Jade'en ja Dios Teety ja kyutujk tmø'øy ja Dios U'nk

¹⁹ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja ñimaajyidøø:

—Janch øts idø'øn nwø'añ jøts ku Dios U'nk ka' ti ttu'unt kyø'øm kutujkøjxp. Ja tyeety ja pyaduujnip yja' pøni sa ja kø'øm tnajtstuni. Tuki'iyi pøni ti tyumpy ja Dios Teety, nay ja'ats tyumpy ja Dios U'nk. ²⁰ Pø yjantyimchøjkpyxi ja Dios Teety ja y'U'nk, jøts ja tuki'iyi ttuk'ixy pøni ti jaty ja kø'øm tyumpy. Jøts yjaaktyimdyuk'ejx'adø'øtspnim ja' ja myøjpi ja y'øybi, midi meets ñigymaap mjawidip. ²¹ Kumi nayide'en sam ja Dios Teety tyikjujkpyiky ja oo'kpi jadigojk, nayide'ents ja Dios U'nk tyaky ja jujky'ajtin pøni pøn ja tyamidsøjkpy. ²² Jøts ka'ap Dios Teety tpayø'øy pøn, ja Dios U'nk ja tø ttaguwani jøts ja' ja tø tmø'øy ja møk'ajtin jøts ja pyayø'øy, ²³ ja'agøjxp nayide'en ja windsø'jkin yikmo'ot sam ja Dios Teedyin. Pøn tkamøjpiktakp ja Dios U'nk, nay ja Dios Teety ja kyamøjpiktakp pøn tkajxp ja Dios U'nk.

²⁴ Tyiibyi yjanchipi øts idø'øn nwø'añ: Pøni pøn øts ngajpxy n'ayuujk xyikmøjyip sa jaty ø nwø'añ, jøts ku ja tjanchjawi pøn ø xkajxp, pyaætp ja xemikøjxp ja kunuu'kxy'ajtin; jøts ka'ap ja yiktaguwani jøts ja y'ayo'ot, tø ja ttanaxi ja o'jkin jøts ja tpaatty ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja kunuu'kxy tsinaaq'yin. ²⁵ Janch øts idø'øn nwø'añ, jøts ku ixyam y'horipaatty ku ja jaa'y tmadojidit ja Dios U'nk kyajpxy pøn jaty tkajanchja'widipnim; jøts kuts tmimado'odit, pyaattips ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja'adi. ²⁶ Ja ku Dios Teety tjagyepi ja møk'ajtin jøts ja kø'øm tyaky ja'abi jujky'ajtin, jøts nayi tøts møk'ajtin ja tmø'øy ja y'U'nk jøts ja tyakt nay ja'abi jujky'ajtin. ²⁷ Jøts tø ja tkutujkmø'øy jøts tiidyu'unin jøts payø'øyin ja ttu'unt, ja'agøjxp ku ja naxwii'ñit jaa'dyi tkudani. ²⁸ Kidits ya'at ñigymaap xjawidi, pø ja'atpxi dø'øn ja xøøw ja jumøjt ku ja jaa'y tmadojidit Dios U'nk y'ayuujk pøn windigøy ejtnidip, ²⁹ jøts ja pyidsø'ømdit yap oo'kpi jutjøtpy. Pøn øy tø y'atsnaxwiiñ'aty, pidsø'ømdipts ja' jøts ja tpaattit ja kunuu'kxy jujky'ajtin; pønts tø kyanaxwiiñ'aty øy, jujkpyøktipts ja nayide'en jøts ayo'on ja yiktaguwani.

Yejxi tyiyi sa Jesùs kyutujk tjagyepi

³⁰ Niti nguidyimdyuñ ngø'ømwinnmaa'ngyøjxp. Jade'en ø nduñ pøni sa nyik'ane'emy, jøts nimq kyadigøy øts ja ndiidyu'unin, øts ja nbayø'øyin. Jøts niti nguidyimdyuñ ngø'ømdsojkingøjxp, ja' øts idø'øn ndumpy pøni sa ttsøky ja Dios Teety midi ø xkajxp.

³¹ Kuts ø kø'øm nnañitestigil'atit jøts ø kø'øm nnankmyøjiwy'añiyit pøni sa ø njawa'añ, ka'ap yø ti tiy'ajtin tjagyepi. ³² Jaaxi ja' pøn ø xnitestigil'ajtp, jøts øts ja xpudøki; jøts pøni sa ja wya'añ, nnija'wipts øts ja' jøts ku tiy janch ja wya'añ. ³³ Meetsxi ojts xiibiyiky ja Juan, jøts tiy janch ja' sa ja wya'añ ku ja y'adsøøy. ³⁴ Kidits ja'ajip ø nmøk'ajtpy øy pøn jaa'y ja tiy'ajtin tjayaky; jade'en'ampy øts idø'øn jade'en nwø'añ jøts mnitsø'ok'ajtin xpaattit. ³⁵ Jade'en idø'øn ja Juan y'lijty sam jaj yjajyin, jøts meets yjaj ja waani

tø x'uktakondakojiyi. ³⁶ Njagyejpyts øts tiy'ajtin jawani ka'pxy sam øts ja Juan ojts xkanigajpxyin. Tuki'iyi ti jaty ø ndumpy, nay ja' idø'øn yø' midi øts Dios Teety tø xa'ane'emy jøts ja ndu'unt, yø'øts tyanigaxø'kp jøts ku tyiyi yjanchi ku øts Dios Teety tø xkexy. ³⁷ Nayi yajkpy ja Dios Teety tiy'ajtin nayide'en jøts ku øts ja xkexy, øy meets ja nijuuni xka'ijxñim, øy meets ja nijuuni xkamadøynim. ³⁸ Jade'ents ja y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk ka' xja'gyukidinim, ja'agøjxp ku ja ka' xjanchjawidi pøn ja Dios Teety tø tkexy. ³⁹ Janch ni'ejxi nibaqadi meets Dios kyajpxy x'ixpøjkjyi, kumi jap meets ja xtyimyjapaatwa'añ ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi xemikøjxp; jøts øts Dios kyajpxy jap xnimadya'aky, ⁴⁰ jøts meets ka' xpabøkwa'añ ku njadukpaatwa'andi yø'øbi jujky'ajtin.

⁴¹ Ka' øts naxwii'ñit jaa'y y'agujkwindsø'jkin ngupøjkjyi. ⁴² Jøts njaaktyimñija'winip meets jøts ku meets Dios ka' xtsøky. ⁴³ Ja Dios Teety ø ngudanaapy ku ø nmiñ, jøts meets xkagupiky; kuts mye'ent jadu'uk kyø'ømdsojkingøjxp, mgupøkpts meets ja ne'egi. ⁴⁴ ¿Ma meets ja janchja'win xmøøt'ajtnit, kumi mnagyupøjkxip meets ja windsø'jkin xem yam, jøts ka'ap ja tu'ukpi Dios yja' y'ixajyidi jøts ja xyiktu'undit? ⁴⁵ Jøts kidi mwø'andi jøts ku mee nni'øønit jam Dios Teety wyingujkp; ja Moisés ja' mee kø'øm mni'øø'niyip, pøn mee møk mjøp'ijxpy. ⁴⁶ Kuk meets ja jeexyip xjanchjawi sa' wya'añ ja Moisés, nayi tøts meets jeexyip nayide'en xjanchjawi, pø ja'axi ja Moisés ojts tja'ay jøts øts ja xnigajpxy. ⁴⁷ Pøni ka'ats ja xjanchjawidi midi ja yjaay, ¿mats meets ja xjanchja'winit midi mee ndukmadøøpy?

6

Ku ja Jesús tyikaay ja nimagoxx milbi jaa'y

¹ Xjats ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø yjaty, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts ñijkxy jam Galileit mejy pya'am, jam jaduktamajñ. Nay yø'øbi mejy idø'øn yiktejp Tiberias. ² Jøts may jaa'y ja jam ojts myøødiyi, kumi tø ja wyinaty yik'ixy ja myilagrí'ajtin ku ja tyiktsø'øky ja pa'amja'a'y. ³ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús pyatøjkjyi'ñ ma kojpk jam, jøts ja jam tmøøt'ixaqajky ja pyabøjkpitøjk. ⁴ Pyaqatwanipts wyinaty ja paski xøøw midi ja israelit jaa'y xyø'ajttip. (Ja' xøøw yja'myajtstip sam ojts y'awa'atspidsømdi jam Egipto y'etjotp.) ⁵ Jøts ku nwindsøn'ajtim Jesús ojts t'ixy jøts ku may jaa'y ja pyamiñiyi, winets ja tnimaay ja pyabøjkpi Felipe:

—¿Mamts inet jadine'en njuu'yindit ja kaaky ja jii'kxy jøts yø jaa'y niduki'iyi kya'adyit?

⁶ Jade'en'ampy ja jade'en wya'añ jøts ja t'uk'ijxy sa' ja Felipe yjatyimy'ukwø'ant; jøts kumi Jesús, ñija'wi pts ja kø'øm pøni sa' dø'øn ja ttu'unt. ⁷ Xjats ja Felipe ja y'adsoojøø:

—Ku tsapkaaky majtsk magø'pxy denario juyin, niwine'en ja kyidyimñibaqadit øyik pøn wine'enin yiin waan tyaja'adiyit.

⁸ Winets ja pyabøjkpi jadu'uk wya'añ pøn Andrés'ajtp, ja Simón Pedro y'uch:

⁹ —Ixyadam tu'uk mutsk mixyu'nk, magoxx cebadi tsapkaaky tmøødi jøts ajkxu'nk majtsk. ¿Ti windem yø mayja'a'y yø ndapqajtnam?

¹⁰ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús wya'añ:

—Nøjmidi niduki'iyi yø jaa'y jøts wan t'ixa'akti.

Janch miyjoojt idø'øn jam ja et, jøts ja yaa'dyøjk nimagoxx milin y'ixaktøø. Ni'ka'ap ja tø'øxyøjk yikmachøy møøt ja y'u'nk y'unaljk. ¹¹ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús tnixajiyi'ñ ja tsapkaaky, jøts ku ja ojts jawyeen ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi ja Dios Teety, jøts ja ojts tmøøñim ja pyabøjkpitøjk. Ja'ats ja ojts tyikwø'kxti, jøts ja ojts tmo'odi niduki'iyi ja jaa'y pøn jam wyinaty tø y'ixa'akti. Nayide'en ja ojts tyikwø'kxti ja ajkx, jøts ja ojts tmøøgøxti wine'enin ja kø'øm ttsokti. ¹² Jøts ku y'abajtidøø kyujxidøø, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Pøkmuki tuki'iyi yø abu'xk midi jaty tø wyindañ, jøts kidi nugo ti wyindigøy.

¹³ Winets ja tpøkmuktøø, jøts ja makmajtsk kach ujts t'abøjkidyøø ja kaaky abu'xkunaq'jk, midi wyinaty tø wyindañ ja magoxkpit cebadi tsapkakaaky. ¹⁴ Xjats ja jaq'y wyandøø ku ja t'ejxtøø jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en wyinaty tø ttuñ ja milagri'ajtin:

—Janch yø' tam idø'øn Dios kyugajpxy'ajtpy pøn yiktejp me'emp ya naxwiiñ.

¹⁵ Jøts kumi yja'wiyih'ñts ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ku ja jaq'y ja wyinaty aguwani yiknøjkxwa'añi, jøts ja yiktøkiwy'añi møj windsøn, winets ja ojts nadyu'uk yjìwa'aky jøts ja ojts ñijkxy jam kojkøjxp.

Ku ja Jesús ojts yø'øy jam mejwyingøjxp

¹⁶ Xjats ku ja et wyinaty tø kyoodsiñi, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk kyidaktoø jam mey agø'øm. ¹⁷ Jamts ja ojts tyøkidi barkijotp, jøts ja ojts ttanaxwa'andi ja mey, jam idø'øn ja nyøjkxti Capernaum. Jøts janch xaachkootsni dø'øn, jøts ka'anims wyinaty ja nwindsøn'ajtim Jesús wyimbejtni. ¹⁸ Winets janch mør pyojpinaxwa'knøø, janch jadi'iñi ja nøø pyidø'knøi. ¹⁹ Jøts ku dø'øn ja jam wyinaty ñaxti, magoxk uk tudujk mil xajkin tø yø'øñidi, winets ja t'ejxpattøø ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ku jam wingon ja barki tnimiñ. Yø'øpy ja nøø wingøjxp, jøts ja yjantyimchø'jkidøø. ²⁰ Yide'ents ja ñimqayi'døø:

—Øts idø'øn, kidi mdsø'øgidi!

²¹ Xjats ja yotkukidøø, jøts ja ejtni xoni tyiktøjkidøø jap barkijotp, jøts ja pojñ ojts yja'atti ma dø'øn ja wyinaty ñøjkxti.

Ku ja Jesús ja mayjaq'y ojts y'ixa'ayi

²² Jøts ku kyimjabom'ajty, jøts ja jaq'y pøn jam wyinaty tø tyandi jam mey'äm, jøts ja ojts tnijawidi jøts kudam ja nwindsøn'ajtim pyabøjkpitøjk wyinaty tø cho'onidi, jøts ku ja barki ja wyinaty tø ttanøjkxti midi jam wyinaty tu'ugyi, jøts ku nwindsøn'ajtim Jesús ja nika'ap tmøødidyoø. ²³ Jøtsnim ojts yja'atti wenkpi barki midi jam tso'ondip ma ja kajp jam txøøwi Tiberias, jam wingon ma ja jaq'y jam wyinaty ja tsapkakaaky tø yikmo'odi, ku ja nwindsøn'ajtim wyinaty jawyeen tø ttukmøjawi tø ttukunuukxyjawi ja Dios Teety. ²⁴ Xjats ku ja jaq'y t'ejxtøø jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam ka'ap pøn, jøts ni ja pyabøjkpitøjk jam kya'etti, winets ja ttatøjkidøø ja barki midi jam wyinaty tø yja'atti, jøts ja ojts ñøjkxti jøts ja t'ats'ixa'awä'andi jam Capernaum.

Ja Jesús amuum xyikjujky'ajtim

²⁵ Jøts ku ja ojts yja'atti jam mey agø'øm, jøts ja ojts tpaattti ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ttiibyøjktøø:

—Windsøn, ¿windii mjä'aty ya?

²⁶ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimqayi'døø:

—Janch øts idø'øn nwä'añ, jøts ku meets ja'agøjxp x'ixa'ay ku mee ku'uxyi ojts mgay, jøts nigidi meets xja'gyukidi tigøjxp øts ojts ja milagri'ajtin nduñ. ²⁷ Køjxp najxp kaaky jii'kxy y'ity, jøts kidi ja'abi xnidundi. Ja' ne'egi mnidu'undip midi xemikøjxp jajkp midi mmo'ojidip ja kunuu'kxy jujky'ajtin. Yø'obi kaaky yø'obi jii'kxy øts idø'øn nyajkpy, pø øtsxi ja naxwiiñit jaq'dyi ngudanaapy.

²⁸ Winets ja jaq'y tyiktøødøø jøts ja tnimaadyøø ja nwindsøn'ajtim:

—¿Tits øts idø'øn ndu'ump jøts ja yiktu'unt pøni midi dø'øn ja Dios chøjkpy jøts øts ja ndu'unt?

²⁹ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja y'adsoojojidøø:

—Midi mdu'undip, ja' Dios chøjkpy jøts ja xjanchjawidit pøn ja tø tkexy.

³⁰ Jøts ja tjaaktyimdyibyøjktøø, yide'en tnimaadyøø ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—¿Ti ejxa'qnts mbikta'akp midi øø n'ejxp jøts myikjanchjawit? ¿Ti dø'øn mdu'ump? ¿Ti dø'øn myik'øyip? ³¹ Ojtsxi adøm ja n'aptøjk tjøø'kxti ja jii'kxy jam abæk etjotp sam

ja Dios kyajpxy wya'añin ku ja ñimy: "Ojts Dios ja tsapkaaky ja tyukayidi midi tso'omp tsajpjøtpy."

³² Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyidi:

—Janch øts idø'øn nwa'añ ku mee nnøjmi: Jøts kidi ja Moisésip ja', kidi ja'ajip ja ojts myø'øyidi ja tsapkaaky midi tso'omp jap tsajpjøtpy, pø ja Dios Teetyxi ja' pøn tyajkp tyimyja'abi tsapkaaky midi tso'omp tsajpjøtpy. ³³ Ja tsapkaaky midi Dios yajkpy, ja' idø'øn tø kyida'aky jap tsajpjøtpy. Ja'ats yajkpy ja kunuu'kxy jujky'ajtin pøn jaty ya naxwiiñ'ajttip, pøn ya yjanchja'widip.

³⁴ Winets ja tnimaadyøø ja nwindsøn'ajtim:

—Teety, møøy'ejtik øts yø'øbi tsapkaaky.

³⁵ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Øts idø'øn ja' sam ja tsapkaaky midi tmøøpy ja jaa'y ja kunuu'kxy jujky'ajtin. Pøni pøn ø xnimemp, pøn ø xpabøkp, nijuuni yuuj xøøw ja tka'ext; pøni pøn ø xjanchja'wip, nijuuni tøødsi ja ttagupøkt. ³⁶ Jade'ents sam tø nnøjmidø, ka' mee xjanchjawi øy mee tø xja'ixy. ³⁷ Niduki'iyi øts ja xnimendi pøn øts ja Dios Teety xagødøjkip; jøts ja'adi pøn øts idø'øn jade'en xnimendip, ka' øts ja mibaat ngajxpidsimy. ³⁸ Kaja'ajip øts jap tsajpjøtpy tø nnidsøøñ jøts øts ja ngø'ømwinmaaq'ñ nyiktu'unt, pø ja' Dios Teetyxi øts ja yja'nduujnip pøn ø xkajxp. ³⁹ Jøts ja' idø'øn ja chøjkpy jøts ø ni tu'ugin nga'ejxigø'øty pøn jaty øts ja tø xagødøki, jøts øts ja nyikjujkpyøktit ku wyinaty ja naxwii'ñit kyøjxnit. ⁴⁰ Jøts nay ja' ja chøjkpy jøts niduki'iyi tpaattit ja jujky'ajtin midi xemikøxp pøni pøn t'ejxtip tnija'widip, pønts tpabøktip ja Dios U'nk, jøts øts ja ñiyikjujkpyøktip ku naxwii'ñit kyøxt.

⁴¹ Winets ja israelit jaa'y tyabagajpxpinaxwa'akti ja nwindsøn'ajtim Jesús ku dø'øn ja wyaañ: "Øts idø'øn ja', ja tsapkaaky midi kidøkp jap tsajpjøtpy." ⁴² Jøts wyandøø:

—¿Kidi ja Jesúsip yø' pøn José myajnk'ajtpy? Pø nnija'wimts adøm tyeety tyaak yø'. ¿Sudso yø jade'en wya'añ jøts ku yø tsajpjøtpy kyida'aky?

⁴³ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Majstu'utti yø pagajpxk. ⁴⁴ Ka'ap øts pøn nugo ajawøi xtyimñimiñ pøni ka'ap øts Dios Teety ja kø'øm xagødøki pøn ø xkajxp; jøts øts ja jaa'y nyikjujkpyøkt ku wyinaty ja naxwii'ñit kyixy. ⁴⁵ Yide'en ja Dios kyugajpxy ñøky wya'añdi: "Dios ja niduki'iyi yik'ixpøkidip." Jade'ents øts ja xnimendi pøn jaty ja Dios Teety y'ixpøjkin tmadojidip, pøn jaty ja tnija'widip.

⁴⁶ 'Ka'axi pøn t'ixy ja Dios Teety; pø ja'ayixi ja nadyu'ugyi t'ejxp pøn nay jam tso'omp maq Dios. ⁴⁷ Jøts tyiibyi øts idø'øn nwa'añ jøts mee nnøjmi, pøni pøn ø xjanchja'wip, ja'ats idø'øn tpatp ja tsinaaq'yin midi xemikøxp. ⁴⁸ Øts idø'øn ja' sam ja tsapkaaky. Øts nyajkpy ja kunuu'kxy tsinaaq'yin ja kunuu'kxy jujky'ajtin. ⁴⁹ Ojtsxi ja m'aptøjk tkaydi ja tsapkaaky jam abæk etjotp, jøts ja jade'enbaat y'o'jkøjxtøø niduki'iyi; ⁵⁰ ja tsapkaakyts midi øndijpy ja tsajpjøtpy kidøkp, jøts ku ja pøn tka'adyit, ka'ats ja y'anmiøja'win wyindigø'ødyit. ⁵¹ Øts idø'øn ja kø'øm yø'øbi tsapkaaky midi tø kyida'aky jap tsajpjøtpy; jøts ku pøn tka'aty yø'øbi tsapkaaky, xemikøxp ja yujujk'yatt. Ja'abi tsapkaaky øts idø'øn ñamyayi nyakp, ku øts ja nne'kx ku øts ja nni'jpy ndagømøøyit ja naxwii'ñit jaa'y jøts tpaattit ja nitso'ok'ajtin.

⁵² Winets ja israelit jaa'y agø'ømyi tkajpxy'ajtpinibøjkidyøø, jøts ja ñawyø'añidi:

—¿Sudso ñe'kx sudso ñi'jpy yø xmøøwya'añin jøts ja nga'ayin njøø'kxin tsapkaagyin?

⁵³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Øts idø'øn wamp, pøni ka' øts nne'kx xjøø'kxiñi nni'jpy x'uukti, ka'ats ja nitsoojkin xpaattit. ⁵⁴ Pøni pøn nne'kx xjøø'kxiñi nni'jpy x'uukip, ja'ats ja kunuu'kx jujky'ajtin tpaattip; øts nyikjujkpyøktip ja' ku naxwii'ñit kyøxt. ⁵⁵ Kumi jade'en'ampy ja møk'ajtin xjagyaptit øts nne'kxkøxp nni'jpyøxp. ⁵⁶ Pøni pøn øts nne'kx xjøø'kxiñi nni'jpy x'uukip, xemikøxp øts nmøøtt n'ett. ⁵⁷ Ja Dios Teety pøn ø xkajxp, ja' tmøøt'ajtp ja jujky'ajtin, ja'agøjxp øts njujk'yaty; jøts nayide'en pøn øts nne'kx nni'jpy xjøø'kxiñi, nay øts køjxpi y'etti. ⁵⁸ Ja'abi tsapkaaky øts idø'øn nnigajpxy midi kidøkp jap tsajpjøtpy. Ka'ap yø

ñayide'eni sám ja tsapkaaky midi meets ja m'aptójk ojts tkaydi, jödsyim ja ojts níduki'iyi yjadyimy'oookti; pönts tkaapy yø'øbi tsapkaaky midi ø ndijpy, pyaatpts ja jujky'ajtin ja' xemikójkxp.

59 Jam idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús yø yjade'embı ixpøjkin tyajky ma ja jaa'y ñamyukyidi tsaptójkjotp, jam Capernaumit kajpkójkxp.

Ya'at ayuujk xuknija'wimp ja ochinaga'yin midi xemikójkxp

60 Kuts ja pyabøjkpitójk jade'en tmadowdi ja ixpøjkin pøn jam wyinaty tpawidejtip ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja wyandøø:

—Ku yø jade'en wya'añ, janch tsep yø' jøts yø yikupøkt; ¿pøn yø jade'en tijy ukmøjpikta'akip?

61 Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús tjä'wiyii'ñ, jøts ku ja jade'en tjanch'ayoji ku ja wyinaty jade'en tø wya'añ, winets ja tyikiyy:

—¿Yø' m'ayoojidip? **62** ¿Sa mdejtít winets jøts ku ø nbatojkinit nay jap ma øts jap ijty ndsønni? **63** Ja anmija'win ja' idø'øn jujky'ajtp; ¿ti yø ne'kx?, ka'ap yø ti wya'añ. Jøts ti jaty ø tø ngajpxy, yø' idø'øn ja Dios tyiy'ajtin'ajtpy, jøts yø' idø'øn yikjujky'ajtp xemikójkxp. **64** Jøts ja meetsixa winaagin pøn yø tkajanchja'wip.

Tø dø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wyinaty tnija'wiñi pøn jaty ja'adi pøn tka-janchja'widip, jøts ja' pøn ja koyakiyip. **65** Jøts ja yide'en yjaakwaañ:

—Ja'agøjxp meets jade'en nnøjmi jøts ku ø ka'ap pøn nugo ajawi xnimiñ, pøni ka'ap Dios Teety ja kø'øm xagidøki.

66 Winets may jaa'y myajtstuujtiniyi ja nwindsøn'ajtim Jesús, ka'ap ja t'ukmøtwidejtnidi. **67** Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts tyiktiy jøts ojts tnøjmi ja ñimakmajtskipi jaa'y pøn ja pyabøjkpi'ajtpy:

—¿Mnøjkxwamip meets nayide'en?

68 Jøts ja Simón Pedro ja ojts yide'en y'adsøyi:

—¿Pønimts øø teety njaaaktymñinøjkxp? Tum ja'ats me mgajpxpy midi xemikójkxp yikjujky'ajtp. **69** Tøts øots yø njanchja'wiñi jøts nnija'wip øots jøts ku me Cristo, ja Dios U'nk, midi jujky midi kunuu'kxy.

70 Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—¿Ti kidi mee tø nwiliixy ñimakmajtsk? Ixats mee nídu'ugin miku'aty.

71 Ku dø'øn ja jade'en wya'añ ja nwindsøn'ajtim Jesús, ja Judas Iscariote dø'øn ja jade'en tyijpy pøn ja Simón myajnkip, pø ja Judasxi ja wyinaty koyakwajnip, øy idø'øn ja ñimakmajtsk møøt yjaka'pxy ja pyabøjkpitójk.

7

Ka'ap ja Jesús ja myigu'ukyjanchjawiyi

1 Xjats ku dø'øn ja jade'en wyinaty tø y'ukjaty, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam ja wyinaty wyidity Galileit etjotp. Judeit etjotp idø'øn kyawidetwa'añ ku ja ja'it jaa'y jam wyinaty yik'ookwaañiyi. **2** Jøts kumi ja xøowts wyinaty tyimbyatpy midi ja israelit jaa'y tyundip ku ja tyik'oyidi ja wæxnaky, nayide'en sám ojts y'etti y'apteety jam abæk etjotp, **3** winets idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús ja myigu'uktøjk ñimaajiyøø:

—Ka'ap ya mdø'ant; jam mnøjkxt Judea, jøts ja mbabøjkpitójk nayide'en jam m'ejxmiyit sa jaty mduñ. **4** Ku pøn ttsøky jøts yiknijawit, ka'ap ja ti amaa'tsk ttuñ. Ejx mets yø jade'en xuñ. Tunts mets yø jade'en øy mædsoo, jøts mets yø øy pøn xuk'ext.

5 Niwine'eninxì dø'øn ja myigu'uktı ja kyajanchjawiyi. **6** Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ka'aním øts ndiempı tpaqaty jøts ø nnøjkxt; jøts meets, øy meets øy juuni mnøjkxt.

7 Ka' meets ya pøn mmi'ekiyi; øts, yikmi'ajkip øts ja'agøjxp ku øts ja tuki'iyi nnigajpxy

sə jaty kya'øyja'a'y'attı. 8 Nøjkxts mee m'atsxøbəaty; ka'ap ø nnøjkxt, kumi ka'anim øts njujky'ajtin pyaat'atyinim.

9 Kuts ja jade'en wyaan, jøts ja jamyi Galilea tyaañ.

Ku ja Jesúus ojts ñijkxy xø'ajtpi

10 Xjats ku ja myigu'uk wyinaty tø choondi, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúus nayide'en ñijkxy ma wyinaty jam ja xøow, øy idø'øn ja ka'ap yjadyimñankyl'ijxyi jam mayja'a'yjotp. Yu'uch idø'øn ja wyidity. 11 Jøts idø'øn ja israelit ja'a'y ja yjadyimy'ixa'a'y ku ja xøow tyuñi, yide'en idø'øn ja wya'andi:

—¿Ma net ja ja'a'y midi Jesúus nadyejip?

12 Jøts jam mayja'a'yjotp jam ja may pøn ja nimadyajkiyip. Pømbi jam nømp: "Øy jaa'yxi ja"'; jøts jadu'uk wyamidi: "Ka'ap ja y'øyja'a'y, nugo ja'a'y ja twin'iiñ."

13 Jøts ka'ap pøn nugo ajawi møk tnimadya'akti ja'agøjxp ku ja israelit ja'a'y wyindsøn jamdi, ja' ja chø'jkidip.

14 Kujkwä'kxnip ja xøow wyinaty ku ja nwindsøn'ajtim Jesúus tyøjkiyii'ñ jam tsaptøjkjotp, jøts ja jam yik'ixpøjk'okwaañ. 15 Jøts idø'øn ja israelit ja'a'y ja ñigymaqap tyimywadi, yide'en ja wya'andi:

—¿Sudso yø jadine'en tjaty, jøts ka'ats y'ixpikyi?

16 Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesúus t'adsøøy:

—Yø ixpøjkin ka' øts yø nja'aji, ja' yø' yja' pøn ø xkajxp. 17 Pøni jam pøngapøn, pøn jade'en ja tsojkin tjagyajp jøts tpadunwa'añ sa Dios ttsøkyin, ñijawipts ja' pøni kidi jamip øts n'ixpøjkin chøøñ ma Dios, uk kidi ngø'øm ja' øts jade'en ngajpxpy. 18 Pøn kyø'øm ja' nugo tkajpxp, jade'en'ampy ja jade'en ttuñ jøts ja ja'a'y ja yikmøjtøkiyit; pøni pøn ttsojkp jøts tyikmøjtøkit ja Dios Teety yja' midi ja tø tkexy, tiy janch ja wya'añ, ka'ap ja tyaañi.

19 ¿Ti kidi ja yjanchi jøts ku meets ja Moisés ojts mmø'øyi ja kutujk? Jøts ka'ats niwine'enin xpadundi ja kutujk. ¿Tigøjxp ku xyik'ookwaañandi øts?

20 Jøts ja mayja'a'y ja y'adsoojiyi:

—Pø tø mets miku' mdatoñkiy; ¿pøn idø'øn myik'ookwajnip?

21 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja tnimqay:

—Tyimyja' idø'øn ku tuk'ojkyi ojts jade'en n'adi'ich yam yjapoo'kxinxøøwi, ja'ats mee mga'øyja'wip. 22 Ojts meets ja Moisés mdanigutujk'atyi jøts meets mutsk una'jk ja chuu-jku'nk xjøptsuktuujtit midi yiktejp circuncisión (øy ja tyeety'aptøjk ja tjayiktso'onda'aky, pø nigidi ja'ajipxi ja kø'øm tyiktso'onda'k), ¿tigøjxp meets ja mutsk mixyuna'jk xuujni ja circuncisión wan tjapoo'kxinxøøwi? 23 Jabì mduujnipts meets ja mutsk mixyuna'jk ja circuncisión øy ja poo'kxinxøøwi, ¿ti kuts øts ja xami'ambiky ku øts ja ja'a'y amuum tø nyiktsø'øky ku poo'kxin xøow? 24 Kidi meets øy sagasa mbayø'øy pøni sa øy tigati x'ejxti. Ku mbayø'øwya'andit, yikxon xu'undit tiy'ajtingøjxp.

Ku ja Jesúus tnigajpxy pøn ja kajxip

25 Xjats wiñaagin pøn wyinaty tø choondi jam Jerusalén, jøts ñay'amidoorjñaxwa'a'jkidøø:

—¿Kidi ja'ajip yø' midi yik'ixaapy, midi yik'ookwændip? 26 Xjats yø kyajpxy mayja'a'y agujky, mats yø pøn sa kyanima'añiyi. ¿Wan ndejin kudunktøjk tjantyimyjanchjawidi yø'øbi ja'a'y jøts ku yø Cristo? 27 Jabì wa'atsxi adøm yø nnija'wam ma yø chøøñ; kuts ja Cristo mye'ent, ka'ats ja yiknijawit pøni ma ja choont.

28 Ja'ayi ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja jade'en ojts tmadøy, pø ixamxi ja wyinaty tsaptøjkjotp yik'ixpiky, xjats ja møk wyaan:

—Aaa wa'ats tam meets x'ijxy'aty, jøts mnija'wip tam meets yø' pøni ma ø ndsøøñ! Kidits ngø'ømwinaa'ngyøjxpipxi ø nmiñ, ja' ø xkajxp jøts øts ja ngudanit midi dø'øn tyimyjanch'ajtp, midi mee mga'ijxy'ajtpy. 29 Wa'ats øts ja n'ijxy'aty kumi jam ø ndsøøñ, ja'ats ø xkajxp.

³⁰ Winets ja ojts tjadyimyja'ukmatswa'andi jots ja ttsu'umdit; nika'apts ja ojts pøn ñixajiyi kumi ka'anim ja wyinaty xyøga'pxy. ³¹ Jamts ja maydi pøn ja janchja'wiyøø, pøn wøndip:

—Ku ja mye'ent ja Cristo, ñti milagri'ajtin ja jawaani yjaaktyimdyu'unt, ti ti yø jaa'y yam kyatump?

Ku ja fariseotøjk t'ana'amdì ja chaptøjk jøts ja Jesùs yikmatst

³² Xjats ja fariseotøjk tmadowdi sa jaty ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja jaa'y ñimadya'agyiyi; winets ja t'ana'amdøø ja tsaptajk pøn tump jap tsaptøjkjøtpy, jots tyimyikmatst ja nwindsøn'ajtim. Ja teetywindsøn idø'øn ja jade'en møøt y'adø'øtsti. ³³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesùs wyaañ:

—Tyimyjawaani meets yam njaqkwindsøøni, jots øts ja n'awimbejtyinít pøn ø tø xkexy.

³⁴ Xjadyimyja'ixa'ap meets, ka'ats mee ma xpøatt. ñJa ti ja meets jap mnøjkxt mats jap n'ett?

³⁵ Xjats ja israelit jaa'y agø'ømyi ñayiktøøbinaxwa'jkidøø:

—¿Ma dø'øn yø ñøjkxwa'añ, sudso dø'øn yø wya'añ jots ku adøm yø nga'ukpaajtna'ant nima? ñWan yø ndejin jam tnøjkxwa'añ ja israelit jaa'y pøn jadi'iñi tø yø'øwyø'kxnidi, møøt tø ñamyidøjkniyidi ja griegit jaa'y? ñJa' ndejin yik'ixpøkwampy? ³⁶ ñTi dø'øn yø jade'en tyijpy ku yø jade'en tø xnima'ayin ku wya'añ: “Xjadyimyja'ixa'ap meets, ka'ats mee ma xpøatt, ja ti ja meets jap mnøjkxt mats jap n'ett”?

Ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi ja Jesùs yajkpy

³⁷ Ja yjadu'ukpi xøøw midi ja xøøw tyamigugøjxinip, ja' idø'øn ja tyimy'ukmøjnajxnip, winets ja nwindsøn'ajtim Jesùs wya'kukiyiñ, jots ja møk'ampy wyañañ:

—Pøni pøn ja kunuu'kxy jujky'ajtin ttsojkp jade'en sam ndøøjtsant, wants ø xnimiñ jots ø nmo'ot. ³⁸ Pøni pøn ø xjanchja'widip, jade'ents ja yjattit sam wya'añ ja nøky jots ku ja jam y'anmija'winjotp jade'en myu'ut ja nøø midi yikjujky'ajtp xemikøjxp.

³⁹ Jade'en idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesùs tjiatiy, pøni pøn ja janchja'wiyip, ja'ats ja Espíritu Santo pyaattip; ka'anim idø'øn ja Espíritu Santo wyinaty myiñ, kumi ka'anim ja nwindsøn'ajtim Jesùs wyinaty tmimadakixy ja ayo'on jots chajpatt.

Ku ja jaa'y ojts ñawyøñwø'kxnìyìdi ja nwindsøn'ajtim Jesùs køjxp

⁴⁰ Xjats jam mayja'a y agujkp winaagin wyandøø, ku ja jade'en ojts tmadowdi:

—Tyimyjanchja'adam idø'øn yø jaa'y ja Dios kyugajpxy midi idø'øn yik'awejxp.

⁴¹ Jots jadu'uk wyamidi:

—Ja Cristo yø'!

Jots wyenkipi wyamidi:

—Sudso ndejin ja Cristo jam kyaxø'økt Galilea? ⁴² Yide'ents jap nøkyijxpy jaabyety wya'añ jots ku ja rey David ja' y'apja'a y Cristo'atp, jots ku ja jam choont Belén, nay jam ma ja David y'ijty kyugajpi.

⁴³ Xjats idø'øn ja jaa'y jade'en ñawyøñwø'kxnìyìdi ja nwindsøn'ajtim Jesùs køjxp. ⁴⁴ Jam winaagin pøn ja tjadyimy'ukmatswøndøø, nika'apts jade'en pøn y'adiiçch.

Ku ja wøndøjk ojts tkajanchjawidi ja Jesùs y'ayuujk

⁴⁵ Jots ja tsaptajktøjk ojts wyimbejtnidi ñøjkxnid i ma ja fariseotøjk jam wyinatyi møøt ja teetywøndøjk, ja'ats ja ojts ñii'mxyidi:

—¿Tigøjxp ku tø xkayikmendi?

⁴⁶ Jots ja tsaptajktøjk y'adsowdi:

—Ka'anim ma pøn jade'en kyajpxy sam yø jaa'y kyajpxyin!

⁴⁷ Winets ja fariseotøjk ja ñimajyidøø:

—¿Meebaat nayide'en tø myikwin'øø'nidi? ⁴⁸ ¿Ti tø adøm winaagin ja nwindsøn t'ukjanchjawidi, uk tø ja yjawi tu'ugin ja fariseit t'ukpabøkti? ⁴⁹ Yø mayja'a'dyi pøn tkamøja'widip ja kutujkin, yø' kawindiy'ajtip ku ja tpabøkti.

⁵⁰ Ja Nicodemo pøn ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts koots ñinijkxyi, nay ja fariseit ja!, ja'ats ja myigu'uk ojts tnøjmi:

⁵¹ —Jade'en sam adøm ja ngutujk tyikutujkyim, ka' pyaat'atyi jøts adøm jaa'y ja ayo'on ndyimdyanigajpxkojin ku ja ka'anim nmadø'øyindi jawyeen pøni ti dø'øn ja tyumpy.

⁵² Jøts ja ojts yide'en yik'adsøy:

—¿Nayi Galileit jaa'y mets? Ixpøk waani ja Dios kyajpxy jøts xnijawit jøts ku ni tu'uknøm ja Dios kyugajpxy jam kyayikni'awinim Galilea.

Ja ka'ødyø'øxy

⁵³ Jøts ojts ñøjkxnidi ma jaty pøn tyøjk.

8

¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam ja ojts ñijkxy Olivos kojpkøjxp, ² xjats ku yajtaajky kyimjabom, winets ja ojts ñijkxy jam tsaptøjkjotp. Jøts ja jam øy pøn ñimejnyøø, winets ja y'ixqajky jøts ja yik'ixpøjktøjkiyiiñ. ³ Jøts ja kajpxwejpitøjkti mørøt ja fariseotøjkti, ja' ojts twaamendi tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja myigu'uk ñiyaal'y myøøt'ajtip. Jøts idø'øn ja jam ojts yikpikta'aky mayja'a'y agujkp pøn jaty jam wyinatyi, ⁴ jøts ja tnimaadyi ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Windsøn, jap ya'at tø'øxyøjk tø tyimyikubaqadi ku ja myigu'uk ñiyaal'y tmøøt'ajti.

⁵ Yikutujkpy ja Moisés kyutujk jøts adøm yø'øbi tø'øxyøjk nga'tspa'oo'kint. ¿Sa me m'ukwa'añ?

⁶ Jade'en'ampy idø'øn ja ojts jade'en wya'andi jøts ja tkajpxy'ejxwa'andi, jøts ja jade'en tigati ttukpøky'atwø'andi. Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús wyindaajky, jøts ja ojts ja kyotsa'jx ttajaabyinaxwa'jky ja naajx. ⁷ Jøts kumi yiktiibyøjk'adøtsp ja', winets ja kyookukiyiiñ jøts ja tnimaay:

—Pøni jam pøn kapøkmyøøt, wan ja jawyeen tkonji'iky ja tsaa jøts ttaka'atst yø tø'øxyøjk.

⁸ Jøts ja nayide'eñim ñaxkoogojmi, ja naajx ja yjay'adichpy. ⁹ Jøts ku ja ojts jade'en tmadowdi, jøts ja yjanchnabyøkyjawiyidøø, jøts ja ojts wya'kpiidsømnidi nido'uk jaty. Ja mojaa'dyøjk jawyeen pidsømnidøø; xjats ku ja wyinaty tø pyidsømgøxti, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús nadyu'uk tyaqaañ mørøt ja tø'øxyøjk. ¹⁰ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús kyookukiyiiñ jøts ojts t'ixy ku ka' pøn, ja tø'øxyøkyi jap wyinaty, jøts ja tnimaay:

—¿Ma net ja'adi pøn mni'øø'niyidip? ¿Ka' pøn sa tø mduniyi?

¹¹ Jøts ja ñimaajyøø:

—Ka' windsøn'ajtim pøn.

Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ni øts mets sa ngatu'unt. Nøjkxni, kidi m'ukpojkpituni.

Ja Jesús xyikujajimp xyikudøø'kxiimp

¹² Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts jadigojk tmigajpxy ja mayja'a'y, jøts ja tnimaay:

—Øts tu'uk tu'uk ja naaxwii'ñit jaa'y nyikujajtaajkip nyikudøø'kxaajkip; pøni pønts ø xjotmay'ajtp, pøni pøn øts ja nja' xpabøjkip, ja'ats idø'øn yikmo'op ja wejin ja kajin jøts ja tyukpaqadi ja kunuu'kxy jujky'ajtin, nijuuni ja wimbeets kugoots kyajattit.

¹³ Winets ja fariseotøjk ja ñimaajyøø:

—Kø'øm mets jam øy mnanktyiidyøkiyi, ka'ap yø ma tyuñ.

¹⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Jade'en sa ø nwø'qñ, tump yø' øy ø kø'øm nnanktyiidyøkiyi. Øts ja nnija'wip ma ø ndsøøñ jøts ma ø nnøjkxt. Meets, ka' xnijawidi pøni ma ø ndsøøñ uk pøni ma ø

nnøjkxt. ¹⁵ Jade'en meets øy ti xpayø'øy sam ja naxwiiñ'ajtin ja kyutujkin. Ka'ap øts øy pøn ti ndabayø'øy; ¹⁶ jøts kuts nbayø'øty øts, tiy øts ja ndiñdyu'unin nbikta'akt, kumi ka' ø nadyu'uk ndiñdyu'unt, nayide'en øts ja mørøt ndiñdyu'unt ja nDeety pøn ø xkajxp. ¹⁷ Jade'en yap kyøxja'ayi yap nøkyjøtpy midi mee mgutujk'ajtpy, ku ja testigi'ajtpi namajtsk tum jade'en wya'qandi, ja'ats idø'øn yja' yikjanchjawiñip. ¹⁸ Jade'ents øts yam kø'øm nañidestigi'ajtip, jøts jadu'uk ja nDeety pøn ø xkajxp, ja' ø xnidestigi'ajtpi.

¹⁹ Winets ja nwindsøn'ajtim yiktiibyijky:

—¿Mä dø'øn ja mDeety?

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúus t'adsøøy:

—Meets, ka' mee xnijawí, jøts ni ja nDeety mee xkanija'wiyi; ku øts jeexyip xnijawidi, mnayiniña'widipts meets jeexyip ja nDeety.

²⁰ Jade'en idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesúus wyaañ ku ja ixam wyinaty yik'ixpiky jam tsaptøjkjotp, mä ja limunsi meeñ wyinaty ja ñigajuun. Niika'apts ja ojts pøn myachi, kumi ka'aním ja wyinaty xyøga'pxy.

Nømp ja Jesúus: "Ka'ap meets jap miøaqat mnijkxy pøni ma' ø nnijkxy"

²¹ Jøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesúus tnimaagyojmi ja mayja'a'y:

—Nøjkxnip øts, øy mee xja'ixa'at mi'ookpts meets yø mbøky; yap mä ø nnijkxy, ka'ap meets yap miøaqat mnøjkxt.

²² Winets ja israelit ja'a'y wyandøø:

—¿Wan yø ndejin ñankpya'ookwa'aniyi, patyts yø wya'añ ku adøm yap nganøjkxin mä yø ñijkxy?

²³ Jøts nwindsøn'ajtim Jesúus ja ñimaaqayidøø:

—Meets, ya mee mdsøøñ, ya mee mgaxi'iky; øts, jam ø køjxp ndsøøñ. Ya mee mnaxwiiñ'aty, øts ka'. ²⁴ Paty meets idø'øn nnøjmi jøts ku mbøky xmi'ooktit; ku ka' xjanchjawiñip pøni pøn øts, mmi'ooktipyimts idø'øn ja mbøky jade'en.

²⁵ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesúus yiktiibyijky:

—¿Pøn mets idø'øn?

Jøts nwindsøn'ajtim Jesúus t'adsøøy:

—Jaayim øts yø nnigajpxy ity ku nyik'ixpøjktøjkiyyiñ. ²⁶ May øts ja winmaa'ñ njagyepy midi ø ngajpxwampy, jøts mee nbayø'øwyø'añ nayide'en. Tiy'ajtingøjxp ja kyajpxpy pøn ø xkajxp, jøts pøni sa' ø nnøjmi ja naxwiiñit ja'a'y, jade'en øts idø'øn ja tø nmadøy jøts ku ja jade'en wya'añ.

²⁷ Ka'apts ja tja'gyukidi jøts kudam ja ja' yiknigajpxy ja Dios Teety. ²⁸ Ja'agøjxp ja ojts ñii'mxyidi:

—Ku meets jam kruskøjxp xpikta'akt, jaanims meets x'ejxkapt jøts ku øts idø'øn ja wyinaty sa' tø nwø'añ, jøts ku ka' ja ngø'ømwiniøaq'ñ nyiktuñ; ja'ayi øts idø'øn ngajpxpy midi øts ja nDeety tø xuknijawi. ²⁹ Pøn øts xkajxp, mørøt øts ja n'ity; ka' øts ja nDeety nadyu'uk xmajstu'uty, pø tum ja'axi ø ndumpy midi ja tyajotkujk'ajtpy.

³⁰ Ku ja nwindsøn'ajtim Jesúus jade'en ojts wya'añ, winets may ja'a'y ja ojts yjanchjawiñiyi.

Ka'nduknaxa'amp, ja ja Dios yja' jøts ja miku' yja'

³¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesúus tnimaay ja israelit ja'a'y pøn ja wyinaty tø yjanchjawiñiyi:

—Pøni mnadyamiyojxiñip tu'ugyi sa' ixa nnøjmid, meetspits idø'øn tiy xjantyim-byabøjkpi'atp; ³² winets ja tyiibyi yjanchpi xnijawidit, jøts ja myik'awa'atspidsømidip.

³³ Jøts ja ojts yide'en t'adsowdi:

—Ja Abrahamxi øts ndeety'amøjip, jøts ka'anims øy pøn windi xyiktuñ nugo ajawi. ¿Sudsots me mnimy jøts ku øø n'awa'atspidsø'ømt?

³⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja tnimaay:

—Janch øts idø'øn nwø'añ ku mee nnøjmi, niduki'iyi pøni pøn poktyundip, ja poky ja ñamyayi yja'bøjknip. Pokpyatki'py ja ñamyayi y'ejtnidi. ³⁵ Tu'uk ja tumbi pøn

yik'ojø'omit'ajtnip, ka'ap ja nayide'en ja kutujk tjagyepy sám ja jaa'y ja y'u'nk y'una'jk tjagyepyin. ³⁶ Jade'ents øts ja Dios Teety x'U'nk'aty jøts ku mee nyik'awa'atspidsø'ømt, xemik'ojxpts ja jade'en. ³⁷ Øy meets ja Abraham xja'aqadsi xjakojpki, xyik'ookwāmpts meets nayide'en winaagin, ja'agøjxp ku meets ø n'ayuujk xkagupøjki pøni sá njawa'añ. ³⁸ Pø ja'ats ø ngajpxpy midi øts nDeety tø xukjaty; jøts ku meets, pø ja'axi mee nayide'en mbadumpy midi meets mdeety mdani'ana'amip.

³⁹ Jøts ja ojts yik'adsøy:

—Ja Abraham øø ndeety'amøjip.

Yide'ents ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja ojts ñii'mxyidi:

—Ku meets jeexyip ja Abraham mjanch'u'nk'atyiyi mjanch'una'jk'atyiyi, nayide'en meets jeexyip mjaa'y'aty sám ja ojts yja'a'y'atyin. ⁴⁰ Ni jade'ents, o meets ja tyiibyi yjanchpi tø njadukmadøy sám øts Dios Teety ja tø xjaduknijawin, ne'egi xyik'ookwāmp meets. Ni ja Abraham ojts jade'en kya'adi'ich sám meedsin! ⁴¹ Nayide'en mee m'adi'ich sám ja mdeety y'adi'ichin.

Wínets ja wyandøø, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúus yiknimaay:

—Ka'ats øts jadi'iñi ngaxi'ilky; ja Dios øø tu'ugyi nDios Teety'ajtpy.

⁴² Wínets ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja tnimaay:

—Ku jeexyip ja Dios Teety xDios Teetyjawidi, xtsojcp meets jeexyip, pø jamxi ø ndsøøñ mä ja Dios jam ku øts ixyam nyaq'aty. Kidi ngø'ømwínmaaq'ñipxi ø nmimimpy, pø ja Diosxi ø xkajxp. ⁴³ ¿Tiku wine'enin mguidyimyja'gyukidi sá ø njawa'añ? Ka'xtiyimyadoowajni ja ngajpxy ja n'ayuujk. ⁴⁴ Ja miku' ja' mee mdeety'ajtpy; ja' mee mgøjø'omit'ajtip jøts ja' mdunwāndip ti jaty ja ñanktyunwajnip. Tso'onda'agyi ja miku' yikja'a'y'oo'knibøjkini. Nijuuni ja tkayiktuñ ja tyiibyi ja yjanchpi, jøts nijuuni tiy janch kyakajpxy. Ku ja tyaq'aty, jade'eñi ja kyajpxy sayim idø'øn ja myiku'atyin, ja'agøjxp ku yjantyimdyaa'y, jøts ja' idø'øn tníwindsøn'ajtp ja taay'ajtk ja win'øø'nk. ⁴⁵ Kuts øts yam tiy janch njawa'añ, ka'ats meets ø xmibiky. ⁴⁶ ¿Pøn jam winaagin ukwa'anwāmp jøts ku øts pøky nmøød? Kuts tiy janch nwä'añ, ¿tigøjxp ku ø ka' xjanchjawidi? ⁴⁷ Pøn Dios ja'ajtip, myadoowajnip ja' ja Dios y'ayuujk; jøts kumi ka'ats meets Dios mja'atyi, patyts meets ja ka' xpatmadoowajni ja y'ayuujk.

Jaayim ja Cristo ku ja Abraham yja'ajty

⁴⁸ Xjats ja israelit jaa'y ja ojts ñii'mxyiyi:

—Tyimdyiyimxi øts idø'øn njadyimyawa'añ ku øø nnimy jøts ku me msamariitja'a'y, jøts ku ja miku' tø mdatøkiyi.

⁴⁹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja ojts yide'en t'adsøy:

—Niwine'enin øts miku' xkadatøki. Ja' øts ja'ayi ndumpy jøts øts Dios Teety nwindsø'øgi, ja' mee xkadamøj'ejxp. ⁵⁰ Ka'øtsip ngø'ømja' n'ixaapy, øyi ja yjajaa'aji pøn øts nja' x'ixaajyip. Ja'ats tpayø'opy pøn ødyump ka'ødyump. ⁵¹ Jøts janch øts idø'øn nwä'añ, pøni pøn tmøjpiktakp sá ø nwä'añ, nijuuni ja kya'oooktit kyawindigø'ødyit.

⁵² Wínets ja israelit jaa'y ja y'adsoojiyøø:

—Tønimts øts inet yam ndyimyjanchjawinim jøts ku ja miku' tø mjanchtatøkiyi. Sa ja Abraham tø y'øøky møøt niðuki'iyi ja Dios kyugajpxtyi, jøts me mwä'añ: "Pøni pøn tmøjpiktakp sá ø nwä'añ, nijuuni ja kya'oooktit kyawindigø'ødyit." ⁵³ ¿Ti me ndejin mjaaktyimdyajinajpxy jøts ku ka' myajada'aky øots ja ndeety'amøj Abraham? Sa ja y'ø'jky jøts sá nayide'en y'oo'ktøø ja Dios kyugajpxy, ¿pønts mets idø'øn mdsaañadyijyi?

⁵⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja t'adsøøy:

—Ku ø kø'øm nnäñkmyøjtøkiwyä'qanit, ka' mä tyuñ øts ja ngø'ømja'. Ja Dios Teetyts ja' ø xyikmøjtøkjip midi mdejtip jøts ku ja' xDiosidi. ⁵⁵ Meets, ka' meets ja xnijawidi. Øts, wa'qts øts ja nnijawí, jøts ku ø nwä'ant jøts ku øts ja ka'ap nnijawí, janchtyimdyaa'y øts idø'øn wyinaty nayide'en sám meedsin. Njanchtyimñija'wipts øts ja' jøts nmimadøøp

øts ja' pøni sa ja wyq'añ. ⁵⁶ Jøts ja Abraham, pøn meets idø'øn m'aadsidip mgugojidip, xaxondaajk øts ja' ku tnijaw'aty kuts nmenwa'añ ya naxwiiñ; x'ejx øts ja' jøts janch øy tsuj ja ñayjawiyi.

⁵⁷ Winets ja israelit jaa'y tnimaadyøø ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Ni kyajatynim ja mjumøjt wixikkxmyajk, ¿jøts mjanch'uknimy jøts ku ja Abraham tø x'ixy?

⁵⁸ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Tiy janch idø'øn nwq'añ, jøts ku øts jaayim wyinatyku ja Abraham kyaxi'jky.

⁵⁹ Winets ja tnixajidi ja tsaq jøts ja ttak'aatswa'andi ja nwindsøn'ajtim Jesús; nayu'jtsi ja', jøts ja ojts pyidsønni jam tsaptøjkjotp, jam ja mayja'a'y ja ttanajxy, jøts ja ojts jade'en cho'onì.

9

Ku ja Jesús ojts tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y

¹ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty ñaxy, winets ja ojts t'ixy tu'uk ja yaa'dyøjk pøn wyinaty winap, jade'en ja tyimgye'exy. ² Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja pyabøjkpitøjk ñimaajiyøø:

—Windsøn, ¿sudso yø jaa'y jade'en winap tø kye'exy? ¿Jade'en idø'øn n'ukwø'anint, ja tyeety idø'øn ndejin jantyimbyøkmyøøtti, uk kyø'ømbøky idø'øn yø jade'en tuujnip?

³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimaajiyidøø:

—Kidi kyø'ømbøkyip yø jade'en kywanjajtip, jøts nigidi ka'ap tyeety yø tpøkyi; jade'en'ampy idø'øn yø jade'en yjaty, jøts yø' ñikøjxp yiktuk'ejxtit øy pøn midi ja Dios tyu'ump. ⁴ Wants øts ja tyunk tjaaktyimdyuuujni jaaktsojknim; jotmøñ ø n'ukugoodsiñit kuts ja wyinaty ja tyunk ngatungøjxi pøn ø xkajxp. ⁵ Pøni wine'enin ø njaaktsønni ya naxwiiñ, njaaktyimdyu'umbyimts øts jade'en sám ja jaj kyujajy kyudii'kxy. Jade'en øts ja naxwiiñ'ñit jaa'y ñamyayi nyikujajtaagidit nyikudøø'kxaagidit.

⁶ Kuts idø'øn ja jade'en wyq'abajtiyñ'ñ ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja ojts chujy tyiknaxkida'aky jam naxkøjxp, jøts ja naajx ja yii'nim ojts ttamimo'otsyø'øyi ja chujy. Mo'ontsu'nk tyik'øyiñ'ñ, ja'ats ja ojts yiktawinjaaqxy ja winap jaa'y. ⁷ Jøts ja tnimaay:

—Nøjkx m'atsnawyimbuji jam nømu'utjotp midi yiktejp Siloé —jade'en idø'øn ja Siloé y'ayukpidsimy: ja' pøn tø yikexy.

Xjats ja winap jaa'y jam ojts ñijkxy jøts ja ojts ñawyimbuji, jøts ku dø'øn ja ojts wyimbijty, win'ejxnip ja'. ⁸ Winets ja jaa'dyi pøn ja jam myigujøønip myigudøjkip, jøts ja'adi pøn jaty ja wyinaty tø y'ijxyiyi jøts ku ja wyinapi, ja'ats idø'øn wandøø:

—¿Kidi ja'ajip yø' pøn ja y'ijty xumi'ixakp, pøn ja y'ijty xumilimunsi'amidoop?

⁹ Jam winaagin wyandi:

—Janch ja' yø'.

Winaagin ja wyamidi:

—Ka'ap ja yø'øji, jantyimñayide'en tam tyimy'ixy.

Kø'ømts ja jaa'y yide'en wyaañ pøn wyinaty tø wyin'ejxwa'kxy:

—Pø øtsimpts ja'.

¹⁰ Winets ja yiktiibyijky:

—¿Sudsomts yø mween tø yjaty, pø mwìn'ejxnip ts yjawi?

¹¹ Jøts ja t'adsøøy:

—Yø jaa'y midi Jesús txøøw'ajtp, yø' mo'onts tø tyik'øyi jøts øts ja tø xawinjaaqxy, yide'en ø xnimaay: “Nøjkx m'atsnawyimbuji jam nøø'agø'øm midi yiktejp Siloé.” Xjats ø tø njanchnijkxy jøts kuts ø tø nnawyimbuji, jøts øts yø nween tø y'ejxwa'kxy.

¹² Jøts ja ojts tjaakyiktdødi:

—¿Mø net ja jaa'y?

Jøts ja tnimaay:

—Ka' nnijawī.

Ku ja fariseotøjk tyiktøwdi ja winap jaa'y sudso wyin'ejxwa'kxy

¹³ W̄inets ja ojts tw̄aqnøjkxti m̄a ja fariseotøjk jamdi. ¹⁴ Tyimbyoo'kxin xøøwts idø'øn wyinaty ku ja nw̄indsøn'ajtim Jesūs tyik'ø'yiyiñ ja mo'onts midi wyinaty tø ttuktatsø'øky ja winap jaa'y, ¹⁵ paty ja fariseotøjk jam ttibyøjkojmid i ja jaa'y sudso'ampy idø'øn ja wyeen ja wa'ats y'ejxni. Jøts ja y'adsojimbijty ja!:

—Mo'onts øts ja tø xawinjäaxy, xjats ø tø nw̄imbujujy, paty øts ixyam wa'ats n'ejxni.

¹⁶ W̄inets winaqgin ja fariseotøjk wyandøø:

—Ja jaa'y pøn jade'en tø y'adi'ich, ka' inet Dios ja tja'aji, kumi ka'ap ja twindsø'øgi ja poo'kxin xøøw.

Jøts winaqgin wyqamidi:

—¿Sudso milagri'ajtin ja ndejin jade'en ttu'unt, pøni janch pojkpitumbi jaa'y tam ja wyinaty?

Jøts agø'ømyi jade'en ñawyñanwa'kxniyidi ku kyanagyupikyidi, ¹⁷ jøts ja jadigojk tyiktøøgojmid i ja jaa'y pøn wyinaty winap uk'ejt:

—¿Jøts mets, sa mets idø'øn mwa'añ, pøn idø'øn yjawi ja jaa'y midi tø myikwin'ejxwa'kxyiyi?

Jøts ja wyqañ:

—Øts wamp, Dios ja' kyugajpxy.

¹⁸ Jøts ja israelit jaa'dyi ka'ap idø'øn ja tjanchjawiwya'andi ku dø'øn ja jaa'y y'ijty wyinapi, jøts ku ja tø wyin'ejxwa'kxni. Yiknajtswaa'wiyibaat ja tyeety ja tyaak, ¹⁹ jøts ja ojts tnøjmid i:

—¿Meets idø'øn ya'at mmajnk? Janch winap idø'øn yø tø kyaxi'iky, pø mnømdipxi. ¿Sudso'ampyts yø wa'ats wyin'ejxni?

²⁰ W̄inets ja u'nkteety y'adsoodøø:

Sudsomts øots yø n'u'nk nganijawit, pø winapxi dø'øn yjanchke'exy. ²¹ Ni øø nganijawi sudso'ampy yø tø wyin'ejxwa'kxy, jøts niija' øø nganijawi pøni pøn yø tø yiktojxiyi yø wyeen. Yiktøwdi jade'en kø'øm; pø møjaa'ñixi yø', wan kø'øm mdukmadøyidi.

²² Jade'en'ampy idø'øn ja tyeety tyaak ojts jade'en wya'andi, tsø'jkidip ja!, pø tøxi ja israelit jaa'y wyindsøndi wyinaty tkajpxy'ajtnidi, ku ja abiky yikpikta'aktit pøni pøn wamp jøts ku ja nw̄indsøn'ajtim Jesūs Cristo'aty, midi ja Dios tkajxp. ²³ Paty ja møjaa'y wyandøø: "Yiktøwdi kø'øm, pø møjaa'ñixi yø', wan kø'øm tnigajpxy."

²⁴ W̄inets ja israelit jaa'y tw̄aadswodi jadigojk ja jaa'y pøn idø'øn y'ijty winap, jøts ja ojts tnøjmid i:

—Tukmadook øots tiy janch sam Dios t'ijxyin; jade'en øots yø nnijawi jøts ku yø pyojkpitumbijaa'y i pøn tø myiktsø'øgyi.

²⁵ Jøts ja t'adsøø:

—Ka'ap øts yø nnijawi pøni pøn yø', pøni pojkpitumbi jaa'y uk kapojkpitumbi jaa'y yø'. Yø'øyi øts nnija'wip jøts ku øts y'ijty nw̄inapi, ixyam wa'ats ixyam nw̄in'ejxni.

²⁶ Jøts ja tyiktøøgojmid i:

—¿Sa ja tø mduñi? ¿Sa ja tø ttuñ jøts ku ja tø myikwin'ejxwa'kxyiyi?

²⁷ Jøts ja yide'en t'adsøø:

—Tø meets ja njadukmadøy jøts meets ja ka' xmøjpikta'aky; ¿winak ojk nnigajpxt? ¿Uk ja' mdsojktip jøts ja yja' xpabøkwajnid i?

²⁸ W̄inets ja y'amyiknimqay chaachyiknimqay, yide'en ja wya'andi:

—Yø jaa'y me mbabijkpy, øots ja Moisés øots yja' nbabøjkip. ²⁹ Nnija'wipxi øots ja' ku ja Moisés ojts myigajpxyi ja Dios; yø jaa'y, nguidyimñija'wip øots yø' pøni ma yø chøøñ.

³⁰ Jøts ja t'adsøø, yide'en ja tnimaay:

—;Yø' idø'øn tiy janch nimqat yikja'wip, ku meets yø xkanijawi pøni ma yø chøøñ, jøts øts yø xyikwin'ejxwa'kxy! ³¹ Wa'atsxi yiknijawi jøts ku Dios ka' ja' tmadøy

pøn pojkpitumbi'ja'a'y'ajtip; ja'ayi ja myadoojo'ip yja' pøn ja windsø'jkiyip, pøn ja padu'unxiyip ja yja'. ³² Ka'axi yjawi ma pøn nmadøynim ku tu'uk ja winap jaa'y ja jaa'y tyikwin'ejxwa'kxy midi winap tyimgya'jx. ³³ Ku yø jeexyip Dios tkaja'aji, niti yø jeexyip tkatun.

³⁴ Xjats ja yiknimaay:

—Jøts mets, ku mets pøkyjøtpy tø mgue'emy, ¿jøts mets idø'øn jade'en xyik'ixpøkwa'añ? Jøts ja jap ojts yik'ixkajxpidsimy.

Pøn tkanija'widip ja Dios yja'

³⁵ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimadøøy jøts ku ja winap jaa'y yap wyinaty jade'en tø yikajxpidsimy; jøts ja ojts tmínabyaadyi, winets ja ojts tnøjmi:

—¿Mmøja'wip mjanchja'wip Dios U'nk?

³⁶ Jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, tukmadook øts pøn ja', wan ø tmøjawi tjanchjawi.

³⁷ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Tø mets ja x'ejxni; pø øtsxi dø'øn ja', ixyä kø'øm mørøt mmadya'aky.

³⁸ Winets ja jaa'y ñagyxendyaajkøø, jøts ja twinguxanäay ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, nmøja'wip njanchja'wip mets.

³⁹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—Ja' øts ya' naaxwiliñ tø nnimiñ jøts ja payø'øyin tyunit tiy'ajtingøjxp; pøni pønts wimbeets kugoots, win'ejxwa'kxtipts ja' jøts ja t'ejxtit tnijawidit; pønts tja'ejxitp tjanija'widip jøts tkamibøkti, ja'ats tøndip wimbeets kugoots ejxim winap jaa'yin.

⁴⁰ Winets winaqagin ja fariseotøkti pøn jaty jam wyinaty, ku ja jade'en tmadowdi, winets ja ojts tnøjmidøø ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—¿Uk wan øts idø'øn nayide'en nwimbeedsi?

⁴¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Ku meets jeexyip mwimbeedsi kugoodsi, ka' meets jeexyip myiktapøky'ejxti ja mbøky. Kumi mnømdip jøts ku x'ejxti xnijawidi, mdaja'atidipts meets ja mbøky.

10

Jade'en ja Jesús n'ukpiktaqjkint ejxim tu'uk ja øybi kurajt n'ejxint

¹ Janch øts idø'øn nwa'añ, pøn jap katøjkip ma ja borreek ja kyemy'aaw, pøn abiky'ampy tøjkip, ja maa'tspi dø'øn ja'. ² Jøts ja jiuyjk'ejxpi, ja' yap najxp ma ja kemy'aaw yap. ³ Ja yiktojk'awatpsi, ja' ja yik'awajtsxiyip ja tøjk'aaw jøts ja tyøki, jøts wa'ats ja byorreek ja yukmadøyi. Xyømøøpy ja tu'uk jaty jøts ja tyikpidsimy yap kemyjøtpy. ⁴ Kuts ja tø tyikpidsømguixy tuki'iyi ja yjiuyjk jøts ja jawyeen twinway, payø'øyip ja' kumi wa'ats ja yukmadøyi. ⁵ Ka'apts ja nugo ajawi tpanøjkxti ja wyenkpi; ne'egi yjaaktyimkyajkidip ja', kumi ka'ap ja tyukmadowdi ja wenkjaa'y.

⁶ Ja'agøjxp ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts jade'en tmimadya'aky ja jaa'y, jøts ja ttuk-tamimadowiwyä'añ sa ja yja' yja'a'y'atti, ka'apts ja ojts tmadoodøwdøø pøni ti dø'øn ja jade'en yatijpy ku ja jade'en ñii'mxyidi.

Jade'en ja Jesús n'ukpiktaqjkint ejxim tu'uk øybi borreek'ejxpi

⁷ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús jadigojk tnimaagyojmø ja jaa'y:

—Janch øts idø'øn nwa'añ: Jøts ku øts idø'øn jade'en ñamyayi nnabyikta'agyi sam tøjk'aawin, ma ñaxtit øts ja nja', sam ja borreek ja tyøjk'aaw t'ayø'øyidi. ⁸ Jøts ja win'øømbi pøn tø y'atsmendi jøts wya'andi ku Dios tø kyexyi, jade'en idø'øn yjamendi ejxim ja maa'tspin; øts njaa'y, ka'ap ja ñagyiyajkidi nugo ajawi. ⁹ Øts idø'øn jade'en sam ja tøjk'aaw; pøni pønts yap tøjkidip, ja'ats idø'øn nitso'ok'attip. Jøts øts ja ndanitanit ja nja', ejxim ja borreek u'nk yiknitani yap kyemyjøtpy.

¹⁰ Ja'ayi ja maa'tspi ñimimpy jøts ja myeech, jøts ja yikja'a'y'øøky jøts ja yikudigøy; øts, ja' ø nnimimpy jøts meets øy yikxon xpäattit ja kunuu'kxin ja jujky'ajtin. ¹¹ Jade'en øts idø'øn sám ja ja'a'y pøn øy borreek'ejxp. Ku dø'øn ja øy t'ixy ja byorreek, øy sá tmíwanjaty ja kø'øm, nugo ku byorreek ja kya'øøky. ¹² Pøni pøn mijuy tump, ja'ayi ku ja t'ixy jøts ku ja myiñ ja awa'añ miy'uk, jøts ja japyi tnike'eky ja byorreek jøts kyakni, kumi ka'ap ja tyimyja'aji midi ja jiyujk ñi'ejxp'i'ajtpy, jøts nika'ats ja tkø'ømja'aji. Xjats ja miy'uk tmajtsni ja borreek, jøts ja jadi'inñi tyik'ayø'øbyaky. ¹³ Jade'en'ampy ja'abi ja'a'y kye'eky kumi mijuy ja tyuñ, patyts ja ka'ap tkwenti ja borreek.

¹⁴⁻¹⁵ 'Øts idø'øn øy jiyujk'ejxp'i'ajtp. Sam øts ja Dios Teety xnijawin jøts wa'ats øts ja nnijawi; nayide'ents øts idø'øn ja njaa'y wa'ats nnijawi, jøts øts ja nayide'en wa'ats xnija'wimiyyidi. Øts øy nguwanjatip. ¹⁶ Jøts jap øts ja borreek abiky njaakmøødi midi kajap'ajtp ya kemyjøøjty; nyikme'empts øts jaa ja nayide'en. Jøts xmimado'odip øts ja', jøts tu'ugyi ja ñi'ejxp'i yjagyajpniyit.

¹⁷ 'Ja'agøjxp øts ja Dios Teety xtsøky kuts ngu'oogidit yø'ødi, jujkpyøkpts øts jadigojk. ¹⁸ Nipøn ø mibaat xkayik'øøky, kø'øm øts ja nnajtsjawit jøts ø nnagyøyakit ngø'ømdsojkingøjxp. Tiy'ajtingøjxpts øts nnagyøyakiyit, jøts nay tiy'ajtingøjxpts øts njujkpyøkt jadigojk. Tøxi øts ja Dios Teety jade'en x'anem'emy.

¹⁹ Xjats ku ja israelit ja'a'y jade'en ojts tmadowdi ja kajpxy ja ayuujk, jøts kø'ømyi ñawayanwa'kxkojmiyidi. ²⁰ May ja jamdi pøn wändip:

—¿Tiku øy xtsaamyøjpikta'akti, pø miku'ts øy tø tyatøkiyi, pø loki jajtpts yø'?

²¹ Jøts wyenkpi wyamidi:

—Ka'ap jeexyip pøn jade'en kyajpxy, ku jeexyip pøn ja miku' tø tyatøkiyi. ¿Ti ma ja miku' tø t'ukyikwin'ejxwa'kxy ja wiñap ja'a'y?

Ku ja israelit ja'a'y ojts twindsowdi ja Jesúis

²² Yu'aats nep'aats idø'øn wyinaty pyatpy, jamts idø'øn Jerusalén ja xøøw wyinaty tyuñi, ku ja yikja'myech yikxøduñ ja tsaptøjk. ²³ Jøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesúis yap wyinaty wyidity tsaptøkjøtpy, ma ja tøjk'aaw yap midi yiktejp Salomón ja Tyøjkwimbo'kx. ²⁴ Jøts ja israelit ja'a'y ja ojts ñawayak'awidityiyi, jøts ja yiknimayaay:

—¿Ejtp øøts idø'øn jade'en xyik'etwa'añ maapy tajp? Pøni mets tam idø'øn janch Cristo midi Dios tkajxp, ixyamayits øøts xtyimdyukmado'ot.

²⁵ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúis ja t'adsøøy:

—Tø mee njadukmadøy, jøts meets ja ka' xmibiky. Tuki'iyi ti jaty ø ndumpy, ti jaty ø xanigutujk'ajtp ja Dios Teety, yø'øts ja wa'ats tyimyjayknigaxø'kp; ²⁶ meets, ka' meets xjanchjawi, kumi ka' mee mnaya'aji midi ø nja'ajtpy, sam aamyi tø nnøjmid. ²⁷ Jade'en øts ja nja' xyukmadøy sám ja borreek ja ñi'ejxp'i tyukmadøyin, jøts wa'ats øts ja nnijawi. Xpaduujnidipts øts nja' ja'adi. ²⁸ Øts ja nmøødyip ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi xemikøjxp, jøts nijuuni nøjx kyawindigøydi, jøts nipøn øts ja xkapøjkxit ku øts ja ngøjø'ømit'atti. ²⁹ Ja Dios Teety øts ja xagødøjkip, ja' tu'uk møj, ka' pøn jade'en, pønts ja mibaat uk konaçip jøts ja yikpøjkxit. ³⁰ Øts møøt Dios Teety tu'ugyi øøts.

³¹ Wiñets ja israelit ja'a'y jadigojk tkonjø'øktøø ja tsaq, jøts ja ttaka'atswa'andi. ³² Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesúis ja tnimayaay:

—Tø mee kawinaaq ojk ja mwingujky nduujni ja ødyu'unin Dios Teety myøk'ajtingøjxp. Ja'ats meets yam xagubatwamp ku meets yam xka'atswa'añ?

³³ Wiñets ja israelit ja'a'y y'adsoodøø, jøts ja nwindsøn'ajtim yiknimayaay:

—Kidi ja'ajip mets yam myiktaguga'adsiwyamp, ku mets ja ødyu'unin tø xjadyimyjabikta'aky, pø ja'axi yam myiktagubatwamp ku ja Dios kajaa xtyimyigajpxigøy. Pø nugo ja'a'yxì mets, jøts jade'en mnabyikta'agyi sám Dios.

³⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúis tnimayaay:

—Jade'en meets ja mgutujk jap yja'ayi jøts ku Dios yide'en wyaañ: "mDios meets." ³⁵ Janch yiknija'wip jøts ku Dios kyajpxy jap yide'en wya'añ, ka'ap ja pøn tkagupiky; ja' ja Dios ojts diostijy ja jaal'y pøn ja ojts tyiknaxy ja kyajpxy ja myadya'aky. ³⁶ Jøts kuts øts Dios tø xwiwich abiky, jøts øts ja ya tø xkexy naxwiiñ, ¿sudsots meets jade'en mwa'añ jøts ku øts ja tø nmigajpxigøy, ku tø nwaañ jøts ku ø nDios U'ngi? ³⁷ Pøni ka' øts ja' nduñ midi ja Dios Teety tyumpy, kidits mee xjanchjawi. ³⁸ Kuts øts ja nduñ, øy mee xjagajanchjawi janchja'widik øts ja ndunk, jøts jade'en xnijawidit jøts ku øts ja Dios Teety xmøøt'ity, jøts øts ja nayide'en nmøøt'ejtmì.

³⁹ Winets ja jadigojk tjadyimyjatsumwøndøø, kajkts ja nwindsøn'ajtim Jesùs.

⁴⁰ Jøts ja ojts wyimbejtnimi ñøjknimi jam xøøbidsimy'ampy, ma' ja møy nøø midi yiktejp Jordán, jøts ja jam tyaañ ma' ja Juan ylijty yiknobety. ⁴¹ Janch namay ja jaal'y ja ojts t'ats'ejxti jam, jøts ja wya'andi:

—Tyimdyiy tyimyjanch tam idø'øn, øy idø'øn ja Juan Bautista ojts tkatuñ ja milagri'ajtin, ka'pxts ja y'ayuujk pyidsimy sa' tnimadyaajky ya'atpi jaal'y.

⁴² Jøts ja'abi etjotp janch namay ja jaal'y ojts tmibøkti ja nwindsøn'ajtim Jesùs.

11

Ku ja Lázaro y'ø'jky

¹ Ja dø'øn tu'uk ja jaal'y, yaa'dyøjk, midi pøjkip. Lázaro ja xyøøw, jam ja Betania kyugajpi, nay jam ma' ja María jøts ja y'uch Marta jam kyugajpidi. ² Yø María dø'øn ja' pøn yø Lázaro chø'øjip, ja pamaa'y, ja'ats idø'øn ojts ja aceite pa'akxuu'kpi tpiktaajkxiyi ja nwindsøn'ajtim Jesùs tyeky, jøts ja wyaaay ja ojts ttuktati'ich jadigojk. ³ Ja'ats idø'øn møøt ja y'uch tkajpxy ñigajxidøø ja nwindsøn'ajtim Jesùs:

—Windsøn'ajtim, janch pøjkip ja mmigu'uk.

⁴ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja jade'en tmadøøy, winets ja wyaañ:

—Ka'ap yø pa'am myajada'akt jøts ja tyimyik'oort; jade'en'ampy idø'øn ja jade'en yjaty jøts ja Dios myøk'ajtin wyingaxø'økt, jøts yø'øbi pa'amgøjxp yiktuk'ejxit ja jaal'y jøts ku ja Dios U'nk nayide'en tmøøt'aty ja møk'ajtin.

⁵ Øy ja nwindsøn'ajtim Jesùs tjanchjaba'ayøy ja jaal'dyi, ja Marta, ja María, jøts ja Lázaro, ⁶ ku ja yiktukmadøøy jøts ku ja Lázaro pøjkniyi, jøts ja jam majtsk xøøw yjaaktyimdyaañiyiiñ ma' dø'øn ja jam wyinaty. ⁷ Winetnimts ja tnimaaay ja pyabøjkpitøjk:

—Wan jam tjaal'myindi jadigojk jam Judeit naxjotp.

⁸ Jøts ja pyabøjkpitøjk ja ñimaaayiyøø:

—Windsøn, pø jamts ja israelit jaa'y jawaani mgaka'ats'o'jkøø; ¿jøts nay jam mnøjkxwa'añ jadigojk?

⁹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs wyaañ:

—Ka' pøn sa' xu'unt ku ka' kya'pxñim. Niñi tsø'øgi ngamøøt'aty sam nwidejtìn xinaxy, awa'ats ja nøø' ja tuu' ja' ku tyuk'ejxpaaaty ja ya'it naxwiiñit jaj; ¹⁰ kuts ja koots'ajtin yja'aty, janchjøptsø'øgi jøpjawi nwidejtint, pø ja jajxi xka'ejtxa'am.

¹¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs wyaañ:

—Maqanip ja nmigu'uk Lázaro; n'atsyuxpts øts inet ja'.

¹² Winets ja pyabøjkpitøjk ja ñimaaayiyøø:

—Windsøn'ajtim, pøni tø tam idø'øn ja mya'oo'kni, pø møkpøkwaniøip idø'øn ja'.

¹³ Jade'en'ampyts ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja tiyy, jøts ku ja Lázaro wyinaty tø y'oo'kni, jøts ja pyabøjkpitøjk jade'en ja wya'andi, jade'en ja tiyy wya'añ jøts ku ja nugo mya'ay.

¹⁴ Xjats ja ojts wa'ats tyukmadøyidi ja nwindsøn'ajtim Jesùs:

—Tø ja Lázaro y'oo'kni. ¹⁵ Ne'egi xondakp øts jade'en jøts ku ø tø ngajam'aty, tyimy'øy'ajtp ne'egi jade'en jøts mee xjanchjawit. Wants tjaal'myindi jøts n'ats'ejxit.

¹⁶ Winets ja Tomás, pøni yiktejp xeeñ'u'nk, ja'ats tnimaaay ja myibabøjkpitøjk:

—Wan adøm nayide'en tjaal'myindi, jøts yø nmøøt'oo'kint.

Ja Jesúś tyuk'awimbejtip ja jaq'y ja jujky'ajtin jøts ja'jujky'ajtin'ajtp kø'øm

¹⁷ Jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesúś jam yja'jty, jøts ja tpaajtja ja Lázaro, jøts ku ja wyinaty myaktaxk xøøwip tø ñajxøkiñi. ¹⁸ Wíngon ja Betaniit kajp tyañ mä ja Jerusalén jam, majtsk kilometro jagujkpín ja yjagami. ¹⁹ Jøts namay ja israelit jaq'y jam wyinaty tø y'atstøjk'ayø'ødyi mä ja Marta jam mørøt ja María, jøts ja tkajpxjot'amøjkidi ja'agøjxp ku ja myigu'uk ja wyinaty tø y'ookni. ²⁰ Xjats ku ja Marta tnimadøøy jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesúś jam wyinaty yja'atwa'añ, wínets ja chø'jñ jøts ja tjøpkubajtiñ; jøts ja María jap ja tyøjkjøtpy tyaañ. ²¹ Jøts ja Marta tnimaay ja nwindsøn'ajtim Jesúś:

—Wíndson'ajtim, kuk jeexyip tø mya'aty, ka'abik øts jeexyip ja nmigu'uk tø y'øøky.

²² Jade'ents ø nnijawi jøts ku mets ja Dios Teety mmo'ojit pøni ti mets ja m'amidøøpy.

²³ Wínets ja nwindsøn'ajtim Jesúś ja øts ñii'mxyi:

—Juuky'atp ja mmigu'uk jadigojk.

²⁴ Xjats ja Marta wyaañ, jøts ja tnimaay:

—Janch jade'en, nnija'wip øts jøts ku ja jadigojk t'awimbetit ja jujky'ajtin, ku ja pyidsø'ømt jadigojk mä oo'kpi, jaanimts ja'abi xøøwnim ku Dios tyika'pxt.

²⁵ Wínets ja nwindsøn'ajtim Jesúś ja tnimaay:

—Øts idø'øn ja' pøn ttuk'awimbejtip ja jaq'y ja jujky'ajtin, jøts øts jujky'ajtin'ajtp kø'øm. Pøni pøn ø xjanchja'wip, øy ja yja'øøky, jujky'ajt kunaxpts ja ejtp. ²⁶ Jøts pøni pøn ja jaakjujky'ajtip jøts pøni xjanchja'widip øts, ka'ats ja y'anmija'win nøjkx wyindigøy. ¿Mjanchja'widip?

²⁷ Jøts ja tnimaay:

—Wíndson'ajtim, njanchja'wip øts. Ndyimyjanchja'wip øts ku me mCristo, ja Dios U'nk, midi'iyip idø'øn y'ity ya naxwiiñ menwamp.

Ku ja Jesúś ojts twinya'axy ja Lázaro ku tø y'øøky

²⁸ Xjats ku ja Marta jade'en y'ukwaañ, wínets ja øts t'atsyajxi ja chø' María, jøts ja øts amaa'tsk tnøjmi:

—Ixja ja windsøn ya, jøts ixap mwaadsøyi.

²⁹ Ja'ayi ja jade'en tmadøøy, jøts ja María jatyi pyidi'jky jøts ja øts t'ats'ixy ja nwindsøn'ajtim Jesúś. ³⁰ Ka'anim ja nwindsøn'ajtim Jesúś wyinaty kyajptøki; nay ixjamním ja wyinaty mä ja Marta ja mørøt tø ñabyaadyi. ³¹ Jøts ku ja t'ejxtøø ku ja María pyidi'jky ku ja wyinaty putyi tø pyidsimy, jøts ja israelit jaq'dyi midi jam wyinaty tøjkjotp tkajpxjot'amøkidip ja ku'oogi, xjats ja tpadso'ondøø, jade'en ja wyinmaydi jam ja tijy yaxpi ñijkxy mä ja oo'kpi jam wyinaty tø ñaxøki.

³² Wínets ja María, ku ja yja'jty mä ja nwindsøn'ajtim Jesúś jam wyinaty, jøts ja øts ñagyuxenda'agyi nwindsøn'ajtim tyekyjø'm, jøts ja tnimaay:

—Wíndson'ajtim, kuk jeexyip tø mya'aty ka' øts jeexyip ja nmigu'uk tø y'øøky.

³³ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesúś øts t'ixy jøts ku ya'axy ja María jøts ja israelit ja'a'y nayide'endi midi ja María jam wyinaty tø pyadsøøñiyi, wínets ja nwindsøn'ajtim ja jotmay øts pyaadyiyi jøts ja øts tyimchaachjawi. ³⁴ Wínets ja tyiktiyy:

—¿Mä tø xyiknaxøkidi?

Jøts ja yiknimaay:

—Wíndson'ajtim, men x'ats'ixy.

³⁵ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesúś yjanchyajxy. ³⁶ Jøts ja israelit jaq'y wínet wyandøø:

—Ejxti yjantyimchøjkpy tam yø tø y'ity.

³⁷ Jøts ja jade'en wínaagin wyandøø:

—Pø yø'øxi ja wínap jaq'y tø tyikwin'ejxwa'kxy, ¿sudso yø niwine'enin sa tø tkatuñ ja Lázaro jøts ja jeexyip tø kya'øøky?

Ku ja Lázaro yjujkpyiky jadigojk

³⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts ja jotmay jadigojk tyatøkiyi, jøts ja ñijkxy ma ja oo'kpi jam wyinaty tø ñaxøki. Tøjk'aawin ja tsaa jam, jøts nayi tsaa ja tø yjaaktyimyikta'agi'iy. ³⁹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—Jigø'odi yø tsaa.

Winets ja Marta, midi ja oo'kpi y'uchip, ja'ats ja ojts ñii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, pø janchxuu'knip inet yø', pø myaktaxk xøøwipts yø y'oo'kni.

⁴⁰ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ñimaajyøø:

—¿Ti kidi ø tø nnigajpxy jøts pøni ku xjanchjawi, winets x'ejxit ja Dios myøk'ajtin?

⁴¹ Winets ja tjigiidyi ja tsaa. Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam tsajpwemp ojts pyat'ixy, jøts ja wyaañ:

—Dios Teety, dioskujuvip ku øts ja n'ayuujk tø xmadojiyi. ⁴² Nnija'wip øts jøts ku mets ejtp ja nja' xmadojiyi, jøts ja' øts jade'en xyikwamp jøts yø jaal'y ja øy'ajtin tpøattit pøn jaty ixaadi, jøts tjanchjawidit jøts ku mets xkexy.

⁴³ Xjats ku ja jade'en wyan'abajtiyñi, jøts ja møk wyaañ:

—Lázaro, piðsøm jap!

⁴⁴ Jøts ja oo'kpi pyidsiimy køpity pakpity, jøts ja wyeen y'aaw twiñwets'aty ja wet. Winets ja nwindsøn'ajtim tnimaay ja jaal'dyi:

—Køkajti pakajti jøts xmajstu'uttit, wan tnijkxy.

Ku ja jaal'y tkajpxy'ajtøø jøts yikmatst ja Jesús

⁴⁵ Ja'agøjxpts ja israelit jaal'y namay tjanchja'widøø ja nwindsøn'ajtim Jesús midi ja María jam wyinaty myøøt, jøts ja' ojts t'ejxti ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en ttuuñ.

⁴⁶ Winaagin tninøjkxtøø jøts ja ojts t'ats'ejxti ja fariseotøjk, jøts ja ojts ttamimadya'akti sa ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø y'adi'ich. ⁴⁷ Winets ja fariseotøjk jøts ja teetywindsøndøjk møøt ñamyujkidi ja kutujk adsinaabyidi, jøts ja ojts ñømdi:

—¿Sudso ndaqabyajtindit? Janch kawine'en yø jaal'y milagri'ajtin tjantyuni jøts ja ejxa'an tpikta'aky. ⁴⁸ Ku yø jade'eñi n'ixmajtsindit, janch niduki'iyi jaal'y yø yjanchja'winiyit, jøts ja romit kudunktøjk myenidit, jøts ja tyikudigøøñidit adøm yø ndsaptøjk jøts adøm yø ngajp.

⁴⁹ Nay ja'abi jaal'y txøøw'ajtp Caifás, pøn wyinaty teetywindsøn'ajtp ja'abi jumøjt, ja'ats ja ojts ñii'myxidi:

—Mguidyimñija'wip mee ti, ⁵⁰ ni xkanijawidi kudam adøm njayik'ødyunwa'añindi ku tu'ugyi ja jaal'y tku'oogit ja ñajx ja kyajp, jøts kidi tuki'iyi kyudigøøgyøxt wine'en ja ñajx ja kajp.

⁵¹ Kidi kyø'ømwïnmaaq'ñipts ja Caifás yiktumpy ku ja jade'en wya'añ: jade'en'ampy idø'øn ja', kumi ja' wyinaty teetywindsøn'ajtp ja'abi jumøjt, xjats ja Dios ja ojts yikwa'añi jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús y'oookt tkudanit ja israelit kajp ja israelit ñajx; ⁵² jøts kidi tyimy ja kajp tyimy ja ñajx, ja'ayip nayide'en jøts ja niduki'iyi ja Dios y'u'nk y'unä'jk tyikyø'ømyukwøngøjxi pøn wyinaty tø yø'øwya'kxnidi. ⁵³ Winet ets ja israelit kudunktøjk tnïwinmaaq'ñidøø jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tyimy'ookt.

⁵⁴ Ja'agøjxp ja nwindsøn'ajtim y'ijty ka' nugo ajawí y'ukwiðejtni jam may israelit jaal'yjotp, ojts ja jam cho'oni Judeit etjotp, jøts ja ojts ñijkxy ma jam wingon ja abak et midi nugo tsayjoojt. Jam ja ñijkxy ma ja kajp txøøwi Efraín, jamts ja ojts tmøøtsøøni ja pyabøjkpitøjk.

⁵⁵ Tyimdyøts jøts tpøtnit ja pøski xøøw midi ja israelit jaal'y tyundip, jøts idø'øn ja mayjaal'y yjantyimñøjkxti Jerusalén, jøts ja jam ttunwa'ñandi tpødunwa'ñandi ja kostrumbri, jøts pyøky ja wya'atstít ku ka'aním ja pøski xøøw tpøaty. ⁵⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam yjanchyik'ixa'ay ku ja jøts tsaptøjkjøtpyi, jøts ja xem yam ñawyø'añidi:

—¿Sa mee m'ukwa'añ? ¿Me'emp ja yjawí xøbaatpi uk ka'?

⁵⁷ Jøts ja fariseotøjk, jøts ja teetywindsøndøjk, tø ja wyinaty tn'i'ana'amdi jøts ku pøn t'ext tnijawit ja nwindsøn'ajtim Jesùs jøts ja jaty i tnigajpxt, winets ja nwindsøn'ajtim Jesùs yikmåst jøts ja yiktsu'umt.

12

Ku ja Jesùs ojts yiktagujaaxy ja pa'akxuu'kpi

¹ Xjats ku wyinaty ja paski xøow tkapaatynim jadudujk xøow, winets ja nwindsøn'ajtim Jesùs ojts ñijkxy jam Betania ma kyugajpi ja Lázaro, pøn ja wyinaty tø tyikjujkpyiky jadigojk. ² Jamts ja a'ux y'løyiyi'ñ jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja yiktawindsø'ogi; ja Marta ja jam ojts wyingi'yi, jøts ja Lázaro ja tmøøtkay mørøt pøn jaty jamdi. ³ Winets ja María tyikmiiñ kujkwa'kxy lyitrin ja aceite midi pa'akxuu'kp, jøts janch tsowi ja', ja'ats ja ojts ttaja'jxiyi ja nwindsøn'ajtim Jesùs tyeky, jøts ja ñayjawyaqayi ttuktatiijch. Amuum ja tøjkjoojt pya'akxuu'kpøjkijxy. ⁴ Jøts ja Judas Iscariote, midi ja Simón myajnkip, midi ja nwindsøn'ajtim Jesùs pyabøjkpi'ajtpy, jøts midi ja wyinaty koyakwajnip, ja'ats jade'en waan:

⁵ —¿Tiku yø pa'akxuu'kpi ne'egi tø kyayiktoøky? Tigøøk magø'pxy denariiñ jeexyip tsow'aty, jøts ayoobi jaq'y ja jeexyip yiktabudøki.

⁶ Kaja'agøxpip ja Judas jade'en wya'añ ku ja tpa'ayøy ja ayoobi jaq'y, pø ja meeñxi ja ne'egi pya'ayøopy. Ja winmaaq'ñ ja yikyø'opy ku ja myeech, jøts kumi jam ja wyinaty tkøjø'om'aty ja meeñ'abøjk'ii'ñ midi'ibi ja mybabøjkpitøjk myøøt'ajtip, jøts ja amaa'tsk tyukpyiky tyukøñ ja meeñ midi yik'ejtip. ⁷ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs tnimaqay:

—Majstu'ut, ja' yø ixa tø tpikta'aky midi tump ku ø nnaxøjkiñit. ⁸ Ja'atpyim ayoobi jaq'y, øy juuni jaty xmay'attit xpudøkidit; jøts øts, ka' meets ja xumiwin'ejxkunaxt.

Ku ja Lázaro yikajpxy'aty ku tyik'oookwa'andi

⁹ Jøts ja israelit jaq'y may tnimadowdi ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs jam wyinaty Betania, jøts ja ojts tninøjkxti, kidi ja nwindsøn'ajtim Jesùs nadyu'uk yik'ejxwamp, nayide'en ja t'ejxwa'andi ja Lázaro pøn ja nwindsøn'ajtim Jesùs wyinaty tø tyikjujkpyiky. ¹⁰ Winets ja teetywindsøndøjk tkajpxy'ajtti jøts ja nayide'en tyimyik'oooktit ja Lázaro, ¹¹ kumi ja' ñamyayi ja pøky tjagyajp ku ja israelit jaq'y ñawya'kxyidi, jøts ja may pyuwajtsniyidi jøts ja tjanchja'wiñidi ja nwindsøn'ajtim Jesùs.

Ku ja Jesùs kyajptøjkixi'ñ jam Jerusalén

¹² Xjats idø'øn ja jaq'dyi may ja jam wyinaty tø yja'atti Jerusalén, jøts ja xyøbaatwa'andi ku ja paski xøow; jøts ku kyimjabom'ajty, jats ja ojts tnijawidi jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs jam wyinaty yja'atwa'añ ja'abi kajpkjxp. ¹³ Winets ja tiixy ja ojts tpootti, jøts ja ojts ttapatsowdi ja nwindsøn'ajtim Jesùs, yide'en ja wyandøø:

—¡Møj Dios kyunuu'kxin! ¡Øy wa'ats yø' midi ixyam Dios Teety kyejxpy, midi israelit jaq'y wyindsønip!

¹⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs tpaajty tu'uk ja buur jøts ja ojts ttawa'atspety, tyimbyatpy idø'øn jade'en sam jap jaabyety nøkyijxpy:

¹⁵ Meets Sión kajpjotpit, kidi mjotmay'oookti; ejx, pø ixats myiñ ja mwindsøn, yikxon buuru'nk ttaku'xnì.

¹⁶ Ka'ap ja pyabøjkpitøjk ja jaty i tja'gyukidøø yø'obi winmaaq'ñ, østi jaanim ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs wyinaty tø chajpajtni. Jaanimts yø tja'myajtstøø jøts kudam yø tnigajpxy ja nwindsøn'ajtim ku ja jap jade'en yja'ayi, jøts tyimyjade'ents ja wyinaty tø yaty kyubety.

¹⁷ Jøts ja jaq'dyi midi ja nwindsøn'ajtim Jesùs jam wyinaty mørøt, ku ja tyaxpidsiimy ja Lázaro jap oo'kpi jutjøtpy, ku ja wyinaty tø tyikjujkpyiky jadigojk, ja'ats idø'øn jam tnimadyaktip sa jaty ti jaty ja wyinaty tø t'ejxti. ¹⁸ Patyts idø'øn ja jaq'y ojts

tpatsowdi ja nwindsøn'ajtim Jesús, kumi tø ja wyinaty tnijawidi ja milagri'ajtin midi ja nwindsøn'ajtim wyinaty tø ttuñ. ¹⁹ Xjats ja fariseotøjk agø'ømyi ñawyajnidøø:

—Tøxiixa xja'ejxti sa yø yjawi ñityu'unint. Ejxti, ejx níduki'iyi jaa'y pyanijkxyiyi.

Ku ja griegit jaa'y t'ejxwa'andi ja Jesús

²⁰ Jøts ja jaa'dyi midi jam wyinaty tø ñøjkxti xøbatpi Jerusalén, jam ja winaagindi pøn griegit jaa'dyi. ²¹ Ja'ats jam tnimendi ja Felipe pøn kugajpip Betsaida jam Galileit etjotp, jøts ja ojts tnøjmidøø mørktalaky:

—Ja Jesús øø teety n'ejxwampy.

²² Xjats ja Felipe ojts tninijkxy ja Andrés jøts ja ttukmadøø; winets ja namajtsk tninøjkxti ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja ojts ttukmadowdi. ²³ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Tø tpaaty ku nxøga'pxy ma øts yikxon nyikwinqawit nyikwindsø'øgit, pø Dios Teety ø xkajx jøts ja naxwii'ñit jaa'dyi ngudanaapy. ²⁴ Tiy janch ø nwa'añ ku mee nnøjmi, jøts ku tu'uk ja ariinbajk kyaka'ay naxjøtpy jadi'iñi ja ñaxy; pøni midi'its ka'ap naxjøtpy, ne'egi may ja wyimbijty ku ja wyindigøy. ²⁵ Nayide'en idø'øn meetsmi. Pøn kasajatyim nay'ejxip, pøn nabya'ayojip, ka'ap ja mibaat ja nitso'ok'ajtin tpaaty; pønts kanabya'ayojip, wan tjaty sa yjaty øts køjxp, ja'ats idø'øn tpaatp ja nitso'ok'ajtin. ²⁶ Pøni pøn øts xpabøjkpi'atwamp, wan ya tmiñ jøts ø xmøøtwidettit xmøøtsøønidit. Yikajxa'akpts idø'øn ja' jam Dios wyingujkp.

Ku ja Jesús tnigajpxy ja y'o'jkin

²⁷ Janch tø øts ixyam ndyimyotmaadyøki; ¿jøts ti sa ø nwa'ant? ¿Ja ti ja ø nwa'ant: "Dios Teety, ka' øts jade'en xyikjatt xyikubatt sa øts ixyam njatwa'añ ngubatwa'añ"? Pø ka'axi øts ja' tø nnimiñ jøts øts jade'en ngajatt. ²⁸ Metsts Dios Teety tu'ugyi ja mja' majada'akp.

Winets yikmadøø ja ayuujk jøts ku jap yjawi tsajpjøtpy wya'añ:

—Tø øts ja jade'en nduñ, jøts ndunwampy øts ja jade'en jadigojk.

²⁹ Jøts ja jaa'y midi jam wyinaty amidooodujktip, yide'en ja wya'andi jøts ku ja y'anaawi midi jade'en wyinaty tø wyina'añ, jøts pømbi wamidip:

—Ja ankilis yø tø myigajpxyi.

³⁰ Winets ja ñimqajyidi ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Ka' øts køjxip yø ayuujk jade'en tø yikmadøø, meets køjxp yø jade'en wya'añ.

³¹ Ixyats idø'øn tø tyimyja'aty ja xøøw ja jumøjt ku ya'atpi naxwii'ñit jaa'y yiktiidyu'undit, jøts ku nayide'en yikpawopt ja miku' midi ya naxwiñ tnigubajk'ajtp ja kya'øybi. ³² Jøts ku øts jam nøjkx nyikpikta'aky jam kruskøxp, ñijawidip ja øy pøn jøts øts xjanchjawidit.

³³ Ja'ats idø'øn ja jade'en yjatijpy sudso ja wyinaty y'ookwa'añ. ³⁴ Xjats ja mayja'a'y ja yide'en y'adsoojøø:

—Tø øø nnimadøø ku pøngapøn tkajpxy øots ja ngutujk, jøts ku ja Cristo yujky'att xemikøxp. ¿Sudsots me mw'a'añ jøts ku mets myikpikta'akt jam kruskøxp? ¿Pøn idø'øn ja' midi tsoo'mp tsajpjøtpy, midi ja naxwii'ñit jaa'y tkudanaapy?

³⁵ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Mjaakujajidip mjaa кудøø'kxiidip meets ja jaj, tyimdyøts jøts ja kya'uk'ejtnit. Jaakyiktundits ejx yjaakja'atynim, jøts kidi kube'ets kugooots mjøtta; ja jaa'y pøn jade'en jajttip, ka'ap ja tnijawidi pø sa ja yjattit kyubattit. ³⁶ Janchja'widik øts nja', pø øtsxi dø'øn ñamyayi jade'en sam ja jaj, jøts jaaktyimñayamnímts øts x'ejxti xnijawidi jøts mee njaakja'bøkt.

Ja'ayi ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts jade'en y'ukwani, jøts ja cho'onaq jøts ja jadi'iñi yø'ødyigøøñi.

Ya'at tnigajpxp tigøxp ja israelit jaa'y ojts tkajanchjawidi ja Jesús

³⁷ Øy iðø'øn ja nwïndsøn'ajtím Jesúš wyinaty kawine'en tø tjatuñ ja milagri'ajtin jam mayjał'y wyïngujkp, jøts ni jade'en ja kyayikjanchjawi. ³⁸ Ja ti jats ja jade'en kyajatt sa wyinaty tø wya'añ ja Dios kyugajpxy Isaías, ku ja yide'en tjaadyañañ:

Dios Teety, ¿p'en adøm ja ngajpxy ja n'ayuujk tø x'ukupøjky'a'm?

Øy ja Dios Teety ja myøk'ajtin tø tnønky'ijxyi, ka'ap ja pøn tmøjpiktø'aky.

³⁹ Jøts iðø'øn ja jade'en ka'ap tjanchjawidi, nayide'ents ja Isaías wyinaty tjaadyaami:

⁴⁰ Dios ja jade'en tuujnidip, jøts ja jade'en wimbeets kugoots yik'ityidi, jøts ja ka' tkupøkti, jøts ja wyeen ja tkada'ejxtit øy ja wa'ats tyimyja'ejxti, jøts ja nika' ja ja'gyuñkin tiagvaptit

Jots ja nika' ja ja gyukhi t'jagyaptit,
jots ja nika' ñabuokia wividit ay ots i

41 Jade'en'ampy ja Isaiás jade'en wvaañ kumi tq ja wvianaty iekyip Dic

42 Iste ay idaq ja visiade'on; may ja israelit isaly tianchiak'idaq ja nyu'ndaqulaitim.

⁴² Jøts øy iðø'øn ja yjajade'enı, may ja israelit jaa'y tjanchja'wíðøø ja nwíndsoñ'ajtím Jesúš, østi windsöndøjk paat winaagin tjanchja'wíðøø; ja'ayi ku ja pøn ka' ttukmadowdi, ja'agøjxp ku ja ttsø'øgidí ja fariseotøjk jøts ja ka'ap tyukmajtstu'udit ja tyunk. ⁴³ Ja jaa'y yja' ja ne'egi yikmøjtøkjidip, jøts ka'ap Dios yja'!

Ja Jesúsj y'ayuujk payø'øyiyip ja jaal'y pyøky

44 Jøts ja nw̥indsøn'ajtím Jesúš møk wyāañ:

—Ja' pøn ø xjanchja'wip, kidi øtsip ja tu'ugyi xjanchja'wip, nayide'en ja ñamyayi tjanchjawi ja Dios Teety midi ø xkajxp. ⁴⁵ Jøts pøn øts ixa x'ejxp xnija'wip, nayide'ents ja t'ixy tnijawi pøn ø xkajxp. ⁴⁶ Jøts ku øts ñamyayi jade'en sám ja jaj, ja' ø to nnimiñ ya naxwiliñ pøni pøn ø xjanchja'widip, jøts kidi øts ja wimbeets kugoots nyiktandi.

⁴⁷ Pöni pön ø xmadojip ja n'ayuujk jøts ka' tmøjpikta'aky, kidi øtsip ja ndabayø'øpy ja pyøky; kaja'ajip ø tø nnimiñ jøts øts ja næxwii'ñit jaaq'y ndabayø'øyit ja pyøky, pø ja'axi ø nnimimpy jøts øts ja nyiknøts'o'ok'attit. ⁴⁸ Pöni pønts øts nja' xkatsojkip jøts ka'

tmøjpikta'aky sa Ø nwa'añ, jats ja' pøn ja ttabayø'øyip ja pyøky, nayø'øyi ja nøjkx kø'øm ni'øøniyip sa jaty ø tø nwa'añ, ku kyøxt ja naæxwii'ñit. ⁴⁹ Kidi ja'ajip ø ngajpxpy sa Ø kø'øm nwïnmay; ja' midi ø xkajxp, ja Dios Teety, ja' øts yø xanigutujk'ajtp jøts øts jade'en ngajpxt, jøts øts jade'en nyik'ixpøkt. ⁵⁰ Jøts wa'ats ø nnijawi, jøts ku ja' wya'añ ja Dios Teety y'ana'amin sudso yikpaatt ja jujky'ajtin xemikøjxp. Jade'ents idø'øn, pøni sa jaty ø tø nwa'añ, jade'en øts idø'øn ja tø ngajpxnaxy sam øts ja Dios Teety ja tø xanigutujk'aty.

13

Ku ja Jesús pakpujy ja pyabøjkpitøjk

¹ Tyimdyø jøts ja paski xøøw tpøtnit, jøts ja nwøndøn'ajtøm Jesùs wø'ats ja tnijø'wiñi jøts ku tø kya'pxy ja hori jøts ku ja tmajtstu'utt ja naxwiñ'ajtøn, jøts ja Dios Teiter ja tninøjkxnit. Ejtp ja tpa'ayøøy ja pyabøjkpitøjk, xjats ja jade'en tpikta'aky møk ja ejxa'an, jøts ja tnønky'ijsxyi mabaat ja pa'ayo'owin ja tjagyepy.

2-4 Jøts ja Simón myajnk, já Judas Iscariote, tø ja miku' ja wyinaty tyatøkiyi, jøts ja tyukwìnmaq'añ'atyi sudso ja tka'ødyu'unt ja nwìndsøn'ajtim Jesú. Wał'ats ja tnijawí ja nwìndsøn'ajtim Jesú jøts ku ja nay jam ñijkxy ma ja Dios Teety ja tø yiktsøøñi, jøts ku ja amuum tø kyutujkmø'øyi. Xjats ku dø'øn ja jam wyinaty y'a'ux'atti, wìnets ja tyanaagyukiyii'ñ jam kyaadyaqjk jøp'äm, jøts ja twejtstqajky ja wyet, jøts poop wet ja ojts ñadyatenwøø'niyi. **5** Xjats ja nøø t'ada'amiyii'ñ jam købuj'iñ'ñjotp, jøts ja pyabøjkpitøjk ja ttapakpujpinqaxwa'jky, jøts ja nay jatyi ttuktati'ich ja poop wet midi ja jam wyinaty tyenwøøn'ajtpy.

⁶ Jøts ku ja wyinaty tpakpujwa'qañ ja Simón Pedro, wínets ja ojts nii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, ¿mets ne'egi ndeky xpujip?

⁷ Jøts ja nwindsøn'ajtím Jesúš ja t'adsøøy:

—Ka' mets yø ixyam xja'gyuki, mjä'gyukipnimit mets yø nöjkx.

⁸ Jøts yide'en ja ñii'mxyi ja Pedro:

—Ka' me mibaqat ndeky xpujít.

Winets ja nwindør'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Pøni ka' øts yø mdeky nbujy, ka'ats me n'ukmigu'ukwanit.

⁹ Winets ja Simón Pedro wyaañ, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yiknøjmi:

—Winets ø windsøn'ajtim amuum xpujiyit ja ngø' ngubajki; jøts ka' nugo ja ndeky.

¹⁰ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øy ku ja'ayi tyeky tpujt pøn tse'abajtipni, kumi wa'ats ja amuum. Nayide'ents meets m'anmija'win wya'adsi øy kidyimñiduki'iyi.

¹¹ Jade'en'ampy ja wyaañ ku ja ñimi: "Øy ka' niduki'iyi mdyimwya'adsidi", ja'agøjxp ku ja wa'ats tnijawi pøn ja wyinaty koyakwajnip.

¹² Xjats ku ja jade'en y'abajtiyiñ tpujkøjxiyi ja pyabøjkpitøjk tyeky, winets ja ñadyanijajni ja wyet jadigojk, jøts nay jam y'ixaajky ma ja mesi jøts ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—¿Mnija'widip tigøjxp jade'en tø ndundi? ¹³ Meets, xmaestri'ajtp meets, xwindsøn'ajtin'ajtp meets, janch tiigyaajpxy kumi janch jade'en. ¹⁴ Pøni øts tamts maestri, jøts pøni øts tamts windsøn'ajtim, tøts ja mdeky nbujidi, nayide'ents meets idø'øn xuumit xem yam. ¹⁵ Tø nduk'ejxti jawyeen, jøts nayide'en xu'undit sam ø tø ndunjøpi. ¹⁶ Jøts janch øts idø'øn nwaañ, jøts ku ka' pøn tumbi tjinaxy ja wyindsøn; uk ja jaal'y pøn kexy yø'øpy, ka'ap ja tjinaxy pøn ja kajxip. ¹⁷ Jøts pøni mjä'gyukidip yø'øbi winmqañ jøts jade'en xu'undit, jotkujkts x'ejxit.

¹⁸ Jøts kidi niduki'iyp meets jade'en ndijy; nnija'wiøtøt ja' pøn jaty ø tø nwii'ixy. Kuwanits jade'en yjatt sam jap jaabyety nökyijxpy: "Jats ja tu'uk tø x'ukmidsepøjknøtøt pøn ø mørøt ngay n'uuky." ¹⁹ Patki'iyi øts ya'at yam nnigajpxy jøts ku jade'en nöjkx yjaty, jøts xiijawidit xjanchjawidit jøts pøni pøn øts. ²⁰ Janch øts idø'øn nwaañ, jøts ku øts ja xkupiky pøni pøn ø xkupøjkøp ja ngudanaabyi; jøts pøni pønts øts jade'en xkupøjkøp, ñayi kyupijkpyts ja nayide'en pøn ø xkajxp.

Ku ja Jesús tnigajpxy sa ja Judas kyøyakiyit

²¹ Xjats ku ja wyinaty jade'en tø wya'añ, jøts ja tyimchaachjotmaadyøjkiyiñ, jøts ja ojts yikxon wa'ats tnigajpxy:

—Tiy janch mee nnøjmi, jøts ku meets ja niðu'ugin pøn ø xka'ødyunwamp.

²² Winets ja pabøjkpitøjk xem yam ñawyin'ejxjø'jkidøø, jadi'iñi tkamidoaqbyaqatti pøni pøn idø'øn yiktejp. ²³ Winets ja tu'uk, midi ja nwindsøn'ajtim Jesús janchminamyaaajiyp, jam ja wyinaty pyukø'øm tmøøt'a'ux'aty. ²⁴ Ja'ats ja Simón Pedro amaa'tsk ñimaay jøts tyiktø'øt pøn idø'øn yiktejp. ²⁵ Winets ja wingon tpuwa'adsiyiñ ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, ¿pøn idø'øn mdijpy?

²⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyi:

—Wan øts tsapkaaky tukpidasi t'uknimuji, jøts pøni pøn øts inet ja nmøøpy, ja'ats idø'øn ja wyinaty.

Xjats ja ojts jade'en tnimuji ja tsapkaaky, jøts ja ojts tmø'øy ja Judas Iscariote midi ja Simón myajnkøp. ²⁷ Jøts ku ja Judas ja'ayi t'axajiyiñ ja tsapkaaky, jøts ja miku' ja ojts tyatøkiyi. Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Jatyi dø'øn xungoxt midi mdunwampy.

²⁸ Jøts nippøn ja tkamadooguki tigøjxp idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en tnimaay ja Judas. ²⁹ Ja Judasts idø'øn wyinaty tkøjø'ømit'ajtp ja meeñ abøjk'iiñ, jøts winqagin jade'en wyinmaydi pø ja'ajik idø'øn tijy ja nwindsøn'ajtim Jesús tyijpy, jøts ja Judas t'atsju'uty ti

jaty tsojkip ti jaty tunwamp ku ja xøow, uk tmo'ot tigati ja ayoobi ja'a'y. ³⁰ Xjats ku ja Judas wyinaty tø tkaagyix ja chapkaaky, jøts ja ojts chøøñ. Koodsni wyinaty.

Ja jemy ana'amin

³¹ Xjats ku ja Judas wyinaty jade'en tø chøøñ, wínets ja nwíndsøn'ajtim Jesús wyaañ: —Yámnimts ínet tiy yik'ext yikníjawít ja nmøk'ajtin, jøts nay ja Dios Teetyts myøk'ajtin nankylejxip. ³² Jøts kumi nankylejxip øts ja Dios Teety myøk'ajtin, nayide'ents ja tnankylejxmíyt øts ja nmøk'ajtin, jøts tsojk ja jade'en ttu'unt. ³³ Ka' meets u'nk jeky n'ukmøtsinaaňit. Nayide'en meets yam ndukmadoowa'aň sam adøm ja nmigu'uk israelit ja'a'y nnimaadyøø, jøts ku ja yap ka'ap ñøjkxtit mä ø nnijkxy øy øts wine'en xja'ixa'ay. ³⁴ Ixyamts nmo'odi ja jemy ana'amin: jøts ku xem yam mnamyi'øy'atidit mnamyiyuuy'atidit. Nayide'en sám mee njanchøkyin, nayide'ents idø'øn mnachokidit xem yam. ³⁵ Pøni mdundip jade'en, tyumnijawídipts jade'en øy pøn jøts ku mee ø xpabøjkpi'aty.

Ku ja Jesús ojts tnigajpxy jøts ku Pedro kyaniggajpxiyit

³⁶ Xjats ja Simón Pedro tyiktiy ja nwíndsøn'ajtim Jesús:
—Wíndsøn'ajtim, ¿mä dø'øn mnøjkxwa'aň?
Jøts nwíndsøn'ajtim Jesús ja y'adsoojøø:
—Jap mä ø nnijkxy, ka'ap ø miňaat ixyam yap xpanøjkxt; xpanøjkxp øts, ja' ku jaanim.
³⁷ Wínets ja Pedro wyañaň, jøts ja nwíndsøn'ajtim Jesús yiknøjmi:
—¿Tigøjxpimts wíndsøn'ajtim ku øts ka' ixyam ndsoont? Ixyats øts, øy me ngu'oogit.
³⁸ Jøts ja nwíndsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:
—¿Janch idø'øn mwa'aň jøts ku ø xku'oogiwya'aň? Øts wamp, ka'anim wyinaty tsapni'aaw y'aya'axy ku mets wyinaty tigøøk ojk tø xkagupiky ku me x'ijxy'aty.

14

Jesús køjxp ja Dios Teety yikpaatt yik'ext

¹ 'Kidi mmaydi mdajti, ajot'atti Dios Teety, jøts ajot'ajttik øts nayide'en. ² Mä chøøni ja Dios Teety may tsinaadyaajk ja yap tmøødi; ku jeexyip ka' yjade'en, tø meets ja jeexyip ndukmadooni. Jøts wants ø tnijkxy jøts øts ja n'a'ejxit mä mdsøønidit. ³ Jøts kuts øts wyinaty tø nnijkxy, jøts kuts øts ja wyinaty tø n'a'ejxi ja tsinaadyaajk, wínets ø nme'ent jadigojk jøts mee nmøødiňit, jøts nay yap mjuky'attit mä øts idø'øn yap ndsinaawya'aň.
⁴ Mnija'widipxi pøni mä ø nnijkxy, jøts mnija'widipts ja tuu'.

⁵ Wínets ja Tomas tnimaay ja nwíndsøn'ajtim:
—Ka'ap øø wíndsøn'ajtim ja nnijawi pøni mä me mnøjkxwa'aň; ¿sudso'ampy øots ja tuu' nnijawít?
⁶ Jøts ja nwíndsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:
—Tum øts amuum ja tuu', ja tyibyi yjanchipi øts nayide'en, jøts ja kunuu'kxy jujky'ajtin nyajkpy. Øts køjxp ja Dios Teety yikpaatt yik'ext. ⁷ Kuk øts jeexyip xnijawidi pøni øts, nayi mnija'wipts meets jeexyip nayide'en ja Dios Teety; jøts øts idø'øn ja ixa xjanija'wiñidi, mja'ejxtipts idø'øn ja'.

⁸ Wínets ja nwíndsøn'ajtim ñimaajyøø ja Felipe:
—Wíndsøn'ajtim, ja'ayi ku øø xtyimdyuk'ext ja Dios Teety, wan øø t'ijxy.
⁹ Jøts ja nwíndsøn'ajtim Jesús ja yide'en t'adsøøy:
—Wíndil'ixyip mee Felipe nminabyaajtniyidi, ¿jøts ni jade'embäat me xka'ijxy'ajtni? Pøni ø x'ejxp, ñayi y'ijxpy ja nayide'en ja Dios Teety; jøts, ¿sudso'ampyts me x'amidøy jøts mee nduk'ext ja Dios Teety? ¹⁰ ¿Ka' xmibiky ku øts Dios Teety mørøt n'ity, jøts ku øts ja nayide'en xmørøt'ejtmi? Tuki'iyi sa jaty nnøjmidi, kidi ngø'ømwínmäa'ñjøtpyip øts yø njuuty. Ja Dios Teety midi ø xmørøt'ejtp, ja' kø'øm tyunk lump. ¹¹ Jøts janchja'wik øts jøts ku øts Dios Teety mørøt n'ity, jøts ku øts ja nayide'en xmørøt'ejtmi; uk pøni ka'ats, øyts øts

ja'ayi xajanchjawi, pø m'ijxpyxi ti jaty ø ndumpy. ¹² Jøts tiy janch mee nnøjmi, pøni pøn ø xjanchja'wip, ñayi yjatp ñayi tyu'ump ja nayide'en ti jaty ø njajtpy, ti jaty ø ndumpy, jøts ja tyikne'egidit tyikaja'adit ja'agøjxpts kuts ja Dios Teety nmøøt n'ett. ¹³ Jøts tuki'iyi pøni ti jaty mee m'amidøøpy ku ø xkajpxpaattit, østs ja kø'øm jade'en ndu'ump, jøts øts jade'en nyikwingaxø'jkit ja Dios Teety myøk'ajtin y'øy'ajtin. ¹⁴ Ndu'ump øts jade'en pøni ti jaty mee m'amidøøpy jøts ku øts xakajpxtit.

Ku ja Jesús wy'añ jøts ku ja Espíritu Santo tkaxt

¹⁵ 'Pøni xtsojkp tam meets, paduujnidik meets ja n'ana'amin. ¹⁶⁻¹⁷ Jøts nnøjmip øts ja Dios Teety jøts ja mdanigaxidit tu'uk pøn mbudøkiyidip, pøn myikjot'amøkpøkiyidip, pøn ja tyiibyi yjanchpi myøøt'ajtpy. Jøts ja'ats meets møøt m'ett kunaxt. May jaa'y ja kyagupøkit ja'agøjxp ku ka' t'ejxti tnijawidi. Jøts meets, tø meets ja xnijawi, pø ixaxi ja xmøødidi, jøts ja'ats mee møøt m'ett. ¹⁸ Ka' mee nadyu'uk nyiktañ, nniwimbett meets jadigojk. ¹⁹ Wingonip ja xøøw ku ø ka' mä n'ukyik'ejxnit; jøts meets, x'ejxp meets; kumi jujky øts, mujky'atpts meets. ²⁰ Jaanimts xja'gyukidit jøts ku øts ja Dios Teety møøt n'ity, jøts meets xmøøt'ejtm, jøts mee nayide'en nmøøt'ejtm. ²¹ Pøn tø tnijawi jøts pøni xpaduujniyip øts ja n'ana'amin, jade'en ja tyiknigue'exy jøts ku øts ja xjanchøky. Jøts ja'ats ja Dios Teety chokp pøni pøn ø xtsojkp, jøts ndsokp øts ja nayide'en, jøts ja'ats ø x'ejxp, ja'ats ø xnijawi pøn mnønky'ejxit øts nja'.

²² Winets ja yjadu'ukpi Judas ja ñimqajyøø (nigidi Iscariotibi wamp midi ja Jesús køyakp):

—Windsøn'ajtim, ðtigojxp ku øts ja ja'ayi n'ext ku mnønky'ejxit, jøts nika'ap niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y?

²³ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús y'adsøøy:

—Pøn ø xtsojkp, pyadumpy ja' sa ø nwø'añ, jøts ja'ats idø'øn tsokip ja Dios Teety; jøts ja'ats ø nnime'emp møøt ja Dios Teety, jøts øots ja xemikøjxp nmøøt'ett. ²⁴ Jøts pøn ø xkatsojkp, ka'ap ja tmøjpikta'aky sa ø nwø'añ. Yø kajpxy yø ayuujk ixa xmadowdi, ka'otsip yø' nja'; ja' yø' yja' midi ø xkajxp, ja Dios Teety.

²⁵ 'Ndukmaadoogøjxtip yam tuki'iyi, njaæktyimyøøtsinaadyipnøm yam; ²⁶ ja Espíritu Santots midi ja Dios Teety mdanigaxiyidip jøts øts ja xkudanit, ja' idø'øn mbudøkiyidip, ja' idø'øn mgajpxjot'amøjkøyidip jøts ja mdukjajtkøxit tuki'iyi, jøts nay ja' mdukja'myajtskøxiyidip tuki'iyi sa jaty mee tø nnøjmi.

²⁷ 'Jotkujk nnawya'kxa'andit. Nyajkpy øts ja øy'ajtin tsuj'ajtin. Ka'ap øts jade'en nyaky sam øy pønin nugo wy'añ. Kidits mmaydi mdajti, ka' mee mdsø'øgit. ²⁸ Tøxi xmadowdi ku ø nnimy jøts ku ø nnijkxy, jøts ku ø nme'ent jadigojk jøts mee nmøøtsøønit. Kuk meets jeexyip xjanchøky, mjanchxondakp meets jeexyip ku tø xnijawidi jøts ku nninijkxy ja Dios Teety; kumi ja' idø'øn jawaani møy jøts nigidi øts. ²⁹ Patki'jyi ya'at jade'en ndukmadowdi jøts ku wyinaty jade'en yjaty jøts xjanchjawi.

³⁰ 'Ka' mee møøt jeky n'ukmøøtnagyajpxniyit; ja'agøjxp ku ja wyingøñ ja Satanás pøn yikutujkp ya naxwiññ. Øy øts nmøk'ajtin ja xjagamimajadaajkøyi, ³¹ jatpts jade'en jøts jade'en tnijawi ja naxwii'ñit jaa'y jøts ku ø ndsøky ja Dios Teety, jøts ku øts ja nbaduñ sa øts ja tø x'anemey. Tanidits jøts wan ya ttsøø'ñindi.

15

Ja uví tsa'qm kipy

¹ 'Jade'en øts idø'øn ñamyayi sam uví tsø'qm ñiguipy, jøts ja Dios Teety jade'en sam ja jaa'y midi ja uví kipy t'ejx'ejtp. ² Jøts ja tyikwinajki ja y'awaj ja y'axeeñ midi katøømip; jøts midi tøømyip, yikxon ja tyikwa'ach twibøøty twibiky mä ja jam t'ijxy sa yjatwa'añ, jøts ja jawaani may yjaæktyimdyøømit. ³ Nayide'ents meets idø'ønmø; tø mee mwatsni, ja ixpøjkin mee tø myikwa'achi midi mee tø nmø'øy. ⁴ Kidi mee xmajtstutni, kumi ka'ap

mee nmajstu'uty. Ka'axi kipy awaj tyøømi jadi'iñi ku ja kya'ity ja ñiguipy; nayide'ents meets idø'ønmi, ñti mee nadyu'uk mnityu'ump ku mee wyinaty ja nja' tø x'ixmajtsniyi?

⁵ 'Øts idø'øn jade'en sam ja ujts ñiguipyin, jøts meets jade'en sam ja' y'awaj y'axeeñin. Pøni pønts ø xkamajtstutp, jøts ku øts ja nayide'en ka' nmajstu'uty, ja'ats idø'øn ja yja' møj wingaxø'økp; jøts ka' mee ti nadyu'uk mayi ku ø nga'ett. ⁶ Pøni pønts ja nja' xkaminamyqajiyip, ja'ats jade'en yik'ixjibep sám ja kipy awaj midi ka'øy, jøts kuts ja tyø'øtst jøts ja jønjøtpy yikpikta'akt, japti ja tyø'øty.

⁷ Pøni ka' mee xmajstu'uty, pøni ka' meets ja n'ixpøjkin xja'dyigøjyidi, amidowdits pøni ti mdsojktip jøts meets ja myikmo'ot. ⁸ Ku yikxon xpadundi ja Dios Teety yja' sa ttsøkyin, jade'en'ampyts ja y'øy'ajtin myøk'ajtin yikpa'ixy, jøts nayide'en idø'øn yiknijawit ku meets idø'øn xjanchpabøjkpi'aty. ⁹ Jade'en mee ndsøky sám øts Dios Teety xtsøkyin; tun'ejtik meets yø nja' ku meets ja tsojkin ndamity. ¹⁰ Pøni xpaduujnidip øts ja n'ana'amin, jade'en'ampyts mee møøt m'ettit øts ja ndsojkin, nayide'en ñamyayi sa øts ja nDeety y'ana'amin nbaduujniyi, jade'ents øts idø'øn ja chojkin nmøøt n'ity.

¹¹ 'Jade'en'ampy meets jade'en nnøjmi, jøts mjotkujk'attit nayide'en sám øts, jøts ejtni xoni x'ejxtit. ¹² Ya'at øts idø'øn n'ana'amin'ajtpy: øy yikxon xem yam mnamyayidit mnachokidit, nayide'en sám øts ja tsojkin nbikta'aky sa mee ndsøky. ¹³ Jade'en idø'øn ja tsojkin møj yikjagyepy pøn amuum nayojaxip, jøts ja myigu'uktøjk tkudani jøts jujky'ajtin ja tpaattit. ¹⁴ Meets idø'øn nmigu'uk'ajtpy pøni mdundip jade'en sa ixa n'ana'amdi. ¹⁵ Ka' mee ndiy jøts ku mee mdumbi, kumi ka'ap ja tumbi tnijawi pøni ti jaty tyumpy ja wyindsøn. Nmigu'uktijpyts meets yam, ja'agøjxp ku tuki'iyi tø nduknija'wøgyøxti sa jaty øts ja Dios Teety tø xnøjmi. ¹⁶ Kameedsipxi tø xpikta'aky; pø øtsxi mee kø'øm tø nwø'ixy, jøts mee tø ndanipiky jøts nøjkx ja mdunk yikxon xyikwingaxø'økti, jøts wan tmøji wan tkaja'aji. Jade'ents ja Dios Teety mmo'ojidit pøni ti jaty m'amidooodip ku ø xkajpxpaattit amumjoojt. ¹⁷ Yø' idø'øn nda'ana'amdip, jøts xem yam mnabya'ayowidit jøts ja tsojkin xjagyaptit.

Ku ja ka'øyjaa'dyi tkatsokti ja Jesùs møøt ja pyabøjkpitøjk

¹⁸ 'Pøni mmø'ajkiyidip ja' pøn ya naxwiiñ, mnijø'widippxi jøts ku øts ja jawyeen nayide'en tø xuñ. ¹⁹ Ku meets jeexyip nayide'en m'adi'ich sám pøn ya naxwiiñ wyinmaydi, nayide'ents meets ja jeexyip mdsøkyiyi sam ja ttsøkyin pøn nayide'endi sám ja'ajindi. Øts meets ya tø nwø'ixy ya naxwiiñ mä nayide'en chøønidø pøn jade'en winmaadyip, jøts ja'agøjxp myikmi'ekyidi kumi ka'ap ja'abi winmaaq'ñ x'ukyikyø'øñidi sám o pøn naxwiiñ. ²⁰ Ja'myatstits sa tø nnøjmidø, jøts ku ka'ap ja tumbi ñamyøjyit sám ja wyindsønin. Tøbaats ø nyikpawidity ku ngayikupiky, nayide'ents meets idø'øn myiktumit; jøts pøni xpaduujnidipts øts ja n'ixpøjkin, nayide'ents meets ja m'ixpøjkin yikpadumit. ²¹ Øts køjxp idø'øn jade'en myiktu'undit ja'agøjxp ku ka' tnijawidi pøn ø xkajxp.

²² 'Ka'ap ja jeexyip ti pøktyi, kuk øts jeexyip ngamiñ, kuk øts ja jeexyip ngaduknijawidi. Ixyam ti ñikyajpxtip jøts ja pyøky kyayiktagubatit; ²³ ja' pøn ø xmi'ajkip, ñayi myi'ajkip ja nayide'en øts ja nDeety. ²⁴ Ka'ap yø jeexyip ti pøktyi kuk øts yø jeexyip ka' ti nduk'ejxti midi ø tø nduñ yø' wyingujktyi, sám ka'ap pøn jade'en tø tyuk'ijxyidi; tø yø t'ejxnidi, ja ti ja'ats yø myija'widip, pø xmi'ajkipxøts yø', jøts ñayi myi'ajkip yø nayide'en ja Dios Teety. ²⁵ Ja'agøjxpts ya'at jade'en yjaty kumi ka'pxy jade'en yjatt sa ya'at kajpxy ayuujk wya'añ, midi jap køxja'ay yø' kyutujkjøtpyi: "Nadøki øts yø xmi'ekyidi."

²⁶ 'Paty øts ja Dios Teety xukaxt ja Espíritu Santo jøts øts ja nja' xkajpxiyit, pøn pudøjkip kajpxjot'amøjkip, pøn nayide'en tmøøt'ajtp ja tyiibyi yjanchpi. ²⁷ Jøts mee nayide'en ja nja' xkajpxmiyit, pø tøxi meets ja x'ixy sa jaty y'ejxi tyiyi, sa jaty tø ngajpxwa'kxtso'ondaqjkyim østi ixyambaat.

16

¹ 'Jade'en'ampy jade'en nnøjmidı jøts kidi nugo wınmayjimbetti wınmay'adøjti.
² Myikwojpıdsø'omp myikajxpıdsø'omp meets jap tsaptøkjøtpy, østi yja'at paaat ja xøow ku ja jaa'y wya'andit jøts ku Dios yja' ja tpaduujnidı ku meets ja myik'oogiyit. ³ Ja'agøjxp ja jade'en y'adø'otstít ku ja nijuuni tkanijawidinim pøni pøn ja Dios Teety, jøts pøni pøn øts. ⁴ Jøts ja'agøjxp ya'at jade'en ndukmadowdi ku wyinaty jade'en yjatwa'añ, jøts xja'myatstít jøts ku yø tø ndukmadoonidi.

Ti dø'øn ja Espíritu Santo tyumpy ya naxwiiñ

'Ka' meets yø jade'en patki'jyi ndukmadøøy, kumi ja'ajt øts kø'øm.

⁵ Ixyamts ø nnøjkxwani tsinaabyi ma ja yap midi ø xkajxp; jøts øts ja nmøøtsinaamyit jøts nippøn tamts mee nidu'ugin tkayiktiy pøni ma øts idø'øn nnijkxy. ⁶ Jotmay mee ne'egi jinaxy tø mjaaqtyimdyatøkiyi, ja'agøjxp ku yø jade'en tø ndukmadowdi. ⁷ Janch idø'øn nnøjmidı jøts ku ne'egi jade'en m'øy'ajtxidit jøts ku nnøjkxt. Ku ø nganøjxt, nijuunis ja kyamiñ midi mbudøkiyidip midi mgajpxjot'amøjkiyidip. Ku nnøjxt, kø'ømts øts ja ngaxt. ⁸ Jøts ku dø'øn ja nøjkx myiñ, ja' ja tyu'ump jøts ja naxwiiñit jaa'y ja ttukjawit ja pyøky jøts ku yjanchpojkpitumbijaal'idi, jøts ku ja tu'ugyi ja wınmaa'ñ sudso tyø'ødit sudso tyuda'aktit, jøts ku Dios ja pyayø'øyidit. ⁹ Ja'agøjxp pyojkpitumbijaal'y'atti ku ø ka' xjanchjawidi; ¹⁰ ñija'widipts nøjkx sa y'ejxi tyiyi midi'ibi øy midi'ibi paaat'ajtidip, kumi jam ø nnijkxy ma Dios Teety, jøts ka' mee x'uk'ejxnit, ¹¹ jaanimts tja'gyukidit ja Dios pyayø'øyin jøts ku tyiy'ajtingøjxp yikutuky, po tøxi wyinaty ja tiy'ajtin tyaky, jøts ja miku' yikastigimo'ot midi møy y'ity ya naxwiiñ.

¹² Jap øts may ja madya'aky njajagyepy midi ndukmadoowandip, ka' inet xja'gyukidit ixyamyi. ¹³ Kunim mye'ent ja Espíritu Santo, ja'ats ja tuki'iyi mduk'ixpøjkøxidip sudso tyiyi yjanchi; ka'axi kyø'øm ja' ja tyiktu'unt pøni sa jaty ja wya'añ, ja' ja kyajpxp pøni sa jaty pøni ti jaty ja myadøopy, jøts ja mdukmadowidit ti jaty tunwajnipním. ¹⁴ Jade'en'ampyts øts ja winja'win wındso'jkin nbaaatt, kuts ja ngajpxy ja n'ayuujk xpadu'undit sa mduknijawiyidi ja Espíritu Santo. Øts ja ngajpxmyo'op. ¹⁵ Nayide'ents ja Dios Teety kyajpxy ja y'ayuujk sam øts nja'ajin, paty øts jade'en nwaa'añ jøts ku nayide'ents nmo'ot ja ngajpxy ja n'ayuujk, nayide'ents yø mduknijawiyidit.

Xondaqjin ja nøjkx wyimbiidsimy ku njotmay'o'jkindit

¹⁶ 'Ka' y'ukjajknit ku mee ka' x'uk'ejxnit, ku wyinaty waani tø ñaxy ja tiempi jaanimts ø x'ejxtit jadigojk, po jamxi ø nnijkxy ma jam Dios Teety.

¹⁷ Wınets ja pyabøjkpitøjk wınaagin nıxem niyam ñawyajnidøø:
—¿Ti yø jade'en tyijpy ku yø xnimaal'yin jøts ku ka' y'ukjajknit, ku yø ka' n'uk'ejxna'ant, jøts ku waani ñaxt wınetnímts ja n'ejxindit jadigojk ja'agøjxp ku ñijkxy jam ma ja Dios Teety? ¹⁸ ¿Ti dø'øn yø jade'en tyijpy jøts ku "ka' y'ukjajknit"? Ni kyayikja'gyuki nıwine'en pøni ti dø'øn yø jade'en tyijpy.

¹⁹ Jøts ja nwındso'najtim Jesús ojts ja t'ixy jøts ku ja pyabøjkpitøjk yjawi tyiibyøkwaañiyi, jøts ja tnimaay:

—Tøxi nnøjmidı jøts ku ka' y'ukjajknit ku mee ka' x'uk'ejxnit, kuts wyinaty waani tø ñaxy ja tiempi jaanimts ø x'ejxtit jadigojk. ¿Kidi yø'øjip meets ixa mnayiktøøjiyidip?
²⁰ Jøts tiy janch øts idø'øn nwaa'añ ku mee nnøjmi, jøts ku nøjkx ja yajxin x'ejxti, ku nøjkx ja jotmay'o'jkin xpaatti yam ja naxwiiñit jaa'y xyonda'akti. Jøts ka'ats yjade'en, øy mee mbaat mjantyimyajotmay'øøky, xondaqjin ja nøjkx wyimbiidsimy ku jade'en mjotmay'ookti. ²¹ Jade'en idø'øn ñamyayi yjaty sam ja tø'øxyøjk ku ja kya'axwa'añ, janch wınmay jotmay yjaty ku tø tpaaty ja tiempi ku ja y'u'nk pyøjkø'økni; ku tø tmınawyaa'kxniyi ja maxu'nk nika'ap ja t'ukja'myajtsni jøts ku y'u'nk ja tø pyiky, ja'agøjxp ku ja xyonda'aky ku ja tø tyikaxi'iky tu'uk maxu'nk ya naxwiiñ. ²² Nayide'ents meets

idø'øn mjajtnimi, mjanchjotmay'oo'ktip ixyam; wiimbetp øts jøts mee nminabyaadit jadigojk, winetnimts ja xondajkin xpaaattit yikxon, jøts nipøn ja mgapøjkxiyidit.

²³ Jøts ja'abi xøøw ka' ø ti x'ukyiktønidit. Janch meets idø'øn nnøjmidi, jøts ku ja Dios Teety tuki'iyyi mmo'ojidit pøni ti jaty ja m'amidoodip øts køjxp. ²⁴ Østi ixyambaaat ka'anim ti x'amidowdi øts køjxp; amidowdi pøktsowdi, mbaattip ja' jøts jade'en mxonjattit.

Tøts ja Jesucristo tmimajada'aky midi ja naxwii'ñit jaq'y yikwindigøøpy

²⁵ 'Madya'akyøjxp ya'at yam nugo tø ndukmadowdi jøts xamimadoodøwidit; ja'atp ja xøøw ku ka'ap jade'en nøjkx n'ukmigajpxnidu abiky madya'akyøjxp, wa'ats meets ja ndyimdyukmadoonit nøjkx pøni sa ja Dios Teety y'ejxi tyiyi. ²⁶ Jøts ja'abi xøøwts øts køjxp ja Dios Teety x'amido'odit xpøktso'odit ja øy'ajtin; jøts nika'ap øts yam ndyimwya'añ jøts ku øts n'amido'ot ja Dios Teety jøts mee nni'amidowit. Ka'ap chøkyi jøts kø'om n'amido'ot, ²⁷ pø mdsojkip meets ja Dios Teety. Jade'engøjxpts ja mdsøkyidi kumi xtsojkip meets nayide'en, jøts tøts xjanchjawidi jøts ku øts Dios Teety xkexy. ²⁸ Jam ø tø ndsøøñ mä Dios Teety jøts øts ya tø nmiñ ya naxwiiñ, ixyamts øts inet nmajtstu'utwangojmi ja naxwii'ñit, jøts ø n'awimbetiwy'añ jadigojk ja Dios Teety.

²⁹ Xjats ja pyabøjkpitøjk wyandøø:

—Ixyamnim inet tiy janchwa'ats xnigajpxñim, ka' x'ukyiktuni ja abiky myadya'aky midi kayiktamimadodø'wip. ³⁰ Ixyamnimts øots inet njanch'ixy njanchnjawi jøts ku tuki'iyyi xnija'wigyixy, jøts ku ka' chøkyi jøts ku øy pøn kuwaní mdyimdyibyøkiyit. Ja'agøjxp øø njanchjawi jøts ku jam mdsøøñ mä Dios Teety.

³¹ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús yide'en t'adsøøy:

—Jøts xjanchja'wiñidip øts ixyam? ³² Ja wyingøñ jøts tø yja'aty ja xøøw ja jumøjt, jøts tyimñay'ixyamyi, ku meets inet m'agakpaktit pø mä pønjabøn nøjkxt, jøts øts inet nadyu'uk xnika'aktit. Ka'ap ø nadyu'ugi, jats ja Dios Teety xmøøt'ity. ³³ Ndukmadoogøjxtip ya'at yam tuki'iyyi, jøts ja øy'ajtin jotkuik'ajtin xpaaattit ku ø x'ajot'attit. M'ayo'ombaattip ya naxwiiñ; jotmøkts mnabyikta'agidit, tøts øts inet nmimajada'aky midi ya naxwiiñ yikwindigøøpy.

17

Ku ja Jesús tn'i'midowi tnibøktsowi ja pyabøjkpitøjk, jøts ja ttukmadøy ja Dios Teety

¹ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en wyan'abajtiyii'ñ, jøts ja ojts jam tsajpwemp pyat'ixy, winets ja wyqañ:

—Dios Teety, tø ja hori kya'pxy. Yikmøjtøjkikts øts, kunuu'kxyja'wikts øts, jøts me nayide'en nyikmøjtøkit, jøts me nayide'en myikunu'u'kxyjawit. ² Metsxi tø xmø'øy ja kutujk jøts øts naxwii'ñit jaq'y ja ni'ijtyi nda'ana'amdit, jøts ja tpaaattit ja jujky'ajtin xemikøjxp pøn jaty me tø xkømø'øy. ³ Jøts jade'en'ampy yikpaaty ja jujky'ajtin xemikøjxp ku tu'ugyi mets Dios Teety myikjanchjawi, sam nayide'en ja Jesucristo, pøn mets ya tø xkexy naxwiiñ.

⁴ 'Tø øts ja ndunguixy jade'en midi me tø xa'ane'emy, jade'engøjxpts myikmøjawi myikunu'u'kxyjawi ya naxwiiñ. ⁵ Møøkyts øts jam mwinguujky nay ja'abi møk'ajtin midi øts y'ijty nmøøt'ajtpy møøt mets ku ka'anim wyinaty naxwii'ñit y'oyinim.

⁶ 'Jøts ja jaq'dyi midi me kø'om tø xwiwich ya naxwiiñ midi me tø xagødøki, tøts øts ja nduknija'wigyøxti pøni pøn mets. Jøts mets ja y'ijty mjaq'y'ajtpy, jøts mets ja tø xagødøki. Tøts ja tpadundi mets ja m'øgyajpxy mets ja m'øy'ayuujk. ⁷ Niña'winidip ja ixyam wa'ats ti jaty me tø xmø'øy jøts ku mets ja xja'aji. ⁸ Tøts øts ja ndukmadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi me tø xukmadøy, jøts tøts ja tkupøkti, tøts ja trijyawidi jøts ku ja yjanchi jøts ku øts jam ndsøøñ mä mets jam. Tø ja tjanchjawidi jøts ku me tø xkexy.

⁹ 'Yø'øts ø nni'amidoo'widiip pøn jaty me tø xmø'øy ja'agøjxp ku ja xja'aji; jøts nigidi ja'abi nni'amidoo'wip pøn øts tø xkabadundi. ¹⁰ Midi jaty ø nja'ajtpy, nayi mets mja' ja', jøts nay ja'ats ø nja'ajtmip; jøts nayi øts nmøk'ajtìn nay øts ngunuu'kxin ja xyiktuujnidip.

¹¹ 'Øts, ka'ap øts n'uksyaaq'ajtnit ya naxwiiñ; yø'øts ja tandip, jøts me nninøjkxnit møøtsinaabyi. Kunuu'kxy Dios Teety, agø'øduk axajtuk mmøk'ajtingøjxp pøn jaty ø tø xagødøki jøts ni'amuki ni'aga'pxi y'lettit, kyanamyajtstu'udidit nayide'en sám adømin. ¹² Ku øts yø ya y'ity nmøøt'etti ya naxwiiñ, n'ejx'ejttip øts yø', ja møk'ajtìn ø nyiktumpy midi me tø xmø'øy, ja'ats øts yø nda'agø'ødujktip nda'axajtujktip. Ni tu'ugin yø tø kyawindigøydi, ja'ayim idø'øn jade'en tø yjaty midi'iyim y'ijty windigøy'ejtnip, jøts jade'en ka'pxy tpaaty sa ja mgajpxy sa ja m'ayuujk xyiktaañ.

¹³ 'Ixyamts me nninøjkxnit mä mets jam; jøts ku njaaknayaaq'aty ya naxwiiñ, ja'agøjxp øts jade'en nwä'añ jøts ja mja' yjotkujk'attit sám ø njotkujk'atyin. ¹⁴ Tø øts ja ndukmadoogøxti ja m'øgyajpxy ja m'øy'ayuujk, ja'ats mmi'ajkiyidip pøn ja ka'owyinmaaq'ñ tjagyajp. Ja' yiktami'ajkidip ku ja yjade'embí winmaaq'ñ tka'ukyiktunidi, nayide'ents øts ka' nyiktuñ ja yja'adi. ¹⁵ Kaja'ajipts ø n'amidøøpy jøts xwäqbidsø'omt ya naxwiiñ, ja' n'amidøøpy jøts xkuwa'ant xkubokt, jøts miku' yja' kidi myajada'aky. ¹⁶ Nayide'en ja'adi sám øts, ka' nyiktuñ ja kya'owyinmaaq'ñ. ¹⁷ Pøkjø'økts ejxjø'økts mdiy'ajtingøjxp mjanch'ajtingøjxp; pø tiy janchxi ja mgajpxy ja m'ayuujk. ¹⁸ Nayide'ents sám me tø xaniguexy ja naxwii'ñit ja'a'y, nayide'ents øts ja yam ndanipøkti ndani'ejxti pøn ya naxwiiñ ja ka'owyinmaaq'ñ tjagyajptipním. ¹⁹ Amumjoojt øts njaaktyimñadyamiyoxiyit yø'øgøjxpti, nayide'ents ja ñadyamiyoxiyidit ku ja mgajpxy ja m'ayuujk ttu'undit midi tiy midi janch.

²⁰ 'Kidi ja'ayip ø nugo ndyimñi'amido'owidiip, nayide'en ja'amidip pøn ø xjanchjawiwyandipním ku ja myigu'uk ja tmadoojidit ja øgyajpxy ja ømyadya'aky. ²¹ Jøts ja' øts yam n'amidøøpy jøts tu'ugyi ja wyinmaaq'ñ tyik'ettit; jøts tu'ugyi y'lettit møøt adøm, nayide'en Dios Teety sám mets xmøøt'ity jøts sám me nmøøt'ity. Jøts wan tu'ugyi ja wyinmaaq'ñ tpikta'akti jøts jade'en ttukjanchjawiwit ku me tø xkexy, pøn ja ka'owyinmaaq'ñ tjagyajptip. ²² Tø øts ja nmo'odi nay ja'abi møk'ajtìn midi me tø xmø'øy, jøts tu'ugyi wyinma'adyit nayide'en sám adøm nja'. Tu'ugyi nayide'en mets mja', jøts nayide'ents øts nja'ami. ²³ Øts ja møøt nnamyayidit, jøts mets xmøøtnamyaa'ymiyit jøts ja tu'ugyi y'ettit, jøts jade'en ja naxwii'ñit ja'a'y t'ejxitit tnijawidit jøts ku me tø xkexy, jøts ku mets ja xjanchøky sám me xtsøkyin.

²⁴ 'Dios Teety, metsxi ja tø xagødøki, jøts ja'ats ø ndsøjkpy jøts ja yjap'attit mä øts jap ndsinaawya'añ, jøts t'ejxitit ja møk'ajtìn ja øy'ajtìn midi me tø xmø'øy; jaayim me xtsøky ku ka'aním wyinaty naxwii'ñit y'øyinim. ²⁵ Mets Dios Teety tiy'ajtìn janch'ajtìn mmøøt, jøts ka'ats ja naxwii'ñit ja'a'y mnijawiyi; jøts øts, nniqa'wip mets; jøts yø pabøjkpitøjk, nniqa'winiidip yø' jøts ku me tø xjanchkexy. ²⁶ Tø øts ja ndukmadowdi mbøøn mets jøts njaaktukmadoowandipním øts. Jade'ents sa mets xpa'ayøyin, nayide'ents ttaba'ayoomidit ja myigu'uktøjk. Nmøøt'etpyim øts yø' y'agujkpti jade'en.

18

Ku ja Jesúus ojts yikmach

¹ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesúus jade'en wyinaty tø wya'añ, winets ja tmøøtsøø'ñ ja pyabøjkpitøjk, jøts ja ñøjkxwa'andi jam jaduktamajñ ku ja ttanaxtit ja nøø midi yiktejp Cedrón. Jam tu'uk ja kam mä y'ity øy ti tsä'am, jamts ja nwindsøn'ajtim Jesúus tmøøtkuyø'øyiyih'ñ ja pyabøjkpitøjk. ² Jøts ja Judas, pøn ja wyinaty ixam ka'ødyunwajnip, wä'ats ja t'ijxy'aty ja'abi et, pø jamxi ja nwindsøn'ajtim Jesúus wyinaty kawinaaq ojk tø ñamyukyidi møøt ja pyabøjkpitøjk. ³ Jade'en'ampyts ja Judas jam ojts tmøøtja'aty tukpiky ja soldaditøjk møøt ja jaa'dyi midi t'ejx'ejtip ja tsaptøjk, ja teetywindsøndøjk ja fariseotøjk

ja kajxidip, tumda'o'jk mōøt ja jam yja'ttøø kunø'øky. ⁴ Ni ja'wiñip ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wyinaty sa jaty ja yjatwa'añ kyubatwa'añ, winets ja twinguwa'jk'yii'ñ, jøts ja tyiktiy:
—¿Pøn dø'øn m'ixaadyip?

⁵ Jøts ja ojts yide'en y'adsowdi:

—Ja Jesús øø n'ixaapy, ja Nazaretit jaa'y.
Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:
—Øtsimts ja'.

Jøts ja Judas midi ka'øy'adøtsp, ixam ja tmøødi ja mayja'a'y. ⁶ Jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaqñ: "Øtsimts ja'", winets ja jadi'iñi y'ixnøjkxtøø jøts ja kya'tsjimbejttøø. ⁷ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja jadigojk tyiibyøjkidøø, jøts ja ñimqajyidøø:

—¿Pøn dø'øn m'ixaadyip?

Jøts ja wyandøø:

—Ja Jesús, ja Nazaretit jaa'y.

⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaqay:

—Tøxi nnigajpxy jøts ku ja y'øtsi. Pøni øts tam x'ixaadyip, majstu'uttiøts øts yø nbabøjkpitøjk.

⁹ Jade'en'ampy ja jade'en yjaty, jøts ja jade'en ka'pxy tyimyjaty ku ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty yide'en kø'øm tø wya'añ: "Pøn jaty øts ja Dios Teety tø xagødøki, ni tu'ugin ja tø kyawindigøydi." ¹⁰ Jøts ja Simón Pedro jam wyinaty tø tnixaji tu'uk ja tsujx, ja'ats ja ojts tjuuty, jøts ja ttaxikpo'otuuuyty ja jaa'y midi txøøw'ajtp Malco, ojts y'aga'ndyatsk ja tyimgyajtspo'jtìyi, ja teetywindsøndøjk idø'øn ja tyumbi jade'en jajtp. ¹¹ Yide'en ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaqay ja Pedro:

—Pikta'ak yø mdsujx nay jap ma tø xjuuty. ¿Sa me mwìnmay, uk ja øts idø'øn xijy ngagupøkt ja ayo'on midi øts ja Dios Teety tø xanibiktaaqi?

Ku Jesús yiknajtswaa'wiyii'ñ jam ma teetywindsøn

¹² Xjats ja soldaditøjk, mōøt ja' pøn tnigubajk'ajtp jøts mōøt ja tsaptajk, ojts tmøstti ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja ojts tkøwøøndi tkøxojtsti. ¹³ Jøts ja tyiknøjkxtøø ma ja Anás jam tyøjk midi ja Caifás tyeety myø'jtìp, midi jam wyinaty ja'abi jumøjt teetywindsøn'ajtp. ¹⁴ Nayi Caifás idø'øn wyinaty yide'en tø tnøjmi ja israelit jaa'y, jøts ku ne'egi jade'en tyimy'øy'att jøts tu'ugyi ja jaa'y tku'oogit ja kajp.

Ku ja Pedro tku'iiñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

¹⁵ Jøts ja Simón Pedro mōøt jadu'uk ja mybabøjkpi tpanøjkxti ja nwindsøn'ajtim Jesús. Jøts yik'ijxy'ajtp ja' ja yjadu'ukpi, ijxy'ajtip ja teetywindsøn ja', ja'ats yap tyimyøøtøjkimya ja nwindsøn'ajtim Jesús yap windsøn tyøjk'agui'py; ¹⁶ jøts ja Pedro yap tyaqñ ma yiknidøki ja tøjk. Ja'ats ja yjadu'ukpi yap ñibidsøøm midi ijxy'ajtp ja teetywindsøn, jøts ja ojts tminagyajpxyi ja tø'øxyøjk midi yap tøjk'adinaapy, jøts ja tyiktøjkiyii'ñ ja Pedro. ¹⁷ Winets ja tø'øxyøjk midi tøjk'adinaapy, y'amidoojøø ja Pedro:

—¿Kidi metsip yø jaa'y mbabøjkpi'ajtpy?

Jøts ja Pedro t'adsøøy yide'en:

—Ka', ka'axi ja y'øtsi.

¹⁸ Jøts kumi xujxpts wyinaty, jøts ja tumbitøjk jøts ja tsaptøjktajk yap ja wyinaty tø tyikmøjidi ja jøøn, ja'ats ja yap wyindanaadyip jøts ja yap xyamdi. Jøts ja Pedro ixam idø'øn ja tmøøtxami.

Ku ja teetywindsøn tyiktøøbinaxwa'aky ja Jesús

¹⁹ Xjats ja teetywindsøn tyiktøøbinaxwa'aky ja nwindsøn'ajtim Jesús pøn jaty idø'øn pyabøjkpitøjk'ajtpy, jøts ti dø'øn ja ñank'y'ixpøjkip. ²⁰ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Tø ø ngajpxy mayja'a'y'agujky øy madsoo; ejtp ø nyik'ixpiky ma jaty tsaptøjk, jøts nayide'en ma ja møj tsaptøjkmi ma israelit jaa'y ñamyukyidi, jøts ka'ap øts øy ti

n'amaa'tsk'aty ku ø ti nnigajpxy. ²¹ ¿Tigøjxp ku øts ja xyiktiy? Ja' mets ja myikto'øp pøn jaty ø tø xmadooji, jøts wan ja tnigajpxti pøni sa jaty øts idø'øn ja tø nnøjmidì. Ja' ja tnija'widip pøni sa jaty øts ja tø nnøjmidì.

²² Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en wyaañ, jøts niðu'ugin ja tsaptajk ja ojts wyingugoxiyi, jøts ja ñii'mxyiyi:

—¿Jade'en yø m'aaw xa'adsøy jøts jade'en xnøjmit yø teetywindsøn?

²³ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja yide'en t'adsøøy:

—Pøni tødam ø ngajpxigøy, nìgajpxts midi'ibi dø'øn mga'ømyadøøpy; jøts pøni øydam jade'en sa ø tø nwø'añ, ¿tits ku øts xkøxy?

²⁴ Winets ja Anás ja ojts kyexyi wiiñ ke'kxy, jøts ja jam ñøjkxt mä ja Caifás, midi teetywindsøn'ajtp.

Ku Pedrojadigojk wy'añ ku ja ka'ap t'ejxi ja Jesús

²⁵ Ixajp idø'øn ja Pedro tyani, yjoo'kxpiky yap jøn'ajpy, ku ja yiknimaay:

—¿Kidi metsip yø jaa'y mbabøjkpi'ajtpy?

Jøts ja Pedro ja ka'tkupiky, yide'en ja wyangojmi:

—Ka', ka'axi ja y'øtsi.

²⁶ Winets ja yiktøøji tu'uk ja teetywindsøn tyumbi midi ja jaa'y myigu'uk'ajtpy, midi ja Pedro wyinaty tø txiktsajtstu'uty jøts ja tyatsek tyimyikwinajkiyøø, ja'ats waan:

—¿Kidi metsip yap tø n'ixy jøts ku mets ja yap y'ity xmøødi yap tsø'amgømjøtpy?

²⁷ Jøts ja Pedro ja jadigojk ka'tkupøjkojmi, winets nay jatyi y'ayaqjxy tu'uk tsøpnii'aaw.

Ku Jesús twinguwa'jkiyii'ñ ja Pilato

²⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts yikwaqdsøøn jam Caifás tyøjkjotp, jøts ja yikwaqnikxy mä ja møj windsøn kyutujktajk jam. Xiijñiwyani, jøts ja israelit jaa'y nika'ap tyøjkidøø yap kutujktajkjøtpy, jøts ja ka'ap tyiktiøøwyø'andi ja kyostumbri, pøky idø'øn ja' ku ja jade'en y'adø'øtstít, ka'ap ja t'ukaañidit ja paski xøgaaky ja paski xø'uuky ku ja a'ux ja tyiknaqxtit. ²⁹ Ja'agøjxp ja møj windsøn Pilato jam ojts pyidsimy jøts ja myigajpxwa'añidi, yide'en ja ojts ñii'mxyidi:

—¿Ti yø jaa'y mdani'øø'nidi?

³⁰ Jøts ja y'adsoodøø:

—Ku yø jeexyip kyapøkyja'a'y i ka' mets yø jeexyip ya tø myiktagødøki.

³¹ Winets ja Pilato ja ñimaqayi'døø:

—Møødidi, jøts xiidyu'undit jade'en pøni sa ja mgutujk wyø'andi.

Jøts ja israelit jaa'y y'adsoodøø:

—Øøts, ka'ap øøts xpaq'aty jøts øøts øy pøn nyik'oookt.

³² Jade'en ja ojts ka'pxy yjaty sa ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wyinaty tø tnigajpxy jøts ku ja jade'en y'oookt. ³³ Xjats ja Pilato yap jadigojk tyøjkiyii'ñ yap kyutujktajkjøtpy, jøts ja ojts tyajxi ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja t'amidøøy:

—¿Mets idø'øn israelit jaa'y mjanchwindsøn'ajtip?

³⁴ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—¿Kø'øm mets jade'en mwìnmay jøts mets jade'en xyiktiy, uk pøn jade'en tø mdamimadya'agy i jøts ku ø nja'aji?

³⁵ Jøts ja Pilato ja y'adsoojøø:

—¿Ti israelit jaa'yimts øts? Kø'ømxø yø mmigugajp jøts yø teetywindsøndøjk ya myikmiñiyi jøts mets ya nyiktagødøki. ¿Ti dø'øn tø xuñ?

³⁶ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja yide'en t'adsøøy:

—Windsøn'ajtp øts, ka' øts nja' yjade'en i sam pøn yja' ya naqxwiiñ. Ku jeexyip jade'en, tø øts nbabøjkpitøjk jeexyip xnitseptunidi, jøts øts jeexyip ngayiktagødøki ja israelit jaa'y. Kayaq'ip øts ngutujk.

³⁷ Winets ja Pilato ja ojts ñii'mxyiyi:

—Jøts mjanchwindsøn mets idø'øn?

Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ja' øts sa' ixa mwā'añ, windsøn øts. Tø ø ngaxi'iky ku øts ya' naxwiiñ tø nmiñ jøts ø nnigajpxt ti tiy'ajtin'ajtp, ti janch'ajtin'ajtp. Pøn jaty ja xmimadoodip, xmadojidipts øts njā' ja' sa' jaty ø nwa'añ.

³⁸ Jøts ja Pilato ja ojts ñii'mxyi:

—Jøts ti dø'øn tiy'ajtin'ajtp janch'ajtin'ajtp?

Ku Jesús ñidukiyii'ñ jøts ja y'oookt

Jøts ku ja Pilato jade'en t'ukyiktiyy, jøts ja ojts pyidsimy jøts ja tm̄inagyajpxwa'añi ja israelit jaa'dyi, jøts ja tnimaay:

—Ka' øts yø jaal'y nbøky'ixy. ³⁹ Jade'ents mee xkostumbri'aty jøts øts niðu'ugin nyik'awa'atspidsø'ømt ja pøkyjaal'y, ku meets ja x'amidøy ku paaski xøow: ¿jøts mdsojktip jøts wan øts yø mwindsøn tnajtsmatsi jadi'iñi?

⁴⁰ Winets ja niðuki'iyi møk wyandøø:

—¡Ka' yø' xyik'awa'atspidsø'ømt! ¡Yø Barrabás myik'awa'atspidsø'ømp!

Jøts møj maa'tspi dø'øn ja Barrabás.

19

¹ Xjats ja Pilato ojts tnankmyachi ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja ojts tnankwyøpyi.

² Jøts ja soldadi ja ojts ttagujandi tu'uk ja windsøn kujan, jøts tum kujp awiity, jøts tsuu'nk wet ja ojts ttaxoxti. ³ Jøts ja ojts wingon twingunøjkxidi, jøts ja ojts tnøjmidi:

—¡Møj mets, pøn ja israelit jaa'y wyindsøn ukmayip!

Jøts ja ojts twingoxti tjøpkoxti wyemp y'am.

⁴ Winets ja Pilato ojts jadigojk pyidsimy, jøts ja ojts ñii'mxyidi:

—Ejxti nijawidi, nyikpidsimy øts yø ya' jøts xnijawidit jøts ku øts yø niti ngadapøky'ixy.

⁵ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús pyidsimy, ixam tkujan'aty ja kujp awiity jøts ja tsuu'nk wet ja twet'aty. Jøts ja Pilato ja ojts ñimäagyojmiyidi:

—¡Ixyø dø'øn ja jaa'y!

⁶ Xjats ku ja teetywindsøndøjk ja t'ejxtøø jøts ja tsaptajk, winets ja tjanctayajxiðøø møk'ampy:

—¡Yikruspat! ¡Yikruspat!

Jøts ja Pilato ja tnimaay:

—Wawdi jøts mee xyikruspat, kumi ka'ap øts yø ti pøky ndapøky'ixy.

⁷ Yide'en ja israelit jaa'y ja y'adsoojiyøø:

—Jap øots tu'uk ja kutujk nmøødi, jøts jade'en ja tyikutuky jøts wan t'øøky, ja'agøjxp ku yø tø ñabyikta'agyø Dios U'ngin.

⁸ Xjats ku ja Pilato ja ojts jade'en tmadøy, jøts ja jade'en yjaaktyimyik'adsø'jkiyii'ñ. ⁹ Jøts ja yap kyutujktaajkjøtpy tyøkjiyii'ñ jadigojk, jøts ja ttibyijkya ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—¿Mets, ma' mdsoøñ?

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús niwine'enin ja tkidyimy'adsøøy.

¹⁰ Winets ja Pilato ja ojts ñii'mxyi:

—¿Jøts ø ka'ap x'adsøy? ¿Ti ka' xnijawí jøts ku øts kutujk njagyepy, jøts me nyikruspatt uk jøts me nyik'awa'atspidsø'ømt?

¹¹ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ti kutujk mets jeexyip mdsachjagyejpy ku Dios Teety ja jeexyip jade'en tkayikjaty; paty ja' møj pøky tyimdyaja'adyø pøn øts ya' tø xkøyaky jøts me tø nyiktagødøki, waani mets mja' mdaja'adyø.

¹² Winets ja Pilato nay jaty ixaqay ja taqay, jøts ja t'ixmatst jadi'iñi ja nwindsøn'ajtim Jesús; xjats ja israelit jaa'y ja møkta'aky ñimäajyiyi:

—¡Pøni myik'awa'atspidsimpy iinet, ka' xmigu'ugi wyinaty ja møj windsøn César jam Roma! ¡Pøn jade'en namyøjpiktaajkip, myidsep'atpyts ja César!

¹³ Xjats ku ja Pilato jade'en tmadøy, winets ja ojts tnäkyikpidsimyi ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ja y'ixaajky jam kyutujktaajkjøp'am midi yiktejp Gabata ku hebreit ayuujk, jade'en ja tiijy ma tsaba'kxy. ¹⁴ Jaa dø'øn ja xøøw wyinaty kujky ku wyinaty tyimbyatni ja paški. Winets ja Pilato tnimaay ja yja'a'y midi jamdi:

—¡ixyaadi ja mwindsøn!

¹⁵ Yide'en ja mæk wyandøø:

—¡Wan tpa'øky! ¡Wan tpa'øky! ¡Yikruspat!

Jøts ja Pilato ja tnimaay:

—¿Øts ndejin ja mwindsøn nyikruspatp?

Ja teetywindsøndøjk ja yide'en y'adsoojojøø:

—Ka'ap øts pøn jadu'uk nwindsøn midi øø nwindsøn'ajtpy, ja'ayi tu'ugyi ja møj windsøn César.

¹⁶ Ku ja Pilato jade'eñi yiknimaay, jøts ja ojts tkøyaky ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ja tyikruspattit, winets ja tyiktso'ondøø.

Ku ja Jesús kyiruspejty

¹⁷ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús tyiktso'ondøø, jøts ja ttukapti ja kyirus, jøts ja jam ñijkxy ma ja et yiktiyu Oo'kpi Kyubajk Pajk, midi yiktejp hebreit ayuujk Gólgota. ¹⁸ Jamts ja ojts tyikruspatti mørøt namajtsk pøkyja'a'y, tu'uk jaty ja yikpiktaaktøø adsow aduuk, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús agujk'ajpy. ¹⁹ Jøts ja Pilato jam ojts tnäkpyikta'agyi ja letri kruskøxp midi nømp: “Jesús, Nazaretit ja'a'y, israelit ja'a'y wyindsøn.” ²⁰ Jøts may ja'a'y ojts t'ejxti ja letri, pø kajpwingtonxi ja jam ma ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts kyiruspety, jøts ja letri jade'en ja kyøxja'a'y hebreit ayuujk, jøts griegit ayuujk, jøts latín. ²¹ Paty ja israelit teetywindsøndøjk tnimaydi ja Pilato:

—Kidi jade'en xja'ay “Israelit ja'a'y wyindsøn”; ne'egi jade'en xpikta'akt “Kø'øm ñadyiyiyi jøts ku israelit ja'a'y twindsøni.”

²² Yide'en ja Pilato ja ojts y'adsøyidi:

—¡Midi tø nja'a'y, jade'en yø tyø'ant!

²³ Xjats ku ja soldaditøjk wyinaty tø tyikruspatti ja nwindsøn'ajtim Jesús, winets ja ojts twejtsjø'jkidi ja wyet, jøts ja ojts ñadyanipaadyidi jøts ja ñawyakxit maktaxkpiky, kitu'uk ja soldadi ja tpøktit. Jøts nayide'en tnixajidyøø ja niyan, jøts kumi ka'ats ja y'axuumyukyi, ja'ayi ja amuum tyimdyukojkubetyi, ²⁴ xjats ja soldadi nixem niyam ñawyajnidøø:

—Ka' yø ndakø'øtsa'ant; ne'egi yø nniguyajtint, jøts n'ejxit pøn jadyimy'uktaja'adip yø wet.

Jøts jade'en ojts ka'pxy yjaty sam jap jaabyety nøkyijxpy: “Tø øts nwet ja xwejtswa'kxiði, tø ja tniguyatti.” Jade'ents idø'øn ja soldaditøjk y'adøtstøø.

²⁵ Jøts ma ja nwindsøn'ajtim kyirus jam, ixam ja tyøak ja', jøts nayi ixamts ja'ami midi ja tyøak y'uchip, jøts ja Cleofas ñidø'øxy midi María'ajtp, jøts nay jam ja María Magdaleniimi. ²⁶ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts t'ixy ja tyøak, jøts ku ja pyabøjkpi nay jam tyanaamyi midi ja jantyimyinamyøajyip, winets ja tnimaay ja tyøak:

—Taak, ixa ja m'u'nk.

²⁷ Jøts ja pyabøjkpi ja tnimaamyi:

—Ixä ja mdøak.

Jøts nay jaty ja'abi pabøjkpi ttøakpijky midi ja nwindsøn'ajtim Jesús tyøagip, jøts ja jade'en yikjagyepy sam kyø'ømdøagin.

Ku ja Jesús y'ø'jky

²⁸ Xjats ku ja jade'en wyinaty tø y'ukjaty, jøts kumi ñija'wi pts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wa'ats jøts ku wyinaty jade'en tuki'iyi tø kya'pxy, jøts idø'øn ja jade'en tyimyjatt sám jap jaabyety nøkyijxpy, winets ja wyaqñ:

—Jantyimdyøjtsip øts.

²⁹ Jamts wyinaty tukmøjnajts'øøy ja vino midi jeky tø pyu'uch; ja'ats ojts yiktabadsiich ja tanimuu'kpi, jøts ja yikpiktaajky jam hisopo kipy awaj jøp'am, jøts ja yikta'ayøjkxyi ja nwindsøn'ajtim Jesús. ³⁰ Xjats ja twixi'jch ja tanimuu'kpi jøts ja vino ka'øybí jade'en t'uuky, winets ja wyaqñ:

—Tø tuki'iyi yikpaduñ ka'pxy.

Jøts ja kyubajk ja jadi'iñi kyuwojtsnajxy, jøts ja jade'en y'ø'jky.

Ku ja Jesús yikuumy kyachpuki'jy

³¹ Jøts tyimbyaqatwanipts ku ja paski xøøw kyuujay, jøts ja' ja israelit ja'a'y kyatsojktip jøts ja oo'kpi jam y'awejxtit kruskøjxp ku poo'kxin xøøw, jøts yaqts idø'øn ja'abi xøøw jaaktyimyøjxøøwni. Ja'agøjxpts ja tnimaydi ja Pilato, jøts wan ja tnønkyikwinajkixy jam ja oo'kpi ñine'kx. ³² Winets ja soldadi ñøjkxtøø, jøts ja ojts tjanchpakwojptøjkøxti midi ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty møøt tø kyiruspety. Ojts ja yjawyeembí tyimyikpakwojptøjkøjy, jøts ja yjadu'ukpi nayide'en midi jam jaduktamajñ. ³³ Xjats ku ja twingunøjkxidøø ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja t'ejxpattøø jøts kudam ja tø y'oo'kni, patyts ja ka' nayide'en t'uktunidøø.

³⁴ Ja ti winets ja ñajxy? Ojts ja soldadi ja niðu'ugin tyakumyi ja takuu'm jøts ja tyimy'awajch ja kyachpuki'jy, jøts nay jatyi ja ni'jpy pyidsiimy møøt nøø. ³⁵ Ja'ats midi ixyam njaadyampy, tø øts idø'øn jade'en n'ixy nnijawí midi ibi tiy janch, jøts mee nayide'en xiyjawit xjanchjawit. ³⁶ Jade'enxi dø'øn ja yjajty jøts jade'en ka'pxy tyimyjaty sám jap jaabyety nøkyijxpy: "Ni tu'ugin pyajk ja kyatøjt kyamoott." ³⁷ Jøts jap abiky wyamí: "Ylejxtip ja kø'øm ku tyiktsaachidit."

Ku ja Jesús ñine'kx yikpiktaajky jap møj tsaaajutjøtpy

³⁸ Xjats ku dø'øn ja jade'en wyinaty tø yjaty, jøts ja José midi kugajp'ajtp jam Arimatea, pyabijkpy ja' nwindsøn'ajtim Jesús øy idø'øn ja ka'ap øy pøntjadyimdyuknijawi, ja'agøjxp ku ja ttsø'øgi ja myi'israelit ja'a'y. Ja'ats idø'øn t'amidoow ja Pilato ja may'ajt, jøts ja myo'ojiyit ja nwindsøn'ajtim Jesús ñine'kx. Xjats ja Pilato yikjajt ja jade'en, winets ja José ojts ñijkxy jøts ja ojts tyikts'o'niyi. ³⁹ Jøts ja Nicodemomí midi wyinaty jekyip tø tmøøtmadya'aky ja nwindsøn'ajtim Jesús koots, ja'ats jam tmija'jt ee'px majk kilin jaabya'ak midi pa'akxuu'kp, majtsk jøøjp ja', ja mirra tø t'abøjkmuky møøt ja áloes. ⁴⁰ Jøts idø'øn ja José jade'en møøt ja Nicodemo tnixajiyidøø ja nwindsøn'ajtim Jesús ñine'kx, jøts ja tta'abejtøø ja wet midi ja wyinaty tø tpiktaajkidi ja'abi pa'akxuu'kpi midi jade'en abøjkmuky. Jade'en ja ttundøø sám idø'øn ja israelit ja'a'y kyostumbridi ku ja y'oo'kpi ja tyiknaxøkidi. ⁴¹ Jøts ma ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø kyiruspety, jam wingon tu'uk ja kám ma y'ity øy ti tsaq'am. Jamts tu'uk oo'kpi jut ja'abi kámjotp midi tyimyjemy'øyipním, ka'aním jap pøn tyimyikpikta'aky. ⁴² Japts ja tpiktaaktøø ja nwindsøn'ajtim Jesús ñine'kx, pø wingonxi ja jam tyañ ja oo'kpi jut, jøts tyimdyøts jøts ja israelit ja'a'y pyoo'kxin xøøw tyimcho'ondaknit.

20

Ku ja Jesús yujkpyijky jadi'gojk jap møj tsaq jutjøtpy

¹ Xjats ku midukxøøw cho'onda'akñim ja yjadu'ukpi samaqan, winets ja María Magdalena ojts jøpyi ñijkxy jam ma ja oo'kpi jut jam wyinaty, ka'aním yikxon yjajta'aky; jøts ja ojts t'ixy jøts ku ja oo'kpi jut jam tka'uk'agø'ajtni ja tsaq midi ja wyinaty tø yikta'agi'iy.

² Winets ja ojts putyi ŋijkxy ma ja Simón Pedro jam wyinaty mōot ots midi yo noky tjaapy, midi ja nwindsön'ajtim Jesúsjantyimyinamyaaipy, jots øots xnimaay:

—Tots ja nwindsön'ajtim yap yikjidøjtpidsomni yap jutjøtpy, jots ka'ap øø nnijawøø ma net to yikpikta'aky.

³ Xjats øts mōot ja Pedro nnijkxy ma ja oo'kpi jut jam. ⁴ Jots øots namajtsk janch putyi nnijkxy; jots øts jawaani mōk njantyimbyujt jots ja Pedro nniikejky, jawyeen øts jam nja'jty ma ja oo'kpi jut. ⁵ Jots øts yap ngu'ejxiyii'ñ, ja wetyi yap n'ejxpaaajt midi ja nwindsön'ajtim wyinaty to yikta'abity jots ku ja yap wyojni, jots nika'ap ndøjkiyii'ñ.

⁶ Jotsnim ja Simón Pedro ix'oojknim yja'jty, jots ja tyøjkiyii'ñ yap oo'kpi jutjøtpy. Jots ja nayide'en yap ojts t'ixy jots ku ja abet yap wyojni; ⁷ jots ja tjaaktyimy'ejxpaaajt ja wet midi ja nwindsön'ajtim Jesúsjantyimyaa ma dø'øn ja oo'kpi jut jam, jots n'ijxy jots kudam ja wyinaty jade'en to yjaty, xjats ja njanchja'wiyii'ñ. ⁸ Jots ka'anims ts idø'øn øots wyinaty nja'gyuki midi yap nokyijxpy jaabyety wyaañ, jots ku ja nwindsön'ajtim Jesúsyujkpyøkt jadigojk yap oo'kpi y'agujkp. ¹⁰ Jots øots jade'en namajtsk nwimbejtnaq jots nnøjkxnqa jam ndøjkwindump.

Ku ja Jesúš ŋankyejxøø jadigojk ma ja María Magdalena jam wyinaty

¹¹ Jots ja María jamyi jut'agø'øm tyaañ, niyaxni ja jam kyu'ejxiyii'ñ ma ja jut, ¹² winets ja ojts t'ixy namajtsk ja ankili, tum amuum poop ja xyøxyidi, jots ja jam chøønid ma ja nwindsön'ajtim Jesúsjantyimyaa ma dø'øn ja oo'kpi jut jam, jots n'ijxy jots kudam ja wyinaty jade'en to yjaty, xjats ja njanchja'wiyii'ñ. ¹³ Jots ja ankili ja nimaajyøø, ja to'oxyøjk yikniamaapy:

—¿Ti mjajtip, tiku mya'axy?

Jots ja tnimaay:

—Ja'agøjxp ø nya'axy ku øts ja nwindsön'ajtim ya to yikwejtsipidsomni, jots øts ja ka'nnijawøø ma ja to yikpikta'aky.

¹⁴ Ja'ayi ja jade'en wyaañ, jots ku ja y'ejxjimbijty winets ja t'ejxpaaajt jots kudam ja nwindsön'ajtim Jesúsjantyimyaa ma dø'øn ja oo'kpi jut jam, jots ka'ap ja tyimwyaañ jots ku ja yja'aji. ¹⁵ Winets ja ojts ko'øm nii'mxyi, jots ja to'oxyøjk yiktiibyiky:

—¿Tiku mya'axy? ¿Pøn m'ixaapy?

Jots ja to'oxyøjk jade'en ja wyinmay, ja tsaq'am kám ejx'ejtpik idø'øn ja tijy, jots ja tnimaay:

—Teety, pøni mets ja to xyikpidsimy, tukmadookts øts ma to xpikta'aky jots øts ja n'atsyiktsoont.

¹⁶ Winets ja nimaajyøø ja nwindsön'ajtim Jesúsjantyimyaa:

—¡María!

Xjats ja y'ejxjimbijty jots ja tnimaay hebreit ayuujk:

—¡Raboni! —midi tyijpy yik'ixpøjkpi.

¹⁷ Jots ja nwindsön'ajtim Jesúsjantyimyaa:

—Kidi ø xøñ, majstutk øts, ø ka'animsxi ø nnijkxy jam ma ja nDeety jam. Nøjkxts x'atstukmadøy pøn jaty øts nja'xpabøjkidip, jots ku øts yap nnijkxy ma øts ja nDeety yap, midi mee mDios Teety'ajtpy.

¹⁸ Winets ja María Magdalena ojts ŋijkxy, jots ja ojts t'atstukmadoji ja nwindsön'ajtim Jesúsjantyimyaa ma dø'øn ja oo'kpi jut jam, jots ja tnimaajyøø:

Ku ja Jesúš ŋankyejxøø jadigojk ma ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty

¹⁹ Jots nay ja'abi xøøw ku midukxøøw cho'onda'akñim ja yjadu'ukpi samaqan, nay ja'abi ux ku ja pabøjkpitøjk jam wyinaty to nãmyukyidi jots ja wyinaty to nãñi'agiiubyetyidi, ja israelit ja'a'y ja chø'jkidip. Winets ja nwindsön'ajtim Jesúsjantyimyaa ma dø'øn ja oo'kpi jut jam, y'agujk'äm wyaa'k'øyii'ñ, jots ja ojts yide'en kyajpxpøø'kxyidi:

—Øy'atti jotkujk'atti.

²⁰ Xjats ku ja jade'en y'ukwaañ, jøts ja ojts tyuk'ijxyidi ja kyø' jøts nayide'en ja kyachpuki'jyit tsaachi. Jøts ja pabøjkpitøjk yjantyimxyondaktoø ku ja t'ejxtøø ja nwindsøn'ajtim. ²¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja jadigojk ñimaajyidøø:

—Øy'atti jotkujk'atti. Nayide'en sám øts ja Dios Teety tø xkexyin, jøts nayide'en meets yam nguexy.

²² Xjats ja tnibixujiyii'ñ ja pyabøjkpitøjk jøts ja tnimaay:

—Wan ja Dios y'Espíritu Santo mdatokiyidi. ²³ Jøts pøni mgajpxwa'kxtip jøts ku ja yikpojkpi'mee'kxy pøn nabyøkyja'wiyidip, jøts øts nja' ja xpabøjkiyidit; uk pøni ka'ats, mdukmado'opts meets ja nayide'en jøts ku ja pyøky ja ka'ap mibaat yikmee'kxy, pøni ka'ap ja ñabyøkyjawiyidi niwine'en.

Ku Tomás ojts t'ixy ja Jesùs ku tø yujkpyiky

²⁴ Jøts tu'uk ja nwindsøn'ajtim pyabøjkpi midi Tomás'ajtp, midi yiktejp xeeñu'nk, ja' wyinaty ka'ejtp mä ja jamdi ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs wyinaty tø ñankyl'ijxyi. ²⁵ Xjats ja oojknim ttukmadowdi ja nwindsøn'ajtim Jesùs pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaadyi:

—Tø øts ja nwindsøn'ajtim n'ixy.

Ja Tomás yide'en ja ojts ñii'mxyidi:

—Ka' øts ja njanchjawit pøni ka' øts kyø' ja n'ejxi jøts ku ja klabis ja tø yiktsaachiyi; ku øts ngøtsal'jx yap kø'om ka' ndyimgyudejit mä ja klabis ja tø yiktsaachiyi, pøni ka' øts yap nguxaji mä ja kyachpuki'jy tø chaachi, ka'ats øts ja njanchjawit.

²⁶ Xjats ku kyiduktujkxøøw'ajty, winets ja pabøjkpitøjk ñamyujkidøø jadigojk jam tøjkjotp, jøts ja Tomás ixjam ja wyinaty tmøødidi. Winets jadyimja'aduky ja tøjk wyinaty yikxon ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs tyøkiyii'ñ, jøts ja jam agujk'am tyanay'øyiyii'ñ. Jamts ja ojts kyajpxpøø'kxyidi, yide'en ja ñii'mxyidi:

—Øy'atti jotkujk'atti.

²⁷ Jøts ja Tomás nay jatyi yiknimaay:

—Kudeji yø mgøtsal'jx yap, jøts øts yø ngø' x'ejxit; jøts yak yø mgø' jøts yap mguxajit øts ngachpuki'jy. Jøts kidi nugo xkuwinmayi, janchjawi dø'øn.

²⁸ Xjats ja Tomás y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Mets nwindsøn'ajtpy ndios'ajtpy!

²⁹ Jøts nwindsøn'ajtim Jesùs ñimaajyøø:

—Tomás, ja'agøjxp yam xjanchjawinim ku ø tø xtyimwyemp'ijxñim. Jotkujk'atyim ja'adi pøn tmibøktip pøn tjanchja'widip jadi'iñi, øy øts ja xjaga'ejxti.

Ya'at nigajpxp ja tiy'ajtin midi yø nøky myøøt'ajtpy

³⁰ Jøts may ja nwindsøn'ajtim Jesùs ojts tpikta'aky ja ejxpajt, ku ja ojts ttuñ ja milagrí jam pyabøjkpitøjk wyingujkp midi ka' kyøxja'ayi ya'at nøkyjotpy. ³¹ Ja'agøjxp ya'at yap jade'en tø yikujayi, jøts xiijawidit xjanchjawidit jøts ku ja' yiknitsø'øky, jøts ku ja' Cristo ja nwindsøn'ajtim Jesùs, ja Dios U'nk. Jøts ku ja xjanchjawidit, mbaatpts meets ja jujky'ajtin xemikøjxp sám pyaat'atyidi pøn tjanchja'widip.

21

Ku Jesùs ñankyl'ejxiyi niwixujk pyabøjkpi windump

¹ Xjats ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø y'ukjaty, winets ja nwindsøn'ajtim Jesùs ñankyl'ejxi jadigojk jam mä ja pyabøjkpitøjk, jam mejy'am midi yiktejp Tiberias. Yide'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi: ² Ja Simón Pedro jam wyinatyi møøt ja Tomás midi yiktejp xeeñu'nk, jøts ja Natanael midi jam kugajp'ajtp Caná midi Galileit etjotp, jøts ja Zebedeo y'unø'jk, jøts møøt abiky janamajtsk nay ja nwindsøn'ajtim Jesùs pyabøjkpi. ³ Ja'ats ja Simón Pedro ñimaay:

—Nijkxy øts t'ats'ajkxma'aky.

Jøts ja wyandøø:

—Pø tsoomp øø nayide'en.

Xjats idø'øn ja ñøjkxtøø, jøts ja ojts ttatøkidi tu'uk ja bärki, ni tu'ugin ja ajkx ja tkamaktøø ja'abi koots. ⁴ Jøts ku wyinaty xyijñiwyani, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús jam meyj'am wya'kaxi'jky, ja pyabøjkpitøjk ka'ap ja twinmaydi jøts ku ja yja'aji. ⁵ Jøts ja ñimaaqyidøø:

—Mixy, ¿tø dø'øn ja ajkx iiy xmåstti uk tyimgya'anîm?

Jøts ja yide'en t'adsoodøø:

—Ni tu'uk.

⁶ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Niwøjpatti yø mda'ajkxmajk ixa bärki puki'jy aga'ñ'ampy, jøts ja ajkx inet jap xpaattit.

Jøts ja ojts jade'en ttundi, jaanimts idø'øn ja tiy ka'ap ja ty'a'ajkxmajk y'ukmåa'yniyidi jøts ja yap nøøjøtpy tjuuttit, ja'agøjxp ku ja ajkx yap janch'ujts'abøki. ⁷ Winets øts midi ja nwindsøn'ajtim Jesús yjanchminamyaaqyip tnimaaqy ja Pedro:

—Ja nwindsøn'ajtimts yø'!

Ja'ayi ja Simón Pedro ja jade'en tnimyadøøy jøts ku ja yja'aji ja nwindsøn'ajtim, winets ja ñikijxyit nijan ja ttatøkijii'ñ (pø tøxi ja wyinaty tjeñ) jøts ja ñidøjkijii'ñ. ⁸ Jøts øts jam meyj'am ja bärki nyikja'jty, jøts ja nda'ajkxmajk ja nbajidity janch ujts abøki ja ajkx, pø jadukmagø'pxy xajkxi dø'øn ja jam wyinaty yjaaka'ity jøts øts nbaatnit ja naajx. ⁹ Xjats ku øts jam nwinaajky, jøts øts nbaajty ja jøndsbajk yikxon tø kya'kxy, jøts ja ajkx tu'uk tø yikjingoni, jøts tsapkaaky abiky. ¹⁰ Winets øts xnimaaqy ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Yikmendi tu'uk majtsk ajkx midi ixjanim tø xjuutti.

¹¹ Jøts ja Simón Pedro pyejty jam bärkijotp jøts ja tjidøjtpidsiimy ja ta'ajkxmajk, janch ujts abøki tum ja møjaty ajkx, tukmagø'pxy ja wixikxmyaqtingøøk; jøts nika'ap ja xuumy yjapøøjty øy idø'øn ja tyimyjadine'eni. ¹² Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—Men m'ajop'atti.

Jøts ja pabøjkpitøjk ni tu'ugin ja sa kyawa'andi pøni pøn idø'øn ja', pø tøxi ja wyinaty tnijawidi jøts ku ja yja'aji ja nwindsøn'ajtim. ¹³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wingon ñimejnidøø, jøts ja tnixajiyii'ñ ja tsapkaaky, jøts ja ojts myø'øyidi møøt ja ajkx.

¹⁴ Ya'at idø'øn møøt myidigøøk ojk yjaty ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ñankyljxyi ma ja pyabøjkpitøjk jam, ku ja wyinaty tø yujkpyiky jadigojk.

Ku Jesús møøt ñagyajpxyi ja Simón Pedro

¹⁵ Xjats ku ja y'ajop'ajt'abajtidøø, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaaqy ja Simón Pedro midi ja Jonás myajnkip:

—Simón, ¿xtsojkp øts jawaani sam øts ya'at xtsoktin?

Jøts ja Pedro ja t'adsøøy:

—Ndsøjkpy me nwindsøn'ajtim, wa'ats mets ja xnijawi jøts ku me ndsøky.

Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimaaqyøø:

—Winets ø xnøø'møøjyit xuu'møøjyit ja nbabøjkpitøjk.

¹⁶ Jøts ja mimajtsk ojk kujk yiktiibyiky ja Jonás myajnk, yide'en ja yiknimaaqy:

—Simón, ¿xtsojkp øts?

Jøts ja Pedro ja t'adsøøy:

—Ndsøjkpy nwindsøn'ajtim, wa'ats mets ja xnijawi.

Jøts ja ojts ñii'mxyi ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Winets ø xnøø'møøjyit xuu'møøjyit ja nja'.

¹⁷ Jøts ja midigøøk ojk yiknimaaqy ja Jonás myajnk:

—Simón, ¿xtsojkp øts?

Winetnimts ja Pedro yjotmay'oo'kpijky, ku ja midigøøk ojk yide'en yiktøøji ja nwindsøn'ajtim pøni chøjkpy ja', jøts ja tnimaaqy:

—Windsøn'ajtim, mets tuki'iyi mnija'wip. Mnija'wipxi wa'ats jøts ku ndsøky. Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ, jøts ja ñimaaqyøø:

—Mets ndanipijkpy amuum, jøts xnøø'møøjyit xuu'møøjyit ja nbabøjkpitøjk. ¹⁸ Janch idø'øn nnøjmi, jøts ku y'ijty mjaak'una'jk'atynim, yikxon y'ijty mjaaknaxyøxyi jøts mnijkxy pøni ma' kø'øm xtsøky; kuts ja møjaa'y'ajtin xpøtnit, jøts mxajtøønit, wyenkpiits mets ja mwet mmo'oziyip jøts ja myiknøjkxit ma' me ka'ap mjanøjkxwa'añ.

¹⁹ Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en wyaañ, ja' idø'øn ja yjatiy py sa ja Pedro ja o'jk'in tpøatt ku yikøyøkt, jøts ja Dios jade'en yikmøjøwit yikunuul'kxyjøwit. Jøts ja ojts ñii'mxyi: —¡Paduujnik øts yø nja', kidi øts xmajtstu'uty!

Ja Jesús pyabøjkpi midi janchminamyaaqyip

²⁰ Xjats ku ja Pedro y'ejaxjimbijty, jøts ja ojts t'ixy jøts ku øts nbamiñ midi ja nwindsøn'ajtim Jesús janchminamyaaqyip. Øts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty nbutsinaapy ku øots wyinaty xøjøøjty n'a'ux'aty, jøts øts wyinaty nwindsøn'ajtim n'amidøøy: "Windsøn'ajtim, ¿pøn idø'øn mga'ødyunwajnip?" ²¹ Jøts ku dø'øn ja Pedro ja ojts y'ijxyi, winets ja Pedro tnimaaqy ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, jøts yø!, ¿søts yø yjatt?

²² Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyi:

—¿Ti mets yø xunk'aty, njadyimyjayikjujky'aty øts yø! nay jaa ku ø nme'ent jadigojk? Tujnik øts yø nja' tu'ugyi.

²³ Xjats ja ayuujk yø'øgyøjy, jøts ja jade'en tnimadow'atti pøn jaty ja nwindsøn'ajtim Jesús yja' pabøjkip, jøts ku ja'abi pabøjkpi ka' y'ookt. Kajade'enipts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø tnøjmi ja Pedro jøts ku ja'abi pabøjkpi ka' y'ookt, pø yide'enxi ja wyaañ jøts ku ka' ttunk'attit pøni sa ja yjatt.

²⁴ Øts idø'øn Juan, midi'its idø'øn ya'at ayuujk njaadyampy, pø tiy janchxi dø'øn yø!. N'ejax nnija'wiyii'ñ øots ku jade'en yjajty.

²⁵ Jaanim yø may ti jaty ja nwindsøn'ajtim Jesús tyuun, ku ja jeexyip jade'en tø tyimyikja'ay piy køñ, mayts nøky jeexyip chøkyi jøts yikjaagyøxt sam yjajty kyubejty. Jade'en idø'øn ja yjajty.

SÀ CHINAADYI JA JESÚS KYUDANAABYI

Ku ja Dios Teety ttamiwandaagi ja naxwiilñit jaa'y ja Espíritu Santo

¹ Migu'uk Teófilo, ja nöky midi øts ojts nja'ay mijawyeen, ja' øts jap nguja'ayigyojx ti jaty Jesú斯 tyuun ku ja tpadøjkuyiñ ja tyunk, sa jaty ja tyik'ixpijky ² kunim ja chajpjajtni. Ku ja wyinaty ka'aním ñijkxy yap tsajpjøtpy, winets ja jawyeen twiwejtskijxy twigongijxy ja jaa'y pøn idø'øn ja wyinaty nadyagugaxwajniyip, ojts ja tkajpxwiy sa jaty idø'øn ja y'adø'øtstít ku ja tyu'undit, Espíritu Santo ja ja'gyujkin ja møøyidi. ³ Xjats ku ja Jesú斯 wyinaty tø yja'o'kni, ojts ja tpaaaty ja kyudanaabyi jadigojk jade'eñim sayim idø'øn ja yja'a'y'atyin, wixijkxyøøw ja jam ñankyl'ejxiyøø, jøts ja jade'en wa'ats ttuk'ixy ja tiy'ajtin ja kyudanaabyi ku ja ejtp yjujky'aty; jade'en idø'øn ja jam ttukmadoogijxy ja kyudanaabyi sa jaty ja y'ejxi tyiyi, ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y.

⁴ Ku dø'øn ja jade'en tjaäkmøøtsinaay ja kyudanaabyi jøts ja t'ane'jmy jøts ja ka'ap ñøjkxtit ma ja kajp txøowi Jerusalén. Yide'en ja tnimaay:

—M'awejxtip idø'øn ja' midi øts nDeety tø mdamiwända'agyidi, midi kawinäak ojk meets tø ndamimadya'aky. ⁵ Janch idø'øn ja' ku ja Juan ttuktanøbejty ja nøø, jøts tsojk meets nøjkx nduktatøkidi ja Espíritu Santo.

Ku ja Jesú斯 chajpejty

⁶ Xjats ku ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty tø tminabyaädyidi ja wyindsøn, winets ja tyiktøødøø jøts ja tnimaadyøø:

—Windsøn, ¿yamním inet ja Israelit kajp xmo'ot jøts ja kø'øm jadigojk ñay'ana'amiyidit, jøts ja kø'øm ñankylutujkxiyidit pøni ti ja kø'øm tyunwändip?

⁷ Xjats ja Jesú斯 y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ka' meets ja mbaaq'atyi jøts meets ja xnijawit pøni juuni ja Dios Teety jade'en y'adø'øtst, pøni ti xøøw pøni ti po' ja jade'en ttunwa'ant. Ja' ja tu'ugyi tnija'wip, jøts ja' tu'ugyi tmøøt'ajtp ja møk'ajtin jøts ja jade'en ttu'un. ⁸ Ku meets ja Espíritu Santo wyinaty tø mnimiñi, winets meets ja nøjkx jatyi mmøø'øyi ja møk'ajtin jøts øts xniga'ama'adyit jawyeen jam Jerusalén, nayide'enmi tuki'iyyi wine'enin jam chøønidì Judeit etjotp, sam nayide'en jam Samariit etjotp, winetnimts øts xniga'ama'adyit ømyadsowi mabaat naxwiilñit y'øjx y'oojk.

⁹ Tø ja Jesú斯 wyinaty jade'en wya'añ, wa'ats idø'øn ja pyabøjkpitøjk ja wyinaty ixjam y'ijxyi ku ja chajpejty; jøts ja jadi'iñi yoots yik'adigø'øñiyøø, jøts ja pyabøjkpitøjk ja jade'en nimä kya'uk'ejxpajtniyøø. ¹⁰ Ixjam idø'øn ja wyinaty øy pyat'ejxti ku ja Jesú斯 jade'en chajpejty, winets yaq'dyøjk namajtsk adsu'jky kyaxø'ktøø ma ja jam wyinatyi, ankilis ja'adi, jøts tumboop wet ja wyet'ajttip, ¹¹ xjats ja yide'en ñimaajyidøø:

—Meets Galile'it jaa'dyi, ¿tiku yø tsajp jade'en xpat'ejxti? Tøxi x'ejxti ku ja Jesú斯 tø pyatøki yap tsajpjøtpy, ¿kidi? Nayide'en ja nøjkx jadigojk myiñ sa ja tø pyatøki tsajpjøtpy.

Ku ja Matías yikpiktaajky jøts ja tkudanit ja Judas oo'kpi

¹² Xjats ja jam kojkøjxp choo'ndøø midi txøøw'ajtp Olivos, jøts ja ojts ñøjkxti Jerusalén, jade'enin ja ojts tniyø'øyidi waani sa ja yø'ødyi ku ja poo'kxin xøøw tpaaaty. ¹³ Xjats ku dø'øn ja jam yja'ttøø kajpjotp, winets ja kyøxpajttøø yap nipatøkjxpy ma ja Pedro jam wyinaty tø yja'ta'akti møøt ja Jacobo, møøt ja Juan, møøt ja Andrés, møøt ja Felipe, møøt ja Tomás, møøt ja Bartolomé, møøt ja Mateo, jøts møøt ja yjadu'ukpi Jacobo pøn ja Alfeo y'u'nk'ajtpy, jøts møøt ja Simón zelote, jøts nayide'en møøt ja Jacobo y'uch Judas. ¹⁴ Nidukil'iyi dø'øn ja jam jade'en xyimnamyukyidi jøts ja Dios'ajot'ajtmukti jøts ja wyinmaaq'ñ ja tu'ugyi tyik'etti møøt ja Jesú斯 myigu'ukti, møøt ja María midi ja

tyaak'ajtpy, jøts møøt nayide'en winaagin ja tø'oxyøjkti, jade'en idø'øn ja jam wyinaty xyimidos'ajot'ajtmukti.

¹⁵ Xjats idø'øn ja Pedro winet'et tyanaagyukiyi'ñ jam jaa'y agujkp pøn tjanchja'widip ja Jesús, jam idø'øn ja jaa'y wyinatyi nimagø'pxy ja ee'pxindi, jøts ja Pedro jade'en kyajpxwa'kxy:

¹⁶ —Meets migu'uktøjkti, tø dø'øn ja jade'en yjanchjaty sa ja Dios kyajpxy wya'añ, ku ja Espíritu Santo jap jade'en kø'om wyañañ, midi ja David kyajpxnajx ku ja ojts tnimadya'aky ja Judas, ja' pøn tuu'wqaw ja jaa'y jøts yikmøst ja Jesús. ¹⁷ Øøts idø'øn nmigu'uk ja' ja Judas pøn idø'øn jade'en adøøts, nayi ya'atpi tunk ja y'ijty tyumpy midi øø ndumpy. ¹⁸ Xjats ja ñøjkxnaa jøts ja ojts tjuy naajx, ja meeñ ja tyagujuuy midi ja ojts yiktamijuy ku ja Jesús ja jade'en tkøyajky; jøts ja nay jam kyidaay, winets ja kø'om ñañajtskuwojpiyøø, jøts yjoojt ja kyi'jch jøts ja tyiinch pyidsømgijxy. ¹⁹ Xjats ja jaa'y ja jade'en tnija'widøø pøn jam wyinaty tsinaadyip Jerusalén, winets ja tyikxøbajttøø ja naajx Aceldama, midi tyijpy Ni'jpkyam, jade'en ja ttejtti ku kyø'øm ayuujk ja tkajpxti. ²⁰ Jøts ja David yide'en jap ja nøky tyikwa'añ ma ja Salmos jap yikuja'ayi:

Wan ja tyøjk abæk ttañ,

wan jap pøn tkidyimchøoni.

Wan tmajstu'uty tyunk jøts jadu'uk ja jaa'y tyøkit tumbi.

²¹ Paty øøts ya'at jaa'y niðu'ugin nyiktunwa'añ pøn øøts jeky tø xpawidity, wine'en øøts ja nwindsøn'ajtim ya tø x'atsmøøtsøni, ²² jaayip øøts yø jade'en xmøøtwidity ku nwindsøn'ajtim ja Juan ojts yiknøbetyi, kunim ja tø pyatøki jap tsajpjøtpy. Paty øøts ya'at jaa'y niðu'ugin ndsøky, jøts øøts yø møøt ngajpwø'kxt ku ja nwindsøn'ajtim tø pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy.

²³ Ku ja Pedro jade'en wyaañ, xjats ja twi'ejxtøø namajtsk ja jaa'y pøn ja niðu'ugin pyikta'akwändip: ja José ojts yikwiwich pøn tigøøk ja xyøøw, Barsabás ja yiktiy jøts nayi yiktejp Justo, ja Matías ja ojts møøt yikwiwich. ²⁴ Xjats ja jaa'y yide'en t'ajot'attøø ja Dios U'nk:

—Nwindsøn'ajtim Jesucristo, mets mnija'wip sa jaty pøn jadu'uk jadu'uk wyinmay, yø jaa'y ixa øøts tø nwìwich namajtsk, tuknija'wik øøts pøni pøn me mdsøjkpy, ²⁵ wan ja tunk ttuñ midi ja Judas tø tmajstu'uty, ja'agøjxp ku tø pyøktyuñ jøts ja tø ñijkxy jap ma ja pyaat'atyi.

²⁶ Winets ojts niðu'uk yikpikta'aky ja ñamajtskpi jaa'y, ja Matías ojts tyaja'adyiyi ja tunk, winets ja ojts yiktabuwetsi ja ñimaktu'ukpi jaa'dyi pøn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tkudanaadyip.

2

Ku ja Espíritu Santo myiiñ

¹ Ku ja Pentecostés xøøw tpaafty, tyimwyinet'et idø'øn ja Jesús kyudanaabyi wyinaty niðuki'iysi tø ñamyukyidi jap tøjkjøtpy ² ku adsu'jky tmadoodøø jøts ku y'amu'uy jade'en sam ku møøt pyøjyin, japts tsajpjøtpy chøøñ, jøts ja tøjk jam amuum ñojoqtaajky ma ja jam wyinaty tø ñamyukyidi. ³ Winets ja jade'en t'ejxpatti ejxiñ ja jøøn yowin, tu'uk tu'uk idø'øn ja jade'en tmøøt'atti kyubajkp. Ja tu'ukpi jøøn idø'øn wyinaty tø ñawya'kxyi. ⁴ Xjats ja niðuki'iysi tyatøjkiyidøø ja Espíritu Santo, jøts wenk ayuujk ja jatyi tkajpxtøø sa jaty ja pøngapøn yik'awiyi ja Espíritu Santo.

⁵ Jamts idø'øn wyinet'et ja jaa'y wyinatyøø jam Jerusalén pøn nayi israelit jaa'dyi, ja ku abikyajp chincaañidi, ka'ap ja jam wyinaty y'ukugajp'ajtnidi. ⁶ Ku ja jade'en tmadoodøø y'amu'uy kyida'aky, winets ja t'anøjkxiðøø ma ja tmadoodøø y'amu'uy, kuts jam yja'ttøø, ka'ap ja jam y'ukwøñmaaq'nbyatnidi, ja'agøjxp ku ja tmadoodøø ja y'ayuujk yikajpxti, pøni sa jaty ja niðu'uk niðu'uk t'ayuujk'atti. (Jade'en ja kyajpxwa'kxtøø ja jaa'y pøn

tjanchja'widiip ja nwindsøn'ajt̄im Jesucristo.) ⁷ Xjats ja jadi'iñi myondi y'oookti, jøts ja xem yām nawyajnidøø:

—¿Ti kidi ja Galile'it̄jaq'yip ya'atti ixa jade'en kyajpxti? ⁸ ¿Sudso yø jade'en tkajpxti yø ayuujk midi adøm niðu'uk jaty ngajpxyindip, sa jaty pøngapøn ja y'ayuujk tø t'aníweji? ⁹ Ixa ja jaq'y ixyamdi pøn kugajp'ajttip jam Partia, jam Media, jam Elam, mā Mesopotamia, jam Judea, jam Capadocia, jam Ponto, jam Asia, ¹⁰ jam Frigia, jam Panfilia, jam Egipto, mā jaty kajp jam Africa, jambaaqt yø kyugajpidi jam Cirenit kajp ixtkø'øm. Nay jats ja romaností pøn ya tø kya'axti, pønts ya tø yjagaka'axti tø ja israelit jaq'y ja chinaq'yin tpadøjkiñidi. ¹¹ Nay jaa ja jaq'y ya tø yja'atti midi tsoo'ndip jam Creta, jam Arabia; niðuki'iyi yø jade'en tø nmadøø'yindi ku yø tnigajpxti tnimadya'akti ja Dios myøk'ajtin, jøts jade'en xmigajpxyindip sa adøm n'ayuujk niðu'uk niðu'uk.

¹² Jade'en ja nawyajnidøø, nifyumaap idø'øn tyimyja'widøø, jadi'iñi ja kya'ukwinmāa'nbyatnidøø xjats ja xem yām ñañimāajyidøø ti dø'øn tuujnip.

¹³ Jamts ja jaq'y jadu'uktø pøn ttaxektip, yide'en ja ñawyaa'miyidi:

—Mujkidip yø jaq'y, paty yø jade'en y'amu'ugyikajpxti.

Ku ja Pedro ojts kyajpxy jam mayja'a'y agujkp

¹⁴ Ku dø'øn ja jaq'y jade'en ñawyajnidøø, winets ja Pedro wyä'kukidøø møøt ja ñimaktu'ukpi myigu'uk, jøts møk'ampy tmigajpxy ja mayja'a'y, jøts tnøjmi:

—Meets Judeit jaa'dyi, jøts nayide'en niðuki'iyi pøn jaty ya tsinaadyip Jerusalén, ukja'gyukidi yikxon midi øts ixyam nnigajpxwampy. ¹⁵ Ka'ap øøts nmu'ugyi sa meets nugo mjawiñmay, niþøn jøpyi kyamu'ugyi, apeni xøøw ixa pyetynim. ¹⁶ Jajtp idø'øn ixyam jade'en sám ja Dios Teety tnimāaqay ja kyugajpxy, pøn txøøw'ajt Joel, ku ja jade'en wyaañ:

¹⁷ Ku wyinaty ja naxwii'ñit tyigatswaní, winets øts ja'abi xøøw møk'ampy ja naxwii'ñit jaq'y nduktatøkit ja n'Espíritu Santo ømyagajpi;

nyikugajpxy'atp øts ja mutskuna'jktøjkti, jøts ndukwinguma'ap øts ja wajtyøkti kiixyi'idi sa wyinaty yjatwa'añ ya naxwiiñ, jøts nayi xwinguma'adip øts ja møja'a'dyøjkti.

¹⁸ Xjats øts nay ja'abi xøøw møk'ampy nøjkx nduktatøkidi ja n'Espíritu Santo ja'abi dø'øndi, pøn øts nja' wyinaty amumjoojt xpadunwajniyidip, ja'ats øts n'ayuujk nøjkx møk'ampy xkajpxwälkxiyidip, øy ja yjaya'a'dyøjki øy ja yjatø'øxyøjki.

¹⁹ Nankyløjxip øts jam tsajpwemp ja nmilagri'ajtin, jøts nayide'en ya naxwiiñ nnankyløjxit ku ja ni'jpy yø'øty, jøts ja jøøn mye'ent, winets yjojktatst.

²⁰ Jøts ja xøøw y'ookt, jøts ja po' ni'jpyin kyaxø'økt, ku dø'øn jade'en yjatt winets ø nme'ent, pø øtsxi mee xwindsøn'ajtp, jøts nyikjatt ja xøøw sám nijuuni xka'ejxtinim.

²¹ Jøts niðuki'iyi pøni pøn jaty ø xminuu'kxakp, ja'ats ø nyiknitso'ok'attip. Jade'en ja Joel ja Dios kyajpxy y'ayuujk tyiknajxøø.

Xjats ja Pedro yide'en tjaaknimaqay ja myigu'uk:

²² —Jaak'ukmadowdi meets Israelit jaq'y midi øts njaaknigajpxwampy: Ja Jesús Nazaretit jaq'y, tø ja Dios Teety ja myøk'ajtin myø'øyi, jøts janch tsuj janch møj ja milagri ttuñ, jøts may ja ejxø'añ jade'en mmø'øyidi Dios Teety myøk'ajtingøjxp, paty xnijawidit ku ja Dios Teety møøt y'ity. ²³ Xjats ku meets ojts myikømø'øy, ti nduu'nimp, tø yjaty kyubety tuki'iyi pøni sa ja Dios Teety kø'øm tpiktaajky jekyip, jøts nay ja' meets ojts xmach jøts xtsumdøø xiidyøø, jøts ja ka'øybø jaq'y xukyik'ookti jam kruskøjxp. ²⁴ Xjats ja Dios Teety ojts jadigojk tyikjujkpyiky, jøts tyik'awa'atspidsiimy jap oo'kpi jutjøtpy; ja'agøjxp

ku ka' pya^{at}'atyi jøts ja o'jkin xemik^ojxp tkupøkt. ²⁵ Yide'en ja rey David ojts ja Dios Teety yikugajpxy'atyi sa ja Jesús kyajpxy y'ayuujk:

Mets Teety, ejtp me møøt njujky'aty m'aga^a'ngyø'ampy;
jøts ka'ap øts pøn x'adsø'øgit.

²⁶ Paty øts n'anmija^awiñ janch jotkujk nnayjawiyi, jøts øts ja nxonda^aajkin jade'en nnigajpxy.

Øy n'oookt, ka' ti jotmay njagyapt;

²⁷ ja'agøjxp ku mets ka'ap ja n'anmija^awiñ xyikta^ant mä oo'kpi yja' tyandi,
jøts ni^aka'ap øts nnine'kx xyikw^andigø^ayyiyit, pø øtsxi me xtsøky'ajtp.

²⁸ Tø øts xuknijawi ku njujkpyøkt jadigojk ku wyinaty tø n'øøky,
jøts nayide'en xyikxonjatt ku mets xemik^ojxp nmøøt'ett.

Jade'en ja David tyikna^aajx ja Jesús kyajpxy.

Xjats ja Pedro tja^aknima^aay yide'en ja myigu'uk:

²⁹ —Migu'uktøjkti, wa^aats yikni^aawi ku adøm n'apteety'amøj David ojts y'øøky jøts ñaxøkiyiiñ, nay ja n'ijxyindi mä ja yjut mä ojts ñaxøki. ³⁰ Ja David, ja' Dios kuga^ajp^axy'ajtiyøø jøts ñija^awip sa^a wyinaty ja Dios møøk wyanda^aky, ku wyinaty tu'uk y'ap yikpikta^aky yiknitsokpi ya^a ñaxwiñ, jøts nayide'en yikutukt sami David kyutujkin. ³¹ Jade'en idø'øn ja David jekyip tnijawi, jøts jade'en tnigajpxy ku ja Cristo yujkpyøkojmit jøts ni ja ñine'kx kyawindigø'øty. ³² Pøn ja David ñigajpx ñimadya^ajk, ja Jesús idø'øn ja', ja' idø'øn ja Dios Teety tø ylkju^akpyikyi, pø tøxi øøts ja wa^aats n'ixy, pø tøxi øøts ja wa^aats nnijawi. ³³ Jøts ja Dios Teety ja nayide'en yiktsajpajtøø jøts pyikta^ajkøø y'aga^a'ngyø'ampy, jøts jade'en ja møy kutujk myø'øyyi; jøts ja' tkajxp ja Espíritu Santo ya^a ñaxwiñ midi ja Dios Teety wyinaty kø'øm tø twanda^aky, jøts ja' idø'øn ja myøk'ajtin yø' midi ixa m'ejxtip mmadoodip. ³⁴ Pø kidi ja Davidipxi kø'øm tsajpajt, ja'ayi ku David ojts yide'en wya^añ ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ja Dios Teety yide'en ñima^aajyiyi:

“Ix^aak, jøts ø xputsøønit n'aga^añ'ampy,

³⁵ jøts øts yø mmidsep nmimajadakøxt.”

³⁶ 'Meets Israelit jaa^ay kuwaní niduki^aiyi ka^ap^axy xnijawidit, jøts ku ja Jesús pøn meets kø'øm mdokyikruspajt ja abiky jaa^ay, ja' yø' pøn ja Dios ixyam tø kø'øm tpikta^aky møy windsøn jøts yiknitsokpi.

³⁷ Ku dø'øn jade'en tmadowdi ja Pedro kyajpxy, winets ja jotmay tyatøjk^aiyidøø, xjats ja Pedro yikni^aay møøt ja ñimaktu'ukpi myigu'uk:

—Migu'uktøjkti, ¿sudso^aampy øø ndu'unt?

³⁸ Xjats ja Pedro t'adsojimbijty jøts tnima^aay:

—Yø mbøktyu'unin mmajstu'uttip, jøts mnøbattit nidu'uk jaty Jesús xyøøgøjxp, jøts jade'en myikpojkpimaa'kxtit; jøts nayide'en ja Dios Teety mdunktatøk^akyidit ja y'Espíritu Santo. ³⁹ Meets m'øy'ajtin yø', møøt m'u'nk møøt m'unø^ajk^ati, jøts nayide'en pøn jaty jagam tsinaadyip; uk niduki^aiyits ja'adi pøni pøn jaty ja Dios Teety kø'øm wyiwetswampy.

⁴⁰ Yide'en idø'øn ja Pedro ojts tkajpxwiy ja jaa^ay, jøts tnima^aay:

—Majstu'utti yø'øbi jaa^ay pøn ja nwindsøn'ajtim Dios yja' tkajanchja^awidip.

⁴¹ Xjats ku ja Pedro jade'en tnima^aay, winets ja jaa^ay ñøjkxtøø nøbjtpi pøn jaty tmibøjktøø ja Pedro y'ayuujk; ja'abi xøøwts ja Jesús yja' ojts ñamayi nidigøøk mil.

⁴² Niduknax idø'øn ja t'ixpøkti sa ja Jesús kyudanaabyi y'awa^añdi, jotkujk idø'øn ja jam tu'ugyi chøønidì, jøts ku ñamyukyidi dios'ajot'ajtpi, jøts ja tsapkaaky tkaydi Jesús y'oo'kingøjxp.

Saq chinaadyi ja myijawyeembia ja Jesús janchja^awibidi

⁴³ Xjats ja jaa^ay ñigyma^aap idø'øn ja tja^awidøø ku ja Jesús kyudanaabyi ja mamyilagri tnønky'ijxyidi. ⁴⁴ Tu'ugyi ja wyinma^añ ja tyik'etti pøn jaty ja Jesús yja' tpabøjk^aiyip jøts ñadyagumayidi ja pyikta^aky; ⁴⁵ jøts ttookti pøni ti jaty pøn myøøt'ajtpy, xjats jade'en

ja nimeeñ tyikwā'kxidøø pøni sa' jadu'uk jadu'uk yja' kya'ity. ⁴⁶ Jabom jabom idø'øn ja jap ñamyukyidi møy tsaptøjkjotp, jøts nayide'en awingujk tøjkjotp, jøts ja chapkaaky yap tyikwā'kxti, jøts jade'en ejtni xoni kyaydi, jøts jade'en nipøn kyanamyøjpikta'agyiyi. ⁴⁷ Jøts ja Dios Teety jade'en tjanchkajxa'akti jøts ja kajp jaa'y jade'en yjanchøkyidi; jabom jabom idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús tyikmayi ja yja' pøn jaty yikpojkpiama'a'kxtip.

3

Ku ja pakma'at jaa'y choknaa

¹ Tuk'ojk idø'øn ja Pedro ojts tmøøtnijkxy ja Juan jam tsaptøjkjotp, wyinaky xøøw ja ñøjkxtøø wine'enin ja jaa'y jam wyinaty xyuminamyukyidøø dios'ajot'ajtpi. ² Jamts idø'øn wyinaty tu'uk ja jaa'y pøn ja tyeky ma'at. Ejtp idø'øn ja jam xyumi'yikwāqanijkxy jam tsaptøjk agø'øm ma'at tsaptøjk'aaw jam midi txøøw'ajtp Hermosa. Jamts ja myigu'uk yiktaajniyi, jøts ja jam yiklimunsimuky ku jam pøn tyøki tsaptøjkjotp. ³ Xjats ku ja pakma'at jaa'y ojts t'ejxpaaaty ja Pedro møøt ja Juan, ku ja jam wyinaty tyøkiwya'andi tsaptøjkjotp, winets ja t'amidøø ja lìmunsi. ⁴ Xjats ja Pedro møøt ja Juan twin'ejxjø'øktøø ja pakma'at jaa'y, jøts ja Pedro wyaañ:

—Win'ejxk øots.

⁵ Xjats ja jaa'y yjanch'ejxjø'iky, yide'en ja wyinmaay, yikmo'op idø'øn ja tijy øy ti yiin waan. ⁶ Winets Pedro ja ñimaajyøø:

—Kidi meeñip øø nmiwidijtpy, ja'abi øø ndumpy midi øø xukmiwideljtp ja nwindsøn'ajtim Jesús pøn ojts chøøni jam Nazaret, pidø'kni jøts myø'øñit.

⁷ Xjats ja Pedro ja jaa'y tmajch y'aga'ngyø'køjxp jøts ja twejtsji'iky, ja'ayi ja jade'en ttuuñ winets ja tyeky ja jatyi wya'kmøkiyñ, jatyi tyekyo'kt ja myøkpiky. ⁸ Xjats ja pakma'at jaa'y jade'en kanimøjaaw yjanchwo'onji'iky, jøts ja tyanaagyukiyñ, jatyi ja ojts yø'øji'iky. Xjats ja tmøøtøjkidøø yap tsaptøjkjotp, ñiyukwo'oni ñichajpwo'oni ja yap t'ajot'aty ja Dios. ⁹ Niduki'iyi jaa'y ja ojts t'ejxti ku ja pakma'at jaa'y jade'en yø'ø, jøts ku ja jade'en tjanchtukmøjawi tjanchtukunu'u'kxyjawi ja Dios. ¹⁰ Xjats ja ñigymaap tyimyja'widøø pø ma'at tyimñayja'widøø ku dø'øn jade'en wyinaty tø yjaty. Ja'widip tsø'jkidip idø'øn ja jamdi, kumi ñija'widip ja wyinaty ku ja yja'aji pøn jam wyinaty xumi'yikmujkp jam tsaptøjk agø'øm, ma'at tsaptøjk'aaw jam midi txøøw'ajtp Hermosa.

Ku ja Pedro kyajpxwa'kxy jam møy tsaptøjk agø'øm midi yiktejp Salomón Tyøjkweenk

¹¹ Ja pakma'at jaa'y pøn idø'øn wyinaty tø myøkpiky, ka'ap ja t'ukmajtstutni ja Pedro jøts ja Juan, winets ja jaa'y pyujtmendøø ma'at dø'øn ja jam wyinaty, jadi'iñi ja myondi tyukti paty ja jam myendi tsaptøjk agø'øm midi txøøw'ajtp Salomón Tyøjkweenk. ¹² Xjats ku ja Pedro jade'en ojts t'ixy ja jaa'y, winets ja tnimaay:

—Israelit jaa'dyi, ¿tiku ñigymaap xjawidi? ¿Tiku øø xwin'ixy, yide'en meets idø'øn yjawi mwani, øots idø'øn yø xiji kø'øm møk'ajtin tø nduktatsø'øky yø jaa'y ku yø tø yø'øbyiky, uk ja' øots idø'øn yø xiji tø nduktatsø'øky ku øots ja Dios janchtsuj n'ajot'aty?

¹³ Ka'ap yjade'eni, ja Dios Teety jade'en tø tmø'øy møk'ajtin ja y'U'nk Jesús, ja Dios Teety pøn adøm n'apteety'amøj Abraham Dios'ajtip, møøt n'apteety'amøj Isaac, jøts nayide'en møøt ja Jacobo. Ja' y'U'nk ja myøk'ajtin jade'en tmøøt'ajtp, ja Jesús pøn ja Dios Teety y'U'nk'ajtpy, ja' pøn meets mgøyajk jam yikutujkpi wyindum. Jøts ku ja Pilato ja wyinaty tjamajtstu'utwa'ñ, ka'ats meets ja xnankylkipidsøjmi. ¹⁴ Ja' mee ne'egi myik'awa'atspidsøøm pøn wyinaty tø tyundigøy, jøts meets ja ka'ap xnankmyajtstuwittøø pøn wa'ats, pøn katundigøopy niwine'enin. ¹⁵ Jade'ents meets ja xyik'ø'iky ja yikju'iky'ajtpi. Jøts tø Dios ja jadigojk yikpidi'igyi yap oo'kpi jutjøtpy, tø øots idø'øn ja jade'en ndyimybyaqati ndyimy'ixy, øots idø'øn ñamyayi nøjkxp testigi. ¹⁶ Ja' idø'øn yø jaa'y jade'en tø yikmøkpiky ku yø tø t'ajot'aty, ku yø tø tmøjpikta'aky ja Jesús. M'ijxy'ajtip mnija'widip yø pakma'at jaa'y jøts ku tø yikmøkpiky, jøts ixa dø'øn jade'en x'ejxti møk møjaaw.

¹⁷ 'Migu'uktøjkti, wa'ats øts ja nnijawí ku meets ja mwindsøn møøt mnabyudøjkjyidøø, jøts meets ja Jesús xyik'oo'ktøø, nugo ja jade'en xundøø, ni xkanijawí meets ja' pø tigøjxp jade'en m'adøtstøø. Ka'ap meets ja xnijawí pø tidam meets idø'øn mjatumpy. ¹⁸ Xjats ja Dios tø tjanchyik'aduky ja wyanda'aky ku myagyajpxnaxpi ja tyikwaañ: jøts ku ja yiknitsokpi wyinaty jade'en y'ayo'ombaqatwa'añ. ¹⁹ Paty mbøktyu'unin xmajtstu'uttit xyiktigatstít ja mdsinaa'yin, ja'myatsti ja Dios Teety jøts ja tyakt ja øxyøøw ja øyjumøjt, ²⁰ jøts ja tkaxt ja Jesús pøn ja wyinaty jekyip tø ttanibiktaqagi jøts adøm ja xyiknitso'ok'ajtindit. ²¹ Øy idø'øn ja Jesús ixyam ndejint tø yjatañ jap tsajpjøtpy, jaaním ku ja Dios Teety ja kø'øm tyik'øyigøxt pøni ti dø'øn ja tyunwampy, jade'en sa ja myagyugajpxy ja kø'øm t'agajpxiyii'ñ ku ja jade'en wyandøø pøn jaty tsinaadyøø jekyip. ²² Jade'en adøm n'apteety'amøj ojts yiknimaa'yindi ku Moisés ja ojts ñii'mxyidi: "Mdanigaxidip ja Dios Teety tu'uk ja kugajpxy, meets mgø'øm migu'uk nøjkx kø'øm yikpikta'aky jade'en sa ø kø'øm nyikpiktaqajky. Mimado'odip idø'øn ja' pøni sa jaty ja wyinaty mnii'mxyidi, ²³ pøni pøn ja wyinaty tkamimadoop, ka'ap ja t'ukmøøtsinnañidit ja myigu'uk, kuwaní ja jatyi wyindigø'ødyit."

²⁴ 'Jade'en idø'øn ja Dios kyugajpxy wyandøø, ja' idø'øn ja ñigajpxtøø sa jaty yjatt kyubatt, ti jaty tunip ya'atpi jumøjt, jaayip ja jade'en wyangaktøø ku ja Samuel jade'en jawyeen wyaañ. ²⁵ Tum meets ja Dios kyugajpxy m'u'nk'ajttip, jøts paty ja Dios ojts tpikta'aky tu'uk ja kutujk midi ja aptøjk ojts yikmo'odi, jøts meets kidi xyikwindigøy ja m'anmija'win jam Dios wyindum, yide'en idø'øn ja Abraham Dios ojts ñii'mxyi: "Tuki'iysi ja teety ja taak, ja u'nk ja una'jk nøjkx yikunuu'kxkøxti mets m'ap mets m'una'jkøjxp." ²⁶ Ku ja Dios tyikpidsiimy jadigojk ja y'U'nk Jesús jap oo'kpi jutjøtpy, jawyeen ja ojts mdanigueoxyidi jøts ja mgunuu'kxiidit, jøts níduki'iysi xmajtstu'uttit ja mga'ødyu'unindi.

4

Ku ja Pedro møøt ja Juan ojts twingunøjkxidi ja kudunktøjkti

¹ Nay ixam idø'øn ja Pedro ja jaa'y wyinaty tmigajpxti møøt ja Juan, ku ja teetyøjk jam myendøø møøt ja tsaptøjk ejx'ejtpi windsøn, jøts møøt ja saduceotøjkti. ² Tø dø'øn ja wyinaty yikxon yjanch'ambøkti, ja'agøjxp ku ja Pedro møøt ja Juan tyik'ixpøkti ja jaa'y, ku ja wyq'andi jøts ku oo'kpi pyidsø'ømdit jadigojk yap oo'kpi jutjøtpy, kumi tø ja Jesús wyinaty kø'øm pyidsimy jadigojk yap oo'kpi jutjøtpy. ³ Xjats idø'øn ja ojts yikmajtsnidit jøts ja yiksumnidøø, kyimjabomním ja yiktiidyundøø kumi tsuu'nip wyinaty ku ja yiksumdøø. ⁴ May jaa'y idø'øn wyinaty tø tjanchjawidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, pøn jaty ja wyinaty tø tpatmadowdi; jawaani kamagoxx mil ja yikmachoopidsiimy ja yaa'dyi pøn tjanchja'widi ja nwindsøn'ajtim, ku ja wyinaty tø tmadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky.

⁵ Xjats ja'abi xøøw wñets ja wñdsøndøjk ñamyujkidøø jam Jerusalén midi t'ana'amdip ja kajp, nay ojts idø'øn ja mayja'a'y jam myendøø, møøt ja kajpxwejpitøjkti midi tundip jam tsaptøjkjotp; ⁶ nay jam idø'øn ja Anás wyinatymi pøn ja teetywindsøn'ajtip møøt ja Caifás, møøt ja Juan, jøts møøt ja Alejandro, níduki'iysi ja jam wyinatyi níwinø'øn ja pyaat'atyidi ja teetywindsøn'ajtk. ⁷ Xjats ja Pedro yiknajtswa'widøø møøt ja Juan, jøts ja ojts yikpikta'akti jam agujk'äm, wñets ja yiktiibyøjktøø, yide'en ja ojts yiknøjmidit:

—¿Pøn yø jade'en tø mdanigutujk'atyidi jøts jade'en m'adø'øtstít, pøn jade'en tø m'anéemyidi?

⁸ Xjats ja Pedro y'adsøøy, kumi tø ja Espíritu Santo ja wyinaty amuum tyatøkyyi, jøts ja tnimaaay:

—Meets wñdsøndøjkti, meets møja'a'dyøjkti pøn jaty tsinaadyip ya Israel: ⁹ ku øøts idø'øn jade'en tø xyiktiy sa tø chø'øky yø pamaa'y, sa yø tø yik'ødyuñ, ¹⁰ n'adsojimbetp øøts ja m'ayuujk, nnigajpxp øøts ya mayja'a'y agujky, jøts tnijawidit níduki'iysi pøn jaty tsinaadyip ya Israel, jøts yø jaa'y ixa tyani mee mwinduujy møk møjaaw. Ja

nwindsøn'ajtím Jesucristo ja' yø tø yiktsø'øgyi pøn kugajp'ajtp jam Nazaret, ja' midi meets ojts xyikruspety, jøts ja' Dios Teety tø yikpidsimyi jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy.

11 Jade'en idø'øn ja Jesús ñamyayi tø ñøjkxni ejxim ja tsaq midi meets jagam m'ixjibejp, midi mee mgayiktuun jam pochkyøjxp, jøts ja' ixyam ne'egi tø pyidsimy jadigojk jawaani øy, midi tmach'etkøjxp tuki'iyyi ja poch'aaw. **12** Ni pøn jadu'uk xkayiknitso'ok'ajtint sa adøm Jesús xyiknitso'ok'ajtyindi, pøn ja Dios tu'ugyi tø ttanibiktaagi ya naxwiiñ.

13 Xjats ku ja kudunktøjk t'ejxti ja Pedro mørøt ja Juan, ku ja jade'en møk'ampy wyingugajpxiyidi, winets ja t'ejxkajptøø kudam ja kya'ixpikyidi, ku ja ñugojaal'yidi, jøts ja jade'en nugo myaydi tyajti, winets ja t'ejxkajptinim jøts kudam ja yja'adi pøn ja Jesús wyinaty tø tmøøtwidetti. **14** Jøts ja jaa'y midi wyinaty tø chø'øky, jam idø'øn ja wyinaty tmøøtanidi, paty ja kudunktøjk ka' t'ukmidsepwanidøø. **15** Xjats ja yikajxpidsømdøø ma ja mayjaal'y jam wyinaty tø ñamyukyidi, jøts ja kudunktøjk ja agø'ømyidi tkajpx'øyidøø. **16** Yide'en ja ñawyajnidøø:

—¿Sa yø jaa'y njanchtuu'nindit? Pø tyumnija'winidipxi yø' pøn jaty ya tsinaadyip Jerusalén jøts ku yø jade'en tø tyktuujnidì ja Dios myøk'ajtin, ¿ti jats adøm ja ngagupi'kyim ku dø'øn ja jade'en tø yjanchjaty? **17** Wan yø tkajpx'adsøjka'andi, jøts ja Jesús ka'ap ja yja' y'ukyikajpxyø'øñit jam mayjaal'y agujkp.

18 Xjats ja twaqadsoodøø ja Pedro mørøt ja Juan, ja møk'ampy t'ana'amdøø jøts ja kidi jade'en ja jaa'y t'ukyik'ixpøjknidi, ka'ap ja jade'en t'ukajpxwa'kxinidit ja Jesús yja'.

19 Winets ja Pedro y'adsoodøø mørøt ja Juan, jøts ja wyandøø:

—Ukwïnmaagyukidim kø'øm pøni tiy tam jade'en, pøni øy tam ja Dios jade'en tjawi ku mee ne'egi myikmimado'ot, jøts ja kyayikmimado'ot. **20** Nijuuni øøts ja ngamajtstu'utt midi øøts jaa'y nduk'ixpijkpy, kumi tø øøts ja jade'en kø'øm ndyimyadøy, jøts kumi tø øøts ja jade'en kø'øm ndyimy'ixy.

21 Winets ja kudunktøjk ja ojts kyajpx'adsø'øgiyidi jøts nigidi'iyam ja ojts tyimyikmatsti, yikmajstuttøø ja jadi'inñi. Nigidi ja yikmiwinmaaq'nbyajtidøø sudso ja tyik'ayo'ombaattit, kumi tsø'jkidip ja', niduki'iyyi ja kajp jaa'y wyinaty tkajxaknidi ja Dios.

22 Jade'en idø'øn ja pakma'at jaa'y chøøjky, jam idø'øn ja jaa'y yjumøjt ja wyinaty wixijkxy myajtskin pøn ja Dios yiktsoojkiyøø.

Ku ja Jesús yjanchja'wibi t'amidooodøø ja møk'ajtin

23 Xjats ku ja Pedro mørøt ja Juan y'awaq'atspidsømdøø, winets ja myigu'uk ja tninøjkxtøø ma ja jap wyinaty, jøts ja ojts ttamimadya'akti sa jaty teetywindsøn sa jaty møjaal'dyøjkti ja wyinaty tø ñii'mxyidi. **24** Xjats ku ja myigu'uk ja jade'en tmadooodøø, winets ja niduki'iyyi ja Dios t'ajot'ajttøø:

—Kuuyi me Dios Teety jadu'uk møk'ajtin møk xmøødi. Tø xyiknajtskojigiyixy tuki'iyyi winø'øn ja pikta'aky y'ity naxwiiñ, wan tsajpi, wan tnaajxi, wan tnøøji tmejyi. Tum mets yø mja'ajtpy amuum.

25 Nayi mets ja David ja Espíritu Santo mdakyik'agajpxiyii'ñ ku ja xyikwaañ yide'en: ¿Tigøjxp ku jaa'y kajp kajp nugo jotkøjxpim t'ejxti pøn ya jagagugajp'ajtip, pønts ya kugajp'ajtip,

jøts yø tmidundigøwyamidi ja nwindsøn'ajtím?

26 Ja wiñsøndøkti midi yikutujktip ya naxwiiñ, ja' tø tmidsepøkti ja nwindsøn'ajtím, jøts ja jaa'y midi t'ana'amdip ja kajp, tø ja ñamyukyidi may'ampy, jøts ja tnibidø'kti ja Dios Teety, nayide'en ja tmidsepøkti ja yiknitsokpi midi ja Dios Teety kyejxpy.

27 Jøts janch tø dø'øn yjaty, kumi jade'en ja Herodes mørøt ja Poncio Pilato tø tmianamyukyidi ja wenk jaa'y jøts nayide'en yø israelit jaa'dyi ya møj kajpjøøjty, ja' idø'øn jade'en tø yikmidsepiky ja m'U'nk Jesús pøn janch tsuj janch wa'ats, pøn me kø'øm tø xanibiktaagi yiknitsokpi. **28** Tø dø'øn ja jaa'y ja jade'en yjanchtuñi sa mets ja wyinaty

kø'om tø xanibiktaagi jøts ku ja jade'en yjatt, tøts idø'on ja jade'en yjaty. ²⁹ Dios Teety, ejx ixyam sa tkajpx'adsø'øgidi ja jaa'y, yikjotmøkpøk yø mdumbi jøts kyatsø'øgidit ku tkajpxtit ja mgajpxy ja m'ayuujk. ³⁰ Mo' møk'ajtin, mo' pudøjkin jøts tyiktso'oktit ja pamaa'y jøts tyikwingaxø'oktit ja Jesús myøk'ajtin.

³¹ Xjats ku ja chapkajpx'abajtidøø, winets ja Dios tyikmiiñ ja ujx ma ja jam wyinaty tø ñamyukyidi; xjats ja jade'en ja Espíritu Santo yikjotmøkpøjkidøø, jøts tkajpxwa'kxiidøø amumjoojt ja Dios kyajpxy ma jaty ja wyidejttøø.

Ku ja Jesús pyadumbitøjk amuki ja pyikta'aky tja'ajtti

³² Ja mayja'a'y midi wyinaty tø tjanchjawidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, tu'ugyi ja wyinmaañidi, ka' pøn wenk wyinmay, nítu'ugin nipøn ja pyikta'aky tkaja'adijj, tyumja'ajtip idø'on ja niduknax, ka'ap ja pøn tja'aty nadyu'uk. ³³ Jøts ja kudanaabyi jotmøk'ampy ja tnigajpxti tnimadya'akti ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, sa ja pyidsiimy jadigojk yap oo'kpi jutjøtpy. Dios idø'on ja yikxon pudøjkin møøjyidip. ³⁴ Jøts nipøn niti kya'ijtxyi, kumi tyoo'ktip ja ñaqajx ja', kumi tyoo'ktip ja tyøjk ja' pøni pøn jaty jam ja pyikta'aky tmøøt'ajtp, jøts ja ñimeen ja tyikmenidi, ³⁵ jøts ja ttagødøkidi ja kudanaabyitøkti. Ja'ats ja tyikwø'kxtip, jøts ja ttagumaydi pøni pøn jam tigati ka'ejtxiyip. ³⁶ Jamts idø'on wyinaty tu'uk ja israelit jaa'y pøn ja Levi y'apteety'amøjip, José dø'øn ja xyøøw, jam ja wyinaty tø kye'exy ma ja naajx jam møj meyjotp midi txøøw'ajtp Chipre. Ja'abi jaa'y ja kudanaabyitøjk yikxødigatstøø, jøts ttejtøø Bernabé midi tyijpy kajpxjot'amøjkibi; ³⁷ ja'ats idø'on tto'jk ja ñaqajx jøts ja tyikmiiñ ja naxtsow, jøts ja ttagødøjkiyii'ñ ja nwindsøn'ajtim kyudanaabyi.

5

Ku ja Ananías jøts ja Safira tmidundigøødyøø ja Espíritu Santo

¹ Jamts idø'on wyinaty jadu'uk ja jaa'y pøn txøøw'ajtp Ananías, jøts ja ñidø'øxy Safira txøøwi, ja'ats idø'on tto'ktøø ja ñaqajx tukam. ² Xjats ja kujkwa'kxy tmidanidøø naxtsow, jøts ja ojts kujkwa'kxy ttaninijkxy ja kudanaabyitøkti, jade'en ja ttanikajpxy jøts ku ja jam ka'pxy, ka'ap ja jade'en ttukmadøy, wa'ats ñidø'øxy ja møøt tnijawí ku ja jade'en y'adø'øtsti. ³ Xjats ja Pedro tnimqay ja ya'a'y:

—Ananías, ¿tiku miku' tø mdatøkiyi jøts jade'en xjawin'øønwø'añ ja Espíritu Santo, kidi kujkwa'kxyip tø xyikmiñ? ⁴ ¿Ti kidi ja kam xkø'ømnøajxi? Jøts ku tø xøøky, ¿ti kidi ja meeñ xkø'ømja'ají jøts xkøyakt pøni winø'øn kø'om xkøyakwa'añ? Dios tø xawin'iiñ, kidi øødsip.

⁵ Ja'ayi Ananías jade'en tmadøø, winets ja jatyi øøky ñaxkidøajky. Ku ja jaa'y ja jade'en niduki'iyi tnimadoodøø jøts ja yjanchø'jkidøø. ⁶ Xjats ja una'jk jaa'y myendøø, jøts ja t'abejtøø ja oo'kpi jøts ja t'atsyiknaxøjkidøø.

⁷ Tigøøk oorinin idø'øn ja wyinaty jade'en tø yjaty, ku tyøkjyii'ñ ja Ananías ñidø'øxy nay jam, ka'ap ja tnijawí pøni tidam idø'øn wyinaty tø tyuñi. ⁸ Xjats ja Pedro ja tyiibyøjkøø, jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Nigajpx, ¿jade'en idø'øn ja naajx tø xjanchtookti winø'øn tø xanitejti?

Winets ja y'adsøø jøts ja wyøaqñ:

—Jade'en øøts ja tø ndøøky.

⁹ Xjats Pedro ja tnimqay:

—¿Tiku jade'en tø xkajpxy'atti ku ja Dios Teety y'Espíritu Santo jade'en xwin'øøndi? Ixa ja jaa'y tøk'agi'jy myendi midi ja mniyaa'y tø y'atsyiknaxøkiyi, jøts mets inet m'atsnajxøjkimyip.

¹⁰ Winets ja tø'øxy jatyi øøky ñaxkidøajky jam Pedro tyekyjø'øm. Xjats ku ja una'jk jaa'y tyøkjidøø, øøky ja yap tpattøø ja tø'øxyøjk, winets ja ojts jatyi tyikpidsømdi, jøts ja ojts t'atsnidajidi nay jam ñiyyaa'y pyukø'øm ma ja jam wyinaty tø yiknidaji. ¹¹ Winets ja Jesús yja' niduki'iyi yjanchø'jkidøø, jøts nayide'en pøn jaty ja ojts jade'en tnimadowdi.

Ja mamyilagr̄i midi ja Jesúś kyudanaabyi ñankyejxidøø

12 Møk idø'øn ja Jesúś kyudanaabyi ja milagr̄i ttundi jam mayja'a'y agujkp; jøts niduki'iyyi dø'øn ja Jesúś yja' jam yø'ømyukti møy tsaptøjk agø'øm midi yiktejp Salomón Tyøjkweenk. **13** Janch chøky'ajttip idø'øn ja kajp jaa'y ja', ka'apts ja niduki'iyyi ja jotmøkwinmaaq'ñ tjagyapti, jøts yap ñøjkxtit ma ja Jesúś yja' yap ñamyukyidi. **14** Namay idø'øn ja Jesúś y'ayuujk yikmibijky, jade'en ja yaa'dyøjk jøts nayide'en ja tø'øxyøjk. **15** Ja'agøjxpts ja pamaa'y yap yikiidyaktøø yap ma tuu' ñaxy, nay yap ja yikpikta'akti myaabajtkijxpy jøts tø'økyøjxp, jøts ja cho'oktit ku ja Pedro yap wyinaty ñaxy, øy ja y'aga'ax ja'ayi tyapaadiyidit. **16** Jøts nayide'en ja wenk kajp midi ja Jerusalén myiwingon'ajtpy, ja'ats tyikmendøø ja pyamaa'y jøts nayide'en pøn jaty wyinaty tø møk'ampy myachiyi ja miku'; xjats jade'en niduki'iyyi choktøø.

Ku ja Pedro møøt ja Juan yikjemundøø yiktedundøø

17 Winets ja teetywindsøn møøt ja seduceit jaa'y ojts nawyinaxi tjawiidi, **18** winets tmøstøø ja Jesúś kyudanaabyidi, jøts yap tsumdøø ma ja kajp jaa'y pyuxøjk yap. **19** Xjats nwindsøn'ajtim ja puxøjk agaj ojts tyik'awa'ach jøts tyikpidsiimy, jøts ojts tnøjmi:

20 —Nøjkxti jam møy tsaptøjkjøtpy, tukmadowdi jam ja jaa'y ja øy'ayuujk midi ndajuky'ajtindip.

21 Xjats ku dø'øn jade'en yiknimaydi, winets jøpyi ñøjkxtøø jam møy tsaptøjkjøtpy, jøts ja jaa'y ja jam tyik'ixpøjktøkjødøø.

Yam idø'øn ja teetywindsøn yap wyinaty udy'a'aky twaqadsoodinim niduki'iyyi ja møyja'a'dyøjkti midi ja Israelit jaa'y yikutujk'adsinaadyip, jøts ja Jesúś kyudanaabyi nayide'en yikwaqdsowa'andi pøn wyinaty tø yiksumdi. **22** Xjats tkejxy ja teetywindsøn ja tyumbi, jøts ku jam yjaja'ttøø jam puxøjk agø'øm, nitu'uk ja ojts tkapaaqtii pøn idø'øn jayiktanigaxtip; winets ja jadi'iñi wyimbejtnidøø **23** jøts ttukmadoodøø ja teetywindsøn, jøts yide'en tnimaadyøø:

—Ku øøts jam tø nja'aty, aduky øøts ja puxøjk jam tø nbaqaty, jam idø'øn ja soldadi y'ejx'etti puxøjk agø'øm; xjats ku øø tø nyik'awa'ach, niøøn øøts yap nitu'uk tø ngapaqaty.

24 Xjats ku dø'øn jade'en tmadoodøø ja ayuujk ja møy teetywindsøndi, jøts møøt ja tsaptøjk adsinaabyi, winets ñawya'añidi: “¿Sudso'ampy nmidaabyaqajtindit, sudso'ampy yjøpkøxt yø jade'embø winmaaq'ñ?” **25** Jøts winet jatyi tu'uk yja'jty ja jaa'y, jøts ja wyaañ: —¿Kidi xnijawidi? Pø ja'axi yik'ixpøjkti jam møy tsaptøjkjotp midi meets tø x'uktsumy.

26 Winets ja tsaptøjk adsinaabyi tmøødiyyi'ñ ja tajkti, jøts ojts twaqawidi ja Jesúś kyudanaabyi, nisa dø'øn ja tkatundi, tsø'jkidip ku ja kajp jaa'y myi'ambøkiyidit jøts ku jotmøñ chaaga'adsiyidit. **27** Ku dø'øn tyikja'ttøø, winets ttawingugajxidøø ma ja israelit jaa'y kyutujk adsinaabyidi, winets ja teetywindsøn tnimaay ja Jesúś kyudanaabyidi:

28 —Tø øøts nnigajpxy jøts ku øøts ojts nyikutuky, jøts ku meets ja Jesúś yja' ya niwine'enin xkanancky'ixpøkiyidit. ¿Ti dø'øn ixyam jade'en tø xundi? Meets ixyam jinaxy tø xuknija'wiguixy ja m'ixpøjkin ya Jerusalén, jøts øøts xukpøky'atwa'añ nayide'en ja Jesúś y'o'jkin.

29 Winets ja Pedro t'adsojimbettøø møøt ja myigu'uk:

—Kuwani øøts ja Dios yja' nbaduujniyi jøts ka'ap ja jaa'y yja'. **30** Ja Dios Teety pøn adøm n'apteety'amøj Dios'ajttøø, nay ja' kø'øm tø tyikjujkpyiky ja Jesúś, pøn meets kruskøjxp mmiwopajt kyøjø'øm tyekyjø'øm, jøts jade'en xyik'ooktøø. **31** Tø ja Dios ja kø'øm tpikta'aky møy windsøn y'aga'ngyø'ampy jøts yikutukt, jøts nayide'en ya tyiknitso'ok'att ja naqxwii'ñit jaa'y, paty Dios jade'en t'ayo'ixy ja Israelit jaa'dyi, jøts jade'en yikpojkpimaa'kxtit ku tmajtstu'uttit ja pyøktyu'unin. **32** Wa'ats øøts idø'øn ja nnijawíku ja Dios Teety idø'øn jade'en ttuuñ, jøts y'ijxpy nayide'en ja Espíritu Santo midi ja Dios Teety tyuktatøjkip ja yjaa'y, pøn jaty ja kyajpxy paduujniyip.

³³ Xjats ku dø'ón ja Israelit jaa'y jade'en ja kyutujk adsinaabyi tmadoodøø, jøts ja Jesús kyudanaabyi yikmi'ambøktøø jøts yik'oookwajnidøø. ³⁴ Jamts wyinaty nido'ukti ja kutujk adsinaabyidi pøn yiktejtøp fariseit jaa'y, ja' xyøøw Gamaliel midi tnank'yixpøjkiyip ja Moisés kyutujk, jøts janch tsojkiyip idø'ón ja kajp jaa'y ja!. Ja'ats ttanaagyuksiyyii'ñ, winets tkajxpidsimgijxy ja Jesús kyudanaabyi, jøts ja jap mimo'j t'atsyik'awixy abiky tsoo.

³⁵ Xjats yiknimaadyi ja kutujk adsinaabyidi:

—Meets Israelit jaa'y, kidi yø jaa'y nugo ajawi sa xundi. ³⁶ Ja'myatsti ku ojts tu'uk ja jaa'y ñamyøjpikta'agyi windsøn pøn txøøw'ajtp Teudas, jøts ja kyutujk ojts ttawin'iiñ ja jaa'y nimaktaxk magø'pxy. Winets ja soldadi ojts yik'øogyi ja kya'owynmaq'ngyøjxp, xjats ja jadi'iñi wyindigøgyøjxti pøn jaty wyinaty tø tpabøkti. ³⁷ Xjats jadigojk yajtkojmi nayide'en ku ja gobierni tmachomujky ja yja'a'y, winets nay ja'abi tiempøtu'uk ja Galileit jaa'y ojts kø'om ñamyøjwindsønbikta'agiyi jøts namay ja jaa'y nayide'en ttukmibijkyl; winets ja soldadi nayide'en yik'o'jkiyøø, xjats ja jade'en kyutigøøy ja kyutujk. ³⁸ Paty ø nwa'añ jøts xmajtstu'uttit yø'øbi jaa'dyi, ka'ap nugo xatøjkiyidit ja wyinmaq'ñ. Pøni kyø'ømwinmaq'ñ yø'ødi, kudigø'øpyts yø tsojk; ³⁹ pøni Dios yja' yø', nijuunits meets yø xkayikudigø'øty. Øyim mnay'ejx'etiyidit; kidim Dios mørøt nugo mdseptundi.

⁴⁰ Xjats ku dø'ón ja Gamaliel jade'en kyajpxy'abajtiyii'ñ, jøts ja kutujk adsinaabyitøjk udyø'aky tmibøjkøjxtøø. Winets twaqdsoodøø ja Jesús kyudanaabyitøjk jøts tyik'ayo'ombaqattøø, xjats tnimaadyi jøts ka' nugo tjaakajpxwa'kx'adø'øtstít ja Jesús y'ixpøjkin; winets jadi'iñi tmajtstu'ttøø. ⁴¹ Xjats ja Jesús kyudanaabyi jap pyidsømdøø ma ja israelit jaa'y kyutujk adsinaabyi japti, jotkujk idø'ón ja ñayjawiyidi kumi tø ja Dios ja wyinaty tyanibikta'agiyidi, jøts ja jade'en y'ayo'odit Jesús køjxp. ⁴² Ejtp idø'ón ja jabom jabom tnigajpxxti tkajpxwa'kxidi ja Jesús yja', jøts ja jaa'y jade'en ttuk'ixpøkti jap mørøt tsaptøjkjøpty jøts nayide'en awingujky tøjkjøjty, nijuuni dø'ón ja tkamajtstu'ttøø.

6

Ku ja niwixujkpi yaa'dyøjk yikpiktaktøø ejx'ejtpi

¹ Nay ja'abi et, nay ja'abi jumøjt idø'ón ja jaa'y ñamayi'adøtstøø pøn jaty ja Jesús yja' pyaduujnidip. Jøts ja' midi tkajpxtip ja griego ayuujk, ja' idø'ón ojts y'øø'mbinaxwa'akti jøts tnø'øoniñi ja myigu'uk pøn tkajpxtip ja israelit ayuujk, ja'agøjxp idø'ón ja y'øøndi ku ja kyu'øktyø'øxy ja kyayik'ejxti yikxon, ku ja jii'kxy jabom jabom yjawa'kxy. ² Ja' idø'ón ja ñi'øøndip, winets ja nimakmajtskipi jaa'y pøn tkudanaadyip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ja' ojts nido'uki'iyi tnankñamyukyidi ja Dios yja'a'y, jøts ja tnimaadyøø:

—Ka'ap jade'en y'øyi ku øøts ja jii'kxy nyikwa'kxt, jøts øøts ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadyø'aky nga'atskajpxwa'kxit, ñti juuni øøts ja n'atstuñ? ³ Migu'uktøjkti, paty øøts yikxon ndyimñigajpxy, ixa'adi niwixujk jaa'y, nay jaayi dø'ón kø'om mnawyiy'ejxit, ja' idø'ón m'ixa'adip pøn windsø'øgi'ejttip, pøn ja'gyukidip, jøts pøn ja Espíritu Santo tmøøt'ajttip, ja'ats yø tank mdaguwanidip jøts ja jii'kxy ja jade'en tyikwa'kxit. ⁴ Øøts dios'ajot'ajtwamp øøts, njaaktyimdyuk'ixpøjkwampy øøts jaa'y ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadyø'aky.

⁵ Xjats nido'uki'iyi ñagyajpxkyupøkjødøø, winets ja Esteban yikpiktajky yikjii'kxwya'kxpi, ja jaa'y pøn idø'ón ja Dios mørøt tjanch'ajot'ajtp, pøn tmøøt'ajtp ja Espíritu Santo. Ja'ats idø'ón jade'en yikwiwejtstøø mørøt ja Felipe, mørøt ja Prócoro, mørøt ja Nicanor, mørøt ja Timón, mørøt ja Parmenas, jøts mørøt ja Nicolás pøn tsoo'mp jam Antioquía, ja' midi wyinaty jekyip tø t'ukpabiky ja israelit jaa'y chinqa'yindi. ⁶ Xjats ja jam wyinaty tø tyikmendi ma ja nwindsøn'ajtim kyudanaabyi jamdi, jøts ja tkunu'u'kxtøø jøts ja jade'en tkonixajtøø.

⁷ Xjats ja Dios kyajpxy jade'en myøjtak'adijch, mayi'adøtsp idø'ón jade'en ja Dios yja'a'y jam Jerusalén, kø'ømbaqat ja teetyøjkti tjanchja'winiñi, kø'ømbaqat ja t'ajot'ajtnidi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

Ku ja Esteban yiksumnaaq

⁸ Jamts idø'øn ja jaq'a'y wyinaty tu'uk midi txøøw'ajtp Esteban, ja' idø'øn ja Dios myøk'ajtin amuum myøøt'ajtpy, Dios idø'øn ja kyunu'u'kxin nayide'en amuum myøøt'ajtpy, jøts ja jade'en ttuuñ ja myilagri Dios myøk'ajtingøjxp jam mayja'a'y agujkp. ⁹ Nay jamts idø'øn ja jaq'a'y wyinatymidi winaqagin, pøn xuminøjkxtip ma tsaptøjk jam yikxødiy Esclavos Libertados. Jam wyinaty ja'adi midi tsoo'ndip Cirenit etjopt, jøts Alejandriit etjopt, jøts Ciliciit etjopt, møøt Asiit etjopt. Ja'ats idø'øn tnibidø'øktøø ja Esteban, jøts ja jade'en xe ya ñadyamigajpxni'bøjkidøø; ¹⁰ jøts nigidi dø'øn ja tmidanaadyøø sa ja Esteban ojts wya'añ, kumi wiyy'ajtin ja yiktumpy, jøts nayi Espíritu Santo ja pudøjkiyip. ¹¹ Xjats ja mayja'a'y winaqagin tmijuudyøø ja myigu'uk, jøts idø'øn ja wya'andit jøts ku ja Esteban wyinaty tø tka'ødyiji ja Moisés jøts ja Dios. ¹² Xjats idø'øn ja jade'en jotkøjxpim tuk'ejxpina'xwa'akti ja myigu'uk, ñiduki'iyyi ja moja'a'dyøjkti møøt ja kajpxwejpi'tøjkti; jøts ja t'adinaadyujktøø ja Esteban, xjats idø'øn ja jade'en tmajtstøø jøts ja tyiknøjkxtøø jam møj kutujtaajkjotp. ¹³ Nay ojts idø'øn ja tpiktaakmidi ja testigi pøn tnidaaq'ajtp ja Esteban, yide'en ja wyandøø:

—Ya'at jaq'a'y nijuuni yø tkamajstu'uty ja kya'øy'ajtin, xumi jade'en yø ttagajxpy tpaxi'iky yø tsaptøjk, nayide'en yø ttuñ ja Moisés kyutujk. ¹⁴ Ti yø jade'en ñadyijyi, pø tøts øots yø jade'en kø'øm ndyimyadøy ku yø jade'en wya'añ, jøts ku Jesú (ja Nazaretit jaq'a'y) tyikudigø'øty yø tsaptøjk møøt yø tsinaaq'a'yin midi ja Moisés yiktaaq'an.

¹⁵ Exam ja jade'en wya'andi, winets ja mayja'a'y pøn jaty jam wyinaty tsinaadyip, ja'ats ojts t'ejxti ja Esteban jøts ku wyeen y'aaw ja jade'en kyaxi'iky sam ankilisin.

7

Ku ja Esteban kø'øm yjanagyugajpxøø

¹ Winets ja teetywindsøn ttibyijky ja Esteban, yide'en ja tnimaay:

—Janch jade'en mets tø m'adi'ich?

² Xjats ja yøñ'ampy t'adsøøy, jøts ja wya'añ:

—Mee migu'uktøjkti winø'øn myikteedyidi myiktaagidi, madowdi waani. Ku adøm n'apteety'amøj Abraham jap chinäaqy ma et txøøwi Mesopotamia, jøts ka'aním ja wyinaty ñijkxy tsinaabyi jam ma et txøøw'ajtmí Harán. Xjats ja Dios Teety pøn janch wa'ats janch møj ojts ñänky'ijxyiyi, ³ jøts ja Abraham yiknimaay: "Majstu'ut yø mdsinaadyaajk jøts nayide'en ja mmigu'uktøjkti, jøts mnøjkxt jam ma ja tsinaadyaajk n'atstuk'ext."

⁴ Xjats ja Abraham choo'ndøø jam chinaadyaajkjotpøø ma txøøw'aty Caldea, jøts ñøjkxtøø tsinaabyi jam Harán. Xjats ja tyeety jam y'oo'knäa, winets ja Dios Teety twaädsøøy ja Abraham ma ixyam ndsinaaq'yindi. ⁵ Jøts ku ja jade'en yja'aty niwinø'ønin ja ñaaqx ja kyayikmøøy, nugo ja chinäaqy; jøts nay ja Dios Teety kø'øm tyikutujk jøts yikmo'otnim ja ñaaqx ma chøønidit ja y'u'nk ja y'unä'jk øy ja Abraham wyinaty yja'øoky; ka'aním ja y'u'nk te ku ja Dios jade'en wyandaajky. ⁶ Jøts nayide'en ja Dios Teety tjaaknimaay ja Abraham, jøts ku ja y'u'nk y'unä'jkti, y'apti y'okti ñøjkxtit tsinaabyi abikyajp, jøts jap jaq'a'y ja yjanchyiktunidit ejxim jiyujkin. Ku ja jap yja'attit, winets ja jaq'a'y kyayik'ødyunidit maktaax magø'pxy jumøjt. ⁷ Xjats ja Dios nayide'en wyaañ: "Øts ndiidyu'ump ja jaq'a'y pøn mga'ødyunidip, pøn myiktunidip jiyujkin, jøts ngajxpidsø'ømdit kyø'ømnäqjotpøti, jøts ø xwindsø'øgìdit nay ya." ⁸ Jøts nay yø Dios Teety møøt ja Abraham tkajpxy'ajty sa jaty ja ejxpajt ja ejxa'an ku ja yikmo'odit ja naajx. Jøts tpiktaajkøø sa mutsk mixyu'nk yiktu'undit ku kya'axtit. Paty idø'øn ku ja Abraham y'u'nk kyaxi'jky midi txøøw'ajt Isaac, winets jade'en ttundi sa tkajpxy'ajttøø jøts ja ejxa'an tpiktaajki ñe'kxkøjxp, kyiduktujk xøøw ja jade'en ttuuñ. Nayide'en ja Isaac ttuuñ ja y'u'nk midi txøøw'ajt Jacob, jøts nayide'en ttuuñ ja Jacob ja y'u'nk y'unä'jkti nimakmajtsk pøn y'apteety'ajttøø ja Israelit jaq'a'y.

⁹ Ya'at Jacob y'u'nk y'una'jkti midi adøm n'apteety'ajtindøø, myi'ajkidip ja y'uch José ja'adi, paty ja ojts ttoo'knidi jøts tyiknøjkxtøø jam Egiptit jaa'y y'etjotp. Jøts ja José, ka'ap ja Dios myajtstu'udyi njuuni. ¹⁰ Nay yø Dios pudøjkiyip ku y'ayo'ombaøty. Jøts nay ja' ja møøjyip ja wiyy'ajtin, ja'agøjxp chojkiyøø ja Faraón midi møj windsøn'ajtp jam Egipto. Nay ja' tpiktaøjk ja José gobernador jøts ja yikutukt jap kutujktaøjkjøtpy, jøts nayide'en jap Faraón tyøjkøtpy.

¹¹ Winets ja yuu myiiñ jøts janch may ayo'on pyajtidøø jam Egipto etjotp jøts nayide'en jam Canaán, paty adøm n'apteety'amøjti ka'ap tpaøttøø ti yjøø'kxtip. ¹² Xjats ku ja Jacob tnija'wøø jøts ku jap Egipto y'ity ariin, winets jap tkejxy ja y'u'nk y'una'jkti pømbi adøm n'apteety'ajtyindip. Jade'en ojts y'otsti mijawyeen. ¹³ Ku myimajtsk ojk ñøjkxtøø, winets ja José kø'om ñankyl'ejxiyøø, jøts jade'en ja Faraón tnija'wøø kudam ñamyigu'uk'atyidi. ¹⁴ Xjats ja José twaødsøø ja tyeety jøts níduki'iyyi ja myigu'uktøjkti, nídigui'pxy myakmokx níduki'iyyi y'ejttøø. ¹⁵ Jade'en ja Jacob yja'jty ku yikwaødsøø tsinaabyi jap Egipto. Jap y'oo'knæg møøt adøm n'apteety'amøjti. ¹⁶ Xjats ku jam y'oo'ktøø, winets jam tyiknøjkxtøø Siquem y'etjotp ma ja Abraham jam wyinaty ja jut tø tjuy, midi ja Hamor y'u'nk tyooktøø.

¹⁷ Xjats ku ja Israelit jaa'y myayiñdi jam Egipto ñaqjotp, winets ja Dios ja wyanda'aky y'adukwani midi wyandøajk Abraham køjxp. ¹⁸ Winets ja Egiptit jaa'y tpiktaktøø tu'uk ja møj windsøn, pøn tkanijal'wiø pøni sa ja José wyinaty tø y'atswindsøn'aty. ¹⁹ Ja'ats idø'øn twindaøay'ajt adøm nmigugajpti jøts tjemduuñ tteduuñ adøm n'apteety'amøjti, yide'en idø'øn ttuuñ jøts ku aguwaniøxp ttukmajstu'uty ja teety ja taøkti ja myaxu'nkti jøts y'oooktit. ²⁰ Ja'abi xøøw ja'abi jumøjt idø'øn ja maxu'nk kye'jxy midi txøøw'ajt Moisés, jøts janch tsojki ja Dios ja'. Xjats ja Moisés ja tyeety tyaaø yikya'jkiyøø tigøøk po!. ²¹ Winets yikmajtstutnæg kuwani, xjats nay yø Faraón ñøøx ojts tpaøty, jøts tyikye'jky ejxiøm ja kyø'om'u'ngin. ²² Xjats ja Moisés jap wyijy kyejy y'ixpijky, jøts midi ja Egiptit jaa'y yjajtip, nay jap ja Moisés yikta'awaqan. Ku ja jade'en y'ixpijky, kajpxwa'kx ja janch øy janch tsuø, jøts yjanchtumpy idø'øn ja kø'om jade'en.

²³ Xjats ku ja Moisés wyinaty ja jyumøjt wixijkxy, winets ja t'atspaøatwa'añ ja myigugajp ja israelit jaa'y. ²⁴ Winets jap ojts t'ejxpøaty ja myigu'uk ku ja jap wyinaty ja egiptit jaa'y yjemduñi tyeduñi. Winets ja Moisés ja myigu'uk t'ayo'ijxy jøts tnigubøjky, paty ja tyik'ø'jky ja' egiptit jaa'y. ²⁵ Kumi jade'en ja yjawinmay jøts ku ja myigu'uktøjk tnijawidit, jøts ku ja Dios myo'owa'añdi ja awa'ats'ajtin, jøts nagyø'øm ja twindsøn'attit; jøts ja myigu'uk ka'ap ja tnija'widøø. ²⁶ Xjats kyimjabom'ajty, winets ja Moisés tpaøty ja myigu'uk namajtsk, nache'jkiyip tam ja wyinaty, xjats ja Moisés wyinmaay jøts ñamyiyuji'atidit, jøts tnimaay: "¿Tiku jade'en mnayjemduñidi mnadyeduñidi, kidi mdukjaa'yip meets?" ²⁷ Xjats ja' midi ja myigu'uk wyinaty tjemdum ttedump jøts ja Moisés yiknajtstejimyaa, jøts ñimaayjøø: "¿Pøn mets tø mbikta'agyi yikutujkpi jøts øø x'ana'amt?" ²⁸ ¿Xyik'ookwamp øts nayide'en sam ja xyik'ø'jky ja' egiptit jaa'y uxøø?" ²⁹ Xjats ku ja Moisés jade'en tmadøø ja ayuujk, winets jatyi kyeejky ku yikniøay jøts ku uxøø wyinaty ja jaa'y tø tyik'øøky, winets ñijkxy jap tsinaabyi ma et jap txøøwi Madián. Japts chïnaay sami ja'atjaa'y, winets jap ja y'u'nk tpaøajty namajtsk tum mixy.

³⁰ Tø ja wyinaty chïnaañi wixijkxy jumøjt, winets ñijkxy widejtpi jam tø'ots etjotp, wingon et ma kojpk jam midi txøøw'ajtp Sinaí, xjats jam t'ejxpøajty tu'uk ja ankiliø jam jønjotp midi ujtsxiøumgøjxp tøøpy. ³¹ Xjats ja Moisés ñigyumøap tja'wiyii'ñ ku ja jøøn t'ejxpøajty, jøts ku tjaøkwïngunøjkxøø wingon, winets tmadøø ja Dios Teety y'ayuujk ku ja wyø'añ: ³² "Øts mets m'apteety'amøj xdiøs'ajtp nayide'en ja Abraham, ja Isaac, jøts nayide'en ja Jacob." Xjats ja Moisés chø'øgidøjkiñña, jøts ka' y'uknadya'a'ejxinøø jøts twin'ext. ³³ Winets ja Dios Teety ñimaayjøø: "¿Tiku yø mgø'øk xkajeñ, kumi tø øts yø nwi'ixy ya'at et?" ³⁴ Kø'øm øts tø n'ixy ja njaa'y ku jam y'ayo'ombaøatti Egipto,

tø øts nayide'en nmadøy sa yjø'ødi sa ya'axti, sa yjatti sa kyubatti, ja' tø nnimiñ jøts nyik'awa'atspidsø'ømdit. Mada'ak, jøts jam mnøjkxt Egipto."

³⁵ 'Øy ja Moisés wyinaty tø yjayiknøjmi jøts ku ja ka' wyindsøn'att, jøts ku ja ka' tyiidyu'unt, Diosts ja kø'øm kajxiyi jøts ja tyik'awa'atspidsø'ømt, jøts nayide'en tniwindsøn'att ja myigu'uktøjk, ja'agøjxp ku ja ąnkilis jam tyukmadoji ujts ximumgyøjxp jøøn agujkp. ³⁶ Nay yø Moisés idø'øn tyikpidsøøm adøm n'apteety'amøjtí jam Egipto, jøts nayide'en yjanchtuun ja milagrí jøts ja Dios myøk'ajtín tyiktuujnøø, jade'en ttuuñ jam Egipto, jøts nayide'en ma ja Tsajpts Mejy, jøts jam tø'øts etjotp, winet ku jam jade'en chinqaq wixijkxy jumøjt. ³⁷ Nay yø Moisés idø'øn tnimaqay ja israelit ja'a'y: "Myiktanigaxtip ja Dios Teety ja kyugajpxy tu'uk, nayide'en idø'øn ja mye'ent sam øts ja jawyeen tø xkejxyin, jøts nay adøm idø'øn ja nmigu'uk ja'. Ja'ats idø'øn mbadu'unindip." ³⁸ Nay yø Moisés idø'øn kyudanqay ja yja'a'y jam tø'øts etjotp ma ja kojpk txøøwi Sinaí, ku ja ąnkilis myøøjyøø ja øgyajpxy ja øy'ayuujk midi ndajujky'ajtindip; jøts adøm ja nayide'en nnija'wint.

³⁹ Xjats adøm n'apteety'amøjtí ka' tpadundøø pøni midi ja Moisés yjananktyunwajnip, jam ja ne'egi jadigojk ñøjkxwa'andi nay jam Egipto, jøts ja Moisés jade'en yikmajstu'utwa'añ. ⁴⁰ Winets tnimaadyøø ja Aaron: "Yikojik øots nwenkdiosti jøts øots ja' xuu'wa'at, kumi ka'ap øots nnijawi pøni sa ja Moisés yjaty ku øots nichøky'ampy xyikpidsii'my Egipto." ⁴¹ Xjats tyik'a'øyiñaxti ja løjch, jøts tyik'oo'kti namay ja jiyujk, ja' idø'øn tyamiyoxtip tyawindsø'jkidip ja løjch awanax, winets ja' ttaxondaktøø midi kø'øm yik'øyidøø. ⁴² Xjats ja Dios Teety myajtstuujtidøø jøts ja wyqañ, wan yø wenk dios yja' tpaduujnidì, wan tmadsa'ji wan ttii'ji. Yide'en idø'øn ja Dios Teety kyugajpxy jøp ñøkyjøtpy tjaadyandi:

Ku meets jam mduu'yø'øy tø'øts etjotp wixijkxy jumøjt,

¿myik'o'jkik meets ja jiyujk may'ampy øts nwindsø'jkingøjxp?

⁴³ Pø ka'axi yjade'eni, pø jinaxyi meets ja wenk dios yja' ixyam xpaduujniyi, ku ja dios Moloc mørøt ja tyøjk xkiwyidejtiyidi ja tø'øts naxjotp.

Nayide'en jadu'uk ja wenk dios Renfán myaadsa' xpaduujnidì ja yja', yide'en idø'øn ja kø'øm xyik'øyidøø jøts xwindsø'jkidøø.

Ja'agøjxp meets ngajxpidsømwaañidi jøts jam mnøjkxtit Babilonia jixkø'øm, jamts nayide'en m'ayo'ombaañtit.

Ya'at idø'øn ja Dios ja kyugajpxy tyukjaay, xjats ja Esteban yja'akwaañ:

⁴⁴ 'Nayide'en jam tø'øts etjotp ja n'apteety'amøjtí tmøøt'ajttøø ja wetøjk tu'uk ma tpøkjø'økti ja kyutujkti, tsaaagøjxp idø'øn ja yja'ayi, Dios idø'øn ojts tyuk'ijxyi ja Moisés sudso wetøjk y'øyit. ⁴⁵ Xjats ku ja tiempi ñajxy jeky jumøjt, winets ja møja'a'dyøjkti tkøyajknidøø ja wetøjk mørøt ja wyindsøn Josué. Winets ja myidsep tmimajadaktøø pøn jaty ja wyinaty tsinaadyip, kumi kø'øm ja Dios ja kyexyidi jøts ja chinqaq jøp yikmo'odit. Nay ja wetøjk wyinaty yiktundip ku ja David yikutujky. ⁴⁶ Jøts ja Dios ja ojts y'a'ejxiyi, paty ja tu'uk tkojwa'añ ja tsaptøjk ma ja chøønit ja Dios Teety pøn ja Jacob ojts Dios'ajtmi; ⁴⁷ jøts ni ka'abyim ja tkøj ja tsaptøjk; winets ku ja Salomón tyøki windsøn, ja'anims tkoj ja tsaptøjk. ⁴⁸ Jøts øyim ja Dios jøp kyidymchøøni kuwanøi jøp tsaptøjkjøtpy midi ja jaa'y yik'øyidøø, kumi yide'en ja Dios ja y'ayuujk ttukmiyø'øy ja kyugajpxy ku ja yide'en wy'añ:

⁴⁹ Tsajpjøtpy ø ndsøøni, jøts nayide'en naxwiiñ.

¿Ti ndøjk meets idø'øn myik'øyip, jøts ti tsinaadyaqjk meets idø'øn xmo'owamp?

⁵⁰ ¿Kidi øtsip jade'en tuki'iyi tø nyik'øyi?

⁵¹ Xjats ja Esteban tja'aknimaqay yide'en ja myigu'uktí:

—Meetsxi mgamadoop mgaja'gyujkidip, jøts nijuuni meets ja Espíritu Santo xkagupøjkti. Jade'en mee nugo mjanch'ity sami n'apteety'amøjtí. ⁵² Ja'axi tjemdundip ttedundip ja Dios Teety kyugajpxy, jøts tyik'oo'ktøø pømbi yjøpja'widiøip ku ja myenwa'añ

ja yiknitsokpi, pøn janch øy janch wa'ats. Ixyamts ja yiknitsokpi yjanchmiiñ, pø meetsxi ja mgøyajk jøts ja ja'a'y yik'oogiyit. ⁵³ Pø tøxi meets ja ankilis ja Dios kyutujk mjamo'øyi jøts nika'ap ja xpadundi.

Ku ja Esteban y'øjky

⁵⁴ Xjats ku jade'en yiknimaadyøø ja winets yikxon tjanchty-imyi'ambøjktøø ja Esteban. ⁵⁵ Kumi ja Espíritu Santo ja Esteban yjanchmøøt'ajtpy, winets ja chajp'ijxy jøts t'ejxpaaqjty ja tsuj'ajtin ja øy'ajtin ma ja Dios Teety, jøts nayide'en t'ijxy ku ja Jesús jam tyanı Dios Teety aga'ngyøjø'om. ⁵⁶ Xjats tnimaaq pøn yik'oookwajniyidip: —;Uk'ejxti! Awa'ats øts yø tsajp ø n'ixy, jøts nayide'en n'ejxpaaqy ja Cristo tyanı Dios Teety aga'ngyø'ampy.

⁵⁷ Xjats ja ja'a'dyi ka'ap ja tmadowdi, y'amatstip ja tyatsk ja', niyaxni niyokni dø'øn tnibidøktøø jøts tmøtstøø. ⁵⁸ Jøts tyikpidsømdøø aguwaniøjxp yap kajpjøtpy; winets ja ni'øø'nibidi jawyeen ja chabixy tjandøø jøts ja ttuk'ejx'etti ja mixy Saulo, xjats idø'øn jatyi twik'a'tsnibøjkidøø ja Esteban. ⁵⁹ Yika'tsp wyinaty ja Esteban, jøts ja chapkajpxy jøts ja wyaañ:

—Nwindsøn'ajtim Jesús, mets ndagødøjkip ø n'anmija'win.

⁶⁰ Xjats ku jade'en wyaañ winets ñaguyuxendyaaqkiyøø jøts møk wyaañ:

—Kidi xukpøky'aty nmigu'uktøjkti yø n'o'jkin.

Kuts wyaañguijxy jade'en, winets y'oo'knqa.

8

Ku ja Saulo tjemduuñ tteduuñ ja Jesús yjanchja'wiibiidi

¹ Jøts ja mixy Saulo yjotkujk'ajty ku ja tyik'oo'ktøø ja Esteban. Xjats nay ja'abi xøøw, winets ja tsep cho'ondaqjky møøt ja' pøn ja Jesús yjanchja'widip jam Jerusalén. Paty yide'en niðuki'iyi cho'onjøknidøø pøn ja tsep tkawandip, jøts jam ñøjkxti nay Judeit kajp wingon, jøts nayide'en Samaria y'etjopti. May idø'øn choo'niðøø, ja'ayi dø'øn tøndøø ja Jesús kyudanaabyi pøn nimakmajtskja'a'y'ajtip. ² Xjats winaagin jaa'y pøn ja Dios kyajpxy tpadundip, ja' tyiknajxøjkidøø ja Esteban jøts nayide'en tjanchpayaq'axti. ³ Xjats ja Saulo txumika'øduñ ja myigu'uk pøn ja Jesús yjanchja'widip, jøts t'ixaañibøjkøø tøjk tøjk. Kuts ja tpaajty, jøts ja t'ixjidøjtpidsimy tyøkjøtpy wan tjaya'a'yí wan tøjk'øxyi, jøts ja tyikpuxøjktoki.

Ku ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ojts yikajpxwa'kxy jam Samariit etjotp

⁴ Xjats niðuki'iyi midi tsoo'niðøø Jerusalén jøts ja ñøjkxtøø omagajp, ja'ats ja Dios kyajpxy tkajpxwa'kxiðøø midi anmija'win tyiknitso'ok'ajtp. ⁵ Xjats ja niðu'ukti, pøn txøøw'ajt Felipe, ja'ats nøjkx abikyajp jam Samariit y'etjotp, winets ja jam tkajpxwa'kxy sa yjajty sa kyubejty ja Jesús. ⁶ Winets ja ja'a'y yjanchñamyujkidøø namay, jøts ja tjanchpatmadowdi sa wyaañ sa kyajpxy ja Felipe, jøts ku nayide'en milagri ttuuñ. ⁷ Winets tyikpidsiimy ja mamyiku' midi ja ja'a'y wyinaty tø tyatøkìyidi, jøts møk idø'øn ja tjanchmiyaaxti ku pyidsømdøø ja mikul'; nay ja' tyiktsoojk may ja køxujxpí pakxujxpídi, jøts nayide'en tyiktsøøjky ja pakma'at ja'a'dyi. ⁸ Paty idø'øn yjanchjotkujk'ajttøø ja jamit ja'a'y.

⁹ Jøts nay jamts idø'øn ja yaa'dyøjk tu'uk y'ijty pøn txøøw'ajtp Simón, ja'ats jam yik'adujkp jøts nayide'en xyimay, ja'agøjxp idø'øn ja tjanchmøjawidi ku ja jade'en ñamyøjpikta'agyí ja Simón. ¹⁰ Xjats ja niðuki'iyi ja møj ja mutskti tpatmadowdi pøni sa jaty ja Simón wyaañ. Winets wyandøø jøts ku tjanchmyøði ja Dios myøk'ajtin.

¹¹ Jøts tpaduujniðøø ja yja' ku ja xyimay jøts ku ja yik'aduky, may jumøjt idø'øn ja wyin'øø'niðøø. ¹² Xjats ku ja Felipe tnigajpxkijxy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky pøni sa yjajty kyubejty ja Jesús, jøts ku ja tnigajpxy ja Dios kyutujk midi ja yja'a'y ja tyanitanaapy, winets ja yikpabøjknqa, xjats ja yaa'y ja tø'øxy ñøbajttøø. ¹³ Nayide'en

ja Simón tpabøjknimaa, jøts ja ñøbajtmaa, jøts ja tjamyøot'ajty ja Felipe, winets ja ñigyumaāp tjanchja'wøø ku ja Felipe tjanchpiktaqy ja milagri, jøts ja Dios myøk'ajtin tyikwingaxi'iky.

¹⁴ Xjats ku ja Jesús kyudanaabyi pøn jam jaaktaandøø Jerusalén tnija'widøø, ku ja Samariit jaq'y winaqagin tø wyinaty tkupøjkti ja Dios kyajpxy y'ayuujk jøts ku ja tpadu'undit, winets ja yjaakyikajxtøø ja Pedro mørøt ja Juan. ¹⁵ Jøts ku jam yja'ttøø, winets tku'amidowdøø ja Samariit jaq'y midi tpadundip ja Jesús yja' jøts tyatøkiyidit ja Espíritu Santo. ¹⁶ Ka'anim wyinaty ja Espíritu Santo tyatøkiyidi ja Samariit jaq'dyi; ja'ayi wyinaty tø ñøbattøø Jesús xyøøgøjxp. ¹⁷ Xjats ku ja tkøníxajtøø ja jamit jaq'dyi, winets ja tyatøkiyidøø ja Espíritu Santo.

¹⁸ Ku ja Simón tjanch'ijxy ku ja Jesús kyudanaabyi ja Espíritu Santo ttuktatøki ja jaq'dyi, winets ja juy t'amidøø, ¹⁹ jøts tnimaāy:

—Tiku meets xkadamiðøøky yø Dios myøk'ajtin midi mee mmiwidiijtpy, jøts ø nayide'en øy pøn ngøníxajt, jøts nayide'en nduktatøkit ja Espíritu Santo.

²⁰ Xjats ja Pedro tnimaāy:

—Pøni jap ja meeñ xmøødi, wan ja mørøt mgudigøy, jade'enxi mets yjawi mwìnmay jøts yø yiktøøky midi ja Dios yajkpy. ²¹ Ka'ats mets yø mbaat'atyiyi ya'at midi øø nmiwidiijtpy, ka' mets mwìnmaāñ y'øyi pyaadi Dios wyingujky. ²² Majtstu'ut yø mga'øwyìnmaāñ, minuu'kxa'ak ja Dios pøni maa'kxujkiyip midi tø xwinmay m'äm mjotp. ²³ N'ijxpy øts yjawi ku ka'øwyìnmaāñ xmøødi, yø'øts myikjem'adøøjtsip myikte'adøøjtsip.

²⁴ Xjats ja Simón y'adsøøy:

—Ku'ajot'ajtik meets, jøts øts ja nbøky ngagu'ayo'ombaqadit.

²⁵ Xjats ku ja Juan mørøt ja Pedro tnigajpxkøxtøø ja Dios kyajpxy y'ayuujk, jøts nay ja' tkajpxwa'kxtip jam magyajpjotp nay ja Samariit y'etjotp, yide'en ja wyandøø sudso'ampy yø anmija'wøñ ñitso'ok'aty, winets wyimbejtnidøø nay jam Jerusalén.

Ku ja Felipe mørøt nabaājtyøø ja Etiopiit jaa'y

²⁶ Xjats ku ja jade'en wyimbejtnidøø, jøts ja nwindsøn'ajtim y'ankilis ojts ja Felipe myigajpxyiyi, jøts ñimaājyiyøø:

—Pødø'øk mets jøts mnøjkxt abatkø'øm'ampy, ja tuu' midi naXP Jerusalén jøts nayide'en Gaza.

Jade'en idø'øn ja ankilis ñimaājyøø ja Felipe. Ja'abi tuu' idø'øn naXP tø'øts etjotp ma ka'apøn chøøni. ²⁷ Xjats ja pyidi'jky jøts ja chøø'ñ; winets tpaajty jam tuu'äm tu'uk ja Etiopiit jaa'y, pøn ja Dios Teety yap t'atswindsø'jkip Jerusalén. Ja jaq'y isaabiky ja', jøts mørøt yikutujkpi ja', jøts nayide'en t'ejax'ejtmiyøø ja myeeñ ja tø'øxy pøn jam mørøt windsøn'ajtp Etiopía, Candace ja xyøøw ja tø'øxy. ²⁸ Kyajpkøjxp idø'øn ja wyinaty wyimbejtni kyarretijøtpy, jøts jade'en tuktuu' tkajpx'adi'ich ja Isaías ñøky pøn ja Dios kyugajpxy'ajt. ²⁹ Winets ja Espíritu Santo myigajpxiyøø ja Felipe, jøts ja ñimaājyøø:

—Wingonjawi puwa'agi yø karreti.

³⁰ Xjats ku ja wingon tpuwa'jki, jøts tmadøø ku ja ñøkyajpxy, jøts ja tyiktiyy ja Felipe:

—¿Mnimadøøpy idø'øn midi ixja mgajpxpy?

³¹ Xjats ja wyaañ ja ñøkyajpxpi:

—¿Sudso øts yø' nwìnmodo'ot, pø ka'ats ø pøn, pøn øts xukwinmodo'op?

Winets ja Felipe yikway jøts tyøkit yap karretijøtpy jøts tmøøtsøønit. ³² Midi ja Etiopiit jaa'y wyinaty kyajpxpy, ya'at idø'øn ja'!

Ku jaa'y yik'o'jkøø kyupiky'ajt ja', jade'en ja y'ijty kidim ja borreegi maxu'nk y'øøky; ka'ap ja sa' wya'añ, uum ja' jade'en ejxim borreegi ku yikeepy.

³³ Jade'en idø'øn ja jaa'y yik'ayoojyøø, jøts nika' kø'øm ñønky'ayowiyit; ku ja jade'en yiktuñ, ¿pøn ja kugajpxiyip?

Tø dø'øn jabaqat kyixy ja chincaa'yin ya' naXwiñ.

Yide'en idø'øn yap yja'ayi midi ja Etiopiit jaa'y kyajpxpy.

³⁴ Xjats ja jaa'y yiktojøø ja Felipe:

—Tun ja may'ajt, nigajpx waani, ḥpøn idø'øn yø jade'en ñimadyakpy, kø'ømyi yø jade'en ñañimadya'agi, uk wenkpi dø'øn yø ñimadyakpy?

³⁵ Xjats ja Felipe ttuk'ixpøjknibøjkøø sa yajty sa kyubejty ja Jesús. ³⁶ Xjats ku ja jade'en yø'ødyi, winets ja møj nøø tpøattøø, jøts ja Etiopiit jaa'y wyaañ:

—Ixats ja nøø yjawí, ḥti kidi ndejint y'oyit ku nnøbatt?

³⁷ Xjats ja Felipe t'adsøøy:

—Pøni mjanchja'wip ja Jesús tu'uk amumjoojt, o me nyiknøbatt.

Winets ja t'adsojimbijty:

—Njanchja'wip øts ku ja Jesucristo yjanch'u'nk'atyi ja Dios Teety.

³⁸ Xjats ku ja jade'en wyaañ jøts ja karreti tyikwa'k'oyidøø; winets ñøjkxtøø jam møj nøøjotp, jamts ñøbejty ja Etiopiit jaa'y. ³⁹ Kuts jam pyidsømdøø møj nøøjotp, jøts ja Espíritu Santo yiknøjkxøø abiky et ja Felipe, jøts ja Etiopiit jaa'y nika'ap ja t'uk'ejxnaa; jøts ja tyuu' tnøjkxnaa jotkujk. ⁴⁰ Jøts ja Felipe yap yja'aty mä kajp yap txøowi Azoto. Kajp kajp idø'øn ja tkajpxwa'kxwidity sa dø'øn ja anmija'win ñits'o'ok'att. Xjats ojts yap yja'tni mä kajp yap txøowi Cesarea.

9

Ku ja Saulo tyiktigajch ja chinaa'yin

¹ Xjats ku ja jade'en, jødsyim ja Saulo tkidyimyja'dyigøy ja o'jkin, kuwaní tyimdyanekwa'añ ja' pøn yjanchja'widip ja Jesús yja'. Paty ojts trinijkxy ja teetywøndøø,

² jøts t'ats'amido'ot ja nøky ja tiy'ajtin. Ja'ats ja myinøjkxp jøts ja ttuk'ext ja teetyi pøn jam ttundip tsaptøjkjotp mä txøowi Damasco, winets ja t'ixa'at pøni pøn ja Jesús yja' pyaduujnidip, jøts jam ja tyiknøjkxt kø'tsumy Jerusalén, wan tjaya'a'yí wan tjato'oxyi. ³ Kuts jam yja'atwaaní Damasco, winets ojts jotmøñ ja jaj ñawidityi midi kidakp tsajpjøtpy, janch tsamamp ja jaj. ⁴ Winets ja Saulo kyidaqay, jøts tmadøøy ja ayuujk ku ja yide'en wyaañ:

—Saulo, Saulo, ḥtiku ø xjemduñ xeduñ?

⁵ Xjats ja Saulo tyikiyy:

—¿Mbønimts me teety idø'øn?

Jøts ja y'adsoojøø:

—Øts idø'øn Jesús, nay yø' midi mjemdumpy mdedumpy. Kø'øm me mnay'ayo'onduñiyi jade'en kidi tsakaña ku ja ti tnepy, jøts ja kø'øm kujp ñadyukyø'ødyiyi.

⁶ Xjats ja Saulo yjanchmi bejpøjknäa ku jade'en yiknøjmi, jøts wyaañ:

—¿Timts me teety xamidsokp, ti ø ndu'ump?

Winets ja nwøndøø'najtim ñimaajyøø:

—Pødø'øk jøts jam mnøjkxt kajpjotp, jamts myiktukmado'ot pøni ti mdu'ump.

⁷ Xjats ja Saulo yjamøøt nayide'en yjanchø'jkidøø ku ja Saulo y'ayuujk ja jade'en tmadojidi, jøts ka'ap ja t'ejxtøø pøni pøn ja myigajpxpy. ⁸ Winets jatyi ja Saulo pyidi'jky, jøts ku ja yjawin'ejxwa'kxy, ka'ap ja ti t'ejxpaaaty. Winets ja myigu'uk y'ukwejtsniyidøø, jøts ja yiknøjkxi Damasco. ⁹ Jamts chinaa'yigøø xøøw jøts niti tka'ijxy, ni kyakay ni kya'uuky, niti tkatuñ.

¹⁰ Jamts idø'øn tu'uk chinaamyi yaa'dyøjk pøn tjanchja'wip ja Jesús, Ananías, idø'øn ja xyøøw, winets ja nwøndøø'najtim ojts trinijkxy ja Ananías, jøts ja tnimaay:

—¡Mets Ananías!

Xjats ja Ananías t'adsøøy:

—¿Ti, teety?

¹¹ Xjats nay jatyi ñimaajyøø:

—Pødø'øk jøts mnøjkxt mä ja tuu' yiktiy Tihdyuu', jøts ku jam mja'att Judas tyøjkwindum, jamts xyiknidøøwit ja Tarsit jaa'y midi txøøw'ajt Saulo. Dios'ajot'ajt

inet ja jam, ¹² jøts tø ja nayide'en tnijawi agumaa'gyojxp, ku me mnøjkxt jøts ja wyin'ejxwa'kxkojmit wa'ats ku xkønixajt.

¹³ Kuts ja jade'en tmadøøy ja Ananías, jøts ja wyaañ:

—Janch namay, teety, idø'øn ja jaal'y tø xukmadowdi ku yø Saulo tjanchjemduñ tjanchteduñ ja' pøn mets mjanchja'wiyip jam Jerusalén. ¹⁴ Ixyamts ja tø tmija'aty nay ya ja tiy'ajtin, midi ja teetywindsøn ja ojts t'amidøy jøts ja tyiktsoont midi me mbaduujniyip.

¹⁵ Winets ja nwindsøn'ajtim wyaañ:

—Nøjkx x'ats'ixy ja Saulo, tø øts ja nwii'ixy, nyiktunwampy øts ja', abikyajp øts ja ngaxwa'añ. Japts øts x'atsnigajpuxt x'atsnimadya'akt, jøts ja ttukmado'ot ja jamit jaal'dyi mørøt ja' wyindsøndøjkti jøts nayide'en ja ya'at israelit jaal'dyi. ¹⁶ Nduk'exp øts ndukmado'op øts sudso jawyeen tyu'unt, jøts kuwaní nayide'en tmil'ayo'ot øts ngajpxy øts n'ayuujk ku ja jaal'y yjemdunit tyedunit.

¹⁷ Xjats ja Ananías ojts tninijkxy ja Saulo. Kuts ja yja'jty, jøts ja ja'ayi ojts tkønixajy jøts yide'en tnimaay:

—Migu'uk Saulo, øts tø xkexy ja nwindsøn'ajtim Jesús, nay ja' midi ojts x'ixy jam tuu'am, ja'ats øts tø xkexy jøts me nyikwin'ejxwa'kxt jadigojk, jøts ja Espíritu Santo nayide'en mdatøjkiniyit.

¹⁸ Xjats jotmøn kya'ay wyeengøjxp jade'en ja jatp ja t'ixy ejxi'mi ajkx jimeeñin, winets wyin'ejxpijky jadigojk. Xjats ja Saulo pyidøknæa, jøts ojts ñøbety. ¹⁹ Jøts ja jadigojk kyaabyijky, winetnimts ja myøjaaw tpijky, jøts yap yjaaktsinaay ja majtsk xøow ja tigøøk xøow mørøt ja' pøn tjanchja'widip ja Jesús jam Damasco.

Ku kyajpxwa'kxy ja Saulo jam Damasco

²⁰ Xjats ja Saulo tkajpxwa'kxnibøjkø jam tsaptøjkjotp, yide'en ja wyaañ ku ja Jesús y'U'nk'atyi ja Dios Teety. ²¹ Xjats ja ñigymaap tjanchja'widøø pøn jaty ja jam patmadojyøø, jøts ja xem yam ñagyajpxidøø, jøts yide'en ñawy'añidøø:

—¿Kidi nay ja jaal'yip yø' midi jam Jerusalén y'ijty tkamaa'kxp ja myigu'uk ku ja tpabøkti ja Jesús? ¿Kidi ja'ajip yø tø t'uknimiñ jøts tmajtsmukøxt ja Jesús yjanchja'wibidi, jøts ttawinguwa'qawit ja mørøt tñidyumbidi?

²² Xjats ja Saulo jinaxy yjaaktyimkyajpxwa'kxy, jøts ja yikxon tyimñigajpxy jøts ku ja Jesús ya tø yjanchyikexy yiknítsokpi, jøts ja israelit jaal'y jadi'iñi myondi y'oookti pøn jaty jam wyinaty tsinaadyip Damasco, niti kajpxy niti ayuujk ja'adi.

Ku ja Saulo ayu'uch kyeejky

²³ Xjats kyimjekñim ja israelit jaal'y tkajpxy'ajtnidøø jøts ja tyik'oooktit ja Saulo; ²⁴ jatyi Saulo ja tnija'wiyii'ñ. Winxøøw windsuu ja myidsep y'awejx'ityi ma piðsømdaqjk jam, jamts ja tyimyik'oogiyit. ²⁵ Winets ja Saulo ja myigu'uktøjkti pyiktaajkiyøø kachjøtpy jøts ttanikiññaxti ja pøch midi nawidity tukajpaal', jøts nika'ap jam ja pyidsimy ma ja myidsep y'awijxyi, paty idø'øn ja kya'ø'jky.

Ku ja Saulo jam yja'jty Jerusalén

²⁶ Xjats ku ja Saulo jam yja'jty Jerusalén, jøts ja tmianamyukwa'añi pøn ja Jesús tjanchja'widip. Janchtsø'jkiđipts ja', kumi ka'ap ja tjanchjawidi jøts kudam ja Saulo nayide'en tjanchjawi ja Jesús. ²⁷ Paty idø'øn ja Bernabé wyajiyøø, jøts ttukwinguwa'jkøø ja Jesús kyudanaabyidi. Jøts nay ja' ttukmadoow sudso wyinaty tø t'ixy ja Jesús jam tuu'am, jøts nayide'en sa ja myigajpxiyøø, jøts nayide'en ja ttukmadøøy sa ja ojts jam jotmøk tkajpxwa'kxy ja y'ayuujk Jesús køjxp. ²⁸ Xjats ja Saulo jam jade'en tyaañ Jerusalén, jøts ja mørøt wyidejtni pøn jaty ja Jesús yja' pyadundip. ²⁹ Jøts ja ka' ti tku-mayjawi, jokujk ja tkajpxwa'kxi ja nwindsøn'ajtim yja', jøts ja ttamimadya'aky ja israelit jaal'dyi pøn ja griegit ayuujk tkajpxtip; yikxon ja ñadyawingugajpxiyidi ku ja ja xe ja ya tum jade'en kyanagyupijkxyiyidi ja wyinmaa'ñ, ja'ats ja israelit jaal'y ñiwinma'ayidip jøts ja tyik'oooktit. ³⁰ Xjats ku ja myigu'uk jade'en tnija'widøø, winets ja yikwaañaa jøts

yiknøjkxiyøø jam Cesareit kajpjotp, jøts yikejxñim jøts ja ñøjkxt kyajpkijxpy midi txøøwip Tarso.

³¹ Xjats ja janchja'wibidi pøn jaty tsinaadyip jam etjotp midi yiktejp Judea, Galilea, jøts Samaria, nekim ja jam chinaañidi, jøts ñija'w'iadøjtsidip ja Jesús yja' ja'adi. Jøts juuni ja tka'ukwindsø'øgidi, ejtp ja twindsø'øgidi jøts namayi'adøtstip ja nayide'en, ja Espíritu Santo ja amuum pudøjkijidip.

Ku ja Eneas chøøjky

³² Xjats ku ja Pedro wyinaty t'ayø'øy ma jaty ja janchja'wibi chøønidì, nayide'en ojts t'ixy ja janchja'wibi pøn jam tsinaadyip ma ja kajp txøøwi Lida. ³³ Jamts tu'uk tpaajty ja yaa'dyøjk midi txøøw'ajt Eneas, tyuktujk jumøjtip ja pa'am ja wyinaty tø pyajtniyi, kyidyimpyidi'iky jøts koxuxyi pakxuxyi pa'am idø'øn ja myøøt. ³⁴ Xjats ja Pedro ja tnimaay:

—Eneas, Jesús myiktsojkip. Pidø'øk, wejtsjø'øk yø mmaaabjat.

Xjats ja Eneas pyidi'iky jaty, ³⁵ xjats niduki'iyi ja jaa'dyi pøn jaty kugajp'ajttip jam Lida jøts jam Sarón kuuyi ja tnija'widøø, winets ja tyikutigøødyi ja mojaa'chinaa'yin midi ja wyinaty chinaadyip, jøts ja nwindsøn'ajtim yja' tpabøjkniyidøø.

Ku ja Dorcas yujkpyijk yadigojk

³⁶ Nay ja'abi xøøw nay ja'abi jumøjt idø'øn chøøqay tu'uk ja tø'oxyøjk jam Jopit kajpjotp, Tabita dø'øn ja xyøøw, yide'en yiktijy griegit ayuujk, Dorcas. Jøts nayı Jesús idø'øn ja yjanchja'wimyip paty ja tjanchpudøki pøn ayoop pøn winmaapy. ³⁷ Winetsik idø'øn ja pa'am pyaajtniyaay jøts ja tyimyik'o'jkiyøø; jøts ku yikpujnøø, jøts ojts yikpikta'aky myiduknipatøjkixpy. ³⁸ Xjats kumi wingonts ja kajp midi txøøw'ajtp Lida, ma jøt wyinaty ja Pedro t'ayø'øy ja myigu'uktøkti, jøts kumi tø ja wyinaty ja Dorcas myigu'uk tnijawidi ku ja jam wyidity, winets ja ñagyajxidøø namajtsk jøts ja t'atstukmado'odit ja Pedro jøts mye'ent putyi.

³⁹ Xjats ja Pedro jaty tmøødi ja kugajpxtyi. Ku jam yja'ttøø, jøts jøt tyimwyøønøjkxiyøø ma ja oo'kpi jøt, winets ja Pedro ja ku'øktyø'øxtiyi ñawa'kwidejtiyøø, jøts ja tyuk'ijxyi ja wet midi wyinaty ja Dorcas tø tyik'øyi. ⁴⁰ Winets ja Pedro tkajxpidsønguixy ja jaa'dyi, jøts ja ñagyuxendyaajkøø, jøts kuts ja twindsapkajpxkjxy ja oo'kpi, xjats ja tnimaay:

—Tabita, pidø'øk.

Winets ja oo'kpi wyin'ejxwa'kxy jøts ja Pedro yikwin'ixy, winets chinaagyuøø. ⁴¹ Jøts ja kyø' ja tmajtstøø jøts ja jade'en pyidi'iky; winetnømts ja twaadsøø ja Pedro ja myigu'uktøø midi ja kyajxpidsøøm jøts nayide'en ja ku'øktyø'øxtiyi, xjats ja twin'ejxtøø, tødam yujkpyiky ja oo'kpi wyinaty. ⁴² Ñija'wigyøxtøø niduki'iyi ja Jopit kajp jaa'y, xjats namay tjanchja'widøø ja Jesús. ⁴³ Nay jam idø'øn ja Pedro tyaa'nø kawinøøk xøøw jam po'ogoo'tspi tyøjkwindump, ja' idø'øn ja xyøøw Simón.

10

Ku ja Pedro tmigajpxy ja soldadi windsøn pøn yiktejp Cornelio

¹ Jam idø'øn tu'uk y'ijty ja yaa'dyøjk ma kajp jam txøøwi Cesarea, Cornelio dø'øn ja xyøøw, ja'ats idø'øn ja soldadidi tukpiky tnwindsøn'ajtp pøn yikxøømøødyøø Italiani.

² Xjats ja Cornelio møøt ja y'u'nk møøt ja ñidø'øxy, yjanchja'myatstip idø'øn ja Dios Teety ja', jøts nayide'en twindsø'øgidi. Ajot'ajttip idø'øn ja Dios jabom jabom, jøts nayide'en tjanchtabudøjkidøø ja myeeñ ja ayoobi jaa'y. ³ Tu'uk idø'øn ja xøøw sa yajtysa kyubejty ja Cornelio, ku ojts wa'ats t'ixy awinmaaq'ngyøjxp ja Dios Teety y'ankilis, tigøøk yaxpin idø'øn wyinaty ku ojts ñidøkiy ma ja jøt wyinaty, winets ja xøøw ja tyamigajpxiyøø:

—¡Mets Cornelio!

⁴ Winets ja Cornelio tsø'øgijawí twin'ixy, jøts t'adsøøy:

—¿Ti, teety?

Xjats ja ąnkilis ojts ñii'mxyiyi:

—Tø ja Dios Teety ja m'ajot'ajtin mgupojkxiyi, jøts ku tø xpudøki nayide'en ja ayoobi ja'a'dyi. ⁵ Kax mgugajpxy jøts jam ñøjkxtit Jope, wan ja Simón t'atswawdi pøn nayide'en yiktejp Pedro. ⁶ Jam ja myidsøoni po'ogoo'tspi wyindump pøn yiktejmp nayi Simón, pøn jam tsinaapy mejy wìngon. Ja'ats mdukmadoowiyip pøni ti mdù'ump.

⁷ Xjats ku ja ąnkilis ñøjkxnaa, wìnets ja Cornelio twaqadsøoy ja tyumbi namajtsk. Wyaadsoow nayide'en ja soldadi tu'uk pøn ja møøt ñamyayi, jøts pøn nayide'en twindsø'jkip ja Dios Teety. ⁸ Xjats ja ttukmadoogijxy ja kyugajpxtyi sa jaty ja ąnkilis ja wyinaty tø ñii'mxyiyi, wìnetsnmts tkejxy.

⁹ Xjats ku kyimjabom'ajty, jawaani jam kyaja'tnidø kajpjotp ma ja yikaxtøø kugajpxy'ajtpi, wìnets ja Pedro pyejty jam tøjkøjxp dios'ajot'ajtpi, kujk xøøw et idø'øn wyinaty. ¹⁰ Janch yu'oo'knip idø'øn ja wyinaty jøts ja kyaawaya'añ; jpnimts ja kaaky wyinaty y'øyi, ku jotmøñ t'ejxpaaajty jade'en kidi jaa'y kyumaa'y, ¹¹ ku ja tsajp y'awa'ach jøts t'ixy ñaxkida'aky, jade'en ja t'ixy kidim ja møj manti, jøts tum wendi maktaxk iskiin. ¹² Jøts jam mantiøjxp mayjøøjp ja jiyujk t'ixy, jam ja tsaa'ñ, jam ja joon, jøts jam nayide'en ja maktaxkpi tekpyi jiyujk. ¹³ Wìnets tmadøoy ja ayuujk midi tsoo'mp tsajpjøtpy, jøts ja yide'en ñii'mxyiyi:

—Pidø'øk Pedro, yik'ook inet yø jiyujk tu'uk jøts xtsu'utst.

¹⁴ Xjats ja Pedro t'adsøoy:

—Ka' teety jade'en; niwindii øts jade'en ngatsu'uch ja kya'øybi kyawa'atspi, midi kapaaq'ajtiyip yiktsu'utst sam ja Moisés kyutujk.

¹⁵ Xjats jadigojk tmadøoy ja kajpxy ja ayuujk, jøts wya'añ:

—Kidi jade'en xka'ødyijy, tum mbaat'ajtip yø jiyujk tsu'uch midi Dios Teety tø ttanibiktaaqi.

¹⁶ Tigøøk ojk idø'øn ja manti wyimbijty y'adijy, jøts pyatøjkiñaa nay jap tsajpjøtpy.

¹⁷ Ixjam ja Pedro jade'en wyinaty myay tyajy, ti dø'øn ja tyijpy jade'en midi wyinaty tø t'ixy ku ja Cornelio kyugajpxy yja'ttøø, tø ja wyinaty tyiknidøøwidi ja Simón tyøjk. ¹⁸ Kuts ja jam yja'ttøø tøk'agi'py, wìnets møøk tkugajpxidøø pøni jap ja Simón midi nayide'en yiktejp Pedro. ¹⁹ Kumi ja' wyinaty ja Pedro myimaapy myidajpñim midi wyinaty tø t'ixy, wìnets ja Espíritu Santo ñimaaq'ayøø:

—Nidigøøk ixyam ja jaa'y m'ixa'ayiyi. ²⁰ Pidø'øk, wìnak jøts xmøødit yø jaa'y, kidi ti xpawinmay, nay øts yø' ngugajpxy.

²¹ Xjats ja Pedro tnïwinajky ma wyinaty ja Cornelio kyugajpxy y'awejxti, jøts ja tnimaaq'ay:

—Øts meets idø'øn x'ixaapy. ¿Ti dø'øn mnimendip?

²² Xjats ja kugajpxy t'adsoodøø:

—Ja Cornelio øø xyikugajpxy'ajtp, janch øy jaa'y ja' jøts nayi wyindsø'jkip ja Dios ja', xjats nayide'en janch tsojkip ja' ja israelit jaa'dyi. Nay ja Dios Teety idø'øn y'ankilis ja tnimaaq'ayøø jøts me myikwa'at, jøts jam njaa'mint ma ja chøoni ja Cornelio, jamts mets x'atstukmado'ot pøni ti jaty me mnija'wip, jøts ti jaty mmadya'akwampy.

²³ Xjats ja Pedro tkuwaa'wiñaa tyøjkøtpy, jøts jamyi myaqdøø. Xjats ja kyimjabomním choo'ndøø, wìnets ja Pedro twaay ja myijanchja'wibi winaagin midi jam Jope tsinaadyip.

²⁴ Jøtsnim kyimjabom yja'ttøø jam Cesarea, ma ja Cornelio y'awijxyiyi niduki'iyyi møøt ja myigu'uktøjkti, midi wyinaty tø twaqadsowdi jøts ja tpatmado'odit ja Pedro kyajpxy y'ayuujk. ²⁵ Kuts ja jam tyimyja'ttøø ja Pedro, xjats ja Cornelio y'adsooijyøø jøts ja pyidsimy tyøjkøtpy, xjats ja jatyi ñagyuxendyaajki ja Pedro wyingujk, jøts ja jade'en yikwindsø'ogi ejxim ja diosin. ²⁶ Wìnets ja Pedro jatyi twejtsji'iky, yide'en ja wyaañ:

—¿Tiku ø xwinguxaan? Pidø'øk, pø nay jaa'yts øts nayide'en sa mets.

²⁷ Jøts nay madyaktipním idø'øn ja wyinaty, ku jap tyøjkidøø tøjkøtpy ma wyinaty ja jaa'y jap yjanch'awejxti namay. ²⁸ Xjats ja Pedro tnimaaq'ay yide'en:

—Meets migu'uktøjkti, mnija'wip meets jøts ku øøts wenk n'israelitja'a'y'aty, ka'ap øøts n'øyja'wi jøts øøts nmigu'uk tmøtnabya'attit ja wenk ja'a'dyi uk tyøkjopti, ka'ap øøts ja n'ødyijy, ka'ap øøts ja nwø'atstijy. Tøts øts Dios xuknijawí, jøts ku ka'ap jade'en y'øyi jøts øts jade'en nwina'maty. ²⁹ Ja'agøjxp ø nmiñ jatyi ku mee xwaadsøøy. Jøts nnijawíwyampy øts ixyam ti meets idø'øn xamigajpxwamp ku meets xwaadsøøy.

³⁰ Xjats ja Cornelio t'adsøøy, yide'en ja tnimqay:

—Ixyam myimaktaxk xøøwiñi ku øts yide'en njajty, ya øts wyinaty ndøjkøøjty n'ayuu'aty, jøts ja Dios wyinaty n'ajot'aty winakxyøøw, ku øts jomøñ n'ejxpaaajty tu'uk ja ya'a'dyøjk, jøts janch tsamamp ja wyet amuum kyaxi'iky. ³¹ Winets øts yide'en xnimqay: "Mets Cornelio, tø ja Dios Teety ja mdios'ajot'ajtin mgupijkxyiyi, jøts ku tø xpudøki nayide'en ja ayoobi ja'a'dyi. ³² Kax mgugajpxy jøts jam ñøjkxt Jope, wan ja Simón t'atsway pøn nayide'en yiktejp Pedro. Jam ja myidsøoni ja po'ogoo'tspi wyindump midi jam tsinaapy mejy wingon. Ja'ats mdukmadowiyip pøni ti mdu'ump." Jade'en øts idø'øn ja ankilis xnimqay. ³³ Paty øts ngugajpxy jatyi nguejxy jøts me m'atsyikwa'at, pø janch øy ku tø xpaduñ ku tø mmiñ ya. Wa'ats ja Dios Teety x'ijxyim xnija'wa'am ku adøm ixyaqadi, ku øø nbatmadoowa'añ ja nwindsøn'ajtim kyajpxy y'ayuujk midi ja tø mdamigaxiyi, jøts mets ja ya jade'en xnigajpxt.

Ku ja Pedro kyajpxwa'kxy jam Cornelio tyøjkwindump

³⁴ Winets ja Pedro kyajpxnibøjkøø, jøts ja yide'en wyaqañ:

—Ixyam njanch'ixy njanchnijawí ku ja Dios Teety chøjkpy ja' øpyønja'a'yì, ka'ap ja' tka'øyja'wi, ³⁵ kyupijkpy ja' pøni pøn windsø'jkiyip, jøts y'øyja'a'y'attit nayide'en. ³⁶ Dios Teety idø'øn jade'en ojts ttukmadøy ja Israelit ja'a'y, ku xmi'øy'atwa'añindi jadigojk ja Jesucristo køjxp pøn nwindsøn'ajtyindip niduki'iyi.

³⁷ Pø mnija'wipxi meets niduki'iyi sa yajty sa kyubejty jam israelit ja'a'y y'etjopti, jam idø'øn cho'ondaqjk ma et txøøwi Galilea, tø wyinaty ja Juan Bautista jawyeen kyajpxwa'kxy, xjats ja ja'a'y ja nayide'en namay tyiknøbejty. ³⁸ Ja pø mnija'wipxi meets nayide'en ku ja Dios Teety ja Jesùs ttuktatøjkøø ja Espíritu Santo møøt ja myøk'ajtin, jøts nayide'en sa jaty ja wyidity ku ja t'ødyuñ ja ja'a'y, jøts ku ja tyiktsø'øky pøni pøn ja mi'ku' møøt y'itynom. Ja'agøjxp ja jade'en ttuuñ ku ja Dios Teety ja ejtp tmøøt'ity. ³⁹ Øøts idø'øn tø n'ixy, øøts idø'øn tø nnijawí, sa jaty ja Jesùs ttuuñ jam Israelit kyamwemp kyamjopti, jøts nayide'en jam Jerusaléngit ja'a'y myøjkajpjopti. Jøts nay tø øøts ja n'ixy sa jaty ja yajty ku yik'o'jkiyøø ja ja'a'y, jøts sa yikmitsumbejty jam kruskøjxp. ⁴⁰ Winets ja Dios Teety ojts kyidigøøk xøøw tyikpidsiimy jap oo'kpi jutjøtpy ma ñajxøjkøø ja Jesùs, xjats øøts ja xukyikwingaxi'iky. ⁴¹ Ka'ap ja yiktuk'ejxtøø ja mayja'a'dyi, øøts yide'en yø xukyikwingaxi'iky, kumi tø øøts ja wyinaty jawyeen xwi'ixy, jøts øøts ja n'ext, jøts øøts ja nnijawit. Xjats ku ja jade'en jadigojk yujkpyi'ky, jøts øøts ja ngaay jøts øøts ja n'uuky møøt. ⁴² Xjats øøts ja xani'ane'emy ja kajpxwa'kxk, jøts øøts ja ja'a'y ndukmado'ot nduknijawit ku ja Dios Teety ja kø'øm tpiktaajky ja Jesùs, jøts ja jujkpyi ja øøkpyi ttiiidyu'un. ⁴³ Nayide'en idø'øn wyinaty jekyip ja Dios Teety kyugajpxy tø tkajpxti tø tmadya'akti ja Jesùs, jøts pøni pøn tjanchja'wip ja Jesùs, winets yikmaa'kxuktit ja pyøky. Jade'en ja Pedro ja tnimqay ja ja'a'y.

Ku ja Espíritu Santo ttatøjkøø pøn ka'israelit ja'a'yidi

⁴⁴ Ñagyajpx'adøtsp wyinaty ja Pedro, ku ja Espíritu Santo tyatøkjiyidøø niduki'iyi ja ja'a'y pøn jaty jam wyinaty patmadojyip ja Pedro. ⁴⁵ Xjats ja israelit ja'a'y pøn ja Pedro tpadsoo'niyidøø ku ojts ja kugajpxy jam wyayidi, winets ja ñigyumaa'p tjanchja'widøø ku ja Dios tyuktatøkjiyidøø ja Espíritu Santo øpyønja'a'yì, pøn ka'ap israelitja'a'yidi. ⁴⁶ Ja'agøjxp idø'øn ja ojts yiknijawí ku ja adsu'jky ojts tjanchkajpxti tum ja wenk ayuujk, jøts ku ja nayide'en tjanch'øyja'widøø ja Dios. ⁴⁷ Xjats ja Pedro tnimqay ja myigu'uk midi myøøtwidijtpy:

—¿Ti pøn mibaaat xkadukyiknøbajtimp yø jaa'y, pø tøxi Espíritu Santo tyatøkiyidi jade'en sám adøm?

⁴⁸ Xjats ja Pedro tn'i'an'e'jmy jøts ja ñøbattit ja nwindsøn'ajtim Jesucristo myøk'ajtingøjxp. Jøts ja Pedro møkta'aky yiknømaay, jøts ja jam yjaakta'anit ja winaqk xøøwiñ.

11

Ku ja Pedro ttamimadyaqjky ya'atpi ayuujk pøn tjanchja'widip ja Jesús jam Jerusalén

¹ Xjats ja tnija'widøø ja Jesús kyudanaabyidi pøn jam tøndi Judeit y'etjotp, jøts ku ja wenk jaa'y wyinaty tø tkupiky ja Dios kyajpxy y'ayuujk pøn ka'ap y'israelitjaa'yidi.

² Xjats ku ja Pedro jadigojk wyimbijty jam Jerusalén, winets ja twindsø'ødyøø ja Pedro:

³ —¿Tiku ja tø x'ats'ixy ja wenk jaa'y pøn ka' y'israelitjaa'yidi, tiku møøt tø m'atskay m'atsjii'kxy?

⁴ Xjats ja Pedro tnimadyajktøjkøø sa ja yjajty sa ja kyubejty ku ja ojts yikway yikwich, jøts ja wyaañ:

⁵ —Jam ø wyinaty Jopit jaa'y kyajpjotp, jøts Dios'ajot'ajtpi wyinaty, jøts jade'en nja'wøø kidi ja jaa'y kyuma'ay, jade'en n'ejxpaaajty ejxim ja møj manti, ku n'ijxy kyida'aky tsajpwemp tum wendi maktaxk iskiini, jøts wyingøøñ ma'øts jap wyinaty. ⁶ Xjats nwin'ijxy yikxon ti dø'øn jap manti'jøtpy, winets jap n'ejxpaaajty janch mayjøøjp ja jiyujk, jap wyinaty tsaa'ñ, jap wyinaty joon, jøts nayide'en ja jiyujk midi maktaxk ja tyeky, jøts nayide'en midi janch'awa'andi. ⁷ Winets nmadøø ja ayuujk ku ø xnømaay: "Pidø'øk, Pedro; yik'ook inet yø jiyujk tu'uk jøts xtsu'utst." ⁸ Jøts ø n'adsøø: "Ka' teety jade'en. Niwindii øts jade'en ngatsu'uch ja kya'øybi kyawa'atspi, midi kapaaq'ajtiyip yiktsu'utst sám ja Moisés kyutujkin." ⁹ Winets øts jadigojk xmigajpxy jøts øts xnømaay: "Midi ja Dios tø tyikwa'ach kidi xka'ødyijy." ¹⁰ Tigøøk ojk idø'øn ja manti wyimbijty y'adijy, jøts pyatøjkiñaa nay jap tsajpjøtpy. ¹¹ Xjats ku øts jade'en njajty, winets nay jatyi yja'ttøø nidigøøk ja yaa'dyøjktøø ma'øts ja wyinaty, Cesarea dø'øn ja choondi jøts jam ñøjkxti ma'øts ja xpaattøø. ¹² Winets øts ja Espíritu Santo xnømaay jødsik øts ja kugajpxy nmøødidit, jøts ku nayide'en ka'ap ti nbawinma'aty. Winets ø xpado'sondi nidudujk ja Jopit jaa'dyi pøn tjanchja'widip ja Jesús. Xjats ku øts jam nja'jty Cesarea, winets ø øniduki'iyi ndøjkøø Cornelio tyøjkjotp pøn ø xnigajxøø. ¹³ Winets øts ja xukmadøø sa ja yjajty sa ja kyubejty jam tyøjkjotp, ku ja ankilis tu'uk t'ejxpaaajty, jøts ku ja ñømaayøø: "Kax mgugajpxy jøts jam ñøjkxt Jope, wan ja Simón t'atsway midi nayide'en yiktejp Pedro. ¹⁴ Ja'ats mdukmadowiyidip sudso m'anmija'win y'awa'atspidsø'ømdit møøt mmigu'uktøjkti." Jade'en ojts ñii'mxyi. ¹⁵ Xjats ku ojts nmigajpxniøøk niiduki'iyi, winets ja Espíritu Santo tyatøkiyidøø, nayide'en sám adøm xatøjka'andøø ku ojts myiduk'ojk tyimyin. ¹⁶ Xjats ku øts jade'en n'ijxy, winets øts jatyi nja'myejch ja nwindsøn'ajtim y'ayuujk sa ja wyaañ ku ja Juan Bautista mayjaa'y nøø ttuktanøbejty, jøts ku ja wyaañ: "Wenk mee mjatt, jade'en ku Espíritu Santo mdøtøkiyidit." ¹⁷ Pøni tyuktatøkiwyampy ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo ja wenk jaa'dyi jade'en sám adøm xuktatøjka'andøø, kumi adøm njanchja'windip ja Jesús, ¿ti øts ja jade'en ngaduktunip? Tsaachtyi øts idø'øn, pø kø'ømxí ja jade'en ttunwa'añ.

¹⁸ Ku ja jade'en tmadooodøø ja Pedro y'ayuujk, winets y'amongøjxtøø jøts yjotkujk'ajttøø, jøts ja Dios Teety tmøjpiktaajktøø, jøts yide'en wyaañdøø:

—Tø ja Dios Teety ttanibiktaagi jøts nayide'en yikunuul'kxtit øpyønjaa'yí ku ja tmajstu'uttit ja kya'ødyunk, winets ja tsinaa'yin xemikøjxp tpaattit!

Ku ja jaa'y ja Jesús tjanchja'wi'okwa'añ jam Antioquia

¹⁹ Ku ja Esteban t'ukyik'oo'ktøø, winets t'ixaanibøjkidøø pøn ja Jesús tjanchja'widip, xjats ja winaqgin kyaknøjkxtøø Fenicia, Chipre, jøts nayide'en Antioquia. Japts ja tkajpxwa'kxtøø ja øgyajpxy ja ømyadya'aky. Ka'ap ja nugo ajawi tnidyukmadowdi o

pøn, agø'ømyi ja tnadyamimadya'agyidi tuk'israelit jaa'dyi. ²⁰ Xjats winaagin ja'adi midi jam tssoo'ndip Chipre jøts nayide'en Cirene, ku ja nay jam yja'ttøø Antioquia winets ja nayide'en tkajpxwa'kxtøø ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, midi anmija'win tyiknitso'ok'ajtp, ja'ayi tyukmadoodip øn ka'israelit jaa'dyi. ²¹ Janchkunu'u'kxiði ja Dios ja' ku ja kyajpxwa'kxti, winets ja japit jaa'y tjanchyiktigatstøø chinqaq'yindi, jøts ja nwindsøn'ajtim yja' tpabøjkiñidøø.

²² Xjats ku ja jade'en tnija'widøø ja Jesùs yjanchja'wibidi øn jam tsinaadyip Jerusalén, winets ja tkaxti nay ja' myigu'uktøø pøn txøøw'ajt Bernabé, jøts jam ja ñijkxy Antioquia. ²³ Xjats ku jam yja'jty, jøts ja t'ijxy jøts ja tnija'wøø sa ja Dios Teety wyinaty tø tkunuu'kxy ja Antioquuit jaa'y ku ja chinqaq'yin wyinaty tø tyiktigatsti, winets ja janch yjotkujk'ajty yjanchxondaajky. Xjats ja tkajpxjot'amøkøø jøts amumjoojt ja nwindsøn'ajtim yja' tpaduujnidit, jøts nijuuni tkamajstu'uttit. ²⁴ Janch yuuy idø'øn ja Bernabé, yjanchmøøt'ajtpy ja Espíritu Santo, jøts nayide'en ja Dios t'ajot'ajty. Xjats jade'en ja namay jaa'y tpabøjkidøø ja nwindsøn'ajtim yja'.

²⁵ Xjats ku ja jade'en yajaty kyubejty ja Bernabé, winets ja ñøjkxkojmøø mä txøøwi Tarso jøts ja t'ats'ixa'at ja Saulo. Kuts ja jam tpaajty, winets ja twaanijkxy mä ja wyinaty tø tnidsøøñ jam Antioquia. ²⁶ Japts chinaadyøø tu'uk jumøjt ka'pxy møøt ja janchja'wibidi jøts ja tyik'ixpøktøø. Nay jam idø'øn Antioquia mä ojts ja Jesùs yjanchja'wibi yiktejti mijawyeen cristianos.

²⁷ Nay ja'abi xøøw nay ja'abi jumøjt ku ja Dios Teety kyugajpxy ojts ñijkxy nay jam Antioquia, øn jam tssoo'ndip Jerusalén. ²⁸ Xjats ku yja'ttøø, jøts tu'uk txøøwi Agabo, ja' idø'øn jam ojts tyanaay'øyi mayja'a'y agujkp, jamts ja kyajpxwa'kxy Espíritu Santo myøk'ajtingøjxp, jøts wyqañ jøts ku ja yuu møk'ampy myeenwa'añ ya naæwiiñ. Janch tiy yide'en, janch jajt idø'øn ja jade'en winet ku Claudio wyinaty myøjwindsøn'aty. ²⁹ Xjats ku ja jade'en ja janchja'wibi tmadoodøø ku ja yuu myenwa'añ, winets ja tkajpxy'ajttøø jøts pudøjkin ttanigaxtit ja myigu'uk øn jam tsinaadyip Judea, jade'en øni sa kø'øm tmo'owa'ændi niðu'uk niðu'uk. ³⁰ Jade'en ja tundøø, jøts ja ttamigajxidøø ja Bernabé møøt ja Saulo, jøts jam tkømo'odit ja jamit møja'a'dyøjkti.

12

Ku ja Herodes tnankiyik'o'jkøø ja Jacobo jøts ja Pedro ja'ayi yiktsuumy

¹ Xjats nay ja'abi xøøw nay ja'abi jumøjt ja møy windsøn Herodes tjemduñibøjki ttedunibøjki winaagin ja Jesùs yjanchja'wibidi. ² Jøts ja ttukta'ø'jky ja yøñchujx ja Jacobo, ja Juan y'ajch, ³ jøts ja t'ijxy ku ja israelit jaa'y ja yjawí jade'en ttaxonda'aktøø ku ja jade'en y'adi'ich. Xjats ja Pedro yjaaktyimykmajch paaski xøøjøøjty, winet ku ja tsapkaaky jadi'iñi yikay midi kalevadurimøøt. ⁴ Xjats ku jade'en ja Pedro yikmajch, winets ja windsøn Herodes ja pyiktaajkiyøø puxøjkjøtpy, japts soldadi ja y'ejx'ityiyi maktaxk piky jøts maktaxk soldadi tukpiky jaty. Jade'en ja Herodes yjawinmaay jøts ja tyikpidsø'ømt ja Pedro paaski xøøguixy, jøts ja mayja'a'y ttuk'ejxwa'añ ttuknijawiwy'añ. ⁵ Jap wyinaty ja Pedro tsumy, jøts nayide'en ejtp idø'øn ja y'ejx'ityiyi ja soldadi, winets ja Jesùs yjanchja'wibi tní'amidowidi tnibøktsowidi ja Pedro amumjoojt, jøts ja ttukmadoodøø ja Dios.

Ku ja Dios Teety y'ankilis ojts tyik'awa'atspidsimy ja Pedro jap puxøjkjøtpy

⁶ Nay ja'abi tsuu ku wyinaty tyimbyaqatwaqani ja kajpx'aqats ku ja yikpidsømøyt jøts ja kajp jaa'y y'ejxit ñijawiyit, jøts jaakmaap jap wyinaty ja Pedro. Jap wyinaty adsow aduuk ja soldadi ñama'ayiyi, puxkadeen koxøch wyinaty ja Pedro, jøts nayide'en ja soldadi t'ejx'etti ja tøjk'aaw. ⁷ Winets jaty ñimejnyøø ja nwindsøn'ajtim y'ankilis, jøts jap puxøjkjøtpy yjajpøkjixy. Xjats ja Pedro yikjixy jøts ku tyikniwijy, winets tnimaay yide'en: —Pidø'øk putyi.

Kuts ja pyidi'iky jøts ja kadeen jade'eñi kó'om kyajnqaa, ⁸ xjats ja ankilis ñimaajyiyøø yide'en:

—Nachumjøniyi yikxon, jøts tawa'agi yø mgø'øk.

Xjats ku ja Pedro jade'en tpaduuñ, jøts ja ankilis yjaaknimaajyøø:

—Tatøki yø mxox jøts øts ix'oojk xpayø'øty.

⁹ Xjats ja Pedro ix'oojk tpadsøø'ñ ja ankilis, ni tkanijawi po janch kajanch ku ja yik'awa'atspidsømw'añiyi. Jade'en jajtp ja tjawi ja Pedro kidi ja'a'y kyuma'ay. ¹⁰ Xjats ku ja jade'en yiktsoo'niyøø ja ankilis, jøts jam ñaxti ma myidukpiky ja ejx'ejtpidi, jøts nayide'en twinaxti ma ja myimajtsk pikpyi ejx'ejtpidi, jøts jam yja'ttøø ma pux'agaj jam tuu' pa'am, winets ja pux'agaj kó'om y'awaqajch jøts pyidsømdøø. Xjats ku jade'en y'aw'a'atspidsømdøø, jøts yjaagyø'ødyi jadu'ukpi tuu', japsimts ja Pedro ojts yikmajstu'uty nadyu'uk. ¹¹ Xjats ja tjanchja'wøø ku y'aw'a'atspidsiimy, jøts yide'en wyqaañ:

—Po janch jade'endamxi dø'øn ku ja nwindsøn'ajtim to tjanchkexy ja yankilis jøts øts ja xyik'awa'atspidsø'ømt jap puxøkjøtpy, jøts ja israelit ja'a'y mørøt ja wyindsøn Herodes jade'en to xkamimajada'akti pøni sa øts ja' xtyimyja'uktunwø'andi.

¹² Jade'en ja Pedro wyinmay, xjats ja ñijkxy jam María tyøkwindum midi ja Juan tyaaqip, ja Juan midi nayi yikxøømøppy Marcos. Ja' idø'øn ja tyaaqk tyøkwindum ñijkxy ja Pedro ma ja mayja'a'y jam wyinaty to ñamyukyidi, jøts idø'øn ja jam Dios'ajot'atti. ¹³ Kuts ja Pedro twingøjxy ja tøk'agi'pyit agaj, winets ja kiixy Rode pyidsiimy tyøjkjøtpy, jøts ja ojts tpatmadøø pøni pøn ja!. ¹⁴ Xjats ku ja ojts tyukmadøø kudam ja Pedro kyajpxy, nika'ap ja tøjk tyik'awaqajch, janch jotkujk ja wyimbijty yukwøøñ chapwøøñ, jøts ja myigu'uk ja t'atstukmado'ot ku ja Pedro jap kyajpxy. ¹⁵ Xjats ja myigu'uk ñimaajyiyøø:

—¡Po mguma'aymadyakp mets!

Jøts ja kiixy ja tyimyjanimaay ku ja tyimdyiy tyimyjanchi. Xjats ja ka'ap tyimybøkti tyimwyandip ja':

—¡Ka'ap inet yø yja'aji; po ja y'ankilis yø' midi nitanaajyiyip!

¹⁶ Ixap ja Pedro jøp'ijxy tyøkwingøxy. Jøts ku ja tyik'awatstøø ja tøjk'aaw, jøts po ma ja tyimyja'jttøø ku ja twingu'ejxitøø jøts kudam ja yjanchja'aji. ¹⁷ Ja'ayi ja Pedro ja kyø'tnøky'ejxøø jøts ja tukween y'ettit amøñi, winets ja tnimadyajknibøjkøø sa ja yjajty sa ja kyubejty ku ja nwindsøn'ajtim ojts yjuudyi jap puxøkjøtpy; xjats ja nayide'en t'uknimañañaa jøts ja ttukmado'odit ja Jacobo, nayide'en ja Jesús yjanchja'wibidi, jøts ja tnijawidit.

Xjats ku jade'en t'uknigajpxkøjxnaa, winets ja choo'naa jøts ja ñijkxy abiakyajp.

¹⁸ Xjats ku kyimjabom'ajty ku xyijñøø, winets ja soldadi ñigyumäap ñayja'wiyidøø ku ka'ap ja Pedro jap ukpøni. ¹⁹ Xjats ja Herodes mør pyagajxiyidøø jøts ja t'ats'ixa'adit, ka'ats ja ma t'ukpaatnidøø. Xjats ja Herodes wyaadsojiyidøø nidiuki'iyi jøts ja tyuknigajpxwa'añidi sudso'ampy ja Pedro pyidsiimy, winets ja Herodes ja yik'oo'kiñidøø. Xjats ku ja jade'en y'adiijch, winets jam choo'naa Judeit y'etjotp, jøts ñøjkxnaa tsinaabyi jam Cesarea.

Ku ja Herodes y'ø'jky

²⁰ Xjats ja mør windsøn Herodes janch mi'ajkip ja ja'a'y ja' pøn jam tsinaadyip Tiro jøts nayide'en Sidón. Xjats ja Tirot ja'a'y mørøt ja Sidóngit ja'a'y tkajpxy'ajtnidøø sudso ttu'undit sudso tyaabayaattit. Winets ja kyugajpxy tkajxtøø jøts ojts tpaatti ja Herodes kyudsinaabyi pøn txøøw'ajt Blasto, ja'ats ojts tnøjmidøø jøts tnøjmit ja wyindsøn Herodes, jøts ka'ap cheptu'undit jøts jotkujk chøønidit, ja'agøjxp ja jade'en tnimaadyøø ku ja yjii'kxy jam tjuysi tkajpxtøø ma Herodes yikutuky. ²¹ Xjats ja Herodes twaadsøø ja namayja'a'y, jøts jap mye'endit ma kya'amaadyaqjk, xjats ku ja jade'en myengøjxtøø ja ja'a'y, winets ja ttatøjki ja xyox midi amuum tsamamp, winets kyajpxwa'kxniøjkøø jam mayja'a'y wyingujkp. ²² Xjats ja mayja'a'y jade'en ñigyumäap tjanchja'widi ku ja jade'en kyajpxwa'kxy, jøts ja xem yam mør yjanchnøømdi:

—Yø' ixja kyajpxwa'kxy ka'ap yø yjaa'yí, dios yø'.

²³ Xjats ku jap wyinaty kyajpxwa'kxy, winets ojts jatyí ja nwindsøn'ajtim y'ankilis yikpa'qambaqadyíyí, ja'agøjxp jade'en yjaty ku kó'om ñamyøjpíkta'agyíyí, jøts ku ja Dios ne'egi tkamøjpíkta'aky. Ku ja jade'en pyikyi, tinø'ok idø'ón jam y'am yjotp tøjkiñaa, ja'ats jadi'iñi tsu'tskøjxniyøø.

²⁴ Winets ja nwindsøn'ajtim y'ayuujk myøjtak'adøtsnaa, yikajpxwa'kx ja omagajp.

²⁵ Xjats ku ja jade'en tyungøjxtøø ja Bernabé møøt ja Saulo, ku ja tmínaxti tmidøkidi ja pudøjkin, winets ja jap choo'nidøø jøts ñøjkxnidøø Jerusalén møøt ja Juan midi nayide'en yiktejp Marcos.

13

Ku ja Bernabé møøt ja Saulo myiduk'ojk choo'ndøø kajpxwa'kxpi

¹ Jam Antioquia wyinaty namay ja Jesúz yjanchja'wibidi, jam ja kyugajpxy'ajtpi jøts nay jam ja yik'ixpøjkpidi. Ya'at idø'ón jade'en yiktejtí Bernabé, jøts ja Simón (midi nayide'en yiktejp Negro), nayide'en ja Lucio ja Cirenit jaa'y, jam ja Manaén (midi yaakti tuknax møøt ja Herodes midi windsøn'ajt jam Galilea) jøts jam nayide'en ja Saulo. ² Tu'ukpi xøow idø'ón ya'at jaa'y jade'en ñamyujkidøø jøts ja nwindsøn'ajtim twindsø'jkidøø, ayuu'ajttip idø'ón wyinaty ku ja Espíritu Santo wyqañ:

—Jigaxti yø Bernabé møøt yø Saulo, jøts ttu'undit midi øts yø tø ndaniwøadsowidi.

³ Xjats ku jade'en Dios'ajot'ajt'abajtidøø ayuu, xjats ja myigu'uk t'ukonixajkøjxnidøø, winets ja yikajxtsoo'nidøø.

Ku ja Jesúz kyudanaabyi kyajpxwa'kxtøø jam Chipre

⁴ Xjats ku jade'en ja Saulo møøt ja Bernabé yiktssoo'nidøø ja Espíritu Santo, winets ñøjkxtøø ma jam txøowi Seleucia. Jamts ja barki ttatøjkidøø jøts ñøjkxtøø jam Chipre.

⁵ Xjats ku jam yja'ttøø ma ja barki wya'k'øyøø ma jam txøowi Salamina, winets ja tkajpxwa'kxniibøjkidøø ja Dios kyajpxy jam tsaptøjkjotp. Jøts nay jap ja Juan tmøødidi, ja'ats ja pudøjkiyidøø. ⁶ Xjats ja jade'en ja Chiprit naajx ttayø'øñaxtøø, jøts jam yja'ttøø meyj wingon ma txøowi Pafos. Jamts tpøattøø tu'uk ja israelit jaa'y pøn txøow'ajt Barjesús, yik'adujkp ja' jøts nayide'en xyimay. Dios idø'ón kyugajpxy ja ñadyiyí jøts ja jaa'y tjanchwin'iiñ. ⁷ Jam idø'ón ja tyuñ møy windsøn wyindump pøn txøow'ajt Sergio Paulo, janch wiyy janch kejy idø'ón ja windsøn. Winets ja tnigajxøø ja Bernabé møøt ja Saulo, yjanchmadoowampy idø'ón ja' ja Dios kyajpxy y'ayuujk jøts ja tyukmadowiyit. ⁸ Xjats ja yik'adujkpí midi nayide'en yiktejp Elimas t'agajpxøø ja møy windsøn, ku ka'ap tkupøkt pøni sa wya'andi ja Bernabé møøt ja Saulo. ⁹ Xjats ja Saulo pøn nayide'en yiktejp Pablo, yjanchmøøt'ajtpy ja Espíritu Santo ja', paty ja tjanchwin'ijxy tiyim ja yik'adujkpí, ¹⁰ jøts ja yide'en tnimaaqay:

—Mets windaayibi jaa'y, kawindiay jaa'y mets, mi'ajkip mets ja' pøn øy tsinaadyip! ¿Tiku xyikutigøøwyäñ ja nwindsøn'ajtim kyajpxy y'ayuujk? ¹¹ Ixyam idø'ón ja nwindsøn'ajtim myik'ayo'ombaadiyit; kunim me mdø'ant winjoox jøts may xøow idø'ón jade'en xkawin'ext ja xøow.

Xjats tyimyjatyí tyaañ jade'en kugoots, winets t'ixaay pøni pøn tuu'wetsiyip. ¹² Xjats ku ja jade'en t'ijxy ja møy windsøn sa ja yjajty sa ja kyubejty ja yik'adujkpí, winets ja jatyí tjanchja'wøø pøni sa jaty ja tyukmadoojiyøø ja Saulo møøt ja Bernabé. Janch tyimnígumqaap idø'ón ja tja'wiyiiñ ku ja yik'adujkpí jade'en yjajtnaa ja nwindsøn'ajtin Jesúz myøk'ajtingøjxp.

Sa yjajttøø sa kyubajtøø ja Pablo møøt ja Bernabé jam Antioquia midi tamp Pisidiit y'etjotp

¹³ Xjats ja Pablo møøt ja yjamýøøt jam tyøjkidøø Pafos barkijotp, jøts jam ja ñøjkxti ma txøowi Perge, nay jam Panfilia y'etjopti; jøts ja Juan jamyí ja tmínawya'kxiidøø Pafos jøts

ja ñøjkxnaq Jerusalén. ¹⁴ Xjats ku jam ja jade'en yja'ttøø Perge, winet jam choo'ngojmidøø jøts yja'ttøø Antioquía, nay Pisidia y'etjopti. Xjats poo'kxin xøøw winets tyøjkidøø jam tsaptøjkjotp, japtops y'ixaktøø. ¹⁵ Xjats ku ja jade'en yikajpxkijxy ja nøky midi ja Dios kyutujk myøøt, jøts nayide'en sa wyandøø ja Dios kyugajpxtyi, winets ja tsaptøjk windsøn ojts ñimqajyidi ja Pablo møøt ja yjamýøøt:

—Meets migu'uktøjkti, kidi wan meets jap xmimiñ xmija'aty ja kajpxwejin, kidi wan meets xukmadowandip yø jaq'y, tukmadowdits.

¹⁶ Winets ja Pablo tyanaagyukøø jøts ja kyø' ja'ayi tnønky'ijxyi, ja' tyijpy jøts ja jaq'y y'amo'ondit jøts tpatmado'odit, xjats ja yide'en wyqañ:

—Ukpatmadowdi meets Israelit jaa'y pøni pøn jaty ja Dios twindsø'jkidip: ¹⁷ Meets Israelit jaq'y niduki'iyi pøn adøm ndios'ajtyindip, ja' ojts twi'ixy adøm n'apteety'amøjti jøts ja tpiktakti adøm ndsinaadyaqjkti janch møj, winet ja yjajty ku wyinaty nay jam chøønidi Egiptit jaq'y y'etjopti jade'en ejxim ja ja'at jaq'y; xjats ja møk'ampy jadigojk kø'øm ja Dios tyimyikpidsøøjmiyidøø nay jam, ¹⁸ jøts ja tyiknaxtit jam tø'øts etjotp wixijkxy jumøjt, kuwañim ja Dios ja yikujuky'ajtidi øy ja tpadundi tkabadundi ja Dios y'ayuujk. ¹⁹ Jøts ja nayide'en tyikudigøø wixujk ja møj kajp midi jam wyinaty ejtip ma txøøwi Canaán, jøts ja n'apteety'amøj yikmo'odit ja ñaqjx. ²⁰ Xjats jade'en maktaçk magø'pxy jagujkp jumøjts ñitanqajyidøø kunim ja kugajpxy kyaxi'iky midi txøøw'ajt Samuel. ²¹ Xjats ja kø'øm t'amidoonidøø tu'uk ja windsøn pøn ja nitaniyidip, winets ja Dios tu'uk myøøjyidøø pøn txøøw'ajt Saúl, ja Cis y'u'nk, nay ja Benjamín y'ap, ja'ats wixijkxy jumøjt ttuuñ. ²² Winets ja Dios jadigojk pyøjkiyøø ja windsøn'ajtk, jøts ja nagyø'øm tpiktaajk ja David, xjats ja Dios wyqañ: "Tø øts nbaaty ja David, midi ja Isaí y'u'nk'ajtpy, yø' janch yuuy janch tuda'aky, xpaduujnip øts yø' nja' pøni sa ø ndsøky." ²³ Xjats ja Dios nayide'en tnajtskajxøø ja Jesús midi adøm n'Israelit jaa'y tyiknitso'ok'atp, yø' idø'øn ja David myigu'uk'ajtpy, kuts ja Jesús myiiñ pø kø'ømxi wyinaty ja Dios tø wyanda'aky. ²⁴ Xjats ja Jesús namga'aním wyinaty tyundøki, winets ja Juan Bautista jawyeen tkajpxwa'kxy jøts ja Israelit jaq'y ttukmadøø, jøts pyøktyu'unin tmajtstu'uttit jøts ñøbatkøxtit. ²⁵ Xjats ku ja Juan Bautista y'oo'knøø, tø ja wyinaty tnøjmi ja Israelit jaa'y, jøts ku ja ka'ap yja'aji pøni sa ja wyinaty tnijawidi ku ja yiknitsokpi myiñ, jøts ja tnimaqay: "Ix'oojknim ja mye'ent pøn øts nijuuni møøt nganamyibaa'at'atiyit."

²⁶ Xjats ja Pablo yjaqkajpxwa'kxy, yide'en ja wyqañ:

—Meets migu'uktøjkti, pøni pøn jaty ja Abraham myigu'uk'ajtpy, jøts nayide'en pøni pøn ja Dios twindsø'jkidip, yø kajpxy yø ayuujk yø' adøm ndanitso'ok'ajtindip midi øts ixyam nnigajpxwampy. ²⁷ Ukmadooda'am, ja' pøn jaty jam tsinaadyøø Jerusalén nayide'en pøn ja wyindsøn'ajttøø, ka'ap ja tnøj'a'widøø ku ja Jesús wyinaty tø kyexyi ja Dios Teety, jøts kyidymwyinmadoodøø dø'øn ja kajpxy ja ayuujk midi ja Dios kyugajpxy wyinaty tø tjaadyañ, ja' idø'øn xyumikajpxtip etjp ku ja poo'kxin xøøw jam kyø'øm tsaptøjkjotp; winets idø'øn ja kø'øm ttami'ambøjktøø ja Jesús, jøts ja jade'en ttuundøø sa ja Dios kyugajpxy tyiktaañ ja ayuujk. ²⁸ Xjats ku ja kø'øm tkamiwınmaq'a'nyaaattøø ti ja tyukpøky'ajtip jøts tyik'oooktit, winets ja tnimaadyøø ja Pilato jøts ja Jesús tnønky'ogiyit. ²⁹ Xjats ku ja jade'en ttundi tuki'iyi sa ja Dios kyugajpxy tjaadyaañ yap nøkyjøtpy, winets tyikwinajktøø jam kruskøjxp jøts tyiknaxøjkidøø. ³⁰ Ja Dios Teetyts ojts kø'øm tyikujukpyiky jadigojk yap oo'kpi jutjøtpy. ³¹ Xjats ku pyidsiimy, winets ojts jeky ñønky'ijxyiyi jam jaq'y wyindump midi myøøtwidejt ku choo'ndøø Galilea jøts ñøjkxtøø Jerusalén. Ja' idø'øn ixyamdi pøn tkajpxtip tmadyaqkitip ja Jesús jøts ttukmado'odit ja jaq'y.

³² 'Jøts øots nayide'en ixyam nnigajpxy nnimadya'aky, jøts meets ndukmado'ot ja øy ayuujk sa ja Dios Teety tpiktajk ja wyandaajkin adøm n'apteety'amøjkøjxpti.

³³ Ja'agøjxp ku adøm ja n'apteety'amøj'ajtyindi, paty ja tø tpaduñ ja Dios Teety ja wyanda'aky jøts ku ja tø tyikpidsimy jadigojk ja Jesús yap oo'kpi jutjøtpy, jade'en sám yap wy'añ myimajtsk salmojøtpy ku yide'en wyqañ: "Øts me n'u'nk'ajtpy, jøts tø mets

mjujky'ajtín ixyám nmø'øy." ³⁴ Xjats ja Dios jade'en wyinaty tø ttanibiktaagi jøts ku ja tykipidsø'ømt ja Jesús jap oo'kpi jutjøtpy, jøts nayide'en ku ka'ap ja ñine'kx wyindigø'øty, jade'en idø'øn jap wya'añ ja Dios kyajpxy yap nökyjøtpy: "Nayide'en meets ngunuu'kxt sa øts ja David tø nnøjmi." ³⁵ Paty nayide'en jadu'ukpi salmo wya'añ: "Ka'ats me Dios Teety ja xyikjatt jade'en jøts øts nnine'kx wyindigø'øty, pø xtsøky'ajtpxi mets." ³⁶ Janch tiy idø'øn ja' ku ja David ja yja'a'y ojts tpudøki sa ja Dios ja wyinmaa'ñ myøøjyøø, xjats y'oo'knaa' jøts nay jam ñajxøjkiyii'ñ ma ja y'apteety'amøj wyinaty tø ñajxøkidi, jøts ja ñine'kx nayide'en wyindigøø. ³⁷ Pønts ja Dios Teety kø'øm tø tyikjujkpyiky jadigojk, ka'ap ja ñajxnine'kx ja jade'en tø wyindigøø. ³⁸ Meets migu'uktøjkti, kuwaní xnijawidit ku ja Jesús ja' tu'ugyi xpojkpimaa'kxindip pøn meets ixyám myiktukmadoop. ³⁹ Ja'ayi dø'øn tu'umchi'niduki'iyyi tpojkpimaa'kxp pøni pøn ja janchja'wiyip ja y'ayuujk, jøts ni ja Moisés kyutujk jade'en kyapojkpimee'kxy pøni pøn ja tpadump. ⁴⁰ Øyim mnay'ejx'etidit jøts ka'ap jade'en mjattit sa ja Dios kyugajpxy tjaadyandøø, ku ja yide'en wyandøø:

⁴¹ Meets nixekpi taxekpidi, pø nigyumaap mee xjawit sa n'adø'øtst; pø ka' xjanchjawidit øy ja pøn kugajpxy mjadukmadøøyidi, pø jade'en ne'egi jøts mdyimgyudigø'ødyit.

⁴² Xjats ja Pablo jade'en ttukmadoogijxy ja israelit jaa'y sa ja Dios kyajpxy wya'añ, winets ja myigu'uk yap tmøøtpidsømnaa' jam tsaptøjkjotp. Xjats ku yap pyidsømdøø, winets ja Pablo ñimaajyøø pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts nayide'en tnigajpxt nay ja'abi ayuujk jadu'ukpi poo'kxin xøøw. ⁴³ Xjats idø'øn jade'en ñawya'kxidøø jam tsaptøjkjotp, jamts wyinaty namay ja israelit jaa'y, jøts namay ja abikpyi jaa'y midi nayide'en tpadundip ja israelit chincaa'yin, ja'ats niduki'iyyi tpanøjkxtøø ja Pablo ja Bernabé, winets ja ojts yikajpxwejtí jøts yiknimaadyøø: "Ejtp idø'øn ja Dios kø'øm xtsøky'ajtyim paty ja Dios amumjooj ja y'øgyajpxy xpaduujniyidit, jøts nijuuni xkamajtstu'uttit."

⁴⁴ Xjats ku ja tpaatkojmaa' jadu'ukpi poo'kxin xøøw, ku ja tjanchpatmadowa'andi ja Dios kyajpxy, winets jawaani kyameengijxy niduki'iyyi ja kajp. ⁴⁵ Xjats ku dø'øn ja israelit jaa'y jade'en t'ejxtøø, winets ja Pablo yiktami'ama'at'ajttøø ja namay jaa'y jøts yikmi'ambøktøø, xjats yiknimaadyøø ku ja jaa'y nugo twindaay'atti. ⁴⁶ Xjats ja Pablo ja Bernabé møk'ampy ojts tmigajpxti, jøts tnimaadyøø:

—Meets israelit jaa'y, jade'en mjapaat'atyidi jøts meets jawyeen myiktukmado'ot ja Dios kyajpxy; ka'ats meets ja xkupøkwa'andi, jade'en nugo mwa'andi jøts ka' pyaat'atyi jøts ja Dios y'øy'ajtín xkupøjkiyidit, jam øots ne'egi nøjkx ngajpxwa'kxy ma jaty ja jaa'y kya'israelit jaa'yidi. ⁴⁷ Kumi jade'en øots ja nwindsøn'ajtim tø x'ane'emy ku yide'en wyaañ:

Tø me nbikta'aky jøts øts n'øgyajpxy n'øy'ayuujk xukmado'ojet tuki'iyyi ja naæxwii'ñit jaa'y, jøts xnijawidit sudso'ampy ñits'o'ok'attit.

⁴⁸ Xjats ku dø'øn jade'en tmadoodøø pøn ka'israelit jaa'dyi, winets ja yjanchxonidakøø jøts ñawya'añidi kudam ja Dios kyajpxy janch'øy, jøts niduki'iyyi ja' tmibøjkøxtøø pøn wyinaty ja Dios kø'øm tø tpikta'aky, jøts nijuuni xøøw ja y'anmija'win kyawindigø'ødyit. ⁴⁹ Jade'en idø'øn jam ojts yikajpxwa'kxy ja Dios kyajpxy ma jaty ja kajp jam. ⁵⁰ Xjats ja israelit jaa'dyi ojts møøt tkajpx'øyidi winaqagin ja yaa'dyøjk midi ja kajp tnitanaadyip, jøts møøt nayide'en ja tø'øxyøjkti midi ja kajp jaa'y windsø'jkyyidip jøts midi ja israelit jaa'y tpaduujnidip ja yja', ja'ats ja kajp jaa'y yik'ambøjktøø, xjats ja Pablo ja Bernabé ojts yikjemdundi yiktedundi kunim ja tykipidsømdøø ja'abi etjotp. ⁵¹ Winets ja Pablo møøt ja Bernabé twinaptøø ja pu'ux jam tyekyøjxp, jøts jade'en ttuk'ejxtit ku jade'embí jaa'y ja tka'øyjawidi, winets jam ñøjkxnidi ma ja kajp txøøwi Iconio. ⁵² Xjats ja Jesús yjanchja'wibi pøn yap Antioquia tyandøø, janch ejtni xoní ja ñayjawiyidi ku wyinaty tø tyatøkiyidi ja Espíritu Santo.

14

Saqajttøø sa kyubajttøø ja Pablo ja Bernabé jam Iconio

¹ Ku ja Pablo ja Bernabé yap yja'ttøø Iconio jøts jam tyøjkidøø tsaptøjkjotp, wìnets ojts kyajpxwà'kxti mòk'ampy jøts may tpabøjkøø, nayide'en ja israelit jaa'y jøts may pøn jaty jam wyinaty midi' ka' y'israelitjaa'yidi. ² Xjats ja israelit jaa'y pøn tkababøjkøø ja Dios kyajpxy, ja'ats t'agajpxidøø pøn ka'israelit jaa'dyi jøts ja tyikwinmaamya'tni ja jaa'y pøn ja Jesùs tjanchja'widip. ³ Paty ja ojts tyaa'nidi jeky'ampy ja Pablo møøt ja Bernabé, jøts ku ojts mòk tkajpxwà'kxti sa ja Dios Teety ttamidsøky ja naxwii'ñit jaa'y, wìnets nay ja' myøk'ajtin møøjyidip jøts milagri'ajtin ttu'undit jøts nayide'en ja ejxpajt tpikta'aktit, paty ja'agøjxp ojts yiknijawi kudam ja yjanchi midi ja kyajpxwà'kxtip, jøts kudam ja Dios Teety xjanchøjkyindi. ⁴ Jøts ja kajp jaa'y ka'ap ja wyinaty tu'ugyi ja wyinmaq'ndyi, jam wyinaty ja israelit jaa'y yja' jøts ja Jesùs yja'ami. Majtsk jøøjp yap wyinaty ja wyinmaq'ndyi. ⁵ Jøts ja israelit jaa'y kajpxy tundøø møøt pøn ka'ap y'israelitjaa'yidi jøts ñøjkxtøø ma ja kudunktøjk, jamts tkajpx'øyidøø møøt ja kudunk jøts tm'iambøjkøø tpaga'atswidetwa'andøø ja Pablo møøt ja Bernabé. ⁶ Kuts ja Pablo ja jade'en tnija'widøø møøt ja Bernabé, xjats ja kyaknøjkxtøø jam Listra jam Derbe, jade'en ja kajp xyøøw midi jam Licaonia etjotp tøndip, jøts wine'enin ja abikyajp jam ni'awidity midi jam abiky etjopti, ⁷ jamts ja tkajpxwà'kxti ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk midi xyiknitso'ok'ajtindip.

Ku ja Pablo jam Listra yika'jch

⁸ Nay jam ma ja kajp txøøwi Listra, jamts wyinaty chøøni tu'uk ja yaa'dyøjk pakma'at midi wyinaty niwine'enin kyidyimyø'øpy, tyimyjade'en idø'øn ja kye'jxy. ⁹ Jøts ja pakma'at jaa'y myadøøpy ja' tuki'iyyi pøni sa ja Pablo tyikwa'añ, wìnets ja Pablo twin'ijxy ku yjawì t'ajot'aty ja pakma'at jaa'y ja Dios ku cho'okwa'añ. ¹⁰ Wìnets ojts mòk tjanchmigajpxy jøts tnimaqay:

—Tatani yø mdeky tiyy.

Jøts ja yaa'dyøjk wya'kukøø tukwo'onji'igyi xjats jade'eni yø'øbyi'ky. ¹¹ Jøts ja mayjaa'y t'ejxtøø ku ja Pablo jade'en tyiktsøøky, wìnets ja jaa'y yjanchwangaktøø jøts wyandøø:

—¡To namajtsk ja Dios xjanchnigidaqajkyindi nayide'en ejxim adøm njaa'y'ajtyim!

Tum ja Licaoniit ayuujk kyajpxtip.

¹² Xjats wyandøktøø ku Bernabé ja' Dios Júpiter, jøts ja Pablo Dios Mercurio, ja'agøjxp ku ja kya'amay. ¹³ Xjats ja teety midi jam tump Júpiter chaptøjkjotp kajp'äm, ja'ats ojts tyiknijkxy ja tsakaa namajtsk janch xøxy janch piyyi ma ja Pablo møøt ja Bernabé jam wyinaty; yjanchtawindsø'øgiwyandip ja tsakaa, tyamiyoxwøndip ja tsakaa kitu'uk.

¹⁴ Ku tnija'widøø ja Jesùs kyudanaabyi ja Bernabé ja Pablo jøts yjotmay'oo'kpøknidøø, jøts ja wyet tkøølstøø waani ja'agøjxp ku jade'en yikwindsø'øgidi ejxim ja Diosin, wìnets tyøjkidøø mayjaa'y agujkp jøts mòk yide'en wyandøø:

¹⁵ —¡Migu'uktøjkti! ¿Tiku jade'en m'adø'øtsti? Pø nay jaa'ysts øøts ejxim meedsin, yø' øø nnimimpy jøts mee ndukmado'ot jøts xmajtstu'uttit yø'øbi tunk, ka' yø tyuñ. Pabøjkidi Dios yja' pøn jujky'ajtp, pøn tuki'iyyi tyik'øyiyi'ñ ja tsajp jits ja naajx jøts ja mejy, tuki'iyyi midi ya naxwiiñ ejtp. ¹⁶ Kuwaní Dios Teety yuuy'aty ku ja naxwii'ñit jaa'y ojts y'øy'adø'øtsti kya'øy'adø'øtsti. ¹⁷ Ejtp idø'øn ja Dios Teety ja ejxpajt tjayaky, jøts jade'en yiknijawit pøni pøn idø'øn ja' ku ja janch'øy. Ja'agøjxp idø'øn ja tuu tkejxy, jøts pyidsimy ja moojk ja xøjk midi adøm ndajujky'ajtyim, jøts ejtni xoni nnayja'wandit.

¹⁸ Øy idø'øn ja mayjaa'y mòk yjayiknimaadyi, ka' pøn tmadøøy, kuwaní tyimyik'ookwa'añdi ja tsakaa jøts ja Pablo møøt ja Bernabé jade'en yiktawindsø'øgiwyaa'ndi ejxim ja Diosin.

¹⁹ Wìnets ja israelit jaa'y winaqgin jam choo'ndøø Antioquia jøts Iconio, jøts yap yja'ttøø Listra ma ja Pablo møøt ja Bernabé wyinaty. Ja'ats idø'øn ja kajp jaa'y t'agajpxidøø, wìnets ja kajp jaa'y y'ambøjkøø, jøts ja Pablo yikxon tsagatstøø. Tyimwyandip idø'øn

ja jaa'y jøts ku dø'øn ja wyinaty tø ttyimyik'ookti, winets ja t'ukpawejtsnidøø, jøts ja kajp pa'äm tyiknöjkxtøø. ²⁰ Winets ja jam ñamyujkidøø Pablo wyindump pøn tjanchja'widip ja Jesùs, xjats ja Pablo pyidi'kyj jøts wyimbijty jadigojk nay jam kajpjotp; winets kyimjabom choo'ndøø møøt ja Bernabé, jøts ñöjkxtøø ma kajp txøøwi Derbe.

²¹ Winets jam ojts tkajpxwa'kxti sudso'ampy ja Jesùs xyiknitso'ok'ajtindit, ma ojts ñamayidi pøn ja Jesùs yja'tmibøjktip, jøts ja Pablo ja Bernabé wyimbejttøø ma kajp txøøwi Listra, Iconio jøts naye'en Antioquia. ²² Ku ja Pablo møøt ja Bernabé jam yja'jty tu'uk tu'uk ja'abi kajp, winets tkajpxjot'amöjkidøø pøn jaty ja Jesùs yjanchja'widip, jøts ku Jesùs yja' tu'ugyi tpaduujnidit, naye'en yiknimaadyøø kuwaní ja ayo'on yikpaatty ku jøp ndøkiwya'anint ma Dios kyutujk, midi ja naxwii'ñit jaa'y ja tyanitanaapy. ²³ Jøts ja Pablo møøt ja Bernabé naye'en tpiktaktøø ja møjaa'dyøjk ma jaty ja tsaptøjk wyinaty, jøts ku ja wyinaty tø Dios'ajot'atti tø y'ayuu'atti, winets ja Dios ja ttagodøjkidøø jøts kyunuukxidit, poø tøxi ja wyinaty tjanchja'widip.

Ku ja Pablo møøt ja Bernabé yja'jty jadigojk Antioquia jam Siria etjotp

²⁴ Xjats ku ja ñajxtøø jam Pisidia etjotp, jøts ja yja'jttøø jam Panfilia etjotp. ²⁵ Ojts ja tkajpxwa'kxti ja Dios kyajpxy jam Perge kajpkøjxp, jødsnim ja ñöjkxtøø jam Atalia. ²⁶ Jamts ja ttatøjkidøø barki jøts ja ñöjkxti Antioquia, jam kajpkøjxp ma ja wyinaty tø yikugajpxaagidi tø yikunuu'kxaagidi, jøts Dios ja kyunuukxidit ku ja wyinaty jade'en ja tyunk tyiktso'onda'akti midi ixyam wyinaty tø tyik'abajtiñidi. ²⁷ Jøts kuts ja jam Antioquia kajpkøjxp yja'jttøø, winets ja jam tnankñamyujkidøø pøn jaty ja Jesùs tjanchja'widip jøts ja ttamimadyakjxtøø sa jaty Dios ja wyinaty tø yikjatyidi yikubetyidi ku ja kyunuukxidi, jøts ja naye'en ttamimadyaktøø sa Dios wyinaty tø yik'awajtsxiyidi nøø' tuu' pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts ja naye'en ñits'o'ok'attit ku ja tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim. ²⁸ Xjats ja Pablo jøts ja Bernabé jam jeky tyaa'nidøø, jeky tmøøtaa'nidøø ja jamit jaa'dyi pøn tjanchja'widip ja Jesùs.

15

Ku Jerusalén ñamyujkidøø ja møjaa'dyøjk

¹ Nay ja'abi tiempí winaqagin ja jaa'y choo'ndøø jam Judeit naxjotp jøts ñöjkxtøø ma ja kajp txøøwi Antioquia, jam tta'awani'bøjkidøø ja jaa'y pøn wyinaty ja Jesùs tjanchja'widip, jøts tnimaadyi ku ja yaa'dyøjk kuwaní yikmo'odit ja ejxpajt ñe'kxkøjxp sami Moisés jekyip tyikyø'oy ja y'ana'amin, winets ja jade'en yiknitso'ok'atidit ja Dios. ² Winets ja Pablo møøt ja Bernabé møk'ampy ojts møøt ñagyajpxyidi ja jaa'y, jøts ku ka'jade'en y'øyi yø'øbi winmaa'ñ. Winets ja Pablo ja Bernabé yikpiktaktøø møøt winaqagin ja jaa'y jøts jam ñöjkxtit Jerusalén, jamts tjaak'atskajpx'øyidit ja'abi winmaa'ñ møøt ja'adi pøn jaty ja Jesùs kyudanaabyi'ajtpy, jøts møøt ja møjaa'dyøjkti pøn jaty jam møjaa'y'ajttip tsaptøjkjotp.

³ Xjats kyajxtsoo'niyidøø ja janchja'wididi jam Antioquia, xjats choo'ndøø jøts jam ñaxti ma ja et txøøwi Fenicia jøts Samaria. Jamts tnigajpxtøø tnimadyaktøø, jøts ku namay ja jaa'y wyinaty tø tmajtstutnidit ja møjaa'chinaa'yin pøn jaty ka'israelit jaa'dyi, jøts tpabøjktøø tu'ugyi ja Dios yja'. Xjats ja yjanchxonaktøø ja myigu'uktøjk ku ja jade'en tnija'widøø ja'abi ayuujk.

⁴ Kuts yja'ttøø ja Pablo møøt ja Bernabé jam Jerusalén, winets ojts kyajpxpøø'kxyidi ja mayja'a'y jøts ja Jesùs kyudanaabyi møøt ja møjaa'dyøjkti. Xjats ja tnigajpxti tnimadyakti sa ojts ja Dios møk tyukpudøkiyidi pøn ka'israelit jaa'dyi. ⁵ Xjats winaqagin ja fariseit jaa'y pøn wyinaty ja Jesùs yja' tpaduujnidip, wy'a'kukidøø jøts wyandøø:

—Kuwani yø tpaduujnidit Moisés kyutujk pøn ka'israelit jaa'dyi oy yø Jesùs yja' yjayikpaduñ, jøts kuwaní ejxpajt yikmo'odit ñe'kxkøjxp.

⁶ Winets jadigojk ñamyujkidøø ja Jesús kyudanaabyi jøts ja møjaaq'dyøjkti sudso'ampy yikajpxwimbett yik'adsojimbett. ⁷ Tø wyinaty jeky tkajpx'oyidi, jøts ja Pedro tyanaagyukiyii'ñ jøts tnimqay:

—Meets migu'uktøjkti, mee mnija'wip jøts ku øts ja Dios jekyip xwiwich, jøts øts ndukmado'ot ja jaaq'y pøn ka'israelit jaaq'dyi, sudso'ampy ja nwindsøn'ajtim xpojkpimaa'kxindit jøts ja tmibøktit. ⁸ Wa'ats ja Dios t'ixy sa' jadu'uk jadu'uk nwinqmaaq'yindi, jøts yide'en'ampy yiknijawi ku Dios ja tø kyupikyidi ja'abi jaaq'y, ku tø tyuktatøkiyidi ja y'Espíritu Santo nayide'en ejxim adøm ojts xmø'oyim ja kunuu'kxin. ⁹ Ka'ap ja Dios pøn ttsøky tkatsøky, tyumkupijkpy ja' wan tpøni, ka'ap ja t'ixy wan pøn t'israelitjaaq'y iuk wan pøn tka'israelitjaaq'y, patyts ja nayide'en tø yikpojkpimaa'kxti pøn ka'israelit jaaq'dyi ku ja tø tjanchjäwidì. ¹⁰ Migu'uktøjkti, ¿tiku xmimaydi xmidadjti pøni sa' ja Dios tø tpikta'aky, jøts ja' xapaatti pøn ja Jesús tjanchja'widip? ¿Tiku kawinaaq winqmaaq'ñ xaguwaqanidi? Nika'ats adøm ja ka'pxy n'ukpaduu'na'andi, ni ja n'apteety'amøj adøm ja ka'pxy tø tka'ukpaduunidi. ¹¹ Pø ka'axi jade'en y'oyi, njanchja'wa'amp adøm ja' ku ja Jesús xyiknitso'ok'ajtyindi kyø'ømdsøky, nayide'en sam ja' pøn ka' y'israelitjaaq'y.

¹² Xjats niduki'iyyi y'amongøxtøø, jøts tpatmadooodøø ku ja Pablo jøts ja Bernabé tnimadya'akti sa' ja Dios møk pyudøjkiyidøø, ku ja myilagritundi jøts ja Dios y'ejxpajt tpaduujnidøø ja' y'etjotpti pøn ka'israelit jaaq'dyi. ¹³ Ku ja Pablo jøts ja Bernabé kyajpx'abaajttøø, jøts ja myigu'uk midi Jacobo txøøw'ajtmip, ja'ats waqan:

—Meets migu'uktí, ukmadowdi waani: ¹⁴ Tø ja Simón Pedro tjanigajpxy sudso'ampy ja Dios tø tmø'oy ja may'ajt myiduk'ojk pøn ka' y'israelitjaaq'yidi, jøts ku ja Dios ja nayide'en t'u'nk'aty t'una'jk'aty ja'abi jaaq'dyi. ¹⁵ Kuwaní ixyam jade'en yjaty kumi jade'en ja Dios kyugajpxy ojts tjaadyañ, ku ja Dios yide'en wyqañ:

¹⁶ Wimbejtkojmip øts jadigojk, jøts nbikta'akt nayide'en sam y'ijty ja David tjagyeipy ja kutujk;

jøts øts nja' niduki'iyyi xpaduujnidit pøn ka'israelit jaaq'dyi,

¹⁷ jøts niduki'iyyi ja naqxwii'ñit jaaq'dyi pøn jaty ø nja'ajtpy.

¹⁸ Jade'en idø'øn wyqañ ja nwindsøn'ajtim Dios, pøn tyuknija'wiyii'ñ yø'øbi winqmaaq'ñ jekyip.

¹⁹ Xjats ja Jacobo tjaaknøjmi ja jaaq'y jøts wyqañ:

—Ka' nugo xmigajpxtit pøn ka'ap y'israelitjaaq'yidi, pøn ja Jesús yja' tu'ugyi tpadunwajnidip, pøn tø tmajtstutnidit ja myøjaaq'chinqaq'yin. ²⁰ Øy'ajtp ja nøky ngajxindit, jøts ja'ayi ndukmadoo'indit jøts kidi ja ttsu'utsti midi ja tsamaxan yiktawindsø'jkip, jøts nayide'en ka'ap ja ñiyaqa'y ñidø'oxy ñabyøjkxidit, jøts nayide'en ka'ap ja jiuyjk tsu'uch ttsu'utstít midi ka' tyaxy, jøts midi yuksumy'oo'kp, jøts nayide'en ka'ap ja ni'jpy tjø'kxit. ²¹ Wan yø'oyi, pø jaayimts ja Moisés kyutujk xyumi'ykajpxwa'kxy, ti magajp ja kya'ukyiknitgajpxy ma' jaty ja tsaptøjk jam, ejptps ja yiknitgajpx'ity wimboo'kxin xøøw.

²² Winets ja Jesús kyudanaabyi møøt ja møjaaq'dyøjkti jøts niduki'iyyi pøn jaty tjanchja'widip ja Jesús, jats ñawyeweitsidi namajtsk ja jaaq'y pøn tmøødidøø ja Pablo jøts ja Bernabé jam Antioquia. Ja'abi jaaq'y midi yikwindsø'jk'y'ejttip, tu'uk txøøwi Judas Barsabas jøts jadu'uk txøøwi Silas, ²³ ja'ats tminøjkxtøø ja nøky jøts yide'en ja nøky wy'añ:

“Øøts idø'øn ja' pøn jaty ja Jesús kyudanaabyi'ajtpy, møøt ja møjaaq'dyøjkti jøts niduki'iyyi ja nmøøtjanchja'wibidi, øøts idø'øn ja kajpxpoo'kxin nguejxpy, ngajpxpøø'kxpy øøts niduki'iyyi ja nmøøtjanchja'wibidi pøn ka' y'israelitjaaq'yidi, pøn jam tsinaadyip Antioquia, jøts jam Siria, jøts nayide'en Cilicia. ²⁴ Tø øøts nnijawi ku winqagin ya'it jaaq'y ojts ñøjkxti ma' meets jam, jøts ojts nugo myikwinmaamya'adyidi, ku jade'en mnii'mxyidi jøts ku kuwaní ja mixyuna'jk yikmo'odit ja ejxa'an ñe'kxkøjxp, jøts ku kuwaní ja Moisés kyutujk xpaduujnidit. Migu'uktøjk, kidi øødsipts ja jade'en ngajpxmyøøpy.

²⁵ Paty øøts yikxon ngajpx'oyi, jøts øø nbikta'aky namajtsk ja kugajpxy midi mee

m'ats'ejxiyip, ja'ats myøødidip ja Pablo jøts ja Bernabé pøn øøts ndsøky'ajtpy, ²⁶ jøts pøn tø tyimñadyamíoyoxiyi amumjoojt ja nwindsøn'ajtím Jesús. ²⁷ Ya'at øø nguejxpy midi txøøw'ajttip Judas jøts Silas, jøts møøt m'ukmadya'aktit jøts mdukmadowiyidit ya'at tuki'iyi. ²⁸ Tø ja Espíritu Santo t'øyjawi, nayide'ents øøts, jøts ka'ap meets mayjøøjp ja winmæa'ñ nmø'øy, øy ku ya'at xpadu'undit: ²⁹ ka' xtsu'utstít midi ja tsamaxan tø yiktawindsø'øgi; jøts nayide'en ka'ap ja ni'jpy xjøø'kxtit, ka' xtsu'utstít nayide'en o ti jiyujk midi yiktsumy'oo'kp, nayide'en ka'ap ja mniyaa'y mnidø'øxy mnabyøjkxidit. Pøni mbadundip yø'øbi winmæa'ñ, tsuj mduu'bæattit meets jade'en. Yø'øbi ana'amín øø nguejxpy, Dios mgunuu'kxidip."

³⁰ Xjats choo'ndøø ja kunøky jøts ñøjkxtøø jam Antioquia. Winets ñamyujkidøø ja jaa'y pøn ja nøky yiktanigaxtip jøts yikømøødyøø. ³¹ Ku ja tpa'ejxtøø, jøts yjanchxonðaktøø ku jade'en ja winmæa'ñ yikmo'odi. ³² Kumi yjajttip wyinaty nayide'en ja Judas ja Silas sudso tkajpxwa'kxidit ja Dios kyajpxy. Xjats ttukja'gyukidøø, jøts ja janchja'wibidi yjanchxonðaktøø ku ja jade'en kyajpxjot'amøjkjyidi. ³³ Ku jap waani y'uktaa'nidøø, winets ojts tja'ukminawaya'kxyidi ja myigu'uk, ojts ja y'ukmø'øñiyidi ja kajpxpoo'kxin jøts ja Dios kyunuu'kxidit, jøts nay jam wyimbejtì ma jam choo'ndøø. ³⁴ Xjats ja Silas wyinmæay, winets ja jam tyaañ. ³⁵ Nayide'en ja Pablo jøts ja Bernabé jap tyaañdøø Antioquia, namay ja myigu'uktø møøt, yik'ixpøjktø tkajpxwa'kxtøø ja Dios kyajxpy.

Ku ja Pablo myimajtsk ojk chøø'ñ kajpxwa'kxpi

³⁶ Tø wyinaty ja tiempì waani ñøxkojmi ku ja Pablo tnimaay ja Bernabé, jøts wyaañ: —Wan tja'a'myim jadigojk jam magyajp ma jaty ja Dios kyajpxy tø nmiwidiijtyim, jamts nmigu'uktøjk n'ats'ejxit sa jam yjatti kyubatti.

³⁷ Xjats ja Bernabé twaawa'añ tu'uk ja jaa'y pøn txøøw'ajt Juan Marcos; ³⁸ ka'ats ja Pablo ja twinjawi jøts ja tmøødit, kumi tø ja jam wyinaty t'ukyiktañ ma et txøøwi Panfilia, ka'ap ja wyinaty tyikyø'øy ja Jesús kyajpxy. ³⁹ Xjats ñagyajpxidi jeky ja Pablo møøt ja Bernabé, ka' ja wyinmæa'ñ y'uknabyajtniyidi jøts jade'en ñawyø'kxiniyidøø; winets ja Bernabé tmøødiyyi'ñ ja Marcos, jøts tyøjkidøø barkijøtpy jøts ñøjkxti ma et txøøwi Chipre, ⁴⁰ xjats ja Pablo ojts twaajil'iky ja Silas. Jøts ja janchja'wibidi ñimaajyiyøø: "Nøjkx møøt ja Dios, Dios mgunuu'kxidip." ⁴¹ Xjats ja choo'ndøø, jøts ñajxtøø ma et txøøwi Siria jøts Cilicia. Jamts tkajpxjot'amøjkidøø ma jaty ja tsaptøjk jam wyinaty.

16

Ku ja Timoteo tjamyøø'ajty ja Pablo møøt ja Silas

¹ Xjats jam yja'ttøø ma kajp txøøwi Derbe jøts Listra. Jamts tpaattøø tu'uk ja janchja'wibi, Timoteo ja xyøøw. Ja tyak, israelit jaa'y ja' jøts yjanchja'wip ja Jesús ja'; jøts ja tyeety, griegit jaa'y ja'. ² Ja mixy Timoteo janchtsojkip ja janchja'wibidi pøn jap wyinaty tsinaadyip Listra jøts Iconio. ³ Xjats ja Pablo tmøødiwyø'añ ja Timoteo jøts pyudøkiyit, jøts ja Pablo wyinmæay jøts ku kuwaní jawyeen yikmo'ot ja ejxpajt ñe'kxkøjpx, jøts kidi y'ejxma'adyidi ja israelit jaa'y ku jam yja'attit ja' y'etjopti, wø'ats ja wyinaty tnijawidi ku ja Timoteo tyeety ka' y'israelitjaa'y. ⁴ Xjats choo'ndøø ñajxtøø ma jaty wyinaty ja kajp jam. Jamts tnigajpxti tnimadya'akti ja janchja'wibidi, jøts t'uktukmadoodøø ti jaty wyinaty tø tkajpx'øyidi ja Jesús kyudanaabyi møøt ja møja'a'dyøjkti jam Jerusalén, jøts sudso'ampy ja jaa'y øy tsuj yja'a'y'attit pøn ka' y'israelitjaa'yidi. ⁵ Xjats tu'ugyi ja wyinmæa'ñ tpiktañnidøø amumjoojt ja janchja'wibidi, mayi'adøtstip ja jabom jabom.

Ku ja Pablo ojts t'ixy agumaa'yjøtpy tu'uk ja Macedoniit jaa'y

⁶ Xjats ja Pablo møøt ja Silas jøts ja Timoteo choo'ngojmidøø, jøts kumi ka'ap ja Espíritu Santo ojts tyikutuky jøts jam ñøjkxtit kajpxwa'kxpi ma et jam txøøwi Asia, winets jam ñajxtøø ma et txøøwi Frigia jøts Galacia, ⁷ jøts jam yja'ttøø tsawø'an'am

mä et jadu'uk txøowi Misia, jam wyinaty yjatokiwyä'andi mä et jadu'uk txøowi Bitinia, nika' ja Espíritu wyañañ jöts jam työkidot. ⁸ Winets ttayø'øñaxti yøñ'ampy ja Misia y'et ñaaqx, jöts jam kyidaktøø jam mey'äm mä tu'uk ja kajp txøowi Troas. ⁹ Jamts ja Pablo koots twingumaay tu'uk ja Macedoniit jaa'y, windanajayip tam ja jaa'y jöts yjanchminuu'kxa'agiyi, jöts ñii'mxiyi: "Tun ja may'ajt, nañ jam mä ja Macedonia et, pudøjkik øots." ¹⁰ Xjats ku ja Pablo jade'en kyumäay, winets øø nnay'a'ejxiyøø jöts øø ndsøø'ñ. Øts idø'øn Lucas pøn ya'at nöky tjaapy, øts idø'øn ja nayeide'en nmøøtsøø'n, jöts øots ojts nnijkxy jam Macedoniit etjotp. Nja'gyujkip øots wyinaty ku øots ja Dios xwaadsøy, jöts øots jam nöjkx ngajpxwa'kxy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xyiknitso'ok'ajtindip.

Sa yjajttøø sa kyubajttøø ja Pablo møøt ja Silas jam Filipos

¹¹ Winets øø ndøjkiyi'ñ barkijotpy, jöts øø tiiy nnijkxy jam mey agujkp mä ja naajx lii'nim txøowi Samotracia, jöts kyimjabomniøm øots ja mey ndanajxy jöts øots jam nja'jty Neápolis. ¹² Jam øø ndsøø'ñ tekyø'øm, jöts øø nnijkxy mä kajp txøowi jadu'uk Filipos, ja' midi ja romanit jaa'y kó'øm pyiktaktøø. Møj kajp idø'øn ja', nimä ja kajp jam jade'en wingon kyamøji. Jam øots kawinaaq xøøw n'uksaq'niyi'ñ. ¹³ Jamts øø ngajpidsømnäq poo'kxin xøøw et, jöts øots jam nnijkxy møj nøø windump mä ja jaa'y kuwaní ejtp ñøjkxti Dios'ajot'ajtpi. Jamts øø n'ixqajky, xjats øø ndukmadøø ja Jesús kyajpxy ja tø'øxyøjkti pøn jam wyinaty tø ñamyukyidi. ¹⁴ Jamts ja tø'øxyøjk pøn txøow'ajtp Lidia, pøn ts oo'mp jam Tiatira kajpjotp; wetoo'kk ja tyunk'ajtpy, tum ja øybí tsuu'nk wet idø'øn ja tyøø'kpy. Ja'ats idø'øn ja Dios tjanch'ajot'ajtp, jöts nwindsøn'ajtim ja yikwimäa'nyaq'ajtiyøø jöts tjanchjäwit sa jaty ja Pablo wyañañ. ¹⁵ Xjats ojts ñøbety møøt ja myigu'uk, winets øø xminuu'kxaqajky jöts wyañañ:

—Tundi may'ajt jaa'mindip øts ndøjkjotpy, jap m'atsja'ada'aktit pøni mjanchwamp meets jöts ku øts nwindsøn'ajtim kyajpxy tø njanchpaduujniyi.

Xjats øø kuwaní xyiktaañ.

¹⁶ Winets yide'en yjajty ku øø wyinaty nnijkxy mä jaa'y jam Dios'ajot'atti, xjats øø nminabyajtiyi tu'uk ja kiixy midi wyinaty ximaapy, ja miku' wyinaty myøøt'ijtpy, ane'emy idø'øn ja y'ity. Ku ja jade'en myiximay janchnimeenbyøjkiyip ja wyindsøn ja' pøn ja y'ijty ana'amixiyip. ¹⁷ Ja'abi kiixy øø xpawidejtøjkiñaa, xjats ojts møk yjanchwa'añ jam mayja'a'y agujkp:

—Ya'atpi jaa'y møk tjanchmidundip ja Dios midi jap tsajpjotpy, yø' tkajpxwa'kxtip ja Dios kyajpxy sa ja xyiknitso'ok'ajtindit.

¹⁸ Ku jade'en pyawidejtiyidøø kawinaaq xøøw, xjats ja Pablo møk y'adsipyiyi jöts t'ejximbijty, jöts tnimaaqay ja miku' midi ja kiixy wyinaty myøøt'ajtpy:

—Jesús myøk'ajtingøjxp mets miku' majstu'ut yø kiixy. ¡Pidsøm!

Xjats ja miku' tmajstuujty nay jaty.

¹⁹ Ku ja kiixy ja wyindsøn tja'ejxnidi ku tø ja wyinmaa'ñ tyigatsni, ku ka'ap ja kiixy y'ukmeenbyøjkn, winets ja Pablo jöts ja Silas yikmatstøø, jöts yiknøjkxidøø kudunk windump jam møj maayjotp. ²⁰ Ku jam yikja'jtidøø tiidyumbi wyindump jöts ja tnimaadyøø:

—Ya'at jaa'dyi, israelit jaa'y yø'ødi, møk øots xjanch'adsipy ya kajpjøjty, ²¹ ku ja kyø'ømdsinaaq'yin øots kuwaní xukpadunwa'añ midi øø ka' njanchjagupøkwa'añ, jöts ja'abi tsinäa'yin ka'ap øots ja nnijawi. Abiky øots, romanit jaa'y øots.

²² Xjats ja mayja'a'y yjanchpidø'køjxtøø, jöts ja tiidyumbidøjk t'ana'amdi ja jaa'y jöts wan tyiknjandi tyik'ixjandi, jöts wan ja nawyopi t'ukupøkti namajtsk ja Pablo møøt ja Silas. ²³ Xjats ku yikwojp'abaaqtidøø, winets ja tyiknøjkxtøø puxøjkjotp, jöts ja t'ana'amdi ja puxøjk adsinaabyi jöts tnimaadyi jöts waani ttyimjaty'ejx'etit. ²⁴ Ku ja puxøjk adsinaabyi jade'en ojts yik'anemey, winets tyiktøjkiyii'ñ jöts kawinaaq puxøjk'aaw ojts tyiknaxy, jödsnim ojts yikni'agibyatti jam okp. Ku jade'en jam yikpiktaktøø, winets ojts ja kipy yiktanaxkø'ødi ja tyeky kadeni møøt.

²⁵ Xjats ja Dios'ajot'ajttøø jøts t'øødøø ja Dios kyajpxy yap puxøjkjøtpy, møk ja Dios ja tja'myajtstøø. Tsuu'miwyamp wyinaty ku ja Dios jade'en t'ajot'ajttøø, jøts ku ja myibuxøjk jaa'y ja nugo pyatmadøyidi. ²⁶ Xjats ku chuu'miyiiñ, winets ja ujx møk yjanchmiiñ, winets ja puxøjk møk yjantyimy'adijch. Jøts ja puxøjk'aaw tuki'iyi y'axetutkøjxnaa, jøts ja puxøjk jaa'y pyaktsum nayide'en wyinakøjxtøø. ²⁷ Xjats ja puxøjk adsinaabyi ojts ñiwijy, jøts ja t'ejxpaaajty ja pyuxøjk'aaw jøts kudam ja wyinaty tø y'awatskøxnii, xjats ja jade'en wyinmay tø ja puxøjk jaa'y tijy pyidsømgøxnidi, winets ja yønchuix ja tju'jty jøts ja kø'om ñaqky'ookwø'añiyi. ²⁸ Xjats ja Pablo ojts t'ejxpaaaty ja puxøjk ejx'ejtpi ku ja wyinaty jade'en ñadyunwa'añiyi, xjats tnimaay:

—Kidi jade'en mnadyuñiyi, ka'ap øø ngue'eky, tum ixyap øøts niduki'iyi.

²⁹ Xjats ja puxøjk ejx'ejtpi t'amidøø ja jaj jøts ja ojts pujtp tyøki yap puxøjkjøtpy. Xjats ja yjanchmibejpni jøts ja ojts ñagyxendya'agyi jam Pablo tyekyjø'om jøts ja Silas. ³⁰ Xjats ja tyikpidsiimy jøts tyikiity, yide'en ja tnimaay:

—Migu'ukti, ¿ti ø ndu'ump, sudsø'ampy ø nnitso'ok'att?

³¹ Xjats ja Pablo møøt ja Silas ojts t'adsojimbetti, xjats tnimaadyøø:

—Møjawi amumjoojt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, jøts myiknitso'ok'atiyidit niduki'iyi møøt ja m'u'nk møøt ja mnidø'oxy.

³² Xjats ja Pablo jøts ja Silas ttukmadoodøø ja Dios kyajpxy ja puxøjk adsinaabyi møøt niduki'iyi pøn jaty ja jam wyinaty tyøjkjotp myøøtsinaapy. ³³ Nay jatyits ja puxøjk adsinaabyi tylkwajtsøø ja Pablo jøts ja Silas chaachi, winets ñøjkxtøø nøbjtpi niduki'iyi møøt ja y'u'nk jøts ja ñidø'oxy. ³⁴ Winets ja puxøjk adsinaabyi twaay kaabyi yap tyøjkjøtpy, janch øy janch tsuj wyinaty ñayja'wiñidi niduki'iyi møøt ja y'u'nk ja ñidø'oxy, kumi tø ja wyinaty ja Dios tjanchjawidi.

³⁵ Xjats kyimjabom'ajty, winets ja tiidyumbidi ttaniguejxy ja kyugajpxy ja puxøjk adsinaabyi, jøts ku ja' tyikutuky jøts tyik'awa'atspidsømnit ja Pablo jøts ja Silas. ³⁶ Xjats ja puxøjk ejx'ejtpi tnimaay ja Pablo:

—Tø n'atsyk'ane'emy, ja tiidyumbitøjk kø'om ja kyajpxy tkajxtip jødsik meets jadi'iñi nyikpidsømnit; nøjknidits jotkujk, tø mee m'awa'atspidsømni.

³⁷ Xjats ja Pablo ka' tkupiky, winets tnimaay ja kugajpxy:

—Nay romanit jaa'y øøts, tiku øøts jade'en nyiktuñ jøts ku øøts jade'en mayja'a'y agujkp nyikwøpy, nika'ap øø nyiktiidyuñ jøts jatyi øø nugo nyikpikta'aky puxøjkjøtpy; ¿sudsø'ampy øøts ndejint ayu'uch jadi'iñi nyikmajstu'utwaní? ¡Ka' y'øyi! Wan ja kø'om tmendi ja tiidyumbidi jøts øøts xyikpidsø'omt.

³⁸ Jøts ja kugajpxy wyimbejtnidøø, jøts ttukmadoodøø ja tiidyumbi sa ja Pablo ja kajpxy t'adsojimbijty, winets ja tiidyumbi yjanchø'økiñidi ku tnija'widøø jøts kudam ja Pablo jøts ja Silas nayide'en romanit jaa'yidi. ³⁹ Winets ja kudunktøjk tninøjkxtøø t'atsminuuukxaktøø ja Pablo møøt ja Silas. Xjats tyikpidsømdøø yap puxøjkjøøjty, jøts møk tnimaadyøø:

—Tun may'ajt pidsømdi ya waani kajpjøøjty.

⁴⁰ Xjats ja pyidsømdøø puxøjkjøtpy, jøts ñøjkxti ma ja Lidia tyøjk, jamts ja tmínabyajtidøø ja myøøtjanchja'wibidi, kuts ja tkajpxjot'amøjkidøø, winets ja choo'nidøø.

17

Ku ja Tesalonikit jaa'y yjanch'ambøjktøø

¹ Xjats ku jam choo'ndøø, jøts ñaqxtøø ma kajp txøøwi Anfípolis jøts nayide'en Apolonia, majtsk ja kajp ttanaxtøø jøts jam yja'ttøø møj kajpjotp midi txøøw'ajtp Tesalónica, jam wyinaty ja tsaptøjk. ² Winets ja Pablo tyøjkidøø kajpxwa'kxpi jam tsaptøjkjotp, sayim ja ttuñ øy mædsoo ma jaty ja wyidity, tigøøk samaní jam tyik'ixpijky ja jaa'y wimboo'kxin xøøw. ³ Yide'en ja ojts ttuk'ixpiky pøni sa ja Dios Teety kyajpxy ojts yikjaadyañ, jøts

kuwaní mye'ent ja yiknitsokpi, jøts kuwaní y'ayo'ombaatt jøts y'oo'kimbaatt, jøts kuwaní yujkpyøkt jadigojk. Yide'en idø'øn ja wya'an:

—Jade'en ja Jesús yjajty midi mee ndukmadøopy, nay ja' ja Dios Teety kyejxpy yiknitsokpi.

⁴ Ku ja Pablo ja ixpojkın jam jade'en t'ukyiktandøø, winets ja israelit ja'a'y winaagin tmibøjktøø, jøts ja møøt ñabyøjkniyidøø ja Pablo jøts ja Silas, jøts nayide'en namay ja griegit ja'a'y pøn ja Dios Teety twindsø'jkidip. Nayide'en namay ja griegit tø'oxyøjk tmibøjkti pøn jam windsø'ogi'ejtip. ⁵ Winets ja israelit ja'a'y niduki'iyi y'ambøjktøø pøn jaty ja Pablo kyajpxy y'ayuujk ttagupøjkxidip, ja'ats twaqamuktøø ja ka'øybi ja'a'y pøn nap nugo widejttip kajpjøtpy. Xjats nugo wyidejtnibøjkidøø jøts ja ja'a'y tu'uk tu'uk tyik'ambøjktøø. Winets yja'ttøø tu'uk ja ja'a'y tyøjkjøtpy pøn txøøw'ajtp Jasón, xjats awa'an'ampy tyøjkidøø tøjkjøtpy tajpi kaa'pi. Ja Pablo jøts ja Silas ja' idø'øn jade'en yik'ixaadyip jøts tyikpidsømwalandi jøts ja tyiknøjkxtit mayja'a'y agujkp. ⁶ Kumi ka'ap ja tpaatti nap tøjkjøtpy, winets ja tmåtstøø ja kudøjk møøt ja myøøtjanchja'wibidi, xjats tpawetstøø tpakoo'tstøø, kudunk wyindump tyiknøjkxtøø, xjats ja Pablo jøts ja Silas yikxiguyaxtøø, jøts jade'en wyandøø:

—Ja'abi ja'a'y pøn widejttip jøts tuki'iyi ja na'xwii'ñit ja'a'y tyikwinma'a'nmyatkoxti, tønim ja ya nayide'en yja'tmidi, ⁷ jøts ya'at Jasón ja tø tyikja'ada'aky tyøjkjøtpy. Yø'obi ja'a'y tuki'iyi y'ixwetswangøjxtip ja møøt windsøn César kyutujk midi adøm ngajp xnitanaajyamp. Jade'enxi wya'andi ku ja ja møøt windsøn jadu'uk pøn txøøw'ajtp Jesú.

⁸ Ku ja tmoodoodøø ja ja'a'y møøt ja kudunktøjk, winets niduki'iyi yjanch'ambøjktøø.

⁹ Xjats ja Jasón kuwaní tmøøy ja meeñ ja kudunk jøts ja yikmajstu'uttit; jøts yikni'maadyøø ku kuwaní tyimbyidsø'omdit ja Pablo møøt ja Silas jam kajpjotp jawyeeen, jaanimts ja myeeñ ja jadigojk wyimbett. Winets jade'en yikmajtstuttøø møøt ja myigu'uk.

Sa yjajttøø sa kyubajttøø ja Pablo møøt ja Silas jam Berea

¹⁰ Xjats nay jaty koots ja Pablo møøt ja Silas ja myøøtjanchja'wibi kyajxtsoo'nidøø jøts jam ñøjkxti ma' kajp txøøwi Berea. Ku jam yja'ttøø winets nay jaty ñøjkxti jam tsaptøjkjotp. ¹¹ Yujyts ja ne'egi yja'a'y'atti ja'abi israelit ja'a'dyi, ka'ap ja tyimyjade'enidi sam ja'adi pøn jam tsinaadyip Tesalónica. Chojktip ja øy wine'en tmado'odit ja Jesú y'øgyajpxy y'ømyady'aky, jøts ja ejtp winjabom txumi'ejxti ja nøky ma' ja Dios kyajpxy nap yja'ayi, pøni tiy janch idø'øn ja' sa ja Pablo ja ñii'mxyidi. ¹² Xjats ja namay tja'a'gyukidøø jøts tmibøjktøø, jøts nayide'en namay ja griegit ja'a'y tpabøjktøø pøn ana'amdiip, ja yaa'y ja tø'oxy. ¹³ Xjats ku ja israelit ja'a'y pøn jam tsinaadyip Tesalónica tniija'widøø ku wyinaty ja Pablo tkajpxwa'kxy nayide'en ja Dios kyajpxy jam Berea, winets ñøjkxti ja israelit ja'a'y jam Berea, jøts jamts ja'a'y nugo tyikjot'ambøjktøø. ¹⁴ Jøts ja Pablo ja janchja'wibidi jaty kajjxtsoo'niyøø jøts ja ñijkxy jam meyj'am, xjats ja myigu'uk japyi t'ukyiktaanaa midi txøøw'ajtip Silas jøts Timoteo. ¹⁵ Xjats ja Pablo yikjamyoøt'ajty jøts tmøødidøø jagambaat ma' kajp txøøwi Atenas. Xjats ja Pablo tkajxjimbity ja ayuujk jøts ñøjkxtit ja Silas møøt ja Timoteo pojyi'iky, jøts ja jam tminabyaqadidit ma' ja wyinaty.

Sa yjajty sa kyubejty ja Pablo jam Atenas

¹⁶ Ixam idø'øn ja Pablo wyinaty t'awixy ja Timoteo jøts ja Silas, jøts ja ka'ap yjanchjotkuki ku nap kajpjøtpy t'ixy janchmay ja awanax ja tsamaxan midi'ibi ja dios'ajtip. ¹⁷ Kumi ka' yjotkuki, winets jam ñijkxy tsaptøjkjotp, jamts møøt kyajpxy myadyaajky ja israelit ja'a'y, jøts ja' møøt pøn jaty Dios Teety t'ajot'ajtip, jøts nayide'en jabom jabom ja ñijkxy ma'ayjøtpy, japtops nayide'en møøt kyajpxy myadyaajky pøni pøn jaty nap pyajtpy. ¹⁸ Jamts wyinaty ja ixpiky ja'a'dyi winaagin midi y'ixpojktip ja epicureo y'ixpojkın, jøts jam nayide'en jadu'uk midi y'ixpojkmidip ja estoico y'ixpojkın, ja'ats ojts tpatmadowdi ja Pablo ku ja tkajpxwa'kxy pøni pøn idø'øn ja Jesú'sajtp, jøts ku kuwaní ja

naxwii'ñit jaq'y wyimbettit jadigojk pøn jaty tø y'øøky. Winets ja ixpiky jaq'y winaagin yide'en nawyajnidøø jøts wyandøø:

—¿Ti dø'øn yø chaachnigajpxpy yø yaq'dyøjk, yikmibøjkp idø'øn yø tijy ku jadinø'øn yjanchkajpxy?

Jøts jadu'uk t'adsojimbit:

—Wa' yø yjawí kyajpxyø'øpy ja wenkpi dios y'ayuujk.

¹⁹ Xjats ja Pablo yikwetsøø'ñ, jøts jam yiknøjkxøø ma ja tjagyapti junti tundaqjk. Ja' ja et xyøøw Areópago, jamts tyiktødøø jøts tnimaadyøø:

—Ja' øøts nnijawíwyampy yø wenk ixpøjkin midi mmimimpy. ²⁰ Wenkts yjawí xkajpxy, nnijawíwyampy øøts ti jade'en tyijpy ku jade'en mwa'añ.

²¹ Paty ja Pablo yik'amidøøy jade'en, kumi jade'en tuki'iysi ja Atenas jaq'y yujky'atti, jøts nayide'en pøn jaty jam ja'atjaq'y'ajttip, ja' nugo ejtp chøky'ajttip jøts ñanktyuknigajpxidit sa ja kø'øm wyinmaydi, winets ja jemy ixpøjkin tpøattti jade'en.

²² Winets ja Pablo wya'kukiyii'ñ jam mayjaq'y agujkp ma jam yjuntitundi, jøts ja wyaañ:

—Meets Atenas jaq'y ukmadowdi, wa'qts øts n'ixy ku meets xjanchwindsøø'øgi ja mdiosti midi mdios'ajttip. ²³ Kuts øts jam wyinaty n'et'ixy ma meets mdios xwindsøø'øgi, jamts ø ndayø'øbyejty tu'uk ja altajr midi jap wyinaty ja letri tmøøt'ajtp midi yide'en wamp: “Ja Dios ya'at y'altajr midi kayikniya'wip.” Øy'ajtp, ja'abi dios midi mee mwindsøø'jkip jøts ka' xnijawidi pøni pøn ja', ja'ats meets idø'øn yam ndukmadøøpy pøni pøn ja'!

²⁴ Ja'abi Dios tø tyik'øyi tuki'iysi tuktsajp'agida'aky, jøts nay ja' tuki'iysi tniewindsøø'ajtkojxp wa'n ttsajpi wa'n tnaqajxi. Jøts ka'ap ja Dios kuwaní tu'ugyi chøoni tsaptøjkjøtpy midi jaq'y yik'ø'yip, ²⁵ jøts ka' Dios ti tyigøy'ajtxi midi'ibi ja naxwii'ñit jaq'y ja mo'owajniyip, pø ja'axi tuki'iysi xmøø'yindip ja nmøk'ajtin, jøts pøni ti jaty ndajujky'ajtyindip.

²⁶ Tu'uk ja Dios Teety tpiktaajky adøm n'apteety'amøj midi niduki'iysi ja naxwii'ñit jaq'y y'apteety'amøj'ajttip. Tø ja ttanibiktaagi nayide'en juuni ja kya'axtit, nayide'en ja chinaadyaajk tmo'ot ma jaty ja chøonidit. ²⁷ Ja'agøjxp ja Dios ttuñ jøts ja adøm nwìnmaaq'nmyee'nindit pøni pøn ja'. Øy udya'aky nbøajtindit, ka' yjagami Dios, wingon ja møøt n'ijtyindi. ²⁸ Pø Diosxi xyikjujky'ajtindip ku nnajxindi ndøjkindi; pø nayide'enxi meets mmigu'uk wya'añ winaagin pøn wijtyi, ku yide'en wya'añdi ku ja Dios x'u'nk'ajtyindi. ²⁹ Pøni janch jade'ents jaa ku ja Dios x'u'nk'ajtyindi, ka'apts ja Dios jade'en nnajtsja'wandit jøts ku ja y'oori ne'egi, uk pyuxplatí ne'egi, uk chaadsechi sa jaty ja jaq'y ja kø'øm wyinmaaq'njøtpy tyikpidsømdi. ³⁰ Dios ka' ja y'lijty ttunk'aty ja jaq'y kya'owyinmaaq'ñ pøn tø ñaxti, jøts ixyam tuki'iysi t'ane'emy ja ñaxwii'ñit jaq'y øy yjamadsowi jøts wan tmajtstu'utti ja kya'odiyunk. ³¹ Kumi tø ja Dios Teety ttanibiktaagi ti xøøw ti et ja nøjkx ttüdyuñ ja naxwii'ñit jaq'y; jøts tø ja tpikta'aky ja ejxa'añ ku ja ojts tyikjujkpyiky jadigojk ja nwindsøø'ajtim Jesùs, jøts ja naxwii'ñit jaq'y jade'en ttuknijawi jøts ku dø'øn ja yja'aji pøn idø'øn me'emp.

³² Xjats ku ja Pablo jade'en ja ayuujk tyiknajxy ku jaq'y yujukpyiky jadigojk oo'kpi jutjøtpy, winets ja Atenas jaq'y winaagin yjanchtaxeknibøjkidøø, jøts jadu'uk winaagin ñømdøø:

—Wan jade'eñi, ja wyinaty jadu'ukpi xøøw xjaqknigajpxy.

³³ Xjats ja Pablo jade'eñi tmajtstuuuyt. ³⁴ Jamts ja jaq'y wyinaty winaagin pøn tja'gyukidøø ja ayuujk, jøts ojts tpaduujnidi ja Jesùs yja'. Ja'abi jaq'y nidu'ugin txøøw'ajt Dionisio pøn jam windsøø'ajtp ma ja junti tundaqjk txøøw'aty Areópago. Jøts jam nayide'en tu'uk txøøw'aty ja tø'oxyøjk Dámaris, jøts jam ja niwinaagin ja myigu'uk.

18

Saqajaty sa kyubejty ja Pablo jam Corinto

¹ Xjats ja Pablo chøø'ñ jam Atenas jøts ñijkxy mä kajp txøøwi Corinto. ² Jamts tu'uk tmínabyajttøø ja israelit jaa'y pøn txøøw'ajtp Aquila midi jam kugajp'ajtp ma et txøøwi Ponto. Ja'ats wyinaty namdso'ondipním jam Italia møøt ja ñidø'øxy pøn txøøw'ajtp Priscila, jøts ñamja'atnim Corinto. Claudio dø'øn ja wyinaty jade'en tø tyuñidi pøn ja italiit jaa'y wyindsøn'ajtip, ja'ats tyikutuky jøts yikajxpidsømgøjxnidøø níduki'iyi ja israelit jaa'y pøn jaty jam wyinaty tsinaadyip Roma. Xjats ja Pablo ojts t'atsmigajpxy ja Aquila jøts ja Priscila, ³ jøts ja jam tmøøtqaañ tmøøtsinqay, ojts tmøøtuñ kumi nay ja'abi tank ja tyunk'ajtpy ja wetøjkxuuky. ⁴ Jøts ja Pablo wimbboo'kxin xøøw ñijkxy tsaptøjkjotp mä ja jam tnigajpxy tnimadya'aky ja Jesùs yja', jøts jade'en ttukmibiky øy pøn jaa'y, wan ja t'israelitja'a'yidi tka'israelitja'a'yidi.

⁵ Xjats ku ja Silas jøts ja Timoteo ñamdoondøø jap Macedonia, jøts ñamja'tti Corinto mä Pablo jam wyinaty, winets ja Pablo tu'ugyi tpadøjkuyiñ ja kajpxwaa'kxin, jøts ka'pxy ttukmadøy ja israelit jaa'y jøts ku ja Jesùs yiknitsokpi'aty pøn ja yajop'ejx'ejtip. ⁶ Ku ja Pablo jade'en wy'añ, winets yikmi'ambiky jøts ja ojts yikmidsepiky, ojts yiktsepkajpxy. Winets ja Pablo ja wyet twixijty, ja ejxa'an jade'en tmø'øy jøts ku jade'en jaayibaat tmajststu'utt, winets wy'añ:

—Mgø'ømbøky meets wyinaty ku m'anmija'win wyindigø'ødyit; øts ka' mee n'uktunk'ajtni. Ejxti sa x'ejxti, ixyam øts jam ne'egi nnøjkxt kajpxwaa'kxpí mä pøn kya'israelitja'a'yidi. Tø net jaabaat nmajststu'utti.

⁷ Winets jam chøø'ñ tsaptøjkjotp, jøts ñijkxy kajpxwaa'kxpí mä tu'uk ja jaa'y chøøni pøn txøøw'ajtp Justo, pøn jam tsinaapy tsaptøjk pa'am. Yjanch'ajot'ajtpy ja Dios ja nayide'en.

⁸ Jøts ja Pablo jade'en kyajpxwa'kxy Justo tyøjkjotp, winets ja jaa'y tu'uk tmibøjktøø ja Dios kyajpxy møøt ja y'u'nk ja ñidø'øxy, pøn ja tsaptøjk niwindsøn'ajtp, ja' xyøøw Crispo. Xjats nayide'en namay ja Corintit jaa'y tmibøjktøø ja Dios kyajpxy, winets ñøbajtkøxti.

⁹ Xjats ja Pablo tu'ukpi koots ja nwindsøn'ajtim ñimaajyøø, jøts ja jade'en tja'wiyiiñ kidi jaa'y kyuma'ay ku ja ñii'mxyi:

—Kidi mdsø'øgi; jaakajpxwa'kx, kidi m'amøñ. ¹⁰ Ka'ap pøn sa mduñi, ixyam me møøn'ity. Ja øts ja jaa'y ya may kajpjøøjty njagyepi pøn øts n'ayuujk xmibøjkwajniyip.

¹¹ Winets ja Pablo jam tyaañ Corinto tukjumøjt jagujkp, jøts ja jaa'y ttuk'ëxpiky ja Dios kyajpxy.

¹² Xjats tu'ukpi xøøw yjajty ku ja Galión wyinaty myøjwindsøn'aty jam Acaya, winets ja israelit jaa'y tmi'ambøjkti ja Pablo, jøts tyiknøjkxti mä ja kutujktajk jam, ¹³ jøts ttukmadoodøø ja møj windsøn yide'en:

—Ya'at jaa'y ttukmibøjkp ja jaa'y jøts ku ja jade'en t'ajot'attit ja Dios sam ka' tyimy'ukpaat'ajtniyi. Ka'ats adøm ngutujk jade'en t'ukupøjkni.

¹⁴ Xjats ku ja Pablo wyinaty tyimgyajpxwa'añ, winets ja Galión ñimaay ja israelit jaa'y:

—Ku jeexyip ja kajaa winmaa'ñ, uk ja møø ayo'on jee tø tyuñi, øts ja jeexyip nyikwingukip meets israelit jaa'y; ¹⁵ kumi ka'ats yjade'eni, jabi nugo ayuujkxi yø' jøts mgø'ømgutujk meets yø', ka'ap øts yø x'ukpaat'ajtni, yikwingukidi yø pøni sa xyikwingukidi. Ka'ap øts yø'øbi ndiidyunwaa'ñ.

¹⁶ Xjats ja israelit jaa'y yikajxpidsømgøjxtøø ja' kutujktajkjøtpy. ¹⁷ Winets ja griegít jaa'y tmajstøø ja Sóstenes, pøn windsøn'ajtp jam tsaptøjkjotp, jøts jamyi tnaxmiwojpidøø jam yikutujkpi tøjk'agø'øm, jøts ja møj windsøn Galión ka' tyimdyunk'aty niwinø'ønin.

Ku ja Pablo jadigojk yja'jty jam Antioquia, winets ja myidigøøk ojk chøø'ñ kajpxwaa'kxpí

¹⁸ Xjats ja Pablo yjaaktaa'niyiiñ jeky. Winets ja myigu'uk tjaak'ukajpxpoo'kxkøjxnaañ níduki'iyi ku ñøjkxwaa'andi bärkjotp jam Siria, møøt ja myigu'uk Aquila jøts ja Priscila. Xjats yja'ttøø tekyø'øm jam mey'äm mä txøøwi Cencrea, winets ja Pablo

kø'om ñabyiktaajkxiyi ja ejxa'an, jøts ja wyaaay tke'jpy ku wyinaty tø tuki'iyyi tpaduuñ midi wyanda'aky'ajtpy. Winets barkijotpy tyøkinidøø. ¹⁹ Jøts yja'ttøø mä kajp jam txøowi Efeso, jamts ja Pablo ja myigu'uk t'ukyiktaaqñ jøts jam ñijkxy tsaptøjkjotp mä ja ojts tminagyajpxyi ja israelit jaa'y pøn jam namyujkidip. ²⁰ Winets ja Pablo øy yjayikminuu'kxqajky jøts jap waani tyaa'nit, ka'ats ja tkupijky. ²¹ Xjats ja mørøt y'uknagyajpxpoo'kxinnyøø, xjats tnimaay:

—Ja'agøjxp øts yam nnijkxy ku øts jam Jerusalén nyiknaxwa'añ ja xøøw midi wingomp; kuwaní øts jadigojk nme'ent jøts mee n'ats'ext ku Dios wya'ant.

Xjats jadigojk tyøkii'ñ barkijotpy, jøts chøø'ñ jam Efeso. ²² Xjats ku ja yja'jty mä kajp txøowi Cesarea, winets jam choo'ngojmaaqñ tekyø'om jøts ja ñijkxy Jerusalén, jam ja t'atskajpxpøø'kxy ja myøøtjanchja'wibi, winets yjøptaajky mä kajp txøowi Antioquia. ²³ Jamts ojts kawinaaqñ xøøwin tyaa'nii Antioquia, winets chøø'ñ jadigojk jøts t'ayø'øgyixy jadigojk mä wyinaty tø wyidity mä et txøowi Galacia jøts Frigia, jøts ja myøøtjanchja'wibi tkajpxjot'amøki.

Ku ja Apolos ojts kyajpxwa'kxy jam Efeso

²⁴ Winet'lets ojts nay ja'abi tiempi yja'aty jam Efeso tu'uk ja israelit jaa'y pøn txøøw'ajtp Apolos, jøts pøn kugajp'ajtp Alejandría. Ja'abi jaa'y janch tsuj janch øy ja kyajpxwa'kxy, janch ñija'wip idø'øn wa'ats ja Dios kyajpxy. ²⁵ Tø ja wyinaty t'ixpiky ja Dios kyajpxy mä wya'añ jøts ku ja nwindsøn'ajtim tsojk myeenwa'añ ya naxwiñ. Ja'ayi ixpøjkin ja ñigajpxpy sa Juan Bautista ojts yik'ixpiky, jøts tigøjxp ku jaa'y ja tyiknøbejty. ²⁶ Xjats ja Apolos mørøt kyajpxøjkii'ñ jam tsaptøjkjotp; kuts ja Priscila jøts ja Aquila ja jade'en tmadowdi, winets ja abiky tjawaawdøø, jøts ojts ka'pxy ttukmadowdi ku ja Jesùs tø wyinaty y'atsmeni, jøts ti jaty ja ojts ttuñ. ²⁷ Xjats ku ja Apolos jam wyinaty ñaxwa'añ mä et txøowi Acaya, winets ja janchja'wibi pøn jam Efeso ja nøky tyik'oyidøø, jøts ja janchja'wibi tkajpxñigajxidøø pøn jam Acaya, jøts øy tsuj jam tyikja'attit ja Apolos. Kuts ja jam yja'jty Acaya, winets mørøt tjaakpudøjkii'ñ pøn jaty ja Dios tø wyinaty y'ayo'ejxingøjxp tyukjanchjawi ja nwindsøn'ajtim Jesùs, ²⁸ jøts ja jam kyajpxwa'kxy mayja'a'y agujkp, jøts wa'ats ttukmadoogijxy midi ka' mibaat pøn tkajpxyo'ont. Tyukmadoow tuki'iyyi ku ja israelit jaa'y kyatiwyinmaydi, jøts pøni sa ja Dios kyajpxy yap yjaadyañi ku ja Jesùs yiknitsokpi'aty, pøn ja israelit jaa'y yjajøp'ejx'ejtip.

19

Sa yjajty sa kyubejty ja Pablo jam Efeso

¹ Ku ja Apolos yap wyinaty Corinto jøts ja Pablo jam ñajxy kojpkjotp, jøts yja'jty jam Efeso mä tpajjty namay ja myigu'uk pøn jaty ja Dios tja'myajtstip. ² Winets ja Pablo jam tyiktiyy jøts tnimaay:

—¿Tø meets ja Espíritu Santo mdatoikiyi ku ojts xjanchjawidi ja Jesùs?

Jøts ja t'adsojimbettøø:

—Omk øøts idø'øn ja nnijawit jøts kudam ja Espíritu Santo jaa.

³ Winets ja Pablo jadigojk tyiktiyy:

—¿Sudso'ampyts ojts mnøbatti?

Xjats ja t'adsojimbettøø:

—Jade'en øø nnøbejty sámì Juan Bautista ja jaa'y tyiknøbejty.

⁴ Xjats ja Pablo wyaañ:

—Nugo ejxa'an idø'øn ja Juan Bautista myøøy ja jaa'y ku ja yiknøbety, jade'en'ampy ja jade'en ttuuñ jøts ja jaa'y jade'en yiknijawidit jøts ku ja tjanchyiktigatsti ja chinqa'yin. Nayide'en ja tnimaay jøts ja amumjoojt t'ajot'attit pøn wyinaty menwampnøim, ja Jesùs idø'øn yiktejp wyinaty menwamp yiknitsokpi.

⁵ Xjats ku jade'en tmadoodøø ku ja Pablo jade'en tnigajpxy, winets ojts ñøbatti ja nwindsøn'ajtim Jesús køjxp; ⁶ ku ja Pablo jade'en kyønixajidøø, jøts ja Espíritu Santo ñimejnidi, winets ja abikpyi ayuujk ojts tkajpxti, jøts tkajpxwa'kxti ja Dios y'ayuujk pøni sa ja Dios wyinmaa'nmyø'øyidi. ⁷ Ni makmajtsk ja wyinaty yja'a'y'atti.

⁸ Tigøøk po' ja Pablo jap yø'øy'ijty jam tsaptøjkjotp mä jam møk'ampy kyajpxwa'kxy, jøts ttukmibiky jade'en ja jaa'y sudso'ampy ja Dios ja nitanqaa'yin tpiktø'aky. ⁹ Jamts winaagin pøn tkamibøjktip, ja'ats møk ja wyinmaa'ñ tpiktaktøø jøts jam mayja'a'y agujkp tjanchtaxe'ekti ja Dios kyajpxy. Xjats ja Pablo ja møøt ñamyatstuujtniyøø pøn ja ka'øy ayuujk tjagyaptip, winets ja tmøødøña ja myøøtjanchja'wibi jøts tmøødiyii'ñ mä jaa'y tu'uk txøøwi Tiranno pøn ja ixpøjktajjk wyinaty tjagyepy, jamts ja Pablo jabom jabom ja myigu'uk ttuk'ixpiky ja Dios kyajpxy. ¹⁰ Jade'en idø'øn ja jam tyuuñ majtsk jumøjt, ja'agøjxp idø'øn ja jaa'y ojts tnija'wigyøxti jagambaat ja Jesús kyajpxy, jade'en ja israelit jaa'y jøts nayide'en pøn ka'israelit jaa'dyi, pøn tsinaadyip Asia etjotp. ¹¹ Jøts ja Dios møk tmø'øy ja myøk'ajtin ja Pablo jøts ja milagri ja ttuuñ, ¹² jøts ja Pablo yjanchyiktapaqatya ja paay jøts ja wet, jøts ja tmøøjkti mä pamaa'y jaa'y jap, winets ja pamaa'y jaa'y ja'ayi ttatsoktøø, jøts ja miku' jade'eñi myajtstuujtidøø.

¹³ Jam wyinaty niwinaagin ja israelit jaa'y pøn nugo widejttip kajp kajp. Ja' ja tyunk'ajttip ja miximaaky ja mimuu'kk, jøts jade'en ja miku' ttukmajtstu'utti ja jaa'y, nay ja Jesús myøk'ajtin yiktunwajnip, jøts tnøjmi ja miku':

—Øts wamp, majstu'ut yø jaa'y Jesús myøk'ajtingøjxp midi kyajpxyø'øpy ja Pablo.

¹⁴ Tu'uk ja israelit jaa'y pøn txøøw'ajtp Esceva, pøn ja teety tniwindsøn'ajtp, ja'ats idø'øn ja y'unaj'jk jade'en adøtstip, niwixujk wyinaty yja'a'y'atti. ¹⁵ Xjats ku ja jade'en ttundi, winets ja miku' y'adsojimbejtiyidøø, jøts yiknimaadyøø:

—Ja' ø n'ejxkapy pøn txøøw'ajtp Jesús, jøts nayide'en ja' pøn txøøw'ajtp Pablo; jøts meets ka' mee n'ejxkapy pøn ja mbøn meets.

¹⁶ Winets ja jaa'y pøn wyinaty ja miku' tmøøt'ajtp, jøts møøt ñamyajtsiyøø ja niwixujkipi jaa'y, jøts ja jade'en myimajada'agysi ja miku', jøts niduki'iyi yikakøjxitøø janchwindsaachi jøptsacha, niwa'ats ixwa'ats idø'øn ja yjanchpidsømnidøø yap tøjkjøtpy. ¹⁷ Ku dø'øn ja jade'en yjajty jam Efeso, winets niduki'iyi tnija'widøø ja kajp jaa'y pøn jaty israelit jaa'y, jøts nayide'en pøn ka' y'israelitja'a'ysi. Ku tnija'widøø jade'en ja ayuujk, winets niduki'iyi ja jotmay yjanchpaajtidøø, jøts tu'ugyi ja nwindsøn'ajtim yja' tmøjpiktajktøø.

¹⁸ Xjats nayide'en namay pøn jaty tmøøjktøø ja Jesús yja' winets ja pyøky tuki'iyi tkajpxnaxkøjxtøø, sa y'ijty kya'øy'adø'øtsti. ¹⁹ Jøts nayide'en may pøn jaty y'ijty tyundip ja miku' tank winets ja kya'øñøky tuki'iyi tnitøøgyøxnidøø jam mayja'a'y y'agujkp. Xjats ku tpayø'ødyøø ja nøky ja chow, wixijkxmyajk mil idø'øn tpayø'ødyi tum ja plati meeñ. ²⁰ Jade'en idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús ja myøk'ajtin møj tnønky'ijxy'iyi.

²¹ Xjats ku dø'øn jade'en yjajty, winets ja Pablo jade'en wyinmay jøts jam t'ats'ejxwa'añ ja myøøtjanchja'wibi jam Macedonia y'etjotp, jøts nayide'en Acaya y'etjotp, winets jam yja'atwa'añ jadigojk Jerusalén. Jøts nayide'en wya'añ, ku jam y'uknøxt Jerusalén jøts nayide'en ñøjkxt Roma. ²² Xjats ku jade'en wyinmaay ja Pablo, winets ja pyudøjkibi tkejxy namajtsk jam Macedonia. Timoteo ja xyøøw ja pyudøjkibi jøts jadu'uk Erasto, jøts ja Pablo jam jawaani yjaaktaa'niyii'ñ Asia.

Ku ja Efesit jaa'y yjanch'ambøjktøø

²³ Winet'et ja Efesit jaa'y tyiktsepta'akwa'andi ja Jesús yja'. ²⁴ Tu'ugyi dø'øn ja' pøn jade'en tyiktso'ondaajk ja ayuujk, Demetrio ja xyøøw. Ja'abi tank idø'øn ja yjagyepy, tum ja plati dø'øn yiksøndi'øyip, jøts nayide'en ja mutsk tsaptøjkuna'jk tyik'a'øyinaxy nayide'en sámi dios Diana chaptøjk t'ixy. Janch nimeenbyøjktip idø'øn ja tyunk ja' pøn

jaty jap møøt tyuñ. ²⁵ Xjats ja Demetrio twaqdsøøy niduki'iyi pøn jaty nay yø'øbi tunk tmøøt'ajttip, xjats ja tnimaay:

—Migu'uktøjkti, mnija'widipxi ku yø'øbi tunk nduktanajxindi janch øy janch tsuj ku ya njanchmeembyijkyindi; ²⁶ kumi m'ijxpy meets, mmadøøpy meets ku ja Pablo jade'en tkajpxyø'øy jøts wya'añ ku ka' yø' Diosi midi jaa'y yik'ø'yip sa adømin; jade'en ja Pablo ja jaa'y namay tø ttukmibiky, kidi yayip nugo yjaty, niduki'iyi dø'øn ja Asiit jaa'y ja tnija'winidi. ²⁷ Ka' yjanch'oyi, janch tsø'øgi møøt yø', tsojk adøm ndunk jade'en wyindigø'øyindit, jøts nayide'en yø dios Diana chaptøjk tsojk yø nayide'en kya'ukyikmøjpiktaknit pøn yø twindsø'øgidi pøn jaty ya Asia tsinaadyip, jøts pøn jaty tsoo'ndip o manajx o magajp.

²⁸ Ku ja mayja'a'y jade'en tmadoodøø ja Demetrio y'ayuujk, winets ja yjanch'ambøjktøø jøts niduki'iyi wyandøø:

—Janch møj adøm ndios Diana jøts ka' kyudigø'øty!

²⁹ Xjats ja kajp jaa'y xem yam yjanch'adøtsnibøkidøø, jøts ja Macedoniit jaa'y namajtsk yikmajtstøø pøn txøøw'ajttip Gayo jøts Aristarco midi ja Pablo myøøtwidijtpy. Xjats yikpawejtstøø yikpakoo'tstøø, xjats yiknøjkxidøø jøt møj tøjkjøtpy ma ja kajp ja yjunti tundaajk jøt tjagyapti. ³⁰ Jamts ja Pablo nayide'en tyøkiwya'añ jøts ja myigu'uk t'atskugajpxwa'añ pøn wyinaty tø yikmatsti, xjats ja nay ja myøøtjanchja'wibi pøn møøt wyidity ka'ap ja myajtstuujtidøø. ³¹ Winets ja Pablo myiwin'ijxy nayide'en tkajxtøø ja y'ayuujk pøn jam windsøn'ajttip Asia, jøts ku ka' jam tpadøkit ja myigu'uk. ³² Xjats ja jaa'y jam junti tundaajkjøtpy nugo yjanchkajpxjø'økti, øy sa tu'uk jadu'uk yjanchwa'andi kumi tø ja jaa'y wyinaty namay yjanchyø'ømyukti, jøts ni tkani'jawi namay pøni tigøjxp idø'øn yø'ømyukti. ³³ Xjats tu'uk ja israelit jaa'y ja myigu'uk tyukmadoojøø pøni ti ayuujk idø'øn jøt ñiyø'ømyukti, ja' xyøøw Alejandro, ja'ats ja myigu'uk ojts kuwanøi ñajtswetsiyi jøts jam kyajpxt mayja'a'y agø'øm. Winets ja Alejandro xyaji'jky, ja' tyijpy ku chajpxajy jøts ja niduki'iyi y'amo'ondit, ja' kyugajpxwampy ja myigu'uk midi tø yikmatsti namajtsk. ³⁴ Ku ja Alejandro yik'ejxkajpy kudam ja y'l'sraelitja'a'y, winets ojts jinaxy yjanchja'akajpxjø'økti. Kajpxti ja majtsk hora'an, xjats wya'andi:

—Janch møj adøm ndios Diana jøts ka' kyudigø'øty!

³⁵ Xjats ja eskribaan ojts ko'øm tyik'amøñ ja mayja'a'y, jøts tnimaay:

—Meets Efesit jaa'y, ukmadowdi. Ñija'widip niduki'iyi ja naaxwi'ñit jaa'y ku yø Efesit jaa'y t'ejx'etti adøm nmøjdios Diana chaptøjk, jøts nayide'en yiknijawi ku n'ejx'ijtyim ja y'awanax midi kidajk tsajpjøtpy. ³⁶ Kumi janch idø'øn ja yjaty, kidits nugo mdsø'øgidi, ka' pøn ti ttuñ, tukween meets et, tsuj mjaa'y'attit ³⁷ kumi ya'at jaa'y midi meets ya tø xyikmiñ ka' yø ti ttundi, jøts nika'ap yø tjemdejti ttedejti adøm ndios Diana. ³⁸ Jøts Demetrio møøt ja tyumbi, pøni jaa ja'adi pøn møøt ñañi'øøniwya'andi, mibaat yikpayø'ødyit jam kudunk wyindump, jøts tnigajpxtit kija' ja pyøky sudso'ampy ñañi'øøniyidi. ³⁹ Pøni wenk winmaa'ñ yø' midi meets ixyam m'amidøøpy, mibaat myø'ømyuktit jøts yikxon ngajpx'øyi'indit møøt ja kudunktøjk; ⁴⁰ tø ja wyinaty kya'oyi ku jotmøñ jam nyikni'øø'na'andit jam møj windsøn wyindump, jøts ku ja jotmøñ wya'ant ku adøm ja møøt ñachep'ijxya'am. Niti winmaa'ñts adøm sudso'ampy n'adsojimbejtindit, ku jotmøñ t'amido'ot tigøjxp ya jade'en n'adiijchindi ngajotkujkindi.

⁴¹ Xjats ku ja eskribaan jade'en kyajpx'abajtiyii'ñ jøts yø'øwya'kxnidøø niduki'iyi ja jaa'y.

20

Ku ja Pablo wyidijty Macedoniit etjotp jøts nayide'en Greciit etjotp

¹ Xjats ku ja mayja'a'y jade'en ñiyotkukidøø, winets ja Pablo ja myigu'uk twaqdsoogijxy jøts ja ojts tjaak'ukajpxwejni, ojts ttukmadøy midi ja wyinmaa'ñ'ajtpy; winet møøt y'uknagyajpxpoo'kxiniyi jøts jam ñijkxy ma et txøøwi Macedonia. ² Winets

jam ojts tkajpxpoo'kxxkixy tjot'amøkajpxkixy níduki'i yi ja myigu'uk ma jaty jawyeen wyinaty to ñaxy, winets jam choo'ngojmäa jöts jam yja'jty ma ja Grecia et. ³ Jamts y'uktäa'niyii'ñ tigøøk po', xjats ku jam choonwani bärkijøtpy jöts ñøjkxwa'añ Siria, winets nay jamyi trija'wiyii'ñ kudam ja israelit jaa'y ñiwinmayiyi jöts yikmatst jap bärkijøtpy. Winets wyinmaaqay jöts ne'egi ñøjkxt tekyjø'om, paty jadigojk nay jam wyimbijty Macedonia etjotp. ⁴ Ja' ja wyinaty yjamýøt'ajtpy niwixujk ja myigu'uk pøn txøøw'ajttip Sópater pøn kugajp'ajtp Berea, jöts ja Aristarco, jöts jadu'uk Segundo pøn kugajpidip Tesalónica, jöts ja Gayo pøn kugajpip Derbe, jöts jadu'uk txøøwidí Timoteo, jöts ja Tíquico, jöts jadu'uk Trófimo pøn jam kugajp'ajttip Asia. ⁵ Ku jam yja'tti Filipos, jamts øts wyinaty n'awixy, øts Lucas nxøøw midi ya'at nøky tjaapy. Xjats ja niwixujkpi jaa'y cho'onjawyeenidøø, jöts øts jam ndaqñ mørøt ja Pablo, jöts øts jamnim x'awixy jadigojk ma kajp txøøwi Troas. ⁶ Nay jamyi øts ja xøøw njæktyimy'ukyiknajxy jam Filipos, ja'abi xøøw ku tsapkakaaky yikay midi kalevaduri mørøt. Xjats øts jam ndsøø'ñ xøguixy jöts øts ja bärki jam ndatøkiñaq, jödsnim øts kyimagoxk xøøw njal'jty jam Troas ma øts ja nmigu'uk nnajtspajtiyii'ñ, jamts øts ojts ndaqñ ni wixujk xøøw.

Ku ja Pablo ja myigu'uk ojts tmigajpxy jam Troas

⁷ Ku dyomingixøøw'ajty jöts ja Jesús yja'yø'omyukti, jöts ja tsapkakaaky tyikwa'kxwa'andi sa ja nwindsøn'ajtim ojts tnajtstuni jöts tnäkyayi, xjats ja Pablo jat nayide'en kyajpxwa'añ. Kumi kyimjabom ja wyinaty choonwani paty idø'øn ojts jeky'ampy kyajpxy kuni'm myøjtsuu'miyii'ñ. ⁸ Jap ojts ñamyukyidi tigøøk nípatøkjikjxpy ma jat wyinaty lampiri may yjajy; ⁹ jöts tu'uk ja mixy jam wyinaty chøøni wentanii'äm pøn txøøw'ajtp Eutico. Kumi jeky ja Pablo kya'amäaq, winets ja mixy jamyi mya'uuyøknäa jöts tu'ugyi ojts tyimyaanijkxy, winets jam ojts kyunaxy jam nípatøjkøjxp jöts ñaxkidaajky najxkøjxp, jam øoky yikwejtsji'jky. ¹⁰ Jöts ja Pablo tníwinajky jöts jam ñagyoxmuijtsøø oo'kpi ñikøjxp jöts tkøbatxajii'ñ, jöts tnimaaq ja myigu'uk:

—Kidi mdsøø'øgidi; jujky yø'.

¹¹ Winets ja Pablo jadigojk pyatøjkigyojmi jat nípatøkjikjxpy; japtops ja tsapkakaaky ttukwa'kxy, jöts kyaadyøø; winets yjäaka'amäaq kuni'm xiiñiyii'ñ, jöts ñøjkxnäa. ¹² Xjats ja jaa'y tjanchtaxondaktøø ku ja mixy ja øy tsø'øky tyiknøjkxnidi.

Ku ja Pablo chøø'ñ jam Troas jöts ñijkxy Mileto

¹³ Winets øø ndsoonjawyeeniyii'ñ bärkijøtpy, jöts øts jat n'awejxwa'añ ja Pablo ma kajp txøøwi Asón, tekyjø'om ja yø'owya'añ ku ja jam ñøjkxwa'añ. ¹⁴ Ku øts ja nminabyajtiyøø jam Asón, winets øts ja mørøt bärkijøtpy ndøjkiyii'ñ, jöts øø nmøøtnijkxy mejñinaxy ma kajp txøøwi Mitilene. ¹⁵ Jöts øts jam ndsøø'ñ jadigojk, jöts øts kyimjabom jam nnajxy ja' y'awemp ma et jam txøøwi Quío, winets øts njal'jty jadu'ukpi xøøw ma kajp txøøwi Samos. Jöts øts nnijkxy poo'kxpi ma kajp txøøwi Trogilio, jöts nay kyimjabomgøjmyi øø njatkojmi ma kajp jam txøøwi Mileto. ¹⁶ Jade'en idø'øn yjajty kumi ka'ap ja Pablo jeky tyiknäxwa'añ ja xøøw jam Asia etjotp, paty kyanijkxy Efeso; kumi ja'ku tsojk yja'atwa'añ Jerusalén jöts jam tyiknäxwa'añ ja Pentecostés xøøw.

Ku ja Pablo ttukmadøøy ja Efesit møjaa'dyøjk ya'atpi ayuujk

¹⁷ Ku øø njam'ajty Mileto, winets ja Pablo twaadsøøy pøn jaty jam møjaa'dyøjk'ajttip ma tsaptøjk jam Efeso, ¹⁸ xjats ku ja yja'ttøø jöts tnimaaq:

—Meets mni'ja'wip sa øts ya Asiit etjøøjty n'øyja'a'y'ajty ku øts ya miduk'oik ojts nmiñ, jöts ixyambäat jade'eñim njaa'y'aty. ¹⁹ Mnija'widip sa øts ejtp nbaduuñ ja nwindsøn'ajtim Jesús y'ayuujk jöts ka'ap øts nñamyikexiyii, njanchkuyaajxip øts ku ja jaa'y tkatsokti ja Jesús yja'. Jöts nayi mni'ja'wip meets sa øts ya ojts n'ayo'ombäaty ku øts ja nmigu'uk israelit jaa'y xjemdundi xedundi. ²⁰ Ka'ats meets ndamajstu'uty ja øgyajpxy midi meets kø'øm myiktu'ump, ku ø nnigajpxy nayide'en mayja'a'y agujkp jöts adøjkøøjty nayide'en. ²¹ Níduki'i yi øts ndukmadooguixy jade'en ja israelit jaa'y jöts

nayide'en pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts ku tmajtstu'uttit ja kya'ødyunk amumjoojt møøt ja Dios, jøts tmøjawidit tjanchjawidit ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ²² Ixyam øts kuwaní nnijkxy Jerusalén ja'agøjxp ku ja Espíritu Santo møk xwaqdsøy, ka'ap nnijawi pøni sa øts jam nøjkx njaty. ²³ Jade'eñi nnijawi pøni magajp nnijkxy nja'aty, jade'en øts ja Espíritu Santo xuknijawi jøts ku kuwaní nyiktsu'umt jøts jam møk n'ayo'ombaqatt. ²⁴ Ka'ats øts yø nmøjpikta'aky; wan ø t'øøky, ka'ap ø nnabya'ayøyi ja'agøjxp jøts øts øy jotkujk kuwaní nyikyø'øwya'añ yø ndunk, kunim yjøpkøxt midi øts nwindsøn'ajtim Jesús tø xmø'øy, jøts øts ja jaa'y øy tsuj ndukmado'ot ku ja Dios kø'øm tpa'ayøy ja ñaxwii'ñit jaa'y.

²⁵ 'Tø øts ya ngajpxwa'kxy ja Dios myøk'ajtin sa ttanitani ja yjaa'y, ixyam inet najtsjä'wiøp øts jøts ku meets ka' n'ukniwimbejtnit. ²⁶ Paty meets ixyam ndukmadowa'añ jøts ku nippøn nganadyapøkyjawiyit pøni jaa winaqagin tyuu'tigøødyi. ²⁷ Kumi tø øts nnigajpxy tuki'iyi pøni sa ja Dios ja wyinmaa'ñ tpiktaajky, ka'ap øts midi n'ayu'uch'aty. ²⁸ Jøts nayide'en meets kø'øm mnay'ejx'etidit, jøts niduki'iyi nayide'en ja migu'uktøjk x'ejx'ettit, kumi tø meets ja Espíritu Santo mbikta'agiyi jøts mdøqandi ejx'ejtpi pøni pøn jaty ja Jesús yja' tpaduujnidip, pøn ja nwindsøn'ajtim Jesús kø'øm kyu'o'jkimbøajtip. ²⁹ Niya'wipts øts ku øts ya ndsoont jøts mye'endit wenkpi jaa'y, jøts myikwinmaa'nmya'atwa'anidit, jøts tyikutigøøwyø'ant ja Jesús yja'. Jade'en idø'øn y'adø'øtswa'andit kakeey miy'uk tyikutigøø ja borreegi'u'nk. ³⁰ Jøts nayide'en meets winaqagin nøjkx xwin'øøndi ja mmøøtjanchja'wibi, jøts ja xukmibøktit midi ka' tyiyi yjanchi. ³¹ Paty øyim mnay'ejx'etidit; ja'myatsta'am ku meets tigøøk jumøjt xinaxy tsunaxy ngadamajstu'uty ja kajpxwejin ayo'ejxingøjxp.

³² 'Meets migu'uktøjkti, Dios møk mbudøkiyidip, jøts nayide'en myikti'wyinmayiyidit y'øy'ayuujkøjxp midi xamidsojkindip sa ja x'ayo'ijxyindi, jøts nayide'en myikmo'odit ja øy'ajtin ja tsuj'ajtin møøt ja'adi niduki'iyi pøn jaty ja Dios wyinaty tø tyikpøkwya'ach. ³³ Ka' meets ya ti n'amidøøy, ni meeñ, ni wet, niti. ³⁴ Wa'ats xnijawidi ku øts kø'øm ojts nnay'amiduniyi, jøts øts kø'øm nbøajty pøni ti jaty øts xka'ejtxøø, ndukpaajt øts nayide'en ja nmigu'ukti ja yja' pøn jaty ø møøt nwidiijty. ³⁵ Ejtp øts ja nnigajpxy jøts ku jade'en mnamyidunidit, jøts xpudøkidit ja mmigu'uk pøn ja yja' ka'ejtxip, ja'myatsti ja nwindsøn'ajtim Jesús y'ayuujk sa ja wyø'añ yide'en: "Ne'egi møj ja xondaajkin ja wyimbiøsø'ømxiyi pøn wøndsø'jkøp, jøts ka'ap ja' pøn yikwøndsø'jkøp."

³⁶ Xjats ku ja Pablo jade'en kyajpx'abajtiy'ñ, winets møøt ñagyuxendyaajkøø ja myigu'uktøjk jøts ja Dios t'ajot'ajttøø. ³⁷ Winets niduki'iyi ja myigu'uk wyinmøø'ñ yjanchmendøø jøts yjanchyaxtøø, xjats ja Pablo yikyukxajnjx jøts yiktsu'kxy. ³⁸ Janchjotmay'oo'knidip idø'øn ja wyinaty ku ja Pablo jade'en wyø'añ jøts ku ka' nijuuni xøøw y'ukyikniwimbejtnidit. Winets tmøøtnøjkxtøø ma wyinaty ja barki jam.

21

Ku ja Pablo ñijkxy jam Jerusalén

¹ Xjats ku øø nmajtstuujty ja nmigu'uk jam, winets øøts barkijøtpy ndøjkiñña, jøts øø ndyimñijkxy ma ja et txøøwi Cos jam mejkyujk'am, jøts øø kyimjabom nja'aty ma txøøwi Rodas, jamts øøts jadigojk ndsøø'ñ jøts øø nja'aty mejy'am ma txøøwi Pátara. ² Jamts øø nbøajty jadu'ukpi barki midi wyinaty nøjkxp ma et txøøwi Fenicia, winets øøts jap ndøjkiy'ñ. ³ Jøts øøts jam nyø'øy mejyjotp, winets øøts n'ixy anajy'ampy tu'uk ja et midi jam mejkyujk'am, ja' xyøøw Chipre, jøts øø nja'jty Siria ñaxjotp. Ja ku ja barki wyinaty tyiktanwa'añ ja tsimy ma kajp txøøwi Tiro, xjats øøts jam n'uk'awidijty. ⁴ Nay jam øø nminabyøajtiyøø ja nmøøtjanchja'wibi, xjats øøts jam nmøøtaañ wixujk xøøw; winets ja nmigu'uktøjkti tnimaadyi ja Pablo jøts ku ka' ñøjkxt jam Jerusalén, kumi tø ja wyinaty ja Espíritu Santo tyuknijawiyidi ku jam sa yjatt. ⁵ Ku øøts wixujk xøøw n'uktsinaay winets øø ndsoonwaní. Xjats øø niduki'iyi ja nmigu'uktøjk møøt ja ñidø'øxtiyi jøts møøt ja y'unø'jkti øø xpadsøø'ñ, xjats øøts ojts xnajtskaxi jam mejy'am, winets øøts ja møøt n'ukuxanaañña, jøts øøts møøt ndios'ajot'ajty. ⁶ Winets øøts jam ja

møøt n'uknagyajpxpoo'kxiñiyøø, xjats øø ndøjkiyii'ñ barkijøtpy, jøts ja wyimbejtnidøø tyøjkwindump.

⁷ Xjats øø ndsøø'ñ jam Tiro, jøts øø nja'jty mä kajp txøøwi Tolemaida, jamnim øøts nminawya'kxiyøø ja barki jøts øøts ja nmigu'uk n'ukmigajpxy, xjats øøts ja møøt n'uktaq'a'niyi'ñ tukxøøw. ⁸ Winets øø kyimjabom ndso'ongojmäa møøt ja Pablo pøn jaty øø møø nwidity, jøts øø nja'jty jam mä kajp txøøwi Cesarea. Winets øøts nnijkxy jam tu'uk jaa'y tyøjkjotp pøn txøøw'ajtp Felipe, jøts pøn ja øy'ayuujk tmiwidejtp, jøts nayide'en y'lijty tank'aty tyikwa'kxy ja jii'kxy, ja'ats øøts jam møøt ndaañ. ⁹ Ja Felipe jam ja wyinaty ja nimaktaxk ja ñøøx pøn ka'aním y'amatskidi, ja'ats tkajpxnaxtip ja Dios y'øgyajpxy pøn ti jaty ja ttukajpxnaxwajniyidip. ¹⁰ Tø øøts jam wyinaty ndaañi jeky ku tu'uk ja Dios kyugajpxy yja'jty pøn txøøw'ajtp Agabo, jøts pøn tsoo'mp jam mä et txøøwi Judea. ¹¹ Ja'ats øøts ojts xmigajpxy, jøts ojts ja Pablo chum yiknixaji winets ñadyabaktsujmiyøø jøts nayide'en ñadyakotsujmiyøø, jøts jade'en ja ejxa'ñ ja Pablo yikmøøy, jøts yiknøjmi:

—Ja Espíritu Santo dø'øn wamp jøts ku ja israelit jaa'y jam jade'en nøjkx mduñiyi Jerusalén, jøts myikøyakt mä ja yikmøjkutujkipi pøn ka'israelit jaa'dyi.

¹² Xjats ku øøts jade'en nnimadøøy møøt nmigu'uk pøn kugajp'ajttip Cesarea, winets øøts ja Pablo møøk njanchjanimaay jøts ka' ñøjkxt jam Jerusalén. ¹³ Xjats ja Pablo y'adsojimbijty:

—¿Tiku mya'axti jøts øts nugo xyikjotmay'oookti? Wan twanjaty, ngupøkp øts wan øts tyikøtsumy tyikpaktsumy. Jøts pøni xyik'ookwändip øts jam Jerusalén, ngupøkp øts ja nayide'en nwindsøn'ajtim Jesùs wyinmäa'ngyøjxp.

¹⁴ Xjats kumi ka'ap øøts ja Pablo xkajpxkyupiky, winets øøts jade'eñi n'amøøñ, xjats øø nwaan:

—Wan tjaty pøni sa Dios kø'øm tyamidsøkyi.

¹⁵ Ku dø'øn jade'en y'uknajxy ja kajpxy, winets øøts ndsimy nyik'øyi'ñ, jøts øøts jam nnøjkxwa'ñ Jerusalén. ¹⁶ Winets øøts ja nmigu'uk winaagin xjamyoøt'ajty midi tsinaadyip Cesarea, jøts tu'uk midi kugajp'ajtp Chipre, ja' xyøøw Mnasón midi wyinaty jekyip ja Dios kyajpxy tø tpabøjkniyi, ja'ats øøts xyikja'ada'akwamp jam Jerusalén mä wyinaty ja tyøjk tjagyepy.

Ku ja Pablo ojts tmigajpxy ja Jacobo

¹⁷ Xjats ku øøts jam nja'jty Jerusalén, jøts ja nmøøtjanchja'wibidi janch ejtni xoni øø xyikja'jty. ¹⁸ Winets øøts kyimjabom nmøøtnijkxy ja Pablo jam Jacobo tyøjkwindump mä wyinaty ja møja'a'dyøkti niduki'iyi. ¹⁹ Xjats ja Pablo tkajpxpøø'kxy niduki'iyi pøn jaty jam wyinaty, jøts jatyi ttamimadyaqknibøjkøø tuki'iyi sa jaty yjajty ku ja Dios ja myøk'ajtin jade'en tnankyljxyiyi jam mä jaty ja jamdi pøn ka'israelit jaa'dyi. ²⁰ Xjats ku dø'øn jade'en tmadoojidøø ja Pablo kyajpxy, winets yjanchxonjajtøø ja myigu'uk jøts tmøjpiktaktøø ja nwindsøn'ajtim Dios, xjats tnimaadyøø:

—Øy'ajtp migu'uk, tø xnijawi ku ja israelit jaa'y mil'ampy tø tmibøkti ja Jesùs yja', jøts nay ja' niduki'iyi wändip jøts ku kuwanji ja Moisés kyutujk yikpadu'unt. ²¹ Jøts wändip ja' ku mets ja israelit jaa'y jade'en xukmadøy midi jagamgajp tsinaadyip, jøts ku ka' ttunk'attit midi Moisés kyutujk'ajt jøts ku ka' ja mutsk mixy'unajk ja ejxa'ñ yikmo'ot ñe'kxkjx, ni ngatu'unindit ja ngø'omdsinäa'ñ. ²² ¿Sudso'ampy yø ndu'unindit? Janchnamyukidip inet ja nmigu'uktøkti ku tnijawidit ku ya tø mjø'aty.

²³ Øy'ajtp ne'egi jade'en xpadu'unt: Ja ya nimaktaxk nmigu'uktí pøn ja wyanda'aky ja'ap tjagyaptip tsaptøjkjotp. ²⁴ Møødi jøts ja wa'ats'ajtin xpaattit, jøts xkujuuyit ja wyanda'akyti jøts nayide'en ja'ap xnañkyaabiyit, jøts yiknijawit ku ja wyanda'aky tø tyik'aduktí, jøts tnijawidit pøni ka'adam meets ja Moisés kyutujk xjanchpaduujniyi. ²⁵ Jap øøts ayuujk jadu'uk nja'akjagyepy, kumi tø øøts ja nøky jade'en nguexy mä jaty ja Jesùs yja' pøn ka' y'israelitja'a'y, jøts øø ndukmadøy jøts ka'ap nugo tmijotmay'oooktit

ja israelit jaa'y chinqaq'yin. Ja'ayi øø ndukmadøy jøts ku ka'ap ja tsu'uch ttsu'utstít midi ja tsamaxan yiktawindsø'jkíp. Nayide'en ka'ap ja ni'jpy tjøø'kxtit, jøts nayide'en ka'ap ja jiyujk tsu'uch ttsu'utstít midi ka'oy'oo'kp, jøts nayide'en kidi ja ñiqaq'y ja ñidø'oxy ñabyøjkxiyidit.

Ku ja Pablo yikmajch møj tsaptøjkjøtpy

²⁶ Xjats ja Pablo tmøødiyii'ñ ja nimaktaqxkpi jaa'y, jøts kyimjabom ojts tyiktso'onda'akti sudso tpaattit ja wa'ats'ajtin. Xjats mørøt tyøkiyii'ñ jap møj tsaptøjkjøtpy jøts ttukmadoowa'andi ja teety juuni yjøpkøxt ja'abi jotmay. Yø' tyijpy ku dø'øn ja yjøpkøxtit winets niðu'uk niðu'uk tyikme'endit ja yojax.

²⁷ Xjats ku wyinaty wixujk xøøw tyika'pxwønidí ja yotmay sudso tpaattit ja wa'ats'ajtin, winets ja Pablo ja israelit jaa'y yap y'ejxpaaajtiyøø yap tsaptøjkjøtpy pøn tso'ondip Asia. Ku ja Pablo jade'en yikniya'wiyii'ñ, winets ja jaa'y ñank'yambøjkøxidøø ja xem ja yam, winets tmajtswa'andi ja Pablo, ²⁸ jøts tjanchtaya'axti tjanchtajokti jøts wya'andi:

—¡Meets Israelit jaa'y, pudøjkik øøts! Wan tmajchindi ya'atpi yaq'dyøjk pøn kajp kajp widejtp, jøts ja jaa'y jade'en ttuk'ixpiky jøts ku ka'ap adøm ndsinqa'yin y'oyindi, jøts ja Moisés kyutujk nayide'en t'abaajxi jøts nayide'en adøm ndsaptøjk; jøts jinaxy ixyam tyimyjaak'adi'ich ku ja griegit jaa'y ya tjaaktyimguyuwaa'wi, jøts jade'en tyikma'aty adøm ngunuu'kxchaptøjk.

²⁹ Jade'en ja israelit jaa'y wya'andi ku ja Pablo jade'en tø yik'a'ejxnaxy yap kajpjøtpy, ku yap tmøøtwidity tu'uk ja griegit jaa'y pøn kugajp'ajtp Efeso, ja' xyøøw Trófimo. Jøts jawandipym idø'øn ja jade'en tø net ja Pablo tmøøtnijkxy ja griegit jaa'y yap tsaptøjkjøtpy.

³⁰ Xjats ja kajp jaa'y yjanch'ambøjknibøjkidøø, winets ja Pablo yikjidøjtpidsiimy yap tsaptøjkjøtpy, jøts ja tsaptøjk jatyi tyik'adujktøø. ³¹ Tyimyik'ookwøndip ja wyinaty, ku ja soldadi ñiwindsøn tnija'wiyii'ñ ku ja kajp wyinaty nugo yjanch'adøtsnidi. ³² Winets ja myiwindsøn ja ttukniya'wigyixy jøts ja pujtp yjanchja'ttøø yap ma ja mayjaa'y yap wyinaty. Kuts ja yik'ejxpaaattøø mørøt ja masyoldadi, winets ja Pablo jade'en yikmajtstuujty jøts ka' y'ukyikwojpnaa. ³³ Xjats ja windsøn twinguoy'oyiyii'ñ ja Pablo, winets ja Pablo yikmajch, xjats ja windsøn tyikutujky winets ja Pablo adsow aduuk yiktagøtsuumy ja puxkadeen, xjats ja windsøn tyiktiy pøn jaa'y ja', ti tundigø'øyin ja wyinaty tø ttuñ. ³⁴ Xjats ja jaa'y ja xem ja yam nugo yjanchkajpxjø'ktøø, ni sudso'ampy ja windsøn tjanchkamadooguki, winets tyikutujky jøts yap tnank'yiknijkxyi ma ja soldadi kyutujktajk japti. ³⁵ Ku yap wingon tyikja'tti ma eskaleri yap, winets ja jaa'y tjanchjaakwojpwa'andi ja Pablo ambøjkingøjxp, paty ja soldadi ojts køjxp tsapkø'ødi ja Pablo; ³⁶ janch mayjaa'y idø'øn ja wyinaty pameejnip, jøts tjanchtaya'axti tjanchtajokti:

—¡Wan tpa'øky!

Ku ja Pablo yjanagyugajpxøø mayjaa'y wyingujkpy

³⁷ Ku wyinaty ja Pablo yap tyøkiwyani soldadi kyutujktajk jøtpy, winets ja Pablo tjanøjmi ja windsøn:

—¿Kidi y'oy'att ku nmigajpxt?

Xjats ja windsøn t'adsojimbijty yide'en:

—Øy'ajtp pøni mjajtpy griegit ayuujk. ³⁸ ¿Kidi ja egiptitjaa'yip mets, pøn ja tsep namnim jawaani tkayiktso'ondakp, pøn ja yikjaa'y'oo'kp jam ojts tmøøtsøoni nimaktaqxk mil jam tø'øts'etjotp?

³⁹ Xjats ja Pablo t'adsøøy jøts tnimaay:

—Israelit jaa'y øts. Jam ø ngue'jxy Tarso midi jam møj kajp'ajtp Ciliciit etjotp; tun ja may'ajt jøts øts yø jaa'y nmigajpxt.

⁴⁰ Xjats ja windsøn tyikutujky jøts jaa'y tmigajpxt, winets ja Pablo jap eskalerikijxpy wya'k'øyiyii'ñ, jøts ja'ayi xaji'iky jøts ja jaa'y y'amo'ondit. Xjats ku ja jaa'y y'amongøxtøø, winets ja hebreit ayuujk ja tkajpxøjkiyii'ñ:

22

¹ —Meets migu'uktøjkti jøts møjaa'dyøjkti, umadoojidik øts n'ayuujk midi ngajpxwampy.

² Xjats ku ja jaq'y tmadowdi jøts ku ja Pablo tkajpxy ja hebreit ayuujk, wñets nñduki'iyyi y'amondøø, jøts ja Pablo tnimaay:

³ —Israelit ja'a'y øts, jam ø ngue'jxy Ciliciit etjotp ma kajp txøøwi Tarso, jøts øts ya tø nyeeky Jerusalén, jøts øts ja' xyik'ixpijky midi txøøw'ajtp Gamaliel, wa'ats øts ja xuknijawi adøm ndsinaaq'yin pøni sa ja møjaaq'chinqaq'yin. Ojts øts idø'øn ja Dios yja'ka'pxy nbaduñ amumjoojt jade'en sa meets ixyam xuñin. ⁴ Øts y'iijty nmøjmidsep'ajtpy pøn jaty ja Jesúš yja' tpaduujnidip, nyik'oooktibaat øts ja y'iijty, jøts nyiknijkxy ja yaa'y ja tø'øxy jap puxøjkjøtpy. ⁵ Wa'ats ja teetywindsøn tnijawidi mørøt ja møjaaq'dyøjk, kumi kø'øm øts ja xmo'odi ja kutujk jøts øts ja jam nminijkxy Damasco ma wyinaty adøm nmi'israelit jaa'dyi. Jøts øts ja jam n'ixa'ay pøn jaty wyinaty tpaduujnidip ja Jesúš yja', jøts øts ya nyikmeenwa'añ aguwanikøjxp jøts nyik'ayo'ombaataw'añ.

Ku ja Pablo tnimadyaajky ja chinqa'lyin ku ja tyiktigajch

⁶ 'Xjats ku øts ojts nm̄inijkxy ja'abi w̄inm̄aq̄'ñ, jam wȳinaty w̄ingon nja'atwāni Damasco kujkxøøw et, w̄inets øts ojts jotmøñ ja jaj xnawidity midi janch møk ts̄amamp, jøts n'ijxy ku kȳidaajk ts̄ajpjøtpy. ⁷ Winets øts jamȳi nn̄axkid̄ajky, jøts øts nm̄adøøy ja ayuujk ku øts ȳide'en xn̄imaay: "Saulo, Saulo, ¿tiku ø xjemduñwa'añ xedunwa'añ?" ⁸ Xjats øts nyiktiyy jøts nn̄imaay: "¿Windsøn, pøn mets?" Jøts ø x'adsøøy: "Øts Jesúš Nazaretit jaa'y, ja' pøn mjemdumpy mdedumpy." ⁹ Xjats øts njamyøøt yjanchø'jkidøø ku ja jaj t'ejxpættøø, ja' ka'ap ja tmadoodøø ku øts nyikmigajpxy. ¹⁰ Xjats ku øts idø'øn jade'en nyikmigajpxy, winets ø nn̄imaay: "¿Ti windsøn ndu'ump, sudso'ampy ndaq̄abyq̄att?" Winets nw̄indsøn'ajtim xn̄imaay: "Pidø'øk jøts mnøjkxt jam Damasco, jamts tuki'iyi myiktukmado'ot pøni ti jaty mdu'ump." ¹¹ Kumi tø øts wȳinaty ja jaj xyikwinjøøxy xyikwinapy, winets ja nm̄igu'uk jam x'ukwejtsnidøø, jøts øts xyikja'ttøø jam Damasco.

¹² Jam wyinaty tu'uk ja jaal'y pøn txøøw'ajtp Ananias, ja' idø'øn tiy tjanchpadump ka'pxy ja Moisés kyutujk. Xjats niduki'i yi ja israelit jaal'y pøn jaty jam tsinaadyip Damasco, yjanchojktip idø'øn ja' ja Ananias. ¹³ Xjats øts ja Ananias ojts x'ixy, jøts øts xnimaay: "Migu'uk Saulo, tawin'ejx yikxon yø mween jadigojk." Jøts øts jatyi ojts nwin'ejxpiky, xjats nmigu'uk n'ejxpajty. ¹⁴ Jøts ø xnimaay ja Ananias: "Ja Dios Teety pøn adøm n'apteety'amøj pyadundip jekyip, ja' kø'øm tø mdsøkyi jøts me mduknijawiyit ja y'øwyinmaa'ñ, jøts ñankyl'ijxyiyi ja nwindsøn'ajtim Jesúš pøn tum tsuj ja winmaa'ñ tmøøt'ajtp, ja'ats kø'øm ja y'ayuujk mdukmadoojojiyip. ¹⁵ Ja'agøjxp ja Dios jade'en ttuuñ, jøts mets nøjkx xkajpxwa'kxy ja kyajpxy y'ayuujk, jøts xuknijawit tuki'iyi ja naxwii'ñit jaal'y sa tø x'ixy jøts sa tø xmadoy. ¹⁶ Jøts ixyam, ¿tiku nugo mgo'kni? Pidø'øk jøts mnøbatt, janchjawi amumjoojt ja nwindsøn'ajtim Dios yja' jøts myikpøkwy'a'dsiyit."

Ku ja Pablo tnimadyaqjky sudsō'ampy ojts yikexy jam ma jaa'y ka'y israelitjaaq'yidi

17-18 'Ku øts idø'øn jade'en njajty, winets øts jadigojk nwimbijty ya Jerusalén, jøts øts jap nnijkxy tsaptøjkjøtpy Dios'ajot'ajtpi. Japts øts ja nwindsøn'ajtim xmigajpxy, jade'en øts ja n'ixy kidim ja jaa'y kyuma'ay, jøts ø xnimaay: "Putyi ya tsoon Jerusalén, ka'ap ñet ja tmøjpikta'aktit sa øts ñet n'ayuujk xjakajpxiyit." **19** Xjats ø nnimaay: "Mets teety, ñija'widip ja' ku øts jam y'ijty nnijkxy ma jaty ja tsaptøjk, jøts øts jam nmach pøn jaty tpadundip mets mja', jøts øts ja ndagubety, yikxon njanchwiwøpy jøts nyiknijkxy puxøjkjøtpy. **20** Ñija'widip ja nayide'en ku øts jam wyinaty ku ja Esteban jam

y'ø'jky midi mets m'ayuujk ojts tkajpxwa'kxy, jam øts wyinaty nayide'en ndani, jøts øts nwaañ nayide'en jøts tyik'ooktit. N'ejx'ejtidøø øts ja yik'oo'kpi ja wyet." ²¹ Xjats øts ja nwindsøn'ajtim xnimqay: "Putyi, jagam me ngajxwa'añ kajpxwa'kxpí ma jaty pøn ka' y'israelitja'a'yidi."

Ku ja Pablo ja soldadi windsøn yikpuxojktøjkiyøø

²² Xjats ku ja Pablo jade'en yjakajpxy, winets ja mayja'a'y møk'ampy yjanchkajpxjø'ktøø, xjats wyandøø:

—¡Wan tpa'øky yø'øbi jaa'y! ¡Ka'ap y'ukpaat'ajtiñi jøts yjaaktsøønit!

²³ Xjats ja mayja'a'y tjanchtayax'adø'øtsti jøts ja wyet tjanchajpwøjti, jøts ja pu'ux nayide'en tjanchwøjø'økti, ²⁴ paty ja windsøn nayide'en tyikutujky jøts ja Pablo jap yikpøkjø'økt jap windsøn kyutujktajkjøtpy. Xjats ja windsøn tyikutujky jadigojk jøts yikwopt, jøts kuwaní ttuknigajpxwa'añ tigøjxp ku ja mayja'a'y jade'en myidsep'atyiyi.

²⁵ Xjats ku ja Pablo tø wyinaty yikøtsumni yikpaktsumni jøts yikwopwa'añ, winets ja Pablo tnimqay ja soldadi pøn jap wyinaty:

—¿Mbaat'ajtip meets jøts meets ja romanit jaa'y xwopt midi ka'anim yikiidyuñ?

²⁶ Ku jade'en tmadøøy pøn ja soldadi t'ana'amp, winets ja jatyi tninijkxy ja wyindsøn, jøts tnimqay:

—Ejxim ku jade'en m'adø'øtst, ¿kidi xnijawí ku yø' romanit jaa'yí?

²⁷ Winets ja windsøn twinguñøjkxiyii'ñ ja Pablo jøts tyikiyyi:

—¿Mjanchromanit jaa'y mets?

Xjats ja Pablo t'adsojimbijty jøts tnimaay:

—Paty ja' øts.

²⁸ Xjats ja windsøn tnimaay ja Pablo:

—Janch kajaa øts nmeeñ tø nyiktuñ ku øts ya nromanit jaa'y'atwa'añ.

Xjats ja Pablo tnimaay:

—Ka'ap øts ya ti jade'en tø ngujuy, ja' ku øts ya tø ndyimgye'exy.

²⁹ Xjats ku dø'øn jade'en yjajty, winets ja soldadi jadi'iñi yjiyø'øgyøxnidøø pøn ja Pablo t'ukwopwandip. Xjats ja windsøn ojts nayide'en chø'øgi kudam ja' ryomanit jaa'yí pøn wyinaty tø tkøwøøndi tpakwøøndi.

Ku ja Pablo yiktanay'øyiøø ja israelit jaa'y myøjkutujk adsinaabyi wyingujky

³⁰ Xjats ja windsøn kuwaní tnijawiwy'añ tigøjxp ku ja Pablo ja israelit jaa'y ñi'øøniyi. Xjats kyimjabom tnankwyinajkiyøø ja puxkadeen, jøts tnankwyamujkiyøø ja teetywindsøn jøts nayide'en ja israelit jaa'y kyutujk adsinaabyidi, winets ja Pablo jap yikwaanijkxy jøts tyikajpxwa'añ jap windsøn y'agui'ptyi.

23

¹ Xjats ja Pablo twinguwa'jkiyii'ñ pøn jaty jap wyinaty møj windsøn'ajtip, jøts tnimaay:

—Migu'uktøjkti, wa'ats Dios t'ixy ku øts ka'ap ja Dios nmidundigøy, ejtp øts jotkujk nnayjawi.

² Winets ja möjteetywindsøn tyikutujky midi txøøw'ajtp Ananías, jøts tnimaay pøn ja Pablo jap wyinaty wingon møøt tyani, jøts ja Pablo yik'akojaxjø'økt. ³ Xjats ja Pablo t'adsøøy ja möjteetywindsøn:

—¡Ti windsøn mets idø'øn jade'en, nayide'en ja Dios mduniyt! Pøni mgutujk'adsinaapy tam mets, ¿sudsots øts jade'en xnankyoxwa'añiyi pøni jap tam ja kutujk xmøødi?

⁴ Xjats ja y'adsoodøø pøn jaty ja Pablo jap wyinaty møøt wingon y'ity, jøts ja Pablo yiknimaay:

—¿Jade'endam idø'øn xmigajpxigøy ja möjteetywindsøn?

⁵ Xjats ja Pablo y'adsøøy:

—Migu'ukti, ka' øts yø nnijawí kudam yø myøteetywindsøni; janch jade'en ja Dios kyajpxy wya'añ ku wya'añ: "Kidi xmigajpxigøy pøn jam yikutujktip mgajpkøjxp."

⁶ Winets ja Pablo jam t'ejxkajpy ku majtsk piky ja windsøndøjk jamdi. Jam wyinaty pøn ja'tpadundip ja saduceit ixpøjkin, jøts nay jam ja'amidi pøn tpadundip ja fariseit ixpøjkin, paty ja Pablo møk ojts kyajpxwa'kxy, jøts wyaañ:

—Meets migu'uktøjkti, fariseit ja'a'y øts jøts fariseit ja'a'y øts ndeety. Ja' meets ixyam xatiidyump ku øts n'awijxy'aty jøts ku ja oo'kpi jadigojk yjukpyiky yap oo'kpi jutjøtpy.

⁷ Xjats ku ja Pablo jade'en wyaañ, winets ja' pøn ja fariseit ixpøjkin tjagyaptip jøts nayide'en pøn ja saduceit ixpøjkin tmøøt'ajttip, ja'ats ojts møk ñadyamigajpxyidi kunim majtsk piky ja wyinmaa'ñ yjajttøø. ⁸ Ja saduceit ja'a'y wamp jøts ku ka'ap ja oo'kpi yjukpyiky jadigojk yap oo'kpi jutjøtpy, jøts ku nayide'en ka'ap ja ankilis ma, jøts ni anmija'win jøts ni mik'u niti kya'ity. Jade'en idø'øn ja saduceit y'ixpøjkin; xjats ja fariseit y'ixpøjkin tuki'iyyi ja tjanchjawidi. ⁹ Xjats niduki'iyyi kyajpxjø'ktøø; winets winaqagin ja kajpxwejpi wya'kukiyii'ñ pøn tnija'widip ja Moisés kyutujk, jøts pøn ttsojktip ja fariseit y'ixpøjkin, ja'ats ojts wyaañ:

—Ya'at ja'a'y ka' ti tundigø'øyin tjagyepy, jomøñ ku yø tø myigajpxyi tu'uk ja ankilis uk øy ti, ka' y'øyi ku ja Dios yja' nugo ndatøjka'andit.

¹⁰ Xjats kumi janch møk idø'øn ja jeky ñagyajpxidøø, winets ja soldadi windsøn tjøpjawi ku ja Pablo jomøñ ja mayja'a'y y'uknujkwa'kxiñiyit. Winets ja soldadi ja twaadsøøy, jøts ja Pablo jam yikwejtspidsiimy mayja'a'y agujkp, jøts yap jadigojk tyiknijkxy soldadi kyutujktøjk agui'py.

¹¹ Xjats ku kyoots'ajty, winets ja Pablo t'ixy kumaa'ayjøtpy ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ñii'mxyiyi:

—Pablo, jomøk nabyikta'agi, nayide'en jam nøjkx mgajpxwa'kxy ma ja møy kutujktøjk jam Roma, nayide'en sam øts n'ayuujk tø xkajpxwa'kxiy়i ya Jerusalén.

Ku ja Pablo yiktanibiktaajkø jøts ja y'amaa'tsk'oort

¹² Xjats ku jade'en ja Pablo kyumaay, winets ja israelit ja'a'y winaqagin tkajpxy'ajttøø ja Pablo jøts tyik'oooktit, møk'ampy idø'øn tyimñawyajnidøø, ka'ap ja tkugayidit tku'uugidit kunim ja Pablo tyimyik'ejxnaxt, kunim ja tyimyik'oooktit. ¹³ Wixijkxy ñaxy idø'øn ja ja'a'dyi pøn idø'øn ja Pablo jade'en tkajpxy'ajttøø. ¹⁴ Winets ja ñiwixijkxpyi ja'a'y yap ñøjkxtøø ma ja teetywindsøn yap wyin'aty mørøt ja møjaa'dyøjkti, jøts tnimaadyøø:

—Tø øots idø'øn ndyimñagyajpxyi, ka'ap øots ngugaayiwyaa'ñ ngu'uugiwyaa'ñ, kunim øots ja Pablo ndyimy'ejxtnim øøky. ¹⁵ Meets niduki'iyyi pøn jaty ya kutujk adsinaadyip, amidowdi ja soldadi windsøn jøts jabom ya ja Pablo tyikme'ent mee mwinduju, jade'en xwindayidit ja windsøn jøts ku ka'pxy yikpayø'øwya'añ ja øøky, jamts øots wyinaty tuu'am n'awejx'ity, jøts jam yø y'oort.

¹⁶ Xjats ja Pablo pyøøpy tnija'wiyyii'ñ ja ayuujk ku ja yjam yja'a'y yik'oookwa'añi, winets ja yjam yja'a'y ojts ttukmadøø ma ja soldadi kyutujktøjk yap. ¹⁷ Xjats ja Pablo twaadsøøy tu'uk ja soldadi, jøts tnimaay:

—Mørøt nøjkx ya'at mixy yap windsøn wyindujpy, yap ayuujk yø tu'uk tkajpxwa'añ.

¹⁸ Winets ja soldadi tmøødiyyii'ñ ja mixy jøts ttukmadøø ja wyindsøn, jøts tnimaay:

—Tø øots ja Pablo xyaajxi midi yap tsumy, jøts øts tø xnøjmi jøts øts ya'at mixy nyikme'ent, yap ayuujk tu'uk tkajpxwa'añ.

¹⁹ Winets ja mixy kyøjø'øm ja windsøn y'ukwejtsøø, yiknijkxyi abiky jøts yiktøøji:

—¿Ti øts idø'øn xamigajpxwamp?

²⁰ Xjats ja mixy t'adsøøy:

—Jade'en ja israelit ja'a'y ayuujk tø tpikta'akti jøts tø tkajpxy'atti, jøts mets myik'amido'ot ja Pablo jøts jabom xyiknøjkxt yap yikutujkpidi y'agui'py, ja'agøjxp tijy ku ka'pxy tpayø'øwya'añdi ja øøky. ²¹ Taayidip ja', kidi xmibiky, yap ja ja'a'y yu'uch y'awejxwa'añdi niwixijkxy ñaxy yap tuu'agui'py. Tø dø'øn ja møk tyimñawyaa'ñidi jøts

ka' tkugaayiwyā'andi tku'uugiwyā'andi kunim ja Pablo tyimyik'oooktit; jam inet idø'øn ja y'awejxti, ja'ayi mets ja nugo x'uk'adsojimbett.

²² Winets ja mixy ja windsøn y'ana'amiyøø jøts ku ka'ap pøn ttukmado'ot, xjats jade'eñi møøt ñawyā'kxøø.

Ku ja Pablo yiktanikejxy ja møy windsøn Félix

²³ Xjats ja møy soldadi windsøn tyajxiyii'ñ nimajtsk ja syoldadi jøts t'ane'emy, jøts ja syoldadi nimajtsk magø'pxy ñayjølejxidit pøn tekyjø'øm yø'ødyip, jøts ja nìdugui'pxy myajk ja kawaqagyøjxpidi, jøts nayide'en nimajtsk magø'pxy ja takuu'møøtpidi. Ja'ats jam nøjkxtip Cesarea jøts choondit koots taxujk yaxp. ²⁴ Xjats ja windsøn nayide'en t'ane'emy jøts ja Pablo kyawaay nayide'en yikmo'ot, jøts nayide'en t'ane'emy jøts ja Pablo yik'ejax'tett, jøts møk møjaaw yikøyakt mä ja møy yikutujkpi Félix jam. ²⁵ Xjats ja windsøn ja nøky tyik'oyiyii'ñ jøts ja soldadi ja yiktamigajxiyii'ñ, yide'en ja nøky wyä'añ:

²⁶ "Øts nxøøw Claudio Lisias midi møy soldadi windsøn, øts mets ja kajpxpoo'kxin ndaniguejxpy mets møy yikutujkpi Félix. Tu'uk øts ja ayuujk nguexy. ²⁷ Jade'en ja israelit jaa'y tø y'adø'øtsti, tu'uk ya'at jaa'y ttsumdøø midi mets ixyam ndagødøjkip. Yø' wyinaty yik'ookwændip, xjats ku øts ojts nnijawi kudam yø' ryomanitjaa'yí, winets ø nninijkxy møøt ja soldadi, ja'agøjxp ja jaa'y kyayik'o'jkøø. ²⁸ Xjats kumi nnijawiwyampy øts tiku yikni'øøni, jøts nyiknijkxy jam mä ja israelit jaa'y myøjkutujk'adsinaabyidi, ²⁹ ja'agøjxp yjawí ojts yikni'øøni ku ja ojts tkamimadøø ja israelit jaa'y kyø'ømgutujkti, ka'ats pyaqat'atyi jøts ku tyik'oooktit, jøts ni kyapaqat'atyi jøts puxøjkjotp y'ett. ³⁰ Tø nyiktnijawi ku ja israelit jaa'y ñiwinmayiyi jøts yik'oogiyit, paty øts ixyä nnajtskajxi, paty øts nayide'en tø ndukmadøø pøn tni'øø'nidip yø Pablo, wan jam tyikwingukidi jam mets mwindump. Yø'øyi kajpxy me ndaniguejxpy. Dioskujuyip."

³¹ Ku dø'øn jade'en ja soldadi ja kutujk yikmøødyøø, winets koots tmøøtso'ondøø ja Pablo jøts jam tmøøtja'ttøø mä kajp txøowi Antipatris. ³² Winets ja soldadi jam kyimjabom wyimbejtnidøø midi tekyjø'øm yø'ødyip, jøts ja kawaqachinaabyidi tjaakmøøtnøjkxtøø ja Pablo ³³ jam Cesarea, jøts jam tkøyaktøø ja nøky mä ja møy yikutujkpi jam jøts nayide'en ja Pablo yikøyajky. ³⁴ Xjats ja møy yikutujkpi tpa'ijxy ja nøky, winets tyiknidøøjøø pønit jaa'y ja Pablo, xjats t'adsoodøø ku ja Cyiliciitjaa'yí, ³⁵ xjats ja Pablo yikni'maay:

—Jaanim øts nmado'ot ja mgajxpy ja m'ayuujk kunim ja mye'endit pøn mni'øø'niyip.

Winets tyikutujky jøts ja Pablo yikpøkjø'økt mä Herodes ja møy kyutujktajk jam, jøts jam tnank'yejx'ityi.

24

Ku ja Pablo yjanagyugajpxiyøø møy windsøn Félix wyingujkp

¹ Xjats kyimagoxkxøøw'ajty, winets ja møy teetywindsøn Ananías yja'ttøø jam Cesarea møøt ja møyja'a'dyøjk, jøts tu'uk ja kajpx'øyibi pøn txøøw'ajtp Tértulo. Jade'en ja møy yikutujkpi jam twinguwa'jkidøø, jøts ja Pablo tni'øøniwyä'andi. ² Xjats ja Pablo jap nayide'en tyikmendøø, winets ja Tértulo ttami'iñ ja møy yikutujkpi Félix sa Pablo kya'øy'adi'ich, jøts wyaañ:

—Mets møy yikutujkpi, dioskujuyip. Tsuj jotkujk xjagyepy ja mgajp, ka' mä ti tsep tyuñi mets mwijy'ajtingøjxp. ³ Ejtp øots jotkujk xmø'øy jøts øots jotkujk nnaxy ndøki ømyødsowi, janchkunuukxy øø njawí mets møy yikutujkpi. ⁴ Mets m'ukmaa'kxp, jøts ka'ap øts mdiempi nugo nyikwindigø'øty. Jøts njanchminuu'kxakpy jøts ja tsojkin xjagyapt, jøts øots n'ayuujk waani xmadooijt. ⁵ Tø øots wä'qats nnijawi ku ya'atpi jaa'y tu'uk nugo y'ayo'onduñ, jøts tnankñawya'kxyi ja israelit jaa'y wyinmaa'ñ mä jaty yø wyidity, jøts yø' tnigubajk'ajtp pøn tpadundip tu'uk ja nazaretit jaa'y y'ixpøjkin. ⁶ Nayide'en ya'at jaa'y tkuwøawí ja griegit jaa'y jøts øots ndsaptøjk jade'en nugo

xyikma'jtiy; paty øots idø'øn yø tø nmach jøts øø njatii dyunwa'añ sa øots ngutujk wya'añ; ⁷ ja soldadi windsøn Lisias øots jade'en nugo xump jøts ttatøki øots nwìnmaaq'ñ, jøts aguwaniñkøjxp yikpiy yø Pablo, ⁸ jøts øots xnøjmi pøni pøn nañi'øø'niyip wan ya tmendi me mwìndujy, jøts me xpayø'øty jøts xnijawit tuki'iyyi sa øots ja øø'nin nbikta'aky.

⁹ Xjats ku ja Tértulo jade'en kyajpxkjxy, xjats ja myigu'uk israelit jaq'dyi pøn jaty jap wyinaty nayide'en tø wya'ñandi jøts ku ja janch wya'añ ja Tértulo, ka'ap ja tyaaayi. ¹⁰ Winets ja gobernador Félix ja Pablo tyikajpxy, xjats ja Pablo yide'en wyañañ:

—Mets møj yikutujkpi, nay ø ndsøjkpy øts jøts nwìndanit ja nbøky mets mwìndujy, kumi nnija'wip øts ku mets ya jeky yjumøjtyip tø myikutujktsoo'ni. ¹¹ Mets kø'øm m'ukyiktiidyøkøp øts n'ayuujk pøni ka' xjanchjawi, ku øts jam wyinaty myakmajtsk xøøwipním tø nja'aty jam Jerusalén Dios'ajot'ajtpi. ¹² Ka'ap øts jam wyinaty pøn møøt nnachechkajpxyi, nisa øts ja jaq'y ngayik'adi'ich jam møj tsaptøjkjotp, ni jam ma jaty ja chaptøjk ja'adi, ni jam møj kajpjotp. ¹³ Ya'atpi jaa'dyi niti tkanank'yejxidit midi øts yø xani'øø'nidip. ¹⁴ Yø'øyi øts wa'ats nnigajpxpy jøts ku nbaduñ ja Dios midi øots ejtp nbadumpy. Ka'ats øts yø nmigu'uk israelit jaq'dyi t'øyjawidi sa nbaduñ. ¹⁵ Njanchja'wip øts ja Dios nayide'en sám yø tjanchjawidi ku øø njøp'ixy ku ja Dios ja oo'kpi jadigojk tyikjujkpyiky, øy ja oo'kpi y'øyi kya'øyi pøni sa ja y'atsøønidip. ¹⁶ Ja' ndsøjkpy jøts øts ja Dios ejtp nmi'øy'ajtnit jøts nayide'en ja naxwii'ñit jaq'dyi.

¹⁷ Tø øts mawyeen n'atswidity kawinqaak jumøjt, jøts øts jadigojk tø nwimbity Jerusalén, jøts øts nmigu'uk nmay'atwa'añ n'ayo'ejxwa'añ, jøts ja Dios nayide'en nwindsø'øgiwya'añ. ¹⁸ Ja'ats øts jap wyinaty ndumpy tsaptøjkjøtpy sudso ø nbøqatt nwa'ats'ajtin, ku øts ja israelit jaq'y jap xpaajtøø midi tsoo'ndip Asia, ka'ap øts ja mayjaq'y wyinaty nmøødi, ka'ap pøn ti ttuñ. ¹⁹ Ja'abi dø'øn ya mibaat me'endip pøn øts jap ojts xpaattti jøts øts ya xni'øønidit, pøni nija'wipdip ja'ku øts jap ndundigøy tsaptøjkjøtpy. ²⁰ Uk ku ka' mye'endit sa øts idø'øn nwa'añ, wan ya'at tnigajpxti pøn jaty ixyaqadi, pøni ojts øts ja nbøky nyiktapaaaty ku øts ojts nyiktiidyuñ jap kutujk adsinaabyi wyindujpy. ²¹ Uk jotmøñts øts jade'en xukpøky'atti ku øts ojts møk nmigajpxjø'økti, jøts øts yide'en nnimaay: "Meets ixyam xiidyump ja'agøjxp ku øts njøp'ixy jøts ku ja oo'kpi jadigojk yjujkpyiky jap oo'kpi jutjøtpy." Jade'en øts nnimaay.

²² Xjats ku ja møj yikutujkpi Félix ja Pablo y'ayuujk tmadooji, winets jaayi tkajpxuky ja payø'øyin ja'agøjxp ku nayide'en tnijawi sa ja Jesús yjanchja'wibi yjaq'y'atti, paty jade'en tnimaay:

—Wan t'uk'awijxñim jade'en kunim ja mye'ent ja møj soldadi windsøn Lisias, ja'ats øts xjaaktukmado'opním ka'pxy yø'øbi wìnmaaq'ñ.

²³ Winets ja møj yikutujkpi t'anem'emy ja soldadi jøts ja Pablo chumy'ettnim, jøts tnøjmi nayide'en jøts ja Pablo ja myigu'uk kuwaní y'atsmigajpxit, pøni pøn jaty mendip kidi ja tkayiknajxni.

²⁴ Xjats ja Pablo jap tyaañ winaak xøøwin, winets ja møj yikutujkpi tmøøtja'aty jadigojk ja ñidø'øxy Drusila, pøn nayide'en israelit jaq'y, winets ja Pablo yikyaxtsøø jøts tnigajpxt sudso'ampy ja Jesús yja' yikjanchjawi. ²⁵ Xjats ja Pablo yikxon jade'en tnigajpxy sudso n'øyjaq'y'ajtindit sám ja Dios ttsøkyin, jøts kø'øm nayide'en nnay'ejx'ejti'indit, jøts ku Dios ja naxwii'ñit jaq'y nøjkx ttiidyuñ. Winets ja møj yikutujkpi ojts ja' tkudsø'øgi jøts ja Pablo yiknimaay:

—Nøjkxni ixyam, kunim ø n'awatsit jøts jadigojk nwøadso'ot.

²⁶ Xjats ja møj yikutujkpi may ojk ja Pablo twøadsøø, jade'en ja yjawinmay jøts ja myeenmyo'ojit ayu'uch, winetnímts ja tmajtstu'utt. ²⁷ Majtsk jumøjt idø'øn jade'en ñajxy, nugo tjaximiwøadsow'ity ja Pablo. Winets ja møj yikutujkpi tyigajtsnaa, jøts jadu'uk tyøjkiyii'ñ pøn txøøw'ajtp Porcio Festo. Jøts kumi ka'ap ja møj yikutujkpi Félix tmidsep'atwa'añ ja israelit jaq'y, ja'agøjxp idø'øn ja Pablo jap tyaañ tsumy.

25

Ku ja Pablo twinguunøjkxøø ja møy yikutujkpí Festo

¹ Xjats ja Festo tyøjkìyì'ñ møy yikutujkpí jam Cesarea, jøts kyidigøøk xøøw chøø'ñ jøts jam pyatøjkìyì'ñ Jerusalén. ² Jamts ja teetywindsøndi møøt ja israelit møj'aq'dyøjkti twinguwa'jkidøø ja møy yikutujkpí Festo jøts ja Pablo yikni'øøni. ³ Xjats ja møy yikutujkpí yik'amidøøy ja may'ajt, jøts ja Pablo tnigaxit jøts jam tyikme'ent Jerusalén. Jade'en ja israelit jaa'y wyinaty tø tjaniwınmayidi jøts ja Pablo y'oookt tuu'ajy. ⁴ Xjats ja møy yikutujkpí Festo t'adsojimbijty jøts ku ja kø'øm tsojk wyimbetwa'añ jadigojk jam Cesarea, kumi ixjam ja Pablo tsumy y'ity. ⁵ Winets tnøjmi ja israelit jaa'y møøt ja teetywindsøndi:

—Wa'n tjaaq'myindi ne'egi niduknax pøn jaty ku'aaw'attip, jamts xni'øønidit pøni tødam ja'abi jaa'y tyundigøy.

⁶ Xjats ja Festo waani tyaa'niyii'ñ Jerusalén tuktujk xøøwin uk majk xøøwin, winets wyimbijty jadigojk. Xjats kyimjabom ttawa'jtsiyì'ñ ja kyutujktaqjk, winets tnankñajtswa'a'wiyøø ja Pablo. ⁷ Xjats ku ja Pablo twinguwa'jkìyì'ñ ja møy yikutujkpí, winets ja israelit jaa'y nayide'en twinguwa'jkidøø pøn jam wyinaty tø choondi Jerusalén. Xjats ja Pablo mayjøøjp møøk yjanchyiktan'i'øøni ja tyundigø'øyin, niti tiy'ajtin tkananky'ijxyidi. ⁸ Xjats ja Pablo kø'øm ñagugajpxiyi jøts tnimaqay ja møy yikutujkpí:

—Nipøn niti ngadamidundigøy, ni ja israelit jaa'y kyutujk jøts ni ja chaptøjk, jøts ni ja romanit jaa'y myøjyikutujkpí ngamidundigøy.

⁹ Xjats ja Festo, kumi tyunwajnip ja may'ajt ja israelit jaa'y jøts y'øyjawiyyidit, xjats ja Pablo tyikiyy jøts yiknimmaqay:

—¿Mnøjkxwamp jam Jerusalén? Jamním øts nbayo'øty ja mbøky.

¹⁰ Winets ja Pablo t'adsojimbijty jøts tnimaqay:

—Paat'ajtp øts yaayi nyiktiidyu'unt, kumi ja møy windsøn César ya kø'øm tø tpikta'aky yø kutujktaqjk. Wa'atsxi me xniyawí ku øts ka' yø israelit jaa'y ti ndamidundigøy pøn jap wamp jøts øts ja nbøky ngu'oogit, ¹¹ ka'ap ø nwø'añ jøts øts ngagupøkt ja o'jkin; jøts pøni ka'adam yjanchi midi øts yø' xani'øø'nidip, nipøn kyapaat'atyiyi jøts øts xkøyaktit mæ israelit jaa'y. Wamp øts jøts ja møy windsøn César øts kø'øm xiidayu'unt.

¹² Xjats ku ja Pablo jade'en kyajpxkjxy, winets ja møy yikutujkpí møøt tkajpx'øyiyì'ñ ja pyutanaabyi, winets yiknimmaqay ja Pablo:

—Tø kø'øm mwø'añ ku ja møy windsøn César mdiiidyuniyyit. Ja'ats idø'øn mninøjkxp.

Ku ja Pablo twinguunøjkxøø ja rey Agripa

¹³ Xjats ku ja Pablo jade'en yiknimmaqay kuts tu'uk majtskin ja xøøw ñajxy, winets ja rey Agripa ojts ñinijkxyiyi møøt ja Berenice, ja'ats t'atskajpxpoo'kxtip ja Festo. ¹⁴ Winets jam ojts kawinaaq xøøw tyaa'nidi, xjats ja Festo ttamimadyaqjk ja rey sa ja Pablo pyøky yap, jøts tnimaqay:

—Ja ya tu'uk ja jaa'y midi ja møy yikutujkpí pasadi puxøjkjøtpy yiktaaqñ. ¹⁵ Ja'ats møøk pyayo'ødyip ja teetywindsøndi møøt ja israelit møj'aq'dyøjkti. Xjats ku øts ojts n'øch Jerusalén, winets øts jam ojts xwinguwa'agidi, jøts øts møøk'ampy xnimaadyi jøts øts nnankiyik'oogit yø Pablo. ¹⁶ Xjats øts nnøjmi jøts ku ka'ap jade'en ja romanit kyutujk wya'añ, ka'ap pøn ayu'uch nugo ñankyo'oogidit, kuwaní ja payø'øyin tyunit jøts kø'øm ñawyindaniyyidit pøni ti pønjabøn ñi'ii'mpy. ¹⁷ Ku ya yja'ttøø ja israelit jaa'y, ka'ap øts tiempø nugo nyikwindigøøy, jatyi kyimjabom ja ngutujktaqjk ndawa'jtsiyì'ñ jøts ja Pablo nnankiyikmejni. ¹⁸ Ku ja myendøø pøn jaty øø'ndip, ni tu'uk ja tka'uktapaqatnidi ja pyøky midi'ibøi øts idø'øn n'ukjøp'ijxpy. ¹⁹ Ja'ayi nugo yiktani'øø'niø ja chinqa'yin, jøts nayide'en pøn txøøw'ajtp Jesús, pøn ojts y'øøky jøts ja Pablo wya'añ ku ja yujujky'aty. ²⁰ Jøts øts ka' nmidaabyaqty sudso'ampy øts kø'øm nyikjøpkøxt yø'øbi winmaqñ, paty øts yø Pablo n'amidøøy pøni nøjkxwamp Jerusalén jøts jam yiktiidyu'unt. ²¹ Kumi yø' kø'øm waañ jøts

jam yiktiidyu'unt mā ja mōj windsøn César Augusto, paty øts jap nyiktsumy'ity kuniim øts jam ngaxt mōj windsøn windump.

²² Xjats ja rey tnimaay ja Festo jøts ku ja nayide'en tpatmadoowā'añ ja Pablo kyajpxy. Xjats ja mōj yikutujkpi t'adsojimbijty, jøts tnimaay:

—Jabom ja x'ukmado'ot.

²³ Xjats kyimjabom'ajty, winets ja rey Agripa yja'ttøø mōøt ja ñidø'oxy Berenice, xjats øts yjanchiyikmøjpikta'akti jøts jap tyøjkidøø mōj tøjkjøtpy mōøt ja soldadi windsøndi, jøts nayide'en ja mōja'a'dyøjkti pøn jaty jam kugajp'ajtip. Winets ja Festo twaadsøoy ja Pablo,

²⁴ jøts ttukmadøøy niduki'iyyi ja windsøndøjkti, jøts tnimaay:

—Mets rey Agripa, jøts tuki'iyyi pøn jaty ya tø myendi, ixyā dø'øn ja jaa'y midi ixyam mbatmadoowajnidip y'ayuujk. Tø øts idø'øn ja israelit jaa'y namay øy xmi'øøndi ya'at køjxp jade'en ya jøts nayide'en jam Jerusalén, ejtp ø xnøjmidøø jøts mibaat ku yø tyimy'ookt. ²⁵ Ka'ats yjawí ti mōj tundigøø'yin tjagyepy jøts ja' tku'oogit; kø'øm yø t'amidøøy jøts jam nøjkx yiktiidyuñ mā ja mōj windsøn Augusto jam, paty øts nayide'en jam ndyimgyajxwā'añ. ²⁶ Meets migu'uksi, ka'ap øts nmidaabyaaty ti pøky øts ndapaatp ya'atpi jaa'y, sudso'ampy øts nøky nyik'øyit jøts tnijawit ja nmøjwindsøn, jøts paty øts ixyam nyikmiñ mee mwindujujy, jøts me rey Agripa x'ukpatmado'ot jøts øts xuknijawit midi'ibi ayuujk øts idø'øn ngaxp. ²⁷ Janchnifyumaaø Ø njaty ku øts ja pøkyja'a'y nugonjanch'ukaxt, jøts ni ngatukmado'ot øts nmøjwindsøn pøni ti pøky yiktani'øø'nip.

26

Ku ja Pablo tnigajpxy ja chinqaq'yin jam rey Agripa wyindump

¹ Winets ja rey Agripa tnimaay ja Pablo:

—Mbaat'ajtip jøts me kø'øm mgajpxt.

Xjats ja Pablo ja kyø' tyikpidi'jky, jøts yide'en kyajpxøjkìyì'ñ:

² —Njanchtaxondakpy øts ku øts xyikajpxwa'añ ya mets mwindujujy, jøts øts kø'øm nwindanit tuki'iyyi pøni sa jaty øts ja israelit jaa'y xka'ødyejti. ³ Øy'ajtp nayide'en kumi mets mnija'wiø tuki'iyyi øts ndsinaa'yin sa øø n'israelitjaa'y'aty, jøts ti jaty øts ejtp nnadyamigajpxi'ip. Paty mets n'amidøøy jøts waani x'ukmado'ot øts ngajpxy.

Sa ja Pablo chinqaq myijawyeen ku ka'aním tyiktiigach ja chinqaq'yin

⁴ 'Ñija'widip nmigu'uk israelit jaa'y niduki'iyyi sa øts njaa'y'ajty jam ndigam ku nmutsk'ajty, jøts nayide'en sa øts njaa'y'aty jam Jerusalén ixyambaqdyim. ⁵ Pøni ñigajpxwøndip wan tnigajpxti, kumi ñija'widip yø' nayide'en ku øts mutskyi ja fariseit ixpøjkin nbadøjkìyì'ñ midi ka'pxy tpadundip ja Moisés kyutujk. ⁶ Ja'agøjxp øts nyikni'øøni ku øts njøp'ixy ku ja Dios Teety ja oo'kpi jadigojk tyikjujkpyiky yap oo'kpi jutjøtpy, kumi jade'en ja Dios Teety kø'øm ja wyandaajkin tmø'øy øøts n'apteety'amøj jøts jade'en ttu'un. ⁷ Jøts niduki'iyyi makmajtsk kajp ja israelit jaa'y tjøp'ejxtit jøts ku ja Dios ja wyandaajkin tyikjøpkøxt, paty ejtp t'ajot'attit ja Dios jøts tja'myatsti jøpy ux. Mets rey Agripa, nay yø'øbi winmøa'ñ øts idø'øn yø nmigu'uk israelit jaa'y xkada'øyja'widip, jøts øts xani'øøndi. ⁸ ¿Ka' mee nayide'en xjanchjawi jøts ku ja Dios ja oo'kpi tyikjujkpyiky jadigojk?

Sa ja Pablo jawyeen tjemduuñ tteduuñ ja Jesús yjanchja'wibidi

⁹ 'Øts kø'øm ojts nwimøa'mbyaaty jøts øts ja Jesús Nazaretit yjanchja'wibidi ojts o sa nduujiyi, jøts ø møk nyik'ayo'ombaqattøø. ¹⁰ Jade'ents øts idø'øn jam n'adijch Jerusalén ku øts ja teetywindsøn xmo'odi ja tiy'ajtin jøts øts ja Jesús yja'a'y namay ndsujmiyit; jøts nayi wøan øts idø'øn jøts y'ooktit. ¹¹ Kawinøaq ojk øts idø'øn kø'øm ja møk nyik'ayo'ombaqattøø, jøts kuwaní ndukmajsttu'utti ja yjanchja'win. Jade'en øts idø'øn n'adijch mā jaty ja chaptøjk, janch awa'an'ampy øts idø'øn nbawidiyty jagamgajp paat.

Ku ja Pablo jadigojk tnimadyajky sa ja chinqayin tyiktiqajch

¹² 'Nay yø'øbi wñmäa'ñ ñots wyinaty nmñijkxpy jam Damasco sa ñots ja teetywindsøn wyinaty ja kutujk tø xmø'øy. ¹³ Winets ø kujkxøw et jam tuu'äm ojts n'ejxpäaty tu'uk ja ja jay midi tsajpjøtpy kyidaajky, janch møk idø'øn ja yjajy nika'ap ja xøøw jade'en yjajy, jøts ñots ja ja jay ojts tuki'iyi xnawidity pøn jaty ñots jam wyinaty nmøøt. ¹⁴ Winets ñots nñduki'iyi nnaxkidaajky, jøts ñots nmadoøy tu'uk ja hebreit ayuujk ku ø xnimaay: "Saulo, Saulo, ¿tiku ø xjemdunwa'añ xedunwa'añ? Kø'øm mnay'ayo'onduniyi jade'en kidi tsakaq ku ja ti tnepy jøts ja kø'øm kujp ñadyukyø'ødyiyi." ¹⁵ Winets nnimaay: "¿Wïndsøn, pøn mets?" Winets ñots jatyi nwïndsøn'ajtim xnimaay: "Óts Jesùs Nazaretit jaal'y, nay ja' pøn mjemdumpy mdedumpy. ¹⁶ Pidø'øk wa'kuki, ja'agøjxp ñots ixyam kø'øm nnankyljxyi jøts ñots xmïdu'unt, jøts mgugajpxy'att pøni ti jaty ixyam nduk'ijxpy, jøts pøni ti jaty me njaaktuk'exp. ¹⁷ Óts mets nnøø'mo'op nduu'mo'op jam israelit jaal'y etjotp, jøts nayide'en ma ja jaal'y kya'israelitjaal'yidi ma mets ixyam ngajxwa'añ. ¹⁸ Yide'en idø'øn jam nøjhx mduñ, jøts ja jaal'y xkajpxwejt jøts ja ka'øy winmaa'ñ tmajtstu'uttit, jøts ja tsuj wñmaa'ñ tpabøktit. Kidi ja miiku' y'ana'amín t'ukupøjkiniyidi, ja Dios yja' tu'ugyí pyaduujnidip; jade'en xukmado'ot jøts ku ñots nja' xjanchja'widit, jade'en'ampy yikpojkpimaal'kxtit, jøts nayide'en yikmo'odit ja øy'ajtin ja tsuj'ajtin møøt ja'adi nñduki'iyi pøn jaty ja Dios tø wyinaty tyikpøkwy'aach."

Ku ja Pablo tpaduuñ ja ayuujk midi tsoo'mp tsajpjøtpy

¹⁹ 'Mets rey Agripa, nbaduujni ñots idø'øn tuki'iyi sa jaty ñots ja Jesùs xnimaay ku ñots ja y'ayuujk nmadoojøø midi jap tsoo'mp tsajpjøtpy. ²⁰ Winets ñots jam n'uktukmadowdi jawyeen pøn jaty jam wyinaty Damasco jøts nayide'en Jerusalén, jøts jam nayide'en tuki'iyi pøn jaty Judea etjotp, Winets ñots n'uktukmadowdi pøn ka'israelit jaal'dyi, jade'en ñots jam n'uktukmadøy jøts ja pyøktyu'unin tmajtstu'uttit jøts ja Dios yja' tu'ugyí tpaduujniyidit, nayide'en tsuj yjaal'y'attit jøts jade'en tnankyljxidit ku ja chinqayin tø tyiktiqastti. ²¹ Ku ñots ja jaal'y jade'en ngajpxwejtti ja'agøjxp ñots ja israelit jaal'y yap xmajtstø tsaptøkjøtpy jøts ñots ja' xuku'oogiywa'aandi. ²² Møj ñots ja Dios ja pudøjkñ xmø'øy ku ñots ixyambaat ja kyajpxy y'ayuujk ngajpxwala'kxiyi, jøts ø ndukmadøy nñduki'iyi pøn jaty ixyppy pøn jaty ka'ixypy. Nijuuni ñots ja jaal'y ja wenkpi ayuujk ngadukmadøy, yø'øyi ngajpxy nayide'en sa ja Dios kyugajpxy jøts sa ja Moisés ojts wya'aandi, ²³ ku ja yiknitsokpi kuwaní y'ayo'ombøatt jøts ku ja wyinaty tø y'øøky, ja'ats myijawyeen tunjøpip ku ja yujkpyøkt jadigojk yap oo'kpi jutjøtpy, jøts jade'en ñots njaal'y ttuknijawit ja wa'ats'ajtin møøt tuki'iyi ja naçwii'ñit jaal'y.

Ku ja Pablo tjadukmibøkwaañ ja rey Agripa jøts tpadu'unt ja Jesùs yja'

²⁴ Xjats ku dø'øn ja Pablo jade'en ñagyugajpxiyi, Winets ja møj yikutujkpi Festo møk'ampy yjanchkajpxy, jøts ja Pablo yiknimayaay:

—¡Mjanchmo'tp me Pablo! Yø m'ixypy'ajtin me nugo myikmo'jtíp.

²⁵ Xjats ja Pablo t'adsojimbijty jøts tnimaay:

—Mets øy møj yikutujkpi, ka'ap ñots nmø'øty; tiy ñots idø'øn nwa'añ midi ñots ngajpxpy.

²⁶ Ixyä dø'øn ja rey Agripa pøn yø'øbi wñmäa'ñ wa'ats tnijawip, paty ñots ya' jotmøk ngajpxy yø' wyinduyj; wamp ñots idø'øn ku yø' tnijawí tuki'iyi, kumi ka'ap ja jam ayu'uch yjajty midi ñots idø'øn nnigajpxpy. ²⁷ ¿Mjanchja'wip mets rey idø'øn sa ja Dios kyugajpxy wya'aandi? N'ijxpy ñots ku yjawí xjanchjawí.

²⁸ Xjats ja rey wyaañ:

—Kuk ñots jeexyip jawaani xjaaktukmadøy, tøk ñots yø jeexyip ngupiky.

²⁹ Xjats ja Pablo y'adsøøy:

—Øyi ja waani uk øyts ja yjamayı ya'atpi ayuujk, ka'ayi mets ja'ayi nadyu'uk xjanchjawit, wa'ambim ja Dios nñduki'iyi tjanchjawidit pøn jaty ñots n'ayuujk ya' tø xmadoojojí.

³⁰ Ku dō'ən ja Pablo jade'en kyajpxkijxy, w̄inets ja rey n̄iduki'i ȳi wyā'kukidōø m̄øøt ja m̄øj yikutujkpi, j̄ots m̄øøt ja n̄idō'øxy j̄ots p̄on jaty jap wyinatȳ, ³¹ w̄inets abiky n̄øjkxti j̄ots jap tkajpx'øyidi ja Pablo pyøky, j̄ots ȳide'en n̄awyajnidōø:

—Ka'ap yø'øbi jaa'y yjawi ti ttuñ j̄ots yø' tku'oogit, j̄ots ni nayide'en kyapaat'atyi j̄ots jap puxøjkjøtpy y'ett.

³² W̄inets ja rey Agripa tn̄imaay ja m̄øj yikutujkpi Festo:

—Tø yø jeexy yikmajstu'uty ku yø jeexy k̄ø'øm tka'amidøy j̄ots ku ja m̄øj windsøn César tyiidyuniyit.

27

Ku ja Pablo yikejxy Roma ma ja m̄øj kutujktqajk

¹ Xjats ja m̄øj yikutujkpi tw̄inmaadyøø, w̄inets ja Pablo yikajxwa'and̄i jam Italia m̄øøt ja myibuxøjk jaa'y p̄on jaty jap wyinaty tsumdyi, j̄ots nayide'en øts nm̄øødi p̄on ya'at nøky tjaapy. W̄inets ja soldadi pyøkjø'jkidōø midi txøøw'ajtp Julio j̄ots midi tnigubajk'ajtp tukpiky ja soldadi, ja' xyøøw ja soldadi tukpiky Augusto. ² Jam wyinaty nayide'en tu'uk ja Macedoniait jaa'y midi kugajp'ajtp Tesalónica, ja' xyøøw Aristarco. W̄inets øø tunknax ndøjkiyii'ñ m̄øøt ja Pablo jap b̄arkijøtpy, jam ja b̄arki wyinaty tø chøøñ Adramitio, j̄ots n̄øjkxwa'añ ma jaty ja kajp jam Asiit etjotp. ³ Xjats øots jam ndsøø'ñ Cesarea, j̄ots øø kyimjabom nja'aty ma kajp txøøwi Sidón, jamts ja soldadi Julio t'ayo'ixy ja Pablo, j̄ots ja myigu'uktøjk t'atstukmigajpxy j̄ots ja myigu'uktøjk yikpoo'kxiyi. ⁴ Xjats øots jadigojk ndsøø'ñ Sidón, w̄inets øots ja poj m̄øk'ampy xjøpkuyø'øyiyii'ñ, paty øø kuwaní nnayø'øy aga'ñ'ampy ja et midi txøøw'ajtp Chipre, ma ja poj tuda'aky yø'øy. ⁵ Xjats øots ja meyj ndanajxy jam Cilicia y'et'amidiy j̄ots nayide'en Panfilia y'et'amidiy, w̄inets øots nja'jty ma kajp txøøwi Mira jam Licia y'etjotp.

⁶ Jamts ja soldadi tu'uk t'ixaqay ja b̄arki, j̄ots ojts t'ejxpaaaty tu'uk midi tø wyinaty chøøñ Alejandría j̄ots jam n̄ijkxy Italia, j̄ots øots jadigojk xyiktojkiyii'ñ xjats øø ndsøø'ñ. ⁷ Kawinäqk xøøw øots idø'øn jade'en udy'aagȳi n'awidijty, j̄ots øots awisa jam njanchja'jty jam Gnido kajp y'amidiy, kumi ka'aním wyinaty ja m̄øk poj y'amøki w̄inets øots jade'en'ampy jadigojk n'awidity Salmón kajp y'amidiy. Xjats øø nnayø'øy ma ja mutsk n̄ajx jam meyj kujk'am midi txøøw'ajtp Creta. ⁸ Xjats øots jade'en awisa njanchjanayø'øy ja n̄ajx meyjotp, xjats øots awisa nja'jty ma kajp txøøwi Buenos Puertos jam Laseit kajp wingon.

⁹ Tø øots wyinaty jeky ndaq'n̄iñ meyjotp, janch tsø'øgi m̄øøt wyinatyni, jade'en'ampy ku wyinaty ja xuxpyoj myenwaní paty ja Pablo tjanimaay ja yikbarkiyø'øbyi, ¹⁰ j̄ots wyaañ:

—Meets migu'uktøjkti, ka' yjawi y'øyit ku ndso'ongojmi'indit, nnajtsja'wip øts ku yjawi mayjøjp n'ayo'ombaqjtindit, windigø'øpy yø b̄arki m̄øøt ja pyikta'aky, nayi k̄ø'ømbaqat yjawi adøm nwindigø'øyindit.

¹¹ Ka'ats ja soldadi ja Pablo y'ayuujk tmibøjkøø, ja' ne'egi pyabøjk ja b̄arki wyindsøn j̄ots ja yikyø'øbyi. ¹² Janch m̄øk idø'øn xyuxy j̄ots yjanchpøy jam Buenos Puertos, paty namay yjanchwandøø j̄ots øy'ajtp øots jam ne'egi ndsoont, j̄ots p̄oni majadakp øots j̄ots nja'att Fenice midi nay jam t̄amp Creta y'etjotp, jamts øø nyiknaxt ja xuxtyuu ja'agøjxp ku ja poj ka'ap jam jadine'en tyøki.

Ku ja poj yik'adøtsnibøjkiñqaja meyj

¹³ Xjats ku ojts waani y'amøki ja poj, w̄inets pyojkeejky jaduktamajñ j̄ots ja jaa'y wyandøø øy'ajtp j̄ots yjaaqkyø'ødyit. Xjats øø ndsøø'ñ, j̄ots øø nyø'øy meypa'äm et, j̄ots øø nnajxy Creta wingon. ¹⁴ Kuts waani y'ijty, w̄inets ja poj m̄øk'ampy yjanchmiiñ midi yiktejp Nordeste. ¹⁵ Ja'ats ja b̄arki m̄øk tjøpkuwojpøø j̄ots nugo wyejtsma'jtiyøø, j̄ots ni sudso'ampy ja kya'ukyikmajadqajkn̄iyi ja poj, xjats øots ja ndyimy'ukmajtstutni,

wan tyiknijkxy pøni mä tyiknijkxy. ¹⁶ Xjats øots jam nnajxy ja' yjøxkø'øm mä ja naajx lii'nim mejkyuk'äm midi txøøw'ajtp Cluda, mä jam ka'ap jadine'en møk pyøjy. Jamts ja mutsk bärki midi yikpajidøjtp, ja'ats øots awisa njanchyiktøjkiyii'ñ yap møy bärkjøtpy. ¹⁷ Kuts øots jade'en nyikpatkjxy ja mutsk bärki, winets ja møy bärki ja møy tejpwy yikta'awøø'nmujky. Xjats kumi tsø'øgidip ja jaq'y ku ja bärki jam tyøkit pu'jotp midi txøøw'ajtp Sirte, winets ja majpxy møy wet twejtstødøø midi ja poj mørøt tminamyajtsip, ¹⁸ jøts øots ja tsimy jamyi tuki'iyyi nguwojnaxkjxy mejyjotp; ¹⁹ jøts kyimdigøøk xøøw ixanimts øots ndyimy'ukuwøjnaxkjxni tuki'iyyi ti jaty ja bärki yap wyinaty myøøt'ajtpy. ²⁰ Kawinaaq xøøw øots jade'en nugo agubajkpy njanchyø'øy, niti øø nga'ijxy ni xøøwi ni maqadsa', ja'agøjxp ku møy yjanchtuuyøøch. Ka'ap øø n'ukjøp'ejxni jøts øots jam jujky nbidsø'ømt mejyjotp.

²¹ Xjats øots jade'en kawinaaq xøøw n'ayuu'ijty, winets ja Pablo ojts wya'kuki jam jaa'y agujkp jøts wyqañ:

—Migu'uktøjkti, øy'ajtpik jeexy kuk øts n'ayuujk xmadojidøø, winetsik ngatso'oñindøø jam Creta jøts ya'atpi ayo'on jeexy jane'en ngapaqajtyindi. ²² Kidi mjotmay'ookti, øy yø bärki wyinaty yjawindigøy, nipønts kya'ookt. ²³ Mnija'wip meets ku øts ja Dios Teety nmøøt n'ity, jøts ku øts ja y'ayuujk nbaduujniyi, ixyamgoots øts nwindsøn'ajtim tu'uk tø xaniguexy ankilis ²⁴ midi øts tø x'atsnøjmi: “Ni mgatsø'øgit Pablo, kuwaní jam Roma xwinguwa'agit ja møy windsøn César, ja'agøjxp ja Dios myiknitso'ok'atidit niduki'iyyi, jøts nipøn tu'ugin kya'ookt ya bärkjøjty.” ²⁵ Paty migu'uk ixyam nnigajpxy, møkpikta'akti mwinmaq'ñi, njanchja'wip øts ja Dios jøts nnijawí ku kuwaní jade'en tyikjatt sa øts ja ankilis tø xnøjmi. ²⁶ Ja' ku kuwaní ja møy poj jam nøjx xnajtsjibejpi'indi mä ja naajx jam mejyjotp.

Jade'en idø'øn ja Pablo tnimaay ja myigu'uk.

²⁷ Majtsk samani øots idø'øn wyinaty tø nwidity bärkjøtpy, winets øots jam ojts koots nja'aty mä møy mejy txøøwi Adria, møy idø'øn ja poj ja bärki jam tjanchyik'adi'ich. Xjats ku chuu'm'ajty, winets ja yikbärkiyø'øbyi tnajtsja'widoø ku ja bärki ja naajx yjawi tpaatwani. ²⁸ Winets tkejpxti ja nøø kyøjnk'ajtin, xjats t'ejxti ku ja ee'pxmaktujt metri kyøjnk; xjats jawaani yjaakyø'ødyøø jøts jadigojk tkejpxkojmidi, xjats t'ejxti ku ja ee'pxtaxujk metri kyøjnk. ²⁹ Winets chø'jkidøø ja yikbärkiyø'øbyi ku jomtøñ ja bärki jam wyinguwopit møy tsaaøjxp, winets ja yikbärkiyø'øbyi ja møy pux'ajo'jk twendidøø maktaaxk, xjats ja tniwøjidøø kunim ja yap nøøbatki'py muum y'ajø'øky, xjats ja bärki jade'en wya'k'amøkiyii'ñ. Janch tsø'øgijawi dø'øn ja jam tyiknaxti ku pojñ yjanchkaxiñi. ³⁰ Jøts wyinmaydi ja yikbärkiyø'øbyi jøts kya'akwa'andi jam møy bärkjøtp, winets jam ñøjkxti bärkjøp'äm, jade'en ñadyiji ttunwø'andi jøts ja pux'ajo'jk tjaapkikta'akwa'andi yap mejy'ok'ajpy, ja'agøjxp ojts tyikpidsømwø'andi ja mutsk bärki jøts jade'en kya'akwa'andi. ³¹ Xjats ja Pablo t'ejxpaaajty, jøts jade'en ttukmadøøy ja soldadi jøts nayide'en ja myisoldadi, jøts tnimaay:

—Ku yø yikbärkiyø'øbyi ya kyata'andit, ni sudso'ampy adøm ya ngapidsøø'mindit.

³² Winets ja soldadi tmidsujkidøø ja mutsk bärki jøts nøjotp tyiknaxkidaktøø, ja'agøjxp jøts nipøn kyaka'akt.

³³ Xjats ku xijndyaajky, winets ja Pablo tnimaay ja myigu'uk jøts o winø'ønin kya'adyit, jøts tnimaay:

—Tø yjawi myajtsk syamaniní ku jade'en mgama'adi jøts ni mgakaydi. ³⁴ Øts wamp jøts winø'ønin mga'adyit jøts ja møjaqw xpøktit, po ixyam inet nipøn inet tu'ugin kyawindigø'øty.

³⁵ Xjats ku ja Pablo jade'en tkajpxwiy ja myigu'uk, winets tnixajiyii'ñ tu'uk tsapkaaky jøts ja Dios ttamøja'wiyii'ñ jam myigu'uk wyingujxp, jøts ja kø'øm kyaay. ³⁶ Xjats ku ja myigu'uk t'ejxtøø, winets ja yjotkujkidøø jøts kyaadyøø nayide'en. ³⁷ Majtsk magø'pxy ja tugui'pxmyaktujt øots yap wyinaty njaa'y'aty bärkjøtpy. ³⁸ Xjats ku kyaagyøxtøø, jøts

ja ariimbajk kunchi'äm tuki'iyi jamyi t'ukniwibejpatkoxnidöö meyjotp, jöts jade'en ja barki tyiktöö'tskyidöö.

Ku ja barki mya'jty jam meyj'am

³⁹ Xjats ku dö'ön xiijndyajky, winets ja yikbarkiyö'öbyi ni tka'ejxkapti ja naaxwii'ñit pö ma dö'ön jam wyinaty tø tyaqandi, ja'ayi ku t'ejxpäatti ja mejpyaa' ma ja nöö ja poj jam mök kayik'adi'ichiyi, winets wyinmaydi jöts ja barki nugo tyikyö'öpyidsomwa'andi ma ja nöö jam t'ejxti ja pyaa'. ⁴⁰ Xjats tmidsujkidöö ja pux'ajo'jk midi ja barki tmach'ejtp, jöts ja japyi tyiktaandöö meyj'ok'ajpy. Winets ja jopmiweenguiipy tkajo'ongøxtöö midi ja barki twejtsyö'öpy, jöts ja majpxwyet nayide'en jam tkudiidyöö barki jöp'äm. Xjats ku ja poj ja tmajch, winets ja barki jam udy'aaky y'ukyö'öpyidsomwa'añ jam mejpya'äm. ⁴¹ Xjats jam ojts adsu'jky työki ma ja nöö jam ñawyinaxyiyi, winets ja barki yjööjp jam ojts mök'ampy kyutopi pu'jotp, ma ja nöö jam wyinaty yö'ö'yawidity. Jamts niwinö'önin kya'ukyuu'kxni, xjats ja meyj mök'ampy ojts pyetyiyi jam y'ix'äm'ampy, jöts ja barki'öjx jade'eñi ja nöö tyakö'jtsigyojxiyöö. ⁴² Xjats ja soldadi wyinmaydi jöts tyik'ookwa'andi ja pökyjaal'y, ja'agøjxp ku jotmœn kya'aktit jam meyjotp. ⁴³ Ka'ats ja soldadi wyindsöñ ja Pablo tnäkyik'ookwa'añ paty ka' tyikjajty, ja'ayi t'ane'emy pöni pön tjajtp ja nöøyumk wan ja jawyeen tnödökidü jöts myejpyidsö'ömdit. ⁴⁴ Jöts nayide'en t'ane'emy pön jaty tkajajtp ja nöøyumk, wan ja pu'gyöjxp työ'ödyi, uk öy'ajtp nayide'en barki pidasiköjxp. Xjats idö'ön jade'en niduki'iyi jujky myejpyidsömdöö.

28

Saqajty saq kyubejty ja Pablo jam ma naajx txööwi Malta jam meyjotp

¹ Ku öots idö'ön jade'en tum jujky jam nbidsimy meyjotp, xjats ø nnija'wiyii'ñ kudam ja et jam txööwi Malta midi jam mejkyuk'äm. ² Winets øots ja Malta jaal'y jam janch tsuj xwindsö'jkiyii'ñ, jöts ja jöön tyikmøjidöö janch möj, ja'agøjxp ku yjanchxuxy ja et jöts ja tuu nayide'en. Winets øots nyikyaaajxiyii'ñ niduki'iyi, jöts ø nnay'ajo'kxiyit. ³ Winets ja Pablo nayide'en t'atskajpmuky ja tø'ots ja'axy, ja'ats wyinaty yjöön'ol'jxiip winets ja awa'andsaal'ñ jam tu'uk pyidsimy ja'ax agujkp ku ja jöön y'ikiyi. Xjats ja Pablo yiktsul'ch kyöjö'om. ⁴ Xjats ku ja kugajp t'ejxpäatti ku ja jiyujk jam tyiñi Pablo kyöjö'om, winets ñawyajnidöö:

—Yikjaal'y'oo'kpi ya'at yjawü, öy yap meyjotp yjabidsimy jujky, ixyamts kö'om ja Dios ja tiidyu'unin tø myö'öyi jöts y'oookt.

⁵ Xjats ja Pablo tjörnwejtsiyii'ñ ja tsaa'ñ jöts jade'en myatstuujiyöö, nisa dö'ön ja Pablo kyö' kyajajty. ⁶ Tum jade'en idö'ön ja jaal'y ja tjöp'ejxti juuni ja kyö' kyexpökt, uk juunits yik'oogiyit. Ku dö'ön ja jade'en tjajöp'ejxtöö, xjats t'ejxti ku ja Pablo niți kyajatyiyi, winets ja wyinmäa'ñ jatyi tyiktaandöö jöts ñawyajnidöö ku ja Pablo Dios ja'.

⁷ Xjats ku dö'ön jam jade'en yajty, jamts wyinaty tu'uk wingon chööni ja jaal'y pön ja kajp jaal'y tniwindsöñ'ajtp, ja' xyööw Publio, ja'ats øots jam xwaaaw työjkotp, jöts øots jam tigöök xööw janch tsuj xyikja'adaajky. ⁸ Jamdam wyinaty Publio tyeety pyikyi jöömba'äm, jöts nayide'en ja ni'jpya'äm tmöödi, winets ja Pablo ojts tninijkxy jöts t'atsmigajpxy. Ja'ats ojts tkudsapkajpxy jöts ja pamaal'y jaal'y myökpiky ku ja ojts tkönixajy. ⁹ Winets ja Pablo niduki'iyi ja pamaal'y jaal'y ñimejniyöö pön jaty yap wyinaty kugajp'ajtip jöts jade'en choktöö. ¹⁰ Winets øots may ja may'ajt jadi'iñi nyikmöö'y, xjats ku øots yap barkijötpy ndsoonwaaani, xjats øots tuki'iyi xmööy pöni ti jaty øots xka'ejtxip.

Ku ja Pablo yja'jty jam Roma

¹¹ Tø øots jam wyinaty tigöök po' ndsinaañi jam Malta, jöts øots ja tu'uk ndatöjkiiyii'ñ ja barki midi jam nayide'en tyiknajx ja xuxpyoj. Jamts ja'abi barki majtsk ja dios awaanax txox'aty midi tyejtip dios Castor jöts ja dios Pólux; ja'abi barki dö'ön ja wyindsöñ kugajp'ajtp Alejandría. ¹² Xjats øots jade'en ndsöö'ñ, winets øø nja'jty ma kajp Siracusa,

mä øots ndaañ tigøøk xøøw. ¹³ Jamts øots ndsøø'ñ jadigojk jøts øø nnijkxy Regio. Jøts øø kyimjabom ndsøø'ñ, winets ja wimbatpoj myiiñ, ja'ats øø møk xpadej jøts øots jam nja'jty kyimajtsk xøøw mä kajp txøøwi Puteoli. ¹⁴ Jamts øø nbqajty winaqagin nmigu'uktøjk pøn ja Jesùs yja'tpaduujnidip, ja'ats wændøø jøts øots ja jam nmøøtaa'nit tu'uk samani, winets øots jam tekyjø'øm ndsoo'näa jøts øots nnijkxy Roma. ¹⁵ Tø øots ja wyinaty xnijawí ja nmøøtjanchja'wibidi, ja'ats jam tsso'ndøø Roma jøts øots x'atspatsøy tuu'äm mä kajp txøøwi Foro de Apio, jøts nayide'en øots jam ojts ja winaqagin xpatsøy mä ja'taajk txøøwi Tres Tabernas. Xjats ku ja Pablo ja myigu'uk twin'ijxy, winets ja ttamøja'wiyii'ñ ja Dios jøts jotkujk ja ñayja'wiyøø. ¹⁶ Xjats ku øots jam nja'jty Roma, jøts ja soldadi windsøn tkøyajky ja pøkyja'a'y jam mä ja puxøjk adsinaabyi windsøn. Winets ja Pablo yikniñaay jøts ja tyøjk abiky t'ixa'at, ja'ayi ku nugo tu'uk ja soldadi y'ejx'ityi.

Ku ja Pablo kyajpxwa'kxy jam Roma

¹⁷ Xjats ku dø'øn jam jade'en ja Pablo chìnaay tigøøk xøøw jam tyøjkjotp, winets twaqadsøøy ja israelit jaa'y ja myøja'a'dyøjkti, xjats ja ñamyukidøø, jøts ja Pablo tnimaay:

—Migu'uktøjkti, niti øts ngadamidundigøy ja nmigu'uk israelit jaa'dyi, jøts nika'ap øts nayide'en nmidundigøy ja møja'a'chìnaa'yin, kuwanits adøm nmigu'uk israelit jaa'y xmajch jam Jerusalén, jøts øts ojts xkøyaky puxøjkjotp mä romanit jaa'y kyutujk jam. ¹⁸ Ku øts nyiktiidyuuñ, winets øts jadi'iñi xmajtstu'utwændi ja'agøjxp ku øts nbøky ni tu'uk xkapaajtidi midi'ibi øts xuku'oogiwyanidip. ¹⁹ Ka'ats ja israelit jaa'y tyikjatwa'andi jøts jadi'iñi nyikmajtstu'utt, ja'agøjxp øts kuwaní n'amidøøy jøts øts ya xiidyu'unt ja romanit møy windsøn. Ka'ap øts ja' ya nnimiñ jøts øts nmigu'uk israelit jaa'y ja' ndani'øønit. ²⁰ Yø' meets ixyam ndani'wøadsøøpy, jøts meets ka'pxy ndukmado'ot tigøjxp ku øts jade'en puxkadeen køwiiñ n'ity; ja'agøjxp ku adøm nido'iyi israelit jaa'y njøp'ijxyindi ku ja Dios ja oo'kpi jadigojk tyikjujkpyiky yap oo'kpi jutjøtpy.

²¹ Xjats ja møja'a'dyøjk t'adsojimbettøø, jøts wyandøø:

—Ni tu'uk øots ja israelit jaa'y ñøky ya xkapaaqty mets køjxp, jøts ni tu'uk adøm nmigu'uk israelit jaa'y nisa kyawa'añ. Ka'ap pøn mga'ødyiyiyi pøn jam tsso'mp jøts ya tø yja'aty.

²² Nija'wip øots ku yø' o mædsoo yikpagajpxy pøn yø jemy ixpøjkin tjanchja'widip, paty øots ndsøky'aty jøts øø xukmado'ot.

²³ Winets tkajpxy'ajttøø ti xøøw jadigojk ñamyukidit, xjats ku tpaajty ja tiempi winets ja jaa'y may ñamyukidøø mä Pablo yap wyinaty tø yja'ada'aky. Winets ja Pablo jøpyi kyajpxøjkjii'ñ kunim chuu'iyii'ñ ja xøøw. Jøts jade'en ttukmadøøy sa nwindsøn'ajtim Dios ja ñaxwii'ñit jaa'y ttanitani ja kyutujk. Ja'ats tyukmadøopy sa ja Moisés kyutujk, jøts nayide'en sa ja Dios kyugajpxy ojts ttukjaadyañ, jade'en idø'øn ja udy'aaky tjadukja'gyukjikywa'añ ku ja Jesùs ja yiknitsokpi pøn ja israelit jaa'y yjøp'ejxtip. ²⁴ Xjats winaqagin tja'gyukidøø, jøts niwinaqagin ka' tmibøjktøø sa ja Pablo tjanigajpxy; ²⁵ xjats kumi ka'ap ja nido'iyi tmibøjktøø, winets ja choonwanidøø, jøts ja Pablo jadigojk tnimaagyojmi:

—Janch tiydam idø'øn ja Espíritu Santo wyaañ midi ja Dios kyugajpxy Isaías tyukmadoow ja n'apteety'amøjti, ku ja yide'en wyaañ:

²⁶ Nøjhx x'atsnøjmi yø'øbi jaa'y:

Wa'ats meets xjamado'ot, jøts ka' xmøjpikta'aktit,
nayide'ents wa'ats xja'ejxit, jøts ka' x'ejxkaptit;

²⁷ jabi yø'øbi jaa'y kawine'enxi kyujuunidi,

janch wenk myadowdi,

jøts wimbeets ñabyikta'agyidi;

paty ka'ti tmøjpikta'akti,

jøts ni tkadamadowdi ja tyatsk,

niwinø'ønín ja kyubajk kyaja'gyukidi,

jøts ni tkadyimyikwimbetti yø wyinmaa'ñ ok nbojkpi'maa'kxt.

²⁸ Nijawí meets ku ja Dios ja yiknits'o'ok'ajtin øots ixyam ngajpxwa'kxtsoo'ní ma jaa'y kya'israelitja'a'yidi, ja'ats ne'egi tja'gyukidip.

²⁹ Xjats ku ja Pablo jade'en wyaqan̄, wiñets ja israelit jaa'y choo'nidøø, ja'ats møk'ampy ja xem ja yam nugo nadyakajpxidøø ja'abi ayuujk.

³⁰ Majtsk jumøjt ja Pablo jam ka'pxy tyaa'niyii'ñ ma ja tyøjk jam t'ajuudyuky, tyajotkujk'ajtpy ja Pablo pøn jaty jam atsmigajpxiyip. ³¹ Jotkujk idø'on ja tkajpxwa'kxy ka' ti jotmay, tyuk'ixpijkpy ja jaa'y sa ja Dios Teety ja kyutujk ttanitani ja yjaa'y, jøts nayide'en ttukmadøy sa yjajty kyubejty ja nwindsøn'ajtim Jesús, xjats jade'en nipøn kya'adsejpiyøø.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA ROMIT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn tjanchja'widip ja Jesucristo jam Roma

¹ Pablo'ajtp øts, jøts øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo nmidumpy. Øts ja Dios tø xwi'ixy jøts øts yide'en ngudanaabyi'att. Yide'en idø'øn wa'ats kajpxy nbiktaajkin, ja' øts idø'øn tø xanibiktaagi jøts øts ja ngajpxwø'kxit ja kyajpxy ja y'ayuujk midi nitso'ok'ajtin xukpaajtimp.

² Pø ma windi'ixyip Dios Teety yø tnigajpxni, jøts ja kyugajpxy ttukyiknaxy yø'øbi winmaaq'ñ yø'øbi ixpojkøn ja pøn y'ity ja kyajpxy ja y'ayuujk, ³ jøts tnigajpxy ja Dios U'nk pøn nwindsøn'ajtim Jesucristo'ajtp. Ku ja tnigajpxi ja yjaa'y'ajtin ja naxwiiñ'ajtin, ja rey David idø'øn ja y'apteety'ajtpy; ⁴ kuts ja dios'ajtin, jats ja tyiknigaxi'jky ku xemikøjxp jadigojk yujkpyijkøn ja kyutujky møk'ampy, jøts ku dø'øn ja Dios U'ngi. ⁵ Ja nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp øots ja Dios Teety tø xmø'øy ja kunuu'kxin jøts øots ja ngudanit, jøts ya naxwiiñ yja'attit pøn tjanchjawidip pøn tpaduujnidip ja Dios yja' o ma'et o magajp. ⁶ Jøts meets idø'øn nayide'en mjaa'y'ajtmi, nayi tøxi ja Dios mwø'ijxyidi jøts meets ja Jesucristo mjaa'tidit.

⁷ Meets idø'øn nnija'ayidip niwine'enin jam mdsøenidø Romit kajpkøjxp, niwine'enin ja Dios mdaba'ayoyidi ja chojkin, jøts ja mdamidsøkyidi jøts ja amuum mnadyamiyoxidit. Mbøttipts ja kunuu'kxin jøts ja øy'ajtin midi ja Dios Teety yajkpy møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

Ku ja Pablo Roma y'ats'otswa'añ

⁸ Jawyeen øts ja Dios Teety ndukmøjawi ndukunuu'kxyjawi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp, ku mee ni'ljtyi myiknigajpxti myiknimadya'akti øy madsøo sa ja janchja'win xjagyapti. ⁹ Diosts testigi'ajtp pøn øts ja y'U'nk ja kyajpxy ja y'ayuujk ngajpxwø'kxi'p amumjoojt, ku meets ejtp nja'myech ku øts ja Dios nmidsapkajpxy. ¹⁰ Ejtp øts ja Dios n'amidøy nbøktsøy jøts tyik'amøjatt jøts mee n'ats'ext, ja' kø'øm kyunuu'kxingøjxp. ¹¹ Ja ku nbaatwa'andi n'ejxwa'andi jøts nmo'owa'andi yiin waan ja pudøjkin sa Dios ttsøky, jøts yjaa'kmøjtit yjaa'kmayit ja m'ajot'ajtindi. ¹² Jade'en'ampy øts idø'øn ndijy jøts nixem niyam nnagyajpxjot'amøjka'andit nyiknigaxø'jkindit, jade'engøjxp sa jadu'uk jadu'uk njagyejpyindi ja janchja'win.

¹³ Uknimadowdi migu'uktøjkti, kawinaaq'ak ojk øts jam tø njanchjanøjkxwa'añ jøts mee n'ats'ext, ni ixyambaqatnim ø nganijkxy. Jade'en'ampy øts jam njanøjkxwa'añ jøts meets ndukmadowa'añ ja Dios yja', jøts ø n'ext sa wyingaxi'liky øts ja ndunkjøøjp, sam ø tø n'ixy abikyajp ma jaty ø tø nwidity. ¹⁴ Xpaat'ajtpxi øts ninduki'iyyi pøn ka'israelit jaa'dyi, wan ja t'ixpikyidi tka'ixpikyidi; ¹⁵ jøp'ijxy ø nnank'yityi jøts mee nayide'en ndukmado'ot ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'øgyadya'aky, pøn jaty jam Roma tsinaadyip.

Sa ja møk'ajtin tjagyep ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadya'aky

¹⁶ Ka' øts ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky ndatsø'ødyuujniyi, pø ja'axi ja' myøk'ajtin ja'axi ja yiktumpy, jøts ja nitsø'ok'atti pøn tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim, ja israelit jaa'y tyimyjapaajtidip, nayide'ents pøn ka'israelitjaa'ymidi. ¹⁷ Yø'øbi øgyajpxy ømyadya'aky tnigajpxp jøts ku janchja'wingøjxp ja Dios xkupi'kyi'ndi, janchja'wingøjxp ja'ayi sam ja Dios kyajpxy y'ayuujk tyiktaañ ku wyaañ yide'en: "Pøn kupøjkøp ja Dios, ja yjanchja'win ja ttukpaatip ja xemikøjxpit tsinaaq'yin."

Ja naxwii'ñit jaa'y pyøky

¹⁸ Jap tsajpjøtpy ja Dios tyiktsøen ja møj ayo'on, jøts ja ttuktagida'aky ja kawindiyjaa'dyi ja ka'øyjaa'dyi, pøn kya'øy'ajtingøjxp kyanankñijawiyajnidip ja Dios

yja'. ¹⁹ Yjanija'widip wa'ats jøts tigojxp pyaat'atyi ku ja Dios yiknijawit, pø tøxi ja kø'om tyuk'ijxyidi ²⁰ sa ja myøk'ajtin y'ejxi tyiyi øy ja yjagagaxi'iky. Jade'en'ampyts ja yik'ixy yiknijawí ku yik'ixy sa ja tø tyik'øyi ja naæwii'ñit, jøts ku ja' tu'ugyi Dios'aty ku ja myøk'ajtin xemikøjxp myajada'aky; paty ja ka'ap pyaat'atyidi ja'abi jaa'y jøts ja yiktamaa'kxtit jøts ku dø'øn ja Dios ja tkanijawidi. ²¹ Øy ja tjanijawidi ja Dios jade'en, ka'apts ja twindsø'øgidi, ka'ap ja tmøjøwidi tkunuul'kxyjawidi sam ja Dios pyaat'atyin. Ne'egi wiimbet'ampy ja ne'egi wyinmaydi, ja' tyajotkøjxtip midi niti kawamp jøts ja wyinmaa'ñ kya'øyidi, wimbeets kugoots y'ejtnidi. ²² Øy ja yjawä'andi jøts ku ja wyijyaa'yidi, jade'ents ja yjatti pøn niti tkajajtip; ²³ tøts ja t'ixwejtsidi ja Dios kyunuul'kxin, midi nijuuni kawindigøøpy, jøts ja tyikmøjtøkidi ja jaa'y yja' ja awanax midi windigøøpy ejtp, joon paat y'awanax, tsaa'ñ paat y'awanax, uk nayide'en øy midi jiyujk midi maktaxk ja tyeky.

²⁴ Yø'øgøjxpts idø'øn Dios ja tø myajtstu'udyidi, jøts ja tø tpanøjkxti ja kyø'om tsojkin ja kya'øwyinmaa'ñ (midi'iyim ja y'ijty y'ukjagyajptip), jøts jade'en tsø'ødyumbim y'adø'øtsti nixem niyam; ²⁵ ja ku ka'ap tjanchja'widi ja Dios tyiy'ajtin. Ja' ne'egi myibøjktip ja tum ja taay, jøts ja ja' tø twindsø'øgidi ja pikta'aky midi ja Dios tø t'øduñ, jøts ni ja Dios ne'egi kø'om kyayikwindsø'øgi, pøn paat'ajtip amuum ja windsø'jkin. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

²⁶ Patyts idø'øn Dios ja tø y'ixmachidi jøts ja jade'en y'am'adø'øtsti chaach'adø'øtsti; ja tø'øxyøjk paat ja tyiktigajtsnidi ja tyø'øxyøjk'ajtin, tum wiimbet ttundi sam ka'ap pyaat'atyi jøts ja jade'en y'adø'øtstit. ²⁷ Jøts yaa'dyøjk nayide'enmidi; ka' t'uknitanaañidi ja yaa'dyøjk'ajtin ku ja tø'øxyøjk mørøt, kø'ømyi ja tukyaa'dyøjk ñay'ejxkiyidi nixem niyam. Tukyaa'dyøjk ja axøøk y'adø'øtsti, ja ayo'onts idø'øn ttagidajkidiip jøts jade'en tyuktuñidi ku tkamøjpikta'akti ja Dios.

²⁸ Kumi ka'ap ja Dios tnijawiwyä'andi, patyts ja tø myajtstu'udyidi jøts ja y'axøøkwiniñ tyikmajada'akti, jøts jade'en y'adø'øtstít sam ka'ap pyaat'atyi. ²⁹ Tum ja ka'øybi wiinmaa'ñ yjagyajptip, ja kawindiy'ajtin ja axøøk'ajtin, y'amä'at'ajtkøjxtip o ti, ja ka'øy'ajtin y'ämädip yjotpídip, windii'ñjaal'y'ajttip, yikjaal'y'o'ktip, kudsep yjaal'y'ajttip, wiin'øø'ndip jøts tum wenk øy pøn tnimadyaagidi.

³⁰ Ja pagajpxk ja' tyunk'ajtip, ka'ap ja Dios ttsokti, yjemjaal'yidi tyejaal'yidi, namyikaxi yjaal'y'atti. Tum ja ka'øybi wyinmaa'ñ'ajtip, ka'ap tyeety tyaa'k tmimadowdi, ³¹ ka'ap yja'gyukidi, ka'ap y'ayuujk tpadundi, ka'ap yuuy'ajtin tjagyapti, ka'ap tjatti jøts myaa'kxuktit jøts ka'ap pøn t'ayo'ejxti. ³² Yjanija'widip wa'ats sa Dios tyikutuky; wa'ats tjanijawidi pøn jade'en adøtstip jøts ku ja kyudigø'ødyit xemikøjxp. Jøts njade'en tkadamajtstu'utti, tyun'adøtstip jade'en jinaxy. Tyaxondaktip ku t'ejxti nayide'en y'adøtsmidí jadu'uk jadu'uk.

2

Tiy'ajtingøjxp ja Dios tyiidyuñ

¹ Ja'agøjxp ka' mbøat'atyi jøts ja myiktamaa'kxt øy sa mjawaal'añ, metsxi mbayø'øpy jadu'uk øy pøn, mdyimyjapøni mets. Ku jade'en m'adi'ich kø'om mnadyanipikyi ja ayo'on, mbayø'øpy jadu'uk jøts m'adøtspts jade'en kø'om. ² Nnija'windipts adøm jøts ku Dios tiy'ajtingøjxp tyiidyuñ ku ja ttukniduki ja ayo'on pøn jade'en adøtstip. ³ Jade'en mets yjawi mwani mduknawa'adsip mets ja Dios xijy ja ayo'on, metsxi mdanipijkpy ja mmigu'uk ja ayo'on pøn jade'en adøtstip, mja'adøtstip meets jade'en kø'om. ⁴ Uk ka' idø'øn xtojki ja Dios y'øy'ajtin ja Dios tyuda'aky'ajtin, ni xkamøjpikta'aky jøts ku ja'abi øy'ajtin tyuñ jøts xmijotjimbett ja Dios jøts tyigatst ja mdsinqa'yin. ⁵ Møk ja wiinmaa'ñ xjagyepy jøts ka'anim xmijotjimbity ja Dios jøts xyiktigatst ja mdsinqa'yin. Kø'ømyi ja m'ayo'on xyikmiweni xyikajaji, midi nojkx yikpatp yik'ejxp ku ja Dios ja tiy'ajtingøjxp tyikme'ent, ⁶ ku ja ttagubatt tu'uk tu'uk sa jaty pønjabøn

tø y'adi'lich. ⁷ Pøn tpaatwändip ja kunuu'kxin ja øy'ajtin xondaqjkin midi xemikjxp, jade'en'ampy ku ejtp øy yikxon yja'a'y'atti, ja'ats idø'øn Dios mo'oqidip ja jujky'ajtin midi xemikjxp; ⁸ pønts nay'ama'at'ajtiyip jøts ka' tpadundi ja tyiibyi yjanchpi, tum ja ka'øybø tyundip, ja'ats ambøjkin'ampy Dios tiidyunidip. ⁹ Møk y'ayo'odit níduki'iyi, y'amjattit chaachjattit pøn ka'øy'adøtstip, ja israelit jaa'dyi jøts nayide'en pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹⁰ Pønts øyja'a'y'ajtip wan t'israelitjaa'yidi uk tka'israelitjaa'yidi, ja'ats ja Dios mo'oqidip ja kunuu'kxin ja øy'ajtin jøts ja windsø'jk'ajtin.

¹¹ Kumi ka' Dios pøn t'øy'ixy tka'øy'ixy wan ja tpøni; ¹² pøni pøn tkanija'widip ja kutujk midi ja Moisés ja Dios Teety mørøji piri pøktyundip, nayide'en ja nøjkx wyindigøydi, ni ja kutujk kyatsokit; pønts tjanija'widip ja Moisés kyutujk jøts pyøktyun'adø'øtsti, nay ja'abi kutujk ja jaayi nøjkx yiktatiidyundip. ¹³ Ka'ap ja Dios tkupiky pøn nugo tmadoodip ja kutujk jøts ka' tpadundi. ¹⁴ Ku abiky jaa'dyi, pøn ja Moisés kyutujk tkanija'widip, tyundipts ja øybø midi ja Moisés kyutujk y'ane'emy øy ja ja'abi kutujk tjagajagyapti, kyø'ømgutujk ñamayi yiktundip, ¹⁵ jabi yikwingaxø'ktipxi ja' sa jaty ja yja'a'y'atti jøts ku ja kutujk tjagajagyapti. Ja kyø'ømwinmaaq'ñ ni'øønyidip sa y'øy'adø'øtsti kya'øy'adø'øtsti. ¹⁶ Ja'abi xøow yiknijawit ku ja Dios Teety tpikta'akt ja Jesucristo jøts ttiidyu'unt níduki'iyi ja jaa'y ti jaty pønjapøn tø ttuñ ayu'uch, sam ø tø nnigajpxi ja yiknitsokpi ayuujk.

Sa ja israelit jaa'y ja Moisés kyutujk ñadyamøjyidi

¹⁷ Mets wømp jøts ku me israelitjaa'yì, jøts ku xpaduujni ja Moisés kyutujk jøts mnadyamikajxip ja mDios. ¹⁸ Wa'ats xnijawi sa Dios ttsøky, jøts wa'ats mduknijawiyi ja kutujk midi'ibi øy midi'ibi tsuj. ¹⁹ Mnay'aja'wiyip jøts ku xjaty xnøø'mo'ot xuu'mo'ot ja jaa'y pøn wimbeets kugoots ejtip. ²⁰ Mnay'aja'wiyip jøts ku xjaty sa xyik'ixpøkt pøn tkanija'widip pøn tkaja'gyukidip, po' japxi kutujkjøtpy xkajts'ixy ja wejin kajin, ja tyiibyi yjanchpi. ²¹ Myik'ixpijkpy ja mmigu'uk, ñti kuts kø'øm xkatunjøpi sa ja m'ixpøjkøn xyikyø'øy? Ku mgajpxwa'kxy, jade'en mwa'añ ku ka'ap y'øyi ja maa'tsk, maa'tspøts mets kø'øm, ñtigøjxp ku kø'øm mmeech? ²² Mets mwømp jøts ku ka'ap pyaat'atyi jaa'y ñiyaa'y ñido'øxy ñabyøjkxiyidit, jøts ñti'ajtp ku jawyeen jade'en kø'øm m'adi'lich? Ni mets kø'ømbaa't xkatsøky ja awanax, mwimaa'tsidipts ja chaptøjk ti jaty ja yjagyejpy. ²³ Mnadyamikajxip mets ja kutujk, mmidundigøøpøts ja Dios ku ka'ap jade'en xuñ sa ja kutujk wya'añ. ²⁴ Paty idø'øn ja Dios kyajpxy wya'añ: "Pøn ka'israelit jaa'dyi, ja' tka'ødyejtip ja Dios ku meets tum jiwiimbet xunguixy."

²⁵ Pø wan wine'enin xjanchyikuñ ja Dios y'ejxpajt mne'kxkøjxp ku xpaduñ ja Moisés ja kyutujk, kuts ja ka'ap xpaduñ, jade'en ja tpaaty ejxim ja ejxpajt jeexyip xkamøøt'aty. ²⁶ Pønts ja ejxpajt kyamøøt jøts pyadumpy sa ja kutujk wya'añ, jade'en ja tpaaty jøts ku ja ejxpajt ja jeexyip tmøødi, øy ja windii ja ejxpajt yjagayiktu'unxiñim. ²⁷ Pønts ja ejxpajt ka'ejtxip jøts pyadumpy ja kutujk øy ja kø'øm tka'ixpiky, mdabayø'øyip mets ja' ku xkabaduñ ja kutujk, øy mets ja jap xja'ixy jøts ku ja jap kyøxja'ayi jøts øy mets ja ejxpajt xjamøøt'aty. ²⁸ Ka'apts ja jade'en tiy jøts ku ja y'israelitjaa'yì pøn jade'en nugo nikijxy nañky'ejxiip, jøts ni ja' ka' yik'ejxpajtiy midi nikijxy ja'ayi yiktump. ²⁹ Ja' idø'øn israelit jaa'y pøn amuum tpadump, jøts ja' ejxpajtin'ajtp midi yikwinmaapy am jotp, jam anmija'wingøjxp, midi ka'ap ma' kyøxja'ayi, midi ka'ap ma' kyaxi'iky. Pøn jade'en tpadump, kupiky ja y'ity jam Dios wyingujk, kidi jaa'y wyingujkyp.

3

¹ ñTiku yikajpxy ja israelit jaa'y? ñTi wya'añ ja ne'kxkøjxpit ejxpajt? ² Janch møk yjapaat'atyidi ja'agøjxp ku ja' ja Dios kyajpxy y'ayuujk tyam'i'ajot'ajtidøi jøts ja tpadu'undit. ³ ñTits idø'øn ja'adi? Øy ja tkabadundi jade'en, ñwinets ja Dios tmajstu'utt ja y'øy'ajtin? ⁴ ñNiwindem! Jinaxy ja Dios tyiktuñ ja tyiibyi yjanchpi, øy ja jaa'y níduki'iyi yjataqayidi; jabi yide'enxi ja Dios Teety kyugajpxy tnimadyaqky ja Dios Teety: Ja mgø'øm'ayuujk me Dios Teety myika'pxytiiyumbipidsøøjmip,

ku wyinaty nugo mwinmaaq'ñ'ijxyidi ja'adi pøn mgamøjpiktaqajkiyip.

⁵ Sam winaagin wya'andi yide'en: ku adømbøkyøjxp tijy ja Dios ja y'øy'ajtin tyiknigaxi'iky, ¿sats adøm idø'øn ja'abi ayuujk njaq'gyukandit? ¿Ka' idø'øn ja Dios y'øyi ku ja nyikjotmajtyindi, jøts ja ayo'on xjaniguejxyindi? ⁶ ;Nijuuni ka' yjade'eni! Ku Dios jeexyip kya'øy, ¿sudsots ja jeexyip ttiiidyuñ ja naxwii'ñit jaaq'y?

⁷ Jøts kuts øts nbøky jeexyip yjanchtuñ jøts ja Dios tyiy'ajtin tyikwingaxø'økt, ¿sudsots ø nyikpøky'ixy jøts ku øts nbojkpitumbijaa'y? ⁸ ;Winets ja tum ø wyimbejtxit ku pøn ttuñ tum ja ka'øybi? Jade'en ja jaay' winaagin kya'øwyinmaydi jøts wya'andi, jøts ku ja'abi øots jade'en ndukni'ixpøki. Yø'øbi jaay' paat'ajtidip ja ayo'on.

Niduki'iyi ja poky xaja'ityindi

⁹ ¿Tits adøm idø'øn? ¿Ku adøm n'israelitjaaq'yindi, paty adøm jawaani njaaktyimy'øyindi, jøts niqa' pøn jade'endi? ;Ka'ap yjade'eni! Pø tøxi nnigajpxy jøts ku tum ja poky yik'adsøoni, wan t'israelitjaaq'yidi uk wan tka'israelitjaaq'yidi. ¹⁰ Ja'agøjpxxi jap nøkyijpxy yide'en wya'añ:

Ka' pøn y'øy, nitu'ugin kya'ity pøn øy;

¹¹ ni pøn kyaja'gyuki,

ni pøn tkanijawiwyaa'añ ja Dios.

¹² Tum ja wenk tuu' tø tpøjknidi, windigøy ni'ijtyi yjatti.

Ka' pøn tjotmay'aty ja øwyinmaaq'ñ, ok idø'øn tu'ugin ja'abi twinmaaq'ñ'att.

¹³ Tum ja axøøk kajpxy pi dsømp y'aawjøtpy yukjøtpy;

ja win'øø'nk ja'ayi majyip.

Wingajpxnajxpim kyajpxy;

¹⁴ tum ja ka'øybi kyajpxpidsømdip, kixy kyubety wya'andi.

¹⁵ Jøts ja'ayi majyidip ku tnibutti tniga'akti ja yikjaaq'y'oo'k;

¹⁶ ja' tyunk'ajttip ku yikudigø'ødyit ku y'ayo'ondu'undit,

¹⁷ jøts ka' tnijawidi ja øy'ajtin ja tudaq'aky'ajtin.

¹⁸ Niwine'enin tkawinmaydi jøts nwindsø'øgidit ja Dios.

¹⁹ Jøts yiknija'wip sa jaty ja Moisés kyutujk wya'añ, ja'ats ja yikta'ana'amdip ja israelit jaaq'dyi pøn ja tø yiktanibiktaaqidi, ja'agøjxpts ne'egi amøñi tyimy'ettit, jøts jade'en niduki'iyi ja naxwii'ñit jaaq'y tpaattit ja Dios tyiidyu'unin; ²⁰ ni pøn ja Dios tka'øy'ext øy ja tø tjabaduñ midi ja kutujk ñi'ane'empy, jøts ja'ayi ja ñigajpxpy ku adøm nbojkpitumbijaa'yindi.

Janchja'wingøjxp ja nits'o'ok'ajtin yikpaaty

²¹ Jats jadu'uk ja winmaaq'ñ sa Dios xkupøjkin. Yjadyimyjanigajpxpy ja Moisés ja kyutujk ja kø'øm, jøts nayı' tø ja Dios kyugajpxy ja nayıde'en tnigajpxti. ²² Ja' idø'øn ja Dios Teety kyupijkpy pøn tjanchja'widip, pøn t'ajot'ajttip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo; kyupijkpy ja øy pøn, ka'ap ja pøn jadu'uk jadu'uk twenk'ixy, ²³ niduki'iyixi jaay' pyøktyundi, jøts ka'ap pøn tminaxy ja pyøky jam Dios wyingujkp. Jagam jixkø'øm ndsinaa'yindi, ni sudso'ampy ja ñits'o'ok'ajtin ja ngapaqajta'am. ²⁴ Ejxim ja Dios Teety y'øyi ku ja jaay' tyiknitso'ok'aty nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp, jøts jade'en tmay'aty ku tkupiky. ²⁵ Ja Cristo ja Dios Teety pyiktaajk jøts ja tkudanaajyit ja naxwii'ñit jaay' pyøky ku ja tku'oogit. Winets wyingaxi'ikñim adøm ja nits'o'ok'ajtin ku ja njanchja'win, jøts ja Dios Teety jade'en xuknija'win ja y'øy'ajtin ja tyudaq'aky'ajtin, jøts ku ja tkadagubety ja poky midi tø yiktuñ jawyeen ku ja nwindsøn'ajtim tkagu'ooginim ja poky. ²⁶ Ja'agøjxp jade'en yjaty jøts nnija'win jøts ku Dios Teety y'øy'ajtin tyiy'ajtin tyik'awaañ, jøts ejtp jade'en øy juuni tkupiky pøn tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim Jesús.

²⁷ ¿Mats ja namyikaxi tyuñ? Pø ka'axi ja tyuñ ku ja janchja'win njagyajpin, ku njanchja'wyin ja nwindsøn'ajtim. Ja' ja tyiktundip pøn tta'ødyøkiwyandip ja tunk ma Dios, ku ja kutujk nadiyijyip tpadundi pøn ja janchja'win tkajagyajptip. ²⁸ Jade'ents

yik'ixy yiknijawí jøts ku janchja'wingójxp ja jaa'y yikupiky jam Dios wyingujkp. Ka'ap ja yikpayó'oy pøni sa ja tø tpaduñ tkabatuñ ja kutujk sa ja y'ane'emy.

²⁹ ¿Ti ja israelit jaa'y nugo ja Dios Teety y'ejx'itypy, jøts ja ka'ap t'ejx'ity pøn ka'israelit jaa'dyi? Ka'ap yjade'eni, pø tum ja'axi amuum tja'ajtp. ³⁰ Tu'ugyi Dios, ka'ap ja Dios kyawinäagi; jøts pøni pøn tmøøt'ajtp ja janchja'win, ja'ats ja Dios kyupijkpy, wan tmøøt'aty uk tkamøøt'aty ja ejxpajt ñe'kxkøjxp sám ja israelit jaa'dyi. ³¹ ¿Ja'agøjxp adøm ja kutujk nga'ukpadu'unindit ku ja janchja'win nmøøt'ajtyindi? Ka'ap yjade'eni, jabi jade'eni ne'egi ka'pxy ja kutujk yikpaduñ ku ja Cristo njanchja'wint.

4

Sq ttunjøpi ja Abraham

¹ ¿Ti adøm n'apteety'amøj Abraham tyuun jøts Dios ja ojts kyupiky? ² Ku jeexyip ja Abraham ja'agøjxp ja Dios kyupiky ku ja wyinaty tø ttuñ tigati, nadyamøjyipts ja jeexyip. ³ Yide'ents yap nøkyijxpy wya'añ: "Ojts ja Abraham tjanchjawí ja Dios, ja'ats ja Dios y'øyja'wiyii'ñ jøts ja ojts tkupiky." ⁴ Ku pøn øy ti tunk ttuñ jøts ku ja yikmijuy, ja tyunkts ja yiknimiju'uyip, ka'ap ja niñamyay'ati tpaaty, ja' ja kyudøjkip ku ja tø tyuñ. ⁵ Pønts ja tunk tkada'øyøjkip ma Dios, øy ja ti ttagatuñ, jøts ku ja ja'ayi tjanchjawí ja Dios ku ja pojkipitumbi jaa'y ja tpojkpimee'kxy, ja'ayi ja Dios tyajotkujk'ajtpy ku ja ttagyepy ja janchja'win, jøts ja tmay'aty jade'en ku ja tkupiky. ⁶ Nayide'en ja David ojts wya'añ ku ja ojts tnigajpxy sa ja jaa'y xyonda'aky pøn ja Dios kyupijkpy, jøts ja ka' tmøjpikta'aky pøni sa ja jaa'y tø y'adi'ich. ⁷ Yide'en ja wya'añ:

Nekim ja jaa'dyi pøn ja Dios ttamaa'kxiđip ja tyundigø'øyin, jøts ja ka'ap myøjpiktaajkxiyidi ja pyøky.

⁸ Nekim ja' pøn ja nwindsøn'ajtim pyojkpimee'kxy.

⁹ ¿Ja'ayi dø'øn nugo jade'en nekim t'ejxtip pøn ttundip ja ejxpajt ñe'kxkøjxp, uk nayide'en idø'øn ja'amidi pøn tkatundip ja ejxpajt? Nnija'windipts jøts ku ja Abraham ja'agøjxp ja Dios ojts kyupiky ku ja ja'ayi tjanchja'wi. ¹⁰ Juunits idø'øn ja jade'en yikupiky? ¿Tø wyinaty ja Abraham jawyeen ja ejxpajt yikpiktaajki, uk ka'anims? Ka'anims ja wyinaty ttuñ ja ejxpajt. ¹¹ Oojknim ja Abraham ojts yikpiktaajki ja ejxpajt ku ja ojts yiktsuky ja ñe'kx, ejxa'an ja wya'añ jøts ja yiknijawí ku Dios ja tø kyupiky yjanchja'wingøjxp. Jade'ents ja Abraham ttunjøpiyii'ñ, jøts ja nayide'en niðuki'iyi janchja'wingøjxp yikupøkti øy ja tmøøt'atti tkamøøt'atti ja ejxpajt ñe'kxkøjxp. ¹² Janch jade'en ku ja Abraham idø'øn kyudanaaby'ajtp pøn ja ejxpajt tmøøt'ajtip, kidi ja'agøjxpip ja ja'ayi ku ja tø yiktu'unxiyidi ja ejxpajt. Jade'en'ampy ja tiyy jøts ku ja tpa'ejxti, jøts ja nayide'en ttagyapti ja janchja'win sa ja Abraham, ku ja wyinaty ka'anims ja ejxpajt yiktu'unxi.

Jaa ja Dios y'aduky ja kyajpxy ku ja yikjanchjawí

¹³ Jade'en ja Dios wyanda'aky, jøts ja Abraham møøt niðuki'iyi wine'enin ñajtska'axidi yikmo'odit amuum ja nqajx kajp wine'en y'ity naðxwiñ; kaja'agøjxpip ts ja wanda'aky ojts yikpikta'aky jade'en ku ja kutujk ja wyinaty ka'pxy tø tpaduñ ja Abraham, pø jade'en'ampyxí ja jade'en ku Dios ja tjanchja'wi, jøts ja' ja wyinaty tø tyagupiky. ¹⁴ Jøts ku jeexyip ja'ayi yikupøkti pøn tpadundip ja Moisés kyutujk, jøts ja'ayi jeexyip yikmo'odi ja Dios y'øy'ajtin, ka'ats jeexyip tyuñ ja janchja'win, jøts ni ja Dios jeexyip ja wyanda'aky niti kyawa'añ. ¹⁵ Pø tiðyumpxi ja kutujk; mats ja kutujk kya'ity, ka'ap jam ti yikmidundigøy, jabi niti ana'aminxi jam.

¹⁶ Jade'en'ampyts idø'øn Dios ja twañdaajky ja'agøjxp ku ja janchja'win ojts t'ixy, jøts ja tmay'att niðuki'iyi pøn nayide'en ja janchja'win ttagyajp sa ja Abraham. Kidi ja'ap ja Dios tyamiwandaajki ja y'øy'ajtin pøn tpadundip tkabaudundip ja kutujk, pø ja'axi tyamiwandaajki pøn tjanchja'widip ja Dios sám ja Abraham ttunjøpiyii'ñ. Jade'ents

idø'øn ja tpaq̄ty, ja' ūamyayi tnigubajk'ajtp ku ja jade'en ojts tjanchja'wi ja Dios, jøts ja' adøm ūamyayi ndeety'ajtyindip ¹⁷ jam Dios wyingujkp, pø nayi Diosxi ja yjanchja'wiyii'ñ ku wya'añ ja Dios kyajpxy: "Tø me nbikta'aky møjaaq'yajtpi o mæt o magajp." Janch møj ja Dios, øy ja tyikjujkpyøkt pøn tø y'oo'kn̄ tyigøøñi, jøts nayide'en tnankyl'ijxyi o ti pikta'aky midi ka'ejtnim.

¹⁸ Øy ka'ap ti jøp'ejxin, ka'ap ti winmaaq'ñ, ojtsts ja Abraham ja tjanchjawi jøts yjøp'ijxpy ja', xjats idø'øn ja jade'en may jaq'y ūamyayi tnigubajk'aty sa u'nkteety y'u'nk y'unaj'jk tnideety'aty, jade'en sa dø'øn Dios ja wyinaty tø ūi'mxyi ku ja wyaañ: "Janch may ja m'u'nk m'unaj'jk xpøatt." ¹⁹ Magø'pxy ja Abraham wyinaty ja yjumøjt jøts ka'ap ja sa tijy, amuum ja t'ajot'aty øy ja ūidø'øxy Sara ja møøt tø yjamøjaaq'yindi, ka'ap ja y'u'nk y'unaj'jk t'ukpøtnidit. ²⁰ Ka'ap ja sa tijy, ka'ap ja tka'oyja'wiyi ja Dios wyøanda'aky, ne'egi ja amumjoojt tpiktaajky ja yjanchja'win jøts ja tmøjawi tkunuu'kxyjawi ja Dios, ²¹ jøts ja tu'ugyi tjøp'ijxy jade'en jøts ku Dios tjagye py møk'ajtin, jøts ja ttu'unt jade'en sa ja wya'añ. ²² Jade'en'ampy ja Dios ja ojts kyupiky i ku y'ijxyi jøts ku myajada'aky ja yjanchja'win.

²³ Jøts ku dø'øn Dios ja jade'en tkupijky ja yjanchja'win, kidi ja Abrahamp ja ja'ayi kyupøjkip jøts ja jade'en yikjaadyañ; ²⁴ pø nayide'enxi adøm ja xkupijkyim ku adøm ja Dios Teety njanchja'want. Pø ja'axi tø tyikjujkpyiky jadigojk xemikøjxp ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ²⁵ pøn ojts yikøyaky jøts y'ookt adøm nbøkyøjxp, jøts jade'engøjxp ojts xemikøjxp yjujkpyiky jadigojk jøts adøm nyikupøjkint jam Dios wyingujkp.

5

Øwyimbidsimy ku xkupøjkint ja Dios

¹ Kuts ja Dios Teety xkupøjka'an ja njanchja'win, jøts jade'en ja nmiduda'aky'ajtint ja nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp. ² Ja'agøjxp adøm ja Dios Teety møøt n'ijtyindi ku ja nwindsøn'ajtim njanchja'windi, paty adøm ja xkunuu'kxyindi. Ja' adøm xyik'ejtidip tu'ugyi ja nwinnøaq'ñ jøts ja xondøajkin xmø'øyindi, jøp'ijxy nyik'ijtyindi jøts ku ja nbøajta'andit amuum ja y'øy'ajtin. ³ Jøts nayide'en adøm ja ka'ap nwandijyindi ja ayo'on, øy adøm ja ngu'ayo'owa'andi jotkujk; pø nnija'wandipxi adøm ku n'ayo'owan winets ja tuda'aky'ajtin nbøajtindit, ⁴ jøts ja tuda'aky'ajtin ja' øy xyikwingaxø'jkindip, ja' xukjøp'ijxy'ajtindip midi ja Dios tø xanibiktaajkandi. ⁵ Jøts ka'ap majtsk'aaw majtskoojt n'ejtindit, pø tøxi ja Dios amuum xmø'øyim ja y'øy'ajtin ja pya'ayo'owin ku ja tø xuktatøjka'am ja y'Espíritu Santo.

⁶ Ku adøm wimbeets kugoots nmijajtyim ja nbøky, niti nits'o'ok'ajtin kø'øm ngapaajtyim, xjats ja Cristo tø myiñ winet, jøts ja tø tkudani ja ka'oyjaaq'y pyøky ku ja tø y'øky. ⁷ Ka'ap pøn nugo tnigyu'oogi jadu'uk, ni jade'enbaat øy pøn mabaat yjadyimyja'oyjaaq'y; pø wants winaagin pøn ūay'a'ejxiyit jøts ja tku'oogit. ⁸ Xjanchojkimpts adøm ja Dios ku adømgøjxp y'øky ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, øy adøm njapojkpitumbiøaq'yandi. ⁹ Jøts tøts ja Dios xkupijkyim ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pya'ayo'owingøjxp ku ja tø xku'o'jka'andi, jøts ne'egi jinaxy ja nøjkx xuknits'o'ok'ajtyindi ja mæk ayo'on, jøts ja ka'ap xuku'o'jka'andit ja nbøky, ja'ayi nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp. ¹⁰ Njagami'øy'ajtyindip adøm ja Dios, jøts adøm ja jade'en xjaaktuu'mø'øyindi sudso ja jadigojk nmijotjimbejtindit, ja'agøjxp y'ø'jky ja y'U'nk adøm nbojkpikøjxp. Mats ku ja ixyam yjujk'yaty xemikøjxp, jøts ku adøm ja tø nmijotjimbijtyindi ja Dios, ðti jats adøm ndejint ja winet xka'ukyiknits'o'ok'ajtna'ant? ¹¹ Xon'ejtnamdiip adøm ixyam ja'agøjxp ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø xukmigu'ukwa'añim jadigojk ja Dios Teety.

Ja Adán jøts ja Cristo

¹² Jøts tu'ugyi ja jaa'y pøn pøktyun'okwaañ ya naxwiiñ, jøts ja o'jkin tigøø'yin jade'en'ampy ñaxkidaajky, niduki'iyyi øy pøn pyaadyi ja'agøjxp ku ni'ijtyi nayide'en tø pyojkpitunidi. ¹³ Ku ja kutujk wyinaty kya'itynim, jaayim ja pøky wyinatyni ya naxwiiñ; jaa ku ja Dios ka'tpayø'øñim, pø ka'animxi ja kutujk wyinaty te. ¹⁴ Ku ja et ja xøøw ñajxy midi tso'ondaqjk Adán ñikøjxp jøts yjøpkixy Moisés ñikøjxp, jøts wine'en pøn pyøktyundøø, ja' idø'øn ja o'jkin tigø'øyin mimajadaajkidøø, øy ja tjagajagyapti ja'abi pøky midi ja Adán tyuun ku ja tkamimadøø ja Dios; sa ja Adán tyiktso'ondaqjk ja pøky, nayide'ents ja tu'ugyi myenwami wyinaty pøn ja øy'ajtin nitso'ok'ajtin xukpaajtmandip, xjats tø myiñ ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

¹⁵ Windemts ja møøt n'uk'ejxkijpxyin ja Adán tyundigø'øyin møøt ja Dios y'øy'ajtin midi ja xmø'øyindip. Tu'ugyiits ja jaa'y pøn ja pyøky tø xukno'jka'andi niduki'iyyi jøts windigøy n'ejtna'andi; jøts tu'ugyi ja nayide'en ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pøn ja Dios xuknitso'ok'ajtindip ja nbøky, jøts ka'ap ja pøn tmi'abaqay, namay adøm nyiktamatay'ajtyindi ja nitso'ok'ajtin jøts adøm ja xmø'øyindi. ¹⁶ Ti'in ja ndami'a'ejxin ja tu'ukpi jaa'y pyøky møøt ja Dios ñitso'ok'ajtin. Tu'ugyi ja tundigø'øyin ja'ats yikpayø'øpy jøts tø nbøkpyajtkijxyindi; kuts ja Dios xmø'øyindi ja nitso'ok'ajtin, tyamay'ajtpy ja jaa'y ja ñamyayi jøts ja xkupijkyin, øy wine'en tø njapojkpitu'uñindi. ¹⁷ Ku ja tu'ukpi jaa'y tø pyojkpituñ, ja'agøjxpts ja o'jkin myajada'aky jøts ja yikudigøy, møjts ja Dios jøts ja ttuñ ja may'ajtin, jøts ja tyaky ja myøk'ajtin midi yikujky'ajtp xemikøjxp ku tu'ugyi njanchja'want ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

¹⁸ Jade'en sam ja Adán pyøkyøjxp ja jaa'y ttukpaatkjxy ja kudigø'øyin, nayide'en ja nwindsøn'ajtim Jesucristo y'ødyu'uningøjxp ttukpaajty niduki'iyyi ja naxwii'ñit jaa'y ja nitso'ok'ajtin, jøts ka'ap ja møk tiidyu'unin tpaattit pøn jaty tjanchja'widip. ¹⁹ Tu'ukts ja jaa'y pøn kamadoow, jøts ja'agøjxp ja pøky xaja'atkjxyindi; nayide'ents ja tu'ukmi pøn tuki'iyyi tmimadoow ja Dios Teety, jøts ja'agøjxp adøm nyikupijkyindi jam Dios wyingujkp.

²⁰ Jøts ku ja kutujk yikpiktaajky, ja' ja yiktanibiktaajkii'ñ jøts ja pøky wa'ats yik'ejxkapt; jøts ja pøky møjtak'adøtsp ja', jinaxyts ja Dios y'øy'ajtin myøk'ajtin tyikmoji'adi'ich nayide'en. ²¹ Sam ja pøky myajada'aky ku ja tyiknaxkida'aky ja o'jkin tigø'øyin, xjats ja Dios ja y'øy'ajtin nayide'en tyikmajada'aky sudso ja xkupøjkin, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp xmø'øyindi ja jujky'ajtin xemikøjxp.

6

Ka'ap ja pøky myajada'aky ku ja Cristo yujky'ajtin nmøøt'ajtyindi

¹ ¿Tits njaqaktu'unindip? Ðjaaktyimbyøktyun'adøjtsindip adøm idø'øn ja'agøjxp ku tø nnija'windi jøts ku ja Dios xu'unxiñ ja may'ajt ku ja xpojkpimee'kxyindi? ² ¡Ka'ap jade'en pyaadyi! Pø tøxi adøm nmajtstuuftyindi ja pøktyu'unin; ¿jøts sudso adøm jade'en nbøktyun'adøjtsin? ³ ¿Ti ka'ap xnijawidi ja nnøbajtin, ti ja tyijpy? Pø ja'agøjxpxi adøm tø nnøbejtyindi jøts nmøøt'ejtindit ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, jøts yiknijawit jøts ku adøm ja nbøky ja tø xmi'o'jka'andi. ⁴ Møøt adøm ja Cristo ñamyayi nnaxøjka'andi jøts ja møøt n'øøky'ijtyindi, jøts ku ja yujkpyijk xemikøjxp jøts adøm nayide'en nbajtma'an ja jemchinaq'ayin midi ixyam jøts midi xemikøjxp, sam ja Dios Teety ja tyukmimadaajkøø ja o'jkin, jøts ja myøk'ajtin myø'øyi, jøts ja yujkpyijk xemikøjxp. Nay ja'ats idø'øn yiktump ku ja nøbajtin ylkpaatty.

⁵ Pøni tødamts adøm ja Cristo nmøøt'ø'jkyim nayide'en sam ja o'jkin ja tø tpaatty, nmøøt'ijtyindipts adøm ja', jøts ku ja yujkpyijk xemikøjxp jøts nayide'ents adøm ja nmøøtujkpyøjkma'andi. ⁶ Nnija'windipts adøm sa jaty tø njaa'y'ajtyindi, jøts ja' ja Cristo myi'o'jk jam kruskøjxp, jøts adøm ja nbøky xnijwaaajchim jade'engøjxp ku ja y'ø'jky, jøts ja ka'ap x'ukmimadaajkna'am, jøts ja ka'ap jade'en n'ukmidu'una'ant sa jaa'y ja wyindsøn tmiduñ, jade'en ja pøky ñamyayi yikmiduñ. ⁷ Pønts tø y'øøky, tøts ja pøky ja ñiwaajtsniyi. ⁸ Pøni nmøøt'ijtyindip ja Cristo øy ja møøt nja'ø'jkyim, njøp'ijxy'ajtyindipts

ja' jøts ku ja møøt njujky'ajtindit xemikøjxp, ⁹ pø nnija'windipxi jøts ku ja Cristo tø yujujkyiyky xemikøjxp, nijuuni kya'uk'oo'knit, nijuuni kya'ukmimadaajkniyit ja o'jkin. ¹⁰ Tuk'ojkyi ja ja'ayi ttuku'o'jkiyiiñ amuum ja pøky; jøts ja ixyam xemikøjxp yujujky'aty amuum ja Dios Teety tmøøt'ity. ¹¹ Jøts nayide'ents meets idø'ønmidi, øøky tigøy ndejint mnabyikta'agiyidit jøts ja pøky jade'en xkayikmøj'attit, wiji kejy meets ne'egi mnabyikta'agiyidit ku ja Dios yja' xpaduujnidit, ja'agøjxp ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xmøøt'atti.

¹² Paty ka'ap mbøaq'at'atyidi jøts nugo xyikmajada'aktit ja mbøky ja mga'øwyinmaaq'ñ, øy sa mduktunwa'añidi pøni sa ja ttsøky. ¹³ Kidi mnagyøyakyidi ma pøky, jøts ja kidi mduktuñidi ja ka'øy'ajtin. Ne'egi amuum mnayoxidit ma Dios, jøts ja mduktunidit tum ja øy'ajtin. Ka'ap meets ja pøky xukmijujky'ajtnit, jabi tøxi meets ndejint tø m'ats'øøky, jøts tø mjukpyøkti jadigojk, jøts ja jujky'ajtin tø xpaattit midi xemikøjxp. ¹⁴ Jøts ja pøky ka'ap meets ja m'ukmimajadaajkniyit, pø kidi ja Moisés kyutujkipxi meets mnitanaqajyip, ja Diosxi meets ja kyuuu'kxin mdanitanaqajyip.

Ja ejxpajt madya'aky ku ja jaaq'y ja wyindsøn aguwani tmiduñ

¹⁵ ¿Sudsots adøm? Jaaktyimbyøktyun'adøjtsindip adøm ja'agøjxp ku ja Dios xanitanaa'yindi ja y'øy'ajtin, ku adøm ja kutujk ka'ap xiidyu'uñindi? ¹⁶ Jøts mnija'widipts wa'ats ku tu'uk ja windsøn x'ukmidundøkidit, tu'ugyits ja xwindsøn'attit jøts ja' kuwaní mmimado'odip, pø ja'axi wyinaty mdumbi'ajtidip. Nayide'ents idø'øn tpaatty ndejint ku ja pøky xmimado'odit, ja' meets idø'øn ndejint windsønbøjknip øy ja yjayik'øøky yjatyikigøy, uk nayide'ents ku tu'ugy ja Dios xmimado'odit jøts jade'en xu'undit sa ja ttsøky. ¹⁷ Janch møj ja Dios ku ja y'ixpøjkin xpaduujnidit midi tø myiktagidøkidi, jøts ja pøktyunk tø xmajstu'utti midi y'ijty niwa'añ myik'ejtniyidip. ¹⁸ Tøts ja pøky mniwa'achidi ku ja ka'ap m'uknømajadaajkniyidi, jøts tø xpatwa'jkidi ja øy'ajtin midi ja Dios yja'ajtpy. ¹⁹ Jade'en ndukmadowdi sa ø najtsjawi xmadodø'ødit, jøts nayide'en xnadyamiyoxidit ja Dios. Sam y'ijty mnagyøyakyidi amuum jøts xundi ja ka'øy'ajtin ja axøøk'ajtin, nayide'ents idø'øn amuum ja Dios xnadyamiyoxidit, jøts xuujnidit ja y'øy'ajtin jøts amuum xmøøt'ettit ja Dios, tu'ugy ja xagødøkidiit ja mdsinøa'yin.

²⁰ Ku meets ja pøky y'ijty mganiwa'achinim, ka' meets y'ijty xuujni ja Dios yja', ja tiy'ajtin øy'ajtin; ²¹ jøts ¿ti jade'en tø xpøkti? Mdatsø'ødyundip ja ixyam jadigojk, pø ja'ayixi ja yajkpy ja o'jkin tigø'øyin. ²² Kuts tø mniwa'achidi ja pøky jøts ja Dios y'øy'ajtin tyiy'ajtin tø xpadøjkivid, yø' tiy myiktu'undip, yø' mmo'ojidip sudsø xmøøt'ettit sudsø xmidu'undit amuum ja Dios, jøts xpaattit x'ejxtit ja jujky'ajtin xemikøjxp. ²³ Ja o'jkin tigø'øyin, ja' ja pøky ja'ayi yajkpy. Kuts ja Dios møøt, ja jujky'ajtin ja Dios xamay'ajtimp midi xemikøjxp yikpatp, ku møøt n'ejtin ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

7

Amajtsk'ajtingøjxp tu'uk ja ejxpajt madya'aky pyidsimy

¹ Mee migu'uktøjkti, meets mnija'wip sa ja kutujk wya'añ, jøts mnija'wip jøts ku ja ya ja kutujk tmøøt'aty ja møøk'ajtin ku ja'ayi jaagya yujujky'attinim. ² Ku n'ukpiktaajkint, ku tu'uk ja tø'øxyøjk y'amajtsk'aty, kutujkøjxpts ja tmøøt'amajtsk'aty ja ñiyaa'y pøni jaakjujky'ajtpnim ja'; kuts ja y'øøky ja ñiyaa'y jøts ja nayide'en ja kutujk ñiwa'achidi, ku y'øøky pøni ja y'ity møøt y'amajtsk'aty. ³ Kuts ja tø'øxyøjk yaa'dyøjk t'adsøy jam ja ñiyaa'y yjajujky'atnim, pøkys ja tyumpy; kuts ja kyu'øøgyi, niwøajtsip ja kutujk ja', øy ja møøt jadu'uk ja yaa'dyøjk y'amajtskit, jøts ka'ap ja pyøkyi.

⁴ Jade'ents mee migu'uktøjk idø'ønmidi pøni niwine'en ja Cristo mja'atyidi, myikniwa'ats'ajtniyip meets ja Moisés kyutujk, tøxi mee ñamyayi ku'øøky mdañ ku ja pøky tø wyindigøy jøts ja wenkpi xpadøkidi. Ja Cristo meets ixyam mja'ajtniyidip pøni jujkpyøjk xemikøjxp, ja'agøjxp ja yjajty jøts jade'en'ampy nmidi'unindit ja

Dios. ⁵ Ku adøm y'ijty pøky y'agujkp ndsinaq'a'yimnimdi, jøts ja kutujk ja' ja wya'añ jøts ja tyikjinaxy adøm ja nga'owyninmaa'ñ, ku ja ngabadu'uñindi jøts ja niti nitso'ok'ajtin xkadukjøp'ijxyindi. ⁶ Ixyamts tø xniwaaqachim ja'abi kutujk, tø ja ñamyayi ngu'ø'jkyim jøts ja tø xuk'ixmajchim ja myøk'ajtin; jøts adøm tø n'awa'atspidsø'ømyindi, tu'ugyits nmidiu'unint ja Dios jøts ja y'Espíritu Santo ja jemy jujky'ajtin xukmi'ejtint midi xemikojxp, jøts ka'ap ja'abi møjaa'gyutujkin x'uk'ana'amnandit midi y'ijty nbadu'uñindip.

Ja pøky midi xmi'ejtp

⁷ ¿Wa'anim jøts ku ja kutujk pyøkyi? ¡Ka'ap! Ku jeexyip ja kutujk kya'ity, ka' øts jeexyip nnijawí ti pøky'ajtp, ku ja jeexyip tkanigajpxy kudam ja pyøkyi ku ja nmigu'uk pyikta'aky njanchpøkwa'anxant. ⁸ Ja'agøjxpts ja pøky tø myøjtøki jøts ja myøj'aty. Pøni sa ja kutujk yja'ane'emy jade'ents øts ja nnijawí midi'ibi ka'øy, jøts øts ja jinaxy nduñ sam øts y'ijty nga'adi'ich ku øts ja kutujk nganijawinim. Ku ja kutujk kya'ity, ka'ats ø nnijawí midi pøky. ⁹ Tø øts jade'en njaty ku ja kutujk ka'nnijawinim, tøøp ø njawí n'adi'ich, ka' njawí ja pøky. Kuts ø tø nnijawí sa kutujk y'ané'emy, jøts øts ja nbøky njawí yjaaktyimyajadak'adi'ich, jøts øts ja kawindem paadyim xuk'ijxy ja øy'ajtin ja kunuu'kxin. ¹⁰ Wimbet øts ja nduñ sa ja yja'ane'emy, midi'ibik øts idø'øn xukpaatp ja øy'ajtin, tø øts ja ne'egi xyikpøkpyety. ¹¹ Ja pøky ne'egi nañkmyøjtøjkiyip pøni sa ja kutujk y'ané'emy jøts øts ja win'øø'nin tø xmø'øy. Nay ja kutujk øts jadigojk xanikajpxp ja o'jkin tigø'øyin.

¹² Ja kutujk, øy ja', jøts øy wa'ats yikutuky nayide'en, øy'ajtingøjxp tiy'ajtingøjxp yikutuky. ¹³ Jøts pøni øy tam ja kutujk, ¿sudsots øts ja xpayø'øy, jøts øts ja ñamyayi xuk'ejxní ja o'jkin tigø'øyin? Jøts øy ja kutujk, ja pøky øts jade'en xyik'ejtnip øøky tigøy, ka' ti jøp'ejxin, jøts øts ja jade'en xuknijawí jøts ku ja' pyøkyi; tamibøki midi øy, jøts øts ja kutujk jade'en xuknijawí jøts ku ja pøky ni sudso'ampy kya'øyi.

¹⁴ Jøts nnija'windip adøm jøts ku ja kutujk Dios tja'aji. Jøts pojkipitumbijaa'y'ajtp øts, jade'en'ampy øts ja pøky xmiimajada'aky. ¹⁵ Ka' øts nja'gyuki po ti ø xjajtp, tum ji'wimbejts ø nduñ, kuts ja njatunwa'añ midi øy, ja kya'øybi øts ne'egi xmiimajadakp midi njagatunwampy. ¹⁶ Kuts øts ja nduñ ja ka'øybi midi njagawampy, jade'engøjxp nnijawí ku ja kutujk y'øyi, ja'abi kutujk ka'axi tyikutuky jøts ja'abi ndu'unint. ¹⁷ Kidi øtsip ja kø'øm ñamyayi jade'en ndyimyatumpty, ja pøky jade'en adøtsp midi ø nnikojxp'ajtpy. ¹⁸ Nnija'wip øts sa jaa'y'ajtin yikjagyepy, niwine'en ja ka'øy'ajtin kyayikmøodi; njatsøky'ajtpy øts jøts ja øybøndu'unt, ni ka'apts øts ja nduñ. ¹⁹ Ka' øts ja øybøndu'unt, ni ka'apts øts ja nduñ. ²⁰ Kuts øts idø'øn ja nduñ jade'en midi ø ngatsøkjpy, ka'ap øts ja kø'øm ndsøkyøjxp nduñ, po ja pøkxyi øts ja jade'en xuktump midi ø nnikojxp'ajtpy.

²¹ Jade'en njaty ngubety, ku øts ja njatunwa'añ midi øy midi tsuj jøts tum ja ka'øybi ø ndumpy. ²² Wamp øts n'äm njotp jøts ku øts ndsojki ja Dios kyutujk; ²³ kuts ø kø'øm nnay'ijxyi, jøts ø njawí jøts ku ja jaa'y'ajtin ka'ap jade'en ttsøky sam ø njawinmay, ja pøkys idø'øn xuktump midi ø nnikojxp'ajtpy, jøts ja' ø xkamajtstutp jøts ja øybøndu'unt.

²⁴⁻²⁵ Ja Dios øts ndagødøjkip ja nwinmaa'yin jøts øts nbaduujnit ja kyutujk, jøts øts ja nja'a'y'ajtin ja' ja y'adsinaapy ja pøktyu'unin, ja' ja mimajadaajkip. ¡Ti ø njanch'ayøøy! ¿Pøn øts ja pøky xuknítso'ok'atp midi øts jam nikojxp'ajtpy, midi øts xyik'oookwamp xyiktigøøwyamp? Kuuyi Dios amuum, nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp yikpaaty ja nitso'ok'ajtin ja'ayi. ¡Janch møy ja Dios!

Ja jujky'ajtin midi Dios xmøø'yimp

¹ Pøn tmøøt'ejtip ja Jesucristo ka'ap Dios Teety ja mibaat tyaguwaniyidit jøts ja y'ayo'odit, kumi ka'ap ja t'ukyikmøj t'ukyikmøjtøjkiñidi ja pøky. ² Ja Espíritu Santo

midi tyajkp ja jujky'ajtin xemikojxp ku nmøøt'ejtint ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ja' øts ja pøky tø xuknøwø'ach midi øts øky tigøy tø y'ity xyik'ejtnip. ³ Jade'en'ampy ja kutujk y'ijty kyamajada'aky ku adøm n'ambojkpitu'uñim nadsaachpøjkpitu'uñim. Tøts ja Dios Teety tkexy ja y'U'nk, jøts ja nayide'en tnønky'ijxyi sam ja jaa'yin, jøts ja tku'o'jki ja pøky. Xjats ja tø tmømajada'aky jade'en'ampy ja pøky, jøts adøm ja ka'ap x'ukmømajadaajkjna'am. ⁴ Ja'agøjxp ja jade'en tø ttuñ jøts adøm ja kyutujk ja wø'ats nbaduujna'am, pø ja'ayixi adøm ja Espíritu Santo yja' nbawinmaqayam, jøts kidi kø'øm winmaq'ñip adøm nyikmajadaajkyim.

⁵ Pøn kaniwøqajtsipni ja pøky, ja' yjotmay'ajttip sa' kø'øm wyinmaydi; pønts tpaduujnidip ja Espíritu Santo yja', nay Diosts chøky'ajtin ja ja'ayi pyaduujnidip. ⁶ Jøts ku jade'en njotmay'ajtin sa' kø'øm nwøinmaq'yin, yø yjade'embø dø'øn yikwindigøøpy; kuts njotmay'ajtin ja Dios yja', ja'ats xukpaajtimp ja jujky'ajtin xemikojxp, jøts ja øy'ajtin midi Dios yajkpy. ⁷ Pøn ja kø'øm winmaq'ñ tyiktundip sa' kø'øm wyinmaydi, ja Dios ja jade'en myidsepøjktip kumi ka'ap Dios kyutujk ja ttsojkidi, jøts nika'ats tjajtmidi sa' tpadu'undit. ⁸ Paty idø'øn pøn ja'ayi ttundip ja kyø'ømwøinmaq'ñ midi pokmyøøt, ka'ap Dios ja mibøat jade'en twøndsø'øgidi.

⁹ Jøts meets, kumi ka'ap meets x'ukyiktuni ja mgø'ømwøinmaq'ñ, ja Diosts meets ja y'Espíritu Santo mjagyajpip, ja' mee myikjujky'ajtniyidi, pø ixamxi ja xnøkøjxp'ajtnidi. Pønts tkayiktuujnip ja Espíritu Santo, ka'ap Cristo ja yja'atyi nayide'en. ¹⁰ Pøni mmøøt'ejtidipts meets ja Cristo, øky windigøys ja pøky ñamyayi ñøjknøni mørøt ja mnine'kxti, jøts ja anmija'win ne'egi yujuky'aty ja'agøjxp ku ja Dios tø mgupikyidi. ¹¹ Pøni mjanchmøøt'ajtidipts ja Dios Espíritu Santo, midi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ojts jadigojk xemikojxp yikjujkpyikyi, nay ja Diosts meets ja mnine'kx kø'øm yikjujkpyøkip, jøts jadigojk xemikojxp mujuky'attit.

¹² Jøts xpøq'øt'ajtindip adøm, migu'uktøjk, jøts ka'ap njujky'ajtindit pøky agujkpy midi ttuktump ja kø'øm winmaq'ñ. ¹³ Pøni mdunwøndipts jade'en sa' ja pøktyu'unin, øky mee m'ejtni, kudigøy mee m'ejtni; pøni m'ajot'ajtidipts ja Dios Espíritu Santo jøts ja xukmømajada'akti ja mbøky, mujuky'atpts meets jade'en xemikojxp.

¹⁴ Ja' ja Dios Teety y'u'nk'ajtpy pøn ja Espíritu Santo ja tyukpudøjkip jøts ja wyinmaq'ñ ja tyiktoøji tyiktudaajki. ¹⁵ Ku myikmo'odi ja Espíritu Santo, kidi ja'ajip ja myiktanøø'yidip jøts meets tsø'øgi jøwi myik'etidit, pø ja Espíritu Santoxi meets ja Dios mmøøjyidip jøts m'u'nk'atidit ja Dios, jøts ja' idø'øn xyikwa'anindip amgijk jotkujk ku adøm ja ndeetyl'ajtyim. ¹⁶ Ja'abi Espíritu Santo majadøkp, jøts adøm ja tu'uk amumjoojt xukjanchja'want jøts ku adøm ja Dios x'u'nk'ajtyindi. ¹⁷ Ja' adøm xja'ajtindip, paty adøm nayide'en ja Dios xmø'øyindit ja jujky'ajtin midi ja tø twønda'aky, midi ja xmøøpwya'anindip. Midi ja Cristo yikmøøpy, nay ja'ats adøm yikmø'øyindip. Pøni ngupøjkyindip adøm ja ayo'on sa' ja tø y'ayøy, winets adøm ja nay ja'abi øy'ajtin xukpaajtint midi ja yikmøøy.

¹⁸ Kidi nayide'enip ja' sa' adøm ixym ja ayo'on nbøajtyindi, ka'ap ja jade'en tmø'abaøaty midi dø'øn Dios kyunu'u'kxin'ajtpy, midi dø'øn jaanøm nbøajtindip n'ejxindip. ¹⁹ Tuki'iyi midi ja Dios tø tyikøy, yjanchja'awejxnip ja nayide'en juuninøm yja'att ja et ja xøøw ku ja Dios tyiknigaxø'økt pøn jaty ja y'u'ngip, pøn jaty ja yja'ajtpy. ²⁰ Nayide'en amuum ja naxwii'ñit tø y'ayø'ombøaqy Adán pyøkyøjxp, kidi kyø'ømdsojkingøjxpip ja naxwii'ñit ja jade'en yjaty, ja Dios ja jade'en tø tyanibiktaagiyi; yikmøøpyts ja jøp'ijxy'ajtin jøts ja øy juuni ja øy'ajtin jadigojk tpaatt, ²¹ jøts ja Dios ja yiktigajtsmiyit amuum, nay ja'abi øy'ajtin tpaatt midi ja jaa'y yikmo'odip pøn jaty ja Dios u'nk'ajtidip, jøts ja ñiwø'adsit nayide'en ku ja tø pyøkpyety, ku ja tø wyindigøy. ²² Jade'en ixym ja naxwii'ñit midi ja Dios tø tyik'øyi, sam tu'uk ja tø'øxyøjk y'ämniøpikyi chaachniøpikyi ja y'u'nk ku kye'exy, amuum tmøgii'pxy tmøbø'øty. ²³ Jøts kidi ja naxwii'ñip jade'en ja'ayi tyimyajtp, nayide'en adøm njajtma'an ku adøm tø ayo'on nbøajtyim, øy adøm ja Dios ja y'Espíritu Santo tø

xmø'øyim ejxpajt'ajtin, ja'agøjxp ku xjaaktukpaatwa'añimnid midi paat'ajtiyidip pøn jaty ja Dios u'nk'ajtidip. Njantyimyøp'ijxy'ajtyindip adøm, jøts ku øy juuni yja'att ja xøøw ku adøm ja Dios amuum xja'ajtindit ejxim tu'uk ja u'nkteedyin, jøts ja xyiktigajtsa'ant ja nne'kx. ²⁴ Janchja'wingøjxp ja'abi nitsoojkin yikpaaty; kuts ja janchja'win yikmøøt'aty, ja' idø'øn tyijpy ku adøm n'awijxyindinim midi ngapaaajtyindipnim. Jaa ku ja jeexyip yikmøøt'ajtni, ¿tits idø'øn jaakyik'awexp? ²⁵ Kuts adøm idø'øn jade'en njøp'ijxyindi midi kayikmøø'yindipnim, yiktudakpy ja tsinäa'yin jøts ja winmaa'ñ ja'.

²⁶ Jøts nay ja Dios Espíritu Santo adøm xpudøjkamp ma nayja'wiyam nduu'dujkyim, ku niti winmaa'ñ, niti aaw, niti ayuujk ngajagyejpyindi, jøts ka' ja winmaa'ñ nbøajtyindi sudso nmøøtmadyaajkint ja Diosu'nk. Nay Espíritu Santots kø'øm ja Dios Teety t'amidoop ja pudøjkin sa nduu'bøajtint nduu'ejxit, ja'agøjxp ku tjaty sudso øy ja Dios Teety tminuu'kxa'akt. ²⁷ Jøts wa'ats ja Dios Teety xnija'wa'am sa jaty pønjabøn wyinmay, jøts ja ñimadøyi Espíritu Santo sa jaty ja wya'añ ku ja xku'amido'owam sam ja Dios Teety kø'øm ttamidsøky pøn jaty ja yja'ajtpy.

Cristo køjxp nmajadaajkyindi

²⁸ Nnija'windipts ku ndsojkindit ja Dios, yajkpts ja pudøjkin ja' pøni ma jaty sagasa njajtyindi, jøts jade'en tyik'opyidsimy pøn jaty ja tø twi'ixy, sa ja jawyeen tø ttanibiktaagi kø'øm. ²⁹ Tø ja Dios Teety twi'ixy patki'ji ja yja'a'y jøts ja tø twiwich. Tøøyip ttanibiktaagi jøts yja'a'y'attit nayide'en sa ja Dios U'nk yja'a'y'aty, pøn tnigubajk'ajtp ja jaa'y pøn jaty ja Dios Teety ja'ajtidip, tum uch tum migu'uk ja tjawi nidukil'iyyi. ³⁰ Pøn ja Dios tø ttanibiktaagi jade'en patki'ji, jøts ja tø twaadsøy; kuts ja tø ñimiñiyi, jøts ja tø tkupiky, winets ja nayide'en tø ttamini'adsøwi ja øy'ajtin amuum.

³¹ ¿Sats adøm ja nwø'anin ndejint? Pø amuumxi adøm ja Dios møøt n'ijtyindi, ¿pønts adøm xnimyimajadaajkimp jade'en? ³² Ka'ap ja Dios t'ama'at'ajty ja y'U'nk, kyøyajk ja' jøts ja y'ookt adøm nbøkyøjxp; ¿sudso dø'øn ja ndejint adøm xkamøøgyøjxit tuki'iyi midi myøøt'ajtpy, pøni tødam ja kyø'øm U'nk jawyeen tø xaniguejxyim? ¿Tiku dø'øn ja ndejint tkayakt? ³³ Øy pøn tjanil'øøniwya'añ ja jaa'y pøn ja Dios tø wyi'ijxyidi, pø Diosxi ja kø'øm tø kyupikyidi, ³⁴ ¿pønts ja mibaat ndyanigutujk'atidip jøts ja tpaattit ja ayo'on? Pø ja Cristoxi ja tø kyu'oogiyidi, jøts nay ja'ats tø yjujkpyiky xemikøjxp, Dios Teetyts ja amuum møøt y'ity, jøts ja' adøm jam xni'amido'owamp pøni sa ndyimyajtyindi ndyimyubejtyindi. ³⁵ Ku xpa'ayø'øyim ja Cristo, ¿pøn adøm ja xnidyukmajtstuujtimp ja pya'ayo'owin? Ni pøn adøm ja xkadukmajtstuujtint, wan tjati'ayo'oni, øy njajotmay'ø'jkyim, øy njayikjemdu'uñindi njayiktedu'uñindi, wan yuu tja'ity, uk ku wet naqmy xka'ejtxindi, uk ku tsep, uk o'jkin tigø'øyin yjayikpaaty. ³⁶ Pø yide'enxi jap nøkyijxpy wya'añ:

Ejtp øøts ja jaa'y xyik'ookwa'añ ja'agøjxp ku øø nbaduujni ja mja'; jade'en øøts nyiktuñ sa jiyujk sa borreek y'ookwa'añ.

³⁷ Øy adøm jade'en njajajtyindi, ne'egits adøm ja jinaxy ndyimyimajadaajkyindi ja' myøk'ajtingøjxp pøn ja pya'ayo'owin tø xmø'øyindi. ³⁸ Jade'ents ø nwø'añ jøts ku niti ni pøn xkadukmajtstuujtint mibaat ja Dios pya'ayo'owin, nja'ø'jkyindi njadigø'øyindi, uk njadyimyajajuky'ajtyindi. Ni ja ankilis ja xkadukmajtstuujtindit uk yjayikutujkpitøjkidi, yjadyimyajaja'ajidi pøn jap tsajpjøtpy uk yjamajidi. Ni ja xøøw ni ja jumøjt midi ixyam yø'opy, uk midi memp kidøkpni, nija' adøm ja xkadukmajtstuujtindit. ³⁹ Wan ti tkøjxpi, uk wan ti tkøjki, wine'en Dios tø tyikøjy niti kyamayı yjade'embi jøts adøm nmajtstuujtindit ja Dios pya'ayo'owin, midi ja tø tyiknigaxi'iky nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp.

¹ Tiy janch ø ngajpxy, pø ja Cristoxi øts njanchja'wip, ka'ap ø ndaabuyaaty; ja Dios øts y'Espíritu Santo wə'ats xuknija'wip jøts ku øts tiy'ajtingøjxp ngajpxy. ² Janch jotmay'oo'kp øts, ndyimchaachkyuwınma'ayip øts kajaa, ³ jøts wəamp øts, øy meets ayo'on patki'py ndyimgyu'ettit jøts ja Cristo ngamøøt'etnit pøni tsojkip jade'en, nugo ku øts nmigu'uktøjk n'ødyuñ jøts xpaqattit ja Dios, wine'en ndukojpk'ajtyindi. ⁴ Ja Israeli ja tyeety'apidip, jøts ja' Dios tø y'a'ejxiyidi jøts yjagyeypyidi. Jøts ojts ja kø'om ja Dios kyunuñ'kxin t'ejxiyidi tnija'wiyidi, jøts ja' ja møøyidøø ja tiy'ajtin sudso ja jadigojk ñitaniyidit ja Dios. Jøts nay ja' ja ttagødøjkjyidøø ja Moisés kyutujk, jøts ja windsø'jkin midi ja tyu'undip jam ma ja chaptøjkti. Jøts nay ja' ja Dios ttukmidaqnidøø ja wyanda'aky jøts ku ja y'ødyunidit. ⁵ Tu'ugyi aqats kugoj ja'adi pøn jaty israelit ja'a'dyi; jøts nay ja' ja tyeety'apidip pøn adøm ndeetyl'ap'ajtyindip, nayide'ents ja Cristo, pø adømxı ja' ñamyayi njaa'y, jøts køjy ja'anı ku ja amuum tnitanit ti jaty ejtp naçwiiñ, pø Diosxi ja', windsø'ogi winjawı ja y'ity xemikojxp. Jade'en idø'øn ja y'ejxi. ⁶⁻⁷ Kidits nwə'añim jøts ku ja Dios tkayik'adukním ja wyanda'aky midi ja møja'a'y Israel yiktaniwandaajkø wine'en y'ap y'ok ja tø ñajtska'axidi. Ka'ap ja Dios ja'ayi tø twi'ixy ja'ayi pøn ja Abraham y'apteety'ajtip; pø yide'enxi Dios ja wyinaty tø ñi'mxyi: "Nayi mets mnigojpk'ajtpy ja Isaac y'u'nk y'una'jkti pøni wine'en ja ñajtska'axidi." ⁸ Jade'ents adøm nnija'wa'am jøts ku Dios ka'ap t'u'nk'aty pøni ma pøn jadu'uk jadu'uk kyugajpi, wan t'israelit ja'a'yidi wan tka'israelit ja'a'yidi. Ja' dø'øn Dios y'u'nk'ajtpy pøn tjøp'ejxtip ja wyandaajkin. ⁹ Pø yide'enxi ja Abraham ja Dios ñimaajyøø ku ja Dios wyandaajky: "Tiempı køjxp ø nme'ent, u'nkpaaatp yø mnidø'oxy Sara."

¹⁰ Jøts kidi ja'ayipts nadyu'ugyi yiktamiwandaajki ku ja y'u'nk ja tpaatt. Jabi nayide'enxi ja Rebeca ja y'una'jk tpaatmaa pøn ja Isaac tyeety'ajti, adøm ja ndeetyl'amøj. ¹¹⁻¹³ Jøts ka'anım ja wyinaty yjaja'atnim, kidyimkya'axtipním ja wyinaty, ka'anım ja wyinaty yiknijawı sa ja y'adø'øtstít øy ka'øy, jøts ja Rebeca ja Dios ojts ñi'mxyi: "Ja myøjpi tmidu'ump ja myutskpi." Nayide'ents ja møøt tuknax tijy ku wy'añ ja Dios kyajpxy: "Nwinja'wip øts ja Jacob, jøts Esaú ka'." Xjats ja Dios jade'en xuknija'wa'am jøts ku ja kø'om twi'ixy kyø'ømdsojkingøjxp pøni pøn ja y'a'ejxi. Ka' tmøjpiktaajki ja y'ødyu'unin kya'ødyu'unin.

¹⁴ ¿Tits adøm ñikyajpximp? ¿Ti ja adøm nwə'anint jøts ku Dios ka' tyiy'adi'ich? ¡Pø ka'axi! ¹⁵ Pø yide'enxi ja Moisés yiknimaay: "N'ayo'ejxp øts ja' pøni pøn ø kø'om n'ayo'ejxwampy, pøni pøn ø kø'om nba'ayoowampy." ¹⁶ Jade'en'ampyts ka' chøkyi jøts adøm ngø'ømwınmaa'ñ ndamajadajkint, pø ja Diosxi kø'om x'ayo'ejxindipním. ¹⁷ Pø patyxı ja Dios kyajpxy wy'añ ku Dios tnøjmi ja ja'a'y pøn windsøn'ajtp jam Egipto: "Ja'agøjxp møy windsøn tø nyikjaty jøts øts ja nmøk'ajtin nyikwingaxi'iky ku mets nmimajada'aky, jøts øts nxøow o madsoo yiknijawit." ¹⁸ Xjats idø'øn jade'en ja Dios t'ayo'ixy pøni pøn ja y'ayo'ejxwampy, jøts ja twinmaa'mbiyiky pøni pøn ja kyayik-madogukıwyampy.

¹⁹ Winets meets idø'øn x'adsojimbett: "Pøni janch ku yjade'eni, ¿tigøjxp Dios tpøky'ixy ja ja'a'y? Jøts ¿pønts mibaat t'ukwindso'op ja Dios?" ²⁰ Jøts ja'a'yts adøm, jøts ja'aaktyimbyøn meets ku meets Dios yja' xkagupøjkit? ¿Ti ja ja tu'jts tnimaanit ja ñija'a'y pøn ja tø yik'øyi: "¿Tiku øts jade'en tø xyik'øyi?" ²¹ Pø ja tu'jtsna'abixi kø'om pajtip pøni sa ja kø'om tyik'øyiwy'añ ja na'aknaajx; øy ja tyik'øyit ja tu'jts tu'uk midi øy midi tsuj jøts ja tu'ugyi ttanibiktaagi ti ja wy'a'ant, uk øyts ja nay ja'abi naajx tna'at jøts ja tyik'øyit jadu'uk ja tu'jts midi øy ti ñiwy'a'ant.

²² Ku ja Dios tmidanı jøts tmiduda'aky'aty ja ja'a'y pøn ja tø yikjotma'adyi, pøn tyimyapajtniyidip jøts y'ayo'odit uk jøts ja tyimgyudigø'ødyit, ti ja kamaa'niyip, ixe ja ayo'on ja ttuktagida'aky jøts ja myøk'ajtin ja jade'en tnankyl'ejxit. ²³ Ots ja Dios jade'en ttuuñ, ka'ats adøm ja jade'en tø xuu'ñim, ja'agøjxp ku adøm ja xpa'ayø'øyindip jøts tnankyl'ijxyi jade'en mabaat ja tjagyeypy ja myøk'ajtin, jøts ja t'ayo'ijxy pøn ja patki'jyip tø

twi'ixy jøts ja ttukpaatwa'añ ja y'oy'ajtin. ²⁴ Tø ja Dios kø'om xwi'ijxyindi, ku ja winaagin twi'ijxy ja israelit jaa'y, jøts nayide'en winaagin pøn ka'israelit jaa'dyi. ²⁵ Sam ja Dios ja kyajpxy ttamigaxiyiiñ ja kyugajpxy Oseas, ku ja wyaañ yide'en:

Pøn øts y'ity ngaja'ajtpy, ja' øts nja'bøkp,
pøn øts y'ity ngatsojktip, ja'ats ø ndsoktip.

²⁶ Nay jam et ja xemijujkpyi Dios ja kø'om yja'bøkidit ma ja yikni'maadyøø: "Meets, ka'mee nja'aty."

²⁷ Kuts ja israelit jaa'dyi, po yide'enxi ja kugajpxy Isaías wyaañ: "Øy ja Israel mabaat ja y'u'nk y'unaljk yjamøjidi yjamayidi sam nøø'abu' myayin, niwinaagints ja'adi pøn nitso'ok'attip, ²⁸ jabí ka'pxy ja Dios ja y'ayuujk tpadu'unt sa ja tø wyaañ, ku ja tyiknaxkida'akt adsu'jky ja tiidyu'unin ya naaxwiiñ." ²⁹ Sam ja Isaías wyinaty jekyip tø wyaañ:

Ku ja Dios jeexyip tø tkayiknitso'ok'aty winaagin ja aats ja kugoj midi yikojpk'ajtp,
tø adøm jeexyip jade'en njajtna'am sa Sodomit kajp sa Gomorrit kajp ku ja tø
kyudigøgyøjxti.

Sa israelit jaa'y tka'oyjawidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky

³⁰ ¿Tits adøm ngajpxindip? Yjanchja'wingøjxpxi Dios ja tø kyupikyidi pøn ka'israelit jaa'dyi, yam ja y'ity tkajotmay'atti sa Dios ja kyupøkidit jøts ja ne'egi tø kyupikyidi. ³¹ Jøts ja israelit jaa'y, pøn ja kutujk tpadundip jøts ja jeexyip ja' ja Dios tyagupikyidi, ka'ap ja ne'egi yikupøkti ja'agøjxp ku ja kutujk ka'pxy tkabadundi. ³² Ka'ap ja twinmayidi jøts ku Dios ja tyagupøkidit ja janchja'win, ja' Dios ja tiijy tagupøkidip ti jaty ja tyundiip. Ja'ayi ja tyamøjti, ja'agøjxpts winguwopi jøpkuwopi tmijatti ku ja nwindsøn'ajtim tø myiñ.

³³ Jade'en yjatti sam yiknigajpxy ma'ap nøkyijxpy wyaañ yide'en:

Nyikaxø'okp øts jam Jerusalén tu'uk midi ja jaa'y nay'adsep i yjawip jøts ka'ap ja pøn
myayit;
pøni pøn ja tjanchja'wip, ka'ap ja windigøy yjatt.

10

¹ Møk øts, migu'uktøjk, ja tsojkin njagyepy jøts øts ja Dios n'ajot'aty, jøts ø n'amidøy nbøktsøy jøts ja israelit jaa'y tnitso'ok'attit. ² Jade'en ø nwaañ jøts ku ja tjatsojkti ja Dios, jade'en'ampy ku ka'ap tjatti. ³ Ka' tñijawidi sudso Dios tkupiky jaa'y; kyø'ømgutujk ja' yiktundip, ja' ja tiijy tagupøkidip ja Dios, ni tkamøjpikta'akti ja' midi Dios ja tagupøkidip. ⁴ Po ja'agøjxpxi ja Moisés kyutujk kya'uktuni, po ixaanixi ja Cristo jøts tum ja'ats ja Dios kyupijkpy pøn ja tjanchja'wip.

⁵ Jøts ku Dios ja kutujk xagupøjkint, po yide'enxi ja Moisés ja tjaay: "Pøni pøn tpadunwamp ja kutujk, ka'pxy tpadu'unt winets yikjujky'attit ma'ap Dios." ⁶ Jøts ku Dios xkupøjkin janchja'wingøjxp, yide'enxi ja wyaañ: "Kidi mwaañdi: ¿Pøndam nøjkxp tsajpjøtpy? —jøts ja Cristo mye'ent—; ⁷ jøts ni mgawa'andit: ¿Pøni yap nøjkxp ma'ap ja o'jkin?" —jøts yjujkpyøkt ja Cristo xemikøjxp. ⁸ Po ka'axi yjade'eni, po yide'enxi ja wyaañ: "Ka'ap yjagami ja nitso'ok'ajtin, ixa ja xmøødidi wingon", ku xjanchjawidit sa' ja øgyajpxy ømyadya'aky mduknijawiyidi midi øø ngajpxwa'kxpy. ⁹ Ku mwaañdit jøts ku ja Jesùs ja' nwindsøn'ajtin'ajtyindip, jøts xjanchjawidit amumjoojt jøts ku Dios Teety ja tø yikjujkpyiky i xemikøjxp jadigojk yap oo'kpi y'agujkpy, winets xpaattit ja nitso'ok'ajtin. ¹⁰ Ja' ja Dios xagupøjkimp ku ja amuum njanchja'want, jøts ku n'am njotp pyidsø'ømint ja ayuujk, jøts nwaañint jøts ku ja Jesucristo ja' nwindsøn'ajtim'ajtyindip, ja' xyiknitso'ok'ajtindip. ¹¹ Po yide'enxi yap nøkyijxpy wyaañ: "Pøni pøn ja tjanchja'wip, ka'ap ja windigøy yjatt." ¹² Tu'ugyi nwindsøn'ajtim ja tnitani, wan t'israelitja'a'yidi uk wan ja tka'israelitja'a'yidi; ka'ap ja pøn t'ejaxma'aty, myøøpy kyejxpy ja kyunuukxin pøni pøn ja t'ajot'ajtp, may'ampy ja tmø'øy. ¹³ Jabí yide'enxi wyaañ ja kyajpxy y'ayuujk: "Pøni pøn amumjoojt ja nitso'ok'ajtin t'amidoop nwindsøn'ajtimgøjxp, ja'ats nitso'ok'attip."

¹⁴ Kuts ja pøn tkajanchjawiđinim, ɿsudots ja t'amidojidit ja kyunuu'kxin? ɿSudso ja tniyjanchjawiđit ku ja jeexyip kyayiktukmadowdinim pøni pøn ja', ku jeexyip kya'ity pøn ja nìdyukmadowidip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky? ¹⁵ Pønts tkajpxwa'kxp ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, ɿsudso ja jeexyip tnikyajpxwa'kxti ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ku Dios ja jeexyip kyakexyiđi? Pø patyxı jap nøkyijxpy wya'añ: "iNdaxondaqjkimp ja jaa'y pøn tkajpxwa'kxp ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky midi xukmado'owimp ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin!"

¹⁶ Ka'apts jaa'y nìduki'iyi tmøjpikta'akti ja øgyajpxy ja ømyadya'aky. Jade'en ja ttundi sa ja kugajpxy Isaías tnigajpxy ku ja wya'añ: "Dios Teety, ɿpøn ja m'øgyajpxy ja m'ømyadya'aky yjawi tø t'ukjanchjawi?" ¹⁷ Winet ja janchja'win yikjagyepy ku ja tø nmadø'øyim jawyeen ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi ja Cristo nigajpxip.

¹⁸ Ti kuts ø nyikto'ot, jøts ø nwø'ant: ɿWan ndejint tø xkamadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky? iPø tøxi xjamadowdi! Jabi ja'agøjpxi jap nøkyijxpy yide'en wya'añ: Tø ja øy mædsoo yikmadowdi pøn ja tø tkajpxwa'kxti, tø ja øgyajpxy ja ømyadya'aky øy mædsoo yja'aty ya naxwiiñ.

¹⁹ Uk nwø'ants øts inet: ɿWan Israelit kajp ndejint ti tkaniđawiđi? Jøts tøts ja Moisés ja Dios tyuknigajpxyi ku ja wya'añ:

Mdam'i'amø'at'atp meets ja wenk jaa'y ja nits'o'ok'ajtin pøn kanayide'endi sa meets, pøn tkaniđa'widip, ja'agøjxp meets ja xami'ambøkt.

²⁰ Jøts ja Isaías ja Dios yjaaktyimyikwa'animi yide'en:

Pøn øts y'ijty xka'ixaadyip, tøts øts ja ne'egi ixyam xpaattti; tø øts ne'egi nnank'yijxyi pøn øts y'ijty xkanija'widip.

²¹ Jøts ja Isaías ja Dios yjaakyikwa'añi ku ja tnigajpxy ja israelit jaa'y: "Tø øts kawine'en njawaqdsøy ja jaa'dyi pøn kawindiy'oo'ktip, pøn niwne'enin kamadoođip."

11

Ja Israelit jaa'y pøn winaagin tpatti ja nits'o'ok'ajtin

¹ Jøts ø nyiktiđdyøki: ɿTø ja Dios tyimyajtstu'uty ja Israelit kajp, ka'ap ja t'ukupøjkn? iPø ka'axi! Israelit jaa'yxi øts kø'øm, tu'ugyi ja Abraham yik'aadsi yikojpki, ja Benjamín ø ndeety'apiip. ² Jekyip ja Dios yø tja'biky yø israelit jaa'y; jøts ixyambaat tkamajtstu'uty. ɿTi ka'ap meets ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnija'wiyi, ku yiknimadya'aky ja Elías, pøn ja Dios kyugajpxyip, ku ja ojts Dios t'ajot'aty jøts Dios ja ojts ttukmadøy sa Israelit jaa'y y'adø'øtsti? Ku ja wya'añ yide'en: ³ "Dios Teety, tø mgugajpxy yik'oo'kixyidi, tø yikjejtkixy ma' jaty myikwindsø'øgi, nadyu'uk øts njaaktañ, jøts xyik'oookwændip øts nayide'en." ⁴ Jøts Dios ja ojts yide'en y'adsøy: "Tø øts abiky niwixujk mil ja jaa'y nwø'ejxti, pøn tkawinguxanaadyipním ja awanax midi Baal yiktejp." ⁵ Nayide'ents idø'øn ixyam yjajtkojmi, ja winaagin pøn ja Dios tø wyl'ijxyidi, pøn ja kø'øm tø ttanibiktaag iøy'ajtingøjxp. ⁶ Ti tundaqjk ja jaa'y øy ti pøn tjatuñ jøts tpaattit ja nits'o'ok'ajtin, pø ja Diosxi tanibiktaajkip kø'øm jøts ja tyik'awa'añ ja myøk'ajtin y'øy'ajtin. Ku jeexyip jade'en kø'øm ja' yiktamajada'aky, jade'ents ja jeexyip tpaaty jøts ka'ap ja Dios y'øy'ajtin ti niwya'añ.

⁷ Xjats ja israelit jaa'y jade'en winaagin tkapaatti sa y'ity yjawinmaydi, tømts ja tpaatti ja øy'ajtin pøn ja Dios kø'øm tø wyl'ijxyidi, jøts jaayi jadu'uk wimbeets kugoots tmijatti, ni tkaja'gyukiđi ja Dios yja'. ⁸ Jøts idø'øn ja jade'en yjaty sa jøts nøkyijxpy wya'añ: "Dios ja kø'øm tuujnidip jøts ja kyadukjawiđi sa y'adø'øtsti; ja win'ejxitip jøts ka' t'ejxpaaatti, jamadoođip jøts ka' yja'gyukidi jøts jade'en ixyambaat yjatti." ⁹ Jøts nayide'en ja David ja Dios yikwa'anmiy:

Wan ja'ayi ttajotkøxti ja xødu'unin ja mig'a'ayin mi'uujkin, jøts nay ja'ayi tyapøkpyattip jadigojk jøts ja yiktagubattit.

¹⁰ Wan t'etti wimbeets kugoots jøts kyaja'gyukidit,

jøts ja xemikøjxp yiktagubattip.

Saq nits'o'ok'ajtin tpaatti pøn ka'israelit jaa'dyi

11 ¿Ku dø'øn ja israelit jaa'y jade'en ja Dios tø tyuñidi, tø ja tyimwyindigøøgyøxti? ¡Pø ka'axi! Øy idø'øn ja tø kyamadowdi, tøts ja yjadu'ukpi tpaatti ja nits'o'ok'ajtin pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts ja tpa'ejxit, jøts ja nayide'en ja janchja'win tjagyaptit sa pøn ka'israelit jaa'dyi. **12** Ku ja israelit jaa'y jawyeen kø'øm tø tkagupøkti ja Dios y'øy'ajtin ja'agøjxpts ja tø yikmo'odi pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts ja jade'en'ampy pyaät'atyid ja Dios yja'. Kuts ja israelit jaa'y jadigojk tmijotjimbejtkøxtit ja Dios, ¿ja ti ka'ats ja naxwii'ñit jaa'y ja kunuu'kxin nayide'en jawaani møj tpaattit?

13 Nyiknaxwampy øts nayide'en aqw ayuujk, jøts ø ndukmadoowa'andi meetsti pøn ka'israelit jaa'dyi. Pø meetsxi tø nyiktaniguexy ku øts ja Dios tø xkexy, jøts xnijawidit jøts ku øts ja ngajpxwø'kxin ka' ñiñugoji. **14** Kidi wanik jade'en winaqagin ñits'o'ok'atti ja nmi'israelit jaa'dyi ku mba'ejxit nayide'en sa mee xpaatty ja nits'o'ok'ajtin. **15** Jabi jade'enxi ja naxwii'ñit jaa'y tø tpaatti ja nøø' ja tuu' sudso ja Dios myaa'kxujkin tpaajtidit, ku ja Dios tø t'ats'ejxma'aty ja israelit jaa'y. ¿Tits idø'øn tyimyikpatp ku ja israelit jaa'y ja Dios jadigojk t'awimbetidit? Ja nitsoojkin idø'øn ja jadigojk pyatp pøn windiy'ejtnidip. **16** Ku ti t'ukja'biky ja Dios, amuumts ja tja'ajtkixy. Pøni myi'ljtpy ja ujts'aats ja ujtskojpk ja', nayide'ents inet ja tmi'lett amuum tuki'iyi møøt y'awaj y'axeeñ.

17 Jade'ents idø'øn ngajpxin ja israelit jaa'dyi sa ja kipy awaj midi ja olivo kipy y'awaj'ajtpy, jøts meets jade'en pøn ka'israelit jaa'dyi sa jadu'uk pa'olivo kipy y'awaj midi ñiñugo øy ma ujtsjøøjty ejtp. Kuts ja yikajtspøøty midi ja israelit jaa'y kipy'ajttip ndejint, jøts meets ja mja' ne'egi jam yikox'øøch ma dø'øn jam ja jadu'ukpi awaj tø wyinaky. Jøts meets ja jade'en xpaät'aty ja jujky'ajtin midi xemikøjxp, tu'ugyi ja m'aats mgojpk ñamyayi y'etti. **18** Ka'ats mnadyamikaxidit, kidi xuktamøjidi xuktamutskidi ja israelit jaa'y pøn ñamyayi ixwejtsidip ja Dios. Pøni m'adø'øtswandip jade'en, jawidi jøts ku nayi israelit jaa'y ñikøjxp idø'øn ja nits'o'ok'ajtin tø mnimiñidi, kidi mgø'ønnikøjxpipiti.

19 Mjawa'añ meets: "Janch jade'enimts, tøts ja yjowa'akti jøts øots ja ixyam ngudanaañip." **20** Jade'en'ampyts ja yik'ixwetsti ku tkajanchjawidi ja Dios, jøts meets myikupiky jade'engøjxp ku ja xjanchjawidi. Kidits mnamyikexyidi, øyim yikxonim tuda'aky mnabyikta'agit. **21** Pø m'ejxtipxi mnija'widipxi ku Dios ja israelit jaa'y ja tkadamee'kxy, jøts nayide'ents meets ja mgadamaa'kxmiyit ku jade'en m'adø'øtst. **22** Jøts m'ejxtip mnija'widip jøts ku Dios janch øy, jøts tum ja tiy'ajtin yiktumpy. Møk ja ttiiidyuñ pøn ja midundigøjyip. Mmi'øy'ajtipi meets ja', jøts tu'ugyi xpayø'øyidit ja y'øy'ajtin; pøni ka'ap jade'en xpadundi, nayide'ents nøjkx mjatti sa ja israelit jaa'dyi. **23** Kuts ja israelit jaa'y jadigojk tmijotjimbettit ja Dios jøts tjanchjawidi amumjoojt, kupøkidip ja jadigojk jøts ja jujky'ajtin myo'ojidit midi xemikøjxp; tyu'ump ja Dios jade'en, ti ja ka'ukmajyip. **24** Sa meets ja tø mgupiky, jøts ka'ats meets mja'israelitjaa'y, jøts tøts meets ja mmø'øyi ja nits'o'ok'ajtin, jti kuts ja israelit jaa'y kyayikupøktit, pø ja'axi ja y'ity tyimyjapaät'ajtidip!

Ku Israelit jaa'y ñits'o'ok'attit xemikøjxp

25 Meets migu'uktøjkti, ndukmadoowøndip ixyam jøts xnijawidit sa Dios ja wyinmaa'ñ tmøøt'aty, jøts ka' nugo mnay'agajpxidit jøts ku meets wiyj'ajtin amuum xmøøt'ajtkixy: tø Israelit jaa'y ñamyayi y'amutski. Ejtpnim ja jade'en kunim ja yikupøktit namay pøn ka'Israelit jaa'dyi. **26** Ku nøjkx jade'en tø y'ukjaty, winetnimts ja Israelit jaa'y ni'ijtyi ñits'o'ok'attit, pø patyxí jap nøkyijxpy yide'en wya'añ:

Kaxø'økp tu'uk ja Israelit jaa'y, ja yiknitsokpi,

jøts ja' ttukniwa'ats'atp ja jaa'y ja ka'øybø pøn jaty ja Jacob t'aadsidip tkojpkidip.

27 Jøts ngajpxy n'ayuujk øts wyinaty jade'en nyik'adujkpy, ku øts ja nyikpøkwya'atst.

²⁸ Pøn israelit jaa'dyi, pøn tkagupøjktip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky sudso ja nitso'ok'ajtin yikpaaty, ejxma'jtniyidip ja Dios ja ñamyayi jøts meets ja mgunuu'kxyi; ka'apts ja Dios ja tyimy'ixmachidi, tsojkidip ja' ja'agøjxp ku ja Dios kø'om tø twi'ixy ja møjaaq'dyøjk.

²⁹ Pø ka'axi Dios ja jadigojk tpiky pøni ti ja yajkpy; pøni tø ja twi'ixy ja jaa'y, sudsots ja nugoyi t'ixmatst jadigojk? ³⁰ Meetsxi ja Dios y'ijty mga'ukmimadøøpy, kuts ja israelit jaa'y ja tø tkamimadowdi, xjats meets ja Dios tø m'ayo'ijxyi. ³¹ Jøts ja nayide'en yjatti sa meets y'ijty xkamimadøyin ja Dios, ja'agøjxp ja jade'en ttuñ jøts ja jadigojk t'ayo'ext nayide'en sa mee tø myik'ayo'ijxyi. ³² Ja Dios jade'en kø'om tø ttanibiktaagi jøts ja nduknax kyayikmimado'ot, ja'agøjxp ja jade'en ttuñ jøts o pøngapøn tuknax ja ttuk'ext ja pya'ayo'ajtin.

³³ ¡Ka'ap jade'en ti tmi'abaqatya sa ja Dios ja øy'ajtin tjagyepy, sa ja wijy'ajtin, sa ja ja'gyukin tmøðdi! Ka'ap pøn tmiwønmaaq'ntyatya pøni sa wyinmay, pøni midi tyunwampy, ma ñøjkxwa'añ yja'atwa'añ. ³⁴ "¿Pøn tniñija'wip sa ja Dios wyinmaaq'ñ? ¿Uk pøn ja tyukjatyi jøts ja jade'en ttu'unt?" ³⁵ ¿Uk pøn ja Dios jawyeen ti tø tmø'øy, jøts ja ja'ttaguyaki midi ja xmø'øyimp?" ³⁶ Tum ja Dios amuum tja'ajtkøjxp jøts ja' tyik'øyigøjxp, jøts ja tyiktunwa'añ pøni ti jaty ja tø tyik'øyi. ¡Kunuu'kxy etpyim ja Dios xemikøjxp! Jade'en idø'øn y'ejxi tyiyi.

12

Midi chøjkpy ja Dios ku ja nnadyagødøjkant

¹ Kø'om mee migu'uktøjk ja Dios amuum mnadyamiyoxit. Øy'ajtp jøts jade'en xu'undit midi ja y'øyja'wip kyunuu'kxyja'wip, ja' ñamyayi mdawindsø'øgidip ja Dios. Ku ja x'ayo'ijxyindi, jade'en mee nmunuu'kxa'aky jøts jade'en xu'undit. ² Kidi jade'en mdsinay'adø'øtsti sa xuktu'uñin ja kø'ømgutujk, ja kø'ømwinmaaq'ñ. Mijotjimbetti ja Dios jøts ja mwinmaaq'ñ nayide'en tyigatstit, winets ja jujky'ajtin xpaqattit midi amuum myiktigatsidip jøts jade'en xnijawidit midi ja Dios chøjkpy, ja øybi ja tsupi midi ja Dios mda'øyja'wiyidip, midi øy wa'ats pidsømp.

³ Yide'en øts ja Dios xanigutujk'aty y'øy'ajtingøjxp, jøts ja' mee ndukmadøøpy, kidi nugo mnadyamøjpikta'agyiidi pøni ti jam jadu'uk jadu'uk yjajtpy. Pøni mabaat ja Dios kø'om tø mdukjatyidi, ja' mja'gyukidip. ⁴ Ka'nduknax'ajtyindi, nayide'en sam ja nine'kx yikjagyepy may jøøjp yikmøðdi, jøts ka' tum ja' wya'añ pøni ti tu'uk wya'añ, ⁵ nayide'ents adøm idø'ønmidi, øy adøm mabaat njamaya'am, tu'ugyits adøm ja Cristo xja'ajtyindi, jøts nixem niyam ni'amuki n'ijtyindi sa kø' teky tkamajtstu'uty ja nine'kx.

⁶ Kija' ja Dios xyikwinmaaq'ntyatya pøni sa ja kø'om ttamidsøky ndu'uk jaty. Wants tyiktunkpøajtyindi øy yikxon. Pøni tø Dios xmø'øyim ja wejin kajin jøts ngajpxnajxa'ant ja y'ayuujk midi ja tø xmø'øyim, ndu'unindipts ja jade'en pøni mabaat ja janchja'win xukjagyejpyindi; ⁷ jøts pøni tøts ja xmø'øyim ja wejin kajin jøts ja nmigu'uk nduujna'ant ja y'øybi, mbadu'unindipts idø'øn ja jade'en. Jøts pøni pøn ja Dios tø myø'øyi jøts yik'ixpøkt, ja'ats idø'øn ja tyu'ump; ⁸ jøts pøni jamts pøn tø yikmø'øy jøts tkajpxjot'amøjkit ja myigu'uk, ja'ats idø'øn ja tyu'ump. Pøni jamts pøn øy ti tyajkw'añ, ka'ap kyø'ømwinmaaq'ñ tyikyø'øty jøts ja ja' tttaguyaki øy ti. Pøni jamts pøn yikmøøpy jøts ja tnøø'mo'ot ttuu'mo'ot ja myigu'uk, yikxonimts t'ext tuda'aky'ampy; jøts pøni pøn tpudøjkidip ja ayoobi jaa'y pøn ti ka'ejtxidip, ejtni xoni dø'øn tpudøkidit.

Sa pyaat'atyi ttu'undit pøn ja Cristo yjanchja'widi

⁹ Nabya'ayowidi nixem niyam. Yikjiwø'akti ja ka'øybi, jøts tundi ja' midi øy midi tsuj, midi ja Dios kyupiky'ajtpy. ¹⁰ Yik'awa'andi ja amigu'uk'ajtin jøts nixem niyam mnamyayidit wine'en Dios mja'atyidi, nawyindø'øgiyidi nixem niyam, kidi pøn xkamø'ejxti.

¹¹ Jotmay'atti ja Dios, kidi mnuuxidi, amumjoojt xmødu'undit ja Dios.

¹² Taxonda'akti jøts ku ja myikmo'odit midi mjøp'ejxtip; jøts kidi nugo x'ayojidi wine'en mjemjatti mdejatti, jøts kidi x'ixmatsti ja Dios'ajot'ajtin niujuuni.

¹³ Pøni jam ti kya'ijtyxidi pøn ja Dios yjanchja'widip, pudøkidits; øyim yikxon xyikja'attit xyiktsoondit pøni pøn mbaajtidip m'ejxidip mjønjotp mdøjkjotp.

¹⁴ Pøni pøn mga'ødyuujnidip, tagødøkidi ja Dios. Jøts amidowdi wan tyikunuukxti jøts kidi meets ja jawyeen xka'ødyij.

¹⁵ Xonda'akti nayide'en pøni xondaktip ja mmigu'uk, tsaachjawidits nayide'en pøni jiidyip yaxtip.

¹⁶ Namyayidi nixem niyam, yikxon mdsøenidit mdanidit. Kidi mnamyikexyidi, mørøt'etti pøn ayoobi jaa'y'ajttip. Kidi mwa'andi jøts ku meets nadyu'uk tuki'i yi xjaty.

¹⁷ Pøni tø pøn mga'ødyuñidi, kidits meets ja nayide'en xunwimbejtmidi. Ejtp xu'undit ja y'øybi øy madsso. ¹⁸ Yik'amijatti mabaat mmajada'akti, jøts yikxon xmøøtsøenidit xmøøtanidit ja mmigu'uktøjk, amuum ja tuda'aky'ajtin xyiktu'undit. ¹⁹ Kidi mee migu'uk kø'om xagubety ja mmidsep pøni sa ja mduñidi, ja Diosxi kø'om yik'ayo'ombaqadiditnim; jabi yide'enxi jap nøkyijxpy wya'añ: "Øts xpaat'ajtp jøts øts ja ndiidyu'undit; øts ja ndagubattip, nømpxi Dios." ²⁰ Jøts nayide'en ja wya'añ, jøts ku tijy x'ødyu'undit pøn mmijotma'jtidip, wan ja tka'uknagyumayidi. ²¹ Kidi ja ka'øybi mmimajada'agyi, jaa ja xmimajada'akt ku tum ja øybi xu'unt.

13

¹ Mimadowdi ja windsøndøjk. Pø Diosxi kø'om tø tyikutuky jøts ja kudunktøjk yja'attit. ² Pøni pønts ja tkamimadoowampy, ja' idø'øn ja wyinaty kyamimadøøpy pøn ja tø tyikutuky jøts ku ja yja'attit. Pønts jade'en adø'øtswamp, øky ja taja'adidip jøts ja nøjkx yiktiidyundi. ³ Jøts kidi ja'ajip ja kudunktøjk ñija'ajttip jøts ja t'adsø'øgidit pøn øyja'a'y'ajttip, pø ja'axi ja ñija'ajttip jøts ja tiidyu'undit pøn tundigøødyip. Pøni ka'ats tsø'øgi jawi mnachøkyi jøts jade'en xwingunøjkxit ja kudunktøjk, jaa'y'ats yikxon jøts ja kudunktøjk niti mgadamatsit, ⁴ pø ja'axi Dios ja tø tyanibiktaagiyidi jøts ja øybi xu'unt. Kuts kø'om mga'øyja'a'y'att, økyjawits mets ja mbøky; pø kidi nugoipxi ja kudunktøjk ja møk'ajtin tjagyapti ku ja tyiidyundi, pø ja'axi Dios ja tø tyanibiktaagiyidi ku ja tø tyikutuky, jøts ja ttiiyu'undit tiy'ajtingøxp pøn tundigøødyip. ⁵ Ja'agøjxp pyaat'aty xiimado'odit ja kudunktøjk pø mwìnmaadyipxi, kidi ja'agøjxpip ja nugo xundi jøts ja mgatiidyunidi. ⁶ Nay ja'axi ja Dios tyikutujkp jøts ja kuguju'uyin xmo'odit ja kudunktøjk; pø nay ja Diosxi ja tø tyanibiktaagiyidi jøts ja jade'en ja tyajujky'ajtin tpøattit, jøts jade'en mjaaknigudunk'atiyidit.

⁷ Migubajtkøxtits pøni pøn jaty jam mmivoj'ajttip. Pøni jam pøn kyayakñim kyagubetynim, wants ja tyakti; uk jamts pøn ti tkagujynim tkagubetynim, wants ja tkugujuy tkugubety; pøni pøn jam ja windsø'jkin tyiktigøøpy, wan ja windsø'jkin tjagyepy; jøts pøni pøn jam ja amigu'uk'ajtin tyiktigøøpy, wan t'amigu'uk'aty ja myigu'uk. ⁸ Ka' ti pøn xamivoj'attit, ja tsojkin ja pa'ayo'owin ja' idø'øn tiy xem yam mjagyaptip; ku jade'en xu'undit, ja kutujkts meets idø'øn wyinaty jade'en tø xiimadøy. ⁹ Pø nømpxi ja Dios y'ana'amin: "Kidi mnidø'øxy kidi mniyaa'y mnabyøjkxiyidi, kidi myikja'a'y'øky, kidi mmeech, kidi mdaay'aty, kidi xam'ama'at'aty ja mmigu'uk pyikta'aky"; jøts tuki'i yi ja Dios y'ana'amin tu'ugyi ja yide'en y'ayuujkpiidsimy: "Mba'ayo'op ja mmigu'uk nayide'en ejximdam kø'om mnabya'ayøyin." ¹⁰ Pøn ja tsojkin, pøn ja pa'ayo'owin tjagyajp, ka'ap ja tmidundigøy ja myigu'uk; jade'en'ampy ja Dios tkupik'atkixy ku ja tsojkin nyiktu'unint, jøts jade'en niwine'en ja kutujk kyayikmidundigøy.

¹¹ Jøts tø tyimbyaaty ja et ja xøøw, tajotigøjyidi ja Dios yja'. Tyimwyingomp ja ayo'on winets xpaattit amuum ja nitso'ok'ajtin. Nax'adøtsp ja et ja xøøw, ka'ap y'ity jaakjade'en ku njanchja'wi'y'okwa'añindi miduk'ojk ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky.

¹² Ka'pxnip ja et ja xøøw, tyimdyukmibaat'ajtpy ja Dios; wants tmajtstuuujtyindi ja

ka'ødyu'unin ja pøktyu'unin, jøts jøp'ijxy nnank'y'ejtna'andit, tum ja øybi wø'atspi nyiktu'unindip midi kapøkmyøøt. ¹³ Wan tuda'aky tja'a'y'ajtna'andi sam pya'at'atyi pøn tnija'widip ja Dios. Jøts kidi ja' ndunk'ajtyindi ja nøø ja mu'uk, uk ja pøjp ja tsø'pxp, nmiga'ayin nmi'uujkin, uk nnamyøøt'atwa'añindi øy pøn møøt, uk ja tsep ja' njotmay'ajtyimp, uk ndam'iama'at'ajtyindip ja nmigu'uk øy ti. ¹⁴ Kidi jade'en m'adø'øtsti, tu'ugyi nwindsøn'ajtim Jesucristo xpadu'undit sa ja ya chønqay, jøts kyamøjtøkidit ja mbøktyu'unindi.

14

Kidi mmigu'uk xpagajpxy

¹ Pøni jam pøn myajada'aky kyamajada'aky yjanchja'wingøjxp, kupøktits, kidi sa xeji, øy ja wyinmaa'ñ yjaganayide'endi sam meets ja mja'ajin. ² Ja may pøn tjøø'kxtip øy ñityi, jøts nayide'en pøn amaqay'ejttip, pøn nugo u'nkjii'kxy tsujxkjii'kxy ttojkxtip, jøts wya'andi jøts ku ja' chøkyi Dios wyingujkp. ³ Pønts tjøø'kxp øy ti, ka'ap ja tka'øyjawit pøn amaqay pøn wi'ijxy øy ti tjøø'kxp; jøts nayide'en ja'ami, ka'ap ja pyagajpxmit, ka'ap ja sa ttejmit pøn øy ti tjøø'kxp, pø tøxi Dios ja kø'øm kyupikiyi, ⁴ jøts ja'ats midundip. ¿Mja'aktyimbyønts meets ku meets ja xpagajpxt, yamts ja Dios ja tmiduñ? Wan ja t'øyi uk tka'øyi, ja wyindsønts ja paajtip pøni sa ja kø'øm tyuñi. Jøts yik'øyip ja', ¿ti Dios ka'ukmajyip ku ja tka'ukyik'øyit myøk'ajtingøjxp?

⁵ Jøts jaa jadu'ukmidì pøn wøndip tu'ugin ja xøøw yik'amaqay'att, jøts jadu'uk wyamidi ku ka' pya'at'atyi ni midi xøøw kyayik'amaqay'att, tum jade'en ja xøøw tu'ugyi. Kija'ats tnitanidit ja wyinmaa'ñ tigøjxp ku jade'en wyinmaydi. ⁶ Pøn t'amaqay'ajtp tu'uk ja xøøw, ja Diosts ja tyawindsø'jkip; jøts pøn tka'amaqay'ajtp, nay ja Diosts ja jade'en wyindsø'jkinmo'op. Jøts pøn tjøø'kxp øy ti, nay ja Diosts ja tyukmøja'wip tyukunu'kxyja'wip; jøts pøn amaqay'ajtmidip, ka' ti tnijii'kxy, nay ja Diosts ja tyawindsø'jkip ku ja jade'en ttuñ, jøts ja ttukmøja'wi ttukunu'kxyjawi amuum.

⁷ Ka'ap pøn nugo ñiyujuky'aty, ka'ap pøn nugo ñiy'øøky. ⁸ Ku njujky'ajtyindi, Dios xyikujuky'ajtindip, jøts pøni o'jkindipts, nay ja'ats xkwenti'ajtindip. Jøts jade'en yiknijawi jøts ku ja amuum xja'ajtyindi øy adøm njajuky'ajtyim, uk nja'ø'jkyim njadigø'øyim adøm. ⁹ Pø ja'agøjpxi ja Cristo yjukpkyi jøts xemikøjxp ku ja tmimajada'ajky ja o'jkin, jøts ja tu'ugyi ixyam tnitanaagyixy øy midi'ibi.

¹⁰ ¿Tigøjxpts ku mee kø'øm ja mmigu'uk xabayø'øy sa y'adø'øtsti? Jøts ni xkatsokti pa'at meets ja'. ¿Pønts xijy ta'amp, pøn kanaxp jam Cristo wyingujkp? Pø ja'axi xabayø'øyindip ja nbøky, ja' xiidyu'unindip. ¹¹ Pø yide'enxi jap nøkyijxpy wya'añ:

Øyi madsuu r'ity, jøts øts nwingujky niduki'iyi ja'a'y kuwaní ñagyxendyakøxit.

Jøts wya'andit ku øts ja'ayi tu'ugyi ndios'aty.

¹² Jade'ents idø'øn, kija' idø'øn ngøyajkint jam Dios wyingujkp pøni sa niðu'uk jadu'uk tø nja'a'y'ajtyindi ya naxwiiñ.

Ka'ap ja nmigu'uk nyikwinmaamyajtindit

¹³ Paty ka'ap nnabyagajpxandit nixem niyam. Ne'egi ja' njotmay'ajtindip sudso ja nmigu'uk ngayikpøkpyajtindit. ¹⁴ Tumwø'ats nwindsøn'ajtim Jesus tø ttanibiktaagi, ka'ti nugo kø'øm tyimyikpøkpyety; kyø'ømwïnmaa'ñ ja' pøn nømdip jøts ku øy ti kya'øyi kyawa'adsi. ¹⁵ Jøts ku ja jii'kxy midi kayik'ødyejp kayikwa'atstejp nnadyabagajpxandit nugo, ¿ti pya'ayo'owints jade'en njagyejpyindip? Paty ka'ap pya'at'atyi jøts ja nyikmøjindit pøni ti ja nmigu'uk yjii'kxyindip, jøts jade'en ngaduk'ayoojindit ja nmigu'uk, jøts ka'ap ja yjanchja'win kyudigø'øty. ¹⁶ Kidi ja' xuñ midi yjawi ja mdsinaa'yin ja mjanchja'win yiktabajpxp. ¹⁷ Kidi ja kaagyip jii'kxyip xagupøjkindip ja Dios ma' ja kyutujk amuum ttanitani ja yja', pø ja øchinqaqayinxi ja chøjkpy ja tuda'aky'ajtin ja

xondaqjin midi ja Espíritu Santo xmø'øyindip. ¹⁸ Pøn jade'en tmidump ja Cristo, ja' Dios chøjkpy jøts øyja'wiyip ja jaa'y ja'.

¹⁹ Wants tjaäknija'wa'andi sudso nbäajtindit ja tuda'aky'ajtin midi nyiktu'unindip jøts ja nnadyabudøjkandit nixem niyam, jøts jade'en myøktäajkindit ja njanchja'win. ²⁰ Kidi ja ngø'øm ja' adøm nugo nyikmajadaäjkindip, jøts adøm ja Dios yja' ngayikmøjtøjka'andit. Øy ni midi jii'kxy yjagayikpøkpyety, jade'en ne'egi pyaät'atyi jøts ja' xkajø'kxtit midi ja mmigu'uk kya'øyja'wip jøts ja jade'en xkayikpøkyat. ²¹ Ne'egi øy'atpts ku ja tsu'uch ka' xtsu'utstít, uk xka'uuktit ja vino, uk xkatu'undit o ti, nugo ku ja mmigu'uk xkayikwinmäa'nmya'atti, nugo ku kyapøkpyatti jade'en'ampy jøts kyatuu'tigø'ødyit. ²² Dios ja ja'ayi mduknija'wip pøni sa mets ja mwinmaa'ñ xyikyø'øy. ijotkujk ja jaa'y pøn kyabadumpy midi ja pyøkyja'wip! ²³ Pønts tjøø'kxp øy ti majtsk äaw majtsk joojt, kø'ømts ja ñankpyøkpyetyi ku ja tjii'kxy, kumi ka'ap jotkujk tjii'kxy; jøts ti jaty kayiktump jotkujk'atyim, pøky ja'.

15

Ja'mdu'ump midi ja mmigu'uk ty'a'ødyøkip

¹ Pøn jaty møk tjagyajptip ja janchja'win, xpaät'ajtindip adøm jøts nbudøjka'andit pøn ja yjanchja'win tu'ugyi tkamøøt'ajtipním, jøts kidi adømyi kø'øm nnabya'ayø'øyindi. ² Nidu'uk jaty adøm xpaät'ajtyindi jøts ja ndabudøjka'am midi ja ødyunidip jøts ja yjanchja'win myøjtä'aktit. ³ Pø ni ja Cristoxi ojts kø'øm kyanabya'ayøyi, ne'egi ja yjaäktyimyajty jade'en sa' jap nökyijxpy yide'en wyä'än: "Tum øts ja tø xaja'atkixy sa' jaty ti jaty mgayikta'ødyundip mgayikta'øñimaadyip." ⁴ Pø ja'agøjxpxi ja Dios ja kyajpxy tnäñkyjajyøø jøts adøm ja nnijä'wa'an ti jaty ja ñigajpxpy ja y'ixpøjkin, ja'ats adøm ja xmø'øyimp ja kajpxjot'amøki jøts tuda'aky ngupøjkindit o ti ayo'on, jøts tu'ugyi ja awejx'ajtin yikmøøt'att ku yikpaatt ja xemikøjxpit jujky'ajtin. ⁵ Ja Dios Teetyts adøm xyikmajadaäjkimp o ti ayo'on jøts ja xkajpxjot'amøjka'an. Wants ja mbudøkiyidi jøts mdsøønidit mdanidit yikxon nixem niyam, sám nwindsøn'ajtim Jesucristo tnajtstu'uni, ⁶ jøts tu'ugyi ni'amuki xja'byaattit xkajpxpaattit ja Dios Teety pøn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tyeety'ajtpy.

Ku ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky yikajpxwa'kxy ma jaa'y kya'israelit jaa'yidi

⁷ Nagyupøkidits nixem niyam, kidi sa' mnadyijyidi mnawaya'añidi, nagyupøkidi nayide'en sám adøm nwindsøn'ajtim Jesucristo tø xkupijkyindi Dios Teety wyindsø'jkin wyinja'wingøjxp. ⁸ Pø israelit jaa'yxi ja Cristo ñimimpy jøts ja tpudøkit, jøts jade'en ja Dios Teety ja wyändaqjin tyik'adujkit midi ja møjäa'dyøjk wyinaty tø yiktamiwända'agidi. ⁹ Jøts nayı ñimeen ja' pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts ja tja'byaattit tkajpxpaattit ja Dios ku ja pya'ayøyidi jadine'en, pø yide'enxi jap Salmos nökyjøtpy wyä'än:

Nja'byaatp mets ngajpxpaatp mets øy ma naajx øy magajp, ma jaty ja jaa'y chøøni pøn ka'israelit jaa'dyi,

jøts n'øø't jøts nxu'uxt mets windsø'jkìngøjxp.

¹⁰ Jøts nayide'en wyami ja Dios kyugajpxy:

Mxonda'aktit tuknax pøn ka'israelit jaa'dyi møøt ja israelit jaa'y pøn ja Dios ja'ajtiyidi.

¹¹ Jøts jap abiky ma' jøts wyami:

Møjä'wimyidi kunuu'kxyja'wimyidi ja Dios ni'ijtyi pøn ka'israelit jaa'dyi, kajpxwa'kxiemyidi ja myøk'ajtin o magajp.

¹² Jøts yide'en Isaías tyukjadya'ñmøyøø ja Dios:

Ja Isaí ñikøjxp pyidsø'ømt pøn ñiwindson'ajtmip pøn ka'israelit jaa'dyi; ja' ja tu'ugyi tyamiguy'ejxitip ja ñitso'ok'ajtin.

¹³ Wan ja Dios mmø'øyidi ja xondaqjin ja tuda'aky'ajtin, midi xukjøp'ijxy'ajtindip ja kyunuul'kxin ku ja njanchja'wint, jøts jade'en ja ajot'ajtin tu'ugyi mdukmi'etidit Espíritu Santo myø'ajtingøxp.

¹⁴ Migu'uktøjkti, jade'en ø nwa'añ jøts ku meets amuum xjagyepy ja nadymiyoxi'ajtin jøts ja njawwi'ajtin. Wa'ats ja xnijawidi, jøts n'a'ejxip øts jøts ku xjatti jøts nixem niyam mnagyajpxwejidit. ¹⁵ Ja'agøjxp mee ndanijayi ya'at nøky, jøts ndukja'myatstít tu'uk majtsk ja møj winmøa'ñ midi paat'ajtiyidip ja yikxon ja'gyukin. Tø øts ja Dios xanipiky y'øy'ajtingøxp jøts øts jade'en ngajpxwejt. ¹⁶ Ja' øts ndamidumpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ku øts ngajpxwa'kxi ja y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky ma ja ja'a'y kya'israelitja'a'yidi jøts ja tpaattit ja nitso'ok'ajtin. Ja'ats øts ndagødøjkip ja Dios, wan ttajotkujk'atyidi jøts kyupøkidit ku yikpøkwy'a'adsidit ja Espíritu Santo.

¹⁷ Ku øts jade'en nmidoñ ja Dios Teety, xondaqp øts jøts øts ja møk ndukmøjawi ndukunuul'kxyjawí, ku øts njanchjawí ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ¹⁸ Ka'ap øts ti nugo ñikyajpxy midi øts ja Cristo kø'om xkaduktump xkadukpatp jam ja'a'y agujkp pøn ka'israelit ja'a'dyi, jøts tmimado'odit ja Dios. Tø dø'øn jade'en tyimyjaty, tø dø'øn jade'en tyimyikmadøy sa ø nnigajpxy, ¹⁹ ku tnønk'ijxyi ja myø'ajtin, tyikaxi'iky ja ejxa'añ, tyikaxi'iky ja milagri'ajtin, jøts jade'en yik'ixy yiknijawí ja Espíritu Santo myø'ajtin. Jade'ents øts nnigajpxkixy øy mædsoo ku ø ngajpxwa'kxi ja Cristo y'øgyajpxy y'ømyadya'aky midi nitso'ok'ajtin xukpaajtin, nwidity ø Jerusalén uk nja'aty øts jambaqat Ilírico etjotp. ²⁰ Ja' øts ndajotigøopy jøts øts jade'en ja øgyajpxy ja ømyadya'aky tø ngajpxwa'kxy, midi tnigajpxp ja nitso'ok'ajtin, ma niwindii kyayiknimadøynim ja Cristo xyøow, jøts ka'ap øts nay ja'abi kajp tø n'anøjkxi ma jadu'uk ja ja'a'y jawyeen tø tyiktso'onda'aky ja Cristo y'ixpøjkin. ²¹ Jade'en øts tø nduñ sa ja Dios kyajpxy y'ayuujk wyø'añ:

Ja' ja ne'egi ejxiyip njawiyip pøn ja niwindii kamadobaqajtipnim, jøts yja'gyukidip ja ne'egi pøn ja niwindii kanimadoojidipnim.

Ku ja Pablo ttanibiktaaqi jøts ñøjkxt Roma

²² Ku øts ja ngajpxwa'kxk ngayiktsojk'abaadi, ja'agøjxp meets tø nga'ajts'ixy, tø øts kawinaak ojk nja'ukniwinmayi jøts ø nnøjkxt ma meets jam. ²³ Tøts øts ja ndunk y'abaaði yam ya'at etjotp ma øts yam, jøts jekyip øts njaniwinma'ayiñi jøts mee nninøjkxt. ²⁴ Yamnimts øts inet jam n'uknaxt ku ø nnøjkxt jam España jøts mee n'uk'ext, jadya'ts øts jam wyinaty xpudøkidi, jøts øts jam nja'att ma øts idø'øn nnøjkxwa'añ. ²⁵ Jerusalén øts ixyam nnijkxy, pudøjkin øts nyiknijkxpy jøts øts ja ngømo'owa'andi pøn jaty jam Dios ja'ajtidip, adøm ja nmøøtjanchja'wibidi. ²⁶ Ja' tø tyikmuktí meeñ pøn tsinaadyip jam Macedonia jam Acaya, jøts ja ttanigaxti ja ayoobi ja'a'y pøn tsinaadyip jam Jerusalén, adøm ja nmigu'uktøjkti pøn ja Dios ja'ajtidip. ²⁷ Tø twinmaydi jøts ku jade'en y'øyi jøts ja jade'en ttu'undit, pø tøxi ja israelit ja'a'y ja ñamyayi y'ayo'ijxyidi ku ja tyukpaat'atyidi ja Dios; xjats ja nayide'en pyaat'ajtmiyidi, jøts ja ttabudøkidit ja israelit ja'a'y ti jaty ja iiy yjagyajptip. ²⁸ Kuts øts yø n'uktun'abaadit ku øts ja wyinaty tø ndagødøkidi ja pudøjkin, wiñets ø ndsoont jøts ø nnøjkxt jam España, uk naçpts øts jam ma meets jam. ²⁹ Jøts wa'ats ø nnijawí jøts ku øts ja Dios amuum ja kyunuul'kxin xabudøki, jøts øts ja Cristo ngajpxwa'kxit ja y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky ku øts jam nøjkx nja'aty.

³⁰ Tundits migu'uktøjk ja may'ajt nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp jøts Espíritu Santo pøn xukja'wimp ja tsojkin ja pa'ayo'owin, jøts meets nayide'en mnadyamiyoxidit øts ndunkjøøjp, ku meets ja Dios x'amido'ot ja may'ajt jøts ø xpudøkit. ³¹ Amidowdi ja Dios wan øts x'agø'duky x'axajtuky, jøts kidi myajada'akti ja ja'a'y pøn tkagupøjkti ja nwindsøn'ajtim yja' jam Judea, jøts nayide'en x'amido'odit jøts ejtni xoni tkupøktit ja pudøjkin pøn tsinaadyip jam Jerusalén, pøn ja Dios ja'ajtidip, midi øts yam ndaninøjkxwøndip, ³² jøts pøni yikjajtpy Dios jøts øts øy jotkujk nja'att ma meets jam, jøts

øts jam n'ukpoo'kxt. ³³ Diosts mjagyapidip pøn amuum ja øy'ajtin xondaqjin tyajkp. Jade'en idø'øn ja yjatt.

16

Ku ja Pablo tkajpxpøø'kxy ja myigu'uk pøn jam Roma

¹ Mjaty'ejxit ja Febe, adøm ja nmøøtjanchja'wibi pøn tump jam tsaptøjkjotp jam Cencreat kajpjotp. ² Kupøkti ja' yikxon, tundi may'ajt Dios køjxpit sám pyaat'atyi, pø tu'ugyixi ja Dios yikjanchjawi. Pudøkidits jøts xmo'odit ti jaty jam ka'ejtxip, tø ja may'ampy xjanchpudøjkandi, øts paat ja kø'øm tø xpudøki.

³ Kajpxpoo'kxti nayide'en ja Priscila møøt ja Aquila, pøn tø nmøøtundi jøts øots ja Jesucristo yja' nyikyø'øyiyi. ⁴ Ja'agøjxpti øts ixyam njujky'aty ku ja kyø'ømjujky'ajtin ja o'jkin jøp'am tpiktaktøø, nugo ku øts ja'ayi jade'en xyiknitso'okti; xemikøjxp øts ja Dios ja ndamøjawi, jøts nayide'en ja ttamøja'wimyidi niduki'iyi ja nmigu'uktøjk, pøn tjanchja'widip ja Jesús ma' jaa'y kya'israelit jaa'yidi. ⁵ Kajpxpoo'kxti nayide'en ja migu'uktøjkti pøn namyujkidip jam Priscila jam Aquila tyøjkjopti. Kajpxpoo'kxiidik øts ja nmigu'uk Epeneto, pøn midu'uk tjanchja'wiy'okwøan ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jam Acaya etjotp. ⁶ Kajpxpoo'kxti ja María midi jadine'en tmidump ja Dios ma' meets jam. ⁷ Kajpxpoo'kxiidik øts ja nmigugajp ja Andrónico jøts ja Junias, pøn øts møøt tø nbuxøjctsøønid; janch'øyjawi ja y'etti sám nayide'en ja Cristo kyudanaabyitøjkti, jøts jawyeen ja ne'egi tjanchja'widip ja Cristo, oojknim øts.

⁸ Nayi mgajpxpoo'kxtip ja Amplias, pøn øts øy møøt namyayi Cristo køjxp. ⁹ Jøts nayi kajpxpoo'kxti ja Urbano, pøn øots ojts nmøøtuñ ku øots ja nwindsøn'ajtim yja' nduujni, jøts kajpxpoo'kxti nayide'en øts ja nmigu'uk Estaquis, ¹⁰ jøts nayide'en ja Apelles pøn kawinäak ojk tø ttamajada'aky ja yjanchja'win Cristo køjxp, øy ja wine'en ja ayo'on yjayiktanipiky. Jøts kajpxpoo'kxti nayide'en ja Aristobulo møøt ja y'u'nk ñidø'oxy. ¹¹ Kajpxpoo'kxiidik øts ja nmigugajp pøn txøøw'ajtp Herodión, jøts nayide'en ja Narciso, jøts pøn jaty jam tsinaadyip ja' tyøjkjotp, pøn ja nwindsøn'ajtim tø tjanchjawi. ¹² Jøts nayide'en xkajpxpoo'kxtit ja Trifena møøt ja Trifosa, pøn amuum tmidundip ja nwindsøn'ajtim, jøts nayide'en ja Pérsida, adøm ja nmigu'uk pøn kawine'en kujk tmiduñ ja Dios. ¹³ Jøts nayide'en xkajpxpoo'kxtit ja Rufo, pøn amumjoojt tjantyimyjanchja'wip ja nwindsøn'ajtim, jøts kajpxpoo'kxiid ja tyäak nayide'en, jade'en øts ja njawi sám øts ngø'ømdaqgin. ¹⁴ Kajpxpoo'kxti ja Asincrito, ja Flegonte, ja Hermas, ja Patrobas, ja Hermes, jøts møøt niduki'iyi ja migu'uktøjkti pøn ja Dios yjanchja'widip, pøn jaty ja jam møøtti. ¹⁵ Nayi kajpxpoo'kxti ja Filólogo møøt ja Julia, jøts ja Nereo møøt ja myiga'axkiixy, jøts ja Olimpas nayide'en xkajpxpoo'kxtit møøt niduki'iyi pøn jaty ja jam møøt, pøn ja Dios yjanchja'widip.

¹⁶ Nadyuknijawiyidi ja kajpxpoo'kxin nixem niyam sa Dios ttsøky. Mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin pøn jaty ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yjanchja'widip øy madsoo.

¹⁷ Migu'uktøjkti, mjatyimy'ejxitibim pøn yiktseptøjkidip pøn yiktundigøødyip. Ja tsep ja nugo yiknäxkida'akwøndip jøts mee mnawya'kxit, pø ja'axi ja yikma'atwøndip midi meets tø myiktukmadøy, pø ka'axi ja yjade'eni midi mee tø xjaty midi mee tø xnijawi, jade'en ne'egi tyimbyaqat'atyi ku xpuwa'atsttit. ¹⁸ Ka' yø'obi jaa'y tmidundip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, kø'øm yø ñayjotmay'atyidi ti yø ejtxidip ka'ejtxidip, jøts twin'øøndi ja jaa'y pøn tkanija'widipnim, øy ja Dios yja' nadyijyi amyuyu tsaachyuuy tmigajpxti. ¹⁹ Jøts ñija'wip øy pøn sa meets xpaduujni ja Dios yja'; ja'agøjxp mee ndajotkujk'aty. Ja' øts ja'ayi ndsøjkpy jøts xwinmaq'ñ'attit sa xu'undit ja tum ja øybi, jøts kidi ja ne'egi mjaäkmayidi ja ka'øybi. ²⁰ Jøts ja Dios pøn ja øy'ajtin xondaqjin amuum tjagyajp, tsojk ja nøjkx ja miku' myøk'ajtin tyikwindigøjy, jøts ja niti majadøajkin tka'ukpatnit meets mwingujky. Paatti ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja kyunuu'kxin.

²¹ Nayi mdanigajxidipts ja Timoteo ja kajpxpoo'kxin pøn øts møøt nduñ, jøts nayide'en Lucio, møøt ja Jasón, møøt ja Sosípater, øts nmigugajp nmigunaajxti.

²² Nayi mgajpxpoo'kxmidiip ja Tercio nwindsøn'ajtimgøjxp, pøn øts ya'at nøky ndukjaapy.

²³ Jøts nayide'en mgajpxpøø'kxyidi ja Gayo. Ja' tyøjkjotp øts yam ndsøøni, jøts nay ja' t'anuu'kxyajkp ja tyøjk mañamyukyidi pøn jaty ja Dios yjanchja'widi. Jøts nayide'en mdanigajxidiip ja kajpxpoo'kxin ja Cuarto jøts ja Erasto, pøn ja ya'at kajpmeeñ myachomujkpy.

²⁴ Mo'ojidip ja nwidsøn'ajtim Jesucristo ja kyunu'u'kxin mee ninduki'iyyi. Jade'ents øts idø'øn ndsøky'aty.

Ku ja Dios y'ukyik'ajot'ajtni

²⁵ Tmøja'windits tkunuu'kxyja'windits ja Dios, wan mbudøkiyidi jøts ja mjanchja'win tu'ugyi amumjoojt xyik'ettit sam mduknijawiyidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, sa ja nitso'ok'ajtin yikpaaty midi øts ngajpxwa'kxpy, ja Jesucristo y'ixpøjkin. Jøts ja' yø' midi ja Dios jekñim tø tnigajpxy, midi ja jeky tø xkaduknija'wa'am jøts ku ja jayimni jødsnim ja naaxwii'ñit cho'onda'aky. ²⁶ Ixyamts ja tø yiknijawinim ku ja kyajpxy y'ayuujk tø ttukjaadyañ ja kyugajpxtyøjk, sa kø'øm tyikutuky ja Dios Teety xemikøjxpit. Jøts ja tuki'iyyi yiktuknijawidi ja kajp ja naajx jøts tjanchjawidit jøts tpaduujnidit ja yja'.

²⁷ ¡Tu'ugyi Dios Teety møj jøts ja' tu'ugyi tnija'widaapy, wants xemikøjxp ja tkupiky'aty tmadøy'aty adøm ja nwindsø'jkin ku ja nja'býaajtindi ngajpxpaajtindi amuum nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp! Jade'ents idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

JA MYIDU'UKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA CORINTI JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi ja janchja'wibi jaa'dyi pøn jam Corinti tsinaadyip

¹ Õts idø'øn Pablo'ajtp. Tø òts ja Dios Teety xamidsøky jøts òts tø xwaqadsøy jøts òts ja Jesucristo ngudanaabyi'att. Møøt ja Sóstenes, pøn nayide'en tjanchja'wip ja Jesucristo, ² ixyam ø nnijayi ja Corinti jaal'y pøn jaty ja Dios Teety tø tnijawidi jøts tø tkupøkti ja chojkin ja pya'ayo'owin møøt ja y'ana'amìn Cristo Jesús køjxp. Pø ja Dios Teetyxi meets tø mwilijxyidi jøts ja amuum xamiyoxtit ja mdsinäa'yindi møøt nayide'en pøn jaty ja tjanchja'wyimidiip, pøn jaty tkajpxpatmidip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, pø tum ja'axi amuki nwindsøn'ajtyindip nixem niyam. ³ Pajtidi kupøjkidi ja Dios Teety y'øy'ajtin kyunuukxin møøt nayide'en ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja'.

Saq ja kunuu'kxin yikpaqty Cristo køjxp

⁴ Ejtp òts ja Dios Teety ndamøjawi ndakunuukxyjawí ku meets ja kunuu'kx'ajtin tø xpaqty Cristo Jesús køjxp. ⁵ Paty meets ja Dios Teety ja møy øy'ajtin janch kajaa tø mmø'øyi jøts øy tsuj xjajtidi uk xnimadyajkidi ja y'øy'ajtin ja kyunuukxy ja'agøjxp ku ja Cristo yja' tø xpabøjkidi. ⁶ Tø meets idø'øn ja xjanchiyikwindiy sa jaty ja Cristo tø yiknimadya'aky. ⁷ Ku meets jade'en mdsøønit mmo'ojidipts ja Dios pøni ti dø'øn ja ttamidsojkp, ixa mee x'awijxy ja xøøw ja jumøjt ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ñänky'ejxpqaadiyit jadigojk. ⁸ Ja Diosts ja møk'ajtin mmo'ojidip jøts tu'ugyi mdsinäa'yin xyik'ettit, jøts wyinaty niti mgayiktaniwanbatti ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jya'att. ⁹ Pyadumpy ja Dios ejtp ja y'ayuujk. Ja'ats tø mwqadsøyidi jøts ja y'U'nk xmøøtsinäajyidit, ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

Ja' ñi'anempy jøts tu'ugyi chøønidit

¹⁰ Migu'uktøjkti, nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp meets idø'øn n'amidøy jøts ka'pxy xu'undit jøts tu'ugyi mdsinäa'yin xpikta'aktit xyik'ettit. Kidi ki'abiky mdsøønid, tu'ugyi winmaaq'ñ xmøøt'attit jøts tu'ugyi xmøøt'attit midi mdajotigø'ødyip. ¹¹ ¿Ti ø migu'uktøjk idø'øn jade'en xyikwamp? Ja'agøjxp òts idø'øn jade'en nwa'añ kuts ja Cloé myigu'uk yø xukmadowdøi ku meets jam mnamyijotma'adyidi. ¹² Yide'en òts idø'øn tø nyiktuksøy ku mee tumdigach ja m'ayuujk; nømbik mum wya'andi: "Òts ja Pablo møøt", jødsik ñømidi: "Òts ja Apolos møøt"; uk nømidiptsik: "Òts ja Pedro møøt"; jødsik jam ñømidi: "Òts ja Cristo møøt." ¹³ ¿Sudsots idø'øn, uk tø dø'øn ja Cristo may ñawya'kxyi? ¿Ti tø meets ja Pablo mgu'oogiyi kruskøjxp? ¿Uk Pablo køjxp meets idø'øn tø mnøbety? ¹⁴ Ngajxajkpy òts ja Dios kuts ja'ayi tø nyiknøbety ja Crispo jøts ja Gayo, meets ja mjaa'y; ¹⁵ jøts jade'en mgawa'andit ku mee tø mnøbety òts køjxp. ¹⁶ Ixa njaaqkja'myech jadu'uk jøøn jadu'uk tøjk kuts ja Estéfanás nayide'en tø nyiknøbety, jøts jade'en niønxi òts jyawí tø njaga'ukyiknøbajtni. ¹⁷ Ja'agøjxp òts idø'øn jade'en tø n'adi'ich ku òts ja Cristo tø xkakexy yiknøbatpi, ja'axi òts ja xaniguexy jøts òts ja jaa'y ndukmado'ot ja nitsoojkin ayuujk, ka'ats òts ja janchkajajtni nnigajpxy sam ja ixpiky jaa'y myadaya'akti, jøts ja Cristo ja y'o'jkin jam kruskøjxp ejtp yikmøjpikta'akti.

Cristo, Dios Teety myøk'ajtin wyijy'ajtin ja'

¹⁸ Ku yjayknimadya'aky ja Cristo y'o'jkin jam kruskøjxp, løki o'jkin ja jaa'y ja ttejti pøn tø yiktanibikta'agidi jøts ja øy'ajtin tkapøattit; pønts ja Dios tø tkupøjkidi ja ñitsoojkin ja pya'ayo'owin ka'ap ja jade'en wya'andi, nømp ja wya'andi jøts ku Dios myøk'ajtin jade'en tyiknigaxi'iky. ¹⁹ Pø yide'enxi ja nøky wya'añ midi jøts jaabyety ejtp: Ka' òts ja y'ixpiky'ajtin ja wiijy jaa'y nmøjpikta'ajkit,

jits ka'ap ø ngupøjkit ja ñimado'owin ku øts ja nimadoobi jaa'y xjamigajpxmit.

²⁰ ¿Mats idø'ón ja ixpiky jaa'y tyundi, jøts ja yik'ixpøjkpidi, jøts ja jaa'y pøn tnigajpxtip tnimadya'aktip ti jaty ya tuujnip naxwiiñ? Kawejin kakajinxí ja Dios ja tø tyikwimbijty midi ya naxkijxy yiktejp wejin kajin. ²¹ Wa'ats Dios tnijawi jøts ku ka'ap pøn myi'abaqadyiyi ja wiyi'ajtin sám ja wiyi jaa'y yjawinmaadya'an pøn tkagupøjktip ja'abi winmaa'ñ. Ja' ja ne'egi tyukpaatp tyuk'ejxp ja nitsoojkin pøn ja kupøjkxiyip ja kyajpxy ja y'ayuujk tu'ugyi amumjoojt, øy ja yadu'ukpi wine'en tja'abaxti ja'abi kajpxy ja'abi madya'aky.

²² Tum ja ijxyimbi ka'ijxyimbi ja israelit jaa'y chojktip, jøts ja griegit jaa'y t'amidomidi ja wejin ja kajin; ²³ ja Cristots øø nnigajpxpy ku ja kruskøjxp tø y'øøky. Nachø'ødyu'uní ja israelit jaa'y ja ttejti, jøts ja griegit jaa'y ñømídi ku ja kyawej'ajtin kyakaj'ajtin. ²⁴ Ots ja jade'en yjawal'andi, tøts ja Dios twi'ixy ja israelit jaa'y jøts ja griegit jaa'y pøn ja amuum tyamay'ajtpy ja møk'ajtin ja wiyi'ajtin Cristo køjxp. ²⁵ Midi ja jaa'y yjanch'uktejtip Dios ja kyawejin kyakajin, ja' idø'ón ne'egi kamaabyim piðsømp; midits tyejtip kajotmøk'ajtin ja'ats kidi mibaat pøn myayiyi, yjaaktyimyjinajxpy ja jawaani øy wine'en ixpikyja'a'y yjanamyukyidi. ²⁶ Migu'uktøjkti, ejxti nijawidi ku Dios tø mwil'ijxyidi, o meets jam waani pøn janch'ixpiktyi sám idø'ón ya naxwiiñ yiktsøky, jøts nayide'en niwaani pøn yikmøpjiktaktip, uk jam tigati yikta'ejxkapti yjønjotp tyøjkjotp. ²⁷ Tigach ja Dios wyinmaa'ñ, tum ja' ja tø twi'ixy pøn kajotmøjkti jits ja tsø'ødyumbim jyøttit pøn jotmøk nayja'widip ya. ²⁸ Ja' ja Dios tø twi'ixy pøn ya naxwiiñ niti kayiktamøjpiktaktip jøts jade'en tyikugøxit pøn jaty møjpiktaaqjkidip ja jaa'y ya naxwiiñ, ²⁹ jøts niti nipøn kyanadyamikaxiyit Dios Teety wyingujkp. ³⁰ Ja Dios Teety idø'ón kø'om tø ja Jesucristo mdukpaqadyidi jøts muki møøt m'ettit; jits nay ja' tø ttuñ jøts adøm ja Cristo ndawejint ndakajint, jøts nay Cristo køjxpts ja Dios Teety xkupijkyindi jøts ja amumjoojt xukmøøt'ijtyindi, jøts ja nitsoojkin xmø'øyint. ³¹ Jabi yide'enxi ja Dios kyajpxy wyø'añ: "Pøni pøn nay'agajpxwajnip wan ja nwindsøn'ajtim tnadya'agajpxyiyi."

2

Ja Cristo kyajpxy y'ayuujk pøn tø y'øøky kruskøjxp

¹ Migu'uktøjkti, ku mee nninijkxy jøts ja Dios kyajpxy ndukmadoojojidi, ka'ap øts ja'abi ayuujk nyiktuuñ midi kanimadooni. ² Tu'ugyi øts ojts ja ixpøjkin nbikta'aky ku øts ja Jesucristo ja'ayi nnijawi, jøts jade'en øts ja nnigajpxy ku ja kruskøjxp tø y'øøky. ³ Janch yik'ayo'owim ngaxi'iky jøts tsø'øgi øts yjawí xjanchyik'oo'knip ku meets jam nninijkxy; ⁴ kuts mee tø ndamimadya'aky jøts tø nduknijawi ja Dios kyajpxy y'ayuujk, ka'ap øts wi'ijxpyi ayuujk uk kanimadooni ayuujk nyiktuñ sa ja møj nija'wibidi. ⁵ Ja Dios Espíritu Santo meets ja tø mduknømadøyidi jøts ja Dios tø mbudøkijyidi, jøts meets idø'ón xmibøkt kidi ja wiyi jaa'y y'ayuujkøjxpip, pø ja Diosxi myøk'ajtingøjxp.

Dios Espíritu Santo køjxp idø'ón ja Dios Teety ñankñijawi

⁶ Ti y idø'ón, janch møj nija'wibim øø ngajpxy ku øts ja jaa'y nmigajpxy pøn jaty jawaani tø tnijawa'wiñi ja nwindsøn'ajtim y'ana'amin. Kidi meets jade'en xja'gyuki ku øøts ja ya'at kajin nyiktuñ sam møj yikutujkpi ya naxwiiñ ttundi, midi tsojk kudigøøñidip. Jabi Diosxi øøts idø'ón kø'om jade'en xyikajpxp. ⁷ Ja Dios wyejin ja kyajin øøts n'ayuujk'ajtpy midi yu'uch yik'ijtpñim, jøts ja' øøts idø'ón nnigajpxpy ja nitsoojkin midi xemikøjxp ejtp, midi ja Dios yu'uch tø tyik'ity ku wyinaty niti tkayikøjñim. ⁸ Ni tu'ugin ja møj yikutujkpi yø tø tkanimadøy; ka'ap ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja jeexyip tø tyikrupsatti kuk ja tja'gyukidyøø. ⁹ Jade'ents idø'ón ja tø yjøttit sa jøp nøkyijxpy jaabyetyi: Niønim ja tka'ixy, niønim ja tkamadøy, jøts niønim ja tkawinmay pøni ti ja Dios tø ttanibiktaaqi jøts ja tmo'ot pøn jaty ja chøjkpy.

10 Adømts idø'øn ja tø xuknija'wa'am pøni ti dø'øn ja tyijpy ku ja Dios Espíritu Santo tø xuknija'wa'am, jaa kuxi ja tnija'wiguixy tuki'iyi, jøts nija'wiyip ja Dios Teety ja wyinmæa'ñ nayide'en pøni sa jaty ja wyinmay.

11 ¿Pøn idø'øn ja t'uknija'wip pøni ti jam y'am yjotp tu'uk jadu'uk ja jaa'y myøøt'ajtpy? Jabi wyinmæa'ñxi ja kø'øm ejxiyip midi ja ñikøjxp'ajtpy. Ja Dios Espíritu Santo nayide'en nadyu'uk tnija'wimyip pøni ti jaty ja Dios Teety wyinmæa'ñ'ajtpy. 12 Kidi ja naxwii'ñit winmæa'yints adøm tø nyikmø'øyim pø ja Diosxi adøm ja y'Espíritu Santo tø nyikmø'øyim jøts ja xukja'gyuka'am ja Dios myøjmay'ajtin ja Dios myøjkunu'u'kxin. 13 Ja Dios Espíritu Santots øø tø xukyikyuji pøni ti jaty øø nnimadyajkpy, ka'ap øøts ja ngø'øm ixpiky'ajtin nyiktuñ, paty øøts ja Dios tyiy'ajtin ndukmadøy ja jaa'y pøn ja'abi ayuujk ja'abi winmæa'ñ tnimadoojip.

14 Pøni pøn ja Dios tyiy'ajtin tkaniimadoojip, ka'ap ja tkupøkti pøni ti ja Dios Espíritu Santo yjanigajpxpy, nugo ja tijy kawej'ajtin. Ka'ap tnimadøy, kumi ka'ap ja tnijawi sudso ja tja'gyukit, ja'kuxi ja Dios y'Espíritu Santo tkamøøt'ajtidi. 15 Pønts ja Dios Espíritu Santo myøøt'ajtpy øy ja tigati tja'gyukit jøts nípøn ja sa kyanø'ømxit. 16 Pø nømpxi ja kajpxy jøp nøkyijxpy: “¿Pøn idø'øn tø t'uknimapøy ja Dios wyinmæa'ñ? Nípøn kyamayi jøts ja Dios tkajpxwejt.” Øy ja yjade'en'aty, ja Cristo adøm ja wyinmæa'ñ nmøøt'ajtyimp.

3

Tu'ugyi øøts ja ndunk ku øøts ja Dios nmidiuñ

1 Kuts mee migu'uk ja Cristo y'ayuujk tø ndukmadowdi, ka' meets jade'en nmigajpxy sam id'i'in yikmigajpxti pøn ja Dios Espíritu Santo yja' tø ñadyamiyoxxkjxniyidi, jade'en mee tø nmigajpxy sam ja jaa'y pøn tkajanchja'widipním, jøts sam yiktukmadowdi ja mutsk una'jk, ja Cristo yja'. 2 Tum ja' mee tø ndukyikyuji midi ja jatni, jade'en mee tø nduñ sami maxu'nk ja'ayi tsejtsk øø yikmø'øy jøts ka'ap kaaky tojk; ja'agøjxp ku mee mgamayinim midi tsep sam ja maxu'nk tkagupøkti ja tø'øts kaaky ja tø'øts jiil'kxy; nayide'ents meets ixyam ook tigøy m'ity, ka'aním mee mmayi ja tseppi, 3 ja'agøjxp ku nayide'en x'ejxtinim sam ja jaa'y pøn ja Dios y'ayuujk tkanija'widipním, ku mee mnadyami'ekyi tigati; ku mnamyijotma'adyidi jøts mga'uknamyigajpxwa'aniyidi jøts nayide'en mga'uknawyin'ejxwa'aniyidi, nayide'en mee xuni sami nugo jaa'y pøn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tkanija'widipním. 4 Pø kuxi mee mnimy: “Øtsi Pablo møøt”, jøts jadu'uk ñømi: “Øtsi Apolos møøt”, nayide'en mee m'adi'ich sam idø'øn ja jaa'y pøn ni tu'uk ja Dios kyajpxy tkanija'wip.

5 ¿Tyimbyøn ja Pablo? jits ¿Tyimbyøn ja Apolos? Pø ja Diosxi øøts ja'ayi xumbi'ajtp, nay ja'ats øø tø xyiktunkpaaty jøts meets yja' ja tø xmibøjki. Ja ndunk øø tø nduñ midi øøts ja Dios tø xaguwaní. 6 Jade'en ja tpaaty, øts idø'øn ndejint tø nni'ipy ja tømt, jøts ja Apolos ja tø tnøguway jøts tø t'ejx'ity. Jøts ja Dios, ja'ayits tø tyikmuxy tø tyikyøñ ja tømt. 7 Ja Dios idø'øn tu'ugyi møj, jøts ja' idø'øn tuki'iyi tungøjxp, pø ja'axi ja tømt tø tyiktsø'øky jøts niti ja'adi pøn ja tø tjanii'ipy uk pøn ja tø tjanøguway. 8 Nípønts kyamøji kyamutski øy ja tø yjani'ipy uk øyts ja tø yjanøway, pø ja Diosxi kø'øm ttanipatp ja mijuu'ñ pøni sa ja tyunk ja ya tyikyø'øy naxwiiñ. 9 Tum tumbi jaa'y øøts idø'øn namajtsk. Ja Dios øøts idø'øn xumbi'ajtp, jøts meets idø'øn mgam'ajtp midi ja Dios yja'ajtpy.

Uk nayide'ents n'ukpiktaqjkint, meets idø'øn mdøjk'ajtp midi ja Dios kyøjpy. 10 Øts idø'øn ja Dios tø xpikta'aky pojtsipi ana'ambi, jøts øts idø'øn ja tøjk tø nbots'okwa'añ, jøts ja wenkpi pojtsipi tjaakyikyø'øy ja tunk. Tum a'ejxits ja tsøky sa pønjabøn pyøch. 11 Nípønxi kyapaqt'atyiyi jøts ja pøch ja abiky tyiktso'onda'akt, pø tøxi ja tu'ugyi tyañ midi ja Jesucristo pyøchkojpk'ajtpy. 12 Kuts ja tøjk jyaqkjayikpøch, ots ja oorì yjaqkpat, uk ja pløtits, uk tum tsuj tsaq, uk øyts nayide'en ja pu'uy, uk ja miyyts, uk øyts ja wøxkipy, 13 ku wyinaty ja tødyu'unin tyaqaty jamnimts ñigaxø'økt pøni sa pøngapøn tø tyuñ; pø tum jøørnxi jam wyinaty tump, ja'ats tyiknigaxø'økp pøni ti ja tøjk tø yiktakøjy.

14 Pøni pøn wyinaty tø tyiktuñ midi ja jøøn kamayip, yikmo'opts ja' myijuu'ñ; **15** kuts ja wyinaty tyøy, windigø'øpyts ja tuki'iyi midi ja wyinaty tø tjapøch øy wyinaty awisa yjanch'awä'atçpsidsimy pøn idø'øn jade'en tø pyøch.

16 ¿Ka' mee xnijawi ku meets ja Dios Teety mdsaptøjk'atyidi jøts ku ja Dios Espíritu Santo jam chøøni? **17** Pøni pønts tjejtøp ja Dios ja chaptøjk, yikudigøyip ja Dios ja', ja'agøjxp ku kyunuul'kxyi Dios chaptøjk, meets ja Dios mdsaptøjk'ajtøp.

18 Kidi kø'øm mnadyuñidi. Pøni jam tu'ugin ixpiky jaa'y ñayjawi, wan nayide'en nabyikta'agiyi ejxim ja jaa'y midi niti tkajajtp, jøts jade'en tpøatt ja wejin ja kajin midi kanaxp. **19** Pø janch jawaani kajaaxi ja Dios wyejin jøts nika' jade'en ja jaa'y y'ixpiky'ajtin. Yide'enxi ja Dios kyajpxy wya'añ: "Ja kyø'øm ixpiky'ajtin ja jaa'y tabakjo'opidip ja Dios, jøts ja kø'øm tyuktagidawiyidit." **20** Nayide'ents wyami: "Ñija'wip ja Dios ja' ku nimä kyatuñ ja ixpiky jaa'y wyinmaa'ñ." **21** Paty meets mganadya'agajpxiyidit nippøn; pø meetsxi mja'ajtpy jøts øy xyiktunkpaattit tuki'iyi: **22** ixa Pablo, Apolos, Pedro, et naxwii'ñit, jujky'ajtin, o'jkin, ixym'ajtin, jøts midi memp midi ja'tp; **23** ja Cristots mee mja'ajtidip, jøts ja Dios Teety ja Cristo tja'atmi.

4

Ja nwindsøn'ajtim kyudanaabyi tyunkjøøjp

1 Paty meets jade'en xja'gyukit jøts ku øøts ja'ayi ja Cristo nbudøki, ja'ats øøndunk'ajtpy jøts øø nnigajpxt ja Dios y'ayu'uch winmaa'ñ. **2** Pøni pøn ti tø yiktaguwani, yiknigaxø'økp idø'øn ja' ku ja tpadu'unt. **3** Ka' øts ja nmøjpikta'aky pøni sa meets xnigajpxy xnimadya'aky, uk pøni sats øts ja xejti xwa'andi pøn jaty ya naxwiiñ ja jaa'y tiidyundip. Ni øts paat nganadyunk'atyi kø'øm pøni sa ø njaa'y'aty. **4** Nitits nganadyapøkyawi, nnija'wip øts wa'ats ku øts ka' axøøk njaa'y'aty, ka'ats ja njøp'ejxin ku øts ja nbøky kya'ity, ja nwindsøn'ajtimts ø kø'øm xiidyu'ump. **5** Paty kidi x'øyjawi xka'øyjawi ixyam tigati; aweixtinim wan ja nwindsøn'ajtim tyiknigaxø'kixy pøni ti jaty kayik'ejxpatp, jøts nay ja Dios tyiknigaxø'økp pøni sa t'ixy tu'uk tu'uk ja anmija'win, jats ja Dios ja t'øyjawiuk tka'øyjawi.

6 Migu'uktøjkti, meets m'øy'ajtingøjxp øts jade'en nwa'añ jøts xni'ejxu'uttit ja Apolos uk xni'ejxu'uttit øts. Paty øts idø'øn jade'en nwa'añ jøts nayide'en mja'a'y'attit sam øøts. Ka' nugo xu'undit agubajkpy yam ja Dios kyajpxy jade'en kyawa'añ jøts kidi nugo pøn xnadyamikexyidi uk xmi'ambøjkmidi pøn. **7** ¿Uk jaa dø'øn tu'uk jaa'y pøn jawaani myikwejidip? ¿Ti kø'øm tø xpøattit midi ja Dios tø maa'ukmø'øyidi? Pøni tum ja Diosts tø mmø'øyi, jadits ku mnadyamikexy pøni ti jaty mmøøt'ajtpy, jade'enxi me mwani ku mets ja kø'øm tø xpøatty pøni ti jam mmøøt'ajtpy.

8 Kumeeñ jaa'yin meets yjawi mnayjawi, pøn niti tka'ukta'ayoonidip. Windsønin yjawi mnayjawi, jøts øø xka'ukja'myatsni. ¡Ogidø'øn tyimyjanch mjanchwindsøn'atti jeexyip, jøts øø nayide'en ja ngutujk xmo'ot! **9** Jade'enxi øts yjawi njaa'yuki, pø tø øøts idø'øn ja Dios tyimy'ixoojk xyiktañ; jøts øøts idø'øn yjawi tø nyiktanibiktaaqi jøts øø n'ookt; jøts øøts jade'en ja tsajp ja naajx x'ext xjawit, nayide'en ja Dios y'ankilis møøt ja naxwii'ñit jaa'y. **10** Maap mo'tp øø nyiktiy ku øøts ja Cristo yja' nbaduujni yam mee mnadyiyiyi møy njaa'wibi pøn tnimadoogøjxitip ja Cristo yja'. Ka'ap øø njotmøjki yam meets yikxon myikwindsø'øgi. **11** Ixyambaqat øøts yuu ndani'ixy møøt tøødsi, jøts ka'ap øøts nwet nnaqamy te; øy øøts jaa'y sagasa xuñ, ka'ap øøts ndøjk te ma øø nboo'kxt, **12** jøts nmijotkijxpy øøts ndunk nbøjk. Xjamigajpxigøøpy øøts jaa'y, ja øy tsuj ayuujk øøts ja nda'adsojimbijtpy. Ngupijkpy øøts pøni xpawojoip øøts jaa'y. **13** Xjanchjabagajpxp øøts jaa'y, tuda'akts øøts ja n'anemey. Pista'agin øø nyiktuñ uk jade'ents øø nyikjawi ejxim jaa'dyi'iñ jaa'dya'ach.

14 Ka' mee nnijayi jøts xatsø'ødyu'undit ku jade'en mdsøønid, n'ana'amwampy meets idø'øn ja'agøjxp ku mee n'u'nk n'unajkin njawi pøn ø ndsojktip. **15** O meets jeexyip

xjamøöt'aty namay ja yik'ixpøjkpi, ka' meets jadine'en ñamayi mdeety jabi øtsyixi meets ja'ayi tu'umpchi xeety'atp ja'agøjxp ku ja Cristo ñitsoojkin tø ndukmadowdi jøts ja janchja'win tø xpøqatt. ¹⁶ Ixyamts mee n'amidøy jøts ø xpa'ejxtit.

¹⁷ Paty meets ixyam ndaniguexy ja Timoteo pøn ø n'u'nkja'wip nwindsøn'ajtimgøjxp, jøts pøn ø nayide'en xkamajtstutp. Yø' mdukja'myatsidip sudsø ø ndsøøni kuts ja Cristo nmibøjki ja yja' sa o magamañ ndukyikyujti pøn jaty ja Cristo tjanchja'widip. ¹⁸ Jam meets ja mmigu'uk pøn janchnamyikajxniyidip, nømp ja wya'andi kuk mee nga'ats'ext ja'agøjxp ku øts ja' ndsø'ogidi. ¹⁹ Pøni yikutujkpyts ja Dios, nninøjkxtipts pojñ. Jamnímts ø n'uk'ext pøni janchtundip idø'øn pøn namyikajxidip uk nugo dø'øn kyajpxti. ²⁰ Ka'axi dø'øn nugo nmadyajkint ku ja Dios yja' nbaduujñindi, pø jatyixi dø'øn ja yikpadungojojt. ²¹ ¿Sudsots uk mdsojktip jøts øts awa'an nnøjkxt jøts n'atskastigimo'odit, uk ja yuwy'ajtin jøts ja tsojkin ø nmìnøjkxp ku wyinaty n'ats'ejxti?

5

Ja'yiknigajpxp ku ja kya'øyi ku pøngapøn ñamyøöt'atyidi nugo

¹ Jade'en ja kajpxy yø'øy, jamik ja mmigu'uk tu'uk ja kyudaqak tmøöt'aty. Janch møj ka'øy ja'a'y'ajtin idø'øn jade'emb i tsinäa'yin, ni jambaqat yø kyayikupiky ma ja ja'a'y ja Dios tkanijawidi. ² Jøts niti meets idø'øn xkidiyimbyøkyjaw i ku ja mmigu'uk jade'en y'adil'ich? ¡Meetspik idø'øn jeexyip mjotmay'oo'ktøjkip ku mmigu'uk jade'en y'adil'ich! Pøn ya'a'dyøjk idø'øn jade'en tø y'adil'ich ka'ap ja y'ukpaat'ajtniyi jøts ja jam xmøøtsøønidit, pawøpy ja pyaat'atyi. ³ O meets idø'øn njagamøøtsøøni jamts øts ja nwìnmaaq'ñ nyik'ity; øts ja ndiidyuni winmaaq'ñjotp pøn jade'en tø y'adil'ich ejximdam øts jam jeexyip ndyimchøøni. ⁴ Namyukidi nwindsøn'ajtimgøjxp, jam ø wyinaty ja nwìnmaaq'ñ meets mørøt, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo myøk'ajtin mbudøkøyidit. ⁵ Jøts xyikjawa'aktit ja ja'a'y, wan ya ja miku' yik'ayo'ombaøadyiyi kunim ja nwindsøn'ajtim Jesucristo wyinaty myiñ tiidyumbi, janimts ja nøjkx yiknitso'ok'ajtxiyi ja y'anmija'win.

⁶ Paty kidi mnadyamikexyidi pøni ti jaty jam mdundip. ¿Ja ka' mee xni:jaw i ku ja ka'ødyumbi ja yja' nugo tyikmiweni? ⁷ Paty kidi xmaa'kxti ja ka'ødyumbi midi tø wyindigøøñi, midi jam nugo myikma'jtidip. Jøts øy wa'ats m'ettit. Pø tøxi kø'øm ja Cristo xku'o'ka'am kruskøjxp, jøts ja tø wyindsø'jkin'aty adømgøjxp Dios Teety wyingujkp. ⁸ Ja tiy'ajtin ja øy'ajtin adøm idø'øn ja Dios ndawindsø'jkiy'ejtip, jøts ka'ap nijuuni nyikmøj'ajtint ja y'axøøkpi midi ja anmija'win nugu tyikwindigøøpy.

⁹ Nnimäay meets ku ja nøky ojts tu'uk ndanigaxti, jøts xkamøøtsøønidit pøn jaty ja y'axøøkpi yigaappi pyawinmaadyip jøts tum ja' tyunk'ajtip. ¹⁰ Ka'ap meets idø'øn ja yide'en xja'gyukit jøts ku meets abiky mdyimñabyiktaaq'kmiyidit, jøts ja ka'øy ja'a'y, jøts ja meengyax ja'a'y, jøts ja maa'tsp i ja'a'y, uk jøts ja tsamaxan windsø'jkip ja'a'y xkadym'ukwin'ejxnidit; jabi kuwañimxi ja ya x'ejxit ja'abi ja'a'y o madsso. ¹¹ Yide'en øts idø'øn ja ndiy jøts ku meets mganamyukit mørøt ja' pøn nañikajpxiyip Cristo padumbi, yam ja kya'øyja'a'y, uk myeengyaxi, uk tsamaxan windsø'jki bi, uk yja'aji pøn tuki'iyi tkajpxyø'øgyojp, uk pøn ja nøø ja mu'uk ttunk'ajtp, uk myeech. Ja jade'emb i ja'a'dy i ni xkamøøtka'aty meets idø'øn ja'. ¹²⁻¹³ Ka'ap ø xpaat'aty jøts ø ndiidyu'unnt ja wenk ja'a'y midi abiktyi, ja Dios ja paat'ajtiyip. Meetsts idø'øn mbaat'ajtidip jøts xiidyu'undit ja mmigu'uk. Paty xyikjawa'aktit ja poktyumbi midi jam mørøt tsinaadyip.

6

Ku ja kajanchja'wibi juez ja janchja'wibi ja'a'y tmø'øøndi

¹ Ku meets mmigu'uk xni'øøniwy'añ, ¿tigøjxp meets idø'øn ja xaninijkxy ja juez pøn tkajanchja'wip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, jøts nika' ja xaninøjkxti pøn ja janchja'win nayide'en tmøøt'ajtip? ² ¿Uk ka' meets idø'øn xni:jaw i ku ja' ttidyu'undit ja naçxwii'ñit ja'a'y pøn ja Dios yja' tpaduujnidip? Pøni meetsts mdiiidyumpy wyinaty ja naçxwii'ñit ja'a'y,

¿ka'ats meets idø'ón xjaty sudso xu'undit jøts xiiidyu'undit pøni ti jam tuujnip jajtip? ³ ¿Ka' xnijawidi ku ja ankilis paat ndiidyu'unindit? ¡Pøni jade'ents ja wyinaty, nija'wa'ampts adøm idø'ón sudso ya ndiidyu'unindit naaxwiiñ! ⁴ ¿Sudso dø'ón ja xaninøjkxti ja wenk jaa'y pøni ti dø'ón ya naaxwiiñ mdsep'ajttip m'ayo'on'ajttip? Ja' meets ja mdaninijkxpy pøn kajanchja'widip. ⁵ Ya'atpi dø'ón ti mjanchtatsø'ødyu'undip. ¿Ni tu'ugin meets ja jam xkamøöt'aty pøn tjajtp ja tiidyu'unin? ⁶ ¿Tsaach'oy idø'ón ja' jøts namajtsk ja janchja'wibi ñañi'øøniyidi ma ja jaa'y jam kyajanchjawidi?

⁷ Tsø'ødyumbimxi mee mjagaxo'kni ku meets jam tukjanchja'wibi jaa'y mnamyidsep'atyidi. Ku ne'egi amøñi xkamidanidi pøni sa myiktundi. Niña ne'egi mgawa'andit øy mjayikwimaa'tsti. ⁸ Janch tum wimbet'ampy mee ne'egi xuñ, øy meets ja mgø'øm mmigu'uk sa xuñ midi jagati pøky, uk wime'chpts meets ja' ne'egi.

⁹⁻¹⁰ ¿Uk ka' idø'ón xnijawidi ku ja Dios ja kyutujk wyinaty tkadanitani pøn jaty ja tiy'ajtin tkatundip? Nay'ejx'etidi, ejxim myikwin'øøndi, ka'axi wyinaty ja Dios ttanitani ja kyutujk pøn jaty namyøöt'ajtidip øy ja jyaga'amajtskidinim, ni ja' pøn jaty ja maxandsaa windsø'jkidip, ni ja' pøn jaty ja wenk tø'oxyøjk uk wenk yaa'dyøjk tmøöt'ajttip, ni ja yaa'dyøjkti pøn ja myiyaa'dyøjk tmøöt'ajttip, ni ja' pøn jaty maa'tstip, ni ja meengyaxti, ni ja' pøn tuki'iyi tjanchkajpxyø'øgyøxtip jatyi, uk pøn jaty ja win'øø'nk ttunk'ajttip. ¹¹ Jam mee muumä pøn jade'en y'ijty tsinaadyip; ka'ats ja ixyam jade'en y'uktsinaañidi pø tøxi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp pyøkwyatsnid, jøts ja Dios Teety tø yiktagidøkidi, jøts y'Espiritu Santo køjxp ja tø xkupijkyindi.

Sudso ja nne'kx ndawindsø'jka'ant ja Dios

¹² Jade'en ja ayuujk yø'øy ku o tigati nduu'nint, nípøn ja xkadabayø'øyint. Øy idø'ón ja jade'en yjawaq'añ ka'ats tuki'iyi y'ødyuñ pøni ti yiktump; jabi ka'axi pyaat'atyiyi jøts ja tu'ugyi nugo ndyimyikmajadaajkin. ¹³ Janch idø'ón ku ja kaaky ja tojkx ya tø yikpikta'aky jøts ja maatsjotp ñøjkxt, ka'ats ja ne'kx ja' wyaa'ñ jøts ja nugo yiktapøktyu'unt sam ja winaagin ja'ayi ttunk'atti. Kudigøøpy y'ity ja kaaky ja tojkx jøts ja maats nayide'en, ne'egi tampts xemikojxp ku adøm nne'kx ja Dios Teety ndawinjawa'ant ndawindsø'jka'ant jøts ja nayide'en amuum xmøöt'ejtint. ¹⁴ Nayi myø'ajtin ja yik'awa'amp jøts ja xyikjujkpyøjkin jadigojk sam ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja ojts tyikjujkpyiky.

¹⁵ ¿Ka' mee xnijawí ku meets yø mne'kx Cristo tne'kx'aty nayide'en? ¿Øy idø'ón jøts ja Cristo ñe'kx nnixajiyit jøts øts ja nmo'ot ja ka'ødyø'oxyøjk midi ttunk'ajttip ja yaa'dyøjk? ¡Niña yø jade'en kyatiy! ¹⁶ ¿Uk ka'anim idø'ón xnijawidi ku ja ka'ødyø'oxyøjk yikmøöt'aty jøts tu'ugyi ja ne'kx namyayi wyimbejtni? Pø nømpxi ja nøky wyaa'ñ: "Tu'ugyi ja nøjkx wyimbetti." ¹⁷ Kuts tu'uk ja jaa'y ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tminamyayi, tu'ugyiits ja nayide'en wyimbejtnidi.

¹⁸ Paty kidi nugo mnamyøöt'atyidi, wingaktu'utti yø'øbi pøky. Øy idø'ón pøky yjaji, yiktump øy midi'ibi jadu'uk pøky, ka'ats ja jade'en tyimbyaatty sam ja jade'embø pøky, pø ja kø'øm ne'kxi pøktyumbajt tyimwyamp kø'ømts ñamyayi ja namyidundigøyi. ¹⁹ ¿Ka' xnijawidi ku meets ja Dios Espíritu Santo mdsaptøjk'atyidi? ¡Jøts ku ja Dios Espíritu Santo jam chøøni mne'kxkøjxp? Pø ni yø mne'kxi mee xkaja'aty, ²⁰ pø janch tsowixi ja Dios tø mjuyidi ku ja y'u'nk tø xku'ayo'ombaajta'am. Paty meets idø'ón ja Dios ja mne'kx jøts ja m'anmija'win amuum xawindsø'øgit, jabi tum Diosxi yø' yja'.

7

Sudso ja amajtsk jaa'y'ajtin ñaxt

¹ Ixyam øts ja nøky n'adsojimbijty midi mee tø xaniguexy. Ja øy ja' ku jaa'y kya'amajtskidit; ² jade'ents ne'egi pyaat'atyi jøts ja yaa'dyøjk kija' tmøöt'attit ja ñidø'øxy, jøts ja tø'oxyøjk kija' nayide'en tmøöt'attit ja ñiyaa'y, ja'agøjxp ku ja pyøkyi ku jaa'y

nugo ñamyøöt'atyidi. ³ Myimado'op idø'øn ja yaa'dyøjk ja ñidø'øxy nayide'en sam ja tø'øxyøjk tmimadoomit ja ñiyaa'y, jøts jade'en nixem niyam ñadyajotkujk'atyidit. ⁴ Ka'ap ja tø'øxyøjk nadyu'uk tja'aty ja ñe'kx, ja ñiyaa'y ja paat'ajtiyip; jøts nayide'enmi ja yaa'dyøjk, ka'ap ja nadyu'uk tja'aty ja ñe'kx, ja ñidø'øxy ja paat'ajtmiyip. ⁵ Nagyupøkidip idø'øn ja namajtsk jøts ñamyøöt'atidit; pøni tyundipts ja kajpxy jøts ñay'amqay'atidit ku ja Dios wyinaty t'ajot'atwø'andi, ots ja jade'en ttu'undit. Kuts ja jotmay tyikugøxit, nayide'ents ja chinaa'yin tyikyo'øgyojmidit, ja' ka'uk'øyni ku kya'uknagyupøjkniyidi jøts ja miku'winøø'mbi tyuktunidit ja pøky abiky.

⁶ Ka' mee ndaguwani jøts mga'amajtskidit, amajtski meets pøni jade'en xtsojkti. ⁷ Jade'en ø njatsøjky jøts mee mga'amajtskit sam øts; ka'ats adøm ja Dios ja winmaaq'ñ jøts ja kunuu'kxin tum jade'en tø xmø'øyim, tigach ja tø tyikwa'kxy.

⁸ Pøn jaty ka'amajtskidipnim, uk pøn tø kyu'o'kiñidi, ja' øts idø'øn n'ana'amdip ku yjawí yja'øyi jøts kya'amajtskidit sam øts. ⁹ Pøni ka'ats tmimajada'akti jade'embi tsinqa'a'yin, wan ne'egi t'amajtskidip pø ka'axi y'uk'øyiñi ku ja wyinaty o pøngapøn t'ukmøöt'ajtni.

¹⁰ Pøn jaty amajtsk ja'a'y, ja'ats ø n'ana'amdip jøts ja tø'øxyøjk nijuuni xøøw tkamajstu'utt ja ñiyaa'y. Kidi øtsip idø'øn jade'en wamp, ja nwindsøn'ajtim idø'øn jade'en kø'øm ana'amp. ¹¹ Pøni myajtstutpyts ja tø'øxyøjk ja ñiyaa'y, ka'ap ja y'amajtskit, uk myøøtnagyajpxipts ja ñiyaa'y jøts jadigojk y'amatskjaa'y'attit. Nayide'ents idø'øn ja yaa'dyøjk pyaat'atyiyi ttu'unt.

¹² Yide'ents ø nwøami, øy ja nwindsøn'ajtim jade'en yjagawa'añ, pøni pøn yaa'dyøjk tø tmøøt'amatski tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja janchja'win tkamøöt'ajtp yam ja yaa'y ne'egi ja janchja'win tmøøt'aty, pøni tøts ja kajpxy ja ttundi jøts ja y'amajtsk'ettit, ka'ats ja yaa'dyøjk ja tmajstu'utt. ¹³ Pøni jamts ja tø'øxyøjk tniyaa'y'aty tu'uk ja yaa'dyøjk pøn ja janchja'win tkamøöt'ajtp yam ja tø'øxyøjk ja janchja'win tmøøt'aty, pøni tøts ja kajpxy ja ttundi jøts ja y'amajtsk'ettit, ka'ats ja tø'øxyøjk ja tmajstu'utt. ¹⁴ Pø tøxi ja yaa'dyøjk kunuu'kxy tyañ øy ja janchja'win ja tjagamøöt'aty ku ja tø tpiky tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja janchja'win tmøøt'ajtp. Jøts nayide'en kunuu'kxy tø tyañ ja tø'øxyøjk øy ja janchja'win ja tjagamøöt'aty, ku ja tø tpiky tu'uk ja yaa'dyøjk pøn ja janchja'win tmøøt'ajtp. Ku ja kyajade'enit, tum kajanchja'wiip u'nkts meets ja m'u'nk m'unaa'jk wyimbidsømni; ka'ats, pø tøxi Dios ja y'øyja'a'y'ijxyidi Jesucristo køjxp. ¹⁵ Pøni y'amidøøpyts niðu'ugin ja yaa'dyøjk uk ja tø'øxyøjk pøn dø'øn ja janchja'win tkamøöt'ajtip jøts ñawya'kxiidit, wants tnawya'kxyidi. Niñi ayuujkts tka'ukmidanidit ja yaa'dyøjk uk ja tø'øxyøjk pøn dø'øn ja Dios tjanchja'widip, pø ja'axi ja Dios xamidsojkimp jøts ka' ja tsep uk ja ayo'on nmidsinqa'yindit. ¹⁶ Ja ti me tø'øxyøjk mdanija'wiip pøni myiknitso'okp mets ja mnuya'a'y ku ja janchja'win ja tkamøöt'aty? uk ñti me yaa'dyøjk mdanija'wiip pøni myiknitso'okp mets ja mnidø'øxy ku ja janchja'win ja tkamøöt'aty?

¹⁷ Ots jyasa'ji, tum jade'en idø'øn ndsinqa'yint sa ja nwindsøn'ajtim ttsøky, jøts pøni sa adøm ja jujky'ajtin ja tø xmø'øyim nay jade'en sam wyinaty njujky'ajtyim ku ja Dios ojts xwaadsø'øyindi. Jade'en øts idø'øn n'an'e'empy ma jaty ja janchja'wibitøjkti.

¹⁸ Pøni wyqadsøøpy ja Dios ja ja'a'y pøn ja ejxpajt ñe'kxkijxpy myøøt'ajtip sam ja israelit kostumbri, ka'ap ja ttatsø'ødy'unt, wan ja jade'en ttañ; pøni wyqadsøøpyts pøn ja ejxpajt ñe'kxkijxpy tkamøöt'ajtp, ka'ap ja kuwanikøjxp yikpiktaajkit ja ejxpajt ñe'kxkijxpy.

¹⁹ Wan ja tmøøt'aty uk tkamøöt'aty ja ejxpajt jap ñe'kxkijxpy nugo ku ja Dios ja tpaduujni ja kyutujk. ²⁰ Jade'en idø'øn ja'a'y tyaa'ant sam ja y'ijty t'ixy ku ja Dios y'ejxkajpiyi. ²¹ Pøni nugots øy pøn windsøn mdyimyiktuñiyi sam ja'a'y jiyujk tsakaa tjagyepy winet ku ja Dios ojts mwqadsøyi, ka'ats mets ja xkumayjawit ku wine'enin xpøatt ja awa'ats'ajtin. Jatyits idø'øn ja xkupøkt, ka'ap ja jeky xpawinma'aty. ²² Pøn idø'øn wyinaty juy ja ja'a'y yik'ejtip ku ja yiktamidsøky jøts ja nwindsøn'ajtim ja tjanchjawit, ja nwindsøn'ajtimts ja ixyam myidunip kø'ømdsøky, ka'juy, jøts ja ja'a'y pøn jaty jade'en tkayiknajxtip nayide'en ja ixyam ja nwindsøn'ajtim kø'ømdsøky tmidunidi, ja Cristo ja' tyumbidi. ²³ Janch

tsowi meets ja Dios Teety ja y'U'nk mdagujuyi, paty kidi nugo mnay'ixmachidi jøts ja ka'ochinaga'yin xpadøjkiniidit. ²⁴ Jade'ents migu'uktøjkti, jøts jade'eñam xyikyø'ødyit ja mjuky'ajtin sám ja Dios tø mbaqadyidi ku tø mwaqadsøyidi.

²⁵ Tits ø nda'ana'amdip pøn ka'amajtsk jaa'dyi, ka' ja nwindsøn'ajtim ja sa tnigajpxy; øts idø'øn ixyam ngajpxnaxwampy tu'uk ja nwinmaaq'ñ sudso dø'øn yjawí tyuu'bøqatt tyuu'wetst ja tsinaga'yin. ²⁶ Jade'en ø njawa'añ jøts ja yaa'dyøjk jadi'iñi tyaq'ant ja'agøjxp ku ixyam ja tsinaga'yin janch tsep janch aduky. ²⁷ Pøni m'amajtskjaa'yits, kidits x'ixa'ay sudso ja mnidø'øxy mørøt mnamyajstu'udit; pøni ka'ats m'amajtskjaa'yis, kidits ja amajtsk'ajtin xpawinmay. ²⁸ Pøni m'amajtskipts ka' me mbøktyuñ; pøni amajtskipts tu'uk kiixe' ka'ats ja nayide'en pyøktyumi. Pøni amajtskidip tsep ja chinaga'yin ja tpaattit; ja'ats øts idø'øn njatsøjkpy ku øts idø'øn jade'en njawa'añ, jøts ja ayo'on xkapaqattit.

²⁹ Meets migu'uktøjkti, ja'agøjxp øts idø'øn jade'en nwa'añ ku ja nwindsøn'ajtim wyingoni. Paty ixyam mdsinaañidit yide'en: Pøn jaty ja ñidø'øxy jam, ja Dios idø'øn ja yja' ja ne'egi tyajotmay'o'jkip jøts ja yujujky'ajtin tyiknaxt ejximdam ja jeexyip nadyu'uk'aty. ³⁰ Pønts yaxtip jiidyip, jade'en ja chøenidit sám ja' pøn kayaxtip kajjiidyip; pøn jotkujk'ajttip xondaktip, jade'en ja chøenidit sám ja' pøn kajotkujk'ajttip kaxondaktip; pønts juudyip kajpxtip, jade'en ja yjuy kyaajpxy ja tjawidit ejximdam ja jeexyip tkamøøt'atti. ³¹ Pøn jaty ttaxondip yø naxwii'ñit tsinaga'yin, jade'en ja ñayjawiyidit sám ja' pøn jaty ja tkadaxondip; jabi kugøxi jøp'ämxi yø naxwii'ñit tsinaga'yin y'ity.

³² Ja' meets idø'øn njadamidsøjkpy jøts ka' øy ti nugo xtyimdyajotigø'ødyit ya naxwiiñ. Ku dø'øn ja yaa'dyøjk kya'amajtskjaa'yis, ja nwindsøn'ajtim ja ja'ayi pyawinmaapy sudso ja tyikjotkujk'att; ³³ kuts ja y'amajtskjaa'yis, ja'ats ja pyawinmaapy sudso ja yujujky'ajtin tpaatt jøts ja ñidø'øxy tyikjotkujk'att. ³⁴ Tigach ja tø'øxyøjk tsinaga'yin tyiknaxy midi ka'amajtsk jøts nayide'en ja' midi amajtsk. Midi ka' y'amajtski ja nwindsøn'ajtim yja' ja tyajotigøøyip jøts ja amuum ttamiyøxy ja ñe'kx mørøt y'anmija'win; pønts jam ja ñiyyaa'y, ja' myijotigøøpy jøts sudso ja ñiyyaa'y tyikjotkujk'att.

³⁵ Ka'ap øts ya'at nnigajpxy jøts mee niti xkadyimy'uktunk'atnit, paty øts idø'øn yø nnigajpxy jøts yikxon mdsøenidit sám idø'øn yjapaat'atyiyi jøts ja nwindsøn'ajtim yja' xmijotigø'ødyit.

³⁶ Pøni jamts ja u'nkteety pøn t'øyja'wip jøts ku yjawí y'øyi jøts ja ñøøx ne'egi y'amajtskit ja'agøjxp ku ja yjawí ja yjumøjt ñaxni jøts ja wyinmaaq'ñ tyigatsni, wants jade'en ttuñ pøni øy tjawi, pø ka'axi ja pyøkyi. ³⁷ Pøni jamts jadu'uk ja u'nkteety pøn idø'øn yikxon tpawinmaapy øy tsuj jøts ja ñøøx ne'egi kya'amajtskit, øyts idø'øn ja y'adil'ich jade'en. ³⁸ Paty idø'øn jade'en pøn ja ñøøx tyik'amajtskip, øy adøtsp idø'øn ja wyinaty; pønts ja ñøøx tkayik'amajtskip, jaaktyimwyindøøpts idø'øn ja wyinaty jawaani ku ja jade'en wyinmay.

³⁹ Kutujkøjxp ja tø'øxyøjk tmøøtsøøni ja ñiyyaa'y pøni jujky'ajtp ja'; pøni o'kp kudigøøpyts ja', øyts ja pøn tmøøt'amatskiñit, nugo ku nayide'en ja yaa'dyøjk ja janchja'win tmøøt'aty. ⁴⁰ Ne'egi jotkujk ja chøenit pøni ka' y'uk'amajtskiñi. Jade'en øts idø'øn ja ngø'omgajpxwejin nyaky, jøts nmøøt'ajtpy øts idø'øn ndiy ja Dios Espíritu Santo.

8

Sudso ttu'undit ku ja windsø'jk'ñi yiktaniwa'qdit midi yiktawindsø'jkip ja maxandsaa uk øy ti jadu'uk awanax

¹ Ixyamts ø nnigajpxwa'añ sudso xu'undit ja kaaky tojkx midi tø yiktawindsø'øgi ja maxandsaa. Wa'ats ja njanija'wa'andi sa ja ndu'unindit; ja'ayi ja nugo nnadyamiguejxyindi ku adøm mør nija'wibim, ka'ap ja nmøjpiktaqkyiñ ku ja tsojkin ja pa'ayo'owin tyikmøji tyikmayi ja winmaaq'ñ. ² Pøni jam ja jaay' pøn nadya'agajpxip ku ja ti yiin wan tñijawí ja'agøjxp ja jade'en wyaa'qñ ku ja kyawijyi kyakejyi. ³ Jabi y'ejxkajpyts ja Dios ja' pøn ja tsojkip.

⁴ Sudsots idø'øn xu'undit, ḡmga'adyip mjøø'kxtip idø'øn ja' midi ja maxandsaa tø yiktawindsø'øgi? Nnija'wa'amp ndøm ku ja maxandsaa kyaDiosi, pø tu'ugyiixi ja Dios. ⁵ Jaa dø'øn ja jaa'y pøn wændip ku dios ja janch namaydi ya naæwiiñ jøts jam tsajpjotp, ja'agøjxp idø'øn may ja dios ja jaa'y twindsø'øgidø ku jade'en tja'gyukidi, ⁶ tu'ugyits adøm ja nDios, ja Dios Teety. Ja Dios Teety idø'øn tuki'iyyi tø tyik'øyi, jøts ja' adøm idø'øn nnijujky'ajtyindip jøts ja ndam'yojxin ja ndsinaa'yin. Jats tu'ugyi nayide'en ja windsøn, ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ja'agøjxp idø'øn tuki'iyyi tø y'øyi, jøts ja'agøjxp adøm idø'øn nayide'en tø xyikøjyim ja Dios.

⁷ Jats may ja janchja'wibi jaa'y pøn tkaja'gyukidip ja yjade'embø tsinaa'yin. Pøn jaty y'ijty ttawindsø'jkidip ja kyaaky ja tyojkx ja maxandsaa ku ja ixyam ja'abi tkaydi ttojkxti jade'eñim ja wyinmaydi ku ja nay ja'abi dios yja' jadigojk ttawindsø'øgidø; kuts ja tpawinmaadyøkidi jøts ja tpøkyjawidi ja'agøjxp ku ja tkaja'gyukidinim. ⁸ Kidi ja' adøm inet jawaani øy nwibejtint pøni kaa'yimp jøø'kximp, nayi ka'ats adøm inet jawaani ka'øy nwibejtint pøni ka' adøm ngaa'yim. ⁹ A'ejxits mee m'adø'øtst, o meets ja xka'aty xojkxt jøts ka'ap ja mmigu'uk ja xukpøkyjawidit, pøni pyøkyjawidipnim ja tuki'iyyi ja'agøjxp ku ja yjanchja'win ja ka' yikxon tyuu'døkidinim. ¹⁰ Ku n'ukpiktaajkint, yam mets ja mjanchja'win tø myøji myayi jøts m'a'ejxnaxit tu'uk ja mmigu'uk pøn okwa'añ ja yjanchja'win tyiktso'ondakpnim, ku mets jam mdsøøni agujk jotkujk jøts xjii'kxy ja kaaky ja tojkx midi tø yiktawindsø'øgi ja maxandsaa uk øy ti jadu'uk awanax, ḡka'ats idø'øn ndejin mbaduu'miyit nayide'en ja mmigu'uk pøn m'a'ejxnaxiyip? ¹¹ Jøts jade'en xyiktuutigø'øty ja mmigu'uk ja'agøjxp ku kyatiynim kyaduda'akñim ja yjanchja'win, yam ja Cristo ja tø yagu'oogiyi. ¹² Jade'ents idø'øn, ku ja pøky jade'en xu'undit jøts ja mmigu'uk yjanchja'win xyik'amutskiyidit, ja Cristo meets idø'øn kø'øm jade'en mmidundigøøpy. ¹³ Pøni ndukpaajtyimpts tam adøm jade'en ja nmigu'uk ja tyuu'tigø'øyin ku yikjii'kxy ja maxan wyindsø'jk'ii'ñ, paat'ajtiyipts ne'egi jøts ja ka'ap jade'en n'uktu'una'ant jøts ja nmigu'uk jade'en ja pøky ngadan'ejxa'ant.

9

Ti dø'øn paat'ajtiyip ja nwindsøn'ajtim kyudanaabyi

¹ Tø øts idø'øn ja Dios xaguwaní jøts øts ja ngudanit jøts ja kyajpxy y'ayuujk ja nnigajpxiyit, ni pøn jaa'yts ø xkapaat'aty jøts øts ja ndukmado'ot pøni ti jaty ø ndumpy; pø tøxi øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo n'ixy, meetsts idø'øn ndunkjøøjp'ajtpy ku øts ja nwindsøn'ajtim tyunk nbadøjkjyi. ² Jaa abiky ja jaa'y pøn ø xka'ejxkaptip jøts ku øts ja Dios xkudanaabyi'aty; meetspits mbøø'ajttip jøts øts jade'en x'ejxkaptit, pø øtsxi meets ja nwindsøn'ajtim tø ndukmibiky, kuts meets jade'en tø ndukmadøy ja janchja'win jade'ents idø'øn wyingaxi'iky jøts ku øts ja Dios njanchkudani.

³ Yide'en øts idø'øn n'adsøy pøn jaty ø xpagajpxtip: ⁴ Xpaat'ajtp ø nyikmo'ot ja kaaky ja uuujkin, ⁵ jøts xpaat'ajtp ø nayide'en jøts ja nnidø'øxy midi tjanchja'wip ja Dios nbawaa'mit sám ja jadu'ukpi kudanaabyitøjk ttundi, mørøt ja nwindsøn'ajtim y'ajch y'uch jøts nayide'en sám kø'øm ttuñ ja Pedro. ⁶ ḡJa ti øts yø mørøt ja Bernabé xpaat'aty jøts øøts ja ngaaky ndojkx nnidu'un? ⁷ ḡMa dø'øn ja jaa'y tka'ukjii'kxy pøni ti tø tni'ipy jøts pøni ti tø tyikpidi'iky? ḡPøn idø'øn nugo ukuborreegi'ajtp jøts niti kyagida'qanxiyi? ⁸ Kidits mwìnmaydi ku øts jade'en kø'øm n'awijy, nayide'enxi ja Moisés kyutujk wya'añ. ⁹ Pø yide'enxi jap jaabyety y'ity nøky kyutujkijxpy: "Kidi ja mdsakaña ajeñ xyik'okti ku ja xyiktunwaa'andit." Kidi ja'agøjxp ja Dios jade'en wyaañ ku ja tsakaña ja ja'ayi tjotmay'aty, ¹⁰ pø adømgøjxpxi dø'øn ja ejxpajtin ja jade'en tpikta'aky. Paty ja kutujk jade'en yikjaay ku adøm ja y'øy'ajtin ja pya'ayo'owin ja xuktani'tsoojkim; pø nayide'enxi ja jiil'kxy ja pyaat'atyiyi pøn yuup tump sám ja' pøn yikpidi'jkpy ja pikta'aky. ¹¹ Tøts øts ja Dios kyajpxy y'ayuujk namyayi nni'ipy ma meets

jam, ḫka'ats idø'ὸn y'øȳi jøts mee n'amido'ot ja pudøjkin? ḫTi øø ndajujky'atp ya? ¹² Pøni m'amidoojip mee tigati ja wenk jaa'y jøts meets ja xmø'øy, jawaani kajats øø xpaaat'aty.

Oyts øots ja jade'en xjapaat'aty, ka'ats øots ja nbayø'øy kuwanı; nmidanaapy øots ja' pøni ti øots xjajtp pøni ti øots xka'ejtxip jøts øots jade'en ngayiktu'duky ja Cristo y'ixpøjkin ja Cristo y'ana'amin. ¹³ Mnija'wip meets ku ja jaa'y pøn tsaptøjkjotp ttundip, tum ja' ja tyajujky'ajttip pøni ti jam tøjkip. Pøn ja altajr jam t'ejx'ejttip ma ja jiyujk jam y'øøky midi windsø'jkin'ajtp, ja'abi tsu'uchts ja yikmøødyip. ¹⁴ Nayide'en ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø yjanimy jøts ja tyunk ja ttajujky'attit pøn ja nitsoojkin ayuujk tnigajpxtip. ¹⁵ Nijuuni ja'abi wınmaa'ñ nugo ngadamajada'aky, ni ja'agøjxp mee nganijayi jøts mee xmo'ot o tigati. Wan øts jade'en ne'egi t'øøky, pø ndajotkujk'ajtpyxi øts ku øts jade'en ndsøoni!

¹⁶ Kuts idø'ὸn ja Dios y'øy'ayuujk y'øwyinmaa'ñ njanigajpxy, ka'ats øts ja nnadyamøjpikta'agyiyi, pø kø'ømxı øts ja tø ngupiky ku øts ja tø nyiktaguwani. ḫN'ayøøy øts ku øts nganigajpxt! ¹⁷ Pøni kø'øm tsojkingøjxpts øts nduñ, n'awijxpyts øts ja n'øy'ajtin. Ka'ap øts jade'en ja ndunk, jabi kø'ømxı ja Dios xwi'ixy ku øts ja øybıtunkjøøjp xmø'øy jøts jatyi ngupøjkøjy. ¹⁸ Ja' øts idø'ὸn ndajotkujk'ajtpy ku øts ja nitsoojkin ayuujk nnigajpxy jøts ø niti mijuu'ñ nga'amido'øy, øy ja jade'en xjapaat'aty jøts øts ja' ndajujky'att.

¹⁹ Ots ø nipøn njagamiduñ, tøts ø kø'øm nadyamidsøkyi jøts mee nmidiu'unt, jøts ja Cristo jade'en ndukpaattit. ²⁰ Kuts ja israelit jaa'y nmøøtsøoni nayide'ents ø ndsøoni sam ja chøønidı jøts øts ja Cristo jade'en ndukpaattit; ja Moisésxi øts idø'ὸn ja kyutujk n'atskupøjkip øy øts ja'abi kutujk xjagapaaat'aty. ²¹ Kuts øts abiky nnøjkxmi ma ja Moisés kyutujk tkayiktuujnidı, nayide'ents ø ndsøoni sam ja chøønidı, øy øts idø'ὸn ja Dios kyutujk ja'ayi nyikmøjtøkiyi, pø ja Cristoxi øts ja y'ana'amin nbaduujnip. ²² Kuts ø nmøøtsinaamyidi pøn ja yjanchja'win tyiktuu'døjkyidipním, ka'ap øts ja nugo nyik'amutskidi, ni ja namyikaxi'ajtin ngayiktuñ, nayide'en ø tø nnabyikta'agyısam ja'adi jøts øts ja jade'en nyikjotkujk'atti. Tøts idø'ὸn tu'uk tu'uk nja'gyuki pøni sa ja chøønidı, jøts øts ja jade'en ndukpaattit ja Cristo. ²³ Ja'agøjxp øts jade'en nduñ ku øts ja nitsoojkin ayuujk nnigajpxwa'añ, jøts ø wyinaty nayide'en nbaatty ja kunuu'kxin ja øy'ajtin mørøt ja'adi pøn jaty tjanchja'widip ya'atpi ayuujk.

²⁴ Mnija'wip meets ku jaa'y pyujtkejpxti, namay ja yjaputti tu'ugyits ja pujtkejpixpi myajada'aky jøts ja tpiky ja ñibuty. Paty idø'ὸn nayide'en mbuttit jøts ja øy'ajtin xpaattit. ²⁵ Pøn jaty tuki'iyi t'a'ejxigyojxp ku kyuyatwa'añ jøts kyuyajta'aky yikxon, ka'ats ja sa yjaty ku tyimguyuajtni. Ja'agøjxpts ja jade'en kyuyata'akti jøts ja tpøktit ñiguyaty midi idø'ὸn ja kuyajtpi pyøjktpi ku ja myajada'akti, jøts ka'ap ja xemikøjxp y'ity; ja xemikøjxp pikta'aky adøm ya naxwiiñ nbatnajxyim midi wyinaty yikmøø'yimp xemikøjxp. ²⁶ Nnija'wip øts wa'ats midi'ampy ø nnijkxpy ka' øts nugo nbuty wimbeets kugoots; nbaatp øts idø'ὸn ja' midi ø nbaatwampy, ka' øts nugo n'adi'ich. Ka' øts jade'en nugo ngojxwidity jøts øts nika' ti ndukpety. ²⁷ Jawyeen øts yikxon nnay'a'ejxiyi jøts øts nne'kx ndukmibiky pøni sa øts idø'ὸn ja ndsøky pøni ti øts idø'ὸn ndunwampy, jøts øts kidi nøjkx jawyeen tsø'ødyumbim njaty Dios wyingujkp yam øts ja jaa'y tø ndukmadowdi sudso'ampy ja nitsoojkin ja pa'ayo'owin ja tpøattit, jaa ku øts ne'egi nga'ukpøjknit ja nduñ.

10

Ja'yikni'ana'amp jøts ja maxandsaa uk øy ti jadu'uk awanax kyayikdiosjawit

¹ Mnijawidip migu'uktøjk idø'ὸn ku ja møjaa'dyøjk niduki'iyi ja Dios ja yoots tyaduu'wajidøø, jøts nayide'en niduki'iyi ja Dios øy tyuktanajxidøø ja Tsajpts Mejy.

² Jade'en idø'ὸn ja ndejint niduki'iyi tpøttøø ja nobajtin jøts ja tmøøt'etti Moisés.

³ Niduki'iyits nayide'en tjøø'kxtøø ja tsajpjotpit jii'kxy, ⁴ jøts nayide'en niduki'iyi t'uktøø ja tsajpjotpit nøø. Pø ja'abi nøøjxi ja y'uktøø midi jam mu'tp tsagøjxp midi payø'øyidip. Ja

Cristots idø'ón ja myøk'ajtín ñäñky'ejxíp jam tsagøjxp. ⁵ Namayts ja'adi pøn ja Dios Teety tkamimadoodø jøts ja jamyi abæk etjotp y'oo'knidø.

⁶ Ejxpajtin adøm idø'ón ya xmø'øyindip paty idø'ón ja jade'en yjatti jøts adøm ja ka'øybi tsinäq'yin ngatsojkint sám ja ttundi. ⁷ Paty kidi meets ja maxandsaq xwindsø'kyiñidi sám ja ttundø nñwinaagin, jøts sám idø'ón ja yiknigajpxy nokyjøtpy: "Winets ja jaal'y kaabyi ukpi y'ixakti jøts twinxødundi ja maxandsaq." ⁸ Ka'ap adøm idø'ón xem yám nugo nnamyøøt'ajta'ant kija' uk tu'ugyi ja amajtsk jaal'y tyik'ettit ja ñiyaa'y uk ja ñidø'oxy, sam ja jaal'y tkamøjpiktaktø winaagin ja y'amajtsk'ajtindi, jøts ja'ayi tukxøowyi tku'oo'kyidi ja pyøky n'ee'pxigøk mil. ⁹ Ka' mibaat ja Dios tyuda'aky'ajtín ndana'ejxin uk nugo nwïnmaaq'ñ'ejxwa'anin sám ja jaal'y winaagin y'adøtstø midi ja tsaa'ñ ojts yikxon chu'tstigøyidi. ¹⁰ Jøts nisa xkatejtit ja Dios pøni sa ja mduñidi. Ka'ap jade'en m'adø'øtstít sám winaagin y'adøtstø ku ja tka'ødyejti ja Dios, ja' midi ojts tyagida'agyidi ja ayo'on ku Dios ja tyumbi tkejxy midi ja o'jkin ojts tyukpaadyidi.

¹¹ Adømgøjxp idø'ón jade'en ja mœja'a'dyøjk yjajttø kyubattø, jøts nay adømgøjxp ojts jaabyety jade'en tyaañ jøts yø n'ejxpajt'ajtint jøts jade'en ngadsinäq'yint sám ja chïnaadyøøixa ja nwïndson'ajtim Jesucristo wyïngoni ja tyïdyu'unin xøow. ¹² Pøn jaty yjawi nisa kajattip, pøn dø'ón yjawi øy tsinaadyip, wants ja tnay'ejx'ityidi jøts ja kyawinmaa'nmya'attit. ¹³ Nay ja ayo'on midi ixyam mdanajxtip ku yik'ejxmåtsti ja mjanchja'windi pøni mjanchpadundip idø'ón uk ka'; nayja'abi ayo'on idø'ón øy pøn tø tpäaty tø t'ixy. Øyts meets ja Dios x'ajot'att jøts ja m'agø'dukidit m'axajtukidit jøts niyjøjxk xanaxtit ja ayo'on midi kamidanaañi. Kuts wyinaty ja ayo'on tyimyjawani møk mbaqdyidi, ja Diosts mmo'ojidip ja wyinmaaq'ñ sudso ja xmimada'aktit.

¹⁴ Paty migu'uktøjk idø'ón ja maxandsaq uk jadu'uk øy ti awanax xka'ukwindsø'jkiñidit, ixmåtsti yø yjade'embti tsinäq'yindi. ¹⁵ Wa'atsxi xnimadowdi sá mee nnøjmi wiyy kejy ti sá m'ejxidi. Kø'ømts yikxon x'ukpayø'ødyit pøni janch kidi yjade'eni sá ø nwa'añ. ¹⁶ Ku adøm ja tsapnøø kunuu'kxy n'uujkyindi ja Dios adøm idø'ón jade'en nwïndson'øjka'am, ja Cristo dø'ón ja ñi'jpy namyayi n'uujkyindip; kuts adøm ja tsapkaaky nyikwa'kxyindi ja Cristots adøm ja ñe'kx namyayi njii'kxyindip midi ja y'øy'ajtín xukpaajtimp ku ja ojts xku'o'jka'am jam kruskøjxp. ¹⁷ Øy adøm njanamaya'am tu'ugyits adøm ja tsapkaaky ndamujkyindi, patyts adøm jade'en amuum tu'ugyi n'ijtyindi Dios wyïngujkp pøn jaty tjanchja'widip ja Cristo.

¹⁸ Ejxtits ja Israelit kajp ma ja jaal'y tkaydi tjøø'kxti ja windsø'jk'ii'ñ; ja'ats idø'ón ja ñamyayi tu'ugyi yik'ejtidip, tu'ugyi ja tumjade'en wyinmaydi nixem niyam. ¹⁹ Ka'ap øts idø'ón nnimy ku ja maxandsaq uk jadu'uk øy ti awanax yujujkyidi, jøts ka'ap ø nnømi ku ja tsu'uch jawaani øy midi ja yiktawindsø'jkidip. ²⁰ Yide'enxi øts idø'ón ja njatiyy, pøn jaty ja Dios tkanija'widip jøts ja windsø'jkin ja tpikta'akti tsamaxan uk øy ti jadu'uk awanax wyïndum y'agø'øm, ja miku' dø'ón ja wyïndson'jkidip jøts ka'ap ja Dios; ja'ats meets idø'ón ngadamidsøjkpy jøts ja miku' yja' xkupøjkidit. ²¹ Ka'ap ja mbaat'atyidi jøts mee majtsk jøøjp mdsønnit yám meets ja nwïndson'ajtim ñi'jpy xja'uujkiyi, jøts nayide'en x'uujkmiyidi ja miku' ñøø; yámets meets ja nwïndson'ajtim ñe'kx xjøø'kxiyi jøts ja miku' yjii'kxy xjøø'kxiyi. ²² ¿Ja ti adøm tø ndøjkiñam? ¿Nugo taguyajtpi jøts jade'en ja nwïndson'ajtim nugo nyik'ambøjkint? ¿Ja tyimyabaaat adøm nmøj'ajtín jøts adøm ja ne'egi nyik'amutska'ant?

Ka'ap ja ngø'øm ja' n'ixa'ayint, ja tsojkin ja pa'ayo'owin ne'egi ndamiyojxin ja nmigu'uk

²³ Janch ja jade'en idø'ón sám ja ayuujk wya'añ ku o tigati nduu'nint, nípøn ja xkadabayø'øyint; øy dø'ón ja jade'en yjawa'añ, ka'ats tuki'iyyi y'ødyuñ pøni ti yiktump; jabi ka'axi ja Dios yjanchja'win jade'en tuki'iyyi xatøjka'ant. ²⁴ Ja nmigu'uk adøm idø'ón ja y'øy'ajtín n'ixaajya'amp jøts ka'ap ja ngø'øm ja' nugo ndunk'ajtint ja'ayi.

²⁵ O mee tigati xjøø'kxt pøni ti jaty mjuudyip maayjotp, ka' xyiknidøwidit ma ja tyiktsoondi, ku nugo mnadyagumayidit; ²⁶ jabi nwindsøn'ajtimxi ñaxwii'ñit yø' jøts tuki'iyi pøni ti jaty ya ejtp naaskijxy.

²⁷ Pøni mwaajidipts ja jaa'y kaabyi pøn ja janchja'win tkamøøt'ajtp, kupøkti panøjkxti jøts kaydi jøø'kxti pøni ti myikmøødyip jøts ka'ap ja xyiktø'ødit pøni ti pøni pøn yiktawindsø'øgi, jøts niti xkagumayjawidit. ²⁸ Kuts jam tu'ugin ja jaa'y jotmøñ wyø'ant ku ja'abi tsu'uch ja maxandsaa tø yiktawindsø'øgi, ka'ats meets ja xjøø'kxt, jøts ja mmigu'uk xkanankñagymayiyidit ku ja nugo ñabyøkyjawiyidit ja'agøjxp ku ja janchja'win ja okwa'añ tyiktowdinim tyiktuda'aktinim. ²⁹ Ja mmigu'uk øts idø'øn ja wyinmaa'ñ nnigajpxip, ka' mets mja'.

Jamts pøngapøn tyiktø'ødit jøts wyø'andit: “¿Sudsots ja wenk jaa'y nyikmøjtøjkiyit ne'egi ja wyinmaa'ñ jøts øts nja' nika'? ³⁰ Jabi n'ajot'ajtpyxi øts ja Dios ku ngay njii'kxy, ¿tits øts idø'øn xabagajpxtip kuts ja'abi kaaky ngupøkt?” ³¹ Ots ja yjade'eni, pøni mgaadyip m'uktip uk pøni ti jatyts mdundip, tum ja Dios køjxp ja xu'undit jøts ja jade'en xyikmøjtøkidit. ³² Kidi mee xuñ midi ja mmigu'uk tyadigø'ødyip: ni ja israelit jaa'y jade'en xkatu'undit, ni ja' pøn ka'israelit jaa'y'ajttip, ni ja' pøn ja Dios Teety tø myø'øyidi ja janchja'win jøts ja nwindsøn'ajtim tmibøjktit. ³³ Kuts øts, ja' ø n'ixaapy sudso øts ja nmigu'uk nyikjotkujk'att; ka' øts ngø'øm øy'ajtin n'ixa'ay, jøts øts nmigu'uk yikxon chøønidit jøts wyinaty ja nitsoojkin yikmo'odi.

11

¹ Tundi nayide'en pøni sa ø nnajtstuni, pø nay ja Cristoxi ø nnif'ejxuujtip ja chinaa'yin.

Saqaa'y'attit ja tø'øxyøjk ma ñamyukyidi ja janchja'wibidi

² Migu'uktøjkti njanchtakajxakpy meets ku ø xja'myatsti, jøts ku nayide'en xpadundi ti jaty tø ndukmadowdi. ³ Ja'ats ndsøjkpy jøts xja'gyukidit ku tu'uk tu'uk ja yaa'dyøjk ja Cristo ñigubajk'atyi, jøts ku ja yaa'dyøjk ja ñidø'øxy tnigubajk'ajtmøn ja Dios Teety tnigubajk'aty ja Cristo. ⁴ Pøni ka' ja yaa'dyøjk ñagyuujptu'udyi ku Dios t'ajot'aty uk kuts ja Dios yja' tjanigajpxi, kyamøjpiktakpy idø'øn ja Cristo ja' pøn nigubajk'ajtiyip. ⁵ Pøni ka'ats ja tø'øxyøjk ñagyuuuuxyi ku ja Dios t'ajot'ajtpi tyøki, uk kuts ja Dios yja' tjanigajpxi, kyamøjpiktakpyts idø'øn ja ñiyaa'y ja', nayide'enxi ja tpøtni kidi ja jeexyip tø ñagyuuka'ptu'udyi. ⁶ Pøni ka'ap ja tø'øxyøjk ñagyuuuuxyi, wants ne'egi tnagyuka'aptutkixyi. Pøni tyatsø'ødyumpts jade'en ja kyubajk keepy, wants ne'egi tpikta'aky ja kyujuux. ⁷ Nagyuujptu'udip idø'øn ja yaa'dyøjk pø ja Diosxi ja myø'øyidi ja chuj'ajtin ja yiknigaxø'jkíp ku ja nayide'en tø yik'ø'yiyi sam ja Dios t'ixy. Jøts ja tø'øxyøjk ja ñiyaa'y myø'øyidi ja yiknigaxø'jkidip. ⁸ Kuxi ja Dios tyik'øyiyiñ pø ja yaa'dyøjkxi ñikøjxp ja Dios tju'jty ja tø'øxyøjk. ⁹ Yaa'dyøjkøjxpzi ja tø'øxyøjk y'øyiyiñ, jøts ka' tø'øxyøjkøjxp ja yaa'dyøjk y'øyiyiñ. ¹⁰ Patyts idø'øn ja tø'øxyøjk ñagyuuuuxit jøts ja jade'en tyiknigaxø'økt ku ja yaa'dyøjk ja y'anememyi, jøts ja Dios y'ankilis nayide'en yjotkujk'attit. ¹¹ Nnija'wa'ampts adøm, ku ja janchja'win nmøøt'ajtyindi, ku ja yaa'dyøjk jøts ja tø'øxyøjk kuwanøtu'ugyi y'letti. ¹² Janch tiyxødø'øn ja'ku dø'øn ja tø'øxyøjk y'øyiyiñ, ja yaa'dyøjkts ja Dios yiktuun, nayide'en yjanchi ku tø'øxyøjk ñikøjxp kye'exy yaa'dyøjk ya naaskijxy; ja Diosts jade'en wamp.

¹³ Kø'øm mee x'uknigajpxt pøni øyide'en ku ja tø'øxyøjk ja Dios t'ajot'att kuwa'ats, jabi ka'axi ja y'øyi. ¹⁴ Tsø'ødyumbim ja yaa'dyøjk pyidsimy ku ja wyøay ja tyikyon'anaxy, ka'ap adøm jade'en ngostumbrø yø'øyindi. ¹⁵ Yiktakajxakpøts ja tø'øxyøjk ku ja wyøay ja yøñ, pø tøxi ja yiktanibikta'agøi jøts ja wyøay ja kyubajk ttanipett. ¹⁶ Pøni pønts tkaja'gyukiwyaamp sa øts idø'øn tø njawa'añ, ñijawip idø'øn ja'ku øøts ka'ap ja wenkpi winmaa'ñ nyiktuñ jøts ni ja' jade'en kyawinmaamyidi pøn jaty ja Dios tø wyøamukyidi wyejtsmukyidi øy madsoo, ja'agøjxp ku ja tø tjançhjawidi ja Dios.

Ku kya'ukyikmøjpiktakni ja nwindsøn'ajtim kyaajyik y'uujkik midi ja ñajstu'unip ku ja y'a'ux'ajty

¹⁷ Ku meets yam nnijayi kidi ngajxa'akwampyip meets, ku yjawi mjanamyukyidi niwine'en ja mga'opyidsøl'omxiyidi jøts ni mga'odyuñidi ja yjawi. ¹⁸ Jade'en øts ja jaal'y xumdamimadya'akti kuk mee mjanamyuky mnawya'kxibik meets jam jøts mganamyee'kxyidi; nmibijkpy øts idø'øn, pø jade'en idø'øn jam yjanchjaty. ¹⁹ Kuwanidsik idø'øn mnawya'kxit jøts idø'øn ñigaxø'øktit pøn idø'øn Cristo yja' yjanchpaduujnidip, jøts pøn idø'øn nugo nadyejidip jøts ku Cristo ja tpadundi. ²⁰ Kuts meets idø'øn jade'en mganamyee'kxyi, nika'ats meets ja nwindsøn'ajtim Jesucristo y'a'ux x'ukja'gyukiniyi, ni xkanijawidi pøni sudso yiktuñ. ²¹ Anaxukpimxi meets jam kø'øm a'ux xninijkxy ku ja ka'ayin tpaaty, jamts muum kyaku'uxyidi jøts muum nugo tyimy'ukmuktigøøñidi. ²² ¿Ti ka' meets mdøjk te ma mga'adyit? Mgamøj'ejxtipxi dø'øn ja janchja'wip jaal'dyi ku jade'en m'adø'østi, jøts namyikaxi mwìnbindsømdi ku ja mmigu'uk pøn ayoodip jam xwingayidi, jøts ja nugo xuk'ayoojidi. ¿Sats meets idø'øn nnøjmit? ¿Ndsachkajxa'akp meets idø'øn ku jade'en m'adø'øtsti? ¡Nijuuni xøow meets ya'atpi ngadakajxa'akt!

Ku ja nwindsøn'ajtim yjaak'uk'a'ux'ajtni møøt ja pyabøjkpitøjk

²³ Pø ja nwindsøn'ajtimxi ø kø'øm tø xmø'øy midi mee tø ndukyikyujy. Ku dø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty yikøyakwani ux, nay ja'abi uxts idø'øn ja tnixajiyii'ñ tu'uk ja tsapkaaky, ²⁴ kuts ja Dios Teety t'ajot'ajty jøts tkajxajky, winets ja t'adujkpajky ja tsapkaaky jøts wyaqan yide'en: "Kaydi, øts idø'øn ya'at nne'kx midi meets mnitsoojkingøxp inet yikøyakp. Mdu'undip idø'øn ya'at jade'en jøts øts xja'myajtspajt'attit." ²⁵ Kuts idø'øn ja wyinaty tø y'a'ux'atti ixjats ja uujk'ii'ñ tu'uk tnixajiyii'ñ jøts yide'en wyaqan: "Ya'at tsapnøø'uujkin idø'øn ixyam tamp ejxpajt ku ja Dios Teety ja wyanda'aky tyik'aduky sam ja ttami'awa'aniyii'ñ ja naxwii'ñit jaal'y ja nits'o'ok'ajtin. Ixyamts idø'øn ja cho'onda'aky ku øts nn'i'jpy inet wyidsu'unt wyidaxt. Kuts ya'at tsapnøø'uujkin xumitu'undit, øts nj'a'myajtsingøxp yø x'adunidit." ²⁶ Jade'ents migu'uktøjk idø'øn, ja nwindsøn'ajtim mee mja'myejchp ku meets ja tø mgu'oogiyi ku jade'en ja tsapkaaky xka'adyit midi namyayi ñe'kx'ajtpy, jøts ku ja tsapnøø jade'en x'ukunaxit midi ja namyayi ñi'jpy'ajtpy kunim ja mye'ent jadigojk.

Sudso ja nwindsøn'ajtim kyaajyik y'uujkik yikupøkt midi ja ñajstu'unip ku ja y'a'ux'ajty

²⁷ Ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yjamidundigøpy pøn idø'øn yikxon tkajø'kxp tka'uukp ja nwindsøn'ajtim ñe'kx jøts ja ñi'jpy. ²⁸ Patyts idø'øn yikxon jawyeen xpawinma'adyit sa ja mdsinäq'yan xyikyø'ødyi, namga'anim wyinajty xni'awidi ja nwindsøn'ajtim ñe'kx jøts ja ñi'jpy. ²⁹ Ja kyø'øm ayo'onxi ja y'ixaapy pøn nugo tni'a'wip ja nwindsøn'ajtim chapnøø'uujkin. ³⁰ Ja'agøjxpxi dø'øn may ja mmigu'uk pa'amøøtti jøts kajotmøjkti, jøts muum tø y'ookti. ³¹ Kuts adøm kø'øm a'ejxi ndu'unint, ka'ats ja nwindsøn'ajtim jade'en xiidyu'unint. ³² Kuts adøm ja nwindsøn'ajtim xiidyu'uñim ja'agøjxp ja ttuñ jøts ja xukja'gyukant jøts ngamøøtkudigø'øyindit ja pojkipitumbi jaal'dyi midi tkajanchja'widip ja Dios.

³³ Paty migu'uktøjk idø'øn, ku mnamyukidit jøts ja nwindsøn'ajtim ja chapnøø'uujkin x'atsja'myatsidit, nay'awexidi jøts tu'ugyi mdsapnøø'uuktit. ³⁴ Pøni jam pøn yu'øøky, wan jamyi ne'egi kyø'øm tøjkjotp t'ukay, jøts ja Dios wyinaty kyadukuwanjatiyi ku ja tsapnøø'uujkin ja nugo tyikwa'ant nañktyamu'ugi nañktyaku'uxi. Midi'ibi jaty myiktøødip jaanim øts ja wyinaty nnigajpxy ku mee n'ats'ext.

¹ Migu'uktøjkti, jaa ja ayuujk midi ø ndsøjkpy jøts meets ja xnijawit ku Dios Espíritu Santo tyaky ja winmaa'ñ ja wiji'atn jøts ja tmø'øy ja jaa'y kija'!

² Mnija'wip mee ne'egi wa'ats ku mee wyinaty xkamibikñim ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ja maxandsajimts meets tu'uk tu'uk ylijty ja'ayi mwindsølkip. ³ Paty meets yam ndukmadøy jøts xnijawidit ku pøn wya'ant: "¡Miku' yø Jesús!" kidi ja Diosip y'Espíritu Santo ja wyinaty jade'en yikwaaajniyip. Uk jadu'uk pøn nugo wyamit: "Ja Jesús idø'øn møj windsøn!" tiyts ja wyinaty yjanchwa'añ pøni Dios y'Espíritu Santo ja wyinaty jade'en yikwaaajniyip pøni ka'ats myigajpxigøopy Dios ja wyinaty.

⁴ Mayjøøjp idø'øn ja jaa sa pøn øy tigati tjaty, jøts kija' ja yikmøøt'aty pøni sa pønjabøn ja wiji'ajtin tø yikmø'øy, tum Espíritu Santo wyingujkpts ja chøøñ. ⁵ May tankjøøjp yikmøøt'aty, tu'ugyits ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yiktamiduñ. ⁶ Kawinaaq jøøjp ja ødyunk nmøøt'ajtyindi, tu'ugyits ja Dios ja xmø'øyindi. ⁷ Ja Dios idø'øn ja ejxpajtin tu'uk tu'uk tmøøpy ja jaa'y, jøts idø'øn ja tyiknigaxø'økt ku ja Dios Espíritu Santo ja tmøøt'aty, jøts ja niduki'iyi yikta'øy'att. ⁸ Dios Espíritu Santo køjxp idø'øn ja Dios Teety ja jaa'y tmø'øy ja wiji'ajtin jøts ja tiy kyajpxwejt, jøts nayide'en ja jaa'y tmøømyi ja expiky'ajtin jøts ja øy yik'ixpøjktit. ⁹ Jamts ja jaa'y pøn ja Dios Espíritu Santo janch møj jøts janch mæk ja janchja'win myø'øyidi, jamts pøn yikmøødyip ja øybi mæk'ajtin jøts ja pamaa'y tyiktso'oktit. ¹⁰ Jam pøngapøn tmø'øy jøts ijxyimbø ja ttu'unt, jøts jam pøn myøøpy jøts ja Dios kyajpxy Dios y'ayuujk ja tnigajpxidit; jamts ja' pøn ja Dios tø tyamidsøjkyidi jøts ja t'ejxkaptit pøn jaty ja ka'øybi winmaa'ñ tyiktundip jøts pøn ja øybi winmaa'ñ tmøøt'ajtip; jamts nayide'en pøn tø yiktamidsokti jøts kawinaaq ja ayuujk tkajpxtit midi ja myigu'uk kyakajpxtip; jamts ja'adi pøn tnimadoodip wa'ats ja ja'abi ayuujk jøts ja tnigajpxti ti dø'øn ja tyijpy. ¹¹ Tu'ugyits idø'øn jade'en y'adil'ich ja Dios Espíritu Santo, jøts idø'øn ja tyikwa'kxy ja wiji'ajtin pøni ti dø'øn ja pønjabøn tyukjatwampy kø'øm ja tø ttanibiktaagi.

Ja nwindsøn'ajtim tnigubajk'ajtp niduki'iyi ja jaa'y pøn tjanchja'widip ja Dios

¹² Jade'en idø'øn ja Cristo n'ukpiktaajkint sam tu'uk jaa'y ñe'kx midi janch may tanibiktaagi tum tigach; ots idø'øn ja kø' ja teky kija' ja tunk tø yiktanibiktaagi, tu'ugyi ja ñe'kx ja y'ity. ¹³ Nayide'ents adøm idø'øn øy yjapøni, yja'israelit jaa'y i uk yjaga'israelit jaa'y i, yjagreciit jaa'y i, yjamidumbø ja jaa'y i uk yjanitøøky jaa'y i, ku adøm idø'øn tø nnøbejtyim tu'ugyi adøm idø'øn ja ne'kx namyayi nyik'øya'am Dios Espíritu Santo køjxp; jøts adøm jade'en ja tu'uk tu'uk tø xatøjka'am.

¹⁴ Ka'ap ja ne'kx tukjøøjpyi tmøøt'aty midi jaty ja yiktumpy, pø may jøøjpxi ja tmøøt'aty. Jade'ents ja y'amuum'aty ku ja ka'pxy tmøøt'aty ijxyim ka'ijxyim. ¹⁵ Øy yø teky yjawaañ: "Ka'ap ø nduñ nayide'en sam ja kø' paty ø nippøn xkatunk'att", kidi ja'agøjxpts ja kya'ukpaat'ajtniyit ja ne'kx. ¹⁶ Uk y'ukwamit inet ja taatsk: "Ka'ap øts ja ween tyunk ndujni paty ø nippøn xkatunk'att", nigidi ja'agøjxpts ja ne'kx ja myajtstuujtniyit. ¹⁷ Ku jeexyip tum ween nne'kx'ajtyim, ¿sudsots jeexyip nmadø'øyim? Uk kuts jeexyip tum taatsk nne'kx'ajtyim, ¿sudsots jeexyip nxuu'ka'am? ¹⁸ Tø dø'øn ja Dios ttanibiktaajkigiyijxy ti jaty jadu'uk jadu'uk ja ne'kx tyu'undip sam ja kø'øm tø ttsøky. ¹⁹ Ku jeexyip tukjøøjpyi y'amuum'aty, ¿mats jeexyip ja maybi tyøkidi midi tyika'pxtip tuk'amuum ja ne'kx? ²⁰ Jabi nnija'wimpts adøm ku mayjøøjp chøkyi winets njaa'gyaxølkip, pø tu'ugyixi ja ne'kx.

²¹ Ka'axi dø'øn ja ween tnøjmit ja kø': "Ka' me nyiktunwa'añ"; ni ja kubajk tkanimaamyit ja teky: "Ka' me n'ajot'aty." ²² Jøts midi idø'øn yjawi ka'a'ejxin kaxø'kp ja' idø'øn ne'egi yikxon yik'ajot'ajtp, ja idø'øn xyikjujky'ajtindip. ²³ Jøts midits yjawi kayiktsojkp ja'ats ne'egi n'ejx'ijtyindip jøts ja nnixøjxyim nnipiøkyim; midits adøm nganank'y ejxwa'añimp ja'ats adøm janch'amaay ndø'øñim nyu'uchimp. ²⁴ Jade'en idø'øn ja Dios tø xanibiktaajka'am jøts adøm ja ne'egi nmijotigø'øyint midi yik'ejxp ka' tyuñ, ²⁵ jøts kidi k'abikyip nugo øy pøn tyuñ øy sa, pø nabyudøjkiyidipxi dø'øn ja'adi

nixem niyam wan ja sa' t'ijxyidi, jøts ja amuum tyikjujky'ettit tuki'iyi ja ne'kx. ²⁶ Pøni tsaachip o magama tukween ja ne'kx, amuumts ja pøjkpi ambì yikja'wigyixy øy mædsoo; kuts øy mædsoo tukween yikxon yik'ejxy'ejtmì kunim ja yikxon chø'øky, tyimñejkpts nayide'en tuki'iyi øy mædsoo ja ne'kx.

²⁷ Meetsts idø'øn ñamyayi ja Cristo mne'kx'ajttip jøts jade'en meets ja mbikta'agyi sam ja kø' teky, ween aaw tyuñ, uk jadu'uk øy ti midi mørøt kya'pxy ja ne'kx. ²⁸ Tøts idø'øn ja Dios Teety ttanibikta'agi ti tyu'undip nido'uk jaty ja ja'a'y pøn ja Dios tmibøjktip: midu'uk, ja nwindsøn'ajtim kyudanaabyitøkti; mimajtsk, pøn tnigajpxidip ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk; midigøøk, pøn yik'ixpøjktip pøn kajpxwejtip; jøts nayide'en pøn ijxyimbì ka'ijxyimbì ttundip, mørøt nayide'en pøn ja pamaa'y tyiktsoktip tyikmøkpøjktip, mørøt ja pudøjkibitøkti, jøts nayide'en ja ana'ambitøkti, mørøt ja'adi pøn tkajpxtip ja wenk aaw ja wenk ayuujk pøni sa' Dios ja kø'om yikajpxwa'añidi. ²⁹ ¿Pønts idø'øn janchja'wibi'ajttip? ¿Niduki'iyi ja nwindsøn'ajtim tkudanidi? ¿Tum ja' tnigajpxidip ja Dios kyajpxy y'ayuujk? ¿Tum ja' yik'ixpøjktip? ¿Uk tyumdundip idø'øn ja ijxyimbì ka'ijxyimbì? Ka' yjade'eni. ³⁰ ¿Tyumøøt'ajttip idø'øn ja møk'ajtin jøts ja pamaa'y tyiktso'oktit? ¿Uk kyajpxtip idø'øn nido'iyi kawinaaq ja kanimadooni ayuujk? ¿Uk ñimadoogøxtip idø'øn pøni sa' dø'øn ja wenk ayuujk wya'añ? Pø ka'axi. ³¹ Tajotigøts sudso xpøattit yø'øbi øy'ajtin sudso ja Dios mgunu'u'kxitit jøts myikwejidit myikajidit. Ixyamts mee nduknijawiwya'añ ja jawaani øybì tuu' sa' øy tsuj njaa'y'ajtindit.

13

Ja tsojkin ja pa'ayo'owin

¹ Ku njakajpxt kawinaaq ja wenk aaw kawinaaq ja wenk ayuujk øy yjatsajpjotpit ayuujki uk øyts yjanaxwii'ñit ayuujki, pøni ka'ats øts ja tsojkin pøni ka'ats øts ja pa'ayo'owin nmøøt'aty, nayide'ents ja tpøtni sam tu'uk ja tambur tawa'ats midi nugo jagojkp, uk sam ja platiyy midi nugo na'amp. ² Øy øts jeexyip ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk tuki'iyi njanigajpxi, uk njanija'wigyixyts øts tuki'iyi ti jaty memp ti jaty kidøkp midi ka' pøn t'ijxñim midi ka' pøn tnijawinim, uk njamøøt'atyts øts tuki'iyi ja ixpiky'ajtin ja wiyy'ajtin, uk nja'ajot'atyts øts ja Dios kawine'en ku øts ja ijxyimbì ka'ijxyimbì njatuñ jøts øts ja kojpk ngiidyigach, pøni ka'ats øts ja tsojkin pøni ka'ats øts ja pa'ayo'owin nmøøt'aty nitits øts mibaqat ngawa'añ, tyimñugo øts iiy. ³ Uk njadagumaagyijxpyts øts ja ayoobi ja'a'y tuki'iyi ja nbikta'aky, uk njanagyøyakyits øts jøts øts ja ja'a'y xyiknitø'øty Dios køjxp, niwíne'enin øts ja ngadamajada'akt, pøni ka'ap øts ja tsojkin, pøni ka'ap øts ja pa'ayo'owin nmøøt'aty.

⁴ Pøn tsojkp pøn pa'ayoop, tuda'aky ja yja'a'y'aty; jøts øy ja'a'y ja', ka'ap myigu'uk ja øy ti tamilekyi uk niti tkamo'owa'añ; jøts ka'ap ja ñamyikexyi, ni'kyanadya'agajpxiyi ja' pøni ti ja tyumpy. ⁵ Ka'ap ja ka'ø'yayuujk ja ka'øwyinmaq'ñ uk ja ka'øchinqa'yin ja ttunk'aty; jøts nika' ñadyamidsojkijxyi tuki'iyi yam ja myigu'uk y'ayøy wyinmay; ka'ap ja tuki'iyi tta'ambiky jøts nika'ap ja ejtp y'ekyi. ⁶ Ja y'øchinqa'yin ja myigu'uk ja tyadaxondakpy, kidi kya'øchinqa'yin ja ojts ttadaxonda'aky. ⁷ Pøn tmidanaapy tuki'iyi pøni sa' yiktuñ jøts pøni sa' yiknjmi, jøts jyøp'ijxpy ja' ku kuwanñi ja tsojkin ja pa'ayo'owin myøjtøki, jøts ka'ap ja tigati tta'amutski, ejtp ja tyuda'aky'ajtin ja ttamajada'aky.

⁸ Nijuuni ja tsojkin ja pa'ayo'owin kyagudigøy. Ja'tp ja et ja xøøw ku wyinaty ja kajpxy ja ayuujk kya'ukyiknjajpxnit midi ja Dios yajkpy, jøts wyinaty nayide'en kawinaaq ja wenk aaw ja wenk ayuujk kya'ukyikajpxni, jøts wyinaty ja ixpiky'ajtin kya'uktuni. ⁹ Ka'ap adøm tuki'iyi ka'pxy nnija'wa'am, jøts nika' ka'pxy yiknjajpxy ja Dios chojkin ja Dios pya'ayo'owin midi adøm ja xjadukmado'owimp. ¹⁰ Kudigø'øpyts ya'atpi nija'win ku wyinaty tuki'iyi n'ijxyim nnija'wa'am pøni sa' dø'øn tyiyi kya'pxyi tuki'iyi.

¹¹ Kuts y'ijty nmutsk'aty, mutsku'ngin øts y'ijty ngajpxy nmadya'aky, mutsku'ngin øts y'ijty nwínmay, jøts mutsku'ngin øts y'ijty nayide'en nja'gyuki. Kuts ø nyaa'knqa

n'ixmatskøjxni øts ja mutsk'ajtin. ¹² Nayide'ents adøm ka'ka'pxy ja Dios yja'nnija'wa'am, winjo'ximp adøm yjawí ku ja nja'ejxpaaatwa'añim; jaaním idø'øn ja wyinaty øy wa'ats n'ijxyim. Ka'ap øts ixyam tuki'iyyi nnijawi, jaaním øts ja nøjkx wa'ats yikxon nnijawinim tuki'iyyi sam øts ja Dios ixyam wa'ats x'ixy wa'ats xnijawa'an. ¹³ Jade'ents idø'øn ku n'ajot'ajtin ja Dios, ku njøp'ejin ja nitso'ok'ajtin, uk ku nmøøt'ajtin ja tsojkin ja pa'ayo'owin, nimidi mibaat kyagudigøy, ettip øy xemikøjxp; tigajtstipts idø'øn nidu'ukjaty, øy tsojkin øy pa'ayo'owin øy ne'egi tyimyjawaani møj, nigidi øy yjadu'ukpi jade'en myajada'akti.

14

Ja kawinaak ayuujk kanimadooni

¹ Kajaats idø'øn xmøøt'attit ja tsojkin ja pa'ayo'owin, amidowdi poktsowdi jøts ja Dios myikwejedit myikajidit, ja'ats jawaani m'amido'odip sudsø ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnigajpxidit. ² Pø ja Diosxi ja ja'ayi myigajpxpy pøn ja wenk aaw wenk ayuujk tkajpxp, ka'axi ja myigu'uk ja ñimadøyi. Ja Dios Espíritu Santo ja jayik'awejiyip, ka'apts ja yiknimadøy ti ja kyajpxpy, jøts ti ja jade'en tyijpy. ³ Abikyts ja'amidi pøn ja Dios kyajpxy pøn ja Dios y'ayuujk tu'ugyi tyimdyunk'ajtmiyidip jøts ja ttukmadowdi ja ja'a'y pøn tpabøjktip ja Dios jøts ja yjanchja'win ja myøkta'aktit ku ja yikajpxjot'amøjkidi. ⁴ Nadyu'uk ja yjanchja'win ja tyikmøji tyikaja'aji pøn ja myigu'uk kanimadoojip ku ja tjakajpxy ja wenk aaw wenk ayuujk; pønts tnigajpxidip ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk jøts ja ttukmadowdi ja ja'a'y pøn tpabøjktip ja Dios jøts ja jade'en tyikmøjiyidi tyikajaajiyidi ja yjanchja'windi.

⁵ Njadamidsøjkpy meets jøts kawinaak ja wenk aaw wenk ayuujk xkajpxtit; jawaani kajaats mee ndamidsøky jøts ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnigajpxtit, ja'axi ne'egi jawaani møj tump; ja tump jeexyip nayide'en pøni yiknimadoop jeexyip pøni ti dø'øn yikajpxp yiknimadyakp wenk aaw wenk ayuujk, jøts ku jeexyip yikxon yiknjajpxy tu'uk tu'uk ti jade'en tyijpy, winetimts ja tiy myøjiyedit mya'ayxiyedit ja yjanchja'win pøn jaty tpabøjktip ja Dios. ⁶ Pøni n'ats'ijxpy meets jøts meets ja wenk aaw wenk ayuujk ndamigajpxt, ka' meets ti pudøjkin jade'en nmo'ot. Kuts øts ja nnigajpxt midi ja Dios xuknija'wa'amp, uk ja' midi tiy midi øy, uk ja Dios kyajpxy y'ayuujk mee ndukmadøøpy jøts nda'awa'andit, ja'ats idø'øn ti mjanchpudøkiyidip.

⁷ Wan ja ejxpajt t'ukpiktaajkyim. M'ijxy'ajtipxi xuujx sam ja kapxyuuujx uk ja kow; pøni ka'ap nyiksuuni:pajtyim, sudsots ja'a'y ja tja'gyukit pøni ti yikoop, pøni ti yikxuxp. ⁸ Kuts ja ja'a'y cheptumidi ku ja puxuujx wa'ats kyawinaa'ñ, ka'ats ja tsep pøn t'a'ejxi. ⁹ Nayide'ents meets idø'øn mjaty; pøni ka' meets ja ayuujk xkajpxy midi yiknimadoop, sudsø dø'øn yiknjajwit pøni ti dø'øn mgajpxtip? ja poj mee nugo mmigajpxpy! ¹⁰ Janch jaa dø'øn may ya naaxwiiñ ja ayuujk tigach, jøts tyumnimadoodip ja' pøn ja'abi ayuujk tkajpxtip. ¹¹ Pøni ka'ats ø nnimadøy ja ja'a'y pøn ja wenk ayuujk tkajpxp, wenk kugajp ja'a'yts øts ja xejt, jøts nayide'en øts ja ndejmit. ¹² Pøni mjanchtajotigøødyip idø'øn jøts ja kunuu'kxwyejin jøts ja kunuu'kxkyajin xpaaattit x'ejxtit, ja' dø'øn mmijotigøødyip midi mdabudøkidip ja mmigu'uk jøts ja yjanchja'win ja myøjedit kyajaajidit.

¹³ Paty idø'øn ja ja'a'y t'amido'ot ja Dios jøts yikwejit yikajit sudsø ttuknimado'ot ja ja'a'y pøni ti dø'øn ja kanimadooni ayuujk tyijpy. ¹⁴ Kuts ja wenk ayuujk njadakajpxa'akt, ka'ap øts ja nnimadøy pøni ti ngajpxpy øy øts ja ngajpxaaajkin yjatiyi. ¹⁵ ?Tits øts idø'øn njaaktu'ump? Njayiktuñ øts ja wenk aaw ja wenk ayuujk ku ø n'ajot'att uk ku øts nwin'øø't ja Dios, ja' ja'ayi tsojkip jøts ku øts nmøøt'att ja ja'gyukin ja madogukin. ¹⁶ Sudso meets ja mmigu'uk mnimadowiyit pøn ja wenk ayuujk tkajajttip pøni wenk ayuujk tam meets ja Dios mda'ajot'ajtpy. Kuts ja ka'ap tnimadowdi sa jaty mee mwa'añ øy meets ja amuki mørøt xja'ajot'aty ja Dios, ka'ats ja tja'gyukidi sa meets ja Dios xnøjmi. ¹⁷ Øy meets ja mdsapkajpxy mabaat yja'øyi, kuts ja ka' yiknimadøy jade'ents ja tpaaty

ku meets ka' ti pudøjkin xmø'øy ja mmigu'uk pøn tkanimadoodip ja'abi ayuujk, jøts ja jade'eñi y'etti, ka'ap ja yjanchja'win myøwenidi kyajaajidi. ¹⁸ Ngajxajkpy øts ja Dios ku øts ja kawinäak xukajpxy ja wenk aaw wenk ayuujk midi mee ka' xkajpxy. ¹⁹ Kuts ø ngajpxy jøts ø n'awa'añ ja jaa'y pøn jaty Dios tja'myajtstip, magoxk aaw øts ja'ayi ne'egi ngajpxy ja ayuujk midi yiknämadoop jøts ka' kawinäak mil ja ayuujk midi kyayiknämadoop.

²⁰ Migu'uktøjkti, ku ja ka'øybi ku ja pøky xpøattit, jade'en mnabyiktä'agidit kidi mut-skuna'jk ti kyamayidinim. Kuts mwìnma'adyit, jade'en mwìnma'adyit sam møjaa'dyøjk yikxon wyinmaadya'an. ²¹ Yide'en jap wya'añ nøky ja kutujk: "Wenk aaw wenk ayuujk øts nyiktunkpaatp ku øts ja naçwii'ñit jaa'y øy mædsoo nmigajpxt, uk ndanigaxtit øts ja' ja wenk jaa'y midi wenk pujx wenk kajp tso'ondip jøts øts ngajpxy jøts øts n'ayuujk ja xyiknajxidit, njade'ents øts ja naçwii'ñit jaa'y nøjkx xkamibøkti, jade'en wya'añ ja nwindsøn'ajtim." ²² Ejxpajtxi dø'øn jayikmøødyip pøn jaty tkamibøjktip ja Dios ku dø'øn ja wenk aaw wenk ayuujk xkajpxti jøts ja Dios ja tmibøjktit, kidi ja'ajip ja jade'en kyujattip pøn tø tmibøjknidi ja Dios. Abiky yja' ja'amidi ku Dios nayide'en myø'øyidi ja ejxpajt ku ja yikxon tyukjatyidi sudso ja tnigajpxidit ja kyajpxy ja y'ayuujk, kidi ja'ajipts ja jade'en tyanibiktaajkip pøn tkamibøjktip ja Dios. ²³ Kuts mee niðuki'iyi mnamyukit jøts mjamadya'aktit jøts tum tigach ja m'aaw m'ayuujkti, jøts niðøn kyanañimadowidit, kuts ja jaa'y pøn ja Dios tkanija'widipnøm jam tyøkitit ma mee mnamyukyidi jøts ja niti nayide'en tkanimadoomidit, ¿ka' meets idø'øn ja mo'tpi jaa'y mdejít? ²⁴ Pøni mgubajtiyipts meets ja jaa'y jøts ja tmadøy ku meets ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnimadyaqjki, pyawinmagyøjxpts ja chinäa'yin ja' jøts pyøky ja tjawit ku ja tmado'ot jøts kudam ja yikpøky'ixy. ²⁵ Jade'ents ja Dios ja tjanchjawit jøts ja tyiknigaxø'køxt pøni sa jaty ja tø chøøni, jøts ja Dios tmøjpikta'akt kuxani, jøts meets ja mnø'ømxit jøts ku meets ja Dios jam xmøøtsønni.

Tundi tuki'iyi tsuj, jøts tum tanibiktaagi sam pyaat'atyi

²⁶ Yide'en me migu'uktøjk idø'øn yjawi xuñ ku mnamyukyidi. Jam niwinäagin pøn ttunk'ajttip ja øøk, jøts niwinäagin y'awa'añdi, uk ja'ats ja ñigajpxtip pøni sa ja Dios kyajpxy y'ayuujk wya'añ; jamts niwinäagin kya'amaamyidi, wenk aaw wenk ayuujk ja yiktundip, jamts pøn tkajpxnajxtip ja wenk aaw ja wenk ayuujk. Øy'ajtp ku jade'en xundi, nugo ku xja'myatsti jøts ku nayide'en ja mjanchja'win xyikmøjidit. ²⁷ Ku ja wenk aaw wenk ayuujk xkajpxtit midi kanimadooni, namajtsk niðigøøk ja'ayi mgajpxtit jøts niðu'ukjaty; jøts kuwaní tu'uk tkajpxnaxt ja ayuujk. ²⁸ Pøni ka'ats jam pøn, pøn ja ayuujk tkajpxnaxp, ka'ats ne'egi ja wenk aaw wenk ayuujk xkajpxtit, kinadyu'uk ne'egi ja Dios xmøøtmadya'aktit. ²⁹ Nayide'ents xu'undit pøni mnigajpxwandip ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk, nayide'ents namajtsk niðigøøk ja'ayi mgajpxkojtit, jøts nayide'en niðu'ukjaty, pønts kakajpxtip wants ja ja'ayi tpatmadowdi jøts t'ejxti pøni tøøp uk ka' tyiy. ³⁰ Pøni wyinmäa'nmyøøpyts ja Dios tu'uk ja jaa'y midi jam patmadoop, wants ja tkajpxmi jøts ja y'amo'ont pøn ukajpxp. ³¹ Jade'ents mee mgajpxt niðuki'iyi pøni winmaa'nmyøøjyidip ja Dios, jøts jade'en xem yam mnänky'ixpøkidit jøts mnagyajpxjot'amøkiyidit. ³² Tuda'aky idø'øn, tsuj idø'øn ja kyajpxtit pøn ja Dios kyajpxy y'ayuujk tnigajpxidip, ³³ jabi ja øy'ajtinxi ja jotkujk'ajtinxi ja Dios chøjkpy, ka'ap ja tsep, ka'ap ja nugo o pøngapøn ttatøkit ja madyaqjkin.

Nayide'en meets idø'øn xu'unnt sam niðuki'iyi ma jaty ñamyukyidi ja janchja'wibi jaa'dyi midi adøm nmigu'uk'ajtyindip. ³⁴ Ka'ap idø'øn ja tø'oxyøjk xyikajpxtit ku mnamyukidit, pø ka'axi jade'en kyutukyi. Mbadu'undip idø'øn ja kuwaní sa ja Dios kyutujk wya'añ. ³⁵ Pøni yiktøøwandip tigati, jam tyøjkjotp tyiktø'ødit ja ñiyaa'y; ka'axi y'øgyaxi'iky ku tø'oxyøjk kyajpxy ma mnamyukyidi ku Dios x'ajot'atti.

³⁶ Ja'myatsti migu'uktøjk ku meets jawyeen ka' y'ijty xnijawi ja Dios kyajpxy, jøts ku mee ka' nadyu'ugyi xnijawi ya'atpi ayuujk. ³⁷ Pøni jam tu'ugin tjawí ku

tnijawí sudso ja Dios kyajpxy y'ayuujk tnigajpxit, uk tø tjawí ku ja Dios Espíritu Santo tø wyinmaaq'nmyø'øyi, paat'ajtip jøts tja'gyukit ya'atpi ayuujk midi meets ixyam ndaniguejxpy jøts ku nwindsøn'ajtim yø tkutujki. ³⁸ Pøni ka'ats ja tkutujkjawi, ka'ats ja nayide'en ja ejxkajpin pyaat'atyi. ³⁹ Jade'en migu'uktøjkti, jotmay'atti sudso ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnigajpxidit, jøts kidi xpayø'ødyi pøni kyajpxtip ja ja'a'y ja kanimadooni ayuujk; ⁴⁰ tum øy tsujs idø'øn ja xu'undit, ka'ap anaxukpim.

15

Ku ja Cristo yujkpyijk yadigojk

¹ Ja' migu'uktøjk ixyam ndukja'myatswandip midi tø njanigajpxmi, ja Dios ñitsoojkin ayuujk. Ya'at kajpxy ya'at ayuujk meets idø'øn tø xkupiky, jøts nay yø' meets idø'øn ixyam mdsinaa'yin'ajtpy. ² Ja'agøjxp meets idø'øn nayide'en ja Dios myiknitsø'øgyidi, pøni mbadundip idø'øn midi tø ndukmadowdi, jøts pøni tu'ugyi dø'øn ja mjanchja'win xyikyø'ødyi.

³ Ja' meets idø'øn tø ndukmadøy midi ø nayide'en tø nyiktukmadøy. Tø mee nda'awa'añ ku adøm ja Cristo tø xku'o'jka'am, ku adøm nbojkpitumbijaa'y'ajtyindi sam jap nøkyijxpy yjaabyetyi jøts jade'en ja wya'añ; ⁴ jøts nayide'en tø ndukmadowdi ku tyikjutøjkidi, jøts ku ja kyimidigøk xøow yujkpyijk yam nayide'en ja nøky tnigajpxmi; ⁵ jøts ku ja ojts jadigojk ñank'yijxyiyi yam ja tø yja'oo'kni jam Pedro wyindum, ja' ja ojts t'ixy jøts jadigojkøjmyi ma ja kyudanaabyitøjk jam wyinatyi. ⁶ Jøts nimagoxk magø'pxñaxy ojts y'ejxmiyi ja janchja'wibi ja'a'y tuktøni, may nay jaa yujky'attinim winqagin tø y'ooknidì. ⁷ Jøts ojts y'ejxmiyi ja Jacobo midi Santiago yiktejp, jøtsnim nidiuki'iyi ja kyudanaabyi ojts y'ejxkøjxmiyi.

⁸ Jøtsnim ø tyimy'ix'oojk nayide'en tø n'ejxmi, øy øts idø'øn øy tsuj tø njagatso'onda'aky n'uktejint sam ja'adi. ⁹ Ja'agøjxp øts idø'øn øy ngamøji ngakøjxpi, pø øtsxi dø'øn ñamyayi jawaani mutsk wiimbidsømp, ka'ap øts nayide'en sam ja nwindsøn'ajtim kyudanaabyidi, jøts ni xjagapaat'aty øts jøts ø nwindsøn'ajtim kyudanaabyi nyiktejt, jabí ka'axi øts y'ijty nmaa'kxti pøn jaty tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim. ¹⁰ Tøts øts ja Dios xjanchmi'ø'y'aty, ja'agøjxpts øts ixyam jade'en njaa'y'aty pøni sa øts ja tø xamidsøky, tøts ja chojkin ja ngupojki, ka'ap øts ja nugo tø xanax. Tø ne'egi jawaani kajaa nduñ sam ja tø tkatundi ja nmigudanaabyitøjkti; kidi øtsipts kø'øm tø ndyimyajada'aky, ja Dios øts idø'øn ja myøk'ajtin jade'en tø xuktuñ y'ø'y'ajtingøjxp. ¹¹ Ka'ats ja ndunk'ajtint pøni øts jawaani tø nduñ, uk tøts ja yjadu'ukpi nwindsøn'ajtim kyudanaabyi jawaani tyundi; nugo ku øots tum ja' tø nnigajpxy ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ø'y'ayuujk midi mee tø xjanchjawi.

Ku ja oo'kpi jadigojk yujkpyøktit

¹² Pø njanigajpxpys øts ku ja Cristo tø yujkpyiky jadigojk, ¿sudso dø'øn jam muum wya'andi ku ja oo'kpi kyaujukpyiky? ¹³ Pøni ka'ats ja oo'kpi jadigojk yujkpyøkti, ka'ats ja Cristo nayide'en tø yujkpyiky jadigojk; ¹⁴ pøni ka'ats ja Cristo jadigojk tø yujkpyiky, ka'ats øts ja ngajpxy tyuñ midi øø ndijpy Dios kyajpxy Dios y'ayuujk, jøts ni kyatumi meets ja mjanchja'win midi mjadsinaadyip. ¹⁵ Kuts idø'øn ja wyinaty janch jade'en, Dios tyestigi atayats øø nwimbidsømni, pø tøxi øø nnimy ku ja Dios Teety jadigojk tyikjujkpyiky ja Cristo; pøni tiyts ku ja oo'kpi jadigojk kyaujukpyøkti, ka'ats ja yjanchi ku ja Dios Teety ja Cristo tø jadigojk tyikjujkpyiky. ¹⁶ Pøni ka'ap ja oo'kpi jadigojk yujkpyøkti, ni ja Cristots kø'ømbaqat jadigojk tø kyaujukpyiky. ¹⁷ Pøni ka'ats ja Cristo jadigojk tø yujkpyiky, nitits meets ja mjanchja'win kyawa'añ; nayı mbøkyjotp m'ayo'onjotp mee mdsøøni. ¹⁸ Pøni jade'ents ja', tøts inet idø'øn tyimy'oo'kti pøn jaty ja Cristo tø tjanchjawi ku tø yujky'attit. ¹⁹ Pøni yayi adøm njøp'ijxy'ajtyim ja Cristo ñitsoojkin jøts ja nayı yayi ndajujky'ajtint næxwiin, ti adøm n'ayøøy, adøm ne'egi yikxon ayo'ijxyim ja jatim, nigidi pøn jade'en ku adøm jade'en n'adøjtsin.

²⁰ Ka'ats ja yjade'eni, tø dø'øn ja Cristo tyimyjanch jadigojk yujkpyiky; ja' idø'øn kø'øm midu'uk tø ttunjøpi, jøts idø'øn wyinaty nayide'en yujkpyøkti ja abiky oo'kpidi. ²¹ Pø tu'ukxi ojts ja jaa'y ja o'jkin tyiktso'onda'aky ya naxwiiñ, nayi tu'ukts ja' pøn ojts tyiktso'ondakmi jøts ja oo'kpi jadigojk yujkpyøkt. ²² Jade'en sam niduki'i yi ja o'jkin yikpaqatyi Adán pyøkyøjxp, nayide'ents wyinaty niduki'i yi ja jujky'ajtin xemikøjxp yikmo'odi pøn ja Cristo tjanchja'widip. ²³ Tanibiktaqagits idø'øn ja wyinaty ja xemikøjxpit tsinäa'yin nyikmo'øyindi. Ja Cristo jawyeen pø ja'axi jawyeen tø yujkpyiky, kuts ja Cristo mye'entnim jaanimts wyinaty yikmo'odi ja tsinäa'yin xemikøjxp pøn jaty ja tø yjanchjawiyi. ²⁴ Jats idø'øn wyinaty tuki'i yi kyixy, ku ja Cristo wyinaty tyikudigøøgyixy niduki'i yi pøn jaty jaa windsøn'ajttip naxwiiñ, jøts pøn wyinaty yikutujktip, ana'amdiip, pøn tmidsep'ajttip ja Dios; jøts idø'øn ja Cristo wyinaty ja Dios Teety ttagidøjkigiyijxy tuki'i yi wine'enin ja tja'aty. ²⁵ Pø jaanimts idø'øn ja Cristo wyinaty kuwanı yikutuky kunim ja myidsep ttekpya'an'ajtkøxt, ku ja Dios Teety ja jade'en wyinaty tø tyamidsøkyi jøts ja myidsep ja tmimajada'akt, ²⁶ jøts ix'oojknim ja o'jkin ja Cristo t'ukmimajadaknit ku ja jujkpyøjkin tyiknaxkida'akt. ²⁷ Pø tøxi ja Dios Teety ttsøky jøts ja Cristo tuki'i yi tyikutukt. Kuts idø'øn ja nøky jade'en yjawa'añ, ka'ap idø'øn ja Dios Teety tyagida'agiyi jøts ja Cristo ja yikutukiyit, pø ja'axi tø ttsøky jøts ja Cristo tuki'i yi tyikutukt. ²⁸ Kuts idø'øn ja Cristo wyinaty tuki'i yi tø tmimajadakixy, wñets ja wyinaty ja Dios Teety kyutujk tkupøjkti, pø ja kuxi ja Dios U'ngi. Jøts idø'øn jade'en ja Dios Teety myøjkutujk o madssoo wyingaxø'økt pøn ja Dios U'nk tø ttamidsøky jøts ja myidsep ja niduki'i yi tmimajada'akt.

²⁹ Jam yjawi pøngapøn ja oo'kpi tkunøbatti. ¿Tigøjxpts ku jade'en m'adø'øtsti? Pø nømdipxi ku ja oo'kpi kyajujkpyøktit jadigojk, ¿sudsots ja xkunøbatidi?

³⁰ ¿Ti øots jeexyip ndamidanaapy ja ayo'on ku øots njemjaty ndejaty, pøni ka'adam ja yjanchi ku jadigojk njujkpyøjkint? ³¹ Janch ø migu'uktøjk idø'øn nwa'añ, wingon øts ja o'jkin jabom jabom n'ixy; ka'ats øts ja nwandijy, ja'ayi øts nugo ndyimdyajotkujk'ajtpy ku meets ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø xjanchjawidi. ³² Pøni kajpxwamp øts, nø'ømp øts inet ku øts ja jaa'y jawaani xkayikpa'ookti jam Efeso. Tøts øts ja nmimajada'akti, ¿tits øts idø'øn jade'en nbijkpy? Pøni janch tiy idø'øn ku ja oo'kpi jadigojk kyajujkpyøkti, jade'ents ne'egiñdu'unindit sam wya'andi: "Wants yikxon tjaaktyimkyaa'yindi tjaaktyimy'uujkyindi ixyam jabi o'jkindipts jabom."

³³ Nay'ejx'etidim jøts mgayikwin'øndit. Sam ja kajpxy wya'añ: "Ja kø'øm ka'ømyigu'uk idø'øn kayu'kxtip pøn tyikma'ttip ja myigu'uk chinäa'yindi." ³⁴ Yiktso'onda'akti jadigojk tiy tsuj ja mdsinäa'yindi, kidi pøky x'uktunk'ajtnidi, pø ka'axi xumnijawidi ja Dios. Paty øts yide'en nwa'añ jøts xtsø'ødyunjawidit ja mga'øwyinmäa'ñ.

Sa dø'øn ja oo'kpi jadigojk yujkpyøktit

³⁵ Jamts inet muum ma tyiktø'ødit: ¿Sudo dø'øn jadigojk ja oo'kpi yujkpyøktit? ¿Sa dø'øn ja ne'kx wyinaty t'ixy?" ³⁶ ¡Xøjknat! ¿Ku me tigati x'ukni'ipy, nay ja tømt idø'øn pidsømp ku ja myuxy? Kuwanixi ja kyudigøy jøts ja ujts myuxy. ³⁷ Ka'axi ja tømt pajk tyimñayide'en t'ixy sam ja ujts midi muxp, oy yja'ariindømt pajki, uk yjamidi tømdi. ³⁸ Ja Diosts ttanibiktaqkip jøts ja tømt pajk myuxt pøni sa ja ttsøky, jøts pøni sa dø'øn pyaqat'atyi ja tømt midi yiknejp. ³⁹ Tumdigachxi tuki'i yi t'ixy tigati; wenk ja jaa'y ñe'kx t'ixy jøts wenkts ja jiyujk ñe'kx t'ixy, wenk nayide'enmi midi ja kyajnk jamdi, jøts wenk ja ajkx ñe'kx. ⁴⁰ Jats ja ne'kx midi tsajpjøtpyit'ajttip jøts nayja ja'amidi midi naxwiiñ'ajtmidiip; midits idø'øn tsajpjøtpyit'ajttip, wenk idø'øn ja chujidi, ka'ap ja nayide'en kyaxø'økti sam ja'adi midi ya tsuj naxwiiñ'ajttip. ⁴¹ Wenk yø xøøw tyii'kxy, wenkts yø po' chamämi; jøts nayi wenk yø maqadsa' tyøø'kxmidi, jøts tigajtstip yø maqadsa', wenk yø tyøø'kxti tu'uk tu'uk. ⁴² Nayide'ents idø'øn yjaty ku oo'kpi jadigojk yujkpyøkti. Putsnip ja' midi ñe'kx yiknitajp, jøts midi ñe'kx jadigojk jujkpyøkp niujuunits idø'øn ja kya'uk'oo'knit. ⁴³ Ja' yiknitajp midi yiktatsø'ødyump, jøts yujkpyiky midi janchtaxonda'akyim xemikøjxp.

Ja' yiknitajp midi' kamøk, midi kamajadakp, jøts yujkpyøkt jadigojk midi janch møk mœjaaw. ⁴⁴ Ja ñe'kx yiknitajp midi yikwın'ejxp jøts midi yiktomp yikmajtsp; jøts ja ne'kx yujkpyøkt jadigojk midi kayik'ejxp, kayiktomp, kayikmajtsp. Pøni jats ja ne'kx midi yik'ejxp jøts y'øøky tyigøy, nay jats ja ne'kx midi kayik'ejxp midi ka'oo'kp kadigøøpy.

⁴⁵ Jabi yide'enxi ja Dios kyajpxy wya'añ: "Ja'ukyikmøøyxı ja mijawyeen jaal'y ja jujky'ajtin, pøn idø'ön Adán'ajt"; ka'ats ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yjade'eni sam ja Adán y'lijty, tyimyikjujky'ajtpi ja ja'ayi myiñ. ⁴⁶ Jawyeents adøm ja ne'kx tø nyikmø'øyim midi ya nmøøt'ajtyindip naxwiiñ; jøtsnım wyinaty ja ne'kx nyikmø'øyindi sam ja nwindsøn'ajtim ñe'kx t'ijxy ku ja yujkpyijkjy jadigojk. ⁴⁷ Naxne'eyxi ja Adán ñe'kx'ajt naxwiiñit jaal'yin; tsajpjotpts ja myiñ ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ñe'kx paty ja jawaani øy. ⁴⁸ Tum jade'ents adøm nne'kx ya naxwiiñ t'ijxyim sam ja jawyeen jaal'y ñe'kx t'ijxy, midits idø'ön wyinaty yikmø'øyimp jade'ents ja t'ext sam ja nwindsøn'ajtim ñe'kx. ⁴⁹ Nayide'en sam adøm ya naxwiiñ tø n'agojnajxyim ja midu'ukpi jaal'y, kuts jam tsajpjotp nayide'ents adøm nøjkx nwimbijtyim sam ja nwindsøn'ajtim t'ixy.

⁵⁰ Yide'en ø migu'uk idø'ön njatijy ku ø ne'kx midi nmøøt'ajtyindip midi xixmyøøt midi ni'jpmyøøt, kidi yø'ojip wyinaty twinguwa'jkip ja Dios ma ja amuum ja kytujk ttanitanit ja jaal'y; midi kataa'nip, midi oo'kp tigøøpy, ka'ap ja pyaat'atyi jøts ja xemikøjxpit jujky'ajtin yikmo'ot. ⁵¹ Ja'ats meets ndukmadoowampy jøts yikxon xnijawidit midi yu'uch, midi amaa'tsk ejtp, midi ka' pøn nugo ajawi tnijawi: Ka'ap adøm niduki'iyi ja o'jkin nbaajtindit; ja'ayi ku tyumdigatst ja ne'kx ku nøjkx ja nwindsøn'ajtim xnimi'iñim, ⁵² wiidsukin idø'ön ja tyunit, ku ja puxuujx jadigojk yjaak'ukyikmadoonit. Winets idø'ön ja oo'kpi yujkpyøktit jadigojk mørøt ja ñe'kx midi xemikøjxp myiujky'attip; pønts wyinaty jujky'ajtipn'im ja'ats ja ñe'kx tigatstip. ⁵³ Kuwanixi dø'ön tyigatst ø ne'kx midi adøm ya naxwiiñ nmøøt'ajtyindip, midi amojip, midi køjxp, midi anuu'kxip; jøts ja nyikmø'øyint midi xemikøjxp etp ja'agøjxp ku ja kyakixy ni'kya'amøji. Jøts adøm wyinaty nmajtstuujtyim ja ne'kx midi oo'kp midi tigøøpy, jøts ja nyikmø'øyint midi nijuuni ka'oo'kp midi xemikøjxp ejtp. ⁵⁴ Kuts adøm idø'ön wyinaty tø nmajtstuujtyim ja ne'kx midi kajajkp, jøts wyinaty ja ne'kx tø nyikmø'øña'am midi jajkp, jøts ku dø'ön wyinaty ja ne'kx tø nmajtstuujtyim midi oo'kp jøts wyinaty tø nyikmø'øyim midi xemikøjxp jujky'atp, jaanims idø'ön ja Dios kyajpxy tyø'ot midi jap jaabyety nøkyijxpy ejtp: "Tø ja o'jkin yikmimajada'aky. ⁵⁵ O'jkin, ¿ma dø'ön ja mdukta'o'jk? ¿Ma dø'ön ja mœk'ajtin tø xyikwingaxi'iky?" ⁵⁶ Ja pøky idø'ön ja o'jkin xukta'oo'kimp, jøts ja mœjaal'gyutujk idø'ön ja tyamøj'ajtpy midi ka'uktunip. ⁵⁷ Ndamøja'wampts ja Dios Teety ku ja tø xyikmajadajkyindi nwindsøn'ajtim Jesucristo pyudøjkingøjxp.

⁵⁸ Jade'ents migu'uktøjk idø'ön, mœk jøts tu'ugyi ja mwinnmaa'ñ xjaakpiktakojtit jøts ja nwindsøn'ajtim tyunk xjaakyikyø'øgyoitit; pø mnija'widipxi ku ka' nugo wyindigøydi ja mdunk midi ja nwindsøn'ajtim mduktuujniip.

16

Sa ja pudøjkin myukt

¹ Ku xyikmuktit ja pikta'aky midi mdabudøkidip ja abiky kugajp ja migu'uk midi tjanchja'widip ja Dios, yide'en xu'undit sam ø nayide'en tø ndukmadowdi pøn jaty jam Galacia etjotp namyujkidip. ² Kija' idø'ön windomingi xpukondu'uttit ja mijuu'ñ pøni wine'en tø mmajada'akti, jøts ja xpøkjø'øktit a'ejxi, jøts wyinaty abaqadi xyik'awejaxnidu ku ø nnøjkxt. ³ Kuts øts jam wyinaty nnijkxy winets ø wyinaty nguexy ja jaal'y jam Jerusalén pøni pøn mee mwilijxpy, jøts øts ja nøky ja nmo'odit jøts ja mørøt tyiknøjkxtit ja pudøjkin.

⁴ Pøni paat'ajtiyip jøts ø nnøjkxt, øyts øts ja wyinaty xmøøtnøjkxti.

Ku Pablo tnigajpxy ma jaty ja wyidetwa'añ

⁵ Kuts jam wyinaty nnijkxy ma meets jam, jawyeen ø nnaxwa'añ jam Macedonia etjotp, jøtsnim øts jam Corinto wyinaty nj'a'aty. ⁶ Ni kyajaa øts jam yjawí ndaa'nit ma meets jam, jotmøñ øts jam nyiknaxy ja xuxpyoj jøts mee nayide'en wyinaty x'atskexy ma ø wyinaty nnijkxy. ⁷ Ka' meets idø'øn nugo pojın n'ukninaxwa'añ, nmøøtqa'níwyampy meets idø'øn niyjeky pøni yikutujkpy ja Dios. ⁸ Yam øts Efeso kajpkøjxp njaaktaa'níwyaa'añ kunim Espíritu Santo xøøw tpaatt. ⁹ Øy øts idø'øn may ja jaa'y xjamiekyidi ya Efeso kajpkijxy, jats ja jaa'y nayide'en pøn ø xmadowandip jøts øts ja ndukmado'odit ndukyikyujtit ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja'!

¹⁰ Pøni ja'tp ja Timoteo jam, m'ejxtibim jøts jotkujk jam ñayjawiyit jøts niti tkadajot-may'oookt, pø nayi nwindsøn'ajtimxi yja' ja tyunk'ajtip sam øts. ¹¹ Paty idø'øn ja tum jade'en xkupøktit, jøts jade'en xpudøkidit jøts øts øy tsuj yam xpaatt, pø n'awijxpyxøt øts ja yam møøt ja myigu'uk pøn møøt wyidity.

¹² Tøts øts Apolos njanchjamuu'kxa'aqy adøm ja nmigu'uk jøts ja jeexyip tmøøtnijkxy ja migu'uktø pøn jaty meets m'ats'ejxwajnip, ka'ats ja ixyam inet myajada'akt; jaanim ja ñøjkxt ku y'awatsit.

Ku ja Pablo t'ukyajknija kajpxpoo'kxin

¹³ Wijyim mnabyiktø'agidit jøts ejtp møøt ja mjanchja'win xyik'ettit. Yaa'dyøjk in tuki'iyi xmidanidit jøts jotmøøt mnabyiktø'agidit. ¹⁴ Pøni ti jaty mdundip, tsojkingøjxp pa'ayo'owingøjxp ja xu'undit.

¹⁵ Mnija'widip migu'uktøjk ku dø'øn ja Estéfanøs møøt ja myigudøjk jawyeen tjanchja'widyi ja Dios kyaajpxy y'ayuujk jam Acaya etjotp. Tøts ja ñadyamiyøxyidi jøts ja tpudøkidit ja jaa'y pøn ja janchja'win tmøøt'ajttip nayide'en. ¹⁶ Pøni jade'ents ja tyundi, nayide'ents mee mbaqat'atyi mdu'unt, jade'ents ø ndsøky jøts meets ja xmirado'ot jøts ja nayide'en xpudøkidit, nayide'en xu'undit ja jaa'y pøn jaty tundip pøn jaty pudøjkidip. ¹⁷ Tøts idø'øn njanchtajotkujk'atti ja Estéfanøs, ja Fortunato jøts ja Acaico ku ja ya tø y'atsmendi jøts ø tø x'atspaatti, ja'ats øts ojts ja pudøjk in xmo'odi jøts meets jade'en myikudanaqay. ¹⁸ Tøts idø'øn ja xjanchyikjot'amøkpøkti sam ja jam nayide'en myikjot'amøkpøjkidøø. Ngajxajkimp idø'øn ja yjade'emb i jaa'dyi.

¹⁹ Mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja janchja'wibi jaa'dyi pøn kugajp'ajtip Asia etjotp. Mjanchkajpxpoo'kxitip ja Aquila jøts ja Priscila, jøts nayide'en niduki'iyi ja jaa'dyi midi xuminamyujkidip ja' tyøjkjopti, pøn nayide'en tø tjanchjawidi ja Dios sam meets. ²⁰ Nayide'ents mgajpxpøø'kxyidi pøn jaty yam tø tjanchjawidi ja Dios. Nagyajpxpoo'kxitip niduki'iyi xem yam sam ja Dios ttsøky'aty.

²¹ Pøn idø'øn Pablo'ajtp, øts idø'øn kø'øm njaapy ya'at nøky jøts ndanigaxidi ya'atpi kajpxpoo'kxin.

²² Pøni ka' pøn tkupiky jøts tkatsøky ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, wan wyinaty kø'øm ttani'ixy. iWingonip ja nwindsøn'ajtim!

²³ Mmo'ojidip ja nwindsøn'ajtim ja kyunu'kxin. ²⁴ Meets niduki'iyi ndanigajxtip ja tsojkin ja pa'ayo'owin Cristo Jesús køjxp. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA MYI~~I~~MAJTSKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA CORINTI JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi ja janchja'wibi pøn jam Corinto

¹ Øts idø'øn Pablo'ajtp. Tø øts ja Dios Teety xamidsøky jøts ø ngudanit ja Jesucristo. Jøts nayide'en ja Timoteo midi øts møøt ya'at nøky nja'ay jøts øts ndanigaxi pøn jaty ja Dios Teety ja'ajtidip jam Corinti, jøts nayide'en pøn jaty jam Acaya etjotp tsinaadyip. ² Paattti kupøjkti ja Dios Teety jøts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin jøts ja yotkujk'ajtin.

Sa Pablo y'ayo'ombaajty

³ Tkajxajkyindi ja Dios midi tyeety'ajtpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, jabi jade'enxi dø'øn ja tyeety'ajtin tyiknigaxi'iky ku adøm x'ayo'ijxyindi, nijuuni xka'ixmajchindi, ejtp xkajpxjot'amøjkandi Dios'ajtingøjxp. ⁴ Ja'agøjxp ja Dios xkajpxjot'amøjkandi pøni sa jaty nidu'uk nidu'uk n'ayo'ombaqajtyindi jøts jade'en nnija'wandit sudso dø'øn ja nmigu'uk nayide'en ngajpxjot'amøjkimyandit sám ja Dios tø xpudøjkandi. ⁵ Nayide'en sám adøm kajaa ngu'ayo'ombaqajta'andi ja Cristo yja', kajats ja nayide'en ja jot'amøkpøjkìn xmø'øyim. ⁶ Ixyamtø øts nyikjemduñ ja'agøjxp ku meets ndukmadøy ja nitsoojkin ayuujk jøts ku meets nayide'en ngajpxjot'amøjkidi. Ku øts yø'øbi ayo'on ndanaxy, ja Dios øts tø xkajpxjot'amøjki. Nayi meets m'øy'ajtingøjxp øts idø'øn jade'en tø njaty jøts meets nduknijawit sám nayide'en ja Dios mbudøkiyidit ku nay yø'øbi ayo'on wyinaty xpaatti. ⁷ Njantyimyjøp'ijxy'ajtpy øts idø'øn jøts meets nayide'en ja Dios myikjotkujk'atiyidit sám øts, øy idø'øn nayide'en mjaa'ayo'ombaqatti.

⁸ Meets migu'uktøjkti, jade'en øts ndsøky jøts meets waani x'ext xnijawit sa øts idø'øn jam ja ayo'on nyiknajxy Asia. Yikxon øts møk ja ayo'on jam n'ijxy, niti awejxin niti jøp'ejxin øø wyinaty nga'ukmøøt'ajtni, niti majadaajkints øts, ja o'jkin yjøp'äm øts wyinatyni. ⁹ Jade'ents øts idø'øn ojts jam nnayjawiyi sám ja jaq'dyi pøn ja xyøøw tø yiktanimacho'owiñi jøts ja o'jkin tpaattit. Øts idø'øn ja ne'egi ku jade'en yjajty, jabi jaanimxi øts ja Dios idø'øn tuki'iyi nmibøkøjxi jøts ku oo'kpibaat ja tyikjujkpyiky. Jøts øts jade'en nja'gyujkiyii'ñ ku adøm niti kø'øm xkama'øyim. ¹⁰ Ja' øts idø'øn x'axajtujk x'agø'ødujk jøts øts jade'en ja o'jkin xkadukpaajty, jøts nayide'en xyiknitso'ok'ejtint ku ja o'jkin wyinaty xmimajada'akwa'añim. ¹¹ Nayide'en meets idø'øn ja mdsapkaaky tyumi ja'agøjxpts adøm idø'øn ni'amuki ngajxajkindit ja Dios jøts øts ja pudøjkin xmøy'ett.

Tigøjxp idø'øn ja Pablo ojts kyanijkxy Corinto

¹² Ja'agøjxp øts n'qaw njoojt yotkujk'aty ku øts nnijawí ku øts o madsoo øy tsuj tø nyiknaxy ja ndsinaaq'ýin, niti taay. Tu'ugyi øts ja Dios ja y'øy'ajtin tø xabudøki, ka'ap øts ja ngø'øm wiyy'ajtin tø myajada'aky. Meets windumxi dø'øn øts ja ndsinaaq'ýin øy tø nyiknaxy. ¹³ Jøts nayide'en ja nøky midi meets tø ndanigaxi, niti taay ja tkamøøt'aty, mibøkøxti ja!. ¹⁴ N'awijxy'ajtpy øts ku meets ja njaq'y'ajtin xkupøjkit tuki'iyi sám ixja waani tø xkupøk'okwa'andi, jøts jade'en nnadyajotkujk'ajtandit nixem niyam ku wyinaty myeni jadigojk ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

¹⁵ Ja'ayi ndamøj'ajtpy ku meets idø'øn tø xkupøjkn, jøts ø nwaa'añ ku meets majtsk ojk n'ats'ejxwa'añ jøts jade'en n'atsyikjotkujk'attit. ¹⁶ Ja'agøjxpts ndanibiktaajkiyii'ñ jøts ku øts ya nmiñ Macedonia, myiawyeen meets n'uk'ext jøts jadigojk ku nwimbejtnit. Wanik meets xpudøkit jøts øts nja'tt jam Judea. ¹⁷ ¿Ka'ap øts idø'øn ja ndejint yikxon ndyimdyanibiktaajkiyii'ñ ku øts øjts jam nga'uknøjkxni? ¿Sa tø mwa'andi, jade'en øts idø'øn xijy sám muum ja jaq'y ja yja' nugo tyikmajada'aky ku ja nugo t'ukupiky jøts ja ka' t'ukpaduni? ¹⁸ Pø ka'axi. Wa'ats ja Dios tnijawí ku ka'ap øts jade'en nugo

ndaaq'aty. ¹⁹ Jabi ka'axi ja Dios U'nk Jesucristo tyaaq'aty midi øøts ja yja' ngajpxwa'kxøø mœøt Silvano jøts Timoteo, ma meets jam. Pyadunguijxpy ja y'ayuujk ja', ²⁰ jøts ja' tuki'i y i tmidanaagyøjxp pøni ti jaty ja Dios Teety ñi'adso'owip. Ja'agøjpxxi ja xyøøw ja yikajpxpaatty ku adøm Dios Teety nmøja'wa'am ngunuu'kxyja'wa'am ja myøj'ajtin jøts nwø'qñim janch tiiqyajpxy idø'øn yø', nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp. ²¹ Nayi Dios Teetyxi adøm idø'øn xukmøøt'ejtindip ja Cristo jøts øøts ja tø xjibiky jøts øøts ja jade'en ngajpxwa'kxit ja yja'. ²² Tø nayide'en ja Espíritu Santo xmø'øyim midi ejxpajt'ajtp ku adøm ja xja'ajtyim, jøts jade'en nnija'wøndit ku xmøy'ukwa'añindi ja jujky'ajtin midi xemikøjxp'etp.

²³ Ñija'wødyaapy ja Dios ku meets nga'uknøjkxni jade'engøjxp ku meets ka' nyikjotmay'ooktøkiwya'añ ku mœk nwindsø'ødyit. Pøni ka'ats yjanchjade'eni, pø jats øøts idø'øn ja Dios kø'øm xiidyu'unt. ²⁴ Ku meets wyinaty nninijkxy, ja xondaajkin ja øy'ajtin meets ndanøjkxwampy. Ka'ap meets nda'aguwønøwya'añ ja janchja'win pø mœkxi meets ja xmøøt'ajtni.

2

¹ Jabi ja'agøjpxxi meets idø'øn tø nga'uknøjkxni ku meets nugo n'atsykjotmay'ooktøkit. ² Ja ku meets n'atsykjotmadyøkit, qønts øts idø'øn ndajotkujk'atp? ¿Kidi meedsip? Yamts meets wyinaty kø'øm tø nyikjotmadyøki. ³ Patyxì meets tø nnijayi jawyeen jøts jam tuki'i xyik'øyidit xyikpaadidit ku øts jam wyinaty nja'aty jøts meets xaxonda'akt. Jabi jade'enxi nwø'qñ ku mee mxondakmit ku meets x'ext jøts ku øts jotkujk. ⁴ Ku meets ja'abi nøky ndanija'yiyii'ñ, janchjotmay'oo'kp øts wyinaty, ja ya'axyi ja ji'iyi øts idø'øn wyinaty xmiimajadakp ku meets yjawì ja jaa'y myikwinmaa'nmya'atwa'añidi jøts ø xkagupøktit. Ka' meets nayide'en nyikjotmay'ookwa'añ, ja'axi øts idø'øn nañky'ejxwajnip mabøat meets idø'øn ndsøky nba'ayøy, patyxì meets idø'øn ngajpxwiyj.

Jade'en pyaat'atyi jøts yikmaa'kxukt pøn tø tyundigøy

⁵ Ja jaa'yu'nk pøn øts idø'øn tø x'ukyikjotmadyøki ka'ap øts ja nadyu'uk tø xyik'ayøy jabi nixem niyamxi meets idø'øn ndejint winaqagin tø mbaajtmiyidi nayja'abi jotmay. Ka'ap ø nwø'qñ ku njum. ⁶ Ka'ap øts ja mœk n'ukwindsø'øwyani pøn idø'øn tø tyundigøy. Jabi tøxi meets ja njum ne'egi kø'øm xkastigimøøñi. ⁷ Jade'en idø'øn ne'egi pyaat'atyi jøts meets ja xmaa'kxujknit, kajpxjot'amøkidi, ja kuts ja jotmay myimajadakniyit jøts jade'en ja chïnaq'ayin tyikwindigøøñit. ⁸ Paty meets ixym ja may'ajt n'amidøy jøts jadigojk ja tsojkin ja pa'ayo'owin xmo'odit. ⁹ Tø meets ya'atpi kajpxy ya'atpi ayuujk jawyeen ndanijayi ja'agøjxp jøts ø n'ext nnijawit pøni xjanch'ukpaduujnidip øts idø'øn ja ngutujk. ¹⁰ Paty xnijawidit, pøni pøn meets mmee'kxpy, nayide'ents øts ja maa'kxin ja nmøømyi. Pøni tø øts idø'øn tigati nmee'kxy, ja'agøjxpts øts jade'en tø nduñ ku mee n'ayo'ixy, y'ijxpy ñija'wip ja Cristo. ¹¹ Jøts jade'en o tigati tkadamøj'att ja miku'wøndsøn Satanás, jabi nnija'wampxi adøm wa'ats ku ja o tigati tamibøki tamil'ejxi.

Ku ja Pablo ttajotmay'øøky ja Tito jam Troas

¹² Ku nja'jty jam Troas jam kajpjotp, nugo øts ndunk jam tyimy'ity øy madsøo jøts øts ja Cristo yja' ngajpxwa'kxit. ¹³ Yamts øts wyinaty tø nja'uktundsoo'mi, kumi ka'ats øts øy njotkujk'aty ja'agøjxp ku øts ja Tito jam ngapaqajty, adøm ja nmigu'uk, patyts øts jam øjts ndso'ongojmi jøts øts ojts nnøjxni jam Macedonia.

Ku ja Cristo mœøt nmajadak'ityindi

¹⁴ Nmøja'wimp ngunuu'kxyja'wimp ja Dios Teety ku ja ejtp xyikmajadajkyi tu'ugyi mœøt ja Cristo, jøts ja kyajpxy jøts ja y'ayuujk ja xukajpxwa'kxyim øy magama. ¹⁵ Y'øyja'wip chuja'wip ja Dios Teety pøn ja Cristo mœøt y'ity jøts ja yja' tkajpxwa'kxi.

¹⁶ Øy ja magama ja y'ixpøjkin wyidity jam muum tkamibøkti, o'jkin tigø'øyin ja yiktatiidyu'undip. Jøts muum tjanchjawidi, ja'ats ja tyajujky'attip xemikøjxp. ¿Pønts idø'øn yø'øbi tunk nugo niyjøjxk tyimy'ukniyajtp? ¹⁷ Jabí ka'axi øots ja nugo ndameembyiky ku øots ja Dios kyajpxy ngajpxwa'kxi sam muum y'adø'øtsti, uk ka'baat ka'pxy tnigajpxti tum wiimbet ja tnimadya'akti. Ka'ats øots jade'en n'adi'ich, tiy janch øots ja nnigajpxy pø tøxi øots Dios kø'øm xkexy jøts øots kyajpxy ja ngajpxwa'kxit Cristo pyudøjkingsøjxp øy madsoo jam Dios wyingujkp.

3

Ku ja Dios ja chojkin ja pya'ayo'owin jadigojk tyikts'o'ondaajky Jesucristo køjxp

¹ ¿Sa meets idø'øn yø xja'gyuki ku øots jade'en nwø'añ? ¿Kø'øm øots idø'øn xijy nnagyajxa'akwa'añi sam ja muum ma ttundi pøn ja ixpøjkin wenk tyajktip? Ja ejxpajtin øts idø'øn kuwaní ndyimyøøt'atp jøts meets yø n'ixpøjkin xmibøkit? ² Ka' yjade'en, jabi meetsxi myiknigaxi'kpy pøni sa øts idø'øn ja ndunkjøøjp y'øyi. Jade'en ja ñigaxi'iky ku meets ja Dios yja' tø xmibøki jøts øy ja pøn t'ext tnijawit sa dø'øn ja mdsinøa'yin tø tyigatsti. ³ Kø'ømxi ja Cristo jade'en tø mdanibiktaagiyidi jøts m'ejxpajt'attit jøts øts ja ndunk jade'en wyingaxi'iky. Jabi Diosxi dø'øn kø'øm ja y'Espíritu Santo tø tyaky jøts ja y'ejxpajt'att ja'agøjxpts ja' kyakudigøy. Jawaani møj ja', midi anmija'winjotp ja Dios pyiktakpy jøts ka'ap ne'egi ja jawyeembi kutujk midi Moisés kyøxjaay tsøagøjxp.

⁴ Sa jaty øø nwø'añ tiy yø' janch yø', wa'ats øots nnijawi jøts ku øots ja Dios Teety pyudøjkin amuum xmø'øy Cristo køjxp. ⁵ Ka'ap øots kø'øm nnankmyajada'agiyi, ja Dios wyingujkpxi dø'øn chøøñ ja møk'ajtin jøts øots ja øybi ndu'unt. ⁶ Jaa ku øots ja jeexyip tø xkamø'øy ja møk'ajtin sudsots øots idø'øn jeexyip nnigajpxy sa ja Dios chojkin ja pya'ayo'owin jadigojk tnank'yijxyi sa ja naxwii'ñit ja'a'y ñitso'ok'attit. Ka'ap ja tsinøa'yin yikpaatty ku nbadungøjxit tuki'iyi ja Moisés kyutujk, ja Espíritu Santo dø'øn tnank'yejxip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky sudso yikpaatty ja jujky'ajtin xemikøjxp. Ja o'jkin tigø'øyin pyatpy ja anmija'win ku ja Moisés kyutujk ngabadungøjxit yam ja Espíritu Santo yja' tyumyikjujky'aty.

⁷ Jade'en idø'øn ja Moisés kyutujk ja myøj'ajtin kyaxi'iky midi tsøagøjxp yikjaay ku ja aju'uk agujkp yikmøøy, janch tøø'kxp tsamamp idø'øn ja wyeen y'aaw. Jøts janch win'oo'ktip idø'øn ja myigugajp israelit ja'a'y ku ja yjayik'ejxwa'añ. Waani dø'øn ja y'aju'uk møj y'atskaxi'iky, pojñ ja ñøxkojmi. Sa's idø'øn ja janchtyimyøj y'atsmiiñ ja'abi kutujk midi anmija'win ja o'jkin tyukupiky'ajtpy. ⁸ Kuts ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ka'ap ja tmi'abaatty, pø ka'axi ja winmaa'ñ myajada'aky mabaat ja yja'aty ja myøj'ajtin ja y'øy'ajtin midi ja Espíritu Santo xuk'ejximp xuknijø'wimp. ⁹ Sa's idø'øn ja kutujk janch møj, yam ja tjayikudigøy ja anmija'win, sudsots idø'øn ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky jawaani kyidimy'ukmøjít midi adøm ja xagupøjkimp! ¹⁰ Jabi ka'axi ja Moisés kyutujk mørøt ñabyaadyi ja Dios y'øgyajpxy. ¹¹ Øyi dø'øn ja kutujk møj tø yjamiñ ka'ap ja Dios y'øgyajpxy ja twinajxi midi ejtp xemikøjxp.

¹² Ja'agøjxp øots ja njøp'ijxy'aty, paty øots agujk jotkujk ja Dios yja' nnigajpxiyi, ¹³ jøts ka'ap y'ukpaat'ajtniyi jøts øots ndu'unt nayeide'en sam ja Moisés ttuuñ ku ja y'ijty ñawyinjuuxiyi jøts jade'en ja myigugajp tka'ejxtit ku ja y'aju'uk tudø'aky tyigøøni.

¹⁴ Ja israelit ja'a'y ka'ap ja tja'gyukidi tigøjxp idø'øn ja Dios ttanibiktaagi ja kutujk midi ja Moisés yikmøøy. Ni ixyambaat ja tkaja'gyukidinim ku ja Dios ñøky tkajpxidi. Jaanim ja ja'gyukin ja tpaattit ku ja Cristo yja' tkupøjkidit. ¹⁵ Yja'qjakajpxidibimts ja Moisés kyutujk ja'adi, jade'en ja tøø'ejxti jøts ja ñitso'ok'attit ku ja tpadungøxtit.

¹⁶ Kuuyidsik øy pøngapøn tkupøktit ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jatyits ja pyøky ja ñiwa'adsidit jøts ja wa'ats tuki'iyi tja'gyukigøxtit. ¹⁷ Ja nwindsøn'ajtimxi tmøøt'ajtp ja jujky'ajtin jøts ja ja'gyukin, pønts ja nwindsøn'ajtim tjanchja'widip ka'ap ja Moisés kyutujk ja y'ukmimajadakniyidit, ni kya'ukjujky'ajtnidit ja pøky agujkp. ¹⁸ Paty adøm ja

ja'gyukin nmøøt'ajtna'andi ku ja nwindsøn'ajtim yikmibiky. Kuts ja ejtp njotmay'ajtindit ja y'øy'ajtin ja myøj'ajtin, nay ja'ats nãnky'ejxamp xjats adøm jade'en njajtnant sám ja nwindsøn'ajtim. Yujky'ajtingøjxp idø'øn ja jade'en xpudøjka'am.

4

¹ Paty øøts idø'øn nijuuni ngadawindsuuñ ja ndunkjøøjp midi øøts ja Dios y'øy'ajtingøjxp tø xanibiktaagi. ² Jagam jixkø'øm øøts idø'øn nbikta'aky midi amaa'tsk midi tsø'øduñim yiktump. Ka'ap øøts n'ijxy ngøy jøts o pøngapøn nwindaay'att. Ni ja Dios øøts ja y'ayuujk ngakajpxma'jtì. Ja tyiibyi ja yjanchpi øøts idø'øn ja'ayi nnigajpxpy, jøts jade'en nípøn ja'a'y kyawa'ant jam Dios wyingujkp ku øøts n'ayuujk kyatiyi. ³ Ku jaa winaagindi pøn tkaj'a'gyukidip ja nitsoojkin ayuujk midi øø ngajpxwa'kxpy, ja kyudigø'øyin idø'øn ja kø'øm y'ixaawyandip. ⁴ Ku ja wyinaty kø'øm tkajanchjawiði, ja miku'windsønts idø'øn ja tø yikwinajpniyidi pøn ja'ayi ya'naxwiñ ne'egi diosja'widip, jøts jade'en tkapøattit ja kudøø'kxaagi ja kujajtaagi midi yajkpy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ku ja Cristo y'øy'ajtin myøj'ajtin yikni'madya'aky. Ja Cristots tnãnky'ejxip ja Dios Teety pøn y'agojnax'ajtpy. ⁵ Ku øøts ngajpxwa'kxy ka'ap øøts ngø'øm ja' nnigajpxy, ja Jesucristoxi øøts ja wyindsøn'ajtin ngajpxwa'kxiø, jøts øøts jade'en nyikwimbejtnit ja y'øy'ajtin midi tø tyaky, ku meets nbudøki ja' chojkingøjxp. ⁶ Jabi nay ja'abi Dios Teetyxi dø'øn midi ja jaj ja tøø'kx tyiktso'ondaajk, nay ja' adøm tø xmø'øyindi ja kujajtaagi ja kudøø'kxaagi jøts n'ejxindit nnija'windit sa dø'øn ja y'øy'ajtin myøji midi ja Jesucristo ñankye'ejxip.

Janchja'wingøjxp ja tsinaaq'yin nyiknajxyim

⁷ Dios wyingujkp ja chøøñ ja'abi kujaj'ajtin kudøø'kx'ajtin midi niwindem xøøw tkamøøt'ajtp ja kudigø'øyin, ja' øøts nmøøt'ajtpy njujky'ajtingøjxp. Ka'ap øøts ngø'øm møk'ajtin nyiktuñ, ja Diosxi myøk'ajtin idø'øn jade'en tyiknigaxø'jkp. ⁸ Øy øøts tsep agujkp aki agujkp ja njujky'ajtin yjanaxy, niwindem xøøw øøts ja nnøø' ja nduu' kya'aduky; øy øø njamay njatajy sudso øø nyiknæxt, nbatpy øøts ja winmæg'ñ sudso tyuu'bæat tyuu'wetst. ⁹ Øy øø njayikjemduñ njayikteduñ, ka'ap øøts ja Dios x'ixmach; øy øøts ja nmidsep xjatekpya'an'atwa'añ, ka'ap øøts ja tu'ugyi xmimajada'aky. ¹⁰ Winjaa windsojk øøts ja jaa'y ja o'jkin xjadukpaatwa'añ sam ja Jesùs yjajty. Nay ja'ayi øø kø'øm xpudøjkp jøts jade'en tyiknigaxi'iky ku ja ya' xemikøjxp yujuky'aty. ¹¹ Pøn jaty øøts møøt nbaduñ ja Jesùs yja', nay ja'agøjxp øøts ja o'jkin jabom jabom x'ijxy xkøy, ja'agøjxp øøts ja xka'ixmach jøts jade'en tyiknigaxø'økt ja yujuky'ajtin øøts nnikøjxp. ¹² Øy øøts ja o'jkin xumijapaatwan'ity xumijamimajada'akwan'ity, ja xemikøjxpit jujky'ajtin meets ne'egi mbæajtip m'ejxip.

¹³ Njanchja'wip øøts nayide'en ku yide'en wya'añ ja Salmos nøky: "Paty ø nnigajpxy ku njanchjawi." ¹⁴ Nnija'wip øøts ku ja Dios Teety tyikjujkpyijk ja Jesùs, nayide'ents adøm ja møøt xyikjujkpyøjkint, jøts jam nnøjkxint nïduki'iyi ja' wyingujkp. ¹⁵ Midi øø tø ngu'ayowi ja'agøjxp øøts idø'øn ja ngupiky jøts meets ja øy'ajtin xpaatt, mayts ja ja'a'y Cristo køjxp tpaattit ja Dios kyunuu'kxin ja Dios y'øy'ajtin jøts may nayide'en pøn ttukmøjawiðip pøn ttukunu'u'kxyjawiðip ja Dios ja'agøjxp ku ja tkajxa'akti.

¹⁶ Ja'agøjxp øøts idø'øn ngadawindsuuñ. Øy øøts ja nne'kx yjaga'ukmajadakni, møwenip kajaajip øøts ja njanchja'win jabom jabom. ¹⁷ Yø ya'it ayo'on waani yø ñaxkøy, ka'ap yø jeky tyæa'ni; jøts yø' øy'ajtin xemikøjxp ne'egi xukpaajtimp ma ja Dios. ¹⁸ Jabi ka'axi yik'ixa'ay midi ya'naxwiñ yik'ejxp, ja Dios y'øy'ajtin ne'egi yik'ixaapy midi kagaxø'kp. Ja pikta'aky midi kaxø'kp myøøt'ajtpy ja' ja kudigø'øyin. Ja øy'ajtin midi kayik'ejxp ka'ap ja y'aats ja kyojpk ja kyudigøy.

5

¹ Nnija'windip adøm ku ja nne'kx kyudigø'øyim midi kajajkp sám tu'uk ja tøjk kyudigøy naxwiñ, jøp adøm ja Dios tø xadanibiktaajkindi tu'uk ja tsinaadyaajk tsajpjøtpy. Etp

ja xemikøjxp, jabi kidi naxwiiñit jaal'yi'pxi ja tø tyik'oyi. ² Janch jade'en idø'øn yjaty ku adøm nne'kx ja yujuky'ajtin tyiknaxy ya, ka'ap adøm n'oyja'wam, winjaa windsojk adøm nnøjkxwa'añim ma ja tsinaadyaqajk ja Dios tø xadanibiktqajka'am, ³ ma adøm n'anmija'win yiknitanaaqayim. ⁴ Yø ne'kx midi nmijujky'ajtyindip ya naxwiiñ ka'ap yø oy ti xuk'oyja'wam, jøts yiktsojkp ja tsinaadyaqajk midi ja Dios tø xanibiktqajkindi, yjagayikwa'añ ja o'jkin. Yø naxwiiñit tsinaaqayin adøm idø'øn njadayiktigatswa'añimp ja jemchinaqayin. ⁵ Ja Dios idø'øn kø'øm tø xanibiktqajkindi jøts tø xuktatøjkindi ja Espíritu Santo midi ejxpajt'ajtp ku adøm ja nyikmø'øyindit midi ja yik'awijxpy.

⁶ Jade'ents adøm idø'øn ndajotkujky'ajtint, jøts nnija'windip ku ya yø nne'kx nmijujky'ajtyindinim ka'ap adøm ja tsinaadyaqajk nbæajtyindinim. Ka'aním adøm idø'øn ndyimyja'atyim ma dø'øn ja nwindsøn'ajtim jam. ⁷ Janchja'wingøjxp adøm idø'øn nmøøt'ajtindit ja jøp'ejxin øy ja njaga'ijxyindi. ⁸ Ka'ap ja o'jkin tigø'øyin ndsø'jkandit. Jotkujk idø'øn adøm njøp'ejxindit ja o'jkin ku wyinaty xpæat'ajtyindi jøts nnøjkxindit ja ma ja nwindsøn'ajtim mørøt n'ejtint. ⁹ Paty adøm idø'øn øy madsøo nwindsø'jka'ant ja nwindsøn'ajtim wan ne'kxkjøjxp wan anmija'wingøjxp. ¹⁰ Jabi kuwanqixi ja Cristo tyiidyu'unt jøts jade'en nyikmø'øyindit midi xpæat'ajtindip niðu'uk niðu'uk pøni sa wyinaty ja njujky'ajtin ya tø nyiknajxyindi.

Ja kajpxy ja madya'aky midi ñigajpxpy sa jadigojk mørøt nnamyajyint ja Dios

¹¹ Ja'agøjxp ku øø nnija'wi sa ja nwindsøn'ajtim yikmøjawi yikunuukxyjawit y'øy'ajtingøjxp paty øøts ja jaal'y ndukja'gyukiyanguixy ku øøts tiy janch ja kyajpxy ja y'ayuujk nnigajpxiyi. Ñija'wip ja Dios sa øøts ja njaa'y'aty, njøp'ijxpy øøts jøts meets nayide'en xja'gyukit. ¹² Ka'ap øø kø'øm nnay'agajpxiyi, ja ja'gyukinxı meets idø'øn ndukmøøt'atwampy jøts jotkuk mnayjawiyidit ku meets ngawindaayi. Jøts jade'en agujk jotkujk x'adsojimbettit ja jaal'y pøn y'anmija'win yjamøøt'ajtpy. ¹³ Pøni nugo øøts ndyimgyajpxy pøni nugo øøts ndyimy'adi'ich, Dios ja tu'ugyi tnija'wip; pøni øyts, pøni tiyts, pøni ka'px øø nnigajpxy ja yja', meets ja mda'øy'atp. ¹⁴ Ja Cristo chojkingøjxp pya'ayo'owingøjxp øøts idø'øn ja ndunk ngamajtstu'uty jaa ku øøts ndyimyjanchjawit ku niðuki'iyi tø xku'o'jkindi jøts ka' n'uknijujky'ajtna'ant ja pøky. ¹⁵ Paty ja Cristo tø xku'o'jkindi jøts pøn jujky'ajttip ka'ap ja kø'øm t'ukøjø'ømit'ajtni ja chinqa'yin, ja Cristo ja ñijujky'ajtnidip pøn ja ojts kyujukpyøkiyidi jadigojk. ¹⁶ Paty øøts jade'en nga'uk'abaxni pøni sa niðu'uk niðu'uk ja chinqa'yin tyiknaxy; Cristo paat øøts y'ijty n'abexy midi øø nga'øyja'wip ja yja', ixyam ka'ap øøts ja'abi winmaa'ñ n'ukyiktuni. ¹⁷ Jade'ents idø'øn, pøn ja Cristo mørøt y'ity, jemyja'a'y ja'; ja tigøy winmaa'ñ midi y'ijty nmøøt'ajtyindip ka'ap ja y'uktuni, tum ja yjembyi dø'øn tø nbabøjknandi. ¹⁸ Kyø'ømdunkjøøjp ja Dios Teety jade'en tyumpy Cristo køjxp jøts ja mørøt nnamyajya'ant. Jøts øøts ja ndunk tø xmø'øy ku niðuki'iyi ja jaal'y ja Dios mørøt ñamyaa'ñiyit. ¹⁹ Yide'en idø'øn nbiktqajkint, ja Cristo køjxp idø'øn ja Dios Teety niðuki'iyi ja naxwiiñit jaal'y mørøt ñamyawa'añiyi. Ka'ap ja pøky tmøjpikta'aky. Jøts øøts xanipiky ya'atpi øy'ajtin. ²⁰ Paty meets xnijawit ku øøts ja Cristo xyikugajpxy'aty, sam idø'øn ja Dios Teety kø'øm jeexyip meets mminuu'kxa'agyiyi. Paty øøts idø'øn yide'en n'anemey ku meets idø'øn ja Dios ja mdsojkin xmøøgyøxt. ²¹ Niti pøky idø'øn ja Cristo tkamøøt'ajty xjats ja Dios Teety tyimñayide'en ja ttuuñ sam ja mørøkyja'a'y yiktuñim, jøts nyikupøjkindit sam ja Dios Teety ttsøky ku ja Cristo mørøt n'ejtint.

6

¹ Jade'ents migu'uktøjk idø'øndi, niðuki'iyi niwine'en adøm ndunk'ajtyindi ja Dios yja', n'amidøøpy meets jøts kidi nugo ja Dios y'øy'ajtin xyikwindigøjyidi midi ja tø mduk'ijxyidi midi ja tø mduknijawiyidi. ² Jabi jade'enxi ja køøm wya'añ ñøkyijxpy: Ku ja xøøw ja jumøjt tpajtymadoow øts ja mji'iyin ja myajxin; jøts ku ja yiknitso'ok'ajtin tpajtymadoow øts ja mji'iyin ja myajxin; Ixyam idø'øn ja mxøøw ja mjumøjt tø yja'tni jøts ja myiknitso'ok'ajtin tø tpøtni.

³ Øy øøts idø'øn ja ndsinqaq'yin nyiknaxy jøts øøts jade'en ja ndunkjøøjp nipøn xkada'abaxt. ⁴ Jade'enxi øøts idø'øn ne'egi nyiknigaxø'økwa'añ ku øøts ja Dios nmidiuñ, tuda'aky øøts ngupiky'aty tuki'iyyi ja ayo'on; ⁵ tø øø nyiksumy nyikwøpy; tø øøts ja jaq'y namay xamuky, møk øøts ja ndunk nyiknaxy kunim øøts ngø' ndeky kya'ukmajadakni; kawinqaq tsuu øøts tø ngamqa'y tø nga'ity, ayuu øøts kawinqaq xøøw tø nyiknaxy. ⁶ Njujky'ajtingøjxp øøts nyiknigaxi'iky ku øøts ja Dios nmidiuñ. Jøts jade'en kyaxi'iky ku øøts ja Dios y'ixpøjkin ka'pxy nni:ja'wiyi jøts øøts nduda'akyja'a'yaty. Tø øøts n'øyja'a'yaty jøts tø øøts ja Espíritu Santo yja' nyiknigaxø'kmi jøts nayide'en øøts ja tsojkin ja pa'ayo'owin øy pøngapøn tø nmø'øy. ⁷ Ja tiy'ajtin ja janch'ajtin øøts tø nmøøt'aty, jøts ejtp øøts ja Dios ja myø'ajtin xa'agø'duky xa'axajtuky. Ja ødyu'unin ja tiidyu'unin øøts tø nyiktuñ ku øøts ja Dios yja' tø nyiky'øy i jøts ku øøts ja y'ayuujk nnitanqa'miyi. ⁸ Juunjaty øø nyikajxa'aky jøts nay jaayi øøts nyikpagajpxy. Øy øøts jaayi n'ukyiknimadya'aky jøts nay jaayi øøts wenk n'ukyiknimadyaknimi. Ja øøts juunjaty nyiknøjmi ku øøts nugo ndaqayi jøts nay jaayi wyangojmiduñ kuk øøts ja y'øybø tyiibø nnigajpxy. ⁹ Juunjaty øøts ngayik'ejxkapy jøts nay jaayi øøts nyik'ejxkäpmi; ja øøts ja jaq'y juunjaty ja o'jkin xukpaatwa'añ, jajujky'ajtp øøts idø'øn jade'en. Yikastigimøøpy øøts, ka'ap øø n'øøky. ¹⁰ Øy øøts njamay njatajy, xondakp øø nnayjawiyi; ayoobi jaq'y øøts, ja øy'ajtints øøts nyajkpy; øy øøts niti njagamøødi, jade'en øø nnayjawiyi ejximdam øøts jeexyip tuki'iyyi ndyimyøøt'ajtkøjxn.

¹¹ Meets migu'uktøjkti, tiy'ajtingøjxp meets tø ndamigajpxy; tuki'iyyi meets ja ndsojkin ja nba'ayo'owin tø ndamay'aty. ¹² Øyimik idø'øn wine'enin ngondukt nbøktukt øts ja ndsojkin øts ja nba'ayo'owin. Meets idø'øn jade'en yjawi ne'egi mdumpy. ¹³ Sam ja u'nkteety ja myajnk tmigajpxy nayide'en meets nmigajpxwami ku ja mdsojkin ku ja mba'ayo'owin niwine'en xka'ama'at'attit. Tundi nayide'en waani sam øts tø nnajtstuni.

Adøm nikøjxp ja Dios yujujky'ajtyim

¹⁴ Kidi mijujky'ajtin xyiknaxti møøt pøn tkajanchja'widip ja Dios, jabi nijuunixi kyanamyayidit ja tiidyu'unin møøt ja tundigø'øyin, sam ja kudøø'kx'ajtin møøt ja kugoots'ajtin. ¹⁵ ¿Sudso dø'øn ja Cristo yja' møøt ñamyayidit ja miku' yja'? ¿Uk sudso ja janchja'wibi jaq'y møøt ñamyigu'ukwa'aniyit pøn midsepwajniyip? ¹⁶ Ka'ap ja yujuky'ajtin tyiknaxti tu'ugyi ja Dios Teety møøt ja dios midi kø'øm yiktsajtstip. Ka'ap adøm njade'enindi jabi kø'ømxì Dios wyinqañ yide'en:

Pøni ma ja chøøniduñ jam øts ja nmøøtjuyky'attit,
jøts pøni midi ja ñøjkxtip ejtp øts ja njamyøøt'attit;
øts ja xdiøs'attip,
jøts øts njaa'y ja'adi.

¹⁷ Paty ja yide'en yjaakwaañ:

Nãnky'abikyidi,
kidi ja kya'øybø xyiktundi;
jøts jade'en ngupøktit,

¹⁸ øts meets xteety'atp, jøts øts meets n'u'nk'atp,
jade'en idø'øn wya'añ ja Dios Teety.

7

¹ Jade'ents meets migu'uktøjk idø'øn xnijawidit ku ya'at øy'ajtin ja Dios tø tyiktañ. Ja'agøjxp adøm idø'øn øy tsuj njujky'ajtint, ka'ap ja nne'kx ka'ap ja n'anmija'win nyik'ejtint pøky agujkp. Dios chø'jkingøjxp adøm idø'øn ja Dios ndamiyojxit ja njuky'ajtin.

Sa ja Corinti jaq'y tyiktagatsti ja wyinmaa'ñ

² ij'a'gyukidik øts ndsojkin nba'ayo'owin! Jabi ka'axi meets niti windigø'øyin tø xkapaaatti øots køjxp. Nipøn øø ngawindaay'aty, nipøn øø ngana'ixy. ³ Kidi meets ya'at xja'gyuk i ku meets nugo nbøkñipiky, jabi jade'enxi tø nwā'añ jawyeen ku meets ja ndsojkin ja nba'ayo'owin tø ndamiyøxy, jade'en ja tpøtni møøt mee ñamyayi njuky'aty jøts møøt mee ñamyayi n'ookt. ⁴ Njøp'ijxy'ajtpy meets jøts amuum mee ndajotkujk'aty. Øy øots idø'øn n'ayo'ombaqati janch jotkujk ø nnayjawiyi.

⁵ Ja'ayip øø nja'jty ya' Macedonia, ka'ap øots ja poo'kxin nmøøt'aty, øy øots magama ja'a'y xmidssepwa'añ jøts øots ja tsø'øgi nyikmajada'akwa'añ. ⁶ Yikjotjimbijtpy ja Dios ja yja'a'y, tøts øots ja xyikjotjimbity ku ja Tiro tø yja'aty. ⁷ Kidi ja'ayip øø nugo ndyimdyajotkujk'ajtpy ku ja yam tø yja'aty, jabi ja'axi øø nayide'en ndajotkujk'ajtpy ku meets ja nekim mnimadya'akyiyi mjantyaxondajkip meets ja'. Jade'en øots ja xamimadya'aky ku meets xjapaatwa'añ xja'ejxwa'añ jøts nayide'en tnigajpxmi ku meets xajotmay'øøky. Jotkujk øts idø'øn nnayjawiyi ku meets xja'myech.

⁸ Øy ja nøky tø mja'atsyikjotmaadyøkiyidi midi meets øjts ndaniguexy, ka' øts ja ixyam sa' n'ukja'wini. Njanch'ayojiyi'ñimts øts idø'øn ja jawyeen, ku øts n'ijxy ku øts nnijawi ku meets ja nøky yikxon ja jotmay tø mduktatøkiyidi tøts idø'øn ja jade'en y'ukjajtkøy sa' n'ukjatka'am. ⁹ Jotkujk øts ixyam nnayjawiyi jøts kidi ja'ajip øts ndajotkujk'ajtpy ku meets ja jotmay møk'ampy tø m'atspaqdyiyi, jabi ja'axi øø ndajotkujk'ajtpy ku meets ja mdsinäa'yin tø xyiktigach sam idø'øn pyaat'aty. Tøxi dø'øn xmidanidi ja jotmay'øøgyi sa' ja Dios ttsøky sa' Dios tkupiky. Jøts ku øots ja nøky jade'en tø nguexy kidi ka'øy adøtspip øots, kidi ayo'onip meets ja mdukpaatwajniyip. ¹⁰ Ja ayo'on midi tuda'aky yikupøjkp sam ja Dios ttsøky'aty, yiktiqachp ja tsinäa'yin ja' jøts jade'en yikpaatty ja yiknitso'ok'ajtin. Pøn tkajanchja'widip ja Dios wenk ja tjawidi ja ayo'on jøts ja y'anmija'win tyikudigøydi. ¹¹ Øy meets ja ngajpxy tø m'atsyikjotmaadyøkiyidi, tuda'aky meets ja tø xkupiky sam ja Dios ttsøky'aty. Ejxtits inet ku ja mdsinäa'yin ne'egi tø tyigatsti! Tø meets ja ngajpxy ne'egi myikwinmaaq'mbyqaadyiyi jøts jatyi tø xnigajpxti ti dø'øn tø xundi; tø m'atsyikjotmaaq'adyidi, tøts nayide'en xtsaachjawidi. Winets meets jatyi xjadyimyigajpxwa'añ jøts nayide'en xiidyunwamidi pøni pøn idø'øn tø mmidundigøyidi. Ja' meets idø'øn myiknigaxi'kpy ku meets tø mgatundigøy. ¹² Ja'agøjxp meets jade'en tø nnijayi ku meets ejtp nja'myech jøts kidi ja'agøjxpip øts ja nøky tø nguexy ku øts ja'ayi ngajpxwejwø'añ pøn tø tyundigøy uk pøn tø yikmidundigøy. Pø ja'agøjxpix mee nnijayi jøts ja Dios xuknijawidit mabaat ja mba'ayo'owin myajadø'akti ku øø xpa'ayøy. ¹³ Paty øots jotkujk nnayjawiyi.

Jawaani jotkujk øø nnayja'wiyi ku ja Tito ya' tø yja'aty jøts ku meets ja tø xpudøki jøts ja jotkujk tyiknæxt. ¹⁴ Ka'ap ø nugo tø nwindaayi ja Tito ku meets øy tø mja'a'y'aty samdam øts ja jawyeen ndamimadyaajky. Ka'ap øts ja n'ayuujk nugo tø xyiktsø'øduñ, tiy ja tø pyidsimy. ¹⁵ Jabi mdsojkipxi meets ja ne'egi ixyam jawaani møy ku meets ja tuki'iyyi tø xpadunguixy pøni ti jam mda'ana'amiyidip, jøts ku meets ja øy tuda'aky tø xwindsø'øgi. ¹⁶ Ka' xnijawi mabaat øts nxondaqakin yja'aty ku mee nnijawi ku adøm øy tsuj nnayja'gyukiyindi.

8

Ku ja Pablo pudøjkin t'amidøy jøts yiktabudøkitit ja ayoobi jaq'dyi

¹ Ixyam meets migu'uktøjk nduknijawiwya'andi mabaat idø'øn ja Dios y'øy'ajtin tø pyudøkiyidi ja Macedonit janchja'wibidi. ² Øy ja sagasaq tjamøjatti øyi myeeñ øyi pyikta'aky yjaga'etti may, jotkujk ja tø tyakojtø ja pudøjkin jade'en samdam ja møy kumeeñ jaq'dyi. ³ Tø ndyimy'ixy tø ndyimñijawi mabaat idø'øn tø tyøkti ja pudøjkin øy ja niti yjaga'uktøq'nxiniyidi. ⁴ Møk øots ja tø x'amidøy, tyimdyanuu'kxøktip idø'øn jøts pyudøjkin ja yikupøktit midi yiktabudøkiwy'andip ja jaq'y midi nayide'en tjanchja'widip ja Dios. ⁵ Jinaxy idø'øn ja ne'egi tø ttundi yam øts ja jade'en ngajøp'ijxy'aty, jabi jawyeenxi

ja Dios ñadyamiyojxiyidi jøtsnim øots ja xpaduñ samdam idø'øn ja Dios ttanibiktaagi.
⁶ Ja'agøjxp øots idø'øn ja Tito ndaguwaní jøts pudøjkin ja jam tjaakyikmukojt midi mee kø'øm mdsojkingojxp myåkwampy midi ja jam tø t'ukyikmuktsøøñ. ⁷ Agajpxy mee mbidsimy øy yjadyimysudso'ambyi: møk meets ja ajot'ajtin xmøødi møøt ja winmaa'ñ sudso yikxon xyaktit ja Dios y'ixpøjkin, jøts mwijy meets, wä'ats xjätti wä'ats xnijawidi, jøts møk mee xtsøky møk mee xpa'ayøy niwine'en øø nyam'aty. Patyxi øø nwä'añ ku meets agajpxy mbidsømit nayide'en ku ja pudøjkin xyaktit.

⁸ Ka' meets ya'at ndyimdyaguwaní, ja' øots idø'øn nänky'ejxwajnip sa dø'øn ja Macedoniait jaal'y ja chojkindi pya'ayo'owindi jøts yiknijawit nayide'en jøts ku meets ja mdsojkin ja mba'ayo'owin tyiyi yjanchi. ⁹ Mnija'widipxi jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja y'øy'ajtin jadine'en tyikmajada'aky, jøts møk ja tsojkin møk ja pa'ayo'owin tmøøt'aty ku ja mguwanjatiyidi ja'agøjxp ku ja mdsøkyidi mba'ayøyidi, jabí jotkujkxi ja y'ijty tyiknaxy møøt ja Dios Teety. Adømgøjxp ñänky'ayodøkjyi jøts ja øy'ajtin jade'en nbaajtint Cristo køjxp.

¹⁰ Meets m'øy'ajtingøjxp øts idø'øn yide'en nwä'añ ku meets junkti'jyip ja pudøjkin xyikmuk'okwä'añ janch pe'tpy janch yiji. ¹¹ Nayide'ents idø'øn ixyam xu'undit sam tø xyiktsø'onda'akti. Tuki'iyyi ja m'aaw ja mjoojt xpikta'aktit kunim ja xyik'abäadidit, pøni mäbaat niðu'uk niðu'uk myajada'akti. ¹² Jabí ka'axi ja Dios tuki'iyyi t'amidooguixy, ja'axi ja y'ijxpy mäbaat idø'øn niðu'uk chojkingojxp tyaky.

¹³ Ka'ap jade'en xja'gyukidit ku meets ja mmigu'uk nduku'ayowidyøkiwya'andi, ¹⁴ jabí nixem niyamxi dø'øn tuknax nmøøt'ajtindit ja pikta'aky. Exam meets xmøøt'aty midi yø ka'ejtxidip, ja'atp ja xøow ja jumøjt jøts ku meets yø wyinaty mga'ejtximiyidi winets yø mmø'ømyiyidit. Jøts jade'en ñi'awich'att, ¹⁵ sam ja Dios kyajpxy wya'añ: "Pøn tyumøøt'ajtkijxpy ka'ap ja tø wyinda'qñxiyi; jøts pønts waani tmøøt'ajtp, tuki'iyyi ja tø ttapatkixy."

Tito jøts ja myigu'uktøjkti

¹⁶ Ja' øts Dios ndamøja'wip ku meets ja Tito nayide'en mba'ayøyi sam øts. ¹⁷ Tø ja tjanch'øyjawi ku meets ja ndanigaxwa'añ, tøyim ja jeexyip ttuñ kø'ømdsojkingojxp jabí mjanch'ejxwajnipxi meets ja'.

¹⁸ Ixyamts ja Tito møøt nguexy tu'uk adøø nmigu'ukti midi øy yikniimadyakp ma jaty ja janchja'wibi jaal'y ñamyukyidi, jade'en ja yiknijawi ku ja øy tiy tnigajpxy ja nitsoojkin ayuujk pøni ma jaty ja tø wyidity. ¹⁹ Kø'ømyi ja Macedoniait jaal'y tø twi'ejxti jøts øots yø møøt ndu'unt jøts øots yø møøt njäakyikmukojt ja pudøjkin. Ja'agøjxp øots yø'øbi tunk nduñ jøts ja nwindsøn'ajtim jade'en yiktawindso'øgit jøts jade'en meets xyiknigaxø'økt ja mdsojkin ja mba'ayo'owin. ²⁰ Ja nabyagajpxi dø'øn kayiktsojkp ku øots ya'at pudøjkin nyikmuky. ²¹ Paty øots niti taay ngayiktuñ øy øots yø nmìnäxt Dios wyingujkp jøts jaal'y wyindump.

²² Nayide'en øots ixyam ndamigaxi jadu'uk adøø nmigu'uk midi ja Dios yja' øy tsuj pyaduuujnip jøts ku meets ja nayide'en mdajotkujk'ajtmisi. ²³ Ku pøn jam tyiknidøøwit ti dø'øn ja Tito tyumpy, jade'en x'adsojimbettit jøts ku øts yø nmigu'ugi, øts nmøøtumbi yø', øots idø'øn ndumpy ja pudøjkin pøni pøn tsojkp ja Dios. Jøts pøni yiknidøøjimiyidip ti yø tyundiip yø jadu'ukpi migu'ukti, jade'en x'adsojimbettit ku janchja'wibitøjk yø tø kyexyidi jøts ku ja Cristo yø jade'en twindsø'øgidi. ²⁴ Paty ø nwä'añ ku jam mbaaqadiyidit yikxon xuk'ejxit xuknijawidit sa meets ja tsojkin sa meets ja pa'ayo'owin xmøøt'aty jøts ñigaxø'økt jade'en jadits meets ndajotkujk'aty.

¹ Ka' pyaqat'atyiyi ku meets ya'atpi winmaq'añ jeexyip ndanijayi, ² jabi nnija'wiñipxi øts ku meets ja pudøjkin jatyi xyakøjy. Jotkujk øts idø'øn ja Macedoniit jaa'y nnimay'etti ku meets junkti'jyip ja pudøjkin xyakwani jøts jade'en namay ttunwamidi sa me to xunjøpi. ³ Ja'agøjxp øts ya'at migu'uktøjk ngaxti jøts mdukja'myatsidit ku ja pudøjkin xyik'awejxtit. Jøts øts jade'en ja n'ayuujk tyø'øt sam øts yø to ndamimadya'akti jawyeen. ⁴ Ja kuts jotmøñ ja Macedoniit jaa'y nmøøtnøjkxt jøts ja jam m'atspaadidit yam meets jam wyinaty niti xka'awixy. Tsø'øduyuñimts ja ty'a'ant ku wyinaty jade'en yjaty yam meets øy to n'uknimadya'aky. Jaa kidi meets ja tsø'øduyu'unin jawaani møj mbøadity? ⁵ Yide'ents øts yjawi ne'egi ndanibiktaagi jawyeen ya'at jaa'y m'ats'ejxidit jøts jade'en mjaakpudøjkigyojiyidit jøts kya'pxt ja pudøjkin midi meets to xni'adsowi. Jøts jade'en wyinaty jam mgø'ømdsojkin xyiknigaxø'økti jøts ka' mwø'andit ku øts nugo ndyimyajada'aky.

⁶ Ejtp ya'at xja'myats'ettit: Pøn waani nepp, nayi waani ja tpiky ja pyikta'aky; jøts pøn may nepp, nayi may ja pyikta'aky ja wyimbijty. ⁷ Kø'ømdsøky'ampy idø'øn ja pudøjkin xyaktit. Kidi adsep'amip ja xu'undit jabi tsojkipxi Dios ja' pøn xondøajkingøjxp tyajkp ja pyudøjkin. ⁸ Møajyip ja Dios jøts tkaxt køx kida'ak ja kunuu'kxin jøts jade'en xmøøt'at'ettit pøni ti tsojkip, jøts nayide'en ja mmigu'uk xjaaktanipaattit tuki'iyi ja pudøjkin. ⁹ Pø yide'enxi ja Dios kyajpxy wya'añ:

Pøn ttabajaq'ñaxp ja ayo'on,
pyudøjkip ja ayoobi jaa'y ja', jøts ja y'øyja'a'y'ajtk niwindem ja kyagugøxi.

¹⁰ Abaqadi ja Dios tyaky ja jujky'ajtin jøts adøm jade'en tuki'iyi nmøøt'ajtkøjxit jøts ja nmigu'uk nayide'en ja pudøjkin ndanipaajtint. ¹¹ Jøts meets nayide'en køx kida'ak xmøøt'attit ja øy'ajtin jøts øy pøngapøn xmo'odit. Ja pudøjkin midi meets xanigaxip, ja Dios ja tyamøjøwidip tyagunuul'kxjawidip ku ja wyinaty yiktanipaatti. ¹² Kidi ja'ayip adøm ja nugo ndabudøkiwy'añindip midi ja ka'ejtxidip, jabi ja'axi nayide'en yiktump jøts ja Dios ja tkajxak'ettit. ¹³ Ja'agøjxp ja Dios ja ttamøjøwidit ku meets tiy ka'pxy xmimadowdi ja Cristo y'øgyajpxy y'ømyadya'aky sam nayide'en ttamøjøwidit ttagunuul'kxjawidit pøn jaty wyinaty paajtmiyidip ja pudøjkin. ¹⁴ Jøts meets ja nay jaayi mgugajpxajkmiyidit jabi tøxi meets ja Dios ja myø'øy'ajtin wyinaty xyiknigaxø'økti. ¹⁵ Janch møj ja Dios ku ja møj kunuu'kxin to xmø'øyim! Jaa'ap aqw ayuujk yikpaatty sudso ja nnimadyajkin!

10

Sa ja Pablo yikutuky ku ja nwindsøn'ajtim tkudani

¹ Tyimgyø'øm øts idø'øn nnuu'kxa'aky nayide'en sam ja Cristo jeexyip kø'øm ttuñ. Jade'en ja kajpxy yø'øy kuk meets nnijayi, tyimy'ap meets ja nøky ndanigaxi, jøts ka'ap øts nayide'en njaa'y'aty ku øts ja jaa'y møøt nnabyaqdyi, ja tsø'øgik øts nyikmajadakpy. ² Paty nwø'añ, ku mee wyinaty n'ats'ixy jøts ø xkayik'ambøktit ku øts ja jamyi n'uknibidø'knit pøn ja y'aqw ttakajpxtip ku øts ngø'ømwinmaq'añ nyiktuñ sam øy pøn jaa'yin. Ka'ap ø pøn ndsø'øgi pøni jade'en ja ttsokti. ³ Janch tiy idø'øn ku øts nbojkpitumbijaa'y, ka'apts øts mibaqat ja øky x'ana'amt. Ja Diosxi øts ja yja' xuu'møy'ejtp. ⁴ Ja nmøk'ajtin øots, ka'ap ja øky agujkpy pyidsimy, Dios wyingujkp ja chøøñ midi tyikudigøopy pøn ja Jesucristo møøt kyanamyayi. ⁵ Jade'ents idø'øn, nyikudigøopy øots ja katiibyi kajpxy midi nugo nankmyøjtøjkiyip ku ja Dios ja yja' tkanqky'ejxwajniyi. Jawyeen øots ja Cristo nduknijawi sa pønjabøn wyinmay jøts ja tu'ugyi ja yja' tpaduujnidit pøni yikutujkpy ja jade'en. ⁶ Ndiidyu'ump øots pøn ka'pxy tkabadu'undip ya'atpi ana'amìn ku meets wyinaty to xpadunguixy jawyeen.

⁷ Ku mee x'ijxy ku ndsø'øgi ka' xni'jawidi sam ndyimyja'a'y'aty. Pønjabøn wya'andi ku ja Cristo yja'atyidi, nayide'en idø'øn tnijawidit ku øots ja Cristo xja'ajtm. ⁸ Wan meets jam wiñaqagin mwø'añ ku øts ja nwindsøn'ajtim kyutujk nugo ndyimdyamajada'aky,

niti ngapøkyjawi jabi kø'omxi ja nwindsøn'ajtim tyajky ja kyutujk jøts meets jade'en ja mjanchja'win myøjt, jøts ka'ap meets ja mgudigø'øyin n'ixajyi jade'engøjxp. ⁹ Kidi xja'gyukidi ku meets yø nøky nugo nda'adsø'øgiwya'añ. ¹⁰ Jade'en ja kajpxy yø'øy ku tyimy'ap ja n'ayuujk nguexy jøts ja jaayi kø'om nga'uknitanaañi, ka'abik øts øy tsuj ja madyajkin nmøødi. ¹¹ Pøn idø'øn yide'en ja ayuujk tyikyø'øpy nayide'en idø'øn ja tnijawidit ku øts nayide'en ndyimyja'a'y'att meets windump sam øts n'ayuujk nguexy jagam.

¹² Ka'ap øø nnay'a'ejxiyi jøts øø kø'om nnay'agajpxiyit sam jam muum winaagin ttundi. Ja kaja'gyukin ja yikmajadajktip ku ja nixem niyam kø'om yjanch'uknay'agajpxyidi. ¹³ Nijuuni øts ja kutujk ngayiktuñ midi øø ngamøøt'ajtpy. Ja Dios øts idø'øn xuknija'wip mabaat idø'øn ja tunkjøøjp yja'aty, jøts nay ja' øts tø xuu'mø'øy kø'om ku meets jam tø n'atsniya'aty Corinto. ¹⁴ Ku øø nwa'añ ku øts ja kutujk nmøøt'aty jøts meets n'ana'amt, ka'ap øts ngø'om ja' nyiktuñ, pø jade'en ja jeexyip yjaty kuk øts jam jawyeen jeexyip tø nga'ats'och. Jabi meetsxi jawyeen ndanija'jt ja øgyajpxy ja ømyadya'aky sa ja Cristo y'øy'ajtin xukpaajtint. ¹⁵ Ka'ap øø ndsøky jøts øts nugo nnadya'agajpxit ja wenk jaa'y tyunk ja kajpxwejin midi tø myikmo'odi. N'awixy'ajtpy øts ku meets ja mjanchja'win winja windsojk myøjt myayit mabaat idø'øn pyaat'atyi jøts mabaat øts nayide'en nmajada'aky ku øts jam ndu'unt ma meets jam. ¹⁶ Xjats øts jade'en ngajpxwa'kxt ja nitsoojkin ayuujk abiky'et abikyajp meets mijxkø'om, jøts nijuuni øts nganadya'agajpxit ja wenk jaa'y y'ixpøjkin.

¹⁷ Pøni jaa pøn ñay'agajpxwa'añi kø'om, ka'ap jade'en pyaat'atyiyi, ja Dios idø'øn ja y'øy'ajtin ja ne'egi ja'ayi y'agajpxip. ¹⁸ Ka'ap y'øbyidsimy ja jaa'y pøn kø'om nay'agajpxiyip, ja'ats ne'egi øbyidsømp pøn ja nwindsøn'ajtim t'øyja'wip jøts ja t'agajpxy.

11

Pablo jøts pøn ñadyiji nañikajpxidip Jesùs kyudanaabyi

¹ Meets migu'uktøjkti, wan meets mwø'ant ku nugo mo'tpin nmadya'aky, ja'gyuki meets waani wan øts ngajpxy t'ukyiknaxy midi n'äm njotp nmøøt'ajtpy. ² Øy mee n'ama'at'aty ja Dios øts idø'øn jade'en kø'om xyik'adøtsp; jabi tøxi ja Cristo yja' tu'ugyi ndukpabøjkidi jøts ku meets ja ndawinguwawiywa'añ. Wa'ats meets jam nyiknjkw'añ, sam pøn ja pøky tkidyimy'ijxy'ajtipnim. ³ Jade'en sam ja Eva ja tsaa'ñ wyindaayiyø, wan meets yjawi nayide'en myikwindaay'atwa'añ jøts mwønmøa'ñ tyigatstøt jøts jade'en mga'uknadyamijojaxniyidit ja Cristo. ⁴ Jam pøn ja Cristo y'ixpøjkin wenk tnigajpxip, ka'ap nayide'en sam øts nnigajpxy; jøts meets ja Espíritu Santo yja' nayide'en wenk xnija'wiyi, tigach meets ja yiknitsokpi ayuujk xnijawidi, ka'ap nayide'en sam øø nnigajpxy. ⁵ Pøn jade'en myikwindaay'atwa'añ jøts mwønmøa'ñ myøjkudanaabyi. ⁶ Øy øts n'aaw n'ayuujk øy tsuj ngamøøt'aty, ka'ap øts nwønmøa'ñ ñayide'eni. Tø øts yø nyiknjkw'añ kni ku meets o tigati tø ndabudøki.

⁷ ¿Tø øts idø'øn ndundigøy ndejint ku meets jadi'iñi tø ndukmadøy ja nitsoojkin ayuujk ku ni tu'uk centabi tø nganibiky, jøts øts jade'en ayo'ijxyim njaty nugo ku mee xpiky ja øy'ajtin? ⁸ Wenkipi janchja'wibitøjk øts ja myeeñ tø ngupøjkidi ku meets janch nduknijawiywa'añ ja øy'ajtin. ⁹ Jøts ku øts jam n'uknajxy ma meets jam, ka'ap øts jam øts pøn nyik'ayøy pøni ti jaty ø xka'ejtxip; jabi ja nmigu'ukxi øts øts xujnidø ja may'ajt pøn tso'ondip jam Macedonia. Jade'ents mee ka' nyikjotkixy, jøts ka'ayim meets nugo nyikjotkoxwa'añ, jade'eñim ø nyiknaxt sayim ø nyiknaxy. ¹⁰ Nayide'en sam øts ja Cristo tyi'ajtin njanchja'wiyi nayide'en ø njawi ku meets nnøjmi, ku jam Acayi y'letjotp ni tu'uk ja jaa'y jam, pøn ø xuk'ixmøtsp ja'abi xondajkin ku øts Dios yja' nnigajpxiyi. ¹¹ ¿Jadits øts n'ayuujk jade'en nyikwa'añ? ¿Ja'agøjxp idø'øn ndejint ku meets nga'uktojkin? Wa'ats ja Dios tnijaw i mabaat øts ndsojkin yja'aty meets køjxp.

¹² Jade'ẽñim ñots yø ndunk nyikyø'øy'ett jøts ja kyamøj'attit pøn ñadyijyi nañikajpxidip ku ja nayide'en tyumidi sam øots. ¹³ Yø'øbi jaa'dyi nugo yø tyaqay'atti ku ja Cristo tkudanidi. ¹⁴ Ka'ap yø kumaqap njaw'a'ant, jabi kó'ombaatxi ja miku'windsøn Satanás ñank'yijxyiyi ejximdam ja Dios y'ankilis kunuu'kxy. ¹⁵ Paty nayide'en yø tyumbi ñank'yejxmiyi samdam ja øybì tumbi jaa'y. Ja chinqaq'yin ja yiktatiidyu'undip jade'en sam ja pyaat'atyidi.

Saja Pablo y'ayo'ombaqtu ku ja Jesús tkudani

¹⁶ Ixyam mee nnimaagyojmi jøts kidi nugo mwimaydi jøts ku nmø'øty. Pøni jade'ents xja'gyukidi, wants ñots jade'en tmadya'aky jøts ñots nadayijyi namyikajxibim nnayjawiyit. ¹⁷ Kidi mee mwaañ ku ñots ja nwindsøn'ajtim jade'en xyikmadya'aky, jabi nugo mo'tpixi ñots idø'øn, ku njanch'uknay'agajpxiyi. ¹⁸ Jaaxi jaa'y pøn nadayamikajxidip ja ñaxwii'ñit tsinqa'yin, wants ø nayide'en nduknamyikajxmiyi. ¹⁹ Jabi møj ja'gyukipxi meets mjaa'y'aty, patyts meets sa xkatijy pøn mo'tpa'an madyakp. ²⁰ Ja' mee ne'egi m'øyja'wip pøn jiyujkin myiktuujnidip, pøn mwindaay'ajtidip, pøn mnijuu'yniyidip, pøn mdekpja'an'ajtidip. Mgupiky'ajttip ja' øy sagasa myiktunidit. ²¹ ñØy ñots ixyam nnabyøkyjawiyi ku ñots jade'en to ngajaa'y'aty kudam meets yø' ne'egi jade'en x'øyjawi!

Pøni jaa pøn ap tyimñayjawiyi, xmaapy ñots ja', øy ñots nayide'en njaa'y'att. ²² Ja hebreo ayuujk nadaya'agajpxidip? Nnija'wip ñots ja nayide'en. ¿Israelit jaa'y ja'adi? Nayide'en ñots. ¿Y'apteety'amøj'ajtip ja Abraham ja'? Nayide'en ñots ja n'apteety'amøj'ajtm. ²³ ¿Jade'en ja wya'andi ku Cristo tmidundi? Jawaani øy ñots ja ne'egi nmidiñ, øy ñots jade'en ja tsojkin njagamøt'aty jøts ø nnay'agajpxit kó'øm. Jawaani mok ñots ndunk ne'egi to nyiknigaxi'iky yam yja' ja ka' ne'egi ñigaxø'økti. To ñots ngu'ayo'ombaqtu ja ndunkjøøjp, ne'egi ka'ap ja'adi. Ne'egi jawaani may ojk ñots idø'øn ja to nyiktagudsumi, jøts kawinaaq ojk ñots ja o'jkin to n'ixy jaayi wingon xwindani. ²⁴ Magoxk ojk ñots ja ayo'on to ngupiky midi ñots nmigugajp israelit jaa'y to xmø'øy sam ja kyutujk wya'andi ku ee'pxmajk taxujk ojk nyikwøpy. ²⁵ Tigøøk ojk ø to nyikipwyøpy, jøts tu'uk ojk to nyiktsaaga'ach. Tigøøk ojk ñots ja nbarki to myejy'okida'aky. Tu'uk ja xøow tu'uk ja koots nyiknajxy jam mejkyujk'äm, ja kipy pyidasi, ja puu' pyidasi ñots iiy xjaäkyiknøøwinganamp. ²⁶ Jagambaat ñots kawinaaq ojk to nwidity jøts jam muum ja møj nøgom xyikjø'øtwa'añ, jøts ja jaa'y muum xwimaatswami. Ngø'øm migugajp paat ñots xni'adani xuu'adani sam nayide'en y'adøtsmidi ja wenkajp jaa'dyi. Nbatpy ø nayide'en ja ayo'on møj kajpjotp samdam abaq etjotp uk jam meyjotp. Nayide'en ñots ja xka'ødyumidi pøn ñadyijyi Jesucristo janchja'wibidi nañikajpxidip. ²⁷ To nduñ mabaat ñots ja ngø' ja ndeky myajada'aky, øy ñots ayo'on ja xadukpaaty; kawinaaq ojk ø ngamaa'y nga'ity; ayuu adøtsi to nyiknaxy kawinaaq ojk; to ndanaxi ja tep ja xux, ni ja nwet ni ja nnaamy tka'ukpatni.

²⁸ Øy ñots idø'øn jade'en ya'atpi ayo'on njapaaty uk midi jatyts njayiknaxpy, møjip mayip ñots ja njotmay ku ñots ja njotmay'ati jabom jabom pøn jaty tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim. ²⁹ Pøni jaa pøn ja yjanchja'win kamøj, janch pamaaq'yin ø nnayjawiyi. Pøni jaa pøn wenkipi winmaaq'ñ tpanøjkxnidip, mok ñots ja n'ayooji, mok ñots ja ngudsø'ødyuni jøts ñots ja nugo njantya'ambiky. ³⁰ Pøni janchpaat'ajtipts idø'øn ja nay'agajpxi ja ngamøk'ajtipts ø ne'egi nadaya'agajpxip. ³¹ Ja Dios Teety midi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tyeety'ajtpy midi paat'ajtiyip xemikøjxp yikmøjawiit yikunu'kxyjawiit, wa'ats ja tnijawi ku ñots ejtp ja tyiibyi ja yjanchpi nnigajpxy. ³² Jøts ku ñots nnajxy jam Damasco kajpjotp, jam dø'øn tu'uk ja windsøn midi tmidump ja yjadu'ukpi møj windsøn Aretas, ja Damaskit windsønts idø'øn ojts t'ane'emy ja tyumbitøjk jøts ja tyimyik'adujkøxtit ja tuu' ma jaty ja kajp yiknidøki jøts ñots ja xmatsttit jøts ø ndyimyiktsu'umt. ³³ Ti mats ja Dios xuk'ixmajtsint, jabi jamxi nguejky, ma ja møj poch jam, midi ja kajp nawidejtip. Ñots nmigu'uk xkatstiidyøø mutsk ventaní agø'øm kachjøtpy. Jade'en ñots idø'øn ja xkapøktøø.

12

Sa ja nwindsøn'ajtim tn̄nky'ijxyiyi ja yja' Pablo kyumaa'yjøtpy

¹ Nnija'wip øts ku niwine'en kyajami ku nnay'agajpx'a'nt kø'øm. Meets ukja'gyuki, kuwaní øts idø'øn nnigajpxt sudso nwindsøn'ajtim ja yja' tø tn̄nky'ijxyiyi ku ø kø'øm nnay'ijxyiyi kumaa'yjøtpy. ²⁻³ Ndyimy'ijxy'ajtpy tam øts tu'uk ja jaa'y midi tjanchja'wip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo midik myakmajkts jumøjtøp ojts yikwaanijkxy yap tsajpjøtpy. Po sudso idø'øn ja yikwaanijkxy, po mørøt ñe'kx uk nugo y'anmija'wints idø'øn ja nøjkxp Dios tu'ugyi tyimy'uknija'wip. Ja'ayi ø nnija'wip ⁴ ku ojts yikwaanijkxy yap tsajpjøtpy ma ojts tmadøy ja kajpxy ja madya'aky midi ka' pøn nugo ñiyiktukmadøy. ⁵ Ti kanadyamiguexyim idø'øn ja yjawí ku øts jade'en sam ja jaa'y, ka'ats øts nnamy'kexyiyi po wanimts øts ja ngamøk'ajtin nnadyamikexyiyi. ⁶ Øyimts øts kø'øm njanchjanañigajpxwa'añiyi, po ka'axi ja ñugo kajpxyi, po tiy'ajtinxi øts wyinaty nnigajpxpy; ka'ats øts jade'en nduñ jøts kidi pøn nugo wyinmay jøts ku øts ngamaabyi jøts ku øts ka' njade'eni sam pøn yamts øts idø'øn ja jade'en ngatuñ sam ja wyinmaydi.

⁷ Kawinmaañixi dø'øn ja chují midi øts ja nwindsøn'ajtim xuk'ejx ngumaa'yjøtpy; jøts øts ja nganadyamikaxiyit, winets nja'wigyejky adsu'jky nikøjxp yajakejky samdam ja kujp xkuu'mint. Ja mik'u'windsøn Satanás ja tyunkjøøjp jade'en ñankylejxip. ⁸ Tigøøk ojk øts ja nwindsøn'ajtim ojts njanch'amidøy jøts tyiknæxt ja jajin ja tøø'yin; ⁹ jøts øts ja nwindsøn'ajtim yide'en ja'ayi x'adsøy: "Ja ndsojkin ja nba'ayo'owin mets ja'ayi mbudøkiyip; jabí jade'enxi øts nmøk'ajtin ne'egi ñigaxi'iky ku nbudøki pøn ja kyø'øm møk'ajtin ka'ejtxip." Jade'en ja wya'añ. Patyxí øts ja ngamøk'ajtin ndajotkujk'aty, jøts jade'en ja Cristo yja' kyaxø'økt. ¹⁰ N'øyja'wip øts ja kamajadajkin, n'øyja'wip øts ku nyikjemnøjmi nyliktenøjmi uk ku tigati xka'ejtxi, uk ku øts Cristo køjxp nyikmi'ambiky ngu'ayo'ombaqadi. Ku nnayjawiyi nmøk'ajtin kya'ity jats idø'øn nwindsøn'ajtim ja myøk'ajtin tyik'awa'añ jøts øts ja xuk'ajot'aty.

Ku ja Pablo tpamay tpadajy ja Corintiit janchja'wibidi

¹¹ Janch mo'tpin ø tø nmadya'aky ku kø'øm tø nnay'agajpxyiyi, kø'øm meets tø xyikjaty jabí meetsxik idø'øn jeexyip øy tø xnimadya'aky jøts øts jade'en jeexyip kø'øm tø nganay'agajpxyiyi. ¿Tyimyabaat ja ndejint yja'atti ja wyejin ja kyajin pøn ñadyiji myøjkudanaabyi'ajtpy ja nwindsøn'ajtim? Øy øts idø'øn mabaaqt nguidyimyjaty ka'ap øts ja mibaat xwinaxtit. ¹² Ku øts ja ndunk tø nyikyø'øy ma meets jam ejtp øts nnankyljxyiyi ku øts idø'øn ndyimyudanaabyi'aty ja nwindsøn'ajtim. Ejxpajtingøjxp milagrikøjxp øts idø'øn ja n'ødyunk tø x'ejxidi tø xnija'wiyidi. ¹³ Pøni mwändipts ku meets ka' tuknax myik'øduñ sa øts ja jadu'ukpi n'ødyundi ma jaty ø nwidity ma jaty ø nbøattí n'ejxti ja jadu'ukpi janchja'wibidi, janch idø'øn mwa'andi. Xmøøyimdsik meets jam ja kaaky ja maqdaajk kuk øts jam n'ats'øjch. ¡Maa'kxti, kidi xka'øyjawidi ku øts yide'en nwø'añ!

¹⁴ Ixyam nnay'a'ejxiyi nnay'abaadipy ja' ku meets myidigøøk ojk n'ats'ejxwa'añ. Ka'ap meets jam nugo n'atsyik'adujktiwy'añ. Jabí ka'axi meets ja mbikta'aky n'ixaajyi, meetsxi dø'øn ja m'øy'ajtin ja'ayi n'ixaajyi. Yiknija'wipxi ku ja u'nkteety t'ixa'adi ja meeñ ja jingaap midi ja y'u'nk ñidsina'adyip jøts ka'ap ja y'u'nk ne'egi ja tyeety ja yujuky'ajtin tjotmay'attit. ¹⁵ Xondaajkin ø nbøatp ku mee ndamiyokøxt ja n'aaw ja njoojt mjanchja'wingøjxp; øy meets yjawí xjagatsøky samdam meets ndsøky.

¹⁶ Øy winaagin tjaja'gyukidi ku meets jam nugo ngayik'adujkti, jade'en ja wya'andi ku mee nugo tø nwín'iñ. ¹⁷ ¿Tø meets ndejint ndawindaay'aty ja nmigu'uk pøn jaty meets jam tø ndaniguexy? ¹⁸ Kø'øm øts ja Tito n'ane'emy jøts m'ats'ejxitit jøts øts ndamigajxiyii'ñ jadu'uk adøm nmigu'uk. ¿Tits, mwindaay'ajtidí ja Tito? ¿Ti ka' x'ejxti ku øts tu'ugyi nwínmaa'ñ nyikyø'øy jøts tum jade'en øots n'øyja'a'y'aty?

¹⁹ Wan meets jade'en mwínmay ku øø nugo nnagyubøkiyi. Ka'ap yjade'eni. Wa'ats ja Dios tnijawí ku øts Cristo køjxp ja ndunk tø nyikyø'øy, jøts meets jade'en ja

mjanchja'win myøjt. ²⁰ Ku øts jam wyinaty n'ats'øch jade'en ø njøpjawí ku meets yjawí øy ngapaqatt sàmdam øts ja ndsojkin njadyimyjamøt'aty. Jøts mee nayide'en xka'øyja'wyimíti ja njaa'y'ajtìn sàmdam meets xjadyimyjatsøky'aty, ku meets xka'øyjawit ja kajpxwejin midi wyinaty nyajkpy. Jabi jade'enxi nnajtsjawí ku meets wyinaty mga'uknamyqa'niyidi nixem niyám, jøts xyikmøjtøjkiñidi ja windii'ñ'ajtk, ja aki, ja tami'amä'at'ajtk, ja nabyagajpxi, sàm nayide'en ja namyikajxan jøts nixem niyám mga'uknamyimado'oniyidi. ²¹ Wan øts ja Dios yjawí nmidsø'ødyu'until ku meets jade'en mjaa'y'ajtni. Wan meets ngujiyit nguyaaxit ku meets wyinaty ne'egi tø xpadøjkiñi ja mga'ochinaaq'yin midi ixyambaaat mgamajtstu'utwàndip. Tum ja axøø'kpi tum ja yigaappi m'amp mjotp mmimajadajkidip.

13

Xjats ja nøky y'abqaadi jøts ja kajpxwejin ja kajpxpoo'kxin y'ukyikyajkní

¹ Ixyam mee myidigøøk ojk n'ats'ejxwa'añ, jøts ku øts ja tundigø'øyin jam nyiktiidyøkit pøni pøn jam nugo tyimdyunk'ajtnidip ja pøktyunk, tsokip ja a'ejxnajxpi namajtsk uk nidigøøk pøn ja wa'ats tnimadyakøxtip sa y'ejxi tyiyi. ² Ku myimajtsk ojk n'ats'øch n'ana'amdi øts ja' pøn jam yjawí wyinaty pøky agujkpy tyimchinaañidip. Xyamts nwaa'ñ ku nnøjkxt jadigojk ku nayide'en nbøtkojmidit nay ja' pøn ø tø n'ana'amdi, niwine'en øts ja ayo'ejxin ngamøøt'att. Pøni jamidits pøn ja chinqa'yin tyik'ejtnidip pøky agujkpy nayide'en ja pyaat'atyidi jøts tiidyu'unin tyagida'agidit. ³ Jade'ents meets idø'øn xajotkujk'att ku øts ja Cristo xyikmadya'aky jøts meets jade'en mgawaq'ant ku ja' kyajotmøjki; jabi ñankyl'ejxipts ja myøk'ajtin ma meets jam. ⁴ Ja kyamøk'ajtin kyu'o'jki kruskøjxp, xemikøjxp ixyam yujuky'aty Dios Teety myøk'ajtingøxp. Nayide'en adøm idø'øn ja kajotmøk'ajtin njagyejpyim sàm ja yjajty. Ku ja xemikøjxp nmøøtjujky'ajtint ja nwindsøn'ajtim jade'ents ja Dios Teety tyaky ja møk'ajtin midi meets ndabudøjkip.

⁵ Yikxon meets kø'øm nabyawinmayi, ¿mjanchpadundip idø'øn ja mjanchja'windi? Ja ka' xja'myatsti ku ja Cristo xmøøt'atti? Uk nugo meets idø'øn mnañikajpxiyi Cristo janchja'wibi. ⁶ Jade'ents øø nwaa'ñ jøts meets xnijawit ku mee ka' nugo nwindaayi ku øots ja Cristo yja' nbaduujni. ⁷ N'amidøøpy øots ja Dios jøts meets øy mjaa'y'att. Kidi ja'agøjxpip jøts øots jade'en ja n'ana'amín myøjtøkit. Ja m'øy'ajtinxi øots ja'ayi n'ixaapy. Padun meets ja', øy øots agajpxy njagabidsimy. ⁸ Ka'ap øots ja møk'ajtin nmøøt'aty jøts øots nwindsøn'ajtim ja tyiy'ajtin ngajpxwe'jtít, ja' øots ndunkjøøjp'ajtpy jøts ja yiknigajpxt tiy ka'pxy. ⁹ Ndaxonda'akp øots ku meets ja møk'ajtin xmøøt'att øy øots ja ngutujk njagayiktuñ. Ejtp øots ja Dios n'amido'ett jøts meets ja mjanchja'win jøts meets ja mjuyuky'ajtin yikxon y'øyit yikxon tyuda'akt. ¹⁰ Nämga'aním ø ndsøøñ ku meets ya'at nøky ndanigaxi jøts ku meets wyinaty n'ats'ixy ka'ap xjawidit møk ja tiidyu'unin midi ø tø xaguwaní ja nwindsøn'ajtim. Ja'agøjxp øts ja kutujk tø xmø'øy jøts meets ja mjanchja'win myøjt jøts kidi ja'agøjxpip øts ja nmøødi jøts meets ja kudigø'øyin xpaatti.

¹¹ Meets migu'uktøjkti, øy meets. Yikxon meets ndamidsøky xyiknaxtit ja mdsinqa'yin, ix'a'adi ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin, ñankyl'ejtuk'atidi nixem niyám, yikxon mnamyigu'ukwa'anidit yikxon mnamyayidit, jøts jotkujk x'ejxtit. Winets meets ja Dios xemikøjxp mmøøt'etidit midi tyajkp ja jotkujk'ajtin midi tyajkp ja tsojkin ja pa'ayo'owin. ¹² Nagyajpxpoo'kxidi nixem niyám sadam ja Dios ttsøk'aty. ¹³ Niduki'iyi ja janchja'wibidi midi øots ixyam møøt, nayide'en ja tkaxmidí ja kyajpxpoo'kxin.

¹⁴ Paatti kupøkti ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyuu'kxin, nayide'en ja Dios Teety chojkin ja pya'ayo'owin jøts nayide'en ja Espíritu Santo nimä mgamajtstu'udidit. Tiigyaajpxy idø'øn, jade'en idø'øn yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA GALACIHT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja' jam Galacia

¹ Øts idø'øn Pablo'ajtp, nwindsøn'ajtim ngudanaapy, niøøn jaa'y ø tø xkakexy, ja Jesucristoxi ø kø'øm tø xpikta'aky mørøt ja Dios Teety pøn ja nwindsøn'ajtim kø'øm tø yikujkpyikyiyi jap oo'kpi y'agujkpy. ² Ixyamts øts mørøt niduki'iyi ja nmigu'uk janchja'wibitøjkti, meets ndanijayi ya'at nøky ma jaty xpadumidi ja nwindsøn'ajtim yja' jam Galacia etjotp. ³ Paøt meets ja øy'ajtin ja kunuu'kxin midi ja Dios Teety yajkpy mørøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ⁴ pøn nagyiya'jkiyøø jøts adøm nbøky ja xku'o'jkandi jøts kidi ja axøøkpi tsinøaq'yin miøøt xmimadøajkyindi midi yikpatp ya naxwiiñ, tøxi ja Dios Teety jade'en kø'øm ttanibiktaaqgi. ⁵ Tu'ugyi ja Dios myøj'ajtin ndamiguy'ejxit xemikøjxp! Jade'ents idø'øn ja yjatt.

Ka'ap ja jadu'uk abiky midi tnigajpxp ja yiknitsoojkin

⁶ Tyimñigyuñaap ø nnayjawiyi ku meets pojñ xmajtstutkojmi ja Dios, pøn meets kø'øm tø mwøamiñidi tø mwøadsøyidi ku ja Cristo xpa'ayonajxyindi, jøts meets ja janchpi nitsoojkin xijy xpabiky, ja wenkpidam ja!. ⁷ Ka'ap idø'øn ja wenkpi nitsoojkin ya jadu'uk y'ity. Yide'en idø'øn yjaty, jaa dø'øn jaa'y pøn meets nugo mjanchja'a'midip, ja Cristoxi dø'øn ja ñitsoojkin yjayiktigatswandip. ⁸ Tøxi meets tu'ugyi ndukmadøy ja janchja'win, kuts wyinaty pøn nidu'ugin tyiktigatswa'añ midi øøts jawyeen tø n'uknigajpxy, mørøts idø'øn ja Dios ty'a'ambøkit, jøts møj ayo'on tyukpaødit wan tjapøni ku ttu'undit jade'en, o njadyimyja'øtsi uk yjadyimdiroskugajpxy'ajtpi, ku wyinaty ja wenkpi janchja'win tpikta'akwamidi sam muum ixyam yjawí ttunwa'andi. ⁹ Ixyam meets ndukja'myatskojmid: Pøni jaa pøn ja wenkpi ixpøjkin mdawindaayiwyajnidip, paøt'ajtiyip ja' ñigida'agiyit ja Dios myøj'ayo'on.

¹⁰ Ti øts idø'øn jade'en xijy xyikwamp ku øts idø'øn jade'en nwø'añ. Ja! øts idø'øn xijy ndsøjkpy jøts øts ja jaa'y kuwaní xtyimgyupøkt jøts øts ja kuwaní xtyimdyakajxa'aktit uk kuwaní øy nayide'en xtyimgyupøkt ja Dios? Po ka'axi, ku øts ja jeexyip ja'ayi nugo nda'ødyøki ya naxwiiñ'ñit jaa'y wyingujky, ka'ats øts ja Cristo jeexyip x'uktumbi'ajtni po ja'axi ø tu'ugyi tø nnadyamiyøxyiyi.

Sudso ja Pablo tyøjkiyii'ñ kudanaabyi jøts ja tkudanit ja nwindsøn'ajtim

¹¹ Niøawí meets ya'at, migu'uktøjkti, ku yø nitsø'ok'ajtin midi ø nnigajpxy, ka'ap jaa'y yø twinmaa'ñi. ¹² Kø'øm øts idø'øn ja Jesucristo yø tø xuknijawí. Kidi mee mwø'añ ku øts yø øy pøngapøn jaa'y tø xuk'ixpiky.

¹³ Tø meets idø'øn ja kajpxy ja madya'aky xnijawidi sa øts y'ijty njaa'y'aty ku øts ja chinøaq'yin nbaduujnidø ja israelitøjkti. Mnija'wip meetsmi sa øts idø'øn y'ijty awa'an'ampy njemuñ ndeduñ pøn ja Dios tjanchja'widip jøts ø nyikudigøøwya'andi. ¹⁴ Øts idø'øn y'ijty ja israelit jaa'y chinøaq'yin jawaani ka'pxy nbadumppy nika'ap øts ja nmuyaaktøjk ni tu'uk pøn jade'en kyamajada'aky sam øts. Jabi ja'ats øts idø'øn y'ijty n'amip njootpip ja møjaa'dyøjk chinøaq'yin. ¹⁵ Tigajts øts ndsinøaq'yin. Ka'anims øts wyinaty ya naxwiiñ ngaxi'iky ku øts ja Dios wyinajty tø xwi'ejxni xwigoni, pya'ayo'owingøjxp øts idø'øn tø xwøadsøy. Ku ja xøøw ja jumøjt tpøajty sam ttanibiktaaqkiyii'ñ, ¹⁶ xjats øts idø'øn xuk'ijxy xuknijawiyii'ñ ja y'U'nk, jøts ngajpxyøøyit ja nitsoojkin madya'aky ma pøn kya'israelitjaa'yidi, pøn tkanija'widipniñ ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. Kuts idø'øn ya'at jade'en yjajty, niøøn øts idø'øn nga'ats'ixy nga'ats'amidøy, ¹⁷ ni nganijkxy øts

jam Jerusalén ma jam pøn ja kudanaaq'yin jawyeen tpadøjkidyøø. Tiy øts idø'øn ne'egi ndyimñøjkxkjy jam Arabia etjotp, jamts ø nwimbijty jøts ø nja'jty jam Damasco.

¹⁸ Kyidigøøk jumøjtnim ø nnijkxy jam Jerusalén; winets øts ja Pedro ojts nmìnabyaadyiyi jade'en'ampyts øts ja n'lijxy'aty, makmojkx xøøw øts ja jam nmøøtsinaaqy. ¹⁹ Ni tu'uk øts ja nga'ejxtøø jadu'ukpi kudanaabyidi, ja Jacobo øts ja'ayi nbajt, ja nwindsøn'ajtim y'uch myigu'uk. ²⁰ Y'ijxpy ñija'wip ja Dios ku ya'at tyiyi yjanchi midi meets ndanija'ayip. Ka'ap ø nugo ndaabyaatty.

²¹ Kuts idø'øm jade'en y'uknajxy, jamts ø ndsøø'ñ jøts ø nnijkxy jam Siria etjotp jøts jam Cilicia nayide'en. ²² Ka'ap øts y'ijty x'ijxyidi adøm nmigu'uktøjkti midi tjanchja'wimyidip ja Cristo jam Judeit etjotp. ²³ Ja'ayi dø'øn ja y'ijty tmadowdi ja kajpxy, ku ñømidi: "Ja' pøn y'ijty tkamaa'kxp ja janchja'wibitøjkti ja Cristo yja'a'y, ja' ixyam kø'øm tnigajpxnip øy tsuj ja Dios kyajpxy ja Dios myadya'aky yam ja y'ijty t'ukyikudigøøwya'añ." ²⁴ Tyamigunuu'kxyja'widip idø'øn ja Dios ja' ku øts ja ndsinaaq'yin tø nyktigach.

2

Ku ja Jesús kyudanaabyi tkupøkti ja Pablo jøts ja nayide'en tyu'unt

¹ Kyimakmajkts jumøjt øts jadigojk nnijkxy jam Jerusalén møøt ja Bernabé, jøts ø nayide'en nbawaqay ja Tito. ² Paty øts jam nnijkxy ku øts ja Dios xuk'ijxy jøts øts jam nnøjkxy. Jøts øts jam møøt amaa'tsk ngajpxy nmadya'aky pøn idø'øn jam tnigubajk'ajttip ja kudanaabyitøjkti Jerusalén. Jøts nduk'ejxtøø nduknija'widyøø sa øts idø'øn ja nwindsøn'ajtim y'ixpøjkin nnanky'ijxyi pøn tkanija'widip pøn ka'israelit jaa'dyi. Njøpjä'wip øts ja' ku øts ja jomtøñ xkagupøktit paty øts ja jade'en nnigajpxy jøts øts ja ndunk nugo kyanaxt midi øts jam wyinaty ndumpy. ³ Xpudøjkidits øts ja'. Niti nisa ja Tito kyayiktuuñ, ka'ap ja ejxpajt ñe'kxkøjxp yikpiktaajky sam ja israelit jaa'y ttsøønidu. ⁴ Ka'ap øts ya'at jeexyip ngajpxpaaty sa ja Tito yjajty kuk idø'øn kyanøjkxti ja ejxpi ja kowbi jøts tmadya'akwidettit mabaat adøm idø'øn nga'ukpadu'unindi ja møjaaq'byi kutujk midi ja Jesucristo tø xukniwaajchim ku møøt n'ijtyim. Ja' idø'øn ja chojktip jøts adøm nbaduujna'andit ja myajaq'byi kyutujk sam ja israelit jaa'dyi. ⁵ Nijuuni øots ja ngayikmøjtøki jøts ka' meets xwinma'aty ku ja'ayi ejxpajtingøjxp yikpiky ja yiknitsoojkin. Jaa ku øø ndsøky jøts meets tiy xmøøt'ajt'ettitnøm ja winmqa'ñ sa ja yiknitsoojkin nbaajtyim.

⁶ Niti nisa øts ja xkanimaadyi pøn jam tnigubajk'ajttip ja kudanaabyitøjkti pøni sa øts ndunkjøøjp nyikyø'øy; øy ja yjamøjwindsønidu tuknax øts ja møøt nnayja'wiyidi, jabi tum jade'enxi adømdi Dios wyingujkp. ⁷ Ka'ap øts ja wenk ana'amin ja x'ukmøøñidi, jabi yja'gyukidixi ja' ku øts ja Dios kø'øm tø xanipiky jøts øts ja nitsoojkin ayuujk ngajpxyø'øty ma pøn kya'israelit jaa'yidi, sam ja Pedro yiktanipøjkmi nayide'en jøts nay ja'abi ayuujk tkajpxyø'øty jam israelit jaa'yjotp. ⁸ Nayide'en øts ja Dios myøk'ajtin kudanaabyi tø xpiktajkmi jøts øts ngajpxwa'kxit ja y'ayuujk pøn ka'israelit jaa'dyi sam ja Pedro tø yikpiktajkmi kudanaabyi jam israelit jaa'yjotp.

⁹ Patyxi dø'øn ja Jacobo, ja Pedro jøts ja Juan pøn tnigubajk'ajttip ja kudanaabyitøjkti tja'gyukidi ku øts ja Dios tø xmø'øy ja øy'ajtin jøts ja yja' tnanky'ejxit. Ojts øots n'ukyikøpatni møøt ja Bernabé, jade'en'ampy ja jade'en ttundi jøts ku øots ja nmigu'ukwa'añ jøts ku ja t'øyawidi jøts øots ndunk øy nyiknaxt jam ka'israelit jaa'yjotp, yam ja nayide'en ja tyunk tyikyø'ømyidi jam israelit jaa'yjotp. ¹⁰ Ja'ayi øots idø'øn x'amidowdi ku øots nximija'myajts'ett ja israelit ayoobitøjkti. Ya'ats øts idø'øn ne'egi nbadun'ijtpy, ka'ap øts yø'obi winmqa'ñ n'ixmach.

Ku ja Pablo twindsø'øy ja Pedro jam Antioquia

¹¹ Ku øts jam møøt nnabyaqajti ja Pedro jam Antioquít kajpjotp, jam øts ojts ndawindsø'øy midi jam wyinaty tyumpy, ku ja ka'ap y'øgyaxi'iky. ¹² Ku ja møøt øy tyimy'ukaagyøy pøn ka'israelit jaa'y jøts ja jaayi tmajtstutkojmi, ja'ayi ku winaagin ja israelitøjk yja'atti pøn wyinaty tø tkexy ja ja'abi jaa'y midi tpadundiønim ja møja'a'bysi kutujk ja møja'a'bysi tsinqa'yin sam ja y'ijty nayide'en tpadumi. ¹³ Nayide'en ttumidi sam ja Pedro pøn jaty jam wyinaty ka'israelit jaa'dyi, nayide'en idø'øn ja Bernabé paat ttumi. ¹⁴ Kuts øts idø'øn ja n'ljixx jade'en ku tkabadundi sam ja øgyajpxy ømyadya'aky ttanibiktøagi, yide'en øts idø'øn ja Pedro nnimqay jøts niduki'iyi tmadoomidøø ja janchja'wibitøkti: "¿Tigøjxp mets ya'at jaa'y xukpadunwa'añ ja israelit jaa'y chinqa'yin? Pø tøts mets ja kø'øm x'ixmatsni jekyip o mets jam mjadyimyjagugajpi."

Janchja'wingøjxp ñits'o'okti ja israelit jaa'y sam o pøn jaa'dyi

¹⁵ Israelit jaa'y adømdi ja' ku jade'en tø ngue'exyindi, ka'ap adøm ja øky nayide'en ndyimyikmajadaajkyindi sam ja' pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹⁶ Tøts nnija'windi ku ka'ap adøm ja Dios xkupøjkindit ja' wyingujkp ku ja'ayi nbadu'undit ja Moisés kyutujk. Ja Jesucristoxi dø'øn ja yja' njanchja'wimp patyxí dø'øn adøm ja Dios Teety tø xkupijkyindi, kidi ja'agøjxp ku ja Moisés kyutujk nbaduujñindi. Jabi nipønxí kyayikupøkt Dios wyingujkp ku ja Moisés kyutujk ja'ayi tpaduujnit.

¹⁷ Ku dø'øn ja Dios tø x'ukupijkyindi Cristo køjxp, jøts adøm ja Moisés kyutujk tø n'awimbejtigoyjmandi, ¿ja Cristo adøm idø'øn kø'øm xyiktuu'tigøø'yimp? ¡Ka' yjade'eni! ¹⁸ Ku øts ndungojmit midi tø n'uk'ixmach, ngø'ømbøky øts ja'. ¹⁹ Ka'ap øts ja Moisés kyutujk n'ukyiktuni ja'agøjxp ku øts ja Dios y'øy'ajtin jade'en'ampy ngapaatty; tø nja'gyuki jøts ku ja Dios yja' yikpaatty ku njanchja'want ja Cristo. ²⁰ Ka'ap øts nugo n'uktsinaañi, tø øts ja Cristo xku'oogi kruskøjxp; ja' øts idø'øn ndu'ump midi ja Cristo y'øyja'wip jaa ku øts ja chinqa'yin ndajujky'ajti. Janchja'wingøjxp øts ya'at jujky'ajtin nyiknaxy ya näxwiiñ ku ja Dios U'nk tø xjanchøky xjanchpa'ayøy jøts nayide'en tø xku'oogi. ²¹ Ka'ap øts ja Cristo y'o'jkin nugo nyiknaxwa'añ; kuts Dios ja jeexyip xagupijkyindi ku ja Moisés kyutujk nbadu'unint, niti jeexyip kyawa'añ ja Cristo y'o'jkin, ka'ap ja jeexyip ma tyuñ.

3

Midi nyikmajadajkjimp: ja Moisés kyutujk uk ja nwindsøn'ajtim yjanchja'win

¹ ¡Meets gálatas jaa'dyi! ¿Tiku tø mwinqaq'anmya'atti? ¿Jadits ku xka'ukpaduniødi ja y'øybí ja tyiibyi, pøn tø myikwinqaq'ndyigøyidi? Jabi tøxi meets ka'pxy ndukmadooguixy jøts tø xja'gyukidi ku ja Jesucristo tø xku'o'jkindi kruskøjxp. ² Uk'adsojimbetti meets idø'øn ya'at: ¿Sudso'ampy meets idø'øn ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo tø mmø'øyidi, ku ja Moisés kyutujk xpaduujnidì, uk ku ja tø xmibøjkti ja yiknitsokpi ayuujk midi øots tø nnigajpxy? ³ ¿Tiku xkaja'gyukidi? ¿Sa tø mwä'andi, jade'en idø'øn xijy jawaani mjanchja'win myøjidit ku xpadunwa'añ ja Moisés kyutujk? ⁴ ¿Ti nugo meets jadi'iñi xyiknaxwa'añ ja m'ayo'ondi ku myikjemdundi myiktedundi ku ja mjanchja'win x'ukyiktso'ondajktøø? ¡Ka'ap jade'en pyaat'atyi, myiktunkpatpy meets ja ndijy ku kawine'en tø m'ayowdi! ⁵ Kuts ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo tø mmø'øyidi jøts ja x'ejxiyidi ja myøk'ajtin ku ja tnank'yijxyiyi ja ijxyimbi ka'ijxyimbi, ¿tigøjxpts ja jade'en ttuñ? ¿Ja'agøjxp ja ttuñ ku meets ja Moisés kyutujk xujni? Pø ka'axi, pø ja'agøjxpxi ja ttuñ ku tø xjanchjawidi sa øots tø nnigajpxy.

⁶ Ejxpajtingøjxp idø'øn ja n'apteety'amøj Abraham ku ja tjanchja'wiyiiñ ja Dios, ja'ayits Dios ja tagupøjkiyøø. Ka'ap ja ja'agøjxp yikupijky pøni ti ødyunk ja tyuun. ⁷ Paty meets idø'øn xja'gyukidi jøts ku ja Abraham ñamyayi ja' t'apø t'oki pøn ja janchja'win nayid'en tmøøt'ajttip sam ja ojts tmibiky ja Dios. ⁸ Windi'ixyip idø'øn ja Dios ttukmadowni ja Abraham sa yikjaadyaqan jøts ku yide'en wyaqan: "Tukil'iyi ja näajx ja kajp ja kunuu'kxy'ajtin tpaattit ku øts xjanchjawidiit sa mets tø xunjøpi." Paty ja Dios jade'en

wya'añ ku ja janchja'wingojxp tkupøkt pøn ka'israelit jaa'dyi. ⁹ Jade'ents idø'øn pøn ja Cristo tjanchja'widip, nayide'en ja kunuu'kxin ja tpaattı sam ja Abraham ja kunuu'kxin yikmøøy ku ja Dios ja tjanchja'wiyii'ñ.

¹⁰ Pøn tyimyjabadunwandip ja Moisés kyutujk jøts ja jade'en ñitso'oktit, tø Dios ja ttanibiktajkiñi jøts ja yik'ayo'onmo'odit. Jabi yide'enxi dø'øn ja Dios kyutujk wya'añ yap nøkyjøtpy: "Pøni pøn tuki'iyyi tkabadungojxp ya'at kutujk midi yap tø yikjaadyañ, paajtidip ja møj ayo'on ja' midi øts tø ndanibiktajagi." ¹¹ Ja'gyukits idø'øn tyaañ ku ja Dios ka'ap tkupiky pøn wyinaty ja'ayi tø tpaduñ ja Moisés kyutujk, jabi yide'enxi ja Dios nøky wya'añ: "Pønts ja Dios wyinaty kyupijkpy janchja'wingojxp, jujky'ajttipts ja' xemikojxp." ¹² Ka'ap ja Moisés kyutujk yiknitsø'øky janchja'wingojxp, yide'enxi ja wya'añ: "Pøni pøn tuki'iyyi tpadungojxp ya'at kutujk, ja'ayi ñitso'ok'ajtp."

¹³ Tøts ja Cristo xukniwajchim ja ayo'on sam ja Moisés kyutujk ttanibiktajagi pøn ka'pxy tkabadundip. Yide'en'ampy tsoo ku ja Cristo møj poktyumbi yiktiyy jøts jade'en kø'omdsøky tpatwajkiyii'ñ ja møj ayo'on midi adøm xjapaat'ajtindip, jabi yide'enxi ja Dios nøky wya'añ: "Pøn jam yikudiipy kipkyojxp, møj poktyumbi ja!." ¹⁴ Paty idø'øn ja Jesucristo y'ø'jky kruskøjxp jøts ja kunuu'kxin tpaattit pøn ka'israelit jaa'dyi nayide'en sam ja Abraham ja Dios ojts nii'mxyiyi; jøts jade'en adøm níduknax nbajtindit janchja'wingojxp ja Espíritu Santo midi ja Dios Teety tø tni'adsowi.

Ka'ap ja Moisés kyutujk tyik'amutski ja may'ajtin midi ja Dios ñi'adso'owi

¹⁵ Meets migu'uktøjk, ku dø'øn n'ukpiktajkint ku tigati n'ukajpx'ø'yint n'ukajpxpaajtint, kuts ja yikjaadyañ, kuwanı dø'øn ja yikpadu'unt, sa tø wyinguki ka'ap ja pøn tyiktigatst. ¹⁶ Kuts ja Dios Teety ja may'ajtin tmøøwya'añ ja Abraham, nayide'en ja tmøøwya'mi jadu'uk ja jaa'y midi ja y'apip y'okip pøni wine'en ja tø ñajtska'axyini. Sam ja Dios nøky wya'añ: "Tu'ukpi jaa'y ja', ka'ap ja ñamayidi." Ja'ats idø'øn Cristo'ajtp. ¹⁷ Yide'en øts idø'øn ja ja'gyukin nyakwa'añ: Ja may'ajtin midi ja Dios ja Abraham ojts tyami'awaniyi, ka'ap ja mibaat niwine'enin tyiktigajch ja Moisés kyutujk midi meen ix'oojk maktaxk magø'pxy ja ee'pxmajk jumøjtnim. ¹⁸ Kuts ja Dios ja myay'ajtin jeexyip kuwanı xukpadunwa'añin ja Moisés kyutujk, ?ti may'ajtin idø'øn ja jade'en? Yide'en'ampyts idø'øn ja y'øyi ku ja Dios ja jadi'inñ ttamay'atwaj'añ ja Abraham.

¹⁹ ¿Tigøjxpts idø'øn ja Moisés kyutujk nyikmø'øyim? Paty idø'øn ja ix'oojknim yikpiktajky tø wyinaty tni'adso'owiñi ja may'ajt jøts ja jaa'y níduki'iyi tñijawidit midi idø'øn poky'ajtp. Jaayi tyuñ kunim yja'aty ja Abraham y'apu'nk pøn nayide'en ja may'ajtin yiktam'iawa'anyii'ñ. Ku ja Dios ja kyutujk tyajky, ja ąnkilistøjk ja tyamigaxiyii'ñ jøts ja Moisés ja ttagidøkidit, jøts ja ttuk'ext ttuknijawit ja jaa'y. ²⁰ Ku ja Dios ja may'ajtin tmøøwya'añ ja Abraham, ka'ap ja ąnkilistøjk ni ja kugajpxtyøjk ja tkayiktuñ, kø'ømyi ja nadyu'ugyi ttami'awa'anyii'ñ.

Tigøjxp ja Moisés kyutujk yikpiktajajky

²¹ ¿Sats idø'øn ya'at nja'gyukant? ¿Ka'ap idø'øn ja Moisés kyutujk møøt ñamyayi ja Dios myay'ajtin? Ka'ap idø'øn yjade'eni, jaa ku ja Dios ja kutujk jeexyip tø tyaky nitsoojkin møøt, ja'ayits ja jaa'y jeexyip yiktagupøjktip, ja'ayi jeexyip yikpadump pøni sa ja tyikutuky. ²² Jabi jade'enxi ja Dios nøky wya'añ ku adøm níjum pokñiwa'añ n'ejtnandi. Kuts ja Jesucristo njanchja'wint, jade'en idø'øn ja'ayi ja nitso'ok'ajtin nbajtint midi ja Dios tø tni'adsowi.

²³ Tum ja Moisés adøm ja kyutujk wyinaty tø xniw'a'anandı ku kyamiñim ja Cristo, po ka'animxi ja Dios Teety wyinaty xukja'gyukam ja Cristo yjanchja'win. ²⁴ Ja'abi kutujk adøm y'ijty xuu'wa'anindip xuu'wejtsnindip kunim ja Cristo myiiñ, kuts ja njanchja'wa'ant jade'ents ja Dios Teety xkupøjkindit. ²⁵ Kuts ja Cristo myiiñ, ka'ap adøm ja kutujk x'uk'ana'amnindi.

26 Jabi ixyamxi adøm ja Dios x'u'nk'ajtnindi ku ja Jesucristo njanchja'windi. **27** Ku Cristo køjxp nnøbejtyindi nayide'en adøm ja ndsinqa'yin nyiknajxyindi sám ja tø tjøptuni. **28** Ka'ap y'ukpaat'ajtniyi adøm nnayjiwejtsandit nnayjigajxandit o pøn y'israelitja'a'yidi kya'israelitja'a'yidi, tumbidi yikmidumbidi, sám ja tø'oxyøjkmedi yaa'dyøjkmedi; tu'ukpi ja'a'y adømnidi ku ja Jesucristo nmøøt'ajtnandi. **29** Kuts adøm ja jade'en nmøøt'ajtnant, xjats idø'øn tyimbyaqat'atyiyi ndeety'ap'ajtnant ja Abraham jøts xpaat'ajtindip adøm ja Dios myay'ajtin midi ja ñi'adso'wiyii'ñ.

4

1 Ukja'gyuki meets ya'at: Ku tu'uk ja u'nkteety y'øøky jøts ttanipaatty tuki'iyyi ja pyikta'aky ja myutsku'nk, kuts ja tyimy'ukmutskinim ka'aním ja pyaqt'atyi tpøkt ja maaay øy ja tuki'iyyi tjaja'ajtkixy. **2** Jabi kuwanixi dø'øn tjamimado'ot ja y'ejx'etpidì kunim ja yjumøjt tpaatt jøts t'axajit ja tyeety ja myaay. **3** Nayide'en adøm idø'øn y'ijty njajtyindi ku ja Cristo kyamiñim. Tum ja møjaal'ychinaqayin y'ijty nyikmajadaajkyindip øy ja nits'o'ok'ajtin ttagamøødi. **4** Kuts ja xøow ja jumøjt yja'jty, kyajx ja Dios Teety ja y'U'nk tø'oxyøjk ñikøjxp jøts jade'en kye'jxy israelit jaa'yin, pyadungøjx nayide'en tuki'iyyi ja'abi jaa'dyi ja chinqayin møøt ja kyutujk. **5** Paty ja jade'en myiiñ jøts ja wa'ats'ajtin xmø'øyindit pøn y'ijty tpadundip ja Moisés kyutujk, jøts jade'en Dios Teety x'u'nk'ajtindit.

6 Yide'en idø'øn ja tnanky'ijxyi ku adøm ja x'u'nk'ajtna'am ku ja tkexy ja Espíritu Santo adøm n'anmija'wingøjxp; jøts møk ja winmaa'ñ nmøøt'ajtindit ku janch ja Dios Teety ndeety'ajtyindi. **7** Ja Dios Teety adøm idø'øn xtyimy'u'nk'ajtindip, ka'ap adøm nugo midumbidi. Paty adøm idø'øn xtyimbyaqat'ajtyindi ja maaay midi ja Dios Teety tøtni'adsowi, jøts midi ja Cristo xmø'øyindip.

Ku ja Pablo tpamay tpadajy ja janchja'wibitøjkti

8 Ka'ap meets y'ijtyip ja Dios Teety x'ijxyi, tum ja awanax agojnax meets y'ijty windsø'jkidip winja'widip, midi ka'ap ja Dios'ajtin tmøøt'atti. **9** Tø meets ja Dios Teety xpatni, uk yide'en'ampyts idø'øn ne'egi ngajpxint, tø meets idø'øn ja Dios Teety mbøajtniyi, ¿sudso meets idø'øn xkupøjkojmì ja wenk tsinqa'yin midi niti møk'ajtin niti nitssoojkin kyayajkpy, nayide'en sam ja mgø'øm ja'adi midi tø xuk'ixmatsti? **10** Jøts ixyam xjanch'ukjøp'ejxti ku ja Dios m'øyjawiyidit ku x'amqay'attinim ja xøow ja po', ja xøow ja jumøjt. **11** A'øy'ampy øts yjawì njøptsø'øgi ku øts ndunkjøøjp meets køjxp tø wyindigøy.

12 Migu'uktøjkti, tun ja may'ajt jøts xu'undit sám øts idø'øn tø njøptuni ku øts ja israelit jaa'y chinqayin tø n'ixmajtsni. Kupøjkik øts n'ayuujk, ka'axi meets nijuuni xmidsepwa'añ. **13** Øy meets xkupijky mijawyeen ku øts ja yiknitsokpi madya'aky nnigajpxy øy øts wyinaty njabama'ayø. **14** Wan øts nba'am meets mja'axiigyidi, ka'ap meets xpawøjpy. Jade'en meets ne'egi xkupijky sám tu'uk ja Dios y'ankilis tnajtskaxi, uk sám ja Cristo yjawì kø'øm tyimyja'aty maaay meets jam. **15** ¿Tiku mga'ukjotkujk'ajtnidi? Tyimyøj meets ja mba'ayo'owin xnønky'ejxøø ku nbamaa'ychinaay. Patyts ø nwa'añ, wanik meets yjawì mgø'ømween xtyimyju'jty jødsik øts ja xamay'ajttøø, jøts øts jade'en ndso'okt. **16** ¿Xmidsepwøndip meets ixyam ku øts ja'ayi tø nnigajpxy ja tyiibyi yjanchipi?

17 Ja winaagin ja israelit jaa'y pøn taagøjxp yik'ixpøjktip. Ja'ayi dø'øn ja yjanch'awejxtip jøts meets ja xmibøkt jøts x'ixmatstidit ja m'øwyinmaa'ñ midi meets tø ndukmadøy, jøts jade'en ja abiktyuu' xpadøjkiñidit. **18** Ka'ap ja sá y'ejxi ku meets ja møøt mnamyayiyidit, ja'ayi dø'øn tsojkip jøts yikxon ja y'øwyinmaa'ñ y'øy'ixpøjkin tnigajpxtit, ejtp jade'en ttu'undit, ka'ap ja'ayi nugu ku meets jam møøt. **19** Meets u'nk meets una'jk, møk meets jadigojk xjanchyikmay xjanchyiktajy. Jaayim øts yø jade'en njawit kunim ka'pxy ja Cristo xpadungøxtit sàmdam ja ttsøky'aty. **20** ¡Ok meets jam møøt jeexyip ixyam, jøts øts øy tsuj ne'egi ndukmado'ot ya'at winmaa'ñ; jabi ka'axi øts ja ayuujk n'ukpatni pø sudso meets njanchñijayit!

Ja Agar jøts ja Sara ñikøjxp ja ejxpajtín yikajpxpidsimy

²¹ Meetsti, pøn ja Moisés kyutujk tpadunwajnidip, nigajpx meets sa dø'øn wya'añ ja'abi kutujk. ²² Pø nømpxi ja wya'añ ku ja Abraham namajtsk ja y'u'nk tpøajty: tu'uk ja tumbi tyik'u'nkpøajty midi nitøøky'ejtnip, jøts jadu'uk ja kyø'øm nido'øxy yja!. ²³ Ku ja nitøøky tø'øxy y'u'nkpøajty nayide'eñim ja tpøajty sam o pøn tø'øxyøjk, jøts ku ja nido'øxy ja y'u'nk tpøajty kidi nugojip ja jade'en yjaty pø ja Diosxi y'ayuuujk jade'en ka'pxp sam ja wyinajty tøtni'adsowi ku ja tø'øxy y'u'nkpøatt møjaag'yijxñim. ²⁴ Ejxpajtín øts idø'øn ya'at nbikta'aky. Ja namajtskpi tø'øxy wa' idø'øn ja kyudanaadyip majtskpiky ja pudøjkin sa ja Dios tø ttanibikta'agi. Midukpiky, ja Agar idø'øn jade'en sa ja Moisés kyutujk, ja' midi yikmøøy jam Sinaí kojpkøjxp. Pøn ya'atpi kutujk ja'ayi tpadundip ka'ap ja nits'o'oktit. ²⁵ Kyudanaapy ja Agar nayide'en ja Jerusalén kajp midi ixyam ñajx'ajttip ja israelit jaal'dyi ma dø'øn wya'añdi ku ja nits'o'ok'ajtín yikpøatty ku nbadu'unin ka'pxy ja Moisés kyutujk. Pøn jade'en tpadundip jade'en ñamyayi pyidsimy sam ja tø'øxy midi nitøøky'ejtnidip. Yikmajadaktip idø'øn ja' ja'abi kutujk. ²⁶ Ma ja tsajpjotpit Jerusalén jam ka'ap ja Moisés kyutujk jam tyuñ, jamts adøm idø'øn xpøat'ajtyindi. ²⁷ Jabi ja'axi dø'øn ja Dios kyajpxy tyijpy ku yide'en jap nøkyijxpy wya'añ:

Mets tø'øxyøjk nøy,

mbaat'ajtiyip mxonda'akt ja'agøjxp ku xpøatwa'añ ja m'u'nk.

Jotkujk mnayjawiyit o mets nijuuni xjagapaatty xjaga'ijxñim m'u'nk.

Øy ja mninyaal'y tø waani mjatsmajstu'udyi, wimbetp ja jadigojk jøts ja m'u'nk may xpøatt,

yam ja jadu'ukpi tø'øxyøjk nika'ap jade'endi.

²⁸ Migu'uktøjkti, ni'adsowigøjxp adøm ja Dios x'u'nk'ajtyindi nayide'en sam ja Dios ja Isaac tni'adso'wiyii'ñ midi ja Sara y'u'nk'ajtpy. ²⁹ Jade'en sam Ismael, ja nitøøky tø'øxy y'u'nk, tmidsepwan'ijty ja Isaac, midi ja Sara myajnk'ajtpy, nayide'eñim ixyam ku adøm xmidsep'atwan'ijtyindi ja jaal'y pøn ja Dios yja' tkajanchja'widip, yam adøm ja Espíritu Santo ja myøk'ajtin xyikjujky'ajtyim. ³⁰ Yide'en idø'øn ja Dios nøky wya'añ: "Jigax ja nitøøky tø'øxy mørøt ja y'u'nk, jabi ka'axi pyøat'atyi nay ja'abi maay midi ja Sara myajnk paat'ajtiyip." ³¹ Jade'ents migu'uktøjk idø'øndi, ka'ap adøm idø'øn ñamyayi x'u'nk'ajtyindi ja nitøøky tø'øxy, ja Abraham idø'øn ndejint ja nido'øxy ndaak'ajtyindip, ja'agøjxp ku ja Dios tu'ugyi yikjanchjawi.

5

Mimøk'atti pøn mñitso'ok'ajtin mdruk'ixmatswajnjyidip

¹ Tø adøm ja Cristo xukmajstuujtyindi ja Moisés kyutujk, ka'ap adøm ja xukja'ajtnandi. Ejx'ettits ja nitsoojkin midi ja Cristo tø xamidsøjkyin.

² Madowdi yikxon. Pøni mdamøk'atwandip ja m'ejxpajt midi ne'kxkøjxp, ja Cristo meets idø'øn ja nñitso'ok'ajtin mgayikmøjtøjkiyidip. ³ Ixyam meets ndukja'myech jadigojk ku ja'abi jaal'y pøn ja ejxpajt tkupøjkp ñe'kxkøjxp, kuwaní dø'øn ja Moisés kyutujk tyimbyadungøxit. Kuts jade'en tkatu'unt, ja kudigø'øyin idø'øn ja pyøatp. ⁴ Jam meets wiñaqin wiñmay ku ja Dios ja xagupøjkint ku yikpadu'unt ja Moisés kyutujk, ja Cristo meets idø'øn ñamyayi abiky mbikta'knip jøts ja Dios Teety chojkin ja pya'ayo'owin x'ixmajtsidi. ⁵ Jabi adømxí nmøøt'ajtyindip ja jøp'ejxin ku ja Dios Teety xkupøjkindit jade'engøjxp ku ja Espíritu Santo xpudøjkindit jøts ku njanchja'windit ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ⁶ Kuts ja nwindsøn'ajtim tu'ugyi nmøøt'ejtindit, wan ja ejxpajt tyikmøøt'aty tkayikmøøt'aty ne'kxkøjxp, niti ja kya'ukwanit. Kuxi ja Cristo njanchja'want ja'axi tump, jøts ja'agøjpxi adøm nmigu'uk tum ja øybì ndamidsøjkyim.

⁷ Øy meets tø m'uktso'onda'aky jawyeen. ¿Pønts idø'øn tø myikwinmaaq'nmya'adyidi ku xka'ukpadunidi ja tyiibyi ja yjanchpi midi ja Cristo yja'ajtpy? ⁸ Jabi ka'axi ja Dios Teety jade'en mduñidi midi tø mmø'øyidi ja nñitso'ok'ajtin Cristo køjxp. ⁹ Pø yikniña'wipxi

ku tu'ukpi jaa'y ne'egi namay tyikwinmäa'ndyigøy ja myigu'uk. ¹⁰ Dios køjxp øts ja jøp'ejxin nmøøt'aty ku meets jadigojk x'awimbettit midi jawyeen tø nduk'ixpøkti; pøn meets idø'øn myikwinmäa'ndyigøøwyajnidip, ja' idø'øn ne'egi møk ayo'onbaatp øyi yjadyimyapøni.

¹¹ Kuts meets jeexyip ndaguwanı ku ja ejxpajt ne'kxkøjxp ja'ayi tu'ugyi tyuñ ka'ap øts ja israelit jaa'y jeexyip xmidssepwa'andi xmi'ekyidi. Niti nisa jeexyip kyawa'andi ku øts ja jeexyip n'agajpxmukixy ku ja Cristo tø xku'o'jkandi kruskøjxp, jøts ku nayide'en tyumidi ja israelit jaa'y y'ixpøjkindi. Tu'ugyi øts ja'ayi nnigajpxy ja Cristo yja!. ¹² Pønts meets ya'at tsinäa'yin kuwanı mdukupøkwajnidip, paat'ajtiyip jøts ja ne'egi kø'øm ñankiyudigø'øyiñidit.

¹³ Migu'uktøjkti, tø Dios mwi'ijxyiyidi jøts ka'kuwanı x'ukpaduniñidit ja Moisés kyutujk jøts jade'en ja awa'ats'ajtin xpaaattit. Ka'ap yø'øbi awa'ats'ajtin xyikwa'andit ku adøm o tigati ndyimdyu'unandit; ja' ne'egi xyikwa'andit jøts nixem niyam mnachokiyidit sam nayide'en mnabyudøkiyidit. ¹⁴ Ku ya'atpi tu'uk kutujk nbadu'unint, tuki'iyi dø'øn ja ndejint ja Dios kyutujk yikpadunguixy, midi yide'en wamp: "Tsok ja mmigu'uk samedam meets kø'øm mnachøkyi." ¹⁵ Kuts meets mnachepwa'añidi mnachep'ijxyidi, jnay'ejx'etidim, kidi meets kø'øm mnankwyinmäa'ndyigøyidi jøts mjanchja'win jade'en xkayikwindigø'ødyit!

Ja ka'ødyu'unin midi ya naxwiiñ yiktanaxp jøts ja ochinaa'yin midi ja Espíritu Santo yajkpy

¹⁶ Ya'at meets idø'øn ndukmadøøpy: jøts ja mdsinäa'yin xyiknaxtit sam ja Espíritu Santo mdamidsøkyidi, jøts jade'en ka' xyikmøj'attit ja ka'øybi midi ya'it tsinäa'yin y'amidøøpy. ¹⁷ Ya'atpi ka'øybi midi ngø'ømdsojkingøjxp nbadunwa'añindip, ka'ap ja Espíritu Santo møøt ñamyayiyi. Tum majada'akwändip ja' jøts ka' xuktunwa'añim pøni midi adøm kø'øm njatsøky'ajtyimp. ¹⁸ Pøni janch ja Espíritu Santo meets mduu'møøjyidip, ka'ap meets ja Moisés kyutujk m'ukpaat'ajtniyidi.

¹⁹ Nigaxi'iky ja chinäa'yin ja'adi pøn ja ka'ødyu'unin pyadundip midi ja ne'kx ja kojpk y'amidøøpy. Ya'atpi pøky y'agujkpy yide'en ja yujky'ajtin tyiknaxti: øy ja pøn ya'a'dyøjk tø'øxyøjk møøt ñamyøøt'atyidi wan tja'amajtskidi tka'amajtskidi, tum ja axøø'kpi yigaappi y'ämädip yjotpidip, ²⁰ ja awanax ja agojnax wyindsø'jkidip wyinjaa'widip, ja miku' tyunk ja kyamimaadip kyami'ejttip. O pøngapøn myi'ekyidi, ja'ayi tyajotkujk'ajttip ku ja myigu'uk tyikjø'ødi tyikya'axti, øy ja myigu'uk ttami'ekyidi ja ñidsinäa'yin. Øy ja tigati ttatsep'ixa'adi, kyø'øm jokkujk'ajtin ja ja'ayi y'ixaadyip, ja'ayi ja chøky'ajttip jøts ja wenk winmäa'yinggajxp abiky ñabyikta'agiyidit. ²¹ Tyami'ama'at'ajttip o tigati ja myigu'uk, yikja'a'y'oo'k yikja'a'gyudigøøky tyunk'ajttip, ja amu'uky'ajtin kawindiy'ajtin yikmajadaktip. Tum yø'øbi axøø'kpijøtpy yigaappiøtpy idø'øn ja chinäa'yin tyiknaxti. Ixyam meets ndukja'myech jadigojk, pøni pøn ya'atpi tsinäa'yin ne'egi tpadump niwindem xøøw ja tkapaattit ja Dios kyutujk ma' ja yja'a'y ttanitanit.

²² Ku ja Espíritu Santo ndsinäa'yin xuu'møøyint, winets idø'øn wyingaxi'iky ja tsojkin ja pa'ayo'owin nixem niyam, ndaxondaqjkindip ja Dios, jøts ja øy'ajtin nmøøt'ajtint, nja'gyujkandit nduda'aky'ajtint, n'amigu'ukja'a'y'ajtint, n'øyja'a'y'ajtindit, jøts ja windaay'ajtk ngayiktu'unindit, ²³ nmìyuuy'ajtindip ja nmigu'uktøjkti jøts ka'ap ja ngø'øm ja' nyikmajadaajkindit. Niñma niwindem, niti kutujk adøm xkadatiñdyu'unint yø'øbi øyja'a'y'ajtk. ²⁴ Pøn ja Cristo ja'ajtiyidip, tø dø'øn ja ñamyayi tkrustsumgøjxnidi tuki'iyi ja ka'øyja'a'y'ajtin midi yikmøøt'ajtp. ²⁵ Pø tødam adøm ja Espíritu Santo ja jemchinäa'yin xjanchmø'øyidi, ¿tits ku adøm idø'øn ja ngamibøjkindit pøni ma' ja xuu'waa'wø'qñindit?

²⁶ Ka'ap adøm idø'øn niti nnadyamikajxit, niti nganadyam'i'ajkiyindit. Jagam jixkø'øm n'ixwejtsint ja tamia'ma'at'ajtk.

6

Nixem niyam nabyudøkiyidi

¹ Meets migu'uktøjkti, pøn ja Espíritu Santo yja' tmøøt'ajtkøxiyidip, ku xnijawidit ku ndu'uk ja mmigu'uk ja pøky tø myimajada'agyiyi, pa'ayo'owingøjxp meets idø'øn ja xpudøkidit jatyi, jøts jade'en t'awimbetidit ja øybi tsinqa'yin jadigojk. Mdabajaa'naxtip ku meets nayide'en jotmøñ wyinaty ja pøky mmimajadøkniyidi. ² Nabyudøkiyidi nixem niyam jøts n'amuki jade'en xmimajada'aktit ja ka'øybi, jabi jade'enxi dø'øn wyinaty xpadundi sam ja Cristo ja kyutujk tnigajpxy.

³ Pøni jaaxi pøn ja'a'y midi tyimñamyøja'wiyip, nugo ja kø'øm ñawyindaay'atyi. ⁴ Ndu'uk ndu'uk adøm idø'øn kø'øm nnija'wandit ku ja ndsinqa'yin nyiknajxyindi øy; kuts øy ñayjawiyit kø'øm idø'øn ja chinja'a'yin ja ñadya'ajawiyit, ka'ap ja myigu'uk yja' ttatøjkiyit.

⁵ Kija' adøm idø'øn ndsinqa'yin ngajpx nワqajtsin Dios wyingujkp.

⁶ Tabudøkidi ja mbikta'aky pøn ja øgyajpxy ømyadya'aky ñankyl ejxiyip.

⁷ Kidi kø'øm mnawyindaay'atyidi, jabi ka'axi ja Dios jadi'iñi yiktañ pøn ja nugo taguyatwajnip. Ku tigati n'ukneejpint, nay ja'ayi dø'øn n'ejxmukojmamp nbøkmukojmamp ku ja xøøw ja jumøjt wyinaty tpøtni. ⁸ Nayide'ents idø'øn ja tsinqa'yin: ku pøngapøn ja'abi tsinqa'yin nugo tpaduñ midi ja ñe'kx ja kyojpk ja'ayi y'amidøøpy, ja o'jkin tigø'øyin idø'øn ja wyinaty pyøkmujknip kyonmujknip ku ja tiidyu'unin mye'ent kyida'akt. Pønts jade'en tpadump sam ja Espíritu Santo ñadyamidsøkyiyi, nay ja'ayi dø'øn kø'øm mo'ojiyidip ja jujky'ajtin xemikøjxp. ⁹ Ka'ap adøm idø'øn ja xwindsejpindit ku ja øybi tsinqa'yin nnankyl ejxiyindit, ku jade'en ndu'unindit xjats idø'øn nyikmø'øyindit ja kawinmaabyi kunuu'kxin. ¹⁰ Paty meets idø'øn xun'ett, jøts pøngapøn xpudøkidit wijnaja windsojk pøni juuni pyaat'atyi. Ja'abi ja'a'y idø'øn ne'egi mguidyimyja'dyigø'ødyip midi adøm nmigu'uk'ajtyindip tu'ukpi janchja'wingøjxp.

Ku ja Pablo kyajpx'abajiñi xjats y'ukajpxwejni y'ukajpxpoo'kxni

¹¹ Kø'øm meets ixyam yikxon ndyimñijayi sam idø'øn pyaat'atyi jøts yikxon xja'gyukidit. Ejxti mabaat øts øy nja'ay myøji. ¹² Yø'obi ja'a'y pøn meets mdaguwa'aniyidip ja ejxpajtin ne'kxkøjxp, ja'agøjxp ja ttundi jøts ja øy yik'ejxit yiknimadya'aktit jøts ka'ap jade'en pøn chep'ejxiyidit chepjawiyyidit ku jeexyip ja Cristo yja' ja'ayi tnankyl'expøjkiyidi ku tø xku'o'jkandi kruskøjxp. ¹³ Øy ja ejxpajtin ne'kxkøjxp tjamøødidi, ka'ats idø'øn ka'pxy kø'øm tpadundi midi ja Moisés kyutujk ñigajpxy. Kuwaní meets ja mdukupøkwa'añiyi ja ejxpajtin ne'kxkøjxp, jøts ja jade'en ja'ayi ñadya'agajpxiyidit ñadya'øyjawiyidit ku meets ja yja' tø xpadøjkiniyidi. ¹⁴ Jøts øts ka'ap ø niti nnadyamikexyiyi, ja'ayi øts tu'ugyi nmøk'ajtin'ajtpy ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø xku'oogi kruskøjxp. Paty øts ja yigaappi naxwii'ñit tsinqa'yin nga'ukmøkpiktakni, nika'ap øts ja nayide'en xukmimajadøknii. ¹⁵ Jaa kuxi adøm ja Cristo Jesús møøt nnamyaqayindi, niti kyawa'añ pøni jam ja nmøøt'ajtyindi ngamøøt'ajtyindi ja ejxpajtin ne'kxkøjxp; ja' idø'øn ne'egi tump pøni tø ja axøøkpi n'ixmajchindi jøts ja ndsinqa'yin tø nyiktiqajchindi. ¹⁶ Wan ja tpaattti tkupøkti ja øy'ajtin kunuu'kx'ajtin pøn ya'at wijnmaa'ñ tpadundip, jøts møøt ja israelit ja'a'dyi pøn idø'øn ja Dios tyimyja'ajtiyidip.

¹⁷ Ixyam ø nnigajpxy jøts ka'ap øts pøn xyiktuu'dukt ku nnigajpxt ja Cristo y'ixpøjkin; jabi yamxi øts nmøøt'aty ja ejxpajt ku tø nyikwøøpy nyiktsiiky ku øts ja Cristo ngudani.

¹⁸ Meets migu'uktøjkti, jade'en ø nwø'añ jøts xpaattit xemikøjxp ja Dios kyunuul'kxin. Tiigajpxy idø'øn, jade'en idø'øn ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA EFESIHT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja' jam Efeso

¹ Øts Pablo'ajtpi, Dios ø kø'øm chojkingøjxp tø xpikta'aky Jesucristo kyudanaabyi jøts ø jade'en xyikugajpxy'aty. Ya'at nøky ja' øts yø ndanija'ayidip ja Efesiit jaa'y pøn jaty ja Dios yja'ajtpy jøts tjanchjawidi nayide'en ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ² Paqt meets ja kunuu'kxin ja øy'ajtin midi ja Dios Teety møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yajkpy.

Ja møy øy'ajtin midi nbqajtimp ku Cristo nmøøt'ejtin

³ Ngajxajkindip ja Dios midi tyeety'ajtpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, jabi tøts ja kunuu'kxin xmø'øyim ku ja Cristo nmøøt'ijtyim. Ja' y'øy'ajtin tø xanigajxa'andi ma ja chøøni. ⁴ Namga'aním naxwii'ñit cho'onda'aky jøts ja Dios Teety kø'øm xwi'ijxyindi xwigø'øñindi Cristo køjxp ku ja xku'ayo'ombaqajta'andi, jøts jade'en adøm wa'ats nwingunøjkxa'ant ja' wyingujkp niti pøky niti kadyeey. ⁵ Windi'ixyip idø'øn kø'øm ja Dios Teety ttanibiktaajkiñi jøts ja x'u'nkupøjkint Jesucristo køjxp. ⁶ Paty ejtp nga-jxajkindit ja Dios sa tø tnankyl'ijxyi ja myøj kunuu'kxin, ku ja y'U'nk tø tnajtskaxi midi kawinmaañi chøjkpy. ⁷ Ku xtsojknajxyim adøm ja Dios, paty adøm tø xyiknitsøøjkyim ku ja y'U'nk Jesúus wyidsuuñ wyidajxy, jøts y'o'jkingøjxp xpojkpimee'kxyim. ⁸ Kajaa Dios tø tnankyl'ijxyi ja chojkin ku tø xmø'øyim ja wejin ja ja'gyukin, ⁹ jøts jade'en tø tnankyl'ijxyi ja yu'uchwinmaañi'ñ midi adøm ja kø'øm tø xanibiktaajkim sa dø'øn ja ttunwa'añ. ¹⁰ Jatp idø'øn jade'en sa dø'øn ja wyinmaañi'ñ tø ttanibiktaagi, kuts ja xøøw kuts ja jumøjt tpaatt, winets ja Dios Teety tuki'iyi ttagidøjkigyoxt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ti jaty ejtp øy mædsoo, yjanaxwiiñi uk yjatsajpjøtpyi, jøts ja amuum kø'øm tnigubajk'att.

¹¹ Kuts adøm idø'øn ja Cristo nmøøt'ajtyim, windi'ixyip adøm ja xwi'ejxna'andi xwigo'onandi ja Dios Teety jøts jade'en xmø'øyindit midi xamidsojkimp. Tuki'iyi dø'øn ja ttuñ sa ja chojkin tø ttanibiktaagi. ¹² Tø dø'øn ja ttuñ jade'en jøts øøts idø'øn ja Dios ndakajxa'akt ja y'øy'ajtin ja myøj'ajtin, jabi øøts idø'øn jawyeen tø njanchjawi ja Cristo. ¹³ Meets nayide'en, ku xmadowdi ja Dios tyiy'ajtin midi tnigajpxp ja yiknitsoojkin, jøts ku xjanchja'widøø ja Cristo, jade'en idø'øn ja Dios Teety mdamiguy'ejxi'døø ja y'Espíritu Santo, jøts ja myiktami'ejxkapidit jøts ku meets ja Dios mja'atyidi. Jade'ents idø'øn ja y'ayuujk tyikniwaaajch sam ja jawyeen tø tnigajpxy. ¹⁴ Nay ja Espíritu Santo midi meets m'ejxpajtin'ajtpy, ja' myikta'ejxkapitip ku ja Dios ja myaay tyikwa'kxt. Jade'en ja Dios ttu'unt ku wyinaty tø tyiknitsoojkøjxni midi tø tniwanguixy. Jade'ents ja Dios yikwindsøøgit yikwinjawit myøj'ajtingøjxp y'øy'ajtingøjxp.

Ku ja Pablo t'amidøøy tpøktsøøy ja Dios jøts ja wejin ja ja'gyukin yikmo'odit pøn ja Dios tpadundip

¹⁵ Tø nnijawí ku meets møk ja nwindsøn'ajtim Jesúus x'ajot'aty, ku mee nayide'en øy tsuj ja tsojkin xmø'øy pøn jaty ja Dios ja'ajtiyidip. ¹⁶ Ejtp øts ja Dios ndamøjawi ndagunuukxyjawí ku ja mgunuukxyidi, ka' mee nja'dyigøy, ejtp meets nni'amidowi nnibøktsowi ku ø ndsapkjpxy. ¹⁷ N'amidøøpy øts ja kunuu'kxy Dios Teety midi tyeety'ajtpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jøts ja mmo'ojiyidit ja wejin ja kajin midi yikxon mdukja'gyukiyidip sa ja y'ejxi tyiyi. ¹⁸ N'amidøøpy øts nayide'en ja Dios jøts mgujajiyidit mgudøø'kxiyidit, jøts jade'en xnijawidit ti dø'øn m'awejxitip midi tø myik-taniwaaadsowi, ku janch kawinmaañi ja maay midi ja Dios tyagumaawyampy pøn ja yja'ajtpy, ¹⁹ jøts nayide'en ø n'amidøø ja Dios jøts xnijawidit ku niti kya'adaniyi kya'adsøø'gøyi ku kawinmaañi ja Dios myøk'ajtin midi adøm ja xabudøjka'amp ku adøm ja njanchja'wa'andit, ²⁰ nay ja'abi møk'ajtin idø'øn midi ñankyl'ejxi ku Cristo jap oo'kpi agujkpy wyimbijty jujky jadigojk, jøts ku ja nayide'en chajpajtnaq jøts ja Dios Teety

y'aga'ngyøjø'om ja kutujktajk myøøji. ²¹ Jawani møj idø'on ja Cristo yikpiktaajky, nípøn windsøn nípøn yikutujkpi tkami'aguijpxy'aty ya naxwiiñ jøts tsajpjotp, ixyam jøts xemikøjxp nípøn ja tkamibaat'att. ²² Tuki'iyyi dø'on midi ja Dios tø tyikøjy, ja Cristo dø'on tnitanaagyøjxp, ja' idø'on tnigubajk'ajtp níduki'iyyi pøn jaty ja Dios tjanchja'widip. ²³ Jade'en sa tu'uk ja jaal'yñine'kx kyaka'pxyi pøni ka'ap ja kyubajk ja te, nayide'en idø'on ja janchja'wibitøjk ndejint kyaka'pxyidi pøni ka'ap ja Cristo ja nígubajk'atyidi, jøts ja ka'ap ja myøk'ajtin myø'øyidi pø ja'axi tuki'iyyi tyik'ejtp tyiknajxp ja naajx ja tsajp.

2

Tø ja Dios xyiknitsøøjkyim chojkingøjxp

¹ Tø meets m'anmija'win y'ats'oookti ku mdsøønidì pøky'agujkpy, jøts tø yujujkpyøjkti ja m'anmija'win jadigojk Cristo køjxp. ² Ku meets y'ijty xpadundi ja ka'owyinmaaq'ñ midi tpadundip pøn ja Dios tka'ijxyidip, ku ja miku>windsøn yja' xpabøjkidi midi tkajxp ja tyumbitøjk jøts ja t'atskajpxjot'amøjkidit pøn ja Dios tkabadundip. ³ Nayide'en øø tø njaa'y'aty sàmdam meets. Tum ja' øøts y'ijty ndumpy ja axøøk ja kya'øybi midi ja ne'kx y'amiðøøpy, jøts tum ja' midi yigaap pidsømp winmaa'ñjøtpy. Paty øøts idø'on xjapaat'aty jøts øøts ja møj ayo'on nyikmo'ot nayide'en sàm o pøn pojkpítumbi. ⁴ Janch møj ja Dios pya'ayo'owin ⁵ ku tø tyikjujkpyiky adøm ja n'anmija'win Cristo køjxp, øy adøm ja axøøkpi ja yigaappi tø yjayik'o'jkniyi ja n'anmija'win. Jade'ents idø'on níduki'iyyi adøm tø nnitsoojknandi ku ja Dios y'øy'ajtin myøji. ⁶ Ku ja Dios tø tyikjujkpyiky ja Jesucristo, nayide'en adøm idø'on ja ñamyayi møøt njujkpyijkym. Nayide'en idø'on ja tpaatty ndejint ku ja tsajpjøtpy pyatøjkiñi møøt adøm ja nnijkxyim jøts ja jap møøt n'ejtint. ⁷ Paty øø Dios Teety jade'en ttuuñ jøts t'ejxtit tnijawidit pøni ti pøni pøn wyinaty memp kidaakp, jøts jade'en tnåñky'ejxit mabaat ja chojkin mabaat ja y'øy'ajtin tø xmø'øyim Cristo køjxp. ⁸ Jabi ja Dios chojkingøjxpvi meets tø mnitsø'øky ku xyiktundi ja mjanchja'win. Ka' meets kø'øm xmøøt'aty ja ñåñkñitsø'ok'ajti, ja Dios ja tyajkp. ⁹ Ka'ap ja n'øchinaa'yin xyiknitso'ok'ajtint midi adøm kø'øm njatu'uñindip, paty ja nganadyamikajxandit. ¹⁰ Tø ja Dios Teety xanibiktaajkim Jesucristo køjxp jøts ja øchinaaq'yin ndu'unint sayim ja wyinmaaq'ñ ja tmøøt'aty.

Ja øy'ajtin midi ja Dios Teety tø xmø'øyim Cristo køjxp

¹¹ Ja'myatsti sa meets y'ijty mjatti mgubatti ku meets ja israelit jaal'yí xkamigu'uk'attinim, kø'ømyixi ja y'ijty ñadyamøjawiyyidi ja Dios y'ejxpajtin midi pyiktaktip ñe'kxkøjxp. Paty meets wenk myiknimadya'aky wenk myikniwinmayi ja'agøjxp ku xkamøøt'atti ja'abi ejxpajtin. ¹² Agootstujpy aduktyujpy meets ojts mdsøøni, ni xkanijawidi pøni pøni ti ja tø tnimiñ midi tyejtip Cristo. Aduky meets ja mduu', tsil'kxy meets ja mduu' ma y'ukyikniyawit ja øgyajpxy ja ømyadya'aky pøni sàdam ja Dios t'ødyunwa'añ ja naxwiiñit jaal'y. Ja Israëlit jaal'y ja ja'ayi y'ijty tmøøt'ajttip, ka'ap y'ijty tu'ugyi ja Dios Teety x'ajot'atti, niti awejxin niti jøp'ejxin xkajagyapti ya naxwiiñ. ¹³ Ixyamts meets ja Jesucristo mja'ajtiniyidi y'o'jkingøjxp, o meets jagam jíxkø'øm ja mdsinäa'yin tø xyiknaxy. ¹⁴ Tøts adøm ja xmø'øyim ja øy'ajtin ja jotkujk'ajtin. Jabi ja'ats idø'on tø t'awaamuky t'agonmuky ja israelit jaal'dyi møøt pøn ka'israelit jaal'dyi. Jade'en ja tsep tø tyikudigøy. ¹⁵⁻¹⁶ Kuts ja y'o'jky jam kruskøjxp, jade'ents idø'on tyikudigøjyi ja Moisés kyutujk midi kuwaní yikpadump y'ijty, midi tyamøk'ajttip ja israelit jaal'yiyi. Jøts jade'en ja jadu'uk tsinäa'yin tyiktso'ondaajky, jøts jade'en tyiknamyujki ja israelit jaal'y møøt pøn ka'israelitjaal'y'ajttip. Tu'ugyits jade'en yjaal'y'attit jotkujk Cristo køjxp jøts jade'en ja Dios Teety tkamidsep'attit.

¹⁷ Jade'en'ampy ja Cristo myiiñ jøts ja øgyajpxy ømyadya'aky tnigajpxy sa dø'øn ja øy'ajtin nbäqjint midi meets y'ijty mganija'wipním, jøts midi øøts tø ngaja'gyuki, øy øøts ja tø nja'ixy, øy øøts ja tø njamøøt'aty. ¹⁸ Jabi Cristits adøm xuu'mø'øyindip sudso ja

Dios Teety nbaajtindit ni'amuki wan t'israelitja'a'yidi wan tka'israelitja'a'yidi, jøts tu'ugyi adøm idø'øn ja Espíritu Santo myøk'ajtin nyiktu'uñimp. ¹⁹ Migugajp ja'winiyidip meets ixyamniduki'iysi ja Dios janchja'wibidi, ka'ap ukjade'eni sam y'ijty. Ja Dios meets idø'øn mja'ajtniyidip møøt ja'adi pøn jaty ja y'u'nkja'wip. ²⁰ Jade'en idø'øn tpaatty ja Dios kyajp sam tu'uk ja møj tøjk midi møj tsaq tø yikta pojtsøøñ; jøts jade'en ja Cristo sam ja møj tsaq midi yikta pojtso'omp, jøts ja kyudanaabyitøjk møøt ja kyu'aaw jade'endisam ja mutsk tsaq una'jkindi. ²¹ Adøm idø'øn tsaptøjk'ajtindip ndejint pøn tjanchja'widip ja Dios. Kuts ja jaa'y pøn tka'ijxyidip ja Dios jøts ja tjanchja'wiñidi, jade'ents adøm ja ndsaptøjk myøjandi midi ndejint tø yikpojtsøøñ Cristo køjxp. ²² Nayide'en meets idø'øn ja Dios mja'ajtmiyidi jøts tø mduktatøjkmiyidi ja y'Espíritu Santo.

3

Ku ja Pablo tnigugajpxy'aty ja øgyajpxy ja øy'ayuujk jøts ttukmadøy pøn ka'israelit jaa'dyi

¹ Ixyam ø puxøjkjøtpy ndsøøni ja'agøjxp ku meets tø ndukmadøy ja Jesucristo ja yja'ku meets nayide'en mbaat'atyi xpaatt ja' y'øy'ajtin. ² Pø mnija'wiñip meets ku øts ja Dios y'øy'ajtingøjxp tø xpikta'aky jøts øts ja yja' nnigajpxit jøts meets ja øchinaa'yin xyiknajxnit. ³ Sam meets yap nøkyjøtpy jawyeen tø nduk'ixy tø nduknijawi ku øts ja Dios tø xukmadøy ja yu'uch winmaaq'ñ, ku meets nayide'en xpaatt ja' y'øy'ajtin sam israelit jaa'y ja tø tpaatti. ⁴ Ku ja nøky xkajpxtit, yap meets idø'øn x'ext xnijawit ku øts ja Dios yu'uch winmaaq'ñ nnija'wiyi midi ja Cristo yja' tnigajpxip. ⁵ Nijuuni ja'abi winmaaq'ñ tø yiknigajpxy tø yiknijawi, ixyamním idø'øn ja Dios jade'en tø ttuk'ixy ja kyudanaabyitøjkti ja kyugajpxtyøjkti ku ja Espíritu Santo tø y'agajpxiniyidi. Ja'abi jaa'y ja'adi, pøn ja Dios tø ñadyamijojxniyidi. ⁶ Ya'at idø'øn yu'uch wyinmaaq'ñ'ajtp midi ja Dios myøøt'ajtpy: ku dø'øn jade'en tjanchjawidit ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xyiknitso'ok'ajtindip, winets jade'en ni'amuki tpaattit ja Dios myaqay ja israelit jaa'dyi sam nayide'en pøn ka'israelit jaa'dyi. Jøts jade'en ñamyayidit jøts tpøktit ja' midi Dios tø tni'adsowi Jesucristo køjxp.

⁷ Ka'ap øts xjapaat'aty ku øts ja øy'ajtin tø nyikmø'øy jøts øts ja øgyajpxy ja ømyadya'aky tu'ugyi ndu'unt, jabi jade'ents idø'øn ja Dios ja myøk'ajtin tø xamidsøky. ⁸ Meets niduki'iysi pøn ja Dios ja'ajtidip, øts idø'øn nayja'wiyip tyimyutsk, jøts øts jade'en ja Dios tø xanipiky jøts ndukmado'odit pøn ka'israelit jaa'dyi sa ja myøji ja Cristo y'øy'ajtin. ⁹ Tø øts ja Dios jade'en xanipiky jøts øts ja naxwii'ñit jaa'y nduk'ext nduknijawit sa dø'øn ja yu'uch winmaaq'ñ windi'ixyip tø ttanibiktaajkiñi, jaayip ku ja naxwii'ñit tyiktsø'ondaajky. ¹⁰ Paty idø'øn ja jade'en yjajty, jøts ja yiktuk'ext yiktu knijawidit ja anklistøjkti jøts nayide'en pøn jaty møj'ajtip yap tsajpjøtpy mbaat idø'øn ja Dios ñijawi'ajtin yja'aty. Jade'en ja tnank'yijxyi ku ja tpøkmuky tkonmukey ja øybø ka'øybø jaa'y, tu'ugyi tnankñamyuky janchja'wingøjxp. ¹¹ Jade'en ja tø ttuñ sa ja windi'ixyip tø ttanibiktaajkiñi ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jade'en ja chinaa'yin tnank'yijxyi tnankñijawiyi. ¹² Ku adøm ja nwindsøn'ajtim Jesucristo njanchja'wim, agujk jotkujk adøm nwingunøjkxiñant ja Dios Teety, niti tsø'øgi niti jøpjawi ja', ja'ayi nmøk'ajtim ja njanchja'win. ¹³ Paty meets nnøjmi jøts ka'ap mjotmay'ooktit ku øts yap puxøjkjøtpy n'ayøy meets køjxp. Jotkujk meets idø'øn ne'egi mnayjawiyidit, jabi jade'ents idø'øn ja Dios yja' yikmijaty.

Ja Cristo chojkin

¹⁴ Ku njø'myatskixy midi ja Dios tø ttuñ, jats øts jade'en ja Dios Teety y'øy'ajtin ngunuukxyja'wiyi pøn tyeety'ajtpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ¹⁵ jøts pøn tyajkp ja wyinmaaq'ñ ja yjujky'ajtin yap tsajpjøtpy sam naxwiiñ. ¹⁶ N'amidøøpy øts ja Dios Teety ja myøk'ajtin midi myøøt'ajtpy kawinmaañi jøts ttamigaxit ja Espíritu Santo, jøts jade'en myikjotmøk'atiyidit. ¹⁷ N'amidøøpy øts jøts jam m'anmija'wingøjxp y'ettit xemikøjxp ja Cristo jade'en ku janchja'win xmøøt'atti, jøts jade'en ja tsojkin møk xmøøt'attit midi ja

Dios mdam'yoxtip, ¹⁸ jøts jade'en xja'gyukidit møöt pøn tpabøjktip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo mabaat idø'øn myoji ja chojkin midi kawinmaañi. ¹⁹ Ni'amido'ojip meets jits x'ejxtit xnijawidit ja'abi tsojkin jøts jade'en tuki'iyi mdatøjkigyøjxiyidit ja Dios, øy ja ka'tyimyiknijawigiyixy mabaat idø'øn ja myoji.

²⁰ Ixyamts idø'øn pyaat'atyi jøts adøm ja Dios ndagunuu'kxyja'wa'ant ndamøja'wa'ant ja'agøjxp ku møj ja myøk'ajtin midi tø xjamø'øyim. Ka'ap adøm ja nwınmaañ myajadaajkyim, ni ka'bøat ja yikja'gyuki mabaat idø'øn ja myøk'ajtin myajada'aky midi adøm xyiktu'unimp. ²¹ Wan twındso'lka'andi twınja'wa'andi ja Dios Teety xemikøjxp ni'amuki pøn jaty ja janchja'wiyip Cristo køjxp! Jade'en idø'øn ja yjatt.

4

Tu'ugyi adøm nnaya'wiyindi Espíritu Santo køjxp

¹ Ja nwındso'n'ajtimgøjxp øts tø nyiktsumy, paty meets n'amidøy nbøktsøy jøts øy yikxon mjaa'y'attit sam idø'øn pyaat'atyi ttu'undit pøn ja Dios tø wyi'ijxyidi wyigøñidi, ma meets idø'øn nayide'en tø myikpiktakmidi. ² Tuda'aky'atti, møöt'atti ja maa'kxujkin; nachokidi nixem niyam, kidi xa'ambøkti ku ti ku sa' mjatti. ³ Tu'ugyi m'ettit, ja Espíritu Santo mbudøkiyidip jøts jade'en xemikøjxp y'ett ja jokujk'ajtin. ⁴ Tu'ukpi ja'a'y adøm pøn tpadundip ja Dios, tu'ugyi ja Espíritu Santo jøts tu'ugyi nayide'en ja awejxin nmøöt'ajtyim midi ja Dios tø tn'iadsowi. ⁵ Tu'ugyi adøm ja nwındso'n'ajtim, jøts tu'ugyi ja njanchja'win, jøts ja nnøbajtin, ⁶ tu'uk ja Dios midi tnideety'ajtp níduki'iyi tuknax. Ja' tnigubajk'ajtp níduki'iyi, adømgøjxp ja tnønky'ijxyi midi ja tyunwampy, jøts møöt ja y'ity pøn jaty ja yja'ajtpy.

⁷ Kija' adøm idø'øn tø nyiktanibiktaajkindi ja ndunkjøøjp, sam ja Cristo kø'øm tta'ejxi, jade'en ja tø tyaky. ⁸ Paty ja Dios jade'en ja kyajpxy wyaañ ku ja nwındso'n'ajtim wyimbijty jadigojk tsajpjøtpy ku tyik'awa'atspidsømgijxy pøn ja miku' wyinajty tø myimajadaajkniyidi jøts tmo'ot ja myøk'ajtin ja naxwiiñit ja'a'y.

⁹ ¿Tits idø'øn jade'en tyijpy ku dø'øn ñiimy ku wyimbijty jadigojk jap tsajpjøtpy? Ja' idø'øn ku ya myiñ naxwiiñ jøts jade'en ja amutsk'ajtin tpaajty. ¹⁰ Nay ja' idø'øn patøjkiñi tsajpjøtpy midi ya atsmeen naxwiiñ, jøts jade'en yikpiktajknji møjwindsøn jøts o ma jøde'en tyiknigaxø'økt ja myøk'ajtin. ¹¹ Jøts jade'en nídu'uk nídu'uk tmøøy kija' ja ja'a'y tyunkjøøjp, jam pøn kudanaabyitøkti, jam pøn kugajpxtyøjkmidi, pøn ja øgyajpxy ømyadya'aky tyikyø'ømyidip tyiknaxmidip, jøts jam pøn kajpxwejmidip yik'ixpøjkmidip.

¹² Jade'en ja yja'a'y ja ojts tuu'mø'øy sudso ja tyunkjøøjp ja tpadu'undit, jøts jade'en myiwenit ja yjanchja'win pøn jaty Cristo yja'ajtpy, ¹³ jøts kunim adøm ja yikxon ni'amuki ni'aga'pxi nnija'wa'andit ja Dios U'nk janchja'wingøjxp. Winetnimts ja nwınmaañ myøktajkjindit jøtsnim idø'øn iiy nayide'en nídu'unint sam ja Cristo. ¹⁴ Ka'ap adøm ja mutsk winmaañ n'ukmøöt'ajtna'ant sam o pøn tigati tpadungøy ja'ayi ku tsuj tmadøy, øy ja yjanchi kyajanchi myøjpiktakpy ja'. ¹⁵ Ku adøm idø'øn ja Cristo n'aduunaxkøjxit, jaanimts idø'øn nmøöt'ajtint ja tsojkin jøts jade'en nduk'ejxna'ant ndukniya'wa'ant ja nmigu'uk ja tiy'ajtin, jabi Cristits adøm xnigubajtimp. ¹⁶ Ku ja tnigubajk'aty, sa' dø'øn øy ñijkxy ñaxy. Pøni sats adøm nídu'uk nídu'uk tø nyikmø'øyim ja ndunkjøøjp, jade'en adøm ja xpudøjka'amp jøts øy møk y'ettit ja yjanchja'win, jøts myøjidit myayidit ja wyinmaañdyi, tyatøjkiniyidit ja tsojkin.

Ja jemchinqa'yin midi ja Cristo tø xmø'øyim

¹⁷ Ya'ats øts idø'øn nnigajpxy nwındso'n'ajtimgøjxp: jøts ka'ap jade'en m'uktsinaañidit sam ja chøønidø pøn tka'ejx'ajtip ja Dios, midi tmøjpiktajktip ja katumbi winmaañ, ¹⁸ jøts agooststujpy abe'etstujpy ja yja'gyuki tmøöt'atti. Ka'ap ja tmøöt'atti ja jujky'ajtin midi ja Dios yajkpy, ku ja kø'øm ka' ttsokti ku ja kø'øm ka' tnijawiwya'andi. ¹⁹ Tø ja chø'ødyu'un'ajtin ja tyiktigøøñidi jøts jam tø ñagyiyajkniyidi ma' jam ja y'axøøkpi

yigaappi yiktuñ. ²⁰ Ka' meets jade'en ja Cristo yja' tø mduk'ijxyiyidi tø mduknijawiyidi, ²¹ pøni tødam meets idø'øn ja xjanchpatmadoji ja yja' ku dø'øn ja jade'en ka' wya'añ, ku dø'øn tø myiktukmadowdi ja tyiy'ajtin. ²² Majtstutnidı tuki'iyi pøni sa' y'ijty ja mdsinaa'yin xyiknaxti, ku xpadundi ja y'øybi kya'øybi midi pidsømp winmaa'ñjøtpy, midi mnadyawindaay'ajtidip kø'øm. ²³ Myikjemeyiñidip meets idø'øn ja m'aqaw ja mjoojt sám ja mwìnmaa'yindi nayide'en, ²⁴ jøts jade'en xpøjknidit ja jemchinaa'yin sám ja Dios kø'øm tø mdamidsøkyidi. Jade'ents ja øchinaa'yin ñigaxi'iky ku øy ku tsuj ja mdsinaa'yin xyiknaxti, niti pøky niti kadyeey.

²⁵ Paty meets ka' m'uktqay'ajtnit; ku mmigu'uk xmigajpxt tiy janch idø'øn ja møøt mmadya'akt, jabi tu'ugyits adøm idø'øn ja janchja'wìn nbaduu'ñim.

²⁶ Pøni m'ambøjk tip, kidi mnankpyøkpyetyidi; ka'ap ja m'aki xyikta'ñnidit. ²⁷ Kidi ja miku' xyikmøj'atti.

²⁸ Pøn y'ijty maa'tsp, wan ja tmajtstutni jøts ne'egi tyundøjkiñit, jøts jade'en ja ødyunk ttu'unt jøts jade'en tpudøkit pøn ayoop.

²⁹ Ka'ap axøøkpi kajpxy axøøkpi madya'aky xyiktu'undit, ja øybø madya'aky ne'egi xyiktu'undit jøts jade'en ja mmigu'uk xmo'odit ja tigajtsin jøts ja kunuu'kxy'ajtin. ³⁰ Kidi meets xyikjotmay'øøky ja Dios ja y'Espíritu Santo, ja'ats meets idø'øn m'ejxpajtin'ajtpy jøts jade'en ja Dios m'ejxkapidit ku meets ja mja'atyi, ixyam sám wyinaty ku mmøøgyøjxniyidit tuki'iyi ja nitso'ok'ajtin.

³¹ Majtstutnidı tuki'iyi ja m'aki, kidi mjotma'atti, ja pøjpi ts'a'pxpi madya'aky jagam ja yiktañidi sám tuki'iyi ja' midi ka'øy nayide'en. ³² Yikxon meets idø'øn ne'egi m'øy'att, mnabya'ayowidip meets, jøts nayide'en mnamyaa'kxukiyidit jade'en sám meets ja Dios Teety tø mmee'kxyiyidi Cristo køjxp.

5

Sa dø'øn ja chinaa'yin ja tyiknaxtit pøn ja Dios u'nk'ajtiyidip

¹ Kawinmaañi meets idø'øn ja Dios Teety mdsøkyidi paty meets idø'øn ja xpadu'unt sám ja mutsk una'jk tpadundi ja tyeety. ² Nønky'ejxidi ja mdsojkin nayide'en sám ja Cristo xtsøjkyindi jøts ku ja xku'ayo'owim adøm nbøkyøjxp. Jade'ents ja Dios t'øyja'wiyii'ñ kø'øm ku ja jade'en ttuuñ.

³ Ixmatskøjxti tuki'iyi ja kya'øybi. Kidi ø pøngapøn møøt mnamyøøt'atyidi, kidi xnìwøngøjxwa'ñandi tuki'iyi ja jujky'ajtin midi ya' næxwiñ najxp, jabi ja Diosxi meets ja'ayi mja'ajtniyidip. ⁴ Kidi ja axøøkpi ja yiktsø'ødyumbi madya'aky xmøøt'atti, jabi ka'axi jade'embø pyqat'atyiyi. Ja Dios meets idø'øn ne'egi ja y'øy'ajtin mnimadyajkidip. ⁵ Tøts meets xnijawi ku o pøn yaa'dyøjk o pøn tø'øxyøjk ñamyøøt'ajtkøjyidi, ok pønts ja axøøkpi yigaappi tyumpy, ok pønts ne'egi ttsojkp midi ja næxwiñ'ñit yajkpy, ka'apts ja mibaqat pyqat'atyi tpøatt ja Dios kyutujk ma' ja Cristo ttanitanit ja yja'a'y. Jabi wenkpi diosxi dø'øn ndejint y'ajot'ajtnip pøn ja næxwiñ'ñit øy'ajtin ttajotmay'oo'kp. ⁶ Kidi xyikmajada'akti ja wiñ'øømbidi pøn wøndip ku yø'øbi winmaa'ñ y'øyi jøts xpadu'undit, pø møkts ja Dios ja tyikastigipaøatt pøn ja kabaduujnip. ⁷ Ixmatskøjxti tuki'iyi yø'øbi ja'a'y.

⁸⁻⁹ Jabi jaj agujkpyts meets mdsinaañi kuts ja nwindsøn'ajtim møøt m'etti. Ka'ap jade'en ja mdsinaa'yin x'ukyiknaxnidı sám y'ijtyin. Ku ja nwindsøn'ajtim jade'en ja kuno'jkin xmø'øyim, jade'ents idø'øn nnankny'ejxit nnankñija'wa'ant ja øybø tsinaa'yin, sám idø'øn ndejint ja øy'ajtin ja tiy'ajtin jøts midi paøat'ajtip ndu'unim. Yikyø'ødyi dø'øn jade'en ja mdunk. ¹⁰ Tun meets ja may'ajt jøts x'ejxtit xnijawiñit midi'ibi dø'øn ja Dios chøjkpy. ¹¹ Kidi xundi ja' midi katump, ja' yø ttundip pøn agooststujpy tsinaadyip; ne'egi pudøki meets idø'øn ja' jøts xukpaøattit ja kuxiiñdyø'aky'ajtin. ¹² Janch tsø'ødyu'unin idø'øn ja ñaxy ku adøm nnimadyajkindit sa' dø'øn ja chinaa'yin amaa'tsk tyiknaxti. ¹³ Øy idø'øn ja nayide'en tpøatty ku adøm ndukja'gyukandit mabaqat idø'øn ja chinaa'yin ja

kya'oyidi, wan wyinaty jade'en ja Dios o pøn tpabøjkni. ¹⁴ Paty idø'øn ja wijkajpxy wya'añ:

Wejniidi kajnidì meets;

kidi agootstujpy abe'etstujpy m'uktsinaañidi,
ja Cristits ja kuno'jkin kudøø'kxin tyakp.

¹⁵ Patyts meets idø'øn øy x'ejxtit sa dø'øn ja mdsinäa'yin xyiknäxtit. Kidi jade'en md-søenidi sam pøn kube'ets kumon, wiji kejy xyiknäxtit. ¹⁶ Wiji kejy mnabyikta'agiyidit jøts tum ja øybixi yjawí ixyam nankmyøjtøkiwyajniyip. ¹⁷ Kidi mgawinmaaq'mbyaqatti, ixal'adi nijawidi pøni ti dø'øn ja nwindsøn'ajtim tø mdamidsøkyidi.

¹⁸ Kidi mnadyamiyøxyidi ja nøø ja pa'ak ja amu'ukyja'a'y'ajtin midi ja windigø'øyin tyakp, yikmøj'atti yikmajada'akti, nadyamijojaxidi ne'egi ja Espíritu Santo. ¹⁹ Ja nwindsøn'ajtim idø'øn ne'egi mnimadya'aktip, ku ja Salmos xkajpxtit jøts ja y'øøjik xawin'ø'ødit. Tu'ugyi ja m'aaw ja mjoojt xpikta'aktit. ²⁰ Nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp xamøja'wickyunäxtit ja Dios Teety ku ja kunuu'kxin tyaky kox kida'ak.

Sa dø'øn chøønidit ja teety ja taaq ja u'nk ja una'jk pøn ja Cristo tpadundip

²¹ Jade'ents ja Dios xawindsø'øgidit ku nixem niyam mnagyupøkidit.

²² Ja tø'øxyøjkti pøn amajtskti ja niyaa'y pyadu'undip, nayide'en idø'øn sam ja nwindsøn'ajtim tpadu'undit. ²³ Ja yaa'dyøjk tnigubajk'ajtp ja nidø'øxy, nayide'en sam ja Cristo tnigubajk'aty ja yja'a'y, pøn nayide'en yiknitsøjkpy. ²⁴ Jade'en sam ja Cristo kyupiky'atyiyi ja yja'a'y, nayide'ents idø'øn ja amajtsk tø'øxyøjkti ja niyaa'y tkupiky'ajtmidit tuki'iyi.

²⁵ Ja amajtsk yaa'dyøjkti, choktip ja nidø'øxy ja nayide'en sam ja Cristo tø ttsøky ja yja'a'y ku ttamiyøxy ja yujky'ajtin. ²⁶ Paty ja jade'en ttuuñ jøts tjibjky tjigøøñ ja yja'a'y niti pøky niti kadyeey, tyikwatsni jade'en nobajtingøjxp ku ja øgyajpxy ømyadaya'aky yikpaduñ yikjanchjawi, ²⁷ jøts jade'en møøt y'lett jøts jade'en tnäkny'ejxit tsuj wa'ats, ni tu'uk kya'oybi tyikwingaxø'økt. ²⁸ Jade'ents idø'øn ja yaa'dyøjk ttsoktit ja nidø'øxy sam t'ejx'etti ja kyø'ømne'kx ja kyø'ømgojkpy. Pøn idø'øn ja nidø'øxy ttsojkpy kø'øm idø'øn ja nadyamidsøkyi. ²⁹ Pø ka'axi pøn ja ñe'kx tmidsep'aty, y'ejx'ijtpy ja' jøts yujky'ett chuxk'ett; tyimñayide'en idø'øn ja Cristo ttunmi møøt ja yja'a'y, ³⁰ jabi ñe'kx'ajtpyxidø'øn ja ndejint ja yja'a'y ma adøm nayide'en tø nyikpikta'ajtyindi ma dø'øn ndejint adøm nbajk'ajtyindi nxixy'ajtyindi. ³¹ Sam jap nøkyijxpy wya'añ: "Myajstu'utp ja yaa'dyøjk ja tyeety ja taaq jøts jade'en ja nidø'øxy møøt y'lett ejximdam tu'ukpi ja'a'y." ³² Nnija'wip øts ku ya'atpi madya'aky janchtyimchep, ja' idø'øn yø wya'añ jøts yikja'gyukit waani sa dø'øn adøm ja Cristo møøt tu'ugyi njaa'y'ajtyim. ³³ Nayide'ents idø'øn tnigajpxmi ku nido'uk nido'uk ja yaa'dyøjk ttsoktit ja nidø'øxy sam kø'øm ñabya'ayøyidi, jøts nayide'en ja tø'øxyøjk tkajpxkyupøktit ja niyaa'y.

6

¹ U'nk una'jkti, ja' meets idø'øn mdunkjøøjp'ajtpy ku ja mdeety xpadu'undit. Jade'en xyiknigaxø'øktit ku meets ja Dios xjanchjawi, jade'en idø'øn pyaat'atyi. ² Ja myidu'ukpi ka'ama'ayin midi myøøt'ajtpy ja awejxin, ya'at idø'øn ja': "Windsø'øgi ja mdeety jøts ja mdaaq, ³ jøts jade'en øy jotkujk xyiknäxt jøts yo'ont ja mdsinäa'yin ya naxwiiñ."

⁴ Meets u'nkteetyi, kidi o tigati m'u'nk xa'oxti, ots ja jade'en mmidsepwa'aniidit jøts ka'ap m'ukyikajpxkyupøjkniidit. Ja'gyuki køjxp meets idø'øn ja ne'egi møøt mgajpxt mmadya'akt jøts jade'en xuk'ejxtit xuknijawidit ja nwindsøn'ajtim ja tyiy'ajtin.

⁵ Tumbitøjkti, mimadowdi ja mwindsøndi ya naxwiiñ. Windsø'øgidi, padundi tuki'iyi midi ñi'anempy sam idø'øn pyaat'atyi nmido'unint ja Cristo.

⁶ Tungøjxti ejtp midi y'anempy, ka'ap jaayi yijy mnabyikta'agidit ku ja m'ijxyidi jøts jade'en nadyijyi myikajxa'aktit. Jade'ents idø'øn ne'egi xu'undit sam ndejint ja Cristo

yikmiduñ, jøts tuki'iyi ja m'aaw ja mjoojt xpikta'aktit, jøts jade'en ja Dios yja' xpadu-ujnidit midi kø'øm tø ttanibiktaagi. ⁷ Kidi mdunk xuñ a'aka jot'aka, ja nwindsøn'ajtim idø'øn ne'egi mdawindsø'øgip jøts ka' x'ixa'at ja jaa'y kyajxajkin. ⁸ Pø tøts xnijawidi ku adøm nido'uk nido'uk xkumaa'yin ja nwindsøn'ajtim pøni sa adøm ya øy tø ndu'uñim, wan pøn awa'atstum ka'awa'atstum tø tyiknaxy.

⁹ Meets yiktumbitøjkti, yikxon meets ja mdumbi ana'am, kidi xwinwopti xjøjwopti. Ja'myats meets ku meets ja nwindsøn'ajtim nayide'en xmidunmi midi tsajpjøtpy tsinaapy, jøts ka'ap ja' twi'ixy twigøñ, tuknax adømdi ja' wyingujkp, wan tumbi tkatumbi.

Ja nigubojkin midi myøøt'ajtip pøn ja Cristo tjanchja'widip

¹⁰ Ixyam migu'uktøjkti, yikmøkidi ja møk'ajtin midi tø mdatøkiyidi ku ja nwindsøn'ajtim xmøøt'atti. ¹¹ A'ejxidi abaqadidi ja mnigubojkin midi ja Dios yajkpy, jøts jade'en møk xwindanidit ja miku' jøts ka' xyikmajada'aktit ja tyaa'yajtin. ¹² Ka'axi adøm nmøøtseptuñim ja jaa'y, ja'ats adøm møøt ja tsep nyiknajxyim pøn kayik'ejxp kayiktomp, midi yiktseptump, ku ja tnigubajk'aty tuki'iyi ja kya'oybi ya naxwiiñ pøn ja Dios yja' tkatsojkip. ¹³ Paty meets x'ejxmukt xkommukt tuki'iyi ja nigubojkin midi ja Dios yajkpy, jøts jade'en xmidmajada'aktit wyinaty ku ja miku' ja kya'oy'ajtin møk tyikmiñ. Kuts ja jade'en xu'undit, møk mda'andit. ¹⁴ Møk mnabyikta'agidit, ja' møk'atti ja tiy'ajtin nayide'en ndejint sam ku nnachujma'ant, møk ndu'unint. Ja öchinqa'yin ja tiichinqa'yin midi mee mdumpy, ja' mnadyagubokiyidip sam ja tseptumbi yiknitsø'øgyi ja puix midi kyachwiñ. ¹⁵ Nay'a'ejxiyidi nay'abaqadiyidi jøts xkajpxyø'ødyit ja øgyajxpy ja ømyadya'aky midi ja øy'ajtin yajkpy, tyimñayide'en ndejint xu'undit sam ja soldadi ja kyø'øk ttawa'agi jøts jade'en t'a'ejxi ja tsep. ¹⁶ Yø janchja'wints idø'øn ne'egi mmøøt'attip jøts ka' sa mjattit o ti o sa mјatuñidi ja miku'. Jade'en iø'øn ndejint mnigubokiyidit sam tu'uk ja møj puix tkayiknaxy ja tsujxjøøjp ja tsujxpaa' ku ja soldadi ja puix ñadyagubøkyi. ¹⁷ Janchjawidi ja yiknitsø'ok'ajtin jøts jade'en ja m'anmija'win niti nisa kyajattit, jade'en n'ukpiktaajkint sam tu'uk ja soldadi pyujxkujuup y'adaniyi. Tamøk'atti ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi ja Espíritu Santo mmøøjyidip jøts jade'en xniguboktit ja tiy'ajtin ja øy'ajtin sam ndejint ja soldadi ja y'espadi ja chinqa'yin yiknitsø'øgyi. ¹⁸ Dios'ajot'ajtingøjxp meets ya'at xungøxt, jøts ja Dios x'amido'odit xpøktso'odit tum ja y'oybi midi ja Espíritu Santo kyupijkpy. Ku ya'at xu'undit jøp'ejxti jøpjawidi, kidi meets jatyi xaka'akwa'añ, ni'amidowidi nibøktsowidi pøn jaty ja Dios yja'ajtpy. ¹⁹ Ni'amido'owidik øts nibøkts'oowidik øts nayide'en jøts ja Dios xmo'ot ja winmaa'ñ jøts øts agujk jokkujk nnigajpxt ja ñitsø'ok'ajtin midi y'ijty ja Dios kyanankyl'ejxipnim. ²⁰ Tø øts ja Dios xnajtskaxi kugajpxy'ajtpi, ja'agøjxp ø tø nyiktsumy. Amidowdi ja Dios jøts øts tuki'iyi nyiktungøxt ja møk'ajtin sa dø'øn pyaat'atyi ku øts yø'øbi winmaa'ñ nnankñijawiyit.

Ja kajpxpoo'kxin midi tyagugøjxiñip

²¹ Yø Tíquico, yø' idø'øn mduknija'wigyøxiyidip pøni ti pøni sa øts idø'øn yam nduñ. Adøm nmigu'uk yø' pøn øts yam møk ja pudøjkin xmøøpy jøts jade'en ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja' nyikmøjít nyikaja'it. ²² Paty meets ndanigaxi, jøts mdukmadowiyidit sa øts idø'øn yam jøts øts jade'en xajotkujk'att.

²³ Paat meets migu'uktøjkti ja tuda'aky'ajtin, ja tsojkin møøt ja janchja'win midi ja Dios Teety ñajtskajxip ñajts'ejxip møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ²⁴ Jøts Dios Teety ja kunuu'kxitip pøn ja chojkin tø ttamiyoxti ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xemikøjxp. Tiigajpxy idø'øn, jade'en idø'øn yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA FILIPENSIT JAA'Y

Ku ja Pablo jap puxøjkjøtpy tnijayi pøn tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja' jam Filipos kajpxkøjxp

¹ Pablo jøts ja Timoteo, øots nwindsøn'ajtim Jesucristo nwindsøn'ajtpy. Ixyamts meets ja nøky tu'uk ndanijayi niwine'en ja Dios Teety mja'atyidi jam Filipos kajpjotp, møøt ja windsøndøkti jøts ja møøa'dyøjkti, níduki'iwi wine'en møøt m'etti ja Jesucristo. ² Paatti kupøkti ja Dios Teety jøts ja nwindøn'ajtim Jesucristo kyuu'kxin jøts ja yjotkujk'ajtin.

Ku ja Pablo tni'amidowi tnibøktsowi ja janchja'wibitøjkti

³ Ejtp øts ja Dios Teety ndukmøjawi øy mee winaak ojk nja'myech. ⁴ Ku øts Dios n'ajot'aty amumjoojt øts ja Dios n'amidøy nbøktsøy jøts ja mbudøkiyidit; ⁵ pø tu'ugyixi adøm ja wínmaa'ñi ixyambaaat nyikyø'øyindi midi ja Dios yja'ajip, nayide'en sa ja xpadøjkyi'okwøndøø. ⁶ Øts wamp jøts ku ja Dios Teety tyikmiweni tyikaja'i y'adø'øtst ja myøk'ajtin midi ja tø mdukpadso'onda'agyidi, kunim mye'ent jadigojk ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ⁷ Øwyinmaapy øts idø'øn ja'agøjxp ku njanchokti jøts ku nay ja Dios kyuu'kxin x'adsinaajyidi. Nitaniyim øts ja yja' jøts wa'ambiyim øts jøts ku ja tyiyi yjanchi, øy øts ja tø njadyimyjagupuxøjktøki uk øy øts wyinaty ja kudunktøjk ja windsøndøjk njadyimyjawinguwa'agidi. ⁸ Pø Diosxi tnija'wip wine'en mee njanchøky nayide'en sa nwindsøn'ajtim Jesús xtsøjkyim. ⁹ Jade'en øts idø'øn n'amidøy nbøktsøy ja Dios jøts ku øy tsuj mnamyayidit ku ja tyiibyi xwinma'adyit, jøts ku ja ja'gyukin xjagyaptit øy juuni. ¹⁰ Ku jade'en xnijawidit jøts xpadu'undit midi øy midi tsuj, jade'ents xjagyaptit m'anmija'win øy wa'ats jøts niti pøky mgapaadiyidit ku mye'ent ja Cristo. ¹¹ Øy wa'ats wyimbidsø'ømdit ja mdunk midi ja nwindsøn'ajtim mdamidundip, jøts ja yjade'embi idø'øn ja Dios wyindsø'jkinja'wip ja yjade'embi idø'øn ja myøja'wip.

Ja Cristo øts xjagyajp amuum jøts ja' øts amuum xyikjujky'ajtp øy yjuuni'att

¹² Migu'uktøjk, nimadowdi meets, øy øts idø'øn yjawi njemjaty ndejaty, ne'egi nabiyudøki ja yjawi tø t'ukpatni, jinaxy ø ne'egi ngajpxwø'kxi ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk.

¹³ Tyumnija'widip ja tøjk'adinaabyi ja'adi, jøts nayide'en øy pøn, ku øts ja' nyiktagudsumi ku øts ja nwindsøn'ajtim yja' nyikø'øyi. ¹⁴ Jøts ku jade'en tø t'ejxti tnijawidi adøm ja nmigu'uk pøn ya'ajttip jøts ku øts ya' tsumy n'ity, ne'egi jinaxy ja tø yjotmøkta'akti jøts ja jade'en tkajpxwø'kxi ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk.

¹⁵ Jats ya pøn øy'ajtin tsuj'ajtingøjxp tkajpxwø'kxtip ja Cristo yja', jats nayide'en pøn winaagin nugo tsepøjxp ta'ajkingøjxp ttundip, ¹⁶ jøts ja kyø'øm ja' tyikmøjtøkidi, jøts ja ja'ayi nugo xjaaktsepnipøkwa'andi ku øts yap puxøjkjøtpy; ¹⁷ pønts ttundip y'øwyinmaa'ngyøjxp, ja'agøjxp ja jade'en ttundi ku øts ja xpa'ayowdi, pø nñija'widipxi jøts ku ø nyam'aty, ku øts møk ja Dios yja' nyikyø'øyi. ¹⁸ Jøts ñtiku øts nugo ndyimya'aty ndyimdyajt? Wan pøn tyikyø'øy y'øwyinmaa'ngyøjxp uk kya'øwyinmaa'ngyøjxp, pø nugo tum ja Cristo yja' tkajpxwø'kxi; yø' ø ndajotkujk'ajtpy.

Jøts jaaktyimxyondø'akp øts yikxon, ¹⁹ pø nnija'wipxi øts ku øts ya'at ayo'on tuki'iyi nmimadøkxt, ja'agøjxp ku meets ja Dios x'ajot'aty jøts meets xni'amidowi xnibøktsowi jøts ku øts nayide'en xpudøki ja Espíritu Santo. ²⁰ Ja'ats ø njøpl'ijxpy jøts øts ja ka'ndatsø'ødyu'un, tu'uk amumjoojt øts ja ngajpxit ja yja'. Ixyam idø'øn pyøat'atyi yjaaktyimñigaxø'økt yikxon ja Cristo myøk'ajtin midi ø nyiktumpy, njajuuky'aty øts uk nja'øøky njadigøy øts, ka' øts ja nwandijy. ²¹ Pø ja Cristoxi øts amuum xjagyajp, ja'ats ø nmøk'ajtpy. Nja'øøky øts, jinaxy øts ja øy xwimbiøs'ømxit. ²² Pøni jaakjujky'ajtpts

øts ya, nay'øy'ajtpts ja nayide'en, jøts øts ja Dios yja' njaakyikyø'øyit, jade'ents ø ka'ap nnijawi pø midi'ibi. ²³ Tum jade'en tum øy, midi'ibi øts ngupøkp ngagupøkp: ne'egi jadyimyja'ats'ookwamp øts, jøts øts ja Cristo xemikojxp nmøøt'ejtnit, ne'egi jadyimyja'øy'ajtp ja jade'en; ²⁴ jadu'ukts ja winmaa'nmyi, ne'egi jinaxy yjawi chøkyi jøts meets ka'ap jade'eñi nmajtstu'utt, jaakjujky'ajtp øts. ²⁵ Patyts ø nwaañ jøts ku mee njaaqmøøtja'ajt jøts njaaakpudøkedit jøts xajotkujk'attit ku tu'ugyi janchja'wingojxp xyikmiwenidit xyikajjidit ja Dios yja'. ²⁶ Jade'ents meets njaaakminabyaadit ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyunuu'kxingojxp amuum.

²⁷ Yø' mjadyimy'ejxtip yø mdsinqa'yin, jade'en xu'undit sa ja nwindsøn'ajtim yja' wya'añ. Øy meets jam nja'ats'ixy kø'om, uk øy øts jadyimyjamä jagam, ja' ø ndsøjkpy jøts øts ejtp nnijawit jøts ku meets ni'amukí mnabyudøkyidi, tu'ugyi ja mwinañxyik'etti, xem yam ni'ijtyi xniwinmayidi janchja'wingojxp sa y'øyit sa tyuda'akt ja Dios y'øyajpxy ja y'øy'ayuujk. ²⁸ Ni xkatsø'øgidit pøn ja mdamidsep'ajtidip. Wa'ats yiknijawidi jøts ku ja windigøy yjattit; jøts meets, ja nitsol'ok'ajtin mee mbaatp midi ja Dios yajkpy. ²⁹ N'øyja'windip ku nwindsøn'ajtim njanchja'windi, jøts nayide'en ku ngu'ayo'ombaajtindi. ³⁰ Nay ja' ayo'on mbaattip midi ø tø nbaaty. Tu'ugyi yø tum jade'en n'adsinqa'yindi jøts mnija'widipts sa øts ixyam n'ayo'ombat'adi'ich.

2

Ku Cristo yik'ayowim yjaty jøts ku tyik'awa'añ ja myøk'ajtin sam ka'ap pøn

¹ Jøts pøni myikjotmøktaqjkidip ja Cristo, pøni mdajotkujk'ajtidip ja y'ayo'ejxin, pøni jap ja Espíritu Santo xmøødiyidi, pøni mnija'widip sa ja chojkin sa ja pya'ayo'owin, ² yikxonqondaktik øts ku yikxon mdsøønidø mdanidi, tu'ugyi tum jade'en mnamyayidi ni'amukí jøts tu'ugyi mwinañmaydi. ³ Kidi ti xundi mgø'ømwinañngyøjxp uk xyiktundi ja namyikaxi; yø' øy, ku tuda'aky jøts moj'ejxti ja mmigu'uk. ⁴ Kidi ja ngø'ømja'ajip nugo ndyimyikmøjtøka'am, pø ja'axi tsojkip sudso ja nmigu'uk nbudøjka'am.

⁵ Yikyø'ødyi ja winmaañ nayide'en sa ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ⁶ Øy ja wyinaty amuum ja Dios'ajtin tjajagyepy, ka'ap ja wya'añ jøts ja kuwaní tyimñayide'en tmø'abaaaty ja Dios Teety. ⁷ Ojts ja kø'om tjabiky midi ja wyinaty amuum yja'ajtpy jøts ja jade'en ñabyikta'agyi sa øy pøn tumbi ku ja ya ñaxwiin'ajty. ⁸ Jøts ku ja jade'en jaa'yin myiiñ, ojts ja tkupiky'aty ku ja yjemjaty tyejaty. Ejtp øy tpaduñ jabaat ku ja y'ø'jky, øy tsaach'ijxyim ja o'jkin yjayikmøøy jam kruskøjxp. ⁹ Ja'agøjxp ja Dios Teety ja ojts myøjawi jøts ja yikmøjtøjkiyøø, ka'ap pøn myi'abaaqdyi øy yjapøni, ¹⁰ ku pøn myadobaaqdit ja nwindsøn'ajtim øy mædsoo, nagyuxendyakoxidip ja ni'ijtyi, ¹¹ jøts ja niduki'iyi t'ejxkaptit jøts ja wya'andit jøts ku ja' wyindsøni ja Jesucristo, tum Dios y'øy'ajtingojxp.

Sam ja jaj sam ja tøø'kxi jade'en ja jaa'dyi pøn ja Dios ja'ajtidip

¹² Migu'uktøjkti, nayide'en ndsøky jinaxy xmimado'odit øy øts yam jagam, sam ø xmimadowdi ejtp ku meets jam y'ijty mæøt ndsøøni. Windsø'øgi ja Dios, tuda'aky mnabyikta'agidit, jotmay'atti sudso ja nitsoojkin xpaattit. ¹³ Ku ja tsojkin xjagyapti jøts mdunwa'andi, ja Dios jade'en myikwinmaajyidip, jøts nay ja' mbudøkyidip ku ja xundi jade'en sa ja Dios mdamidsøkyidi øy tsuj.

¹⁴ Ejtni xoni tuki'iyi xu'undit, kidi amikajpxy xpøkti, ¹⁵ jøts ka'ap pøn mbøky'ejxit, ja' myik'awa'añdip jøts ku Dios m'u'nk'atyidi, øy wa'ats mjaa'y'attit ma ja ka'øy jaa'dyi ma ja kawindiy jaa'dyi. Jade'en meets jam mgaxø'økt sam ja xøøw tkujajy tkudii'kxy ma koonts, ¹⁶ jade'en'ampy ku ja Dios ja kyajpxy ja y'ayuujk xyikyø'øyidit. Jøts ku ja Cristo mye'ent jadigojk, mæk mee ndaxonda'akt ku ø nnijawit ku ø ka' nugo tø ñiyikyø'øyi ja Dios yja', ka' ø nugo ja ndunk ñiwindigøy. ¹⁷ Øy øts øy pøn xjaduku'oogi, ja' ñamyayi ka'pxp ja windsø'jkin midi ja Dios y'ity mmøødyip ku ja xjanchjawidi. Xondakp øts

jade'en, n̄iduki'iyi nxondaajkindit. ¹⁸ Jotkujk'at mee nayide'en, ja'agøjxp ku øts nayide'en njotkujk'aty.

Yikajxtip ja Timoteo møøt ja Epafroditō

¹⁹ Pøni wamp ja nwindsøn'ajtim Jesú, ngaxp øts tsojk ja Timoteo jøts ja m'ats'ejxitit jøts ø njotkujk'att ku ja tmime'ent ja kajpxy ja ayuujk sa meets jam. ²⁰ Pø ka'axi jadu'uk pøn nayide'en wyinmay sam ø nwínmayin, sam mee njotmay'atyin jøts ja øy'ajtin xpaattit; ²¹ tum kø'om winmaa'ñxi pøngapøn yiktundip jøts ka'ap ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja' t'uktunk'ajtniyidi. ²² Tøts xnijawidi sa Timoteo øy tyuñ, sa øts ja møøt ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk ngajpxwa'kxiyi, jade'en øts ja xpudøki sam ja jaa'y ja y'u'nk pyudøkiyi. ²³ Jade'ents ø nwínmay pøni sa øts yø nja' y'ukwin'øyi ngaxpts øts ja' jøts m'ats'ejxitit; ²⁴ n'ajot'ajtpy øts Dios jøts meets kø'om tsojk n'ats'ext.

²⁵ Paat'ajtipts yjawí nayide'en ndanigaxit ja Epafroditō, ja nmigu'uk, pøn øts amuum møøt nduñ, pøn meets ojts xaniguexy jøts øts ja xpudøkit ku ti jaty y'ity kya'ity. ²⁶ Mjanch'ejxwajnidip ja' niwine'en mjam'atti, jøts mjanchjotmay'atyidi ja'agøjxp ku tø xnijawidi jøts ku y'ity pyikyi. ²⁷ Tøts ja yjanch'atspikyi, jawaani ja tø kya'øøky; tøts ja Dios y'ayo'ijxi jøts øts ja tø xpudøki jøts ø nayide'en kyajinaxt ja njotmay, ti øts yam ndaxømpy. ²⁸ Ja'agøjxp meets ja ndyimdyanigaxwa'añ jøts xaxonda'aktit ku jadigojk xpaattit x'ejxitit jøts øts jade'en ka' nugo ndyimyotmay'ookt. ²⁹ Taxonda'akti ku ja jam yja'att. Jade'en pyaat'atyi tu'ugyi ja Dios xjagyejpxindi pøn jaty nayide'en tpadundip sam ja Epafroditō, minamyayidi yikxon; ³⁰ jawaani tø kya'øøky ku tmiduñ ja Cristo. Tø tmowanjaty yik'ayowim ku øts ja pudøkin xmø'øy, jøts meets ja ñamyayi mgudaniyi øy mee mgaya'aty.

3

Ja tsinaa'yin midi tiy janch

¹ Migu'uktøjk, tajotkujk'ajtidí ja Dios kyunuu'kxin. Ka' øts n'adsepjawí øy øts yam jadigojk nja'at nay yø', tø ø nnijawi jøts ku meets yø xyiktu'unt. ² Øyim mnay'ejx'etidit, jam ja jaa'y pøn ja wenk winmaa'ñ tyikyø'ødyip, pøn ttundip ja ka'øbi, ja' pøn tta'ødyøkiwyandip ja Dios ku ja ttsuki ñe'kx jøts ja ejxpajt jade'en ñabyiktaajkxiyi. ³ Jade'en ne'egi tpaaty, adøm idø'øn nmøøt'ajtyindip ja ejxpajt ja'agøjxp ku adøm ja yja' tu'ugyi nyikmøjtøjka'andi, jøts ku ja Cristo Jesú ndaxondaajkyindi, jøts ka'ap nm'i'agijxyindi nmijotkijxyindi ja'ayi midi kaxø'kp iiy ja'ayi nikijxy. ⁴ Wa'ambimts øts inet jøts ku ja nayide'en y'øyi ku jade'en ja nachuki ñaxy kostumbri køjxp. Jawaani ka'pxy øts ja ne'egi ndyimñijawi ja'abi tsinaa'yin; ⁵ ku ngue'jxy kyiduktujk xøøw øts ojts ja ejxpajt nyiktu'unxi, israelit jaa'yxøi øts; ja Benjamín øts ndeety'amøjip, jøts hebreit etjotp ø ngue'exy, jøts nay jam øts ndeety ndaak choondi. Fariseotøjk øts y'ijty møøt nnamyayi, nay ja Moisés øts y'ijty nbaduujnip ja kyutujk; ⁶ møk øts ja nnitani, jantyimdyøøp øts ja njawi, jøts øts ja jaa'y nbawidetti ndagumatsiwya'andi pøn jaty ja Cristo tjanchja'widip. Ka' øts y'ijty pøn ja kutujk xawindsø'øy sa ja tyikutuky, nadyiyi tnigajpxy midi'ibi øy midi'ibi tøøp. ⁷ Midi'its øts y'ijty jade'en nmøja'wip, jade'en øts yø ixyam nja'wiñi jøts ku ka' ma' tyuñ, ja'agøjxp ku øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø nnija'wiyi ja pya'ayo'owin. ⁸ Jøts pøni ti øts ja njaak'øyja'wip, tum kudigøøpy øts njawi, ma' t'ukmi'abaat ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo nnija'want. Ja'agøjxp øts tuki'iyi tø n'ixmajtskixy, aayin pistaq'agin ja tuki'iyi ñøjkxkøjxni, ja'ayi øts tu'ugyi njøp'ijxpy ja Cristo ⁹ jøts øts ja møøt n'ett, kaja'agøjxip ku øts ja kutujk ka'pxy nbaduñ, jade'en'ampy ku øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tyiy'ajtin njanchja'wiyi jøts øts ja Dios Teety jade'en tø xkupiky. Ja'ats ja Dios kyupijkpy pøn ja janchja'wiyip. ¹⁰ Ja' ø ndsøjkpy jøts øts yikxon ndyimñijawit sa ja nwindsøn'ajtim tyiy'ajtin jøts øts ja myøk'ajtin ja xmo'ot midi ja yjagyejpy ku ja ojts tmimajada'aky ja o'jkìn ku yjukpyijky xemikøjxp, nja'ayøy ø

nayide'en, uk njadyimyja'øøky ø nayide'en sa ja y'ø'jky, ¹¹ jøts øts jade'en njøp'ext ja jujkpyøjkin nayide'en sam ja yjujkpyijky.

Ja' njotmay'ajtimp sudso nbaqjtint ja øy'ajtin

¹² Ka' nwā'añ jøts ku øts jade'en tuki'iysi ngøjø'ømit'ajtni, uk ka' nwā'añ jøts ku øts tyimwya'atsni tyimy'øyni; tu'ugyits øts ja nbanøkx'adi'ich, jøts njøp'ijxpy øts ja nbaqatt midi øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø xaniwāqdsowi patki'jyi. ¹³ Ka' øts migu'uk nwā'añ, jøts ku øts ja jade'en tø ndyimbyatkixy tuki'iysi; nja'dyigøøgyijxpy øts ixyam sa jaty ø tø njaty ngubety ti jaty tø tyuñi, ja' ø ndumpy jøts øts ja njotmay'aty midi mempnim kidakpnim, ¹⁴ jøts nja'jtint ma pyaat'aty ma yjøpkixy jøts ja Dios ja y'ø'y'ajtin xukpaqjtint jap tsajpjøtpy midi ja xaniwāqdsoo'wa'amp, jøts adøm ja nyikmø'øyint ja'agøjxp ku ja Cristo mørøt n'ijtyindi.

¹⁵ Wine'en ja Dios mørøt njanchja'wa'andi, paat'ajtip jøts jade'en tu'ugyi nwīnmaaq'indit. Pøni sats pøn wyinmay, jam pøn ja wenk wīnmaaq'ñ tpaatty, nay ja Diosts ja tuknijawiyip midi tøøp. ¹⁶ Tu'ugyits yø wīnmaaq'ñ nbøjkindit, jøts yø' idø'øn nyiktu'unindip amuum sam adøm yø tø nnija'wa'ant.

¹⁷ Pa'ejxtik øts, migu'uktøjk, jøts ejxti nayide'en pøn nay yø'øbi tyiktundip midi mee tø nda'ane'emy. ¹⁸ Jaa may pøn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja' tkamøjæwidip jøts ja wyinmaaq'ñ ja' yiktundip jøts jade'en chøønid. Tø meets yø kawinaaq ojk ndukmadøy, ixyats øts jadigojk yik'ayowim nnigajpxkojmi. ¹⁹ Ka'ap ja wyindø'ødit, windigøy ja nøjkx yjatti. Ja kyø'ømwīnmaaq'ñ sa kø'øm ttsokti, ja' yikmøjtøjkidip, ja' ñamyayi dios'ajtip. Ne'egi jinaxy ja ñadyamikexyidi midi'ibik idø'øn ja yjawi tyatsø'ødyu'undip, ja' nugo yjotmay'ajtip sa jaty ti jaty ya naxwiiñ. ²⁰ Ja' adøm amuum xkøjø'ømit'ajtindip jap tsajpjøtpy, jøts ja' adøm njøp'ijxyindip jøts ku ja jap choont ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pøn ja pøky ttuknitso'ok'ajtp. ²¹ Ja' adøm xyikwimbejtindip xyiktigajtsindip jøts nayide'en njajtint sam ja kø'øm amuum ja kunuu'kxy'ajtin tmøødi, jøts nay ja myøk'ajtin ja jade'en yik'awampy ku jade'en xu'unin, pø ja'axi tuki'iysi tnitanaagyøjxp øy ti.

4

Xondakunaxti ku Dios xjagyejpyindi

¹ Njantyimyja'ats'ejxwāndip mee migu'uktøjk, mee ndajotkujk'ajtpy, meets jam Dios wyingujkp ndamajada'akp, jøts tu'ugyi jaaktyimy'ajot'atti ja Dios.

² Ngajpxñigajxidip øts ja Evodia jøts ja Síntique jøts ø mørøt nnøjmi, wan tnayja'gyukiyidi tkajpx'øyidi ti ka'ø'xyidip jøts tu'ugyi ja Dios yja' tyikyø'øyidit, pø tum ja'axi køjø'ømit'ajtidip. ³ Mets migu'uk, pudøki yø Evodia mørøt ja Síntique, ja' øts ojts ngajpxwā'kxi ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk mørøt ja Clemente jøts mørøt jadu'ukti pøn jaty øts ojts xmøøtundi. Wa'qts ja Dios ja ñijawiyidi pøn jaty ti jaty ja xyøøwdi.

⁴ Ejtp ja Dios yja' xaxondaqjkidit. *Njaaktyimñigajpxpy øts yikxon jøts mxonda'aktit!* ⁵ Wan øy pøn mnijawiyidi jøts ku mee tuda'aky mjaaq'y'aty. Ja'myats'etti ku tsojk ja nwindsøn'ajtim myenit.

⁶ Kidi ti x'ayo'onjawidi, tukmadowdi ne'egi ja Dios ku ja x'ajot'attit; ja' m'amido'odip mbøktso'odip ti mga'ejtxidip, jøts tukmøjawidi tukunu'u'kxyjawidi ku wyinaty myikmo'odi midi m'amidooodip. ⁷ Jøts ja mmo'ojidit ja y'ø'y'ajtin ja tuda'aky'ajtin midi ka'ap ti tmø'abaaty sa adøm njaniwīnmaaq'yam; ja'ats tyikjotkujk'atp ja mwīnmaaq'ndyi jøts ja m'anmjø'windi jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo mørøt m'etti.

Ja' mwīnma'adyip midi øy

⁸ Yø', migu'uktøjk, mjotmay'attip midi tiy midi janch, midi xpaat'ajtindip, midi øy pidsømp, midi wa'qts, midi tsøkyim, midi øy agajpxy pidsømp o mædsoo. Tum ja y'øybi mwīnma'adyip midi øñigajpxni øñimadyakni.

⁹ Yiktundi midi tø nduk'ixpøkti, sa jaty tø n'ana'amdi, jade'en xu'undit sa øts ojts nwä'añ jøts sa øts ojts kø'om x'ejxti ku øts ja ojts nduñ: tundits jade'en, wınets ja Dios nijuuni mga'ixmatsidit, ejtp ja yotkujk'ajtin ja mmøøgyunaxiyidit.

Ku ja filipensit jaq'y tmay'atti ja Pablo

¹⁰ Xyikxonðakp øts ja Dios jøts ku meets jadigojk xja'myech. Kidi jade'enip ø ndijy jøts ku meets tø xtyimyja'dyigøøñi, ja ku ka' ñibidsømi juuni mee xpudøkit. ¹¹ Ni ka'ap ø nwä'añ jøts ku øts yam sa ndyimyjaty. Tø øts yø n'ejxandigøøñi. Yø'øyi ø ndajotkujk'ajtpy midi nmøøt'ajtpy. ¹² Wa'ats ø nnijawi sa yik'ayowim nyiknajxit, jøts nayide'en sa ngumeeñ'ajtint. Tø øts yø nyikujujy jøts øts øy midi ngawingudsø'ogit, øy ø ngay øy ø ngakay, uk øy ti y'ity kya'ity. ¹³ Øy ø midi nwinguwa'agi, ja nwindsøn'ajtim Jesucristo nmøk'ajtpy, ja' ø xkuwamp. ¹⁴ Øy'ajtpts ku meets ja n'ayo'on nayide'en mnadyapaqdyidi jøts øts jade'en xpudøkidi.

¹⁵ Mnayinija'widipts wine'en jam Filipo kajpxkøjx mgugajp'atti, ku øts ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk ojts ngajpxwa'kx'okwajni, ku øts ojts nnijkxy jam Macedonia kajpkøjxp, pø meechixi ojts xanigueoxy ja pudøjkin midi ja Dios mdamiojxtip ja'agøjxp ku ja wyinaty ja myøk'ajtin tø xpaajtiyidi. ¹⁶ Jøts ku øts jam wyinaty Tesalónica kajpkøjxp, nayı meetsxi ojts xanigueoxy ja meeñ majtsk ojk, jøts øts ja nyiktu'unt ti jaty ø ka'ejtxip. ¹⁷ Kayø'øjip ø nugo njotmay'ajtpy jøts øts ja nugo n'axajit øy ti; ja' ø ndsøjkpy jøts meets yjaaknipatt ja mja' jam Dios wyingujkp. ¹⁸ Tits ø kayikmøøpy, ne'egi o ti tø nyikmø'øy. Tyimchaachjam yø kajaa midi yø Epafroditø tø xamigaxidi. Jøts jade'en ja Dios yø tjawi kunuu'kxy, sa ja poom pya'akxuuky, ja wındsø'jkin yø ñamyayi yikmøøpy. ¹⁹ Ja Dios pøn xjagyajpindip, ja' mmo'ojidip, ja' tyikwimbetp tyiktigatsp pøni ti mga'ejtxidip. Ja nwindsøn'ajtim Jesucristo møøt ja Dios Teety, ja' tjagyajptip ja kunuu'kxin ja jotkujk'ajtin midi nijuuni niwìndem kagudigøøpy. ²⁰ ¡Xemikøjx Dios Teety møj janch ja kunuu'kxin tjagyepy! Jade'en idø'øn ja yjatt.

Ku kyajpx'abaqadiwya'añ jøts ja kajpxpoo'kxin t'ukyajkní

²¹ Nguejxpy øts ja kajpxpoo'kxin nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp jøts xukmado'odit niduki'iyi pøn jaty ja Dios jagyajpidip. Nayı kyajxmidiip ja kajpxpoo'kxin ja'adi pøn jaty øts yam nmøøtti. ²² Niduki'iyi pøn ja Dios ja'ajtidip ya, jøts ja'adi pøn namyajyidip ma ja romanit wındsøn ja tyøjk, nayı mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja'adi.

²³ Ja nwindsøn'ajtim Jesucristo mgunu'u'kxidip niduki'iyi. Tiigyajpxy idø'øn, jade'en idø'øn ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA COLOSIT JAAY'

Ku ja Pablo tnijayi pøn tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja' jam Colosas kajpkøjxp

¹ Pablo øts, øts ja Dios tø xamidsøky jøts øts ja tø xpikta'aky nwindsøn'ajtim Jesucristo kyudanaabyi. Jade'en'ampyts øts mørøt ja Timoteo ² ya'at nøky njay'ay jøts øø ndanijayi pøn jam Colosas kajpjotp ja'ajtidip ja Dios, pøn jaty jam tjanchja'widip ja Cristo, ja yiknitsokpi. Wants ja Dios Teety ttuñ ja may'ajt jøts ja myo'ojidit ja kunuu'kxin jøts ja myo'ojidit ja tuda'aky'ajtin.

Sa ja Pablo tni'amidowi tnibøktsowi pøn jaty ja Dios tjanchja'widip jøts ja ttukmadøy ja Dios

³ Ejtp øts ja Dios ndukmøjawi ndukunu'u'kxyjawi midi nwindsøn'ajtim Jesucristo tyeediyip ku øts ja' n'ajot'aty meets køjxp. ⁴ Tøts øø nnimadøy jøts ku meets ja nwindsøn'ajtim Jesús mørøk xjanchjawi pøn yiktejp Cristo, jøts ku nayide'en xtsokti xpa'ayowdi ja mmigu'uk pøn jaty ja Dios ja'ajtidip, ⁵ ja'agøjxp ku tu'ugyi xjøp'ejxti midi myikmo'owandip midi jap pøkji'iky ejtp jap tsajpjøtpy. Tøts xnijawidi tigøjxp xjagyapti ja jøp'ejxin, ja'agøjxp ku tø xmadowdi ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk, ja Dios tyiy'ajtin midi yiknitsokp. ⁶ Nay yø'obi kajpxy nay yø'obi madya'aky midi ojts myiktukmadowdi, janch mørjtak'adøtsp yø ixyam, jøts tum øy wyimbidsimy øy madsso wine'en ja naxwii'ñit, nayide'en yjaty sám tø mjattí kuyip xmadoo'okwøndøø ja Dios chojkin ja pya'ayo'owin, jøts tø xnijawidi jøts ku yø tyiyi jøts ku yø yjanchi. ⁷ Yø'oxi øts ja nmigu'uk Epafras ojts mduk'ixpikyidi pøn øts amuum nmøøtumpy jøts yjanchpaduujnip ja nwindsøn'ajtim yja'ja', jøts ja' meets idø'øn jam tø mbudøkiyi. ⁸ Nay ja' øø tø xukmadøy sa meets ja tsojkin xjagyepy midi ja Espíritu Santo mmøøjyidip.

⁹ Patyts ku øts ja jade'en ja'ayi nnimadøøy, winetyipts øts ja Dios njuuni ngamimøñ meets køjxp, ejtp øts ja n'amidøy jøts ja Dios yikxon mduknijawiyidit ja winmaaq'ñ sa ja ttsøky, jøts ja mmo'ojidit wine'en ja wiyy'ajtin kejy'ajtin, jøts nayide'en sa xnimadojidit ja Dios yja'. ¹⁰ Jade'ents øts ja n'amidøy nbøktsøy jøts yikxon mjaa'y'attit sám idø'øn pyaat'atyi ttu'undit pøn ja Dios ja'ajtidip, jøts tum ja' mdu'undip midi ja Dios tyajotkujk'ajtpy, midi øy midi tsuj wimbidsømp m'ødyu'uningøjxpti, jøts yikxon xnijawidit ja Dios. ¹¹ N'amidøøpy øts ja' jøts ja mmo'ojidit ja kyunu'u'kxin ja myøk'ajtin, jøts xmidanidit øy midi ayo'on, jøts xyiktuda'aktit ja mwiniñmaaq'ndyi midi ne'egi mdajotkukidip, ¹² jøts ja Dios Teety xukmøjawiñt xukunu'u'kxyjawiñt jøts ku ja tø xanibiktaqjka'am ku adøm xpaat'ajtyim jøts adøm ja xmø'øyim mä ja kyunu'u'kxin, midi ja yikmøødyip pøn jaty ja Dios ja'ajtidip. ¹³ Po ja'axi tø xukniwaaajchim mä amuum myajada'aky ja wimbeets'ajtin ja kugoots'ajtin yja', jøts ja tø xyiktojka'am mä ja Dios U'nk ja kutujk ttanitaní ja yjaal'y, ¹⁴ pøn ojts tyaky ja nitsø'ok'ajtin jade'en'ampy ku tø xku'o'jkandi jøts adøm ja xpojkpi'mee'kxyindi.

Ku ja Cristo ojts xku'o'jkandi adøm nbøky, jade'en'ampyts ja Dios Teety jadi gojk xmijotjimbiptyindi

¹⁵ Ka'ap ja Dios Teety yik'ixy yiknijawi, jade'en'ampyts ojts ñankyl'iijxyi ku ja y'U'nk tyikmiñ, pøn tu'uk mørø, ka' pøn jade'en. ¹⁶ Ja' Dios Teety tyukyik'øyiyii'ñ tuki'iyi ti jaty ejtp tsajpjøtpy, ti jaty ejtp naxwiiñ, midi kaxø'jkp midi kagaxø'jkp. Jøts ja tyik'øyi sa ja ąnkilistøjk ñagytujkmø'øyidi, ja'ats ja tyik'øyiyii'ñ jøts ja' ja tja'ajtp. ¹⁷ Jaayim ja yiknitsokpi wyinatyni, ja Cristo, jøtsnøm øy ti kyaxi'ikñim, jøts ja' tuki'iyi tkøjø'ømit'ajtp ti jaty ja'ajtp. ¹⁸ Ja' tnigubajk'ajtp ja jaal'y pøn ja Dios yja'ajtpy, jøts ja' tjagyajp amuum yø'obi jaal'dyi. Ja' tyikjujky'ajtp jøts ja' midu'uk tmimajadaajk ja o'jkìn ku ja yujukpyijky,

jødsyim ja jøp'am ejtp tyimy'ity. ¹⁹ Ja Dios Teetyts ja kø'øm tyikjajt jøts ja tyikdiosjajty ja nwindsøn'ajtim Jesucristo amuum, ²⁰ jøts nay ja' nayide'en tyikjajt nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp jøts ñamyi'øy'atidit tuki'iyyi midi ejtp tuktsajp'agida'aky, jøts yjotkujk'attit wan tjapønidì midi ja'ajtip naxwiiñ, jøts midi jap nayide'en tsajpjøptyi. Jade'en'ampyts ja yjotkujk'ajtin ja ñamyayi tpøatti ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo y'ø'jky kruskøjxp.

²¹ Ja mga'øwyinmaaq'ñ ja mga'ødyunk ja' meets y'ijty myik'ejtidip jagam ixkø'øm, jøts m'am mjotp xmijotma'atti ja Dios; ja Diosts tø myikjotkuki'idi jøts ja tø xmijotjimbetti, ²² ja'agøjxp ku ja nwindsøn'ajtim y'ø'jky jøts ja wemp ijxy tyimy'ats'ayo'ombaajty ñikøjxp kyubajkp. Jade'en'ampyts ja jade'en ttuuñ jøts meets ja Dios Teety xwingunøjkxit ku tø mbøkwyatsniди, niwine'en mga'ukyikpøky'ejxnidit. ²³ Jade'engøjxpts chøkyi jøts tu'ugyi amumjoojt xyikyø'ødyit ja mjanchja'win tiy'ajtingøjxp. Kidi meets ja xkajøp'ejxní sa tø xnijawidi midi yiknitsokp. Yø'øbi kajpxy yø'øbi ayuujk yikajpxwa'kxp øy sudso ya naxwiiñ. Pablo øts jøts øts yám tø nyiktanipiky jøts ja jade'en ngajpxwa'kxi ja yja'.

Ku ja Pablo yiktanipiky jøts tpudøkit pøn jaty ja Dios tjanchja'widip

²⁴ Jotkujk øts nnayjawiyi øy mee njagu'ayowi. Nay jade'en ø ñamyayi ja ayo'on nbøatty sa ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ku ja tku'ayo'owiyi'ñ pøn jaty ja janchja'wiyip. ²⁵ Øts tø xaja'aty jøts øts ja nbudøkidit pøn ja Dios tjanchja'widip. Ja' øts ja Dios tø xanipiky jøts meets nmo'ot ka'pxy ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk, ²⁶ jøts mee ndukmado'ot midi pøn tkanija'wipním midi y'ity yu'uch'ejtp, ma'windi'ixyip ja jade'en pøn tkanijawi. Ixyamts ja Dios ttuknijawiwya'añ ja ja'a'y pøn jaty ja paduujniyip ja yja'. ²⁷ Ja'ats ja Dios ja tuknijawiwajnidip ti øy'ajtin idø'øn ja yjade'embi yjagyepy jøts ja yikmo'odit pøn ka'israelit ja'a'dyi. Jøts ja' idø'øn y'ity kayiknija'wip jøts ku ja Cristo ja' mee mjagyajpi, jøts ja' tyajkp ja jøp'ijxy'ajtin jøts ku nøjkx xpaajtidi ja Dios y'ø'ajtin ja Dios chuj'ajtin.

²⁸ Ja Cristo øts ja yja' nnigajpxip, jøts øots niduki'iyi øy pøn ngajpxwiy jøts øø nyik'ixpiky øy pøn, jøts yikxon tnimado'odit, jøts jade'en nidu'uk nidu'uk tnijawidit yikxon ku tmøøt'ett ja Cristo. ²⁹ Yø'øts ø nduñ'ajtpy jøts øts jade'en amumjoojt nnadyamiyøxyi, øy ø nwanjaty, ja'ats nyiktumpy ja Cristo myø'ajtin midi øts ja xmøøpy.

2

¹ Ja' ø ndsøjkpy jøts meets xnijawit sa mee ngamijotkuki ku øts ja Dios n'amidøy ja pudøjkin meets køjxp jøts nayide'en pøn jaty tsinaadyip jam Laodicea, nmijotigøøpy øts nayide'en ja nmigu'uk pøn ø xka'ijxy'ajtipnì. ² Ja'ats ø ndsøjkpy jøts xjagyaptit ja tsojkin amumjoojt nixem niyam midi ja Dios yja'ajip midi øy midi tsuj pidsømp, ku ja awejx'ajtin xjagyaptit jøts xja'gyukidit sa xnijawidit ja Cristo pøn ja Dios nugo ajawí ka' pøn ttuknijawi; ³ ja'ats idø'øn tmøøt'ajtp ja øy'ajtin ja tsuj'ajtin, ja wejin ja kajin. ⁴ Jade'engøjxp meets ya'at ndukmadøy jøts kidi pøn mwindaqay'atyidi pøn tum jaayi tkajpxtip. ⁵ Øy ø kø'øm nguidyimyjam'aty, jamts øts ja nwinmaaq'ñ nyik'ity, jøts ndaxondakpy øts ku ø nnijawi ku øy yikxon xundi jøts nayide'en ku tu'ugyi xjanchjawidi ja Cristo.

⁶ Paty ja'ayi xu'undit midi tsojkip, sa myiktani'ejxi'idi myiktaguwani'idi ku xjanchja'wiy'okwøndøø ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ja'ats idø'øn tu'ugyi mdø'undip jøts ja jade'en møøt m'ettit. ⁷ Ja' amuum mnadyagidøkiyidip jøts ja' idø'øn mmøk'ajtin'attip. Ja'axi mjanchjawidi sa ojts myiktani'ejxi'idi myiktaguwani'idi jøts jade'en ejtp ja Dios xukmøjawidit xukunu'u'kxyjawidit sam ja tø xnijawidit ku ja ixpøjkin myikmøødyi.

Ja øchinqa'yin midi yikpatp Cristo køjxp

⁸ Øyim mnay'ejx'etidit; kidim ja xmibøkti ja ja'a'y pøn mdawin'øønwajnidip ja ixpøjkin, midi wenk winmaaq'ñ tyikyø'ødyip uk midi tyiktundip ja tum ja taqay; ja' ja yiktundip sa ja ja'a'y chinqa'yindi sa ja'a'y wyinmaaq'ndyi, ka'axi ja tyikmøjtøjkiyidi ja Cristo yja'.

⁹ Pø ja Cristoxi kø'om amuum tmøøt'ajtkøjxp ja Dios'ajtin, ¹⁰ jøts kumi mmøøt'ijtpy meets ja', tits mee mjaaaka'ejtxip. Ja' tuki'iyi tjagyajp jøts ka'ap ja pøn myi'abaaqdyiyi, wan ja mä tyimyjatsoondi, wan tjamiku'ku'pyi uk wan tjanayjapi tsajpjøtpy. ¹¹ Ku meets ja jade'en xmøøt'ity ja Cristo, tø meets ja ñamyayi mbiktaajkxiyi ja ejxa'anin kyunu'u'kxìngøjxp, ka'apts ja nayide'en tø mbiktaajkxiyi sám ja israelit jaa'y ñadyuñidi. Ja' mee m'ejxa'anin'ajtpy ku xpaattti ja nits'o'ok'ajtin jøts ja mbøky mniwá'ächidi midi yiktump ku ya næxwiiñ njaa'y'ajtyindi. ¹² Ku ja nøbjatin xpaattti, jade'en meets idø'øn ñamyayi ja Cristo møøt m'ø'jky, jøts nayide'en ñamyayi mjukpyøjkti, ja'agøjxp ku tø xjanchjawiñdi ja Dios, pø ja'axi ja myøk'ajtin majadaajk ku ja Cristo yujukpyijk. ¹³ Jade'en ja ngajpxin, øky meets y'ijty myik'ejtniyidi ja mbøky ku ka'anin ja ejxa'an xpaattti, midi yikpatp nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp; xjats ixyam ja Dios tø mmø'øyidi ja jujky'ajtin jøts mee ñamyayi møøt mjuky'aty ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ja' mee mmaa'kxip tuki'iyi ja mbøky. ¹⁴ Tøts ja Dios tjibiky ja kutujk jøts ka' y'uktunit midi y'ijty myiktanigutujk'ajtip, midi y'ijty xjanch'adsejpindip jøts ja xuktajal'jtyindi ja nbøky jøts adøm ja yiktagubejtyindi. Jade'en'ampy ja Dios ja tyikudigøøy ku ja nwindsøn'ajtim kyiruspejty. ¹⁵ Ja'ats ja tyamimajadaajk ja miku' jøts ja tø tyik'amutskiyi ja myøk'ajtin jøts ja jade'en ttuk'ixy ttuknijawi ja næxwiiñit jaa'y.

Jotmay'atti ja Dios yja'

¹⁶ Jade'en'ampyts ka' pøn xmøjpikta'aktit ku pøn mdabayø'owya'andit ja mgaaajyik ja m'uujkikti, uk ku ja xøøw xkabadundi midi winsamaan jøts midi wimbo' yiktump. ¹⁷ Ja' yø y'ity wya'añ jøts yø tnigajpxy midi menwamp, ya'at tsinqa'yin y'ijty tunkpatp ku ja Cristo kyamiñim ku ja jaa'y ja tjøp'ejxti. Kuts ja tø myiñ, ja' idø'øn tu'ugyi yikjanchja'wñip. ¹⁸ Kidits ja jaa'y mdukmajstu'udyidi ja nwindsøn'ajtim pøn ñadyiyi janch tuda'aky nabyiktaajkidi, jøts wya'andi ku ja ankilis ne'egi yikwindsø'øgit. Ja' ñigajpxtip ñimadyaktip midi nijuuni kya'ejxtipním kyamadoodipním, jøts jade'en øy ñadyamøjpikta'agyidi ja kyø'omwinmaa'ñ. ¹⁹ Ka'ap ja tmøøt'ettí ja Cristo, pøn møj pøn jøp'äm, pøn yikmøja'wip, jøts pøn amuum yikjanchja'wip ku ja yja' ja yiknijawí jøts jade'en tyika'pxy'ity ja jaa'y pøn nayide'en myøøpy ja møk'ajtin, sám ja Dios kø'om tø ttanibiktaaqi.

²⁰ Pøni janch idø'øn ku ja Cristo namyayi møøt tø mjantyimy'ookti, ¿tigøjxpts ku jade'en mdsinay'adø'øtsti sám ja'ajindi, pøn ja Dios yja' tkabaduujnidip? Ja' yikmajadaktip jøts ñadyanigutujk'atyidi ja kyø'om'ana'amin, ²¹ ku yide'en ñay'ane'emyidi: "Kidi yø' xji'kxy, uk kidi yø yjade'embø xji'kxy, kidi yø xøñ." ²² Yø yjade'embø ana'amin, tum ja' yø ñi'ane'empy midi waani ejtp jøts ja ñajxní jade'en sám o ti pikta'aky midi tø tyuñ jøts ja ka' ti y'ukwaní, jade'ents ja jaa'y ja kyutujk jade'en ja y'ixpøjkin. ²³ Øy idø'øn ja yjawí njantyiyja'wa'ant, jabi øyxí ja yik'ayowim yikpadu'unt tsø'øgi køjxp. Nitits ja kyawa'añ, kaja'ajipxi xpudøjka'am jøts nbøky xniwaaajtsint.

3

¹ Jøts kumi tø mee ñamyayi mjukpyiky nayide'en ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yujukpyijk, ja'agøjxp xjotmay'ajtidit ja nwindsøn'ajtim yja', pø ja'axi ja Dios Teety amuum tø myø'øyi ja møk'ajtin. ² Ja' ejtp mwinmaa'ñ'attip midi ja Dios yja'ajip jøts ka'ap ja xyikmøjtøkidit midi ya næxwiiñ. ³ Jade'ents ngajpxin ku ja Cristo y'ø'jky jøts mee ñamyayi nayide'en tø m'øøky, ka' x'uktatøjkiñidit ja ka'øybø midi ya næxwiiñ. Ja nwindsøn'ajtim mee mgøjø'ømit'ajtniyidip jøts mee mjuky'aty xemikøjxp mä ja Dios, ⁴ jøts ku ja Cristo kyaxø'økt nayide'ents meets ja wyinaty møøt mgaxi'iky jøts meets nayide'en ja y'øy'ajtin ja xyondaajkin xpaajtiyidit.

Ja øchincaa'yin jøts ja ka'øchincaa'yin

⁵ Paty x'ixmatstít tuki'iysi ja ka'øybi: ka' pøn amajtskjaa'y tmøøt'att ja wenk yaa'dyøjk uk ja wenk tø'øxyøjk, ka'ap ja axøøk winmaaq'ñ xyiktu'undit, jøts nayide'en ka' ti x'amø'at'attit. Jade'en yø tuki'iysi tpaaqty ku yø xu'undit ejximdam jeexyip xwindsø'øgidi ja awanax ja agojnaax. ⁶ Yø'øgøjxp ja Dios tkexy ja ayo'on jøts ja ttuktagida'aky ja yjade'embø ja' yø pøn ja kamimadojyip; ⁷ jøts ku y'ity ka'anøm xjanchja'wiyidi ja Dios yja', tuki'iysi meets yø y'ity nayide'en xuñ. ⁸ Ixyamts, ixmajtskøjxnidi yø ka'øybi, yø ambøjkin, yø axøøk winmaaq'ñ, yø ka'ødy'unin, yø nawyìngajpxnaxi jøts yø ka'øy'ayuujk. ⁹ Kidi mnawyindaa'yatiyidi, pø tøxi x'ixmatsti sa y'ijty mjaal'y'atti, ti jaty y'ijty mdundip. ¹⁰ Tøts ja Dios myiktigachidi jøts ja yjembyi tø xpadøkidi, pøni sa meets ja yja' xjanchja'wiyi, nayide'ents meets ja myiktigachi kunim yikxon xtyimñijawidit sa ja Dios. ¹¹ Jøts ka' chøkyi wan pøn tgriegitja'a'yø uk t'israelitja'a'yø, wan ja t'ejxa'ønimøødidi uk tka'ejxa'ønimøødidi, wan ja abiky ma ttsoondi uk wan ja tja'ajidi pøn ja Dios tkanija'widipním. Yjaja'ajidi ja' pøn tmidundiø ja windsøn, uk pøn najtspøki ejttip, tum ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja' yja', jøts myøøt'ijtpy ja øy pøn.

¹² Mdsojkip meets ja Dios, ja'agøjxp meets ja tø mwøi'ijxyi jøts ja tø mja'bikyidi. Tsøønidits yikxon. Yiktundi ja øy'ajtin amuum, ja ayo'ejxin, ja jotwa'añ'ajtin, ja windsø'jkin, ja wiiy'ajtin jøts ja tuda'aky'ajtin. ¹³ Namyidudu'a'aky'atidi xem yam jøts namyaa'kxukidi ku pøn ti ttuñ jøts ja myigu'uk tpøky'ixy. Nayide'en xu'undit sam ja nwindsøn'ajtim Jesucristo mbojkpi'mee'kxyidi. ¹⁴ Ka'apts ti jade'en sam ja tsojkin sam ja pa'ayo'owin, ja'ats idø'øn myiktu'undip, pø ja'axi amuum tsojkip, ja'axi øy ti tyik'øgyaxø'kp jøts niti jadu'uk jade'en abiky kyatsøkyi. ¹⁵ Ja Diosts ja yotkujk'ajtin, ja Diosts ja xyondaajkin mwøinmaa'nmyo'ojudip, pø ja'agøjxpzi ja Dios tø mdukpabikyidi ja yja' jøts ja'abi jotkujk'ajtin xyiktu'undit ni'amuki niwine'en ja Dios xja'ajtyindi. Tukmøjawidits tukunuu'kxyjawidits ja Dios.

¹⁶ Jøts ja'gyukiyidi yikxon ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyajpxy ja y'ayuujk jøts ja xwøinmaa'ñ'attit. Nadyuk'ixpøkidi jøts nagyajpxjot'amøjk'iyidi nixem niyam, ja wejin ja kajin myiktu'undip. Øøjidi ja Salmos, jøts øøjidi ja kunuu'kxkyajpxy jøts jade'en xukmøjawidit xukunuu'kxyjawidit ja Dios. ¹⁷ Ku ti xunwa'andi uk xkajpxwa'andi, ja nwindsøn'ajtim Jesùs myø'ajtin myik'awajnidip, jøts jade'en'ampy ja xukmøjawidit xukunuu'kxyjawidit ja Dios Teety, ja' myø'ajtingøjxp.

Sa yjaal'y'attit pøn tjanchja'widip ja Cristo o madsoo

¹⁸ Jøts ja tø'øxyøjk pøn amajtskti, mimadowdi ja mnøyaa'y, jade'en pyaøt'atyidi pøn tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim. ¹⁹ Jøts nayide'en ja yaa'dyøjkmidi pøn amajtskti, yikxon xjagyaptit ja mnødø'øxy. Kidi møøt atsep a'aki mdsøønidti. ²⁰ Jøts u'nk una'jkmidi, mimadowdi ejtp ja mdeety ja mdaak, jade'en ja Dios ttsøky. ²¹ Jøts u'ntkeety u'ntkaak nayide'enmidi, ka'nugo xyik'ambøktit ja m'una'jk jøts kidi t'ayojidi. ²² Jøts pøn midundiø, mimadowdi ja jaø'y pøn mwindsøn'ajtip, jøts kidi jaayi nugo nadyijyi myuujy'atti ku ja m'ijxyidi jøts ja jade'en nugo m'øyøwiyidi. Mdu'undipxi dø'øn sam pyaøt'atyi Dios wyøndø'jkingøjxp. ²³ Yikxon xu'undit ku ti xunwa'andi, ja Dios meets ja mdamidumpy jøts kidi ja jaø'yip øy ja' mjayiktuñidi. ²⁴ Tøts xnøjyawidi jøts ku ja nwindsøn'ajtim mmo'ojudit ja øy'ajtin jøts meets ja mdukpaødit ja kyunuu'kxin. Kumi Cristo meets ja yja' mdu'unxip, nay ja' meets ja kø'øm mmo'ojudip. ²⁵ Pønts ja kya'øybi ttump, nayide'ents ja ka'øy'ajtin ja tikmo'odit. Ka'ap ja Dios ja t'ixy wan ja tjapønidi, tuknax ja tum jade'en ttu'unt pøni sa tø yjaal'y'atti.

4

¹ Jøts meets windsøn pøn ja tunk tmøøt'ajtip, øy yikxon mjaal'y'attit jøts jade'en xyiktu'undit ja mdumbi sam pyaøt'atyi. Ja'myatstí jøts ku ja nwindsøn'ajtim jap tsajpjøtpy midi mee mwindsøn'ajtmip.

² Kidi mjotmondi, ejtp ja Dios x'ajot'attit, ejtp ja øy ti xukmøj_øwidit xukunuu'kxyj_øwidit. ³ Amidowdi poktsowdi jøts øots ja nwindsøn'ajtim ja nnøø' ja nduu' xyik'awajtsit, jøts øots ja ngajpxwa'kxit ja y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky, jøts nayide'en yiknigajpxt wa'ats ja Dios Teety wyinmaa_ñ, sudso ja nitso'ok'ajtin yikpaaty Jesucristo køjxp, ja'axi øts yám mgudsumchinäa'yip, pø ja'axi ngajpxwa'kxpy. ⁴ Ajot'attits Dios jøts øts ja kyajpxy ja y'ayuujk øy pøn nduknija'wiyit sám idø'øn pyaat'atyi ndu'unt.

⁵ Øy yikxon mjaa'y'attit, migu'ukw_ø'andi pøn ja Dios yja' tkani_ø'wip jøts ttukmadowdi, kidi ja xøøw ja jumøjt nugo xyikw_øndigøydi. ⁶ Øy tsuj ja mmadya'aky xyikpidsø'ømdit, jøts mjattip nayide'en ja adsojimbejtk sa_ñndu'uk ndu'uk øy pøn x'adso'odit.

Ku kyajpx'abaadiwya'añ jøts ja kajpxpoo'kxin t'ukyajkni

⁷ Ja nmigu'uk Tíquico meets jam mdukmadowip sa_ñøts yám. Janch øy yø pyudøki, janch tsuj tmiduñ ja Dios. Tø øts yø nmøøtwidity. ⁸ Paty meets ja yám ndaniguexy jøts ja mgajpxjot'amøjk_øyidit, jøts ja nayide'en mdukmadowidit sa_ñøts yám. ⁹ Ja Onésimo ja jam mørøt ñijkxy, adøm ja nmigu'uk pøn amumjoojt tpaduujnip ja Dios yja'. Meets yø' mjaa'y. Yø'øts meets ja mdamimadya'agip ti yám tuujnip jajtip.

¹⁰ Jøts øts ja nmigu'uk Aristarco pøn øts yám nmøøtsumchinaapy, ja' yám nayide'en mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin, jøts ja Marcos nayide'en ja yja' tkajxmi, ja Bernabé ja myigu'uk. Tøts ja myiktukmadowdi ja Marcos; pøni mbaajtidip jam, øy yikxon xkupøktit. ¹¹ Nayi mgajpxpoo'kxidip ja Jesús pøn nayide'en yiktejp Justo. Yø'øyi dø'øn israelit ja_ña'y'ajttip pøn tmidundip ja Dios, pøn ø tø nmøøtundi, jøts yø' øts yám njanchta-jotkujk'ajtip. ¹² Nayi mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja Epafras pøn ja nwindsøn'ajtim tmidump, nay meets ja mjaa'y. Ejtp ja mni'amidowiyidi mnibøktsowiyidi ku Dios ja t'ajot'aty jøts tu'ugyi øy yikxon xpanøjkxtit ja Dios, uk amuum mnadyamiyoxidit jøts ja xu'undit sa_ñ ja ttsøky. ¹³ Kumi wa'ats ø n'ixy nnijaw_øi sa_ñ ja Epafras mdajotigøyidi, jøts nayi tyajotigøøpy ja nayide'en pøn tsinaadyip jam Laodicea kajpkøjxp jøts jam Hierapolis kajpkøjxp. ¹⁴ Nayi mgajpxpoo'kxidip ja Lucas, pøn tsøyip jøts nayide'en ja Demas.

¹⁵ Kajpxpoo'kxtits adøm ja nmigu'uktøjkti pøn ja Dios ja'ajtidip midi tsinaadyip jam Laodicea, jøts nayide'en xkajpxpoo'kxtit ja Ninfas mørøt ja'adi pøn ja Dios tjanchja'widip, pøn jam namyujkidip ja' tyøjkjotp. ¹⁶ Ku yø nøky x'uk'ejxkøxtit winets ja xanigaxtit jøts wan t'ejxti pøn ja Dios tjanchja'widip jam Laodicea, jøts meets ja nøky nayide'en x'ejxmit midi jam tso'omip. ¹⁷ Jøts nøjmidi ja Arquipo jøts ku ka'pxy tpadu'unt sa_ñ ja nwindsøn'ajtim tø tyunkmø'øyi.

¹⁸ Øts njaapy ya'at kajpxpoo'kxin jøts meets ja ndaniguexy. Jøts xja'myatstibim øts ku Dios x'ajot'attit jøts ku øts yám ndsumy'ity. Dios mgunuu'kxidip. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA MYEDU'UKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA TESALÓNIKIT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn ja nwindsøn'ajtim tjanchja'widip

¹ Pablo ø nxøøw, jøts øø yam nguejxpy ja nøky møøt ja Silvano jøts møøt ja Timoteo, jøts øøts ja ndaniguexy pøn jaty tjanchja'widip ja Jesucristo yja'jam Tesalónica kajpkøjxp, pøn møøt amumjoojt t'etti ja Dios Teety jøts møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. Nay ja'ats amuum mgunu'u'kxiwidip jøts ja jotkujk'ajtin mmo'ojudit møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

Ku ja Tesalónikit jaa'y tyiktaañ ja ejxpajt sa ja Dios yikjanchjawi

² Ejtp øøts ja Dios ndukmøjawi ndukunuuu'kxyjawi ku meets ja xjanchjawi, jøts ku øøts ja Dios n'ajot'aty ejtp mee nj'a'myech. ³ Ku mee ngajpxpaaty ku øøts ja Dios n'ajot'aty ka'ap øøts ja nj'a'dyigøy ja m'øy'ajtind, sa ja tsojkin ja pa'ayo'owin xmøøt'atti, jøts sa ja ajot'ajtin møk'ampy xjagyapti jøts xjøp'ejxti ku mye'ent jadigojk ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ⁴ Meets migu'uktøjkti, pøn jaty ja Dios janchja'widip, Dios mee mdsojkip jøts nay ja' tø mw'i'ijxyidi jøts mee mnitso'ok'att. ⁵ Jade'en'ampy øøts nnijawi ku øøts jam ojts ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky ngajpxwa'kxiyi ma meets jam, kidi øødsip ja ojts jade'en nugo ngajpxy, pø jamxi ja Espíritu Santo ja myøk'ajtin ja tmøødiyi jøts ja jade'en w'a'ats yiknijawit jøts ku ja'abi kajpxy jøts ku ja'abi ayuujk tyiyi yjanchi. Wa'atsxi xnijawidi jøts ku øøts ja nduuñ, kidi øødsip ja kø'øm nadyamiduujnip pø ja'agøjxpxi øøts ja nduñ jøts meets ja xyiktu'unt.

⁶ Ja Espíritu Santots mee mmøøjyip ja xyondaqajkin jøts meets ejtni xoni xkupøkti ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadya'aky øy meets ja kawine'en tø xkuwanjati. Xjats meets nayide'en xuñ sa tø xpa'ejxti ku øøts ja ayo'on nmidanø midi ja nwindsøn'ajtim tø ttunjøpi. ⁷ Xjats jade'en tø mbidsømdi jøts ejxpajt mw'a'andi jøts ja mni'ejxu'udyidi niduki'iyi pøn jaty ja Dios tjanchja'widip, pøn jam tsinaadyip Macedoniait jøts jam Acayit etjotp. ⁸ Jade'ents idø'øn ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky tø xyikwa'kxiyidi, jøts kidi jamyip meets ja jade'en nugo tø xuñ Macedonia uk jam Acaya, yiknija'wip yø o mædsoo jøts ku meets ja Dios amuum xjanchjawi. Ti sa øø njaakwa'ant, ti øø njaaknikyajpxp. ⁹ Ja'axi ja kø'øm tmadyaktip jøts ku øøts jam ojts n'øch ma meets jam jøts y'øyja'widip ja' sa meets jam ojts xkupiky, jøts øy ja yikxon tnimadya'akti sa mee xmajtstuuuyty ja'abi winmaq'ñ midi ja Dios kyaja'ajip, jøts ku ja Dios tu'ugyi tø xpabøjkpinaxwa'akti pøn xemikøjxp ejtp, pøn tu'ugyi Dios'ajtp. ¹⁰ Jøts ñayiñimadyaktip ja nayide'en sa meets nwindsøn'ajtim Jesús xjøp'ixy jøts ku ja jadigojk wyimbett jap tsajpjøtpy ja Dios U'nk, pøn ja Dios Teety tyikniwaajts ja o'jkin jøts ja tyikujkpyijk. Ja'ats adøm idø'øn xuknitso'ok'ajtindip ja' ayo'on midi memp midi wingomp.

2

Sa ja Pablo kyajpxwa'kxy jam Tesalónica

¹ Mnija'widipts migu'uk ja'adi, jøts ku øøts jam n'ats'øjch ma meets jam, ka'ap øøts ja nxøøw nugo wyindigøøy. ² Øy øøts jam wyinaty Filipit kajpkøjxp tø nyikjemduñ, mnija'widipts ja w'a'ats jøts ku øøts ja Dios tø xjanchpudøki jøts øøts ja kyajpxy jøts øøts ja y'ayuujk ja tø nyiknajxiyi amumjoojt midi xyiknitso'ok'ajtindip, jøts meets ja tø myiktukmadøy yam idø'øn ja tsep yjanchjatuñi. ³ Jøts ka'ap øøts ngajpxigøy ti jaty øøts ojts ngajpxwa'kxy, jøts kidi wenk winmaq'ñip øø njagyejpy ku øøts jam jade'en ojts ngajpxy jøts nika' myikwin'øøndi. ⁴ Pø tiy'ajtinxi yø', tøxi ja Dios kø'øm tyikutuky jøts øøts ja tø xanipiky ja kyajpxy ja y'ayuujk midi yiknitsokp, jøts jade'ents øøts ja tø ngajpxnaxy.

Jøts ni ka'ap øøts ja n'ixa'ay jøts øøts ja kuwaní ndyimyikta'øy'ext uk ndyimyiktaka-jxa'akt, pø ja Diosxi yikmidump jøts ja'ats tu'uk tu'uk t'ejxp sa jaty pøngapøn yja'a'y'aty. ⁵ Jøts mnija'widipts ku øø ka' nugo ngajpxy sa jaty ojts myiknøjmidø jøts nigidi taa'ayip øø n'ixaapy sudso øøts ja meeñ nbøkt. Ja Dios yø tnija'wip jøts ja' yø t'ejxp. ⁶ Niwindii øø ngawa'añ jøts øøts ja ja'a'y xwindsø'øgit, wan meedsi uk øy tyimyapøni. Xpa'at'ajtpimts øøts, øy øøts ja jeexyip jade'en tø nduñ jøts meets jeexyip ja nwindsøn'ajtim Jesúks kyutujk møk'ampy tø ndanipiky, pø ja'axi øø nbadumpy. ⁷ Ka'ap øøts jade'en tø n'adilich; øy yikxon mee tø nmuyuy'aty sam ja u'nktaqk tyikyeeky tyiktsø'øky uk t'ejx'ity ja y'u'nk ja y'unajjk. ⁸ Njanchøjkpy meets mjanchpa'ayøøpy meets, jade'en pya'at'aty i jøts øøts jeexyip ka'ap ja Dios kyajpxy ja'ayi nugo tø nyajkiyi, ngu'o'jkipa'at meets jeexyip ja'agøjxp ku ndsokti ja'agøjxp ku nba'ayowdi. ⁹ Mee migu'uktøjk, wa'ats inet xja'myatsti sa øøts y'ijty nduñ nbiky, sa øøts nnamyiwinma'a'mbya'adyi jøts øø nba'aty ja nidsinajayik. Ku øø nduñ xinaxy tsunaxy, ngama'a'y nga'ity øøts, jøts jade'en ka'ap myik'adsepti ku myikmo'odi jade'en ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'øy'ayuujk.

¹⁰ Mee nagyø'øm mnija'wip jøts mørøt ja Dios, jøts ku ka' ti tundigø'øyin myiktu'unxidi. Yikxon øø njaa'y'aty jøts øøts jade'en ka' ti pøky xaja'aty øy øø pøn xjapøky'ejxwa'añ. ¹¹ Jøts mnayi mnija'widip nayide'en sa nido'uk jaty tø myik'ayo'ejxti ku myikajpxjot'amøjkidi, jade'en sam ja ja'a'y ja tyeety yjagyepiyi. ¹² Tøxi myiktukmadowdi jøts ku øy yikxon mja'a'y'attit sam pya'at'aty i pøn ja Dios ja'ajtidip, pø ja'axi kø'øm wamp jøts meets ja mdaniwa'adsowiyi ja kyutujktajk ma ja amuum xyiktuujnidit ja myøk'ajtin, ja y'øy'ajtin jøts ja xyonda'ajkin.

¹³ Ja'agøjxpts øøts idø'øn ja Dios ja ndukmøjawi ndukunu'u'kxyjaw i ku meets ja kyajpxy ku meets ja y'ayuuujk ja ojts xmadojyi midi mee ndukmadoow. Ojts ja xjanchkupøkti jade'en jøts ku ja Dios ja tja'aji, kidi nugo ja'a'yipxi ja' yja'. Jøts janch tiy janchts idø'øn ja', jøts ku ja Dios ja tkajpxyi jøts ku ja Dios ja t'ayuujki, jøts ja mbudøkiyidi pøn jaty ja tjanchja'widip. ¹⁴ Mee migu'uktøjk, ku tø xku'ayo'omba'adidi ja Dios, kawine'en ja mmigugajp tø mdagubetyidi, nayide'en tø mjatti sam ja ja'a'dyi pøn ja Dios tjanchja'widip pøn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tjanchja'widip pøn tsinaadyip jam Judea, pø nayide'enxi ja tø yjatti, nayide'en ja myi'israelit ja'a'y ja kyamee'kxyidi. ¹⁵ Yø'øbi israelit ja'a'yts idø'øn tyik'oo'ktøø ja nwindsøn'ajtim Jesúks. Nayide'en ttungojmidø sam ja tø tyik'ookti ja kyø'øm migu'uk pøn jaty ja Dios kyugajpx'ajtpy, jøts øøts ja tø xpawøpy. Niwine'en ja Dios ja tkayikjotkujk'atti jade'en, jøts yjanchtumwenk'ejxtip ja ja'a'y øy pøn, ¹⁶ jøts ku øøts ja Dios yja' njadukmadoowa'anmiyi pøn ka'israelit ja'a'dyi jøts ja ñits'o'oktit, ka'ats øøts ja jade'en xuktunwami. Xjats jade'en ja pyøky nugo tyikmi'weni'adø'øtst. Ixyamnimts inet ja Dios ja møk ayo'on tø tyuktagida'agidi.

Ku ja Pablo øy tjapa'atwa'añjadigojk ja Tesalónikit ja'a'y

¹⁷ Mee migu'uktøjk, ku ojts nnawaya'kxyindi jøts waani ñajxy ja et ja xøøw, njaa'myajts'ijtpyim meets øy mee njaga'ijxy jøts øøts njanchja'atsnøjkw'añ kawina'ak ojk jøts mee n'ats'ext. ¹⁸ Ojts øøts njadyimyja'uktsøøñ; øts meets jam kø'øm kawina'ak ojk tø njadyimy'ats'ejxwa'añ, jaty i jatyits øøts ja mik' xyiktuu'duky jøts øøts jam nganijkxy. ¹⁹ Jøts tigøjxp øø nxonda'aky, ti øøts idø'øn ndaxondakpy, ti øøts idø'øn njøp'ijxpy, ti øøts idø'øn ndajotkujk'ajtpy, pø meetsxi dø'øn ndajotkujk'ajtpy ku mye'ent ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ²⁰ Meetsxi dø'øn ndajotkujk'ajtpy ku øø nxonda'aky.

3

¹ Jade'en'ampy øø tø nwinsmay jøts øø nda'ant yam Atenas kajpkøjxp ku øø ka' n'ukmajadakni, kumi ka' øø n'ukmidanaañi jadine'en ja jotmay, ² paty øø tø nguexy tu'uk ja nmigu'uk pøn jam tø m'ats'ijxyidi. Timoteo øøts nguexy, ja'axi ja Dios tmidump jøts ejtp øøts ja tø nmøøtuñ ku øøts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk tø ngajpxwa'kxiyi midi ja nitso'ok'ajtin tyajkp, ja'ats mdukmadowidip

jøts ja mgajpxjot'amøjkjyidit jøts ja m'ajot'ajtin tu'ugyi xyik'ettit, ³ jøts jade'en ka' pøn t'ixmatst øy idø'øn ja tsep jade'en y'ity. Wa'atsxi kø'øm xnijawidi jøts ku jade'en ja ayo'on nbøajtindit. ⁴ Jøts ku øø nay jam wyinaty mørøt meets, ojtsxi øø nnigajpxy jøts mee ndukmadøy jøts ku n'ämajtindit ndsaachhajtindit; tøts xnijawidi jøts ku jade'en tø yjanchjaty. ⁵ Paty øts, kumi ka' øts jadine'en n'ukjotkujk'ajtni, ja'agøjxp mee tø ndaniguexy ja ja'a'y jøts ja tyiktø'øt sa ja mjanchja'win xyik'etti, ja'ats ø ndsø'jkp uk wan meets ja miku' tø mdaktuñidi ja yja' jøts jeexyip ja Dios kyajpxy jade'en nugo ñiwyindigøy sa meets ja ojts njadukmadøy.

⁶ Tøts ja Timoteo wyimbity jam Tesalónica jøts ja yam tø tmija'aty ja kajpxy ja ayuujk midi yikjotkujk'atyim jøts ku meets ja janchja'win møj xjagyepy jøts xyiktuujnid i xem yam ja Dios chojkin. Yide'ents ja yam wya'añ jøts ku meets ejtp xja'myech, jøts ku nayide'en ja tsojkin xjagyajpti jøts øø xjapaatwa'añ nayide'en sam mee nja'ejxwami. ⁷ Ñiyjot'amøkpøjkp øø migu'uk yjawi, ku øø nnimadøy jøts ku tu'ugyi ja Dios xjanchjawidi, yam øøts idø'øn yjawi yide'en tsep'agujkpy njaty. ⁸ Ku øøts jade'en nnimadøy jøts ku ja Dios tu'ugyi amumjoojt mørøt m'etti, jade'en øø nnayjawiyi tyimxyajimbejtp øøts yjawi. ⁹ Ku meets jade'en xuñ, øy øøts ja Dios møj njanchtamøjawi ku meets jade'en xpadundi ku jade'en xwindsø'øgidi ja Dios. ¹⁰ Xjats øøts yide'en xinaxy tsunaxy ja Dios n'amidøy jøts mee ndyimy'ats'ext, kø'øm ndyimy'atspaattit, jøts ka'pxy myiktukmado'odit ti jaty mjaaaka'ejtxidip jøts ja mjanchja'win tu'ugyi t'ettit.

¹¹ Ja' øø ndsøjkpy jøts øøts ja Dios Teety, jøts øøts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xpudøkit jøts øøts jam nnøjkxt jøts jam m'atsyik'ejxit. ¹² Nay ja Diosts myikmøjta'agiyidip ja mwiniamaa'ñ jøts ja tsojkin møj xjagyaptit nixem niyam, jøts xminamyayidit øy pøn mørøt nayide'en sam mee myiktsoktin sam meets ja tsojkin ndamijagyapi. ¹³ Nay ja Dios Teety mmo'ojojip ja myøk'ajtin jøts xmidanidit ku sa mjattit, jade'ents ja mja'bikyidi jøts mgapøky'ijxyidi ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jadigojk mye'ent mørøt níduki'iyi pøn jaty ja Dios ja'ajtidip.

4

Sa ja Dios xajotkujk'ajtint

¹ Ixyamts øø migu'uk nnigajpxy jøts mee myiktukmadowdi ja nwindsøn'ajtim Jesús y'ana'amingøjxp: jøts ku jade'en xun'ettit sa øøts ojts nyik'ixpiky jøts ku mdsøønidit mdanidit jade'en sa ja Dios ttajotkujk'aty. Tun'ettits meets ja jade'en.

² Mnija'widipxi ja ana'amín midi myikmøødyi, midi øø tø nnigajxpy ku jade'en tyikutuky ja nwindsøn'ajtim Jesús. ³ Ja' Dios chøjkpy jøts ja tu'ugyi xnadyamiyoxidit; jøts kidi nugo mnamyøøt'atyidi pøni ka'adam ja xnijaa'yidi pøni ka'adam ja xnidø'oxyidi, ⁴ ku pøn y'amajtski'wya'añ, ka'ap ja patki'iyi nipøn tø'oxyøjk tkamøøt'att. Ja' øy wa'ats pidsømp jøts ja jade'en kø'øm ñawyindsø'øgiy. ⁵ Jøts kidi nugo mbøkti ku mnachuj'ijxyidi ja'ayi sam ja ja'a'y y'adil'ichin pøn ja Dios tkanija'wip. ⁶ Kidi pøn ja myigu'uk ñidø'oxy twin'øø'nidi, møk nwindsøn'ajtim mdagubatidit, po' tøxi øø nnigajpxy. ⁷ Ja'ats adøm ja Dios tø xanibiktaajka'am jøts adøm øy tsuj njaa'y'ajtindit. Ka'ap ja jade'en wya'añ ja Dios jøts ja kya'øybi ndu'unint. ⁸ Jade'ents idø'øn, pøni pøn yø'øbi ixpøjkin tkamøjpiktakp kidi myigu'ugip ja jade'en wyinaty tyumpy, ja Dios idø'øn ja wyinaty jade'en kyamimadøøpy, pøn adøm ja y'Espíritu Santo tø xmø'øym.

⁹ Wine'en ja tsojkin wine'en ja namya'ayin xem yam, ka' øts ja ngajpxwa'añ. Ti ja øts ja nugo njaañit, po' tøxi Dios kø'øm mdukjatyidi jøts xem yam mnamyayidit mnachokidit. ¹⁰ Ejtp meets ja mmigu'uk jade'en xminamyayi pøn ja Dios tjanchja'widip jam Macedonia. Ja'ayi ø nugo nnigajpxy jøts ja n'øyja'a'y'ajtin møk xjaakyik'awa'andit, jøts myøjtit ja m'amigu'uk'ajtindi. ¹¹ Øy jotkujk idø'øn mdsøønidit mdanidit, ja mdunk ja mbøjk ja' idø'øn mjotmay'attip po' jade'enxi øø nxumiwa'añ, ¹² jøts ja abikpyi ja'a'y mwindsø'øgiyidit jøts kidi ti mga'ijtxyidi.

Sa ja nwindsøn'ajtim jadigojk mye'ent

¹³ Mee migu'utøjk, ka'ap øø ndsøky jøts jadi'iñi mda'qndit, ni xkanijawidinim sa yjatt añmi'oo'kpi, jøts kidi jade'en mjotmay'ookti sam jadu'uk yjotmay'ooktin pøn ka' ti awejx'ajtin tjagyapti, pøn tkanija'widip ja Dios. ¹⁴ Pøni nmibijkymts adøm ja Jesùs ku ja tø y'øøky jøts ku ja tø yjujkpyiky jadigojk, sudsots adøm ja ngamibøjkim jøts ku ja Jesùs jadigojk wyimbett ku ja Dios Teety ja møøt tyikjukpyøkt ja añmi'oo'kpi pøn jaty ja wyinaty tø y'atsjanchjawiyidi.

¹⁵ Paty idø'øn myiktukmadowdi nwindsøn'ajtim y'ixpøjkìngøjxp, jøts ku adøm, pøn jaty wyinaty jujky'ajtipnim ku ja nwindsøn'ajtim mye'ent, kidi adømip tyimyjawyenigojindip jøts nika'aním ja' pøn tø y'ookti. ¹⁶ Pø kø'ømnimxi ja nwindsøn'ajtim kyida'akt jam tsajpjotp jøts ja kyajpxt kyutujkingøjxp, jøts ja kyajpxt sam ja møy ñankilis, jøts ja pujujujx ja tyiktu'unt midi ja Dios yja'ajtpy. Winetnimts ja yjujkpyøktit jawyeen pøn tø t'atsjanchjawidi ja Cristo, pøn tø y'ookti tyigoydi; ¹⁷ jøtsnim adøm pøn jujky tøndipnim jaanimts adøm ja møøt nnøjxindit yootsjøtpy ma ja nwindsøn'ajtim nminabyaajtindit jam tsajpwemp. Jøts ja nwindsøn'ajtim jade'en xemikøjxp nmøøtjujky'ajtindit. ¹⁸ Paty mjadyimñagyaajpxjot'amøjkividiit xem yam, yø'øbi kajpxy yø'øbi ayuujk myiktu'undip.

5

¹ Migu'uktøjk, ka' chøkyi jøts ø nja'at ti xøøw ti jumøjt mye'ent ja nwindsøn'ajtim. ² Wø'atsxi meets ja xnijawí jøts ku ja nwindsøn'ajtim yja'att jotmøñ tu'ukpi xøøw, yam ja wyinaty ka'ap pøn tjøp'ixy. Jotmøñ ja mye'ent sam ja maa'tspø koots y'atsmiñ. ³ Ku jaa'ywy'andit: "Jotkujk ixym, ka'ti tyuñi, ka'ti kumay", winets ja jotmøñ tyaja'atpatidi jøts ja ayo'on myo'ojidit møk, jade'en tyaja'adidit sam ja tø'oxyøjk y'u'nkpikyin pøn ja y'u'nk tnikøjxp'ajtp jøts niwine'en ja chookin ja tkapøattit. ⁴ Jøts meets migu'uktøjk, ka' meets mwimbeedsi mgugoodsi. Me'emp ja juuni xøøw ja nwindsøn'ajtim jøts ka' nugo jotkumoni mbaqadiyidit ejxim ja jaa'y adsu'jky yikwimeech. ⁵ Pø Diosxi mjagyajpidip jøts adøm wimbeets kugoots nga'ljtyindi. ⁶ Paty ka'ap jade'en nugo njotmo'onindit sam jadu'ukpi y'adø'øtsta'an, njøp'ejxindip idø'øn ja' wijy kejy. ⁷ Pøn nugo najtspøki ejtp, ja wimbeets'ajtin ja kugoots'ajtin ja yikmajadakpy; jøts pøn mujkip kujxip, nay ja' ja yikmajadakpy. ⁸ Jøts kujaji kudøø'kxi adøm, patyts adøm ejtp wijy kejy n'ejtindit. Kuwaní njanchja'windit amumjoojt ja Dios yja' jøts nnachojka'andit nnameyajya'andit. Jade'en idø'øn nnadyagubojka'andit ja Dios yja' ejxim ja soldadi ñadyagubøkya'an ja pyujx jøts ja nisa kyajaty. Jøts njøp'ejxindip adøm ja nitso'ok'ajtin, jade'en idø'øn ja ñamyayi tpaaty sam ja soldadi pyujxkujup midi ja kyubajk ja adanaajiyip. ⁹ Pø kidi ja'ajipxi adøm ja Dios tø xanibiktqajka'am jøts adøm n'ayo'ombaqajtindit, pø ja'axi ja chøjkpy jøts adøm ja øy'ajtin nitso'ok'ajtin nbøajtindit nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp. ¹⁰ Adømxi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø xku'o'jkindi jøts adøm ja møøt njujky'ajtindit. Nbaajtimpxi ja' xemikøjxp øy njadyimyajaujky'ajtyindinim uk øy wyinaty tø njadyimyja'o'jknandi. ¹¹ Paty jotmøk mnabyikta'agidit jøts xem yam mnabyudøkividiit sam ixa mmendi mbatti.

Ku ja Pablo ja jaa'y tkajpxwiji pøn tø tjançhjawidi ja Dios

¹² Migu'uktøkti, ndukmadoodip ixym jøts waani xwindsø'øgidit pøn ttundip ma meets jam, pøn jam nduu'møøjyidip, pøn jam mda'ana'amidip ja nwindsøn'ajtim yja'. ¹³ Øy tsuj xaxonda'aktit ku jade'en tyundi, yiktundi ja tuda'aky'ajtin, yikxon namiyuyu'atidi nixem niyam.

¹⁴ Jøts nayide'en migu'uktøjk ndani'ana'mdi, jøts xukja'gyukidit pøn katunwandip, kajpxjot'amøjkidi pøn yø'øbi tkadajotkukidi ku ja yikjemdundi yiktedundi, pudøkidi pøn waani jot'amutsk'ajtpním jøts tuda'aky mjaa'y'attit øy pøn møøt.

¹⁵ Øyim mnay'ejxidit jøts kidi pøn nayide'en ttuñ ja myigu'uk sám ja tø kyayik'ødyuñin. Tum ja y'øybi ne'egi ejtp mdu'undip. Øy xwindsø'øgidit ja mmigu'uk nixem niyam jøts nayide'en øy pøn mørøt.

¹⁶ Øy jotkujk m'ettit. ¹⁷ Ajot'at'etti ja Dios Teety. ¹⁸ Pøni ti jaty tuujnip, tukmøja widi tukunuu'kxyjawidi ja Dios, yø' ja Dios chøjkpy jøts meets jade'en xu'unt pøn jaty tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

¹⁹ Kidi ja Espíritu Santo xyiktuu'dujkidi ja myøk'ajtin midi meets ja mdunwa'anxiyip mjuky'ajtingøjxp. ²⁰ Jøts kidi xkagupøkti ja mmigu'uk pøn amuum kunuu'kxiip ja Dios jøts ja tkajpxi ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadya'aky. ²¹ Yikxon tuki'iyi x'uk'ejxit, jøts midi øy, ja'ats mbøajtidip. ²² Ixmajtskøxti ja kya'øybi.

²³ Jøts nay ja Dios, pøn ja jotkujk'ajtin tyajkp, nay ja' wa'ats myik'ejtxiyidip ja mjaa'yajtindi kunim ja nwindsøn'ajtim Jesucristo wyinaty myiñ. ²⁴ Pø tøxi ja Dios mwøijxyidi, jøts tiy janch ja wya'añ jøts tuki'iyi ja jade'en ttungøxt sa ja tø wya'añ.

Ku ja Pablo t'ukajpxpoo'kxin ja myigu'uk

²⁵ Migu'uktøjkti, ni'amido'owik øøts, nibøktso'owik øøts.

²⁶ Yiknajxidik øøts ngajpxpoo'kxin jøts ja mmigu'uktøjk xkajpxpoo'kxit sám ja Dios tsøkyin.

²⁷ Jøts nayide'en ndanipøkti Dios y'ana'aminojxp, jøts ya'at nøky xukmado'odit niduki'iyi ja mmigu'uk pøn ja Dios tjanchja'widip.

²⁸ Mgunuu'kxidip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA MYIMAJTSKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA TESALÓNIKHT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn ja nwindsøn'ajtim tjanchja'widip

¹ Pablo ø nxøøw, jadu'uk txøøw'aty Silvano jøts jadu'uk Timoteo. Ja' øts ya'at nøky ndanija'ayidip pøn jaty ja Jesucristo tjanchja'widip jam Tesalónica kajpkøjxp, pøn ja Dios Teety møøt y'letti jøts møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ² Paattí kupøkti ja Dios Teety y'øy'ajtin ja Dios Teety kyunu'u'kxin midi ja yajkpy møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

Tyïdyu'ump ja Dios Teety pøn tø kya'øyja'a'y'aty ku ja nwindsøn'ajtim mye'ent

³ Migu'uktøjkti, pøn jaty ja Dios tjanchja'widip, ejtp øøts ja Dios ndukmøjawi ndukunu'u'kxyjawí meets køjxp sám idø'øn pyaät'atyi jøts øøts jade'en ndu'un. Møjyi y'adøjtsidipxi ja mjanchja'windi jøts nayide'en ja tsojkin midi ja Dios mmøøjyidip jøts ja mmigu'uk xtsoktit xpa'ayo'odit. ⁴ Xondakp øøts, xjats øøts jade'en nnimadya'aky ma jaty ja Dios tjaxyepp ja yja'a'y, jøts meets jade'en myikni'madya'akti ku tuda'aky mjaa'a'y'atti jøts ku ja mjanchja'win xyikmajada'akti øy m'ämjatti mdsachjatti uk ja ayo'on xpøatti. ⁵ Jade'ents yø yikja'gyuki jøts ku ja Dios ka' nugo tya'oo'kpety ku tyïdyuñ, m'ejxip meets ja' jøts ku mee mbøaät'atyi jøts meets ja myiktøkiyidit ma ja kyutujk ja ttanitani ja yja'a'y, pø ja'axi dø'øn ixja mgu'ayo'owidip.

⁶ Paat'ajtidipts ja' ku ja Dios yik'ayoyidi pøn mga'ødyuujnidip, ⁷ jøts ja myikpoo'kxiidit tuknax møøt øøts, ja'abi xøøw ku ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty myiñ, ku tsajpjøtpy tmigida'akt ja myøk'ajtin møøt y'ankilistøjk. ⁸ Ja' ja ñime'emp jøts ja ttiiidyu'un pøn ja Dios tkamøja'widip ni tkabaduujnidji ja y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky. ⁹ Xemikøjxp ja nøjkx tyimgyudigøydi, jade'en ja yiktiidyu'undit jøts ja jagam yikpikta'aktit ma nwindsøn'ajtim ja kya'ejxit, ma ja tkapøajtidi ja y'øy'ajtin ja myøk'ajtin ku ja mye'ent. ¹⁰ Ku dø'øn ja nwindsøn'ajtim mye'ent ja'abi xøøw jøts ja wyindsø'øgiyit pøn jaty ja yja'ajtpy jøts ja kyajxa'agiyit níduki'iyi pøn jaty ja janchja'wiyip, tøts meets ja xjanchjawí midi øø tø nnigajpxy ku ja tø myiktukmadowdi.

¹¹ Ja'aggøjxpts meets idø'øn ejtp nni'amidowi nnibøktsowi, jøts øø n'amidøy jøts øø nbøktsøy ja Dios jøts ja m'øy'ejxit, pøtøxi ja kø'øm m'a'ejxiyidi; jøts nayi n'amidøøpy øøts jøts nayi nbøktsøøpy øøts jøts ja Dios ja myøk'ajtin tyiktu'unt jøts ja jade'en tyik'amøjatt sa meets ja tsojkin xjagyepy ku xunwa'andi midi tum øy jøts midi ja Dios mdamidundip. ¹² Ku jade'en xyiknaxti ku jade'en mjuky'atti, jade'en idø'øn ñamyayi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xwindsø'øgidi, amuumts ja Dios Teety, amuumts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja y'øy'ajtin mdakajxa'agidit.

2

Ja' pøn møj poktyump

¹ Mee migu'uktøjk, ku dø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo myenwa'ant ku ja nminabyaajta'andit, ja'ats øts yam nnigajpxwampy, ² jøts kidi nugo mwinmaamya'atti, ni xkatsø'øgidit paat ja' ku ja wenk kajpxy wenk ayuujk myiktukmadowdi jøts ku ja Dios ja tyaky, uk xmadowdi ja ka'amø'ayin, uk myiktanigaxti ja nøky, ñadyijyi jade'en tpikta'akti jøts ku øøts ja nguexy, ñadyijyi wya'andi jøts ku tø yja'aty ja et ja xøøw ku ja nwindsøn'ajtim myiñ. ³ Niwine'ents ja yjade'embí tøay xkamibøktit. Kuts idø'øn ja et ja xøøw wyinaty kya'pxwani, jawyeen ja yide'en yjatt, tum midsep ja Dios yik'ejxnit, ka'ap ja y'ukyiktsojknit. Ja dø'øn kyaxø'økt ja yikpøktyumbi pøn ja xemikøxpít kudigø'øyin tø yiktanibiktajkiñi. ⁴ Ja' idø'øn ja Dios tmidsep'ajtp, ja' ja tka'øyja'wip tuki'iyi midi jaty ja

Dios yja'ajtpy, uk midi jaty paat'ajtip jøts ja yikwindsø'øgit. Ja'atp paat ja jap tsaptøjkjøtpy midi ja Dios yja'ajip jøts ja yap y'ixa'akt səm i Diosin. Ja'kø'øm nadyejip jøts ku ja Diosi.

⁵ Ku njam'ajty mə meets jam, ḡkidi ja xja'myatsti ku øts yø ojts nnigajpxy? ⁶ Jøts wa'ats meets ja xnijaw i tigøjxp ja yjaakta'an i, jøts ja ka'tsojk kyaxi'iky ku ja et ja xøøw ka'anim tpaaat'aty. ⁷ Jaanits ja' midi ja ka'ødyumbi yja'ajtpy kuuyi ja ja'ayi yjiwø'akt midi ja tyik'amøjkip. ⁸ Jøts ja jaty i kyaxø'økt, ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja tyik'ookp, ja'ayi ja tpiuxjt. Jøts ku ja mye'ent amuum kudøø'kx møøt, ja'ayi ts ja tyuktagudigø'øpy. ⁹ Ja' midi idø'øn ja'atp, ja miku' ja' yja' jøts ja tmija'atp ja møø'ajtin, jøts ja yikxon tmija'att ja taaay jøts ja nadyiyi tnønkyja'ejxit ja y'ijxyimb i kya'ijxyimbi. ¹⁰ Jøts ja tum ja ka'øyb i ja tyiktu'unt jøts ja jade'en twindaay'att pøn nøjkx windigøødyip, tøxi tkawa'and i ja tyiibyi ja yjanchpi midi yiknitsokp. ¹¹ Xjats ja Dios ja nayide'en tyikjaty, wan jade'en tyikwindaay'atti ja'agøjxp ku tø tyundigøydi jøts ja tjanchjawidi jade'en ku yikwindaayidi, ¹² jøts jade'en niduki'iyyi yiktabayø'ødyit ja pyøky, tøxi tkatiyjawidi tkajanchjawidi midi tiy midi janch. Ja' ne'egi chojktip tyumjaka'øyb i.

Tø ja Dios ttanibiktaagi jøts ñits'o'ok'attit ja Tesalónikit jaay'

¹³ Meets køjxp øts ja Dios ejtp ndukmøjawi ndukunuu'kxyjaw i, mee migu'uktøjkti wine'en ja nwindsøn'ajtim mdsøky'atyidi. Patki'iyipxi ja Dios tø mdanibiktaagi'idi jøts mnits'o'ok'attit, ja'agøjxp ja Espíritu Santo wa'ats myik'ijtyidi jøts ku nayide'en tø xjanchjawidi ja tyiibyi ja yjanchpi. ¹⁴ Jade'en'ampy ja Dios tø mjotøkiyidi ku øø tø nnigajpxy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi yiknitsokp, jøts jade'en xpaattit ja kunuu'kxin midi yja'ajtpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

¹⁵ Jade'ents migu'uktøjk idø'øn, ndukmadowdi jøts tu'ugyi xyik'ettit ja mjanchja'win, jøts kidi xja'dyigøydi ja ana'amin midi øø tø nyaky ku øts jam kø'øm n'ats'øjch, jøts nayide'en midi nøkyøjxp tø myiktanigaxti. ¹⁶ Ja nwindsøn'ajtim møøt ja Dios Teety, ja' y'øy'ajtingøjxp tø xtsøjkyindi. Tø ja nayide'en xmø'øyindi ja kajpxjot'amøki midi xemikøjxp, jøts ja yikxon njøp'ejxin. ¹⁷ Wants ja nayide'en tyikmøjki ja m'aaw ja mjoojtti jøts tu'ugyi xwindanidit jøts jade'en xnigajpxtit uk xu'undit tum ja y'øyb i.

3

Amidowdi pøktsowdi ja Dios jøts øts ja kyajpxy nyikyø'øyiit

¹ Migu'uktøjkti, ja' øts yam njaaknigajpxwampy jøts øø xni'amidowit xnibøktsowit wan ja jaa'y tsojk tñimadowdi ja nwindsøn'ajtim y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky pøn jaty tsinaadyip øy madsøo, jøts tsojkingøjxp tkupøktit nayide'en sam meets ja tø xkupøkti.

² Jøts nayide'en x'amido'odit ku Dios x'ajot'attit jøts øø x'ixmatst ja ka'øyja'adyi ja kawindiy'ajtpidi, jab i ka'axi niduki'iyyi ja jaa'y ja janchja'win tmøødid i sam adøm. ³ Øyts ja nwindsøn'ajtim, ja' mee tu'ugyi mdukmø'ettip ja winmaaq'ñ jøts ja m'ejx'etidit jøts ja miku' mgamimajada'agidit. ⁴ N'ajot'ajtpy øts ja nwindsøn'ajtim jøts ku xundi jade'en jøts xun'adø'øtstit sa jaty mee n'anemey. ⁵ Wan ja nwindsøn'ajtim nagyø'øm mbudøkiyidi jøts xjaaknijawidit sa ja Dios xtsøjkyindi jøts nayide'en xjagyaptit ja jotmøk'ajtin ja tuda'aky'ajtin sam ja Cristo.

Paat'ajtiyip tu'ugyi nnadyamiyojxa'ant ja ndunkjøøjp

⁶ Mee migu'uktøjkti, ja nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp øts yam n'anemey jøts xmatstu'uttit ja mmigu'uk pøn katunwandip uk pøn tkabadunwandip chinaq'yingøjxp ja ixpøjkin midi tø myiktukmadowdi, midi øø tø nnigajpxy. ⁷ Mnija'widipxi sa mjujky'attit sa mdsøønidit mdanidit jøts xpadu'undit nayide'en sa øø nduñ; ka'axi øø juuni ngatuñ ku øts jam ndsøøni mə meets jam. ⁸ Uk ngagujuy øts ja ndsapkaaky, jadi'iñi øts ja nugo ngay, ka'ats yjade'eni, tump øts, jotigøøpy øts xinaxy tsunaxy jøts jade'en nidu'ugin mgayik'adsepti. ⁹ Øy øts idø'øn ja xpaat'aty jøts meets xyakt ja pudøjkin, jøts øts ja n'amido'ot, ka'apts øts jade'en nduñ, tump øts, pøjkp øts, jøts jade'en myiktuk'ejxti

sə xu'undit. ¹⁰ Ku øøts jam ndsinqaqy ku myikmøøtsinaadyi, yiide'enxi øø nyajky ja tiy'ajtin: Pøni pøn katunwamp ka'ats kya'aty. ¹¹ Jade'en øø tø nyiktamimadya'aky jøts ku meets jam winqaqin pøn jadi'iñi nugo tyiknajxtip, niti tkatundi. Ja'ayi tyuñ'ajttip sudso niti tkatu'undit, ne'egi ja myigu'uk tyikwinmaamya'atti. ¹² Yø'øbi jaal'yts øøts idø'øn nnii'ane'empy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyutujkøjxpit jøts wan ttajotkujk'atti ja tyunk jøts jade'en tpaattit midi tyajujky'attip.

¹³ Migu'ukti, kidi juuni x'ixmatsti ja ødyu'unin. ¹⁴ Ku jam pøn tkamøjpikta'akwa'ant midi øø nnigajpxy ya'at nøkyjøtpy, øyim x'ejxtit pøn jade'en adøtsp jøts kidi xunk'atti, wan iiy wine'enin tsø'ødyunjawidi. ¹⁵ Kidi xmidssepøkti, jade'en x'ana'amdit sam pyaat'atyi jaal'y ja myigu'uk t'ane'emy.

Ku ja Pablo y'ukajpxpoo'kxin

¹⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim tyakp ja øy'ajtin, ja' ejtp mgunu'u'kxidip øy madssoo, øy tigati yjatuñi, ja nwindsøn'ajtim ni'ljtyi mjagyapidip.

¹⁷ Øts ngøjø'øm meets ya'at kajpxpoo'kxin ixyam ndanijayi. Jøts øts nxøøw nayide'en nbikta'aky sə øts ejtp nduñ ku øts ja nøky nguexy. Pablo. ¹⁸ Ja nwindsøn'ajtim Jesucristo niduki'iyi mmo'ojidip ja kunuu'kxin. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA MYEDU'UKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA TIMOTEO

Ku ja Pablo ojts tnijayi ja Timoteo

¹ Øts idø'øn Pablo'ajtp. Øts ja Jesucristo ngudanaapy sám øts tø xpikta'aky ja Dios Teety midi xyiknitssoojkimp jøts nayide'en ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pøn njøp'ijxyindip jøts ja nits'o'ok'ajtin xmø'øyindit. ² Mets Timoteo ya'at nøky ndanija'ayip. Mjagya-jpnipxi mets ja janchja'win, jade'en'ampyts myik'u'nktijy myik'u'nkjawí. Ja Dios Teety mgunuu'kxip møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. Ja' mmo'ojip ja pya'ayo'owin, ja' mmo'ojip ja yjotkujk'ajtin.

Ku yikni'ane'emy jøts kyayikupøkt ja ka'øy'ixpøjkin midi ka' tyiyi yjanchi

³ Tan meets jam Efeso kajpjotp sám tø nda'ane'emy ku øts jam wyinaty nnøjkxwa'añ jam Macedonia. Ana'am ja jaq'y midi jam winaqagindi jøts kidi ja tnäky'ixpikyidi ja winmaaq'ñ midi ka' tyiyi yjanchi ⁴ jøts nayide'en kidi nugo tyikmøjtøkidi ja kwenti ja madya'aky midi nisudso'ampy katiiidyøkip. Nugo qmyøñ tsaachyøñ tnimadya'aky ja aptøjkti. Nugo adøm njakajpxy'ajtyindi sudso tpaatty, nisudso'ampyts kyatiidyøki. Niwine'en adøm ja xkabudøjka'andi jøts adøm nbaduujnín ja Dios yja' midi adøm ja tø xanipijkyim midi tø nyikmø'øyindi janchja'wingøjxp.

⁵ Jøts ja'agøjxp ya'at myikta'ane'emy jøts nixem niyam ja tsojkin xjagyaptit midi ja Dios yja'ajip, midi yiklump øy'ajtingøjxp øwyinmaa'ngyøjxp ku ja nadyamiyoxi ñaxy amuum janchja'wingøjxp. ⁶ Tøts yø winaqagin tmajtstutnidø jøts nugo ñanktyuu'tigøyidi ku tpabøkti ja winmaaq'ñ midi nisudso katiiidyøkip, nugo nadøki tnikyajpxy'atti. ⁷ Ja' choktip jøts kyajpxwejpi'attit sa ja Moisés kyutujk wya'añ, ni tkaja'gyukidits ja wyinmaaq'ñ kø'øm sa jaty wya'andi, ni ja y'ixpøjkinbaat tkanijawidi midi nadyijyi ñigajpxtip amimøjnija'wibim tiy janch.

⁸ Nnija'windip adøm jøts ku ja'abi kutujk y'øyi ku jade'en tyunkpaatty sám tø yiktanibiktaagi. ⁹ Jøts yiknijawit nayide'en jøts ku nima ja kutujk kyayiktanibiktaagi ja øyjaq'y midi katundigøødyip; pø ja'axi ja kutujk wya'añ ku ja tø kyøjy jøts ja tyu'unt ma ja jaq'y pøn tum nay'adsep tja'widip, pøn kamadoodip. Jaa ja tyuñ ma ja ka'øyjaq'dyi, ma ja møjpøkyja'a'dyi; pøn tkawindsø'jkidip ja Dios, pøn tkawindsø'jkidip ja tsinnaa'yin; pøn ja yikjaq'y'oo'k tyunk'ajtpy, øy ja tyeety ja tyaak ja tyik'ooktit tyiktigø'ødyit. Jats idø'øn ja kutujk tyunkpaatty jøts ja tpayø'øy ¹⁰ pøn namyøøt'ajtidip nugo, yam ja ka'ap y'amajtsk'atti; uk tmøøt'atti myiyyaa'dyøjk myidø'oxyøjk; pøn jaa'myaa'tstip, pøn myigu'uk twin'øøndip, pøn ja Dios nugo tnwambajttip jøts ja myigu'uk twin'øøndi. Nayide'ents ja kutujk tpayø'øy pøn ja øy'ixpøjkin tkatsojkp, ¹¹ ja øy'ixpøjkin midi tnigajpxp ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, ja Dios yja' midi yiknitsokp, midi øts yam tø nyiktanipiky.

Tyamøja'wip ja Pablo ja Dios ku ja pya'ayoyiyi

¹² Ndukmøja'wipts ndukunuu'kxyja'wipts øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pøn ø tø xyikjotmøkta'aky jøts øts ya'at ndunkjøøjp ndu'unt. Tøxi øts ja x'ixy jøts ku øts ja nmø'øy'aty, xjats øts ja tø xpikta'aky jøts øts ja jade'en nmido'unt. ¹³ Ja' øts idø'øn jade'en kø'øm xump, øy øts idø'øn ja y'ijty nja'axøøkmigajpxy, øy øts idø'øn ja y'ijty njabawidity jøts øts ja nmatswa'añ ngawindiy'ajtingøjxp jøts øts ja y'ijty nyik'ämjaty nyiktsaachjaty. Møj ja Dios ku øts ja xpa'ayøøy, ka'ap øts ja wyinajty njanchjawinim, ni nganijawi øts pøni ti øts jade'en ndumpy. ¹⁴ Paty øts ja nwindsøn'ajtim møj ndukmøjawí ku øts ja xukjanchja'wiyi ja yja', jøts jade'en ja nmigu'uk ndsojkindit nmìnamyajyindit ku møøt n'ejtindit ja Cristo Jesús.

¹⁵ Tiy'ajtin yø' jøts niduki'i yi njanchja'wa'ant: ku ja nwindsøn'ajtim myiiñ ya naxwiiñ jøts ja tyiknitso'ok'ajty ja pojkipitumbi jaa'y. Møj tundigøøbyi øts y'ljty, nika' pøn jade'en. ¹⁶ Jade'engøjxp øts ja Dios xpa'ayøøy jøts yik'ext yiknijawit sa ja Jesùs møy ja tyuda'aky'ajtin tjagyepu ku øts ja xpojkpi'mee'kxy. Jade'en ø ndunjøpi sudso yikpaatt ja jujky'ajtin midi xemikøjxp ku ja yikpabiky yikjanchjawi. ¹⁷ Paty nayide'en nwindsø'jka'ant, nmøja'wa'ant n'øyja'wa'ant ja Dios Teety midi nwindsøn'ajty'indip xemikøjxp, ni kya'øøky ni kyadigøy ja', ka'ap ja yik'ixy. Ja'ayi dø'øn tu'ugyi ejtp, pøn tnija'widyaapy. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

¹⁸ Mets u'nk Timoteo, mets ya'at ndanipijkpy jøts yikxon xpadu'undit ja Dios yja' sàmdam mmimadyajkidu ja Dios kyugajpxtyi. Mjanchjawip ja nwindsøn'ajtim amumjoojt jøts øy ja mwìnmaq'ñ xyik'eit. ¹⁹ Jaa winaqagin jade'en yjajttøø ku ka' tmøjpiktaktøø sam tjanijawidi, jade'ents ja yjanchja'win tø tyuu'tigoydi ²⁰ sam yjajttøø ja Himeneo jøts ja Alejandro. Tøxi øts ja kutujk nmø'øy ja Satanás jøts o sagasa ja y'ayo'on ja tpaaajtìdit jøts jade'en tja'gyukidit jøts ku ja Dios kyayikwindsøy.

2

Ku Pablo ttukmadøøy ja Timoteo sudso tkugajpxa'akt o pøngapøn jaa'y

¹ Ixyä meets jawyeen ndukmadøy jøts ndanipøkti jøts møk xukunu'u'kxyjawi'dit ja Dios jøts x'amido'odit xpøktso'odit jøts tpudøkit ja naxwii'ñit jaa'y. ² Kuwandaagidi ja windsøndøjk ja kudunktøjk jøts øy tsuj nyiknaxindit agujk jotkujk, jøts ja Dios jade'en ni'amuki xkunu'u'kxindit ku amumjoojt nwindsø'jka'ant nwinja'wa'ant. ³ Ku jade'en nbadu'unint jade'ents t'øyjawi ttsujjawi ja Dios midi xyiknitso'ok'ajtimp, ⁴ Jabi jade'enxi ja ttsøky jøts niduki'i yi nnitso'ok'ajtindit jøts nnija'wa'andit ja tyiibyi ja yjanchpi. ⁵ Tu'ugyi jaa ja Dios Teety, jøts nayi tu'ugyi ja' midi xyiknitso'ok'ajtim jam Dios wyindum: ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ja' pøn jaa'y'ajtin nayide'en myøøt'ajtpy. ⁶ Ojts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ñagøyakyi jøts ja ojts xku'oo'ka'am adøm nbøkyøjxp jøts adøm nitso'ok'ajtin jade'en nbøajtyindi, xjats ja jade'en enkyi tø yiknijawinim ku ja xøøw ja jumøjt tø tpaaatynim sa ja yjajty kyubejty. ⁷ Ja'agøjxp øts tø nyikpikta'aky kugajpxy'ajtpi ku'aaw'ajtpi jøts øts ja janchja'win jøts øts ja tiy'ajtin nduk'ixpøktit pøn ka'israelit jaa'dyi. Tiy janch øts idø'øn nwø'qñ, ka' nugo ndabyaqaty, pø ja Cristoxi øts amuum njanchja'wi.

⁸ Paty ø nwø'qñ, jøts o ma pøn tja'myatstít ja Dios, ka'ap ja tsep, ka'ap ja aka y'øyi. Tu'ugyi amuum nbiktaajkin ja njanchja'win. ⁹ Jøts ja tø'øxyøjk, tuda'aky'ajtin øyja'a'y'ajtin yiktundip. Ka'ap ja ja'abi wet tpikta'aktit midi namyikaxi kaxø'kp midi ja myigu'uk nugo tyukta'amutskidip. Kidi namyikajxingøjxp ja wyaqay tyik'øyidi tyikpaadi. ¹⁰ Jade'en ne'egi tpudøkidit ja myigu'uktøjk ku ja øy'ajtin tyiktu'undit sam ja'adi pøn ja Dios tø ñadyamiyøxyidi. ¹¹ Ku ja Dios yja' yikajpxwa'kxy, amøñi ja tø'øxyøjk tpatmado'odit, tuki'i yi ja yuuy'ajtin tpikta'aktit. ¹² Ka'ap mibaat ja tø'øxyøjk tkajpxwa'kxit ja Dios yja'. Ka'ap ja yaa'dyøjk tyik'amutskit, ja' tsojkip jøts amøñi y'ettit. ¹³ Jabi jawyeenxi ja Dios tyikaxi'jky ja Adán jøtsnim ja Eva. ¹⁴ Jøts ja Adán ka'ap ja yikwin'ii'ñ. Ja tø'øxyøjk ja' ne'egi yikwin'øø'n, jøts ku yikwin'ii'ñ jade'ents ja pøky tpaaajty. ¹⁵ Jade'en'ampy ja tø'øxyøjk ja nitso'ok'ajtin tpaaatti ku ja u'nktak'ajtin tyik'awa'andi, ku ja janchja'win tpadu'undit, ku tjagyaptit ja tsojkin jøts ja wa'ats'ajtin, jøts møøt ñadyabudøkiyidit ja ja'gyukin.

3

Saq yja'a'y'attit pøn ana'amp tsaptøjkjotp

¹ Janch tiy'ajtin yø': janch øy yø'øbi tunk pøn tniewindsøn'ajtwamp ja Dios yja'. ² Paty nayide'en øy tsuj yja'a'y'attit jøts ka' nugo o sa yiknøjmødit. Pøni jam ñidø'øxy, tu'ugyi ja tmøøt'att, ka'ap ja kawinaq. Tuda'aky yja'a'y'att, sam ja tyunk tmøøt'aty ja'ats

pyadu'ump. Jøts twindsø'øgit twinjawit pøn ni'mejnip nija'jtip jam tyøjkjotp; jøts øy tsuj nayide'en yik'ixpøkt; ³ ka'ap y'øyi jøts y'amu'u'kyja'a'y'att jøts ka'ap tsep t'ixa'at. Ka'ap ja myigu'uk nugo twin'ønt jøts ja meeñ jade'en tpøatt. Ja'tsojkip jøts ja pa'ayo'owin ttu'unt jøts ka'ap ja meeñ nugo pøkpaat tjawit. ⁴ Øy tsuj y'u'nkteety'att sam pyaat'atyi jøts tuki'i yi t'ext yjønjotp, jøts ja y'u'nk øy tsuj wyindsø'øgiyit; ⁵ ku jade'en pøn tkatu'unt yjønjotp tyøjkjotp sam u'nkteety'ajtin, ¿sudsots ja t'ana'amt pøn ja Dios tjanchja'widip? ⁶ Ka'pyaat'atyi ana'ambi tyøkit pøn tjembyabøjkip ja Dios yja', ku ja nugo ñamyøjpikta'agit, jøts ku nayide'en yjatt sam ja miku' tø tyaja'adyi ja ayo'on. ⁷ Nayide'en chøkyi jøts ttunjøpit ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin jøts jade'en wyindsø'øgiyit pøn ja Dios yja' tkabaduujnipniim, jøts ka'ap ja jade'en pøky tyaja'adyi jøts nayide'en ka'ap ja miku' nugo wyin'øniyit.

Saq'ya'a'y'attit ja møjaa'dyøjk pøn tundip tsaptøjkjotp pøn tpudøjkip ja ayoobi ja'a'y

⁸ Nayide'en ja møjaa'dyøjk pøn tkumaadyip ja ayoobi ja'a'y jøts tyuda'aky'att y'øyja'a'y'att jøts kø'øm ñawyindsø'øgiyit. Ka' ti ttu'undit, ka' ti tkajpxtit. Ka' myuktigø'ødyit jawyeen ja'adi, jøts ka'ap ja meeñ nugo pøkpaat tjawidit. ⁹ Øy tsøky wa'ats tnijawidit sa ja Dios yikjanchjawi midi y'ijty kayiknija'wip, jøts ja wyinmøa'ñ øy tsuj wa'ats tmøøt'attit. ¹⁰ Ja' tsojkip jøts yik'ext yiknijawit pøni ka' ti tundigø'øyin tmøøt'atti, møjaa'y'attipts ja' jøts tkuma'adyit ja ayoobitøjk. ¹¹ Nayide'en ja ñidø'øxy tyuda'aky'ajtmidit y'øyja'a'y'ajtmidit. Ka' nugo yjemgajpxtit pyagajpxtit. Ja' tyu'undip midi tiy'ajtin. ¹² Ja møjaa'dyøjk tu'ugyi ja ñidø'øxy ja tmøøt'att, jøts øy t'ext ja y'u'nk y'unaj'k jam yjønjotp tyøjkjotp. ¹³ Ja møjaa'dyøjk pøn øy tsuj tundip sa ja tø yiktanipøkti, jinaxy ja myøjtøkidi jinaxy ja yikwindsø'øgidi jøts ja nayide'en ka' tsep t'ukja'wiñidi tnigajpxtit sudso yikjanchjawi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

Saq' Dioś ja wyinmøa'ñ tnankya'ijxyiyi midi y'ijty kayiknija'wipniim

¹⁴ Tsojk ø nnøjkxt jøts me n'ats'ext; ixyamts mets ya'at nøky ndanijayi. ¹⁵ Ku øts jotmøñ nda'anigyojt, jøts xnijawit sa nja'a'y'ajtindit møøt ja nmigu'uk pøn tø tjanchja'wiñidi ja Dios, pøn amuum ja'ajtniyidip ja Dios, ja yikjujky'ajtpi, pøn tnigubojktip ja tyiibyi ja yjanchpi. ¹⁶ Janch tiy'ajtin yø', ku janch møj ja Dios wyinmøa'ñ midi y'ijty kayiknija'wip. Ixyamts yik'ixy yiknijawit jabi jade'enxi jap jaabyety y'ity ku:

Jaa'yin ja nwindsøn'ajtim Jesúś ñankya'ejxiyi ya naxwiiñ;
jøts ja Espíritu Santo tnigajpxy ku ja' tiy'ajtin tmøøt'aty
jøts nayide'en ja ankilistøjk y'ejxøø ñija'wøø.
Tø yikajpxwa'kxy ja Jesúś y'ixpøjkin o magajp,
jøts jade'en tpadundi ja naxwii'ñit ja'a'y
jøts ja chajpajtna'a ma ja Dios Teety jap.
Jade'en ja nøky wya'añ.

4

Saq' winaagin tmajstu'uttit ja Dioś'ajot'ajtk

¹ Tiy'ajtin ja Espíritu Santo wya'añ ku winaagin tmajstu'uttit ja Dioś'ajot'ajtk ku wyinaty wyingøñ jøts kyøxt ja naxwii'ñit. Jøts ja tpadu'undit ja ixpøjkin midi ka' tyiibyi yjanchi, midi ja miku' yja'ajtpy. ² Ja'abi ja'a'y ja tmado'odip pøn taay'ajttip pøn ja pyøky tkaja'widip øy ja tjanijawidi ku møj tø tyundigøydi. ³ Jade'en wya'andit jøts ku ka' n'amajtska'ant jøts ka'ap o ti njøø'kxit øy ja Dios ja kø'øm tø tjabikta'aky; pø tøxi ja Dios ja ttanibikta'agi jøts ja nyiktunkpøajtindit tuki'i yi ja pikta'aky, pøn jaty ja Dios tjanchja'widip pøn jaty tnija'widip ja tyiibyi yjanchpi yjøø'kxtipts ja', wan Dios ja ttamøjawidi ttagunuu'kxyjawidi. ⁴ Midi ja Dios tø tyik'øyi, tum øy ja', ka'ap adøm ja ngagupøjkint. Ndamøja'wimp ja Dios ja' ku nyiktunkpøajtint, ⁵ ku ja jade'en ndu'unint kunuu'kxyts ja wyimbejtni ja pikta'aky sam ja kyajpxy wya'añ.

Sa ja Jesucristo øy tsuj yikmiduñ

⁶ Ku ya'at øy xuk'ixpøkt ja migu'uktøjk, øy idø'øn ja Jesucristo wyinaty xmiduñ, jøts m'ajot'atp ja', myiktunkpaatp ja' ja ixpøjkin sudso n'ajot'ajtim ja Dios midi ixyambaqat mgamajtstutpy. ⁷ Ka' xmøjpikta'akt ja kajpxy ja ayuujk midi ka' tyuñ. Amumjoojt ja Dios yja' xpadiujnit; ⁸ øy nugo njanay'ejx'ejtint jøts møk møjaañ nyiknajxint, ja Dios yja' ne'egi møj ku nbaduujna'ant. Ja'ats xpudøjka'amp jøts øy tsuj ndsinaañ'yint jøts nayide'en ja øy'ajtin xukpaajtint xemikojxp. ⁹ Janch yø' tiy yø', paat'ajtip jøts øy niduki'iyyi nbadu'unint. ¹⁰ Ja'agøjxp møk ndu'unint øy njagu'ayo'ombaajtindi øy njayikjemdu'uñindi nyiktedu'uñindi. Ka' ti ngumaañ'yindit, jabi tøxi ja Dios xmø'øyindi ja jøp'ejxin jøts niduki'iyyi tyiknitso'okt pøn jaty pabøjkiyip.

¹¹ Yø'øbi winmaaq'ñ idø'øn mni'an'a'amp jøts nayide'en xnank'y'ixpøkit. ¹² Øy tsuj jawyeen xunjøpit sam pyaat'atyin tpadu'undit pøn ja Dios tjanchja'widip jøts jade'en myikupøkt øy mja'unaa'jkinim; jøts ja m'ayuujk øy tsuj xyikpidsø'omt mørøt ja m'øyjaal'y'ajtin, mørøt ja mba'ayo'owin, mørøt ja mjanchja'win. ¹³ Ku øts jam udyaa'agyi nja'att, kajpx ja nøky jam ma mnamyukyidi sa ja Dios kyajpxy wya'añ. Yikxon xukwinijawit ja migu'uktøjk jøts ja yjotmøkta'aktit, yikxon waani xyik'ixpøkt. ¹⁴ Yiktuñ ja mørøt'ajtin ja wiyi'ajtin midi ja Dios tø mmø'øyi, Dios waan ku ja møjaañ'dyøjk ojts mgønixajyi.

¹⁵ Tu'ugyi xu'unt yø'øbi winmaaq'ñ jøts jade'en t'ejxtit tnijawidit sa tø xyikmiweni xyikaja'aji ja mja'gyukin jøts ja mjanchja'win. ¹⁶ Øyim mnay'ejx'ettit kø'øm midi mwinimaaq'ñ'ajtpy, midi mdruk'ixpijkpy, midi mduknija'wip ja migu'uktøjk, tu'ugyi xyik'ett midi mdumpy. Ku jade'en xu'unt mbaatpts ja øy'ajtin jade'en, nayide'en ja'adi pøn tmadoodip ja ixpøjkin.

5

Sa ja Timoteo mørøt y'ett pøn ja Dios tjanchja'widip

¹ Ka' xwindso'ot, ka'ap o sa xnøjmit ja møjaañ'dyøjk; ne'egi tuda'aky xkajpxwejt sam ja mdeedyin; nayide'en ja una'jktøjk øy tsuj xjawit sam ja mgø'ømigu'ugin. ² Nayide'en ja møjaañ'dyø'øxy xwindso'øgit sam ja mdaagin, jøts nayide'en ja kiixyuna'jkti sam ja mgø'øm'uchin, jade'en ja mdudaa'aky'ajtin xyiktu'unt.

³ Pudøki ja ku'øktyø'øxy pøn ti kadyimy'ejtxip. ⁴ Pøni jamts ja ku'øktyø'øxy mørøt y'u'nk y'una'jk mørøt y'ap y'ok, jade'en ja una'jk pyaat'atyidi jøts ja tpudøkidit ja tyeety tyaaq jøts ja tyikwimbejtniyidit ku ja tø y'ijxyidi, yø' Dios y'øyja'wip, jade'en Dios ttsøky. ⁵ Ja ku'øktyø'øxy pøn nadyu'uk tø tyaañ, pøn niøpøn ka'ejtp, ejptps ja Dios ja t'ajot'aty jøts ja pyudøkiyit, ka'ap ja Dios ja tja'dyigøy jøpy ux. ⁶ Jamts nayide'en ja ku'øktyø'øxy pøn ja Dios tka'ajot'ajtp. Tyumpy ja' pøni ti ja tyunwampy, øsky ja ñabyiktaajkniyi. ⁷ Tukmadow yikxon, wan tnijawi jøts ka' pøn øy sa ñø'ømxiyit. ⁸ Jamts winaagin tkajotmay'aty ja myigu'uktøjk, abiky tpikta'aky ja yjøøn ja tyøjk jøts ja t'ixmajtsni ja Dios'ajot'ajtk. Tyimwyenkts ja ne'egi pyidsimy, ka'ap jade'en pøn ja janchja'win tkajagyajptinim.

⁹ Yø ku'øktyø'øxy yiklisti'atp midi tugi'pxy jumøjt pøni tøts ja tu'ugyi ñiyaa'y tø t'atsmøøt'aty, paat'ajtiyip ja miøaat yikpudøkit. ¹⁰ Miøaat ja yikpudøkit ja'agøjxp ku tø y'øyjaal'y'aty, pøni tø y'u'nk y'una'jk yikxon tyikyeeky tyiktsø'øky, pøni tø øy tsuj t'adsøy ja ja'a'y pøn tøjk'ayø'ødyip, pøni tø yikxon twiniyawit twindsø'øgi ja myigu'uk pøn tø tkupøjknidi ja Dios, pøni tø tpudøki pøn amjajtip tsaachjajtip, uk pøni tø ttuñ jadu'uk øy ti may'ajt øy ti pudøjkin.

¹¹ Ka' miøaat yikjaabyatt ja ku'øktyø'øxy pøn una'jknim; ja'agøjxp ku jotmøñ y'amajtskit, jade'en'ampyts ja Cristo yja' ka'pxy tka'ukpadu'uniyit, ¹² jøts yikpøky'ixy ku tø tmajtstutni ja' midi tø t'ukpadøki. ¹³ Jats ja' pøn nugo ttunk'ajtp ja tøk'ayø'øky, ja nuux'ajtin ja pagajpxk nugo jade'en myiwidiytpy, jøts nugo ttatøki midi jagapaat'ajtiyip. ¹⁴ Paty y'øyi jøts y'amajtskit pøn ku'øktyø'øxy una'jknim, jøts ja y'u'nk t'ext tjagyapt

säm pyaat'atyi jønjøtpy tøjkjøtpy n'ejxint njagyajpint, jøts ka' nugo ja jaq'y pyagajpxiyit. ¹⁵ Jamts winaagin pøn ja Dios yja' tø tmajtstuuji, ja miku' yja' tø tpanøjkxiyi. ¹⁶ Pøni pøn ja Dios yja' tø tkupøjkidi jøts pøni jam ja myigu'uk ku'øktyø'øxy, mibaat ja kø'øm tpudøkidit pøni ti ja ka'ejtxip, jøts ja ka' pyudøkiyidit ja møjaa'dyøjk midi tundip jap tsaptøjkjøtpy. Jade'en'ampyts nayide'en yikpudøkit ja ku'øktyø'øxy pøn ja myigu'uktøjk kadyimy'ejtip.

¹⁷ Ja møjaa'dyøjk midi tnigutujk'ajttip ja janchja'wibidi jøts nwindsø'jka'ant nwiniwa'ant. Jamts ja' midi xuk'ejxiimp xuk'ixpøjkimp ja Dios kyajpxy, ne'egits ja møj nwindsø'jka'ant jøts ja nbudøjk'aant. ¹⁸ Jabi jade'enxi jap jaabyety y'ity: "Kidi ja mdsakqa ajeñ xyik'okti ku ja xyiktunwa'andit." Jøts nayide'en: "Ku jaq'y nyiktu'unint kuwaní myijuu'n ja ttsøky." Jade'en ja nøky wya'añ midi ïxa tø xnijawidi.

¹⁹ Ka' xmøjpikta'akt ku yikni'øønit ja møjaa'dyøjk pøni ka'ap ja a'ejxnaxpi te majtskin uk tigøøgin. ²⁰ Pøni tundigøy'adøtstip ja møjaa'dyøjk, mibaats ja jam yiktamigajpxt ma ñamyukyidi ja janchja'wibidi jøts jade'en tjøptsø'øgidit tjøpjawidit ku tyundigøydi. ²¹ Ku ya'at jade'en ndanipiky wa'ats Dios Teety tmadøy, wa'ats ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tmadøy møøt ja ənkilistøjkti, jøts øy yikxon idø'øn xpadu'unt ø ana'amín, ka' pøn nugo xukta'oo'kpatt. Pøni pøn tundigøødyip tuknax ja xpayø'øty. ²² Ka' nugo ajawi xpikta'aktit ja møjaa'dyøjk midi tnigutujk'atp ja janchja'wibidi, jawyeen yik'ext yiknijawit pøni sa yjaa'y'aty, kuts kya'øjaa'y'aty jøts ja pyøky ttapaatt ja janchja'wibidi, øyim mnay'ejx'etit jøts ja pøky mgapaqadit.

²³ Kidi nugo tsuxknøø xumi'uuky, pø pøjk'ejtpxi xijy mjoojt, vino m'uukp waani.

²⁴ Pøn tundigøødyip midi yiknijawip wa'ats, ja'ats yikpayø'øpy, midi'its kayiknija'wip jaanimts ja yiknijawit ku ja payø'øyin xøøw y'ett. ²⁵ Nayide'en ku ja øybøndu'unint; øy ja jatyi yjagayiknijawí, kuwaní yiknijawí udya'agyi. Ka'ap ja jadi'iñi tyañ.

6

¹ Øy tumbitøjk øy tuda'aky yjaa'y'attit jøts twindsø'øgidit yikxon ja wyindsøndi, jøts ka' nugo ja Dios yikpagajpxt, jøts nayide'en ka' nugo nyiktabagajpxint ja n'ixpøjk. ² Nayide'ents ja tumbitøjk pøni jam ja wyindsøn midi nayide'en tpadump ja Dios yja', ne'egi møjts ja twindsø'øgidit, pø pyadumpxi nayide'en. Jade'ents ja ne'egi tpudøkidit sam ja tsojkin tjagyapti. Me Timoteo, tukmadow kajpxwa'kx yø'øbi ana'amín midi nnigajpxpy.

Sa ja Dios yja' nbaduujna'ant jøts agujk jotkujk n'ejtin

³ Pøni jam pøn tkajpxwa'kxy ja wenk ixpøjkini midi ka' tminalbyaadyi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja', midi tkawindsø'jkip ja Dios, ⁴ nugo ja ñamyikexyi, ka'ap ja tnijawi pøni ti kyajpxpy. Nugo tyikjø'øpy ja winmaa'ñ ja ixpøjk; jøts jade'en nugo ja tsep tyiknaxkida'aky ku nixem niyam ja ñankymutskiywa'ñidi. ⁵ Nugo ja y'awa'ñ'ajtk tyiktunidi ku tka'uknija'wiñidi ja tyiibyi. Nugo win'øøningøjxp nadyijyi ja Dios yja' ttuujnid. Jade'en ja wyinmaydi jøts jade'en tijy ja kumeeñ'ajtin yikpaatt. Mets Timoteo, majstu'ut yø' pøni pøn jade'en jaq'y'ajttip, kidi xminamyayi. ⁶ Jade'en'ampy adøm ja jotkujk'ajtin nmøøt'ajtyim ku ja Dios yja' nbaduujña'am øy meeñ o ti ngamøøt'ajtyim. ⁷ Ka' ti pøn tmimiñ ku ngaxi'jkyimp ya naxwiiñ, nayide'ents ku nwindigøø'ñaa'ant, ka'ats ti n'uk'ejxna'ant; ⁸ pøni nbajtyimp ja ngaajyik ja n'uujkik jøts ja nwet ja nnqamy, ndajotkujk'ajtimpts idø'øn ja'. ⁹ Jamts pøn ja kumeeñ'ajtin ttsojkp. Tyumpy, o ti ttu'unt, jøts ja jade'en o sa nugo tpaatt ja meeñ, kø'ømts ja jade'en ñanktyuu'tigøyidi, ka' tja'gyukidi pøni ti tyundip. Kø'øm ayo'on ja jade'en ñanktyukpaadyidi, jade'ents ja nugo ñankwyindigøyidi. ¹⁰ Ne'egi nugo xyiktundigøø'yint xyikajpxigøø'yint ku ja kumeeñ'ajtin ndsojkint; jamts pøn winaagin nugo tsojk'anaxy jøts ja pabøjkin ja janchja'win tka'ukpaduni, jøts ja jade'en ja ayo'on ñadyukpaadiyit.

Sa ja Timoteo yikxon tnigubajk'att ja janchja'win

11 Mets Timoteo, kidi me nayide'en m'adøtsmi, pø Diosxi mets ja yja' mbaduujnip. Yikyø'øy mets ja mdsinaa'yin øy tsuj, ja m'ajot'ajtin jøts ja mjanchja'win. Jøts xminamyayit øy pøn ja mmigu'uktojk, jøts ja tudaq'aky'ajtin yuuy'ajtin xyiktu'unt.

12 Nitani møk yø janchja'win; kidi xmajtstu'uty midi ja Dios tø mdamidsøkyiyi midi xemikøjxp ejtp, jabi øy tsujxi tø xukmadøy ja mayjaq'y sa ja janchja'win xjagyeppy. **13** Ja Dios Teety midi xyikjujky'ajtindip, ñija'wipts ja', sam ixyam n'anemey, nayide'ents ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ttukmadøy ja tiy'ajtin ja Poncio Pilato. **14** Paty yikxon xpadu'unt jade'en, midi tø myiktanipiky, ka' xyiktigatst, jøts ka' pøn mbøky'ejxiyit. Jade'en xu'unt kunim ja nwindsøn'ajtim Jesucristo mye'ent. **15** Ku tpaatt ja xøow ja jumøjt, jøts ja Dios Teety ja tkaxt ja nwindsøn'ajtim ya naxwiiñ. Tu'ugyi Dios Teety myøji midi ja øy'ajtin ja xondaq'kin tmøøt'ajtp. Møk ja kutujk tjagyeppy, ka' pøn windsøndøjk jade'en. **16** Yø' tu'uk møj, ka' y'øøky, xemikøjxp ja y'ity. Jaj agujkpy chøoni ma ka' pøn mibaat pyaadyi y'ijxyi. ¡Yikwindsø'jkyp yikwinqa'wip ku ja myøk'ajtin tmøøt'aty xemikøjxp! Jade'en idø'øn ja y'ejxi.

17 Ana'am pøn kumeeñ'ajtp ya naxwiiñ jøts ka'ap nugo ñadyamikaxiyit. Ka'ap yø kumeeñ'ajtin nugo ñadya'agajpxiyit, ka'ap yø y'ity. Ne'egi øy ku Dios t'ajot'attit amumjoojt, pø ja'axi ejtp xemikøjxp jøts tukiliyi xmøøyim ja øy'ajtin ja jotkujk'ajtin. **18** Nøjmi ja kumeeñ jaq'y jøts yikxon yjaq'y'attit, jøts tpa'ayo'odit ja myigu'uktojk pøn ti ka'ejtxip. **19** Ku jade'en tpadu'undit jøts ja øy'ajtin jade'en tpaattit, jøts tmøøt'ettit ja Dios xemikøjxp.

Midi ja Timoteo jaakyiktanipøjkp

20 Mets Timoteo, møjpikta'ak midi tø myiktanipiky. Kidi xmøjpikta'aky ja ka'øy ayuujk midi ja Dios yja' tkaminabyaqajtip, midi ñadyijyi yiktejp ku ja tyiy'ajtin. **21** Tø winqagin tyuu'tigøydi pøn yø jade'embi winmaa'ñ tpadump. Jade'en ja yjanchja'win tka'ukpadunidi.

Dios mgunuukxip, mets Timoteo. Jatp idø'øn jade'en.

JA MYHMAJTSKPİ NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA TIMOTEO

Ku ja Pablo ojts tnijayi ja Timoteo

¹ Pablo øts, jøts øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ngudanaapy, øts xkajxp ja Dios Teety sam øts ja tø xamidsøky jøts øts ja yja' ndukmado'ot ja naxwii'nit jaq'y sa nbajtint ja øy'ajtin xemikojxp ku ja Jesucristo mørøt n'ejtint. ² Mets Timoteo ya'at nøky ndanija'ayip. Mjagyajpnipxi mets ja janchja'win, jade'en'ampyts myik'u'nktijy myik'u'nkjawi. Ja Dios Teety mgunuul'kxip mørøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. Ja' mmo'oijip ja pya'ayo'owin, ja' mmo'oijip ja yotkujk'ajtin.

Sa ja Timoteo tyiknigaxo'økt ja Cristo ja yja'

³ Ndamøja'wip øts ja Dios ku me nnilamidoo'wi y'ity jøpy ux. Ja' øts idø'øn ja yja' nbadumy samdam ja t'øyjawi sam nayide'en ja mojaadýøjk y'ijty ttundi. ⁴ Nja'myejchp øts sa myaqajxy ku nnawya'kxyim. Wamp øts o me ma njanch'ejxpaaatt jøts njotkujk'att. ⁵ Nja'myejchp øts nayide'en sam ja Dios Teety xjanchjawi. Jabi jawyeenxi ja mdigamøj jøts ja mdaqk nayide'en tyiktundøø ja yjanchja'win.

⁶ Paty mets ixyam ndukja'myech jøts øy tsuj xyikmiwenit ja mdunkjøøjp midi ja Dios tø mdanipikyi ku mets ojts ngonixajy. ⁷ Ka'ap ja Dios Espíritu Santo tø tpikta'aky jøts øy ti ngudsø'jka'ant. Nayi Espíritu Santo ja myøk'ajtin xmø'øyimp jøts amumjoojt ndu'unint jøts ja tsojkin jøts ja øyja'gyukin nmøøt'ajtint. ⁸ Ka' ti xtsø'ødyunjawit sam ja Dios yja' xkajpxwa'kxi, jøts ni øts xkatsø'ødyunjawit ku øts nay ja' nyiktagudsumi. Kupøk o myikjemduñ myikteduñ myikjemnjmi myiktenojmi ku tka'øyja'widi ja Dios kyajpxy midi xyiknitso'ok'ajtimp. Jade'en xmidanit sam ja Dios ja myøk'ajtin tyaky. ⁹ Jade'en ja Dios ttsøky jøts ja xyiknitso'ok'ajtint jøts nayide'en amumjoojt nnadyamijojaxint. Kidi ja'agøjxpip adøm ja xtsøjkyim ku adøm n'øyja'a'y'ajtyim nga'øyja'a'y'ajtyim. Ma windiixyip adøm ja Dios jade'en xamidsøjkyim, ka'aním wyinaty ja naxwii'nit cho'onda'aky. Ja nwindsøn'ajtim Jesúus køjxp adøm ja nitsø'ok'ajtin nbajtint ku mørøt n'ejtint. ¹⁰ Tø ja Dios Teety tnønkyja'ijxyi sa ja pa'ayo'owin tjagyepy adømgøjxp ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xaniguejxyim. Sa ja y'ø'jky jøts yjujkpyijk, nayide'ents adøm nbajtint sam ja tø tnajtstuni. Jade'ents Cristo køjxp ja o'jkin xka'ukmimajadaajkna'ant jøts xemikojxp ja jujky'ajtin nbajtint ku ja y'ayuujk tnitanay sam ja wyinaty tø ttanibiktaagi.

¹¹ Dios ø tø xpikta'aky jøts øts ya'at ja kyajpxy ja y'ayuujk ngajpxwa'kxit jøts øts yø ngudanit, jøts ø nduk'ixpøkt pøn ka'israelit jaq'dyi. ¹² Paty øts ixyam øy ti ngu'ayo'ombaqadi. Ka'ap ø ti ndsø'ødyunjawi, pø Diosxi øts ja yja' nbaduujnip. Wampsts øts jøts øts ja Dios xpøkjø'knit kunim ja tiidyu'unin xøøw mye'ent.

¹³ Mets Timoteo, sam ø tø nnajtstuni, tu'ugyi ja øy ixpøjkin jade'en xyikyø'øty, ja Dios yja'. Jade'ents ja Dios xjanchjawit jøts ja mmigu'uktøjk xpa'ayo'ot xminamyayit nayide'en sam ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xamidsøjkyim ku mørøt n'ijtyim. ¹⁴ Ja Espíritu Santo midi adøm nmøøt'ajtyindip, ja' pyudøjkimgøjxp xpadun'ett ja Dios yja' midi tø mdanipikyi.

¹⁵ Tøxi me xnijawi sam øts ja Asit jaq'y xmajtstuttøø, ja Figelo mørøt ja Hermógenes paat. ¹⁶ Diosts ja kunuu'kxiyip ja Onesiforo mørøt ja myigu'uktøjkti ku øts ja kawinøaq ojk xnimiñ jøts ø xpudøki. Ka'ap ja tsø'ødyu'unin tjagyepy øy ø njatsumy'ity. ¹⁷ Ne'egi øts ja x'ixaq yá Roma ku øts ja ma xka'ijxy kunim øts ja xpaajty. ¹⁸ Wan ja Dios ja pya'ayo'ajtin tmø'øy ku ja tiidyu'unin xøøw tpøatt. Wa'atsxi me xnijawi sa ojts xpudøjka'am jam Efeso kajpjotp.

2

Sa Timoteo m k tmidanit ja ayo'on Jesucristo k jxp

¹ Mets u'nk Timoteo, jotm kp k, yiktun ja m k'ajtin midi ja nw nds n'ajtim Jes s s yajkpy. ² Ja  xp jk n midi m'ijxpy midi mn ja'w p s m  ts ja mayja'a'y nyik'ixpiky, ja'ats n yide'en mdan p kp p n  y tsuj j a'a'y'ajtp, midi  y tsuj yik'ixp jk p n yide'en.

³ M k xmidanit ja ayo'on midi mbatpy ku ja nw nds n'ajtim Jesucristo yja' xpaduujni. M k n byikta'agi jade'en s m p n yikexy tseptumbi. ⁴ Ka'axi m ba t ja tseptumbi pyaat'aty  j ts nugo aj wi o ti ttat kit. Tu'ugyi ja yja' tyiky ' dyit s  ja wyinds n ja y'an emyidi. ⁵ Nayide'en ja kuyajtpi, tu'ugyi ja yja' ja ttu'undit s  ja t  yik'ana'amdi, winets ja tp ktit ja  niguyaty. ⁶ Nayide'ents ja k mdumbi nayja' pa t'ajtiy p k ' m tp kj ' kt ja pyikta'aky. ⁷ Pawinm ajy k  ts y  n'ayuujk, n yi nw nds n'ajtimts mbud kiy p j ts xja'gyukit.

⁸ Ja'myats ja nw nds n'ajtim Jesucristo s  ojts yujkpyiky yap oo'kpi jutj tpy midi ja rey David y'ap'ajtpy. Y '  ts ja yja' ngajpxwa'kxiy p s  ja  y'ajtin xukpa jtint. ⁹ Y ' k ajpxwa'kxi ng jxp  ts  y nyikmi'ekyi, m kts  ts y  nw ndani, jade'ents   nyik'ixy ejxi m tu'uk ja m j tundig  bya'an;  y  ts njayiksumy ka'ap ja Dios kyajpxy jaayi tya n. ¹⁰ Ja'ag jxp  ts y  ayo'on m k nw ndani j ts  n tso'ok'attit p n ja Dios t  w i'ijxy  j ts t a ttit ja  y'ajtin midi xemik jxp xm ' y mp ja nw nds n'ajtim Jes s.

¹¹ Janch tiy'ajtin y !:

Ku ja Cristo m  ot n yide'en n' jky m, n yide'ents ja m  ot njuky'ajtint;

¹² p ni ngu'ayo'omb ajta'am ja yja', xm ' y impts ja' ja y' y'ajtin m  ttanitani ja y aa'a'y. P ni ka' ja ngupi ky m, n yide'ents ja xkagup jkint.

¹³ P ni ngam k'ajting jxp ad m ja njanchja'w n kyamajada ajky m, jade'e  m ja Dios tyiky ' y ja yu y'ajtin j ts ja pud jkin ja xm ' y im, ka'ap ja Dios m ba t  n y ixmajtsiy t k ' m, paty ja xkaja'dy ig ' y im.

Yiky ' py jade'en ja Timoteo sa t o yiktan piky

¹⁴ Mets Timoteo, tukja'myats p n jaty ja Dios yja' tjanchja'w dip j ts kidi nugo kyajpxjimbetti kyajpx'ad jti, kidi nugo tk jp xy ndi midi ka' tyu ;  anktyuu'tig jyidip  y j de'en. ¹⁵ Amumjoojt n byikta'agi s  ja Dios yja' xpaduujnit j ts  y tsuj y  mdunk pyids ' mt Dios w ingujkp. Ka' ti nugo xts ' dyunja vit ku ja tiy janch xk jp xa'kxi ja Dios tyi ajtin. ¹⁶ Kidi xpabiky y ' bi ayuujk p n jam nugo o s  k jp xtip. P n jade'en ttund p, ja kya'oy aa'y'ajtin id ' n ja yikmiwenidip. ¹⁷ P n jade'en nugo k jp xtip, jade'ents ja kya'oy'ixp jkin ja my jidi myayidi j ts ja windig ' y n nugo tyiknaxk da' kti. Jade'en y'ad ' tsti ja Himeneo j ts ja Fileto, ¹⁸ ku k ' m t   n anktyuu'tig y di j ts ja w y ' ndi ku ka' y'uk'ejtnit ja ju kpy jkin ku ja o'jkin nb ajtint ya n xw i n. Jade'ents ja my gu'uk w n q gin t  ttukmajstu'utti ja yjanchja'w n. ¹⁹ Ka'ap m ba t p n tyiktig st ja Dios w inm   n, jab  y de'enxi jaabyety y'ity: "W a'ats ja Dios Teety ja t ixy tn jaw  p n padu'unx p ja yja"'; j ts n yide'en w y  n: "W an tmajtstutnid  ja ka' yb , p n ja Cristo yja'ajtpy."

²⁰ Jade'en n'ukp kt ajkint ku j a y xn me'en nt xn ja'jtint nj njotp nd jkjotp, j ts nduk-taj ' xa'ant ja' midi  y midi tsuj midi tsob tp; j ts ja' midi ka' choba aty, ja'ats o p n tyiktu'ump. ²¹ Nayide'ents id ' n ad mdi, ku  y tsuj nn y'ejx'ejt ndit j ts n ja' n yide'en choba ajtint Dios w ingujkp; jade'en'ampyts id ' n ja xyiktu'un nt j ts nm gu'ukt jk nbud jka'ant.

²² Majstu'ut y  una'jk w n   n midi ka' tyu . Tu'ugyi xyiky ' ty ja tiy'ajtin j ts ja m janchja'w n, j ts xminamyay t ja mm gu'ukt jk  y tsuj p n tu'ugyi t ajot'ajtp ja Dios.

²³ N ima pyts m ts j ts ka' xpad kit y ' bi ayuujk midi katump. Mn ja'w p ku jade'en ja tsep nugo yikp aty. ²⁴ P n t paduujni p ja Dios yja' ka'ap ja nugo aj wi o ti ttat kit m  ja tsep, m  ja y o ti ttundi . Ja' ja tyu'ump  y'ajtin t d ' ky'ajtin  y p n m  ot. Ja y'ixp jkin

ja tyuk'exp tyuknijawip sám ja tuda'aky'ajtin nayide'en tmøöt'att. ²⁵ Jade'ents ja øy tsuj tkajpxuda'akt pøn ja wenk wínmaaq'ñ tmøöt'ajtip midi ka' tyiyi, wan ja Dios pyudøkiyi jøts tyigatstít ja wyinmaaq'ñ jøts tpadu'undit ja tyibyi yjanchpi. ²⁶ Wan tmajtstu'utti ja miku' yja' ku ja nugo tø wyin'iiñidi jøts ja nugo tø tyuktuñi pøni sa ja ttsøky.

3

Sa jaa'y wyinatyi ku ja tiidyu'unin xøow tpaatwani

¹ Me Timoteo, nayide'en xnijawit ku wyingoni ja xøow ja jumøjt jøts nwindsøn'ajtim mye'ent, janch tsep ja xøow ja jumøjt ñæxt. ² Øy sa pøn y'adø'øtstít. Kyø'øm wínmaaq'ñ ja nugo yikmøjtøkiwya'andip, meeñ ja nugo may choktip, namyikaxi wínmaaq'ñ ja nugo yiktu'undip. Tpattit tnæxtit ja Dios, ka'ap ja tyeety ja tyaqak twindsø'øgidit, niti ja tkamøj'ejxitit tkamøjawaiit jøts ni tkawindsø'øgidit ja Dios yja'. ³ Ka'ap ja ti tsojkin, ka'ap ja ti øy'ajtin tmøöt'attit. Pagajpxk ja' øy tyunk'attip, ka'ap ja maa'kxujkin tjagyaptit, tyunwændip o ti ttunwæ'andit, nugo øy pøn tmidsep'atwa'andi øy wyinaty pøn tuda'akyjaq'yaty. ⁴ Kyøyakp ja kyø'øm migu'uk, adø'øtsp o sa y'adø'øtst. Kyø'øm ja' y'ixa'ap, ka'ap ja Dios yja' ne'egi t'ixaajyit. ⁵ Ejxingøjxp nadyijyi ja Dios yja' tpaduujnidit pø sa ja y'äm yjotp, ka'ap ja tmøjpiktajkit ja ñitsø'ok'ajtin.

Me Timoteo, ka'ap øy jade'embí jaa'y xunk'att. ⁶ Adøtstip o sa y'adø'øtsti, tøjk tøjkidip jøts ja tø'øxyøjk twin'øøndit pøn ñadyu'uk'ejxitip pøn y'amutsk'ejxitip. Nayide'ents ja tø'øxyøjk, jaa'y'ajtp ja' o sa yjaq'yaty. Kyupijkpy ja nugo, ⁷ ixpøjkin ja jade'en tijy yikmøøpy, nisudso'ampyts ja jade'en tkajq'gyuki ja Dios tyiy'ajtin. ⁸ Nayide'en sám ja Moisés y'lity kyayikpaduñ ja yja' sa ja yjawæ'añ ku ja kyamibøjkøø ja ximaabyi Janes møöt ja Jambres, nayide'ents øy jade'embí jaa'y tkamibøjkmidi ja Dios yja'. Tum wenk ja wyinmaaq'ñ yikyø'ødyi, ka'ap ja Dios jade'en kyupikyidi. ⁹ Ka' nugo ajawi myajada'aktit ja yja', kuwaní yiknijawí ku ja myo'tpi wínmaaq'ñ nugo tyikmøjtøkiwya'andi. Nayide'ents yjajtmidøø ja namajtskpi midi twindsoow ja møjaq'y Moisés.

Midi ja Pablo yjaak'uktanipøknip ja Timoteo

¹⁰ Mets Timoteo, øy tsuj mets ja n'ixpøjkin xyikyø'øyi. Nayide'en mjaaq'y'aty sám ø njaa'y'atyin, tu'ugyi ja mwínmaaq'ñ xyikyø'øy, ja øy'ajtin tuda'aky'ajtin jøts ja janchja'win. Nayide'en mjaty ¹¹ sám njajty sám ngubejtyin. Mnija'wip pøni sa njajty jam kajpjotp midi yiktejp Antioquia jøts nayide'en jam Iconio møöt ja Listra ku øts ja Dios yja' ngajpxwa'kxi. Jamts øts ja jaa'y xjemduñ xeduñ, jøts øts nwindsøn'ajtim nja'myejch xjats ø møj xpudøjktyiñ. ¹² Janch tiy'ajtin øy', yikjemdu'undip yiktedu'undip pøn ja Cristo yja' nadyamiyoxwajniyip; ¹³ jøts ja' pøn ja myigu'uk nugo twin'øø'ndip kø'øm ja ñanktyuu'tigoyidi, nisudso'ampy ja kya'øyidi ja yja'adi ku nugo jade'en ñawyin'iiñidi ja xem ja yam.

¹⁴ Mets Timoteo, tu'ugyi mets yø mja' jade'en xyikyø'øty sám tø x'ixpiky sa tø xnijawi. Mnija'wipxi pøn mduk'ejxi pøn mduk'ixpøjki, ¹⁵ ku yø mutskyi xnija'wiyiiñ yø Dios kyajpxy, midi xyikujajtaajkimp, midi xyiknitso'ok'ajtip ku njanchja'wa'ant ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ¹⁶ Tu'ugyi ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk jade'en y'ity, sa ja tø yikwinmaaq'nmyø'øy pøn tø tjaadyañ. Nay yø' xuknija'wamp ja tyibyi ja yjanchpi. Ku ndundigø'øyint ngajpxigø'øyint nay yø'øts xuknija'wimp ku yø pyøkyi. Xmø'øyimpts yø' ja ixpøjkin sa ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin njagyajpint, ¹⁷ jade'en'ampyts ja Dios yja'ka'pxy nnija'wa'ant jøts jade'en ndu'unint tum ja øybì tum ja tsujpi.

4

¹ Mets ixyam ndanipijkpy Dios Teety wyingujkp jøts nayide'en nwindsøn'ajtim Jesuscristo wyingujkp midi ñancy'ejxiyip ja møj windsøn'ajtin pøn tiidyu'ump ja jujkpyi jøts ja øøkpyi, ² jøts xkajpxwa'kxiyit ja yja'; tu'ugyi jade'en pojy'i'ky xpadu'unt wan pøn mgupiky i mgagupiky. Ana'am pøn tundigøøpy pøn kajpxigøøpy jøts xukja'gukit.

Jade'ents tuda'aky xuk'ext xuknijawit ja ixpøjkin. ³ Pyaætp ja xøøw ja jumøjt ku ja jaal'y tkawa'andit yø'øbi ixpøjkin; pyikta'aktip ja' kyø'øm yik'ixpøjkpi pøni sa ja ttsoktit pøni sa ja tmadowa'andit. ⁴ Yø tyiiby i yjanchpi ka'ap yø ttsoktit, ja' yø ne'egi choktip ja kwenti ja madya'aky midi kayikja'gyukip. ⁵ Me Timoteo, tu'ugyi møk xyik'ett yø mwìnmaa'ñ, møk nabyikta'agi øy ja ayo'on yja'ity, nadyamiyoxi amumjoojt ja kajpxwa'kxin sa ja nitso'ok'ajtin nbøajtint, tu'ugyi jade'en xyikyø'øty yø mdunk.

⁶ Jøts øts, tøts øts jade'en nadyamiyoxi ja Dios yja', jøts øts yjaw i tsojk ja o'jkøn nbøatt. ⁷ Møk ø tø nwìndani ja Dios yja' jøts øts jade'en nyikjøpkøjxni ja ndunk ja nwìnmaa'ñ. Tø øts ja njanchja'win jade'en nmì'ity. ⁸ Ja øy'ajtin øts xjøp'ejxp jøts øts ja nbøatt, ja'agøjxp ku øts ja Dios tø xkupiky. Jaanimts øts ja nyikmo'ot ku ja tiidyu'unin ka'pxy xukpøajtint. Ni kidi øtsip ja nadyu'uk yikmo'op, niðuki'iyi ja tpaøattit pøn tjøp'ejx'ajttip jøts ja nwìndsøn'ajtim mye'ent.

Ku ja Pablo ttukmadøy ja Timoteo sa tyu'unt

⁹ Tun wan ja may'ajt jøts tsojk mme'ent jøts ø x'ext; ¹⁰ pø tøxi øts ja Demas xmajstu'uty, kyø'øm winmøa'ñ ja yiktunwampy, jøts tø ñijkxy jam Tesalónikit kajpjotp. Jam øts ja Cresente tø nguexy Galaciit y'etjotp, jøts ja Tito tø ñijkxy jam Dalmacia y'etjotp. ¹¹ Ja Lucas øts ixyam møøt njøak'ity. Ixa'jam ja Marcos jøts møøt mme'ent, jøts øts ja xpudøkit. ¹² Nayide'ents ja Tíquico tø nguexy jam Efeso kajpjotp. ¹³ Ku mme'ent, xyikmejnøp øts ja nnioxox midi jam nyiktañ Carpo tyøjkjotp jam Troas; xja'myajtsip øts ja nlibri jøts øts ja nnøky xjadyimyikmejnøt midi nyiktumpy.

¹⁴ Tø øts xmìdundigøy møj ja Alejandro midi kæ'tsp; Dios wyingujkpts ja tkubatt pøni ti tø ttuñ. ¹⁵ Øyim mnay'ejx'etit møøt ja', jot'ambøjkøp ja' ku ja Dios ja yja' yikajpxwa'kxi.

¹⁶ Ku øts myijawyeen nwinguwa'jkiyø'ñ ja windsøndøjk ja kudunktøjk, niðøn ø xk-abudøjkøy'ñ; xmajtstutkøjxnidi øts ja' niðuki'iyi. Øts wømp jøts ja Dios ja kyad-abayø'øyidit. ¹⁷ Ja nwìndsøn'ajtim øts xpudøjkøy'ñ jøts øts ja møk'ajtin xmøøy, jøts øts nyikyø'øy ja kajpxwa'kxin sa ja nitso'ok'ajtin nbøajtint, jøts øts ndukmadøøy niðuki'iyi pøn ka'israelit ja'a'dyi. Jade'ents øts ojts ja nwìndsøn'ajtim xuu'mø'øy mæ jaty øts n'ayo'ombøaty. ¹⁸ Xyiknitso'ok'ajtip øts ja nayide'en ja n'anmija'win jøts øts ngapaøatt ja ka'øybi jøts ø xpøkjø'økt jap tsajpjøtpy ma ja y'ity. Kunuu'kxy'ejtpim ja Dios xemikøjxp! Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

Ku ja Pablo kyajpxpøø'kxy jøts ja kunuu'kxin t'ukyajknø

¹⁹ Kajpxpoo'kx jam ja Prisca møøt ja Aquila, jøts nayide'en ja Onesíforo ja myigu'uksiøjk. ²⁰ Tø øts ja Erasto nyiktañ jam Corinto, tø ja Trófimo pya'ambety jam Mileto kajpjotp, paty øts jam tø nyiktañ. ²¹ Tsojk mme'ent ka'anim ja xuxpyoj tpaøaty. Møj ja kajpxpoo'kxin mdaniguexyi ja Eubulo møøt ja Pudente. Nayide'ents ja kajpxpoo'kxin mdaniguexyi ja Lino, jøts ja Claudia, møøt niðuki'iyi adøm nmigu'uk janchja'wibidi.

²² Møøt ja nwìndsøn'ajtim Jesucristo m'ett, jøts niðuki'iyi ja Dios mgunuu'kxiødit. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA TITO

Yide'en yiknijayi ja Tito

¹ Pablo'ajtp øts, Dios Teety ø nmidumpy, jøts øts nwindsøn'ajtim Jesucristo ngudanaapy, ku øts ja xamigaxi jøts øts ja yja' ja ndukjanchja'wiyit pøn ja Dios Teety tø twi'ixy, jøts nayide'en tnijawidit ja tyiy'ajtin sa ja Dios øy tsuj yikpaduñ, ² jøts jade'en t'awejxtit ja jujky'ajtin midi xemikojxp etp. Ya'atpi tsinaq'yin ja Dios kø'om tø tnii'adsowi namga'anum wyinaty ja naxwii'ñit cho'onda'aky. Niwindem xøow ja Dios Teety kyawindaqay'aty, midi tø ttanibiktaqagi, pyadumpy ja!. ³ Ku ja xøow ja jumøjt tø tpøtni sam ja kø'om tø ttanibiktaqagi xjats ja kyajpxy tnønky'ejxit jøts øts idø'øn ngajpxwa'kxt midi øts ja Dios Teety yiknitsokpi tø xanipiky. ⁴ Ixyamts me Tito nnijayi. Ndyimy'u'nkja'wip mets, ja'agøjxp ku tu'ugyi janchja'win ndamujkyim, jade'en øts ja tsojkin nmøøt'aty jøts xpaatt ja kunuu'kxy'ajtin ja pudøjkin jøts ja øy'ajtin midi ja Dios Teety yajkpy mørøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pøn adøm nyiknitsokpi'ajtyindip.

Ja tankjøøjp midi ja Tito pyatwa'jkijii'ñ jam Creta

⁵ Ku mets jam nyiktaqaañ Creta, ja'agøjxp øts ja jade'en nduuñ jøts mets xyika'pxt xyik'abaqadit ja tankjøøjp midi øts jam wyinaty tø nyikts'o'onda'aky. Jade'en ø nwa'añ ku mets tu'uk tu'uk xpikta'akt pøn tnimøjaa'y'atp ma jaty ñamyukyidi kajp kajp ja jaq'y pøn ja nwindsøn'ajtim tjanchja'widip. ⁶ Ja'abi mojaa'y'atpi mbikta'akp pøn øy tsuj tsinaapy, pøn niti windsø'yin, pøn tu'ugyi tmøøt'ajtp ja ñidø'oxy, jøts ja y'unaa'jk nay ja'abi janchja'win pyadundip, jøts øy tsuj ja chinqa'yin tyiknaxmidi. Myimadoodip ja tyeety, niti windsø'øyin ja jade'en tkapaaqtit. ⁷ Pøn idø'øn jade'en tnigubajk'ajttip, pø ja Diosxi yja' ja y'ejx'ejtidip, paty idø'øn pyaat'atyi kuwanii øy ja chinaa'yin tyiknaxtit. Ka'ap idø'øn ja kyujuun'ajtin ja tyikmajada'aktit. Ka'ap winjaa windsojk y'akidit; ni ja amu'uky'ajtin ni ja tsep'ixaaky ja tkatunk'attit, jøts ka'ap ja meeñ nugo tjaq'xmukwa'andit. ⁸ Jabi yide'enxi dø'øn ne'egi ja chinqa'yin tyiknaxtit, yikja'ada'aktip o pøn jaq'y jam tyøjkjotp øy tsuj, tum ja øy'ajtin ja myigu'uk ja tyamidsoktip, ja'gyukin idø'øn ja myøøt'attip jøts tum ja' tyu'undip midi øy paat'ajtiyip. Pyadungøxtip idø'øn ja', midi ja Dios y'øyja'wip jøts ka'ap ja kyø'om ja' tyikmajada'aktit. ⁹ Ja'ayi dø'øn ja tu'ugyi tyimyjanchjawidip ja tiy'ajtin midi tø nduk'ixpøkti, jøts jade'en ja myigu'uk ttakajpxjot'amøkidit ja'abi tiibyi ixpøjkin, nayide'en ttukja'gyukidit pøn wyinaty t'agajpxukp ja'abi ixpøjkin.

¹⁰ Jabi mayxi ja jaq'y jaadi pøn tkamimadoodip ja Dios yja', sam winaqagin ja israelit jaad'dyi pøn nugo jemgajpxtip tegajpxtip jøts ja myigu'uk twin'øøndi. ¹¹ Ja'abi jaq'dyi, amøñi pyaat'atyi nyikta'qanint, jøts ka'ap ja ka'oybi ixpøjkin ttuktawinmaa'ndyigø'ødyit tu'ukpi jøøn tu'ukpi tøjk, ja meeñts ja nugo y'ixaadyip ku ja y'ixpøjkin tyøkti.

¹² Nay øø kø'om yide'en ojts ja myigugajp ñimadya'agyidi pøn wa'ats najtsja'wigyøjxp ti jaty tunip jatip, ja' yide'en waañ: "Yide'en ja Creta jaq'y yujky'atti: o tyimdyaa'yidi, janch awa'andi, nuux'ajtin ja yikmajada'aktip jøts ja yjii'kxy nugo ja tta'aqawiwyaa'andi." ¹³ Janch idø'øn ja wyaan; paty meets idø'øn møk xamigajpxtit ja chinaa'yin jøts jade'en tyikmøkidit ja yjanchja'win pøn ja nwindsøn'ajtim yja' tø tpødøjkiñidi. ¹⁴ Jøts ka'ap jade'en nugo tmibøktit ja madya'aky midi yik'ø'yidip yikpaajtidip ja israelit jaad'dyi, ni tkamøjpiktaajkidit ja y'ana'amindi pøn jagam jixkø'om tyiktandip ja Dios tyiy'ajtin.

¹⁵ Pønts ja Dios yja' ja'ayi tpøduujnip, tyum'øy'ejxtip ja' midi ja Dios kø'om tø tyik'øyi, jamts ja'amidi pøn wamidip ku ja yikpøkpyety; paty ja jade'en ttejti ku ja pøky ja ja'ayi twinmaa'ñ'atti jøts tum yikpøkpyajtpi t'ejxti; jabi agootstujpxyi ja wyinmaa'ñ ja y'etti jøts jade'en tka'ejxkapti midi øy uk midi'its ka'øy. ¹⁶ Jade'en idø'øn ja chaachwa'andi kuk idø'øn ja Dios ja t'ijxyidi, pø sudso dø'øn ja Dios ja t'ijxyidi; jabi wenkts ja chinqa'yin

ja tyiknaxti, ja kyawindi'y'ajtin ja yikmajadaktip, ka'ap ja madoogukin ja wine'enin tmøødidi, nisudso'ampy ja ødyu'unin ja tkayikwingaxø'økti.

2

Ja tiibyi ixpøjkin

¹ Pøni midi mets Tito mnigajpxpy, ja tiibyi ixpøjkin idø'øn ja møøt ñabyaqadit. ² Tuknijawi ja møja'a'dyøjkti jøts ejxkujk yja'a'y'attit, tuda'aky yikxon ñabyikta'agidit, jøts ja'gyukidip idø'øn yiktu'undip idø'øn ja wyiji'y'ajtin; møk tyik'ettit ja Dios'ajot'ajtin møøt ja tsojkin, møøt ja pa'ayo'owin jøts møøt ja tuda'aky'ajtin. ³ Jøts ja møja'a'dyø'oxy nayide'eni yja'a'y'ajtmidit sam pyaat'atyi pøn ja Dios tpadundip. Ka'ap ja jiga}pxk pagajpxk ja ttunk'attit, ni ja mu'ugyi ja ku'uxyi tkayikmajada'aktit. Øybi tsinqa'a'yin idø'øn ja ne'egi ñankyejxidip, ⁴ jøts jade'en ttuk'ejxit ttuknijawidit ja tø'oxyøjk pøn nam amajtskidipnim sa ja ñiya'a'y sa ja y'u'nk y'una'jk ja møøt øy yikxon chøønidit tyanidit. ⁵ Myøøt'attip idø'øn ja ja'gyukin ja'adi. Tum ja wa'atspi tum ja øybi tsinqa'a'yin idø'øn ja pyadu'undip. Ja yjøøn ja tyøjk idø'øn ja' kyamijotkukidip, pøn jam tso'ondip ja'ttip myiduda'aky'attip idø'øn ja'. Pøni ti y'ane'empty ja ñiya'a'dyi, pyadu'undip idø'øn ja'. Jade'en idø'øn ya'at tpadungøxtit jøts ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky kyayikjigajpxt kyayikpagajpxt.

⁶ Taguwani mets Tito ku ja wajtyøkti ja ja'gyukin tmøøt'attit, ⁷ jøts idø'øn ja kø'øm jawyeen mjøptunip pøni sa dø'øn ja øchinqa'a'yin tpadu'undit. Ku dø'øn ja wyinaty xkajpxwejwa'añ, yikxon idø'øn ja xnigajpxt, niti nixilky niti taxi'liky xkajawit. ⁸ Tiy ka'pxy idø'øn ja ixpøjkin xnankyejxit jøts ka' nípøn jade'en m'agajpxukiyit. Jøts kø'øm ttatsø'ødyu'unt ja ja'a'y pøn wyinaty nugo mjigajpxiyip mbagajpxiyip jabi ja'gyukidipxi ja kø'øm ku meets ja tiy'ajtin xnigajpxy.

⁹ Kajpxwej ja tumbitøkti jøts tpadungøxtit ja wyindsøndi; yikxon idø'øn ja yja'a'y'attit jøts ka' twindso'odit ja wyindsøn. ¹⁰ Ka'ap idø'øn ja tma'jtsit ja pyikta'aky pøn ja yiktuujnip. Yiknigaxø'økp idø'øn ja y'øyja'a'y'ajtin jøts o pøn ja'a'y jade'en ttsujawit ja tsinqa'a'yin midi ja Dios yiknitsokpi yajkpy.

¹¹ Jabi tøxi ja Dios ja øy'ajtin tnankyeijxyi midi tyiknits'o'okwamp tuki'iyi ja naxwii'ñit ja'a'y; ¹² ja'agøjxpts ja Dios ja y'øy'ajtin tnankyeijxyi jøts xuknija'wint jøts n'ixmajtsint midi ja Dios tkaminamyaajyip sam nayide'en midi n'am njotp xmimajada'akwa'andip, jøts ja tsinqa'a'yin ya nyiknajxint ja'gyuki køjxp, samedam nayide'en øy tiy ja Dios ttsøky'aty jøts ja tu'ugyi nwindsø'jkant nwinja'want. ¹³ Nayide'en idø'øn ja xuknija'wim sa dø'øn n'awejaxint jotkujk ja øy'ajtin, midi ja Dios kø'øm tø tni'adsowi, ku ja mye'ent kyida'akt aju'ukjotp, ja Jesucristo yiknitsokpi pøn ndios'ajtyindip. ¹⁴ Nagyøyajkiyi ja', jøts adømgøjxp ja xku'o'jkindi jøts jade'en axøø'kpi yigaappi agujkpy nga'ejtindit, jøts jade'en nbaajtint tu'ugyi ja wa'ats'ajtin jøts ja'ayi nnadyamijojaxandit, jøts tum ja øybi n'amindip njotpindip.

¹⁵ Ya'at mets Tito idø'øn mnankyeijxip, mgajpxjot'amøkip idø'øn, jøts nayide'en møk ja mgutujk xamigajpxt pøn tkamimadowandip ja'abi ixpøjkin. Kidi mets ja ja'a'y kø'øm myik'amutskiniyi.

3

Sa dø'øn ja chinqa'a'yin tyiknaxtit pøn ja nwindsøn'ajtim tjanchja'widip

¹ Tukja'myatsti ku tkajpxkyupøktit ja windsøndøjkti samedam nayide'en ja kudunktøjk tmimado'odit, jøts tpadu'undit tuki'iyi ja ødyunk midi wyinaty tø yiktaguwaniidi. ² Nípøn idø'øn ja wenk tkanimadya'aktit, nika' idø'øn ja tsep ja t'ixq'ødit. Ja øy'ajtin idø'øn ja ja'ayi yikmajada'aktip, ja tuda'aky'ajtin idø'øn nixem niyam ja myigu'uk tyamay'attip.

³ Jabi nayide'enxi adøm y'ijty ngakajpxkyupijkyim jøts ja Dios yja' ngamimadooja'am jøts jade'en nwidiijtyim kube'ets kugooots. Tum ja axøø'kpi yigaappi y'ijty nyikmajadaajkyindip midi n'amindip njotpa'andip; jap adøm y'ijty ja nxøøw ja njumøjt

nyiknajxyindi ma wyindsøn'aty ja ka'oy'ajtk mørøt ja windi'iñ'ajtk, øy ylijty pøngapøn mørøt ndyimñamyi'ambijkyindi, sam adøm idø'øn kø'øm y'ijty ndyimyjotkidaajkyim.

⁴ Kuts adøm ja Dios ja yiknitsokpi tnank'yejxøø ja y'oy'ajtin, sa ttsøky'aty ja naxwii'ñit jaa'y, ⁵ jade'en adøm idø'øn ja xyiknitsøjkyim, kaja'agøjxpip ja ttuuñ ku adøm ja øchinaq'a'yin wyinaty tø nmøøt'ajtyim, jabi pa'ayo'oninggajxpix dø'øn ja ojts xyiknitsøjkyim, xukyikniwaajchim ja nbøky jade'en jøts ja jemchinhaq'a'yin ja Espíritu Santo xukpaajtyim. ⁶ Ja yiknitsokpi køjxp ja nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp ja Dios Teety tø xmø'øyim kawine'en ja Espíritu Santo jøts ja xpudøjka'am, ⁷ jøts ja Dios Teety y'oy'ajtingøjxp xkupojkindit jøts nyikmø'øyindit ja jujky'ajtin midi xemikøjxp etp midi adøm n'awejax'ajtyindip.

⁸ Tyimdyiy idø'øn ya'at, paty øts idø'øn ndsøk'aty jøts mets winjaa windsojk xkajpxt ya'atpi ixpøjkin jøts jade'en pøn ja Dios tjanchja'widip tunkjøøjp'attit tum ja y'oybi tyibiyi. Tyum'ødyunguixpy ya'atpi ixpøjkin, øy yø pøngapøn t'øduñ. ⁹ Kidi xyikmøjtøki nugo ja kugoots madya'aky midi niti kyawa'añ, jøts ka'ap ja apmadya'aky ja møjaa'y ayuujk nugo xunk'att, ni xkadatøkit pøn ja Moisés kyutujk nugo ttamadya'akpyattip. Niñma ja tiy'ajtin ja' tkamøøt'atti.

¹⁰ Pøni jam pøn tnankñawyä'kxwa'añidi ja Jesucristo yjanchja'wibitøjkti, tawindsø'øy tuk'ojskin uk majtsk'ojskin, kuts wyinaty mgamimadøyi, jagam ja x'ixwejtsnit; ¹¹ jabi jade'enxi mets xnijawit ku ja'abi jaa'y tø ja chinhaq'a'yin ja ka'oybi myimajadajkniyi jøts kø'øm ja pyøky ja ñi'øøniyi.

Ku ja Pablo ttanipiky ja kyø'øm jotmay ja Tito

¹² Ku me wyinaty ndanigaxi ja Aremas uk ja Tíquico, tun ja may'ajtin jøts øts waani wyinaty x'ats'ixy jam Nicópolis, jabi jamxi øts tø ndanibiktaagi nyiknaxwa'añ ja et ja xøøw kunim ja møk xux ñæxt. ¹³ Tabudøki øy tigati ja nitanaabyi midi yiktejp Zenas jøts nayide'en ja Apolos, mo' ja pudøjkin jøts yjaakwidettit kunim ja tyunk tyik'abaqididit nugo ku ti kya'ijtxyidi. ¹⁴ Nøjmi ja nmigu'uktøjkti pøn jamdi mets mørøt jøts mbudøkiyidit, jøts jade'en tnijawidit sa ja øchinaq'a'yin wyingaxø'økt ku tpudøkidit ja myigu'uk pøn ti ka'ejtxip.

Ku ja Pablo kyajpxpøø'kxy jøts ja kunuu'kxin t'ukyajkn

¹⁵ Pøn jaty øts ixyam mørøt, mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja'. Tukja'myats niduki'iyi ja nmigu'uktøjkti pøn jaty tu'ugyi ja janchja'win tmøøt'ajtmidip ku øøts ixyam ja kajpxpoo'kxin ngueoxy. Paat meets ja Dios kyunuu'kxin niduki'iyi. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA FILEMÓN

Yide'en ja Pablo tnijayi ja Filemón

¹⁻² Øts idø'øn Pablo'ajtp. Øts yam tsumy ku nwindsøn'ajtim yja' nbaduujni. Ixyam mee nnijayi mørøt yø Timoteo pøn jaty namyukidip jam mdøjkjotp, jøts nayide'en øø njø'myech ja ndsø' Apia jøts Arquipo midi nayide'en tump sám øts nduñ. ³ Paattti meets niduki'iyyi ja Dios Teety jøts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin mørøt ja y'øy'ajtin.

Sa ja Filemón tjagyepy ja tsojkin ja pa'ayo'owin mørøt ja Dios'ajot'ajtin

⁴ Ku øts ja Dios n'ajot'aty nxumikajxajkpy øts ja Dios ku me njø'myech, ⁵ ja'agøjxp ku tø nnijawøi ku mets nayide'en xtsojki ja nwindsøn'ajtim Jesús yja', jøts pøn jaty ja janchja'wiyp. ⁶ N'amidoopy øts ja Dios jøts tja'gyukiyidit yikxon ja y'øy'ajtin midi nbøajtyindip ku njanchja'wa'andi ja nwindsøn'ajtim. Wa'nts tum jade'en ttundi, pøni sa tø xukmadøy pøn jaty tø tpabøkti. ⁷ Janch jotkujk øts ixyam ku nmadøy ku xpa'ayøy ja mmigu'uk jøts xkajpxjot'amøki, jøts jade'en xyikjotkujk'aty.

Ku Pablo t'amidøy ja may'ajtin jøts yikupøkt jadigojk ja Onésimo

⁸ Øy øts ja Cristo kyutujk nayide'en njamøøt'aty jøts me n'ana'amt pøni ti jaty mdu'ump, ka'ats mets ixyam n'ana'amwa'añ ⁹ ja'agøjxp øts ixyam migu'uk'ajtingøjxp tu'uk ja may'ajt n'amidoowa'añ. Møjaal'ñip øts ixyam jøts tsumyim n'ity nwindsøn'ajtimgøjxp, ¹⁰ paty mets n'amidøy ja may'ajtin jøts xkupøkt jadigojk ja Onésimo midi øts yam tø ndukja'gyukj ja Dios yja'.

¹¹ Ku ojts jawyeen nmøøtsinqaq yø Onésimo, ka'ap øy y'ijty ti t'ødyuñ. N'ajot'ajtna'amp ixyam ¹² paty ndaniguexy jadigojk jøts xkupøkt, ¿kidits øts jeexyip xkupiky? ¹³ Jade'en ø njatsøky'aty jøts ja yam jeexyip tyañ, jøts øts ja jeexyip xpudøki sám mets jeexyip kø'om xpudøki. ¹⁴ Ixyamts mets ja ndaniguexy ja'agøjxp ku ka'ap mibøat ja mgutujk njinajxit, jabi yide'enxi njawa'añ pøni xunwajnip meets ja may'ajtin, ka'ap ja xu'unt ana'amingøjxp, mgø'ømdosojkingøjxp idø'øn ja xu'unt. ¹⁵ Pø ja'agøjxp idø'øn ja ojts chøøñ jøts ja mnøwimbetiyit jadigojk xemikøjxp, ¹⁶ jits ka'ap jade'en x'ukyiktunit ejxim jiuyokin, jade'en xjawit ejxim n'uchin ejxim nmigu'ukin. Njanchpa'ayøøpy øts yø', jawaani mørøt mets yø xpa'ayo'ot, ka' nugo jaal'y x'ext, jade'en x'ext sám adømin, tøxi tpabiky ja nwindsøn'ajtim yja'.

¹⁷ Paty ø nwa'añ, pøni xmigu'ukja'wip øts, kupøk ejxim øts jeexyip xkupiky. ¹⁸ Pøni tø mmidundigøyi, uk japti mmøyojiyi, øts ja ngubajtkøjxp. ¹⁹ Kø'om øts ixyam nwa'añ jøts ngubajtkøxt ja yoj, paty ø kø'om ndyimyja'ay; ka' yjawøi njadukja'myajtswa'añ ku me tø mnañito'jkniyi. Kidim xjanchja'wiñi, taxi'iky yø'. ²⁰ Sam ø nwa'añ, tun waani ja may'ajt jøts ø xyikjotkujk'att ja'agøjxp ku tu'ugyi njanchja'windi ja nwindsøn'ajtim.

²¹ Nnajtsja'wip øts ku xpadungøxt sa jaty øts ixyam nwa'añ. ²² Jøts nayide'en x'awejxtip øts; jøtmøñ mee nninijkxy sa jam ja Dios x'amidowdi.

Ku ja Pablo t'ukyajknija kajpxpoo'kxin jøts ja kunuu'kxin

²³ Nayide'en mdaniguexyidi ja kajpxpoo'kxin ja Epafras, pøn øts ixyam mørøt ndsumchøøni nwindsøn'ajtimgøjxp. ²⁴ Nayi kyajxtip ja kajpxpoo'kxin ja Marcos, mørøt ja Aristarco, mørøt ja Demas jøts ja Lucas, midi øts xpudøjkidip.

²⁵ Mbaajtidip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin ja y'øy'ajtin. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA NØKY MIDI YIKTANHJA'ÄYIDØØ JA HEBREOS JAA'DYI

Dios U'nk køjxp adøm ja Dios Teety xmigajpxyim

¹ Janch tigach idø'øn ja Dios Teety y'ijty ñank'yijxyiyi, ku dø'øn ja kyugajpxy ttuknijawiwya'añ pøni ti jaty idø'øn ja tyukmadowampy ja møjaq'dyøjkti. ² Ixyamnim idø'øn ja kyø'øm U'nk kugajpxy tø tkexy. YU'nk køjxp idø'øn ja Dios Teety ojts tuki'iyi tyik'øyi ja nqajx jøts ja tsajp, jøts nay ja y'U'nk tø ttagidøjkiguixy kox kid'aqk midi ja wyinaty tø tyik'øyi. ³ Ja Dios U'nk idø'øn tnank'yejxip ja Dios Teety ja myøj'ajtin, jøts nayi ja' ja tnank'yejxip sa dø'øn ja Dios Teety t'ixy; nay ja'ats ja myøkwinnmaaqñ ja myøk'ayuujk tpatanaagyøjxp tuktsajp'agida'aky ja pikta'aky midi ja Dios Teety tø tyikøjy. Ja Dios Teety ja møøt yikutuky y'aga'ngyøjø'øm jam tsajpjotp, ku adøm ja ya jawyeen tø x'ukyikpojkpiwaaajchim.

Jawaani møj ja Dios U'nk, ka'ap ja ankilis jade'endı

⁴ Tø ja Dios U'nk jawaani møj wyimbidsimy jøts ja Dios Teety y'ankilis ne'egi ka', ja'agøjxp ku ja Dios U'nk tø tmidañ jawaani møj ja kutujk. ⁵ Jabı niujuunixi ja Dios Teety tkanimaay tu'uk ja y'ankilis yide'en:

Mets idø'øn n'U'nk'ajtpy;
øts mets ja jujky'ajtin ti nmø'øy,
ni ja Dios Teety tkanimaamyi tu'uk ja y'ankilis:
Øts me n'u'nk'atp,
jøts øts me xeety'atp.

⁶ Yide'ents tø wyamı ku ja myøjtu'umts U'nk tø xaniguejxyim ya naxwiiñ:
Wan niduki'iyi øts ja n'ankilis mwindsø'øgiyi.

⁷ Ku ja y'ankilis tnimadyajkmi, yide'en ja Dios Teety wya'añ:
Øy øts ja n'ankilis o sa nnank'yejxiyt,
nayide'en sam ja pojın, uk sam ja jøøn yowin.

⁸ Kuts ja y'U'nk tnimadya'aky yide'ents ja tnimaamyi:
Xemikøjxp me Dios U'nk mgutujk y'ity;
tiy mets mgutujk ja mdiidyu'unin y'ity.

⁹ Mdsøky'ajtpy mets ja tyibyi jøts ka' x'ejxwa'añ ja ka'øybı;
paty ja mDios Teety jawaani øy ja jotkujk'ajtin tø mmø'øyi,
jøts ni ka'ap jade'en o pøn tø yiktuñ.

¹⁰ jøts nayide'en wyamı:
Mets Dios U'nk, tø xanibktajkiguixy tuki'iyi ku yø naxwiiñit tø xyikøjy,
jøts mgø'jotp ja tsajp tø pyidsimy.

¹¹ Køxtip naxtip yø', jøts mets xemikøjxp me mdañ.
Nayide'en yø yjattit sam wet pyachi;

¹² jøts mets ja xpøkjø'økt ane'eky ade'kxy, jøts jadigojk xyikjemyit xyik'øyit.
Mets idø'øn xemikøjxp jade'eñim m'ejtp, niujuuni xøøw mets mdsinaq'yin kyakixy.

¹³ Jøts niujuuni ja Dios Teety tu'uk ja y'ankilis tkanimaay:
Ya yikutuk n'aga'ngyøji'jy,
kunimts mets mmidsep nduktekpya'an'att.

¹⁴ Dios Teety idø'øn myidundip niduki'iyi ja ankilis, nayi Dios Teetyts kajxidip jøts tpudøkidit pøn jaty ja nitso'ok'ajtin tkupøkwandip.

2

Ka'ap ja nits'o'ok'ajtin ngamøjpiktaaqjin

¹ Ja'agojxp idø'øn nyikmøja'am nyikojxpa'am pøni sa tø nmadø'øyim jøts kidi ja nwìnmaaq'ñ nyiktiqajchim, tu'ugyi ja nyikyø'øyim. ² Tø dø'øn ja ayuujk yjanchwindiy midi ja ąnkilis ja israelit jaa'y tyukmadowdi, pøn jatyts ja tkabadundøø, yikiiduyundi ja', jøts ja ayo'on yikmøddyøø sam idø'øn pyaat'atyiyi. ³ Pøni jade'endam ja yajttøø, ɿsudsots adøm idø'øn ndejint nga'ayo'ombaqajtindit pøni ka'ap adøm ja møy nits'o'ok'ajtin nmøjpiktaaqkyim? Jabi jawyeenxi ja nwindsøn'ajtim kø'øm tø tnigajpxy, pønts ja tpatt-madoojo idøø, tøts ja ayuujk ja jawyeen tiibyøkti jøts ja tø ttsøønidø, jitsnim øøts ja tø xukmadøø. ⁴ Tøts ja Dios Teety nayide'en kø'øm tyaky ja ejxpajt ku dø'øn ja y'ayuujk ja wyindiy, ku ijxyimbø ka'ijxyimbø tyiknaxkida'aky, nayide'en ja Dios Espíritu Santo tø xmø'øyim ja møk'ajtin sam ja kija' tø xamidsøjkyim.

Nayide'en ja Jesucristo yja'a'yjajty sam ja myigu'uk naxwii'ñit jaa'y

⁵ Ja tsinaq'yin ja jujky'ajtin midi memp ja'tp Cristo køjxp, midi øts ixyam nnigajpxy, ka'ap ja ąnkilistøjk ja mibaat tniwindsøn'attit. ⁶ Jabi yide'enxi ja David ja Dios Teety t'ajot'aty jøts ja tø tjaadyañ:

ɿTyimbyøn idø'øn yø jaa'y'ajtp ku yø niwine'en xkaja'dyigøy?

ɿTi tyimbyøn idø'øn yø naxwii'ñit jaa'y midi oo'kp tigøøpy ku yø xmijotigøy?

⁷ Tø yø waani x'atsyik'amutski jøts tø x'atsmøjpikta'aky ja m'ankilis, ixyamts ne'egi jawaani møy tø xmø'øy ja møy'ajtin jøts ja øy'ajtin,

⁸ jøts tuktsajp'agida'aky tyikutujkøxt.

Ku dø'øn ja Dios tuki'iyi tø ttqidøjkiguixy ja jaa'y, niti dø'øn ja tø tkayiktañ midi ja jaa'y kya'ana'amp. Ots ja yjade'eni, ka'animts adøm n'ijxyim ku tuki'iyi myimadooguixy.

⁹ N'ijxyindipts adøm ja Jesús pøn ja Dios Teety waani tø t'atsyik'amutski, ni ja ąnkilis tø tka'atsmibaat'aty. Tøts ixyam tmøøgyomji ja møy'ajtin jøts ja windsø'jkin jawaani møy, ja'agojxp ku ja o'jkin ja tø tkupiky, ku ja Dios Teety ja jade'en tø tyamidsøkyiyi jøts adøm ja xku'o'jka'ant.

¹⁰ Dios Teety køjxp tuki'iyi y'ijty, jøts tum ja' idø'øn paat'ajtiyip; ja'ats ja Dios Teety chøjkpy jøts nayide'en ja y'u'nk ja myaay tpaattit ja øy'ajtin. Paty idø'øn ja Dios Teety tø ttamidsøky ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jøts ja y'ayo'owin jøts ja y'o'jkin jade'en ttuktabaja'ñaxy, sa dø'øn ja naxwii'ñit jaa'y y'ejxi tyiyidi, jits jade'en jawaani øy xukja'gyukant sudso ja nitssoojkin nbaajtint. ¹¹ Jabi nay ja'axi ja tyeety'ajttip pøn jaty tø pyojkpiwa'atsti, jøts nay ja'ats ja tyeety'ajtmip pøn yikpojkpiwatsp. Paty ja Dios U'nk tkadatsø'ødyuñ ku adøm ja xmiga'axa'am, ¹² sam jap wya'qñ nøkyøjpty:

Mets Dios Teety idø'øn nnimadya'akp ku øts ja nmiga'ax nmigajpxt, jøts tu'ugyi øø wyinaty n'iy mets køjxp.

¹³ Jøts nayide'en jap jaabyety wyam:

N'awejx'etp øts ja Dios Teety.

Jøts abiky ñømgojmi:

Ixyam ø mørøt n'u'nk n'unajk, midi øts ja Dios Teety tø xmø'øy.

¹⁴ Jade'en sam ja naxwii'ñit jaa'y ja jujky'ajtin tmøøt'ajttøø, ja'agojxp idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja'a'yjajty jøts jade'en ja o'jkin tkupøkt, jøts jade'en tmimajada'aky ja miku' midi ja o'jkin tniwindsøn'ajtp. ¹⁵ Jade'en ja nits'o'ok'ajtin xuktajotkujk'ajtint jøts jade'eñi dø'øn ja o'jkin nga'uktsø'jkiñant. ¹⁶ Wa'ats yikja'gyuki ku ja nwindsøn'ajtim ja' tkanimiñ jøts ja ąnkilis tpudøkit, jabi tum naxwii'ñit jaa'yxi ja ja'ayi ñimimpy, pøn teety'amøjkop'ajttip ja Abraham. ¹⁷ Ja'agojxpts ja nayide'en yja'a'yjajty sam ja myigu'uk naxwii'ñit jaa'y, jøts jade'en t'ayo'ext sam nayide'en ja Dios Teety tpadun'ett, ku ja kyø'øm o'jkin ja ttayikpojkpiwa'ach ja naxwii'ñit jaa'y. Ja'agojxp idø'øn ja amuum ndeety'ajtyindi. ¹⁸ Tø dø'øn ja jawyeen ttanaxy ja ayo'on, ja winmaaq'ñ, jøts

nayide'en yikxon tø yikwinmaaq'ñ'ixy, paty idø'øn myayi ja pudøjkin pøn jaty nayide'en ya jajtip kubajtip.

3

Jawaani møj ja Jesús, ka'ap ja Moisés

¹ Kunuu'kxy mee migu'uktøjkti, meetspi dø'øn mbaqat'ajtiyip jøts yikxon x'ejxtit ja Cristo Jesús, pøn tø nyiktanigüexyindi jøts pøn ndeety'ajtyindip, ja'agøjxp ku meets idø'øn ja Dios Teety tø mwii'ijxyidi jøts ja mja'atiyidit. ² Ejtp ja Jesús tiy ja Dios Teety tmimadøy pøni ti ja tø tyaguwaniyi, sám ja Moisés nayide'en tu'ugyi tmiduuñ ja Dios Teety ma ja janchja'wibi jamdi. ³ Jawaani møjts ja Jesús ja wyindsø'jkin pyaadyi jøts nika'jade'en ja Moisés, nayide'en idø'øn ja tpaqaty, sá jawaani møj yikwindsø'ogi ja tøjkojpi jøts nika'ap ja tøjk jade'en. ⁴ Ots idø'øn ja jaq'y may yjadøjkojti, tum ja Dios Teety tuki'iyi tø ttanibiktaagi wine'en ijty tuktsajp'agida'aky. ⁵ Janch øy idø'øn ja Moisés yjatuun, ku ja janchja'wibitøjk ttukmadøy ja Dios kyajpxy y'ayuujk, pøni ti dø'øn ja wyinaty tyunwampy ja Dios. ⁶ Tu'ugyits adim ja Cristo xpawinmaaq'yim wine'en adøm njanchja'wa'am, ja'agøjxp ku ja tkøjø'ømit'ajtkixy, pø Diosxi ja' ja y'u'nk. Ja' tsojkip jøts møk ja winmaaq'ñ nbiktaajkint, jits jotkujk n'awejxint ja øy'ajtin midi memp midi ja'tp.

Ja janchja'wibi pyoo'kxinxøowdi Dios wyingujkp

⁷ Paty yide'en ja Dios Espíritu Santo wya'añ, sám jap jaabyety y'ity nøkyijxpy: Pøni mmadøøpy meets ja Dios Teety kyajpxy ixyam,
⁸ kidi jade'en mgujuun'atti sám ja jaq'y ttundi jam abæk etjotp, ku tkagupøjkti ja Dios, jøts ja yuuy'ajtin nugo ttaguyajtidi.
⁹ Jam øts idø'øn ja m'apteety m'aptaaq xwinmaaq'nmyøk'ejxti, øyi ja tja'ejxti tjanija'widí ja ijxyimbí ka'ijxyimbí wixijkxy jumøjt midi jaty øts jam njatungunajxpy.

¹⁰ Paty øts idø'øn n'atsmi'ambøjkti, wınets ø nwaañ: "Ejtp mee mjadigøy m'anmija'wingøjxp, jøts ka'xtsojkti jøts øts ja nduu'xpaduujnidit."
¹¹ Ja' øts idø'øn ja ndami'ambøjkti, jøts ø nwandaajky ku kyatøkidit ma øts ja n'uktamidsojkti.

¹² Migu'uktøjkti, nay'ejx'etidim tu'uk jadu'uk, jøts xkamajstu'uttit ja Dios ja yikjujky'ajtpi, jøts ja' ejtp xjanchjawi. ¹³ Nay jaakjamním ja xøow ja jumøjt, nagyajpxjot'amøjkìyidi xem yam jabom jabom, jøts ja pøky mgawin'øenidit, jøts ja Dios ejtp xmimado'odit. ¹⁴ Pøni tu'ugyi nyikyø'øyim ja janchja'win pøni sa ja tø nyikts'o'ondaajkyim, kuwaní ja Cristo møøt nbøajtin ja øy'ajtin.

¹⁵ Paty xja'myatstít ku ja ayuujk wya'añ:
 Pøni mmadøøpy meets ja Dios Teety kyajpxy ixyam,
 ka'ap nayide'en mgujuun'attit sám ja ttundøø pøn ja Dios Teety tkamimadoodøø.

¹⁶ ¿Pønts idø'øn ja Dios kyajpxy tjamadoodøø jøts ja tka'upaduniøø? Ja' dø'øn jade'en adøtsti pøn ja Moisés yik'awa'atspidsøøm jam Egipto etjotp. ¹⁷ ¿Pønts idø'øn ja Dios myijotma'jt wixijkxy jumøjt? Ja'ats idø'øn jade'en ja jittøø pøn jaty pøktyundi, jøts ja jamyi abæk etjotp y'oo'ktøø. ¹⁸ ¿Pønts idø'øn ja Dios tyamiwandaajki ku ja kyatøkidit ma dø'øn ja Dios wyinaty tø y'uktamidsøkyidi? Ja' dø'øn ja'adi pøn tkamimadowdi ja Dios. ¹⁹ Ixyats adøm n'ijxyim, ja'agøjxp ja øy'ajtin ja tkapaqattøø ku ja Dios ja tkamibøjktøø.

4

¹ Ka'aním ja tpaqaty jøts adøm ja Dios Teety nmøøtnøjkxna'ant poo'kxpi, paty idø'øn tsø'øgi jawi ndsinqa'yinditním ja ku wyinaty pøn niðu'ugin kyanaxy. ² Nayide'en adøm tø

nyiktukmadø'øyim ja nitsoojkin ayuujk, sam ja møjaa'dyøjk yjayiktukmadowdi; ka'apts ja ti øy'ajtin tpaattit ja kuxi ja tkamibøjktøø øy ja tjamadooðøø. ³ Adømts idø'øn ja Dios Teety mørøt nbaajtint ja poo'kxin ku adøm ja tø nmibijkyim, jabi yide'enxi ja Dios kø'øm tø wya'añ:

Ja'agøjxp øts idø'øn ja nmilambøjkti ku øts ja xkamibøjktøø, jøts øts ndyimñimy ku njuuni xøøw xkamøøtpoo'kxtit.

Jade'en idø'øn ja Dios wya'añ, øy ja wyinaty ja tyunk tø tjayik'abajtyini ku ja wyinaty tuki'iyi tø tyikojkixy, jøts t'agajpxujky jøts ja tpaattit ja poo'kxin pøn mimadoojip; ⁴ pø japxi nayide'en jaabyety y'ity ti dø'øn ja Dios Teety tyuun kyiwixujk xøøw:

Poo'kx ja Dios kyiwixujk xøøw ku ja tyunk tyik'abajtiyiiñ.

⁵ Jøts nayide'en jap jaabyetymi:

Ka'ap øts ja xmøøtpoo'kxtit pøn xkamibøjktip.

⁶ Ka'anim ja jaa'y ñiga'pxidi jøts tpaattit ja poo'kxaajk, øy ja tø tjamadowdi ja nitsoojkin ayuujk, ka'ap ja poo'kxaajk ja tø tpaatti ku ja tø kyamadowdi; ⁷ paty ja Dios Teety jadu'uk ja xøøw ja et tø tnigajpxy midi adøm ixyam n'ijxyindip ndsinaqayindip, jabi Davidxi dø'øn ja Dios kyajpxy yiktumpy ku ja wya'añ sa' jap jaabyety y'ity nøkyijxpy:

Pøni mmadøøpy meets ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk,

kidi xkamibøkti.

⁸ Ku ja Josué jeexyip ja israelit jaa'y ja poo'kxin ti tmøøñi, ka'ap ja Dios Teety jeexyip jadu'uk ja xøøw ja et tnigajpxy ma' ja poo'kxin yikyakt. ⁹ Patyts idø'øn y'awejx'ityiyi ja kunuu'kxy poo'kxin, niduki'iyi pøn ja Dios tjanchja'widip. ¹⁰ Pøn ja Dios Teety mørøt pyø'kxy, nayı tø ja wyinaty ya' naaxwiiñ tyikixy ja y'ødyu'unin. Jotkujk idø'øn ja pyoo'kxnit sam ja Dios pyø'kxy ku tyik'abajtiyiiñ ja tyunk tuktsajp'agida'aky.

¹¹ Kuwanits nmijotigø'øyindit jøts ja'abi poo'kxin njum nbaajtindit, jøts nøpøn tkabadu'unt ja jaa'y pøn tkamibøjkti ja Dios.

¹² Jabi xemikøjxpxi ja Dios Teety y'ayuujk y'ity, jøts jawaani wenk yiktsaachi myøk'ajtingøjxp, niti tsujx adsow jøpi jade'en kyayiktsaachi, ja kuxi tyimyja'aty anmija'winjotp jøts jade'en tnankyl'ijxyiyi pøni ti yiktunwamp uk yikwinmaaq'ñ'ajtp.

¹³ Niti dø'øn ja Dios tkayu'uchjawi, tyumnija'wigyijxpy ja' tuki'iyi jøts ja' idø'øn wyinaty nwinguwa'jka'amp jøts ndsinaqayin ndagidøjkant.

Ja Jesucristo idø'øn tu'uk møjteetywindsøn

¹⁴ Ja Jesùs midi dø'øn Dios U'nk'ajtip, ja' adøm idø'øn njawanimøjteety'ajtyindip, ja'ats idø'øn ja Dios Teety tø twinguwa'agi, paty adøm idø'øn ja nDiosja'myajtsin møk nyik'ejtint. ¹⁵ Xja'gyuka'amp adøm ja Jesùs midi dø'øn møjteety'ajtp, ja'agøjxp ku ja tnijawi sa' adøm ndsinaqayim ya'. Pø tøxi ja nayide'en ja ka'øwyinmaaq'ñ yjayikmø'øy jøts ja tø ttagupiky, jøts jade'en ja pøky tø tkatuñ. ¹⁶ Tja'myejchimts ja Dios, jøts wan tninijkxyim jotkujk jøts n'amido'owint pya'ayo'owingøjxp ja pudøjkin ma' ngama-jadaajkyim.

5

¹ Wi'ijxy idø'øn jam israel kajpkøjxp, tu'uk jadu'uk ja teety, jøts tø yikpikta'aky jaa'gyudanaabyi, jøts ja jiyujk'øøky ja Dios ttawindsø'øgidit ttawinjawidit jøts idø'øn ja jaa'y pyøky ñiwa'adsiyit jøts ja Dios tmaa'kxt. ² Kumi nayide'en yø teetyti pyojkpitumbijaa'yidi, paty yø tja'gyukidi pøn jaty tsuj kadsinaadyip jøts pøn jaty tundigøødyip; ³ ja'agøjxpts idø'øn ja wyindsø'jkin tpipta'akti ku ja nayide'en pyojkpitumbijaa'yajtti, jøts ku ja jaa'y tkudanidi.

⁴ Nøpøn ja kø'øm kyananktyeetylidsimyi; ja Dios Teety idø'øn ja møøjyip, jøts nay ja' idø'øn tkunuukxp tkuwamp sam yiktuñ ja Aarón pøn myidu'ukpi møjteety'ajti ja israelit jaa'y. ⁵ Nayide'en yjajty ja Cristo; ka'ap ja kø'øm ñankmyøjteetylidsøjmi, ja Dios Teety ja møøjyip ku dø'øn ja ñimaajyi:

Mets idø'øn n'U'nk'ajtpy;
 øts mets ja jujky'ajtìn ya tø nmø'øy.
6 Jøts ku nayide'en ja Dios Teety wyqamaa:
 Mets idø'øn xemikøjxp møjteety'atp,
 jøts jade'en mdø'unt sám ja Melquisedec ttuñ.

7 Møk ja Cristo ja Dios Teety twingajpxajky tminuu'kxajky ku ya chinqay naxwiin, jøts twinqiyy twinqyajxy ja Dios Teety, midi tmøøt'ajtp ja kutujk jøts ja o'jkin tkapaatt tka'ext, jøts ja Dios Teety myadooji ku ja tu'ugyi yikxon t'ajot'aty. **8** Kuwaní dø'øn ja Cristo ja ayo'on tkupøjkì sám adøm, øy ja yjaDios U'ngi, kuwaní ja tø tnäky'ijxyi ja mado'owin; **9** kuts ja jade'en tja'gyukiyi'ñ ja naxwii'ñit ayo'on, jade'ents tmibaat'ajty sudso ja yiknitsoojkìn ka'pxy tmo'ot pøn jaty ja m'madojyip, **10** ja'agøjxp ku møjteetywindsøn ja Dios Teety wyinaty tø pyiktaajkniyi sám ja Melquisedec ylijty tyeety'aty.

Yik'ejxtip ja janchja'win ku ja jotmøñ yikmajtstutnit

11 Kajaaním ja kyayiknigajpxy ya'atpi ayuujk ja'agøjxp ku meets yjawi xkaja'gyukiywa'añ, jade'en'ampyts inet idø'øn ja yjawi ngajatt sudso ndukmado'odit. **12** Meetspik idø'øn jeexyip mdakyiyuuñnidip ja mmigu'uktøjkti, kawinaaq xøøw ja m'ixpøjkin xjayikyø'øñidi jøts ni jade'enbaat xkaja'gyukidinim ja ixpøjkin midi ka'mabaaqt chepi. Ne'egi jade'en meets yjawi mwimbejtni sám ja mutsku'nk ja'ayi ja che'tsknøø tkupiky, jøts ka'ap ja kaaky ja tojkx ja ttsøky. **13** Maxu'ngin idø'øn ndejint wyinmay pøn tkaja'gyukipnì sudso n'ochinqa'yint, kuts ja nduk'ixpøkwa'ñin midi niwyaani tsep ka'ap ja tkupiky, nayide'en idø'øn ja' sám ja maxu'nk ja'ayi tkupiky ja che'tsknøø jøts ka'ap ja wenkpi jiikxy. **14** Pønts tjajtnip t'ixa'at ja øybì uk ja kya'øybì, ja'ats ja Dios y'ixpøjkin tnijawiyangøjxp øy ja wine'en yjatsepi jøts yikja'gyukit.

6

1 Jade'en nyiktaa'nint pøni ti jaty jawyeen tø nyiktukmadø'øyim, ku ja Cristo tø njanchja'wa'am, jøts ja Dios yja' njaaknija'wigyojint jøts ja ja'gyukin nmøøt'ajtint. Ka'ap ja nugo ngajpxjimbejtint ngajpx'adøjint sudso nmajtstuujtint ja ka'øy chinqa'yin, midi ja o'jkin tukpatp, jøts sudso ja Dios njanchja'windit, **2** jøts pøni ti dø'øn nobajtin'ajtp, pøni sudso ja'a'y tkunu'kxy ja myigu'uk, jøts sudso ja ja'a'y yjukpyøktit jadigojk, jøts sudso ja tiidyu'unin y'ett. **3** Paty adøm nja'uknijawigyojint pøni ti jaty yiktukmado'owimp, pøni jade'en ja Dios xamidsøjkyim.

4 Ku pøn ja'a'y tuk'ojkyi tø ttajotkujktøki ja Dios y'ixpøjkin, ku ja Espíritu Santo tø yikwiyidi yikejyidi **5** jøts ja Dios kyajpxy nekim tø t'ukupøkti, jøts nayide'en tø tyatøkiyidi ja Dios chojkin ja myøk'ajtìn midi ixym jøts midi xemikøjxp ejtp. **6** Pøni tø ja tja'dyigøydi ja Dios jøts ja kyø'øm ka'ochinqa'yin ja tø t'awimbetidi jadigojk, nisudso ja kya'ukjotimbejtnidit ku ja Dios U'nk ja kyiruspajtin jade'en nugo ttaguyajtidi, jits ja nugo o magamaa ttaxe'ekti. **7** Jade'ents ja yjatti sam ja naajx ku tyluy, y'uktichp nøø, kuts ja pikta'aky jam yikxon y'ity jøts ja tyikjotkujk'aty pøn jaty tø ñe'epti. Dios idø'øn ja kunuu'kxiip ja naajx. **8** Kuts ja pikta'aky ja tkayik'ity, ku nugo ujts jøts kujp tyik'ity, tits ja wy'a'ant, ka'ap ja y'øyi. Mi'ambøjkips ja Dios ja' jøtsnim ja yiknitsa'att.

Jade'en idø'øn ndejint ja naxwii'ñit ja'a'dyi.

Ja awejx'ajtin midi jotkujk xyik'ejtip

9 Ots ø migu'uktøjk jade'en njakajpxy, njanchja'wipts øts, ku meets ja Dios tø mgunu'u'kxyiyi, ku tø myikmo'odi ja nitso'ok'ajtin. **10** Pø janch tiyxi ja Dios jits ka'ap ja mdajaa'dyigøyidit pøni ti jaty meets ja tø xuujni, jøts ku ja tø xuk'ejxti wine'enin ja xtsojkti, ku ja mmigu'uk midi nayide'en tjanchja'widip ja Jesús tø xpudøkidi, midi meets ixym mjaaktun'adichhpñim. **11** Ja'ats ø ndsøjkpy, jøts meets jade'en mdsinqa'yin xyiky'ødyit jotkujk jøts tsuj, kunim ja øy'ajtìn xpaattit midi m'awejxtip. **12** Ka'ap øø

ndsøky jøts mee mnuux'ookt, ja' øø ndsøkpy jøts ja jaq'y xpa'ejxtit pøn jaty ja øy'ajtin tpaattip y'awejx'ajtingøjxp ku ja Dios tjanchjawidi.

¹³ Jade'en ja møjjaq'y Abraham yjajty ku ja Dios tyamini'adso'owiyi ja øy'ajtin. Kyø'øm jujky'ajtin ja Dios tyakajpx, ja'agøjxp ku wyinaty nipoñ jawaani møj kya'ity; ¹⁴ xjats yide'en ja Abraham yikniimaqay: "Ngunuu'kxp mets, jøts ja m'u'nk m'ap nyiknamayit." ¹⁵ Tuda'aky ja Abraham ja t'awejx'ijty midi idø'øn ja Dios ñigajpx, jøts ja Dios ja myøøjy midi wyinaty tø tyamidsøkyi. ¹⁶ Ku jaq'y tigati ttamøjtøkiwya'andi ttajanchtøkiwya'andi, ja' ja y'agajpxtip pøn jawaani møj, jøts ja nisa kya'ukyiknimañidit. ¹⁷ Paty idø'øn ja Dios ojts ja kyajpxy tyimyiktañ, jøts ja yikjanchjawit ja y'ayuujk, jøts ku ja tuki'iyi tpadu'unt pøni ti jaty ja wyinaty tø ttamidsoky ja jaa'y. ¹⁸ Majtsk idø'øn ja winmaaq'ñ midi ja Dios myøøt'ajtpy jøts ka'ap ja taay'ajtingøjxp ttuñ; tu'uk ja wyandaajkin midi adøm idø'øn xamidsojkimp, jøts tu'uk ja kyajpxy y'ayuujk midi ja awejx'ajtin xmø'øyimp ku ja wyandaajkin ja tpadu'unt. Jade'ents adøm ja Dios xyikjotkujk'ajtyim, jøts n'awijxyimpts adøm pøni ti dø'øn xmø'øyimp. ¹⁹ Ya'at awejxin adøm idø'øn ja n'amija'win tu'ugyi xyik'ejtindip, sam ja kudiibyajt tu'ugyi tyik'ity ja pikta'aky, midi'its adøm idø'øn nadyagumajtsa'amp jøts adøm ja Dios nbajtint. ²⁰ Jam idø'øn ja møk y'ity tsajpjotp ma ja Cristo jawyeen tø tyøki jøts ja tuu'tyik'awa'atst, jøts idø'øn ja jade'en xemikøjxp tø tyaañ møjteetywindsøn sam ja Melquisedec.

7

Nayide'en ja Jesús tyeety'aty sam ja Melquisedec

¹ Salemit windsøn idø'øn y'ijty ja Melquisedec jøts ja tsajpjotp Dios tnideety'ajtmì. Kuts idø'øn ja Abraham wyinaty ja myidsep tø tmimajada'aky ixats idø'øn ja Melquisedec ojts y'atspaaatsøyi jøts kyunuukxi. ² Jøts ja Abraham tmøøy tukpiky ja majkpikpyi pikta'aky pøni ti jaty idø'øn ja wyinaty tø t'atspiky. "Ka'pxy tiidyumbi windsøn" idø'øn ja Melquisedec y'ayuujkpidsimy; kuts ja tniwindsøn'aty ja Salem kajp midi tyijpy "jotkujk'ajtin", ixyats ja Melquisedec wyimbidsømni "ja windsøn pøn kyajp ttamidsojkp ja øy'ajtin jøts ja jotkujk'ajtin." ³ Ka'ats idø'øn ja tyeety tyaqak ja pøn, ni myigu'uk; ku dø'øn ja ñankyejxpaaqti, ni kyayiknigajpxmi ja kya'axin jøts ja y'o'jkin; paty idø'øn ja Dios U'ngin t'ixy, ja teety midi xemikøjxp teety'ajtp.

⁴ Janch møjts idø'øn ja Melquisedec wyimbidsimy, ku dø'øn ja Abraham, midi adøm ndeety'amøjkopk'ajtyindip, ja tmøøy tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky midi ja wyinaty tø t'atspøjkxi ja myidsep. ⁵ Jade'en ja Moisés kyutujk yjawa'añ jøts ja teety pøn yiktso'ondaajkidi ja Leví jøts t'amido'odit ja jaq'y tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky, øy ja tjamigu'ugidi, uk tu'ugyi tjakojpk'atti ja Abraham. ⁶ Øts ja Melquisedec jade'en yjagateety'aty sam ja'adi pøn yiktso'ondaajkidi ja Leví, y'amidoow ja nayide'en tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky ja Abraham pøn wyinaty ja Dios tø tyamiwanda'agiyi ja øy'ajtin. Jøts ja Melquisedec tkunuukxi ja Abraham; ⁷ nipoñts sa kyawa'añ, ku ja yjawanimoji pøn kunuu'kxp, jøts ka'ap ja' pøn yikunuukxp. ⁸ Tum oo'ktipts ja jaa'y pøn ya naxwiiñ tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky yikmøødyip, ka'apts ja Dios kyajpxy jade'en tnigajpxy ku ja Melquisedec tø y'oo'kni, nømp ja wya'añ ku ja yujuky'atynim. ⁹ Nayide'en idø'øn n'ukwa'anint, øy idø'øn ja teetytøjk pøn ja Leví ñigubajk'ajtpy ixyam tjayikmuki tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky, kuwaní dø'øn ndejint kø'øm ttagubajtmidi ja yjade'embí naywinet ku ja Abraham tmøøy ja yja' ja Melquisedec. ¹⁰ Ja'agøjxp idø'øn ja ndejint ja ttuñ ku ja tmøjnigojpk'aty ja Leví pøn wyinaty kaka'xpñim naxwiiñ, ku ja Abraham ja Melquisedec pyaatsoji.

¹¹ Ja Levíit teety idø'øn midi ja Aarón yiktso'ondaajkidi, ja' idø'øn tmøødyi ja kutujk ja Israel kajp. Kudsik idø'øn jeexyip ya'atpi teety ttukpaattøø ja Dios pøn jaty ja kyutujk paduujnidip, ka'ats jeexyip chøjkyi jøts ja teety jadu'uk kyaxø'økt midi tkawindsøn'ajttip ja Aarón, jøts nayide'en tyeety'attit sam ja Melquisedec. ¹² Kuwaní dø'øn tyigach ja

kutujk ku ja teety tyigatsti; ¹³ ni tu'ukn̄imts ja teety kyabidsimy abikyajpk̄jxp, s̄am̄i ja nwinds̄on'ajt̄im Jesucristo midi d̄ø'øn jade'en yikn̄igajpxp jap n̄okyijxpy. ¹⁴ Yikn̄ija'wipxi ja' ku ja nwinds̄on'ajt̄im Jesucristo tātskojpk̄aty ja Judá, jøts ka'ap ja Moisés tyikutujky ku teety jam Judá etjotp pyidsø'ømdit.

¹⁵ Jawaani øyts ja ne'egi wȳingaxi'iky, ku yikn̄ijaw̄i jøts ku ja Jesús ja jemdyeety'ajt̄in ñ̄ank̄y'ejxiyi, nayide'en s̄am ja Melquisedec. ¹⁶ Kyø'øm møk'ajtingøjxp ja Jesucristo tpaajty ja teety'ajt̄in, ja ku tmøøt'aty ja jujky'ajt̄in xemikøjxp; jøts ka'ap ja pyidsiimy jam jaa'y agujkp, pøn jaty idø'øn paat'ajtiyip ja teety'ajt̄in, s̄am ja kutujk ja'ayi ttanibiktaagi. ¹⁷ Pø yide'enxi ja Dios Teety ja ñ̄igajpxyi:

Mets idø'øn xemikøjxp mdeety'atp,
jøts jade'en mdū'unt s̄am ja Melquisedec ttuñ.

¹⁸ Paty ja Moisés yjawyeen'ana'am̄in tø kyudigøy, ku ja møk'ajt̄in tkayaky sudso yikpadu'unt; ¹⁹ jøts niwine'enin ja ka'ochināq̄yin tø tyiktigach. Ixyam̄ts nmøøt'ajtyindi tu'uk ja jøp'ijxy'ajt̄in midi øy midi møj jøts midi ja Dios xukpaajtimp.

²⁰ Diosts idø'øn kø'øm ja y'aaw y'ayuujk tø tyaky jøts idø'øn ja nwinds̄on'ajt̄im Jesucristo xemikøjxp tyeety'att. ²¹ Ja abikpyi teety, ka'ap ja jade'en tø yiktamidsokti s̄am idø'øn ja nwinds̄on'ajt̄im Jesucristo tø yiktamidsøky, s̄am jap jaabyety n̄okyijxpy wya'añ: Pøni tø ja Dios wya'añ ka'ap ja y'aaw y'ayuujk ja tyiktigatst, ku ñiimy:

"Mets idø'øn xemikøjxp mdeety'ajtp,
jøts jade'en mdū'unt s̄am ja Melquisedec ttuñ."

²² Paty idø'øn ja Jesús jawaani tø myøjtøki, ku ja jawaani øy ja tyeety'ajt̄in midi tyajkp ja n̄itsoojkin. ²³ Yam̄ janch namay ja jadu'ukpi teety, jøts tum jøpwetst̄i y'etti ku y'ookti, wenkpits ja tyunk tmidandip; ²⁴ ka'ats ja Jesús jade'en, nijuuni xøøw ja kya'øky, paty ja tyeety'ajt̄in ja n̄ipøn tkadukmidañ. ²⁵ Ja'agøjxpts idø'øn ja jade'en xemikøjxp tyik'awa'atspidsimy pøn jaty ja Dios t'ixaadyip, ku ja xemikøjxp yujky'aty jøts ku adøm ejtp xni'amido'owa'am.

²⁶ Ya'atpi teety'ajtpi adøm idø'øn jeky tø n'awijxyim; ja nwinds̄on'ajt̄im Jesucristo ja' idø'øn øyja'a'y pøn tkamøøt'ajtp ja ka'owyinmāa'ñ, ni ja pøky, pøn ja pojkpitumbi jaa'y tø kyadapaq̄adyi ja ka'ochināq̄yin øy ja tø tjamøøtsøøni, jøts pøn ja Dios Teety møøt yikutuky. ²⁷ Tø dø'øn ja tu'ugyi ja Dios wȳindsø'øk'ajt̄in tyika'pxi, ku ja ayo'on kø'øm tø tkupiky. Ka'ap ja jade'en tø ttuñ s̄am ja jadu'ukpi teetyti, pøn jabom ja Dios twindsø'jkidip jøts ja kyø'ømbøky yikmaa'kxtit, jøtsnim ix'oojk ja jaa'y nayide'en tkugajpxti jøts ja pyøky ja wya'atst̄it. ²⁸ Tum n̄axwii'ñit jaa'y ja Moisés y'ana'am̄in yikteety'ajtpy, pøn nayide'en ja pøky øy myimajada'agiyidit; tøts yø'øbi ana'am̄in kyugøxi jøts ja Dios Teety ja y'aaw y'ayuujk tø tyaky jøts ja y'U'nk, ja nwinds̄on'ajt̄im Jesucristo, tø tpikta'aky øy tyeety'ajtpi pøn xemikøjxp ja wya'ats'ajt̄in møøt y'ity.

8

Ja Jesús xkugajpxindip Dios Teety wȳingujkp

¹ ¿Midi'ibits idø'øn tsojkip yikxon ja'gyuki? Ja' idø'øn ku adøm ja møjteetywindsøn nmøøt'ajtyim jøts ja jam tø y'ixa'aky Dios Teety y'aga'ngyøø'øm yikutujkpi, ² jøts ja jam tyeety'aty tsaptøjkjotp midi ja Dios Teety kø'øm tø tkøjy, ka'ap ja jaa'y ja tø ttukyikøjy.

³ W̄indsø'øk'ajt̄in, tamay'ajt̄in, ja' idø'øn ja teety tyundip, paty idø'øn nayide'en ja nwinds̄on'ajt̄im Jesucristo kuwañi pyaat'atyi jøts ja w̄indsø'øk'ajt̄in tmo'ot ja Dios Teety.

⁴ Ku ja nay ya'jeexyip chøøni n̄axwiiñ, ka'ap ja yjeexyip tyeety'aty, pø jaaxi teety ya' pøn jade'en ttundip s̄am̄i ja Moisés wya'añ. ⁵ Nugo agojnaxts ja abikpyi teetyti myidundip, tum ja' y'agojnax midi jam tsajpjotp. Ja'agøjxp ja jade'en yikn̄ijaw̄i ku Moisés ja Dios ñ̄imaq̄y, ku dø'øn ja wȳinaty tu'uk ja tsaptøjk tyik'øyiywya'añ, ku yide'en yikn̄imaq̄ay: "Yikxonim x'ext, jøts nayide'en pyidsø'ømt s̄am tø nduk'ixy kojpkøjxp." ⁶ Ja øy'ajt̄in, ja

tiy'ajtints adøm ja nmøjteetywindsøn myidumpy, ja'agøjxp ku ja tkugajpxy tkudani ja øy'ajtin, midi adøm ja Dios Teety kø'øm tø xamidsøjkyim.

⁷ Kuk idø'øn jeexyip nisq kya'ejxi ja jawyeen kutujk midi ja Moisés ja Dios tukajpxnajxøø, ka'ats jeexyip jadu'uk chøkyi sam ja Cristo yja' tø tnank'yijxyi. ⁸ Ja kuxi ja Dios tkaka'pxyjawi ja jawyeen kutujk sam ja kø'øm wya'ñ nap nøkyijxpy:

Yide'en ja Dios Teety wya'ñ: Me'emp ja xøøw ja jumøjt

ku øts ja Israelit ja'a'y jøts ja Judajit ja'a'y nmo'odit jadu'uk ja kutujk pøni kyupøjktip.

⁹ Ka'ap ja jade'en t'ext sam ja' midi tø njatumi mørøt ja myigugajp, midi jekyip tsinaadyøø, ku øts ja nwaaapiðsømdi Egipto y'etjotp; kumi ka'ap ja tpadundi, paty øts ja nmajtstuttøø.

¹⁰ Yide'en yjaakwa'ñ ja Dios Teety, yide'ents idø'øn ja y'ett, midi øts idø'øn ndunwajnip ja Israelit kajp:

Ndukja'gyukip øts ja øgyutujk ja'adi, jøts øts ja y'anmija'wingøjxp nbiktaajkedit.

Ja'ats øts idø'øn niDios'attip, jøts øts ja ngajp'attit.

¹¹ Ka' dø'øn pøn wyinaty ja myigu'uk niti tkadukyikyujti pøni ti dø'øn ja tyu'ump; ja'agøjxp ku øts ja wyinaty ja møj ja mutsk tø nduknijawidi jøts øts ja ninduki'iyi x'ejxkaptit.

¹² Nmaal'kxiðip øts ja' ja kya'øchinala'yin, jøts nijuuni øts ja pyøky ja nga'ukja'myajtsniyidit.

¹³ Ku dø'øn ja Dios Teety ja jemy ayuujk ja jemy winmaa'ñ tnigajpxy, mijaa'yinip idø'øn ja myijawyeembí kutujk; kuts ja tø myijaa'yini, pojn ja kyudigøøñit.

9

Ja naxwii'ñit tsaptøjk jøts ja tsajpjotpit tsaptøjk

¹ Jamts idø'øn y'ijty tmøøt'aty ja jawyeen kutujk sudso yikwindsø'øgit ja Dios jam tsaptøjkjotp midi ya naxwiiñ. ² Yide'en idø'øn y'oyiyii'ñ ja tsaptøjk ya naxwiiñ, midi dø'øn jawyeen yikpatp ku ndøjka'ant, ja' idø'øn xyøøw'ajtpy Kunuu'kxy Et, japts idø'øn y'etti ja seri adøø'yin, jøts ja pøjkajt ma ja kunuu'kxy chøpkaaky y'etti. ³ Japts myimajtsk adiidyuky jixki'py tyaañ, ja amaaagyunuul'kxy et; ⁴ ma'nap tu'uk ja altajr midi tum amuum oori ma'kyøxøøy ja poom, jøts tu'uk ja mutskaqxi midi oori nimøch ma ja kutujk nap y'ity. Japts mutskaqxi'jotp tu'uk ja tu'jtsu'nk midi tmøøt'ajtp ja maná midi dø'øn yjøø'kxtøø ja israelit ja'a'y jam abæk etjotp. Nayi nap idø'øn kqaxi'jotp y'ijty ja Aarón ja tyajk midi oits jadigojk xyimumy, jøts ja tsaa ma'nap kyøxja'ayø ja kutujk ja ñi'ayuujk. ⁵ Jamts kqaxi'ñikøjxp y'etti ja ankilistøjk ja y'agojnax, midi tyiknigaxø'ktip jøts ku ja Dios jam, jøts ja kyajnk ja ttanimu'uxt ma'nap pøky y'ijty yikmee'kxy. Wants ya'at ja'ayi t'uknijajwam.

⁶ Kuts idø'øn ja jade'en tø ttanibiktaagidi, winets idø'øn y'ijty ja teety tyøkidi nap mijawyeen tøjkjotp midi Kunuu'kxy Et yiktejp, jøts idø'øn ja windsø'jkin ja yikjujky'ajtpi t'atsmo'odi pøni juuni ja kø'øm tsojkin'ajttøø. ⁷ Jøts idø'øn nap myimajtsk tøjkjotp midi yiktejp Amaaagyunuul'kxy Et, tuk'ojkyits ja winjumøjt ja møjteetywindsøn nap tyøki; ja jiyujk ni'jpy idø'øn ja myidøjkip midi y'atswa'xpy ma'nap pyøky jawyeen yikmaa'kxt jøtsnim ja ja'a'y yja' nayide'en. ⁸ Yide'ents idø'øn ja Dios Espíritu Santo xukja'gyukam ku dø'øn nap nipoen nugo kyatøki myimajtsk tøjkjotp ma'txøøw'aty Amaaagyunuul'kxy Et. Japyi ja midu'uk tøjkjotp ja'ayi xyumitøkidi. ⁹ Yo' adøm idø'øn n'ejxpajtin'ajtimp wine'enin naxwii'ñit ja'a'y'ajtyindi, jøts nnija'wa'ant ku ja winmaa'ñ kyawa'ach øy ja wine'en ja wyindsø'jkin tjayika'pxtøø. ¹⁰ Ja' idø'øn ja wyindsø'jkin'ajttip sudso kya'adyit sudso y'uuktit, jøts sudso ñankchuiyidit ñankchuiyidit, sam ja møja'a'y chinala'yin tyikutuky. Niwine'enin ja anmija'win ja tkayikwa'ats'aty. Ja'ats ja jade'en tyungunajxtip kunim ja Dios kø'øm tø tyiktigach.

11 Tøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo myiñ, ja'ats idø'øn ixyam tnimøjteetywindsøn'ajtp ja jemchinaq'a'yin midi ya tø tyaañ. Jawaani øy idø'øn jøts jawaani tsuj idø'øn ja tsaptøjk mä dø'øn ja tyuñ, ka'ap ja jaq'a'y ja tkøjy, paty idø'øn ja kyanaxwii'ñit tsaptøjki. **12** Tø dø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ñaxy yap myimajtsk tøjkjøtpy midi xyøøw Amaqayunu'u'kxy Et, ka'ats ja t'ukmidøjkiñi ja mutsk chiibi ni'jpy jøts ja løjch ni'jpy; kyø'øm ni'jpy ja myidøjkip tuk'ojkjxp ja'ayi, midi adøm idø'øn xemikøjxp tø xuktanitsøjkyim. **13** Yikwachptsik idø'øn y'ijty ja pøky ja tsigidiuuri ni'jpy, jøts ja tsapaxuna'jk ni'jpy, jøts nayide'en ja tsigivaki jaq'am midi yiknitøødyip jam altajrkøjxp, ku dø'øn ja y'ijty ñadyaninuugyidi nikijxy jøts ja pøky jade'en tyikwa'atswa'andi xjats ja kunuu'kxin ja jade'en tpøttø. **14** Pøni jade'ents ja', jawaani kajaats idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja ni'jpy yikpøkwy'a'ch jøts kyunuu'kxy, pø patyxí ja Dios Espíritu Santo køjxp ñagyøyajkiyi pøkwy'a'ch, midi ja Dios Teety kyupijkpy, jøts idø'øn ja ni'jpy ja tyikwa'atst ja ka'ochinaq'a'yin midi ja kudigø'øyin xukpaajtimp, jøts ja Dios jøts ja yikjujky'ajtpi jade'en nmimado'owin.

15 Paty idø'øn ja Jesucristo møj yik'ajot'aty ku yjemgyutujk tø tyiktso'onda'aky, pø ja'axi ja kyu'o'jkip jøts yikpøkmyaa'kxtit pøn jaty tø pyøktyundi ku ja møjaa'gyutujk y'ijty tyuñim, jøts ja jaq'a'y tpøattit ja xemikøjxpit øy'ajtin, midi ja Dios Teety ttamidsøjkiyidip windi'ixip. **16** Jabi jade'enxi yiktuñ ku ja maqay wya'kxy, jaanim ja wya'kxy ku ja jaq'a'y y'øøkñim. **17** Jøts ka'ap ja ayuujk mibaat nugo myøjtøkit pøni nay jujky'ajtpnim ja kumaay. **18** Kuwanixi ja ni'jpy ojts chuñ xye'kxy ku ja møjaa'gyutujk cho'ondaajky. **19** Ku dø'øn ja Moisés wyinaty ja kajp tø ttukmadøy ja Dios kyutujk y'ana'amin, winets tnixajiyii'ñ tukmutsk øoxy ja ujts aqay mørøt ja tsajpts wet, jøts ttuktaxø'øky ja tsigini'jpy ja chiibi ni'jpy, midi nøø wyinaty mørøt tø yik'adaamuky, xjats ttanixejetwidity ja kutujk nøky jøts niduki'iyyi ja jaq'a'y nayide'en. **20** Winets wyaañ: "Ya'at ni'jpy idø'øn tyikmøjtøjkip ja Dios kyutujk midi mee tø myiktamidsøky." **21** Tyaniwá'jx idø'øn ja Moisés ja ni'jpy nayide'en ja tsaptøjk, jøts tuki'iyyi pøni ti jaty yiktundip, ku dø'øn ja Dios ja t'atswindsø'øgidi. **22** Jade'en idø'øn kyutukyi jøts ku ja ni'jpy tuki'iyyi tyikwa'atst, kuts ja ni'jpy kya'ett ka'ats ja pøky yikmee'kxy.

Cristo y'ayo'ongøjxp ja pøky wya'ach

23 Paty idø'øn chojki ja ni'jpy jøts wya'atsttit ja pikta'aky yap tsaptøjkjøtpy, midi y'agojnax'ajtip ja tsajpjøtpyit tsinaq'a'yin. Jawaani øy pyaat'atyiyi ja tsajpjotpit'ajtin ja windsø'øgi, midi ja Cristo kø'øm tø ttuñ. **24** Jøts ka'ap ja Cristo jam tyeety'ajty tsaptøjkjotp midi ya naxwiiñ ja jaq'a'y tø tkojti, jøts tsajpjotpit tsaptøjk ja' nugo y'awanax. Jamxi dø'øn ja tyimchajpjotp tø tyøki, mä adøm ja ixyam x'agø'dujkyim x'axajtujkyim Dios Teety wyingujkp. **25** Tuk'ojkyi dø'øn ja Jesucristo ja o'jkin tø tkupiky, ka'ap ja jade'en tø ttuñ sam ja jadu'ukpi teetywindsøndi midi dø'øn y'ijty winjumøjt ja'ayi tmidøjkip ja ni'jpy jam tsaptøjkjotp jøts ni tkakø'ømni'jpyi ja'adi. **26** Ka'ats idø'øn ja Jesucristo jeexyip nayide'en ttumi, tøts idø'øn ja jeexyip may'ojk y'oo'kní kuyip cho'ondaajky ja naxwii'ñit, ka'ats ja jade'en tø ttuñ. Ixja tø kya'pxy, ixja tø tyiy ja et ja naxwii'ñit, tuk'ojk ja o'jkin ja ja'ayi tø tkupiky jøts ja pøky tuki'iyyi xemikøjxp tyikwa'atst. **27** Nayide'en sami jaq'a'y niduki'iyyi tuk'ojk y'oo'kti, jøts yiktiidyu'unditñim, **28** nayide'ents ja Cristo tuk'ojkyi tø y'øøky, jøts may ja jaq'a'y tyikwaajtsit ja pyøky. Kuts idø'øn wyinaty jadigojk ñaqky'ejxpaaadyiyi, ka'ap ja yikpøkwyatspi wyinaty y'ukmeni, ja' ja wyinaty ñimimpy pøn jaty ja awejx'ajtiyip.

10

1 Ja jemgyutujk idø'øn ja' y'aga'ax ja nugo kutujk midi ja Moisés yiktaan, paty idø'øn ja kyamajada'aky nijuuni. Øy ja jiyujk ja namay tjayik'ookti winjumøjt, ka'ats ja pøky ja tyikwa'ach. **2** Ku dø'øn ja jeexyip ja pøky tyikwa'ach, jøts ja øchinaq'a'yin jeexyip tyaky, tuk'ojkyits idø'øn ja jeexyip jade'en yjaty. Ka'axi ja jeexyip y'uknabyøkyja'winiyidi. **3** Kumi ka'ats ja yjade'eni pø ximija'myatstipxi ja pyøky ja'adi ku ja winjumøjt tjatundi

ja windsø'jkin, ⁴ ja'agøjxpts ja jade'en yjatti ku ja pøky ni ja tsigin'i'jpy ni ja chiibi ni'jpy tkayikwā'ach nijuuni.

⁵ Paty idø'øn ja Jesucristo ja Dios Teety tnimqay ku ya myiñ naxwiiñ:

Ka'ats xtsøky'aty jøts myiktawindsø'øgit ja jiyujk,

patyxí øts tø xyikja'a'yjaty jøt øts ja ne'kx jøts øts ja ni'jpy tø xmø'øy.

⁶ Ka' myikjotkujk'aty i ku ja jiyujk yjanitøøy, ni ja windsø'jkin midi jayiktump jøts ja pøky xmaa'kxt.

⁷ Winets ø nwaañ: "Ixyam ø Dios Teety, jøts ø nbadu'unt pøni ti me nmi'ana'amwampy saj jaabyety nökyijxpy y'ity."

⁸ Ku dø'øn ja jawyeen tø tnigajpxy ku ja Dios Teety tkadajotkujk'aty ja windsø'jkin ku dø'øn ja ja'a'y ja jiyujk tjayik'ookti, jøts ku tigati tjayiktøømyidi jøts ja pyøky wyø'atstít sam idø'øn ja yjagutujkyi. ⁹ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesucristo wyaañ: "Ixyam ø Dios Teety, jøts ø nbadu'unt pøni ti mdsøjkpy." Yikudigøøptys idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja jawyeengutujk jøts ka kyø'øm windsø'jkin ttawinguwijch. ¹⁰ Tøts adøm idø'øn ja Dios xkunuu'kxyim, po tøxi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xemikøjxp tuk'ojkyi ja ñine'kx tkøyaky midi idø'øn ja Dios Teety tø tmø'øy adømgøjxp.

¹¹ Tum jade'ents ja israelit teety tundinim, nay ja jiyujk ja tyawindsø'jkidip ja Dios, øy ja pøky ja nijuuni tjagayikwā'ach. ¹² Tuk'ojkyits ja Jesucristo ja'ayi tø y'løky jøts adøm ja nbøkwyaaajtsindit, jøts ja jam tø y'ixa'a'ky yikutujkpi, Dios Teety y'aga'ngyøjø'øm. ¹³ Jamts ja y'awixy kunim ja myidsep yikpikta'a'kt tyekyji'py jøts ja ttekpya'an'att, ¹⁴ po tøxi ja tu'ugyi ja wyindsø'øk'ajtin ttamajada'a'ky ku ja kø'øm tø ñadyagidøkiy ja Dios Teety, jøts jade'en xemikøjxp tø tyik'awa'a'tspidsimy pøn jaty ja kunuu'kxin tø tmø'øy. ¹⁵ Jøts ja Dios Espíritu Santots ja kajpxy nayide'en tyiktuu'yø'øpy tyiktuu'wejfsp ku wyø'añ yide'en:

¹⁶ Midi øts idø'øn yø ja'a'y ndamidsojkip, ku dø'øn ja xøøw ja jumøjt tpaaatt, yide'en øts idø'øn ja wyinaty nduñ.

Ndukja'gyukip øts ja ngutujk jøts øts ja nbiktaajkit y'anmija'wingøjxp.

¹⁷ Jøts yjaakwā'añ:

Ka'ap øts ja pyøky ja wyinaty n'ukja'myajtsniyi, ni ja kya'øy'ajtin.

¹⁸ Paty idø'øn nj'a'gyuka'ant yikxon pøni tø ja pøky xemikøjxp yikmee'kxy, ka'ats y'uktsojkniyi jøts ja Dios Teety njaaaktawindsø'jka'ant o ti jøts ja xpojkpimaa'kxit.

Møkjja Dios janchja'win nbiktaajkint

¹⁹ Paty migu'uktøjk idø'øn ka' tsø'øgiyaw i nwinguñøjkxindit ja Dios Teety jap tsajpjøtpy, po tøxi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xkudsuna'am xkudajxa'am. ²⁰ Ja'ayi tsojkip jøts adøm ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja yjemdyuu' nguyø'øyint midi ttukpøtp ja xemikøjxpit jujky'ajtin, jøts midi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø awa'ats tyiktañ kyø'øm y'o'jkingøjxp. ²¹ Ja nwindsøn'ajtim Jesucristots adøm idø'øn nmøjteetywindsøn'ajtyimp jam tsajpjøtp; ²² paty idø'øn tu'ugyi ja n'anmija'win nbiktaajkint ku ja Dios Teety n'ajot'ajtin, jøts tu'ugyi dø'øn ja janchja'win amumjoojt nmøøt'ajtin; po tøxi ja xyikpøkwyaaajchim jøts adøm nga'uknabyøkyja'wiña'ant, tøts nayide'en ja nøbajtin nøø xyikwaaajchindi. ²³ Yikxonimts idø'øn ja n'awejxint midi ja Dios tø t'agajpxuky ku adøm ja kyutujk ja tø ngupijkym. Pyadu'ump ja' ja y'ayuujk. ²⁴ Ja' adøm idø'øn n'ixa'ayimp sudso xem yam nnabyudøjka'ant jøts nnachojska'ant. ²⁵ Ka'ap adøm ja jaa'y chiaa'yin nyikmøjtøjka'ant pøn jaty kamendip ku nnamyujkyandi Dios ajot'ajtpi, nagyajpxjot'amøjkamp adøm idø'øn ne'egi, ixa ja nwindsøn'ajtim Jesucristo wyingoni.

²⁶ Ku adøm kø'ømdsojkøjxp ja Dios yja' n'ixmajtsint, ka'ats ja maa'kxujkin yikpaatt, jabi ka'axi ja abiky yiknitsokpi y'ukmenit. ²⁷ Ja'ayits adøm njøp'ejxindip pøni jade'en adøm ndsinqa'yin, jøts ja Dios Teety ja myøktiidyu'unin nbaajtint, jøts xemikøjxp ja tø'øyin xmø'øyindit midi dø'øn pyaattip pøn ja Dios tmidsep'ajttip. ²⁸ Po nayide'enxi y'ijty yiktundi pøn tkamimadoodip ja Moisés y'ana'amin, ku namajtsk uk nìdigøøk ja

a'ejxnaxpi kyajpxti, kuwanits ja y'ijty y'øky, niwine'en ja kyayik'ayo'ejxti. ²⁹ Jawaani kajaats ja pyaat'atyidi ja ayo'on pøn jaty ja Dios U'nk nugo t'uktaa'nwidejtnidip, jøts ja y'o'jkin tka'ukmøjpiktaajkniyidi midi tø yikpojkpiwa'achidi, jøts nayide'en ja Dios Espíritu Santo tø t'ukmigajpxigøøñidi yam ja yjaba'ayøyidi. Pø ja y'o'jkinxi ja Cristo y'ejxa'qanin'ajtpy ku dø'øn ja Dios Teety chojkin tø tnigajpxy, midi tø yjayikpøkwy'a'chidi pøn ja ka'ukmøjpiktaajkniyidip. ³⁰ Pø nnija'wampxi ku ja Dios Teety tø wy'a'ñ: "Øts xpaat'ajtp jøts øts ndagubattit ja pyøky; øts yø nmo'odip kija' ja y'ayo'on pøni wine'en yø pyaat'atyidi." Jøts nayide'en wyami: "Ndiiñdyu'ump øts ja ngajp." ³¹ Janch kawinmaañi dø'øn ja y'ayo'on'ixy pøn ja Dios, pøn ja yikjujky'ajtpi tyukpatpy myøk'ajtingøxp ja y'aki!

³² Kidi mee xja'dyigøy ku ja nwindsøn'ajtim yja'x'ejxidi jøts ja chinqa'yin xpadøjkidyøø, winets o sagasa xkujajtidøø ja mchanhja'win. ³³ Jam mee niwinaqagin pøn ja mayja'a'y m'ejxidi ku myikta'ojti jøts myiktatsee'kti ja mdsinaa'yin, jøts nayide'en xajotmay'ookti ja mmigu'ukti pøn o sagasa yiktundip. ³⁴ M'ayo'ejx meets ja tsumyja'a'y, jøts mimadajk meets ja jotkujk ku ja mbikta'aky tuki'iyi myikpøkjigøøxtøø, pø mnija'wipxi meets ku jam tsajpjotp jawaani y'øybi xpaattit midi xemikøjxp etp. ³⁵ Wan ttuñi pøni ti tuujnip, awejx'et meets ja ejtp pøni ti ja nwindsøn'ajtim tø t'agajpxuky, myikmo'op meets ja kajaa. ³⁶ Tuda'aky ja Dios Teety y'ana'amìn paduñ ttsøky, jøts ja tyakt pøni ti ja tø t'agajpxuky. ³⁷ Pø yide'enxi ja nøky wy'a'ñ:

Jawaani jaak'awejax'etti,
tsojk ja mye'ent ja nwindsøn'ajtim pøn ja øy'ajtin xmø'øyimp.

³⁸ Midi its øts idø'øn ngupijkpy, janchja'wingøjxp idø'øn t'awixy'aty ja øy'ajtin, pøni winds'i'jkyts ja', ka'ats øts ja ndajotkujk'att.

³⁹ Ka'ats adøm nwinds'i'jkyja'a'yandi midi pojñin yikmimajadaktip, tum ja'abixi adøm pøn ja janchja'win ttajujky'ajtip, jøts jade'en ja n'anmiija'win xemikøjxp nyiknitsoojkindit.

11

Ti dø'øn janchja'win'ajtp

¹ Ja' dø'øn janchja'win'ajtp ku amumjoojt tu'ugyi n'awejaxint pøni ti dø'øn yikmø'øyimp jøts ku amumjoojt nmibøjkint midi nga'ijxyindip. ² Ja yjanchja'win idø'øn ja ndeetyl'amøjtøjk yiktakajxajkti.

³ Ja janchja'win adøm xukmibøjkimp ku ja Dios ja tsajp ja naajx jøts tuki'iyi tø tyik'øyi y'ayuujkøjxp ja'ayi, jøts ja' midi ixyam n'ijxyindip ka'ap ja y'ity te.

⁴ Janchja'wingøjxp ja Abel øy ja Dios twindsø'jkøø, yam ja Caín kajade'en, paty ja Dios ja Abel tkupijkky jøts ja'agøjxp ja wyindsø'jkin tkupøjki. Ots ja Abel tø yja'oo'kni, tø ja ejxpajtin ja xemikøjxp tyiktañ ku ja janchja'win ja tmøøt'ajty.

⁵ Janchja'wingøjxp ja Enoc yiktaniwawi ja xemikøjxpit tsinqa'yin øy ja o'jkin ja tjagapaajty, jøts ja tka'ukpatnidu ku tja'ixaadyøø pø tøxi ja Dios ja wyinaty pyawa'añiyi. Yide'ents jap nøkyijxpy wy'a'ñ ku ja Dios ya naæwiiñ tyikjotkujk'ajty. ⁶ Janch tsepts jøts ja Dios nyikjotkujk'ajtin, pøni ka'ap ja janchja'win yikmøøt'aty, ja kuxi ja Dios yikpaatwa'añ, jawyeen idø'øn ja njanchja'want ku dø'øn ja jaa, jøts ku ja nayide'en tkunuñ'kxy pøn jaty ja ixajiyiyip.

⁷ Janchja'wingøjxp idø'øn ja Noé ja Dios tmibijkky, jøts tmimadøøy ku ja tyukmadooji pøni ti jaty idø'øn tunwajnip wyinaty, o dø'øn niti kyagaxi'ikñim, jøts ja børki tyik'ø'yiyii'ñ midi yiknitso'ogip wine'enin jam tyøjkjotp yjaa'y'atti. Ja yjanchja'win ja tyamøj'ajt jøts ja ttuk'ijxy pøn jaty ja pøky ttunk'ajtip, jøts nay ja'agøjxp ja Dios tyaxonda'agy.

⁸ Yjanchja'win ja Abraham yikmadooji, ku ja Dios ojts myigajpxyi jøts ja kyajp tmajtstuufty, jøts tnidsø'øn ja naajx ja et midi ja Dios ttamidsojki, øy ja tjaganijawøø pøni ma dø'øn ñijkxy. ⁹ Ja'agøjxp idø'øn ja Abraham chinqa'y jam etjotp midi dø'øn ja Dios ttaniwædsojyi ku janchja'win ja tmøøt'aty, jøts jabyøø'kxyin ja jam chinqa'y. O magama ja tyøjk tkojwidettøø sam ja tuu'yø'øbyidi. Jøts nayide'en ja y'u'nk Isaac møøt ja Jacob

ttundøø, jabi nayide'enxi ja Dios ja tyamiguy'ejxidøø ja næajx ja et. ¹⁰ Ja'agøjxp ja jade'en ttuuñ ja Abraham, ku tjøp'ijxy'aty ku tyukpaattit ja kajp midi ja Dios kø'øm yik'øyip yikpaadip, ja tsajpjotpit kajp midi tu'ugyi etp.

¹¹ Nay ja janchja'win ojts ja Sara tyukmibikyi ku ja tu'uk ja y'u'nk tpaatt ø ja wyinaty tø yja'amøji kyidakni. Pyaqjt idø'øn ja y'u'nk ja ja'agøjxp ku tjanchja'a'wiyii'ñ jade'en sa ja Dios ñimaajyøø. ¹² Ots idø'øn ja ñiya'a'y Abraham yjadyimyøja'a'yini, ojts idø'øn tnigojkteety'aty janch namay ja næxwii'ñit ja'a'y, ejxim mæadsa', uk ejxim pu' meyj'agø'øm kyamachooni.

¹³ Tum oo'køjxtits yø ja'a'y, ixä jade'en tø yikja'myatsti, jøts nika' ja ya næxwiin yikmøøgyijxy pøni ti jaty ja Dios wyinaty tø tni'adsowi; ttuk'ejxidits ja jagamyi ja yjanchja'win midi ja Dios yækwænguijxpy jøts jade'en ttaxondæktøø, jøts ja jade'en tnankñija'widøø ku ja ya næxwiin nugo ñaxti. ¹⁴ Pønts jade'en ttundip, y'ixaadyipnøm idø'øn ja' tu'uk ja kajp mæ tu'ugyi chïnaañidit. ¹⁵ Kuk ja ttajotmay'oo'knidi ja kyajp midi yiktændi, wimbejjitsik ja jadigojk nay jam. ¹⁶ Kumi øgyajpts ja jawaani ja chojktip midi dø'øn jam tsajpjotp, paty ja Dios jam a'ejxi abaadø tyik'ity tu'uk ja kajp jøts ka'ap ja tyatsø'øduñidi, kajpja'wiyidip ja'.

¹⁷ Nay ja janchja'win ja Abraham ja Dios ttukmimadoojoji ku myøkwimæa'ñ'ejxiyi jøts ja tyu'umts majnk y'amidooyiyi jøts ja Dios ja ttuktawin'oogit. Tø ja Abraham wyinaty tkupiky jøts ja tyu'umts majnk twindsø'jkin'att, o dø'øn ja Dios kø'øm wyinaty tø ñii'mxyi: ¹⁸ "Yø Isaac mets idø'øn myikmayiyip." ¹⁹ Ja'agøjxp idø'øn ja Abraham jade'en ttuuñ ku ja twinmay ku ja Dios myøk'ajtin myøji jøts tyikjujkpyøkt ja oo'kpi ja'a'y. Oo'kpi agujkpy idø'øn ja Abraham ndejint ja y'u'nk wyimbijty jadigojk øy idø'øn ja yjaga'øky.

²⁰ Janchja'wingøjxp ja Isaac t'agajpxuujky ja kunuu'kxin midi ja y'u'nk Jacob jøts ja Esaú paadidip. ²¹ Jøts ku ja Jacob wyinaty y'ookwani, janchja'wingøjxp idø'øn ja ttami'awa'ñani'ñ jøts ja José y'u'nk y'una'jk tpaattit ja kunuu'kxin. Xjats ojts winda'aky t'ajot'aty ja Dios jøts ja tyajk ojts ñadyagudijiyi. ²² Janchja'win ja José yikwajni, kuk ja israelit ja'a'y pyidsø'ømdit Egipto y'etjotp, jøts tni'ana'ami sudso ja pyajk yiktu'unt.

²³ Janchja'wingøjxpts ja Moisés ja tyeety tyaa'k yu'uch yik'ejttøø tigøøk po'; ja'agøjxp ku t'ejxti ku ja janch tsuj jøts ka'ap tsø'jkiyøø ja windsøn kyutujk pøn wyinaty tø ñimy jøts ku tuki'iyi ja mutskuna'jk y'ooktit. ²⁴ Jøts nay ja janchja'win ja Moisés kaduktsojki jøts ja Egipto windsøn ñøøx ja ta'ak tejt ku wyinaty tø ya'a'dyøjkjatni. ²⁵ Nugo ku ja nayide'en tkupiky pøni sa jaty ja myigu'uk israelit ja'a'y yiktundi, jøts ka'ap ne'egi nugo ttaxøøñ ja næxwiin'ajtin midi næxp midi tigøøpy. ²⁶ Jade'en ja wyinmaay ku ne'egi jawaani øy jøts ja Cristo o sagasa tmijatt, midi dø'øn yiknigajpx me'emp, ka'ap ja tmøjpiktaajky pøni wine'enin jam ja meeñ jøts ja pikta'aky Egipto; ja' y'awijxpy midi ja Dios mo'ojip. ²⁷ Ja janchja'win ja Moisés yiksoo'nøø jam Egipto etjotp, ka'ap ttsø'jkiyii'ñ ja windsøn y'aki, nugo ku ja tpadunguixy ja y'øwyinmaa'ñ ejximdam ja Dios ja jeexyip tyimy'ixy.

²⁸ Janchja'wingøjxp ja Moisés tyiktso'onda'aky ja paski xøøw ku tyikutujky jøts ja israelit ja'a'y ja ni'jpy ttawinja'adit ja tyøjk'agaj, jøts ja yjagyoobi majnk ka'ap ja Dios Teety y'ankilis yik'oogidit sam ja Egipto ja'a'y yjajttøø. ²⁹ Janchja'wingøjxpts ja israelit ja'a'y ttanaxti ja Tsajpts Mejy ejxim ja'a'y yø'øy tø'øts næxkjxp; kuts ja egiptit ja'a'y nayide'en tjatunwandøø winets ja ñøjøø'kxti niduki'iyi.

³⁰ Janchja'wingøjxpts ojts ja Jericó kajp ja ñawaq kyiðaqgijxy, ku ja israelit ja'a'y wixujk xøøw ja kajp tni'awidejttøø. ³¹ Jøts nayi janchja'wingøjxp ja Rahab, ja ka'ødyø'øxyøjk, ojts mør kya'øøky pøn tkamimadoodip ja myigugajp, ku ja wyinaty øy tsuj tø twindsø'øgi ja israelit ja'a'y pøn kajptøjkidi ejxpi koobi.

³² ¿Ti jaty ø njaakmadya'akp? Ka'ap ja et ja xøøw ñibaqadi ku ø nnimadyaktøkit ja Gedeón, ja Barac, ja Sansón, ja Jefté, ja David, ja Samuel jøts ja ja'a'dyi midi y'ijty ja Dios y'aaw y'ayuujk'ajtpy ku ti tnigajpxwa'añ. ³³ Janchja'wingøjxp idø'øn yø tø tmimajada'akti ja wenk kajp, jøts tiy øy tø kyudunk'atti jøts ja Dios ja pyudøjkin tø tpaatti

sə ja wyinaty tø tn'i'adsowi. Ja møj kaa jadi'iñi tø t'apanmujkidi ja y'apajk, ³⁴ jøts ja møj jøøn nayide'en tø tmimajada'akti, jøts tsujx kumy tø kya'oookti. Jøts tø yjotmøkpøkti pøn kajotmøkti, jøts ja y'awā'ambī midsep tø tmimajada'akti. ³⁵ Jam idø'øn ja tø'øxyøjk pøn janchja'wingøjxp ja ñiyaa'y tø t'ejxpæatti jadigojk jujky.

Mayts y'oo'kmidi ayo'on agujkp, jade'en idø'øn ja ne'egi ttsoktøø jøts ka'ap ja Dios yja' t'ixmajtsidøø ja'agøjxp ku ja t'awejax'atti ja jujky'ajtin xemikøjxp. ³⁶ Jøts may nayide'en yikxon tø yiktaxe'ekti jøts tø yikwopti, jøts ja puixkuwøøñ tø yikpitajkidi jøts tø yiktsumdi. ³⁷ Jøts nayide'en tø tsaga'aach y'oo'kmidi, uk tapoodits, jøts tø yikmøjwinmaaq'ñ'ejxti, jøts tsujxkøjxp tø y'oo'kmidi; jøts ja borreegi'ak jøts ja chiiibi'ak yik'ayowim tmøwidejttøø, o sagasa ja ayo'on tpaattøø. ³⁸ Ja'abi jaa'y idø'øn tø wyidetti abæk etjotp, kojpkøjxp, jøts tsaa ankjøtpy, tsaa jutjøtpy. Niwine'en ja naaxwii'ñit jaa'y ja'abi jaa'y kyapaat'atyiyi. ³⁹ Ots idø'øn yø øy tsuj tø yik'ejxti yikpaattí ku janch møj ja yjanchja'win, ka'ap yø ti tø yikmo'odi pøni ti dø'øn ja Dios tø t'uknigajpxy; ⁴⁰ pø tøxi ja ttanibiktaaqi kø'øm jawaani øy jøts ja y'øbyidsø'ømdit adøm møøt.

12

Ja Jesú adøm n'ejxpajt'ajtimp

¹ Janch mayts adøm ja jaa'y nnija'wa'andi pøn jaty ja janchja'win tø tmøøt'atti jøts ja tø tnankñigaxi'igyi. Wants adøm tmajtstuujtna'am tuki'iyyi pøni ti jaty xyikjotkøjxiimp, jøts ja pøky nayide'en nmajtstuujtint midi yjawí xyikpak'amujkna'amp, jøts yikxon njaakpadungojindit tuda'aky ja øchinaaq'yin. ² Ja Jesú adøm n'ejxpajt'ajtimp pøn ja janchja'win tyajkp jøts pøn nayide'en tjaakyik'øyip jøts tjaakyiktsujip. Tø ja Jesú jam kruskøjxp y'øøky, ots ja yjatsø'ødyuñ, ja'abi o'jkin ka'ap ja tø tmøjpikta'aky, pø ñija'wipxi ja' ku ja ayo'on ja ttanaxt jøts ja tpaatt ja jotkujk'ajtin ja xondaq'jkin; jøts ja tø y'ixa'aky yikutujkpi møøt ja Dios Teety jam y'aga'ngyøjø'øm.

³ Paty mee kidi mjotkixy ni' mga'amutskidit, ja Jesú meets ja'myats jøts ja xni'ejxu'uttit ku pojkpitumbi kyøjø'øm kawinø'øn tø y'ayo'ombaatty. ⁴ Ka'aním meets ja pøky xmøøtseptuñ jøts xkudaxit. ⁵ ¿Uk tø meets idø'øn ja xja'dyigøøñi sa' adøm Dios Teety y'u'ngin xja'ane'emyindi? Pø yide'enxi jap jaabyety nøkyijxpy:

U'nk, kupøk ja ayo'on midi ndaniguejxpy jøts mdsinäa'yin xyiktigatst, jøts kidi x'ayooji ku me n'ojt.

⁶ Pø tum ja'axi ots ja chinäa'yin tigach ndamidsøjkpy pøn jaty ø ndsøjkpy, jøts ja ayo'on nmø'øy pøn jaty n'u'nk'ajtpy.

⁷ Midani meets idø'øn ja ayo'on, pø ja'agøjpxxi meets ja Dios ja mmø'øyi ku y'u'nk y'unä'jkin mdsøkyidi. ¿Uk jaa dø'øn ja jaa'y pøn nijuuni ja tyeety tø kyakajpxwiyi?

⁸ Pøni ka'ats meets ja Dios mgajpxwiyi sámi dø'øn ja y'unk y'unä'jk ja ttamidsøjk, mga'u'nktejipts meets idø'øn ja', wenk u'nk meets ja mdijiyi. ⁹ Nayide'enxi mutskyi ja ndeety ndaak tø xkajpxwiyi, jøts adøm ja y'lijty øy tsuj nmigajpxyindi, yayits ja y'ana'amin ja yjatundi naaxwiiñ. ¿Sudsots adøm idø'øn ja Dios Teety midi jam tsajpjotp ngagupøjkint ja kyajpxwejin? Pø ja jujky'ajtinxi adøm ja xukpaatwa'animp.

¹⁰ Ja'ayi adøm ja ndeety ndaak xakajpxwejndip pøni sudso dø'øn ja tja'gyukidi ku ja tsinäa'yin tyiyi ya naaxwiiñ; kuts ja Dios x'ane'emyindi, tiyts ja y'ane'emy, jøts ja' ja xani'ana'amin dip sudso ja wa'ats'ajtin nbajtint nayide'en sam ja'. ¹¹ Nipøn ja ayo'on tjanchjagatsøky ku ja yikpaatty, janch møk ja yikjawí; pønts ja ayo'on pønts ja kastigi tpattip, ku wyejtí kyajti, ja'ats idø'øn ja chinäa'yin tiy tsuj tyikyø'ødyip, ka'ti, ka'sa, ka'ap ja tsep.

Ja ayo'on ku ja Dios kyajpxy kyayikmimadøy

12 Yikmøkpøkti mgø' mdeky pøni tø ja y'anuu'kxyinidi. **13** Ixa'adi ja tiy'ajtindi jøts ja mmigu'uk pøn ja yjanchja'win kamøktinim mba'ejxiyidit jøts ja kyatuu'tigø'ødyit, jøts ja jade'en ne'egi yjotmøkpøktit.

14 Øy tsujim ja mdsinaaq'yiñ xyikyø'ødyit, tuda'aky ja jaal'yiñ nüduki'iyi mørøt mdsøønidit; ku wyinaty jade'en mgajaq'yi'atti sudsots ja Dios x'ejxtit, pø ka'axi jadi'iñi nugo ñiyik'ixy ñiyikpaaty. **15** Yikxonim wanidi, ejxim xka'ukpøtnidi ja kyunuuk'xin midi ja Dios pya'ayo'ajtingøjxp mmo'owajnidip, øy ja jade'en tø yja'ukwa'añ ku ja mbudøkiyidit; kidim ta'am ujtsin mnabyikta'agyidi midi pa'amdump jøts ni xkayiktsokmi ja mmigu'uk. **16** Kidi nugo mnamyøøt'atyidi pøni ka'adam ja xnuyaq'idi xnido'oxyidi, tum ja Dios yja' ne'egi mjotmay'attip; kidi Esaújin xundi pøn nugo y'u'nk ttaguyajt ja yjagyoobi, tuktexy ja tokx ja'ayi ttagugøøy. **17** Mnijawidipxi ja nayide'en ku ja Esaú ja tyeety kya'ukmøø'ñiyi ja kunuu'kxin ku ja tja'uk'amidoonaq; øy ja wyinmaaq'ñ ja tja'uktayaaxnaq ni sudso ja kya'ukyikmøøñaq ja kunuu'kxin.

18 Ka'anim meets idø'øn ja Dios myøk'ajtin nayide'en xpaajti sam adøm ndeety'amøj t'ejxti ku ja kojpk Sinaí ñitøøwyidity. Ni ja xaachkoots meets xka'ijxñim ma ja anaaw ja wiidsuk adsø'jkibim wyidity, **19** jøts nayide'en ka' xmadowdinim ja pujxujx midi yjawi xyiknajtimp ku ja nmado'owint, jøts nika' ja ayuujk tø xmadowdinim janch møk midi dø'øn kyamidanaadyi ja jaal'yi jøts yjanuu'kxaknidi, jøts jade'en jya'ukyikmigajpxnidit. **20** Ja'agøjxp idø'øn ja jade'en ku ja adsø'jkibim ja kutujk yikmøødyi midi wamp: "Pøni pøn yø kojpk tyømpy pyatpy yika'tspa'ookp iinet ja', uk yikumba'ookp øyi yjajiyuki." **21** Janch adsø'jkibim idø'øn ja t'ejxti tuki'iyi, ja sa Moisés paat kø'øm wyaañ: "Xjanchyikmi bejpnip øts ya'at et."

22 Ka'ats meets, ja Dios kyunuuk'xyet jade'en tø xpaatti, jabi jokujkxi meets ja Dios ja yikjujky'ajtpi y'øy'ajtin tø x'ejxi mørøt ja y'ankilis kamachooni **23** pøn ja Dios twin'øøgunajxtip. Tøts nayide'en xpaatti pøn ja Cristo tø tjanchja'wimyidi pøn ja ñits'o'ok'ajtin abaqadi awejxnidip. Ja Dios meets idø'øn tø xwingunøjkxidi midi dø'øn niduki'iyi ttiiidyungøxp, jøts ja øyjaq'yi'oo'kpi y'anmija'win midi ja Dios jam mørøt chinalañidi, nayide'en meets ja mørøt ja winmaaq'ñ xyikyø'øñidi. **24** Jøts ja Jesúz tø xpatmidit pøn jam Dios Teety wyingujkp xkugajpxindip pøn ja ñi'jpy xnitanaaq'yiñidip. Ka' xukpøky'ajtyim ja y'o'jkin, ja maa'kxujkin ja ne'egi yajkpy jøts ka'ap ja Abel y'o'jkin jade'en.

25 Paty idø'øn yikxon x'ejxtit jøts ja kyajpxy y'ayuujk xku'oojkidit, pø kuwanixi ja y'ayo'ombaatti pøn jaty ja Dios kyugajpxy tkamimadoodøø. Jawaani kajaats adøm xpaat'ajtint ja ayo'on, pøni ka'ap adøm ja Dios kyajpxy nmadooja'am ku adøm ja tsajpjotp kø'øm xjamigajpxyim. **26** Ojts idø'øn ja møk ujx ñajxy ku ja Dios kyajpxy jam Sinaí kojpkøjxp. Yide'en ixyam ja y'ayuujk wyaañ jadigojk: "Ku øts wyinaty jadigojk ja ujx nyikmiñ ka'ap ja naajx ja'ayi y'adø'øtst, nayide'enxi ja tsajp y'adøtsmit." **27** Ku dø'øn ja Dios wyaañ ku tyik'adø'øtst ja'ayi jadigojk tuki'iyi, ja' idø'øn ja tyijpy ku ja tuki'iyi tyikudigø'øty midi jaty jawyeen tø tyik'øyi. Ka'ats ja sa yjattit midi xemikøjxp ja chinaaq'yiñ tø yiktanibiktaagi. **28** Ja'abi øy'ajtints adøm idø'øn ja Dios tø xamidsøjkym, ka'ats idø'øn ja nijuuni sa yjatt, xemikøjxp idø'øn ja y'ett. Paty adøm ja Dios ngajxajkint, jøts øy tsuj nwindsø'jka'ant pøni sa dø'øn ja pyaat'atyi jøts pøni sa dø'øn ja ttsøky; **29** pø ja' kuxi adøm ja nDios jade'en yikwindigøy sami jøøn.

13

Susdo tsinaaq'yingøjxp ja Dios nwindsø'jka'ant

1 Kidim xja'dyigøydi, ejtpim mnachokidit xem yam Cristo køjxp. **2** Kidim xja'dyigøydi, jøts ejtp xtøjkmo'odit pøn jaty mdøjkjotp ja'ttip, pø mayxi jade'en tø yjatti ku ja jabyøø'kxy ja tyikpoo'kxti, ja Diostam idø'øn ja y'ankilis ja yikpoo'kxtip øy ja tjaganijawidi.

³ Nayide'en ja tsumyja'a'y xja'myatstít ejximdam meets jeexyip mdsumyi. Ja'myatsti pøn jaty ja chinqa'yin tø tkuwanjatidi jabi mnija'widipxi pøni sa dø'øn ja'abi ayo'on.

⁴ Yikxonim x'ejx'ettit m'amajstk'ajtin jøts øy tsuj mnamyøøt'atidit, tyiidyumpy ja Dios ja wyinaty pøn jaty namyøøt'atidip jadi'iñi yam ja tkaniyaa'yí uk tkanidø'oxyi.

⁵ Kidi ja meeñ ni ja pikta'aky nugo mganadyapikmyo'ojudit; tajotkujk'atti pøni ti jam mmøøt'ajttip pø tøxi ja Dios wya'añ: "Nijuuni me ngaja'dyigø'øty, ni nga'ixmatst." ⁶ Paty adøm nwa'anint jotkujk:

"Ja ndeety'ajtim øts idø'øn xpudøjkip,
ka'ap øts ja ndsø'øgit pøni sa xunwaa'añ tu'uk ja ja'a'y."

⁷ Kidi xja'dyigøydi pøn jaty tø mgajpxwiyidi jøts ja Dios y'ayuujk tø mdukmadøyidi; pawinmaydi sa ja chinqa'yin tø tyikøxti tyikubatti, jøts tundi jade'en sa ja yjanchja'win ja'adi.

⁸ Tu'ugyi dø'øn ja Jesucristo y'ity, nay ja' jekyip, nay ja'ats ixyam, nay ja'ats wyinaty xemikøxp ejtp. ⁹ Paty idø'øn xkamibøktit pøni ti jaty abiky jøts tigach mjayiktuk-madoodip. Dios y'øy'ajtingøjpxi ja anmija'win y'øy'aty jøts ka'ap ja ja'agøxp ku yikpaduñ sudso kya'pxy ja ka'qyin ja uujkin, jabi nijuuni xi ya'atpi tsinqa'yin ja øy'ajtin tø tyukpaadyidi pøn jaty ja øy tjanchjabadundip.

¹⁰ Jawaani øy adøm nwindsø'jkin jøts ka' mibaqat twindsø'jkin'attit ja møjteetywindsøndi pøn ja møjaa'gyutujk tyiktundipnim. ¹¹ Ku ja møjteetywindsøn tyoxti ja jiyujk ni'jpy Amaagyunu'u'kxy Tøjkjotp jøts ja pøky wya'atst, kajp pa'äm ja jiyujk nne'kx ja tyiknøjkxti jøts ja jam tyiknitøödyi. ¹² Nayide'ents idø'øn ja Cristo kø'øm y'ø'jky kajp pa'äm jøts ja na'xwii'ñit ja'a'y ttagunu'u'kxy ja kyø'øm ni'jpy. ¹³ Wants t'ixmajtsnandi ja møjaa'gyutujk jøts ja Cristo n'anøjkxandit, øy ja sa njaguwanjajtandi sam ja yjajty. ¹⁴ Pø ka'axi adøm ya na'xwii'ñ ja tsinqa'yin xemikøxp nmøøt'ajtyindi, n'ixa'ayindipnimxi adøm ja' midi dø'øn me'empním ja'atpnim. ¹⁵ Ja Jesucristo adøm ja y'o'jkin xpudøjka'amp jøts ja Dios Teety ejtp nyikjotkujk'ajtint ku ja kyø'øm U'nk ja ndawindsø'jka'ant; jøts nayide'en ja Dios ja n'aqw ja n'ayuujk ndadaxondaqjkint. ¹⁶ Jøts kidi xja'dyigøydi ku ja Dios nayide'en twindsø'jkinjawi ku ja mbikta'aky xem yam mnadyabudøkiyidi.

¹⁷ Mimadowdi pøn jaty mgajpxwejtidip; pø ja'axi dø'øn m'anmija'win t'ejx'ejttip jøts ni'jaa'widip ja'ku ja Dios ja wyinaty nay ja' tyamachidi. Pudøkidi jøts jotkujk mmøøtunidit, kidi ayowim xundi, pø ni meetsxi wyinaty jotkujk mgatsøoni.

¹⁸ Ni'amido'ojik øots, nibøktso'owik øots, ni'tiixi ngapøkyja'wi jøts jade'en øots ja nd-sojkin wya'añ ku ja n'anmija'win wa'ats jade'eñim y'ett. ¹⁹ Tundi may'ajt jøts øts jawaani mok xni'amidoowidit jøts wyinaty nnabyaqatkojma'andi tsojk.

Yikyajkp ja kunuu'kxin jøts ja kajpxpoo'kxin

²⁰⁻²¹ Ja Dios Teety, pøn ja øy'ajtin tyajkp, ja' mgunu'u'kxidip mguwa'qnidip, jøts nwindsøn'ajtim ja y'o'jkin mdabudøkiyidit jøts øy tsuj mdsøønidit mdanidit jøts ndungøjxindit pøni ti tø xamidsøjkyim. Mutsk borreegi u'ngin adøm idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo x'ejx'ijtyindi pøn ja ni'jpy tø tyaky jøts ja Dios Teety kyajpxy tø tyik'adujki, pøn adøm idø'øn xkøjø'ømit'ajtimp, øy ja ti xmø'øyint pøni ti jaty ja xamidsojkiimp. Øy'ajtin agujkp ja Cristo xemikøxp y'ett. Jade'en idø'øn ja y'ejxi.

²² Migu'uktøjkti, tuda'aky waani ya'at nøky xpa'ejxit jøts xja'gyukidit ti dø'øn nda'ana'amdip. Winmadowdi waani ya'at ayuujk, øy idø'øn yø wine'en kyidyimgyajaaji.

²³ Ni'jawidi ku adøm nmigu'uk Timoteo tø pyuxøjktøjkpiidsimy; pøni nabyaqat tip øø pojñ, nmøøtnøjkxp øts ja wyinaty.

²⁴ Kajpxpoo'kxti pøn jaty m'ana'amido'øp jøts ni'duki'iyi ja janchja'wibitøjkti. Nayide'en mguejxyidi ja kajpxpoo'kxin ja Italiit ja'a'y.

²⁵ Mbøattip ja Dios kyunu'u'kxin ni'wine'enin jam mdsøønidit. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA SANTIAGO YJAAY

Ku ja Santiago tnijayi ja israelit jaa'y pøn tø ñawyq'kxniyidi

¹ Santiago'ajtp øts. Øts ja Dios Teety, øts ja nwindsøn'ajtím Jesucristo nmidumpy. Ixyam mee nnijayi jøts øts ngajpxpø'kxy nidukil'iyyi ja israelit jaa'y pøn jaty tø choondi ya jøts tø ñøjkxti tsinaabyi abiky tsoo.

Ja wijy'ajtin ja nija'win midi ja Dios yajkpy

² Meets migu'uktøjk, mbaaqat'ajtip meets ka' ti xkumayjawidit øy yjadyimyiñ o midi ayo'on. ³ Nnija'windipts ku ja ayo'on ja myiñ, jade'ents ja Dios x'ejxit xniya'wint ku tu'ugyi ja nwinmaaq'ñ nyik'ijtiyindi, kuts ja Dios amumjoojt njanchja'windit jøts jade'en'ampy ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin njagyajpindit. ⁴ Øy ka'pxy yikxon mwinma'adyit, winets nayide'en yikxon mwimbidsø'omxiyidit ja m'owyinmaaq'ñ jøts xjagyaptit ja ja'gyukin, kidi mwa'aandi jøts ku ti mga'ijtxyidi.

⁵ Jøts pøni jats meets winaqagin pøn ka'ejtxidip ja wijy'ajtin, ja ja'gyukin, amidowdits ja Dios jøts ja mmo'ojidit, pø ja'axi tuki'iyyi tyajkøjxp, ka'ap ja ti t'ama'at'aty jøts ka'ap ja ti tyamigajpxy. ⁶ Ja'ats idø'øn tsojkip jøts tu'uk amumjoojt n'amido'owint, ka' nwinmaaq'yint majtsk aaw majtsk joojt. ⁷ Pøni pøn jade'en winmaapy, ka'ap ja Dios ja ti y'ukmø'øñiyit, ⁸ ja'agøjxp ku ixyam ti t'uktsøky jøts jabom ja wyinmaaq'ñ tyiktigatskojmi, ka' tu'ugyi ja wyinmaaq'ñ tyik'ity.

⁹ Jøts pøni pønts ayoop winmaapy, pøn tpaduujnidip ja Dios yja', jotkujk idø'øn t'ejxnidit, tyaxonda'aktip idø'øn ku Dios nøjkx wyaqadso'oniyidi jøts ja yiknitso'ok'atidit.

¹⁰ Jøts nayide'en pøni jam pøn kumeeñ'ajtp jøts pøni pyaduujnidip ja Dios yja', jotkujk idø'øn ja ñayjawiyidit øy myeeñ ja yjagayiktamø'ejxti. Jabi yiknitso'ogidipts ja Dios ja' ku wyinaty twingunøjkxiñidi. ¹¹ Tigøøpy ja kumeeñ jaa'y ja myeeñ ku ayo'on myiñ. Nayide'en ñamyayi yjaty sám ja ujts piyy u'ngin yjaty ku ja xøøw cha'ayiyi jøts ja tyøtskøjxni ja pyijy.

Ku ja ka'øybi x'amutsk'ejxwa'añindi

¹² Janch jotkujk meets ku tuda'aky mjaaq'y'atti øy ja ayo'on xjapaatt; ku jade'en mmajada'akti, winets ja mmø'øyidi ja Dios ja jujky'ajtin midi xemikøjxp, midi ja Dios mdamidsojkiyidip, jade'en'ampy ku ja Dios xtsojkti. ¹³ Ku pøn ñayjawiyi ka'øybi ttunwa'añ, kyø'øm winmaaq'ñ ja yiktump, ka'ap ja Dios yø'øbi winmaaq'ñ tyaky; ka'axi ja Dios twinmaaq'ñ'aty jøts ja axøøkpí yiktu'unt, jøts niþøn ja jade'en tkawinmaaq'nmyø'øy jøts ja jade'en ttu'unt. ¹⁴ Ku pøn jade'en ttunwa'añ ja ka'øybi, kyø'øm winmaaq'ñ, kyø'øm tsojkín ja jade'en pyadundip. ¹⁵ Yø'øbi ka'owyinmaaq'ñ, pøky yø'; jøts ku ja pøky yikmøølaty, ja o'jkin tigø'øyin ja yajkpy.

¹⁶ Migu'uktøjk, kidi mnawyin'iiñidi; ¹⁷ tuki'iyyi ja øybi tsujpi midi nmøøt'ajtyindip, Dios yø tyajkp, tøxi ja tpikta'aky ja jaj ja tøø'kx jam tsajpwemp. Tu'ugyi ja', ka'ap ja tyigach. ¹⁸ Tø ja Dios xmø'øyim ja øy'ajtin midi xemikøjxp ku njanchja'wa'am ja kyajpxy ja y'ayuujk, ja tiibyi ja janchpi, ja'agøjxp ja jade'en ttuñ jøts adøm nyikts'o'ondak'okwa'qanint pøn ja pyabøjkpi'ajttip, sám ja ttamidsøkyin.

Saqipaduñ ja Dios yjanchja'win

¹⁹ Paty, migu'uktøjk, njaaqknigajpxy jøts tuda'aky mjaaq'y'attit. Yikxon xmadow'ettit ja mmigu'uk sa wya'añ, kidi mnay'øøjyidi, jøts kidi mmigu'uk xmi'ambøkti.

²⁰ Nisudso'ampy idø'øn ja Dios xkadajotkujk'ajtyindiku ja nmigu'uk nmijot'ambijkyindi.

²¹ Paty mastu'utti tuki'iyyi midi ka'øy, ja ka'owyinmaaq'ñ jøts ja ka'ødyunk. Møj pikta'akti

yikxon ja Dios kya}pxy midi tø myiktukmadøwdi; pø yø'øxi tyanits'o'ok'attip ja n'anmijä'windi.

²² Padundi dø'øn pøni sa jaty ja Dios kya}pxy wya'añ, kidi ja'ayi nugo xmadøwdi. Nawyin'øø'nindip nugo ku ka'nbadu'unint. ²³ Pøni pønjade'en adøtsp, jade'en ja ñamyayi n'ukpiktajkint ejxim ja ja'a'y pøn tku'ejxip ja wyeen ja y'aaw jøp ejxjøtpy ²⁴ jøts ku ka' wya'adsi. Ku ñijkxy, ka' tja'myech jøts wyimbujt. ²⁵ Jotkujk idø'øn ja ñayjäwiyidit pøn ja Dios kyutujk tpaduuujnidip midi xyik'awa'atspidsø'ømimp, ka'ap ja ja'ayi nugo tpatmadøy.

²⁶ Pøni mwändip jøts ja Dios yja' xpaduuujnidit, jøts nay jatyi ja mdoojts nugo xyik'awidetti yam nadyiyi ja Dios yja' xpaduuujnidit, jade'ents nugo mnawyin'iiñidi jøts ka' x'ukpadunidi jade'en. ²⁷ Ja' ja Dios Teety kyupijkpy ku nbudøjka'ant ja ku'øky'u'nk jøts ja ku'øktyø'øxy pøn ayoodip, jøts nayide'en ka' nugo nbøktyu'unint ya naxwiiñ.

2

Ka'ap pøn ñay'øy'ejxidit kyanay'øy'ejxidit wan tjapøni

¹ Meets migu'uktøjkti, pøn jaty tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ku ja w'a'adsi ku ja myøji, kidi meets pøn x'øy'ejxti xka'øy'ejxti wan tjapøni. ² N'ukpiktajkimp tu'uk ja madya'aky, pøni tøjkidip ja ja'a'y jøp ma meets mnamyukyidi, tu'uk kumeeñ ja'a'y janch xyøxy janch wyeti janch ñaqamyi, jøts jadu'uk ayoobi ja'a'y nippach ixpach, ³ jøts ku ja'ayi øy tsuj xkajpxpoo'kxti, ja' pøn janch kumeeñ pøn janch xyøxy, jøts ja øybi tsinaabyajt xmo'odi, jøts ja ayoobi xkamøjpiktajkti jade'en xnøjmidit jøts wan ttani uk najxkjxxy chøønit, ⁴ pø yide'en'ampxyi yik'ixy yiknijäwi ku tu'uk x'øyjäwi jøts jadu'uk xka'øyjäwi. Ka'ap jade'en y'øyi, mbøktyundip jade'en.

⁵ Ukmadøwdi, migu'uktøjk, jøts ja'gyukidi ya'at: Ja ayoobi ja'a'y pøn ejtip ya naxwiiñ, ja' idø'øn ja Dios Teety tø wyl'ijxyidi jøts ja tjanchjawidit ja Dios yja' jøts yikmo'odit ja y'øy'ajtin midi ja Dios ja yja'a'y tyanitanaapy, pø tøxi ja ttamidsøky jøts ja tmo'ot pøn tsojkiyip. ⁶ Jøts meets, jade'en meets ja ayoobi ja'a'y nugo xtsø'ødyundi ku xkamøj'ejxti. Nayide'en meets ja kumeeñ ja'a'y mjatu'umiyidi ku myikni'øø'nidi jam kudunk wyindump. ⁷ Yø' nayide'en tka'ødyejtip tka'øñimadyaktip ja nwindsøn'ajtim Jesus pøn adøm xyiknitso'ok'ajtindip.

⁸ M'øy'adøtsp meets wyinaty pøni mbadundip ja Dios Teety y'ana'amìn midi yide'en wamp: "Tsok ja mmigu'uktøjk, windsø'øgi ja mmigu'uktøjk, jade'en xtsokt jøts jade'en xwindsø'øgit sa kø'øm mnachøkyi jøts sa kø'øm mnawyin'dsø'øgiyi." ⁹ Pøni jamts meets ja mmigu'uktøjk x'øy'ejxti xka'øy'ejxti wan tjapøni, mbøktyundipts idø'øn jade'en, ka'ap ja Dios y'ana'amìn jade'en xpaduuujnidit. ¹⁰ Øy ja Dios kyutujk ka'pxy njabadunwa'añindi jøts jam tu'uk y'ana'amìn kyayikpaduñ, pøktyu'unindipts adøm idø'øn ku ka' ka'pxy yikpaduñ. ¹¹ Nay ja' midi tyikutujk, jøts yide'en ñiimy: "Kidi mmigu'uk ñiyaa'y ñidø'øxy xpøjkxi", nay ya'at tyikutujkmaa jøts: "Kidi myikja'a'y'øky." Øy pøn ja myigu'uk ñidø'øxy ja tjagapøjkxi jøts ja ne'egi yikja'a'y'øky, pøktyumps ja jade'en ku ja Dios yja' ka'pxy tø tkabduujni. ¹² Øy yikxon ngajpxint ndu'unint sám ja Dios ttsøky, jabi nay ja'abi kutujkxi xiidyu'unimp midi ja nitso'ok'ajtin nayide'en tyajkp. ¹³ Pøni pønts ja myigu'uk tø tka'ayo'ixy, nayide'ents ja Dios ja nøjkx ka'ayo'ijxyim tyiidyuñiyi; pønts ja myigu'uk t'ayo'ejxp, pyaatpts ja' ja øy'ajtin ku ja tiidyu'unin ñæxt.

Ja janchja'win jøts ja ødyu'unin

¹⁴ Migu'uktøjkti, ¿ti ja ñiwyä'ant ku ja'ayi nwa'añim ku ja Dios njanchja'wa'am jøts nika'ap ja øybi n'ukpadu'una'am? Ka'ap jade'en ja nitso'ok'ajtin nbøajtint.

¹⁵ Ku n'ukpiktajkint ku tu'uk nmigu'uk ti kya'ijtxy ejxim ja kyaaky ja wyet, ¹⁶ jøts nnimaa'yint: "Mbaatp ja mwet ja mnäqamy ja mjii'kxy", jøts ka' ti nmø'øyint pøni ti

yjatsøjkpy. ¿Ti ja ñiwyä'ant jade'en? ¹⁷ Ku ja Dios njanchja'wa'am jøts nika'ap ja nmigu'uk n'ukpudøjkïñam, ka'ap ja janchja'win jade'en tyuñ.

¹⁸ Jamts pøn jawamp: "Mets ja Dios mjanchja'wip, jøts ka'ap ja mmigu'uk xpudøki; jøts øts, øy øts ja Dios ngajanchjawi, nbudøjkip øts ja nmigu'uk." Jade'en'ampyts idø'øn ja janchja'win yik'ixy yiknijawí ku nbudøjka'am ja nmigu'uk, kuts ja nmigu'uk ngabudøjka'ant nisudso'ampyts ja Dios jade'en ngajanchja'wa'andi. ¹⁹ Mjanchja'widip meets ku jaa tu'uk ja Dios, øyi jade'en; nayide'enxi ja miku' tjanchjawí ku jaa ja Dios, kyudsø'jkipts ja!. ²⁰ Kidi nugo mgujuun'aty, ¿ka' xnijawí ku ja njanchja'win jade'en wyingaxi'iky ku ja nmigu'uk nbudøjka'ant? ²¹ Jade'en'ampy ja n'apteety'amøj Abraham ja Dios kyupøjkí ku ja tpaduuñ sam ja Dios ttsøkyin jøts ja y'u'nk Isaac ttamiyoxt. ²² Ja'gyukidi meets jade'en jøts ku ja Abraham jade'en tnankyl'ijxyi ja yjanchja'win ku jade'en tpaduuñ, jøts jade'en ttuk'abaqty ka'pxy ja yjanchja'win. ²³ Y'abaqyt idø'øn jade'en ja Dios kyajpxy ku wyä'añ: "Ojts ja Abraham tjanchjawí ja Dios, ja'ats ja Dios y'øyja'wiyi'ñ jøts ja ojts tkupiky." Paty ja Dios myigu'ukjawiyi ja Abraham.

²⁴ M'ejxtip mniija'widip ixja sa ja Dios tkupiky ja jaq'y ku ja tpaduñ, jøts ni kidi ja'ayip tu'ugyi sam ja yjanchjawi. ²⁵ Nayide'en ja ka'ødyø'oxy Rahab ja Dios kyupøjkøø jade'engøjxp ku ja t'ødyuuñ ja Dios kyugajpxy; ku tjønmøøy ttøjkmøøy jøts abiky tyuu' ttajøpkajxiyil'ñ ku ja myidsep wyinaty pyayø'oyi. ²⁶ Ka'ap jade'en tyuñ ku ja Dios njanchja'wint ku ngabadu'unint sam ja ttsøkyin. Jade'en ja tpaqty sam ja jaq'y'øøgyin, ka'ap ja ñine'kx tyuñ ku y'anmija'win kya'uk'ejtni.

3

Sam nugo yø toojts yiktakajpxy

¹ Meets migu'uktøjk, ka' pyaqat'atyi jøts mee niduki'iyi myik'ixpøkt. Pøn t'ejxtip pøn tnijä'widip, ja' ka'pxy tpadundip. Nay jade'ents ja møk yiktabayø'ødyit ku ja ka'pxy tkabadu'undit. ² Tum jade'en ja tundigø'øyin yikjagyepy; winaagin ja' pøn katundigøødyip kakajpxigøødyip, ja' idø'øn janch'øy jaq'y ku ja tpaduñ ku ja ñay'ejx'ityiyi. ³ Jade'en'ampyts ja kawaqay kyajpxy kyupiky ku ja axots tmøøt'aty y'aawjøtpy midi yikwa'k'øyip, øy midi'ampy nduknøjkxint. ⁴ Ku n'ukwinma'ayint nayide'en sam tu'uk ja bärki yø'øy; øy janch jamøj ja' jøts ja poj ja wyetsmiñi wyetsxøpyi, mutskts ja puju'nk midi ja jaq'y yikyø'øpy, jøts ja tyikyø'øy pøni ma ja ttsøky. ⁵ Nayide'en yø toojts; win'ii'nxyip ja' midi xyikajpxigø'øyimp. Jade'en yø' kidim ja jøøn tyøøbyikyin jøts ja tyøømyøji, jøts ja et tyøøyi. ⁶ Jade'en yø toojts ejxim ja jøøn tyøøyin. Yø' amuum xyikma'jtimp ku xyikajpxigø'øyint xyiktundigø'øyint. Miku' yø jade'en xuktu'unimp. ⁷ Yikyujpy ja jaq'y o midi jiyujk, wan tjooni wan tsaq'ñi jøts ja' midi tsinaadyip meyjotp. ⁸ Ka' pøn mibaqat jade'en ja toojts tmimada'aky, tundigøøpy yø nugo. ⁹ Nayi toojts xyikajpximp ku ja Dios nja'myejchim n'ajot'ajtyim, nayø'øts ja nmigu'uktøjk xukmigajpxigø'øyimp, Diosts jade'en ñamyayi nmigajpxigø'øyimp ja y'agojnajxy midi kø'øm tø tpikta'aky. ¹⁰ Nayi aawjøtpy pyidsimy ja øgyajpxy tsujkajpxy, jøts nay jaayi pyidsimy ja axøøkajpxy. Migu'uktøjk, ka'ats idø'øn jade'en yjapqat'atyi. ¹¹ Ku n'uk'ejxit mä ja wa'qats nøø pyidsimy, tu'ugyi xi ja wyä'atsnøø'aty, ka'ap jam ja tyä'mtspi, ka'ap jam ja pyä'akpi. ¹² Migu'uktøjk, ñm'uk'a'ejxip meets tyøømit jam iigi kipkyøjxp ja wenk tsä'am? Ka'axi mibaqat nayide'en ja nøø pyidsimy jam nøømu'utjotp ja tyä'mtspi ja pyä'akpi.

Jaja'gyukin midi ja Dios yajkpy

¹³ Pøni jap pøn tnimadøy tnijawí, wan tnankyl'ijxyi sa ja y'øy'ajtin ja y'øyja'a'y'ajtin, wan jade'en ja ja'gyukin tyiktuñ jøts ka' ñamyikaxit. ¹⁴ Pøni ja meets ti mnadyami'ama'at'atyidi ku nugo kø'øm jade'en xwinqaq'ñ'atti, ka' ja ja'gyukin jade'en xnankyl'ijxyidi, taay yø jade'en pyidsimy. ¹⁵ Ka'ap ja Dios jade'en xuknija'wim jøts

jade'en n'adøøjtsint, ja' jade'en adøøtstip pøn ka'øyjaaq'dyi ku ja miku' jade'en tyuktuñidi.

¹⁶ Ma' y'ity ja wìndi'iñ'ajtin jøts ja nadyami'amaq'at'ati, nay jam y'ity ja tsep jøts o ti axøøk'ajtin. ¹⁷ Pøn ja ja'gyukin ja Dios møøjyip, ja'ats øyjaaq'y'ajttip, wa'ats chinqaq'yin ja tyiknaxti; ka'ap cheptundi chepkajpxti, myøøt'ajttip ja tuda'aky'ajtin jøts ja ja'gyukin. Tsaach'ejxtip jøts ja øy'ajtin ttundi; ja myøkwimmaaq'ñ pyadundip, ka' twindaqay'atti ja wyinmaaq'ñ. ¹⁸ Pøn tja'gyukip tkajpxkukip, ja'ats ja øy'ajtin ttukpatp ja myigu'uk.

4

Ka' nminamyaa'yint ja ka'øy'ajtin midi ya naxwiin

¹ ¿Ma chøøñ ja tsep ja aka midi mdundip? Kø'ømyi xyiktso'onda'akti ku ti mnadyami'amaq'at'atyidi. ² M'animpy m'adsøjkpy pøni ti mmigu'uk myøøt'ajtpy, kuts ja xkapaq'atti winets ja tsep xyiktøkidi, jøts jade'ents ja mmigu'uk xyik'oookti. Ka'ap agujk jotkujk m'etti ja'agøjxp ku ja Dios xka'amidowdi xkabøktsowdi midi mdsojktip. ³ Pøni m'amidooodip mbøktssoodip jøts ka' myikmo'odi, jade'engøjxp ku øy ka'øy x'amidøwdi jøts xyiktunwa'andi nugo ma' ka' pyaqat'atyi. ⁴ ¡Meets mga'owyinmaadyip! ¿Ti kidi meets xnijawi ku øy møøt nnayja'win ja' midi ja Dios kyatsøjkpy, jade'en'ampyts idø'øn adøm ja Dios nmidsepøjkna'am jøts nga'ukja'myajtsna'am? ⁵ Yide'en jap nøkyijxpy wya'añ: "Øy xtsojk'anajxyim ja Espíritu Santo midi ja Dios xukmi'ejtimp jøts ka' t'øyjawi ku wenkpi nbadu'unint." ⁶ Dios ne'egi xmay'ajtimp xpudøjkimp sám ja kyajpxy ja y'ayuujk yide'en wya'an: "Myi'ambijkpy ja Dios pøn namyøjpiktaajkiyip; pønts tuda'aky'ajtp øy'ajtp, pudøjkkiyipts ja Dios ja'." ⁷ Amumjoojt mnadyamioxit ja Dios. Møk wìndanidi ja miku' jøts mniwøq'adsiyidit. ⁸ Wìngunøjkxidi ja Dios jøts ja ne'egi mnimeniyidit. Yikwa'atsti ja mbøky, meets, ku nugo ja Dios majtsk'aaaw majtskjoojt xtsokti, ku xpadundi nayide'en ja ka'øybi. ⁹ Jotmay'ookti, taya'axti ja mbøky. Kidi jotkujk mnayjawiyidi ku tø mbøktyundi. Yikmendi ja mwìnmaaq'ñ jøts xjagyaptit ja jotmay. ¹⁰ Nabyikta'agidi yik'ayowim nwìndsøn'ajtim wyingujkp, jade'ents ja ñitso'ok'ajtin ja møj mmo'ojidit.

Ka' nugo nbayø'øyint ja nmøøtjanchja'wibi

¹¹ Meets migu'uktøjk, kidim mnabyagajpxyidi nìdu'uk ja nìdu'uk. Pønts jade'en pagajpxp, pønts ja myigu'uk jade'en tpøky'ejxp, ja Dios ja kyutujk ja jade'en wyindsojip ma' wya'añ jøts ku ja nmigu'uk ndsojkint, tiidyumbits ja ne'egi nugo ñabyikta'agyi jøts ni tkabaduñ kø'øm ja kutujk. ¹² Tu'ugyi ja' pøn ja kutujk tmøøt'ajtp, nay ja'ats xpayø'øyimp, ja'ats nayide'en xyiknitso'ok'ajtimp, nay ja' xyikwindigø'øyimp. ¿Mbøn mets ku xpøkpyayø'owya'añ ja mmigu'uk?

Ka' yiknijawi pøni ti memp jabom wixøjkp

¹³ Ukmadowdi meets sa x'ukwìnmaydi: "Jabom wixøjkp njaa'mint abikyajp jøts jam tukjumøjt n'ejtint. Najxint ndøjka'ant, jamts ja meeñ jade'en nbøajtint", ¹⁴ nipøn tkanijawi pøni ti memp kidøjk jabom wixøjkp. Jade'en adøm n'ijtyindi ejxim ja yoots n'ejxint, jøts nay jaayi n'ejxint, tø tyigøøgyoimi. ¹⁵ Yide'en ne'egi mwa'andit: "Pøni xpudøjkimp ja Dios, winets jade'en ndu'unint pøni ti jaty ndunwa'añimp." ¹⁶ Meets ja mgø'øm winmaaq'ñ mee myiktunwampy jøts ja namyikaxi; ka'øyts idø'øn yø jade'en pyidsimy. ¹⁷ Pøn wa'ats tjanija'wip jøts ja ka'pxy tkabaduñ, pøktyundi pts ja jade'en ne'egi.

5

Sa ja kumeeñ jaa'y yikajpxwejtì

¹ ¡Madowdi meets kumeeñ jaa'y! Mdaya'axtip ja mwìnmaaq'ñ ku ja ayo'on xpaattit x'ejxtit. ² Tuki'iyi ja mjuyky'ajtin jadi'iñi pyutskøjxnit jøts ja m'øybi wet ja m'øybi naqamý ja kipkyaa'tspi jadi'iñi tyikwindigø'øty. ³ Towigyojxp ja oori ja plati midi mmøøt'ajttip, jade'ents idø'øn m'ukyik'ejxitit m'ukyiknijawidit ku møøt mwìndigø'ødyit ja mbikta'aky. Tøxi ja mgumeeñ'ajtin øy xpaatti, wingompxi ku ja tiidyu'unin mye'ent. ⁴ Ja kàmdumbi

pøn tø xkamijuudyi, ja' myiktabayø'ødyip. Wa'ats ja nwindsøn'ajtim ja t'ixy tnijawí ku ja mdumbi jade'en xkamijuudyi. ⁵ O meets ya naxwiiñ jotkujk xyiknaxti, o ti kø'om tø mnadyamay'atyidi, wingompts ja xøow ku ja tiidyu'unin mye'ent. ⁶ Tø ja xmídundigøydi øn ti tkatump øn ti tkanija'wip, jade'en idø'øn ku nugo tø xpayø'ødyi jøts xyik'ookti ku ka'ap ja møk'ajtin tjagyapti.

Ja tuda'aky'ajtin jøts ja dios'ajot'ajtin

⁷ Meets migu'uktøjk awejxti tuda'aky, kunim ø nwindsøn'ajtim mye'ent, nayide'en sam ja kamdumbi tuda'aky t'awixy ja tuu jøts ja pyikta'aky tpøkmukt. ⁸ Nayide'ents meets x'awejxti tuda'aky, kidi nugo mjotigøydi, wingomp jøts mye'ent ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. ⁹ Meets migu'uktøjkti, kidi nugo mnagyajpxyidi mnay'øyyidi jøts ka' myikpayø'ødyit; wingompxi ja Dios øn ja naxwiiñit ja'a'y tiidyunidip. ¹⁰ Migu'uktøjkti, windanidi ja m'ayo'on nayide'en sam ja Dios Teety kyugajpxy twindanaay ja yja'. ¹¹ Jotkujk ja'adi øn tø tyiknaxti amumjoojt ja y'ayo'on. Pø tøxi xnijawidi sam ja Dios kyugajpxy Job ja ayo'on t'ijxy, jade'ents ja øy'ajtin ja Dios myøøyyi; x'ayo'ejximpts xpudøjkimpts ja Dios jade'en.

¹² Meets migu'uktøjk, yø' mdu'undip ku ti xkajpxtit ku ti xu'undit, tiy'ajtin mgajpxtip. Kidi nugo xuk'ejxti ja Dios ku nwø'anint "Tiy ja!", tiy'ajtints ja'; kuts nwø'anint "Ka'ap ja tiy'ajtin", tyimwya'aniimpts jade'en ku ka'ap tiy'ajtin, ka'ats ja Dios jade'en xpayø'øyint.

¹³ Pøni jam øn y'ayøy wyinmay, wan ja Dios t'ajot'aty. Pøni ønts agujk jotkujk tyiknajxp, wants ja t'owdi ja kunuu'kxy ayuujk. ¹⁴ Pøni øn pøkip, wants ja twaødsøy ja møja'a'dyøjk øn tundip tsaptøjkjotp, jøts ja kyugajpxidit jøts aceite tpikta'aktit nwindsøn'ajtim køjxp. ¹⁵ Ku amumu'uk t'ajot'attit ja nwindsøn'ajtim, tso'okpts ja pamaa'y. Pøni tø tyundigøy, yikpojkpi'maa'kxpts ja!. ¹⁶ Paty nayide'en mnadyamimayatsidit ja mbojkpi niðu'uk ja niðu'uk, jøts ajot'atti ja Dios øni øn pøkip jøts cho'okt. Pøn øyja'a'y'ajtp jøts amumjoojt ja Dios t'amido'ot tpøktso'ot, jade'ents ja Dios myø'ajtin myajada'akt. ¹⁷ Ja Dios kyugajpxy øn txøøw'ajt Elias nayide'en ja y'ijty sam adømin; ku ja Dios ja t'amidøøy jøts kyatu'ut, winets ja tuu kya'ukmenaq tigøøk jumøjt jagujkp. ¹⁸ Jøts ku jadigojk t'ajot'ajty ja Dios jøts tyu'ut, xjats myiiñ ja tuu jadigojk xjats ja pikta'aky y'øyyiñ.

¹⁹ Migu'uktøjkti, øni jaa øn tka'ukpaduni sam jawyeen tø t'ukpaduñ, jats ja' øn ja nayide'en tukpaduniyip, ²⁰ mnijawidipts nayide'en ku tø tyiknitso'ok'aty ja mmigu'uk y'anmija'win jøts yikmaa'kxtit ja pyøky.

JA MYIDU'UKPI NOKY MIDI JA PEDRO YJAAY

Ku ja Pedro tnijayi ja janchja'wibitijk pøn tø ñawyq'kxniyidi

¹ Øts idø'øn Pedro nxøow'ajtpy, øts ja Jesucristo ngudanaapy. Ja' ø tø xkexy xjats øts ya'at nöky yam nja'ay, jøts meets ndanijayi wine'enin jam muum abikyajpkøjxp mdsinaañidi, ku jam tø mgakwa'kxniidi mgajpkøjxp jøts jam tø mnøjkxti jam Ponto, jam Galacia, jam Capadocia, jam Asia jøts Bitinia. ² Tøyip meets ja Dios Teety mwi'ejxniyi jøts ku meets ja m'u'nk'atiyit sayim ja tnïwinma'ayiyii'ñ. Yø Espíritu Santo meets ja mdabudøjkiyip, jade'en'ampyts meets ja Jesucristo yja' xpaduujniyi ja'agøjxp ku ja tø myikwaaqtsiyidi ja mbøky, pø adømxì nbøky ja xkubajta'am ku ja chuuñ tyajxy. Dios mjanchkunuu'kxitip jøts øy tsuj xyiknaxtit.

Ja tsinaa'yin midi awejxingøjxp nyiknajxyimp

³ Tkajxajkyim ja Dios Teety pøn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tyeety'ajtpy, ku ja xjanchpa'ayø'oyindi jøts ja jadigojk xukpaajtyin ja jujky'ajtin xemikøjxp. Xjats ja jade'en tø xja'bijkyindi jøts ja xukjøp'ijxyindi amumjoojt ja'abi jujky'ajtin, kumi tø ja Jesucristo ttunjøpi ku ja y'ø'jky ku ja jadigojk pyidsimy jujky'ajtpi xemikøjxp. ⁴ Paty tu'ugyi njøp'ejxin jøts ku ja Dios ja myaay xmø'øyim, pø tøxi ja t'a'ejxi jap tsappjøtpy pøni ti ja xmøowyaa'aniimp midi tum øy, midi nisä kajajtp. ⁵ Jøts kumi m'ajot'ajtpy meets Dios amumjoojt, jade'ents meets ja myøk'ajtin ja mdabudøkiyi kunim meets ja jujky'ajtin xtyimbyaqatt midi xemikøjxp, jøts jaanim ja tnäkky'ejxit wiingyubety ti jaty ja jap tø t'a'ejxi.

⁶ Paty meets idø'øn ejtni xoni m'ett øy idø'øn ixyam xjanchjagu'ayo'ombaædidi yø'øbi winmaa'ñ. ⁷ Nayide'enxi dø'øn ndamija'gyukin ja m'ajot'ajtindi sám ja oori: kuwanimxi net ja jawyeen y'atswidø'øty winets ja yik'ijxñim pøni janchtyimy'øbyujx idø'øn ja'. Nayide'ents ku ja janchja'win møk nmøøt'ajtin ku ja tmimajadakixy ja ayo'on pøni sa ndyimyagujajta'am ja øwyinmqa'ñ, ja'ats idø'øn jawaani tyimy'øy pø ka'axi ja jade'en wyindigøy sám oori. Jade'en meets ja mjanchja'win yikmøk'ixy ku xmidanaagyøxtit ja ayo'on, ja'ats mee myiktagupøkp, nay ja'ats mee myiktawindsø'øgip myiktamøja'wip jam nwindsøn'ajtim wyingujkp ku ja jadigojk ñankñigaxø'øgiyit.

⁸ Mwampy mdsøjkpy meets ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, m'ajot'ajtpxi meets ja' øy meets ja xjaga'ijxñim, patyts meets xmøøt'aty ja kunuu'kxin, ⁹ jøts ku xnijawidi ku ñitso'ok'atti ja m'anmija'windi xemikøjxp; jats idø'øn m'ajot'ajtin tyundi, jade'en idø'øn ja wyingaxi'iky.

¹⁰ Tøyip Dios Teety kyugajpxy tpamaydi tpadajti yø'øbi nitsoojkin ayuujk, jøts tnigajpxti jøts ku meets Dios y'øy'ajtingøjxp mmo'owa'añiyim yø yjade'emb. ¹¹ Ja Espíritu Santo midi ja Cristo tkajxp, ja' ja kugajpxy ttukmadoojojødø sa jaty ja Cristo yiknitsokpi wyinaty yjatwa'añ ku ja y'ayo'ombaæatt, jøts sa nayide'en yikwindsø'øgit yikwijnjawit. Ja'ats ja nugo pyamaadyip pyadajtip ja tyimy'ukpøn idø'øn ja' jøts juunim idø'øn ja yjatyimy'ukme'ent ku ja Espíritu Santo ja jade'en tyukmadøyidi. ¹² Ku ja Espíritu Santo ja jade'en tyukmadøyidi jøts ku ja ka' tpaæattit t'ejxit midi wyinaty ttunwajnip, adømnimts ñet ja ixyam nbaajtyim n'ijxyim jøts ja myiktukmadowdi ja nitsoojkin ayuujk nayide'en sa jaty ja Espíritu Santo ja tø tyuknijawiyidi pøn jaty kajpxwø'kxtip jøts ku dø'øn ja jade'en tø yjaty. Ankilis paat ja tjantyimy'ejxwø'andi tjantyimñijawiwya'andi sudso'ampy adøm nnitso'ok'ajtyindi.

Xwaadso'ojimp ja Dios jøts ja ndsinaa'yin wa'ats tsuj nyiknajxint

¹³ Paty øy jawyeen xwinma'adyit ku ti xunwa'andit, kidi møj kamøj o ti xjawidi, jade'ents mdsinaa'yin øy xyikyø'ødyit. Amumjoojt meets ja Dios y'øy'ajtin ja

kyunuukxin xjøp'ejxit midi ja yakwampy ku nwindsøn'ajtim Jesucristo mye'ent jadigojk. ¹⁴ Madowdi, jade'en mmado'odit sám jaal'y y'u'nk myimadøyin. Kidi jade'en m'uktsinaañidi sa y'ijty mga'ochøønidì ku Dios wyinaty ka'aním xpabøjkidi ja yja!. ¹⁵ Øy tsuj mjaa'y'attit jøts jade'en x'aduunaxtit ja Dios Teety wya'ats'ajtin y'øy'ajtin, pøn idø'øn tø mwí'ijxyidi; ¹⁶ pø yide'enxi jap nökyijxpy wya'añ: "Øy tsuj mjaa'y'attit sám øtsin, kumi ka' ø nbøkmyøðdi."

¹⁷ Pøni mdeetyja'wip meets ja Dios Teety, windsø'øgip meets idø'øn ja ejtp, pø ja'axi ka'pxy tiidyu'ump sa pønjabøn ja chinäa'yin tyikyø'øy, ka' pøn ja tiidyu'unin tkapaatt. ¹⁸ Jabi ja Dios Teetxyi meets tø mduknitso'ok'atyidi ja ka'ochinäa'yin midi adøm ja n'apteety'amøj tø tpamendi tpabatti; mnija'widipts wa'ats jøts kidi oorip platip ja yiktaguyajkip, windigøy'ejtpxi yø'. ¹⁹ Ja' ja yiktaguyakiyi'ñ ku ja nwindsøn'ajtim jade'en wyidsuuñ wyidajxy, øy ja niti pøky tjagamøodi sám ja borreeg'u'nk y'ijty yiktamiyøxy ja Dios Teety. ²⁰ Windi'ixyip ja tanibiktaagi y'ejtni, namga'aním ja naxwii'ñit cho'onda'aky, xjats ja yamním tø myiñ ku kyøjxwa'añ ja naxwii'ñit jøts ja xa'ødyøkidi ma ja Dios Teety. ²¹ Ja nwindsøn'ajtimgøjxp meets ja Dios Teety xpabiky midi tø tyikjujkpyiky jadigojk xemikøjxp; jade'en'ampy ja tø tmø'øy ja myøk'ajtin, ja kyutujk, jøts ja njanchja'win amumjoojt, jøts tu'ugyi njøp'ejx'ejtin ja Dios.

²² Jade'ents ja m'anmija'win wa'ats y'letti ku ja Dios tyiy'ajtin xmimadojidi midi ja Espíritu Santo xuknija'windip. Jade'en'ampyts mnabya'ayowidit, tsokti, wa'andi ja mmigu'uk sa Dios ttsøkyin. ²³ Jade'en idø'øn tpaatty, tø meets jadigojk mga'axigach, ka' meets ja ñamyayi x'ukteety'ajtni ja jaal'y midi oo'ktip tigøødyip, ja Dios meets ja kyajpxy tø myikjujky'atigachidi midi nijuuni sa kajajtp. ²⁴ Kumi nømp ja':
Jade'en idø'øn naxwii'ñit jaal'dyi sám o ti ujtsin,
jøts ja tyunk jade'en sám ujtspijy midi ja tyiknigaxø'kp.
Paty tuki'iyi wyindigøy, ti ti uktamp ku ujts tyilich, pø nayide'enxi ja pyijy wyindigøy;
²⁵ jøts kuts ja Dios ja kyajpxy, ejtp ja xemikøjxp, ka'ap ja kyudigøy.
Yø øgyajpxy yø ømyadya'aky mee myiktukmadoop.

2

¹ Paty x'ixmatstít tukil'iyi ja mga'ødu'unindi, ja mga'øwyinma'andyi, wine'en mwín'øøndi, wine'en o ti mnadyawindäay'atyidi, wine'en x'amá'at'atti, xka'ødyjeti, xka'øbyikta'akti pøngapøn. ² Nayide'en sám tu'uk ja maxu'nk ñamgaxi'íky jøts ja chetsk tsojk mabaadyim tpaatwa'añ, jade'ents meets idø'øn xtsoktit ja Dios kyajpxy y'ayuujk, midi øy midi wa'ats, jøts jade'en ja mjanchja'win myiweni'adø'øtstit, jøts ja nitso'ok'ajtin xpaattit, ³ pøni tødam idø'øn xjanchnijawidi ku ja nwindsøn'ajtim yja' y'øyi.

Ja Cristo dø'øn ja xemikøjxpit jujky'ajtin tyajkp

⁴ Mbaattip m'ejxtip ja nwindsøn'ajtim Jesús, yø' xyikjujky'ajtip xemikøjxp, jade'en ja myøk'ajtin tjagyepy ejxim tu'uk ja jønts tsaaqin. Jats may pøn tkatsojkip pøn tkaja'gyukip, tøts ja Dios Teety yø twi'ixy jade'en ejxim ja pojtsipi ja øybi tsaa twi'ixy midi yiktunwampy. ⁵ Nayide'en meets sám ja pojtsipi ja øybi tsaa twi'ixy midi yiktunwampy ku tsaptøjk tyik'øyi. Jade'ents meets ja Dios Teety myiktunwa'añiyi jøts xpaduujnidit ja yja' ku ja amuum mnadyamiyoxidit jøts ku nayide'en ja mbikta'aky xamiyoxtit, ja' idø'øn ja jade'en mdawindsø'øgidip, jøts ja Dios Teety xkupøjkindit ku jade'en ndu'unindit Jesucristo køjxp. ⁶ Paty ja Dios kyajpxy wya'añ:

Nbiktakpy øts jam Sion jade'en tu'uk ja ejxpajt ejxim ja tsaa ma pøch cho'onda'aky, tu'ugyi ja yikpa'ext jade'en;

pøn ja tpadump jade'en, ka'ap ja wyinguwopi yjøpkuwopi, pyaatp ja øy'ajtin ja'.

⁷ Pøn yø tmøja'wip tjanchja'wip, møj yø', yø' xyiknitso'ok'ajtip; pønts tkamøjpiktakp, pøn tkajanchja'wip jatyi, jatpts idø'øn ja yide'en sám ja Dios kyajpxy wya'añ:
Ja tsaa midi ja pojtsipi kya'a'ejxip tyiktunwa'añ,

ja'ats ne'egi ja Dios tø t'a'ejxi jøts ja ne'egi yikxon tyiktuñ.

⁸ Xjats nayide'en ja Dios kyajpxy wya'añ:

Jade'en yø', ejxiñ tu'uk ja tsaq midi ja jaa'y tyagidaapy.

Jade'en yø yjattí wyinguwopidi yjøpkuwopidi ku tkabadundi ja øy ayuujk midi ñigajpxpy ja nwindsøn'ajtim yja'; jade'en ja Dios tø ttanibiktaqagi jøts jade'en yjattit.

Pøn ja Dios ja'ajtiyidip

⁹ Tum ja' meets pøn ja Dios tø wyijxysi, meets mmidumpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja', jade'ents meets wa'ats mjaa'y'atti jøts tu'ugyi ja Dios mja'atyidi pøn ñiwindsøn'ajtpy ja tsajpjotpit jøts naxwii'ñit, ja'agøjxp jade'en tø myikwi'ejxti jøts xkajpxwq'kxit xkajpxy'ødyit sa ja Dios janch øy janch møj. Nay ja'ats ojts øy tsuj myikujajtaajkidi myikudø'kxaajkidi ku y'ijty m'etti agooststujpy. ¹⁰ Ka'ap meets ja Dios y'ijty m'u'nk'atyidi, ixyamts meets ja mja'ajtniyidi. Ka'ap y'ijty pøn mba'ayoyidi, mba'ayojidipts ja Dios ixyam.

Yikxon xpadu'undit ja Dios

¹¹ Meets migu'uktøjk, tøg'ayø'øbyi adøm n'ijtyindi ya, tsajpjøtpy adøm ngugajp'ajtyindi xemikøjxp paty mee møk nminuu'kxa'aky, kidi xyikmajada'akti ja ka'øyja'a'y'ajtin midi tmimada'akwamp winjañ wØndsojk ja anmija'win. ¹² Jagyapti ja tuda'aky'ajtin ja øyja'a'y'ajtin ma pøn ja Dios tkanijawinim. O meets ja wine'en mjabagajpxyidi jøts mee myiktijy ka'øyja'a'dyi, kuts t'ejxti ku trijawidi ku tsuj mjaa'y'atti winets ja Dios ja twindsø'øgidi twinjawidi jøts jade'en ja nitso'ok'ajtin tpøattit ku wyinaty ja tiidyu'unin xøow yja'aty.

¹³ Ja nwindsøn'ajtim Jesús køjxp xkupøktit xmimado'odit ja kudunktøjk jøts ja møy windsøn, ¹⁴ jøts ja tyumbi nayide'en midi tpayø'øpy ja tundigøøbyidi ja kajpxigøøbyidi, midi'its øyja'a'y'ajtip tuda'akyja'a'y'ajtip, ja'ats y'øyja'wip. ¹⁵ Jade'ents ttsøky ja Dios jøts øy tsuj mjaa'y'attit jøts jade'en xyik'amo'ondit pøn nugo agubojidip, pøn tkanija'widip.

¹⁶ Tø meets ja øy'ajtin myikmøøñidi, jøts ka' ti nugo ajawi mmimajada'agidit. Ka'mwa'andit jøts øy sagasa m'adøøtsnidit ku ja øy'ajtin tø xpaattit. Ja' tu'ugyi mbadu'undip midi ja Dios ñi'anemp. ¹⁷ WØndso'øgidi winjawidi níduki'i yi sám pyaat'atyin. Tsokti ja mmigu'uktøjkti pøn nay ja'abi janchja'win pyadundip midi meets, wØndso'øgidi winjawidi ja Dios, jøts nayide'en ja windsøndøjk kudunktøjk.

Ja ejxpajt midi ja Cristo tø xmø'øyim ku y'ayo'ombaatty

¹⁸ Tumbitøjkti, kajpxkyupøjkkøjxti niti jot'aka ja mwindsøndi, wan tja'awa'aniidi tka'awa'aniidi, wan ja tja'gyukidi tkaja'gyukidi. ¹⁹ Jabi øyxi ja' ku ja Dios tuki'i yi xamijawidit ja m'ayo'on ku myikjemduñ myiktedundi niti pøkyøjxp, paty ja amgijk jotkujk xmidanidit. ²⁰ Ku meets xku'ayo'ombøattit o ti o ma øy tsuj tø xkayik'øyidi, ëti øy'ajtin meets idø'øn mdsachpaatp? Kuts meets øy tø mjatuñ jøts kuwañim myik'ayo'ombaadyidi pøn m'ana'amidip, ya'at idø'øn ja Dios y'øyja'wip ku meets tuda'agyø xkupiky'aty ja ayo'on. ²¹ Paty meets ja Dios tø mwøadsøyidi, jabi tøxi Cristo y'ejxpajt tyiktañ ku y'ayo'ombaatty niti akikøjxp jøts meets ja xpadu'undit jade'en. ²² Niti pøky ja tkatuñ, niwindem xøow ja jaa'y ja tkawindaqay'ajty; ²³ ku ja y'ijty yikmi'akikajpxy, ka'ap ja nayide'en y'adsøy; ku ja y'ijty tyik'ayo'ombøattit, ka'ap ja tmidsepiky pøn jade'en tuujnidip. Dios Teety ja ne'egi tyanipijkpy ja ka'pxy tiidyunk. ²⁴ Kø'øm idø'øn ja Cristo adøm ja nbøky tuki'i yi tku'o'jkigiyjxy jam kruskøjxp, jøts ka'ap adøm nyikmøj'ajtint ja nbøky jøts jade'en øy tiy ja ndsinqa'yin nyiknajxint. Pyaajt ja tsaachi'ajtin ja', jøts adøm jade'en nnitsoojkindit. ²⁵ Jabi jade'enxi y'ijty sám ja borreegi tyigøyin, tøts meets jadigojk xniwimbity ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pøn m'ejx'ejtidip jøts pøn ttunk'ajtp ja m'anmija'windi.

3

Sa dø'øn pyaat'atyi chøønidit ja amajtsk jaa'y

¹⁻² Jade'en meets tø'øxyøjkti, kajpxkyupøkti ja mgø'ømniyqa'dyi jøts xuk'ejxtit xukniyawidit ja tiy'ajtin ku meets ja mjaa'y'ajtin tuda'aky xyiknaxy. Jats idø'øn winaagin ja yaa'dyøjkti pøn tkagupøjktpním ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, ja'ayi meets ja jade'en xukupøktit mjaa'y'ajtingøjxp, niti kajpxy niti madya'aky. ³ Jøts ka'ap meets ja mdsuj'ajtin xmijatt xmí'oookt midi ja'ayi nikijxy kaxø'kp ku tum ja oori, tum ja wimbatjaaxy wimbatwøøky, jøts tum ja tsowibi wet xjotmay'attit. ⁴ Jabi wa' tsuj'ajtinxi meets idø'øn ne'egi myiktu'ump midi m'am mjoojtp yik'øyjaq'y'ajtp, ja'abi midi kawindigøøpy. Janch øy ñaxy idø'øn ja jam Dios wy'ingujkp. ⁵ Jade'ents idø'øn y'ijtyip ñajxmi ja tø'øxyøjkti pøn ja Dios yja'tpadundip ku ja nayide'en tmøøt'ajtti ja tuda'aky chinqa'yin. Yjanchja'widip idø'øn ja Dios ja y'ijty jøts ja ñiyaa'y tuki'iyi tkajpxkyupøjkidi nayide'en. ⁶ Jade'ents idø'øn ja Sara yja'a'y'ajty, tuki'iyi tkajpxkyupøjkijxy ja ñiyaa'y Abraham, jade'en ja tpikta'aky sam tu'uk møj øy windsøn. Pøni øy meets mjaa'y'aty, nayide'ents meets idø'øn xu'unt sam ja Sara tø tjøptuni jøts jade'en ja mniyaa'y xkatsø'øgidit.

⁷ Nayide'en meets yaa'dyøjkmi, ja'gyukidi ja mnidø'øxti, windsø'øgidi sam ja pyaat'atyidi. Kidi meets ja xamøj'aty ku ja nayide'en kyamøkidi sa meets, jabi nay ja'abi øchinqa'yinxı dø'øn ja Dios tø myø'øyidi midi meets tø xpaatty y'øy'ajtingøjxp. Tundi jade'en, jøts ka'ap ja Dios mgamo'ojidit midi jaty m'amidoodip mbøktsoodip.

Ku ja øy'ajtin yiku'ayo'ombaadi

⁸ Jade'ents idø'øn xyiknæxtit ja mdsinqa'yin: øy tsuj mnachokidit sam tu'uk ja'a'yin, nabya'ayowidi nixem niyam jøts xyiknigaxø'øktit jade'en ja mduda'aky'ajtin. ⁹ Kidi meets ja kya'øybi nayide'en xyikwimbyt jøts ja mmigu'uk xuk'ayojiwya'andi ja ka'øgyajpxy ja ka'øy'ayuujk. Ni'amidowip meets idø'øn ja ne'egi ja kyunuukxin, pø ja'axi adøm tø nyiktaniwædsø'øyim jøts ja Dios kyunuukxin nbæajtindit. ¹⁰ Jabi yide'enxi dø'øn ja Salmos wya'añ:

Pøni pøn idø'øn øy tsuj ja xøøw ja tsinqa'yin yiknæxwampy,
y'ejx'etp idø'øn ja tyoojts ja', jøts ja yigaappi y'axøøkpi ja tkakajpxt
jøts ja y'laaw tkadataay'att.

¹¹ Paat'ajtp idø'øn ja t'ixmatst ja yigaappi jøts ja y'øybi chujpi tpadu'unt ne'egi,
y'ixa'ap idø'øn ja øy'ajtin jøts tuki'iyi tpanøjkxt.

¹² Jabi Dios Teetxyi idø'øn t'ejx'ejtp pøn øy jaa'y'ajttip
jøts nay ja' tmado'op ja tsapkajpxy,
ka'ats idø'øn ja mørøt ñamyayi pøn ja y'axøøkpi yigaappi yikmajadæktip.

¹³ Pønts meets idø'øn ndejint mdamidsepwa'aniyidi pøn ja y'øybi chujpi xunwan'ettit?
¹⁴ Pøni jats pøn wyinaty mjanchtuku'ayø'ombaqadiyidi ku ja y'øybi xjatu'undit, øyjawidi kunuu'kxyjawidi meets idø'øn ja ne'egi, jabi mørxi ja Dios y'øy'ajtin tyikwimbejtnit. Patxyi meets idø'øn niti nipøn xkatsø'øgidit, ¹⁵ nadyamiyoxiyidi ja Cristo pøn adøm nwindsøn'ajtyimp. Awejx'et meets idø'øn ja', ku pøn tyiknidøøwit tiku xpaduñ ja mjanchja'win jade'en, ku x'adsojimbetti, tsuj tuda'aky meets idø'øn ja xu'unt. ¹⁶ Yikxon meets idø'øn m'øy'att jøts xmøøt'attit jade'en ja m'aaw ja mjoojt jotkujk, jøts ku wyinaty pøn mdamigajpxyidi ja Cristo yjanchja'win, kø'øm ja kyajpxy ja myadya'aky ja ttatsø'ødyu'undit ku meets ja jade'en nugo mnitaayibyetyiyidi. ¹⁷ Øyts ja ne'egi ku ja øy'ajtin ngu'ayø'ombaqajta'ant pøni jade'endam ja Dios kø'øm ttsøky jøts idø'øn jade'en ne'egi ngatu'unint ja axøøkpi ja yigaappi.

¹⁸ Jabi nayide'enxi Cristo kø'øm tø y'ayø'ombaqatmi adøm nbøkyøjxp, tuk'ojkyi ja tø ttanaxxy ja ayo'on. Øy ja y'ijty yja'øyjaq'y, ayo'ombaqajt ja' adømgøjxp wine'en nga'øyjaq'y'ajtyindi, jøts jade'en ja Dios Teety xukwingunøjkxa'andi. O dø'øn ja ñine'kx wyindigøøy, jujky'ajtpts ja ixyam jadigojk. ¹⁹ Ja Espíritu Santo myøk'ajtin ja

yiknøjkxøø mä dø'øn jap namay anmija'win t'awejxti ja y'ayo'ondi, jøts ttukmadøøy ja nits'o'ok'ajtin. ²⁰ Ya'atpi ja'a'dyi ku yujuky'ajttøø ka' idø'øn ja tmøjpiktajkøø ja Dios sa ja Noé tjanigajpxy yam ja Dios ja yjanchja'awijxyidi. Ixyam idø'øn wyinaty ja Noé tyik'øyi tyik'abaadi ja møj barki mä dø'øn niwaani ñitsokti, niduktujk idø'øn ja'adi ka'pxy pøn jap barkijøtpyi yikanaanwidejtidi ja møj nøø, jøts jade'en sa kyajajttøø. ²¹ Yø'øbi nøøjts ndamiguy'ejxa'amp ja nøø midi tump ku nnøbajtint midi tø xukpaajtyim ja nits'o'ok'ajtin. Ka'ap ja nøbajtin ja' wya'añ jøts ja ne'kx ja'ayi wya'ats'ejtindit. Ku dø'øn nnøbajtint, ja Dios idø'øn n'amido'owimp jøts ja nbøky xyikwaaajtsa'ant. Jade'en'ampyts idø'øn ja nøbajtin tyuñ jøts ja nwindsøn'ajtim xukniwaaajtsim ja ka'øybi pø ja'axi ja kyujukpyøjkii'ñ jadigojk xemikøjxp. ²² Jøts ja ojts chajpety, ojts tpu'ixaagi ja Dios Teety y'aga'ngyøjø'øm, ja' tnwindsøn'ajtp ja ąnkilistøjk jøts wine'en y'etti niduki'iyi ja yikutujkpitøjkti, tum ja' amuum paajtip.

4

Jade'en nbadu'undit sam ja Dios ja ndunkjøøjp tø xmø'øyindi

¹ Tøxi ja Cristo y'ayøy, nayide'en meets idø'øn xkupiky'att ja ayo'on. Ku jade'en xu'undit tø wyinaty ja pøky xkayikmøj'atti, ² jøts jade'en mjaaktsøønidit ya naçwiiñ sam ja Dios kø'øm ttsøky'aty, jøts ka'ap ja mgø'øm ja' xu'undit, ja kya'øybi. ³ Tø meets xyikjotkidøky jekyip ku xpadundi y'ijtyip pøn ja Dios tka'ejxidip. Ja' y'agujkpy meets y'ijty mdsøøni mä ja axøøkpi yigaappi, mä ja awanax agojnax nayide'en xwindsø'øgidi xwinjawidi, midi idø'øn kapaaat'ajtiyip nbadu'unint. ⁴ Ja'abi ja'a'dyi, kumaap ja tjawidi ku meets ja xka'ukpadu'unxiniyidi ja y'axøøkpi yigaappi tsinaa'yin, paty meets myikjigajpxy myikpagajpxy. ⁵ Ka'ap meets ja xmøjpikta'akt, kyøyaktip ja kø'øm ja tiy'ajtin jøts ja yiktiihyu'undit, ja' ja nøjkx tiihyuuñnidip pøn ttiihyump ja oo'kpi jøts ja jujkpyi. ⁶ Ja' pøn tø y'oo'knø, tø yiktuk'ixy yiktuknijawi sudso dø'øn ja y'anmija'win xemikøjxp ndejint y'uktsøønit møøt ja Dios. Jaayip idø'øn ja ñamyayi tpadso'ondakni ja xemikøjxpit jujky'ajtin ku ja Dios yja' tkupøjkiiyidi, øy ja kawine'en yjayiktiidyundi ya naçwiiñ, tjapaattti tja'ejxti ja kajkin ja o'jkin ja'adi.

⁷ Winponipxi jits kyudigøøgyøjxit tuki'iyi ja pikta'aky, paty meets ja y'øybi winmaa'ñ xyiktu'undit jøts xamija'myatsidit ja Dios. ⁸ Ja tsojkin meets idø'øn ne'egi mmøøt'ajtp, jabi yajkpxyi ja maa'kxujkin ja', jøts ka'ap ja tsep ni ja aki ja tkayikmajada'aky. ⁹ Nagyupøkidi mjønjotp mdøjkjotp, pøni pøn jam memp ja'tp, kidi ti x'amø'at'atti. ¹⁰ Kija' meets idø'øn xu'unt ja mdunkjøøjp sam ja Dios tø mmø'øyidi jøts jade'en mnadyabudøkiyidit nixem niyam pøni sa Dios ja kunuu'kxin køx kida'ak tø mmø'øyidi. ¹¹ Pøni jaa pøn tnigajpxwa'añ ja Dios yja', ja Dios idø'øn ja y'ayuujk ja wyinmaa'ñ ja yiktuijnip. Pøni jaa pøn myigu'uk tpudøkwyø'añ tuki'iyi dø'øn ja tyiktungøxt ja møk'ajtin midi ja Dios yajkpy. Jøts jade'en ja Dios Teety ndamøja'wa'ant ndagunuu'kxyja'wa'ant ja ndunkjøøjp nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp, pøn tu'ugyi ja øy'ajtin ja møk'ajtin tmøøt'ajtp xemikøjxp. Jade'en idø'øn yjatt.

Ku ja Cristo nbadu'unint, ayo'ombaaajtimp

¹² Meets migu'uktøjk, kidi kumø'ayin xjawidi ku møk m'ayo'ombaaatti, kidi mnømdi ku jade'en kyapaat'atyi. ¹³ M'øyjawiip meets idø'øn ne'egi ku meets idø'øn Cristo møøt m'ayo'ombaaaty, jøts nayide'en wyinaty xaxondaknidit ku tnøky'ejxit ja myøj'ajtin ja y'øy'ajtin ku wyinaty myeni jadigojk. ¹⁴ Jotkujk meets idø'øn mnayjawiyyidit ku myikwingajpxtit myikpagajpxtit Cristo køjxp; jabi ja Diosxi meets ja y'Espíritu Santo mmøøt'ajtip. Axøøk yigaap ja nwindsøn'ajtim ja tnømadya'akti, ka'ap meets nayide'en, ja'axi meets mwindsø'jkøp mwinxø'wip. ¹⁵ Møk tsø'ødyu'unin møk payø'øyin ne'egi ñaxy ku nyikjaal'yo'jkint ku nma'jtsint, ku tigati ndatøjka'ant ndakajpxa'ant midi'ibø adøm

xkapaaat'ajtimp. ¹⁶ Ka'ats ja ne'egi chø'ødyu'uni ku ja Cristo yja' ngu'ayo'ombaaajta'ant. Ndamøja'wa'amp ndagunuu'kxyja'wa'amp adøm idø'øn Dios ja ne'egi.

¹⁷ Ixyam adøm idø'øn ndiihyunk tyuu'na'amp pøn jaty ja Dios ja'ajtidip. Møkts adøm ja ndiihyunk ñajxindit, ñsats idø'øn ja yja' mye'edit kyida'aktit pøn ja Dios tkabadundip?

¹⁸ Jabi ja øyjaaq'ysts ja ñitssoojkin ñiyjøjk tkapattip, ñsats idø'øn ndejint tyimyjattit pøn ja Dios tkamimadoodip, pøn ja chinaaq'yin tyiknajxtip poky'agujkpy? ¹⁹ Patyts pøn ja Dios yja' tmi'ayo'ombaaajtidip sam ja kø'øm tø tyamidsøkyidi, ka'ap ja mibaat t'ixmatstít ja y'løybi, tyun'etibyim ja'adi, amuum ja y'anmija'win ttamiyoxtit ja Dios pøn yikojidip yiktssoojkidip, nijuuni ja kyamajstu'udyidi.

5

Ku ja Cristo yjanchja'wibi yikajpxwejti

¹ Ixyam ngajpxwejwa'añ pøn jam mnigubajk'ajtiyidip, ja møjaa'dyøjkti, jabi nayja'abi tankxi nmøøt'ajtpy, ja ku øts idø'øn kø'ømyi ndyimy'ijxy sa dø'øn ja Cristo y'ayo'ombaaajty. Nbøatp øts nayide'en ja øy'ajtin sam nayide'en ja møjaa'dyøjkti, ku wyinaty ja nwindsøn'ajtim tø ttukmibaat'aty. ² Paty øts ixyam mee møjaa'dyøjk nnøjmidjøts yikxon x'ejx'ettit pøn ja Dios yja' tpaduujnidip midi meets tø myiktagidoki; kø'ømdsøky idø'øn meets ja xu'unt sam idø'øn ja Dios kø'øm ttsøky'aty, ka'ap akikøjxp jøts ni meengyøjxp ja xkatu'undit. ³ Kidi meets ja mgutujk nugo xamajada'aky, tuda'aky idø'øn ja xuu'mo'odit jøts ja m'øchinaaq'yin xuk'ejxpajtin'attit. ⁴ Kuts jade'en wyinaty myenija møj ejx'etpi jøts meets xpøkt ja møj øy'ajtin midi niwindem xøøw ja kyudigø'øyin kaja'tp.

⁵ Ixyam meets una'jktøjkti ngajpxwejwamidi, mimoadoow meets idø'øn tuki'iyi ja kyutujk ja møjaa'dyøjkti, sam meets niduknax nixem niyam mnagyupøkidit. Jabi jade'ents ja wijkyajpxy wya'añ ku ja Dios ka' ttsøky pøn kø'øm namyøjpiktajkidi, jøts ja' tpudøki y'løy'ajtingøjxp pøn tmøøt'ajtp ja tuda'aky'ajtin. ⁶ Ku xmiduda'aky'attit ja Dios myøk'ajtin, nay ja'ayi dø'øn kø'øm mgunuu'kxiyidip ku ja xøøw jumøjt wyinaty tpaat. ⁷ Tagidøkidi ja Dios tuki'iyi midi mbamaadyip mbadajtip jabi ja'axi ja tyunk'ajtpy jøts adøm ja xtsojkint.

⁸ Nay'ejx'etidim, wijy kejy nabyikta'agidi; jabi oxi ma y'ixy kyøy ja miku!, ja mmidsep pøn mduk'ixmatswajniyidip ja mjanchja'win. ⁹ Mimøk'atti, tamøk'atti ja mjanchja'win, ja'myatsti ku nayide'en ja mmigu'uktøjk y'ayo'ombaaajtyindi waani, xjats adøm idø'øn ja Dios xyik'øø'yandit jøts xmøøgyøjxindit ja møk'ajtin jøts jade'en nisa nga'ukjajtnindit. Xpa'ayo'ondip idø'øn ja Dios ku kawinmaañi xkunuu'kxindi, jøts ku kø'øm tø xwaadsøø'yim jøts adøm n'ejxindit nbøajtindit ja y'løy'ajtin ja myøj'ajtin xemikøjxp møøt ja Jesucristo. ¹⁰ Tu'ugyi dø'øn ja Dios Teety myøk'ajtin møj midi niwindem xøøw ja kyugøjx'ajtin kamemp. Jade'ents idø'øn ja yjatt.

Ja kajpxpoo'kxin midi tyagugøjxiñip

¹² Yjanchpadumpy tuda'aky'ampy ja janchja'win yø Silvano adøm nmigu'uk. Ixyamts øts ja ndamigaxi tu'uk ja nøky midi tø nja'ay jøts meets ngajpxwejwa'añ jøts ku Dios kyunuu'kxin tø mmøøyidi jøts jade'en'ampy tnankyl'ijxyi pøni ti jaty tø xpøattit x'ejxti. Mdsojkidi meets ja Dios jøts kidi mibaat x'ixmatsti, tu'ugyi yikxon xpanøjkxtit.

¹³ Mdanigajxidip øts ja kajpxpoo'kxin ja Babilonia janchja'wibidi pøn ja Dios tø t'awaawmujkmøi nayide'en sam meets. Nayide'en ja mgajpxpoo'kxmiyidi ja mixy Marcos midi n'u'nkja'wip pøn øts xpudøjkip. ¹⁴ Nagyajpxpoo'kxiidi nixem niyam sam tu'ugyi ja jaaq'y ñamyayidi Cristo chojkingøjxp.

Jade'en ø nwø'añ jøts ja øy'ajtin xmøøt'attit pøn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja'ajtpy. Jade'ents idø'øn yjatt.

JA MYHMAJTSKPI NØKY MIDI JA PEDRO YJAAY

Ku ja Pedro tnijayi pøn tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo

¹ Øts idø'øn Simón Pedro nxøøw'ajtpy. Øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo nmidump jøts øts ja nayide'en ngudanaapy. Ixyam meets ja nøky ndanigaxi pøn nayide'en tø xpaaattti ja janchja'win sam øøts ja nja', ja'agøjxp ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tyiyi kya'pxyi.
² Jade'en sam x'ejxtit xnijawidit ja Dios Teety jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús, nayide'en idø'øn mdaja'aadiyidit ja y'øy'ajtin kyunu'u'kx'ajtin.

Ja' midi yiknigajxø'øgiyip pøn tjanchja'widip ja Cristo

³ Myøk'ajtingøjxp adøm ja Dios Teety xmø'øyim køx kida'ak midi xka'ejtxa'amp jøts jade'en øy tsuj ja ndsinaaq'yin nyiknajxint, sam ja ajot'ajtin nayide'en yikmo'ot, jabi tøxi Cristo xuk'ijxyim pøn tø xwi'ijxyim xwigø'øñim y'øy'ajtingøjxp myøk'ajtingøjxp.
⁴ Nay yø'øbi køjxp adøm nayide'en tø xmø'øyim ja y'øybi, ja awejx'ajtin sam idø'øn ku tijy xyiknitso'okwa'añim ya' naxwiiñ, ma' ja tigø'øyin kadye'eyin y'ity, jøts jade'en ja kyunu'u'kxy y'øy'ajtin xukpaajtint. ⁵ Pøni nbaaatwa'añimp idø'øn ya'at, ja janchja'win idø'øn nmøøt'ajtimp; ku ja wyinaty nmøøt'ajtyimp, winets ja tiichinäa'yin ja øchinaaq'yin n'ixa'ayint; ku ja wyinaty tø nbaaajtyim xjats idø'øn nbadøjka'ant sudso ja Dios yja' nnija'wa'ant midi tø ttanibiktaagi; ⁶ kuts ja wyinaty nmøøt'ajtna'am, jøts ja yja' jade'en nbaduujna'ant jøts adøm ja ngø'øm ja' n'ixwejtsint; kuts ja wyinaty jade'en tø ndu'uñim xjats idø'øn ja maa'kxujkin nbadøjka'ant jøts nyiktu'unint nixem niyam, jøts ja Dios yja' køx kida'ak jade'en nnadyamiyojxa'ant; ⁷ kuts idø'øn nmøøt'ajtna'ant xjats idø'øn ja nmigu'uk adøm nixem niyam møøt nnamyaajya'ant; jøts jade'en ja tsojkin nmøøt'ajtint midi kamastu'udyim yikja'wip.

⁸ Kuts ya'at xyikmøjedit xyikyajkidit midi mmøøt'ajtip, ñja ti nugo meets ndejint tø x'ejxni xnija'wiñi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo? Jabi ka'axi ja mdsinäa'yin nugo xyiknaxtit ya. ⁹ Pønts ya'atpi winmaaq'ñ tkaba'ayoodip, jade'en idø'øn tyimyjaty sam tu'uk ja jaa'y kube'ets kugoots y'etwa'añ kø'ømdsøjkingøjxp; ka'ap ja t'ukja'myajtsni ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja pyojkpi tø tku'oogi jøts ku yam yjapaat'ajtniyi jøts ja chinäa'yin tyiktaajtsnit. ¹⁰ Jade'ents mee migu'uktøjkti, nãky'ejxidi dø'øn ku meets ja Dios tø mwil'ijxyidi tø mwigøñidi, jøts jade'en niti nimä ja mjanchja'win kyawinguwopidit. ¹¹ Jøts jade'en wyinaty agujk jotkujk mdøjkiñidi ma' ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja kyutujk ja yja'a'y ttanitani, ma' ja yiknitsokpi xemikøjxp xyik'ejtint.

¹² Paty meets ya'at ejtp ndukja'myats'ett, øy yø xanija'wiñidi øy yø xjadamøk'ajtnidi Dios tyiy'ajtin midi mmøøt'ajtip. ¹³ Øy øts idø'øn ja njawí ku meets njaaqajpxwejt, ku njaakujky'att, ¹⁴ jabi tøxi øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xuknijawi ku øts tsojk ya'at naxwii'ñit nmajtstutnit. ¹⁵ Tuki'iyi øts yø n'qaw njoojt nbikta'akt, jøts xja'dyangøxtit yø' kajpxwejin, jøts jade'en ku wyinaty tø nja'oo'kní njadigøøñi, ejtp yø xja'myats'ettit.

Pøn t'ejxtøø wyemp y'amp sa Cristo tnankyejxøø ja myø'ajtin

¹⁶ Øy meets mwa'ant ku myikwindaay'atti ku meets tø ndukmadøy ja ixpøjkin midi ñigajpxpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo myøk'ajtin jøts ku ja mye'ent jadigojk. Ka'ap øøts yø kø'øm tø nyik'øyi yø' madya'aqky, jabi tøxi øøts idø'øn kø'øm ndyimy'ixy ja nwindsøn'ajtim y'øy'ajtin ja myøj'ajtin. ¹⁷ N'ejx øøts ku ja Dios Teety tyikajtjy jøts ja Cristo ja windsø'jkin winja'win tpaaatt, ku ja ñine'kx tyigajch jøts ku amuum chamqambijky aju'uk agujkp. Nmadoow øøts nayide'en ja Dios Teety y'aaw y'ayuujk ku yide'en wyaañ: "Øts ya'at n'U'nk midi kawinmaañi ndsojknajxpy, midi øts ixyam øy yikxon ndajotkujk'ajtpy." ¹⁸ Kø'ømxí øøts idø'øn ndyimyadøøy ja Dios Teety y'ayuujk midi

tsajpjøtpy kidaajjk, jabi jamxi øots wyinaty kojpkøjxp midi kunuu'kxy, møøt øots ja nwindsøn'ajtim jam wyinaty.

¹⁹ Kidi yø'øyipxi dø'øn ja'ayi nugo ejxpajt'ajtp, po tøxi ja Dios Teety ja kyajpxy tpaduñ midi ja kyugajpxy windi'ixyip yjaadyandøø. Øy'ajtp idø'øn jade'en ku jade'en xu'unt ku xunk'attit yø'øbi kajpxy, yø'øbi ayuujk, midi ja wejin ja kajin xmø'øyimp jøts ja kugoots'ajtin jade'en xmajtstuujtint. Jade'ents Cristo ja yja' xagujajamp xagudøø'kxamp kunim ja mye'ent jadigojk jøts kø'øm ñank'yejxiytnim. ²⁰ Ja ku dø'øn jawyeen kuwaní xnijawidit jøts ku ja Dios kyajpxy ka' nugo øy pøngapøn nugo ajawi tja'gyuki, ²¹ jabi ka'axi ja Dios kyugajpxy kyø'øm winmøa'ñ ttakajpxtøø. Dios Teety miyøxy ja'adi, jøts tnigajpxidi ja yja' sa jaty ja Espíritu Santo wyinmøa'nmyøøjyidøø.

2

Pøn ñank'y'ixpøjkidip ja taay'ajtin

¹ Nayide'en idø'øn Israelit jaal'y y'ejtmidi pøn ñadyiji nañikajpxidip ja Dios kyugajpxy; nayide'en meets idø'øn winaagin xnitaayibyajtmidit ja Dios yja', pøn idø'øn kø'øm t'ejxma'tnidip ja nwindsøn'ajtim midi to yiknitsø'øgyidi; kø'øm idø'øn ja myøj'ayo'on wyinaty tsojk t'ixa'adi. ² Namay idø'øn jaal'y ja tpabøktit ja y'axøøkpi tsinaaq'yin, jøts ja'agøjxpti wenk yiknimadya'akt ja Dios kyajpxy midi yiknitsoojkp. ³ Kuts ja meeñ ja t'ämädit tjotpedit, jade'en meets idø'øn mwigaadsidit mwibøkitit, ku o tigati kajpxy mdawindaay'atidit meengyøjxp; ja'atp idø'øn ja myøj'ayo'on ja'adi, niti nitsoojkin, jabi jekyipxi dø'øn to yiktanibiktajkiñidi ku jade'en yjattit.

⁴ Ka'ap ja Dios tmaa'kxuujky ja y'ankilistøjkti pøn kamimadoojyidi, jagam idø'øn ja tnajtswopjiyi'ñ ma ayodaajk jap, jøts jap kube'ets kugoots tsumy t'awejaxti ja tiidyu'unin.

⁵ Nika'ap nayide'en ja Dios tmaakxuujkmi ja jaal'y pøn jekyip tsinaamyi'døø ku ja Noé yujuky'ajty. Ja kom tuujxi dø'øn tyanigajx, jøts jade'en tuki'iyi ja naxwii'ñit ñijaa'xní ñigomni, jøts jade'en y'o'jkøjxtøø ja ka'øyjaal'dyi. Ja'ayi tyiknitsøøjky ja niwixujkpi jaal'y jøts ja Noé pøn ja tiichinaa'yin tnigajpx. ⁶ Nayide'en tyikutujkmaa' jøts kyudig'ødyit ja kajp midi txøøw'ajtøø Sodoma jøts Gomorra, jade'en tyikudigøøy, nugo jaam tyiktaaqñ, jøts jade'en t'ejxpajt'attit ja ka'øy jaal'y pøn wyinaty ja chinaa'yin tyiknaxwøndipnim. ⁷ Yiknitsoojk ne'egi ja Lot, pøn y'ijty øyjaal'y'ajtp jøts pøn nayide'en tjanchø'ødyunja'widip ja y'axøøk tsinaaq'yindi. ⁸ Jabom jabom idø'øn ja y'ijty yjotmay'øøky ku t'ixy tnijawi sa ja'abi jaal'y yjanch'adø'øtstøø. ⁹ Jade'ents idø'øn, maajyip idø'øn ja nwindsøn'ajtim jøts ja xpudøjka'ant ma ja yigaappi y'axøøkpi xmimajada'akwa'añim wine'en adøm to nadyamiojxna'andi ja nwindsøn'ajtim yja', jøts nayide'en myaa'miyi tyik'ayo'ombaa'øt øy pøn tundigøøbyidi ku wyinaty ja tiidyu'unin myiñ kyida'aky.

¹⁰ Yik'ayo'ombaa'øtp ja Dios ja'adi dø'øn pøn kø'øm ja y'axøøk tsojkin tpadundip jøts pøn ttekpya'an'ajtip ja nwindsøn'ajtim kyutujk. Namyikajxidip ja', ap tyimñayjawi'idi; ka'ñadyiji tyimchø'øgidi jøts tka'ømyigajpxti tka'ødyejti ja kutujk'ajtin midi jap tsajpjøtpy, ¹¹ yam ja ankilistøjkti niti nisa kyawa'andi jam nwindsøn'ajtim wyingujkp, jawaani møkts ja ne'egidi ja kyutujk.

¹² Nayide'en idø'øn ja'adi sam ja jiyujkindi, niti ja'gyukin tkamøøt'atti, nugo ja yujuky'ajtin yikujuky'atyidi, ja'ayi t'awejax'atti sa ja myigu'uk tmøøtsttit uk yikmatsttit kø'øm, sa ja o'jkin tigø'øyin tpaattit. Tum wiimbet ja tmadoojidi ja Dios yja'. Ka'ap ja tjagyapi ja madoogukin; tyimñayide'en idø'øn ja y'ooktit sam ja jiyujkti nugo ñaxti, ¹³ kyu'ayo'ombaa'ødip sam ja myigu'uk to tyik'ayo'ombaa'øtti. Jotkujk idø'øn ja tjanch'ukjawidi ja y'øybi yjøjkchpi midi pojñ najxp; nugo dø'øn ja chø'ødyundi ku meets ja mxøduñ møøt, jøts ñadyiji yjanch'uknønkyjotkujk'atyidi jøts meets ja jade'en xpabøkt.

¹⁴ Ka' idø'øn ja to'øxyøjk ja nugo t'ejxit, ja' idø'øn ja wyinmøa'ñ'attip jøts tmøøt'atti; ka' idø'øn ja pøktyu'unin yjotnaxyidi. Ja win'øø'nik ja'ayi tyunk'ajtip jam ma pøn ja yjanch'ja'win kyamøjkidinim; tuki'iyi tniwa'anwa'angøjxti ti jaty ja myigu'uk yja'ajtip;

ja dø'øn møk ayo'on ja Dios ttukpaqadidip. ¹⁵ Abiktyuu' idø'øn tø tpabøknidi ku ja tiidyuu' tø t'ixmatsti. Wa' idø'øn ja y'ejxpajtin pyaduujnidip ja Beor myajnk midi Balaam xyøøw, pøn ñadyijyi kyajpxnajx ja Dios yja'. Ya'at jaa'y, o dø'øn ja tigati ttunwøaqñ, jøts jade'en ja meeñjingaap taagyojxp tpaaty, ¹⁶ kunim idø'øn ja Dios tu'uk ja jachu' tyikajpxt jøts ja pyøky yiktawindsø'øty jøts jade'en ja kyujuun'ajtin tka'ukyikmajadøknit.

¹⁷ Jade'en idø'øn ya'at jaa'dyi sam tu'uk ja tø'øts nøømu'ut ni tukxa'kx ja ñøø. Nayide'en ja'adi, sam ja poop yoots midi katuup, nugo pyojojity; jap idø'øn ja kyastigi agooststujpy tø yiktanibiktaajkiñidi. ¹⁸ Jabi tum wenkxi ja myadya'aky ja'adi, tum ja katumbi kyajpxy'ajttip, jøts ja jaa'y twindaay'atti ku ja y'axøøk winmøaqñ ttukpadundi yam ja wyinaty namnim tø tja'uk'ixmajtsmidji ja'abi tsinaaq'yin. ¹⁹ Ja tsinaaq'yin ja tyaguwa'qanidip ma øy sa y'adøtsnidit. Tø ja kø'øm tnimyiwanjajtnidi jiyujkin ja axøøkpi tsinaaq'yin. Ku pøn nugo tyimyikmajada'aky øy yjade'embii, janch amøñi dø'øn ja tpaduñ øy yjawi sa tmijajtni. ²⁰ Jawaani møk idø'øn ja ayo'on tpaattit pøn ja nitso'ok'ajtin tø t'ukpaaty nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp, jøts jadigojk ja kya'øy'ajtin tpadundøjkigyojmidji. ²¹ Ne'egi øy jeexyip tpaaty ku jeexyip tkaniyawidi ja tiichinøaq'yin, jøts jade'en jeexyip tka'uk'ixwejtsni ja Dios kyutujk midi øy midi wa'ats, midi wyinaty tø y'ukyikmo'odi. ²² Jabi tøxi dø'øn ja' ayuujk tyiy ku jaa'y y'ukwa'añ ku ja uk ja y'ich jadigojk tníwimbity, jøts ku ja kuch midi namdseepním jits ja jadigojk nay jaayi ja mo'onts tseemujkojmi. Jade'en idø'øn øy ndejint yø'øbi jaa'dyi.

3

Ku ja nwindsøn'ajtim mye'ent jadigojk

¹ Meets migu'uktøjkti, ya'at idø'øn myimajtsk nøky midi mee ndanija'ayip. Nayide'ents meets ixyam ndanijayi sam jawyeen, jøts ku meets x'ejxkapt ja tiawyinmøaqñ midi ngajpxpatpy. ² Jade'en ø nwø'añ ku meets xja'myatst ja Dios kyugajpxy sa ja y'ayuujk tyikwøaqñ pøn ja Dios tø ñadyamiyøxyidi, jøts nayide'en xja'myajtsmidit ja nwindsøn'ajtim kyutujk pøn yiknitsoojkp, sam øots tø nnigajpxy pøn ja kyudanaaby'ajttip.

³ Jawyeen idø'øn tyimbyøaq'atyi meets xnijawit ya'at: ku wyinaty myeni kyidøknji ja tiidyu'unin, winets idø'øn ja jaa'y kyaxø'øktit midi tyaxe'ektip tuki'iyi ja Dios yja', jøts nugo tnidsønidit midi axøøk wyinmøaq'njyøtpy myøøt'ajttip, ⁴ jøts yide'en wya'qandit: "¿Samts idø'øn ja Cristo y'ayuujk tø yjajtni kuts idø'øn ja tijy wyimbett jadigojk? ¿Windemnímts idø'øn ja yjatt? Jabi nítits kyamiñ kyaja'aty, jade'eñim y'ity sayim ja n'apteety tyiknaxtøø." ⁵ Kyaja'myajtstip idø'øn øy' ku naxwii'ñit kawinaaq ojk tø yjadigach, jabi windil'ixyipxi ja tsajp ejtni jøts ja nøajx pyidsiimñim nøøjøtpy, Dios Teety y'ana'amíngøjxp. ⁶ Kyaja'myajtstip idø'øn nayide'en ku ja Dios kawinaak xøøw anaduu' tkejxy, jøts ja naxwii'ñit jaa'y jade'en kyudigøøgyøxtøø. ⁷ Y'awixy'ajttip idø'øn øy', jawaani møj ja ayo'on midi wyinaty memp sam ja kø'øm tø ttanibiktaajkiñi ku tnajtskaxit ja jønyow. Ja'abi jøøn idø'øn yiktoøyidip ja ka'øyja'a'dyi ku wyinaty ja tiidyu'unin ñaxy.

⁸ Mnija'wip meets nayide'en ku ka'ap ja nwindsøn'ajtim ja xøøw ja jumøjt tmøjpikta'aky, jade'en ja t'ixy ja tu'ukpi xøøw sam ja tukmilbi jumøjt. ⁹ Kidi meets mwinaagin wya'andi ku ja nugo tyaa'ní ku kyamiñ jadigojk sam ja kyajpxy tø tpikta'aky, møk idø'øn tyuda'aky'ajtin ja tyikmajada'aky jøts ja jadine'en xmaa'kxujkyim. Ja' chøjkpy jøts ka'ap pøn nugo wyindigø'øty jøts ja ndsinaaq'yin nyiktigajtsint.

¹⁰ Jade'en idø'øn ja nwindsøn'ajtim jotkumoni ja tyiidyu'unin tmøøtja'att, jade'en sam maa'tspa'an adsu'jkyi koots myiñ yam niti kyayikjøp'ixy. Kuts ja nwindsøn'ajtim yja'att jade'en, winets idø'øn tsajp pyømemga'akt ku ja kyudigø'øyin tø myeni. Winets tyøøbyøjkøxnidit tuk'ojkyi ja tøø'kxpi tsamambí midi jam tsajpwemp, jøts øy naxwii'ñit tuki'iyi tyigøøñit jønyow agujkpy.

¹¹ Jabi jade'enxi dø'on ja ayo'on ñäxkidä'akt ya naxwiiñ, ijadits adøm idø'øn nganadyamiyojxa'ant ja Dios! ¹² Yikyijiidi ja mxøøw ja mjumøjt jøts ja yja' xyikmayidit, jøts jade'en chojkit ja xøøw ja jumøjt ku wyinaty kyudigøøgyixy jønyow agujkp tuki'iyyi midi jam tsajpwemp jøts ya naxwiiñ; ¹³ ja'ats idø'øn adøm n'awejxindip ja jembyi tsajp ja jembyi naajx midi ja Dios tø tn'i'adsowi kø'øm, ma dø'øn niðuki'iyyi ja ja'a'y ja y'øybì ja tyiibyi ttu'undit.

¹⁴ Paty meets migu'uktøjkti, ku ya'at xjøp'ijxy'attit, tum ja' meets mdu'ump midi ja Dios chøjkpy, tsokti ja tuda'aky'ajtin, nixem niyam mnamyayidi jøts jade'en ja Dios mbaqadiyidit niti pøky niti kadyeey. ¹⁵ Ja'gyukidi ku ja nwindsøn'ajtim tsojk kyamiñ, paty idø'øn ja ttuñ jøts nyikmøja'ant nyikmaya'ant ja nitso'ok'ajtin, ja tyuda'aky'ajtin idø'øn ja jade'en yiknigaxi'kpy. Nayide'en meets idø'øn tø mdanija'ayimidi yø'øbi wñmqa'yin ja Pablo, adøm nmigu'uk, ku tyiktuñ ja ja'gyukin midi ja Dios tø myø'øyi. ¹⁶ Tum ya'atpi ixpøjkin idø'øn kyajpx'ijtpy ma ja nøky ja ja'a'y ttanijayi, øy idø'øn ja muum tsep ku nja'gyukiwyä'qanint, jaa dø'øn ja kaja'gyukibidi, jøts pøn ja yjanchja'win kamøktaktipním tum wenk idø'øn ja ixpøjkin ja tjuutti, ka'ap jade'en ja Pablo yjawä'añ nøkyjøtpy. Nayide'en idø'øn ja ttumidi tuki'iyyi ja Dios kyajpxy kyø'ømgudigø'øyïngøjxpti.

¹⁷ Paty mee migu'uktøjkti, jabi mnija'wiñidipxi meets ya'at tuki'iyyi. Nay'ejx'etidi jøts ka' xpabøktit sa yø' ja'a'y wya'andi, ku taagayøjxp myikpøjkiwyä'andi ja mjanchja'win. ¹⁸ Ne'egi ja' pawinmaydi sa ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja tyiy'ajtin xnija'wiyidi. Yikmøjidi ja tsojkin ja pa'ayo'owin midi ja yiknitsokpi tø xmø'øyim, pøn ja y'øy'ajtin myøj'ajtin xemikøjxp ejtp. Jade'ents idø'øn yjatt.

JA MYIDU'UKPI NØKY MIDI JA JUAN YJAAY

Ja' midi xyikjuky'ajtindip

¹ Ya'atpi nøky øø nguejxpy, jøts mee ndukmadøy ja Jesucristo, ku ja jaayim wyinaty ku cho'ondakijxy tuksajp'agida'aky. Nay ja' øø tø n'ixy tø nmadøy jøts nayide'en øø tø ndukpaaty ja ngø' ndeky; yø' y'ayuujk yø' wyinmaaq'yin adøm ndajuky'ajtyindip. ² Tø ja ñankñigaxi'igiyi, øots tø n'ixy øots tø nnijawí, paty mee ndukmadøy ixyam ku ja ejtp mørøt chøøni ja Dios Teety, tøts idø'øn ixyam xnimi'lñindi. ³ Tyibyi øots ndyimñigajpxy midi øots idø'øn tø ndyimy'ixy ndyimyadøy; paty mee ndukmadøy jøts meets m'ett amuki mørøt øots, kumi tyimdyiy tyimyanch ku øø mørøt n'ity ja Dios Teety jøts nayide'en mørøt ja y'U'nk Jesucristo. ⁴ Yø'øbi ayuujk yø'øbi winmaaq'yin meets ixyam ndanija'ayip jøts yikxon ejtni xoni mwinaaq'ñ y'ettit.

Janch wa'ats ja Dios ejxim ja jajin

⁵ Yø' øots nnigajpxwampy yø øy'ayuujk yø ømyadya'aky midi øots ja tø xukmadøy: jøts ku ja Dios Teety janch øy janch wa'ats ejxim ja jajin, jøts niwine'enin ja ka'øy'ajtin tkamøødi. ⁶ Kuts nwaaq'ñindi ku ja Dios Teety nmørøt n'ijtyindi jøts nika'n'ukpaduu'n'a'andi ja n'ayuujk, nugo adøm ja nmidundigøy adiijchindi. Yø' idø'øn mørøt tøaqy ku jade'en nugo nwaaq'ñindi. ⁷ Kuts ndsinaaq'yindit øy wa'ats ejxim ja Dios Teety chøøni, winets nixem niyam tu'ugyi ja winmaaq'ñ nmørøt'ajtindit, jade'en idø'øn ja y'U'nk Jesús xyikpøkwyaaajchindi midi jaty ndu'uñindip ku ja wyidsuuñ wyidajxy. ⁸ Xjats ku nugo nichøky nwaaq'ñindi jøts ku ka'ndundigøø'yindi, nugo kø'øm nnawyindaaq'ajtya'andi jøts tiy ngakajpxyindi. ⁹ Kuts ndamimadyaqøxindit ja Dios Teety nbøky, njøp'ejxindip ja'ku ja ttu'unt midi paat'ajtip, jøts nay ja xpojkpimaa'kxindip jøts nay ja' jaty xyikwaajtsindip midi jaty adøm ndundigøø'yin'ajtyindip. ¹⁰ Kuts nugo nwaaq'ñint ku ka'ap nbøky nmørøt'ajtyindi, jade'en idø'øn ja nbiktaajkyindi jøts ku ja tyaaqy ja Dios Teety, niwine'enints jade'en ngamimadoo'ja'ant ja kyajpxy ja y'ayuujk.

2

Jesucristo amuum xnikajpxuujtimp

¹ Meets u'nkti una'jkti, ya'at meets ndukmadøøpy tuki'iyi ku ka'ap mbøktyu'undit, jøts pøni pøn wyinaty sa tyimyajtp paty xnijawidit ku jaa nmørøt'ajtyindi tu'uk ja nikajpxutpi jam Dios Teety wyingujkp, ja Jesucristo dø'øn ja' pøn janch, pøn tiy. ² Tø ja Jesucristo tku'ayo'ombaadi adøm ja nbøky, jøts nigidi adømyipti, níduki'iyi dø'øn nayide'en ja naaxwii'ñit ja'a'y.

³ Pøni nbadu'uñindip ja Dios ja kyutujk sa ja tø xuklijxyindi xuknija'wa'andi, jade'en'ampts adøm ja x'u'nkja'wa'ant. ⁴ Jøts pøni pøn wamp ku ja y'u'nk'atyiyi ja Dios jøts nika'ap ja tpaduujnyi ja kyutujk, ja' nugo kajpxigøøpy, nugo ja tyaaqy. ⁵ Jøts pøni pøn amumjoojt nadyamidsøky'ajtip ja Dios, ja'ats tpaduujnjip ja Dios kyutujk; jade'ents ja yiknijawí ku nwindsønl'ajtim ja mørøt y'ity. ⁶ Pøni pøn tyimwyamp ku mørøt tyimy'ity ja Dios, wants nayide'en tyiknaxy sãmi Jesús tyiknajxy.

Nbadu'unimp ya'at jembyi ana'amin

⁷ Migu'uktì, ka'ap meets ja jemgyutujk ixyam ndanijayi; nay ja' yø' midi mee tø xmadowdi xnijawidi ku ja mdsinaaq'yin xyiktso'ondaktøø jadigojk. ⁸ Yø' meets ixyam njaaktukmadøøpy, yø kutujk, midi janch øy janch tump, øgyajemgyutujk, ja ku ja xem ja yam nnachojkindit jade'en sa ja Cristo ttuuñ, jøts mbøqat'ajtiyip meets nayide'en xu'unt. Yø'øbi winmaaq'ñ tyikudigøøpy ja ka'ødyunk, jade'ents ja tsinnaaq'yin y'øyi pyaqadi.

⁹ Jøts pøni pøn nugo wamp ku ja tpaduñ ja jemchinaq'a'yin, yam ja myigu'uk ja tmi'ambikñim tmijotma'atynim, ja ka'ødyunk ja wyinaty pyadun'adichpnim. ¹⁰ Pøni pøn twamp ttsojkp ja myigu'uktøjkti øpyøni, ja' idø'øn tpadump ja øchinraq'a'yin jøts niwine'enin ja pyøky kyanadyukpaadyi jade'en. ¹¹ Jøts pøni pøn ja myigu'uktøjk tmi'ajkidip, ja' nugo tsinaapy ka'ødyunk agujkpy, ka' tnijawí pøni ti tyumpy kyajpxpy, jade'en ja wyimbejtni ejxim ja kugoots jaa'y.

¹² Meets u'nkti meets una'jkti, ixyam mee nnijayi jøts ndukmadowdi ja'agøjxp ku ja Dios Teety tø mbojkpimee'kxyidi Jesucristo køjxp. ¹³ Teetyi taakti, nayide'en meets ixyam ndukmadøy ya'at ayuujk kumi tø mee xpabiky ja Jesus yja' midi jaayim wyinaty ku cho'ondakijxy tuktsajp'agida'aky. Meets wajtyøjkti meets kiixye'edi, ixyam mee ndukmadøy ya'at ayuujk kumi tø xmimajada'akti ja miku' yja'.

Nayide'en meets u'nkti meets una'jkti ndanijayi ya'at ayuujk, kumi tø m'u'nk'atyidi ja Dios Teety. ¹⁴ Meets teetyi taakti, jade'en meets ixyam ndanijayi ya'at ayuujk kumi tø xjanchjpabøjkti ja Jesus yja' midi jaayim wyinaty ku cho'ondakijxy tuktsajp'agida'aky. Nayide'en meets wajtyøjkti kiixye'edi ixyam ndanijayi ya'at ayuujk ku ejtp mjanchmøkwinmaydi jøts ku ja Dios Teety kyajpxy y'ayuujk tø xpabøjkidi amumjoojt, jøts nayide'en ku tø xmimajada'akti ja miku' yja'.

¹⁵ Kidi nugo xtsojkti ja poktyunk ni ja pikta'aky midi ya ejtp naæwiiñ. Jøts pøni pøn t'anømp t'adsojkp ja poktyunk jøts nika' ja Dios Teety ne'egi ttsøky'aty jade'en. ¹⁶ Yide'en idø'øn ja naæwiiñit jaa'y tjanchojkti ja poktyunk midi wiñmäa'ñjøtpy mee'nxitip, jøts midi tyimchuj'ejxtip tyimchuja'widip. Ja'ats nugo ja pikta'aky nadyamøja'wiyidip, ja' ja nugo pyawinmay'ejttip midi jaty jaa kayik'ødyump ya naæwiiñ, yamts ja Dios Teety ja jade'en tø tkadanibiktaagi. ¹⁷ Windigøppy y'ity midi yikpoktyump ya naæwiiñ, midi nugo yiktsojk anaæxp; jøts pøni pøn tpadump sa jaty ja Dios ttsøky, ja'ats y'anmija'wiñ xemikøjxp jujky'atp.

Pøn mibøjkip ja Cristo, jøts pøn ja kamibøjkip

¹⁸ Meets u'nkti una'jkti, tø jabaat tpaatty ja et ja xøow ku myenwa'qñ tu'uk ja jaa'y pøn ja Cristo møk myidsep'atwampy, pøn meets nayide'en tø xnijawí xnimadøy; ixyamts nayide'en tø kyaxø'knidi namay pøn tmidsep'ajttip ja Cristo, paty jade'en yiknijawí ku tø jabaat ja et ja xøow tpaatty. ¹⁹ Nay adøm nmigu'uk jade'en wiñagin adøtstip pøn adøm tø xmajtstuujtyindi paty ja tmidsep'atwa'andi ja Cristo; nigidits ja' pøn adøm nwiniñt mørøt tuknaxti, ku jeexyip ja'adi, tø ja jeexyip mørøt ndaa'ñindi. Jade'en idø'øn yjaty ku wiñagin xpuwajchindi, paty wa'ats yiknijawí ku ka' yikxon tmørøt'atti ja wiñmäa'ñ sa adøm nja'.

²⁰ Adømts ja Cristo tø xuktatøjka'andi ja Espíritu Santo, ja'agøjxp ixyam nnija'wa'andi ja tyibyi ja yjanchpi. ²¹ Paty meets ixyam nnijayi ku xnijawidi midi tiy midi janch, ka'ap ø nwä'qñ ku ka' xnijawidi; wa'ats mee xnijawí ku ja tyibyi ja yjanchpi ka' nayide'en sa ja taay.

²² ¿Pønts idø'øn taay'ajtp? Ja'ats idø'øn pøn wamp ku ja Jesus ka' yiknitso'ok'aty. Pø ja'axi tkawamp tkatsojkp ja Dios Teety mørøt ja y'U'nk Jesus. ²³ Pøni pøn tkawandip tkatsoktip ja Dios Teety y'U'nk, ja Dios Teety idø'øn wyinaty jade'en kayiktsojkp; jøts pøni pøn twandip ttsoktip ja y'U'nk Jesus, ja Dios Teety idø'øn wyinaty jade'en yiktsojkp.

²⁴ Paty øøts idø'øn nnigajpxy jøts xwiñmäa'ñ'attit ja øgyajxpy ja øy'ayuujk midi tø xpabøkti jøts midi yajkpy ja øchinraq'a'yin; pøni wiñmäa'ñ'ajttip yø!, jade'en ja Dios Teety jøts ja y'u'nk Jesus mørøt n'ijtyindi. ²⁵ Kumi Jesus kø'øm ñi'adso'owi ku ja xmø'oyint ja øchinraq'a'yin midi xemikøjxp yikmørøt'atp.

²⁶ Ja'agøjxp mee nnijayi ku nugo myikwindaqayidit. ²⁷ Pø tøxi ja Jesucristo mmø'oyindi ja Espíritu Santo, paty ka' pyaat'atyi jøts pøn jadu'uk mgajpxwejyidit, pø ja Espíritu Santoxi mee kø'øm myikwejyip myikajiyip midi tiy midi janch jøts ka' tyaayi. Meets

migu'uktøjkti, jade'en idø'øn y'ejxi tyiyi jøts yikxon mdsøønidit mdanidit amuki møøt ja Cristo, jade'en sa kø'øm mdukjatyidi ja Espíritu Santo.

²⁸ Jøts jade'en wingijk jotkujk njøp'ejx'ejtindit ku ja mye'ent ja Jesús, jøts jade'en ka' nmitsø'ødyu'unindit. ²⁹ Pø tøxi meets xnijawi ku ja Jesucristo y'øyi tyiyi, jøts kuwani xnijawidit nayide'en jøts ku pøn øy tiy yjaa'y'aty, ja'ats ja Dios u'nk'ajtiyip.

3

Saja Dios x'u'nk'ajtyindi

¹ Ejx ja Dios Teety xjanchøjkyindi, jøts ja wya'añ ku ja x'u'nk'ajtyindi x'una'jk'ajtyindi, pø janch jade'enxi adømdi. Pø patyimxi adøm ja ka'ødyumbi xka'ejxkajpyindi xkanija'windi kumi ka'ap ja t'ejxti tnijawidi pøni pøn ja Dios Teety. ² Migu'uktøjkti, tø dø'øn ja Dios x'u'nkpíjkyindi xmøabyijkyindi; ka'anims ts xuknija'wa'andi pøni sudso njaa'y'ajtindit wiingybety. Ja'ayi nugo nnija'wa'andi jøts ku ja Jesús ñøkñigaxøøkwa'aniyi jadigojk, jøts jade'en njaa'y'ajtindit njuky'ajtindit nayide'en sam ja', pø yik'ejxpix ja' sam idø'øn ja chøøni tyani. ³ Pøni pøn tjøp'ejxp jade'en, ja'ats nay'ejx'ejtip jøts ja pøky kyapaqadit, jøts ja jade'en chøønit sami Jesús wya'qats'atyin.

⁴ Jøts pøni pøn tundigøy'ejtp, ja' Dios kyutujk kyamøjpiktaajkidi, pø yø'øxi tundigø'øyin'ajtp ku ja Dios kyutujk kyayikmimadø. ⁵ Pø tøxi mee xnijawi ku ja Jesucristo ya tø myiñ naxwiiñ jøts adøm xyikpøkwyajtsindit, jøts nayide'en xnijawidi ku ja janch wa'ats, ni tu'uk ja pøky tkamøødi. ⁶ Jade'en idø'øn, pøni pøn møøt y'ity ja Jesús, ka'ap ja jade'en y'ukpøktyun'adøtsnidi sam ja jaa'y pøn tkidyimñija'widip ja Jesús. ⁷ Meets u'nkti una'jkti, kidi nugo myikwindaayidi; pøn y'øybi tyibyi tpadump, yø' idø'øn øy jaa'y'ajttip nayide'en sam ja Cristo y'øy'ajtin wya'ats'atyin. ⁸ Pønts ejtp tyimdyundigøøpy, ja miku' yja' pyaduujnidip, pø ja'axi jade'en tyiktso'ondaajk ja poktyu'unin ja win'øø'nin. Paty idø'øn ja Jesús ojts myiñ jøts ja tyikudigø'øty ja miku' pyøktyu'unin, ja wyin'øø'nin, sa jaty ja y'adi'ich.

⁹ Ka'ap y'ukpøktyunidi pøn ja Dios u'nk'ajtniyidip, pø ja'axi kø'øm møøjyidip ja myøk'ajtin; paty ka' nugo y'ukpøktyun'adøtsnidi, pø Diosxi u'nk'ajtniyidip.

¹⁰ Yide'en'ampy idø'øn yiknijawi pøn ja Dios u'nk'ajtidip jøts pøn ja miku' u'nk'ajtidip, kumi ka'ap ja Dios ja tja'aji pøn ja myigu'uk tkatsojktip, jøts pøn tundigøy'ejtip.

Nachojojkindip ja xem ja yam

¹¹ Yø'øbi kajpxy yø'øbi ayuujk midi mee tø xnijawi ku ja m'ochinøa'yin xyiktso'ondaktøø, yø' idø'øn tyijpy ku nnachojka'andit nixem niyam. ¹² Jøts ku ka'ap jade'en njaa'y'ajtindit sam ja Cain ku ja y'uch ja tyik'øøjky, ja' pyadumpy ja miku' yja'. ¿Ti ja tyuku'o'jkøø? Ja'agøjxp ku ja tkabaduñ ja miku'.

¹³ Meets migu'uktøjkti, kidi sa xjawai ku mmi'ambøjkidit yø ka'ødyumbidi. ¹⁴ Tø adøm nmajtstuujtyindi yø ka'ødyunk jøts ja øchinøa'yin tø nbabijkyindi, jade'en idø'øn yiknijawi ku nixem niyam nnachøjky'andi. Pøni pøn tkawamp tkatsojkp ja myigu'uk, ja' pyadun'adichp ja ka'ødyunk. ¹⁵ Jøts nayide'en pøn tmil'ambøjkp tmijotmatp ja myigu'uk jade'en ja pyidsønni sa yikjaa'y'ookpi, pø mnija'wipxi meets ku ka'ap ja yikjaa'y'ookpi y'anmija'win y'ity xemikøjxp, windigøøpy ja'. ¹⁶ Nnija'windip sa Jesucristo xtsøjkyindi amumjoojt, paty adøm ja xku'o'jkandi; jøts nayide'en adøm ja xpaqat'ajtyindi ndsojkindit ja nmigu'uktøjkti sam adøm tø nyiktsøjkyindi sam adøm tø nyiku'o'jkandi. ¹⁷ Pøni pønts jotkujk tyiknæxp, yja'ijxpy ku ja myigu'uk y'ayøywinmay, niwine'enin tkidyimdyayo'ixy ja pyikta'aky midi ja myøøt, ¿sudsots ja nugo wya'añ jøts ku Dios ja twa'añ ttsøky? ¹⁸ Meets u'nkti una'jkti, ka'ap y'øyi ku nugo nwø'ønindit jøts ku nmigu'uktøjk ndsøjkyindi; yø' ne'egi øy ku ndyimbyadu'unindit tiy janch. Yø'øts jade'en wingaxø'kp ku ja nachoki amumjoojt yikmøøt'aty.

Sudsotkujk nnayja'wa'ant Dios wyingujkp

¹⁹ Jade'en idø'ón yikni:jawí jøts ku nbadu'uñindi ja tyíibyi ja yjanchpi, jøts jade'en idø'ón niti ngagumaa'yindit Dios wyingujkp; ²⁰ kuts kø'om nnañi'øø'na'andit, ku nmäa'yindit ndajindit ku ja Dios tø x'u'nkpijkyindi, pø kø'ømxi ja jade'en tø xtsøjkyindi jøts møj ja', ja' tuki'iyi tnija'wip sa adøm njawinmaa'yindi. ²¹ Jøts ku ngamaa'yindit ngatajindit winets ngatsø'jka'andit jam Dios wyingujkp. ²² Ja' adøm tuki'iyi xmø'øyindip ti jaty adøm n'amidowá'añindip nbøktsowa'añindip ja'agøjxp ku nbadu'uñindi sa ja x'ané'emyindi pøni sa ja ttsøky. ²³ Yide'en idø'ón ja y'ana'amín ku njanchja'windi ja y'U'nk Jesucristo, jøts nayide'en nachojki'indit nixem niyam sam ja Jesús kø'om xa'ané'emyindi. ²⁴ Pønts jade'en tjanchpadundip ja y'ana'amín, ja'ats ja Dios tmøøt'ejttip jøts ja nayide'en myøøt'ityidi. Jade'en'ampy nnija'windi kudam ja tø xuktatøjka'andi ja y'Espíritu Santo jøts ja jade'en kø'om xmøøt'ijtyindi.

4

Ja Espíritu Santo jøts ja' midi tkaminamyaaajyip ja Cristo

¹ Mee migu'uktøjkti, kidi nugo xmibøjkti ja jaa'y pøn wøndip jøts ku ja tnigajpxidi ja Dios y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk, ejxti yikxon pøni janchpi tyíibyi dø'ón ja kyajpxtip, pø may adøtstipxi ja jaa'y ya naxwiiñ pøn windaay'ajttip. ² Yide'ents meets ja xnijawidit: ja' idø'ón ja wyinatyi pøn tjanchja'widip jøts ku Jesucristo ya y'atsnank'yejxøø tyimyja'a'yin, ja'ats idø'ón ja Dios Teety møøt y'ity. ³ Pønts jade'en tkamibøjkp ja Jesús, ja'ats idø'ón ja Dios Teety kamøøt'ejtiyip; ja ka'øwyinmaa'ñ ja ne'egi yiktumpy midi tkaminamyaaajyip ja Cristo. Tøxi xnimadowdi jøts ku ja mye'ent ja ka'ødyumbi øy juuni; tøts idø'ón ja yjanchmiñ, pø jaanixi ja wyinmaa'ñ ja ya naxwiiñ.

⁴ U'nkti una'jkti, Dios mee mjajttip, tøxi xmirmajada'akti pøn mwindaay'atwajnidip; pø tyimyøkxi ja' pøn mee mmøøt'ejtyiyip jøts niika'ap ja jade'en myøki ja ka'ødyumbi yja'. ⁵ Ja' ja nugo tyunk'ajttip ja ka'ødyunk ja ka'øwyinmaa'ñ paty ja tum jap ttuk'ixpøkti ja jaa'y jøts ja jade'en yikmøjyawidit. ⁶ Diosts adøm xja'ajtindip jøts ja xmibijkyni pøn jaty ja Dios møøt'ejtidip. Ja'ats xkamibøjkindip pøn kamøøt'ejtidip ja Dios; jade'en'ampyts nnija'wa'an pøn tpadundip ja y'øybi ja tyíibyi jøts pøn tpadundip ja taay'ajtin.

Dios amuum ja tsojk'ajtin myøøt'ajtpy

⁷ Mee migu'uktøjkti, xpaqat'ajtindip ejtp nixem niyam nnachojkandit, jabi Dios wyingujkpxi chøøñ ja øchojkin. Pøn ja myigu'uk ttsojkp, pøn ja myigu'uk tpa'ayoop, ja'ats idø'ón ja Dios tjanchja'wip jøts ja jade'en y'u'nk'atyiyi. ⁸ Pøn tkatsojkp tkaba'ayoop ja myigu'uk, ja'ats tkidyimyjanchja'wip ja Dios, kumi ejtp ja Dios ttsøky ja jaa'y, ejtp ja tpa'ayøy. ⁹ Jøts adøm ja ojts xani'ejxa'andi sa ja xjanchøjkyindi xpa'ayø'øyindi ku ja tyu'umptspi U'nk ja ojts xaniguejxyindi, jøts ja øchinaa'yin xmø'øyindi y'oo'kingøjxp. ¹⁰ Yide'en'ampy idø'ón ja Dios chojkin ja pya'ayo'owin y'ejxi tyiyi: pø nigidi adømxi ja tø ndsøjkyindi nba'ayø'øyindi jawyeen, pø ja'axi adøm kø'om tø xtyimchøjkyindi jøts ja y'U'nk ja xaniguejxyindi jøts ja xku'ayo'owandit ja nbøky.

¹¹ Migu'uktøjkti, pøni tødam ja Dios xtsøjkyindi, ti kuts adøm nganachøjkyindi nayide'en ja xem ja yam. ¹² Pøn ja Dios tø t'uk'ixy, nìpøn ja tka'ixy; pøni nachojka'andi pts nabya'ayo'owa'andi pts nixem niyam jade'en ja xmøøt'ijtyindi jøts ja jade'en njaa'ktyimchojkint. ¹³ Nnija'windip ku ja Dios møøt n'ijtyindi jøts xnamyøøt'ejtindip ja nayide'en, ja'agøjxp ku ja tø xuktatøjka'andi ja y'Espíritu Santo. ¹⁴ Tø øøts n'ixy, tø øøts nnija'wi wemp'äm, paty øø nwø'añ jøts ku ja Dios Teety tø tjanchkexy ja y'U'nk yiknitsokpi ya naxwiiñ. ¹⁵ Pønts tjanchja'wip jøts wyø'añ ku ja Jesús Dios U'ngi, ja'ats ja Dios tmøøt'ejtp jøts nayi mørøt'ejtip ja nayide'en.

¹⁶ Jade'en'ampy adøm ja tø nnija'wa'andi jøts ku xjanchøjkyindi xpa'ayø'øyindi ja Dios. Pø ja'axi ejtp tsojkp, pø ja'axi ejtp pa'ayoop; pønts ja tsojkin yikwøngaxi'kpy, ja' ja Dios mørøt'ejtip. ¹⁷ Ku jade'en nbadu'unint, jade'en ja nyikmøjtajkint ja

øwyinmaaq'ñ, jøts ja jade'en ngawingudsø'jkant ku ja mye'ent tiidyumbi; ja'agøjxp ku ja nayide'en xukwinmaaq'yimp ja tsojkin ja pa'ayo'owin sám ja xtsøjkyindi sám ja xpa'ayø'øyindi. ¹⁸ Niwine'enin ja Dios chojkin ja Dios pya'ayo'owin xkayiktsø'jkandit. Yjaaktyimyiktigøøgyijxpy ja tsø'ogi ja ne'egi, jøts pø yiku'ayo'owipxi ja tsø'ogi ku pøn chø'ogi, ja'ats idø'øn tkayikmøjtøjkipnim ja Dios chojkin ja Dios pya'ayo'owin.

¹⁹ Ja'agøjxp adøm ja Dios ndsøjkyindi kumi jawyeen ja jade'en tø xtsøjkyindi. ²⁰ Pøn nugo wamp: "Ndsøjkpy øts ja Dios", jøts ni ka'animedimts ja myigu'uk ja twa'añ ttsøky, ja'ats idø'øn taayip. Sudso'ampyts ja Dios tjaaktyimchokt, pø ka'axi ja kyaxi'iky, ti ja' net ja yjaaktsokp pø ja myigu'ukxi ja kyatsøjkpy pøn yja'ijxpy wiiñ'ajy. ²¹ Jøts ja Dios yide'en xmø'øyindi ja y'ana'amín: pøni pøn ja Dios ttsojkp, nayide'en ja myigu'uk ja twa'ant ttsokt.

5

Sudso'ampy ja ka'ødyumbi yja' xkamimajadaajkint

¹ Pøn jaty tjanchja'widip ku ja Jesús yikejxy ya næxwiiñ yiknitsokpi, ja'ats ja Dios Teety u'nk'ajtiyidip; pøni chojktip tam ja Dios Teety jade'en, nayide'ents idø'øn ja ttsojktit tpa'ayo'odit pøn jaty ja Dios Teety y'u'nk'ajtpy. ² Kuts ja Dios ndsojkindit jøts ja jade'en ndyimbyadu'unindit sa ja y'ana'amín ja wya'añ, jade'ents ja nnija'wa'ant ku ja nayide'en ndyimchøjkyindi pøn ja yja'ajtpy. ³ Kuts jade'en ndsojkindit ja Dios, ja' idø'øn ja tyijpy ku dø'øn ja y'ana'amín nbadu'uñindi, jøts ka'ap ja mabaat chepi. ⁴ Jøts pøn jaty ja Dios møøt y'ity, ka'ats ja tmibøjkidi ja ka'ødyumbi yja'. Pø paty ja Dios janchja'win xuktamajadaajkyindi jøts ja xkadukmibijkyindi ja ka'ødyumbi yja'. ⁵ Pønts tkamibøjkti ja ka'ødyumbi yja', ja'ats idø'øn tjanchja'widip ja Jesús jøts ku ja Dios U'ngi.

Ku ja Jesús yiknigajpxy ku ja Dios U'ngi

⁶⁻⁷ Nnija'windip adøm ku ja Jesús Dios U'ngi, jabí kø'ømxí ja Dios Teety ja tyimnígajpxpy ku ja Jesús ñøbejty jøts ku nayide'en wyinaty y'ookwaanimi; jøts ja Espíritu Santo ejtp nayide'en tnigajpxmi, jabí myøøt'ajtpy ja tiy'ajtin ja!. ⁸ Tigøøkts adøm idø'øn ja ejxpajtin nmøøt'ajtyindi midi tnigajpxtip ku ja Jesús Dios'u'nk'aty. Ja myidu'ukpi, ja Espíritu Santo kyajpxy y'ayuujk ja' midi xuknija'wandip ja tyiibyi ja yjanchpi. Ja myimajtskpi, ja Dios Teety y'ayuujk ja' midi yikmadoow ku ja Jesús ñøbejty; jøts ja myidigøøkpi, nay ja Dios Teety y'ayuujk ja' midi yikmadoow tsajpjøtpy kyida'aky ku ja Jesús wyinaty y'ookwani. ⁹ Sa ja jaa'y tyiy'ajtin ngupijkyindi, ¿ti Dios idø'øn ja tyiy'ajtin njaaakidymgyupøjkin? Pø ja'axi jawaani tyimdyiy tyimyjanch ku ja tnigajpxy sa ja y'U'nk ja yjajty kyubejty. ¹⁰ Pøn tjanchja'wip ja Dios U'nk, kø'ømts ja tja'gyuki ja tiy'ajtin; jøts pøn tkajanchja'wip ja Dios ku ja tnigajpxy sa y'U'nk yjajty kyubejty, ja'ats taaðyejp ja Dios. ¹¹ Ya'at tiy'ajtin xuknija'windip jøts ku Dios tø xmø'øyindi sa n'anmija'win xemikøjxp yujky'ajtindit, ja y'U'nkts ja'abi jujky'ajtin tmøøt'ajtp. ¹² Pønts møøt y'ity ja Dios U'nk, yikmøøpyts ja'abi jujky'ajtin ja'; jøts pøni ka'ap jade'en yikmøøt'ity, niwindem jade'en ngapaajtindit ja'abi jujky'ajtin.

Ku ja kajpxwejin jøts ja kajpxpoo'kxin y'ukyikyajkni

¹³ Ya'at mee ndanija'ayip wine'enin jam xjanchjawidi ja Dios U'nk, jøts xnijawidit ku ja jam xmøøt'ajtnidi ja jujky'ajtin midi xemikøjxp.

¹⁴ Jade'ents ngawingudsø'jkindi ja Dios ku n'amido'owin nbøktso'owin pøni ti ja kø'øm xamidsojkindip, ja' ja myadøøpy. ¹⁵ Tøts inet nnija'windi ja Dios kudam ja tmadøy ja amido'owin ja pøktso'owin, jøts nay jaty x'adsowimbijtyindi pøni ti dø'øn tø n'amido'øyindi.

¹⁶ Pøni n'ijxyindip nnija'windip ja nmigu'uk ku ja ttundi ja pøky midi ttukja'dyigøøpy ja Dios, jatyits ngu'amidoo'wandit jøts ja Dios ja myaa'kxukiyit. Jabí jaaxi ja kajabøky midi

ja anmija'win tyikwindigøøpy jøts ja Dios tyukja'dyigøy, kidi ja'apts ndijpy. ¹⁷ Tumbøky yø tundigø'øyin kajpxigø'øyin; jamts ja winaagin midi tkayikwindigøøpy anmija'win.

¹⁸ Nnija'windipts ja' pøn ja Dios Teety møøt y'ity, ka'apts ja pøky'agujkpy chøøni; pø Dios U'nkxi axajtukiyip jøts ja miku' ja sa kyatuniyit.

¹⁹ Pø nniija'windipxi adøm ja'ku adøm ja Dios xja'ajtyindi, jøts may ja'amidi pøn ja miku' tø ñiwangøjxniyidi.

²⁰ Jøts nay yiknija'wip ja' ku ja Dios U'nk tø xnimii'ñindi, jøts ja tø xuknija'wandi midi tu'ugyi ndios'ajtyindip. Ja' tu'ugyi møøt n'ijtyindi ja y'U'nk Jesucristo. Ja'ats idø'øn tu'ugyi ndios'ajtyindip, ja'ats tyajkp jøts ja n'anmija'win xemikøjxp yjuky'ajtindit.

²¹ U'nk una'jkti, nay'ejx'etiyidi yikxon, kidi nugo o ti xdiospiktaq'akti, kidi jade'en o ti xwindsø'øgidi. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA MYIMAJTSKPÍ NØKY MIDI JA JUAN YJAAY

Ja tiy'ajtin, ja tsojkin jøts ja pa'ayo'owin

¹ Mets u'nk Ciria, møjaa'y'ajtp øts, ixyamts meets ya'at nøky ndanijayi møøt m'u'nk m'una'jkti wine'enin ja Dios tø m'a'ejxiyidi jøts ja jade'en mja'atyidi. Jade'ents mee ndsøky, jade'ents mee nba'ayøy, jøts kidi øtsip tu'ugyi, pø nayide'enxi meets ja mdsøkyidi mba'ayøyidi pøn jaty ja y'øybì tyiibyì tpadundip. ² Ja' øts jade'en xyik'adøtsp ja ku nmøøt'ajtyindi ja y'øybì tyiibyì jøts nijuuni adøm ja xkamajstuujtyindi. ³ Dios Teety jøts ja Dios U'nk, ja'ats mee mgunu'u'kxidip mba'ayoojidip jøts mmø'øyidi ja øy'ajtin ja jotkujk'ajtin tiy janch sa ja ttsøjkyin.

⁴ Jade'en øts ja m'u'nk ja m'una'jk winaqagin njanchtaxonda'aky ku øts ja nbaqati ku øts ja n'ixy tpadundi ja y'øybì tyiibyì jade'en sam ja Dios Teety ja tø xa'ane'emyindi. ⁵ Mee migu'uktøjkti, mdyimdyu'undip ja may'ajt jøts ja xem ja yam nmigu'uk ndsojkindit nba'ayo'owindit. Kidi ixyamnim yø jade'en yikmadøy, jaayip yø yikmadoodso'ondakni ku ja ndsinqa'yin nyiktiqajchindi. ⁶ Yo' idø'øn tsojkin'ajtp, yo' idø'øn pa'ayo'owin'ajtp ku ja Dios kyutujk nbadu'unin; jøts yo' idø'øn kyutujkin'ajtpy midi tø xmadowdi ku mdsinqa'yin tø xyiktigatsti, jøts xem yam mnachokidit mnabya'ayowidit.

Pømbi win'øø'ndip

⁷ Jats may ixyam ja win'øø'mbidì pøn tkajanchjawidip ja Jesucristo ku ja y'atsnankyejxøø ja'a'yin. Pønts jade'en win'øø'mp, ja'ats idø'øn tkawamp tkatsojkp ja Cristo. ⁸ Øyim mnay'ejx'etidit, kidi xkamøjpikta'akti ja ixpøjkin midi mee tø nduk'ixpilky. Jade'en Dios øy ti mmo'ojidit pøni ti ja mdamidsojkidip.

⁹ Pønts nugo tyimwyinmay'anajxp nika'ap ja t'uktajotkujk'ajtniyi ja Cristo y'ixpøjkin, ja'ats kamøøt'ejtip ja Dios; pønts jade'en tjantyimbyadump sa ja y'ixpøjkin wya'añ, ja'ats idø'øn møøt'ejtiyip ja Dios Teety jøts ja Dios U'nk. ¹⁰ Kuts pøn mninøjkxidit mjønjotp mdøjkjotp, yamts meets ja xanijawi jøts ku wenk ixpøjkin ja tmøødi, kidi meets ja xyiktøki jam mdøjkjotp, jøts kidi meets ja xmo'odi ja kajpxpoo'kxin; ¹¹ pønts ja tkajpxpoo'kxp, ja'ats idø'øn tpadump ja ka'øy ixpøjkin.

Sa ya'at ayuujk yjøpkixy

¹² Maynim øts ja winmaa'ñ nmøødi midi mee ndukmadoowampy, jøts ka' meets ja nugo ndanijayiwy'añ; ndyimñinøjkxwampy mee kø'øm jøts ixy windani ndukmado'odit, jøts jade'en ndyimdyajotkujk'ajtindit.

¹³ Ja m'uch pøn ja Dios tø y'a'ejxiyi, ja'ats ja y'u'nk ja y'una'jk yam mdanigajxiyip ja kajpxpoo'kxin. Jade'eñi øts ja ayuujk nguexy, jade'en idø'øn yjatt.

JA MYIDIGØØKPI NØKY MIDI JA JUAN YJAAY

Øy tsuj ja Gayo yiknigajpxy

¹ Møjaaq'yl'ajtp øts, ixyamts øts ya'at nøky ndanijayi mets migu'uk Gayo, ja'agøjxp ku nijuuni ngajaq'dyigøy.

² Migu'uk, wamp øts jøts øy yikxon xyiknæxt mørk møjaaw, nayide'en sám ja Dios øy tsuj myik'ityi. ³ Njanch'øyja'wipts øts, njanchuja'wipts øts, jøts ku øts ja ja'a'y winaagin xnimendøø pøn nmigu'uk'ajtyindip, jøts øts ja xamimadya'akti jøts ku mets øy tsuj mjaa'y'aty sám ja Dios kyajpxy wya'añin. ⁴ Midi'ibi øts idø'on njaaqtyimy'øyja'wip njaaqtyimchuja'wip pø nmadøøpxyi øts jøts ku øts nmigu'uk ja mør ja mutsk tpaduujnidøø ja Dios kyajpxy.

⁵ Migu'uk, øy'ajtp ku øy tsuj mjaa'y'aty ku jade'en nmigu'uk xpudøki pøn jaty tmianæxtip tmidøkidip ja Dios kyajpxy øy ja xjaga'ijxy'aty. ⁶ Tøts øts ja winaagin xukmadowdi sá mets ja xtsøky sá mets ja xpa'ayøy. Jaaktyimdyun ja may'ajt jøts ja xjaakpudøkit sám ja Dios tkupikyin, ku ja jam jade'en yja'attit choondit. ⁷ Pø ja'axi ja tø tnidsoondi jøts ja jade'en tmiwidejtidit ja Dios kyajpxy, jade'ents ja ka'ap tkupøkti ja pudøjkin midi ja ja'a'y ja mørøjyidip pøn jaty tkanija'widipním ja Dios. ⁸ Patyts adøm xpaat'ajtyindi jøts ja ndyimbyudøjkandit ku ja jade'en tmiyø'ødyi tmianæxti ja y'øybi ja tyibyi.

Ka'ap y'øyjaaq'yl'aty ja mixy Diótrefes

⁹ Tø meets ja nøky ndanijayi jøts mee ndukmadøy yø'øbi winmaaq'ñ, ja' ku ja mixy Diótrefes tkamøjpikta'aky ja n'ayuujk ja n'ana'amín, ja'ats ne'egi kø'øm nabiyiktaajkip windsøn jøts niwine'enin øts ja xkamimadøy. ¹⁰ Paty ku øts wyinaty nnijkxy, mørk øts ja ndawingugajpxit ku adøm ja xwingajpxyindi xpagajpxyindi ku ja xnidaay'ajtyindi. Nayide'ents ja tkadajotkujk'aty, yjaaktyimy'ane'empty ja myigu'uk ja', jøts ja ka'ap tkupøktit pøn jaty tmija'ttip tmidso'ondip ja Dios kyajpxy, pønts ja jade'en ttagabadunwamp, jatyits ja tpawøpy jøts ja ka' t'uktuktatøjkiñi mør ja Dios kyajpxy yikpatmadøy.

¹¹ Migu'uk Gayo, nijuuni jade'en xkatu'unt sám ja ka'ødyumbi ttuñ, tum ja øybi mdu'ump. Pøn jade'en øy ja'a'y'ajtp, ja'ats ja Dios ja'ajtiyip, pønts ka'øy'ajtp, ja'ats idø'on tka'ejxp tkanija'wip ja Dios.

Janch øyjaaq'yl'ajtp ja Demetrio

¹² Øy tsuj yiknimadya'aky ja Demetrio. Ñankyejxip ku ja tpaduñ ja y'øybi ja tyibyi. Nayide'ents øø nwaaami, nyiktiidyøjkip øts ja nayide'en, pø mnija'widipxi ku øø ka' ndaayi.

Ja kajpxpoo'kxin midi ya'at nøky tyagugøjxip

¹³ Maynim øts ja winmaaq'ñ nmøødi midi me ndukmadoowampy, jøts ka' mets ja nugo ndanijayiwyø'añ; ¹⁴ ndyimñinøjkxwampy me kø'øm jøts ixy windani nnagyajpxindit.

¹⁵ Øy yikxon xyiknæxt. Ixyam mmigu'uk mdaniguexyiyi ja kajpxpoo'kxin pøn jaty yam tsinaadyip. Tunts ja may'ajt jøts nayide'en xkajpxpoo'kxt pøn jaty jam nmigu'uk'ajtyindip.

JA NØKY MIDI JA JUDAS YJAAY

Ku ja Judas tnijayi pøn jaty ja Dios tø twi'ixy

¹ Judas'ajtp øts. Øts ja Jacob nmiga'ax'ajtpy. Nmídumpy øts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jøts meets ya'at nöky ndanijayi pøn jaty ja Dios tø tyamidsøkyiyi jøts ja yja'atiyit, ku ja tø y'agø'dukiyi y'axajtukiyi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ku ja mørøt y'ettì. ² Mbaattip yikxon ja Dios kyunu'u'kxin jøts øy tsuj mba'ayowiyidit jøts ja øy'ajtin myikmo'odit.

Pøn nugo jawindaay'atwamp

³ Meets migu'uktøjk, o meets ja nöky kawinaaq ojk tø njadanijayiwy'añ sa dø'øn y'ejxi tyiyi ja nitso'ok'ajtin midi njagyejpyindip, ixyamtis mee nnijayi jøts tu'ugyi xyik'ettit ja mjanchja'win midi ja Dios tu'ugyi tø xmø'øyim, ku ja xja'ajtyindi. ⁴ Jabi tøxi ja jaa'y jam tmidøki ja win'øø'nin jøts meets ja mdukpadunwø'añidi midi ja tiy'ajtin kyamøøt. Pø wampxi ja Dios kyajpxy jøts ja tyik'ayo'ombaatt sam pyaat'atyiyi ku ja kya'øyjaal'y'atti, wändipts ja' øy ja ti ttu'undit maa'kxukidip ja Dios ja'. Ka'ap ja Dios Teety yja' ttsojkidi pøn xja'ajtindip mørøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

⁵ O meets ja xjanijawi, nduknijawiwyampy meets ja jadigojk jøts ku ja Dios Teety ojts tyik'awa'atspidsimy ja Israelit jaa'y jam Egípto, xjats tyikwindigøy ja' pøn ja kamibøjkjyi kabaduujniyi. ⁶ Jøts nayide'en ja anklistøjk winaagin ja yja' ka' t'ukpadunidi sam pyaat'atyi, Diosts ja tø myachi jøts ja tø pyikta'agyi agootstujpy, jam ja y'awejxti ku ja tiidyu'unin mye'ent. ⁷ Nayide'ents ja yajitmidi ja Sodoma kajp jøts Gomorra kajp, jøts midi jaty jam kajp wingon ejttøø. Øy sa y'adøtstøø, yaa'dyøjk namyøøt'ajtidip tukyaa'dyøjk, tø'oxyøjk namyøøt'ajtidip tuktø'oxyøjk. Jade'ents ja ka'øybi ttundøø. Jøts ja Dios xemikøjxp tø yik'ayo'ombaadyidi ma xemikøjxp tyøy. Jade'ents yø xuk'ijxyimp xuknija'wimp jøts ka'ap jade'en n'adøøjsint.

⁸ Øyi tjanijawi pøn meets ixyam nugo mwìn'øø'nip, kyø'øm wìnmaaq'ñjøtpy ja jade'en ttundi ku ja kya'øyjaal'y'atti jøts ka' tmøjpikta'akti ja Dios kyutujk. Nugo twindsøy ja anklistøjk midi ja Dios myøøtsinaapy. ⁹ Janch wenk idø'øn ja Dios yø'øbi jaa'y twindsowdi, nika'ap ja mørøankilis Miguel twindsøø ja miku'jade'en ne'egi, ku ja Moises ñine'kx tyiktsepjajtidi sudso dø'øn ja yiktu'unt. Ne'egi yide'ëñi ja'ayi tnimaay, "Dios paat'ajtiyip pøni sa ja mdunwø'añi." ¹⁰ Yø jaa'y midi mwìn'øø'nidip ku yø ti kø'øm tkaja'gyukidi, ja'ats yø kyajpxtip ka'øy; ja'ayi nugo ñija'widip jøts yø jade'en y'adø'øtstit ejxim jiyujkin, kø'ømts yø nugo jade'en ñankwyindigøyidi.

¹¹ Ayo'ombaattip ja'adi ku nay ja' tpadundi sam ja Cain yjaa'y'ajty ku ja myigu'uk ja tyik'ø'jky. Tundip nayide'en sam ja Balaam jøts ja meeñ patp tjawi. Jade'en nøjkx wyindigøydi sam ja Coré ku y'ookoxti ku ja Dios tmidsepøjktøø. ¹² Nugo mdsø'ødyuñidi meets ma mee mgaadyi m'uukti tukpabøjkpitøjk, ku meets yø ka'ap mnimiñidi amumjoojt, jøts ku yø nugo ku'uxyi kyaydi y'uukti jøts yø jade'en nugo mdaxi'ikyidi, niti windsø'jkin tkabikta'akti, kø'øm ja ne'egi ñay'ejx'ityidi, ka'ap ja t'ixy pøni ti ja tø yiktaguwani. Jade'en ja'adi ejxim ja yoots n'ejxit midi ka' tyu'uy, jøts nayide'en ejxim tu'uk ja tsa'amguipy midi katøømip, øy ja tyøøm'ajtin ja tjapaatty, windigøy y'ejtnidipts ja jadi'iñi. ¹³ Tum ja ka'øybi tyundip jøts ne'egi o sa tyimy'adø'øtswa'qandi tsø'ødyumbim. Jade'ents tø tyuu'tigøødyi jøts xemikøjxp jap y'ettit agootstujpy.

¹⁴ Ja møjaa'y Enoc pøn myiwixujk najtskaxi, ku ja Adan jawyeen, ja' ja Dios kyugajpxy'ajt jøts yide'en tnigajpxy ja ka'øy jaa'y, jøts wyaañ: "Jøts ø n'ijxy ja nwindsøn'ajtim ku ja mil'ampy tmøøtmiñ ja pyabøjkpitøjk, ¹⁵ jøts pøky pyayø'øwø'añ pøn ka'øyjaal'y'ajttip, pøn tø tyundigøydi kyajpxigøydi jøts ku tø twindsowdi ja nwindsøn'ajtim." ¹⁶ Yø'øbi jaa'y

nugo ña'amdi nugo pyagajpxti, ja y'øy'ajtin yø nugo yjayiktunwändip jøts ja ja'a'y øy tsuj nadyijyi tmigajpxti ja'agøjxp ku nugo tkajpxwyetswa'andi.

Ku ja pabøjkpitøjk yiktukmadøy sa yja'a'y'attit

¹⁷ Meets migu'uktøjk, ja'myatsti sa ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyudanaabyi mduk-madoojojðø ¹⁸ ku wyandøø yide'en: "Ku wyingøñ jøts ja nwindsøn'ajtim mye'ent jats kyaxø'øktit ja ja'a'y pøn tka'ødyejtøp tka'øgyajpxtip ja Dios yja'. Ka'øyja'a'y'ajttip ja' jade'en sa ja kø'øm ñiadyamidsøkyidi." ¹⁹ Yø' nugo tyikwinmæg'nmya'atwamp ja ja'a'y; ja'ayi chojktip ja kya'øybi jøts ka'ap Espíritu Santo ja tmøøt'atti.

²⁰ Meets migu'uktøjkti, tu'ugyi mnabyikta'agidit jøts tu'ugyi xyik'ettit ja mjanchja'win midi ja Dios yajkpy. Ku ja Dios x'ajot'attit, ja Espíritu Santo mbudøkiyidi.

²¹ Xtojtkindip ja Dios, xpa'ayo'owindip ja Dios, paty øyim mnay'ejx'etidit sám ja ttsøkyin. Njøp'ejx'ejtindip ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xmø'øyint ja øy'ajtin midi xemikøjxp.

²² Yikjotkujk'atti ja' pøn pyamaapy pyadajpy pøni midi'ibì pyabøkp. ²³ Tuu'mo'odi kajpxwejti ku tyundigøydì jøts ka'ap ja ayo'on tpaattit; jøts xpa'ayo'ot nayide'en pøn ka'øyja'a'dyi, øyim mnay'ejx'etidit kø'øm, jøts ka'ap jade'en xu'undit sám ja'adi.

Ku ja Judas tkajxa'aky ja Dios jøts tyikjøpkijxy ja ñøky

²⁴⁻²⁵ Tu'uk ja Dios møj, pøn tnija'wip, pøn xyiknitso'ok'ajtimp, ja'ats ja myøk'ajtin xa'ejx'ejtimp jøts ka'ndundigø'øyint, jade'en'ampyts agujk jotkujk xukwinguwa'jka'ant ja' wyindump, ku niti pøky ngamøøt'ajtint. Ja'ats tmøøt'ajtp ja øy'ajtin ja møk'ajtin nwindøn'ajtim Jesucristo køjxp, jaayip ku ja tyiktso'ondakijxy tuki'iyi, jøts kunim ja nayide'en tyikjøpkøxt. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

YA'AT AYUUJK JA JESUCRISTO TYUKNIJA'WI KUMAA'YJØTPY JA JUAN

Ku ja Jesucristo ttuk'ixxy ja Juan sa ja naxwii'ñit yjatt

¹ Ya'at idø'øn tiy'ajtin midi ja Dios Teety tyukmadoow ja Jesucristo, jøts ja pyadumbi pyabøjkpi ttuk'ext ttuknijawit sa nøjkx yjatt kyubatt tsojk ya naxwiiñ. Nay øts ja tiy'ajtin tuki'iyi to xuk'ixy to xuknijawi sa tu'uk y'ankilis to xukmigajpxy. ² Xjats øts njaadyangijxy tuki'iyi pøni ti jaty ja Dios Teety møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo to xuk'ixy xukmadøy.

³ Ty'a'øy'ajtidip ja Dios kyunu'u'kxin pøn ya'at nøky t'ejxp jøts tpadu'unt, nayide'ents ja' pøn tmadoop, po wingompxi dø'øn jøts jade'en yjatt sam yø nøky wyø'øñ.

Ku ja Juan tnija'ayiyii'ñ pøn jaty ja Dios tjanchja'widip ja niwixujkpi kajp

⁴ Øts Juan, øts meets ya'at nøky ndanija'ayip pøn ja Dios tjanchja'widip, ja niwixujkpi kajp midi jam Asia y'etjotp. Paat meets ja kunuu'kxin øy'ajtin midi ja Dios yajkpy, ja' midi xemikøjxp jujky'ajtp, nayide'ents mgunu'u'kxit ja niwixujkpi ja'win midi møøt y'ity ja Dios Teety. ⁵ Wan mgunu'u'kxyidi nayide'en ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pøn tnønky'ejxip ja tiy'ajtin, jøts pøn myiawyeen to yjukpyøjkojmi jap oo'kpi jutjøtpy. Ja'ats nayide'en tnigutujk'ajtp niduki'iyi ja møj windsøndøjkti ya naxwiiñ. Nayide'en ja Cristo xpa'ayø'øyimp sa to xyikpøkwyøajchim ku to wyidsuñ wyidaxy adøm nbøkyøjxp. ⁶ Tøts ja xpiktaajkyim jade'en øyjaal'y møjaal'y, jøts nbadu'unindit ja Dios Teety yja' midi tyeety'ajt nwindsøn'ajtim. Wan tja'myejchim xemikøjxp ja Dios y'øy'ajtin myøk'ajtin! Jade'en idø'øn ja yjatt.

⁷ Meets, uk'ejxti ukadowdi, jade'en idø'øn ja Cristo mye'ent yootsjøtpy! Jøts niduki'iyi n'ejxit, nayide'en ja'adi pøn ja nwindsøn'ajtim yik'ayo'ombøajti kruskøjxp; janch ya'axtip janch ji'idyip ja naxwii'ñit jaal'y ku jade'en t'ejxit. Jade'en idø'øn ja yjatt.

⁸ Yide'en ja Dios Teety wyø'øñ pøn ja myøk'ajtin møj, jøts pøn xemikøjxp jujky'ajtp: "Øts idø'øn ja tso'ondøajkin jøts øts nayide'en ja jøpkøjxin'ajtin nyajkpy."

Ku ja Juan t'ijxy ja Cristo

⁹ Øts Juan, meets nmigu'uk'ajtpy ku ixyam nayide'en ngu'ayo'ombøajtindi ja nwindsøn'ajtiimgøjxpit, paty adøm xmø'øyim ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin jøts ja xyik'ejtint ma ja kyutujk xanatanaa'yimp. Jam øts wyinaty ndsumchøoni ma txøøw'aty Patmos jam mey kyujk'am, ja'agøjxp ku øts ja Dios kyajpxy ngajpxwa'kxi jøts ja Jesucristo yja' nnigajpxi. ¹⁰ Domingi xøøw wyinaty ku øts ja Espíritu Santo adsu'jky xatøki, jøts kumaa'yjøtpy møk øts xjiguyaaxi ejxim tu'uk ja puxujx, ¹¹ yide'en ja wyø'øñ:

—Øts idø'øn nyiktso'ondøajk tuki'iyi jøts nay øts nyikjøpkøxp. Midi jaty m'ejxp mnijawip, tanijayi pøn ja Dios ja'ajtip ma niwixujkpi kajp jam Asia y'etjotp. Ja' xyøøw ja kajp: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia jøts Laodicea.

¹² Xjats n'ejximbijty pøn øts xmigajpxp, jøts n'ejxpøaty wixujk ja kandeleeri midi tum oori. ¹³ Jam wixujkpi kandeleeri kujk'am n'ijxy tu'uk ja jaal'y jade'en sam adømin, jade'en ja wyet tyek'ok'am paat kyida'aky. Tum oori ja chum kyaxi'iky midi ja'tp kyachwiiñ. ¹⁴ Ja kyubajk, janch amuum poop ja wyaay kyaxi'iky ejxim ja poop pixyin, ejxim tsap'øøpkyin, jøts ja wyeen jade'en kyaxi'iky ejxim jønyowin. ¹⁵ Ja tyeky, jade'en kyaxi'iky janch amuum tsamamp ejxim ja pujx n'uk'ejxit midi janch tøø'kxp, midi øyip ornijøtpy; ku ja kyajpxy, møk idø'øn nmadoo'wint, jade'en ejxim ja møj nøø y'ihchin. ¹⁶ Jam y'aga'ngyøjø'øm tmach'ity wixujk ja maødsø', jøts y'aawjøtpy pyidsimy tu'uk ja

yøñchujx midi janch jøpxuu'ñ jøts adsow jøøjp. Jade'en kyaxi'iky ja wyeen ja y'aaw ejxiim ja xøøw møk y'añin.

17 Ku øts n'ijxy jade'en, wiñets øts øts øky nayjawiyi nnaxkida'aky ja' tyekyjø'øm, jøts øts øts y'aga'ngyo' xanixajy jøts ø xnimaay:

—Kidi mdsø'øgi; øts idø'øn, tø nyikts'o'onda'aky tuki'iyi nayide'en sa nyikjøpkøxt. **18** Jujky'ajtp øts idø'øn øy tø nja'øøky, xemikøjxp njujky'aty jøts øts ja møk'ajt'in njagyejpy, jøts øts nyikjukpyøkt pøni pøn tø y'oookti tyigøydi. **19** Jaadyangøx tuki'iyi midi ixyam m'ijxpy, midi ixyam mnija'wip, jøts midi jatwamp. **20** Jade'en idø'øn ja twandijy midi tø x'ixy, ja wixujkpi maøadsa' n'aga'ngyo'øm jøts ja wixujkpi kandeleeri nayide'en: ja wixujkpi maøadsa', yø' twandejp pøn ø ngugajpxy'ajtpy ma øts ja njanchja'wibitøjk jamdi ma wixujkpi kajp jam, jøts ja kandeleeri ja janchja'wibitøjk ja'adi, pøn jam'ajttip.

2

Ya'at ayuujk ja nwindsøn'ajtim tyaniguejxpy ja yjaal'ya ma ja wixujkpi kajp: Yide'en jawyeen yiktanija'ayiyii'ñ ja Efesit jaa'y

1 'Nijayi øts ngugajpxy midi jam Efeso sa øts ixyam nnigajpxy: "Yide'en ja wyø'añ pøn jam y'aga'ngyo'øm tmach'ejtp ja wixujkpi maøadsa' jøts pøn jam tanaapy wixujkpi kandeleeri kujk'am: **2** Wa'ats ø nnijawí tuki'iyi pøni ti mdumpy; nnija'wip ø tuki'iyi sa møk mduñ øts køjxp, jøts sa mduda'aky'aty, nayide'en ø nnijawí ku xkagupiky pøn ka'øyjaal'y'ajtip. Tøxi x'ixy tu'uk jaty pøn nugo nadyejidip øts ngudanaabyitøkti, ka'ap ja tyiy'ajtin wyingaxi'iky, nugo ja wyindaayidi. **3** Øy møk ja maa'kxujkin tø xjagyeepy ku tø xpaduujni øts nja', jøts ku tø xku'ayo'ombaøadi øts køjxp, jøts ka'ap ja jotkøjxin tø xmøøt'aty. **4** Tu'uk øts nga'øyjaawí mets ja mjaa'a'y'ajtin: ku mets ka' nayide'en x'uktsojkní sam xyikts'o'ondaøajky. **5** Paty ø nwø'añ, ja'myats pøni ma tø mduu'digøy, jøts xyiktigatst ja mwøinmaa'ñ, jøts nayide'en xu'unt sam jawyeen tø xuñin. Pøni ka' xuñ jade'en, nbøjknip øts yø kandeleeri midi mmøøt'ajtpy. **6** Ots idø'øn yjade'eni, mjagyejpy nayide'en ja øy'ajtin ku nayide'en xkatsøky ja nicolaitas y'ixpøjkin sam ø ngatsøkyin. **7** Madowdi yikxon sam ja Espíritu Santo tmigajpxy pøn ja Dios ja'ajtip, yide'en ja wyø'añ: Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja', ja'ats nmo'op ja øy'ajtin xemikøjxp ma Dios y'ity."

Yide'en ja Esmirnit jaa'y yiktanija'ayiyii'ñ ja ayuujk

8 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn jam ejtp ma øts njanchja'wibitøjk jam Esmirna kajpjotp: "Yide'en ja wyø'añ pøn tuki'iyi tø tyikts'o'onda'aky jøts pøn nayide'en tyikøxp, ja' pøn o'jk jøts yjukpyøjkojmi oo'kpi y'agujkpy: **9** Nnija'wip ø tuki'iyi pøni ti mdumpy; pøni sa m'ayøy mwøinmay, øy yø meeñ kyidymy'ity, tø ja Dios mdsuj'ijxyi mdsujawiyi ja' wyingujkp. Nnija'wip øts ku mjemigajpxyi mdemigajpxyi winaagin pøn nugo nadyejip israelit jaal'y, yø' yide'en nugo tjayikmajada'akwajnidip ja miku' yja', pø ka'axi Dios ja tja'aji. **10** Kidi mdsø'øgidi pøni sa mjattit mgubattit; yø miku' mnønkchumwajniyidip jøts niðu'uk niðu'uk myikjot'ejxit, jøts xmajtstu'uttit ja Dios yja'; øy yø mjayik'etidit majk xøøw puxøjkjøtpy, tu'ugyj ja mwøinmaa'ñ xyik'ettit o mjadyimy'ookti, øts mee nmo'op ja jujky'ajtin midi xemikøjxp. **11** Madowdi yikxon sa yø Espíritu Santo tnigajpxy pøn ja Dios ja'ajtip, yide'en ja wyø'añ: Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja', ka'ap ja tpaatt t'ext ja ayodaøajk. Ka'ap ja y'anmija'win sa yjatt."

Yide'en ja Pérgamit jaa'y yiktanija'ayiyii'ñ ja ayuujk

12 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn jam ejtp ma øts njanchja'wibitøjk jam Pérgamo kajpjotp: "Yide'en ja wyø'añ pøn tmøøt'ajtp ja yøñchujx yjøpxuu'ñ adsow jøøjp: **13** Nnija'wip ø tuki'iyi pøni ti mdumpy jøts ku jam ja miku' møk y'an'e'emy ma mdsøøni, ka' xja'dyigøy ja mjanchja'win øy øts njanchja'wibitøjk yjadyimy'ø'jky pøn txøøw'ajt Antipas, pøn øy tsuj xpaduujni øts n'ayuujk. **14** Ya'at øts n'øy'ijxpy nga'øy'ijxpy pøni ti mdumpy: jam meets winaagin jam Pérgamo, pøn tkamajtstu'utwamp sam ja Balaam

ja y'ixpøjkin jekyip tyik'ity, ja'ats ojts t'agajpxi ja Balac jøts ttukmado'ot ja israelit ja'a'y sa tyundigø'ødyit. Ojts ttukmadøy jøts tjø'kxtit midi tø wyinaty yiktamiyøxy ja maxandsaq, jøts nayide'en o sa pøn ñamyøøt'atiyidit. ¹⁵ Nayide'en meets jam winaqgin pøn tkamajstu'utwamp ja nicolaítas y'ixpøjkin midi øts ngatsøjkpy. ¹⁶ Paty ø nwa'añ, jøts tyiktigatstít ja wyinmaaq'ñ; pøni ka'ats, tsojks ø nnøjkxt jøts ndatseptu'unt ja nyøñchujx midi piðsømp n'aawjøtpy. ¹⁷ Madowdi yikxon sa yø Espíritu Santo tnigajpxy pøn ja Dios ja'ajtip: Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja', ja'ats nmo'op ja jii'kxy midi yiktejp maná midi yu'uch ejtp; nayide'ents ø nmo'ot ja mutsk tsaa'u'nk midi poop, japts tu'uk ja xøøw kyøxja'ayi midi jemy jøts midi ka' yik'ixy yiknijawi, ja'ayi tu'uk tnijä'wip pøn ja yikmøøpy."

Yide'en ja Tiatirit jaa'y yiktanija'ayiÿi'ñ ja ayuujk

¹⁸ 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy midi jam ejtp ma øts njanchja'wibitøjk jam Tiatira kajpjotp: "Yide'en ja Dios U'nk wya'añ pøn ja wyeen jade'en kaxø'kp ejxim ja jøn'ayowin, jøts ja tyeky ejxim tu'uk ja pujx midi janch tø'kxp tsamamp: ¹⁹ Nnija'wip øts tuki'iyi pøni ti mdumpy, sa mmigu'uk xpa'ayøy, sa ja Dios kyajpxy xpaduujni, sa xpudøki pøn ti ka'ejttip jade'en sa mduda'akyja'a'y'aty. Tø øts nja' xyikmiweni xyikaja'aji jawaani øy yam, ka'ap jade'en sam jawyeen tø xyikts'o'onda'aky. ²⁰ Ya'at ø n'ijxpy nga'øyja'wip mets køjxp: ku xkupiky ja ka'ødyø'øxy Jezabel, pøn ñadyiyi ja Dios kyajpxy tkajpxip, nugots ja y'ixpøjkin ja ttawin'iiñ øts ja njanchja'wibitøjk kuk idø'øn øy o sa pøn ñamyøøt'atiyit jøts ku tjø'kxtit midi tø yiktamiyøxy ja maxandsaq. ²¹ Tøts øts nayide'en njanøjmi jøts tyiktigatst ja wyinmaaq'ñ sam pyaat'atyi, ka'ats ja tpadunwa'añ: ka' tmajstu'utwa'añ ja kya'øy'ajtin. ²² Øts ja nwandu'ump sa ja yuu ja pa'am pyaqadiyit, nayide'en niðuki'iyi pyaaqtøxiyit ja ayo'on pøn jaty mørøt tø tyundigøy. ²³ Nwandu'umpts øts nayide'en ja y'u'nk ja y'unaq'jk pøn ka'ødyø'øxy ajttip. Jade'en idø'øn t'ejxtit tnijawidit niðuki'iyi øts njanchja'wibitøjk sam øts wa'ats n'ejxkapy sam pøn tu'uk jadu'uk wyinmaaq'ñ tjagyejpy y'am yjotp. Niðu'uk niðu'uk meets ndiðyu'undit pøni sa jaty pøn tø y'adø'øtsti. ²⁴ Ka'ap øts sa nwa'andiyy ku ja ka'ødyø'øxy yja' tø xkabduujni ku ja miku' kyootswinmaaq'ñ tø xkayikmajadøjkidi. ²⁵ Padun'etti xemikøjxp ja winmaaq'ñ midi myiktundip kunim ø nme'ent. ²⁶ Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja' jøts nayide'en ttu'unt sam ø ndsøkyin, ja'ats nmo'op ja møk'ajtin jøts tniwindsøn'att niðuki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y. ²⁷ Yø'øbi møk'ajtin midi øts ja Dios Teety tø xmø'øy, nay yø'øts mdaba'ejxtip mdabayø'ødyip ja naxwii'ñit jaa'y. ²⁸ Nayide'ents meets nmo'ot ja øy'ajtin jøts meets mørøt n'ett xemikøjxp. ²⁹ Madowdi yikxon pøni sa jaty ja Espíritu Santo tnøjmi ja janchja'wibitøjk pøn ejtip jam ma niwixujkpi kajp."

3

Yide'en ja Sardisit jaa'y yiktanija'ayiÿi'ñ ja ayuujk

¹ 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn jam ejtp ma øts njanchja'wibitøjk jam Sardis kajpjotp: "Yide'en ja wya'añ ja' pøn tkajxp ja niwixujkpi kugajpxy jøts midi tpøkjø'kp ja wiñujkpi maadsa': Wa'ats ø nnijawí pøni ti mdumpy. Ots myiktijy myikwø'añ ku øy tsuj mduñ, nnija'wip øts ku ka' mduñ. ² Jawidi, nay'ejx'etidi, jøts ka' jadi'iñi mwindigø'ødyit; n'ijxpy nnija'wip øts midi mdumpy ku ka'ap tyiy'aty Dios wyindump. ³ Ja'myatsti ja øy'ayuujk ja øgyajpxy midi tø xmadowdi tø xukpøkti; nay yø' mbadu'undip jøts ja mwiniñaq'ñ xyiktigatstít. Ku xkatu'unt sam nwa'añ, winets ø nme'ent adsu'jky sam ja maa'tspi myiñi, nika'ap ja xnijawit pøni juuni nme'ent ejxpi payø'øbyi. ⁴ O meets yø'øbi wiñaq'ñ tø xjababiky, jamts winaqgin pøn øy wa'ats jaa'y'ajttip, ja'ats ø mørøt n'ity xemikøjxp sam pyaat'atyi. ⁵ Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja', ja'ats ja wa'ats'ajtin tsuj'ajtin tpaatp, ka'ats øts ja xyøøw nyiktigøjyí midi tø yikja'ay jap nøkyjøtpy ma' jap y'ity ja jaa'y xyøøw pøn jujky'ajttip xemikøjxp. Ngajpxkaxø'kjixpy øts ja jam Dios Teety

wyindump jøts jam y'ankilis wyindump. ⁶ Madowdi yikxon pøni sa jaty ja Espíritu Santo tnøjmi ja janchja'wibitøjk pøn ejtp jam ma niwixujkpi kajp."

Yide'en ja Filadelfiit jaq'a'y yiktanija'ayiyii'ñ ja ayuujk

⁷ 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn ejtp jam ma øts njanchja'wibitøjk jam Filadelfia kajpjotp: "Yide'en ja wya'añ ja' pøn øy'ajtp wa'ats'ajtp, ja janchpi ja tiibyi, nayide'en ja møk'ajtin tjagyepy jade'en ejxim ja rey David y'ijty yikutuky: Ku ja tuu' nyik'awa'ach ka' pøn mibaat tyik'awa'atst. ⁸ Nnija'wip øts tuki'iyyi pøni ti mdumpy. Tøts ja mduu' nyik'awa'ach midi ka' mibaat pøn tyik'adukt; øy ja møk'ajtin waani tø xjagyeprøtøts ja n'ayuujk xmøjpiktaajki, ka'ap ø tø xkagupiky. ⁹ Jamts winaagin pøn nugo nadyejip israelit jaal'y jøts øts nja' ñadyiji xyiktuujni. Ka' tyiy'ajtin, taay ja pyiktakpy ku ja miku' yja' tyiktuujni, nay øts ndukupøkp jøts mwindsø'ogiyit, m'ejxkapiyit ku mee ndsøky. ¹⁰ Tø øts n'ayuujk xpaduujni ku øy tuda'aky mjaaq'y'atti sa dø'øn nda'anemey, nayide'ents nbøkji'kpy n'ejxji'kpyts meets m'øy'ajtin. Jats yik'ext ku ja møk ayo'on ku ja tiidyu'unin ñaxkida'akt jøts ja payø'øyin tyunit pøn jaty tø y'øy'atti ya naaxwiin. ¹¹ Me'emp øts tsojk. Yik'etim yø mwimmaaq'ñ jade'en sa tø xpaduñ, ka' pøn mibaat ja Dios yja' mbøjkxiyit. ¹² Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja', ja'ats møjtøkip ma ja Dios, nijuuni ja tkamajstu'uttit; nayide'ents meets ja Dios xyøøw ndawinja'att jøts ja kyajp midi yiktejp jemy Jerusalen, yø' tsoomp jam Dios wyingukp; ndawinja'apts meets njemxyøøw nayide'en. ¹³ Madowdi yikxon sa yø Espíritu Santo tnøjmi pøn ja Dios ja'ajtip ma niwixujkpi kajp."

Yide'en ja Laodiceit jaq'a'y yiktanija'ayiyii'ñ ja ayuujk

¹⁴ 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn ejtp jam ma øts njanchja'wibitøjk jam Laodicea kajpjotp; "Yide'en ja wya'añ ja' pøn tyakp ja tiy'ajtin, pøn tyiktso'ondækøjx tuki'iyyi: ¹⁵ Nnija'wip øts tuki'iyyi pøni ti mdumpy, ku nugo ejxingøjxp øts nja' xpaduujni, ka'ap amumjoojt. øy'ajtp ku tu'ugyi xpadu'undit, pøni ka'ats, majtstu'utkts øts! ¹⁶ Kumi ka' xnijawidi pøni midi ndunwændip, nugo mee møk xyikjotkixy, ndyimyajtstu'utwampy mee ne'egi. ¹⁷ Nømp mee mwa'añ jøts ku meets jotkujk xyiknaxy, ku niti mgadigø'oxyi; ka'ats mnayjawiyi ku niti mga'ijtxyi, ku nugo wimbeets kugoots xyiknaxy. ¹⁸ Yide'ents idø'øn ja kajpxwejin nmøø'y, jøts ø x'amido'ot xpøkts'o'ot midi øts nmøøt'ajtpy, jade'ents xpaatt ja øy'ajtin, ja wa'ats'ajtin jøts ja ja'gyujkin. ¹⁹ Jade'engøjxp meets ixyam møk n'ane'emy ku mee nba'ayøy. Møk xwindanidit jade'en sam øts xmøjotimbettit. ²⁰ Ejx ku meets ya ngugajpxi y'ity ya mdøk'agily; pøni pøn øts n'ayuujk xmadojip jøts øts nja' xkupøjkit, ejtpøts øts ja møøt n'ett. ²¹ Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja', møøts øts ja n'ett, jøts øts ja kutujk nmo'ot nayide'en sam øts ja Dios Teety tø xmø'øy ku øts ja miku' yja' nmimajadajki, møøts øts ja Dios Teety n'ity. ²² Madowdi yikxon sa ja Espíritu Santo tnøjmi ja janchja'wibitøjk ma jam ja niwixujkpi kajp."

4

Sa ja Dios Teety yikajxa'aky jap tsajpjøtpy

¹ Ku tø jade'en y'ukjaty jøts n'ejxpøaty ja tsajp y'awa'adsi ejxim ja tøjk'aawin; jøts ja ayuujk nmadøøy møk sam ja trompeta'an midi øts jawyeen xmigajpx, jøts øts xnimaay: —Pat yam, jøts nnankyejxit tuki'iyyi sa yjatwa'añ kyubatwa'añ.

² Tø øts wyinaty ja Espíritu Santo xatøki, kumaq'yjøtpy n'ixy jade'en tu'uk ja tsinaabyajt jap tsajpjøtpy ejxim ja møy windsøn yja'ajin, jamts chøoni tu'uk ja jaal'y ³ midi jade'en kaxø'kp ejxim ja tsaa midi janch tøø'kxp tsamamp, sa ja jaspe tsaa, uk ja cornalina tsaa; jamts i'lch tø ñawyidityi, jade'en tyikxy sam ja esmeralda tsaa. ⁴ Ma ja møy tsinaabyajt jam, jamts ø n'ixy ee'pxmakaqk ja tsinaabyajt nawidity, jamts ja møja'a'dyøjk ni'ee'pxmakaqk chøoni, amuum poop ja wyetti jøts tkujup'atti ja koroni janch amuum oori. ⁵ Møk ja anaaw ja wiidsujk pyidil'iky ma møy tsinaabyajt jam; nay jam wyingujkp

wixujk ja jøøn tyøøbyiky, ja niwixujkpi ja'win idø'øn ja' midi ja Dios Teety møøt y'ity. ⁶ Nay jam møj tsinaabyajt wyindump kyaxi'iky tu'uk ja meyj, janch wø'ats janch tøø'kxp ejxim keega'an.

Jøts jam nayide'en ja møj tsinaabyajt ñawidityi namaktaxk ja jiyujk midi may ja wyeen tmøøt'ajttip, kaxø'kp yjøxki'py kaxø'kp wyinduy. ⁷ Ja myidu'ukpi jiyujk, jade'en ja kyaxi'iky ejxim tu'uk ja kaajin: ja myimajtskpi jiyujk, jade'en ja kyaxi'iky ejxim ja tsakaajin; ja myidigøøkpi jiyujk, jade'en ja wyeen ja y'aaw kyaxi'iky ejxim ja jaa'yin; jøts ja myimaktaøkpi jiyujk kyaxi'iky ejxim ja weejts kyakwidityin. ⁸ Tu'uk jaty ja jiyujk tudujk ja kyank tmøøt'aty, may ja wyeen nayide'en kyaxi'iky yjøxki'py jøts wyinduy; xinaxy tsunaxy ja Dios tja'myatsti jøts ñøm'etti:

Janch øy janch wø'ats me Dios Teety,
Mets tu'ugyi ja møk'ajtin mjagyejpy,
jøts xemikøjxp mjujky'aty.

⁹ Xjats ku ja jade'en ja nimaktaøkpi jiyujk ttundi, ku ja jade'en tja'myatsti ja' midi xemikøjxp ejtp, midi tsinaapy møj tsinaabyajt køjxp, ¹⁰ xjats ja ñi'ee'pxmaktaøkpi møja'a'dyøjk jatyi ñagyuxendya'agyi, jøts ja kyoroni tkiidyakti jam møj tsinaabyajt wyingujkp jøts wya'andi:

¹¹ Mets Dios Teety, mets amuum møj sam pyaat'atyi myikwindsø'ogit myikwinjawit. Pø tøxi xyiktso'ondakijxy tuki'iyyi mdsojkingøjxp jøts jade'en y'ett.

5

Ja nøky jøts ja Borreek U'nk

¹ Xjats n'ijxy ja' pøn jam tsinaapy møj tsinaadyajkøjxp ku jam tmach'ity y'aga'ngyøøjø'øm tu'uk ja nøky abidity midi ja'ay jøtpy jøts ñikøjxp, wixujk weents ja cha'ayi, jøts ja jade'en y'adukyi. ² Winets ø n'ijxy tu'uk ja møj ankilis jøts ja møk t'amidøy: —Pøn paat'ajtip tyik'awa'atst yø nøky, jøts t'agø'øtstu'utt yø seeyi?

³ Nipøn ja tkanadyaja'ejxiyi tyik'awa'atst, ni tsajpjøtpy ni næxwiiñ ni næxpatkipy, nipøn ja tkawin'ejxwa'añ. ⁴ Xjats øts nyaqaxni njiiñi, nipøn kyayikpaatty pøn tyik'awa'atsp ja nøky jøts yik'ext yiknijawit, nipøn ja tka'ukwin'ejxwaní. ⁵ Xjats øts xnimaay ja møja'a'y tu'uk:

—Kidi mjanchya'axy, jaa tu'uk pøn tnigubajk'ajtp ja Judajit ja'a'y, jøts pøn ja rey David y'apip, yø'øts tø myajada'aky jøts t'agø'øtstu'utt ja wixujkpi seeyi jøts tyik'awa'atst ja nøky.

⁶ Xjats ø n'ijxy tu'uk ja Borreek U'nk tyanı ma møj tsinaabyajt jam, ja' kyujk'äm ma ja møja'a'dyøkti, jøts ma ja nimaktaøkpi jiyujk jam. Jamts ja yik'ijxy kyaxi'iky sam ti yjaty kyubety y'ayo'ombaqaty. Wixujk ja wyaj tmøøt'aty jøts wixujk ja wyeen; jade'en yø tiy yø wixujkpi ween sam ja niwixujkpi ja'win midi ja Dios tø tkexy ya næxwiiñ. ⁷ Xjats ja Borreek U'nk tninijkxy pøn wyinaty tsinaapy møj tsinaabyajtkøjxp jøts tpøjki ja nøky midi wyinaty myøøt'ajtpy y'aga'ngyøøjø'øm. ⁸ Ku ja tpijky ja nøky, winets ja nimaktaøkpi jiyujk jøts ja ni'ee'pxmaktaøkpi møja'a'dyøjk ñagyuxendya'jki, jam Borreek U'nk wyingujkp. Niðu'uk niðu'uk ja møja'a'dyøjk tmøøt'atti ja kow midi yiktejp arpi, jøts nayide'en tkondi ja poom tøøy'ii'ñ, tum oori ja', jade'en yø poom tiy sam ja Dios'ajot'ajtin midi kyajpxtip pøn jaty ja Dios Teety ja'ajtip. ⁹ Jamts yide'en ja jemy iiy tyikwandøø:

Mets idø'øn mbaat'ajtip yø nøky jøts yø seeyi xkøøtst;
ja pø tøts xniwanguixy niðuki'iyyi ja ja'a'y, o midi kajp o midi ayuujk,
jade'engøjxp ku tø m'ayo'ombaqaty ma tø mdsuñ tø mdaxy.

¹⁰ Tø øots xyikmøjtøki jøts øø nbadu'unt sam ja Dios tsøkyin, jøts øø nwindsøn'att ja næxwii'ñit.

¹¹ Winets ø n'ixy ja ankilis namay tni'awiøetti ma ja møj tsinaadyajk jam, nay jamts wyinaty ja nimaktaøkpi jiyujk jøts ja møja'a'dyøjkti, ¹² møk y'øøwdi tum jade'en jøts wya'andi:

Janch øy ja Borreek U'nk midi tø y'ayo'ombaqat�,
paat'ajtip jøts tpaatt ja mok'ajtin ja øy'ajtin, ja wejin ja kajin.
Paat'ajtip yikwinjawit yikwindsø'øgit.

¹³ Xjats nmadøy nayide'en ku y'øøwdi niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y jade'en tsajpjøtpy
naxkijxy, jøts jade'en øy ja ma jøts wyaa'andi:

Janch øy janch møj ja Borreek U'nk,
paat'ajtip yikwinjawit yikwindsø'øgit xemikøjxp.

¹⁴ Xjats nayide'en ja nimaktaxkpi jiyujk wyandøø:
—¡Ots jade'en!

Xjats ja ñi'ee'pxmaktaxkpi moja'a'dyøjk niduki'iyi ñagyxendyajkoxidi jøts twindsø'øgidi
ja Dios.

6

Ja wixujkpi seeyi

¹ Jøts ø n'ijxy ja Borreek U'nk ku ja myidu'ukpi seeyi t'ago'otstu'uty ja wixujkpi seeyi,
jøts nmadøy tu'uk ja ñimaktaxkpi jiyujk ku mok yjanchwin'añ jade'en sam ja anaawin,
jøts yide'en wyaa'añ:

—¡Men x'uk'ixy!

² Jøts ø n'ijxy tu'uk ja poop kawaay, pønts ja tyatsinaajyip, arkja tu'uk pyagajpy. Tu'uk
ja koroni yikmøy ku tø myajada'aky ma tsep, tyun'adø'øtswampy jøts cho'ongojmi.

³ Xjats ja Borreek U'nk ja myimajtskpi seeyi t'agø'øtstu'uty, jøts ja myimajtskpi jiyujk
wyaa'añ:

—¡Men x'uk'ixy!

⁴ Jøts jadu'uk ja kawaay kyaxi'ky, tsajpts ja'ñine'kx. Pøn ja ttatsinaapy ja'ats yikmøy
tu'uk ja amøtsujxyøñ jøts yiktanipijk jøts ja cheptu'unt, jøts niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y
ñaañibidokoxiyit, xem ja yam ñankyoogiyidit, ka'ap ja jotkujk'ajtin ma.

⁵ Xjats ja Borreek U'nk ja myidigøøkpi seeyi t'agø'øtstu'uty, jøts ja myidigøøkpi jiyujk
wyaa'añ:

—¡Men x'uk'ixy!

Winets ø n'ixy tu'uk ja yok kawaay, pøn ja ttatsinaapy, tatih'yin ja wyejts'ijtpy kyøjø'øm.

⁶ Jats ja ayuujk nmadøy jam ñimaktaxkpi jiyujk kyujk'am, ku wyaa'añ yide'en:

—Wimbatp nøjkx ja trigo jøts nayide'en ja cebada midi amuum tump; aceite jøts ja
vino ka'wyimbatt.

⁷ Xjats ja Borreek U'nk ja myimaktaxkpi seeyi t'agø'øtstu'uty, jøts ja myimaktaxkpi
jiyujk wyaa'añ:

—¡Men x'uk'ixy!

⁸ Winets ø n'ixy tu'uk ja pu'ts kawaay, pøn ja ttatsinaapy ja'ats yiktanipøjk jøts ja
yilkja'a'y'oookt. Ix'oojk ja pyamiñi pøn tkudanaapy ja ayodaajk. Xjats ja yiktaguwaa'anøø
jøts tyik'ayo'ombaqat jawaani kagujkwa'kxy ja naxwii'ñit jaa'y, jade'en'ampyts ja
tyik'oookt ku tkaxt ja tsep, ja yuu, ja pa'am jøts ja awa'an jiyujk.

⁹ Jats ja Borreek U'nk ja myimagoxkpi seeyi t'agø'øtstuujty, jøts n'ijxy altajr patki'py
may ja anmija'windi pøn tø tku'oogidi ja Dios yja'. ¹⁰ Ja'ats kajpxtip mok, jøts ja Dios
yikni'maqay:

—Janch øy janch wa'ats me Dios Teety, jøts xuñ ja tiy'ajtin. Juuninim xpayø'øty
xiidyu'unt ja jaa'y pøn øøts tø xyik'øøky ya naxwiñ.

¹¹ Jøts yikmøy ja poop wet jøts yikni'madyi jøts pyoo'kxtit y'awejxtitnøm øy winø'ønin.
Wan t'uknamyukyidi ja migu'uktøjk pøn tku'ookwajni'pnim ja Cristo yja'.

¹² Xjats ku ja Borreek U'nk t'agø'øtstuujty ja myidudujkpi seeyi, xjats ja tsaachmøk
ujx ñajxy. Jøts ja xøøw amuum yok yjajty ejxim tu'uk ja yok wetin, jøts ja po' tsajpts
kyaxi'ky ejxim ja wa'ats tsajpts ni'jpyin, ¹³ jøts ja maqadsa' kya'y naxkijxy, jade'en ejxim

ja tsaachmøk poj tyikajtskø'oy ja ujts tøøm. ¹⁴ Jøts ja tsajp jadi'iñi ñawya'kxkjøjxniyi, jade'en ja yjajtni ejxim ja nøky jadi'iñi y'abidejtmuky, jøts ja kojpk jøts ja naajx midi meyj kyujk'äm tuki'iyyi tyigatskøjxn i mä ja y'uk'ijty. ¹⁵ Xjats ja jaä'y kyakwidéjtnidi, t'ixaabyi naaxwa'knidi ja nayu'utstaaajk, tyøjkiñø tsaa jutjøtpy tsaa ankjøtpy øy mä. Jajtip ja windsøndøjk ja kumeendyøjk, ja møy ja mutsk. Jajtip ja soldadi wyindsøndøjkti, nayide'ents ja jaä'y pøn mijuy kamijuy tundip. ¹⁶ Jøts wyanidi ku ayo'on jade'en t'ejxti:

—iwan ja kojpk wan ja tsaa ne'egi xyik'o'jknindi jøts jade'en xka'ukwin'ejxna'ant ja' pøn jam tsinaapy møy tsinaabyajt køjxp, jøts nayide'en ja Borreek U'nk ka' x'ukmø'ñna'ant ja møy ayo'on!

¹⁷ Tøxi ja xøøw jade'en kya'pxy ku ja møy ayo'on jade'en yik'ijxy, niøøn ja jade'en tkamimajada'aky.

7

Ku ja Israelit jaä'y yikmø'oy ja ejxa'an pøn jaty ja Dios tyami'ejxip tyamidsojkip

¹ Ku ja jade'en yjajty jøts ø n'ijxy nimaktaøk ja ankilis ku ja wyinaty tyan i naaxwii'ñit eskiini køjxp, jamts ja poj ja t'axajtuøy jøts ja møy poj niwine'en kyanaxkida'akt naaxwiingyjxy mejkyjxy, jøts ja aay jøts ja kipy kyapojwidett. ² Jamts ø n'ijxy jadu'uk ja ankilis xøbidsimbyi myiñ, yap ja Dios syeeyi tmøøt'ajtti pøn xemikøjxp jujky'ajtp. Nay ja'ats møy tnimaay ja nimaktaøkpi ankilis midi wyinaty tø yiktanipiky jøts tuki'iyyi tyikwindigøøgøxt tuktsajp'agida'aky, jøts wya'añ:

³ —Uk'awejxti. Kidi xkaxti ja ayo'on kunim øøts ja ejxa'an nbikta'akt jaä'y wyimbojkøjxp niðu'uk niðu'uk, pøn jaty ja Dios yja' tpaduujnidip. Jaanimts xyikwindigøøty ja naajx, ja meyj jøts ja aay ja kipy.

⁴ Jade'en ø nnimadøy ku tukmagø'pxy ja wiñijkxy myaktaøk mil tø yik'ejxandi ja israelit jaä'y pøn ja ñimakmajtskpi y'apteety'ajttøø. ⁵ Ñimakmajtsk mil idø'øn yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Judá. Ñimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Rubén jøts ñimakmajtsk mil nayide'en pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Gad, ⁶ ñimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Aser, ñimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Neftalí, ñimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Manasés, ⁷ ñimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Simeón, ñimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Leví, ñimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Isacar, ⁸ ñimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Zabulón, ñimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y José, jøts ñimakmajtsk mil yik'ejxandi nayide'en pøn tyatsk'apiø ja møja'a'y Benjamín.

Ja mayja'a'y pøn ja poop wet wyet'ajtip

⁹ Ku jade'en nnimadøy jøts ø n'ijxy janch may jaä'y nïkyamachooni. Choondi o magajp, o ti ayuujk tkajpxti pøni sa jadu'uk ja niðu'uk ja kajp ja y'ayuujk tjagyepy; jam twindanidi ma møy tsinaabyajt jøts nay jam ma Borreek U'nk, poop wet wyet'ajtip jøts tiixy'aay tkøñidi. ¹⁰ Niðuki'iyyi dø'øn tja'myatsti ja Dios jøts møy wya'añdi:

Yø Dios Teety xyiknitso'ok'ajtim,
pøn jam tsinaapy møy tsinaabyajtkøjxp,
nayide'ents ja Borreek U'nk.

¹¹ Jamts ja ankilstøjk nawidity tnadanidi mä møy tsinaabyajt jam, mä ja møja'a'dyøjk jøts mä ja ñimaktaøkpi jiyujk, jøts ñagyuxendyaajkidi ja' wyingujkp mä ja møy tsinaabyajt jam; møy tjanchja'myatsti ja Dios, ¹² jøts wyandøø:

Nmøja'wip øøts, njanchja'wip øøts Dios Teety.

Mets ja møy'ajtin, ja ja'gyukin jøts ja øy'ajtin mmøøt'ajtpy xemikøjxp. Jade'en idø'øn xemikøjxp y'ejxi.

¹³ Jøts niðu'uk ja møja'a'dyøjk wya'añ jøts x'amidøøy:

—¿Pøn idø'øn yø'ødi ixja poop wetxøødi, mä dø'øn yø choondi?

¹⁴ Jøts ø nnimaaqy:

—Mets møjaaq'y, mnija'wip mets yø'.

Jøts ø xnimaay:

—Yø' dø'øn jap tø naxti mä ja møy ayo'on jam, ja Borreek U'nk ñi'jpy tø yikpøkwy'a'chidi. ¹⁵ Paty idø'øn jam y'etti møy tsinaabyajt wyingujkp mä ja Dios chøøni, jamts ja tpaduujnidì ja Dios yja' xinaxy tsunaxy; jøts ja pyøkjø'øgidit xemikøjxp ja' wyingujkp. ¹⁶ Ka'ap ja ayo'on t'uk'ejxnidit, kya'ukyu'oknidit kya'uktøøjtsiñidit, ni an niti kya'ukpaajtniyidit, ¹⁷ jade'engøjxp ku ja Borreek U'nk t'ejx'ity jøts ttukpaatwa'añ ttuk'ejxwa'añ ja wa'ats nøø midi xyikjujky'ajtim xemikøjxp; nayide'ents ja Dios tyiktigø'øty ja yjotmay'o'jkindi.

8

Ja myiwixujkpí seeyi jøts ja poomdø'øy'ii'ñ midi tum oori

¹ Ku ja Borreek U'nk ja myiwixujkpí seeyi t'agø'øtstuufty, jøts kujkp hora'an y'amongøjxti níduki'i yj jam tsajpjotp. ² Nay jatyi n'ijxy ja niwiuxujkpí ankilis midi jam tanaadyip Dios wyingujkp ku ja yikmøødyi nídu'uk nídu'uk ja puxujx. ³ Jøts jadu'ukpi ankilis myiñ jøts jam tyanaay'øyiñ'ñ altajr wyingujkp midi tum oori, poomdø'øy'ii'ñ ja myimeen, jamts yikmøøy altajr wyingujkp may ja poom, jade'ents ja altajrkøjxp ttawinjøky; jøts jamts ja nayide'en y'ity y'amido'owin pyøktso'owin ja'adi pøn jaty ja Dios ja'ajtip. ⁴ Jøts ja poom jok jam yja'aty Dios wyindump møøt ja y'amido'owindi ja pyøktso'owindi pøn ja Dios tmøja'widip tjanchja'widip. ⁵ Xjats ja ankilis tnixajiy'ñ ja poomdø'øy'ii'ñ jøts tpiktaajky ujts ja jøndsabjk midi wyinaty altajrkøjxp, jøts tko'widijty jam naxkøjxp; winets ja møø anaaw jøts ja wiidsuk y'adi'ich, jøts ja tsaachmøøk ujx.

Ja ñiwixujkpí puxujx

⁶ Xjats ja niwiuxujkpí ankilistøjk tjøp'ejxti ttaxu'uxwa'andi ja puxujx.

⁷ Ku ja myidu'ukpi ankilis xyuujxy, jøts ja møø tuu myiñ jøts ja totst jøts ja jøøn møøt ja ni'jpy naxkidaajky. Jade'en tyøøy ja naxwii'ñit jawaani kyagujkwa'kxy, møøt ja kipy møøt ja ujts kyudigøøy.

⁸ Ku ja myimajtskpi ankilis xyuujxy, winets yjawi tigati naxkidaajky jam meyjotp ejxim ja møy kojpkin, ja'ats jam tøøbyøjk; jøts ja meyj wyimbijty jawaani kagujkwa'kxy wa'ats ni'jpyin. ⁹ Jawaani kagujkwa'kxy ja jiyujk kya'ookøxti midi jam wyinaty tsinaadyip, jøts ja barki nayide'en wyindigøøy.

¹⁰ Ku myidigøøkpi ankilis xyuujxy, winets tu'uk ja maadsa' tsajpwemp kyatska'ay, tyøøy jade'en ejxim ja møy jøønin. Naxkidaajky mä may ja møy nøø yø'ødyi jøts mä ja kom nøø pyidsimy. ¹¹ Ja'abi maadsa' txøøw'ajtp Ajenjo, jøts ja nøø ja tyikma'tnaa. May ja y'ooktøø pøn jaty ja t'uktøø, janch ta'äm ja wyimbejtnaq ja nøø.

¹² Ku ja myimaktaxkpí ankilis xyuujxy, xjats ojts waani wyindigøøy ja xøøw, ja po' jøts ja maadsa'. Nayide'en ojts xyaachkugoodsigiy'xy sam yø xøøw yø po' wyindigøøyin.

¹³ Winets n'ejxpaaaty tu'uk ja ankilis naxxy tsajp kujk'äm, jøts ja møø wya'añ:

—Meets naxwii'ñit ja'a'y, mjanch'ayo'odip meets ku xmado'odit ja puxujx ku ttaxu'uxtit ja nidiøøkpi ankilis!

9

¹ Ku ja myimagoxkpí ankilis xyuujxy, jøts n'ijxy tu'uk ja maadsa', tø wyinaty naxkida'aky naxwingijxy. Xjats yikmøøy ja ñi'awaajts mä ja møy jut jam midi nøjkxp ayodaajk. ² Xjats ja møy jut tyik'awaaajch xjats ja jok yikxon yap pyidsimy sam møy orní jøtpyin; jøts ja xøøw tyikwingoodsiñaq, ni poj niti tka'ukyikyø'øñi. ³ Japts jokjøtpy may pyidsømdi ja møy mu' jøts tuki'i yj ja naxwii'ñit twinguø'øyigyejxnaa; jade'en ja yikejxy sam ja kajpyin jøts ja naxwii'ñit ja'a'y tyik'ayo'ombaqatt. ⁴ Ka'ap ja jade'en tø yikexy jøts ja

аяя ja ujts ja tyikwindigø'øty ya naxwiiñ. Ja' ja pyayø'øpy pøn jaty ja Dios y'ejxa'anin tø kyabikta'agyi midi yikpiktaktip wyimbojkwemp. ⁵ Ka'ap ja jaa'y tjadyimyik'øøky, ayo'on ja myøøpy jøts ja jajyi ja tøøyi tukmiba'am tsøøni magoxk po'jin; jade'en ja pya'am ja tjawidi ejxim ja kajpy xøjpint. ⁶ Møk ja tjawidi, jadyimwyandip ja' jøts tyimy'ooktit; o kø'øm ñankya'oogidit, ka'anims ja y'o'jkin kya'pxti.

⁷ Jade'en ja møj mu' kyaxø'økti ejxim ja møj kawaayin midi nay'a'ejxiyip tseptumbi nøjkxtip; tum jade'en ja kyubajk kyaxø'økti koroni kujupy midi amuum oori, jøts ja wyeen ja y'aaw jade'en kyaxi'iky ejxim ja jaa'yin. ⁸ Jade'en ja wyaaay tmøøt'atti ejxim ja tø'oxyøjkin, jøts ja tyøøts jade'en t'ixy ejxim ja kaajin. ⁹ Tum pujx ja amuum y'ak'ajttip, jøts ku kyajkwidetti jade'en møk yikmadøy ejxim ja maakyareti midi kawaay myinøjkxtip tseptumbi. ¹⁰ Jade'en ja tyu'tst tmøøt'atti ejxim ja kajpyin. Ja'ats ja tyukta'ayo'ombatpy ja jaa'y jøts tukmiba'am tsøøni magoxk po!. ¹¹ Jamts tu'uk ja ñankilis midi tso'omp jap ayodaqjkjøtpy, ja'ats tniewindsøn'ajtp ja møj mu'; ja'ats txøøw'ajtp Abadón ja hebreit ayuujk, jøts ja griegit ayuujk Apolion midi tyijpy pøn yikwindigøøpy.

¹² Jade'en idø'øn ja myidu'ukpi ayo'on ñajxy; naxkida'akpts ja mimajtskipi ayo'on.

¹³ Xjats ja myidudujkpi ñankilis ttaxuujxy ja puxujx, wiñets pyidsiimy ja ayuujk jam nimaktaaxkpi tsakaq waj agujkp jam altajrkøjxp jam Dios wyingujkp. ¹⁴ Xjats ja myidudujkpi ñankilis yiknimqay midi ja puxujx tmøøt'ajtp:

—Migaji ja ñimaktaaxkpi ñankilis midi jamdi ma ja møj nøø midi yiktejp Eufrates.

¹⁵ Xjats ja jade'en yikmigajidø jøts tyik'oookti jawaani kagujkwa'kxy ja naxwiiñit jaa'y. Jabi a'ejxiyi y'ejtni jøts ja jade'en yjattit ja'abi xøøw ja'abi jumøjt. ¹⁶ Namajtsk magø'pxy millones idø'øn ja ñankilis cheptumbi midi idø'øn jade'en yikja'a'y'ooktip, midi kawaagyøjxpti.

¹⁷ Yide'en ø n'ijxy kumaa'yjøtpy ja kawaay, jøts ja' pøn ttatsinaadyip, pujx ja myøøt'ajttip kyachwiiñ, tsajpts, tsujxk jøts pu'ts jade'en ja kyaxi'iky. Ja kawaay kyubajk jade'en ja kyaxø'økti ejxim ja kaajin jøts ja y'aawjøtpy pyidsimy ja møj jønyow møøt ja jok jøts øky. ¹⁸ Jøts jade'en'ampyts ja mayja'a'y y'oookøxti, jawaani kagujkwa'kxy idø'øn kyawindigøøgyøxtøø. ¹⁹ Ja'ats idø'øn ja kawaay tya'awa'an'ajtpy ja y'aaw jøts ja tyu'tst; jade'en ja tyu'tst ja t'ixy tsaa'ngyubajkin, jade'ents ja jaa'y ja tyik'ayo'ombaaty.

²⁰ Pønts jaaktandi ka'abyim ja tmajtstu'utti ja ka'ødyunk ja ka'øwyinmaa'ñ. Wyindsø'jkjy'ejttip ja miku'tøjkti jøts øy ti awanax agojnax. Nayide'en twindsø'øgidi ja nugo dios agojnax midi oori øyip, midi plati øyip, midi bronce øyip jøts nayide'en midi kipy øyip, ka'ap ja y'ixy, ka'ap ja yø'øy, jøts ka'ap ja myadøy. ²¹ Ni jade'en ja tkamøjpiktaajky ku ayo'on tø yjinaxy, yik'ook'adichpim ja myigu'uk ja', jøts ja miku'tunk ttun'adø'øtsti, ñamyøøt'atyidi øy pøn møøt myigu'uktøjkti, jøts myaats'adø'øtsti.

10

Ja ñankilis midi tkon'ejtp tu'uk ja mutsk libri'u'nk

¹ Kuts jade'en yjajty jøts ø n'ejxpaaaty tu'uk ja møj ñankilis. Yoots'agujkp kyida'aky jam tsajpwemp jøts ja i'jch jam kyaxi'iky y'agubaajkp. Jade'en ja wyeen ja y'aaw t'ixy ejxim ja xøøw y'añin, jøts ja tyeky jade'en ejxim ja jønyowin. ² Jam tu'uk ja libri'u'nk tmøøt'aty jøts ja t'agiibyajky kyøjø'øm, jøts ja y'aga'ndyeky ttawinwa'aky ja meyj jøts ja y'anajtyeky naxwingijxy. ³ Jøts ja chap'aay møk ejxim ja møj kaa myu'uyin jøts nay jatyi wiñujk ojk ja anaaw pyijy. ⁴ Ixyam øts wyinaty njaadyanwa'añ sa ja anaaw wya'añ jøts ø nmadøøy ja ayuujk midi kidaçkp tsajpwemp jøts ø xnimaay:

—Amaa'tsk'at yø' sam tø wya'añ yø anaaw, kidi xjaadyañ.

⁵ Jøts ja ñankilis midi tuktamajndyeky tawa'kpajt ja meyj jøts jaduktamajndyeky ja naxwiiñit, ja'ats y'aga'ngyø jam tkonjø'jk, ⁶ jøts ja tkajpxwa'kxy ja Dios tyiy'ajtin pøn tø tyiktso'ondakijxy tuki'iyyi tuktsajp'agida'aky, jøts yide'en wya'añ:

—Ka' y'ukeyø'øñit ja xøøw ja jumøjt; ⁷ kuts xyu'uxt ja myiwixujkpi ankilis, tø wyinaty kya'pxy ja Dios wyinmaa'ñ midi ja'ayi tyuknija'wiyii'ñ ja kyugajpxtyøjkti. Ka'ap ja o pøn nugo ajaw i ttuknijaw.

⁸ Xjats ja ayuujk nayide'en nmadoogojojmi midi tsajpjøtpy tsso'mp, jøts ja jadigojk xmigajpxkojmi jøts wyq'añ:

—Ixya ja libri u'nk midi jam agiibyaky kyiyy'ijtpy ja ankilis, ja' midi tanaapy mejkyøjxp jøts naaxkijxy.

⁹ Jøts ja ankilis nninijkxy xjats ja libri u'nk n'amidøøy jøts ø xmo'ot, jøts ø xnimaay:

—Ixya ja libri, mæts jøts x'ixpøkt. Øy tsuj mnayjawiyit ku x'ixpøjk'okwa'ant, ku x'ixpøjkøxniit jøts ja jotmay'øøgyi xpatnøa.

¹⁰ Xjats ja libri n'axajiyii'ñ jøts ja n'ixpijk, janch øy janch tsuj øts njø'wiyii'ñ, kuts ja nyikøjxnøa ja libri, jøts ja jotmay'øøgyi xpatnøa. ¹¹ Jøts ø xnimaagyojmi:

—Kuwani jadigojk xkajpxwa'kxt ja Dios yja' sa chøønidit sa tyanidit niðuki'iyi ja naaxwii'ñit jaal'y, wan tmøji wan tmutski.

11

Namajtsk ja jaal'y pøn testigi'ajttip

¹ Jøts tu'uk ja kapy nyikmøøy midi yiktakejpxp, jøts ø xnimaay:

—Tani jøts xkejpxit ja Dios chaptojk møøt ja altajr, jøts nayide'en xmacho'ot pøn jaty jap twindsø'jkp ja Dios. ² Ka'ap yø xkepxt yø tsaptøjk aaw, tsaptøjk øjx jøts ja tsaptøjk paø' ja'agøjxp ku wenk jaal'y myenwa'andi jøts ja wycliftit, jade'ents ja tyikma'attit ma jaty ja wycliftit jaap Dios kyajpjøtpy, wixijkxy myajtsk po' y'ettit jade'en. ³ Ngaxp øts namajtsk ja ngugajpxy midi tum yøk wet twet'ajttip, ja'ats xkajpxip ja njø' tigøøk jumøjt jagujkp.

⁴ Ja namajtskpi kugajpxy, jade'eñi n'ukpiktaajkin ejxim ja olivi kipyin, jøts nayide'en ejxim ja majtskpi kandeleeri midi jam ejtp nwindsøn'ajtim wyclift. ⁵ Pøni pøn midundigøøwyajnip, yikpidsømdip ja jøøn ja y'aawjøtpy, jade'eñits ja myidseptøjk tyik'ookøxtit tyikwindigøøgyøxtit. ⁶ Yø namajtskpi kugajpxy yjagyajpti ja møk'ajtin jøts ka'ukyiktunit winø'ønin ja Dios yja' tkajpxwa'kxiidit. Nayide'en ja nøø tyikjajtnidit wa'ats ni'jpyin, jøts tkaxtit kawinaak jøøjp ja pa'am sa ja kø'øm t'a'ejxit. ⁷ Kuts ja jade'en tkajpxwa'kxkøxtit ja Dios yja', winets tu'uk ja møk awa'an jiyujk pyidsø'ømt jam ayodaajkjotp jøts ja namajtskpi kugajpxy yik'oogiyit. ⁸ Jamts ja oo'kpi jadi'in'i tyaa'ant, jam ja wycliftit jam tuu' kujk'am, nay ja kajp ma ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyiruspejty. Nugo dø'øn jade'en yø kajp yiktiy Sodoma jøts Egipto. ⁹ Tigøøk xøøw jagujkp yik'ejxtit yikniyawidit ja oo'kpi. Øy pøn jaal'y o magajp mye'endit jøts ka'tnøkyikpidil'igyi ja oo'kpi. ¹⁰ Xjats ja naaxwii'ñit jaal'y jade'en agujk jokujk ñayjawiyidi, janch nixem niyam o ti ñadyamay'atyidi ja'agøjxp ku tø y'ookti ja'adi pøn møk tø yik'ayo'ombaqadyidi pøn ja Dios yja' tkajpxwa'kxiidip. ¹¹ Xjats ku myidigøøk xøøw jagujkp'ajty, winets ja Dios tyikjukpyiky jadigojk ja oo'kpi. Janch tsø'jkidøø ja'adi pøn jaty jam wyinaty. ¹² Winets ja namajtskpi kugajpxy møk yikmigajpxti, tsajpjøtpy ja kyajpxy, jøts yiknimaydi:

—Pat yam.

Jøts chapajtnidi tsajpjøtpy yoots'agujkpy jøts ja myidseptøjk y'ejxidøø ñija'wiyidøø. ¹³ Jøts nay jaty ja møk ujx ñajxy, jøts wixujk mil ja jaal'y y'ookti ku ja kajp kyuja'wiyii'ñ kyujejtii'ñ. Janch tsø'jkidip ja'pøn jaty jaaktandøø, jøts ja Dios ja tjanchja'myajstti midi jaap tsajpjøtpy.

¹⁴ Jade'en ja myimajtskpi ayo'on ñajxy; tsojks mye'ent ja myidigøøkpi.

Ja myiwixujkpi puxujx

¹⁵ Xjats ku ja myiwixujkpi ankilis ttaxuuujxy ja pyuxujx, jøts møk yikmadøøy may ja ayuuujk jaap tsajpjøtpy jøts wyq'añ:

Ixyam ja kutujk ñaxkida'aky midi ja Dios Teety jøts nwindsøn'ajtim Jesucristo yja'ajttip;

jøts xemikojxp ja tyiktu'undit mä y'iity ja naxwii'ñit jaa'y yja' tyiktundi.

¹⁶ Xjats kyuxanidi øts ñaqkowdi ja ni'ee'pxmaktaxkpi møjaa'dyøjk pøn jam tsinaadyip Dios wyängujkp, øts ja Dios tmøjawi twindsø'ogidi, ¹⁷ øts yide'en wya'andi:

Janch møj me Dios Teety,
tu'ugyi me m'ity xemikojxp.

Møj øots nmøjawi ngunuu'kxyjawi ku tø xyikmajada'aky ja mmøk'ajtin
øts ja mgutujk mä ja naxwii'ñit jaa'y.

¹⁸ Jøts ja naxwii'ñit jaa'y mmijot'ambikiyi,
tø kya'pxy øts ja ayo'on xmo'ot øts nayide'en xiidyu'unt ja oo'kpitøjk.
Jøts xmo'ot ja øy'ajtin pøn jaty ja mja' tø mbadu'unxiyi pøn jaty tø tkajpxwa'kxy wan
tmøji wan tmutski.

Tø kya'pxy øts nayide'en xyikwindigø'øty pøn jaty tø tmidundigøy ja naxwii'ñit jaa'y.

¹⁹ Xjats ja Dios chaptøjk y'awaqajch yap tsajpjøtpy øts yik'ixy ja kaaqxi mä yap y'ity ja Dios
kyutujk. Xjats ja mæk ujx ñajxy øts ja anaaw, øts ja wiðsuk øts ja mæk tøtst ñaqkidaajky.

12

Ja tø'oxyøjk øts ja awa'andsaa'ñ

¹ Xjats winet kyaxi'iky tu'uk ja møj ejxpajt jam tsajpwemp: jamts tu'uk ja tø'oxyøjk
tyani po' kyubajkp. Jade'en yø mæk chamamy sám ja xøøwin, øts tkujup'aty tu'uk ja
koroni midi makmajtsk mäadsa' tøagyajp. ² Jøtpyts ja tø'oxyøjk wyinaty, ka'axwampts
øts mæk ja y'u'nk ja yik'ayøyi øts kyaxø'økt. ³ Winets jam tsajpwemp n'ijxy jadu'uk ja
ejxpajt: jamts tu'uk ja awa'andsaa'ñ, amuum tsajpts ja ñine'kx øts wixujk ja kyubajk,
mæk jaty ja wyaj nídu'uk nídu'uk ja kyubajk tmøøt'aty, øts ja koroni nayide'en tu'uk jaty
tkujup'aty. ⁴ Jøts ja tyu'tst ttabajaq'xkjxy may ja mäadsa' jam tsajpwemp, øts naxkijxy ja
tnajtswøjii'ñ. Jam tyanaay'øyi'ñ mä ja tø'oxyøjk jam kya'axwaa'ñ øts ja y'u'nk jaty
tsu'jtsit ku ja kya'axt. ⁵ Ka'ax ja', mixyu'nk ja', ja'ats nøjkx nìwindsøn'aty mæk'ampy ja
naxwii'ñit jaa'y. Xjats ja y'u'nk ja Dios tpøjknaaq' øts ja tyiknijkxy mä ja møj tsinaabyajt
jam; ⁶ øts ja tø'oxyøjk kyeejky, øts jam ja ñøjkxni ma abæk et, mä ja Dios jam wyinaty ja
y'let tø t'a'ejxi, jamts ja kya'aty agujk jotkujk, jade'ents jam chøønit tigøøk jumøjt jagujkp.

⁷ Xjats ku jade'en yjajty winets ja tsep tyuujni yap tsajpjøtpy. Ja møj ankilis Miguel møøt
ja y'ankilistøjk minamyajtsi ja awa'andsaa'ñ møøt ja y'ankilistøjk ja' møøtmi. ⁸ Ka'ap ja
myajadaktøø ja awa'andsaa'ñ; ka'ap ja mä y'uk'etnibajtniyi tsajpjøtpy. ⁹ Jøts ja jade'en
yikpawojpnæa, yikaxni naxwingijxy. Yø' dø'øn ja møj miku'windsøn midi yiktejp Satanás
midi twin'øøn ja naxwii'ñit jaa'y.

¹⁰ Winets nmadøøy mæk ja kajpxy yap tsajpjøtpy midi yide'en wamp:

—Tø ja Dios ja naxwii'ñit jaa'y tyiknitso'ok'aty. Tøts ja myøk'ajtin tnønky'ijxyi'ñ øts ja
kutujk tmø'øy ja Cristo sa ttanitanit ja yja'a'y; tøts ja nayide'en tpawøpy ja' midi xinaxy
tsunaxy tni'øø'ni'p jam Dios wyindump ja' midi tø y'ookti Dios køjxp. ¹¹ Tø tmimajada'akti
ja miku' yja', ja'agøjxp ku ja Borreek U'nk tø tkudsuni tkudaxi ja naxwii'ñit jaa'y, øts ku
tø tnigajpxkøxti sa tjanchjawidi ja Dios yja', wan tjaty pøni sa yjaty. ¹² Ejtni xoni meets
pøn yap tsajpjøtpy, øts janch yik'ayow meets pøn ya naxwii'ñ tyiknajxtip. Tø meets ja
miku' mnimee'niyidi øts awa'an'ampy mäga'ødyunidit, ñija'wipxi ja' ku tsojk kya'pxt.

¹³ Xjats ku ja awa'andsaa'ñ tja'wiyii'ñ ku ja ya naxwii'ñ tø yikajxní, xjats ja tø'oxyøjk
ja tpayø'øy pøn ja y'u'nk wyinaty tø tyikaxi'iky. ¹⁴ Winets ja tø'oxyøjk yikmøøy majtsk
ja weejts myøjkajnk, øts ja kyajknijkxy mä ja y'et ja jam abæk etjotp. Jade'en ja
tnikejky ja awa'andsaa'ñ. Jamts ja kya'aty yjøø'kxt qamgijk jotkujk tigøøk jumøjt jagujkp.

¹⁵ Jøts ja awa'andsaa'ñ ja møj kom nøø tyikpidsi'my y'aawjøtpy, jade'ents ja tø'oxyøjk ja
tyikjø'øtwaa'ñ; ¹⁶ øts ja tø'oxyøjk ja naxwii'ñit pyudøjkjyi. Møj et aaw awaajts, japs ja
nøø jadi'inñ tyøtskøjxnæa. ¹⁷ Jade'ents ja awa'andsaa'ñ mæk tmi'ambijky ja tø'oxyøjk, øts

ja tmidsepijkja ja y'ap ja y'ok. Jade'en idø'øn ja'adi pøn ja Dios yja' tpaduujnidip sám ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tnigajpxy.

13

Namajtsk ja møj ka'øy jiyujk

¹ Jam ø meyj'agø'øm nwā'k'øyii'ñ jøts ø n'ijxy jam pyidsimy tu'uk møj ka'øy jiyujk. Wixujk ja kyubajk tmøøt'aty jøts majk ja wyaj. Tu'uk tu'uk ja wyaj tmøøt'aty ja koroni, jøts jam kyubajkøjxp yikja'ay ja letri midi ja Dios kya'øyja'wip. ² Jade'en ja kyaxi'iky ejxim ja møj kuxibyijyin, jøts ja tyeky kyaxi'iky ejxim ja osa'an, jøts ja y'aaw ejxim ja kaajin. Ja'ats ja awa'andsaa'ñ møøjyi tuki'iyi ja myøk'ajtin ja kyutujk midi ja wyinaty myøøt'ajtpy. ³ Jade'en ja kyubajk tu'uk kyaxi'iky ku janch møj tø chaachi, tyimyik'ookwajnjip. Ka'ats ja yik'o'jki, tsoojk ja'. Kuts ja t'ejxti ja naxwii'ñit ja'a'y, ñigyumaq ja tja'widyøø xjats ja tpadundi ja yja'. ⁴ Nayide'ents ja tmøjawi twindsø'øgidi ja awa'andsaa'ñ, ja'agøjxp ku wyinaty tø tmø'øy ja myøk'ajtin ja kyutujk ja møj ka'øy jiyujk, jøts ja nayide'en yikwindsø'øgi. Yide'en ja wyø'andi ja naxwii'ñit ja'a'y: —; Pøn jade'en t'uktu'ump sám yø møj ka'øy jiyujk, pønts jade'en ukmajada'akp!

⁵ Xjats ja møj ka'øy jiyujk yikmøøy ja tuu' jøts ja møk'ajtin jøts tjemnøjmit ttenøjmit ja Dios yja', wixijkxy myajtsk po' y'ett. ⁶ Jade'en idø'øn ja ttuuñ; tuki'iyi tmigajpxigøøy midi ja Dios yja'ajtpy jøts ja xyøøw jøts ja chinaadyaqjk, jøts midi ejtp tsajpjøtpy, tuki'iyi ja yikmigajpxigøøgyijxy. ⁷ Nayide'en yikmøøy ja tuu' jøts tmøøtseptu'unt pøn jaty ja Dios yja' tpaduujnjip kunim ja tmimajada'akt; jade'en ja kyutujk yikmøøy jøts tnwindsøn'att niduki'iyi ja naxwii'ñit ja'a'y. ⁸ Jøts ja naxwii'ñit ja'a'y jade'en twindsø'øgi ja møj ka'øy jiyujk, ja' tpadundi'p jade'en pøn jaty kajaabyety yap nøkyøtpy kuuyip ja naxwii'ñit cho'ondaajky. Yø' nøky ja Borreek U'nk myøøt'ajtpy midi tø y'øky adømgøjxp.

⁹ Øy yikxon madowdi. ¹⁰ Pøni pøn ja myigu'uk tsump, nayide'ents ja yiktsu'umt; jøts pøni pøn ja myigu'uk tyik'ookp, nayide'ents ja yjatt. Paty chøkyi mduda'akyaa'y'attit jøts x'ajot'attit ja Dios sám pyaqat'atyi pøn ja Dios yja' tpaduujnjip.

¹¹ Jøts jadu'uk ø n'ijxy møj ka'øy jiyujk pyidsimy naxjøtpy. Majtsk ja wyaj tmøøt'aty jade'en sám ja borreegi wajin, jøts jade'en kyajpxy sám ja møj awa'andsaa'ñ. ¹² Nayide'en ja kyutujk tjagyepy sám ja myiga'øy jiyujk midi ja kyubajk tsaachiyii'ñ, jøts yø tnøjmit ja naxwii'ñit ja'a'y jøts yikwinjawi'p yikwindsø'øgit. ¹³ Nayide'ents ja myilagr'i'ajtin tnank'yijxyi, møj jøøn tyiktsøøñ tsajpwemp jøts naxkijxy tyiknaxkida'aky, jøts ja ja'a'y ttuk'ixy wyemp amp. ¹⁴ Jade'en'ampy ja ja'a'y twin'liiñ ku myilagr'i'ajtin tnank'yijxyi, xjats ja naxwii'ñit ja'a'y tnimqay jøts tyik'øyit ja tsamaxan ja awanax midi t'ejxp jade'en sám ja møj ka'øy jiyujk midi tsaachiyii'ñ. ¹⁵ Xjats ja yikmøøy ja møk'ajtin jøts tyikjujkpyøkt tyikajpxt ja tsamaxan, pønts ja kawindsø'jkiyip, yik'ookp ja!. ¹⁶ Xjats nayide'en ja møj ka'øy jiyujk ja y'ejxa'anin tpikta'ajky kyøjø'øm uk wyimbojkwemp tuki'iyi ja naxwii'ñit ja'a'y, wan tmøji wan tmutski, wan tkumeeñ ja'a'y, wan t'ayoobi ja'a'y, øy ja yjawindsøndøjkidi, øy ja yjatumbitøjkidi. ¹⁷ Ka'ap pøn miøaqat ti tjuy, ti tkajpxy, ti ttøøky, ku ja y'ejxa'anin tkamøøt'atti midi ja møj ka'øy jiyujk tø tpikta'aky. Ja' y'ejxa'anin'ajtpy ja xyøøw jøts ja ñumeri. ¹⁸ Yø'øbi numeri ka'ap yø o pøn tnijawi; ja' yø tnija'wip pøn yikxon t'a'ejxip. Yø jade'embi numeri, jade'en yø kyajpxy ejxim ja ja'a'yxøøwin, tudujk magø'pxy ja tugi'pxyudujk jade'en ja'.

14

Ku ja tukmagø'pxy wixijkxy myaktaxk milbi ja'a'y y'øøwdi

¹ Kuts jade'en yjajty jøts ø n'ejxpøaqat ja Borreek U'nk jam tyanø kojkøjxp ma yiktiy Sión. Tukmagø'pxy ja wixijkxy myaktaxk mil ja ja'a'y tmøødi pøn wyinaty wyimbojkwemp tø yikpi'kta'aky ja Dios Teety xyøøw jøts ja Borreek U'nk yja'amø. Ja'ats idø'øn ja y'ejxa'anin'ajtip. ² Jøts nmadøøy møk wyinø'añ tsajpjøtpy ejxim ja møj nøø

y'iichin jøts ja møk anaawin; jade'en yikmadøy wyinqa'añ ejxiim ja maagyow midi yiktejp arpi. ³ Jamts ja jemy'iy t'øwdi ma ja møj tsinaabyajt jam, ma ja nimaktaxkpi jiyujk jam jøts ja møjqa'dyøjkti. Nipøn ja'abi iiy tkajaty, ja'ayi tjajttip pøn nitso'ok'ajtti ya naxwiiñ, tukmagø'pxy ja wixijkxy myaktaxk mil jade'en ja'adi. ⁴ Wa'ats øy tsuj yja'a'y'atti jøts ka'ap ja o pøn tø'oxyøjk tmøøt'atti, tu'ugyi tpadundi ja Borreek U'nk pøni ma ja ñijkxy. Yø' dø'øn ojts jawyeen ñadyamiyøxyidi ma ja Dios Teety jøts ja Borreek U'nk, jade'en øy ttanitso'ok'atti. ⁵ Ka'ap ja win'øø'nin, ka'ap ja taay'ajtin tjagyapti, øy tsuj wa'ats yja'a'y'atti Dios wyingujkp.

Kyugajpxy'atti ja nidi gøøkpi ankilis

⁶ Winets ø n'ejxpaa'ty jadu'uk ja ankilis midi kajkwidejtp jam tsajp kujk'am. Ayuujk myimimpy jøts tkajpxwa'kxwa'añ sa ttanitso'ok'attit ja naxwii'ñit jaa'y o magajp o ma'ayuujk. ⁷ Jøts møk kyajpxy yide'en:

—Windsø'øgidi winjawidi ja Dios, tø kya'pxni jøts ja tiidyu'unin ñaxkidaknit. Jade'ents xwindsø'øgidit ja Dios pøn ja tsajp ja naqajx tyik'øyiyii'ñ tuki'iyi.

⁸ Xjats jadu'uk ja ankilis pyamiñi midi waqan:

—Tø ja møj kajp Babilonia wyindigøy, ja'agøjxp ku tuki'iyi ja naxwii'ñit twin'iiñ jøts ttuktuñ sam ja kya'øyja'a'y'atti.

⁹ Xjats ja ankilis jadu'uk pyamengojmiyi, jøts ja møk nayide'en wya'añ:

—Pøni pøn ja twindsø'jkip ja ka'øy jiyujk jøts ja y'awanax, jøts jade'en yik'ejxa'andit wyimbojkwemp uk kyøjø'øm, ¹⁰ yø'øts ja ayo'on yikmo'odip ja'agøjxp ku ja Dios tø tyikjotma'atti; jade'ents ja jøøn jøts ja jøky tyukpaqadidit tyuk'ejxit Dios y'ankilis wyindump jøts ma ja Borreek U'nk jam. ¹¹ Xemikøjxp ja ayo'on jap t'ejxit, nijuuni ja poj xyuxy'ajtin tkapaajtidit. Xinaxy tsunaxy ja y'etti pøn tø twindsø'øgidi ja ka'øy jiyujk jøts ja y'awanax, sam ja tø yik'ejxandi nido'uk ja nido'uk. ¹² Jade'ents øy chøkyi jøts møk y'ettit tyuda'aky'attit pøn ja Dios ja'ajtidip jøts ja y'ana'amin tpaduujnidi, jøts pøn ja Jesùs møøt tu'ugyi ettip.

¹³ Winets nmadøøy møk kyajpxy tsajpjøtpy jøts ø xnøjmi:

—Ja' ya'at: “Pyaattipts ja øy'ajtin xondaajkin ku y'oooktit tyigø'ødyit pøn ja nwindsø'øjtum Jesucristo tjanchja'widip.” Nayide'en ja Espíritu Santo wya'añ jøts y'ejtnit ejtni xoni jøts ja y'øy'ajtin pyudøkiyt nayide'en.

Sa ja Dios tiidyuunwa'añ ja naxwii'ñit jaay

¹⁴ Xjats ø n'ejxpøtkojmi, jam ø n'ixy tu'uk ja jaq'a'y chøøni poop yootskøjxp, koroni kyujup'ajtpy midi tum amuum oori, jøts ja møj tsujx tkap'ity. ¹⁵ Jøts jadu'uk ja ankilis pyidsimy ma ja Dios chinaadyaqjk jøts møk tmigajpxy midi jam yootskøjxp tsinaapy:

—Kajpjø'øk yø tsujx jøts xyikpidø'økt yø pikta'aky; tiempi yø' jøts pyidø'knit, tø yø myijaani yø pikta'aky midi naqwii'ñit'ajtp.

¹⁶ Xjats ja' midi tsinaapy yootskøjxp, nay jatyits ja møj tsujx ttapo'otmuujky ja pikta'aky.

¹⁷ Xjats jadu'uk nayide'en ja ankilis pyidsiimy ma ja Dios chinaadyaqjk jap tsajpjøtpy, jam tu'uk ja møj tsujx janch jøøjp nayide'en tkapi. ¹⁸ Altajr wyingujkp jadu'uk ja ankilis chøøñ midi t'ejx'ejtp ja jøøn jam altajrkøjxp. Ja'ats møk tyajxiyii'ñ midi ja tsujx tmøøt'ajtp, jøts tnimaay:

—Kajpjø'øk yø møj tsujx jøts xyikpidø'økt yø uvı tsø'am kumi tø yø myijaani.

¹⁹ Jøts ja ankilis ja tsujx tyiktuuñ naqkijxy, jade'ents ja uvı tsø'am tyikpidi'jky, japs ja t'abøjkiyii'ñ y'abøjk'ii'ñjøtpy ma yikmøø'kxt, jade'en idø'øn yø tijy ku ja Dios møk ja ayo'on tyiknaqkida'akt. ²⁰ Jam kajp wingon ja uvı tsø'am yikmii'kxy, jøts ja ni'jpy kom'ampy pyidsiimy. Kawaqay y'aawgijxy ja yja'aty jadine'en ja kyøjki, jøts yø'øy tigøøk magø'pxy kilometri.

15

Ja wixujk ayo'on midi ja ankiliſtøjk yikme'endip

¹ Kuts jade'en yjajty jøts n'ixy tsajpwemp jadu'uk ja ejxpajt, janch adsø'jkibim: jade'ents ja niwixujkpi ankiliſ tmimiñ ja wixujkpi ayo'on midi tø yiktanipiky, kuts ja ayo'on ñaxt jade'ents ja Dios y'ambøjkin yjøpkøxt.

² Jøts ø n'ejxpaaaty tu'uk ja mejy janch wa'ats, janch tøø'kxp, jønyowin kyaxi'iky. Jamts mejy'agø'om tyanidi niduki'iyi pøn tø tkabadundi ja ka'øy jiyujk yja'jøts ja y'awanax, sam nayide'en ja numeri tø ttagupøjkidi. Jamts ja kow ja tmøøt'atti midi ja Dios tø myø'øyidi.

³ Jøts ja t'owdi ja møja'a'y Moises y'iiy pøn ja Dios kyugajpxy'ajt, jøts ja t'øømidø ja Borreek U'nk yja', midi nømp:

Tu'ugyi me Dios Teety ja møk'ajtin xjagyepy.

Jøts midi tø xyik'øy, janch øy janch tsuj jøts kamidaqbyaqdyim; janch tiy'ajtin ja' midi mdumpy midi mbiktakpy, jøts xnideety'aty xnimøja'a'y'aty ja naxwii'ñit ja'a'y.

⁴ ¿Pøn Dios Teety mga'uktsø'øgiyip, jøts pønts mga'ukwindsø'øgiyip?

Pø tu'ugyi mets mwø'adsi.

Mwinjäwiyip mjanchjäwiyip ts niiduki'iyi ja naxwii'ñit ja'a'y, ja'agøjxp ku mdiy'ajtin xnønky'ijxyi sa mduñ sa mbiky.

⁵ Nay winets ø n'ejxpaaaty ku ja Dios chinaadyaqjk y'awajch jap tsajpjøtpy ma yikpøkj'i'ky ja Dios kyutujk. ⁶ Nay japti pyidsømdi ja niwixujkpi ankiliſ midi myimendip ja wixujkpi ayo'on. Ja' wyet'ajttip ja øybø wet midi janch tøø'kxp janch tsamamp. Midi chum'ajtpy, amuum oori ja', kyachwiiñ ja chum yja'aty. ⁷ Nay winets ja ñamaktaxkpi jiyujk niiduki'i'ky ja niwixujkpi ankiliſ tmøøy kitu'uk ja kopø midi amuum oori. Ujts ja ayo'on ja tmøøt'aty midi ja Dios yajkpy, midi xemikøjxp jujky'ajtp. ⁸ Jøts nayide'en ma ja Dios chinaadyaqjk tø ja jok kawinø'øn jap tø tyø'tspøjkni. Ja Dios myøk'ajtin jade'en adøtsp jøts nøpøn jap miøaqat kya'uktøjkiñi kunim yjøpkøxt ja wixujkpi ayo'on midi ja niwixujkpi ankiliſ yiktamigajxidip.

16

¹ Kuts jade'en yjajty xjats nmadøøy møk kyajpxy jap ma ja Dios chinaadyaqjk, xjats ja niwixujkpi ankiliſ tnimøaq:

—Nøjkx atsyiktawaqatstøt yø wixujkpi kopø jam naxwingøjxp, ja ayo'on yø myøøt'ajtpy midi ja Dios yajkpy.

² Winets ja myidu'ukpi ankiliſ tyiktawaqajch ja kyopi jam naxwingøjxp, jøts ja ja'a'y pyatkojxniyi ja tsamøax jøts ja ka'øbyu'uts. Ja' jajttip niiduki'iyi pøn ja ka'øy jiyujk ja y'ejxa'anin tmøøt'ajttip jøts pøn twindsø'jkidip ja y'awanax.

³ Xjats ja myimajtskpi ankiliſ mejyjotp ja kyopi tyiktawaqajch, jøts ja yjajtnaq wa'ats ni'ljpy ejxim ja ja'a'y ni'ljpyin ku pøn chaachi, jøts ja y'oo'køjxni niiduki'iyi midi jaty jam tsinaapy mejyjotp. ⁴ Jøts ja myidigøøkpi ankiliſ ja kyopi tyiktawaqajch møj nøøjotp jøts ma jaty ja nøømu'ut. Nayide'ents ja wyimbejtnimøaq wa'ats ni'ljpy. ⁵ Winets nmadøøy ja ankiliſ midi tnimøaqat jøts pøn twindsø'jkidip ja y'awanax.

—Me Dios Teety, tiy'ajtin ku jade'en xuñ. Janch øy janch wa'ats mets, jøts xemikøjxp me m'ity, ⁶ ja'agøjxp jade'en yjattø ku mets ja mjanchjäwiøjk yikjemdundi yiktedundi, tø tyik'oookti, kawinø'øn tø tyiktsuñ tyiktaxy. Paty mets ja nøø xyikwimbejtni wa'ats ni'ljpy jøts yø t'uukti; jade'ents yø pyaqt'atyidi.

⁷ Nmadøøy nayide'en ku jap altajrwimpy kyajpxy yide'en:

—Mets Dios Teety, tu'ugyi mets ja møk'ajtin xjagyepy, ku naxwii'ñit ja'a'y jade'en tø xpayø'øy, tiy'ajtingøjxp idø'øn ja tø xuñ.

⁸ Jøts ja myimaktaøkpi ankiliſ tyiktawaqajch ja kyopi jam xøøw wyingøjxp, jøts ja xøøw ja myøk'ajtin tpøjky, jøts ja ja'a'y chaaba'oo'knøyi ja xøø'an. ⁹ Øy ja kawinø'øn ja

xøø'an yjatsa'yidi ni jade'embaāts ja wyinmaā'ñ ja tkayiktigatsti. Ni jade'embaāt ja Dios tkaja'myatsti ku ayo'on tja'ejxti, ne'egi ja Dios tmigajpxigøy'adø'øtsti.

¹⁰ Jøts ja myimagoxkpi ankilis tyiktawaājch ja kyopi mā ja møy ka'øy jiuyjk ja myøtsinaabyajt jam, jøts tuki'i yī kyoodsigiyijxy winø'ømbaat t'ane'emy ja yja'āy. Øy ja ayo'on ja møy tja'ejxti, jadi'iñits ja tjantyimyimajada'akti. Nugo ja tyoojts ja tjanch'atsu'utsmukti; ¹¹ ni jade'embaāts ja tkamajstu'uty ja kya'øy'ajtin midi ja tyundip, ne'egi ja tmigajpxigøy'adø'øtsti ja Dios pøn jap tsajpjøtpy, ja'agøjxp ku ayo'on ja jade'en ttuk'ijxy.

¹² Xjats ja myidudujkpi ankilis tyiktawaājch ja kyopi møy nøøjotp midi yiktejp Eufrates. Ku jade'en ttuuñ jøts ja tyijch, jøts ja tuu' jam y'awaajch, jøts ja møy windsøndøjk jam ñajxti midi tsoo'ndip xøøbidsimdsø'ampy.

¹³ Winets ø n'ijxy ku ja miku' pyidsimy jap awa'andsaā'ñ y'aawjøtpy. Nayide'en pyidsømi jap møy ka'øy jiuyjk y'aawjøtpy, jøts nayide'enmi jap kugajpxtyøjk y'aawjøtpy midi nadyejidip ku ja Dios tkugajpxy'atti jøts twindaay'atti nugo ja ja'āy. Nidigøøk ja miku' jade'en pyidsømdi ejxim ja pokleenin. ¹⁴ Yø'øbi miku' jade'en ja møy ejxpajt ñaŋky'ejxip jøts niduki'i yī ja møy windsøndøjk tyiknamyukøxwa'añi pøn ya naxwiiñ. Jade'ents ja tsep t'a'ejxitit ku ja xøøw tpøatt jøts ja Dios tmime'ent ja myøk'ajtin midi ka' pøn tmø'abaāt. ¹⁵ Yide'en ja Dios wya'añ: "Ukmadowdinim, adsu'uky ø nme'ent ejxim ja maa'tspa'an, nøpøn tkanijawi. Tya'øy'ajtip ja Dios kyunuu'kxin pøn nay'ejx'ejtidip nabyøkjø'kidip. Ka'ap øts xmidsø'ødyu'unt ku nme'ent." ¹⁶ Jøts ja møy windsøndøjk ñamukøjxidøø mā jam hebreo ayuujk tejtí Armagedón.

¹⁷ Xjats ja myiwixujkpi ankilis tyiktawaājch ja kyopi pojotp jøts yikmadøøy møy kyajpxy midi tsoo'mp jap tsajpjøtpy mā ja Dios chinaadyaajk, jøts wya'añ:

—Tø y'oyiggyixy jøts tyunit jøts yjatit.

¹⁸ Jøts møy ñaxkidaājky ja wīdsuk, jøts wyinanguejky ja anaaw, jøts ja tsaachmøy ujx myiiñ midi ka'anim windii yik'ijxy yiknijawi ya naxwiiñ. ¹⁹ Xjats ja møy kajp Babilonia y'ajaābajky tigøøk ween. Jade'en'ampy jade'en ja Dios tyuñidi ku ja kya'øyja'āy'atti jøts jade'en ñambøjkin'ampy tyukjii'kxyidi ja ayo'on. Tuki'i yī ja kajp wyindigøøgyijxy jøts yjaajø'kijxy ya naxwiiñ. ²⁰ Wyindigøøgyijxy ja ñaajx midi jam mejkyujk'am jøts ja kojpk nayide'en yjajty. ²¹ Nayide'en ja ja'āy pyajtigøøjyøø ja totst midi je'mch'ajtp wixijkxy kili tu'uk tu'uk. Ni jade'en ja ja'āy tkaja'myatsti ja Dios øy yø sā wyan'adø'øtsti, øy ja ayo'on møy ø yjayikmo'odi.

17

Ku ja ka'ødyø'øxy tø pyajtniyi ja myiwin'øø'mbi

¹ Kuts jade'en yjajty, jøts myiiñ nido'uk ja ñiwixujkpi ankilis midi tmøøt'ajtip ja wīxujkpi kopi, jøts ø xnimaay:

—Men, jøts ø n'uktuk'ext sā y'ayo'ombaāt ja ka'ødyø'øxy pøn jam tsinaapy mejwyøngøjxp. ² Yø møy windsøndøjkti pøn ya naxwiiñ, tø yø tmøøtpøktyundi yø ka'ødyø'øxy. Jade'ents ja naxwiiñit ja'ādyi tø ttuktuñ ttuknijawi ja kya'øyja'āy'ajtin, jøts jade'en tu'ugyi tø yikwin'øø'nidi.

³ Nayi kumaāyjøtpy ja Espíritu Santo xuk'ijxy ku øts ja ankilis xyiknijkxy jam møy abæk etjotp, jamts ø n'ijxy tu'uk ja tø'øxyøjk ttatsøøni tu'uk ja møy ka'øy jiuyjk, tsajpts ja' jøts wīxujk ja kyubajk, majk ja wyaj tmøøt'aty, amuum nija'ay ja y'ak midi kya'ødyamigajpxy ja Dios. ⁴ Jøts ja tø'øxyøjk ja wyet twet'aty tsuu'nk jøts tsajpts, amuum oori xyox'ajtpy, jam n'ijxyimbi nga'ijxyimbi. Jamts ja kopi tu'uk tmach'ity midi amuum oori, ujts ja kopi nayide'en tmøøt'aty midi kyada'øyja'āy'ajtpy; ⁵ jøts wyimbojkwemp ja letri tmøøt'aty midi ka' nugo ajawí yiknijawi. Yide'en ja tijy: "Ja møy Babilonia midi tnigubaajk'ajtp ja ka'ødyø'øxyøjkti, ja ka'ødyunk jøts ja ka'øwyinmaā'ñ." ⁶ Jøts nay jatyi n'ijxy ku ja

ka'ödyö'öxy myu'ugyi, ja ni'jpy tam ja muujkip pön ja Dios ja'ajtip ku ja Jesús yja' tø tku'oogidi. Nigymaqap njawí ku jade'en n'ijxy. ⁷ Xjats ja ankilis xnimaay:

—¿Tiku nigymaqap xjawí? Ixyam n'uktuknijawít sudso'ampy idö'ön yø jade'en tiy yø tø'öxyöjk jøts yø ka'öy jiyujk midi ja tø'öxyöjk tyatsinaapy, midi wixujk ja kyubajk jøts majk ja wyaj. ⁸ Yø ka'öy jiyujk midi ixyam m'ijxpy, jekyip yø jaayi y'ijty. Ka'ap yø ixyam ma y'ukyik'ejxní; öy jade'en tø yjaty, pidsomgojmip jap ayodaajkjøtpy jøts ñøjkxt ma wyindigö'öty xemikojxp. Jøts ja jaä'y pön ja xyøow kayikja'ay jap nøkyjøtpy ma jap y'ity ja jaä'xyøow midi jujky'ajttip xemikojxp, yø'öts nigymaqap tjawidip ku ja t'ejxkojmidit ja ka'öy jiyujk ku ja nay jaa yujky'aty.

⁹ 'Ukmadow yikxon midi ndukmadowampy: Yide'en yø wixujkpi kubajk twandijy yø wixujkpi kojpk ma yø tø'öxyöjk chøoni. ¹⁰ Nayide'en yø wixujkpi kubajk twandijy niwixujk ja windsøndøjkti. Tø wyindigøy nimagoxk, jøts nidu'uk ixyam wyindsøn'aty, jøts jadu'uk ka'anim ja myiñ. Kuts ja mye'ent, ka'ap ja jeky y'ett. ¹¹ Jøts ja ka'öy jiyujk midi ya ejt naxwiiñ jøts ka' ixyam ma y'uk'ejtní, ja' idö'ön etp myiduktujkpi windsøn. Ja' idö'ön ndejint yjapatpy ja niwixujkpi windsøn pön øy sa tø yikajpxpqaaty, jøts jade'eñi ja kyudigö'öyin ñaxt.

¹² Ja majkpi waj midi tø x'ixy, ja' wyandijpy nimajk ja windsøndi, ka'anim ixyam ja kutujk yiktanipøkti; pyøktipts ja kyutujk jøts tu'uk hori ja'ayi møøt wyindsøn'attit ja ka'öy jiyujk. ¹³ Tu'ugyi ja wyinmaqäñ tyik'etti yø nimajkpi windsøndi jøts tmo'odit ja myøk'ajtin ja ka'öy jiyujk. ¹⁴ Xjats møøt cheptu'undit ja Borreek U'nk, mimajada'akidipts ja' ja'agøjxp ku møøt ja myøk'ajtin tjagyepy; niþon ya naxwiiñ kyajade'eni, pön ja møøtti kø'om ja Dios Teety ja tø wyi'ijxyidi jøts ja tø yajxiyidi, myiduda'aky'ajttip ja'.

¹⁵ Jøts ja ankilis nayide'en xnimaay:

—Yø meyj midi tø x'ixy ma yø tø'öxyöjk chøoni, yø' wyandijpy niduki'iyi naxwii'ñit kajp. ¹⁶ Jøts ja nimajkpi windsøndøjkti midi wyandijpy ja ka'öy jiyujk wyaj, ja'ats kyadami'ejxiwyampy ja ka'ödyö'öxy jøts tyiktuu'duktit; jøts jade'eñi tykwindigö'ödyit jønjøtpy. ¹⁷ Tundi jade'en sam ja Dios kø'om tø mwinmaqä'nmyo'öyidi sam ja kø'om ttsøky, paty tkajpxmuktit ja windsøndøjk jøts ja kyutujk tmo'ot ja ka'öy jiyujk kunim yø ttu'undit jade'en sam ja Dios tø ttanibiktaagi. ¹⁸ Yø ka'ödyö'öxy pön tø x'ixy, jade'en yø' sam yø møøt kajp Babilonia midi niduki'iyi ja naxwii'ñit ja windsøndøjk y'ane'empty.

18

Ku ja møj kajp Babilonia wyindigøy

¹ Xjats ku jade'en yjajty winets n'ijxy tu'uk ja ankilis ku ja tsajpjøtpy kyidqajky, møøt ja kyutujk tmimiñ jøts ja naxwii'ñit tyikajtaajky ku ja møøt tyii'kxy chamamy. ² Xjats ja ankilis møøt kyajpxy jøts wya'añ:

—Tø ja møj kajp Babilonia wyindigøy. Miku' tsinaadyaqjk tø wyimbejtni jøts tum ja ka'öy jiyujk jam tsinaadyip. ³ Ja'agøjxp jade'en yjajty ku ja naxwii'ñit jaä'y tø ttukpaduñ ja kya'öy'ajtin. Tø ja windsøndøjk møøt y'øyjaä'y'aty kya'øyjaä'y'aty. Pønts atstooktip atsyaktip tø ja ttamøktøjkiñidi ku ja ttookti midi yiktundip ja poktyumbi.

⁴ Xjats ø nmadøøy jadu'uk ja ayuujk midi tso'omp tsajpjøtpy, xjats wya'añ:

—Pidsomdi meets jam kajpjotp pøn jaty ø nja'ajtpy. Kidi nugo ja pøky xpaatti jøts kidi nayide'en ja ayo'on nugo xpaatti. ⁵ Tø yø jade'embí kajp ja pyøky ñipajtni, xjats ja Dios ka' tja'dyigøy ku jade'en kya'øyjaä'y'attí. ⁶ Wan yø tjaty nayide'en sam yø tø tka'ödyuñ ja naxwii'ñit jaä'y. Wan jawaani møøt tkubety ja kya'öy'ajtin. ⁷ Pø øyxi ñamyikejxyi, møøt ñayjawiyi, wants t'ixy tnijawi nayide'en ja ayo'on. Wømpts ja' y'am yjotp: "Windsøn'ajtpyim øts ixyam; ka'ap ø nmay ndajy sam ja ku'øktyö'öxyin, ka'ap ø sa njatt." ⁸ Ja'agøjxp tuktøñi nøjkx ñaxkida'aky mayjøøjp ja ayo'on: ja o'jkin, ja yuu, ja pa'äm, jøts nayide'en nøjkx tuki'iyi tyøøyjø'køxti; ja Dios janch møøt ku ja ayo'on jade'en myo'ojidit.

⁹ Jøts ja naxwii'ñit windsøndøjkti tpaya'axtit tpajø'ødit ja kajp ma ja tø pyøktyundi, ku t'ejxtit ku ja tø yjønmajtsniyi, jøts ja jok nugo pyidø'kni. ¹⁰ Jagam ja tsø'øgi y'a'ejxuktít, ja ku ja nayide'en yjattit, jøts yide'en wyø'andit:

—¡Mjanch'ayøøy meets Babilonia! Janch møk ja møk'ajtin y'ity xmøøt'atti. Pø tøxi tuktøñi mwindigøy.

¹¹ Nayide'en ja too'kpi ajuubyitøjk, pyaya'axtip ja', ja'agøjxp ku ka' pøn jade'en y'ukjuuñit sam ylijtyin, ja tyøøky myimaadyip myidajtip ti jaty ja myøøt'ajttip: ¹² yap oori, yap plati, yap n'ijxyim nga'ijxyim, yap ja øybø wet, tsuu'nk jøts tsajpts; yap nayide'en mayjøøjp ja kipy midi pa'akxukp, yap tsaqadsech tsaagueegidi, yap bronce jøts ja nugo pujx, ¹³ japti nayide'en ja kanel, to'kx tsøøy, poom, mirra, jøts ja pa'akxukpi, yap ja vino, aceite, y'øybø ariin way jøts ja ariinbjk; yap nayide'en ja jiyujk midi tsimchømp, yap ja borreegi, yap ja kawaay jøts ja karreti. Nay yap ja tumbi jaø'y tyøøgyi pøn tundip sam ja jiyujkin. ¹⁴ Xjats ja too'kpitøjk wyø'andit:

—Tø wyindigøgyixy tuki'iyi midi y'ijty mdsojktip; tø tyigøøgyixy ja mgumeeñ'ajtin ja mujuky'ajtin, nijuuni jadigojk kya'ukyikpøtnit.

¹⁵ Jøts ja too'kpitøjk, tsø'jkidip ja', jøts jagam y'a'ejxuktít ku nayide'en y'ayo'ombaattit, pyaya'axtip pyajø'ødip ja', ¹⁶ jøts wyø'andit:

—¡Mjanch ayøøy meets Babilonia kajp! Janch tsuj meets mgajp y'ijty sam tu'uk ja tø'øxyøjk tsuj ñaxyøxyin, ku øybø wet tpikta'aky wan tsuu'ngi wan tsajpts, kuts o midi'ibi xox tpikta'aky wan ja oori jøts ja tsaaadø'kxpi. ¹⁷ |Pø tøxi tuktøñi kyugøxi ja mgumeeñ'ajtin ja mujuky'ajtin!

Jøts nayide'en pøn jaty jam tundip barki jotp, jagamyi ja tyøndøø. ¹⁸ Jøts t'ejxpøattøø ja jok ku tø tyøøbyøjkn ja kajp, jøts møk wyøndøø:

—¡Nima jade'en ja kajp ejxi'm ya'at tø y'ityin!

¹⁹ O sa yja'adø'tsnidi o sa ñadyu'uniyidi, ja' møk yja'widip ku ja kajp jade'en yjaty, chap'aawdi, jøts wyø'andi:

—¡Mjanch'ayøøy mee Babilonia kajp! Ja mgumeeñ'ajtin ja mujuky'ajtin øø tø ndama-jada'aky pøn jaty ja barki tmøøt'ajttip yam meyjøøjty, jøts jomøn tø mdyimgyudigøødyi!

²⁰ Taxonda'akti meets pøn yap tsajpjøtpy, meets kugajpxtyøjk, meets janchja'wibitøjk, pø tøxi ja wyindigøy ja ka'øgyajp jøts jade'en ja Dios tø tpayø'øy ku tø myika'ødyundi.

²¹ Xjats tu'uk ja møj ankilis tkiyji'iky tu'uk ja amuum møj paqandsaq jøts ja meyjotp tkuwiøejpi'ñi, jøts ja wyø'añ:

—Jade'en yø Babilonia kajp wyindigøy ejxi'm yø tsaa yikuwiøejpi meyjotp, jøts nijuuni xøøw kya'ukyik'ejxnit. ²² Nima jadigojk ti kya'ukyikmadooni kajpjøøjty ja xuxpi ja kowbi; nima pøn ti tka'uktunidi, nima pøn kya'ukjøtsnidi. ²³ Nit i jaj niti tøø'kx kya'ukaxø'kni jøts jade'en kya'ukyikmadooni sam ti y'ityin xyødundi. Tø yø kajp wyindigøy, øy ja too'kpi yajkpidi tø tjamøøt'atti møj, øy tuki'iyi ja naxwii'ñit kajp tø tjawin'øø'nguixy møøtpi ja kya'øy'ajtin.

²⁴ Ja'agøjxp yø kajp jade'en tø yjaty ku jam tø tyik'oookti ja Dios kyugajpxy jøts ja Dios yjanchja'wibitøjk. May ja jaø'y tø tyik'oookti o magajp.

19

¹ Kuts jade'en yjajty jøts nmadøøy ku mayjaø'y kyajpxti yap tsajpjøtpy jøts møk wyø'andi:

|Tu'ugyi adøm nDios Teety janch møj janch øy! Ja'ats tu'ugyi xyiknitso'ok'ajtindip.

² Ti'ajtingøjxp ja Dios ttiiidyuñ; t'ayo'onmø'øy ja ka'ødyø'øxy, ja'agøjxp ku ja naxwii'ñit jaø'y tø tyikma'aty ja' kya'øy'ajtingøjxp;

paty ja Dios ja tpayø'øy ku jade'en tø tyik'oookti ja yjanchja'wibitøjk.

³ Xjats jadigojk wyøangojmid:

—¡Janch møj ja Dios! Nijuuni yø kajp kyatøøy'amøøty, jok'ejtp yø'.

⁴ Xjats ja ñi'ee'pxmakta^xkpi m^øja^a'dy^øjk jøts ja nⁱmakta^xkpi jiuyjk ñagyuxendyaajkidi jam Dios myøjtsinaadyaajk wingujkp, Dios tja'myatsti jøts wya'andi:

—Jade'en, ku Dios janch m^øj!

⁵ Jøts yikmadøy ja kajpxy ja ayuujk m^ø ja m^ø tsinaabyajt jam, midi wamp yi^de'en: Winj^øwidi kunuu'kxyj^øwidi meets ja Dios, p^øn tpadundip p^øn twindsø'jkidip wan tmøjidi wan tmutskidi.

Ku ja Borreek U'nk yikxødu'unt

⁶ Xjats nmadøoy nayide'en ejxim ja mayja^a'y kyajpxyin, s^{am} ja m^ø nøø øø'tspin wyina'añ jøts ja tsaach m^øk anaaw, jøts wya'añ yi^de'en:

Janch m^øj ja Dios! Tø ñaxkida'aky ja kyutujk jøts jade'en xnⁱwindsøn'ajtindit.

⁷⁻⁸ Wan t'ø'yajtyim wan txondaqajkyim, wan twinja'wa'am wan twindsø'jka'am.

Tøxi tpa^aty ja yja' midi yiktejp Borreek U'nk jøts tmøotsinaawy^aañ tmøøt'etwa'añ ja yjanchja'wibitøjk p^øn ø'yajttip wa'ats jaa'yajttip.

Jade'en idø'øn yø tiy s^{am} ja jaa'y ja xøøw ttundi ku y'amajtskidi.

⁹ Xjats ja ąnkilis xnⁱm^øay:

—Ja' jade'en: "Tya'ø'yajttip p^øn tø yikway m^ø ja Borreek U'nk xyøduñ."

Jøts ja yja^akw^aañ:

—Yø' ayuujk midi tø xjaadya^a, tiy janch yø', Dios tyi'yajtin yø'.

¹⁰ Xjats ø nagyuxendyaajki ąnkilis wyingukp jøts nwindsø'øgiwy^aañ, jøts ø xnⁱm^øay:

—Ka'ap jade'en m'adø'øtst; pø tu'ugyixi ja Dios Teety yikwindsø'øgi. Nayide'enxi øts ja nwindsøn'ajtim Jesús yja' nbaduujni s^{am} metsin, s^{at}s ja mmijanchja'wibitøjkindi. Ja Jesús kyajpxy y'ayuujk nbagajpxa'amp p^øn jaty ja Dios ja'ajtiyip.

Jajaa'y p^øn ttatsinaapy ja poop kawa^aay

¹¹ Xjats ø n'ejxp^aty ja tsajp y'awqajch; jamts kyaxi'jky tu'uk ja poop kawa^aay, ja'ats ja ttatsinaapy p^øn øy p^øn tiy'ajtin m^øøt, jøts tpayø'øwy^aañ ttiidyunwa'añ ja ñaxwii'ñit jaa'y.

¹² Janch tøø'kxp ja wyeen ejxim ja jonyowin, jøts kyubajkøjxp may ja koroni tmøøt'aty. Jamts ja xyøøw yja'ayi wyimbojkwemp, øy ja p^øn tja'ijxy ka'ap ja p^øn t'ejxkapy, ja' kø'øm tnija'wip. ¹³ Amuum ni'jpy ja wyet midi wyet'ajtpy, jøts ja xyøøw, Dios kyajpxy ja' Dios y'ayuujk ja'. ¹⁴ May ja myøøtseptumbi pyayø'øyi p^øn tso'ondip jap tsajpjøtpy. Amuum poop, øybi wet, wa'ats wet wyet'ajttip jøts tum poop kawa^aagyøxpti. ¹⁵ Japts y'laawjøtpy pyidsimy tu'uk yøñchujx, janch jøøjp ja', ja'ats tyayiktsaachip ja ñaxwii'ñit jaa'y ku ja m^øk tnⁱwindsøn'atwa'añ ja naajx ja kajp; m^øk ja ayo'on ja payø'øyin tyiknaxwa'añ ku ja Dios Teety tø yjanchjot'ambiky. ¹⁶ Yjixki'py ja xyøøw yja'ayi jøts pyuugyixy. Jade'en ja twandijy ku m^øk ja kutujk tmøøt'aty, nⁱpøn ya ñaxwiiñ kyajade'eni.

¹⁷ Winets ø n'ijxy tu'uk ja ąnkilis jam xøøw wyindump, jøts tmigajpxy ja jiuyjk midi kajkwidejttip tsajpwemp, jøts wya'añ yi^de'en:

—Mendi namyukidi jøts xka'adyit x'a'uxidit ja Dios yja', ¹⁸ jøts xtsu'utstít xjøø'kxit ja windsøndøjk ja soldaqitøjk. Nayide'en xtsu'utstít ja kawa^aay jøts p^øn ja tatsinaajyip. Niduki'iyi xjøø'kxit p^øn ja jaa'y yiktuujnip jøts p^øn midundip, wan tmøji wan tmutski.

¹⁹ Xjats ø n'ijxy ja m^ø ja ka'ø jiuyjk jøts ja windsøndøjk p^øn ya ñaxwiiñ m^øøt ja syoldaqitøjk, ja'agøjxp tø ñamyukyidi ku cheptunwa'añdi m^øøt ja' p^øn ttatsinaapy ja poop kawa^aay. ²⁰ Jøts ja ka'ø jiuyjk yiktsuumy m^øøt ja' p^øn nugo win'øø'ndip ñadyiji ku Dios ja tkajpxnaxpi'aty. Jade'en ñadyiji tnank^øy'ejxi ja myilagri'ajtin jøts jade'en ja jaa'y twin'ii'ñ jøts yikmo'odit ja m^ø ja ka'ø jiuyjk y'ejxa'qanin jøts jade'en twindsø'øgidit ja y'awqaj. Xjats ja m^ø ja ka'ø jiuyjk m^øøt ja' midi nugo win'øø'mp yikuwibejpidy meyjyotp, m^ø ja yjanchtøøy yjancha'ay ja nøø. ²¹ Ja'ats ja tya'ookøxti ja myigu'uk midi ja yøñchujx tmøøt'ajtp y'laawjøtpy, jøts ja jiuyjk ja yjø'kxkøxiyidi midi kajkwidejttip.

20

Sa ja kutujk midi tukmil jumøjt etp

¹ Xjats ø n'ijxy tu'uk ja ąnkilis midi tso'omp tsajpjøtpy, jøts ja tkøñ'ity ja ñi'awaqajts ja ayodaajk jøts nayide'en tu'uk ja møj pujxkadeen. ² Myajts ja ąnkilis ja møj ka'øchaa'ñ midi yiktejp møj miku' ja Satanás, jøts yikoxojch, yikpakxojch jøts tukmil jumøjt y'ett ³ y'ayo'ot ma yikuwibejpiyii'ñi ayodaajkjøtpy. Jap ñi'adujkpejty jøts ja seeyi yikpiktaajky ja agaj, jade'engøjxp jøts ka'ap ja naxwii'fit jaal'y nugó ajawí t'ukwin'øø'nit. Tukmil jumøjt y'ayo'ot, winets yikmajstu'utt øy winø'ønin.

⁴ Winets ø n'ijxy ja møj windsøndøjk chøønidøjam møj tsinaabyajtkøxp. Tø yikmo'odi ja kutujk ja møk'ajtin jøts tiidyu'unin ttu'undit. Nayide'en ja yik'ijxy ja anmija'windi pøn ja kyubajk tø wyinäkti, ku ja tkajpxwø'kxti ja nwindsøn'ajtim Jesúus yja'. Jade'ents ja Dios yja' tø tpaduujni. Ka'ap ja twindsø'ogidi twinjawi. Ja møj ka'øy jiyujk jøts nička'ap ja y'ejxa'anin yikpikta'akti wyimbojkøxp jøts kyøjø'øm. Yik'ijxy ku ja yujkpyøkøxti jøts tukmil jumøjt møøt wyindsøn'attit ja Cristo. ⁵ Yo'øts jawyeen jujkpyøktøø, pønts jaaktandøø jaanimts ja yujkpyøktit klinikum ja tukmil jumøjt ñaxt. ⁶ Ty'a'øy'ajtip tyaxondaajkip ja Dios yja' pøn jawyeen jade'en jujkpyøktøø. Ja'ats ja Dios ja'ajtidip jøts ka'ap ja y'ayo'odit ku ja myimajtskip o'jkin ñaxt. Pyadundip ja Dios yja' jøts møøt wyindsøn'attit ja Cristo tukmil jumøjt.

⁷ Ku wyinaty tø kya'pxy tukmil jumøjt winets yikmajstu'utt ja Satanás. ⁸ Ku pyidsø'ømt, wyin'øø'mp ja' ja naxwii'ñit jaal'y. Nøjkkx twin'iiñ nayide'en ja kajp ma yiktiy Gog jøts Magog, jøts ñamyukidit ja tseptumbi níduki'iyi ja syoldadi. Janch namay ja'adi, ka'ap ja myachooni. ⁹ Namyujkidøø jam møj jøgyøjxp jøts tnawidejtkøxti ma jam y'etti pøn jaty ja Dios ja'ajtidip, pøn ja chøjkpy. Xjats ja Dios ja jøøn tnajtskajxiyii'ñi yap tsajpjøtpy jøts níduki'iyi tyøøgyijxy. ¹⁰ Xjats ja miku' nayide'en yikmaajch ja'agøjxp ku ja jaal'y nugó twin'iiñ. Nay jam yikpiktaajky mejjyotp ma yjanchtøø yjancha'ay ja nøø. Møøt ja' ja møj ka'øy jiyujk, jøts ja' midi nadyejip kugajpxy pøn nugó twin'øø'mp ja naxwii'ñit jaal'y. Jamts y'ayo'odit xemikøjxp xinaxy tsunaxy.

Ku ja Dios ttidyu'unt ja jaal'y ma ja pyoop tsinaabyajt jam

¹¹ Jøts ø n'ijxy tu'uk ja møj tsinaabyajt, poop ja', jam ja Dios chøøni. Xjats ja tsajp, xjats ja naajx tuki'iyi wyindigøøgyijxy Dios wyingujkp, nima niti kya'uk'ejtni. ¹² Jøts ø n'ijxy ja jaal'y, Dios wyingujkp tyanidi pøn tø y'oookti, ja møj ja mutsk ja'adi. Jamts ja nøky yik'ijxy sa tø yjaa'y'atti nídu'uk nídu'uk. Nayide'ents ja nøky jam yik'ejxmi ma ja xyøøw yap yjaabyetyidi pøn jaty ja Dios yja' tø tpaduujni, xjats jade'en níduki'iyi yikpayø'ødyi. ¹³ Jam ja'adi pøn tø y'oookti mejjyotp jøts nayide'en pøn tø y'oookti ñaxkjxy. Jamts ja yikpayø'ødyi tu'uk tu'uk pøni sa tø yjaa'y'atti. ¹⁴ Winets ja Dios tyikjøpkixy ja o'jkin tigø'øyin jøts ka' pøn y'uk'ooknit jadigojk. Ja' tøødyip pøn tø tyundigøydøi yap mejjyotp ma yjanchtøø yjancha'ay ja nøø. ¹⁵ Ja' jade'en yikpiktaaktip jam, pøn ja xyøøw yap ka'ejtip nøkyjøtpy, pøn tkabadundip ja Dios yja'.

21

Ku ja tsajp ja naajx jadigojk y'øyiyii'ñi jemy

¹ Nay winets ø n'ijxy ja jemchajp ja jemnaajx jadigojk; po tøxi ja tsajp ja naajx wyindigøø midi jawyeen ejt. Nayide'ents ja mejjy kya'uk'ejtna. ² Xjats ø n'ijxy tu'uk ja jemgyajp kyida'aky tsajpjøtpy, kunuu'kxy Jerusalén xyøøw'ajtpy, Dios wyingujkp ja chøøñ. Janch tsuj janch xøxy ja kajp, jade'en ja kyaxi'iky ejxim ja jaal'y pyøkwø'øñin. ³ Winets nmadøøy møk kyajpxy yap tsajpjøtpy, xjats wyø'øñ.

—Ejx sa ja Dios tmøøtsinaawyø'øñ ja naxwii'ñit jaal'y. Ja' amuum ja'ajtidip jøts ja ja' xemikøjxp tmøøt'ett. ⁴ Yiktigø'øpy ja yjotmaydi ja yjotmay'o'jkindi. Ka'ap ja o'jkin y'uk'ejtnit y'ukpaajtniit, ka'ap ja jayji tøøyi t'uk'ejxnit; sam tø y'uk'ityin, tø ja ñaxy.

⁵ Xjats ja wyaañ pøn jam tsinaapy møj tsinaabyajtkøjxp:

—Uk'ejxim sā øts tuki'i yi jemy nyik'øyigøxt.

Xjats jade'en wyangojmi:

—Jaabyat ya'at ayuujk ja'agøjxp ku tyiyi yjanchi, ka' mā ndagudsø'jka'ant.

⁶ Winets øts xnimaagyojmi jøts yide'en wya'añ:

—Tø y'øyigøixy. Øts idø'øn nyiktso'ondaqjk tuki'i yi jøts nayide'en nyikjøpkøxt. Pøni pøn tøøjtsip, øts ja nøø ja nmo'op midi yikjujky'ajtp xemikøjxp, jøts may'ajt ja'. ⁷ Pøni pøn tmimajadaajkip ja miku' yja', ja'ats nmo'op ja øy'ajtin; jade'ents øts ja n'u'nk'att jøts nmøøt'ett xemikøjxp. ⁸ Pøn tkawamp øts nja', pøn tkamibøjkp, pøn xkatojkip øts nja', pøn yikja'a'y'o'kp, pøn ka'øyja'a'y'ajtp, pøn ja miku' yja' tyiktuujnip, pøn twindsø'jkip ja maxandsaa, pøn taay'ajttip, ja' nøjkxkøxtip xemikøjxp jam meyjotp mā yjanchtøøy yjancha'ay ja nøø.

Tsuj kyaxi'iky ja jemgyajp Jerusalén

⁹ Winets tu'uk myiiñ ja ñiwixujkpí ankilis midi ojts tyikmiñ ja wiixujkpí ayo'on ya naxwiiñ, jøts ø xnimaqay:

—Men, jøts ø nduk'ext ja janchja'wibitøjk pøn møøt y'ettit ja Borreek U'nk.

¹⁰ Nayi kumaa'yjøtpy ja Espíritu Santo xuk'ijxy, ku øts ja ankilis jam møj kojpkøjxp xyiknijkxy, jøts ø xuk'ijxy ja kunuu'kxy jemgyajp, ja Jerusalén midi kidøkp tsajpjøtpy jam Dios wyingujkp. ¹¹ Janch tsuj janch tøø'kxp ja kajp sam ja Dios chınaadyaajkin, jade'en chamamy ejxim ja wa'ats tsaqadøø'kxpa'an, tajajnæxp jade'en sam ja wa'ats keega'an. ¹² Køjxp nabojs'awidity ja kajp jøts makmajtsk ja agaj tjagyepy, jamts ja ankilis tyanidi mā jaty ja agaj. Jam agajkøjxp kyøxja'ayidi ja xyøøw pøn ja Israelit jaal'y y'aadsip kyugojip, namakmajtsk idø'øn ja'adi jøts tu'uk tu'uk ja agaj ja xyøøw tmøøt'ajtti. ¹³ Tigøøk ja agaj tyañ aga'ñ tso'ampy, jøts ja jadigøøkpí agaj tyañ anajy tso'ampy. Xjats ja jadigøøk agaj tyanmi winduyj tso'ampy, nayide'en jadigøøk agaj tyañ jixkø'øm tso'ampy. ¹⁴ Makmajtsk ja tsaq yikta pojtsøø'ñ ja pøch, jøts tu'uk jaty ja tmøøt'aty ja xyøøw pøn jaty ja Jesúus kyudanaabyi'ajtpy.

¹⁵ Ja ankilis midi ø xmimadyakp jam ja takejpx ja tmøødi, tum oori, xjats ttakijpxy wiñø'ønin ñabojs'awidity ja kajp, jøts nayide'en wiñø'ønin myøji ja agaj. ¹⁶ Kwadradi ja kajp, ni sudso'ampy kyayøñi kyakoni. Majtsk mil ja majtsk magø'pxy kilometri tuktamajñ jaty, jøts nayide'en kyøxpi. ¹⁷ Winets nayide'en tkijpxy ja pøch, tugui'pxy myaktaxk metri ja myajpx'ajtin tjagyepy. Jade'en ja ankilis tkijpxy sam adøm ngui-jpxyin.

¹⁸ Amuum jaspe tsaq tø ttapøch, jøts ja kajp amuum oori ja', jøts wa'ats keegi kyaxi'iky.

¹⁹ Mā ja makmajtskpi tsaa tø yikta pojtsøøñ, mayjøøjp ja øybi tsaa'u'nk tø yiktaxøxy. Ja myidu'ukpi tsaq tmøøt'aty ja jaspe, jøts ja myimajtskpi tsaq tmøøt'aty ja zafiro. Ja myidigøøkpi tmøøt'aty ja ágata, jøts ja myimaktaxkpi tmøøt'aty ja esmeralda. ²⁰ Ja myimagoxkpi tsaq txox'aty ja ónice, jøts ja myidudujkpi tsaq txox'aty ja cornalina. Ja myiwixujkpí tsaa txox'aty ja crisolito jøts ja myiduktujkpi txox'aty ja berilo. Ja myidaxujkpi tsaq txox'aty ja topacio jøts ja myimajkpi tsaq txox'aty ja crisoprasa. Ja myimaktu'ukpi tsaa txox'aty ja jacinto jøts ja myimakmajtskpi txox'aty ja amatista. ²¹ Tum perla ja makmajtskpi agaj, jøts amuum oori ja møj tuu' midi najxp kajpjotp, ja jøts tsamamp ja'.

²² Ka'ap ja tsaptøjk jam yik'ijxy jemgyajpjotp. Ka'ap ja chøkyi, kumi amuum ja Dios ja tkajp'aty møøt ja Borreek U'nk. ²³ Ka'ap ja chøkyi jøts ja xøøw ja po' jam y'a'nt kajpjotp. Kø'øm ja Dios Teety jøts ja Borreek U'nk ja y'aju'uk ja y'ajaj tyikjajt tyiktøø'kxt.

²⁴ Nay ja' tkudøø'kxi dip tkujajidip ja naxwii'ñit jaal'y pøn tø ñitsø'ok'atti, jøts nayide'en ja windsøndøjkti pøn ja y'øy'ajtin jam tø tmøøjkxti. ²⁵ Awø'ats jam y'ity mā ja pøch agaj jam. Nijuuni jam kyakoodsi, xiijñ jam y'ity. ²⁶ Xjats jam tmøøjkxti ja naxwii'ñit jaal'y

ja y'oy'ajtin ja wya'ats'ajtin; ²⁷ ka'ap jam tyøkit pøn ka'oy'ajtip, pøn ja myigu'uk nugo twin'ø'mp twindaay'ajtp jøts o ti tkadami'ejxiwya'añ. Ja'ayi jam tøjkidip pøn ja xyøow jap jaabyety yap nøkyjøtpy, ma' yap y'ity ja ja'a'y ja xyøow pøn jujky'ajtip xemikøjxp. Ja'abi nøky tmøøt'ajtp ja Borreek U'nk.

22

¹ Xjats ø xuk'ijxy ja ąnkilis tu'uk ja møj nøø. Midi yik'ukp janch wa'ats ja', ja'ats xyikjujky'ajtim xemikøjxp. Janch ti'kxy ja', jøts ja jam pyidsimy ma' ja Dios Teety chøøni møøt ja Borreek U'nk. ² Jamts ja møj tuu' kujk'am yø'oy ja nøø. Adsow aduuk ja kipy jam yøñ nøøba'am. Ja' tyøøm yiktajujky'ajtp xemikøjxp. Wimbo' wimbo' ja tyøøm'aty jøts ja y'aay tsøøy'aty ja naxwii'ñit ja'a'y. ³ Pøn yap tsinaadyip ka' pøn y'ukjemñimaq'yniyi y'uktenimaq'yniyi. Ja Dios Teety jam tu'ugyi ejtp møøt ja Borreek U'nk, ja'ats windsø'jkiyidip ja yjanchja'wibitøjk. ⁴ Ejxiyidip nijawiyidip wemp'am ja Dios Teety, jøts nay ja xyøow myøøt'ajtidip wyimbojkwemp. ⁵ Ka'ap ja koots'ajtin jam y'uk'ejnit; ka'ap ja ja' ja'ap ja xøow t'ukyiktunit; Dios Teety tkujajip tkudøø'kxip, ja'ats jam windsøn'attip xemikøjxp.

Wingomp ja' ku ja Jesucristo mye'ent

⁶ Winets ja ąnkilis xnimaqay yide'en:

—Tiy janch ya'at ayuujk midi ixyam tø xjaadyañ, ka' nugo xkudsø'øgit. Nay ja Dios Teety pøn y'ijty tyukajpxwa'kxpy ja kyugajpxy, tøts ja nayide'en tkejxy ja y'ankilis jøts ttukmado'ot ja pyadumbi pyabøjkpi sa' tsojk yjatwø'añ kyubatwø'añ.

⁷ Nøøm ja nwindsøn'ajtim:

—¡Me'emp øts tsojk! ¡Tya'oy'ajtip tyajotkujk'ajtip pøn ja Dios kyajpxy tmøjpiktaajkip sa' yap nøkyjøtpy yjaabyetyi!

⁸ Xjats øts nmadøøy n'ijxy kø'om sa' øts ya'at nøkyjøtpy tø njaadyañ. Winets øts ja ąnkilis wyingujky nagyuxendyaajki sam øts ja xuk'ijxy jøts øts ja nwindsø'øgit. ⁹ Jøts øts ja xnimaqay:

—Ka'ap jade'en m'adø'øst; pø tu'ugyi xi ja Dios Teety yikwindsø'øgi. Nayide'enxi øts ja nwindsøn'ajtim Jesùs yja' nbaduujni sam metsin, sats ja mijanchja'wibitøjkindi, jøts níduki'iyi pøn jaty tmøjpiktaakp midi yap nøkyjøtpy jaadyañ.

¹⁰ Jøts nayide'en ja ąnkilis xnimaqay:

—Ka' nugo x'amaatsk'att ja Dios kyajpxy midi yap nøkyjøtpy jaadyañ. Wingompxi jøts yjatt kyubatt jade'en. ¹¹ Wan jade'en tja'a'y'atti pøn ka'oy'ajtip, jøts pøn ja Dios yja' tpaduujnip, wañim ja tyikyø'ødyi jade'en ja yjaa'y'ajtin.

¹² Yide'ents ja nwindsøn'ajtim wya'añ:

—Tsojk ø nme'ent jøts ø nmiime'ent ja oy'ajtin. Ja'ats ndamay'atp nídu'uk nídu'uk sa' tø yjaa'y'atti. ¹³ Øts idø'øn nyiktsø'ondaajk tuki'iyi jøts nayide'en nyikjøpkøxt.

¹⁴ Tya'oy'ajtip tyajotkujk'ajtip pøn tø ñitsø'ok'aty. Awø'ats ja tyuu'di jøts ja tyøkidit jam kunuu'kxy kajpjotp. Jamts tpaattit ja kipy midi jam yiktajujky'ajtp xemikøjxp.

¹⁵ Ka'ap jam tyøkidit pøn ka'oyjaa'y'ajtip pøn ja miku' yja' tpaduujnidip, pøn maa'tstip, yikjaa'y'oo'ktip, jøts pøn ja myigu'uk nugo twin'ø'mp.

¹⁶ —Tø øts ja n'ankilis nguexy jøts tuki'iyi yiknigajpxkøxt ya'at Dios kyajpxy, jøts jade'en yiknijawit pøn jaty ja Dios ja'ajtidip jam nìwixujkpi kajp. Øts ndeety'ap'ajtpy ja møj windsøn David. Jade'en øts ja naxwii'ñit ja'a'y nyikujajtaagi sam ja møj jaxyøow midi jøpyidsømp.

¹⁷ Xjats ja Espíritu Santo jøts ja nwindsøn'ajtim yjanchja'wibitøjk wya'andi jøts ø nwindsøn'ajtim yiknøjmi:

—¡Men!

Pøn jaty tmadoop yø'obi ayuujk wan nayide'en twa'andi:

—¡Men!

Jøts pøn ttsojkp ja øy'ajtin ja xondaqjkin wan tmiñ jøts tpaatt ja may'ajt.

¹⁸ Ixyam ø nnigajpxy pøn jaty yam tmadoop ja Dios kyajpxy sam yap nøkyjøtpy yjaabyetyi: Pøni pøn nugo tyiktigajtsp ya'at ayuujk jøts ne'egi tiy tijy midi ka' tyiy'ajtin, Diosts ja ayo'on mo'ojip sam yap nøkyjøtpy yja'ayi. ¹⁹ Pøni pøn yø Dios y'ayuujk tyiktigajtsip jøts ka'pxy tka'ukajpxnidì sam yap nøkyjøtpy yja'ayi, Diosts ja pøjkiñip ja y'øy'ajtin jøts ka' tyøkidit ma ja kunuu'kxkyajp jam midi yø nøky ñigajpxpy.

²⁰ Xjats ja nwindsøn'ajtim wya'añ pøn ya'at tnigajpxp:

—Tsojk nme'ent.

Jøts ø n'adsojimbijty:

—Øy jade'en. ¡Men, nwindsøn'ajtim Jesús!

²¹ Ja nwindsøn'ajtim Jesucristo mgunuu'kxiidip meets niðuki'iyyi. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.